

מחזור השלם לראש השנה ויום כפור

מתרגום ומפרש
בתוספת מבוא

מאת

פֶּלְטִיאל בִּירְנֵבּוֹיִם

היבירו פובלישינג קומפני

ניו-יורק

HIGH HOLYDAY PRAYER BOOK

*Translated and Annotated
with an Introduction*

by

PHILIP BIRNBAUM

HEBREW PUBLISHING COMPANY
NEW YORK

HIGH HOLYDAY PRAYER BOOK

Copyright 1951

by Hebrew Publishing Company New York

All rights reserved. This text including the new translation and notes has been edited and revised as to the order of prayers, content, form and style. No part of this book may be reproduced in any form without permission in writing from the publisher, except by a reviewer who wishes to quote brief passages in connection with a review written for inclusion in magazines or newspapers. The rights of the publisher will be strictly enforced.

x

סדר במסדרה של
היברו פובלישיינג קומפני, ניו יורק

*Typography by Hebrew Publishing Co., New York
Printed and bound in the United States of America,
by Montauk Book Mfg. Co., Inc., New York*

הַתְּכּוּן

צִמּוּד

IX	מבוא
1	ערוב תבשילין
2	הדלקת גר של יום טוב
3	מנחה לערב ראש השנה
21	ערבית לראש השנה
47	קדוש לראש השנה
51	ברכות השחר
91	שיר של יום
101	שיר היחוד
127	שיר הכבוד
133	תפלת שחרית
169	שחרית לראש השנה
277	קריאת התורה לראש השנה
315	תקיעת שופר
327	מוסף לראש השנה
421	קדושה רבא
421	תפלה בשלומה של מלכות
423	תפלה לשלום מדינת ישראל
425	מנחה לראש השנה
459	משליך
463	מנחה לערב יום כפור
485	הדלקת גר של יום הכפורים
489	קל גררי, ערבית ליום כפור
51	ברכות השחר
581	שחרית ליום כפור
701	קריאת התורה ליום כפור
727	הזכרת נשמות
745	מוסף ליום כפור
881	מנחה ליום כפור
957	נעילה
1019	תפלת ערבית
1041	הבדלה

CONTENTS

	Page
Introduction	ix
Erev Tavshilin	2
Lighting the Festival Lights	2
Minḥah for Erev Rosh Hashanah	4
Evening Service for Rosh Hashanah	22
Kiddush for Rosh Hashanah	48
Preliminary Morning Service	52
Psalm of the Day	92
Hymn of Oneness	101
Hymn of Glory	128
Morning Service	134
Morning Service for Rosh Hashanah	170
Torah Reading for Rosh Hashanah	278
Sounding the Shofar	316
Musaf for Rosh Hashanah	328
Morning Kiddush	422
Prayer for the Government	422
Prayer for the State of Israel	424
Minḥah for Rosh Hashanah	426
Tashlikh	460
Minḥah for Erev Yom Kippur	464
Lighting the Yom Kippur Lights	486
Kol Nidré, Evening Service for Yom Kippur	490
Preliminary Morning Service	52
Morning Service for Yom Kippur	582
Torah Reading for Yom Kippur	702
Memorial Service (Yizkor)	727
Musaf for Yom Kippur	746
Minḥah for Yom Kippur	882
Ne'ilah, Concluding Service	958
Evening Service	1020
Havdalah	1042

INTRODUCTION

I

The Mahzor passed through a long process of evolution until it finally emerged as a rich anthology of Israel's literary classics. It embodies the visions and aspirations, the sorrows and joys of countless generations. The whole gamut of Jewish history may be traversed in its pages. The Mahzor is a mirror that reflects the development of the Jewish spirit throughout the ages. Interwoven into the texture of its prayers and hymns are passages from the Bible, the Mishnah, the Talmud, and the Zohar. The poetic and philosophic creations of numerous known and unknown authors constitute an integral part of the Mahzor. No other book so thoroughly expresses the creative genius of our people and so completely unites the dispersed of Israel.

No other kind of medieval Hebrew literature has become as popular as the *piyyut*, the devotional poetry which occupies an impressively prominent place in the festival prayerbook known as the *Mahzor*.¹ No other medieval poetry has been read so frequently by so many people and with so much approval. The prayer-hymns, created by more than two thousand *payyetanim* or liturgical poets who were active from the fifth century to the sixteenth, have made the synagogue a treasure-house where the national and religious genius of Israel is embodied.

Phrased in plural form, the prayers are meant to be the voice of all Israel. The diversified authorship of the Mahzor, embracing prophets and psalmists, legalists and poets, proclaims that all Israel has a share in its making. For nearly two thousand years,

¹Though *piyyut* is derived from the Greek term for poetry, it denotes specifically religious poetry; hence, *payyetan* signifies a liturgical poet.

The term *Mahzor*, originally designating the yearly cycle, was later applied to the piyyutim composed for the entire cycle of the year. Finally, it became the title of the prayerbook designed for the festivals of the year.

the Hebrew prayers have helped to keep the Jews alive, saving them from losing their language and identity.

To be sure, the *Maḥzor* contains only a portion of the thirty-five thousand metrical compositions that were inspired by the synagogue services.¹ The festival prayerbook merely represents the kind and quality of the vast number of *piyyutim* that were intended to provide the worshipers with ever-new forms of religious expression and stimulating song. Much of the synagogal poetry was composed by supremely gifted *ḥazzanim* or cantors, who pointed out ingenious methods for the development of the Hebrew language through a variety of new-style formations. Before long the divine services gained an inner richness and the voice of song, which had been silent since the destruction of the Temple, was heard once again in the synagogue.

The *piyyutim* were added to the old formulas of prayer in a desire to give expression to the intense emotions and aspirations of the people. They show us the Jewish heart laid before God in all its moods: in penitence, in fear, in triumph. The worshiper will always find something in the *piyyutim* in sympathy with his own spiritual condition. They are adapted to old and young and are replete with midrashic lore conveyed in rhetorical figures. Varied as life, their freshness is never lost.

All the youth of Israel who early learned to sing their religion were apt to grow the most fruitfully in their faith. The singing of hymns together planted the spirit of the Torah in their minds and hearts forever. Most of the *piyyutim* are composed of biblical

¹Concerning the countless *piyyutim* yet to be found in unpublished manuscripts, Israel Davidson writes in the introduction to his *Thesaurus of Medieval Hebrew Poetry*: "Many years will yet pass and much labor will have to be spent before the contents of the innumerable manuscripts will be made accessible." In his preface to the last volume of the *Thesaurus*, Davidson states that "a rough enumeration brings up the number of poets to 2843. The religious and secular Hebrew poems listed in Davidson's monumental work total 35,200.

phrases and midrashic interpretations. The payyotanim borrowed language and meter from the Scriptures and drew their material from the inexhaustible wealth of ideas dispersed in the Talmud and Midrash. They wrote their prayer-hymns for the purpose of edifying and instructing the people. The hopes for a better future find their most eloquent expression in our liturgical poetry.

The most significant advancement of the piyyut was promoted by the ceaseless efforts of Rabbi Elazar ha-Kallir, a ḥazzan-payyotan of extensive learning who is said to have lived in Palestine during the eighth century. His numerous prayer-poems were introduced in all Jewish communities, where they were imitated by inspired payyotanim of succeeding generations.¹ The ḥazzan in the Middle Ages was often a combination of poet, composer and singer, many of whose melodies have been preserved down to our time. In the twelfth century, a famous author wrote: "If you cannot concentrate when you pray, search for melodies and choose a tune you like. Your heart will then feel what you say, for it is the song that makes your heart respond."²

The piyyutim have a timelessness about them that makes them the possession of each generation. They are filled with the prayers of men and women who have struggled to maintain life and turned to God in their distress. Perhaps nothing has come down to us in medieval literature that is more characteristically Jewish than these sublime utterances of the feelings of our people in many

¹ Zunz informs us about the period of Rabbi Elazar ha-Kallir in the following terms: ... מנהגם של החזנים לצרף אל התפלות שאמרו דברים שחברו בעצמם ... מיסדה של אחדים חיברו בקשות, שנועדו לעצמם בלבד, כדי לפתוח בהן את תפילתם ... מיסדה של תקופה זו הוא ר' אלעזר בן יעקב קליר ... איש מוטלא זה, שמפירטי חייו אין אנו יודעים כמעט כלום ... היה חזן בבית הכנסת, תפקיד שהיו נוהגים או לשימו לעתים קרובות, וביחוד בימי החגים, על שכמו של החכם הראשון במעלה ... שפתו הקשה של הקליר ... היא בנק ענקי, שמראתו מעלה על זכרונו את הנפילים בני האלהים ואת תקופת הקדם המקורשת (הדרשת בישראל, pages 183-185).

² *Sefer Ḥasidim*, ed. Wistinetzki, page 8: אחר ניגונים, וכשתחלל אומר: באותו ניגון שניעים ומתוק בעיניך ... ואו תחלל בכונה וימשך לך אחר מוצא סיך.

lands. Repeated expression is given in the piyyutim to the undying hope that God will finally put an end to the misfortunes and sufferings of Israel and humankind.

Poetry seldom says directly what it means; it only hints at it under figures of speech. Some piyyutim are comparatively difficult to understand because they are couched in rare diction and allegorical terms. Quite often one is likely to miss the payyetan's thought by reason of the metaphorical imagery, conciseness and brevity, endless variations of rhyme and acrostics usually employed in the piyyut.¹ Biblical expressions are quoted at every turn and talmudic-midrashic themes are continually intimated, so that without frequent reference to the ancient Hebrew classics the reader cannot fully appreciate the piyyutim. Once they are penetrated, they reveal themselves as immortal poems of extraordinary force. However, the best piyyutim combine simplicity and clarity and contain noble ideas about the basic problems of life on earth.

Ibn Ezra, who is best remembered for his brilliant commentary on the Bible written in the twelfth century, demands that prayer should be in lucid biblical Hebrew. He finds fault with the style of the payyetanim which is not always intelligible to those who are familiar with the language of the Bible. Belonging to the golden age of Jewish literary activity, and coming from a school of poets and philosophers quite different in spirit from Jews who studied the Talmud with greater zeal than the Bible, Ibn Ezra expresses

¹Alphabetical acrostics are quite frequent in biblical poetry. Psalms 25, 34 and 145, for example, are composed so that each verse begins with a different letter of the Hebrew alphabet in consecutive order. In Psalm 37 every other verse begins with one of the letters of the alphabet in regular order. Psalm 119 has twenty-two stanzas, each consisting of eight verses, each verse beginning with the same consecutive letter of the alphabet which forms the heading of the stanza. During the medieval period it became customary for the author to weave his name into the acrostic of his poem. The acrostic form was a practical aid to memory in the old days, before the invention of printing, when books were extremely rare and much had to be learned by heart.

harsh criticism of the Kallirian piyyutim which contain allusions to varied midrashic allegories and are replete with new grammatical forms based upon talmudic diction. He counsels that we should be contented with the regular ordained prayers, all of which have come down to us in simple Hebrew, instead of using piyyutim that blend old and new structures and are not easily understood.

Ibn Ezra writes: "Why should we not follow the example of king Solomon, the wisest man, whose prayer is explicitly clear? Everyone who knows Hebrew understands it, for it does not contain enigmas and allegories . . . Note how the prayers composed in ancient times . . . are free from allegoric expressions . . . Why should we not rather follow the example of the prescribed prayers, all of which are in pure Hebrew, instead of employing the dialects of the Medes, Persians, Greeks, and Arabs? . . . Our sages said: 'A literal interpretation of the Scriptures is indispensable'; if so, we ought to pray only in a literal sense and not in some mystical manner . . ."¹ In view of his strong opposition to the payyetananim and their style, it is difficult to explain why Ibn Ezra himself composed scores of piyyutim.

Quite obviously, the poet cannot communicate his vision in ordinary language. The music of the sounds plays an important part in attuning the mind of the reader to receive the message.²

¹Commentary on Ecclesiastes 5:1, where Ibn Ezra criticizes Kallir's *ששן* *עמק איזמה* as a grammatical blunder, since the feminine adjective *איזמה* must not modify the masculine noun *ששן*; he adds: "Besides, what is the meaning of a rose that is afraid?" The answer is that *איזמה* is here metaphorically applied to Israel, and the phrase *ששן עמק איזמה* simply means *Israel likened to a rose in the valley*. Indeed, the poet purposely uses the masculine form *ששן* (see I Kings 7:22, 26) instead of the feminine *ששנה* so as to obviate the kind of misinterpretation indicated by Ibn Ezra.

²Rabbi Joseph Albo, the famous religious philosopher of the fifteenth century, writes in reference to liturgical poetry: *מבואר שאין כל אדם רשאי לסדר דברים כפי רצונו בתפלה... וצריך שיהיו הדברים הנאמרים ההם ערבים אל השמע ולא יהיו*

The nuances and subtleties of expression have to be earnestly studied before their significance is fully unfolded.

II

The Maḥzor is meant to be an open book and should be made as intelligible and inviting as possible. With reference to the urgent need of attractive prayerbooks, an eminent rabbi wrote in the last century: "I am profoundly displeased with many persons who spend large sums of money on gorgeous clothes while they do not care to buy themselves attractive Maḥzorim for Rosh Hashanah and Yom Kippur. . . . An attractive prayerbook is extremely effective in devotion."¹ This applies even more to a good translation of the Maḥzor designed for those who wish to know what they pray.

Since about the middle of the eighteenth century numerous attempts have been made to render the Maḥzor into English on the basis of translations which began to appear as early as the fourteenth century. Their defects have been due largely to the word-for-word method and the evident supposition that the translator need not thoroughly understand the Hebrew text in order to translate it. On examining these versions one may detect at a glance the vast jungle of words from which a clear idea only rarely emerges. They are the product of an age that scarcely believed help was needed or desirable for the understanding of the piyyutim, giving them to people without note or comment.

A great many editions of the Maḥzor have suffered from gross carelessness. In the first place, the Hebrew text has not been adequately provided with punctuation to indicate the logical relation of words to one another. The prayers have therefore remained unclear even to those who have a fair knowledge of Hebrew.

עליו לטורח, ולזה נבחרו השירים והפיזים והבקשות העשויים במשקל אל התפלה ועיקרים, מאמר ד, פרק כט.

¹ Rabbi Ḥayyim Palaggi, quoted by Agnon in ימים נוראים, page 57: היטב חרה לי על כמה בני אדם שמוציאים ממון הרבה על בני לבן יקרים ואינם נוטנים לבם

Opinions are still divided as to the groupings of the words of one of the most popular prayers, the Kaddish.

Unfortunately, the Mahzor translations abound in awkward expressions like "to us that flow together, even the multitude of the flock of thine hands" instead of *to us, thy own flock, who are knit together*; "regard our cry. . . likening our ordered orisons to columns of finest incense" instead of *regard our prayer like fine incense that ascends*; "may thy mercies speedily prevent us"¹ instead of *may thy compassion hasten to our aid* (מְהֵרָה רַחֲמֵיךָ יְקַדְּמֵנוּ). The word "prevent" once meant "to anticipate," but is now used in the sense of "to hinder." Many an eager student has been bitterly disappointed with the great classics by approaching them through obsolete verbiage. Whatever a translator writes must be written for his own contemporaries.

For no sound reason the pages of the prayerbook are broken up by several type sizes which have a confusing effect on the eyes of the reader. Those who learn the contents of the prayers soon discover that the emphasis suggested by the larger type is in most cases no emphasis at all. Why, for instance, should one part of the *Shema* be made to appear more prominent than the other? The variation of type sizes frequently causes mental stumbling and interferes with the proper appreciation of the text. A page of print broken up to the eye cannot be expected to convey a coherent impression to the mind.

The familiar prayer-poem וַיִּתְחַנֵּן הַתְּקַן, so pure and simple in the Hebrew, has been rendered into an English that was never spoken. Here is an example of the difference between the old rendering of this poem and its new translation in this edition:

לקחת להם מחזורים נאים לראש השנה ויום הכפורים . . . והרי כמה גדולה התועלת בשיחור
גאה לכונת התפילה

¹ Mahzor Adler, II, 61.

THE NEW TRANSLATION

The great shofar is sounded; a gentle whisper is heard; the angels, quaking with fear, declare: "The day of judgment is here to bring the hosts of heaven to justice!" Indeed, even they are not guiltless in thy sight. All mankind passes before thee like a flock of sheep. As a shepherd seeks out his flock, making his sheep pass under his rod, so dost thou make all the living souls pass before thee; thou dost count and number thy creatures, fixing their lifetime and inscribing their destiny.

THE OLD TRANSLATION

The great trumpet is sounded; the still small voice is heard; the angels are dismayed; fear and trembling seize hold of them as they proclaim, Behold the Day of Judgment! The host of heaven is to be arraigned in judgment. For in thine eyes they are not pure; and all who enter the world dost thou cause to pass before thee as a flock of sheep. As a shepherd seeketh out his flock and causes them to pass beneath his crook, so dost thou cause to pass, and number, tell and visit every living soul, appointing the measure of every creature's life and decreeing their destiny.

A literal translation is not always possible; some sentences must necessarily be recast in order to make them intelligible to a reader who is a stranger to Hebrew constructions. Many religious terms have no English equivalent which exactly corresponds to their original meaning in Hebrew or Aramaic. The *Kol Nidré* passage, for example, contains words like *konam* and *konas*, used as substitutes for the word *korban* ("sacrifice") to express a self-imposed vow. Synonyms such as these cannot of course be translated literally.

Desiring to render each word of *Kol Nidré* into an English equivalent, the translators produced one of the most baffling paragraphs in the *Maḥzor*. Furthermore, they seem to have been unaware that the present version of *Kol Nidré*, as emended in the

eleventh century, applies to personal vows one is likely to make in the future, vows that for some reason or other will not remain unbroken. The text that has come down to us is based on a talmudic statement which reads: "Whoever desires that none of his (self-imposed) vows made during the year shall be valid, let him declare at the beginning of the year: May all the vows which I am likely to make in the future be annulled."¹

The following parallel columns will illustrate the difference between the old translation of *Kol Nidré*, which presents a strange puzzle, and the new translation contained in the present edition of the Maḥzor.

THE NEW TRANSLATION

All personal vows we are likely to make, all personal oaths and pledges we are likely to take between this Yom Kippur and the next Yom Kippur, we publicly renounce. Let them all be relinquished and abandoned, null and void, neither firm nor established. Let our personal vows, pledges and oaths, be considered neither vows nor pledges nor oaths.

THE OLD TRANSLATION

All vows, bonds, devotions, promises, obligations, penalties, and oaths: wherewith we have vowed, sworn, devoted and bound ourselves: from this Day of Atonement unto the next Day of Atonement, may it come unto us for good: lo, all these, we repent us in them. They shall be absolved, released, annulled, made void, and of none effect: they shall not be binding nor shall they have any power. Our vows shall not be vows: our bonds shall not be bonds: and our oaths shall not be oaths.

הַרְצָה שֵׁלֹא יִחַקְּיָמוּ גּוֹדְרֵי כָל הַנֶּהֱנֵה יַעֲמוֹד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה רִאשׁוֹן: כָּל
גּוֹדֵר שָׁמַיְי עָזִיד לִיְהוּד קִיָּא בְּשֵׁל

¹ Nedarim 23b: כל

The Maḥzor, a classic representing the religious faith and ideals of endless generations, is a living book that will never grow old. Its contents should be made accessible to all by means of a readable and authentic translation, one that is characterized by brevity, fluency and vitality. Some translators, however, were reduced to the desperate expedient of paraphrasing and reading into the original what is not there.

Translators have rendered the *Modim* passage variously: "We give thanks unto thee, for thou art . . . the God of our fathers for ever and ever"; "We acknowledge thee that thou art the Lord our God to all eternity and God of our fathers"; "We thankfully acknowledge thee . . . our fathers' God to all eternity." Closer inspection shows that this sentence, based on Psalm 79:13 and 55:18, should read: *We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers.* Unaware that the phrase "evening, morning and noon" refers to the three daily services, they have construed it as if it were a dangling modifier of another phrase. Correctly translated, the third sentence of *Modim* ought to read: *In every generation we will thank thee . . . evening, morning and noon.* Others apparently thought that the original text was in need of some repair, so they paraphrased it: "We thank thee . . . for the wonderful gifts which thou dost dispense unto us morning, noon, and night."

The Maḥzor cannot be understood correctly unless it is read thoughtfully. Talmudic authorities have invariably laid stress on mental concentration as the chief requirement in praying. Maimonides writes: "Prayer without devotion is not prayer . . . He whose thoughts are wandering or occupied with other things ought not to pray . . . Before engaging in prayer, the worshiper ought . . . to bring himself into a devotional frame of mind, and then he must pray quietly and with feeling, not like one who carries a load, unloads it and departs."¹ Clearly, this is said because by means of the

¹ Mishneh Torah, *Tefillah* 4:16: כיצד היא הכוונה? שיעשה לבו מכל המחשבות... ואחר כך יתפלל בנחת ובחטטנים; ולא יעשה תפלתו כמי שהיה נושא משאיו ומשליכו והולך לו.

traditional prayers the ideals of Judaism are ever brought afresh to the consciousness of the worshiper.¹

III

This Prayerbook for the High Holydays abides by the wise counsel of Rabbi Judah of Regensburg, who wrote in the twelfth century: "He who copies a prayerbook . . . ought to copy every recurrent passage to the end, thereby dispensing with the worshiper's need of searching for it. . ."² In this Maḥzor each of the services is arranged as a completely integrated unit so that the worshiper is not called upon to search from page to page and to commute from reference to reference. The directions are explicit, brief and to the point. The traditional text is left intact, carefully vocalized, and divided into sentences and clauses by the use of modern punctuation marks.

Every effort has been exerted to make the new translation of the Maḥzor readily intelligible to the modern reader. Wherever necessary, an interpretive phrase has been inserted within square brackets, so that the student may apprehend the thought immediately. No pronouns have been capitalized, because the frequent use of capitals makes for confusion. The example of English Bibles has been followed in this respect. The pronouns *thou* and *thee* have been retained where they are addressed to God, since they convey a more reverent feeling than the common *you*.

This new translation represents the meaningful, simple style in which the prayers were originally written. It is couched in normal modern English, such as is in use everywhere. If one reads the translation to know what the Hebrew text has to say, this trans-

¹ Rabbi Yehudah Halevi describes a religious person as one who "does not pray in a mechanical way, parrot-like, but utters every word deliberately and thoughtfully . . . Prayer is for his soul what nourishment is for his body . . . The further his soul is removed from prayer, the more it feels darkened by worldly matters" (*Kuzari* 3:5). ²*Sefer Hasidim*, 881.

lation presents it in a manner most easily understood. It imparts to the original a new life and spirit. Passages hitherto unclear in meaning acquire a freshness of significance.

"Bible English" has inevitably hindered many from gaining a wholesome appreciation of the Maḥzor. If translation is to facilitate a proper understanding of the original, it must be freed from archaic forms like this: "Thou sawest the afflictions of our fathers . . . and heardest their cry . . . and shewedst signs and wonders." Unquestionably irritating are expressions such as "he gathereth the outcasts of Israel"; "he hath lifted up a horn for his people"; "as for me, in the abundance of thy lovingkindness will I come into thy house." To the modern reader, *dispersed* is undoubtedly better than "outcasts," and *raised the strength* more idiomatic than "lifted up a horn." Since the future tense in Hebrew often denotes repeated acts in the present, the correct form is *by thy abundant grace I enter thy house*. אֲנִי אָבוֹא simply means *I enter*. The circumlocution "and as for me," repeated four times in מַה-שִּׁבְנוּ, is not implied in רָאִי.

In examining the translations of the Maḥzor one encounters expressions like "As for me, may my prayer unto thee be in an acceptable time" instead of *I offer my prayer to thee at a time of grace*, alluding to the time of public worship.¹ "The habitation of thy house," as redundant as "the tent of my house" (Psalm 132:3), simply means *thy abode* (אָהֶל בַּיִת-מִעוֹן בַּיִת). "Answer me in the truth of thy salvation" hardly makes any sense. Proper translation would give *answer me with thy saving truth*. The word "truth" is often identical with mercy and kindness; for example, "thy kindness and thy truth shall ever preserve me" (Psalm 40:12).

In the opening sentence of the *Kedushah* one is puzzled by "the mystic utterance," a mistranslation of שִׁיחַ סוּד.² The reference

¹Berakhoth 8a. ²Compare the Sephardic version of the *Kedushah*.

is of course to the phrase *holy, holy, holy*, chanted by the assembly of angels in the vision of Isaiah. The word סוּד occurs here and there in the sense of *council, assembly*, and has nothing to do with mystery. סוּד שְׂרָפִי קָדָשׁ in the *Kedushah* is the equivalent of סוּד קְדוּשִׁים in Psalm 89:8. Similarly, in the *Hymn of Glory* "the mystic utterance of thy servants" should be corrected to *amidst thy servants*.

The famous poem *Adon Olam* celebrates the eternity of God, and yet the initial phrase אֲדוֹן עוֹלָם is invariably translated "Lord of the universe" instead of *Eternal Lord*. גֵּרֵי הַצִּדִּיק means *the true proselytes*, that is, those who have accepted Judaism out of inner conviction; it does not mean "strangers of righteousness" or "proselytes of righteousness." שְׂמִיחֵי בְּתֵי כְּנִסְיֹת signifies *who dedicate synagogues*, and not "who unite to form synagogues."

The oft-repeated "Blessed be the name of his glorious kingdom" is incorrectly translated. Equally incorrect is "Blessed be his name, whose glorious kingdom" or "Blessed be his glorious kingdom." *His glorious Majesty*—God himself—is here the object of praise, and not his kingdom. The response בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ, which was used in the Temple in place of Amen,¹ is the equivalent of the *Kaddish* response יְיָהּ שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ ("may his great name be blessed").² שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ connotes *His Majesty the King*, a circumlocution for the name of God and similar to שֵׁם כְּבוֹדוֹ (Psalm 72:19).

Obvious errors found in current editions of the *Maḥzor* have been removed. Instead of לְקַל, the variant וְקַל has been adopted as the correct reading in the fifth verse of *Yigdal*.³ This verse is the

¹Ta'anith 16b. ²Compare Daniel 2:20. Targum Yerushalmi (Deuteronomy 6:4) interchanges the two formulas. ³The curious statement in the *Jewish Encyclopedia* that the poet devoted eight years to improving and perfecting the excellent poem *Yigdal* is based on a misunderstanding of a Hebrew passage quoted by S. D. Luzzatto (see my article in *השנה ליהודי ספר* אמריקה, 1946, page 335).

poetic counterpart of Maimonides' fifth principle that the Creator is the only one to whom it is proper to address our prayers; hence, it is wrong to translate here: "To every creature he teacheth his greatness and his sovereignty." Through the change of a single character (לְקַל in place of וְקַל), the fifth verse of *Yigdal* corresponds exactly to the fifth principle of faith formulated by Maimonides: *Every creature must declare his greatness and his kingship*; that is, everyone must pray to God.

Since the verb בָּרַךְ primarily denotes *to bend the knees*, that is, to worship (Psalm 95:6), it would certainly be better to translate אַתָּה בָּרוּךְ *worshiped art thou*: but this would be too much of a deviation from the long established "blessed art thou." Abrupt transitions from the second person to the third person occur in the benedictions as in all biblical poetry. English syntax, on the other hand, does not tolerate such transitions. For this reason, the benedictions must be rendered consistently in the second person.

In the Baraitha of Rabbi Ishmael, enumerating the thirteen principles upon which the talmudic exposition of the Bible is based, the ninth principle as well as the tenth contains the word אַחַר and not אַחָד. The correct reading is found on the first page of *Sifra* and in some rare *Siddurim*, thus: כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל . . . כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל . . . לטען טען אחר שהוא כענינו . . . לטען טען אחר שלא כענינו.

לְעֵלָא לְעֵלָא, the phrase used in the *Kaddish* during the High Holyday period, is a reproduction of the Targum on מְעֵלָה מְעֵלָה (Deuteronomy 28:43). Though it means *higher and higher*, it is analogous to all adverbs which are repeated without the use of a conjunction for the purpose of intensification and emphasis; examples: מְאֹד מְאֹד, מְשֶׁה מְשֶׁה, מְעֵט מְעֵט, סְבִיב סְבִיב. In none of these instances does the Targum add the letter ו as a conjunction.

Rabbi Jacob Emden of the 18th century called attention to a printer's error in the case of the parenthetical clause, "Our God and

God of our fathers, be pleased with our rest, inserted in passages recited on festivals occurring on a Sabbath. Only the two words **רְצֵה בְּמִנוּחֵינוּ** ("be pleased with our rest") directly apply to the Sabbath; the address to God applies to the remainder of the passage as well and should not be inserted in parentheses.

Piyyutim that are recited responsively, such as **לְאֵל עֲרֹךְ דִּין** and **וְכָל מַאֲמֵינִים**, are arranged in this edition so that no worshiper should ever get confused. Nor is the Hebrew text marred in this volume by a great multitude of the unnecessary insertions of *Reader* and *Congregation*. These are dispensed with by the direction *Responsively* given once at the beginning of each piyyut that is recited in responsive form.

A running commentary has been provided in the present edition of the Maḥzor to explain various points of interest. Without accompanying illustrations even the best and most lucid translation cannot make clear, for example, the familiar tannaitic passage that lists the thirteen principles upon which the talmudic interpretation of the Bible is based. Included in the Maḥzor in order to complete the daily minimum of study required of every Jew, they are on the lips of countless worshipers. Yet very few have learned precisely what these important principles are, because the old translation is too obscurely worded for the student to grasp its meaning.

Designed for laymen, the footnotes are written in non-technical style and contain no abbreviations. To save space they include only references to original sources that do not bear long titles. Great authorities like Amram Gaon, Saadyah Gaon, Rashi, Maimonides and their works on the prayers are mentioned only on rare occasions. The footnotes embody illuminating information derived from a wide range of commentaries and works of scholars like Abrahams, Baer, Berliner, Dembitz, Elbogen, Finkelstein, Fried-

lander, Ginzberg, Heidenheim, Idelsohn, Pool, Yaavets, and Zunz. Each note begins with a Hebrew catchword, and is worded in a manner that anyone can readily find the explanation he seeks. Memorable passages of our classic literature are given at intervals in the form of responsive readings in English, so as to enable *all* the worshipers, without exception, to participate heartily in the services.

The biblical references at the bottom of the English pages serve to indicate the central source of whatever has gone into the composition of the Maḥzor. The biblical phrases and expressions woven into the texture of the liturgical poems are indicated in the notes which, at the same time, contain biographical sketches of the authors.

The aim of this edition is to supply an urgent need which is widely felt by worshipers and students of liturgy. The new English translation is designed to make intelligible the rich contents of the Maḥzor that have stirred the souls of countless generations. It is hoped that this volume will enable the worshiper to gain maximum intellectual and emotional satisfaction from the High Holyday services.

PHILIP BIRNBAUM

August, 1951.

עֲרוֹב תְּבַשִּׁילִין

Recited over food on the eve of a festival that is followed by a Sabbath
בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֲרוֹב.

בְּרֵן עֲרוֹבָא יְהֵא שְׂרָא לָנָא לְמִיפָא וְלְבִשְׂלָא וְלְאַטְמָנָא,
וְלְאַדְלָקָא שְׂרָנָא, וְלְמַעְבַּד כָּל צְרָפְנָא מִיוֹמָא טָבָא לְשַׁבְתָּא,
לָנוּ וְלְכָל הַדְרִים בְּעִיר הַזֹּאת.

הַדְלָקַת נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל (שַׁבָּת וְשֶׁל) יוֹם טוֹב.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיִינוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהִנְיַעְנוּ לְזִמְן הַזֶּה.

PARENTAL BLESSING

For daughters:

יְשַׁמְךָ אֱלֹהִים בְּשָׂרָה,
רַבָּה, רַחֵל וְלֵאָה.

For sons:

יְשַׁמְךָ אֱלֹהִים בְּאֶפְרַיִם
וּבְמִנְשֵׁה.

יְבָרְכֶךָ יי וְיִשְׁמְרֶךָ. יֵאָר יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ. יִשָּׂא יי פָּנָיו
אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.

עֲרוֹב חֲבִשִּׁילִין ("mixture of dishes") renders it permissible to prepare food on a holy day for use on the Sabbath which immediately follows it. The permission to prepare food on holy days is restricted to food required for those days; but if the preparation was begun before the holy day, it may be continued on the holy day itself. This is accomplished by symbolically singling out food for the Sabbath on the eve of the festival.

ERUV TAVSHILIN

Recited over food on the eve of a festival that is followed by a Sabbath

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us concerning the observance of *eruv*.

By means of this *eruv* may we be permitted to bake, cook, keep dishes warm, light Sabbath lights, and prepare during the festival all we need for the Sabbath—we and all Israelites that live in this town.

LIGHTING THE FESTIVAL LIGHTS

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to light (the Sabbath and) the festival lights.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast granted us life and sustenance and permitted us to reach this season.

PARENTAL BLESSING

For sons:

May God make you like Ephraim
and like Manasseh.

For daughters:

May God make you like Sarah
and Rebekah, Rachel and Leah.

May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and grant you peace.¹

ברכת הורים, the blessing of children by their parents on all important occasions, notably on the eve of Sabbath and festivals, is one of the most beautiful customs. The *Brantspiegel*, a treatise on morals published in 1602, mentions this in the following terms: "Before the children can walk they should be carried on Sabbaths and festivals to the father and mother to be blessed; after they are able to walk they shall go of their own accord with bowed body and shall incline their heads and receive the blessing." This custom has linked the generations together in mutual loyalty and affection.

¹ *Numbers* 6:24-26.

תַּפְלַת מִנְחָה לְעֶרֶב רֵאשׁ הַשָּׁנָה

אֲשֶׁר יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ; עוֹד יִהְלִיךְ סֶלָה.
אֲשֶׁר יִהְיֶה הָעָם שֶׁכָּבָה לוֹ; אֲשֶׁר יִהְיֶה הָעָם שֶׁיֵּי אֱלֹהֵינוּ.

תהלים קכח

תהלה לְדָוִד

אֲרוֹמְמֶךָ, אֱלֹהֵי הַמַּלְאָךְ, וְאֶבְרַכְּךָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
כָּכֵל יוֹם אֶבְרַכְּךָ, וְאֶהְלֵלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלֹגְדָתוֹ אֵין חֶקֶר.
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגְדֹּדוּ.
הַדָּר כְּבוֹד הַדּוֹר וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
וְעֲזוֹז נִרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְלָתְךָ אֲסַפְּרָנָה.
זָכַר רַב טוֹבְךָ יִבְיָעוּ, וְצִדְקָתְךָ יִרְגְּנוּ.
חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֲרָךְ אַפְּסִים וּגְדֹל-חֶסֶד.
טוֹב יְיָ לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
יִדְוֶךָ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרַכְּוֶכָה.

מנחה occurs in the Bible frequently in the sense of "gift" and "meal-offering." It is only in talmudic literature that *Minhah* denotes afternoon service. *Minhah* is one of the three daily services mentioned in Daniel 6:11 ("and three times a day he kneeled upon his knees, praying and giving thanks before his God"). According to tradition, the patriarchs Abraham, Isaac and Jacob were the authors of the three daily services. Both *Shaharith* and *Minhah* correspond to the daily sacrifice (*Tamid*) which was offered in the Temple in the morning and in the afternoon. Since the recital of the *Shema* is obligatory only "when you lie down and when you rise up," it is not included in the

AFTERNOON SERVICE—EREV ROSH HASHANAH

Happy are those who dwell in thy house; they are ever praising thee. Happy the people that is so situated; happy the people whose God is the Lord.¹

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
And bless thy name forever and ever.
Every day I bless thee,
And praise thy name forever and ever.
Great is the Lord and most worthy of praise;
His greatness is unsearchable.
One generation to another praises thy works;
They recount thy mighty acts.
On the splendor of thy glorious majesty
And on thy wondrous deeds I meditate.
They speak of thy awe-inspiring might,
And I tell of thy greatness.
They spread the fame of thy great goodness,
And sing of thy righteousness.
Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.
The Lord is good to all,
And his mercy is over all his works.
All thy works praise thee, O Lord,
And thy faithful followers bless thee.

afternoon service. *Minḥah* may be recited at any time from noon (12:30) to sunset. The *Minḥah* service was postponed in the nineteenth century to very near sunset for the sake of convenience, so that *Minḥah* might be followed by *Ma'ariv* after a short interval.

¹ *Psalms* 84:5; 144:15.

בְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ, וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ.
 לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרָתְךָ, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים, וּמְשֻׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדָר.
 סוּמְךָ יי לְכָל הַנְּפֹלִים, וְזוֹקֶךָ לְכָל הַכְּפוּפִים.
 עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלֵם בְּעֵתוֹ.
 פּוֹתֵחַ אֶת יַדְּךָ, וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן.
 צְדִיק יי בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יי לְכָל קְרָאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת.
 רִצּוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יי אֶת כָּל אֲהָבָיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
 תַּהֲלֵת יי יִדְבַר-פִּי; וַיְבָרֶךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 Reader וְאַנְחֵנוּ נְבָרֶךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם; הַלְלוּיָהּ.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ;
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קְרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.
 יְהוּא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
 יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקִדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְמָא מִן כָּל
 בְּרַבְתָּא וְשִׁרְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא,
 וְאִמְרוּ אָמֵן.

אשרי The first two verses, which are taken from Psalms 84:5 and 144:15 and prefixed to Psalm 145, contain the word אשרי three times. *Ashre* is recited twice in the morning service and once in the afternoon service. The Talmud asserts that "whoever recites this psalm three times a day is assured of his share in the world to come" (Berakhoth 4b). This noble hymn of praise, calling upon all mankind to glorify God's greatness, celebrates his providential care

They speak of thy glorious kingdom,
 And talk of thy might,
 To let men know thy mighty deeds,
 And the glorious splendor of thy kingdom.
 Thy kingdom is a kingdom of all ages,
 And thy dominion is for all generations.
 The Lord upholds all who fall,
 And raises all who are bowed down.
 The eyes of all look hopefully to thee,
 And thou givest them their food in due season.
 Thou openest thy hand,
 And satisfiest every living thing with favor.
 The Lord is righteous in all his ways,
 And gracious in all his deeds.
 The Lord is near to all who call upon him,
 To all who call upon him sincerely.
 He fulfills the desire of those who revere him:
 He hears their cry and saves them.
 The Lord preserves all who love him,
 But all the wicked he destroys.
 My mouth speaks the praise of the Lord;
 Let all creatures bless his holy name forever and ever.
¹We will bless the Lord henceforth and forever.
 Praise the Lord!

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

for all his creation. It is an acrostic psalm, the successive lines beginning with the letters of the Hebrew alphabet taken in order. However, the letter *nun* is missing. The alphabetic arrangement is probably intended as an aid to memory.

¹ *Psalm* 115:18.

The *Shemoneh Esreh* is recited in silent devotion while standing, facing east. The Reader repeats the *Shemoneh Esreh* aloud when a *minyán* holds service.

בִּי שֵׁם יְיָ אֱקָרָא, הָבוּ גִדְל לְאֱלֹהֵינוּ.

אֲדַנִּי, שְׁפַתִּי תִפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

מְלֶכֶד עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְגַן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדַנִּי; מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי
עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶכֶד מִמִּית
וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

וְנִיאָמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מַחְיֶה הַמֵּתִים.

When the Reader repeats the *Shemoneh Esreh*, the following *Kedushah* is said.

נִקְרָא שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם בְּשֵׁם שְׁמֶךָ יְשִׁים אוֹתוֹ בְּשֵׁמי מְרוֹם,

בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

שמנה עשרה is spoken of in the Talmud as *Tefillah*, the prayer par excellence, on account of its importance and its antiquity. According to tradition, it was drawn up by the men of the Great Assembly. Originally, the *Shemoneh Esreh* consisted of eighteen blessings; in its present form, however, there are nineteen. The addition of the paragraph concerning the slanderers was made

SHEMONEH ESREH

The Shemoneh Esreh is recited in silent devotion while standing, facing east. The Reader repeats the Shemoneh Esreh aloud when a minyan holds service.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!¹
O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.²

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

O King, Supporter, Savior and Shield. Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

KEDUSHAH

When the Reader repeats the Shemoneh Esreh, the following Kedushah is said.

We sanctify thy name in this world even as they sanctify it in the highest heavens, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

toward the end of the first century at the direction of Rabban Gamaliel II, head of the Sanhedrin of Yavneh. The Talmud offers a variety of reasons for the number eighteen. It corresponds to the eighteen times God is mentioned in Psalm 29 as well as in the *Shema*. The three patriarchs, Abraham, Isaac and Jacob are mentioned eighteen times in the Bible. This number also corresponds to the eighteen vertebrae of the spinal column (Berakoth 28b).

¹ Deuteronomy 32:3. ² Psalm 51:17.

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ ייִ צְבָאוֹת; מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

לְעַמְתֶּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ—

בְּרוּךְ כְּבוֹד ייִ מִמְּקוֹמוֹ.

וּבְדַבְּרֵי קְדֻשָּׁה בְּתוֹב לְאֹמַר:

יְמִלֵּךְ ייִ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֶר וְדָר; הִלְלוּהָ.

Reader לְדוֹר וְדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּהּ, וּלְנִצְחָה נִצְחִים קְדֻשְׁתָּהּ

נְקַדִּישׁ, וְשִׁבְחָה אֱלֹהֵינוּ מִפִּינֵנו לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל

מְלֵךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, ייִ, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה, ייִ, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאַנּוֹשׁ בִּינָה. חֲנִנּוּ מֵאַתָּה

דַּעַת, בִּינָה וְהַשְׁכֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה, ייִ, חוֹנֵן הַדַּעַת.

הַשִּׁיבֵנו אָבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקַרְבֵּנו מִלְּבָנו לְעִבּוּדְתְךָ;

וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה, ייִ, הַרוֹצֵה

בְּתַשׁוּבָה.

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מִלְּבָנו כִּי פָשַׁעְנוּ,

כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, ייִ, חֲנִינּוּ הַמְרַבֶּה לְסִלָּח.

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וּרְיִבָה רִיבֵנו, וּנְאַלְנוּ מִהַרְהָה לְמַעַן שְׁמֶךָ,

כִּי גּוֹאֵל חֲזָק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, ייִ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

קדושה, to which the Talmud (Sotah 49a) attaches unusual importance, is recited only when a *minyan* is present because it is said: "I shall be sanctified

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory.¹

Those opposite them say: Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode.²

And in thy holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,

Your God, O Zion, for all generations.

Praise the Lord!³

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King. Blessed art thou, O Lord, holy God.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily. Blessed art thou, O Lord, holy God.

Thou favorest man with knowledge, and teachest mortals understanding. O grant us knowledge, understanding and insight. Blessed art thou, O Lord, gracious Giver of knowledge.

Restore us, our Father, to thy Torah; draw us near, our King, to thy service; cause us to return to thee in perfect repentance. Blessed art thou, O Lord, who art pleased with repentance.

Forgive us, our Father, for we have sinned; pardon us, our King, for we have transgressed; for thou dost pardon and forgive. Blessed art thou, O Lord, who art gracious and ever forgiving.

Look upon our affliction and champion our cause; redeem us speedily for thy name's sake, for thou art a mighty Redeemer. Blessed art thou, O Lord, Redeemer of Israel.

among the children of Israel" (Leviticus 22:32), which implies that the proclamation of the holiness and kingship of God is to be made in public service only.

¹ *Isaiah* 6:3. ² *Ezekiel* 3:12. ³ *Psalms* 146:10.

רָפְאֵנוּ יי וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה, כִּי תִהְיֶה לָּנוּ אֶתָּה; וְתַעֲלֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכֹל מִבּוֹתֵינוּ, כִּי אֵל מִלֶּדֶד רּוֹפֵא יֵאָמֵן וְרַחֲמָן אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, רּוֹפֵא הוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּרַךְ עָלֵינוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל מִינֵי תְבוּאֹתָהּ לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְשִׂבְעֵנוּ מִטּוֹבָה, וּבְרַךְ שְׁנַתְנוּ בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִבְּרַךְ הַשָּׁנִים. תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחַרוֹתְנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבְּצֵי גְלוּתֵינוּ, וּמְבַצְּנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִבְּצֵי גְדַחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה, וְיִזְעַצְּנוּ כְּבַתְחִלָּה; וְחַסֵּר מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַנְחָה; וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ, אַתָּה יי לְבָרָךְ, כְּחַסֵּד וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִלֶּדֶד אוֹהֵב צַדִּיקָה וּמִשְׁפָּט.

וְלַמְלָשִׁינִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכֹל הַרְשָׁעָה כְּרַנֵּעַ תֵּאבֵד, וְכֹל אִיבִידָה מְהֵרָה יִכְרַתוּ; וְתַזְדִּים מְהֵרָה תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִמְנַר וְתִכְנִיעַ בְּמֵהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹבֵר אִיבִים וּמְכַנֵּעַ זָדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זְקֵנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעָלֵינוּ, יְהִמּוּ נָא רַחֲמֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ; וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכֹל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתּוֹ, וְשִׁים חֵלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וְלַעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ, כִּי כָּךְ בְּטַחְנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִשְׁעֵן וּמְבַטֵּחַ לְצַדִּיקִים.

Heal us, O Lord, and we shall be healed; save us and we shall be saved; for thou art our praise. Grant a perfect healing to all our wounds; for thou art a faithful and merciful God, King and Healer. Blessed art thou, O Lord, who healest the sick among thy people Israel.

Bless for us, Lord our God, this year and all its varied produce for the best. Bestow a blessing upon the face of the earth. Satisfy us with thy goodness, and bless our year like other good years. Blessed art thou, O Lord, who blessest the years.

Sound the great shofar for our freedom; lift up the banner to bring our exiles together, and assemble us from the four corners of the earth. Blessed art thou, O Lord, who gatherest the dispersed of thy people Israel.

Restore our judges as at first, and our counselors as at the beginning; remove from us sorrow and sighing; reign thou alone over us, O Lord, in kindness and mercy, and clear us in judgment. Blessed art thou, O Lord, King, who lovest righteousness and justice.

May the slanderers have no hope; may all wickedness perish instantly; may all thy enemies be soon cut down. Do thou speedily uproot and crush the arrogant; cast them down and humble them speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who breakest the enemies and humblest the arrogant.

May thy compassion, Lord our God, be aroused over the righteous and over the godly; over the leaders of thy people, the house of Israel, and over the remnant of their sages; over the true proselytes and over us. Grant a good reward to all who truly trust in thy name, and place our lot among them; may we never come to shame, for in thee we trust. Blessed art thou, O Lord, who art the stay and trust of the righteous.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָךְ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁבּוּן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ; וּבָנָה אוֹתָהּ בְּקִרּוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם; וּכְסֵא דָוִד
מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

אֵת צֶמַח דָּוִד עֲבָדְךָ מִהֲרָה תַצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תִרְוֵם
בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
מַצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ; חוּס וּרְחַם עָלֵינוּ, וּקְבַל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֵת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַהֲנֻנִים אַתָּה;
וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְּבָנוּ רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רַצָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתְּפִלָּתָם; וְהִשָּׁב אֵת
הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתְּפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתֵחִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן.

When the Reader repeats the *Shemoneh Esreh*, the Congregation responds here by saying:

(מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאִתָּה
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בְּשָׂר,
יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שְׁהַחֲיִיתָנוּ

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאִתָּה הוּא
יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מְגִן
יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
גּוֹדֵה לָךְ, וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל

ערב ובקר וצהרים and נוּדָה לְךָ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נִסְפֵר תְּהִלָּתְךָ מוֹדִים
(Psalms 79:13; 55:18). אִשִּׁיחָה

Return in mercy to thy city Jerusalem and dwell in it, as thou hast promised; rebuild it soon, in our days, as an everlasting structure, and speedily establish in it the throne of David. Blessed art thou, O Lord, Builder of Jerusalem.

Speedily cause the offspring of thy servant David to flourish, and let his glory be exalted by thy help, for we hope for thy deliverance all day. Blessed art thou, O Lord, who causest salvation to flourish.

Hear our voice, Lord our God; spare us and have pity on us; accept our prayer in mercy and favor, for thou art God who hearest prayers and supplications; from thy presence, our King, dismiss us not empty-handed, for thou hearest in mercy the prayer of thy people Israel. Blessed art thou, O Lord, who hearest prayer.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy divine presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are

When the Reader repeats the Shemoneh Esreh, the Congregation responds here by saying:

(We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest

מודים ורבנו, recited by the Congregation in an undertone while the Reader repeats aloud the eighteenth benediction, is a composite of several phrases suggested by a number of talmudic rabbis (Sotah 40a).

נְסִיחָה שְׂבָבָל יוֹם עַמָּנוּ, וְעַל
נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָבָל
עַתָּה, עָרֵב וּבָקֵר וְצַהֲרַיִם.
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ בְרַחֲמֶיךָ,
וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ,
מֵעוֹלָם קִיַּינוּ לָךְ.
וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲנִינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ,
וּתְאַסּוּף גְּלוּיֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קְדֻשָּׁה לְשִׁמּוֹר הַקִּיָּה וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדָה בְּלִבָּב
שָׁלֵם, עַל שְׂאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.)

וְעַל כָּלֵם יִתְבַּרְךָ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ, מִלְּבָנֹנוּ, תְּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיִּהְיוּ לְךָ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמִּתּוֹ, הָאֵל,
יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֶלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלָךְ נִאֲחָה
לְהוֹדוֹת.

שָׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךָ תְּשִׁים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
מְלִיךְ אֲדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת עַמָּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּכָל עַתָּה וּבְכָל שְׁעָה בְּשָׁלוֹמָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמְּבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

After the *Shemoneh Esreh* add the following meditation:

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ, וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מִרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תְדוּסִים, וְנַפְשֵׁי בְּעַפְרָ לְכָל תַּהֲוָה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה
הִפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לִמְעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן
יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן קְדֻשָּׁתְךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן תוֹרַתְךָ. לִמְעַן יִחַלְצוּן
יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וּבְעַנְיִי. יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי
לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.)

For all these acts, may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant abundant peace to Israel thy people forever, for thou art the King and Lord of all peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and at all hours. Blessed art thou, O Lord, who blessest thy people Israel with peace.

After the Shemoneh Esreh add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me, and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

¹עשה אלהי נצור is taken substantially from the Talmud (Berakhoth 17a). עשה שלום and למען שמך are later insertions.

¹*Psalms* 60:7; 19:15.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנֶה בַיּוֹם
הַמְקֻדָּשׁ בְּמִתְהַרְהַר בְּיָמֵינוּ, וְהֵן חִלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ
בְּיִרְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוּיוֹת. וְעֲרֹבָה לִי מִנִּסַּחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוּיוֹת.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֹה רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא בְרַעוּתָהּ;
וְיִמְלִיךָ מְלֻכוּתָהּ בְּתַיְיבוֹן וּבְיִוְמֵיכוֹן, וּבְחַנּוּ דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

וְהָא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֹה דְקֻדְשָׁא, בְּרִידָה הוּא, לְעֵלְמָא מִן כָּל
בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאִמְרֵרוּ בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְרַעוּתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קְדָם אֲבוּהוֹן
דִּי בְשַׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

וְהָא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שַׁמְיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכּוֹל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ בְּגוּיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה;
שְׁלֵא שָׁם חִלְקֵנוּ בְּהֵם, וְגִרְלָנוּ בְּכָל הַמּוֹנָם. וְאִנְחָנוּ בּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מְלִיךְ מְלֻכֵי הַמְּלָכִים, תְּקַדֵּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שְׁמַיִם וְיוֹסֵד אֲרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוּ בְּשָׁמַיִם
מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנִית עִזּוֹ בְּגַבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד;

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.¹

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole house of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

ALENU

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else;

¹ *Malachi 3:4.*

אָמַת מִלְּבָנוּ, אָפֶס זוֹלָתוֹ, כִּפְתּוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיִּדְעַת הַיּוֹם
וַהֲשַׁבְתָּ אֵל לְבָבְךָ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשִׁמּוֹם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

עַל בֵּן נִקְוָה לָּךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲנֶיךָ,
לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים פְּרוֹת וְכִרְתוּן; לְתַקֵּן
עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכֹל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת
אֱלֹיךָ כָּל רְשָׁעֵי אָרֶץ. וּפִירוֹ וַיִּדְעוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי חַבֵּל, כִּי לָךְ
תִּכְרַע כָּל בְּרֵךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, וּכְרַעוּ
וַיִּפְלוּ, וּלְכַבּוֹד שְׁמֶךָ יִקְרֵי יִתְנוּ, וַיִּקְבְּלוּ כֻלָּם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ,
וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד; כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הוּא,
וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכַבּוֹד, כִּפְתּוּב בְּתוֹרָתְךָ: יי יִמְלֹךְ
לְעַלְמֵי וָעֶד. Reader וַנֹּאמֶר: וְהָיָה יי לְמַלְכֵךְ עַל כָּל הָאָרֶץ;
כִּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אַחַד וְשִׁמּוֹ אַחַד.

MOURNERS' KADDISH

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵךָ רַבָּא בְּעֻלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתְהוּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתְהוּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעַנְיָא וּבְזַמן קָרִיב, וַאֲמַרו אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵךָ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעֻלְמֵי עֻלְמָיָא.

יְתַפְרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵךָ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֻלָּא מִן כָּל
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וַנְּחַמְתָּא, וַדְאִמְרוּן בְּעֻלְמָא,
וַאֲמַרו אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וַאֲמַרו אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וַאֲמַרו אָמֵן.

truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name: may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah: "The Lord shall be King forever and ever."² And it is said: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."³

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

¹Deuteronomy 4:39. ²Exodus 15:18. ³Zechariah 14:9.

עַרְבֵית לְרֹאשׁ הַשָּׁבֵעַ

On Sabbath:

ההלים צב

מְזֻמֹּר שִׁיר לַיּוֹם הַשָּׁבֵעַ. טוֹב לְהִדְרוֹת לַיָּי, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֲלֵינוּ. לְהַגִּיד בְּבִקְרַח חֲסִדֶיךָ, וְאַמְוֵנֶתְךָ בְּלִילוֹת. עָלַי עָשׂוֹר
וְעָלַי נֶבֶל, עָלַי הַגִּיוֹן בְּכִנּוּר. כִּי שִׁמְחֵתָנִי יְיָ בְּפַעֲלֶיךָ; בְּמַעֲשֵׁי
יְדֶיךָ אֲרַנֵּן. מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ, יְיָ; מֵאֵד עָמְקוֹ מִחֲשֹׁבֶתְךָ.
אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. בְּפִרְחֵי רְשָׁעִים
כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲנֹן, לְהַשְׁמָדֵם עֲדֵי עַד. וְאַתָּה
מָרוֹם לְעֵלָם, יְיָ. כִּי הִנֵּה אֵיבֹיךָ, יְיָ, כִּי הִנֵּה אֵיבֹיךָ יֹאבְדוּ,
יִתְפָּרְדוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲנֹן. וְתָרַם כְּרָאִים קִרְנֵי; בִּלְתֵּי בְשִׁמּוֹן רַעְיוֹן.
וְתַבַּט עֵינַי בְּשׁוֹרֵי, בְּקַמִּים עָלַי מֵרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזֵנִי. צַדִּיק
כְּתָמָר יִפְרָח, כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה. שְׂתוּלִים בְּבַיִת יְיָ, בְּחִצְרוֹת
אֶלְהֵינוּ יִפְרִיחוּ. Reader עוֹד יִנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים
יִהְיוּ. לְהַגִּיד כִּי יֵשֶׁר יְיָ; צוּרֵי, וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ.

ההלים צא

יְיָ מְלֹךְ, גְּאוֹת לְבָשׁ; לְבָשׁ יְיָ, עֵז הַתְּאֵזֶר; אֵף תִּבּוֹן תִּבְל, כָּל תַּמוּט. נִבּוֹן בְּסִאָה מֵאֵז, מַעֲוֹלָם אָתָּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְיָ, נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּבָבָם. מַקְלוֹת מַיִם רַבִּים, אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם יְיָ. Reader עֲדִיתְךָ נֶאֱמָנוּ מֵאֵד, לְבֵיתְךָ נִאֲוָה קֹדֶשׁ, יְיָ, לְאַרְבֵּי יָמִים.

Mourners' Kaddish, page 45.

Psalm 92 was sung by the Levites in the Temple during the Sabbath of-fering. The psalmist reflects on the meaning of God's works, a meaning which the foolish fail to perceive. The wicked seem to flourish only that they may

EVENING SERVICE FOR ROSH HASHANAH

On Sabbath:

Psalm 92

A psalm, a song for the Sabbath day. It is good to give thanks to the Lord, and to sing praises to thy name, O Most High; to proclaim thy goodness in the morning, and thy faithfulness at night, with a ten-stringed lyre and a flute, to the sound of a harp. For thou, O Lord, hast made me glad through thy work; I sing for joy at all that thou hast done. How great are thy works, O Lord! How very deep are thy designs! A stupid man cannot know, a fool cannot understand this. When the wicked thrive like grass, and all evildoers flourish, it is that they may be destroyed forever. But thou, O Lord, art supreme for evermore. For lo, thy enemies, O Lord, for lo, thy enemies shall perish; all evildoers shall be dispersed. But thou hast exalted my power like that of the wild ox; I am anointed with fresh oil. My eye has gazed on my foes; my ears have heard my enemies' doom. The righteous will flourish like the palm tree; they will grow like a cedar in Lebanon. Planted in the house of the Lord, they shall flourish in the courts of our God. They shall yield fruit even in old age; vigorous and fresh they shall be, to proclaim that the Lord is just! He is my Stronghold, and there is no wrong in him.

Psalm 93

The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, he has girded himself with strength; thus the world is set firm and cannot be shaken. Thy throne stands firm from of old; thou art from all eternity. The floods have lifted up, O Lord, the floods have lifted up their voice; the floods lift up their mighty waves. But above the sound of many waters, mighty breakers of the sea, the Lord on high stands supreme. Thy testimonies are very sure; holiness befits thy house, O Lord, for all time.

Mourners' Kaddish, page 46.

be destroyed. The palm and cedar are long-lived and flourish during all seasons. They represent the enduring happiness of the faithful in contrast with the short-lived prosperity of the wicked.

Silent meditation:

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים,
הקדוש ברוך הוא, שהוא ראשון והוא
אחרון, ומבלעדיו אין אלהים. סלו

Reader:

בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ.

Congregation and Reader:

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

לרכב בערבות, בנה שמו, ועלוז לפניו; ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה. ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד. יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר בדרו מעריב
ערבים; בחכמה פותח שערים, ובהבונה משנה עתים;
ומחליף את הזמנים, ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם
ברקיע ברצונו. בורא יום ולילה, גולל אור מפני חשך וחשך
מפני אור, ומעביר יום ומביא לילה, ומקדיל בין יום ובין
לילה, יי צבאות שמו. Reader אל חי וקנם, תמיד ימלוך עלינו,
לעולם ועד. ברוך אתה, יי, המעריב ערבים.

אהבת עולם בית ישראל עמה אהבת; תורה ומצות,
חקים ומשפטים, אותנו למדת; על כן, יי אלהינו, בשכבנו
ובקומנו נשיח בחקיה, ונשמח בדרבי תורתך ובמצותיך
לעולם ועד. כי הם חיינו וארץ ימינו, ובהם נהנה יומם ולילה;
Reader ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים. ברוך אתה, יי,
אוהב עמו ישראל.

(אל מלך נאמן (When praying in private, add:

דברים ו, ד-ט

שמע ישראל, יי אלהינו, יי אחד.

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל
מאדך. והיו הדברים האלה, אשר אנכי מצוה היום, על

Reader:

Bless the Lord who is blessed.

*Congregation and Reader:*Blessed be the Lord who is blessed
forever and ever.

besides him there is no God. Extol him who is in the heavens—Lord is his name, and rejoice before him. His name is exalted above all blessing and praise. Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever. Let the name of the Lord be blessed henceforth and forever.

Silent meditation:

Blessed, praised, glorified, extolled and exalted be the name of the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, who is the first and the last, and

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who at thy word bringest on the evenings. With wisdom thou openest the gates of heaven, and with understanding thou changest the times and causest the seasons to alternate. Thou arranges the stars in their courses in the sky according to thy will. Thou createst day and night; thou rollest away light before darkness, and darkness before light; thou causest the day to pass and the night to come, and makest the distinction between day and night—Lord of hosts is thy name. Eternal God, mayest thou reign over us forever and ever. Blessed art thou, O Lord, who bringest on the evenings.

Thou hast loved the house of Israel with everlasting love; thou hast taught us Torah and precepts, laws and judgments. Therefore, Lord our God, when we lie down and when we rise up we will speak of thy laws, and rejoice in the words of thy Torah and in thy precepts for evermore. Indeed, they are our life and the length of our days; we will meditate on them day and night. Mayest thou never take away thy love from us. Blessed art thou, O Lord, who lovest thy people Israel.

(When praying in private, add: God is a faithful King).

Deuteronomy 6:4-9

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

You shall love the Lord your God with all your heart, and with all your soul, and with all your might. And these words which I command you today shall be in your heart. You shall

לְבַבְךָ. וְשִׁנְתָהֶם לְבָנִיךָ, וְדַבַּרְתָּ בָם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִבְתְּךָ
בְּדַרְדְּךָ, וּבְשִׁבְבְּךָ וּבְקוֹמְךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ
לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

דברים יא, יז-כא

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל מְצוֹתַי, אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעַבְדוֹ בְּכֹל לְבַבְכֶם וּבְכֹל
נַפְשְׁכֶם. וְנִתְתִי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֵה וּמוֹלֵקוֹשׁ, וְאֶסְפַּתְּ
דְּגָנְךָ. וְתִירֹשֶׁךָ וַיְצַהֲרֶךָ. וְנִתְתִי עֹשֵׁב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ, וְאֶכְלַתְּ
וְשִׁבַּעְתָּ. הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסָרְתֶם וְעַבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְיָ בְּכֶם, וְעָצַר
אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר, וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ;
וְאֶבְרַתֶם מִהַרְרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וְשָׁמַתֶם
אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהַ עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם; וּקְשַׁרְתֶם אֹתָם לְאוֹת
עַל יָדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת
בְּנֵיכֶם לְדַבַּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִבְתְּךָ בְּדַרְדְּךָ, וּבְשִׁבְבְּךָ
וּבְקוֹמְךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

לְמַעַן יִרְפוּ יַמֵּיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְיָ לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו, לו-כא

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם, וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם, וְנִתְּנוּ עַל
צִיצִית הַכֹּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
וַיִּזְכַּרְתֶּם אֶת כָּל מְצוֹת יְיָ, וְעָשִׂיתֶם אֹתָם; וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרָי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אֹתָם זֵנוּם אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וְעָשִׂיתֶם אֶת כָּל מְצוֹתַי, וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם.

teach them diligently to your children, and you shall speak of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates.

Deuteronomy 11:13-21

And if you will carefully obey my commands which I give you today, to love the Lord your God and to serve him with all your heart and with all your soul, I will give rain for your land at the right season, the autumn rains and the spring rains, that you may gather in your grain, your wine and your oil. And I will provide grass in your fields for your cattle, and you will eat and be satisfied. Beware lest your heart be deceived, and you turn and serve other gods and worship them; for then the Lord's anger will blaze against you, and he will shut up the skies so that there will be no rain, and the land will yield no produce, and you will quickly perish from the good land which the Lord gives you. So you shall place these words of mine in your heart and in your soul, and you shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall teach them to your children, speaking of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates—that your life and the life of your children may be prolonged in the land, which the Lord promised he would give to your fathers, as long as the sky remains over the earth.

Numbers 15:37-41

The Lord spoke to Moses, saying: Speak to the children of Israel and tell them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout their generations, and to put on the fringe of each corner a blue thread. You shall have it as a fringe, so that when you look upon it you will remember to do all the commands of the Lord, and you will not follow the desires of your heart and your eyes which lead you astray. It is for you to remember and do all my commands and be holy for your God.

אני יי אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות
לכם לאלהים; אני Reader יי אלהיכם—

אמת ואמונה כל זאת, וקיים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין
זולתו, ונאנחנו ישראל עמו. הפודנו מיד מלכים, מלפנו
הגואלנו מפף כל העריצים; האל הנפרע לנו מזרינו,
והמשלם גמול לכל איבי נפשנו; העשה גדלות עד אין חקר,
ונפלאות עד אין מספר; השם נפשנו בחיים, ולא נתן למוט
רגלנו; המדריכנו על פמות איבינו, וירם קרננו על כל שנאינו;
העשה לנו נסים ונקמה בפרעה, אותות ומופתים בארמת
בני חם; המכה בעברתו כל בכורי מצרים, ויוצא את עמו
ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בנו בין יגריים סוף;
את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע. וראו בנו
גבורתו; שבחו והודו לשמו, ומלכותו ברצון קבלו עליהם.
משה ובני ישראל לה ענו שירה בשמחה רבה, ואמרו
בלם:

מי כמכה באלם, יי; מי כמכה נאדר בקדש, נורא תהלת,
עשה פלא.

מלכותך ראו בנו, בוקע ים לפני משה; זה אלי ענו
ואמרו:
יי ימלך לעלם ועד.

ונאמר: כי פדה יי את יעקב, ונאלו מיד חזק ממנו. ברוד
אתה, יי, נאל ישראל.

השביבנו, יי אלהינו, לשלום; והעמידנו, מלפנו, לחיים;
ופרוש עלינו סבת שלומך, ותקננו בעצה טובה מלפניך,
והושיענו למען שמך; והגן בערנו, והסר מעלינו אויב, דבר
וחרב ורעב ויגון; והסר שטן מלפנינו ומאחרינו, ובצל כנפיך

I am the Lord your God who brought you out of the land of Egypt to be your God; I am the Lord your God.

True and trustworthy is all this. We are certain that he is the Lord our God, and no one else, and that we Israel are his people. It is he, our King, who redeemed us from the power of despots, delivered us from the grasp of all the tyrants, avenged us upon our oppressors, and requited all our mortal enemies. He did great, incomprehensible acts and countless wonders; he kept us alive, and did not let us slip.¹ He made us tread upon the high places of our enemies, and raised our strength over all our foes. He performed for us miracles and vengeance upon Pharaoh, signs and wonders in the land of the Hamites; he smote in his wrath all the first-born of Egypt, and brought his people Israel from their midst to enduring freedom. He made his children pass between the divided parts of the Red Sea, and engulfed their pursuers and their enemies in the depths. His children beheld his might; they gave praise and thanks to his name, and willingly accepted his sovereignty.

Moses and the children of Israel sang a song to thee with great rejoicing; all of them said:

“Who is like thee, O Lord, among the mighty? Who is like thee, glorious in holiness, awe-inspiring in renown, doing wonders?”²

Thy children saw thy majesty as thou didst part the sea before Moses. “This is my God!” they shouted, and they said:

“The Lord shall reign forever and ever.”³

And it is said: “Indeed, the Lord has delivered Jacob, and rescued him from a stronger power.”⁴ Blessed art thou, O Lord, who hast redeemed Israel.

Grant, Lord our God, that we lie down in peace, and that we rise again, O our King, to life. Spread over us thy shelter of peace, and direct us with good counsel of thy own. Save us for thy name's sake; shield us, and remove from us every enemy and pestilence. sword and famine and grief; remove the adversary from before us and from behind us; shelter us in the shadow of thy

¹ *Joh* 9:10; *Psalm* 66:9. ² *Ezodus* 15:11. ³ *Ezodus* 15:18. ⁴ *Jeremiah* 31:10

תִּסְתִּירֵנוּ; בִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמְצִילֵנוּ אֲתָהּ, בִּי אֵל מְלֹךְ חַנוּן
וְרַחוּם אֲתָהּ. וּשְׁמוֹר צְאֵתָנוּ וּבֹאֲנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם; Reader וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
הַפּוֹרֵשׁ סִבַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְרוּשָׁלָּיִם.

On Sabbath:

(וּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם
בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעָלָם, בִּי שֵׁשֶׁת
יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת
וַיִּנְפְּשׁ.)

תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ. בִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא, מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְּרָא בְרַעֲוֵתָהּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעִנְיָא וּבְזַמן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלָם וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא.

יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרוּךְ הוּא, לְעָלָא לְעָלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאֲמִירָן בְּעָלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

שומר עמו ישראל, instead of the weekday ending שבת סכת שלום, is used to express the idea of peace which fills the Jewish home on Sabbath and festivals. This is the second of the two blessings that follow the recital of the *Shema* in the evening.

wings; for thou art our protecting and saving God; thou art indeed a gracious and merciful God and King. Guard thou our going out and our coming in, for life and peace, henceforth and forever. Do thou spread over us thy shelter of peace. Blessed art thou, O Lord, who spreadest the shelter of peace over us and over all thy people Israel and over Jerusalem.

On Sabbath:

(The children of Israel shall keep the Sabbath, observing the Sabbath throughout their generations as an everlasting covenant. It is a sign between me and the children of Israel forever, that in six days the Lord made the heavens and the earth, and on the seventh day he ceased from work and rested.)¹

Sound the shofar at the new moon, at the time designated for our festival day. This is a statue for Israel, an ordinance of the God of Jacob.²

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

¹*Exodus* 31:16-17. ²*Psalms* 81:4-5

The *Amidah* is recited in silent devotion while standing, facing east.

אֲדֹנָי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר הַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, זוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרָנוּ לְחַיִּים, מְלֶכֶךְ חַפְצֵן בְּחַיִּים, וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶכֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי מְגוֹן אַבְרָהָם. אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְנֵם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶכֶךְ מִמִּית וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי מַחְיֶה הַמֵּתִים. אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמּוֹךְ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכֹל יוֹם יְהִלְלוּךָ סִלָּה. וּבְכֹן חֵן פִּחְדֶךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְאֵימָתֶךָ עַל כָּל מַה שִּׁבְרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָל־מַה שֶׁאָגַדְתָּ אַחַת לְעֵשׂוֹת רְצוֹנָךְ בְּלִבְבִי שְׁלָם, כְּמוֹ שִׁדְרָעֲנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִשְׁלַטְוֹן לְפָנֶיךָ, עַז בִּיָּדֶךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמּוֹךְ נוֹרָא עַל כָּל מַה שִּׁבְרָאתָ.

יבכּן happens to have the same numerical value as אַנָּא יְהוָה=78; hence, יבכּן has been interpreted to mean *O Lord* (Mahzor Vitry, page 366).

The *Amidah* is recited in silent devotion while standing, facing east.

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.¹

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield' Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

רבבן וון מחדך contains the vision of the time when God shall be acknowledged and worshiped by all peoples, when peace and righteousness shall reign on the whole earth.

¹*Psalms* 51:17.

וּבְכֵן תִּזְכָּר כְּבוֹד, יי, לְעַמּוּךָ, תְּהַלֵּלָה לְיִרְאַיִךָ וְתִקְוֶה טוֹבָה
 לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לְמִנְחָלִים לָךְ, שְׂמֵחָה לְאַרְצֶךָ וְשִׂשׁוֹן
 לְעִירֶךָ, וְצְמִיחַת קַרְנוֹ לְדוֹר עַבְדֶּךָ, וְעִרְיַת נֹר לְבֹדֵי־יֹשֵׁי
 מְשִׁיחָה, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂרָיִם יַעֲלוּ, וְחַסִּידִים
 בְּרִנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹּץ־כִּיָּהּ, וְכָל הַרְשָׁעָה בְּלָה בְּעֵשֶׂן
 תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְשָׁלַת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ, אַתָּה יי לְבִדְךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ, בְּפֶתַח בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ:
 יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּתָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנִרְאָ שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶךָ, בְּפֶתַח:
 וַיִּגְבַּהּ יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצִדְקָה. בְּרוּךְ
 אַתָּה, יי, הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֶהְבֵּת אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
 וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמוֹצְתֶיךָ, וְקִבְּרַתָּנוּ
 מִלְּבָנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ.

On Saturday night add:

(וְתוֹדִיעֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֵת מִשְׁפָּטֵי צִדְקָה, וְתִלְמִדֵינוּ לַעֲשׂוֹת
 חֲסִי רְצוֹנָה; וְתַחֲנוּן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, מִשְׁפָּטִים יִשְׂרָיִם וְתוֹרוֹת
 אֱמֶת, חֲסִים וּמִצְוֹת טוֹבִים; וְתַנְחִילָנוּ זְמַנֵּי שִׂשׁוֹן וּמוֹעֲדֵי קִדְשׁ
 וְחַיֵּי נְדָבָה, וְתוֹרֵישָׁנוּ קִדְשַׁת שְׁבֶת וּכְבוֹד מוֹעֵד וְהַגִּיעַת הַרְגֵּל;
 וְתִבְדֵּל, יי אֱלֹהֵינוּ, בֵּין קִדְשׁ לְחָל, בֵּין אֹר לְחֻשָּׁה, בֵּין
 יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֶׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. בֵּין
 קִדְשַׁת שְׁבֶת לְקִדְשַׁת יוֹם טוֹב הַבְּהֻלָּת, וְאֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

On Saturday night add:

(Thou, Lord our God, hast made known to us thy righteous judgments and taught us to perform thy pleasing statutes. Thou, Lord our God, hast given us right ordinances, true precepts and good laws. Thou hast granted us joyous holidays, holy festivals and feasts for freewill offerings; thou hast vouchsafed to us the holiness of the Sabbath, the glory of the festival and the pilgrimage of the festive season. Thou, Lord our God, hast made a distinction between the holy and the profane, between light and darkness, between Israel and the nations, between the seventh day and the six working days. Thou hast made a distinction between the holiness of the Sabbath and the holiness of the festival, and hast hallowed

ובכן צדיקים announces the ultimate victory of righteousness when all evil and tyranny shall vanish.

¹*Psalm 146:10.* ²*Isaiah 5:16.*

מִשְׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה קִדְשָׁתָּ; הַבְּדִלְתָּ וְקִדְשָׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּקִדְשָׁתְךָ.

וַתֵּתֵן לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשְּׁבֵת הַזֶּה וְאֵת יוֹם)
הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (זְכָרוֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ, זָכָר
לְיִצְיַאת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה, וְיִרְצֶה
וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכָרוֹנָנוּ וּפְקֻדוֹנָנוּ, זְכָרוֹן אֲבוֹתֵינוּ,
זְכָרוֹן מְשִׁיחַ בְּוַדָּוַד עֲבָדְךָ, זְכָרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשְׁךָ,
זְכָרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִיטָה וּלְטוֹבָה, לְחַן
וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה. זְכָרוֹנוּ,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים; וּבְדַבֵּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְהַגִּנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מִלְּךָ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כָּלֹ
בְּכַבּוּדְךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפֵעַ בְּחֵדֶר גְּאוֹן
עֲזָךְ, עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל אֶרֶצְךָ, וְיַדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה
פְּעַלְתָּ, וְיָבִין כָּל יִצּוֹר כִּי אַתָּה יִצְרַתָּ, וְיֹאמֶר כָּל אֲשֶׁר
נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ (רְצֵה בְּמִנוּחָתְנוּ) קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
וְחַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שְׂבַעֲנוּ מִטוֹבָה וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ
(וְהַנְּחִילָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שְׁבֵת קִדְשְׁךָ, וְיִנְחוּנוּ
כִּי יִשְׂרָאֵל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהַר לִבָּנוּ לְעֲבָדְךָ בְּאַמֶּת, כִּי
אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת, וְדַבְּרָה אֱמֶת וְקִיָּם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
מְלֹךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקְדֵּשׁ (הַשְּׁבֵת וְ)יִשְׂרָאֵל יוֹם הַזְּכָרוֹן.

the seventh day above the six working days; thou hast distinguished and sanctified thy people Israeli with thy holiness.)

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the *shofar*, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Remembrance. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, reign over the whole universe in thy glory; be exalted over all the earth in thy grandeur; shine forth in thy splendid majesty over all the inhabitants of thy world. May every existing being know that thou hast made it; may every creature realize that thou hast created it; may every breathing thing proclaim: "The Lord God of Israel is King, and his kingdom rules over all."

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel, who sanctifies thy name, may rest on it). Purify our heart to serve thee in truth; for thou art the true God, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם; והשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחזינה עינינו בשוכה לציון ברחמים. ברוך אתה, יי, המחזיר שבינתו לציון.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור חיינו, מגן ישענו אתה הוא. לדור ודור גודה לך, ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בנדך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיה שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת, ערב ובקר וצהריים. הטוב כי לא כלו רחמיה, והמרחם כי לא תמו חסדיה, מעולם קוינו לך.

ועל כלם ותברך ותתרום שמך, מלבנו, תמיד לעולם ועד.

ובתוב לחיים טובים כל בני בריהך. וכל החיים יודוך סלה, ויהללו את שמך באמת, האל, ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה, יי, הטוב שמך, וְלֵךְ נָאָה לְהוֹדוֹת.

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מְלֵךְ אֲדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם; וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוּמָךְ.

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשִׁלוֹם וּפְרֻנְסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

בספר חיים can be rendered: "In the book of life... may we be remembered; may we and all Israel thy people be inscribed before thee for a happy life..."

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant abundant peace to Israel thy people forever, for thou art the King and Lord of all peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and at all hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

The seeming redundancy of the passage would thus disappear. However, all worshippers are in the habit of joining the words *נוֹכַח וְנִכְתָּב*.

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מַרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תְדוּמָה, וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר לְכָל תְּהוֹתָה. פָּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּךָ נַפְשִׁי; וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרָה
הִפֵּר עֲצָתָם וּמְלַקֵּל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֹחַ, עֲשֵׂה לְמַעַן
יִמְיָח, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרַתְךָ. לְמַעַן
יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְיִי. יְהִי לְרַצוֹן אִמְרֵי פִי
וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,
הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם גַּעֲבֻדְךָ
בִּירְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לִּי מִנְחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדְמוֹנִיּוֹת.

ON SABBATH

Reader and Congregation:

(וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. וַיִּבֶל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל
מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ, כִּי בּו שָׁבַת מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

Reader:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

ויטלו, considered an essential part of the service (Shabbath 119b), is cited after the *Amidah* because the *Amidah* of festivals occurring on the Sabbath does not include this passage. Since *ויטלו* has to be recited after the

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

ON SABBATH

Reader and Congregation:

(Thus the heavens and the earth were finished, and all their host. By the seventh day God had completed his work which he had made, and he rested on the seventh day from all his work in which he had been engaged. Then God blessed the seventh day and hallowed it, because on it he rested from all his work which he had created.³

Reader:

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, supreme God, Master of heaven and earth.

.Amidah when a festival occurs on the Sabbath, it has become the rule for all Sabbaths (Tosafoth, Pesahim 106a).

¹ *Psalms* 60:7; 19:15. ² *Malachi* 3:4. ³ *Genesis* 2:1-3.

Congregation:

מִן אָבוֹת בְּדַבְרוֹ, מִחַיָּה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ, הַמְלִיךְ הַקָּדוֹשׁ
שָׂאִין בְּמוֹהוֹ, הַמְנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ, כִּי כִּם רָצָה
לְהַנִּיחַ לָהֶם; לְפָנָיו נַעֲבֹד בְּיִרְאָה וּפְחַד, וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל
יוֹם תָּמִיד מֵעַיִן הַבְּרָכוֹת. Reader אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם,
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי, וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁהּ לְעַם מְדֻשְׁנֵי
עֲנֵנּוּ, זָכֹר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

Reader:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה בְּמִנוּחָתָנוּ; קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיהָ,
וְחַן חֶלְקֵנוּ בְּחֻרְתָּהּ; שִׁבְעָנוּ מִטּוֹבָהּ, וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתָהּ; וְשִׁהַר
לְפָנָיו לְעִבְדֶּךָ בְּאַמְתּוֹ; וְהִנְחִילֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
שַׁבַּת קָדְשְׁךָ, וְיִנְוָחוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת).

is on page 91 לְדוֹד מְזוֹר

Reader:

וַיַּעֲדֵל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶה רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרֵךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא.

יְחַבְרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵה דְקָדְשָׁא, בְּרוּךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא, דְאָמִירוֹן בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

מקץ שבע is termed *מקץ שבע* because it contains the substance of the seven blessings of the *Amidah* for Sabbath. This abridged *Amidah* was originally added in order to prolong the service for the convenience of late-comers. The synagogues were often located outside the precincts of the city (since the rulers did not tolerate Jewish worship within the confines of their municipi-

Congregation:

He with his word was a shield to our fathers, and by his bidding he will revive the dead. He is the holy King, like whom there is none. He gives rest to his people on his holy Sabbath day, for he is pleased to grant them rest. Him we will serve with reverence and awe, and to his name we will give thanks every day, constantly, in the fitting form of blessings. He is the God to whom thanks are due, the Lord of peace, who hallows the Sabbath and blesses the seventh day, who gives sanctified rest to a joyful people—in remembrance of the creation.

Reader:

Our God and God of our fathers, be pleased with our rest. Sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance; purify our heart to serve thee in truth; and, in thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel who sanctifies thy name may rest on it. Blessed art thou, O Lord, who hallowest the Sabbath.)

Psalm 24 is on page 92

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

palities), and it was dangerous to walk home alone at night. By prolonging the Sabbath-eve service, which was far better attended than weekday services, the late-comers were given an opportunity to finish their prayers with the rest of the congregation (Rashi, Shabbath 24b).

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון
די בשמיא, ואמרו אמן.

יהא שלמא רבא מן שמיא, וחיים, עלינו ועל כל ישראל,
ואמרו אמן.

עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל
ישראל, ואמרו אמן.

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גרלה ליוצר בראשית,
שלא עשנו פגוי הארצות, ולא שמנו כמשפחות האדמה;
שלא שם חלקנו בהם, וגרלנו בכל המונם. ואנחנו בורעים
ומשתחיים ומודים לפני מלך המלכים, הקדוש ברוך
הוא, שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים
ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו, אין עוד;
אמת מלבנו, אפס זולתו, בכתוב בתורתו: וידעת היום
והשבת אל לבבך, כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת, אין עוד.

על כן נקנה לך, יי אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזך,
להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יפרתו; לתקן
עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות
אלך כל רשעי ארץ. נפירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך
תכרע כל ברך, תשבע כל לשון. לפניך, יי אלהינו, יכרעו
הפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך,
ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד; כי המלכות שלך היא,
ולעולמי עד תמלוך בכבוד, בכתוב בתורתך: יי ימלך

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

ALENU

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah:

¹ *Deuteronomy* 4:39.

לְעֵלִים וְעַד. Reader וְנֹאמַר: וְהָיָה יְיָ לְמִלְחָה עַל כָּל הָאָרֶץ;
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

MOURNERS' KADDISH

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהָ;
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעַגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלִים וּלְעֵלְמֵי עֵלְמוּנָא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

אֵל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאם, וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תְבֹא. עֲצוּ
עֲצָה וְחִפְר, דְּבָרוּ דְבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עֲמַנֵּי אֵל. וְעַד זְקִנְהָ
אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל; אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׂא, וְאֲנִי
אֶסְבֵּל וְאֶמְלֵט.

חלהים כו

לְדָוִד. יְיָ אֲזִרֵי וַיִּשְׁעֵי, מִמֵּי אִירָא; יְיָ מַעֲזוֹ חַיִּי, מִמֵּי אֶפְחָד.
בְּקָרֵב עָלַי מְרַעִים לְאֹכַל אֶת בְּשָׂרִי, צָרִי וְאִיבֵי לִי, הִמָּה
כְּשָׁלוֹ וּנְפִלוֹ. אִם תַּחֲנֶנֶה עָלַי מִחֲנֶנֶה, לֹא יִירָא לְבִי; אִם תִּקְוֶם

The first part of this psalm expresses fearless confidence in the face of hostile armies, while the second part is a prayer of one in deep distress and beset by false accusers.

“The Lord shall be King forever and ever.”¹ And it is said: “The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One.”²

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

Be not afraid of sudden terror, nor of the storm that strikes the wicked. Form your plot—it shall fail; lay your plan—it shall not prevail! For God is with us. Even to your old age I will be the same; when you are gray-headed, still I will sustain you; I have made you, and I will bear you; I will sustain you and save you.³

Psalm 27

A psalm of David. The Lord is my light and aid; whom shall I fear? The Lord is the stronghold of my life; of whom shall I be afraid? When evildoers press against me to eat up my flesh—my enemies and my foes—it is they who stumble and fall. Even though an army were arrayed against me, my heart would not

¹ *Exodus* 15:18. ² *Zechariah* 14:9. ³ *Proverbs* 3:25; *Isaiah* 8:10; 46:4.

עלי מלחמה, בזאת אני בוטח. אחת שאלתי מאת יי, אותה
 אבקש: שבתי בבית יי כל ימי חיי, לחזות בנעם יי, ולבקר
 בהיכלו. כי יצפני בסכה ביום רעה, יסתרני בסתר אהלו;
 בצור ירוממני. ועתה ירום ראשי על איבי סביבותי, ואזבחה
 באהלו זבחי תרועה; אשירה ואזמרה ליי. שמע, יי, קולי
 אקרא, וחנני וענני. לה אמר לבי, בקשו פני; את פניך, יי,
 אבקש. אל תסתר פניך ממני, אל תט באף עבדך, עזרתי
 היית; אל תטשני ואל תעזבני, אלהי ישעי. כי אבי ואמי
 עזבוני, ויי ואספני. הורני יי דרכך, ונחני בארץ מישור, למען
 שררי. אל תחנני בנפש צרי, כי קמו בי עדי שקר ויפת חמס.
 לולא האמנתי לראות בטוב יי בארץ חיים. Reader קנה אל יי,
 חזק ונאמן לבך, וקנה אל יי.

Mourners' Kaddish.

ROSH HASHANAH GREETING

Plural

Singular

לשנה טובה תפתב ותחתם. לשנה טובה תפתבו ותחתמו.

קדוש לראש השנה

On Sabbath Eve:

ויהי ערב ויהי בקר

יום הששי. ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. ויכל אלהים
 ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי מכל
 מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש
 אתו, כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות.

... that is, living securely under God's protection and enjoying his hospitality.

fear; though war should arise against me, still would I be confident. One thing I ask from the Lord, one thing I desire—that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to behold the pleasantness of the Lord, and to meditate in his sanctuary. Surely, he will hide me within his own tabernacle in the day of distress; he will conceal me in the shelter of his tent; he will set me safe upon a rock. Thus my head shall be high above all my foes around me; I will offer sacrifices within his tabernacle to the sound of trumpets; I will sing and chant praises to the Lord. Hear, O Lord, my voice when I call; be gracious to me and answer me. In thy behalf my heart has said: "Seek you my presence"; thy presence, O Lord, I do seek. Hide not thy face from me; turn not thy servant away in anger; thou hast been my help; do not abandon me, forsake me not, O God my savior. Though my father and mother have forsaken me, the Lord will take care of me. Teach me thy way, O Lord, and guide me in a straight path, in spite of my enemies. Deliver me not to the will of my adversaries; for false witnesses have risen up against me, such as breathe forth violence. I do believe I shall yet see the goodness of the Lord in the land of the living. Hope in the Lord; be strong, and let your heart be brave; yes, hope in the Lord.

Mourners' Kaddish.

ROSH HASHANAH GREETING

MAY YOU BE INSCRIBED FOR A HAPPY NEW YEAR.

KIDDUSH FOR ROSH HASHANAH

On Sabbath Eve:

(There was evening and there was morning—

The sixth day. Thus the heavens and the earth were finished, and all their host. By the seventh day God had completed his his work which he had made, and he rested on the seventh day from all his work in which he had been engaged. Then God blessed the seventh day and hallowed it, because on it he rested from all his work which he had created.)

... אבי ואמי יורוני ... Though I am orphaned, friendless and deserted, God will be father to me and protect me.

... לולא האמנתי ... The remainder of the sentence is left to the imagination: "What would my condition be, if I had not believed!"

כַּתְּבָה לְפָנֶיךָ חֲתָמֶיךָ is a figurative expression, borrowed from the writing and signing of decrees by earthly rulers.

סְבָרֵי מֶרְנָן וְרַבּוֹתֵי.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶּךָ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶּךָ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל
 עַם, וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן, וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּסְּן לָנוּ, יי
 אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזְכָּרוֹן הַזֶּה,
 יוֹם (זְכוּרוֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְּשׁ, זְכוּר לִיצִיאַת
 מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בְּחַרְתָּ, וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וַיְדַבֵּרְךָ
 אֲמַת וְקִנְיָם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְלֶכֶךָ עַל כָּל הָאֲרָצִים, מִקְדֹּשׁ
 (הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל יוֹם הַזְכָּרוֹן.

On Saturday night add:

(בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶךָ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶךָ הָעוֹלָם, הַמְּבַדִּיל בֵּין קִדְּשׁ
 לְחַל, בֵּין אֹרֶךְ לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. בֵּין קִדְּשַׁת שַׁבָּת לְקִדְּשַׁת יוֹם טוֹב
 הַבְּבִלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה קִדְּשַׁת; הַבְּבִלְתָּ
 וְקִדְּשַׁת אֶת עַמּוּד יִשְׂרָאֵל בְּקִדְּשַׁתָּהּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַמְּבַדִּיל
 בֵּין קִדְּשׁ לְקִדְּשׁ.)

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶךָ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיָנוּ וְקִיָּמָנוּ
 וְהִנְיָעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה.

After המוציא, it is customary to eat an apple dipped in honey and say:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּחַדְּשׁ
 עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who createst the fruit of the vine.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen and exalted us above all nations, and hast sanctified us with thy commandments. Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the *shofar*, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt. Indeed, thou hast chosen and sanctified us above all nations; thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

On Saturday night add:

(Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who createst the light of the fire.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast made a distinction between the sacred and the profane, between light and darkness, between Israel and the nations, between the seventh day and the six working days. Thou hast made a distinction between the holiness of the Sabbath and that of the festival, and hast hallowed the seventh day above the six working days; thou hast distinguished and sanctified thy people Israel with thy holiness. Blessed art thou, O Lord, who makest a distinction between the greater holiness and the lesser holiness.)

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast granted us life and sustenance and permitted us to reach this season.

After Hamotzi, it is customary to eat an apple dipped in honey and say:

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to grant us a happy and pleasant New Year.

סברי מרתן is used to call attention to the blessing which is about to be pronounced over the wine, so that those present may answer Amen. This phrase was originally used in the form of a question, namely: "Gentlemen, what is your opinion?" Is it safe to drink of this wine? The response was *להיים!*

בְּרִכּוֹת הַשְּׁחַר

Upon entering the synagogue:

מה שָׁבוּ אֱהֲלֶיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁכְּנֶיךָ יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי בָרֵב
חֲסִדֶּךָ אָבִא בֵיתְךָ, אֲשַׁתְּחֶנּוּ אֵל הַיִּכָּל קִדְשֶׁךָ בְּיָדְאֶתְךָ. יְיָ,
אֶהְבֵּתִי מֵעוֹן בֵּיתְךָ, וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְאֲנִי אֲשַׁתְּחֶנּוּ
וְאֶכְרַעֶה, אֲבָרְכֶה לִפְנֵי יְיָ עֲשֵׂי. וְאֲנִי תִפְלְתִי לְךָ, יְיָ, עַת רְצוֹן;
אֱלֹהִים, בְּרַב־חֲסִדֶּךָ, עֲנֵנִי בְּאַמֶּת וּשְׁעֶךָ.

Before putting on the *tallith*:

בְּרַכֵּי נַפְשִׁי אֵת יְיָ; יְיָ אֱלֹהֵי, גִדְלַת מְאֹד, הוֹד וְהָדָר לְבִשְׁתְּךָ.
עֲטָה אֹדֵר כְּשִׁלְמָה, נוֹטָה שָׁמַיִם בְּרִיעָה.
הֲנִי מִהַעֲטָף בְּטָלִית שֶׁל צִיצִית כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי,
כְּפָתוֹב בַּתּוֹרָה: וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְּפֵי בְגֵדֵיהֶם לְדֹרֹתָם.
וּכְשֶׁם שְׂאֲנִי מִתְּכִפָּסָה בְּטָלִית בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֵּן תִּזְכָּה נַשְׁמָתִי
לְהִתְלַבֵּשׁ בְּטָלִית נְאֻה לְעוֹלָם הַבָּא בְּנֵן עֲדוֹן. אָמֵן.

אהליך are interpreted in the Talmud (Sanhedrin 105b) to refer to synagogues and schools. *ny* רצון is taken to mean the time of public worship (Berakhoth 5a).

יצית is a continual reminder of our obligation to keep God's commands. The purple-blue thread (מחיל תכלת) entwined in the *tsitsith* was originally its chief distinction. When, however, it became impossible to procure the special dye required, it was made permissible to use white threads alone. Why blue? "Because this color resembles the sea, the sea resembles the sky . . ." (Menahoth 43b).

Four threads are taken, of which one (the *shammash*) is considerably longer than the rest, for each of the four corners of the *tallith*. The four threads are drawn through a small hole or eyelet and the ends brought together. A double knot is tied close to the margin of the *tallith*; the *shammash* is then

PRELIMINARY MORNING SERVICE

Upon entering the synagogue:

How goodly are your tents, O Jacob, your habitations, O Israel!

By thy abundant grace I enter thy house; I worship before thy holy shrine with reverence. O Lord, I love thy abode, the place where thy glory dwells. I will worship and bow down; I will bend the knee before the Lord my Maker. I offer my prayer to thee, O Lord, at a time of grace. O God, in thy abundant kindness, answer me with thy saving truth.¹

Before putting on the tallith:

Bless the Lord. O my soul! Lord my God, thou art very great; thou art robed in glory and majesty. Thou wrappest thyself in light as in a garment; thou spreadest the heavens like a curtain.²

I am enwrapping myself in the fringed garment in order to fulfill the command of my Creator, as it is written in the Torah: "They shall make fringes for themselves on the corners of their garments throughout their generations."³ Even as I cover myself with the tallith in this world, so may my soul deserve to be robed in a beautiful garment in the world to come, in Paradise. Amen.

twisted tightly 7 times round the remaining 7 threads, and another double knot is tied; then round 8 times, and a double knot; then round 11 times, and a double knot; and finally round 13 times, and a double knot. 7 and 8 = 15 equals the numerical value of ה', 11 = ה"ה, and 13 = אהח, meaning: The Lord is One. Furthermore, the numerical value of the word ציצית is 600, which with the 8 threads and the 5 knots makes a total of 613, the exact number of the positive (248) and negative (365) precepts of the Torah. This explains the talmudic statement that the wearing of the *tsitsith* is of equal merit with the observance of the whole Torah (Nedarim 25a).

¹ Numbers 24:5; Psalms 5:8; 26:8; 95:6; 69:14. ² Psalm 104:1-2. ³ Numbers 15:38.

When putting on the *tallith*:

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֹךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וַצַּוֵּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית.

תהלים לו, ח-יא

מִה יִקָּרַח חֲסִדְךָ, אֱלֹהִים, וּבְנֵי אָדָם בְּצַל בְּנֵיךָ יַחְסִיוּ.
יְרוּנוּ מִדָּשׁוּן בֵּיתְךָ, וְנִחַל עֲדָנֶיךָ תִּשְׁקֶם. כִּי עַמֶּךָ מְקוֹר חַיִּים,
בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אוֹר. מִשֶּׁשׁ חֲסִדְךָ לְיַדְעֶיךָ, וּצְדָקָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֹךְ	בְּטָרֶם כָּל יַצִּיר נִבְרָא.
לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחִפְצוֹ כָּל	אֲזִי מְלֹךְ שָׁמוּ נִקְרָא.
וְאַחֲרֵי בְּכָלוֹת הַכֹּל	לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא.
וְהוּא הָיָה וְהוּא הָיָה	וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרְתָּה.
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי	לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירְתָּה.
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תְּכָלִית	וְלוֹ הַעֲזוֹ וְהַמְשָׁרְתָּה.
וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גְּאֵלֵי	וְצוֹר חֲבָלֵי בְּעֵת צָרָה.
וְהוּא נְסִי וּמְנוֹס לִי	מִנֶּת כּוֹסֵי בַיּוֹם אֶקְרָא.
בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי	בְּעֵת אִישׁוֹן וְאַעֲרִיָּה.
וְעַם רוּחִי גּוֹיָתִי	יְי לִי וְלֹא אֵירָא.

treats of God's omnipotence and providence. This noble hymn has been attributed to various poets, particularly to Solomon ibn Gabirol who flourished in Spain during the eleventh century. It has been part of the morning service since the fifteenth century. It is composed of ten lines, each of which consists of twelve syllables. A single rhyme runs through it.

conveys the idea expressed in the Sifré on Numbers 28:16, section 139: שָׁכַל וּמִן שָׂאֲדָם וְנִתְּנוּ כַחַיִּים, נִשְׁשׁ סִקּוּדָה בִּיד קוּנו ... מֵת, וְנִחְוָה בְּאִיצָר.

When putting on the tallith:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to enwrap ourselves in the fringed garment.

Psalm 36:8-11

How precious is thy kindness, O God! The children of men take refuge in the shadow of thy wings. They have their fill of the choice food of thy house, and thou givest them to drink of thy stream of delights. For with thee is the fountain of life; by thy light do we see light. Extend thy love to those who know thee, and thy truth to the upright in heart.

ADON OLAM

He is the eternal Lord who reigned
 Before any being was created.
 At the time when all was made by his will,
 He was at once acknowledged as King.
 And at the end, when all shall cease to be,
 The revered God alone shall still be King.
 He was, he is, and he shall be
 In glorious eternity.
 He is One, and there is no other
 To compare to him, to place beside him.
 He is without beginning, without end;
 Power and dominion belong to him.
 He is my God, my living Redeemer,
 My stronghold in times of distress.
 He is my guide and my refuge,
 My share of bliss the day I call.
 To him I entrust my spirit
 When I sleep and when I wake.
 As long as my soul is with my body
 The Lord is with me: I am not afraid.

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאָאוֹזֹו.
 אֶחָד וְאֵין יְחִיד בְּיַחְדוֹ נְעַלְמָם וְגַם אֵין סוּף לְאַחֲרוֹתוֹ.
 אֵין לוֹ דְמוּת הַגּוֹף וְאֵינוֹ גּוֹף לֹא נַעֲרוּף אֵלָיו קִדְשָׁתוֹ.
 קִדְמוֹן לְכֹל דְּבַר אֲשֶׁר נִבְרָא רֵאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ.
 הֵנוּ אָדוֹן עוֹלָם וְכֹל נוֹצֵר יוֹרֵה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ.
 שְׁפַע נְבוֹאָתוֹ נָתַנוּ אֶל אַנְשֵׁי סִגְלָתוֹ וְחַפְּאָרְתוֹ.
 לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד נָבִיא וּמַבִּישׁ אֶת הַמּוֹנְתוֹ.
 תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל עַל יַד נְבִיאָו נֶאֱמַן בֵּיתוֹ.
 לֹא יַחְלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָּתוֹ.
 צוּפָה וְיוֹדֵעַ סִתְרֵינוּ מִבֵּית לְסוּף דְּבַר בְּקִדְמָתוֹ.
 גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמַפְעֵלוֹ נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ.
 יִשְׁלַח לְקֶץ יָמָיו מִשִּׁיחָנוּ לְפָדוֹת מִחֲבֵי קֶץ יִשְׁוּעָתוֹ.
 מֵתִים יַחֲיֶה אֵל בְּרַב חֶסְדוֹ בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ.

יגדל is a summary of the thirteen principles of faith formulated by Maimonides in his commentary on the Mishnah (Sanhedrin 10:1). This poem was composed by Daniel ben Judah of Rome (fourteenth century). One rhyme runs through all its thirteen lines, each of which consists of sixteen syllables. The variant reading וכל ונצר in the fifth line brings out the full meaning of Maimonides' fifth principle that God alone must be worshiped. יורה is used here in the sense of יסר, יד, יסר (see Job 12:7-8; Psalm 145:6-12). In Erubin 65a, יורה is taken as the equivalent of יחלל.

The Jewish philosophy of Moses Maimonides (1135-1204), summed up in this poem, consists of the following principles: 1) There is a Creator. 2) He is One. 3) He is incorporeal. 4) He is eternal. 5) He alone must be worshiped. 6) The prophets are true. 7) Moses was the greatest of all prophets. 8) The entire Torah was divinely given to Moses. 9) The Torah is

YIGDAL

1. Exalted and praised be the living God!
He exists; his existence transcends time.
2. He is One—there is no oneness like his;
He's unknowable—his Oneness is endless.
3. He has no semblance—he is bodiless;
Beyond comparison is his holiness.
4. He preceded all that was created;
The First he is though he never began.
5. He is the eternal Lord; every creature
Must declare his greatness and his kingship.
6. His abundant prophecy he granted
To the men of his choice and his glory.
7. Never has there arisen in Israel
A prophet like Moses beholding God's image.
8. The Torah of truth God gave to his people
Through his prophet, his own faithful servant.
9. God will never replace, nor ever change
His eternal Law for any other law.
10. He inspects, he knows all our secret thoughts;
He foresees the end of things at their birth.
11. He rewards the godly man for his deeds;
He repays the evil man for his evil.
12. At time's end he will send our Messiah
To save all who wait for his final help.
13. God, in his great mercy, will revive the dead;
Blessed be his glorious name forever.

immutable. 10) God knows all the acts and thoughts of man. 11) He rewards and punishes. 12) Messiah will come. 13) There will be resurrection.

ראשון ואין ראשית לראשית is taken from חובת הלבבות, chapter 6.

ראשית סגולתו ותפארתו compare Exodus 19:5; Isaiah 46:13. ביהו see Numbers 12:7.

עלמל... איש חסד is taken from Proverbs 11:17, and רשע רע from Isaiah 3:11. The Book of Daniel ends with the phrase לקץ הימץ.

In the Siddur of the Spanish-Portuguese Jews a fourteenth line is added to *Yigdal*, which reads: אֱלֹהֵי שְׁלֹשׁ עָשָׂר לְעִקְרֵימָהּ הַיָּמִים יְסוּדָהּ אֵל וְתוֹרָתוֹ.

מסכת ברכות יא, א: ס, ב

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו
וצונו על נטילת ידים.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר יצר את האדם
בחכמה, וברא בו נקבים נקבים, חלולים חלולים. גלוי ונדוע
לפני כסא כבודך, שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם
אי אפשר להתקיים ולעמוד לפניך. ברוך אתה, יי, רופא כל
בשר ומפליא לעשות.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו
וצונו לעסוק בדברי תורה.

והערב-נא, יי אלהינו, את דברי תורתך בפנינו, ובפי
עמך בית ישראל, ונהיה אנחנו וצאצאינו, וצאצאי עמך בית
ישראל, בלגנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמך. ברוך אתה,
יי, המלמד תורה לעמו ישראל.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר בחר בנו מכל
העמים, ונתן לנו את תורתו. ברוך אתה, יי, נותן התורה.

בסדר ו, כד-כו

יברכה יי וישמרה. יאר יי פניו אליך ויחנה. ישא יי פניו
אליך, וישם לך שלום.

ברוך אתה... אשר קדשנו is an abrupt transition from the second person singular to the third person. Such transitions occur frequently in biblical poetry (compare Psalm 104:1-7; Isaiah 23:16; 47:8; 54:1; Jeremiah 49:4; Micah 1:2). The phrase ברוך אתה ה' is borrowed from Psalm 119:12, while מלך העולם is taken from Jeremiah 10:10.

Talmud Berakhoth 11a; 60b

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us concerning the washing of the hands.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast formed man in wisdom, and created in him a system of veins and arteries. It is well known before thy glorious throne that if but one of these be opened, or if one of those be closed, it would be impossible to exist in thy presence. Blessed art thou, O Lord, who healest all creatures and doest wonders.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to study the Torah.

Lord our God, make the words of thy Torah pleasant in our mouth and in the mouth of thy people, the house of Israel, so that we and our descendants and the descendants of thy people, the house of Israel, may all know thy name and study thy Torah for its own sake. Blessed art thou, O Lord, who teachest the Torah to thy people Israel.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen us from all peoples and given us thy Torah. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

Numbers 6:24-26

May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and grant you peace.

The expression נטילה ידיים (literally, "uplifting the hands") is derived from the custom of lifting up one's hands immediately after washing them as a symbol of purification. The Targum renders שאו ידיכם (Psalm 134:2) by טולו ידיכון.

יצר, referring to the complexity of the human body, concludes with בשר רומא כל בעשר and במסליא לעשה, a combination of two variants quoted in Berakhoth 60b.

הרהרה לעסוק בדברי תורה is one of the various formulæ quoted in the Talmud for use in connection with the study of the Torah. They are collated on this page as a compromise between the suggestions found in Berakhoth 11a-b.

פאה א, טענה א; ססכת שבת קכז, א

אלו דברים שאין להם שעור: הפאה, והבפורים, והראיון, ונמילות חסדים, ותלמוד תורה. אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרו גנימת לו לעולם הבא, ואלו הן: כבוד אב ואם, ונמילות חסדים, והשקמת בית המדרש שחרית וערבית, והכנסת אורחים, ובקור חולים, והכנסת כלה, והלנית המת, ועיון תפלה, והקאת שלום בין אדם לחברו; ותלמוד תורה כנגד כלם.

ססכת ברכות ט, ב

אלהי, נשמה שנתת בי שהורה היא. אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפחתה בי, ואתה משמרה בקרבך, ואתה עתיד לטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבא. כל זמן שהנשמה בקרבך מודה אני לפניך, יי אלהי ואלהי אבותי, רבון כל המעשים, אדון כל הנשמות. ברוך אתה, יי, המחזיר נשמות לפגרים מתים.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר נתן לשכני בינה להבחין בין יום ובין לילה.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, שלא עשני גוי.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, שלא עשני עבד.

פאה part of the crop which the owner was required to leave for the benefit of the poor (Leviticus 23:22). According to tradition, the minimum was one-sixtieth of the harvest (Mishnah Peah 1:2).

בכורים the earliest gathered fruits of the season brought to the Temple.

ראיון The nature and value of the offering which all male Israelites were required to present at the Temple is not defined in Deuteronomy 16:16-17.

נמילות חסדים There is no fixed limit to personal service and charity to all men. *Gemiluth hasadim* includes every kind of help.

Mishnah Peah 1:1; Talmud Shabbath 127a

These are the things for which no limit is prescribed: the corner of the field, the first-fruits, the pilgrimage offerings, the practice of kindness, and the study of the Torah. These are the things the fruits of which a man enjoys in this world, while the principal remains for him in the hereafter, namely: honoring father and mother, practice of kindness, early attendance at the schoolhouse morning and evening, hospitality to strangers, visiting the sick, dowering the bride, attending the dead to the grave, devotion in prayer, and making peace between fellow men; but the study of the Torah excels them all.

Talmud Berakhoth 60b

My God, the soul which thou hast placed within me is pure. Thou hast created it; thou hast formed it; thou hast breathed it into me. Thou preservest it within me; thou wilt take it from me, and restore it to me in the hereafter. So long as the soul is within me, I offer thanks before thee, Lord my God and God of my fathers, Master of all creatures, Lord of all souls. Blessed art thou, O Lord, who restorest the souls to the dead.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast given the cock intelligence to distinguish between day and night.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast not made me a heathen.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast not made me a slave.

תלמוד חורה is one of the duties to which there is no prescribed limit. We are to engage in Torah study at all times. The readings from the Bible and the Talmud which form part of the morning service are meant to enable every Jew to have a daily share in the study of the Torah.

בנה לשכי is taken from Job 38:36, where שכוי is derived from שכה ("to see"). According to Berakhoth 60b and Rosh Hashanah 26a, שכוי signifies "cock", that is, the bird which foresees the approaching day. The worshiper expresses his appreciation of nature's super-senses and the exact timing of animals, for there are many kinds of "knowingness" in which animals far surpass us by means of their exquisite ability to "feel" things.

Women say:

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ
הָעוֹלָם, שֶׁעָשִׂי בְּרָצוֹנוֹ.

Men say:

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ
הָעוֹלָם, שְׁלֹא עָשִׂי אִשָּׁה.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עוֹרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, מִלְּבִישׁ עֲרָמוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, מוֹתִיר אֲסוּרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף בְּפוּפִים.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמָּוִם.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרָכֵי.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, הַמְכִינֵנוּ מִצְעָדֵי נֶגֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּנִבְרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, עוֹשֵׂר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאָרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, הַנוֹתֵן לֵיעָף כַּח.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֵּךְ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר שָׁנָה מֵעֵינֵי

וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי.

וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵמֵנוּ
בְּתוֹרָתְךָ וּבְדִבְרֵיךָ; וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִיְדֵי חַטָּא, וְלֹא
לִיְדֵי עֲבָרָה וְעוֹן, וְלֹא לִיְדֵי נִסְיוֹן, וְלֹא לִיְדֵי בִזְיוֹן; וְאַל תִּשְׁלַט
בְּנוּ יָצָר הָרָע; וְהִרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמִחֶבֶר רָע; וּבְדִבְרֵינוּ בִּיָּצָר

שלא עשני אשה and the following two blessings are taken from *Menahot* 43b. Men thank God for the privilege of performing many precepts which are incumbent only on male Israelites.

שעשני כרצוני is mentioned by David Abudarham (fourteenth century) as a recently introduced blessing to be recited by women.

הנותן ליעף כח is not derived from the Talmud but is found in *Mahzor Vitry*, the liturgical work which was compiled in the eleventh century by Rabbi Simḥah of Vitry, France, a pupil of Rashi.

Men say:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast not made me a woman.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who openest the eyes of the blind.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who clothest the naked.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who settest the captives free.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who raisest up those who are bowed down.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who spreadest forth the earth above the waters.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast provided for all my needs.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who guidest the steps of man.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who girdest Israel with might.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who crownest Israel with glory.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who givest strength to the weary.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who removest sleep from my eyes and slumber from my eyelids.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to make us familiar with thy Torah, and to cause us to adhere to thy precepts. Lead us not into sin, transgression, iniquity, temptation, or disgrace; let not the evil impulse have power over us; keep us far from an evil man and a bad companion; make us cling to

In the Talmud, the first יהי רצון is phrased in the singular (שחריו לי... ורבקני) while the second יהי רצון is reported in singular and plural (Berakhoth 16b; 60b; Shabbath 30b).

Women say:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast made me according to thy will.

הטוב ובמעשים טובים; וכך את יצרנו להשתעבד-לך. Reader ותננו היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים טובים. ברוך אתה, יי, גומל חסדים טובים לעמו ישראל.

יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי, שתצילני היום ובכל יום מעזי פנים ומעזות פנים, מאדם רע ומחבר רע, ומשכן רע ומפגע רע ומשטן המשחית, מדין קשה ומבעל דין קשה, בין שהוא בן-ברית ובין שאינו בן-ברית.

אלהינו ואלהי אבותינו, זכרנו בזכרון טוב לפניך, ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי קדם; וזכר-לנו, יי אלהינו, אהבת הקדמונים, אברהם יצחק וישראל עבדיך, את הברית ואת החסד, ואת השבועה שנשבעת לאברהם אבינו בחר המוריה, ואת העקדה שעקר את יצחק בנו על גבי המזבח, בכתוב בהורחה:

בראשית כב. א-י"ז

ויהי אחר הדברים האלה, והאלהים נסה את אברהם, ויאמר אליו: אברהם, ויאמר הנני. ויאמר: קח נא את בנה, את יחידך, אשר אהבת, את יצחק, ולך לך אל ארץ המוריה, והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך. וישבם אברהם בבקר, ויחבש את חמרו, ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו; ויבקע עצי עלה, ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים. ביום השלישי, וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק. ויאמר אברהם אל נעריו: שבו לכם פה עם החמור, ואני והנער גלכה עד פה, ונשתחוה ונשובה

Abraham's faith was put to the supreme test when he was commanded to sacrifice Isaac. This was the tenth and the greatest of the trials

the good impulse and to good deeds, and bend our will to submit to thee. Grant us today, and every day, grace, favor and mercy, both in thy sight and in the sight of all men, and bestow loving-kindness on us. Blessed art thou, O Lord, who bestowest loving-kindness on thy people Israel.

May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, to deliver me today, and every day, from impudent men and from insolence; from an evil man, a bad companion, and a bad neighbor; from an evil occurrence and from the destructive adversary; from an oppressive lawsuit and from a hard opponent, be he a man of the covenant or not.

Our God and God of our fathers, remember us favorably and visit us with mercy and salvation from the eternal high heavens. Remember in our favor, Lord our God, the love of our ancestors Abraham, Isaac and Israel thy servants. Remember the covenant, the kindness, and the oath which thou didst swear to our father Abraham on Mount Moriah, and the binding of Isaac his son on the altar, as it is written in thy Torah:

Genesis 22:1-19

And it came to pass after these things that God put Abraham to the test, and said to him: "Abraham"; and he answered: "Here I am." Then he said: "Take your son, your only son, Isaac, whom you love; go to the land of Moriah and offer him there as a burnt-offering on one of the mountains that I will tell you." So Abraham rose early in the morning, saddled his ass, and took with him his two servants and his son Isaac; he cut wood for the burnt-offering and started for the place about which God had told him.

On the third day Abraham looked up and saw the place at a distance. Then Abraham said to his servants: "You stay here with the ass while I and the boy go yonder; we will worship and

he had to face, to prove that he was worthy of being the founder of the Jewish people. This narrative portrays also the faith and obedience of Isaac.

משכן המשחית is an allusion to the corrupting influence of Satan, the great adversary of man, who is often identical with the lower passions.

זכרנו בוכרן טוב and רבונו של עולם which immediately follows the biblical account of Abraham's willingness to sacrifice his son are both taken from the *Musaf* service for *Rosh Hashanah*. The *Akedah*, the intended sacrifice of Isaac, is regarded as a symbol of Israel's martyrdom.

אליכם. ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו, ויקח בידו את האש ואת המאכלת, וילכו שניהם יחדו. ויאמר יצחק אל אברהם אביו, ויאמר: אבי, ויאמר הנני בני; ויאמר: הנה האש והעצים, ואיה השה לעלה. ויאמר אברהם: אלהים יראה לו השה לעלה, בני; וילכו שניהם יחדו. ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים, ויבן שם אברהם את המזבח, ויערף את העצים, ויעקד את יצחק בנו, וישם אותו על המזבח ממעל לעצים. וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו. ויקרא אליו מלאך יי מן השמים, ויאמר: אברהם, אברהם, ויאמר הנני. ויאמר: אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה, כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה, ולא חשכת את בנה את יחידך ממני. וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל, אחר, נאחו בסבב בקרניו; וילך אברהם ויקח את האיל, ויעלהו לעלה תחת בנו. ויקרא אברהם שם המקום ההוא: יי יראה, אשר יאמר היום: ביה יי יראה. ויקרא מלאך יי אל אברהם שנית מן השמים. ויאמר: כי נשבעתי, נאם יי, כי יען אשר עשית את הדבר הזה, ולא חשכת את בנה, את יחידך. כי ברך אברהם, והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים, ובחול אשר על שפת הים, וירש זרעך את שער איביו. והתברכו בזרעך כל גווי הארץ, עקב אשר שמעת בקלי. וישב אברהם אל נעריו, ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע; וישב אברהם בבאר שבע.

רבנו של עולם, יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי

ראה refers to the Temple which was afterwards established on this mountain (II Chronicles 3:1).

come back to you." So Abraham took the wood for the burnt-offering and laid it on his son Isaac, while he took in his hand the fire and the knife; and the two of them went off together.

Then Isaac spoke to Abraham his father and said: "My father"; and he answered: "Here I am, my son." And he said: "Here are the fire and the wood, but where is the lamb for a burnt-offering?" Abraham answered: "God will provide himself with the lamb for a burnt-offering, my son." So the two of them went on together. They came to the place of which God had told him, and Abraham built the altar there, arranged the wood, bound his son Isaac and laid him on the altar on top of the wood. Then Abraham put out his hand and took the knife to slay his son. But the angel of the Lord called to him from the heavens: "Abraham, Abraham," and he answered: "Here I am." He said: "Do not lay your hand on the boy, and do nothing to him; for I know now that you revere God, seeing that you have not refused me your son, your only son." Then Abraham looked up and saw behind him a ram caught in the thicket by its horns; so Abraham went and took the ram, and offered it as a burnt-offering instead of his son. Abraham called the name of that place Adonai-yireh, as it is said to this day: "The mount where the Lord reveals himself."

The angel of the Lord called to Abraham a second time from the heavens, and said: "By myself I swear," says the Lord, "that since you have done this, since you have not withheld your son, your only son, I will indeed bless you, and will surely make your descendants as numerous as the stars in the sky or as the sands on the seashore; your descendants shall possess the cities of their enemies, and through your descendants shall all the nations of the earth be blessed—because you have obeyed my voice." Abraham then returned to his servants, and they started together for Beersheba, for Abraham dwelt in Beersheba.

Master of the world! May it be thy will, Lord our God and

אבותינו, שתזכר-לנו ברית אבותינו. כמו שפבש אברהם
אבינו את רחמיו מברית-יחידו, ורצה לשחט אותו כדי לעשות
רצונה, בן יבשתי רחמיה את פעסה מעלינו, ויגלו רחמיה
על מדותיה, ותפנס אתנו לפנים משרת דינה, ותתנהג עמנו,
י אלהינו, במדת החסד ובמדת הרחמים. ובטובה הגדול,
ישוב חרון אפה מעמה ומעירה ומארצה ומנחלתה. וקיים-
לנו, י אלהינו, את הדבר שהבטחתנו על ידי משה עבדה,
באומר: וזכרתי את בריתי יעקוב, ואף את בריתי יצחק, ואף
את בריתי אברהם אזכר, והארץ אזכר.

לעולם יהא אדם ירא שמים בפתח ובגלוי, ומודה על
האמת, ודובר אמת בלבבו, וישבם ויאמר:

רבון כל העולמים, לא על צדקותינו אנחנו מפילים
תחנונינו לפניך, כי על רחמיה הרבים. מה אנחנו, מה חיינו,
מה חסדנו, מה צדקנו, מה ישועתנו, מה כחנו, מה גבורתנו.
מה נאמר לפניך, י אלהינו ואלהי אבותינו, הלא כל הגבורים
באין לפניך, ואנשי השם בלא היו ורחמים בבלי מדע,
ונבונים בבלי השכל, כי רב מעשיהם תהו, וימי חניהם הקל
לפניה; ומותר האדם מן הבהמה אין, כי הכל הקל.

אבל אנחנו עמה בני בריהך, בני אברהם אהבה שנשבעת
לו בהר המורה, זרע יצחק יחידו שנעקד על גב המזבח,
עדת יעקב בנה בכורה, שמאחבהך שאהבת אותו, ומשמחתך
ששמחת בו, קראת את שמו ישראל וישרון.

יהא and onwards forms an impressive setting for the *Shema*, the acknowledgment of the unity of God. During the reign of Yezdegerd II (fifth century) it was made unlawful for the Babylonian Jews to recite the *Shema* as being a challenge to the Zoroastrian religion. Special government officials

God of our fathers, to remember in our favor the covenant of our fathers. Even as Abraham our father held back his compassion from his only son and desired to slay him in order to do thy will, so may thy mercy hold back thy anger from us; let thy compassion prevail over thy acts of retaliation. Be lenient with us, Lord our God, and deal with us kindly and mercifully. In thy great goodness, may thy fierce wrath turn away from thy people, thy city, thy land, and thy heritage. Fulfill, Lord our God, what thou hast promised us through Moses thy servant, as it is said: "I will remember my covenant with Jacob; also my covenant with Isaac and my covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land."¹

Man should ever be God-fearing in private as well as in public. He should acknowledge the truth, and speak the truth in his heart. Let him rise early and say:

Master of all worlds! It is not on account of our own righteousness that we offer our supplications before thee, but on account of thy great compassion. What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath. Man is not far above beast, for all is vanity.

However, we are thy people, thy people of the covenant, the children of Abraham thy friend, to whom thou didst make a promise on Mount Moriah; we are the descendants of his only son Isaac, who was bound on the altar; we are the community of Jacob thy first-born, whom thou didst name Israel and Jeshurun because of thy love for him and thy delight in him.

were posted in the synagogues to watch the services. The rabbis of the time impressed upon the people the duty of reciting at least the first verse of *Shema* privately, in their homes, before proceeding to the synagogue for the morning service. *לעולם יהא* is an exhortation to the effect that Judaism must be practised in secrecy (*בסתר*) during religious persecution. The additional word *ובגלוי* is not found in early texts.

לעולם יהא is mentioned in Yoma 87b as a *Yom Kippur* prayer.

¹ *Leviticus* 26:42.

לְפִיכֶם אֲנַחְנוּ חַיִּים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשַׁבַּחְךָ וּלְפָאֵרְךָ,
 וּלְבָרַךְךָ וּלְקַדְּשׁ וּלְתַתּוֹת שְׁבַח וְהוֹדָיָה לְשִׁמְךָ. אֲשֶׁרֵינוּ, מִה טוֹב
 חֲמִלְקָנוּ וּמִה נְעִים גּוֹדְלָנוּ וּמִה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ. Reader אֲשֶׁרֵינוּ,
 שְׂאֲנַחְנוּ מִשְׁפִּימִים וּמַעֲרִיבִים, עָרֵב וּבִקֵּר, וְאוֹמְרִים פְּעָמִים
 בְּכָל יוֹם:

שְׁמוֹעַ, יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

אֵתָּה הוּא עַד שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם, אֵתָּה הוּא מְשַׁנְבְּרָא
 הָעוֹלָם, אֵתָּה הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֵתָּה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא. קִדְּשׁ
 אֵת שִׁמְךָ עַל מְקוֹדְשֵׁי שִׁמְךָ, וּמְקֹדֵשׁ אֵת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ,
 Reader וּבִישׁוּעָתְךָ תְּרוּם וְתִגְבֶּה בְּרַנְנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְקֹדֵשׁ
 אֵת שִׁמְךָ בְּרַבִּים.

אֵתָּה הוּא, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבְשָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם
 הַעֲלִיּוֹנִים. אֲמַת, אֵתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאֵתָּה הוּא אַחֲרוֹן,
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קִבֵּץ קִנְיֶיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ;
 יִבְירוּ וַיִּדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם כִּי אֵתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל
 מְמַלְכוֹת הָאָרֶץ. אֵתָּה עֲשִׂיתָ אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵת
 הַיָּם, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, בְּעֲלִיּוֹנִים אוֹ
 בַּתְּחוֹתוֹנִים, שֵׁיֵאמַר לָךְ מִה תַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, עֲשֵׂה
 עִמָּנוּ חֶסֶד בְּעִבּוֹר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ, וְקִיָּם-לָנוּ, יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ, מִה שְׁכַתוֹב: בְּעַת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם, וּבְעַת קִבְצֵי
 אֶתְכֶם, כִּי אֵתָּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׁוּבֵי
 אֵת שְׁבוּתֵיכֶם לְעִיּוֹבְכֶם, אָמֵן יְיָ.

God manifests his divine power to the entire world by delivering those who suffer martyrdom for his sake (Ezekiel 36:23; 39:7).

Therefore, it is our duty to give thanks to thee, to praise and glorify thee, to bless and hallow thy name, and to offer many thanksgivings to thee. Happy are we! How good is our destiny, how pleasant our lot, how beautiful our heritage! Happy are we who, early and late, morning and evening, twice every day, proclaim:

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

Thou wast the same before the world was created; thou hast been the same since the world has been created; thou art the same in this world, and thou wilt be the same in the world to come. Reveal thy holiness to those who sanctify thy name; manifest thy holiness throughout thy world. May our strength rise and be exalted through thy deliverance. Blessed art thou, O Lord, who sanctifiest thy name in the presence of all men.

Thou, Lord our God, art in heaven and on earth and in the highest heavens. Truly, thou art the first and thou art the last; besides thee there is no God. O gather those who yearn for thee from the four corners of the earth. Let all mankind realize and know that thou alone art God over all the kingdoms of the earth. Thou hast made the heavens, the earth, the sea, and all that is in them. Who is there among all the works of thy hands, among the heavenly or the earthly creatures, that can say to thee, "What doest thou?" Our Father who art in heaven, deal kindly with us for the sake of thy great name by which we are called, and fulfill for us, Lord our God, that which is written: "At that time I will bring you home; at that time I will gather you; indeed, I will grant you fame and praise among all the peoples of the earth, when I bring back your captivity before your own eyes, says the Lord."¹

¹ *Zephaniah* 3:20.

שמות ל, יז-כא

וַיְדַבֵּר יי אֵל מֹשֶׁה לְאמֹר: וְעָשִׂיתָ בַיּוֹרֵי נִחֻשֶׁת, וּכְנֹו נִחֻשֶׁת, לְרַחֲצָהּ. וְנִתַּתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ. וְנִתַּתָּ שְׁמֶה מִיָּם. וְרַחֲצוּ אֶהָרֹן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. כִּבְאֵם אֵל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מִיָּם וְלֹא יָמָתוּ; אוֹ כִּגְשָׁתֶם אֵל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׂרְתָה, לְהַקְטִיר אִשָּׁה לַיי. וְרַחֲצוּ יְדֵיהֶם וּרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמָתוּ; וְהִיתָה לָהֶם חֻק־עוֹלָם, לוֹ וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם.

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלינו ותמחל-לנו על כל חטאתינו, ותכפר-לנו על כל עונותינו, ותסלח לכל פשעינו, ותבנה בית המקדש במהרה בימינו, ונקריב לפניך קרבן התמיד שיכפר בעדנו, כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך, מפי כבודך, כְּאָמֹר:

במדר כח. א-ח

וַיְדַבֵּר יי אֵל מֹשֶׁה לְאמֹר: צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, רֵיחַ נִיחֻחִי, תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ. וְאָמַרְתָּ לָהֶם: זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרְיבוּ לַיי: כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, שְׁנָיִם לַיּוֹם, עֹלָה תְּמִיד. אֶת הַכֶּבֶשׂ אַחַד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר, וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם. וְעִשְׂרִית הָאִיפָה סֹלֶת לַמִּנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּהֵית רְבִיעֵת הַהוּן. עֹלֹת תְּמִיד, הָעֹשֶׂה בְּהַר סִינַי, לְרֵיחַ נִיחֻחַ, אִשָּׁה לַיי. וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהוּן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד; בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּסֶד נִסְכּוֹ שֶׁכֶר לַיי.

According to the Talmud, God said: "Whenever they recite the order of sacrifices, I will deem it as if they offered them before me and I will forgive them all their sins" (Ta'anith 27b). The sacrificial system symbolized self-surrender and devotion to the will of God. The peace-offering with its communion-feast showed the idea of fellowship. It served to keep alive the sense of dependence on God for the natural blessings of life, while

Exodus 30:17-21

The Lord spoke to Moses, saying: You shall make a bronze laver with a bronze base for washing, and place it between the tent of meeting and the altar, and put water in it, so that Aaron and his sons may wash their hands and feet in it. Whenever they enter the tent of meeting they must wash themselves with water, that they die not; or whenever they approach the altar to minister by burning a sacrifice to the Lord. They must wash their hands and feet, that they die not; this shall be a perpetual statute for them, for him and his descendants, throughout their generations.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to have mercy on us and pardon all our sins, iniquities and transgressions; and rebuild the Temple speedily in our days, that we may offer before thee the daily burnt-offering to atone for us, as thou hast written in thy Torah through Moses thy servant, as it is said:

Numbers 28:1-8

The Lord spoke to Moses, saying: Command the children of Israel, and say to them: My food-offering, consumed by fire, a sweet savor to me, you shall be careful to offer me at its proper time. Say also to them: This is the fire-offering which you shall bring to the Lord: two yearling lambs without blemish, every day, as a daily burnt-offering. The one lamb you shall offer in the morning, and the other lamb towards evening, along with a tenth of an *ephah* of fine flour as a meal-offering, mixed with a fourth of a *hin* of oil from crushed olives. This is a daily burnt-offering, as instituted at Mount Sinai, for a sweet savor, a sacrifice to the Lord. Its drink-offering shall be the fourth part of a *hin* for the one lamb; in the holy place shall you pour out an oblation of

it had the social value of promoting the solidarity of the nation. The *Tamid*, or daily offering, symbolized Israel's pledge of unbroken service to God. The fragrant smoke of incense rising towards heaven was a natural symbol of prayer ascending to God. From Psalm 141:2 ("Let my prayer rise like incense before thee") it appears that the incense-offering symbolized prayer.

An *ephah* (a little over a bushel) was equivalent to three *seahs*, and a *seah* was equivalent to six *kabs*. A *hin* was equivalent to nearly two gallons. A *mina*, or *maneh*, was equal to 341 grams.

וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם; כַּמִּנְחַת הַבֶּקָר וּבְנֹסְפוֹ
תַעֲשֶׂה, אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לֵי.

ויקרא א. יא

וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַד הַמִּזְבֵּחַ צֹפֵנָה לְפָנֶי יי; וְזָרְקוּ בְּגֵי אֲהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא
אֲמִירָה זוֹ חֲשׂוּבָה וּמְקַבֵּלָת וּמְרֻצָּה לְפָנֶיךָ, כְּאֵלוֹ הַקְּרָבָנוּ
קָרְבַן הַתְּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ וּבְמִקְוָמוֹ וּכְהַלְכָתוֹ.

אִתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַקְּטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֵת קִטְרַת
הַסַּמִּים בְּזִמְנֵן שְׁבִית הַמְּקַדֵּשׁ הִנֵּה קַיִם, כְּאִשֶּׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל
יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאָךָ, בְּפִתּוּב בְּתוֹרָתְךָ:

סוֹט ל, לר-לו: ל ז-ח

וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה: קַח לָךְ סַמִּים, נֹטֶף וְשִׁחֲלַת וְחִלְבֵּנָה,
סַמִּים וּלְבֵנָה זָכָה; בַּד בְּבַד יִהְיֶה. וְעָשִׂיתָ אִתָּה קִטְרֶת, רֶחֶק
מֵעֲשֵׂה רֹקֵחַ, מִמֶּלֶחַת, טְהוֹר קָדָשׁ. וְשִׁחֲקֶתָ מִזֵּנֶה הַדָּק, וְנִתְּפַחַה
מִזֵּנֶה לְפָנֶי הַעֲדַת בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֲנִיעַד לָךְ טָפוּחַ; קָדָשׁ
קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָּכֶם. וַיֹּאמֶר: וְהַקְטִיר עָלָיו אֲהֲרֹן קִטְרֶת סַמִּים
בַּבֶּקָר בַּבֶּקָר, בְּהִיטִיבוֹ אֵת הַנִּרְתָּה יְקַטִּירָנָה. וּבְהַעֲלֹת אֲהֲרֹן
אֵת הַנִּרְתָּה בֵּין הָעֶרְבָיִם יְקַטִּירָנָה; קִטְרֶת תְּמִיד לְפָנֶי יי
לְדוֹרֹתֵיכֶם.

תלמוד בבלי, כריתות ו, א; תלמוד ירושלמי, יוסא ד, ה

תָּנוּ רַבָּנָן, פֶּטוּם הַקִּטְרֶת בִּיצֵד. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשִׁמּוֹנָה
מָנִים הָיוּ בָּהּ: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחַמְשָׁה כַּמִּנְחָה בְּמִנְחַת יְמוֹת הַחֹמֶה,
מָנֶה לְכָל יוֹם, פָּרֶס בְּשַׁחֲרִית וּפָרֶס בֵּין הָעֶרְבָיִם, וְשִׁלְשָׁה
מָנִים יְתָרִים שְׂמֵהֶם מְכַנִּים כִּהְיוּ גְדוֹל מְלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם
הַפָּרִים, וּמְחֻזְרָם לְמִכְתָּשֶׁת בְּעֶרְבַי יוֹם הַכֹּפְרִים, וְשׁוֹחֲקוֹן

strong drink unto the Lord. The other lamb you shall offer towards evening, with the same meal-offering and the same oblation as in the morning, to be a burnt-offering of sweet savor to the Lord.

Leviticus 1:11

He shall slaughter it on the north side of the altar before the Lord; and Aaron's sons, the priests, shall sprinkle its blood all around the altar.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that this recital be favorably regarded and accepted by thee as if we offered the daily offering at its proper time, its right place, and according to rule.

Thou art the Lord our God before whom our forefathers burned the incense of fragrant spices when the Temple was in existence, as thou didst command them through Moses thy prophet, as it is written in thy Torah:

Exodus 30:34-36; 30:7-8

The Lord said to Moses: "Take fragrant spices, stacte, onycha, and galbanum, aromatics along with pure frankincense; of each shall there be a like weight. And you shall make of it incense, a compound after the art of the apothecary, seasoned with salt, pure and holy. You shall pulverize some of it very fine, and place some of it in front of the ark in the tent of meeting, where I will meet with you; it shall be to you most holy." It is also said: "Aaron shall burn the incense of fragrant spices on the altar every morning; when he trims the lamps, he shall burn it. And when Aaron lights the lamps toward evening, he shall again burn it; this is a regular incense-offering before the Lord throughout your generations."

Babylonian Talmud, Kerithoth 6a; Palestinian Talmud, Yoma 4:5

The Rabbis have taught: How was the compounding of the incense performed? The [annual amount of] incense weighed three hundred and sixty-eight minas: three hundred and sixty-five corresponding to the number of the days of the solar year, one mina for each day—half a mina of incense being offered in the morning and half in the afternoon—and of the surplus three minas the high priest took two handfuls [to the Holy of Holies] on the Day of Atonement. These were ground again in a mortar on the eve

יָפָה יָפָה כְּדִי שֶׁתְּהֵא רָקָה מִן הַדָּקָה. וְאֶחָד עֶשֶׂר סְמָנִים הָיוּ בָּהּ, וְאֵלוּ הֵן: הַצָּרִי וְהַצִּפְרוֹן, הַחֲלֻבָּנָה, וְהַלְּבֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנָה; מוֹר וְקִצְיֵעָה, שִׁבְלַת גִּדְדִי, וְכַרְפֶּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עֶשֶׂר שִׁשָּׁה עֶשֶׂר מָנָה; הַקִּשְׁטֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר, וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקַנְמוֹן תְּשַׁעַה. בְּרִית בְּרִשְׁנָה תִּשְׁעָה קַבִּין; וְיוֹן קַפְרִיסִין, מִבֵּיא חֲמור חֲנוּרִין עֲתִיק; מֶלֶח סְדוּמִית רְבַע הֶקֶב; מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל שְׁהוּא. רַבִּי נֹתָן אוֹמֵר: אֵף בִּפְתַּת הַיְרֵדוֹן כָּל שְׁהוּא. וְאִם נֹתָן בָּהּ דְּבִשׁ, פְּסָלָהּ; וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סְמָנֶיהָ, חֵיב מִיָּתָה.

רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנוֹטָף מֵעֵצֵי הַקִּטָּף. בְּרִית בְּרִשְׁנָה לָמָּה הִיא בָּאָה, כְּדִי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפְרוֹן, כְּדִי שֶׁתְּהֵא נְאֻחָה. וְיוֹן קַפְרִיסִין לָמָּה הִיא בָּא, כְּדִי לְשָׂרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפְרוֹן, כְּדִי שֶׁתְּהֵא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רִגְלִים יָפִין לָהּ, אֶלָּא שְׁאִין מִכְּנִיסִין מִי רִגְלִים בְּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכְּבוֹד.

תַּנְיָא, רַבִּי נֹתָן אוֹמֵר: בְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק, אוֹמֵר הַדָּק הַיֵּטֵב, הַיֵּטֵב הַדָּק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפָה לְבִשְׁמַיִם. פְּטוּמָה לַחֲצֵאִין, בְּשֶׁרָהּ; לְשִׁלִּישׁ וְלְרַבִּיעַ, לֹא שִׁמְעֵנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכָּלֵל: אִם בְּמִדְּחָהּ, בְּשֶׁרָהּ לַחֲצֵאִין; וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סְמָנֶיהָ, חֵיב מִיָּתָה.

תַּנְיָא, בַּר קַפְרָא אוֹמֵר: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הַיָּתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לַחֲצֵאִין. וְעוֹד תַּנִּי בַר קַפְרָא: אֵלוּ הֵינָה נוֹתָן בָּהּ קֶרְטוֹב שֶׁל דְּבִשׁ, אִין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי

of the Day of Atonement so as to make the incense extremely thin.

The incense was composed of the following eleven kinds of spices: balm, onycha, galbanum, and frankincense, seventy minas' weight of each; myrrh, cassia, spikenard, and saffron, sixteen minas' weight of each; twelve minas of costus; three minas of an aromatic bark; and nine minas of cinnamon. [Added to the spices were] nine *kabs* of Karsina lye, three *seahs* and three *kabs* of Cyprus wine—if Cyprus wine could not be obtained, strong white wine might be substituted for it—a fourth of a *kab* of Sodom salt, and a minute quantity of *ma'aleh ashan* [a smoke-producing ingredient]. Rabbi Nathan says: A minute quantity of Jordan amber was also required. If one added honey to the mixture, he rendered the incense unfit for sacred use; and if he left out any of its ingredients, he was subject to the penalty of death.

Rabbi Simeon ben Gamaliel says: The balm required for the incense is a resin exuding from the balsam trees. Why was Karsina lye used? To refine the onycha. Why was Cyprus wine employed? To steep the onycha in it so as to make it more pungent. Though *mei raglayim* might have been good for that purpose, it was not decent to bring it into the Temple.

It has been taught: Rabbi Nathan says: While the priest was grinding the incense, his superintendent would say: "Grind it very thin, grind it very thin," because the [rhythmic] sound is good for the compounding of the spices. If the incense was compounded in two instalments, it is fit for use; but we have not heard that it is permissible to prepare it in portions of one-third or one-fourth [of the total required annually]. Rabbi Judah says: The general rule is that if it was well-proportioned, the incense was fit for use even though it was prepared in two instalments; if, however, one left out any of its ingredients he would be subject to the penalty of death.

It has been taught: Bar Kappara says: Once in sixty or seventy years a total of half the required amount came from the accumulated surpluses [the extra three minas of which the high priest took two handfuls on the Day of Atonement]. Bar Kappara moreover has taught: Had one mixed with the incense the smallest amount of honey, nobody could have resisted the scent. Then

ריחה; וְלִמָּה אֵין מְעַרְבִין בָּהּ דְּבִשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה:
כִּי כָּל שְׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לָּיוּ.

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מוֹשֵׁב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, סֵלָה.

יְיָ צְבָאוֹת, אֲשֶׁרֵי אָדָם בְּטִיחַ בָּךְ.

יְיָ, הוֹשִׁיעָה; הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קְרָאָנוּ.

אֲתָה סֹתֵר לֵי, מִצָּר תִּצְרָנֵנוּ; רְנֵי פֶלֶט תִּסּוּבְּכֵנוּ, סֵלָה.
וְעַרְבָה לָּיוּ מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בֵּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים

קִדְמֵנוּת.

ססכת יוסא לנ. א

אֲבִי הוּא מְסַדֵּר סֵדֵר הַמְעַרְכָּה מִשְׁמָא דְנִמְרָא וְאַלְבָּא
דְּאֲבָא שְׂאוּל: מְעַרְכָּה גְדוּלָּה קוֹדֶמֶת לְמְעַרְכָּה שְׁנִיָּה שֶׁל
קְטָרֶת, וּמְעַרְכָּה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטָרֶת קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי
עֲצִים, וְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֲצִים קוֹדֶם לְדִשּׁוֹן מִזְבַּח הַפְּנִימִי,
וְדִשּׁוֹן מִזְבַּח הַפְּנִימִי קוֹדֶם לְהִטְבַּח הַמִּשְׁבַּח גְּרוּת, וְהִטְבַּח הַמִּשְׁבַּח
גְּרוּת קוֹדֶמֶת לְדָם הַתְּמִיד, וְדָם הַתְּמִיד קוֹדֶם לְהִטְבַּח שְׁתֵּי
גְּרוּת, וְהִטְבַּח שְׁתֵּי גְרוּת קוֹדֶמֶת לְקְטָרֶת, וְקְטָרֶת קוֹדֶמֶת
לְאֲבָרִים, וְאֲבָרִים לְמִנְחָה, וּמִנְחָה לְחֻבְתֵּינוּ, וְחֻבְתֵּינוּ לְנִסְכֵּינוּ,
וְנִסְכֵּינוּ לְמוֹסָפִין, וּמוֹסָפִין לְבִזְיָכִינוּ, וּבִזְיָכִינוּ קוֹדֶמֶת לְתְּמִיד
שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם, שְׁנֵאֲמַר: וְעַרְףְּ עָלֶיהָ הָעֵלָה, וְהִקְטִיר עָלֶיהָ
חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים. עָלֶיהָ הַשְּׁלָם כָּל הַקְּרָבָנוֹת כָּלָם.

אָנָּה, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תִּתִּיר צָרוֹרָה.

קָבַל רַחֵם עִמָּךְ, שִׁנְבָנוּ, טְהַרְנוּ, נוֹרָא.

נחלה, the large pile of burning wood, was used for the sacrificial offerings; the second pile of burning wood was used for the supply of coal to burn the incense twice every day; the third pile was in keeping with this command: "The fire must be kept burning on the altar, never allowed to go out" (Leviticus 6:6).

שלמים is here interpreted to imply completion (from שלם, "to be finished").

אנא is a rhymed prayer. It has six words to each of its seven lines.

why was no honey mixed with it? Because the Torah says: "You shall not present any leaven or honey as a fire-offering to the Lord."¹

The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our fortress.

Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee.

O Lord, save us; may the King answer us when we call.

Thou art my shelter; from the foe thou wilt preserve me; with songs of deliverance thou wilt surround me.²

The offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.³

Talmud Yoma 33a

Abbaye recounted the daily order of the Temple service on the authority of tradition and according to Abba Saul: The large pile of wood was set on the altar prior to the second pile which supplied coal to be used for the incense; the second pile was arranged before placing two [additional] logs of wood [on the large pile]; the placing of the two logs of wood preceded the removing of the ashes from the inner altar; the removing of the ashes from the inner altar came before the trimming of the five lamps; the trimming of the five lamps preceded the sprinkling of the blood of the daily offering; the blood of the daily offering was sprinkled before the trimming of the two remaining lamps; the trimming of the two lamps preceded the incense offering; the incense offering preceded the offering of the sacrificial parts; the offering of the sacrificial parts preceded the meal-offering; the meal-offering preceded the offering of pancakes; the pancakes came before the libations; the libations preceded the additional offerings on Sabbaths and festivals; the additional offerings preceded the removal of the two bowls of frankincense; the frankincense bowls preceded the daily afternoon-offering, as it is said: "And the priest shall arrange the burnt-offering on the altar, and burn on it the fat of the *shelamim*,"⁴ which means that with the afternoon-offering all the offerings of the day are to be completed.

By the great power of thy right hand, O set the captive free.

Revered God, accept thy people's prayer; strengthen us, cleanse us.

¹ *Leviticus* 2:11. ² *Psalms* 46:8; 84:13; 20:10; 32:7. ³ *Malachi* 3:4. ⁴ *Leviticus* 6:5.

נָא, גְבוּר, הוֹרְשֵׁי יְחִידָה בְּכַבַּת שְׁמָרִם.
 בְּרַבִּים, שְׁהָרִם, רַחֲמִים, צְדָקָתְךָ תָּמִיד נְמָלִם.
 חֲסִין קְדוֹשׁ, בְּרַב טוֹבָה נִהַל עֲדָתְךָ.
 יְחִיד גְּאֹה, לְעַמֶּךָ פָּנָה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתְךָ.
 שׁוֹעֲתֵנו קַבֵּל וּשְׁמַע צְבָעָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלֹמוֹת.
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

רבונו העולמים, אִתָּה צוּיָתֵנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַן הַתָּמִיד
 בְּמוֹעֲדוֹ, וְלִהְיוֹת כְּהֵנִים בַּעֲבוּדָתֶם, וּלְיוֹם בְּדוּכָנֶם, וַיִּשְׂרָאֵל
 בְּמַעֲמָדֶם; וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּכְטַל הַתָּמִיד,
 וְאִין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוּדָתוֹ, וְלֹא לִוֵּי בְּדוּכָנֹו, וְלֹא יִשְׂרָאֵל
 בְּמַעֲמָדוֹ. וְאִתָּה אֲמַרְתָּ: וּנְשַׁלְּמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ, לָכֵן יְהִי רְצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיְהֵא שִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ
 חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצָּה לְפָנֶיךָ בְּאֵלוֹ הַקְּרָבָנוּ קָרְבַן הַתָּמִיד
 בְּמוֹעֲדוֹ וְעַמְדָנוּ עַל מַעֲמָדוֹ.

On Sabbath:

וביום השבת שְׁנֵי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים, וְשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
 סֶלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן, וְנֹסֶכָו. עֶלְת שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ עַל עֶלְת
 הַתָּמִיד וְנֹסֶכָה.

מסנה ונחים, פרק ה

א. אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים. קְדָשֵׁי קְדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן,
 פֶּר וְשֶׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן, וְקַבּוּל דָּמָן
 בְּכָלֵי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִצָּה עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל
 הַפְּרָכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזֶּהָב; מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מַעֲבָת. שְׁנֵי
 הַדָּם הִצָּה שׁוֹפֵף עַל יְסוּד מַעֲרָבֵי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן; אִם לֹא
 נָתַן, לֹא עָבַב.

Almighty God, guard as the apple of the eye those who seek thee. Bless them, cleanse them, pity them; ever grant them thy truth. Mighty, holy God, in thy abundant grace, guide thy people.

Exalted God, turn to thy people who proclaim thy holiness.

Accept our prayer, hear our cry, thou who knowest secret thoughts.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

Lord of the universe, thou hast commanded us to sacrifice the daily offering at its proper time with priests officiating, Levites [singing] on the platform, and lay representatives of Israel attending the Temple service. Now, through our sins the Temple is destroyed, the daily offering is abolished, and we have neither priest officiating, nor Levite [singing] on the platform, nor Israelite attending the Temple service. However, thou hast declared that we may substitute the prayer of our lips for the sacrifice of bullocks.¹ Therefore, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the prayer of our lips be favorably regarded and accepted by thee as if we offered the daily offering at its proper time and attended at its service.

On Sabbath:

On the Sabbath day two yearling male lambs without blemish [are to be offered], with two-tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering, along with its libation. This is the burnt-offering of every Sabbath, in addition to the daily burnt-offering and its libation.²

Mishnah Zebahim, Chapter 5

1. Which were the places of sacrifice in the Temple? The most holy offerings were slaughtered on the north side of the altar, as were also the bullock and the he-goat for the Day of Atonement. Their blood, which was there received in a sacred vessel, had to be sprinkled over the space between the poles of the ark, towards the curtain of the Holy of Holies, and upon the golden altar. The omission of one of these sprinklings rendered the atonement ceremony invalid. The priest poured out the rest of the blood at the western base of the outer altar; if, however, he failed to do so, the omission did not invalidate the ceremony.

¹ *Hosea* 14:3. ² *Numbers* 28:9-10.

ב. פָּרִים הַנִּשְׁרָפִים וְשְׁעִירִים הַנִּשְׁרָפִים שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרָכֶת וְעַל מְזוּבַח הַזֶּהָב; מִתְּנָה אַחַת מִהֶן מֵעַקְבֶּת. שְׁגָרֵי הַדָּם הֵיחָה שׁוֹפֵף עַל יְסוּד מֵעַרְבֵי שָׁל מְזִבְחָה הַחִיצוֹן; אִם לֹא נָתַן, לֹא עֵבֵב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׁרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן.

ג. חֲטָאת הַצְּבוּר וְהַיְחִיד, אֵלּוּ הֵן חֲטָאת הַצְּבוּר: שְׁעִירֵי רָאשֵׁי קָדָשִׁים וְשָׁל מוֹעֲדוֹת, שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנֹת עַל אַרְבַּע קָרְנוֹת. כִּיצַד, עָלָה בַּכֶּבֶשׂ וּפָנָה לְסוּבָב וּבְאֵלּוּ לְקַרְןֵי דְרוֹמִית מִזְרְחִית, מִזְרְחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מֵעַרְבִית, מֵעַרְבִית דְרוֹמִית. שְׁגָרֵי הַדָּם הֵיחָה שׁוֹפֵף עַל יְסוּד דְרוֹמִי. וְנֹאכְלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כֹהֵנָה, בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְלַילָה, עַד חֲצוֹת.

ד. הָעוֹלָה קָדָשׁ קָדָשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָהּ בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָהּ טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע; וְטָעוֹנָה הַפֶּשֶׁט, וְנִתְחַיֵּב, וְכָלִיל לְאִשִּׁים.

ה. זִבְחֵי שְׁלָמֵי צְבוּר וְאֲשָׁמוֹת, אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת: אֲשֵׁם גְּזֵלוֹת, אֲשֵׁם מְעִילוֹת, אֲשֵׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה, אֲשֵׁם נְזִיר, אֲשֵׁם מִצְרַע, אֲשֵׁם תְּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן, וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כֹהֵנָה, בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְלַילָה, עַד חֲצוֹת.

2. The bullocks and the he-goats which were to be burned were slaughtered on the north side of the altar; their blood, which was there received in a sacred vessel, had to be sprinkled towards the curtain and upon the golden altar. The omission of either of these sprinklings rendered the ceremony invalid. The priest poured out the rest of the blood at the western base of the outer altar; if, however, he failed to do so, the omission did not invalidate the ceremony. All these offerings were burnt at the place where the ashes were deposited.

3. The communal sin-offerings and those of individuals—the goats offered on new moon festivals and on major feasts are the communal sin-offerings—were slaughtered on the north side of the altar. Their blood, which was there received in a sacred vessel, required four sprinklings on the four corners of the altar. How was this done? The priest went up the ascent, and, having turned to the ledge bordering the altar, walked along it to the southeast, northeast, northwest and southwest corners, successively. The rest of the blood he poured out at the southern base. These offerings, prepared for food in any fashion, were eaten within the Temple court only by the males of the priesthood during that day and evening—until midnight.

4. The burnt-offering was one of the most holy sacrifices. It was slaughtered on the north side of the altar. Its blood, which was there received in a sacred vessel, required two sprinklings [at opposite angles of the altar] making four in all. This offering had to be flayed, severed into parts, and consumed by fire.

5. As to the communal peace-offerings and the guilt-offerings—the following are the guilt-offerings: for robbery, for making improper use of sacred objects, for violating a betrothed handmaid, the offering of a nazirite who has become ritually unclean, the offering of a leper at his cleansing, and the offering of a person in doubt whether an act he has committed requires a sin-offering—all these were slaughtered on the north side of the altar. Their blood, which was there received in a sacred vessel, required two sprinklings [at opposite angles of the altar] making four in all. These offerings, prepared for food in any fashion, were eaten within the Temple court only by the males of the priesthood that day and evening—until midnight.

ו. התורה ואיל נזיר קדשים קלים. שחיטתו בכל מקום בעזרה, ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר, לכל אדם, בכל מאכל, ליום ולילה, עד חצות. המורם מהם פיוצא בהם, אלא שהמורם נאכל לפניהם, לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם.

ז. שלמים קדשים קלים. שחיטתו בכל מקום בעזרה, ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר, לכל אדם, בכל מאכל, לשני ימים ולילה אחד. המורם מהם פיוצא בהם, אלא שהמורם נאכל לפניהם, לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם.

ח. הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שחיטתו בכל מקום בעזרה, ודמן טעון מתנה אחת, ובלבד שיתן בנגד היסוד. שנה באכילתו: הבכור נאכל לפניהם, והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר, בכל מאכל, לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה, ואינו נאכל אלא עד חצות, ואינו נאכל אלא למנויו, ואינו נאכל אלא צלי.

ספרא, פתחה

רבי ישמעאל אומר: בשלש עשרה מדות התורה נדרשת:
(א) מקל וחומר;

רבי ישמעאל בן אלישע, a contemporary of Rabbi Akiba, died as a martyr in the year 135 during the Roman persecutions. The *Baraita d'Rabbi Ishmael*, which constitutes the introduction to the *Sifra* (tannaitic commentary on Leviticus), has been inserted here to complete the daily minimum of Bible and Talmud study required of every Jew. This section is prefaced (on page 57) by two blessings concerning Torah study.

6. The thanksgiving-offering and the ram offered by a nazirite [at the termination of his vow] were holy in a minor degree. These might be slaughtered anywhere in the Temple court. Their blood required two sprinklings [at opposite angles of the altar] making four in all. They might be eaten, prepared for food in any fashion, anywhere in the city by anyone during that day and evening—until midnight. The same rule applied to the priests' share, except that the priests' share might be eaten only by the priests, their wives, their children and their servants.

7. The peace-offerings also were holy in a minor degree. These might be slaughtered anywhere in the Temple court. Their blood required two sprinklings [at opposite angles of the altar] making four in all. They might be eaten, prepared for food in any fashion, anywhere in the city by anyone during two days and one night. The same rule applied to the priests' share, except that the priests' share might be eaten only by the priests, their wives, their children and their servants.

8. The firstlings of animals, the tithe of cattle, and the paschal lamb were likewise holy in a minor degree. These might be slaughtered anywhere in the Temple court. Their blood required one sprinkling only; this, however, had to be done at the base of the altar. The following difference prevailed as to the eating of them: the firstborn animal might be eaten only by the priests, while the tithe might be eaten by anyone. Both the firstling and the tithe might be eaten, prepared for food in any fashion, anywhere in the city during two days and one night. The paschal lamb, however, had to be eaten on that night only—and not later than midnight. It might be eaten only by those numbered for it; nor might it be eaten except when roasted.

TALMUDIC EXPOSITION OF THE SCRIPTURES

Sifra, Introduction

Rabbi Ishmael says: The Torah is interpreted by means of thirteen rules:

1. Inference is drawn from a minor premise to a major one, or from a major premise to a minor one.

ILLUSTRATIONS

1. If, for example, a certain act is forbidden on an ordinary festival, it is so much the more forbidden on Yom Kippur; if a certain act is permissible on Yom Kippur, it is so much the more permissible on an ordinary festival.

- (ב) ומגזרה שָׁוְהָ;
 (ג) מבנין אָב מכתוב אָחָד, ומבנין אָב מְשֵׁנִי כְּתוּבִים;
 (ד) מְבַלָּל וּפָרֵט;
 (ה) ומפָּרֵט וּבְלָל;
 (ו) בְּלָל וּפָרֵט וּבְלָל אִי אֶתָּה דָן אֶלָּא בְּעֵין הַפָּרֵט;
 (ז) מְבַלָּל שֶׁהוּא צָרִיךְ לְפָרֵט, ומפָּרֵט שֶׁהוּא צָרִיךְ לְבַלָּל;
 (ח) כָּל דְּבַר שֶׁהִיא בְּבָלָל וַיֵּצֵא מִן הַבָּלָל לְלִמּוּד, לֹא לְלִמּוּד עַל עֲצָמוֹ יֵצֵא, אֶלָּא לְלִמּוּד עַל הַבָּלָל בְּלוּ יֵצֵא;

2. The phrase "Hebrew slave" (Exodus 21:2) is ambiguous, for it may mean a heathen slave owned by a Hebrew, or else, a slave who is a Hebrew. That the latter is the correct meaning is proved by a reference to the phrase "your Hebrew brother" in Deuteronomy 15:12, where the same law is mentioned (. . . "If your Hebrew brother is sold to you . . .").

3. (a) From Deuteronomy 24:6 ("No one shall take a handmill or an upper millstone in pledge, for he would be taking a life in pledge") the Rabbis concluded: "Everything which is used for preparing food is forbidden to be taken in pledge." (b) From Exodus 21:26-27 ("If a man strikes the eye of his slave . . . and destroys it, he must let him go free in compensation for his eye. If he knocks out the tooth of his slave . . . he must let him go free . . .") the Rabbis concluded that when *any* part of the slave's body is mutilated by the master, the slave shall be set free.

4. In Leviticus 18:6 the law reads: "None of you shall marry anyone related to him." This generalization is followed by a specification of forbidden marriages. Hence, this prohibition applies only to those expressly mentioned.

5. In Exodus 22:9 we read: "If a man gives to his neighbor an ass, or an ox, or a sheep, to keep, or *any* animal, and it dies . . ." The general phrase "any animal," which follows the specification, includes in this law all kinds of animals.

6. In Exodus 22:8 we are told that an embezzler shall pay double to his neighbor "for anything embezzled [generalization], for ox, or ass, or sheep, or clothing [specification], or any article lost" [generalization]. Since the specification includes only movable property, and objects of intrinsic value, the fine of double payment does not apply to embezzled real estate, nor to notes and bills, since the latter represent only a symbolic value.

2. From the similarity of words or phrases occurring in two passages it is inferred that what is expressed in the one applies also to the other.

3. A general principle, as contained in one or two biblical laws, is applicable to all related laws.

4. When a generalization is followed by a specification, only what is specified applies.

5. When a specification is followed by a generalization, all that is implied in the generalization applies.

6. If a generalization is followed by a specification and this in turn by a generalization, one must be guided by what the specification implies.

7. When, however, for the sake of clearness, a generalization necessarily requires a specification, or when a specification requires a generalization, rules 4 and 5 do not apply.

8. Whatever is first implied in a generalization and afterwards specified to teach us something new, is expressly stated not only for its own sake, but to teach something additional concerning all the instances implied in the generalization.

7. In Leviticus 17:13 we read: "He shall pour out its blood, and cover it with dust." The verb "to cover" is a general term, since there are various ways of covering a thing; "with dust" is specific. If we were to apply rule 4 to this passage, the law would be that the blood of the slaughtered animal must be covered with nothing except dust. Since, however, the general term "to cover" may also mean "to hide," our present passage necessarily requires the specific expression "with dust"; otherwise, the law might be interpreted to mean that the blood is to be concealed in a closed vessel. On the other hand, the specification "with dust" without the general expression "to cover" would have been meaningless.

8. In Deuteronomy 22:1 we are told that the finder of lost property must return it to its owner. In the next verse the Torah adds: "You shall do the same . . . with his garment and with anything lost by your brother . . . which you have found . . ." *Garment*, though included in the general expression "anything lost," is specifically mentioned in order to indicate that the duty to announce the finding of lost articles applies only to such objects which are likely to have an owner, and which have, as in the case of clothing, some marks by which they can be identified.

- (ט) כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בְּכֻלּוֹ וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טַעַן אַחֵר שֶׁהוּא
 בְּעֵינָיו, יֵצֵא לְהַקֵּל וְלֹא לְהַחֲמִיר;
- (י) כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בְּכֻלּוֹ וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טַעַן אַחֵר שֶׁלֹּא
 בְּעֵינָיו, יֵצֵא לְהַקֵּל וּלְהַחֲמִיר;
- (יא) כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בְּכֻלּוֹ וַיֵּצֵא לְדוֹן בְּדָבָר הַחֲדָשׁ, אִי
 אִתָּה יָכוֹל לְהַחְזִירוֹ לְכָלְלוֹ עַד שֶׁיַּחְזִירֵנוּ הַכָּתוּב
 לְכָלְלוֹ בְּפִרוּשׁ;
- (יב) דָּבָר הַלְּמַד מֵעֵינָיו, וְדָבָר הַלְּמַד מִסּוּפוֹ;
- (יג) וְכֵן שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחְשִׁים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁיָּבֹאוּ
 הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וַיְכַרִיעַ בֵּינֵיהֶם.

אבות ה. כנ: סלאכי נ ד

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּבְנֶה בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְחַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ
 בְּיִרְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוֹת.

9. In Exodus 35:2-3 we read: "Whoever does any work on the Sabbath shall be put to death; you shall not light a fire on the Sabbath day." The law against lighting a fire on the Sabbath, though already implied in "any work" is mentioned separately in order to indicate that the penalty for lighting a fire on the Sabbath is not as drastic.

10. According to Exodus 21:29-30, the proprietor of a vicious animal which has killed a man or woman must pay such compensation as may be imposed on him by the court. In a succeeding verse the Torah adds: "If the ox gores a slave, male or female, he must pay the master thirty shekels of silver." The case of a slave, though already included in the preceding general law of the slain man or woman, contains a different provision, the *fixed* amount of compensation, with the result that whether the slave was valued at more than thirty shekels or less than thirty shekels, the proprietor of the animal must invariably pay thirty shekels.

11. The guilt-offering which a cured leper had to bring was unlike all other guilt-offerings in this, that some of its blood was sprinkled on the person who offered it (Leviticus 14:13-14). On account of this peculiarity none of the rules connected with other offerings would apply to that brought by a cured leper, had not the Torah expressly added: "As the sin-offering so is the guilt-offering."

9. Whatever is first implied in a general law and afterwards specified to add another provision similar to the general law, is specified in order to alleviate, and not to increase, the severity of that particular provision.

10. Whatever is first implied in a general law and afterwards specified to add another provision which is not similar to the general law, is specified in order to alleviate in some respects, and in others to increase the severity of that particular provision.

11. Whatever is first implied in a general law and is afterwards specified to determine a new matter, the terms of the general law can no longer apply to it, unless Scripture expressly declares that they do apply.

12. A dubious word or passage is explained from its context or from a subsequent expression.

13. Similarly, if two biblical passages contradict each other, they can be harmonized only by a third passage.

Mishnah Avoth 5:23; Malachi 3:4

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days; and grant us a portion in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years.

12. (a) The noun *tinshemeth* occurs in Leviticus 11:18 among the unclean birds, and again (verse 30) among the reptiles. Hence, it becomes certain that *tinshemeth* is the name of a certain bird as well as of a certain reptile. (b) In Deuteronomy 19:6, with regard to the cities of refuge where the manslayer is to flee, we read: "So that the avenger of blood may not pursue the manslayer . . . and slay him, and he is not deserving of death." That the last clause refers to the slayer, and not to the blood avenger, is made clear by the subsequent clause: "inasmuch as he hated him not in time past."

13. In Exodus 13:6 we read: "Seven days you shall eat unleavened bread," and in Deuteronomy 16:8 we are told: "Six days you shall eat unleavened bread." The contradiction between these two passages is explained by a reference to a third passage (Leviticus 23:14), where the use of the new produce is forbidden until the second day of Passover, after the offering of the *Omer*. If, therefore, the unleavened bread was prepared of the new grain, it could only be eaten six days of Passover. Hence, the passage in Exodus 13:6 must refer to unleavened bread prepared of the produce of a previous year.

קריש דרבנן

Mourners:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּנֵי זֵי בְּרַעוּתָהּ;
וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקִדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא. לְעָלָא לְעָלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא, דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמֵי־דִיהוֹן, וְעַל כָּל תַּלְמֵי־דִי
תַּלְמֵי־דִיהוֹן, וְעַל כָּל מִן דְּעַסְקִין בְּאוֹרְתָא, דִּי בְּאַתְרָא הָדָן
וְדִי בְּכָל אֲתֵר וְאַתְר, יְהֵא לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא, חֲנָא
וְחֻסְדָּא וְרַחֲמִין, וְחַיִּין אַרְיִכִין, וּמְזוּנֵי רַיִיחֵי, וּפְרַקְנָא מִן קַדָּם
אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים טוֹבִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

THE KADDISH

The essential part of the Kaddish consists of the congregational response: "May his great name be blessed forever and ever." Around this response, which is found almost verbatim in Daniel 2:20, the whole Kaddish developed. Originally, it was recited at the close of sermons delivered in Aramaic, the language spoken by the Jews for about a thousand years after the Babylonian captivity. Hence the Kaddish was composed in Aramaic, the language in which the religious discourses were held. At a later period the Kaddish was introduced into the liturgy to mark the conclusion of sections of the service or of the reading of the biblical and talmudic passages.

KADDISH D'RABBANAN

Mourners:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

[We pray] for Israel, for our teachers and their disciples and the disciples of their disciples, and for all who study the Torah, here and everywhere. May they have abundant peace, loving-kindness, ample sustenance and salvation from their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and a happy life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he in his mercy create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

The Kaddish contains no reference to the dead. The earliest allusion to the Kaddish as a mourners' prayer is found in *Maḥzor Vitry*, dated 1208, where it is said plainly: "The lad rises and recites Kaddish." One may safely assume that since the Kaddish has as its underlying thought the hope for the redemption and ultimate healing of suffering mankind, the power of redeeming the dead from the sufferings of *Gehinnom* came to be ascribed in the course of time to the recitation of this sublime doxology. Formerly the Kaddish was recited the whole year of mourning, so as to rescue the soul of one's parents from the torture of *Gehinnom* where the wicked are said to spend no less than twelve months. In order not to count one's own parents among the wicked, the period for reciting the Kaddish was later reduced to eleven months.

The observance of the anniversary of parents' death, the *Jahrzeit*, originated in Germany, as the term itself well indicates. Rabbi Isaac Luria, the celebrated Kabbalist of the sixteenth century, explains that "while the orphan's Kaddish within the eleven months helps the soul to pass from *Gehinnom* to *Gan-Eden*, the *Jahrzeit* Kaddish elevates the soul every year to a higher sphere in paradise." The Kaddish has thus become a great pillar of Judaism. No matter how far a Jew may have drifted away from Jewish life, the Kaddish restores him to his people and to the Jewish way of living.

שיר של יום

The following seven psalms are recited on the respective days of the week.

On Sundays:

היום יום ראשון בשבת, שבו היו הלויים אומרים
בבית המקדש:

תהלים כד

לְדוֹד מְזֻמּוֹר. לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאֹתָהּ, תִּבְלֵ וְיִשְׁבִי בָהּ. כִּי הוּא
עַל יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהָרוֹת יִכּוֹנְנֶהָ. מִי נַעֲלָה בְּהַר יְיָ, וּמִי
יָקוּם בְּמִקּוֹם קָדְשׁוֹ. נְקִי כַפַּיִם וּבֵר לִבִּי, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לְשׂוֹאֵ
נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וּצְדָקָה מֵאֵלֹהֵי
יִשְׁעוֹ. זֶה הַדּוֹר דִּרְשׁוּ, מִבְּקִשֵׁי פִנְיֶךָ יַעֲקֹב, סִלָּה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וְהִנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹא מִלֶּלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה
מִלֶּלֶךְ הַכְּבוֹד, יְיָ עֲזֹז וְנִבְּוֹר, יְיָ גִבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹא מִלֶּלֶךְ הַכְּבוֹד. Reader מִי
הוּא זֶה מִלֶּלֶךְ הַכְּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מִלֶּלֶךְ הַכְּבוֹד, סִלָּה.

Mourners' Kaddish.

On Mondays:

היום יום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים
בבית המקדש:

תהלים סו

שִׁיר מְזֻמּוֹר לִבְנֵי קִרְחַת. גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בָּעִיר אֱלֹהֵינוּ,
הַר קָדְשׁוֹ. יִפֶּה נוֹף, מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן, וַרְבַּתִּי צְפוֹן,
קִרְיַת מִלֶּלֶךְ רָב. אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁנֵב. כִּי הִנֵּה

שיר של יום, the Psalm of the Day, was chanted by the Levites each day during the Temple service (Mishnah Tamid 7:4). According to the Talmud, the daily psalms were intended to recall the incidents of the six days of creation (Rosh Hashanah 31a).

PSALM OF THE DAY

The following seven psalms are recited on the respective days of the week.

On Sundays:

This is the first day of the week, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalm 24

A psalm of David. The earth and its fulness belong to the Lord, the entire world and its inhabitants. For it is he who has founded it upon the seas, and established it on the floods. Who may ascend the Lord's mountain? Who may stand within his holy place? He who has clean hands and a pure heart; he who strives not after vanity and swears not deceitfully. He will receive a blessing from the Lord, and justice from his saving God. Such is the generation of those who are in quest of him, who seek the presence of the God of Jacob. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord of hosts, he is the glorious King.

Mourners' Kaddish.

On Mondays:

This is the second day of the week, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalm 48

A song, a psalm of the Korahites. Great is the Lord, and highly to be praised, in the city of our God, his holy mountain. Beautiful in elevation, the joy of the whole earth, on the northern slope, is Mount Zion, the city of the great King. God in her palaces has made himself known as a stronghold. For lo, the kings assembled

מומר a poem sung to the accompaniment of musical instruments in the Temple service.

שׂא שַׁעְרֵיכֶם רֵאשִׁיכֶם The ancient gates of Zion are poetically commanded to raise their heads, in token of reverence to God whose entrance is an act of condescension. Different parts of this psalm were sung by different choirs of singers at the time when David brought the ark to Mount Zion.

קרח בני קרח descendants of Korah, a division of Levites who sang in the Temple.

המלכים גוערו, עברו יחדו. המה ראו, בן תמהו, נבהלו
 נחפזו. רעה אחרתם שם, חיל ביולדה. ברית קדים תשבר
 אניות תרשיש. באטר שמענו, בן ראינו בעיר יי צבאות, בעיר
 אלהינו; אלהים יבוננה עד עולם, סלה. דמינו אלהים
 חסדה, בקרב היכלה. בשמה אלהים, בן תהלתה על קצו
 ארץ; צדק מלאה ימינה. ישמח הר ציון, תגלנה בנות יהודה.
 למען משפטיה. סבו ציון והקיפוחה, ספרו מנדליה. שיתו
 לבכם לחילה, פסגו ארמנותיה, למען תספרו לדור אחרון.
 Reader כי זה אלהים אלהינו עולם ועד; הוא ינהגנו על מות.

Mourners' Kaddish.

On Tuesdays:

היום יום שלישי בשבת, שבו היו הלויים אומרים

בבית המקדש:

תהלים פב

מזמור לאסף. אלהים נצב בעדת אל, בקרב אלהים
 שפט. עד מתי תשפטו עול, ופני רשעים תשא; סלה. שפטו
 דל ויתום, עני ורש הצדיקו. פלטו דל ואביון, מיד רשעים
 הצילו. לא ידעו ולא יבינו, בחשכה יתהלכו; ימוטו כל
 מוסדי ארץ. אני אמרתי אלהים אתם, ובני עליון כלכם.
 אכן באדם תמותיו, וכאחד השרים תפלו. Reader קומה
 אלהים, שפטה הארץ; כי אתה תנחל בכל הגוים.

Mourners' Kaddish.

רא they saw the impregnable might of Zion and were terrified.

רשש the great seagoing vessels that made the long voyage to Tarshish, a seacoast city in Spain (or Carthage).

ראש that is, history has repeated itself. We have now experienced events similar to those which occurred in the past. This psalm celebrates the escape of Jerusalem from a threatened invasion by the armies of various confederate kings.

themselves, they invaded together. They saw [her defense] and were amazed; they were terrified, they fled in haste. Panic seized them, anguish as of a woman in travail. With the east wind thou breakest the ships of Tarshish. As we have heard, so have we seen now in the city of the Lord of hosts, in the city of our God; may God establish it forever. We meditate on thy kindness, O God, within thy temple. Like thy name, O God, thy fame shall extend to the ends of the earth; thy right hand is full of justice. Let Mount Zion be glad, let the towns of Judah rejoice, because of thy judgments. Walk about Zion, go round her, count her towers, mark well her ramparts, go through her palaces, that you may tell a later generation that such is God, our God, forever and ever. He will guide us eternally.

Mourners' Kaddish.

On Tuesdays:

This is the third day of the week, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalm 82

A psalm of Asaph. God stands in the divine assembly; in the midst of the judges he gives judgment. "How long will you judge unjustly, and show partiality toward the wicked? Do justice to the poor and fatherless; deal righteously with the afflicted and destitute. Rescue the poor and needy; save them from the hand of the wicked." But they neither know nor understand; they walk about in darkness; all the foundations of the earth are shaken. I thought you were angels, that you were all sons of the Most High. Yet you shall die as men do, and fall like any prince. Arise, O God, rule the earth, for thou hast dominion over all the nations.

Mourners' Kaddish.

... **כִּיבֹ צִיִּן** that is, after the miraculous deliverance of Zion, its inhabitants can now freely walk around and contemplate the safety of the walls and towers and palaces so lately menaced with destruction.

... **וַיָּבֵן בְּעֵדָה אֵל** God takes his stand in the assembly summoned by him, and denounces the wickedness and partiality of judges. He reminds them of their duties, and declares that because they are ignorant and corrupt human society is undermined.

... **אֵי אִמְרָתִי** I appointed you as judges and thus invested you with authority of administering divine justice; however, your high title will not exempt you from punishment. You shall die like common men, and fall like any other prince.

קִיָּמָה The psalmist pleads that God should act as judge over all peoples, since the human judges have failed so miserably.

On Wednesdays:

היום יום רביעי בשבת, שבו היו הלויים אומרים
בבית המקדש:

ההלים צד: צה, א-ג

אל נקמות, יי, אל נקמות, הופיע. הנשא, שפט הארץ,
השב גמול על גאים. עד מתי רשעים, יי, עד מתי רשעים
יעלזו. יביעו ידברו עתק, יחאמרו כל פעלי און. עמך יי
ידבאו, ונחלתה יענו. אלמנה ונר נהרעו, ויהומים ורצהו.
ניאמרו לא יראה יה, ולא יבין אלהי עקב. כינו פערים
בעם, וכסילים מתי תשפילו. הנטע און הלא ישמע, אם
יצר עין הלא יביט. היסר גוים הלא יוכים, המלמד אדם
דעת. יי יודע מחשבות אדם, כי הנהה הכל. אשרי הנגר
אשר תנסגנו יה, ומתורתך תלמדנו. להשקיט לו מינו רע,
עד יכרה לרשע שחת. כי לא יטש יי עמו, ונחלתו לא יעזב.
כי עד צדק ישוב משפט, ואחריו כל ישרי לב. מי יקום לי
עם מרעים, מי יתיצב לי עם פעלי און. לולי יי עזרתה לי,
במעט, שכנה דומה נפשי. אם אמרתי מטה רגלי, חסדך יי
יסעדני. ברב שרעפי בקרב, תנחומיך ישעשעו נפשי.
היחברך בסא הוות, יצר עמל עלי חק. יגודו על נפש צדיק,
ודם נקי ירשיעו. ויהי יי לי למשגב, ואלהי לצור מחסי. וישב
עליהם את אונם, וברעתם יצמיתם; יצמיתם יי אלהינו.
לכו נרננה ליי, נריעה לצור ישענו. נקדמה פניו בתודה,

אל נקמות is repeated for emphasis. The psalmist appeals to God to punish the arrogant who contemptuously declare that God is indifferent to the sufferings of his people. He then turns to argue with those who foolishly agree with their oppressors and think that God will not defend them. He who gave others the power to hear and see can surely himself hear and see. **God knows**

On Wednesdays:

This is the fourth day of the week, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalms 94; 95:1-3

God of retribution, Lord God of retribution, appear! Arise, thou judge of the earth, render to the arrogant what they deserve. How long shall the wicked, O Lord, how long shall the wicked exult? They bluster, they speak arrogantly; all the evildoers act boastfully. They crush thy people, O Lord, and afflict thy heritage. The widow and the stranger they slay, and the fatherless they murder. And they think the Lord does not see, the God of Jacob does not observe. Consider, you most stupid of the people; you fools, when will you understand? He who sets the ear, does he not hear? He who forms the eye, does he not see? He who punishes nations, shall he not punish you? He who teaches man knowledge? The Lord knows the inner thoughts of men; indeed, they are futile. Happy is the man whom thou dost instruct, O Lord, and teachest him out of thy Torah, granting him relief in days of adversity, till a pit is dug for the wicked. Indeed, the Lord will not abandon his people, nor forsake his heritage. For judgment shall again conform with justice, and all the upright in heart will follow it. Who rises up for me against the ungodly? Who stands up for me against the wrongdoers? If the Lord had not been my help, I would have soon dwelt in the silent grave. When I think my foot is slipping, thy goodness, O Lord, holds me up. When my cares are many within me, thy comforts cheer me. Can one in the seat of wickedness have fellowship with thee—one who frames evil by law? They band themselves against the life of the righteous, and condemn innocent blood. But the Lord is my stronghold; my God is the rock of my safety. He will requite them for their crime, and destroy them for their wickedness; the Lord our God will destroy them.

Come, let us sing to the Lord; let us acclaim our saving Stronghold. Let us approach him with thanksgiving; let us acclaim him

the evil thoughts of the wicked, and eventually the righteous will be vindicated when the day of retribution comes. It is unthinkable that God would abandon his people to the ravages of lawless judges and tyrannical rulers.

בזמרות נָרִיעַ לוֹ. Reader כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמְלֹךְ גָּדוֹל עַל כָּל
אֱלֹהִים.

Mourners' Kaddish.

On Thursdays:

הַיּוֹם יוֹם חֲמִישֵׁי בַשָּׁבֹת, שָׁבוּ הָיוּ הַלְלוֹים אוֹמְרִים

בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

הַהֲלִים פֹּא

לְמַנְצַח עַל הַגִּתִּית לְאַסְפָּה. הִרְנִינוּ לְאֱלֹהִים עֲזָנוּ, הִרְעִינוּ
לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. שָׂאוּ זְמֶרָה וְתָנוּ תָחַף, כַּנּוֹר נְעִים עִם גָּבֵל. תִּקְעוּ
בְחֶדֶשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְנוּ. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט
לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. עֲדוֹת בִּיהוֹסֵף שָׁמוּ, בַּצָּאֵהוּ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם;
שִׁפְתָא לֹא יִדְעָתִי אֲשַׁמְעֵה. הַסִּירְיָהוּ מִסְכָּל שְׁכֵמוֹ, כַּפְּיוֹ מִדָּוִד
תַּעֲבֹרְנָה. בַּצָּרָה קָרָאתָ וְאַחֲלָצְךָ. אֲעֲנֶךָ בְּסֶהֱר רַעַם; אֲבַחֲנֶךָ
עַל מִי מְרִיבָה, סִלָּה. שְׁמַע עִמּוֹ, וְאַעֲיֶדְהָ בָּךְ, וְיִשְׂרָאֵל אִם
תִּשְׁמַע לִי. לֹא יִהְיֶה בָּךְ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכַר. אֲנֹכִי
יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַפַּעֲלֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם; הִרְחַב־פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ.
וְלֹא שְׁמַע עִמּוֹ לְקוֹלִי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי. וְאַשְׁלַחְהוּ
בְשָׂרִירוֹת לָבָם, יִלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם. לוֹ עִמִּי שְׁמַע לִי, וְיִשְׂרָאֵל
בְּדַרְכֵי יִתְלַכוּ. בְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנֶּנֶה, וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב
יָדִי. מִשְׁנְאֵי יְיָ יִבְחָשׁוּ לוֹ, וְיִהִי עִתָּם לְעוֹלָם. Reader וַיֵּאבְדֵּלוּ
מִחֶלֶב חֲטָה, וּמִצּוֹר דָּבַשׁ אֲשִׁיבֶנְךָ.

Mourners' Kaddish.

למונצח occurs in the titles of fifty-five psalms, and refers to the use of the psalm in the Temple services. The word means the conductor of the Temple choir, who trained the choir and led the music.

על הגתית occurs in the titles of three psalms. According to the Targum, *Gittith* was a harp used by the Philistines of Gath. Since the Hebrew word *gath* means "a vineyard," *Gittith* may mean a melody sung at vintage festivals.

בחדש is rendered by the Targum and the Talmud: *Rosh Hodesh Tishri*, that is *Rosh Hashanah*. Metal trumpets, and not a *shofar*, were used on all other occasions of *Rosh Hodesh*.

with songs of praise. For the Lord is a great God, a King supreme above all powers.

Mourners' Kaddish.

On Thursdays:

This is the fifth day of the week, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalm 81

For the Choirmaster, upon the *Gittith*; a psalm of Asaph.

Sing aloud to God our strength; shout for joy to the God of Jacob. Raise the chorus, sound the drum, the sweet harp and the lute. Sound the shofar at the new moon, the time designated for our feast day. This is a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob. He made it a law in Joseph, when he went forth against the land of Egypt. I heard an unfamiliar speech: I have removed the burden from your shoulder; your hands are relieved from the heavy basket. In trouble you called, and I saved you; I answered you from the thunder cloud; I tested you at the waters of Meribah. Hear, my people, while I warn you; O Israel, if you would only listen to me! You shall have no strange god; you shall worship no foreign god. I am the Lord your God, who brought you up from the land of Egypt; open your mouth, and I will fill it. But my people did not listen to my voice; Israel would have none of me. So I left them to their own stubbornness, that they might follow their own devices. If only my people would listen to me, if Israel would only walk in my ways! I would soon subdue their foes, and turn my hand against their oppressors. Those who hate the Lord would cringe before them, and their time would be forever. I would feed them with the finest of wheat, and with honey from the rock would I satisfy them.

Mourners' Kaddish.

חג בכסה ליום חג is traditionally interpreted to refer to Rosh Hashanah, the festival that occurs at the beginning of the month of *Tishri*.

יִרְסֶךָ is a synonym for Israel, so called from the favored son of Israel. In Psalm 77:16, Jacob and Joseph are named as the fathers of the entire people of Israel.

... **לֹא יִדְעוּ** The psalmist represents Israel as quoting the following words of God, heard for the first time after the exodus from Egypt.

מִי מְרִיבָה refers to Exodus 17:7; Numbers 20:13.

... **הֲרַחֵב פִּיךָ** God will abundantly supply your needs as long as you are faithful to him.

... **מִשָּׂאֵי ה'** God's enemies are the enemies of his people, and he would compel them to pay homage to Israel. Israel's national existence and prosperity would know no end.

On Fridays:

היום יום ששי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

ההלים צג

יְיָ מְלֹךְ, גִּאוּת לְבָשׁ; לְבַשׁ יְיָ, עֵז הַתְּאֵזֶר; אֵף תַּכּוֹן תְּבַל,
 בַּל תִּמּוּט. נָכוֹן בְּסֶאֶף מֵאֵז, מֵעוֹלָם אֶתֶּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְיָ,
 נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלֶם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָבִים. מִקְלוֹת מִים רַבִּים,
 אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם יְיָ. Reader עֲדִיתִךָ נֶאֱמְנוּ
 מָאֵד; לְבִיתִךָ נֶאֱמָה קִדְשׁ, יְיָ, לְאַרְבֵּי יָמִים.

Mourners' Kaddish.

On Sabbaths:

היום שבת קדש, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

ההלים צב

מְזֻמָּר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהַדוֹת לֵינִי, וְלִזְמֹר לְשִׁמְךָ
 עֲלִיוֹן. לְהַגִּיד בְּפִקֵּר הַסִּדְקָה, וְאִמּוֹנְתִּיךָ בְּלִילוֹת. עָלִי עֲשׂוֹר
 וְעָלִי נָבֵל, עָלִי הַגִּיוֹן בְּכִנּוּר. כִּי שִׁמְחֵתִנִּי יְיָ בְּפַעֲלֶיךָ; בְּמַעֲשֵׂי
 יְדִיךָ אֲרַגֵּן. מַה נִּדְּלוּ מַעֲשֵׂיךָ, יְיָ; מָאֵד עָמְקוּ מִהַשְׁבֵּתִיךָ. אִישׁ
 בָּעַר לֹא יָדַע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. בְּפִלְחַת דְּשָׁעִים כְּמוֹ
 עֶשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעֻלֵי אָנוֹן, לְהַשְׁמָדֵם עֲדֵי עַד. וְאַתָּה מְרוֹם
 לְעֵלָם, יְיָ. כִּי הִנֵּה אֵיבִיךָ, יְיָ, כִּי הִנֵּה אֵיבִיךָ יֹאבֶדוּ, וַתִּפְרְדּוּ
 כָּל פְּעֻלֵי אָנוֹן. וַתָּרֵם בְּרָאִים קַרְנֵי; בִּלְתִּי בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן. וַתַּבֵּט
 עֵינֵי בְּשׂוּרֵי, בְּקָמִים עָלֵי מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנִּי. צְדִיק בְּתִמְרָה
 יִפְרָח. בְּאֶרֶז בְּלָבָנוֹן יִשְׁגֶּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ, בְּהַצְדָּוֹת אֱלֹהֵינוּ
 יִפְרִיחוּ. Reader עוֹד יִנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ.
 לְהַגִּיד כִּי יִשָּׂר יְיָ; צוּרֵי, וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ.

Mourners' Kaddish.

On Fridays:

This is the sixth day of the week, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalm 93

The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, he has girded himself with strength; thus the world is set firm and cannot be shaken. Thy throne stands firm from of old, thou art firm from all eternity. The floods have lifted up, O Lord, the floods have lifted up their voice; the floods lift up their mighty waves. But above the sound of many waters, mighty breakers of the sea, the Lord on high stands supreme. Thy testimonies are very sure; holiness befits thy house, O Lord, for all time.

Mourners' Kaddish.

On Sabbaths:

This is the holy Sabbath day, on which the Levites in the Temple used to recite:

Psalm 92

A psalm, a song for the Sabbath day. It is good to give thanks to the Lord, and to sing praises to thy name, O Most High; to proclaim thy goodness in the morning, and thy faithfulness at night, with a ten-stringed lyre and a flute, to the sound of a harp. For thou, O Lord, hast made me glad through thy work; I sing for joy at all that thou hast done. How great are thy works, O Lord! How very deep are thy designs! A stupid man cannot know, a fool cannot understand this. When the wicked thrive like grass, and all evildoers flourish, it is that they may be destroyed forever. But thou, O Lord, art supreme for evermore. For lo, thy enemies, O Lord, for lo, thy enemies shall perish; all evildoers shall be dispersed. But thou hast exalted my power like that of the wild ox; I am anointed with fresh oil. My eye has gazed on my foes; my ears have heard my enemies' doom. The righteous will flourish like the palm tree; they will grow like a cedar in Lebanon. Planted in the house of the Lord, they shall flourish in the courts of our God. They shall yield fruit even in old age; vigorous and fresh they shall be, to proclaim that the Lord is just! He is my Stronghold, and there is no wrong in him.

Mourners' Kaddish.

שִׁיר הַיַּחֲדוּד לְיוֹם רֵאשׁוֹן

Responsively:

אֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדִי, הָאֱלֹהִים הָרוּעָה אוֹתִי מֵעוֹדִי.
עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִחַזְקַתְּ בְּיָדִי, חַיִּים וְחַסֵּד עָשִׂיתְ עִמָּדִי.
בְּרוּךְ יְיָ וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ, כִּי עַל עֲבָדָיו הִפְלִיא חֲסֵדוֹ.
אֱלֹהֵי מָרוֹם בְּמָה אֶקְדֵּם, וּבְמָה אֶכְפֵּה לְאֱלֹהֵי קֶדֶם.
אֵלֹהֵי הָרִים הֵם לְמַעְרָבָהּ, וְכָל עֲצֵי לְבָנוֹן בְּכָל עֲרוּכָה.
וְאִם כָּל בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת קְרוּצִים, נִתְחִים עֲרוּכִים עַל הָעֲצִים.
וְאִף זְוִיוֹת מְזֻבָּח מְבוֹסִים, דָּם בְּמִים לָהֶם מְכֹסִים.
וּבַחֹל סֵלֶת דָּשֵׁן וְשֶׁמֶן, בְּלוּל בְּרִבְבוֹת נַחְלֵי שָׁמֶן.
וְלֹאֲזַבְּרָה לְבוֹנֶה וְסַמִּים לְקַטְרֶת כָּל רֵאשֵׁי בְשָׁמִים.
וְאֵלֹהֵי גֵרוֹת עַל הַמְּגוּרוֹת יִהְיוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁנִּי הַמְּאוּרוֹת.
וּבְהִרְרֵי אֵל לְחֵם הַפָּנִים, עַל שְׁלֹחַנוֹת עֲרוּכִים בְּפָנִים.
וַיֵּן בְּמִטְרַת הַשָּׁמַיִם, וְשִׁכַר לְנֶסֶד כְּעֵינוֹת מִוֵּם.
וְאֵלֹהֵי כָל בְּנֵי אָדָם כְּהַנִּים, לְיוֹם מְשׁוֹרְרִים כְּכַנֵּף רְנָנִים.
וְכָל עֲצֵי עֵדֶן וְכָל עֲצֵי יַעֲרִים, בְּנוֹרוֹת וּנְבִלִים לְשָׂרִים.

I will sing to my God as long as I live,
The God who has sustained me all through my life.
To this day thou hast taken me by the hand,
Life and lovingkindness hast thou given me.
Blessed be the Lord, blessed be his glorious name,
For his wondrous kindness shown to his servant.
How shall I come before the God of heaven?
How shall I bow before the eternal God?
Even if the mountains should become altars
With all the Lebanon wood arranged on them,
Even if all the cattle and beasts should be slain
And their pieces laid out upon all the wood,

וְכָל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּקוֹל תְּרוּעָתָם, וְהַפּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתָם.
 וְכָל הַלְּבָנוֹן וְחִזָּה כְּלָה, אִין דִּי כְּעַר וְאִין דִּי עוֹזָה.
 הֵן בְּכָל אֱלֹה אִין דִּי לְעִבּוֹד, וְאִין דִּי לְקַדֵּם אֶל הַכְּבוֹד.
 כִּי נִכְבְּדָתָּ מְאֹד מִלְּבָנוֹ, וּבִמָּה נִפְךָ לְאֲדוֹנֵינוּ.
 אָמְנָם לֹא יוֹכְלוּ כִּכְבְּדָךָ כָּל חַי אֶפֶס כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ.
 וְאֲנִי נִבְזָה וְחֻדַּל אִישִׁים, נִמְאָס בְּעֵינַי וּשְׁפַל אָנָשִׁים.
 וְאִין לְעֲבָדְךָ כָּל לְכַבְּדָךָ, לְהַשִּׁיב לָךְ גְּמוּלָה עַל חֲסָדֶיךָ.
 כִּי הִרְבִּיתָ טוֹבוֹת אֵלַי, כִּי הִגִּדְלָתָּ חֲסָדְךָ עָלַי.
 וְרַב שְׁלוֹמִים לָךְ חֲתִיבְתִי, כִּי עָשִׂיתָ טוֹבוֹת אֵתִי.
 וְלֹא חֲתִיבְתָּ לִי גְמוּלָיְךָ, כָּל טוֹבְתִי בַל עָלְיְךָ.
 עַל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיךָ, אַחַת לְרַבּוֹא לֹא גִמְלָתִיךָ.
 אִם אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה נָא כְמוֹ, לֹא יִדְעָתִי סְפוּרוֹת לְמוֹ.
 וְמָה אָשִׁיב לָךְ וְהַכֹּל שְׁלָךְ, לָךְ שְׂמִימִים אֶפֶס אֶרְצֶה לָךְ.
 יָמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּם בִּינְדָה, וְכֹלֶם יִשְׁבְּעוּן מִינְדָה.
 וְאִנְחָנוּ עִמָּךְ וְצִאֲנָה, וְחַפְצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָה.
 וְאִיךָ נַעֲבֹד וְאִין לְאֵל יְרֵנוּ, וְלִשְׁרַפַּת אֵשׁ בֵּית קִדְשָׁנוּ.

Even if the altar-corners should be drenched
 In blood as the sea is covered with water—

Yet, with all these there would never be
 Enough to serve before the God of glory.

Indeed, thou desirest no sacrifices,
 Thou dost not ask for any burnt-offerings.

I will make an altar of my contrite heart,

I will break and humble my spirit within me.

I will bring low my haughty heart, my proud eyes.

I will rend my heart for the sake of the Lord.

The fragments of my spirit I offer thee,

May they be accepted upon thy altar.

ואיך נעבוד ואין זבח ומנחה, כי לא באנו אל המנוחה.
 ומים אין להעביר טמאה, ואנחנו על אדמה טמאה.
 שש אנכי על אמריה, ואני באתי בדבריה.
 כי כתוב לא על זבחה ועולותיה אוכיתה.
 על דבר זבח ועולותיכם לא צויתי את אבותיכם.
 מה שאלתי ומה דרשתי ממך כי אם לראה אותי.
 לעבוד בשמחה ובלבב טוב, הנה שמוע מזבח טוב.
 ולב נשבר ממנחה שהורה, זבחי אלהים רוח נשברה.
 זבח ומנחה לא חפצת, חטאת ועולה לא שאלת.
 מזבח אבנה בשברון לבי, ואשברה אף רוחי בקרבי.
 רום לב אשפיל ואת רום עיני, ואקרע לבבי למען אדני.
 שברי רוחי הם זבחה, יעלו לרצון על מזבחה.
 ואשמיע בקול הודיותיה, ואספרה כל נפלאותיה.
 אשר ידעה נפשי אחבירה, אמלל גבורות ואדברה.
 ומה אערוך ולא ידעתי מה, תיכל אוכל דבר מאומה.
 כי אין חקר לגדלתו, וגם אין מספר לתבונתו.
 תכם לבב הוא מי כמוהו, שניא כח לא מצאניהו.
 עושה גדולות רב נראות, גדול אתה ועושה נפלאות.
 עד אין מספר ועד אין חקר, ולא נודע פי לא יחקר.
 איזו עין אשר תעידה, ואיזה פה אשר יגידה.
 מי לא ראך ולב לא ידעה, ואיזה שבת אשר יגיעה.
 גם משרתיה לא ראיה, וכל חכמי לב לא מצאיה.

שיר היחוד was composed by Rabbi Samuel ben Kalonymus of the twelfth century, who lived in Speyer, Germany, and was surnamed "החסי" ("the Saint"). Each line is divided into rhymed parts, with four beats in each part. The first three lines serve as an introduction. From the fourth line on, each verse throughout the poem contains sixteen syllables.

אַתָּה לְבַדְּךָ מִבִּיר שְׁבַחְךָ, וְאִין זוּלָתְךָ יוֹדַע כְּחָךְ.
 וְאִין יוֹדַע בְּלַעֲרִיךָ, שְׁבַחֹת רְאוּיֹת לְכַבֹּדְךָ.
 עַל כֵּן תִּבְרַךְ כְּרְאוּי לְךָ, כְּפִי קִדְשֶׁךָ כְּבוֹדְךָ וְגִדְלָךָ.
 וּמִפִּי הַכֹּל בְּכֹל אֵילֹוֹתָם, כְּפִי מִדַּע אֲשֶׁר אַתָּה חֲנֻנָתָם.
 יוֹדוּ פְּלִאָה הַשְּׁמַיִם, וַיֵּאדָּרוּךְ קוֹלוֹת מַיִם.
 וַיְרִיעוּ לְךָ כָּל הָאָרֶץ, יוֹדוּךָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ.
 אַף יוֹדוּךָ כָּל הָעַמִּים, וַיִּשְׁבְּחוּךָ כָּל הָאֱמוּנִים.
 כָּל זֶרַע יַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ, כִּי עָלִיָּהֶם גִּבְרוּ חֲסָדֶיךָ.
 אֵת שֵׁם יְיָ יְהַלְלוּ כָּלֵם, אֵל אֱלֹהִים אֲמֵת וּמִלְךָ עוֹלָם.
 כָּרוּךְ אַתָּה יְחִיד וּמְיֻחָד, יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

שִׁיר הַיְחִוּד לַיּוֹם שֵׁנִי

וְאִין עֲבָדְךָ בֶּן אֲמִתְךָ, אֲדַבֵּר אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹתֶיךָ.
 דְּרַכֵּי שְׁבַחְךָ קִצְתָם אֲסַפְּרָה, מַעֲשֵׂיךָ מַה נוֹרָא אֲמַרְתָּ.
 אִין אֱלֹהֶיךָ עֲרוּךְ בְּסִפְרֵךָ, אֲנִיד שְׁבַחֹת עֲצֻמוֹ מִסִּפְרֵךָ.
 חֲקֹר אֱלֹהִים לֹא יִמְצָא, וְתַכְלִית שְׁדֵי לֹא תִקְצֶה.
 וְלִתְבוּנָתוֹ הֲלֹא אִין חֲקֹר, וּמִסִּפְרֵךָ שְׁנִי לֹא יִחְקֹר.
 וְגַם אִין מִסִּפְרֵךָ לְגִדְרוֹרֶיךָ, בְּצַבְאֹוֹתֶיךָ אוֹת כְּבוֹדְךָ.
 אִיזוֹ עֵין אֲשֶׁר תַּעֲיֹרְךָ, וְחִי לֹא רָאָה פְּנֵי כְבוֹדְךָ.
 נְבוֹן וְחָכֵם הֵן לֹא יִדַּע, וְאִיךָ אֲעֲרוּךְ עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע.
 וְאִם יֹאמֵר אִישׁ עַד תַּכְלִיתוֹ, אֲעֲרוּךְ אֱלֹוִי וּבְמַתְכַנְּתוֹ.
 אֲבָא וְאִמְצָא תַכְלִית שְׁבַחֹךָ, לֹא נֶאֱמְנָה אֵת אֵל רִחוּ.
 יְבַלַּע כִּי לֹא יִדַּע עֲרֹבוֹ, אַחֲרִית פִּיהוּ רֵאשִׁית דְּרָבּוֹ.
 וְעַמְדֵי לֹא כֵן אֲנֹכִי, וְפִי לֹא אֲתֹן לַחֲטוֹא וְחַפִּי.

אִסְפְּרָה לְאָחֵי קְצוֹת דְּרַבִּי אֵל, וּלְיִשְׂרָאֵל מִה פָּעַל אֵל.
 בְּכַתוֹב אָמְרוּ לֵאלֹהִים, מִה נִזְרָא מַעֲשֵׂיךָ אֱלֹהִים.
 וְאָמַרְתָּ עִסְזוּ וַצַּרְתִּי לִי, יִסְפְּרוּ שְׁמִי וְתִהְלְתִּי.
 בְּמִצְרַיִם שְׁמִתִּי עֲלֵילוֹתַי, לְמַעַן תִּסְפַּר אֶת אוֹתוֹתַי.
 וְאֲנִי עַבְדְּךָ עַל בֶּן אִסְפַּר, בְּאֲשֶׁר אֶדְרוֹשׁ גּוֹעַל סִפַּר.
 תִּתְחַלַּל נַפְשִׁי בְּחַ מַעֲשֵׂיךָ, וְכָל קִרְבִּי אֶת שֵׁם קִדְשֶׁךָ.
 וְאֶבְרַךְךָ בְּכָל עֲנִינִי, וּבְכָל לִבִּי אוֹדֶה אֶת אֲדֹנָי.
 גַּם בְּגֵרוֹנֵי רוֹמְמוֹתֶיךָ, וְאֶת פִּי אֲמַלֵּא תִהְלְתֶךָ.
 כִּי פִי יִגִּיד תִּהְלְתֶךָ, כָּל הַיּוֹם אֶת תִּפְאָרְתֶךָ.
 וְאֲמַרְהֶנָּא עֲזוּז נִזְרָאוֹתֶיךָ, וְאֲשִׁיחָה דְּבָרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ.
 וְאֲזַכִּיר טוֹבֶךָ וְצַדִּיקוֹתֶיךָ, חֲסִדֶיךָ וְנִבְרוֹתֶיךָ.
 יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל אַתָּה, עַל כָּל אֱלֹהִים מְאֹד גְּדוֹלָתְךָ.
 כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים הֵם אֱלִילִים אֲלֵמִים וְרוּחַ אֵין בָּהֶם.
 הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים, וְלִמָּה לָהֶם
 הִקְמָה מְשִׁיבִים.
 וּבַעַת צָרָה אֲזִי יִתְפַּלְלֵנוּ, וְלֹא יַעֲנִים כִּי לֹא יוֹעִילֵנוּ.
 דוֹרְשִׁים בְּכָל לֵב לְרוּחַ אֵין בּוֹ, וְקָרוֹב יִי אֵל עִם קָרוֹבוֹ.

I am thy servant, the son of thy servant,
 I will speak, I will tell of thy mighty acts.
 Some of thy excellent ways will I recount
 And declare: How awe-inspiring are thy deeds!
 Thy praises cannot be set forth in a book,
 How should I tell thy praises, they are countless!
 The deep mystery of God cannot be found,
 The Almighty's essence cannot be defined.
 He who has created all things is our God,
 He has made us, to him alone we belong.
 We, the people sustained by him, his own flock,
 Praise him, for his kindness endures forever.

הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא עֲשָׂנוּ וְלוֹ לְבַד אֲנַחְנוּ.
 עִם מַרְעִיתוֹ וְצֵאן יָדוֹ, נִבְרָךְ שְׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִידוֹ.
 בְּצַר לָנוּ מְאֹד נִמְצָאתָ, כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לֹא עֲזַבְתָּ.
 וְתָמִיד בְּפִינוּ תְהַלְתָּהּ, וּמְהִלָּים שֵׁם תִּפְאֶרְתָּהּ.
 עַד אַתָּה בָּךְ וּבִכְבוֹדְךָ, וּמִשְׁרֵתֶיךָ אַף עֲבָדֶיךָ.
 אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ, וּכְבוֹדְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ.
 וְאַבוֹתֵינוּ בְּחָרוּ אוֹתְךָ, לְבִרְךָ לְעִבּוֹד וְאִין לְזֶר אִתְּךָ.
 גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ לְבִרְךָ נַעֲבֹד כִּבְנֵי אֶת אָב וּנְכַבְּדְךָ.
 וְהִגַּנוּ עַל יְחוּדְךָ, יוֹמָם וּלְיַלְתָּה עֲדֶיךָ.
 בְּפִי כָלְנוּ וּבִלְבָבֵנוּ, שְׁאַתָּה לְבִרְךָ אֱלֹהֵינוּ.
 אֱלֹהֵינוּ עַל יְחוּדְךָ עֲרִים אֲנַחְנוּ וְעֲבָדֶיךָ.
 אִין תַּחֲלָה אֶל רֵאשִׁיתְךָ, וְאִין קֵץ וְתַכְלָה לְאַחֲרִיתְךָ.
 רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלֵי רֵאשִׁית וּמִבְּלֵי אַחֲרִית וְאִין לֵב לְהַשִּׁית.
 אִין קֶצֶה אֶל גְּבוּהוֹתְךָ, וְאִין סוּף לְעֵמֶק מְדוּתֶיךָ.
 אִין לְהֵ סוֹכֵב וְאִין לְהֵ פֹאֵה, עַל כֵּן אוֹתְךָ חֵי לֹא רָאָה.
 אִין צַד וְצִלְעֵ וְצִלְעוֹת, וְרֵחַב וְאַרְךָ לֹא יִמְצָעוּךָ.

When we were in distress thou wast found by us,
 For thou hast not forsaken those who seek thee.
 Thy praise, therefore, shall ever be on our lips,
 Ever singing praise to thy glorious name.
 Our forefathers did choose to serve thee alone,
 Without associating strange gods with thee.
 We too will serve thee alone, and as a son
 Honors his father we will reverence thee.
 We are thy witnesses by day and by night,
 Always proclaiming that thou only art One.
 We all declare with our lips and with our heart
 That thou alone, that only thou art our God.

אין פֶּאֶה לְסִבִּיבוֹתֶיךָ, וְאִין תּוֹדַי מִבְּדִיל בִּינֹתֶיךָ.
 אִין חֲכֻמָּה אֲשֶׁר תִּדְעֶךָ, וְאִין מִדָּע אֲשֶׁר נִינְעֶךָ.
 וְלֹא יִשְׁיג אוֹתְךָ כָּל מִדָּע, וְאִין שָׁבַל אֲשֶׁר גִּבּוֹן וְיָדַע.
 כִּמְדָּ מְאֹמָה וְאִיכָּה אֶתָּה, וְאִיךָ בְּלִי מְאֹמָה בַּל בְּרֵאתָ.

שיר היחוד ליום שלישי

אָמְנָם יִדְעֹתַי כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יִצְרָתָּ.
 אַתָּה בּוֹרָא וְלֹא נִבְרָאתָ, אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נִוצְרָתָּ.
 אַתָּה מְמִית וְאַתָּה כֹּל תִּבְלֶהָ, אַתָּה מוֹרִיד שְׂאוֹל וְאַתָּה תַעֲלֶהָ.
 וְנִאֲמָן לְחַיּוֹת מֵתִים אַתָּה, וְעַל יְדֵי גְבִיאָךָ בֶן הוֹדְעֶתָ.
 וְלֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מֵתָה, מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה.
 מִשְׁבִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלָדָתָ, מוֹחִיץ וְרוֹפֵא וְלֹא חֲלִיתָ.
 מְנַחֵם וּמְדַוֶּה אִין לְפִנְיֶךָ, תְּנוּמָה וּשְׁנָה אִין לְעֵינֶיךָ.
 הֵלֵא מִקְדָּם אֵל חַי אַתָּה, מֵאֲשֶׁר בְּךָ לֹא נִשְׁתַּנִּיתָ.
 וְעַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה, מֵאַלְהוּתְךָ לֹא תִתְנַנֶּה.
 חֲדָשׁ וְנוֹשֵׁן לֹא נִמְצְאתָ, חֲדָשֶׁת כֹּל וְלֹא חֲדָשֶׁת.

Indeed I know that thou, O God of Jacob,
 Hast created all things in the universe.
 Thou art Creator and wast not created,
 Thou art Maker of all things and wast not made.
 Thou art the Cause of death and destruction.
 Thou bringest down to the grave and bringest up.
 Thou art faithful to restore life to the dead,
 Truly thou didst make this known through thy prophets.
 Concerning nations and men altogether
 Thou dost speak thy will within a single moment.
 Thou hearest all voices at the same moment,
 Every cry and whisper, all the prayers.

לא יחולו זקנה ובחרות עליה גם שיבה ושחרות.
 ולא חלו בה שמחה ועצב, ודמיון נוצר וכל דבר קצב.
 כי לא יסובב אותה גשם, אף לא תדמה אל כל גשם.
 כל היצורים גבול סבבתם, אל ראשיתם ולאחריתם.
 כי הברואים בגבול שמתם, ולימי צבאם גבול תקפתם.
 ולה אין גבול ולימיה ולשנותיה ולעצמה.
 על כן אינה צריה לכל, ליהיה ולחסדה צריכים הכל.
 הכל צריכים לצדקותיה, ואינה צריה לבריותיה.
 כי טרם כל יציר היית לבדה מאומה לא נצרכת.
 ראשית ואחרית ביהיה ערוכים, אתה כם והם
 ברוחה שרוכים.
 כל אשר הנה בראשונה, ואשר יהיה באחרונה.
 כל היצורים וכל מעשיהם, וכל דבריהם ומחשבותיהם.
 מראש ועד סוף תדע כלם, ולא תשבח כי אתה אצלם.
 אתה בראתם ולבה ערכם, לבדה תדע מקומם ודרכם.
 הן אין דבר ממה געלם, כי לפניך נכונים כלם.
 אין חשך ואין מנוס וסתר, לנוס שמה ולהסתר.

Thou dost also discern all their actions,
 In a moment thou dost search all their hearts.
 All that thou desirest thou art able to do,
 And no one can prevent thee from doing it.
 Thy might, O Lord, is bound up within thy will,
 When thou willest, O Lord, there is no delay.
 No hidden secret is kept out of thy sight,
 Both the future and the past are known to thee:
 From eternity unto eternity,
 All are within thee and thou art within all.
 There is no knowledge that can attain to thee,
 There is no wisdom that can comprehend thee.

את אשר תבקש אתה מוציא, בלי נטות אליהם בעת שתתרחץ.
 כי את הכל באחת תראה, לבדך תעשה ואינה נלאה.
 כי על כל גוי ועל אדם יחד, על כל תדבר ברנע אחד.
 תשמע ברנע כל הקולות, זעק ולחש וכל התפלות.
 אף תבין אל כל מעשיהם, ברנע תחקור כל לבביהם.
 ולא תאריך על מחשבותיה, ולא תתמהמה על עצתה.
 אצל עצתה גזרתה, לקץ ולמועד קריאתה.
 וכלם באמת בתם וביושר, מבלי עדה ומבלי חסר.
 ממך דבר לא יאבד, ודבר ממך לא יפבר.
 כל אשר תחפוץ תוכל לעשות, ואין מי מוחה
 בידך מעשות.
 יכלת יי בחפצו קשורה, וברצות יי לא אחרה.
 אין דבר סתר ממך נכחד, עתידות ועוברות לה הם יחד.
 אשר מעולם ועד העולם, הם כלם בך ואתה בכלם.
 תדשות תגיד וסוד הרבקה, אל עבדיה ומלאכיה.
 ואינה צריה להשמיעה, דבר סוד וסתר להודיעה.
 כי ממך כל סוד יגלה, בטרים על לב כל יציר יעלה.
 בלב כל נברא לא תמצא, מפניו עתק לא יצא.
 באין לו קצה ולא יחצה, לב לא יתור ואין פה פוצה.
 באין לו רוחות ואין בו רוחות, אין לו שיחות בו מוכיחות.
 למרחוק מי ישא דעו, ללא תחלה ולא סוף להגיעו.
 אנגדים אחרים תוף וסוף נראש, פה ולב אבלום
 מדרוש ומחרוש.
 גבה ועמק ועצים פסובב, חכם לב ונבון לא יללב.
 סובב את הכל ומלא את כל, ובהיות הכל אתה בכל.

אין עליה ואין פחתיה, אין חוץ לה ואין בינותיה.
 אין מראה ונגב לאחוריה, ואין גוף לעצם יחודה.
 ואין פתחה ממדה נבדל, ואין מקום רק ממדה נחדל.
 ואינה נאצל מפל ונבדל, ואין מקום רק ממדה ונחדל.
 מקורה ושנוי אין בה נמצא, ולא זמן וערער ולא כל שמצה.
 כל זמן וכל עת אפה מכינם, אפה עורכם ואפה משנם.
 כל מדע לא ישיג אותה, אין שכל אשר ימצא אותה.
 במדתה בן חכמתה, בגדלתה תבונתה.
 חכם אפה מאליה, חי מעצמה ואין בגילה.
 זולת חכמתה אין חכמה, בלתי בינתה אין מזמה.
 חלקת בלב חכמים שכל, ורוחה המלאם נדעתם תשכל.
 מפלעדי כחה אין גבורה, ומפלעדי עזה אין עזרה.
 אין נבדד בי אם כבודתו, ואין גדול כי אם גדלותו.
 כל יקר וכל טוב מידה, לאשר תחפוז עשות חסדיה.
 אין חקר לגדלתה, ואין מספר לתבונתה.
 אין עוד זולת הניתה, חי וכל תוכל ואין בלטה.
 ולפני הכל כל היית, ובהיות הכל כל מלאת.
 לא לתצוה ולא הטוה יצוריה אף לא מעטוה.
 בעשותה כל לא נבדלת, מתוה מלאכתה לא נחדלת.
 בעשותה את השמים, את הארץ ואת המים.
 לא קרבוה ולא רחקוה, כי כל קירות לא יחלקוה.
 זרם מים לא ישטפה, ורוח כביר לא יהדפה.
 אף כל טנפת לא תטנפה, אש אוכלה אש לא תשרפה.
 לתניתה אין חסרון, וליחודה אין יתרון.
 כמו היית לעולם תהיה, חסר ועדר בה לא יהיה.

וְשַׁמְחָה מְעִידָךָ בִּי הַיְיִתָּ וְהַהֲדָה וְתַהֲנֶהּ וּבְכָל אֶתְהָה.
הַהֲדָה לְעוֹלָם וְכֵן נִדְעָתָה, נְעִידָךָ וְכֵן בְּךָ הַעִידוֹת.
שְׂאֵתְהָה הוּא וְהוּהָ בְּכָל, שְׁלָךָ הַכֹּל וּמִמָּךָ הַכֹּל.
שְׁמוֹת יִקְרָךָ יַעֲנֵנו וַיְעִידוּ, בְּתַקְוָה יִקְרָךָ בְּךָ יִסְתַּדְרוּ.

שִׁיר הַיְיִחֻד לְיוֹם רְבִיעִי

אֲרוֹמֵם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֵלֵי, אֲנִיָּה אֱלֹהֵי צוּרֵי וְנִגְאֵלֵי.
אֵיחָד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, וְהָאָרֶץ בְּכָל יוֹם פְּעֻמּוֹם.
אֵל חַי אֶחָד הוּא בְּרָאָנוּ, אֲבִיר יִשְׂרָאֵל אֵב לְכַלְנוּ.
אֲדוֹנֵנוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, אֲדִיר שְׁמָךְ בְּכָל הָאָרֶץ.
אֵין כְּאֵל אֵשׁ אוֹכֵלָה וְקָנָא, לְעוֹלָם יְיָ אֶמֶת אֵל אֱמוּנָה.
אוֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מַעוֹז חַיִּי, עָלְיוֹ תְלוּיִם כָּל מַאֲוֵי.
אֱלֹהִים אֶמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים, לֹא יִכְלִי וְזַעֲמוֹ גּוֹיִם.
אֲדִיר וְאֶמִּיץ כָּח וְרַב אוֹנִים, אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים
וְאֲדֵנִי הָאֲדוֹנִים.

I will extol my father's God and my God,
I will glorify my God who redeems me.
The Oneness of the God of heaven and earth
I will daily proclaim again and again.
He, the only living God, created us,
Jacob's Almighty is Father to us all.
He is my light, my help, the strength of my life,
All my desires are concentrated in him.
He, my shelter, is a high stronghold to me,
The name of the Lord is a tower of strength.
Jacob's King is a lofty fortress to us,
He is our Lawgiver, our Deliverer.

אֱלֹהֵי עוֹשֵׂי אִישׁ וּבוֹעֲלֵי, אֱלוֹהֵי נְעוּרֵי שׁוֹמְרֵי וְצִלֵּי.
 בּוֹרֵא כֹל וַיִּשְׁרָאֵל גּוֹאֵל, בְּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.
 בּוֹרֵא רוּחַ הַרִּים יוֹצֵר, מִמֶּדֶּה מִזְמָה לֹא יִבְצֹר.
 גָּאֵה מְשִׁיב גְּמוּלָה עַל גָּאִים, עַל הַרְמִים וְעַל הַנְּשָׂאִים.
 גְּבוּר בְּקוֹמוֹ לְעָרוֹץ בְּעִבְרָה, מִהֲדָר גָּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא.
 גְּבוּהָ כָּל אֲשֶׁר תַּחְתּוֹ נֹשֵׂא, וּגְדֹל־כַּחַם גְּדוּלוֹת עוֹשֵׂה.
 גְּדוֹל הוּא וְשִׁמוֹ בְּנִבְרָה, אֲרִיָּה שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא.
 דוֹדֵי דְגוּל הוּא מְרַבֵּה, אֵל נִעְרָץ בְּסוּד קְדוּשִׁים רַבָּה.
 דִּין יִתֵּב בְּעֵתִיק יוֹמִין, וְצָבָאוֹ עַל שְׁמַאֵל וְעַל יָמִין.
 הָדָרוֹ וְהוֹדוֹ עַל בְּנֵי עִבְרָיו, הָדוּר הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו.
 הוּא אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכָל בֶּשֶׂר שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מִכָּל.
 וְדַאי וְתִיק יוֹדֵעַ וְעַד, יֵי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד.
 וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוּתָנוּ, עֲזָרְנוּ וּמִגְנוּנוּ.
 זוֹכֵר לְעוֹלָם בְּרִית רֵאשׁוּנִים, כִּיּוֹם אֲתָמוּל לוֹ אֱלֹהֵי שָׁנִים.
 זֶה אֱלֹהֵינוּ וְלוֹ קִינָנוּ, וְזִמְרַת יְהוָה הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ.
 חֶלֶק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל, חֲנוּן יֵי וְחָסִיד בְּכֹל.

He delivered Abraham his beloved,

He will deliver Israel his servant.

The Lord is just, the Creator is perfect,

I will trust in the Creator forever.

The Lord is merciful, healing and helping

The broken-hearted and suppressing all sin.

He is called Author of Peace, for peace is his,

For he will speak peace to his godly servants.

The Almighty is my light, my King, my God,

Let all praise the Lord; praise the Lord, O my soul!

For him I wait, he is my trust and my hope,

My soul ardently longs for him, my desire.

חי העולם יי חלקי, חכם הרזים יי חזקי.
 טוב ומטיב המלמד דעה, טהור עינים מראות ברעה.
 ישר יי וישר דברו, ידידי ידידות משכנות דבירו.
 יועץ וגוזר ומי יפירנה, ויחיה ויפעל ומי ישיבנה.
 יפה דודי יפיו וטובו יראו ויחזו ציון בשובו.
 כגבור יצא באיש מלחמות, יעיר קנאה לעשות נקמות.
 כנשר על בנפי נשרים, נשא עבדיו וישר הדורים.
 כדב שכול וכנמר שחל, ברקב וכעש ורוחו כנחל.
 כדוב שכול וכנמר שוקד, דברו לעשות כמקל שקד.
 כפיר כח לב כמו שחל, כלביא וכארי ורוחו כנחל.
 כארו בחור בגדלחו, כברוש רענן ענותנותו.
 כתפוח בריחו עז אהבתו, על עם ישראל גאותו.
 כתפוח בעצי היער, כן דודי עם ושביו שער.
 כפיר כח למרגיזי אל נוקם וכטל הוא לישראל.
 כוסי מנת חלקי וגורלי, אני לדודי נחלה ודודי לי.
 כבודי יי לא אמירנו, האמרנוהו והאמירנו.
 כאריה ישאג וכפיר ינהם, אל יהיה כגר וכאיש נדהם.
 כרועה גבור אשר לא יוכל צאנו להציל והיה למאכל.
 כגבור אין איל וכאורח, נס ובורת מר צורת.
 כאריה משחית וכפיר לעוזביו, ברקב גם כעש לאוזביו.
 כפיר כח בשמיר ושית, ולא ישאיר כנקף זית.
 כשמיר ושית צרים ימנו, בצפרים עפות לעירו יגו.
 כגשמי נדבה לנו יבא, כמלקוש וכטל לדבקים בו.
 כנשר ירחף על גוזליו, וכצל כנפיו יחסו מיחליו.

בְּצַפְרִים עַל עִירוֹ יָגוּ, וּבְצֵל בְּנֶפֶי רַעוּת נִנְנוּ.
 לְבִדּוֹ הוּא וּנְפִלְאוֹת גְּדוּלוֹת עֲשֵׂה אֵל נוֹרָא עֲלִילוֹת.
 לְצַבִּי וְעַפְר דּוֹמָה דוּרִי, כִּי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהֵי חֲסִדִּי.
 לְפָנַי עִמּוֹ יִישֵׁר הַדּוּרִים, וַיִּנְשָׂאם עַל בְּנֵפֵי נְשָׁרִים.
 לְעוֹלָם חֲלָקִי הוּא וְצוּר לְבָבִי, כְּלָה שְׂאֵרֵי לֵךְ וּלְבָבִי.
 לְבִדּוֹ יְיָ הוּא וּנְפִלְאוֹת גְּדוּלוֹת עוֹשֵׂה נְרַב נוֹרָאוֹת.
 מְקוּם וּמַעוֹן לְעוֹלָמְךָ, וְאִין יוֹדַע אֶת מְקוֹמְךָ.
 מוֹרְאֵי אֵל רוּעֵי יוֹצְרֵי, צוּר יִלְדְנֵי מְחוֹלְלֵי וְצוּרֵי.
 מָרוֹם וּמַעוֹז הוּא לִי וּמְחַסִּי, מְגַדֵּל עַז שָׁם יְיָ מְנַסִּי.
 מְלֻכָּה יַעֲקֹב מִשְׁנֵב לְנוּ, הוּא מְחוֹקְקֵנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ.
 מְגִדּוֹל יְשׁוּעוֹת מִשְׁעָן יְהִי לִי, מִבְּטַח אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי.
 מוֹשֵׁל עוֹלָם מִלְכוּתְךָ, בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר מְמַשְׁלֵתְךָ.
 מִי יִתְנֶה כְּאֵח לִי לְצַרָּה, הוֹשֵׁעַ כִּי יִדָּךְ לֹא קְצָרָה.
 מְקוּר חַיִּים מְקוּהַ יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזוֹב כִּי מַעֲזֵי אֵל.
 מְגֹן יִשְׁעֵי וְחֶרֶב גְּאוּהַ, לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרֶךָ נֶפֶשׁ תִּאֲוָה.
 מְגֹן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ, אֲשֶׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר עַז לוֹ בּוֹ.
 נִבְרַר וְנִעַם נְאוּר וְנוֹרָא, נִאֲדָר וְנִאֲזָר שְׁמוֹ בְּגִבּוֹרָה.
 נִאֲמָן נִצַּח יִשְׂרָאֵל וְנִאֲלוֹ, לֹא יִשְׁקַר אֲשֶׁרֵי כָּל חוֹכֵי לוֹ.
 נִצַּח יִשְׁרוֹן הָאֵל הַנְּאִמָּן, מֵאֱלֹהֵי יְהוּדָה לֹא אֵלְמָן.
 נִפְלָא עַל כָּל הַנְּפִלְאִים, וּמִתְנַשֵּׂא עַל כָּל הַנְּשָׂאִים.
 נִקְדָּשׁ וְנִעְרַץ אֱלֹהֵי קְדוּשָׁי, נְכוֹן וְנִשְׁנָב יְיָ נְסִי.
 נוֹקָם וְנוֹטָר וּבַעַל חֲמָה, לְצַרְרֵי לְאוֹיְבָיו אִישׁ מְלַחֲמָה.
 נִרִי יְיָ בְּהִלּוֹ גִרוֹ עָלַי רֹאשִׁי וְנִרִי לְרִגְלֵי דְבָרוֹ.
 נוֹמֵךְ וְנוֹעֵד יְיָ סִלְעֵי, סוּבַל וְסוּלַח וְנוֹשֵׂא פְשָׁעֵי.

סְהַדֵי יְיָ סִלְעֵי וְסִתְרֵי, סוֹלֶחַ וְסוֹבֵל סִעְרֵי וְשִׁבְרֵי.
סִלְעֵנוּ וּמִצּוֹדֵתָנוּ, עֲזָרְתָנוּ וּמִפְּלִטָנוּ.

עֲזוּז וְגִבּוֹר עֲזִי וְעֲזָרִי, עֲלִיוֹן עֲזוֹ לִי אֵל יְהִי עָרִי.
עִיר וְקִדִישׁ שֵׁשֶׁת סְבִיבָיו סִתָּר, אָכֵן אֶתָּה אֵל מִסִּתְתָּר.
עַד מְמַהֵר לְשָׁלֵם גְּמוּלָה לְאוֹיְבָיו, שׁוֹמֵר הַבְּרִית

וְחֶסֶד לְאוֹהֲבָיו.

פָּדָה אֶת אֲבֹתָהֶם יְדִידוֹ, הוּא יִפְדֶּה יִשְׂרָאֵל עֲבָדָיו.

פָּתַח יִצְחָק יִתְּן פִּתְחוֹ עַל צָרֵי בְנֵי יַעֲקֹב עֲבָדָיו.

פּוֹעֵלֵי חוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ וּבוֹדֵק כָּל לִבְבוֹת לֹא אֶתָּן צָדֵק.

צָרוֹר הַמּוֹר אֲשׁוּכַל הַכֶּפֶר, נוֹתֵן לְעַמּוֹ צָרָיו כֶּפֶר.

צַח וְאֵדוֹם דוֹד בְּצִבְאָיו אוֹת, עַל כֵּן נִקְרָא יְיָ צִבְאוֹת.

צַדִּיק יְיָ הַצּוֹר תָּמִים, אֲבִטַח עָרֵי עַד בְּצוֹר עוֹלָמִים.

צָבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ, שָׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ.

קָדוֹשׁ הוּא בְּכָל מִיּוֹנֵי קִדְשׁוֹת, כַּתוּת שְׁלֹשׁ קָדוֹשׁ מִשְׁלֹשׁוֹת.

קָיָם לְעֵלְמִין אֱלֹהָא חַיָּא, מָרָא דִּי אֲרַעָא וְדִי שְׁמַיָּא.

קוֹנֵי מַרְחָם מְקַנָּא לְשׁוֹנְאָיו, קָרָן יִשְׁעֵי קָרוֹב לְקוֹרְאָיו.

רְחוֹק מִכָּל וְאֵת כָּל רוֹאֶה, כִּי רָם יְיָ וְשָׁפַל יִרְאֶה.

רוֹעֵי יְיָ לֹא אֲחַסְרָה כָּל, וְרַב כַּחַ וְרַב חֶסֶד לְכָל.

רְחוּם יְיָ רוֹפֵא וּמַחֲבֵשׁ לְשִׁבּוּרֵי לֵב וְעוֹן כּוֹבֵשׁ.

רַעִי כִּלּוֹ הוּא מִחֲמַדִּים, מִשְׁפָּטָיו אֶמֶת מְתוּקִים וְחַמּוּדִים.

רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל שֶׁכֵּן עַד.

שְׁלִיט מְלֹךְ שְׁמַיָּא בְּכָל דָּר וְדָר, לֵה אֲנָא מִשְׁבַּח

מְרוֹמָם וּמְהַדָּר.

שְׁמֵשׁ וּמְנֹן יְיָ אֱלֹהִים, שׁוֹפֵט צָדֵק וּמִשְׁפִּיל גְּבוּהִים.

שניא כח לא מצאנוהו, ישגיב בכחו ומי כמהו.
 שלמה שמו פי שלו שלום, בי ידבר אל חסידיו שלום.
 שם יי אהיה אשר אהיה, פתועפות ראם לו בכפיר וכאריה.
 שדי מאורי מלכי ואלי הללויה שמו נפשי הללי.
 תתמם עם יושבי נטעים, השריגים שלשת הרועים.
 תתחסד התבר עמם, ועם עקשים תתפל להמם.
 תמים ברבך תקוף מכל, תוכל לבדך לעשות את כל.
 תתלתי ושברי ותקנתי, תאנות נפשי ותשקנתי.
 תהלתי ותפארתי ועזי, ממעי אמי גוחי וגוזי.
 תמים דעים אל דעות אחר, כל הלכבות דורש יחד.

שיר היחוד ליום חמישי

מי כמוך דעה מורה, ניב שפתים אתה בורא.
 מחשבותיך עמקו ורמו, ושנותיך לא יתמו.
 לא למרוך חכמתך, ולא הבינוך תבונתך.
 לא קבלת מלכותך, ולא ירשת ממשלתך.
 לעולם יהי לך לבדך, ולא לאחרים כבוד הודך.
 ולא תתן לאלהים אחרים תהלתך לפסילים ותרם.
 וכבוד וגם כל יקר מאתך, וכבודך לא לזרים אתך.
 אתה תעיד ביחודך, ותורתך ועבדיך.
 אלהינו על יחודך אתה עד אמת ואנחנו עבדיך.
 לפניך לא אל הקדימך, ובמלאכתך אין זר עמך.
 לא נועצת ולא למדת, בחדשך בריאות כי נבונות.
 ממעמקי מחשבותיך ומלבך כל פעלותיך.

קצות דְרָכֶיךָ הֲלֹא הִכְרַנּוּ, וּמִמַּעַשֶׁיֶךָ הֵן יִדְעֵנוּ.
 שִׂאתָה אֵל כֹּל יִצְרָתְךָ, לְבִדָּךָ מְאוּמָה לֹא נִגְרַעְתָּ.
 לַעֲשׂוֹת מְלֹאכֶתְךָ לֹא לַחֲצֵתָ, וְגַם לַעֲזֹר לֹא נִצְרַכְתָּ.
 כִּי הָיִיתָ לְפָנַי הַכֹּל, וְאִזּוּ בָּאִין כֹּל לֹא נִצְרַכְתָּ כֹּל.
 כִּי מֵאֲהַבְתָּךְ עֲבָרֶיךָ, כֹּל בְּרֵאתָ לְכַבֹּדְךָ.
 וְלֹא נִדְרַע אֵל זֹלָתְךָ, וְאִין כְּמוֹךָ וְאִין בְּלָתְךָ.
 לֹא נִשְׁמַע מִן אִזּוּ וְהִלָּאָה, וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה.
 וְגַם אֲחֲרֶיךָ לֹא יִהְיָה אֵל, רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְחִיד וּמִיחָד, יְיָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.
 אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כְּמִלְאכֶתְךָ, כְּמַעֲשֶׂיֶךָ וּכְנִבְרוֹתֶיךָ.
 אִין יִצִיר זֹלַת יִצִירְתְּךָ, וְאִין בְּרִיאָה כִּי אִם בְּרִיאָתְךָ.
 כֹּל אֲשֶׁר תַּחֲפוּץ תַּעֲשֶׂה כֹּל, כִּי אַתָּה נַעֲלִיתָ עַל כֹּל.
 אִין כְּמוֹךָ וְאִין בְּלָתְךָ, כִּי אִין אֱלֹהִים זֹלָתְךָ.
 אַתָּה הָאֵל עֹשֶׂה פְּלֵא, וְדָבָר מְמוֹךְ לֹא יִפְלֵא.
 מִי כְּמוֹךָ נִזְרָא תְהִלּוֹת, אֱלֹהִים לְבִדָּךְ עֹשֶׂה גְדוּלוֹת.
 אִין אוֹתוֹת כְּמוֹ אוֹתוֹתֶיךָ, אַף אִין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפֵתֶיךָ.

Who is like thee teaching knowledge and insight?
 It is thou who createst the speech of the lips.
 Thy purposes are profound and exalted,
 Thy years of existence will never end.
 None indeed ever taught thy wisdom to thee,
 Nor imparted to thee thy understanding.
 Thou didst not receive thy eternal kingship,
 Thy didst not inherit thy sole dominion.
 Thy majesty shall ever be thine alone,
 Never shall thy glory be shared by others.
 Only portions of thy ways do we discern,
 It is through thy works that we learn to know thee.

אין תבונה בתבונתך, אין גדלה בגדלתך.
 כי מאד עמקו מחשבותיך, ונבדו דרכי ארחותיך.
 אין גאונה כמו גאותך, אף אין עונה בעונתך.
 אין קדשה בקדשתך, אין קרבות כמו קרבותך.
 אין צדקה כמו צדקתך, אין תשועה בתשועתך.
 אין זרוע בזרועותיך, אין קול ברעם נבירותיך.
 אין רחמים ברחמנותך, אין חנינות בחנינותך.
 אין אלהות באלהותך, ואין מפליא בשם תפארתך.
 כי שמותיך אלים מרוצים, בזכרה לחוצים להפליא נחוצים.
 ואשף וחרטם לא ילחצוה, וכל שם ולהט לא ינצחוה.
 לא ינצחוה כל החכמים, כל הקוסמים והחרטמים.
 אהה משיב לאחור חכמים, לא יוכלו לה
 ערומים וקוסמים.
 להשיב לאחור מזמותיך, להפר עצת סוד גזרתך.
 מרצונה לא יעבירוה, לא ימהירוה ולא יאחרוה.

Thou art God who didst create all things alone.

Without diminishing aught from thy essence.

Thou wast constrained by none to perform thy work.

Nor didst thou require any help of others.

There is none like thee, there is none besides thee.

Indeed there is not any God except thee.

There is no majesty like thy majesty,

There is no gentleness like thy gentleness.

There is no holiness like thy holiness,

There is no nearness like thy nearness.

There is no compassion like thy compassion,

There is no graciousness like thy graciousness.

עֲצַתְךָ תִּפְרַר עֲצַת כָּל יוֹעֲצִים, וְעֲזָרָה מִחֲלִישׁ לֵב אֲמִיצִים.
 אַתָּה מְצַוֶּה וּפְחָדְךָ מְשֹׁה, וְאִין עֲלֶיךָ פִּקִּיד וּמְצֻוֶּה.
 אַתָּה מְקַנֶּה וְאִינְךָ מְקַנֶּה, לָךְ כָּל מְקַנֶּה נִפְשׁ תִּרְוֶה.
 וְכָל הַיְצוּרִים וְכָל עֲנִיָּם, וְכָל יָקָר אֲשֶׁר בָּךְ אִין דְּמִיּוֹנָם.
 לֹא מִחֲשֻׁבוֹתָם מִחֲשֻׁבוֹתֶיךָ, כִּי אִין בּוֹרָא זוּלָתְךָ.
 לְאִין דְּמִיּוֹן נִפְלָא אֱלֹהֵינוּ, לְאִין חֲקֵר נִשְׁגָּב אֲדוֹנָנוּ.
 סְתוּר מִכָּל סְתוּר וְעָמוּס מִכָּל עָמוּס וּמִכָּל כְּמוּס.
 דַּק מִכָּל דַּק וְצָפוּן מִכָּל צָפוּן וְיָכוּל מִכָּל יָכוּל.
 נִשְׁגָּב מִכָּל נִשְׁגָּב וְנִעְלָם מִכָּל נִעְלָם וְשִׁמוּ לְעוֹלָם.
 נְבוֹהָה מִכָּל נְבוֹהָה וְעֲלִיּוֹן מִכָּל עֲלִיּוֹן וּמִכָּל חֲבִיּוֹן.
 חֲבִי וְעָמוּק מִכָּל עָמוּק, לֵב כָּל דְּעַת עֲלִיו חֲמוּק.
 שְׂאִין שְׂכָל וּמִדְּעָה וְחֻכְמָה יְכוּלִים לְהַשְׁווֹת לוֹ כָּל מְאוּמָה.
 לֹא מְשִׁיגִים לוֹ אִיךָ וְכֹמֶה, וְלֹא מוֹצְאִים לוֹ דְּבַר דּוּמָה.
 מְקַרֶּה וְעַרְעַר וְשִׁנוּי וְטַפֵּל, וְחֻבֵּר וּמְסַמֵּךְ אֹרֶךְ וְגַם אֶפֶל.
 וְלֹא מוֹצְאִים לוֹ מְרָאָה וְצָבֵעַ, וְלֹא כָּל טָבֵעַ אֲשֶׁר שֵׁשׁ וְשָׁבֵעַ.
 לְכֹן נְבוּכוֹת כָּל עֲשָׁתוֹנוֹת, וְנִבְהָלוֹת כָּל הַחֲשֻׁבוֹנוֹת.
 וְכָל שְׂרַעְפִּים וְכָל הַרְהוּרִים נְלָאִים לְשׁוּם בּוֹ שְׁעוּרִים.
 מִלְשַׁעְרָהוּ וּמִלְהַגְבִּילָהוּ, מִלְתַּאֲרָהוּ וּמִלְפַרְסְמָהוּ.
 בְּכָל שְׂכַלְנוּ חִפְשִׁנְהוּ, בְּמִדְּעָנוּ לְמִצָּא מַה הוּא.
 לֹא מְצַאנְהוּ וְלֹא יִדְעִנְהוּ, אִךְ מִמַּעֲשֵׂיו הִכְרַנְהוּ.
 שְׁהוּא לְבִדּוֹ יוֹצֵר אַחֵד, חֵי וְכָל יוֹבֵל וְחֻכָּם מִיָּחָד.
 כִּי הוּא הִקְיָה לְכָל קוֹדֵם, עַל כֵּן נִקְרָא אֱלֹהֵי קֹדֵם.
 בַּעֲשׂוֹתוֹ בְּלִי כָל אֶת הַכֹּל, יִדְעֵנוּ כִּי הוּא כָּל יָכוּל.
 בְּאֲשֶׁר מַעֲשֵׂיו בְּחֻכְמָה כְּלָם, יִדְעֵנוּ כִּי בְּבִינָה פְּעָלָם.

בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בְּחִדְשׁוֹ כָּלֶם, יִדְעֵנוּ כִּי הוּא אֱלֹהֵי עוֹלָם.
 בְּאֲשֶׁר הָיָה קוֹרֵם לְכָלֶם, יִדְעֵנוּ כִּי הוּא חַי לְעוֹלָם.
 וְאִין לְהִרְהֵר אַחַר יוֹצְרֵנוּ בְּלִבֵּנוּ וְלֹא בְּסִפּוּרֵנוּ.
 לְמִמָּשׁ וְגִדְשׁ לֹא נִשְׁעֲרָהוּ, לְטָפֵל וְחָאֵר לֹא נִדְמָהוּ.
 וְלֹא נִחְשְׁבָהוּ לְעֶקֶר וְנִצָּב, וְלֹא לְמִין וְכָל אוֹן וְלְכָל נִקְצָב,
 כָּל הַנִּרְאִים וְהַנְּשַׁכְּלִים וְהַמְדַּעִים בְּעֶשֶׂר כְּלוּלִים.
 וְשָׁבַע בְּמִיּוֹת וְשִׁשֶׁת נִידוֹת, וְשָׁלַשׁ גְּזוּרוֹת וְעִתּוֹת וּמִדּוֹת.
 הֵן בְּבוֹרָא אִין גַּם אַחַד, כִּי הוּא בְּרָאֵם כָּלֶם יַחַד.
 כָּלֶם יְבָלוּ אַף יַחְלוּפוּ, הֵם יֵאבְדוּ וְאַף יָסוּפוּ.
 יֵאָתֶה תַּעֲמוּד וְחִבְלָה כָּלֶם, כִּי חַי וְנִמְיָם אֵתֶה לְעוֹלָם.

שִׁיר הַיְחִוּוּד לְיוֹם שְׁשִׁי

אֵתֶה לְבִדְדָה יוֹצֵר כֹּל הוּא, וְלֹא יִדְמָה מַעֲשֵׂה לְעוֹשֵׂהוּ.
 כָּל הָאֲרָצוֹת לֹא יִבְלִיּוּהָ, וְאַף שָׁמַיִם לֹא יִבְלְכְלוּהָ.
 אִזּוּ יִחִילוּ מַיִם חַיִּים, מִפְּנֵיךָ אֱלֹהִים חַיִּים.
 רַעֲשָׂה אֶרֶץ וְגַסוּ מַיִם, וְנִטְפוּ מַיִם מִן שָׁמַיִם.
 נוֹטָה לְבִדְדָה הַשָּׁמַיִם, רוֹקַע הָאֶרֶץ עַל הַמַּיִם.
 עֲשִׂיתָ כָּל חִפְצֶיךָ לְבִדְדָה, וְלֹא נִצְרַכְתָּ עֶזֶר כְּנִגְדָה.
 סוֹעֵד אִין מִי יִסְעָדָה, הַכֹּל מִמְּךָ וּמִיָּדָה.
 כְּכֹחֶךָ אִזּוּ בְּנוּ עֵתָה וְדַעְתָּהּ, וְלְעוֹלָם כָּל כְּבוֹדָה אֵתֶה.
 וְלֹא יַעֲפֹת וְלֹא יִנְעֹת, כִּי בְּמִלְאֲכֹתֶיךָ לֹא עָמְלֹת.
 כִּי בְּדְבָרֶיךָ כָּל יִצְוִרֶיךָ, וּמַעֲשֵׂה חִפְצֶיךָ בְּמִאֲמָרֶיךָ.
 וְלֹא אַחֲרֵתוּ וְלֹא מִהֲרֵתוּ, הַכֹּל עֲשִׂיתוּ יָפָה בְּעֵתוּ.
 מְבִלֵי מְאוּמָה כֹּל חִדְשָׁתָהּ, וְאֵת הַכֹּל בְּלִי כְּלִי פִּעֲלָתָהּ.

ועל לא יסוד הכל יסדֶתָּ, ברצון רוחֶךָ כל תְּלִיתָ.
 זרועות עולם את כל נושאות, מראש ועד סוף
 ואינם נלאות.
 בעיניך לא דבר הקשה, רצונֶךָ כל דבר רוחֶךָ עשה.
 לפעלתֶךָ לא רמיתָּ, אל כל תאר לא שניתָּ.
 ולא קדמה למלאכתֶךָ מלאכה, חכמתֶךָ היא הכל ערכתָּ.
 לרצונֶךָ לא קדמו ואחרו, ועל חפצֶךָ לא נוספו וחסרו.
 מכל חפצֶךָ לא שכחתָּ, ודבר אחד לא חסרתָּ.
 לא החסרתָּ ולא העדפתָּ, ודבר רק בם לא פעלתָּ.
 אתה תשבחם ומי התעיבם, ושמץ דבר לא נמצא בם.
 החלות בתכמה עשיתם, בתבונה ובדעת בליתם.
 מראשית ועד אחרית עשויים, באמת וביושר וטוב ראויים.
 הקדמתָּ במעשי ידֶךָ רב רחמֶיךָ וחסדֶיךָ.
 כי רחמֶיךָ וחסדֶיךָ הלא מעולם על עבדֶיךָ.
 ועד לא כל חי הוכן לכלל, לפני אוכל תהן אכל.

Thou alone art the Creator of all things,
 And the work cannot be like its Creator.

Thou alone didst accomplish all thy desire,
 And didst not require the help of anyone.

Thou art the sustainer and none sustains thee,
 All emanates from thee and from thy power.

Thou wast never weakened nor ever wearied,
 For thou didst not toil in thy creation.

Thy creatures came into being by thy word,
 And by thy speech all the works thou didst desire.

Thou didst neither delay nor hasten a thing,
 Thou didst make all beautiful in its season.

וּמְזוּזִים וּמְכוּזִים תַּעֲשֶׂה בְּפִי כָל, צְרָכֵי הַכֹּל בְּאִשְׁרֵי לְכָל.
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים הִרְאִינוּנִים, אִזְ הַכִּינּוּתָם לְאַחֲרוֹנִים.
 אִזְ עָשִׂיתָ אוֹר בְּשִׁלְמָה, אֲדָר מְאוֹרוֹת מְמוּל שְׁלָמָה.
 בְּטָרָם כָּל יְצוּר מְאֹד נִדְלָתָ, וְאַחַר כָּל מְאֹד נִתְנַדְלָתָ.
 אִזְ בְּאִינן לְבוּשׁ הוֹד וְהָדָר לוֹבֵשׁ, עַד לֹא אָרְגַּנְנוּ אֹת לְבֹשׁ.
 אוֹר בְּשִׁלְמָה וּבְכַמְעִיל עוֹדָה, שְׁמַיִם בְּפִרְיעָה נוֹשָׂה.
 עָשִׂיתָ בָּם לְאוֹרִים דְּרָכִים, וְרִצּוֹא וְשׁוֹב בְּנִחַת מְהֻלָּכִים.
 הַבְּדִלְתָּ בֵּין מַיִם לְמַיִם, בְּמַתִּיחַת רְקִיעַ הַשְּׁמַיִם.
 מְזוּנוֹת מְעוֹנוֹת לְשֶׁרֶץ מַיִם, וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הַשְּׁמַיִם.
 עָשׂוּב וְחָצִיר לְבִשָּׂה אֲדָמָה, מְאָכַל לְחַיָּה וּלְכָל בְּהֵמָה.
 בְּקִרְוֵן שָׁמֶן וְנִטְעַתְּ אֵל הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ.
 עֲזָר בְּנִדְרוֹ עָשִׂיתָ לוֹ, דֵּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יַחְסֹר לוֹ.
 כָּל מַעֲשֵׂיךָ בִּירוֹ תַתָּה, וְתַחַת רַגְלֵי הַכֹּל שָׁתָה.
 לְהַעֲלוֹת מֵהֶם בְּקָר וְצֹאן, עַל מִזְבְּחֶךָ יַעֲלוּ לְרִצּוֹן.

Out of nothing didst thou make everything,
 By means of nothing didst thou perform all things.

The eternal arms keep sustaining all things
 From beginning to end, never growing tired.

Nothing was ever difficult in thy sight,
 Thy will performs whatever thou dost desire.

Of all thy purpose thou didst forget nothing,
 And hast not omitted the least single item.

Thou didst provide food for all that is alive,
 Supplying all the needs of everyone.

Thy works are exceedingly mighty and great,
 All of them shall ever praise thy name, O Lord.

עֲשִׂיתָ לוֹ בְּתַנּוּת לְשָׁרְתָּ, לְהַדְרִיתָ קָדְשׁ וּלְתַפְאֲרָתָּ.
 שָׁמַח בְּקִרְבּוֹ חֲכַמַת אֱלֹהִים, כִּי יִצְרֹאֲוּ לָךְ בְּצִלָּם אֱלֹהִים.
 לֹא מִנְעַתָּה עַל פְּנֵי אֲדָמָה צָרְכֵי אָדָם וּבְלֹם בְּחַכְמָתָּ.
 מִעֲשִׂיָּךְ מְאֹד רָבוּ וַנְּדָלוּ, וְשִׁמְךָ יי בְּלֹם וַהֲלָלוּ.
 רָבוּ וַנְּדָלוּ מְאֹד מִעֲשִׂיָּךְ, יוֹדוּךָ יי כָּל מִעֲשִׂיָּךְ.
 כָּל פְּעֻלֹתָ לְמַעַנְךָ, וְלִכְבוֹדְךָ כָּל קִנְיָנְךָ.

שִׁיר הַיְחֻד לְיוֹם הַשַּׁבָּת

אֲזַ בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ, יוֹם הַשַּׁבָּת עַל בֶּן בְּרַבְתָּ.
 וְעַל כָּל פְּעֻל תְּהִלָּה עֲרוּכָה, חֲסִידֶיךָ בְּכָל עֵת וּבְרַבְרִיבָה.
 בְּרוּךְ יי יוֹצֵר בְּלֹם, אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֵךְ עוֹלָם.
 כִּי מַעֲוֹלָם עַל עֲבָרֶיךָ רַב רַחֲמֶיךָ וַחֲסִידֶיךָ.
 וּבְמַצְרִים חֲחִלּוֹת לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נַעֲלִיתָ.
 עַל כָּל אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹת בָּהֶם שְׁפָטִים גְּדוּלִים וּבְאֱלֹהֵיהֶם.

Long ago thou didst rest on the seventh day,
 For this reason thou didst bless the Sabbath day.
 Praise is set forth to thee for each act of thine,
 Thy loving servants will bless thee at all times.
 Blessed be the Lord who has formed all of them,
 Thou art the living God and eternal King.
 From of old thou didst bestow on thy servants
 The abundance of thy mercy and kindness.
 Thou didst know their wanderings in the desert.
 In a land of drought where no one had passed through.
 Thou didst give thy people food from the heavens,
 Food abundant as dust, water from the rock.

בְּבִקְעָה יָם סוּף עֲמָה רָאוּ הַיָּד הַגְּדוֹלָה וַיִּירָאוּ.
 נִהְנֵת עֲמָה לַעֲשׂוֹת לָךְ שֵׁם תִּפְאָרֶת לְהִרְאוֹת נְדָלָךְ.
 וְדַבַּרְתָּ עִמָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְגַם הָעֵבִים נִטְפוּ מֵיָם.
 יִדְעֵת לְכַתֵּם בַּמִּדְבָּר, בְּאַרְץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבַר.
 תִּתֶּה לַעֲמָה דְגוֹן שָׁמַיִם, וְכַעֲפָר שָׂאֵר וּמִצֹּר מֵיָם.
 תִּגְרֹשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים, יִירָשׁוּ אֲרָצָם וַעֲמַל לְאֲמִים.
 בְּעֵבוֹר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת, אֲמָרוֹת יִי אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת.
 וַיִּתְעַדְנֻוּ בְּמִרְעָה שָׁמֶן, וּמִחֲלָמִישׁ צוֹר פִּלְגֵי שָׁמֶן.
 בְּנוֹחָם בְּנוּ עִיר קְדֻשָּׁה, וַיִּפְאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשְׁךָ.
 וַתֵּאמֶר פֹּה אֲשֶׁב לְאֶרֶץ יָמִים צִיָּה בְּרַח אֲבָרְךָ.
 כִּי שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק, אַף בְּהִנִּיחַ יִלְבָּשׁוּ צֶדֶק.
 וּבֵית הַלְלוּ נְעִימוֹת יִזְמְרוּ, לָךְ יִתְרוֹעְעוּ אַף יִשְׁירוּ.
 בֵּית יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאֵי יִי יִכְבְּדוּ וַיִּודוּ שְׁמֶךָ יִי.
 הַטִּיבוֹת מְאֹד לְרֵאשׁוֹנִים, בֶּן תִּיטִיב גַּם לְאַחֲרוֹנִים.

Thou didst deal very kindly with the ancients,
 Deal kindly also with their descendants.

We beseech thee, O Lord, rejoice over us
 As thou didst rejoice over our forefathers.

Do thou multiply us, do thou prosper us,
 That we may ever thank thee for thy goodness.

O Lord, rebuild thou thy city speedily,

Do thou reside therein forever, O Lord.

All through my life I will praise my Creator,
 Blessing him all the days of my given time.

May the name of the Lord be blessed forever,
 And from eternity to eternity.

יי תְּשִׁישׁ נָא עָלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר שָׁשַׁתְּ עַל אֲבוֹתֵינוּ.
 אוֹתָנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהִיטִיב, וְנוֹדָה לְךָ לְעוֹלָם כִּי תִיטִיב.
 יי תִּבְנֶה עִירָךְ מְהֵרָה, כִּי עָלֶיךָ שָׁמַד נִקְרָא.
 וְקָרַן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ, וְתִשְׁבּוֹן לְעוֹלָם יי בְּקַרְבָּהּ.
 זְבַחֵי צֶדֶק שָׁמָּה נִבְחָה, וְכִימֵי קָדָם תִּעָרַב מְנַחָה.
 וּבְרַךְ עַמְּךָ בְּאוֹר פְּנֵיךָ, כִּי חֲפָצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ.
 וּבְרְצוֹנְךָ תַעֲשֶׂה חֲפָצֵנוּ, הַבְּטֵנוּ אַ עַמְּךָ כְּלָנוּ.
 בְּחַרְתָּנוּ הַיּוֹת לְךָ לְעַם סִגְלָה, עַל עַמְּךָ בְּרַכְתָּהּ סִלָּה.
 וְתִמְדֵּי נִסְפָּר תִּהְלַתָּהּ, וְנִהְלַל לְשֵׁם תִּפְאַרְתָּהּ.
 וּמִבְּרַכְתָּהּ עַמְּךָ יִבְרַךְ, כִּי אֵת כָּל אֲשֶׁר תִּבְרַךְ מִבְּרַךְ.
 וְאֲנִי בְּעוֹדֵי אֶהְלָלָהּ בּוֹרְאִי, וְאֶבְרַכְהוּ כָּל יְמֵי צְבָאֵי.
 יְהִי שֵׁם יי מִבְּרַךְ לְעוֹלָם, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.

The hymn of Wednesday (page 111) is arranged in alphabetical sequence. However, the number of lines given to each letter of the Hebrew alphabet is by no means uniform. While the letter א has nine lines, the letter ב has only two; ג has four lines, whereas the letters ד, ה, ו, ז, ח have two lines each. The letter כ has the largest number of lines—twenty. Many of these verses are not included in manuscripts and old editions. It has therefore been suggested (Baer, *Avodath Yisrael*, page 141) that the author of שיר היחוד set down certain lines tentatively in his first draft that he might choose the most suitable of them for his second draft. Then the copyists made use of both recensions, some copying from the first and some from the second; hence the numerous variations and repetitions.

Rabbi Judah of Regensburg (died 1200), the reputed author of the *Hymn of Glory* (page 127), was the son of Rabbi Samuel ben Kalonymus to whom שיר היחוד is attributed. Some of the religious principles enunciated by Rabbi Judah in his ספר חסידים are:

The root of the Torah is for every man to know the religious practice. Devotion in prayer is the principal thing; the unlearned should pray in a language which they understand, instead of honoring God with lip-worship in

בְּפֶתוֹב: בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם;
 וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אָמֵן וְהִלֵּל לֵי. עָנָה דָּנִיֵּאל וַאֲמַר: לַיהוָה
 שְׁמָהּ דֵּי אֱלֹהָא מְבָרַךְ מִן עֲלָמָא וְעַד עֲלָמָא, דֵּי חֲכְמָתָא
 וְגִבּוֹרְתָא דֵּי לָהּ הִיא. וַנֹּאמְרוּ: וַיֹּאמְרוּ הַלְלוּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל
 בְּנֵי חֲשַׁבְנִיָּה שְׂרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פֶּתַחְיָה, קוּמוּ בְּרַבּוֹ אֶת
 יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן הָעוֹלָם עַד הָעוֹלָם, וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדָהּ,
 וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתִהְיֶה. וַנֹּאמְרוּ: בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם; וַאֲמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּהָ. וַנֹּאמְרוּ:
 וַיְבָרַךְ דָּוִד אֶת יְיָ לְעֵינָיו כָּל הַקְּהָל, וַיֹּאמֶר דָּוִד: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, מִעוֹלָם וְעַד עוֹלָם.

It is written: Blessed be the Lord God of Israel from eternity to eternity. And all the people said "Amen," praising the Lord. Daniel said: Blessed be the name of God forever and ever, for his are wisdom and might. The Levites Jeshua, Kadmiel, Bani, Hashabniah, Sherebiah, Hodiah and Pethahiah said: Rise and bless the Lord your God forever and ever, saying, "Blessed be thy glorious name, high above all blessing and praise!" And it is said: Blessed be the Lord God of Israel from eternity to eternity! Let all the people say "Amen, praise the Lord!" David blessed the Lord in the presence of all the assembly, saying: Blessed art thou, O Lord, God of Israel our father, forever and ever.¹

a language which they do not understand. One must deal honestly with all men, Jews and non-Jews, or else the name of God will be profaned. No landmarks shall be removed in any part of the liturgy; the distinct modes of chanting the various biblical parts must be preserved.

¹I *Chronicles* 16:36; *Daniel* 2:20; *Nehemiah* 9:5; *Psalms* 106:48; I *Chronicles* 29:10.

שִׁיר הַכְּבוֹד

The ark is opened.

אֲנַעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרַג, בִּי אֵלֶיךָ נִפְשֵׁי תַעֲרַג.
נִפְשֵׁי חֲמֻדָּה בְּצַל יְדֶךָ, לְדַעַת כָּל רֵז סוּדֶךָ.
מִדֵּי דַבְּרֵי בְּכַבּוּדֶךָ, הוֹמָה לְבִי אֶל הוֹדֶיךָ.
עַל בֶּן אֲדָבָר בְּךָ נִבְכְּדוֹת, וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת.
אֲסַפְּרָה כְּבוֹדֶךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ, אֲדַמָּה אֲכַנֶּה וְלֹא יִדְעֶתִיךָ.
בֵּינֵי נְבִיאֶיךָ בְּסוּד עֲבָדֶיךָ, דַּמִּית הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ.
נִדְלַתְךָ וּנְבוֹרַתְךָ, בְּנוּ לְתַקֶּה פֶּעֶלְתְּךָ.
דַּמוֹ אוֹתְךָ וְלֹא כָפִי יִשֶׁה, וַיִּשְׁוּוּהָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ.
הַמְשִׁילֶיךָ בְּרַב חֲזִיוֹנוֹת, הִנֵּה אֶחָד בְּכָל דַּמְיוֹנוֹת.
נִיחָזוּ בְּךָ זְקֵנָה וּבְחֲרוֹת, וְשַׁעַר רֵאשִׁיבָה וְשַׁחֲרוֹת.
זְקֵנָה בְּיוֹם דִּין וּבְחֲרוֹת בְּיוֹם קָרֵב, בְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לֹא רָב.
חָבֵשׁ בּוֹבֵעַ יְשׁוּעָה בְּרֵאשׁוֹ, הוֹשִׁיעָה לּוֹ יָמִינוּ וְרוּעַ קַדְשׁוֹ.
שְׁלָלֵי אוֹרוֹת רֵאשׁוֹ נִמְלָא, וְקִנְצוֹתָיו רְסִיסֵי לְיִלָּה.
יִתְפָּאֵר בִּי כִּי חִפְצֵי בִּי, וְהוּא יְהִיָּה לִי לַעֲטָרַת צְבִי.

(ר' יהודה החסיד) is attributed to Rabbi Judah of Regensburg who was a philosopher and poet, saint and mystic. Each line in this alphabetical poem contains sixteen syllables, as in the *Hymn of Oneness* (שִׁיר הַיְחוּד). The alphabetical sequence begins with the fifth line.

בסוד עבדיך has been mistranslated: "in the mystic utterance of thy servants." However, the poet uses בסוד עבדיך in the sense of Psalm 89:8 which is rendered "in the council of the holy ones."

למי מעשך that is, the human intellect cannot conceive the essence of God, but only his acts.

HYMN OF GLORY

The ark is opened.

I sing hymns and compose songs
Because my soul longs for thee.

My soul desires thy shelter,
To know all thy mystery.

When I speak of thy glory,
My heart yearns after thy love.

Hence I utter thy glories,
And offer thee songs of love.

I tell thy praise, though I have not seen thee;
I describe thee, though I have not known thee.

Through thy prophets amidst thy worshipers
Didst thou show forth thy majestic splendor.

Thy greatness and thy power
They traced in thy mighty work.

They imaged thee, not as thou art really;
They described thee by thy acts only.

They depicted thee in countless visions;
Despite all comparisons thou art One.

They saw in thee both old age and young age,
With the hair of thy head now grey, now black:

Age in judgment day, youth in time of war,
As a warrior whose hands fight for him,

A helmet of triumph tied on his head,
His holy right arm bringing victory;

As though his head is drenched with dew of light,
And his locks are filled with drops of the night.

He glories in me, he delights in me;
My crown of beauty he shall ever be.

... *ויחז בך* alludes to Daniel 7:9; Song of Songs 5:11; Exodus 15:3; Deuteronomy 33:7; Psalm 98:1; Isaiah 26:19; 28:5; Song of Songs 5:2, 11.

בָּתָם טָהוּר פֶּז דְּמוֹת רֵאשׁוֹ, וְחַק עַל מִצַּח כְּבוֹד שֵׁם קִדְשׁוֹ.
 לַחַן וְלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרְתָּה, אֲמַתּוֹ לוֹ עֲטָרָה עֲטָרָה.
 מַחְלָפוֹת רֵאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחָרוֹת, קִנְצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחוּרוֹת.
 נוֹנָה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאָרְתּוֹ, יַעֲלֶה נָא עַל רֵאשׁ שְׂמֻחָתוֹ.
 סִגְלָתוֹ תְּהִי בִידּוֹ עֲטָרָת, וְצִנִּיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאָרְתָּה.
 עֲמוּסִים נְשָׂאֵם עֲטָרָת עֲנָדָם, מֵאַשֶּׁר יִקְרוּ בְּעֵינָיו כְּבָדָם.
 פְּאָרוֹ עָלֵי וּפְאָרֵי עָלָיו, וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאֵי אֵלָיו.
 צַח וְאָדוּם לְלְבוֹשׁוֹ אָדָם, פּוֹרָה בְּדַרְכּוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאָדוּם.
 קָשָׁר תִּפְלִין הִרְאָה לְעֵנּוֹ, תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו.
 רוֹצֶה בְּעֵמוֹ עֲנוּיִם יִפְאָר, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהַתְּפָאֵר.
 רֵאשׁ דְּבָרָה אֲמַת, קוֹרָא מֵרֵאשׁ דּוֹר נְדוּר, עִם דּוֹרְשָׁה דְרוּשׁ.
 שִׁית הַמּוֹן שִׁירֵי נָא עָלֶיךָ, וְרִנְתֵי תִקְרַב אֵלֶיךָ.
 תְּהִלָּתִי תְּהִי לְרֵאשָׁה עֲטָרָת, וְתִפְלָתִי תִכּוֹן קִטְרָת.
 תִּיקַר שִׁירַת רֵשׁ בְּעֵינֶיךָ, כְּשִׁיר יוֹשֵׁר עַל קַרְבְּנֶיךָ.
 בְּרַכְתִּי תַעֲלֶה לְרֵאשׁ מְשֻׁבֵּיר, מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צְדִיק כְּבִיר.
 וּבְבִרְכָתִי תִנְעֲנַע לִי רֵאשׁ, וְאוֹתָהּ קַח לָךְ כְּבִשְׂמִים רֵאשׁ.
 יַעֲרֹב נָא שִׁחֵי עָלֶיךָ, כִּי נִפְשִׁי תַעֲרַג אֵלֶיךָ.
 לָךְ, יְיָ, הַגִּדְלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאָרְתָּ וְהַנְּצַח וְהַהוֹד, כִּי כָל
 בְּשָׂמִים וּבְאָרְצֵי. לָךְ, יְיָ, הַמְּמַלְכָה וְהַמְּתַנְשֵׂא לְכָל לְרֵאשׁ. מִי
 יִמְלַל גְּבוּרוֹת יְיָ, יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.

מצח by the plate on Aaron's forehead, upon which was engraved: "Holy to the Lord" (Exodus 28:36). עטרה hymns of praise. הוצק Jerusalem.

... צבי תפארת Isaiah 62:3; 46:3; 43:4; Song of Songs 5:10; Isaiah 63:1-3.

סארו עלי the *tefillin* containing the words אחד ה', "the Lord is One".

ראש דברך אמר alludes to בראשית ברא אלהים, the first three words of the Torah, whose final letters spell אמר.

His head is like pure gold; on the forehead
He engraved his glorious holy name.

For grace and glory, beauty and splendor,
His own people has made a crown for him.

The locks of his head are such as in youth;
His curls, forming countless ringlets, are black.

May his splendid Temple of righteousness
Be prized by him above his highest joy.

May his people be a crown in his hand,
A royal diadem of great beauty.

Borne by him, he uplifted and crowned them;
Being precious to him, he honored them.

His glory rests on me, and mine on him;
He is near to me when I call to him.

Dazzling he is and ruddy, his clothes red,
When from treading Edom's winepress he comes.

Meek Moses was shown symbolic tefillin
When the Lord's image was before his eyes.

Pleased with his people, he glorifies them;
Enthroned in glories, he glories in them.

Thy chief word is truth, Creator of all;
Care for thy people who seek thee forever.

O set my abundant songs before thee;
May my ringing cry come near to thee.

May my praise be deemed a crown for thy head;
Let my prayer rise like incense before thee.

Let a poor man's song be precious to thee
As the song that was sung at the offerings.

May my blessings rise to God who sustains,
Creates and brings forth, the Just, the Mighty.

As for my prayer, nod thy approval,
And accept it as the choicest incense.

May my meditation be sweet to thee,
For all my being is yearning for thee.

Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and
the victory and the majesty; for all that is in heaven and on earth
is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over
all. Who can describe the mighty deeds of the Lord, or utter all
his praise?¹

¹*Chronicles* 29:11; *Psalms* 106:2.

MOURNERS' KADDISH

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהוּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתְהוּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא.
יְתְבָרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחַתָּא וְנַחֲמַתָּא, דְאִמְרוּן בְּעֵלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

refers to the hymns of praise contained in the Psalms of David; compare the expression על כל דברי שירות ותשבחות דוד... ושירתא חשבחתא.

על כל דברי שירות ותשבחות דוד is said between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*; otherwise only לעלא is said. In some rituals לעלא is repeated throughout the year. לעלא לעלא is the Targum's rendering of מעלה מעלה (Deuteronomy 28:43).

נחמתא ("consolations"), occurring in the Kaddish as a synonym of praise, probably refers to prophetic works such as the Book of Isaiah, called Books of Consolation, which contain hymns of praise as well as Messianic prophecies.

עושה שלום, which repeats in Hebrew the thought expressed in the preceding Aramaic paragraph, seems to have been added from the meditation recited at the end of the *Shemoneh Esreh*. The same sentence is also added at

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

the end of the grace recited after meals. The three steps backwards, which formed the respectful manner of retiring from a superior, were likewise transferred from the concluding sentence of the *Shemoneh Esreh*. On the other hand, the phrase "and say Amen", added at the end of the silent meditation after the *Shemoneh Esreh*, must have been borrowed from the Kaddish which is always recited in the hearing of no fewer than ten men.

According to Rabbi Pool, the Kaddish was recited after sermons some two thousand years ago. The absence of all reference to Jerusalem and the destroyed Temple, as well as its plain, unmystical language points to an early date. The reason that the Talmud does not discuss the Kaddish is explained by the fact that in those days the Kaddish had not yet been made part of the daily prayers.

The Kaddish, like צוּק הַרְי ("acknowledgment of divine justice"), recited on the occasion of a death, seems to express the sentiment: "The Lord gave and the Lord has taken away; blessed be the name of the Lord" (Job 1:21).

תפלת שחרית

ההלים ל

מזמור שיר חנכת הבית לדוד. ארוממה, יי, כי דליתני,
ולא שמחת איבי לי. יי אלהי, שועתי אליה ותפאני. יי,
העלית מן שאול נפשי, חיותני מירדי בור. זמרו לי חסידיו,
והודו לזכר קדשו. כי רגע באפו, חיים ברצונו; בערב ילין
בכי, ולבקר רנה. ואני אמרתי בשלוי, כל אמוט לעולם. יי,
ברצונה העמדה להררי עז; הסתרת פני, היתני נבהל.
אליה יי אקרא, ואל אדני אתחנן. מה בצע בדמי, ברדתי
אל שחת; היודו עפר, הניד אמתה. שמע יי וחנני; יי, הנה
עזר לי. הפכת מספדי למחול לי; פתחת שקי ותאזני
שמחה. למען זמרה כבוד, ולא ידם; יי אלהי, לעולם אנדה.

MOURNERS' KADDISH

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די בר א כרעותה;
ותמליד מלכותה בתיכון וביומיכון, ובתי דכל בית ישראל,
בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתגדר,
ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, בריך הוא, לעלא לעלא
מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא,
ואמרו אמן.

MORNING SERVICE

Psalm 30

A psalm, a song for the dedication of the house; by David.

I extol thee, O Lord, for thou hast lifted me up, and hast not let my foes rejoice over me. Lord my God, I cried to thee, and thou didst heal me. O Lord, thou hast lifted me up from the grave; thou hast let me live, that I should not go down to the grave. Sing to the Lord, you who are godly, and give thanks to his holy name. For his anger only lasts a moment, but his favor lasts a lifetime; weeping may lodge with us at evening, but in the morning there are shouts of joy. I thought in my security I never would be shaken. O Lord, by thy favor thou hadst established my mountain as a stronghold; but when thy favor was withdrawn, I was dismayed. To thee, O Lord, I called; I appealed to my God: "What profit would my death be, if I went down to the grave? Will the dust praise thee? Will it declare thy faithfulness? Hear, O Lord, and be gracious to me; Lord, be thou my helper." Thou hast changed my mourning into dancing; thou hast stripped my sackcloth and girded me with joy; so that my soul may praise thee, and not be silent. Lord my God, I will thank thee forever.

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הַרְיֵי מִזְמַן אֵת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֵת בּוֹרְאֵי.

בְּרוּךְ שְׂאֵמֵר וְהִיָּה הָעוֹלָם, בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ עוֹשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֵׂה, בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם, בְּרוּךְ מְרַחֵם
עַל הָאָרֶץ, בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב
לִירֵאָיו, בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיִם לְנֶצַח, בְּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בְּרוּךְ
שְׂמוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶּ הָעוֹלָם, הָאֵל, הָאֵב
הַרְחֵמֵנוּ, הַמְהַלֵּל בְּפִי עַמּוֹ, מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן חֲסִידָיו
וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ נְהַלְלֶךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ; בְּשִׁבְחוֹת
וּבְזִמְרוֹת עַדְלֶךָ, וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְפָאֲרֶךָ וְנִזְכִּיר שְׁמֶךָ וְנִמְלִיכֶךָ,
מְלַבְּנוּ אֱלֹהֵינוּ. Reader יְחִיד, חַי הָעוֹלָמִים, מְלֶכֶּ, מְשַׁבַּח
וּמְפָאֵר עַד־ עַד שְׂמוֹ הַגָּדוֹל. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְלֶכֶּ מְהַלֵּל
בְּתַשְׁבְּחוֹת.

דברי הימים א טו, ח-לו

הוֹדוּ לַיְיָ, קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עַל־לוֹתָיו. שִׁירוּ לוֹ,
זַמְרוּ לוֹ, שִׁיחוּ בְּכָל נֶפְלְאוֹתָיו. הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדוֹשׁ; יִשְׂמַח
לֵב מִבְּקִשֵׁי יְיָ. דַּרְשׁוּ יְיָ וְעִזּוּ, בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תְּמִיד. זְכְרוּ נֶפְלְאוֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְתָּיו וּמִשְׁפָּטֵי פִיהוּ. זַרְע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, בְּנֵי
יַעֲקֹב בְּחִירָיו. הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו. זְכְרוּ
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צְנֻחַ לְאֶלֶף דָּוִד. אֲשֶׁר כָּרַת אֵת אַבְרָהָם,
וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק. וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם. לֵאמֹר, לֵךְ אֶתָּן אָרֶץ כְּנָעַן, חֲבֵל נַחֲלַתְכֶם. בַּהֲיוֹתְכֶם

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

Blessed be he who spoke, and the world came into being; blessed be he. Blessed be he who created the universe. Blessed be he who says and performs. Blessed be he who decrees and fulfills. Blessed be he who has mercy on the world. Blessed be he who has mercy on all creatures. Blessed be he who grants a goodly reward to those who revere him. Blessed be he who lives forever and exists eternally. Blessed be he who redeems and saves; blessed be his name. Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, O God, merciful Father, who art praised by the mouth of thy people, lauded and glorified by the tongue of thy faithful servants. With the songs of thy servant David will we praise thee, Lord our God; with his hymns and psalms will we exalt, extol and glorify thee. We will call upon thy name and proclaim thee King, our King, our God. Thou who art One, the life of the universe, O King, praised and glorified be thy great name forever and ever. Blessed art thou, O Lord, King extolled with hymns of praise.

I Chronicles 16:8-36

Give thanks to the Lord, call upon his name; make known his deeds among the peoples. Sing to him, sing praises to him; speak of all his wonders. Take pride in his holy name; let the heart of those who seek the Lord rejoice. Inquire of the Lord and his might; seek his presence continually. Remember the wonders he has done, his marvels, and the judgments he decreed, O descendants of Israel his servant, children of Jacob, his chosen. He is the Lord our God; his judgments are over all the earth. Remember his covenant forever, the word which he pledged for a thousand generations, the covenant he made with Abraham, and his oath to Isaac. He confirmed the same to Jacob as a statute, to Israel as an everlasting covenant, saying: "To you I give the land of Canaan as the portion of your possession." While they were but a few men,

ברוך שמו is composed of eighty-seven words, a number suggesting the numerical value of *נו* ("refined gold"). This hymn introduces the biblical selections entitled *מסעי דומיה* ("verses of praise"). It is included in the ninth century *Siddur* of Amram Gaon.

מתי מספר, במעט ונגרים בה. ויתהלכו מגזי אל גזי, ומממלכה אל עם אחר. לא הניח לאיש לעשקם, ויזכח עליהם מלכים. אל תגעו במשיחי, ובנביאי אל תרעו. שירו ליי כל הארץ, בשרו מיום אל יום ישועתו. ספרו בגוים את כבודו, בכל העמים נפלאותיו. כי גדול יי ומהלל מאד, ונורא הוא על כל אלהים. כי כל אלהי העמים אלילים, ויי שמים עשה. הוד והדר לפניו, עז וחדנה במקומו. הבו ליי משפחות עמים, הבו ליי כבוד ועז. הבו ליי כבוד שמו, שאו מנחה ובאו לפניו, השתחוו ליי בהדרת קדש. חילו מלפניו כל הארץ, אף תבון תבל כל תמוט. ישמחו השמים ותגל הארץ, ויאמרו בגוים יי מלך. ירעם הים ומלאו, יעלין השדה וכל אשר בו. אז ירננו עצי היער, מלפני יי, כי בא לשפוט את הארץ. הודו ליי כי טוב, כי לעולם חסדו. ואמרו, הושיענו אלהי ישענו, וקבצנו ונצילנו מן הגוים, להודות לשם קדשך, להשתבח בתהלתך. ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם; ויאמרו כל העם אמן והלל ליי.

רוממו יי אלהינו, והשתחוו להרם רגליו, קדוש הוא. רוממו יי אלהינו, והשתחוו להר קדשו, כי קדוש יי אלהינו. והוא רחום, יכפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו. אתה, יי, לא תכלא רחמיה ממני, חסדיך ואמתה תמיד יצרוני. זכר רחמיה יי, וחסדיה, כי מעולם הקמה. תנו עז לאלהים, על ישראל נאנתו, ועזו בשחקים. נורא אלהים ממקדשיך; אל ישראל, הוא נותן עז ותעצמות לעם; ברוך אלהים. אל נקמות, יי, אל נקמות, הופיע. הנשא, שפט הארץ, השב גמול על גאים. ליי הישועה, על עמך ברכתך

very few, and strangers in it; when they went about from nation to nation and from realm to realm, he permitted no man to oppress them, and warned kings concerning them: "Touch not my anointed, and do my prophets no harm!" Sing to the Lord, all the earth; proclaim his salvation day after day. Recount his glory among the nations, and his wonders among all the peoples. For great is the Lord and most worthy of praise; he is to be feared above all gods. For all the gods of the peoples are mere idols, but the Lord made the heavens. Majesty and beauty are in his presence; strength and joy are in his sanctuary. Ascribe to the Lord, O families of peoples, ascribe to the Lord glory and strength. Give to the Lord the honor due to his name; bring an offering and come before him; worship the Lord in holy array. Tremble before him, all the earth; indeed, the world is firm that it cannot be shaken. Let the heavens rejoice, let the earth exult, and let them say among the nations: "The Lord is King!" Let the sea and its fulness roar; let the field and all that is therein rejoice. Then let the trees of the forest sing before the Lord, who comes to rule the world. Praise the Lord, for he is good; for his kindness endures forever. And say: "Save us, O God of our salvation, gather us and deliver us from the nations, to give thanks to thy holy name, to glory in thy praise." Blessed be the Lord, the God of Israel, from eternity to eternity. Then all the people said "Amen" and praised the Lord.

Exalt the Lord our God, and worship at his footstool—holy is he. Exalt the Lord our God, and worship at his holy mountain, for holy is the Lord our God. He, being merciful, forgives iniquity, and does not destroy; frequently he turns his anger away, and does not stir up all his wrath. Thou, O Lord, wilt not hold back thy mercy from me; thy kindness and thy faithfulness will always protect me. Remember thy mercy, O Lord, and thy kindness, for they have been since eternity. Give honor to God, whose majesty is over Israel, whose glory is in the skies. Feared art thou, O Lord, from thy sanctuary; the God of Israel gives strength and power to his people. Blessed be God! God of vengeance, O Lord, God of vengeance, appear! Arise, O Ruler of the world, and render to the arrogant what they deserve. Salvation belongs to the Lord; thy blessing be upon thy people. The Lord of hosts is with us; the

סְלָה. יי אֶבְאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סְלָה. יי צְבָאוֹת,
 אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ. יי, הוֹשִׁיעָה; הַמְלִיךְ יַעֲנֵנו בְּיוֹם קְרָאֵנו.
 הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ, וּבְרַךְ אֶת נַחֲלֹתֶיךָ, וְרַעַם וְנִשְׂאָם עַד
 הָעוֹלָם. נַפְשֵׁנו חִבְתָּה לֵי, עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא. כִּי בּו יִשְׁמַח
 לִבָּנוּ, כִּי בְשֵׁם קִדְשׁוֹ בְטַחְנוּ. יְהִי חֲסִדְךָ יי עֲלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנו
 לָךְ. הִרְאֵנו יי חֲסִדְךָ, וַיִּשְׁעָה תַתְּנוֹרָתֵנוּ. קוּמָה עֲזָרְתָה לָנוּ,
 וּפְדָנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ. אֲנֹכִי יי אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם,
 הַרְחֹב-פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ. אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁבְכָה לוֹ, אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁי
 אֱלֹהֵיו. Reader נֶאֱמַר בְּחֲסִדְךָ בְטַחְתִּי; יְגַל לִבִּי בִישׁוּעָתֶךָ;
 אֲשִׁירָה לֵי, כִּי נִמַּל עָלַי.

תהלים יט

לְמִנְצַחַת, מִזְמוֹר לְדָוִד. הַשָּׁמַיִם מְסֻפָּרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵיו מְגִיד הַרְקִיעַ. יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אָמַר, וְלַיְלָה לְלַיְלָה יִחוּה
 דָּעַת. אֵין אָמַר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם. בְּכָל הָאָרֶץ
 יֵצֵא קוֹם, וּבִקְצֵה חִבַּל מְלִיחָה; לִשְׁמֵשׁ שֵׁם אֱהֵל בְּהֵם. וְהוּא
 כְּפָתָן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ, יֵשֵׁשׁ כְּגִבּוֹר לְרוּחַ אֶרֶת. מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
 מוֹצֵאוֹ, וְתִקּוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מִחֻפְתּוֹ. תּוֹרַת יי
 תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ; עֲדוֹת יי נֶאֱמָנָה, מִחֻכְמַת פִּתִּי. פְּקוּדֵי
 יי יִשְׂרָאֵל, מְשַׁמְחֵי לֵב; מִצְוֹת יי בְּרָה, מְאִירַת עֵינַיִם. יִרְאֵת יי
 טְהוֹרָה, עוֹמֶדֶת לְעַד; מְשַׁפְּטֵי יי אֱמֶת, צְדָקוֹ יִחַדּוּ. הַנְּחַמְדִּים
 מְזַהֵב וּמְפֹז רַב, וּמְתוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנֶפֶת צוּפִים. גַּם עֲבָדֶיךָ נִזְהָר
 בְּהֵם, בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רַב. שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין; מִנְסֻתָרוֹת נִקְנִי. גַּם
 מְזֻדִּים חֲשׂוֹף עֲבָדֶיךָ, אֵל יִמְשְׁלוּ בִי; אֵז אִיתָם, וְנִקְיִתִי מִפֶּשַׁע
 רַב. Reader יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי, צוּרֵי
 תְּהוֹלֵלִי.

God of Jacob is our Stronghold. O Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call. Save thy people and bless thy heritage; tend them and sustain them forever. Our soul waits for the Lord; he is our help and our shield. Indeed, our heart rejoices in him, for in his holy name we trust. May thy kindness, O Lord, rest on us, as our hope rests in thee. Show us thy kindness, O Lord, and grant us thy salvation. Arise for our help, and set us free for thy goodness' sake. I am the Lord your God, who brought you up from the land of Egypt; open your mouth and I will fill it. Happy the people that is so situated; happy the people whose God is the Lord. I have trusted in thy kindness; may my heart rejoice in thy salvation. I will sing to the Lord, because he has treated me kindly.¹

Psalm 19

For the Choirmaster; a psalm of David. The heavens proclaim the glory of God; the sky declares his handiwork. Day unto day pours forth speech, and night unto night reveals knowledge. There is no speech, there are no words; unheard is their voice. Yet their message extends through all the earth, and their words reach the end of the world. In the heavens he has pitched a tent for the sun, which is like a bridegroom coming out of his chamber, like an athlete rejoicing to run the course. It sets out from one end of the heaven, and round it passes to the other end, and there is nothing hidden from its heat. The Lord's Torah is perfect, refreshing the soul; the Lord's testimony is trustworthy, teaching the simple man wisdom. The Lord's precepts are right, gladdening the heart; the Lord's commandment is clear, enlightening the eyes. The Lord's faith is pure, enduring forever; the Lord's judgments are true, they are altogether just. They are more desirable than gold, than much rare gold; sweeter are they than honey, than honey from the honeycomb. Thy servant is indeed careful with them; in keeping them there is great reward. Yet who discerns his own errors? Of unconscious faults hold me guiltless. Restrain thy servant also from wilful sins; let them not have dominion over me; then shall I be blameless, and I shall be clear of great transgression. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.

In his opinion, Psalm 19 contains a description of what the spheres actually do, and not what man thinks of them. Verse 4, says Maimonides, is to be rendered literally in the sense that the heavens themselves are declaring God's wonders without words of lip and tongue (Guide 2:5).

¹ *Psalms* 99:5, 9; 78:38; 40:12; 25:6; 68:35-36; 94:1-2; 3:9; 46:8; 84:13; 20:10; 28:9; 33:20-22; 85:8; 44:27; 81:11; 144:15; 13:6.

תהלים לר

לְדָוִד, בְּשָׁנוֹתוֹ אֵת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבִּימֶלֶךְ, וַיִּגְרָשׁוּהוּ וַיִּלְךְ.
 אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת; תָּמִיד תִּהְיֶה לְתוֹ בְּפִי.
 בֵּינִי תִתְהַלֵּל נַפְשִׁי; וְשָׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמְחוּ.
 גִּדְּלוּ לִי אֱתֵי, וַגְּרוֹמָמָה שָׁמוּ יַחְדָּו.
 דַּרְשֵׁתִי אֶת יְיָ וְעַנְנִי, וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הֲצִילָנִי.
 הִבִּיטוּ אֱלֹהֵי וַנְּהָרוּ, וּפְנִיָהֶם אֵל יַחֲפְרוּ.
 זֶה עָנִי קָרָא וַיִּשְׁמַע, וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוּ.
 חָנָה מִלְּאֹד יְיָ סָבִיב לִירְאָיו וַיַּחֲלֹצֵם.
 טַעְמוֹ וַרְאוּ כִי טוֹב יְיָ; אֲשֶׁרִי הִגִּיד וַיַּחֲסֶה בּוֹ.
 יִרְאוּ אֶת יְיָ, קִדְּשׁוּהוּ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו.
 כְּפִירִים רָשׁוּ וַרְעִבוּ, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב.
 לָכוּ בָּנִים, שָׁמְעוּ לִי, יִרְאֵת יְיָ אֶלְמֹדְכֶם.
 מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים, אֲהַב יָמִים לְרְאוֹת טוֹב.
 נִצַּר לְשׁוֹנֵה מָרַע, וּשְׁפָתָיָהּ מִדְּבַר מִרְמָה.
 סוּר מָרַע וַעֲשֵׂה טוֹב, בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וַרְדִּפְהוּ.
 עֵינֵי יְיָ אֵל צַדִּיקִים, וְאֲזִינוּ אֶל שׁוֹעֲתָם.
 פָּנֵי יְיָ בְּעֵשִׂי רַע, לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרָם.
 צַעֲקוּ וַיִּשְׁמַע, וּמִכָּל צָרוֹתֶם הֲצִילָם.
 קְרוֹב יְיָ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב, וְאֵת דִּכְאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ.
 רְבוֹת רַעוֹת צַדִּיק, וּמִכָּלֶם יֲצִילָנוּ יְיָ.

Psalm 34 refers to the incident related in I Samuel 21:11-16 where the Philistine king, to whom David fled for refuge, is called Achish. Finding himself recognized as the slayer of Goliath, David feigned madness, and so escaped vengeance. The psalm is arranged alphabetically, except that the verse beginning with the letter ו is omitted and there is an additional verse at the end. יִרְאוּ is pronounced יִרְאֵי.

Psalm 34

A song of David, when he feigned madness before Abimelech, who drove him out and he departed.

I bless the Lord at all times;
His praise is ever in my mouth.
My soul glories in the Lord;
The humble hear it and are glad.
Exalt the Lord with me,
And let us extol his name together.
I sought the Lord and he answered me,
And delivered me from all my fears.
Those who look to him are jubilant,
And they are never abashed.
This poor man cried, and the Lord heard him;
He saved him from all his troubles.
The angel of the Lord encamps
Around those who revere him, and rescues them.
Consider and see that the Lord is good;
Happy is the man who takes shelter with him.
Revere the Lord, you his holy people;
For those who revere him suffer no want.
Young lions may suffer want and hunger,
But those who seek the Lord shall lack nothing.
Come, children, listen to me;
I will teach you how to revere the Lord.
Who is the man that desires life,
And loves a long life of happiness?
Keep your tongue from evil,
And your lips from speaking falsehood.
Shun evil and do good;
Seek peace and pursue it.
The eyes of the Lord are toward the righteous,
And his ears are open to their cry.
The Lord's anger is set against evildoers,
To cut off their name from the earth.
When they cry, the Lord listens,
And delivers them from all their troubles.
The Lord is near to the broken-hearted,
And saves those who are crushed in spirit.
A good man may have many ills,
But the Lord delivers him from them all.

שומר כל עצמותיו, אחת מהנה לא נשברה.
 תמותת רשע רעה, ושנאי צדיק יאשמו.
 Reader פודה יי נפש עבדיו, ולא יאשמו כל החסים בו.

תהלים ז

תפלה לְמֹשֶׁה, אִישׁ הָאֱלֹהִים. אֲדַנִּי, מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ
 בְּדַר וָדָר. בְּטָרִם הָרִים יִלְדוּ, וּתְחַוֵּל אֲרֶץ וְתַבַּל, וּמְעוֹלָם
 עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. תָּשָׁב אָנוּשׁ עַד דָּבָא, וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי
 אָדָם. כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינַיָה כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאִשְׁמוּרָה
 בְּלַיְלָה. זְרַמְתָּם, שָׁנָה יִהְיוּ; בִּבְקָר בְּחִצִּיר יִחַלֶּף. בִּבְקָר יִצְיִן
 וְחֶלֶף, לְעָרֵב יְמוּלֵל וַיִּבֹשׁ. כִּי כָלֵינוּ בְּאַפָּה, וּבְחִמְתָּךְ נִבְהַלְנוּ.
 שֵׁתָ עֹנֵתֵינוּ לְנִגְדָךְ, עֲלַמְנוּ לְמֹאֵר פְּנִיָךְ. כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ
 בְּעִבְרֹתָךְ, כָּלֵינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ הַגֵּה. יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים
 שָׁנָה, וְאִם בְּנִבּוֹרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאָוֶן, כִּי גַז חִישׁ
 וּנְעָפָה. מִי יוֹדֵעַ עֵז אַפָּה, וּכְיִרְאֵתָךְ עִבְרֹתָךְ. לְמַנּוֹת יָמֵינוּ כִּן
 הוֹדַע, וְנִבְא לְבַב חֲכָמָה. שׁוּבָה יְיָ, עַד מָתַי, וְהִנָּחֵם עַל
 עִבְרֹתֶיךָ. שִׁבְעֵנוּ בִּבְקָר חֲסִדָּךְ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל יָמֵינוּ.
 שִׁמְחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ, שְׁנוֹת רְאִינוּ רְעָה. Reader יִרְאֵה אֵל
 עִבְרֹתֶיךָ פִּעֲלָךְ, וְהַדְרִיךְ עַל בְּגֵינָהֶם. וַיְהִי נָעַם אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ
 עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ.

תהלים צא

יֵשֶׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיוֹן, בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן. אֹמַר לִי, מַחְסֵי
 וּמְצִינֹתַי, אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ בּוֹ. כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפַּח יְקוּשׁ, מִדְּבַר

Psalm 90 contrasts the eternity of God with the brevity of human life, and ends with a prayer for God's forgiveness and favor.

He protects all his limbs,
 So that not one of them is broken.
 Evil destroys the wicked,
 And those who hate the righteous are doomed.
 The Lord saves the life of his servants;
 All who take shelter with him are never desolate.

Psalm 90

A prayer of Moses, the man of God. O Lord, thou hast been our shelter in every generation. Before the mountains were brought forth, before earth and world were formed—from eternity to eternity thou art God. Thou turnest man back to dust, and sayest: "Return, you children of man." Indeed, a thousand years in thy sight are like a day that passes, like a watch in the night. Thou sweepest men away and they sleep; they are like grass that grows in the morning. It flourishes and grows in the morning; in the evening it fades and withers. For we are consumed by thy anger; by thy wrath we are hurried away. Thou settest our iniquities before thee, and our guilty secrets are exposed in the light of thy presence. Indeed, all our days decline under thy displeasure; we spend our years like a fleeting sound. The length of our life is seventy years, or, by reason of strength, eighty years; their pride is only toil and futility, for it is speedily gone, and we fly away. Who knows the power of thy anger, to fear thee in proportion to thy displeasure? Teach us how to number our days, that we may attain a heart of wisdom. Relent, O Lord; how long? Relent as to thy servants. Satisfy us in the morning with thy kindness, that we may sing and rejoice throughout our days. Gladden us in proportion to the days wherein thou hast afflicted us, the years wherein we have seen evil. Let thy work be revealed to thy servants, and thy glory upon their children. May thy favor, Lord our God, rest on us; establish for us the work of our hands; the work of our hands establish thou.

Psalm 91

He who dwells in the shelter of the Most High abides under the protection of the Almighty. I say of the Lord: "He is my refuge and my fortress, my God, in whom I trust." Indeed, he will save you from the snare of the fowler, and from the destructive

Psalm 91 is termed *שיר של מנועים*, "a song against evil occurrences" (Shebuth 15b). It describes the safety of those who trust in God amid the perils of their journey through life. *אריך ימים* is repeated so that the number of verses of this psalm reaches a total of seventeen, the numerical value of *סוד*.

הוות. באברתו יסוף לך, ותחת בנפיו תחסה; צנה וסחרה
 אמתו. לא תירא מפחד לילה, מחץ יעוף וזום. מודבר באפל
 ובלך, מקטב ישוד צהרים. יפל מצדך אלך, ורבכה מימנה;
 אליך לא יגש. רק בעיניך תביט, ושלמות רשעים תראה. כי
 אתה, יי, מחסי; עליון שמת מעונה. לא תאנה אליך רעה,
 ונע לא יקרב באהלה. כי מלאכי יצוה לך, לשמרך בכל
 דרכיך. על פנים ישאונה, פן תגף באבן ונגלה. על שחל
 נפתן תדרך, תרמס כפיר ותנין. כי בי חשק ואפלטתו;
 אשנבהו כי ידע שמי. Reader יקראני ואענהו, עמו אנכי
 בצרה, אחלצהו ואכבדהו. אךך ימים אשביעהו, ואראהו
 בישועתי. אךך ימים אשביעהו, ואראהו בישועתי.

ההלים קלה

הללויה, הללו את שם יי; הללו, עבדי יי. שעמדים
 בבית יי, בחצרות בית אלהינו. הללויה, כי טוב יי; זמרו
 לשמו, כי נעים. כי יעקב בחר לו יה, ישראל לסגלתו. כי
 אני ידעתי כי גדול יי, ואדנינו מכל אלהים. כל אשר תפץ
 יי עשה, בשמים ובארץ, בימים וכל תהמות. מעלה נשאים
 מקצה הארץ, בקרים למטר עשה; מוצא רוח מאוצרותיו.
 שהכה בכורי מצרים, מאדם עד בהמה. שלח אותות ומפתים
 בתוכי מצרים, בפרעה ובכל עבדיו. שהכה גוים רבים,
 והרג מלכים עצומים. לסיחון מלך האמרי, ולעוג מלך
 הבשן, ולכל ממלכות כנען. ונתן ארצם נתלה, נתלה
 לישראל עמו. יי, שמך לעולם; יי, זכרך לדר ודר. כי ידון
 יי עמו, ועל עבדיו יתנחם. עצבי הגוים כסף וזהב, מעשה
 ידי אדם. פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו. אננים

pestilence. With his pinions he will cover you, and under his wings you will find refuge; his faithfulness is a shield and buckler. Fear not the terror of the night, nor the arrow that flies by day, nor the pestilence that stalks in darkness, nor the destruction that ravages at noon. Though a thousand fall at your side, and a myriad at your right hand, it shall not come near you. Only with your eyes will you gaze, and see the reward of evil men. Thou, O Lord art my refuge! When you have made the Most High your shelter, no disaster shall befall you, no calamity shall come near your tent. For he will give his angels charge over you, to guard you in all your ways. They will bear you upon their hands, lest you strike your foot against a stone. You can tread on lion and asp; you can trample young lion and serpent. "He clings to me, so I deliver him; I set him safe, because he loves me. When he calls upon me, I will answer him; I will be with him in trouble; I will rescue him and bring him to honor. With long life will I satisfy him, and let him see my saving power."

Psalm 135

Praise the Lord! Praise the name of the Lord; give praise, you servants of the Lord, who stand in the house of the Lord, in the courts of the house of our God. Praise the Lord, for the Lord is good; sing praise to his name, for it is pleasant. Surely, the Lord has chosen Jacob to be his, and Israel as his prized possession. I know that the Lord is great; our Lord is above all gods. The Lord does whatever he pleases, in heaven and earth, in the seas and all the depths. He makes clouds rise from the ends of the earth; he makes lightning for the rain, and brings forth the wind from his storehouses. It was he who smote the first-born of Egypt, both of man and beast. He sent signs and wonders into the midst of Egypt, on Pharaoh and on all his servants. It was he who struck down many nations, and slew mighty kings: Sihon, the king of the Amorites, Og, the king of Bashan, and all the kingdoms of Canaan. He gave their land as a heritage, a possession of his people Israel. O Lord, thy name is forever; O Lord, thy fame is for all generations. The Lord will do justice for his people; he will have compassion on his servants. Pagan gods are mere silver and gold, the work of men's hands. They have a mouth, but cannot speak; eyes have they, but cannot see; they have ears, but cannot

Psalm 135 is a hymn of praise particularly suitable for public worship, for it begins and ends with the liturgical *Halleluyah*. It is a mosaic of fragments from various biblical passages illustrating God's greatness. The first verse, for example, is identical with Psalm 113:1, except that the clauses are transposed.

לָהֶם וְלֹא יֵאָזְנוּ, אֵף אִין־יִשְׁרֹוחַ בְּפִיהֶם. כְּמוֹהֶם יִהְיוּ
עֹשִׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בְּטֶחַ בְּהֶם. Reader בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרַכּוּ אֶת
יְיָ; בֵּית אַחֲרָן, בְּרַכּוּ אֶת יְיָ. בֵּית הַלְוִי, בְּרַכּוּ אֶת יְיָ; וְיֵרְאִי יְיָ,
בְּרַכּוּ אֶת יְיָ. בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שֶׁבֶן יְרוּשָׁלַיִם; הַלְלוּיָהּ.

ההלים קלו

בי לעולם חסדו.	הודו לַיְיָ כִּי טוֹב
בי לעולם חסדו.	הודו לַאלֹהֵי הַאֱלֹהִים
בי לעולם חסדו.	הודו לַאֲדֹנֵי הָאָדָנִים
בי לעולם חסדו.	לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדוֹ
בי לעולם חסדו.	לַעֲשֵׂה הַשְּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
בי לעולם חסדו.	לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם
בי לעולם חסדו.	לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים
בי לעולם חסדו.	אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשְׁלַת בַּיּוֹם
בי לעולם חסדו.	אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכְבֵים לְמַמְשְׁלוֹת בַּלַּיְלָה
בי לעולם חסדו.	לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּבַכּוֹרֵיהֶם
בי לעולם חסדו.	וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵחַוֶּכֶם
בי לעולם חסדו.	בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה
בי לעולם חסדו.	לְגִזֵּר יַם סוּף לַגִּזְרִים
בי לעולם חסדו.	וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּחֹזֶק
בי לעולם חסדו.	וַנַּעַר פֶּרְעֹה וַחִילוֹ בַיָּם סוּף
בי לעולם חסדו.	לְמוֹלִיד עַמּוֹ בְּמִדְבָּר
בי לעולם חסדו.	לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים

Psalms 136 is called in the Talmud *Hallel ha-Gadol*, "the Great Hallel" (Pesahim 118a) to distinguish it from the "Egyptian Hallel" (Psalms 113–118) sung on festivals. It differs from all other psalms in that each verse closes with a refrain, probably designed to be sung in full chorus by the people.

hear; neither, indeed, is there any breath in their mouth. Those who make them will become like them—everyone who trusts in them. House of Israel, bless the Lord; house of Aaron, bless the Lord; house of Levi, bless the Lord; you who revere the Lord, bless the Lord. Blessed from Zion be the Lord, who dwells in Jerusalem. Praise the Lord!

Psalm 136

Give thanks to the Lord, for he is good,
 His mercy endures forever;
 Give thanks to the supreme God,
 His mercy endures forever;
 Give thanks to the Lord of lords,
 His mercy endures forever;
 To him who alone does great wonders,
 His mercy endures forever;
 To him who made the heavens with wisdom,
 His mercy endures forever;
 To him who spread the earth over the waters.
 His mercy endures forever;
 To him who made the great lights,
 His mercy endures forever;
 The sun to rule by day,
 His mercy endures forever;
 The moon and stars to rule by night,
 His mercy endures forever;
 To him who smote Egypt's first-born,
 His mercy endures forever;
 And brought out Israel from among them,
 His mercy endures forever;
 With strong hand and with outstretched arm,
 His mercy endures forever;
 To him who divided the Red Sea,
 His mercy endures forever;
 And brought Israel through it,
 His mercy endures forever;
 And drowned Pharaoh and his host in the Red Sea.
 His mercy endures forever;
 To him who led his people through the wilderness,
 His mercy endures forever;
 To him who struck down great kings,
 His mercy endures forever;

בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	וַיִּהְיֶה מְלָכִים אֲדִירִים
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	לְסִיחֹן מְלֹךְ הָאָמְרִי
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	וַלְעוֹג מְלֹךְ הַבְּשָׁן
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	וַנִּתֵּן אֲרָצָם לְנַחֲלָה
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	שְׁבַשְׁפָּלָנוּ זָכַר לָנוּ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	וַיַּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	נָתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.	הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם

תהלים ל

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בְּיְיָ, לְיִשְׂרָאֵל נְאוּהַ תְּהַלֵּלָהּ. הוֹדוּ לַיְיָ בְּכִנּוּר,
בְּנִבְלָ עֲשׂוֹר וּזְמָרוּ לוֹ. שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ, הִיטִיבוּ נֶגֶן בְּתוֹרְעָה.
כִּי יֵשֶׁר דְּבַר יְיָ, וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאִמּוּנָה. אֲהַב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט,
חֲסֵד יְיָ מְלֵאָה הָאָרֶץ. בְּדַבַּר יְיָ שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ יְיָ כָּל
צְבָאִים. כִּנֹּס כִּנּוֹר מִי הַיָּם, נָתַן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמוֹת. יִירָאוּ מִי
כָּל הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יִגְדּוּ כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֶל. כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא
צָנָה וַיַּעֲמֵד. יְיָ הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים. עֲצַת
יְיָ לְעוֹלָם תִּעְמַד, מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וָדָר. אֲשֶׁרִי הִגִּיד אֲשֶׁר
יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הָעַם בְּחָר לְנַחֲלָה לוֹ. מִשְׁמַיִם הִבִּיט יְיָ, רָאָה אֶת
כָּל בְּנֵי הָאָדָם. מִמֶּכּוֹן שְׁבֹתוֹ הַשָּׁמַיִת, אֵל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ.
הַיָּצַר יָמָד לָבָם, הַמְבִּיֵן אֵל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין הַמְלִיךְ נוֹשֵׁעַ
בְּרַב־חַיִל, גְּבוּר לֹא יִנְצַל בְּרַב־כַּחַם. שֶׁקֶר הַסּוֹס לַתְּשׁוּעָה,

Psalm 33 is a hymn of praise called forth by some national deliverance. The opening call to praise is followed by a description of God's righteous rule and creative omnipotence. He is to be praised for his choice and care of Israel, whose protection does not depend on military power but on God.

And slew mighty kings,
 His mercy endures forever;
Sihon, king of the Amorites,
 His mercy endures forever;
And Og, king of Bashan,
 His mercy endures forever;
And gave their land as a heritage,
 His mercy endures forever;
A heritage to Israel his servant,
 His mercy endures forever;
Who remembered us when we were downcast,
 His mercy endures forever;
And delivered us from our foes,
 His mercy endures forever;
Who gives food to all creatures,
 His mercy endures forever;
Give thanks to the God of heaven,
 His mercy endures forever.

Psalm 33

Rejoice in the Lord, you righteous; it is fitting for the upright to give praise. Give thanks to the Lord with the harp; sing to him with the ten-stringed lute. Sing a new song to him; play skillfully amid shouts of joy. The word of the Lord is right; all his work is done with faithfulness. He loves righteousness and justice; the earth is full of the Lord's kindness. By the word of the Lord the heavens were made, and all their host by the breath of his mouth. He gathers the waters of the sea as a heap; he places the deeps in storehouses. Let all the earth revere the Lord; let all the inhabitants of the world stand in awe of him. For he spoke, and the world came into being; he commanded, and it stood firm. The Lord annuls the counsel of nations; he foils the plans of peoples. But the Lord's purpose stands forever; his plans are through all generations. Happy is the nation whose God is the Lord, the people he has chosen for his possession. From heaven the Lord looks down; he sees all of mankind. From his abode he looks carefully on all the inhabitants of the earth. It is he who fashions the hearts of them all, he who notes all their deeds. A king is not saved by the size of an army; a warrior is not rescued by sheer strength. Vain is the horse for victory; nor does it afford escape by its great strength.

וקרב חילו לא ימלט. הנה עין יי אל יראוי, למינחלים
 לחסדו. להציל ממות נפשם, ולחיותם ברעב. נפשנו חפחה
 ליי, עזרנו ומגננו הוא. Reader כי בו ישמח לבנו, כי בשם
 קדשו בטחנו. יהי חסדך יי עלינו, באשר יחלנו לך.

חהלים צב

מזמור שיר ליום השבת. טוב להרות ליי, ולזמור לשמך
 עליון. להגיד בבקר חסדך, ואמונתך בלילות. עלי עשור
 ועלי נבל, עלי הגיון בכנור. כי שמחתני יי בפעולה, במעשי
 ידך ארגו. מה גדלו מעשיך, יי; מאד עמקו מהשבתך. איש
 בער לא ידע, וכסיל לא יבין את זאת. בפרח רשעים כמו
 עשב, ויציצו כל פעלי און, להשמדם עדי עד. ואתה מרום
 לעלם, יי. כי הנה איביך, יי, כי הנה איביך יאבדו, יתפרדו
 כל פעלי און. ותרים בראים קרני, בלתי בשמן רענו. ותבט
 עיני בשורי, בקמים עלי מרעים תשמענה אזני. צדיק בתמר
 יפרח, כארז בלבנון ישנה. שתולים בבית יי, בחצרות אלהינו
 יפריחו. Reader עוד ינובון בשיבה, דשנים ורעננים יהיו.
 להגיד כי ישר יי; צורי, ולא עולתה בו.

חהלים צב

יי מלך, גאות לבש; לבש יי, עז התאזר; אף תבון תבל,
 כל תמוט. נכון בסאך מאז, מעולם אתה. נשאו נהרות, יי,
 נשאו נהרות קולם, ישאו נהרות דבכים. מקלות מים רבים,
 אדירים משברי ים, אדיר במרום יי. Reader עולתך נאמנו
 מאד, לביחך נאנה קדש, יי, לארך ימים.

The eye of the Lord rests on those who revere him, those who hope for his kindness, to save them from death and to keep them alive in famine. Our soul waits for the Lord; he is our help and our shield. In him our heart rejoices; in his holy name we trust. May thy kindness, O Lord, rest on us, even as our hope rests in thee.

Psalm 92

A psalm, a song for the Sabbath day. It is good to give thanks to the Lord, and to sing praises to thy name, O Most High; to proclaim thy goodness in the morning, and thy faithfulness at night, with a ten-stringed lyre and a flute, to the sound of a harp. For thou, O Lord, hast made me glad through thy work; I sing for joy at all that thou hast done. How great are thy works, O Lord! How very deep are thy designs! A stupid man cannot know, a fool cannot understand this. When the wicked thrive like grass, and all evildoers flourish, it is that they may be destroyed forever. But thou, O Lord, art supreme for evermore. For lo, thy enemies, O Lord, for lo, thy enemies shall perish; all evildoers shall be dispersed. But thou hast exalted my power like that of the wild ox; I am anointed with fresh oil. My eye has gazed on my foes; my ears have heard my enemies' doom. The righteous will flourish like the palm tree; they will grow like a cedar in Lebanon. Planted in the house of the Lord, they shall flourish in the courts of our God. They shall yield fruit even in old age; vigorous and fresh they shall be, to proclaim that the Lord is just! He is my Stronghold, and there is no wrong in him.

Psalm 93

The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, he has girded himself with strength; thus the world is set firm and cannot be shaken. Thy throne stands firm from of old, thou art from all eternity. The floods have lifted up, O Lord, the floods have lifted up their voice; the floods lift up their mighty waves. But above the sound of many waters, mighty breakers of the sea, the Lord on high stands supreme. Thy testimonies are very sure; holiness befits thy house, O Lord, for all time.

יהי כבוד יי לעולם; ישמח יי במועשיו. יהי שם יי מברך, מעתה ועד עולם. ממזרח שמש עד מבואו, מזהלל שם יי. רם על כל גוים יי, על השמים כבודו. יי, שמך לעולם; יי, זכרך לדר נדר. יי בשמים הכין כסאו, ומלכוהו בכל משלה. ישמחו השמים ותגל הארץ, ויאמרו בגוים יי מלך. יי מלך, יי מלך, יי מלך לעולם ועד. יי מלך לעולם ועד, אברו גוים מארצו. יי הפיר עצת גוים, הניא מחשבות עמים. רבות מחשבות בלב-איש, ועצת יי היא תקום. עצת יי לעולם תעמד, מחשבות לבו לדר נדר. כי הוא אמר ויהי, הוא צנה ויעמד. כי בחר יי בציון, אנה למושב לו. כי יעקב בחר לו יה, ישראל לסגלתו. כי לא ישש יי עמו, ונחלתו לא יעזב. Reader והוא רחום, יכפר עון ולא ישחית, וזהרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו. יי, הושיעה; המלך יעננו ביום קראנו.

אשרי יושבי ביתך; עוד יהללך סלה.
אשרי העם שכבה לו; אשרי העם שיי אלהיו.

תהלים קמ

תהלה לדר *

ארומך, אלחי המלך, ואברכה שמך לעולם ועד.
בכל יום אברכה, ואהללה שמך לעולם ועד.
גדול יי ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר.
דור לדור ישבח מעשיך, וגבורתיך יגידו.
תבר כבוד הודך, ודברי נפלאתיך אשיחה.
ועוזו נראותיך יאמרו, ונגדלתך אספרנה.

May the glory of the Lord be forever; may the Lord rejoice in his works. Blessed be the name of the Lord henceforth and forever. From the rising of the sun to its setting let the Lord's name be praised. High above all nations is the Lord; above the heavens is his glory. O Lord, thy name is forever; O Lord, thy fame is through all generations. The Lord has set up his throne in the heavens, and his kingdom rules over all. Let the heavens rejoice, let the earth exult, and let them say among the nations, "The Lord is King!" The Lord is King, the Lord was King, the Lord shall be King forever and ever. The Lord is King for evermore; the heathen have vanished from his land. The Lord annuls the counsel of nations; he foils the plans of peoples. Many are the plans in a man's heart, but it is the Lord's purpose that shall stand. The Lord's purpose stands forever; his plans are through all generations. For he spoke, and the world came into being; he commanded, and it stood firm. Surely, the Lord has chosen Zion; he has desired it for his habitation. Surely, the Lord has chosen Jacob to be his, and Israel as his prized possession. Surely, the Lord will not abandon his people, nor forsake his heritage. He, being merciful, forgives iniquity, and does not destroy; frequently he turns his anger away, and does not stir up all his wrath. O Lord, save us; may the King answer us when we call.¹

Happy are those who dwell in thy house; they are ever praising thee. Happy the people that is so situated; happy the people whose God is the Lord.²

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
 And bless thy name forever and ever.
 Every day I bless thee,
 And praise thy name forever and ever.
 Great is the Lord and most worthy of praise;
 His greatness is unsearchable.
 One generation to another praises thy works;
 They recount thy mighty acts.
 On the splendor of thy glorious majesty
 And on thy wondrous deeds I meditate.
 They speak of thy awe-inspiring might,
 And I tell of thy greatness.

¹ *Psalms* 104:31; 113:2-4; 135:13; 103:19; *I Chronicles* 16:31; *Psalms* 10:16; 33:10; *Proverbs* 19:21; *Psalms* 33:11, 9; 132:13; 135:4; 94:14; 78:38; 20:10. ² *Psalms* 84:5; 144:15.

זָכַר רַב טוֹבָהּ יִבְיָעוּ, וְצִדְקָתָהּ יִרְנְנוּ.
 חֲנֹנוּ וְרַחוּם יְיָ, אֲרָהּ אִפְּיָם וְגִדְל־חֶסֶד.
 טוֹב יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
 יוֹדוּהָ יְיָ כָּל מַעֲשָׂיהָ, וְחִסְדֶּיהָ יִבְרַכּוּבָהּ.
 כְּבוֹד מַלְכוּתָהּ יֵאמְרוּ, וְגִבּוֹרֶתָהּ יִדְבְּרוּ.
 לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתָיו, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתָּהּ בְּכָל הַדָּר וְדָר.
 סוֹמְדָה יְיָ לְכָל הַנְּפִלִים, וְזוֹקֶה לְכָל הַכְּפוּפִים.
 עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאִתָּהּ נֹתֵן לָהֶם אֵת אֲבָלָם בְּעַתּוֹ.
 פּוֹתֵחַ אֵת יַדָּהּ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.
 צְדִיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחֹסֵד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יְיָ לְכָל קִרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת.
 רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יְיָ אֵת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
 תְּהַלֵּל יְיָ יַדְבַּר־פִּי; וַיִּבְרַךְ כָּל בֶּשֶׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 Reader וְאֲנַחְנוּ נִבְרַךְ יְהִי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם; הַלְלוּיָהּ.

חהלים קטו

הַלְלוּיָהּ; הַלְלִי נַפְשִׁי אֵת יְיָ. אֲהַלְלָהּ יְיָ בְּחַיִּי, אֲזַמְּרָה
 לְאֵלֵהִי בְּעוֹדִי. אֵל תִּבְטְחוּ בְּנִדְבִיבִים, בְּכֹן־אָדָם שְׂאִין לוֹ
 תְּשׁוּעָה. תִּצְאָ רֹחוֹ יֵשֵׁב לְאֲדָמְתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֲשֵׂתֵנֹתָיו.
 אֲשֶׁרֵי שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׁבְרוּ עַל יְיָ אֱלֹהָיו. עֲשֶׂה שְׂמִים
 וְאַרְצֵן, אֵת הַיָּם, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר בָּם; הַשְׁמֵר אֵמֶת לְעוֹלָם. עֲשֶׂה
 מִשְׁפָּט לְעֹשׂוֹקִים, נֹתֵן לֶחֶם לְרַעֲבִים; יְיָ מִתִּיר אֲסוּרִים. יְיָ

Reader אשרי is added from Psalm 115:18 so that אשרי, like the five subsequent psalms, may end with *Halleluyah*.

They spread the fame of thy great goodness,
And sing of thy righteousness.
Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.
The Lord is good to all,
And his mercy is over all his works.
All thy works praise thee, O Lord,
And thy faithful followers bless thee.
They speak of thy glorious kingdom,
And talk of thy might,
To let men know thy mighty deeds,
And the glorious splendor of thy kingdom.
Thy kingdom is a kingdom of all ages,
And thy dominion is for all generations.
The Lord upholds all who fall,
And raises all who are bowed down.
The eyes of all look hopefully to thee,
And thou givest them their food in due season.
Thou openest thy hand,
And satisfiest every living thing with favor.
The Lord is righteous in all his ways,
And gracious in all his deeds.
The Lord is near to all who call upon him,
To all who call upon him sincerely.
He fulfills the desire of those who revere him;
He hears their cry and saves them.
The Lord preserves all who love him,
But all the wicked he destroys.
My mouth speaks the praise of the Lord;
Let all creatures bless his holy name forever and ever.
¹We will bless the Lord henceforth and forever.
Praise the Lord!

Psalm 146

Praise the Lord! Praise the Lord, O my soul! I will praise the Lord as long as I live; I will sing to my God as long as I exist. Put no trust in princes, in mortal man who can give no help. When his breath goes, he returns to the dust, and on that very day his designs perish. Happy is he who has the God of Jacob as his help, whose hope rests upon the Lord his God, Maker of heaven and earth and sea and all that is therein; who keeps faith forever, renders justice to the oppressed, and feeds those who are hungry. The Lord sets the captives free. The Lord opens the eyes of the

¹ *Psalm 115:18.*

פָּקַח עֵינַי, יי זָקַף כְּפֹפִיִּים, יי אָהַב צַדִּיקִים. יי שֹׁמֵר אֶת
 גְּרָמִים; יתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדַרְדָּר רְשָׁעִים יַעֲזֹב. Reader יִמְלֹךְ
 יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הַלְלוּיָהּ.

ההלים קסו

הַלְלוּיָהּ; כִּי טוֹב זְמַנָּה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נַעֲמִים, נֶאֱנָה תְהִלָּהּ.
 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יי; נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנַס. הַרְוֵא לְשִׁבְרֵי לֵב,
 וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתֵם. מוֹנֵה מִסְפָּר לְבוֹכָבִים, לְכֹלֵם שְׁמוֹת
 יִקְרָא. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר. מְעוֹדֵד
 עֲנָוִים יי, מְשַׁפֵּיל רְשָׁעִים עַדֵי אָרֶץ. עֲנֵנו לֵי בְתוּדָה, זְמֵרוֹ
 לְאֱלֹהֵינוּ בְּכִנּוּר. הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמְכִיֵּן לְאָרֶץ מָטָר,
 הַמְצַמֵּיחַ הָרִים חֲצִיר. נוֹתֵן לְבִהמָה לְחֵמָה, לְבָנֵי עָרֵב אֲשֶׁר
 יִקְרָאוּ. לֹא בְּגִבּוֹרַת הַסּוֹס יִחְפֹּץ, לֹא בְּשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה.
 רוֹצֵה יי אֶת יִרְאִיו, אֶת הַמְּנַחֲלִים לְחִסְדּוֹ. שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַיִם,
 אֶת יי; הַלְלֵי אֱלֹהֵינוּ, צִיּוֹן. כִּי חֲזַק בְּרִיחֵי שַׁעֲרֵינוּ, בְּרַךְ בְּנֵינוּ
 בְּקַרְבָּנוּ. הַשֵּׁם גְּבוּלָה שְׁלוֹם, חֲלָב חֲטִיִּם יִשְׂבִיעֵנוּ. הַשְׁלַח
 אֲמַרְתוּ אָרֶץ, עַד מֵהַרָּה יִרוּץ דְּבָרוֹ. הַנְּתַן שְׁלֵג בְּצִמָּר; כְּפֹר
 כְּאֶפֶר יִפְזֹר. מְשַׁלֵּיךְ קִרְחוֹ כְּפִתִּים; לְפָנֵי קִרְתּוֹ מִי יַעֲמֹד.
 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִמְסַס; יִשָּׁב רוּחוֹ, יִזְלוּ מַיִם. מִגִּיד דְּבָרָיו לִיַּעֲקֹב,
 חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. Reader לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי,
 וּמִשְׁפָּטִים בָּל יִדְעוּם: הַלְלוּיָהּ.

ההלים קסז

הַלְלוּיָהּ; הַלְלוּ אֶת יי מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בְּמִרוֹמִים.
 הַלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו. הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ
 וְיָרֵחַ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכָבֵי אוֹר. הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם
 אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי, כִּי הוּא צְנִיָּה וְנִבְרָאוּ.

blind, raises those who are bowed down, and loves the righteous. The Lord protects the strangers, and upholds the fatherless and the widow; but the way of the wicked he thwarts. The Lord shall reign forever; your God, O Zion, for all generations. Praise the Lord!

Psalm 147

Praise the Lord! It is good to sing to our God, it is pleasant; praise is comely. The Lord rebuilds Jerusalem; he gathers together the dispersed people of Israel. He heals the broken-hearted, and binds up their wounds. He counts the number of the stars, and gives a name to each. Great is our Lord and abundant in power; his wisdom is infinite. The Lord raises the humble; he casts the wicked down to the ground. Sing thanks to the Lord; make melody upon the harp to our God, who covers the sky with clouds, provides rain for the earth, and causes grass to grow upon the hills. He gives food to the cattle, and to the crying young ravens. He cares not for [those who rely on] the strength of the horse; he delights not in [those who rely on] a warrior's legs. The Lord is pleased with those who revere him, those who yearn for his kindness. Praise the Lord, O Jerusalem! Praise your God, O Zion! He has indeed fortified your gates; he has blessed your children within. He establishes peace within your territory, and fills you with the finest of wheat. He sends forth his command to the earth; his word runs very swiftly. He gives snow like wool; he scatters hoarfrost like ashes. He casts forth his ice like crumbs; who can stand before his cold? He sends forth his word and melts them; he causes his wind to blow, and the waters flow. He declares his word to Jacob, his statutes and ordinances to Israel. He has not dealt so with heathen nations; his ordinances they do not know. Praise the Lord!

Psalm 148

Praise the Lord! Praise the Lord from the heavens; praise him in the heights. Praise him, all his angels; praise him, all his hosts. Praise him, sun and moon; praise him, all you stars of light. Praise him, highest heavens and waters that are above the heavens. Let them praise the name of the Lord; for he commanded and they were created. He fixed them fast forever and ever; he gave

ויעמידם לעד לעולם, חק־נתן ולא יעבור. וזללו את יי מן הארץ, תנינים וכל תהמות. אש וברד, שלג וקישור, רוח סערה עשה דברו. ההרים וכל גבעות, עץ פרי וכל ארזים. החיה וכל בהמה, רמש וצפור כנף. מלכי ארץ וכל לאמים, שרים וכל שפטי ארץ. בחורים וגם בתולות, זקנים עם נערים. יהללו את שם יי, כי נשגב שמו לבדו; הודו על ארץ ושמים. Reader ויהרם קרן לעמו, תהלה לכל חסידיו, לבני ישראל עם קרבו; הללויה.

ההלים קכט

הללויה; שירו ליי שיר חדש, תהלתו בקהל חסידים. ישמח ישראל בעשיו, בני ציון יגילו במלכם. יהללו שמו במקחול, בתף וכנור יזמרו לו. כי רוצה יי בעמו, ופאר עננים בישועה. יעלו חסידים בכבוד, ירננו על משכבותם. רוממות אל בגרונם, וחרב פיפיות בידם. לעשות נקמה בגוים, תוכחות בלאמים. Reader לאסר מלביהם בזקים, ונכבדיהם בכבלי ברזל. לעשות בהם משפט כתיב; הדר הוא לכל חסידיו; הללויה.

ההלים קכ

הללויה; הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו. הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו. הללוהו בתקע שופר, הללוהו בגבל וכנור. הללוהו בתף ומחול, הללוהו במנים ועגב. הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה. Reader כל הנשמה תהלל יה; הללויה. כל הנשמה תהלל יה; הללויה.

is repeated because this verse marks the end of the Book of Psalms.

a law which none transgresses. Praise the Lord from the earth, you sea-monsters and all depths; fire and hail, snow and vapor, stormy wind, fulfilling his word; mountains and all hills, fruit-trees and all cedars; wild animals and all cattle, crawling things and winged fowl; kings of the earth and all nations, princes and all earthly rulers; young men and maidens, old men and children; let them praise the name of the Lord, for his name alone is exalted; his majesty is above earth and heaven. He has raised the honor of his people, the glory of his faithful followers, the children of Israel, the people near to him. Praise the Lord!

Psalm 149

Praise the Lord! Sing a new song to the Lord; praise him in the assembly of the faithful. Let Israel rejoice in his Maker; let the children of Zion exult in their King. Let them praise his name with dancing; let them make music to him with drum and harp. For the Lord is pleased with his people; he adorns the meek with triumph. Let the faithful exult in glory; let them sing upon their beds. Let the praises of God be in their mouth, and a double-edged sword in their hand, to execute vengeance upon the nations, punishment upon the peoples; to bind their kings with chains, and their nobles with fetters of iron; to execute upon them the written judgment. He is the glory of all his faithful. Praise the Lord!

Psalm 150

Praise the Lord! Praise God in his sanctuary; praise him in his glorious heaven. Praise him for his mighty deeds; praise him for his abundant greatness. Praise him with the blast of the horn; praise him with the harp and the lyre. Praise him with the drum and dance; praise him with strings and flute. Praise him with resounding cymbals; praise him with clanging cymbals. Let everything that has breath praise the Lord. Praise the Lord!

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן. בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, שְׁבוֹן יְרוּשָׁלָיִם;
 תְּהַלְלוּהָ. בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבִדּוֹ.
 Reader וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם; וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ,
 אָמֵן וְאָמֵן.

דברי הימים א כט, ו-י

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַמְּקֹהֵל, וַיֹּאמֶר דָּוִד: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ, מִעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. לְךָ יְיָ
 הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹדָה, כִּי כָּל בְּשָׂמוֹם
 וּבְאָרֶץ; לְךָ יְיָ הַמְּמֹלְכָה, וְהַמְּהַנְּשֵׂא לְבַל לְרֹאשׁ. וְהַעֲשֵׂר
 וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל, וּבְכֹדֶךָ כָּהֵן וְהַגְּבוּרָה,
 וּבְכֹדֶךָ לְגֹדֵל וּלְחֹזֶק לְכָל. וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ, מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ,
 וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תְּפָאֶרְתֶּךָ.

נחמיה ט, ו-יא

אַתָּה הוּא יְיָ לְבִדְךָ, אַתָּה עֹשֶׂת אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
 וְכָל צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיָּמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם,
 וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּל־ם, וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִיִּים. Reader אַתָּה
 הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים
 וְשָׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמִצָּאתָ אֶת לָבָנוּ נְאֻמָּן לְפָנֶיךָ—

וּכְרוֹת עַמּוֹ הַבְּרִית לְתַת אֶת אַרְצָה הַכְּנַעֲנִי, הַחֲתִי, הָאֲמֹרִי,
 וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרָזִי, לְתַת לְזַרְעוֹ; וַתִּקַּם אֶת דְּבָרֶיךָ, כִּי
 צָדִיק אַתָּה. וַתִּרְא אֶת עֲנֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וְאֵת זַעֲקָתָם
 שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף. וַתִּתֵּן אֶת־ם וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה וּבְכָל עַבְדָּיו
 וּבְכָל עַם אֲרָצוֹ, כִּי יִדְעָתָ כִּי הִזְיִרוּ עָלֶיהֶם; וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם
 כְּהַיּוֹם הַזֶּה. Reader וְהַיּוֹם בְּקַעַת לְפָנֶיךָ, וַיַּעֲבְרוּ בַתּוֹךְ הַיָּם
 בַּיַּבֵּשָׁה; וְאֵת רַדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בַּמַּצּוֹלֹת, כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם
 עֲזִים.

Blessed be the Lord forever. Amen, Amen. Blessed out of Zion be the Lord who dwells in Jerusalem. Praise the Lord! Blessed be the Lord God, the God of Israel, who alone works wonders; blessed be his glorious name forever. May the whole earth be filled with his glory. Amen, Amen.¹

I Chronicles 29:10-13

David blessed the Lord before all the assembly, and David said: Blessed art thou, O Lord, God of Israel our Father, forever and ever. Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and the victory and the majesty, for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all. Riches and honor come from thee; thou rulest over all; in thy hand are power and might, and it is in thy power to make all great and strong. Hence, our God, we ever thank thee and praise thy glorious name.

Nehemiah 9:6-11

Thou art the Lord, thou alone. Thou hast made the heavens and the heaven of heavens with all their host, the earth and all the things upon it, the seas and all that is in them, and thou preservest them all; the host of the heavens worships thee. Thou art the Lord God, who didst choose Abram, and didst bring him out of Ur of the Chaldeans, and gavest him the name of Abraham. Thou didst find his heart faithful before thee, and didst make a covenant with him to give the land of the Canaanite, the Hittite, the Amorite, the Perizzite, the Jebusite, and the Girgashite—to give it to his descendants, and hast fulfilled thy words, for thou art righteous. Thou didst see the distress of our fathers in Egypt and hear their cry by the Red Sea; thou didst show signs and wonders on Pharaoh and all his servants and all the people of his land, for thou knewest that they dealt viciously against them; and so hast thou made a name for thyself to this day. The sea thou didst divide before them, so that they went through the middle of the sea on dry ground; and their pursuers thou didst cast into the depths, like a stone into the mighty waters.

¹ *Psalms* 89:53; 135:21; 72:18-19.

שמות יד, ל-לא

וַיֹּשַׁע יי בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם; וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל
 אֶת מִצְרָיִם מֵעַל שְׁפַת הַיָּם. Reader וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
 הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי בְּמִצְרָיִם, וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יי, וַיֵּאֱמִינוּ
 בַּיְיָ וּבַמּוֹשֶׁה עַבְדּוֹ.

שמות טו, א-ט

אֲזַיִּשֶׁר מוֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיי, וַיֵּאמְרוּ
 לֵאמֹר: אֲשִׁירָה לַיי כִּי גָאָה גָאָה, סוּס וְרֶכְבּוֹ רָמָה בָּיָם. עֲזִי
 חֲמַרְתָּ יְהוָה, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה; זֶה אֵלֵי וְאֲנֹהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי
 וְאֶרְמָמְנֶהוּ. יי אִישׁ מִלְחָמָה, יי שְׁמוֹ. מִרְכַּבַּת פָּרְעֹה וַחֲיִלוֹ יָרָה
 בָּיָם, וּמִבְּחַר שְׁלֹשִׁי שָׁבְעוּ בָיָם סוּף. תְּהַמֵּת יְכַסִּימוּ; יָרְדוּ
 בַּמְצוּלֹת כְּמוֹ אֲבָן. יַמִּינֶךָ יי נֶאֱדָרִי בַּפֶּתַח, יַמִּינֶךָ יי תִּרְעַץ
 אוֹיֵב. וּכְרַב גְּאוּנֶךָ תִּהְרַס קַמִּיךָ; תִּשְׁלַח חֲרֹנֶךָ, יֵאכְלְמוּ בַקֶּשׁ.
 וּבְרִוּחַ אַפִּיךָ נִעְרַמוּ מַיִם, נִצְבּוּ כְמוֹ גֵּד נִזְלִים, קָפְאוּ תְהַמֵּת
 בְּלִבָּיָם. אָמַר אוֹיֵב: אֶרְדֹּף אֲשִׁיג, אֶחְלַק שְׁלָל, תִּמְלְאֵמוּ
 נַפְשֵׁי, אֶרִיק חֲרָבִי, תוֹרִישְׁמוּ יָדַי. נִשְׁכַּף בְּרוּחְךָ, כִּסְמוּ יָם;
 צָלְלוּ כַּעֲזוּפְרֵת בְּמַיִם אֲדִירִים. מִי כְמִכָּה בְּאֵלִים יי, מִי כְמִכָּה
 נֶאֱדָר בַּקֶּדֶשׁ, נוֹרָא תְהַלֵּת, עָשָׂה פֶלְא. נְטִית יַמִּינֶךָ, תִּבְלַעְמוּ
 אֶרֶץ. נְחִית בְּחִסְדֶּךָ עִם־זוֹ נֶאֱלֵת; נְהַלֵּת כְּעֵזֶךָ אֶל נוֹה קִדְשֶׁךָ.
 שְׁמְעוּ עַמִּים, יִרְנְוּוּ; חֵיל אֲחֹז יִשְׁבִי פִלְשֶׁת. אֲזַ נִבְהֵלוּ אֱלוֹפֵי
 אֲדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֵאֲחַזְמוּ רָעַד; נִמְגּוּ כָל יֹשְׁבֵי כְנָעַן. תִּפַּל
 עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וַפְחָד; בְּגִל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֲבָן; עַד יַעֲבֹר
 עִמָּךָ יי, עַד יַעֲבֹר עִם־זוֹ קִנִּית. תִּבְאֲמוּ וְתִטְעַמוּ בְּהַר נְחֻלְתֶּךָ.

Exodus 14:30-31

Thus did the Lord save Israel that day from the power of the Egyptians; and Israel saw the Egyptians dead on the seashore. Israel saw the mighty act which the Lord had performed against the Egyptians, and the people revered the Lord; they believed in the Lord and in his servant Moses.

Exodus 15:1-19

Then Moses and the children of Israel sang this song to the Lord; they said: I will sing to the Lord, for he has completely triumphed; the horse and its rider he has hurled into the sea. The Lord is my strength and song, for he has come to my aid. This is my God, and I will glorify him; my father's God, and I will extol him. The Lord is a warrior—Lord is his name. Pharaoh's chariots and his army he has cast into the sea, and his picked captains are engulfed in the Red Sea. The depths cover them; they went down into the depths like a stone. Thy right hand, O Lord, glorious in power, thy right hand, O Lord, crushes the enemy. By thy great majesty thou destroyest thy opponents. Thou sendest forth thy wrath—it consumes them like stubble. By the blast of thy nostrils the waters piled up—the floods stood upright like a wall; the depths were congealed in the heart of the sea. The enemy said: "I will pursue them, I will overtake them, I will divide the spoil, my lust shall be glutted with them; I will draw my sword, my hand shall destroy them." Thou didst blow with thy wind—the sea covered them; they sank like lead in the mighty waters. Who is there like thee among the mighty, O Lord? Who is like thee, glorious in holiness, awe-inspiring in renown, doing marvels? Thou didst stretch out thy right hand—the earth swallowed them. In thy grace thou hast led the people whom thou hast redeemed; by thy power thou hast guided them to thy holy habitation. The peoples have heard of it and trembled; pangs have seized the inhabitants of Philistia. Then were the chieftains of Edom in agony; trembling seized the lords of Moab; all the inhabitants of Canaan melted away. Terror and dread fell on them. Under the great sweep of thy arm they are as still as a stone, till thy people pass over, O Lord, till the people thou hast acquired pass over. Thou wilt bring them in and plant them in the highlands of thy own,

מְכוּן לְשִׁבְחָהּ פְּעֻלָּתָהּ, יי; מִקְדָּשׁ, אֲדָנִי, כּוֹנְנֵנוּ נִדְיָהּ. יי יִמְלֹךְ
לְעֵלָם וָעֶד. יי יִמְלֹךְ לְעֵלָם וָעֶד.

כִּי בָא סוּס פְּרָעָה בְּרִכְבוֹ וּבִפְרָשָׁיו בָּיָם, וַיָּשָׁב יי עֲלֵיהֶם
אֶת מֵי הַיָּם; וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבֻשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם.

כִּי לִי הַמְּלוּכָה, וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם. Reader וְעַל מוֹשִׁיעִים בְּהַר
צִיּוֹן לְשִׁפְט אֶת הַר עֶשׂוֹ, וְהִיטָה לִי הַמְּלוּכָה. וְהָיָה יי לְמֹלֵךְ
עַל כָּל הָאָרֶץ; בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

נִשְׁמַת כָּל חַי תִּבְרָךְ אֶת שְׁמֹךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר
תִּפְאָר וּתְרוּמָם זִכְרָךְ, מִלְּכֵנוּ, תִּמְוֶד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
אֶתָּה אֵל, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֹלֵךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ, פּוֹדֶה
וּמַצִּיל וּמְפָרֵס, וּמְרַחֵם בְּכָל עַת צָרָה וְצוּקָה; אֵין לָנוּ מֹלֵךְ
אֶלָּא אַתָּה. אֱלֹהֵי הָרָאשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים, אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת,
אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת, הַמְּהַלֵּל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת, הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיֵּי לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, הַמְּעוֹרֵר
יְשׁוּנִים, וְהַמְּקִיץ נֹרְדָּמִים, וְהַמְּשִׁיחַ אֲלָמִים, וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים,
וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לֵךְ לְבִדְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים.

לֵךְ שִׁירָה (Abudarham). Rashi and Rashbam are likewise of the opinion that *כי בא סוס פרעה* (Exodus 15:19) is not part of the song of Moses. However, Ibn Ezra and other authorities interpret this verse as part of the song of Moses.

Nishmath was well known in the talmudic period. A portion of this poem is quoted as part of the prayer for rain (Berakhoth 59b; Ta'anith 6b). The phrase "countless millions of favors" probably refers to the drops of rain, each drop being a separate favor; indeed, the Talmud suggests that thanks should be given for every drop of rain. *Nishmath* is identified in the Talmud (Pesahim 118a) with *ברכת השיר*, recommended by the Mishnah for the closing of the *Haggadah* service on Passover. Many biblical phrases have been utilized

the place which thou, O Lord, hast made for thy dwelling, the sanctuary, O Lord, which thy hands have established. The Lord shall reign forever and ever. The Lord shall reign forever and ever.

For the horses of Pharaoh with his chariots and his cavalry entered the sea, and the Lord made the waters of the sea flow back on them, while the children of Israel walked on dry land in the midst of the sea.

For sovereignty is the Lord's, and he governs the nations. Deliverers shall go up to Mount Zion to rule the hill country of Esau, and dominion shall be the Lord's. The Lord shall be King over all the earth; on that day shall the Lord be One and his name One.¹

NISHMATH

The soul of every living being shall bless thy name, Lord our God; the spirit of all mortals shall ever glorify and extol thy fame, our King. From eternity to eternity thou art God. Besides thee we have no king who redeems and saves, ransoms and rescues, sustains and shows mercy in all times of woe and stress. We have no King but thee.

God of the first and of the last, God of all creatures, Lord of all generations, endlessly praised be he who guides his world with kindness and his creatures with mercy. The Lord neither slumbers nor sleeps; he rouses those who sleep and awakens those who slumber; he enables the speechless to speak and sets the captives free; he supports all who fall and raises all who are bowed down. To thee alone we give thanks.

in this beautiful poem, which has been modified and expanded in the course of centuries. It is held that *Nishmath* is a composite poem, consisting of three independent parts. The first paragraph was known in mishnaic times, the second was composed in talmudic times (up to תשחור), and the concluding part was added during the early geonic period.

¹ *Psalm 22:29; Obadiah 1:21; Zechariah 14:9.*

אלו פיני מלא שירה בים, ולשוננו רנה בהמון גליו, ושפתותינו שבה במרחבי רקיע, ועינינו מאירות בשמש ובירח, ונדינו פרושות בנשרי שמים, ורגלינו קלות כאילות, אין אנחנו מספיקים להודות לך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, ולברך את שמך על אחת מאלה (אלה) אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו. מוצרים גאלתנו, יי אלהינו, ומבית עבדים פדיתנו; ברעב ונתנו ובשבע כלכלתנו; מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו, ומחלים רעים ונאמנים דליתנו. עד הגה עזרנו בתמוה ולא עזבונו חסדיך; ואל תששנו, יי אלהינו, לנצח. על בך אברים שפלתנו בנו, ורוח ונשמה שנפחת באפינו, ולשון אשר שמת בפינו, הן הם יודו ויברכו, וישבחו ויפארו, וירוממו ויעריצו, ויגדישו וימליכו את שמך, מלבנו. כי כל פה לך יודה, וכל לשון לך תשבע, וכל ברך לך תכרע, וכל קומה לפניה תשתחווה, וכל לבבות יראוה, וכל קרב ובליות יזמרו לשמך, בדרך שכתוב: כל עצמותי תאמרה, יי מי כמותך, מציל עני מחזק מכננו, ועני ואביון מנולו. מי ידמה לך, ומי ישנה לך, ומי יערך לך, האל הגדול, הגבור והנורא, אל עליון, קנה שמים וארץ. Reader נהללה ונשבחה ונפארה, ונברך את שם קדשך, באמור: לדוד, ברכי נפשי את יי, וכל קרבי את שם קדשו. האל בתעצמות עזה, הגדול בכבוד שמך, הגבור לנצח ונהנורא בנוראותיה.

On *Yom Kippur* turn to page 581

מאלף אלמי is the correct reading, and in accordance with *Siddur Rav Amram Gaon, Siddur Rav Saadyah Gaon, Maimonides, Abudarham* and other authorities. Countless worshipers, however, are in the habit of saying מאלף אלמי. The redundant word אלף has therefore been left here in parentheses.

Were our mouth filled with song as the sea [is with water], and our tongue with ringing praise as the roaring waves; were our lips full of adoration as the wide expanse of heaven, and our eyes sparkling like the sun or the moon; were our hands spread out in prayer as the eagles of the sky, and our feet as swift as the deer—we should still be unable to thank thee and bless thy name, Lord our God and God of our fathers, for one thousandth of the countless millions of favors which thou hast conferred on our fathers and on us. Thou hast delivered us from Egypt, Lord our God, and redeemed us from slavery. Thou hast nourished us in famine and provided us with plenty. Thou hast rescued us from the sword, made us escape the plague, and freed us from severe and lasting diseases. Until now thy mercy has helped us, and thy kindness has not abandoned us; mayest thou, Lord our God, never forsake us.

Therefore, the limbs which thou hast apportioned in us, the spirit and soul which thou hast breathed into our nostrils, and the tongue which thou hast placed in our mouth, shall all thank and bless, praise and glorify, extol and revere, hallow and do homage to thy name, our King. Indeed, every mouth shall praise thee; every tongue shall vow allegiance to thee; every knee shall bend to thee, and every person shall bow before thee. All hearts shall revere thee, and men's inmost being shall sing to thy name, as it is written: "All my being shall say: O Lord, who is like thee? Thou savest the poor man from one that is stronger, the poor and needy from one who would rob him."¹ Who is like thee, who is equal to thee, who can be compared to thee, O great, mighty and revered God, supreme God, Master of heaven and earth? We will praise, laud and glorify thee and bless thy holy name, as it is said by David: "Bless the Lord, O my soul, and let my whole being bless his holy name."²

Thou art God in thy tremendous power, great in thy glorious name mighty forever and revered for thy awe-inspiring acts.

On Yom Kippur turn to page 582

¹ Psalm 35:10. ² Psalm 103:1.

הַמֶּלֶךְ

יושב על כסא רם ונשא.

שוכן ער, מרום וקדוש שמו, וכתוב: רננו צדיקים ביה,
לישרים נאזה תהלה.

בפי ישרים תתרומם,
ובדברי צדיקים תתברך.
ובלשון חסידים תתקדש,
ובקרב קדושים תתהלל.

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך,
מלכנו, בכל דור ודור; שכן חובת כל היצורים, לפניך יי
אלהינו ואלהי אבותינו, Reader להודות, להלל, לשבח,
לפאר, לרומם, להדר, לברך, לעלה ולקלס על כל דברי
שירות ותשבחות דוד בן-ישי עבדך משיחה.

ישתבח שמך לעד, מלכנו, האל המלך הגדול והקדוש,
בשמים ובארץ. כי לך נאזה, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיר
ושבחה, הלל וזמרה, עז וממשלה, נצח, גדלה וגבורה, תהלה
ותפארת, קדשה ומלכות, Reader ברכות והודאות, מעתה
ועד עולם. ברוך אתה, יי, אל מלך גדול בתשבחות, אל
ההודאות, אדון הנפלאות, הבוחר בשירי זמרה, מלך, אל,
חי העולמים.

המלך is chanted in ever-increasing tones to emphasize that the King of the universe is sitting in judgment. Introduced in the thirteenth century by

O KING!

Thou art seated upon a high and lofty throne.

Thou who abidest forever, exalted and holy is thy name. It is written: "Rejoice in the Lord, you righteous; it is fitting for the upright to give praise."

By the mouth of the upright thou art praised;
By the speech of the righteous thou art blessed;
By the tongue of the faithful thou art hallowed;
Inside the holy beings thou art extolled.

In the assemblies of the tens of thousands of thy people, the house of Israel, with ringing song shall thy name, our King, be glorified in every generation; for this is the duty of all creatures towards thee, Lord our God and God of our fathers: to thank and praise, laud and glorify, extol and honor, bless and exalt and acclaim thee, even beyond all the songs of praise by David, son of Jesse, thy anointed servant.

Praised be thy name forever, our King, great and holy God and King, in heaven and on earth; for to thee, Lord our God and God of our fathers, pertain song and praise, hymn and psalm, power and dominion, victory, greatness and might, renown and glory, holiness and kingship, blessings and thanks, henceforth and forever. Blessed art thou, O Lord, most exalted God and King, Lord of wonders, who art pleased with hymns, thou God and King, the life of the universe.

Rabbi Meir of Rothenburg, this custom was firmly established by Rabbi Jacob Moelin (*Maharil*), the leading Jewish authority of fourteenth century Germany.

שִׁכּוֹן עַד is borrowed from Isaiah 57:15. The initials of the four synonyms for "righteous" in בְּטוֹי יְשׁוּרִים form the acrostic יצחק; the third letters of the verbs תתהלל, תתקדש, תתברך, תתרום form the acrostic רבקה.

¹ Psalm 33:1.

ההלים קל

שיר המעלות. ממעמקים קראתיה, יי. אדני, שמעה בקולי, תהייה אזניה קשבות לקול תחנוני. אם עונות תשמר יה, אדני, מי יעמד. כי עמך הסליחה, למען תנרא. קניתי יי, קנתה נפשי, ולדברו הוחלתי. נפשי לאדני משמרים לבקר, שמרים לבקר. יחל ישראל אל יי, כי עם יי החסד, והרבה עמו פדות. והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו.

יחגדל ויחקדש שמה רבא בעלמא די ברא כרעותה; וימליך מלכותה בתיכון ובימיכון, ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מבךך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתחדר, ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, בריך הוא, לעלא לעלא מן כל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחמתא, דאמירו בעלמא, ואמרו אמן.

Silent meditation:

Reader:

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים,
הקדוש ברוך הוא, שהוא ראשון והוא
אחרון, ומבליעדיו אין אלהים. סלו

ברכו את יי המברך.

Congregation and Reader:

ברוך יי המברך לעולם ועד.

לרכב בערבוב, בנה שמו, ועלוז לפניו; ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה. ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד. יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, יוצר אור ובורא
חשך, עשה שלום, ובורא את הכל.

אור עולם באוצר חיים; אורות מאפל אמר ויהי.

The psalm is now generally understood to mean a psalm sung by the pilgrims as they went up to Jerusalem to celebrate the three pilgrim festivals.

Psalm 130

A Pilgrim Song. Out of the depths I call to thee, O Lord. O Lord, hear my voice; let thy ears be attentive to my supplicating voice. If thou, O Lord, shouldst keep strict account of iniquities, O Lord, who could live on? But with thee there is forgiveness, that thou mayest be revered. I look for the Lord, my whole being hopes; I wait for his word. My soul waits for the Lord more eagerly than watchmen for the dawn, than watchmen for the dawn. O Israel, put your hope in the Lord, for with the Lord there is kindness; with him there is great saving power. It is he who will redeem Israel from all its iniquities.

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

Reader:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation and Reader:

Blessed be the Lord who is blessed
forever and ever.

besides him there is no God. Extol him who is in the heavens—Lord is his name, and rejoice before him. His name is exalted above all blessing and praise. Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever. Let the name of the Lord be blessed henceforth and forever.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who formest light and createst darkness, who makest peace and createst all things.

In God's life-treasure there's light eternal;
He spoke, and out of darkness there was light.

Psalm 130 is an expression of remorse for sin and a plea for forgiveness. Since God reveals himself as a forgiving God, Israel can hope and trust.

FIRST DAY

(On the second day turn to page 177)

מִלֶּדֶת אֲזוּר גְּבוּרָה, גְּדוּל שְׁמֹנֶה בְּגְבוּרָה, לֶדֶת זְרוּעַ עִם גְּבוּרָה.
 מִלֶּדֶת בְּגִדֵי נָקֵם, לְבֶשׂ בְּיוֹם נָקֵם, לְצַרְרֵי יוֹשֵׁב אֶל חֵיקֵם.
 מִלֶּדֶת גְּאוּת לְבֶשׂ, יָמִים מְנִבֵּשׂ, וְנִאֲוֹת אֲפִיקִים מְכַבֵּשׂ.

Reader:

מִלֶּדֶת בְּעֶשְׂרֵה לְבוּשִׁים, הִתְאַזֵּר בְּקְדוּשִׁים.
 אֵל נֶעְרַץ בְּסוּד קְדוּשִׁים, קְדוּשׁ.

Congregation:

מִלֶּדֶת דָּר בְּנִהוּרָא, עֲטָה בְּשִׁלְמָה אוֹרְהָ,
 מִשְׁפָּטָנוּ יוֹצִיא כְּאוֹרְהָ.
 מִלֶּדֶת הִתְאַזֵּר עֵז, יְמִינוּ תְּעֵז, וְאַנּוּשׁ אֵל יַעֲז.
 מִלֶּדֶת וַיִּלְבֹּשׂ צְדָקָה, וְנִקְדַּשׁ בְּצְדָקָה, לֶדֶת יִי הַצְּדָקָה.
 מִלֶּדֶת זֶה הַדּוֹר בְּלִבוּשׁוֹ, וְכֹבֵעַ יְשׁוּעָה בְּרֵאשׁוֹ,
 אֱלֹהִים יָשֵׁב עַל כִּסֵּא קְדוּשׁוֹ.
 מִלֶּדֶת חֲמוּץ בְּגִדִים, בְּדָרְכוֹ בּוֹגְדִים, יִבְצֵר רוּחַ בְּגִדִים.
 מִלֶּדֶת טְלִיתוֹ בְּשִׁלְגַּן מְצַחֲצַח, צַח וּבְצַחֲצַחוֹת יְצַחֲצַח,
 מְצַחֲצַחִים פְּעֵלִם לְנִצַּח.

Yotser, called *Yotser* because it follows the benediction *אוֹר*, was composed by Rabbi Elazar ha-Kallir during the eighth century. This author of at least two hundred liturgical poems, many of which cannot be understood without a commentary, drew upon the vast talmudic literature and utilized countless midrashic interpretations for the *piyyutim* he created with strict attention to rhyme and acrostics.

This hymn gives expression to the hope that the mighty Creator of the universe will cause righteousness to reign supreme upon earth. The twenty-four stanzas are in alphabetical order; the letter *n* is repeated three times to complete the round number twenty-four. Combining the language of the Scriptures into a rare mosaic, the author used phrases from Psalms 65:7; 89:14;

King girded with power,
Great is thy name in might,
Powerful is thy arm.

King in garments of zeal,
On the day of vengeance
Thou shalt requite thy foe.

King robed in majesty,
Thou didst dry up the seas
And repress the proud foe.

King in tenfold garments,
Girt for Israel's sake,
God holy and revered
Amidst holy beings

King who dwellest in light,
Robing thyself in light,
Bring our judgment to light.

King who art girt with strength,
Whose right hand is mighty,
No man can defy thee.

King arrayed in justice,
Hallowed in righteousness,
Thine, O Lord, is justice.

King arrayed in splendor,
God with crown of triumph,
Sits on his holy throne.

King in crimson garments,
Treading down deceivers,
Cuts down haughty spirits.

King with robes white as snow,
The Pure One neatly cleans
Those who cleanse their deeds.

93:1; *Isaiah* 59:17; *Jeremiah* 10:6; *Daniel* 2:22; *Psalms* 104:2; 47:9; *Isaiah* 42:13; 57:15; 59:17; *Zephaniah* 3:8; *Psalms* 46:4; 67:7; 76:13; 99:1; *Isaiah* 29:15; 24:21; *Job* 21:22; *Psalms* 95:14; 97:2; 99:4; *Zechariah* 4:10.

מִלֶּדֶד יַעֲטֵם קִנְיָאָה, קִנְיָא קִנְיָא נְאֻה נְאֻה,

כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יַעִיר קִנְיָאָה.

מִלֶּדֶד כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ, יִשְׁתַּחֲוֶי לְמִלֶּדֶד עַל כָּל הָאָרֶץ,

כִּי בָא לְשִׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ.

מִלֶּדֶד לְיוֹם קוֹמוֹ לְעֵד, כָּל יִצּוֹר לְפָנָיו יִרְעַד,

רָם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עֵד.

מִלֶּדֶד מוֹשֵׁל עוֹלָם בְּגִבּוֹרָתוֹ, יִרְעֵשׂוּ הָרִים מִנְּאֻתוֹ,

וּכְאֵילִים יִרְקְדוּ מִנְּעֻרָתוֹ.

מִלֶּדֶד נוֹרָא לְמַלְכֵי אֶרֶץ, חוּל תְּחוּל הָאָרֶץ,

מִיּוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים תְּנוּט הָאָרֶץ.

מִלֶּדֶד שְׂאֵתוֹ מִי יַעֲצֵר-כַּחַת, וְהוּא נוֹשֵׂא כָל בְּכַחַת,

נוֹתֵן לְיַעַף כַּחַת.

מִלֶּדֶד עֲמָדוֹ לְדָוִן, בְּיוֹם הַדָּוִן, שְׁפּוֹט גָּאִים בְּדָוִן.

מִלֶּדֶד פִּלְשׁ סוֹד הַמַּעֲמִיקִים, לְסִתִּיר עֲצָה בְּמַעֲמָקִים,

יִחַשֵּׁף וַיִּגְלֶה עֲמוּקִים.

מִלֶּדֶד צִנּוּה מִכָּל רוּחַ, עָרִיצֵי גְסֵי הָרוּחַ, לְאַפְפָּם בְּשִׁטְף רוּחַ.

מִלֶּדֶד קַהֲל מַלְכֵי אֲדָמָה, בְּסַעֲרוֹ מִשְׂא רוּמָה,

יִפְקֹד עַל צָבָא רוּמָה.

מִלֶּדֶד רָם וְנִבְהָה בְּמִשְׁפָּט, וְעַז מִלֶּדֶד אָהֵב מִשְׁפָּט,

מִכּוֹן בְּסֵאוֹ צָדֵק וּמִשְׁפָּט.

King in robes of vengeance,
Zealous and exalted,
Warlike he stirs his wrath.

King of the entire world,
All shall worship the King
Who comes to rule the world.

King when arising to judge,
Every creature shall tremble
Before God Eternal.

King, the world's strong ruler,
Mountains quake before him,
Skip like rams at his wrath.

King, dread of earth's tyrants,
The world shall writhe with pangs,
Quake before God enthroned.

King whose might none withstands,
Whose power sustains all,
Gives strength to the weary.

King who arraigns mankind
On the day of judgment,
Chastens the proud justly.

King disclosing secrets
Of those who hide counsel,
Unveils deep-laid designs.

King who commands all winds,
The arrogant tyrants
He shall destroy by blast.

King gathering earth's kings,
Shall inflict punishment
On Edom's haughty hosts.

King most high in judgment,
The King who loves justice,
His throne rests on justice.

מִלֵּךְ שׁוֹפֵט צָדֵק, לְפָנָיו יִהְיֶה צָדֵק,
 לְהִלְיֵץ בְּעַד רֹדְפֵי צָדֵק.
 מִלֵּךְ תִּקְרֶה בְּמִשְׁלָה, וּבִסְאוֹ תִּלְהַ לְמַעַלָּה,
 וּמִלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה.
 מִלֵּךְ תַּחַת חֶלֶד מִהַבְּיטוֹ, מִרְעִיד יְסוּד בְּהַבְּיטוֹ,
 בְּכֹל מִשׁוֹטֵט מִבְּטוֹ.
 מִלֵּךְ פֶּה בְּכֹל פְּעַל, בְּכֹל מִזֶּה יַפְעַל, בְּמִטָּה וּבְמַעַל.

Reader:

מִלֵּךְ אֱלֹהֵי עוֹלָם, הַמְּלִיכוֹהוּ עִם עוֹלָם,
 יְיָ יִמְלֵךְ לְעוֹלָם, קָדוֹשׁ.

Continue on page 183.

SECOND DAY

מִלֵּךְ אָמוֹן מֵאַמְרֵךְ מְרַחֵק מִצָּב, שְׂמֵךְ יִתְפָּאֵר בְּעֲרֵתֵךְ
 יִתְיַצֵּב, לְעוֹלָם יְיָ דְבָרֵךְ נִצָּב.
 מִלֵּךְ בְּכַלּוֹתֵךְ הַיּוֹם מַעַשׂ אֲמוֹנֹתֵךְ, מִדִּין הַצִּלָּתְךָ מְרַקֵּם
 בְּתַמוֹנְתֵךְ, לְדוֹר וָדוֹר אֲמוֹנֹתֵךְ.
 מִלֵּךְ נִזְרָתָךְ כְּמוֹ כֹּן לְצִאֲצָאִימוֹ פְּדִיּוֹם, עֲבוֹר לְהַמְלֵט
 מִשְׂאֵתֵךְ אִיּוֹם, לְמִשְׁפָּטֵיךְ עֲמַדוֹ הַיּוֹם.

Malkuyyoth was written by Rashi's uncle, Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun of Mayence, one of the most brilliant scholars of the eleventh century. It is based upon the ideas embodied in the familiar *Malkhuyyoth*, *Zikhronoth* and *Shofaroth* of the *Musaf* service and consists of seven sections,

King judging righteously,
Justice walks before him
To plead for the upright.

King powerful in rule,
Whose throne is in heaven,
His kingdom covers all.

King who looks down earthward,
Whose gaze shakes foundations,
His sight sweeps world over.

King who probes all actions
That are done anywhere
On earth and in heaven.

King and God eternal,
Crowned by an ancient people,
The Lord reigns forever.

Continue on page 184.

SECOND DAY

O King, thy promise stands fast from of yore; thy name,
glorified among thy people, shall endure.

Thy word, O Lord, stands firm forever.

O King, when thou didst complete thy work of creation on this
day, from unmerciful judgment thou didst deliver Adam formed
in thy own likeness.

Thy faithfulness lasts through all generations.

O King, thou didst also promise deliverance for Adam's descen-
dants, that they may escape thy dread judgment.

Before thy bar of justice they stand this day.

closing with stanzas that contain the acrostic *שמעון בר יצחק, אלהון בני יחי לארך*. Another acrostic, formed at the beginning of the second verse of every stanza, reads: *שמעון ברבי יצחק, אלהון בני*. All the stanzas end with quotations from the Scriptures.

Reader:

שומרי מצות עדיף ועבדיך, נטלים ונשאם
להרבות בבורך, כי הכל עבדיך, קדוש.

זכר דורשיך לתחי לעוררם, והרם קרנם ברתמיה
להקדם, זכר ערתך קנית קדם.

זכר המשוכה אתריך באהב לחלותך, נסמכת בשעשוע
דת גחלתך, נאלת שבט נחלתך.

זכר ומהר יום ישעך לקרבו, בדבירך להשתחוות
ובמשכנותיך לבא, הר ציון זה שכנת בו.

Reader:

ברחמים נקר צעירי הצאן, חקם הטריפם פנימי

והיצונו, ואני תפלתי לך יי עת רצונו, קדוש.

שופר זמנו בא תקוע בעניניו, בקרן איל להזכר לבחוניו,
אחר נאחזו בסבך בקרניו.

שופר חרד המחנה מרחוק לעמוד, רחום זכרהו ולצדקנו
תחמוד, השופר הולך וחזק מאד.

שופר טבסטו בבסה למי מנה עפר, ישובו מאנו בכפור
להתכפר, תקעו בחרש שופר.

Reader:

אל חנו נחלתו בנעם להשפר, ידעם קרוא
קר בנותיו במספר, ותיטב ליי משור פר, קדוש.

Reader:

O lift and exalt thy worshipers who keep thy commandments, that they may increase thy renown.

They are all thy servants.

Remember those who seek thee, and raise them to life; in thy mercy, speedily grant them lofty strength.

Remember thy community thou didst win of old.

Remember a people that follows thee and tenderly implores thee; they are sustained by the delight of thy fiery Law.

Thou didst redeem thy own people.

Remember and speed thy day of deliverance; let us come to worship in thy shrine, thy dwelling-place.

It is Mount Zion where thou abidest.

Reader:

In mercy do thou cherish the young of thy flock; sustain them spiritually and materially.

May my prayer reach thee, O Lord, at a time of grace.

The time for sounding the shofar in the manner prescribed has arrived; may thy tested people be favorably remembered through the sounding of the ram's horn.

Abraham saw behind him a ram caught in the thicket by its horns.

At the sound of the shofar at Mount Sinai, the people in the camp trembled and stood far back; Merciful One, graciously remember to acquit us.

The trumpet-blast grew louder and louder.

Thou hast instituted the shofar-sounding on Rosh Hashanah, that Israel may repent from evil and win pardon on Yom Kippur.

Blow the shofar on the new moon.

Reader:

God has granted serene beauty to his people; he taught them to recount his offerings.

Prayer pleases the Lord more than the sacrifice of a bullock.

מִלֶּדֶת יִשְׁפֹּט עַמִּים בְּמִישְׁרִים לְנִשְׁאוֹ, צוֹפֵה לְדַקְדֵּק דִּינָם
בְּהַתְנַשְׂאוֹ, בּוֹנֵן לְמִשְׁפָּט בִּסְאוֹ.

מִלֶּדֶת כַּבִּיר נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה לְבָדוֹ, חַי יִגְבֶּה בְּמִשְׁפָּט
בְּהַתְכַבְּרוֹ, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ.

מִלֶּדֶת לְרַגְזוֹ רַחֵם יִזְכּוֹר בְּנֶאֱמוֹ, קָרוֹב לְהַצְדִּיק עִם
הַמְּנַחֲדִים שְׁמוֹ, עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ.

Reader:

יִרְאֶה פְּעֻלָּה וַהֲדַרְךָ לְתַמִּימִים, חַיּוֹת בְּצִלָּה
לְאַרְךָ יָמִים, מִלְּכוּתְךָ מִלְּכוּת כָּל עוֹלָמִים, קְדוֹשׁ.
זָכַר מִקְנִיָּה גַּחַת שְׁלַחְנֶיךָ לְעַרְבָּה, אֲדָר תְּהַלְתֶּךָ בְּפִימוֹ
לְהַתְבָּרָה, זָכַר צְדִיק לְבָרָה.
זָכַר נְדִיבֵי עַמִּים אֲבוֹת הָעוֹלָם, חֲשׂוֹף עֲבָרֶיךָ מִזְרוֹן
וְנִעְלָם, וַחֲסֹד יְיָ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם.
זָכַר סִפְת שְׁלֹם הַיּוֹשֶׁבֶת בְּרוּדָה, חוֹשֶׁה לְהַכִּין אוֹתָהּ
וְלִסְעָדָהּ, יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן תְּגַלְגֵּלָה בְּנוֹת יְהוּדָה.

Reader:

לְתַי עוֹלָם יִבְתְּבוּ אַמּוֹנֵי, יִזְכּוּ לְחַזוֹת בְּנֵעָם יְיָ.
לְזַכְרוֹן בְּהִיבֵל יְיָ, קְדוֹשׁ.
שׁוֹפָר עֲבָרַת קוֹלוֹ נִשְׁמַע בְּאֲשׁוּר, לְהַעֲטוֹת שְׂמַחַת עוֹלָם
בְּקִשׁוֹר, וּבְאֵי הָאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר.
שׁוֹפָר פִּצְץ קוֹלוֹ בְּעֲבָרֵי נְהָרִים, חֲרוֹת לְהַשְׁמִיעַ יְהוּדָה
וְאֶפְרַיִם, וְהַנְּדָחִים בְּאַרְץ מִצְרַיִם.

The exalted King rules nations with justice; ascending his throne, he probes and examines their cause.

He has established his throne for justice.

The Almighty King alone is hallowed through righteousness; the Eternal is extolled and glorified by justice.

He upholds the cause of his worshiper.

The King remembers to be merciful amid his wrath, as he did promise; he is ever near to justify the people that proclaims his Oneness.

Israel his people acclaim him every day.

Reader:

May thy work and thy splendor be visible to the faithful; may they ever live within thy divine protection.

Thy kingdom is a kingdom of all ages.

Remember to grant thy blessings to those who hope in thee; may thy glorious praise ever be on their lips.

The memory of the upright is blessed.

Remember our ancient princely patriarchs; hold thy servants back from wilful sins and unknown faults.

The Lord's kindness is everlasting.

Remember the lonely city of Jerusalem; hasten to restore it, to defend it.

Let Mount Zion be glad, let the towns of Judah rejoice.

Reader:

May the faithful be inscribed to life everlasting; may they behold the grace of the Lord.

Be they a memorial in the Temple of the Lord.

The clear tones of the shofar shall yet be heard, spreading everlasting joy.

Those lost in the land of Assyria shall come.

The voice of the shofar shall resound through the coasts of Syria, proclaiming the freedom of Judah and Ephraim.

The dispersed in the land of Egypt shall come.

שׁוֹפָר צְרִפְתָּ וּסְפָרְדָּ וַיִּצְרַח לְהַתְקַדֵּשׁ, נְפוּצִים בְּאַרְבַּע
נִצָּח יַחַדְשׁ, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לִי בְּהַר הַקֹּדֶשׁ.

Reader:

אֲמַרְי נְחוּמִיָּה וְשִׁשְׁעֻנִי בְּכַפְלִים, סִלָּה לְעַבְדְּךָ
בְּכָל גְּבוּלָיִם, בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם, קְדוֹשׁ.
מִלֶּךְ קְדוֹשׁ שׁוֹכֵן שְׁמַי עָרֶץ, נַחֲזֵץ מְבַשֵּׁר עֲלוֹת הַפּוֹרֶץ,
יְיָ מִלֶּךְ תִּגַּל הָאָרֶץ.
מִלֶּךְ רָם וְנֹשֵׂא הַיּוֹדֵעַ וְעַד, בְּנֵה קַרְיַתְךָ כִּי בָּא מוֹעֵד,
יְיָ יְמִלֶּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
מִלֶּךְ שְׁלֹטוֹנָה לְעַד כָּל מְשָׁלָם, יִשָּׂר לִירֵאָה הַרְבֵּה
לְהוֹעִילָם, יְמִלֶּךְ יְיָ לְעוֹלָם.

Reader:

תִּנְהַנְנוּ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים לְהַתְהַלֵּךְ, בְּאוֹר יְיָ
לְכוּ וְנִלְכָה, וְהִיְתָה לִי הַמְּלוּכָה, קְדוֹשׁ.

ON WEEKDAYS

(On Sabbath turn to next page)

הַמֵּאִיר לְאָרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ
בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. מָה רַבּוּ מַעֲשָׂיָה, יְיָ; בָּלָם
בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, מִלְּאָה הָאָרֶץ קִינְנָה. הַמִּלֶּךְ הַמְרוֹמֵם לְבָדוֹ
מֵאֵז, הַמְשַׁבַּח וְהַמְפָּאֵר וְהַמְתַּנְשֵׂא מִימֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם,
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֲגֻנֵינוּ, צוֹר מִשְׁנַבְּנוּ, מִגֹּן
יִשְׁעֵנוּ, מִשְׁנֹב בְּעֵדְנוּ.

אֵל בְּרוּךְ גְּדוֹל דַּעַת, הַכִּין וּפָעַל וְזָהַר חֲמָה, טוֹב יִצַּר
כְּבוֹד לְשֵׁמוֹ, מְאֹרוֹת נֶתַן סְבִיבוֹת עֲזוֹ, פְּנוֹת צְבָאוֹ קְדוֹשִׁים,

The shofar shall trill for the exiles in Zarephath and Sepharad to prepare; it shall restore to a new life those scattered in the four corners of the world.

They shall worship the Lord on the holy mountain.

Thy words of comfort redouble my delight; in all regions men shall serve thee evermore.

On the holy mountain of Jerusalem we will serve thee, Holy One.

Holy King, who abidest in the majestic heavens, speed the forerunner of our deliverance, the advent of our deliverer.

The Lord is King; let the earth rejoice.

High and exalted King, who dost know and witness all, rebuild thy city, for the time has come.

The Lord shall reign for evermore.

King, whose everlasting dominion extends over all, clear the path for the good of those who revere thee.

The Lord shall reign forever.

Guide us now in the land of the living. Come. let us walk in the light of the Lord.

Dominion shall be the Lord's.

ON WEEKDAYS

(On Sabbath turn to next page)

In mercy thou givest light to the earth and to those who dwell on it; in thy goodness thou renewest the work of creation every day, constantly. How great are thy works, O Lord! In wisdom hast thou made them all; the earth is full of thy creations. Thou alone, O King, art ever exalted! Thou art lauded, glorified and extolled from days of old. Eternal God, show us thy great mercy! Lord of our strength, thou art our secure Stronghold, our saving Shield, our Refuge.

The blessed God, great in knowledge, designed and made the brilliant sun. The Beneficent One created glory for his name. He placed luminaries round about his majesty. His chief hosts are

רוֹמְמֵי שְׂדֵי, תְּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וְקִדְשָׁתוֹ. תַּתְּבַרְךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ, עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יְדִידָה, וְעַל מְאֹרֵי אוֹר שֶׁשָּׁשִׁית;
 יִפְאָרוּךְ סֶלָה. Continue תתבָּרַךְ page 187.

ON SABBATH

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יִשְׁבְּחוּךָ, וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קְדוֹשׁ כִּיָּי.
 הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶלָה, יוֹצֵר הַכֹּל, הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם
 דְּלִתּוֹת שְׁעָרֵי מִזְרַח, וּבּוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רָקִיעַ, מוֹצִיא חֲמָה
 מִמְּקוֹמָהּ, וְלִבְנֵה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ, וּמֵאִיר לְעוֹלָם כְּלוֹ וְלִיּוֹשְׁבָיו
 שֶׁבְּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים. הַמֵּאִיר לְאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים,
 וּבִטְוֵבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. הַמְּלַךְ
 הַמְּרוֹמֵם לְבִדּוֹ מְאֹז, הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מֵימּוֹת
 עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אָדוֹן עָגוֹן,
 צוֹר מִשְׁנַבְּנוּ, מְגַן יִשְׁעֵנוּ, מִשְׁנַב בְּעַגְנוּ. אֵין כְּעַרְבֶךָ וְאֵין
 זוֹלָתְךָ; אֶפְסֵם בְּלִתְךָ, וּמִי דוֹמָה לָךְ. Reader אֵין כְּעַרְבֶךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ, בְּעוֹלָם הַזֶּה; וְאֵין זוֹלָתְךָ, מְלַכְנוּ, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
 אֶפְסֵם בְּלִתְךָ, גּוֹאֲלֵנוּ, לֵימּוֹת הַמְּשִׁית; וְאֵין דוֹמָה לָךְ, מוֹשִׁיעֵנוּ.
 לְתַחֲיִית הַמֵּתִים.

אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים	בְּרוּךְ וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה;
נְדָלוֹ וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם	דַּעַת וְתִבְוֵנָה סוֹבְבִים אֹתוֹ.
הַמְּתַנַּאֵה עַל חַיּוֹת הַקָּדָשׁ	וְנִהְדָּר בְּכְבוֹד עַל הַמְּרַכְבָּה;
זְכוֹת וּמִישׁוֹר לְפָנֵי כְּסֹאוֹ	חֶסֶד וְרַחֲמִים לְפָנֵי כְבוֹדוֹ.

אין אל is an alphabetical hymn, generally attributed to the *Yarde Mer-
 kavah*, mystics of the eighth century, who applied their minds to theosophy.
 The *Tur* mentions a variant reading, והקטן instead of והקמק, according to
 which the clause concerning the moon refers to the talmudic tradition that

holy beings that extol the Almighty. They constantly recount God's glory and holiness. Be thou blessed, Lord our God, for thy excellent handiwork and for the luminaries which thou hast made; they ever render thee glory.

Continue "Be thou blessed," page 188.

ON SABBATH

All shall thank thee; all shall praise thee; all shall declare: There is none holy like the Lord! All shall forever extol thee, Creator of all. Thou, O God, openest daily the gates of the east, and cleavest the windows of the sky; thou bringest forth the sun from its place, and the moon from its abode, and givest light to the whole world and to its inhabitants whom thou hast created in thy mercy.

In mercy thou givest light to the earth and to those who dwell on it; in thy goodness thou renewest the work of creation every day, constantly. Thou alone, O King, art ever exalted! Thou art lauded, glorified and extolled from days of old. Eternal God, show us thy great mercy! Lord of our strength, thou art our secure Stronghold, our saving Shield, our Refuge.

There is none to be compared to thee, and there is none besides thee; there is none but thee. Who is like thee? *There is none to be compared to thee*, Lord our God, in this world, *and there is none besides thee*, our King, in the life of the world to come; *there is none but thee*, our Redeemer, in the days of the Messiah; *and there is none like thee*, our Deliverer, during the revival of the dead.

God is the Lord of all creation;
Blessed and praised is he by every soul.
His greatness and goodness fill the universe;
Knowledge and wisdom surround him.

He is exalted above the celestial beings,
And adorned in glory above the chariot.
Purity and justice stand before his throne;
Kindness and mercy are in his glorious presence.

God diminished the original size of the moon (Hullin 60b). *El Adon* is a praise of God who created the seven seemingly "wandering" celestial bodies (טובי לכת). Having spoken of the sun and the moon, the poet alludes to the five

טובים מאורות שִׁבְרָא אֱלֹהֵינוּ יִצְרָם בְּרַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁבֵּל;
 כַּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם לְהִיּוֹת מוֹשְׁלֵיהֶם בְּקִרְבֵּי תַבֵּל.
 מְלֵאִים זֵיו וּמְפִיקִים נִגְהָ נֶאֱדָה זֵיוִם בְּכָל הָעוֹלָם;
 שְׂמֵחִים בְּצִאֲתָם וְשֹׁשֵׁימ בְּבוֹאָם עוֹשִׁים בְּאִמָּה רְצוֹן קוֹנָם.
 פֶּאֶר וְכְבוֹד נּוֹתְנִים לְשִׁמוֹ צְהֵלָה וְרִנָּה לְזָכָר מְלִכוּתוֹ;
 קָרָא לְשִׁמְשׁ הַיְזַרְח אֹרֶךְ רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְבָנָה.
 שִׁבַח נּוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מְרוֹם, תְּפִאֲרַת וּגְדֻלָּה,
 שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ—

לְאֵל אֲשֶׁר שִׁבַח מְכָל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי; הַתְּעַלָּה
 וַיֵּשֶׁב עַל כְּסֵא כְבוֹדוֹ; תְּפִאֲרַת עֲטָה לַיּוֹם הַמְּנוּחָה, עֲנֵג קָרָא
 לַיּוֹם הַשְּׁבִיט. זֶה שִׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֶׁבוֹ שִׁבַח אֵל מְכָל
 מְלֵאכֶתוֹ. וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבַּח וְאוֹמֵר: מִזְמוֹר שִׁיר לַיּוֹם
 הַשְּׁבִיט, טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ. לְפִיכֶן יִפְאָרוּ וַיְבָרְכוּ לְאֵל כָּל
 יְצוּרָיו; שִׁבַח, יְקָר וּגְדֻלָּה יִתְנוּ לְאֵל מְלֶךְ, יוֹצֵר כָּל, הַמְּנַחֵל
 מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ בַּיּוֹם שִׁבַח קֶדֶשׁ. שְׁמֵךְ יי
 אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ, וְזָכָרְךָ מְלִכְנוּ יִתְפָּאֵר, בְּשִׁמְיִם מְמַעַל וְעַל
 הָאָרֶץ מִתַּחַת. תְּתַבָּרֶךְ, מוֹשִׁיעֵנוּ, עַל שִׁבַח מַעֲשֵׂה יְדִידֶךָ, וְעַל
 מְאוּרֵי אֹרֶךְ שְׁעֵשִׂית; יִפְאָרוּךְ סֵלָה.

תְּתַבָּרֶךְ צוּרְנוּ, מְלִכְנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, בּוֹרָא קְדוֹשִׁים; יִשְׁתַּבַּח
 שְׁמֵךְ לְעַד מְלִכְנוּ, יוֹצֵר מְשֻׁרְתִּים, וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתֵינוּ בְּכֵלָם

planets Saturn (שבחאי), Venus (טוה), Mercury (כוכב), Jupiter (צדק), and Mars (מאדים), by means of the initials of the words שִׁבַח נּוֹתְנִים כָּל צְבָא מְרוֹם.

שִׁבַח is found in the geonic liturgy. Like the other Sabbath additions to the *Yotser* benediction, it probably belongs to the talmudic period.

Good are the luminaries which our God has created;
 He made them with knowledge, wisdom and insight;
 He placed in them energy and power
 To have dominion over the world.

Full of splendor, they radiate brightness;
 Beautiful is their brilliance throughout the world.
 They rejoice in their rising and exult in their setting,
 Performing with reverence the will of their Creator.

Glory and honor do they give to his name,
 And joyous song to his majestic fame.
 He called forth the sun, and it shone;
 He saw fit to regulate the form of the moon.

All the hosts of heaven give him praise;
 All the celestial beings attribute glory and grandeur—

To God who rested from all the work of creation on the seventh day, and ascended to sit upon his throne of glory. He vested the day of rest with beauty, and called the Sabbath a delight. Such is the distinction of the seventh day, on which God rested from all his work. The seventh day itself utters praise, saying: "A song of the Sabbath day—It is good to give thanks to the Lord." Therefore, let all God's creatures glorify and bless him; let them attribute excellence, glory and grandeur to God, the King and Creator of all, who in his holiness bestows rest upon his people Israel on the holy Sabbath day. Thy name, Lord our God, shall be hallowed; thy fame, our King, shall be glorified in heaven above and on earth beneath. Be thou blessed, our Deliverer, for thy excellent handiwork, and for the bright luminaries which thou hast made; they ever render thee glory.

Be thou blessed, our Stronghold, our King and Redeemer,
 Creator of holy beings; praised be thy name forever, our King,
 Creator of ministering angels, all of whom stand in the heights

According to the Midrash, Adam and the Sabbath sang in unison: "It is good to give thanks to the Lord"; hence *וַיִּזְמַר אָדָם וְהַשַּׁבָּת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח וְאָמַר*.

עומדים ברום עולם, ומשמיעים ביראה, יחד בקול, דברי
אלהים חיים ומלך עולם. כלם אהובים, כלם ברוכים, כלם
גבורים, וכלם עשים באימה וביראה רצון קונם. Reader וכלם
פותחים את פיהם בקרשה ובטהרה, בשירה ובזמרה,
ומברכים ומשבחים, ומפארים ומעריצים. ומקדישים
וממליכים—

את שם האל המלך הגדול, הגבור והנורא, קדוש הוא.
וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה, ונותנים
רשות זה לזה Reader להקדיש ליוצרים. בנחת רוח, בשפה
ברורה ובנעימה קדשה, כלם כאחד עונים ואומרים ביראה:
קדוש, קדוש, קדוש יי צבאות; מלא כל הארץ כבודו.

Congregation:

כבודו אהל כהיום ברחמים מלך.

Reader:

בוחר כל עשתנות צעיר ורב מלך; גאות ועז התאזר
מלך; דוק ונלך יחרדון מאימת מלך.

Congregation:

היוצר יחד לבם יחון מלך; ומבין אל כל מעשיהם
יצדיק מלך; זכרון הוא יום תרועת מלך.

Reader:

חק לישראל הוא לזכותם מלך; טרף נתן ליראיו
ממליך כל מלך; יזכור לעולם בריתו בזכרון טוב מלך.

והאומים named *Ofan* because it precedes the paragraph, was composed by Rabbi Elazar ha-Kallir of the eighth century. Arranged alphabetically, it contains a plea for pardon and forgiveness on Rosh Hashanah, the traditional anniversary of creation.

of the universe and reverently proclaim in unison, aloud, the words of the living God and everlasting King. All of them are beloved, all of them are pure, all of them are mighty; they all perform with awe and reverence the will of their Creator; they all open their mouth with holiness and purity, with song and melody, while they bless and praise, glorify and reverence, sanctify and acclaim—

The name of the great, mighty and revered God and King, holy is he. They all accept the rule of the kingdom of heaven, one from the other, granting permission to one another to hallow their Creator. In serene spirit, with pure speech and sacred melody, they all exclaim in unison and with reverence:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory.¹

This day the King formed his world with mercy,
God who probes the thoughts of both low and high,
The King robed in majesty and glory;
Heaven and earth tremble in dread of the King.

The King who made all hearts will be gracious,
The King who knows all their acts will acquit,
On this day of kindly remembrance when
The shofar-blasts proclaim our Lord the King.

God ordained to clear Israel from guilt,
The King of kings who sustains the faithful,
Who ever remembers his covenant
With gracious remembrance—he is the King!

Medieval authors declare that the letters of the word *בראשית*, with which the Torah begins the account of creation, may be rearranged to read *א' חשירי*, "the first day of the month *Tishri*," when the Jewish New Year is celebrated.

¹ *Isaiah* 6:3.

Congregation:

בְּלֶחֶם אֵל תַּעֲשֶׂה לְשֹׂאֲרֵי־תְּבִי מִלֶּחֶם; לָכֵן אֶתְחַנּוּ לְךָ
מִלֶּחֶם מִלֶּחֶם; מֵאֵתְּמוֹל קִדְמִנְיֹה לְחִלּוֹתֶיךָ מִלֶּחֶם.

Reader:

נָא נִצּוֹר חֶסֶד לְיַמֵּי שְׁלַחֲךָ לֹא שְׁלֹשֶׁת אֵילֵי מִלֶּחֶם; סְבוֹת
בָּאֵי בְּתַחֲנוּן לְמַר בָּבוּ אֶרְאֵלֵי מִלֶּחֶם; עֲנִיתֶם בָּל תִּבְּזוּ לְלֹן
בְּמָקוֹם עָלוּ וַיִּרְדּוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי מִלֶּחֶם.

Congregation:

פָּרַם הַיּוֹם מִדִּין וְגִמּוֹר מִלְּחִיבֵם מִלֶּחֶם; צַדִּיקִים בְּרַחֲמִים
וּפְקֻדִים לְטוֹבָה מִלֶּחֶם; * קָשׁוּב קוֹל תְּקִיעָה מִתּוֹקְעֵי לְךָ הַיּוֹם
מִלֶּחֶם.

* On Sabbath:

(קָשׁוּב זְכוֹרֹן תְּרוּעָה מִזְכוּרֵי לְךָ הַיּוֹם מִלֶּחֶם.)

Congregation and Reader:

רַחֲמִים תַּעֲזֹרֵר לְמַחֲפָיֶיךָ מִלֶּחֶם; שְׁעָה שְׁוֹעֵת עִם מִשְׁחַרְיֶיךָ
מִלֶּחֶם; תִּפְּן בְּתוֹמְכֵי בְּרוּךְ, וּנְבָרְכֶךָ אֱלֹהִים חַיִּים וְנִמְלֶךְ.

וְהַחַיּוֹת יִשְׁוֹרְרוּ, וְכָרוּבִים יִפְאָרוּ, וּשְׂרָפִים יִרְנוּ, וְאֶרְאֵלִים
יִבְרְכוּ. פָּנֵי כָל חַיָּה וְאוֹפֵן וְכָרוּב לְעַמַּת שְׂרָפִים, לְעַמַּתְּם
מִשְׂבָּחִים וְאוֹמְרִים:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

At the outset, the *payyelan* alludes to the tradition that when God created the world he saw that the principle of strict justice would undermine it, so he associated mercy with justice and made them to rule jointly. Without divine goodness nothing could have continued to exist. He employs abundant meta-

Make not an end of Israel's remnant;
 O King, our King, here we have come to thee;
 Since yesterday, eve of Rosh Hashanah,
 We have come to plead before thee, O King.

Be kind to the children of Abraham,
 To whom three mighty messengers were sent;
 Hear their pleas by grace of Isaac's binding,
 Despise not their plight by grace of Jacob.

Free them from stern decree this day, O King;
 Clear them in mercy, grant them grace, O King;
 Hear their shofar-blasts this day, O King;
 This day they are mindful of thee, O King.

Be stirred for those who hope in thee, O King;
 Favor thy worshipers' prayer, O King;
 Turn to Israel ever lauding thee;
 May we bless thee, O living God and King.

The heavenly beings, cherubim and seraphim, sing hymns of praise and glory. Facing the seraphim, the celestial beings utter praise and exclaim:

Blessed be the glory of the Lord from his abode.¹

phors and figures of speech. He uses כבודו, for example, in the sense of "his heaven" and thereby alludes to the biblical phrase על השמים כבודו (Psalm 113:4). Similarly, he lends the meaning of "heaven" to the word דוק on the basis of a verse in Isaiah 40:22 (הנטה כדוק שמים), where דוק connotes "curtain." Since each verse ends with the word מלך he is compelled to deviate from a grammatical rule in the use of מלך רב instead of רב מלך ("great king"), according to some commentators. However, there should be a pause after צעיר ורב, since מלך refers to God.

¹ *Ezekiel* 3:12.

לֵאל בְרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנֵנוּ; לְמַלְאָךְ, אֵל חַי וְקַיִם, זְמֵרוֹת
 יֵאמְרוּ, וְתִשְׁבְּחוֹת יִשְׁמְעֵנוּ; כִּי הוּא לְבָדוּ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עֹשֶׂה
 חֲדָשׁוֹת, בְּעַל מַלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צְדָקוֹת, מְצַמֵּחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא
 רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַמְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל
 יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, כְּאֲמֹר: לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי
 לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. Reader אֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תְּאִיר, וְנִזְכֶּה בְּלִנּוּ
 מִהֶרָה לְאוּרוֹ. בְרוּךְ אַתָּה, יי, יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת.

אַהֲבָה רַבָּה אַהֲבָתֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ; חֲמֵלָה גְדוֹלָה וַיִּתְּרָה
 חֲמֵלָתָ עָלֵינוּ. אָבִינוּ מִלִּבְנוֹ, בַּעֲבוּר אָבוֹתֵינוּ שֶׁבִטְחוּ בְךָ
 וְתִלְמָדֵם חֲקֵי חַיִּים, בֶּן תַּחֲנֵנוּ וְתִלְמָדֵנוּ. אָבִינוּ, הָאֵב הַרְחֵמוּ,
 הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבְנוּ לְהִבִּין וְלַהֲשִׁיבֵל, לְשִׁמְעַ
 לְלַמֵּד וְלִלְמַד, לְשִׁמֵּר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד
 תּוֹרַתְךָ, בְּאַהֲבָה. וְהֵאָר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ, וְדַבֵּק לִבְנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
 וַיַּחֲד לְבָבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא גִבּוֹשׁ לְעוֹלָם
 נַעַד. כִּי בְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא בְּטַחְנוּ, נִגְיֵלָה וְנִשְׁמַחָה
 בִּישׁוּעָתְךָ. Reader וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ,
 וְתוֹלִיבֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה, וּבְנוּ
 בְּחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלִשׁוֹן, וְקִבַּלְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל סֶלָה בְּאַמַּת,
 לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיִתְחַדְךָ בְּאַהֲבָה. בְרוּךְ אַתָּה, יי, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

אהבה רבה, one of the most beautiful prayers in the liturgies of the world, is very old and was probably instituted by the men of the Great Assembly in the early period of the second Temple. A profound love for God and the Torah is echoed in this prayer, in which the merciful Father is entreated to enlighten our eyes and our minds to understand his teachings. This is the second of the two blessings preceding the *Shema*, אֵד being the first. As

To the blessed God they offer melodies; to the King, the living and eternal God, they utter hymns and praises. Truly, he alone performs mighty acts and creates new things; he is a warrior who sows justice, produces triumphs, and creates healing. Revered in renown, Lord of wonders, in his goodness he renews the creation every day, constantly, as it is said: "He makes the great lights; truly, his mercy endures forever."¹ O cause a new light to shine upon Zion, and may we all be worthy soon to enjoy its brightness. Blessed art thou, O Lord, Creator of the lights.

With a great love hast thou loved us, Lord our God; great and abundant mercy hast thou bestowed upon us. Our Father, our King, for the sake of our forebears who trusted in thee, whom thou didst teach laws of life, be gracious to us and teach us likewise. Our Father, merciful Father, thou who art ever compassionate, have pity on us and inspire us to understand and discern, to perceive, learn and teach, to observe, do and fulfill gladly all the instructions of thy Torah. Enlighten our eyes in thy Torah; attach our heart to thy commandments; unite our heart to love and reverence thy name, so that we may never be put to shame. In thy holy, great and revered name we trust—may we thrill with joy over thy salvation. O bring us home in peace from the four corners of the earth, and make us walk upright to our land, for thou art the God who performs triumphs. Thou hast chosen us from all peoples and nations, and hast forever brought us near to thy truly great name, that we may eagerly praise thee and acclaim thy Oneness. Blessed art thou, O Lord, who hast graciously chosen thy people Israel.

Psalm 19 praises God first for the sun and then for the Torah which enlightens the mind, so have we in these two blessings first a thanksgiving for natural light, then a thanksgiving for spiritual enlightenment. As in the case with all the prayers, occasional variations have been introduced here in the course of many centuries.

לבו יחד let our heart be concentrated upon God, and not distracted by worldly desires. Such singleheartedness is frequently expressed by the phrases "a whole heart", "a perfect heart."

¹ Psalm 136:7.

(When praying in private, add: אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן)

דברים ו, ד-ט

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאֵהָבֶתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם, עַל לֵבְבְּךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ, וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִבְתְּךָ בְּדֶרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

דברים יא, יג-כא

וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמָעוּ אֶל מְצוֹתַי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל לֵבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ; וְאִסְפַּתְּ דִּגְנֶךָ, וְתִירֹשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ; וְאָכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ. הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסִרְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְיָ בְּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר, וְהִיאָרְמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ; וְאָבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וְשָׁמַתֶּם

The initial letters of אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן form the word אֱמָן. There are 245 words in the *Shema*. When the Reader repeats אֱמָן אֱלֹהֵיכֶם אֱמָן the number of words is raised to 248, corresponding to the 248 parts of the human frame. On reciting the *Shema* privately, however, one is required to add the three words אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן in order to complete the number 248.

The last letters of שָׁמַע and אֶחָד form the word עֵד ("witness"), that is, he who recites the *Shema* bears witness that God is One.

The *Shema*, Israel's confession of faith, expresses the duty of loving and serving God with our whole being. The second paragraph demands that we give living expression to our love of God by careful observance of his pre-

(When praying in private, add: God is a faithful King.)

Deuteronomy 6:4-9

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

You shall love the Lord your God with all your heart, and with all your soul, and with all your might. And these words which I command you today shall be in your heart. You shall teach them diligently to your children, and you shall speak of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates.

Deuteronomy 11:13-21

And if you will carefully obey my commands which I give you today, to love the Lord your God and to serve him with all your heart and with all your soul, I will give rain for your land at the right season, the autumn rains and the spring rains, that you may gather in your grain, your wine and your oil. And I will produce grass in your fields for your cattle, and you will eat and be satisfied. Beware lest your heart be deceived, and you turn and serve other gods and worship them; for then the Lord's anger will blaze against you, and he will shut up the skies so that there will be no rain, and the land will yield no produce, and you will quickly perish from the good land which the Lord gives you. So you shall place these words of mine in your heart and in your soul,

cepts which are designed to assure our happiness. The third section contains the law of *tsitsith*, intended to remind us constantly of our duties towards God, and a warning against following the evil impulses of the heart. The *Shema*, sounding the keynote of Judaism, is the oldest prayer of the *Siddur*. In the morning service the *Shema* is preceded by two blessings and followed by one; in the evening service it is preceded by two blessings and followed by two. This is in keeping with the expression: "Seven times a day I praise thee" (Psalm 119:164; Berakhoth 11b).

ברוך שם כבוד was regularly used in the Temple. It is attributed to Jacob.

את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם; וקשרתם אתם לאות על ידכם, והיו לטושפת בין עיניכם. ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם, בשבתה בביתה, ובלכתה בדרך, ובשכבה ובקומה. וכתבתם על מזוזות ביתה ובשעריה.
 למען ירבו ימיכם וימי בניכם, על האדמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם, בימי השמים על הארץ.

בסדר טו, לו-מא

ויאמר יי אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם, ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לזרתם; ונתנו על ציצת הכנף פתיל תקלת. והיה לכם לציצת, וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יי, ועשיתם אתם; ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם. למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי; והייתם קדשים לאלהיכם. אני יי אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים; אני Reader יי אלהיכם—

אמת ויציב, ונכון וקיים, וישר ונאמן, ואהוב וחביב, ונחמד ונעים, ונורא ואדיר, ומתקן ומקבל, וטוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד. אמת, אלהי עולם מלבנו, צור יעקב מן ישענו. Reader לדר נדר הוא קיים, ושמו קיים, וכסאו נכון, ומלכותו ואמונתו לעד קיימת. ודבריו חיים וקיימים, נאמנים ונחמדים, לעד ולעולמי עולמים, על אבותינו ועלינו, על בנינו ועל דורותינו, ועל כל דורות זרע ישראל עבדיה.

אמת ויציב is mentioned in the Mishnah (Tamid 5:1) among the prayers used in the Temple. The fifteen synonyms, ויטה-ויציב, correspond to the fifteen words in the last sentence of the *Shema*, beginning with אני and ending with

and you shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall teach them to your children, speaking of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates—that your life and the life of your children may be prolonged in the land, which the Lord promised he would give to your fathers, as long as the sky remains over the earth.

Numbers 15:37-41

The Lord spoke to Moses, saying: Speak to the children of Israel and tell them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout their generations, and to put on the fringe of each corner a blue thread. You shall have it as a fringe, so that when you look upon it you will remember to do all the commands of the Lord, and you will not follow the desires of your heart and your eyes which lead you astray. It is for you to remember and do all my commands and be holy for your God. I am the Lord your God who brought you out of the land of Egypt to be your God; I am the Lord your God.

True and certain, established and enduring, right and steadfast, beloved and precious, pleasant and sweet, revered and glorious, correct and acceptable, good and beautiful is this faith to us forever and ever. True it is that the eternal God is our King, the Stronghold of Jacob and our saving Shield. He exists throughout all generations; his name endures; his throne is firm; his kingship and his truth are forever established. His words are living and enduring, faithful and precious, forever and to all eternity, as for our fathers so also for us, for our children and future generations, and for all generations of the seed of Israel his servants.

אמת. The rule is not to interrupt the connection between **ה' אלהיכם** and **אמת**, as if these three words formed one sentence, meaning: "The Lord your God is true" (Mishnah Berakhoth 2:2).

הוה הוה refers to the *Shema* as a solemn profession of the Oneness of God.

על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב ונקים לעולם
ועד, אמת ואמונה, חק ולא יעבר. Reader אמת, שאפה הוא
י אלהינו ואלהי אבותינו, מלכנו מלך אבותינו, גאלנו גאל
אבותינו, יוצרנו צור ישועתנו, פודנו ומצילנו; מעולם שמך,
אין אלהים זולתך.

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, מגן ומושיע לבניהם
אחריהם בכל דור ודור. ברום עולם מושבך, ומשפטיך
וצדקתך עד אפסי ארץ. אשרי איש שישמע למצותיך,
ותורתך ודברך ישים על לבו. אמת, אתה הוא אדון לעמך,
ומלך גבור לריב ריבם. אמת, אתה הוא ראשון ואתה הוא
אחרון, ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע. ממצרים
גאלתנו, יי אלהינו, ומבית עבדים פדיתנו. כל בכוריהם
הרגת, ובכורך גאלת, וים סוף בקעת, וזדים טבעת, וידידים
העברת; ויבסו מים צריהם, אחד מהם לא נותר. על זאת
שבחו אהובים ורוממו אל, ונתנו יידיים זמירות, שירות
ותשבחות, ברכות והודאות למלך, אל חי ונקים. רם ונשא,
גדול ונורא, משפיל גאים ומגביה שפלים, מוציא אסירים
ופודה עניים, ועוזר דלים, ועונה לעמו בעת שועם אליו.
תהלות לאל עליון, ברוך הוא ומברך.

משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה, ואמרו כלם:
מי כמכה באלם, יי; מי כמכה נאדר בקדש, נורא תהלת,
עשה פלא.

The Shema is the watchword of Israel's faith, and it is the desire of every loyal Jew to have it upon his lips when he dies.

Alike for the first and the last generations this faith is good and valid forever and ever; it is true and trustworthy, a law that will not pass away. True it is that thou art the Lord our God and the God of our fathers, our King and the King of our fathers, our Redeemer and the Redeemer of our fathers, our Maker and saving Stronghold, our Deliverer and Rescuer. Thou art eternal; there is no God besides thee.

Thou wast the help of our fathers from of old, and hast been a Shield and Savior to their children after them in every generation. In the heights of the universe is thy habitation, and thy justice and righteousness reach to the furthest ends of the earth. Happy is the man who obeys thy commands and takes thy Torah and thy word to heart. True it is that thou art the Lord of thy people, and a mighty King to champion their cause. True it is that thou art the first and thou art the last, and besides thee we have no King who redeems and saves. From Egypt thou didst redeem us, Lord our God, and from the house of slavery thou didst deliver us; all their first-born thou didst slay, but thy first-born thou didst redeem; thou didst divide the Red Sea and drown the arrogant, but thy beloved people thou didst take across; the water covered their enemies, not one of them was left.

For this, the beloved people praised and extolled God; they offered hymns, blessings and thanksgivings to the King, the living and eternal God. He is high and exalted, great and revered; he brings low the arrogant, and raises up the lowly; he frees the captives, and delivers the afflicted; he helps the poor, and answers his people whenever they cry to him. Praised be the supreme God; be he ever blessed.

Moses and the children of Israel sang a song to thee with great joy; all of them said:

“Who is like thee, O Lord, among the mighty?
Who is like thee, glorious in holiness,
Awe-inspiring in renown, doing wonders?”¹

¹ *Exodus* 15:11.

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְאוּלַיִם לְשִׁמְךָ עַל שְׁפַת הַיָּם; יַחַד
בְּלִם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפְדֵה בְּנֵי אֲמֹתָ יְהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל. Reader גְּאֻלְנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ
אַתָּה, יְיָ, גֹּאֲלֵ יִשְׂרָאֵל.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

אֲדֹנָי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֹךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכִתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֹךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מַגֵּן אַבְרָהָם.
אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחְיֵה מַתִּים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד, מַחְיֵה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי
עָפָר. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמָה לָךְ, מְלֹךְ מַמְיֵת
וּמַחְיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וּנְאֻמָּן אַתָּה לְהַחְיֹת מַתִּים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מַחְיֵה הַמַּתִּים.
אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשֵׁים בְּכָל יוֹם יִתְלַלְלוּךָ סְלָתָה.

The redeemed people sang a new song of praise to thy name at the seashore; they all, in unison, gave thanks and proclaimed thy sovereignty, and said:

“The Lord shall reign forever and ever.”¹

Stronghold of Israel, arise to the help of Israel; deliver Judah and Israel, as thou hast promised. Our Redeemer, thou art the Lord of hosts, the Holy One of Israel. Blessed art thou, O Lord, who hast redeemed Israel.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield. Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

¹ *Exodus* 15:18.

ובכן תן פחדך, יי אלהינו, על כל מעשיך, ואימתך על כל מה שבקראת, ויראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים, ויעשו כלם אנדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, כמו שידענו, יי אלהינו, שהשלטון לפניך, עז בך וגבורה בימינך, ושמה נזרא על כל מה שבקראת.

ובכן תן כבוד, יי לעמך, תחלה ליראיך ותקנה טובה לדורשיך, ופתחון פה למינחלים לך, שמחה לארצך וששון לעירך, וצמיחת קרן לדור עבדך, וצריכת נר לבן-יש משיחה, במהרה בימינו.

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים ברוך יגילו, ועולתה תקפץ-פיה, וכל הרשעה בלה בעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זרון מן הארץ.

ותמלך, אתה יי לבדך, על כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך, וברושלים עיר קדשך, בפתוב בדברי קדשך: ימלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר נדר; הללויה.

קדוש אתה ונזרא שמך, ואין אלוה מבדעך, בפתוב: ויגבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה. ברוך אתה, יי המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותך, וקרבתנו מלבנו לעבודתך, ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת.

ובכן happens to have the same numerical value as אנה ירהו—78; hence, ובכן has been interpreted to mean *O Lord* (Mahzor Vitry, page 366).

ובכן תן סודך contains the vision of the time when God shall be acknowledged and worshiped by all peoples, when peace and righteousness shall reign on the whole earth.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

ובכן תן כבוד proclaims God's restoration of Israel in Palestine.

ובכן צדיקים announces the ultimate victory of righteousness when all evil and tyranny shall vanish.

אחה בחרת, mentioned in Yoma 87t, is based on Deuteronomy 10:15 and 14:2; Psalm 149:4; Jeremiah 14:9.

¹Psalm 146:10. ²Isaiah 5:16.

ותתן לנו, יי אלהינו, באהבה את יום (השבת הזה ואת יום) הזכרון הזה, יום (זכרון) תרועה (באהבה) מקרא קרא, זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, ויגיע ויראה, וירצה וישמע, ויפקד ויזכר וזכרונו ופקדונו, וזכרון אבותינו, וזכרון משים בודוד עבדה, וזכרון ירושלים עיר קדשה, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה ולטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום, ביום הזכרון הזה. זכרנו, יי אלהינו, בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים; ובדבר ישועה ורחמים חוס וחנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

אלהינו ואלהי אבותינו, מלוך על כל העולם כלו בכבודך, והנשא על כל הארץ ביקרך, והופע בהדר גאון עזך, על כל יושבי חבל ארצה, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, יי אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.

אלהינו ואלהי אבותינו (רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובה ושמחנו בישועתך (והנחילנו, יי אלהינו, באהבה ובכבוד שבת קדשה, וינחוו בה ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת, כי אתה אלהים אמת, ודברך אמת וקיים לעד. ברוך אתה, יי, מלך על כל הארץ, מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזכרון. רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם; והשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברכון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the *shofar*, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Remembrance. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, reign over the whole universe in thy glory; be exalted over all the earth in thy grandeur; shine forth in thy splendid majesty over all the inhabitants of thy world. May every existing being know that thou hast made it; may every creature realize that thou hast created it; may every breathing thing proclaim: "The Lord God of Israel is King, and his kingdom rules over all."

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel, who sanctifies thy name, may rest on it.) Purify our heart to serve thee in truth; for thou art the true God, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַמַּחְזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן יִשְׁעֵנו אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בַּיַּדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיךְ שְׁבָכְל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכְל עֵת, עָרֵב וּבָקָר וְצִהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִיְּנוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ, מִלְּכָנוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
וְכָל חַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמְתָּה, הָאֵל, יִשְׁוֹעַתָּנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלָךְ נִאֶה לְהוֹדוֹת.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבֵינוּ, בְּלָנוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנִיָּה; כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּה נִתְתָּ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלוֹמְךָ.

בְּסִפָּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

ודה לך לשלם, לדור is based on Psalms 79:13 and 55:18, namely: ערב ובקר וצהרים אשיחה and דור נספר תהלתך.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

ספר חיים, the book of life in which only the righteous are inscribed and from which the unrighteous are blotted out, is mentioned in Psalm 69:29. The Mishnah (*Avot* 2:1) tells us that the deeds of every human being are recorded in a book. Rabbi Judah of Regensburg (*Sefer Ḥasidim*, 33) points out that God is in no need of a book of records and that the "book of life" is used figuratively ("the Torah speaks the language of man").

After the *Amidah* add the following meditation:

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפַתֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תַדּוּם, וְנַפְשֵׁי בְּעַפָּר לְכָל תְּהִיָּה. פָּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה
הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לִמְעַן שְׂמֹחַ, עֲשֵׂה לִמְעַן
יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן קִדְשָׁתְךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן תּוֹרַתְךָ. לִמְעַן יִחְלְצוּן
יְדֵיֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי
לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ
בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרְבָה לִי מִנַּחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

חֲזֵרַת הַתְּפִלָּה לְשִׁלִּיחַ צְבוֹר

FIRST DAY

(On the second day turn to page 229).

The ark is opened.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים שׁוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לִמְעַן שְׂמוּ בְּאַהֲבָה.

מְסוֹד חֲכָמִים וְנְבוֹנִים, וּמְלָמֵד דַּעַת מְבִינִים, אֲפַתְחָה פִּי
בְּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים, לְחִלּוֹת וּלְחַנּוּן פָּנֵי מַלְאָךְ מַלְכֵי הַמַּלְאָכִים
וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

AMIDAH CHANTED BY READER

FIRST DAY

(On the second day turn to page 230).

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Invoking the doctrines taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the supreme King of kings and Lord of lords.

¹*Psalms* 60:7; 19:15. ²*Malachi* 3:4.

יִרְאֵתִי בַּפְּצוּתַי שְׁיִחַ לְהַשְׁחִיל, קוּמִי לְחַלּוֹת פָּנַי נוֹרָא
 וְדַחִיל; וְקִטְנֵתִי מֵעַשׂ לְכֹן אֲזַחִיל, תְּבוּנָה חֶסֶדְתִּי וְאִיָּה אוֹחִיל.
 יוֹצְרֵי הַבִּינְנִי מוֹרְשָׁה לְהַנְחִיל, אֵילָנִי וְאִמְצָנִי מֵרַפְיוֹן וְחִיל;
 לַחֲשֵׁי יִרְצָה בְּמִנְטִיף וּמִשְׁחִיל, בְּשׂוּיִי יִמְתַּק בְּצוּף נָחִיל.
 רְצוּי בַיֶּשֶׁר וְלֹא בְּמִכְחִיל, מְשַׁלְּחִי לְהַמְצִיא כְּפָר וּמְחִיל;
 שְׂאֵנִי יַעֲרֹב וְלֹא כְּמִשְׁחִיל, הַעֲתֵר לְנִנְשִׁים וּנְחֻשְׁבִים בְּזַחִיל.
 חֲנוּן, כְּהַבְטִיחָה לְבִנְקֵרֵת מְחִיל, זַעֲקֵי קָשׁוּב בְּעֵת אֲתַחִיל;
 קָרְבִי יִחְמְרוּ בְּחֻקְךָ חִלּוֹחִיל, וּמֵאִימַת הַדִּין נִפְשֵׁי תַבְחִיל.
 אִם בְּגִמּוֹל הַלֵּב יָחִיל, מְקוֹרֵי עַפְעַפֵּי אֲזִיל בְּמִזְחִיל; צְדָקָה
 אֲקַנְהָ מִמֶּנּוּ וְאוֹחִיל, יִשָּׁר הוֹרֵי זְכָרָה לְהַאֲחִיל. חֵם לְבִי
 בְּהִנְיָגִי יִנְחִיל, יִסְתַּעַר בְּקָרְבִי בְּעֵת אֲתַחִיל.

The ark is closed.

Congregation:

אֵת חִיל יוֹם פְּקֻדָּה, בְּאִימֵי כָּל לְחֵם לְשֻׁקְדָּה; נָשִׁים בּוֹ
 בְּרָךְ לְקוֹדֶה, יָדַעַם לְיִשָּׁר כְּעַל מוֹקְדָּה.

יִחְוִיאל בֵּר מִשֶׁה, חוֹק וְאִמְץ, יְחִי written by Rabbi Yekuthiel ben Moshe who lived in Speyer during the eleventh century, contains the acrostic רשעה ("permission") because it requests permission for the insertion of *piyyutim*, known as *Kerovoth*, that interrupt the connection between the benedictions of the *Amidah*. מסוד חכמים is the preliminary formula for all such introductions, in which the cantor asks for divine guidance in fulfilling his task.

The term *Kerovoth* is derived from קרב ("to approach"), that is, the cantor's approaching the holy ark and offering petitions. In midrashic literature the term קרובא is synonymous with *payyetan* ("poet") and hymnologist. קרובא is sometimes spelled קרוב"ץ as an abbreviation of קרוב וישעה *Psalm* באהלי צדיקים, the joyful song of triumph in the tents of the righteous (*Psalm*

Trembling, I pour forth my impassioned plea
 When I rise to seek thee enshrined in awe.
 I fear that thou must deem my deeds worthless;
 Wisdom I lack, how can I cherish hope?
 My God, teach me how to possess Torah;
 Strengthen me, uphold me, lest I falter.
 Accept thou my prayer like incense rare;
 Let my speech be as sweet as pure honey.
 Accept it as genuine and sincere,
 And grant pardon to those who have sent me.
 May my cry be softly melodious;
 Answer thou those who humbly worship thee.
 As thou didst promise Moses in the cave,
 Harken thou when I intone my prayer.
 My vitals burn when thou dost search my heart;
 My soul is upset with dread of judgment.
 The heart quakes lest sin be repaid in full,
 The fountains of my eyelids flow as streams,
 I crave and hope for thy divine justice;
 Remember the good deeds of my fathers!
 My heart grows hot like red coals when I pray,
 My soul is stirred when I begin to speak.

The ark is closed.

Congregation:

The dread judgment-day has come, subjecting all to fright;
 they approach the shrine, bending the knee and worshipping, raising
 their thoughts aloft as a burnt-offering.

118:15). The traditional melodies of the *Kerovoth* are distinguished from all other melodies associated with the *piyyutim* and have a more ancient character. Rabbi Jacob Moelin ha-Levi (מור"ל) of the fourteenth century laid down the principle that "the tradition must not be varied in any place, even in regard to melodies to which the people are not accustomed."

אז חיל, an alphabetical acrostic, was composed by Rabbi Elazar ha-Kallir to describe the significance of the day.

הַיּוֹצֵר יַחַד בְּסֵל נִשְׁפָּט, וְשׁוֹעַ נֶדַל בְּפִלוֹס יִשְׁפָּט; זְכָר לֹא
יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט, חַיִּן עָרְכוּ יִזְכָּר בַּמִּשְׁפָּט.

מָרָם כָּל מַפְעַל חֲצַב, יוֹם בְּמַחֲשַׁבֵּת צוּר חֲצָב; כְּאֶחָד
נִקְרָם בַּתְּנוּךְ נִחְצַב, לְיֵהָב עָלָיו כָּל הַמַּחֲצָב.

מָנְתוּ כְּהַיּוֹם כְּחַ דְּשָׁנָה, נָצַר לְהַחֲנִיט לְתַשְׁעִים שָׁנָה;
הִימָּה אוֹת הַיּוֹת לְשׁוֹשְׁנָה, עֶבֶר לְפָנָיו בְּזַח רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

פָּלְצוּ פְּרַחְיָהּ בְּזַח יוֹם, צִינָתָם פָּנֵי כֶסֶף אֵיּוֹם; קוֹל דְּבוּבָם
יִרְחִישׁוּ כְּהַיּוֹם, רוֹגְשִׁים לְהַרְיֵעַ לְמִצּוֹא פְּדִיּוֹם.

שְׁעוּנִים עָלֶיהָ בְּהַ לְהַפְקָדָה, שׁוֹאֲנִים בְּלֶהֱקֵד לְתוֹת לְשִׁקְדָה.
Reader תְּמוּכִים בְּרִשׁוֹן שָׁה עַקְדָה, תִּשְׁרַח אֲשֶׁר בּוֹ נִפְקָדָה.

Congregation:

נַעֲלָה בְּדִין עֲלוֹת בַּתְּרוּעָה, גֵּיא עִם דְּרִיָּה לְרוֹעֵעָה.

Reader:

בְּשׁוֹפָר (on Sabbath בְּזִכְרוֹן שׁוֹפָר) אֶפְתְּנוּ וּבְבִרְךְ בְּרִיעָה,
בְּמַגִּנַּת רַעִים בְּנֹנוּ אֶתְרוּעֵעָה.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפְצֵי חַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנֵּךְ אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְגֵן אַבְרָהָם.
אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
גּוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לִישְׁנֵי
עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דּוֹמֶה לָךְ, מְלֶךְ מְכִיחַ
וּמַחֲיֶה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.

The Creator examines each conscience; rich and poor are weighed in the balance; may he recall the merit of Abraham, who exclaimed: "Shall not the Judge of all the earth be just!"

Long before God formed any act of creation, he designed the rock of Abraham; between past and future generations, in the middle, Abraham was formed to sustain them all.

Sarah, his share of bliss, was this day endowed with youthful strength to conceive and bear a son at the age of ninety; this has been a symbol for Israel's pleading before God on Rosh Hashanah.

Her offspring tremble on this day, as they stand before the awe-inspiring throne; they raise their voices in ardent prayer, eagerly shouting for redemption.

Sustained by the merit of Sarah, they hasten to the gates of prayer and cry out in unison; they find support in self-sacrificing Isaac, the gift bestowed upon Sarah.

Congregation:

He ascends the throne of judgment amid trumpet-blasts, causing the earth and its inhabitants to tremble.

Reader:

Amid shofar-blasts and the bending of the knee, I seek to reconcile him; may he shield me amidst the faithful in his garden.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield. Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

זכרונ and the other special prayers, added between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*, are not mentioned in the Talmud. They were inserted during the geonic period.

Congregation:

תֵּאֲלֵת זֹה כְּחֶפְזָא לְהַתְעִיל, שׁוּעַ עֲרוּךְ לְמִדָּם לְהוֹעִיל;
 לֵן הַרְרֵי קָדָם הַמוֹעִיל, קָרוֹא בְּגֵרוֹן מוֹקֵשׁ לְהַגְעִיל.
 צְדָקָם לְהַקְפּוֹת בְּנִיב שׁוּעָה, פְּעֵלָם בְּקָרֵב שְׁנִים לְשִׁמְעָה;
 עֵת רְצוֹן וַיּוֹם יְשׁוּעָה, סְבִיבַת קָרֵן וּבְרִית שְׁבוּעָה.

נֹבְבִים בְּגִישַׁת חוֹתְמוֹת תְּשׁוּעָה, מְסַפֵּר שְׁתוֹת וְחוֹתְמֵיהֶן
 תְּשׁוּעָה; לְמַנְיֵן פְּלוּל שְׁמוֹת תְּשׁוּעָה, כְּחַנּוּנָה עֲקָרָה יְלָדָה שְׁבֻעָה.
 יֵאָמְרוּ עַז מַלְכֵיּוֹת עֲשֶׂר, טְבוּעוֹת לְשֵׁם בְּחֵן בְּעֲשֶׂר;
 חָק זְכוּרוֹת וְקוּלוֹת עֲשֶׂר, זָכַר מְבָרֵךְ גְּבִיר בְּעֲשֶׂר.
 יִפְּן בְּאֵהוּב אֲתוּי נְהַרִים, הָעֶקוּד בְּהַר מוֹר אַחוּרִים;
 דִּשְׁנוּ יָרָא לְחֵן שִׁירִים, נָשִׁים עָדִיו בְּקָר וְצִהָרִים.

Reader: בְּזֶה פָּרַק חֲנוּן עֲתִירָה, בְּעַד אֲסוּרָה עַד הַתָּרָה;
 אֲנֻקַּת אֲסִיר אֵז בְּהַכְתָּרָה, אֵלֵי לְהַעֲתֵר כְּמוֹ נַעֲתָרָה.

Congregation:

מְלֻךְ עֲלִיוֹן וְנוֹרָא, מְשַׁפְּטֵנוּ יוֹצֵיא כְּאוֹרָה.

Reader:

אֵיחְלָנוּ כְּתֵר לְעִטְרָה, בְּטִלְלֵי תְּחִי בְּחֶסֶדוֹ אֲתַפְּאֵרָה.
 מִי כְּמוֹדָה, אֵב תְּרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֵאֱמָן אֲתָה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.

Congregation:

אֵבֶן חוּג מְצוּק נְשִׂיָה, תְּהוּם רַבָּה צִוַּל שְׂאֵיָה; בְּפִנֵּת רֵאשׁ
 יְסוּד שְׁלִישִׁיָה, שְׁתַּתּוּ שְׁעוֹן בְּהַ לְשַׁעֲיָה.

וּ is a reverse alphabetical acrostic, beginning with the last letter טו and ending with the first letter of the alphabet. This piyyut by Rabbi Elazar ha-Kallir contains allusions to the patriarchs, especially Isaac and his wife.

Congregation:

Desiring to ease the tribulations of the people of Israel, God taught them to pray, to utter the chants of the ancient patriarchs, to cry out so as to escape the snare of sin—

To celebrate in prayer their uprightness and perennial good works, to mention the time of grace and the day of Isaac's deliverance when a ram's horn was caught in the thicket, and to recall the solemn covenant.

The Musaf we recite today consists of nine blessings, alluding to the Lord's name mentioned nine times in the prayer offered by childless Hannah, who became the mother of seven.

The ten verses concerning God's kingship correspond to the ten trials of Abraham, while the ten verses concerning God's providence, and the ten concerning his revelation, allude to the tenfold blessing Isaac bestowed upon Jacob.

May God look to Abraham's beloved son who was bound on Mount Moriah; and noting the ashes, may God be gracious to the remnant of Israel, that worship him morning and noon.

At this season, Isaac prayed on behalf of his wife until she was set free from childlessness; may God accept my prayer just as he did accept the prayer of Isaac and Rebekah.

Congregation:

May the high and revered King bring our innocence to light.

Reader:

I trust in God; through his mercy I will enjoy the dew of life.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Congregation:

The vault of heaven and the foundation of earth, the vast abyss and the roaring ocean, are altogether sustained by the firstborn son of Rachel the third matriarch.

מִן חַיִּים, by Rabbi Elazar ha-Kallir, has a double alphabetical acrostic, straight and reversed, known as מִן חַיִּים. The four lines of the first stanza, for example, begin with the letters ח ב נ א, respectively.

In his commentary on Genesis 30:22, Rashi quotes this poem in connection

גִּבְעַת שָׁרֵשׁ מְאוֹסֶת בּוֹנִים, רִבְעָה הַיּוֹם מֵאַרְבָּעָה אֲבָנִים;
 דְּמַעוֹת מִבִּכָּה עַל בָּנִים, קָשְׁבָה מְנַעֵי אִם הַבָּנִים.
 הָאֲדָמוֹן כִּבֵּשׁ שְׁלֵא חָלָה, צָבָה לְקַחְתָּהּ לֹא וְנִתְבַּהֲלָה;
 וּפְלָלָה רַבִּים בְּעַד הַתּוֹחֲלָה, פְּרוּחָה מְנַד וְלֹא חָלָלָה.
 זָכַר לָהּ יִשְׂרָאֵל אֲרַחֲוֹת, עָפַר לְהַמִּיר בְּבִטָּן אַחוֹת; חֲשָׁבָה
 בְּהַיּוֹם זְכָרָה לְהֶאֱחוֹת, סְלוּף דִּינָה בִּיהוֹסֵף לְהִנְחוֹת.
 טָבַע כִּכְלֵי יוֹצֵר הַעֲבִיר, נָסִי חִילִים לְהַעֲצִים וּלְהַגְבִּיר;
 יָדָה כְּסֻכַּת אֲנָקַת גְּבִיר, מִטּוֹת שְׁנַיִם מִנָּה הַסְּבִיר.
 כְּעַקְרַת בֵּית בְּתוּחַל נִכְרָה, כְּכַפּוּר רֵאשִׁית בְּתוּחַל בְּכָרָה.
 לְבַדִּיָּה תַעֲמוֹד בַּיּוֹם זְכִירָה, לְהַזְכֵּר לָמֹן כְּמוֹ נִזְכָּרָה.

Reader

יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

The ark is opened.

Responsively

אֵתָהּ הוּא אֱלֹהֵינוּ

גְּבוּר וְנִעְרָץ.	בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ
הוּא שָׁח וַיְהִי.	דְּגוּל מִרְבֵּבָה
זָכְרוּ לְנִצָּחַת.	וְצִוְהָ וְנִבְרָאוּ
טָהוֹר עֵינָיִם.	חַי עוֹלָמִים
בְּתָרוּ יְשׁוּעָה.	יֹשֵׁב סֵתֵר
מַעֲטָהּ קִנְיָהּ.	לְבוֹשׁוֹ צְדָקָה

with the midrashic statement that Rachel was afraid that she might have to marry Esau if Jacob would divorce her on account of her sterility. In the same passage Rashi quotes the Talmud concerning Leah's prayer on behalf of Rachel, resulting in the change of embryos. Joseph is frequently given the title **צדיק** on account of his saintly victory over the wiles of his master's wife.

The lofty mother Rachel, when still childless, was on this day encircled by Leah's four sons; as she burst into tears, she heard a voice: "Cease, mother of children."

When Esau saw that she was childless, he hoped to marry her, and she was terrified; against his hope, she prayed fervently to be saved from this evil man and from disgrace.

God remembered her righteous ways, and changed the male embryo of Leah into a female; on this day she became equal to her sister, because of the exchange between Dinah and Joseph.

Thus God transformed nature—as a potter remoulds a vessel—and displayed prodigious wonders; he heeded the plea of Jacob, and caused two tribes to come out of Rachel.

As a childless wife she was like a stranger at the beginning; but, at the end, when her firstborn came, she was the foremost person in the household of Jacob.

She stands and pleads for her descendants on this Day of Remembrance; may they be remembered as she was remembered.

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord!
Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.¹

The ark is opened.

Responsively

Thou art our God
In heaven and upon earth mighty and revered!
Acclaimed by thousands, he spoke and the world began.
He commanded and all was formed—endless his fame!
He lives forever, his eyes are pure and see all.
He is invisible, salvation is his crown.
Righteousness is his garment, zeal is his robe.

ואתה הוא has an alphabetical acrostic but no rhyme. One of the oldest elements in the synagogal poetry, its authorship has not been identified. Our author borrowed ideas and phrases from biblical sources such as Song of Songs 5:10; Psalms 33:9; 91:1; 145:18; Isaiah 59:17; Job 26:7 (ובנוע ... ובלבש צדקה ... וישעה בראש ... ויעט כמעיל קטנה ... תולה ארץ על בלימה).

¹*Psalms* 146:10; 22:4.

נִאֲפָד נִקְמָה	סִתְרוּ יִשְׂרָאֵל.
עֲצָתוֹ אֲמוֹנָה	פְּעַלְתוּ אֲמֶת.
צַדִּיק וְיָשָׁר	קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בְּאֲמֶת.
רָם וּמְתַנַּשֵּׂא	שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.

תִּלְהָ אֶרֶץ עַל בְּלִימָה.
 חֵי וְקִיָּם נוֹרָא וּמְרוֹם וְקְדוּשָׁה.

The ark is closed.

On Sabbath continue יבן page 221.

Reader and Congregation:

תְּעִיר וְתִקְרֵעַ, לְהִכְרִית כָּל מְרִיעַ,
 וְתִקְדָּשׁ בְּיַדְעֵי לְהַקְרִיעַ, קְדוּשָׁה.

Congregation:

אֲדָרַת מְמֻלָּכָה, עַל מָה הִשְׁלָכָה, וְעוֹד לֹא מְלָכָה;
 לִבֵּל הַמְּלִיכָה, וְאַחֲרָיו הִלָּכָה, שְׁלֵא כִּהְלָכָה;
 עֲלִיָּה הַמְּלָכָה, וּבִבְרַת מְמֻלָּכָה, עַד תּוֹפִיעַ מְלוּכָה.
 זְבוּלֵי חֲרָבָה, מִתְמַיִמי פְּרָבָה, וְנִתַּן לָהּ אֲרָבָה;
 רְחִבָּה וְאֲרָבָה, וְקִשְׁתֵּי דְרָבָה, וְעַל הָאֲרִיבָה;
 בְּעֵתָה בְּרָבָה, וְהִנֵּה דְרוּבָה, וְעַד עֵתָה מְלוּכָה.
 יְסוּדוֹת עֲרָמָה, עָרָה וְהַחֲרִימָה, וְעַד יְסוּד עֲרָמָה;
 רֹאשׁ הַקְרִימָה, וְסוּד הָעֲרִימָה, וְיִדְיָה רָמָה;
 בְּעָרָה מְעֲרָמָה, וְעַד שְׁחַק רוּמָה, וְתִאֲפוֹד מְלוּכָה.

ממלכה is by the eighth century Rabbi Elazar ha-Kallir, one of the most prolific liturgic poets who employed rhyme, acrostics and alliterations with exceptional skill. His style, though for the most part biblical in construction, abounds in artificially coined words and new forms whereby he bends the language to his purpose.

Girt with retribution, his secret is justice.
 His counsel is faithful, his achievement is truth.
 Upright is he and near those who pray sincerely.
 High and exalted, he abides in the heavens.
 He suspends the entire earth upon empty space.
 He lives forever—revered, lofty and holy!

The ark is closed.

On Sabbath continue page 222.

Reader and Congregation:

O rise and sound the clarion to destroy all evil;
 Those who know the trumpet-call acclaim thee holy.

Congregation:

The glorious kingdom of Judea—
 Why was it overthrown and not restored?
 Because they acknowledged and worshiped Bel,
 And followed his dictates with lawlessness.
 The mistress of realms will reign over them
 Until the kingdom of God shall appear.
 She burned my home and crushed my guiltless ones,
 And yet extension has been granted her.
 She is spread wide and long, bending her bow
 And extending her yoke of oppression.
 She frightens the weak and the downtrodden,
 Ever swaying dominion over them.
 The foundations of the temple she did smash,
 Destroying and razing them to the ground.
 Lacking in wisdom, extremely haughty,
 She exercises ruthless sovereignty.
 She cut down my curtains and wrecked my home,
 Plowing them under and harrowing them.

This poem, which describes Judea's loss of independence and the misfortunes of the Jewish people, is an acrostic bearing the author's name (אלעזר בירבי קיליר). It consists of fifteen verses which constitute five sections, each ending with מליכה. In the first verse the *payelan* asks why the Jewish kingdom is cast down. The answer is given in the following two lines. The re-

יִרְעוּתֵי גְדָדָה, אֲהֲלֵי שְׂדָדָה, וְחָרְשָׁה וְשִׂדְדָה;
קְצִינֹת רַפְדָּה, וּמַלְכוֹת אַפְדָּה, וְזֹאת הַקְפִּידָה;
יְזֻמָּה וּמְרָדָה, עֲבוֹד לִזְר חֲרָדָה, וְחִלְלָה מְלוּכָה.

לְחֻצָּה בְּנֵי מְלָדָה, וּפְצָה לְעֵין מְלָדָה, מִי לִי בְדוּק מְלָדָה;
יְהָרָה בְּכֶס מְלָדָה, זֹלָתִי אֵין מְלָדָה, אָנִי וְאַפְסֵי מְלָדָה;
רָם עַל כָּל מְלָדָה, תַּגְעִילְנָה מִמְלָדָה, וְלָהּ תָּשִׁיב מְלוּכָה.

תַּעִיר וְתַרְיַע לַהֲכָרִית כָּל מַרְיַע,
וְתַקְדֵּשׁ בְּיֹדַעֵי לְהַרְיַע, קְדוּשׁ.

Congregation and Reader:

וּבְכוּ וַיִּפְקֹד אֶת שְׂרָה בְּאֲשֶׁר אָמַר.
צִאֲצִאֲיָהּ בֶן פְּקוֹד לְטוֹב הַיּוֹם, קְדוּשׁ.

Congregation.

אִם אֲשֶׁר בְּצַדֵּק נִתְיַשְׁנָה, בְּמוֹ נִתְיַאֲשָׁה בְּתַכְלַל דְּשִׁנָּה,
נֹחַה פְּקָדָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה; רַבְבָּה הַיּוֹם אָנִי גְדוּנָה, הַנְּנִי עֲגוּמָה
בְּכָלוֹת עֲרָנָה, וְתַחֲתָם בְּצַדֵּק לְבַל הַיּוֹת עֲגוּנָה.
זֹאת בְּהַתְּבַשְׂרָה הַשְּׂקָדָה, חֲלוֹת פְּנֵי צַח שְׂקָדָה, טָרָם
קַרְאָה מִיַּד נִפְקָדָה; יִצְחַק כָּל שׁוֹמֵעַ זֹאת שְׂמִיחָה, כִּי גְלַמוּדָה
לֹא עֵת צְמִיחָה, לָהּ כָּל שְׁמֵעוּ אִם הַבְּנִים שְׂמִיחָה.
מְצִאָה הַשְּׂקֵט אַחֲרֵי בְלוּתָהּ, נִתְחַדְּשָׁה כְּנֹשֶׁר בְּגוּתָהּ,
שָׁשׁוּ שְׂרוֹת לְלוּוֹתָהּ; עֲלִזֵי וְשִׁשֵׁי עֲבוּרָה נִקְרָא, פְּצוּ עֲרִיבָה
רְנִי עֲקָרָה, צְמִקוּ שְׂדִיהֶן וְעוֹד בָּם יְקָרָה.

maining twelve lines represent the Jewish people complaining of the evil done by the enemy, who shall yet be punished for his wickedness

לכה and אאסיד נור though designed for the first day of Rosh Hashanah, are sometimes recited on the second day instead—if the first day happens to be Sabbath.

She has achieved regal supremacy,
 And aggravated the woes of this land.
 She rebels and hastens to serve strange gods,
 Thus profaning and mocking thy kingdom.
 Oppressing God's children, she boldly asks:
 What King is mine in the heavenly heights?
 Seated upon her royal throne, she boasts:
 "I alone rule, there is no King besides me."
 O thou, supreme King, hurl down her glory
 And re-establish thy kingdom once more.
 O rise and sound the clarion to destroy all evil;
 Those who know the trumpet-call acclaim thee holy.

Congregation and Reader:

Thou, O Lord, didst remember thy promise to Sarah;
 Favor thou likewise her children this day, Holy One.

Congregation:

Mother Sarah, who had grown old in the practice of goodness and had given up all hope of bearing a child, regained her youth at last. Her Creator remembered her on Rosh Hashanah.

She said: "This day I am being judged; I am unhappy that my youth has reached an end." Because of her goodness, she was finally sentenced to being childless no longer.

When she was informed of this, she immediately became young again and hastened to entreat the favor of God. Before she finished calling to him, she was visited graciously.

"Whoever hears of this will be amused!" she exclaimed joyously; "a lonely woman has blossomed into youth!" All began calling her soon "the happy mother of children."

She attained contented security in her old age, when she renewed herself in beauty like an eagle. The wives of noblemen rejoiced in her delightful companionship.

"Exult and be glad" was a phrase addressed to her; they said to her: "Sing, O childless one!" Their breasts were dry, so that Sarah was the more precious in their sight.

אם אשר בצדק, by Rabbi Elazar ha-Kallir, is alphabetically arranged. This poem refers to the following talmudic legend. When Abraham and Sarah were

קִשְׁת רֹיחַ אֲשֶׁר הֶעֱקְרָה, רִפְאָה לְקִץ תַּשְׁעִים בְּנִתְבְּרָה,
שְׁלַחַה פֹּארוֹת וְלֹא שִׁקְרָה.

Reader תִּפְּן בְּנִצְרִים אֲשֶׁר חוֹלְלוּ בְּהַיּוֹם, וְשֵׁלֶשׁ עֲקָרוֹת
שֶׁהִפְקְדוּ בְּזֶה יוֹם, תִּצְדִּיק בְּצַדִּיקְתָּם מִיַּתְּלִיף אִיּוֹם.
צִאֲצִיאֶיהָ בֶּן פְּקוּד לְטוֹב הַיּוֹם, קָדוֹשׁ.

On Sabbath recite שמו מספריים and אָתָּן לְטוֹעֲלֵי צֶדֶק (pages 239 - 249).

Reader and Congregation:

מְלֶךְ מְמַלֵּט מַרְעָה, לְיִוְדְעֵי תְרוּעָה, הָאֵל קָדוֹשׁ.
מְלֶךְ זְכוֹר אֲחוּז קָרְו, לְתוֹקְעֵי לֵךְ הַיּוֹם בְּקָרְו, נוֹרָא וְקָדוֹשׁ.

Congregation:

אֲאָפִיד נֹזֵר אִיּוֹם, בְּשֵׁלוֹשׁ קְדֻשָּׁה בַיּוֹם; גְּבוּרֵי כַח גְּדֻלָּה,
יְדִהְרוּהוּ בְּבֵית דִּגְיָלָה.

הוֹנֵי הַגָּה תְּמָלָה, וְתִקְוָהוּ בְּהַלֵּל וּמְלָה; זוֹכֵר לְעַד זְכוּיֹת,
תִּדְשׁוּהוּ זְמַר חַיֹּת.

טוֹב עוֹמֵס טְרַח, יִתְרוּהוּ בְּחַדוֹשׁ יִרְח; כּוֹבֵשׁ כָּל בְּעָסִים,
לְבַל אַף לְהַשִּׁים.

מְשַׁרְתִּי בְּחֵיל מוֹרָא, נִכְחַם תִּלְלוּ נוֹרָא; שְׁרִפֵּי סְבִיב
סְעָרָה, עֵנּוּ לְמַעֲבִיר עֲבָרָה.

blessed with offspring after they had attained advanced age, people said: "Look at this old couple! They picked up a foundling and pretend he is their own son . . ." Abraham invited the magnates to the feast in honor of Isaac, and Sarah invited their wives with their infants. . . Sarah had enough milk in her breasts to suckle all the babes there (Baba Metsia 87a). אִם אֲשֶׁר בַּצֶּדֶק is based upon the talmudic tradition that Isaac's conception occurred on Rosh Hashanah.

Unfortunate because of her sterility, Sarah was cured at the age of ninety when she was sought out. She brought forth prominent branches that never played false.

Regard thou the offspring formed on this day, when Sarah and Rachel and Hannah were first blessed with children.

For their sake, clear those who now trust in thee, Revered One.

Favor thou Sarah's children, O Holy One.

On Sabbath recite pages 240-250.

Reader and Congregation:

O King, holy God, thou dost deliver
From evil those who know the shofar-call.

Revered King, recall the ram of Isaac,
Favor those who sound the ram's horn today.

Congregation:

The Revered One I adorn with a crown
When thrice each day I acclaim him holy.
Those of you who are mighty in spirit,
Exult before him where you meet to pray.
O angels fluttering in ecstasy,
Praise and glorify him eternally.
Unto him who ever records good deeds,
O utter ever-new celestial praise!
Beneficent and sustaining he is,
Proclaim his Oneness when this month begins.
Him who suppresses all anger entreat
That he pour not forth his wrath upon us.
O angels, who serve him with trembling awe,
All in unison praise the revered God.
Burning seraphim, circling the tempest,
Sing to him who cancels indignation.

אָאָאָאָ, by Rabbi Elazar ha-Kallir, contains a double alphabetical acrostic, that is, the first word and the third word in each line begin with the same letter, like אָאָאָאָ and אָאָאָאָ. The letters אָ אָ אָ appear three times in their respective lines.

פְּלִיאִים פָּצְחוּ פָּה, צִלְצְלוּ הַכֵּל צוּפָה; קַהְלוֹת עַם
קְדוּשִׁים, רוֹמְמוּהוּ רַבְבוֹת רוֹעֲשִׁים.

שָׁמַע קוֹל שׁוֹפָר, תִּאֲזִין וְאַשְׁמָה תוֹפָר; Reader: תִּנְשָׁלֵךְ
שׁוֹפְרוֹת בְּהַר הַקָּדֵשׁ, וְאַשְׁלֵשׁ קַרְשָׁה בַּקָּדֵשׁ.

מָלְךְ זְכוֹר אַחֲזוּ קָרְנוֹ, לְתוֹקְעֵי לֵךְ הַיּוֹם בְּקָרְנוֹ, נוֹרָא וְקְדוּשָׁה.

The ark is opened.

Responsively

יְיָ מָלְךְ, יְיָ מָלְךְ, יְיָ יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

אֲדִירֵי אֵימָה יֵאֲדִירוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

בְּרוּאֵי בָרֶק יִבְרְכוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

גְּבוּרֵי גְבוּהָ יִגְבִּירוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

יְיָ מָלְךְ, יְיָ מָלְךְ, יְיָ יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

דוֹחֵרֵי דוֹלָקִים יְדוּכְבוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

הַמּוֹנֵי הַמְּלָחָה יִהְלְלוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

נַחְתָּלִים וְחַיּוֹת יִנְעֲדוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

יְיָ מָלְךְ, יְיָ מָלְךְ, יְיָ יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

זוֹכְרֵי זְמִירוֹת יִזְמְרוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

חֲכָמֵי חֵידוֹת יִחְסְנוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

טַפְסָרֵי טַפּוּחִים יִטְכְּסוּ בְּקוֹל יְיָ מָלְךְ.

יְיָ מָלְךְ, יְיָ מָלְךְ, יְיָ יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

איירי אימה, by Rabbi Elazar ha-Kallir, is an alphabetical hymn consisting of twenty-four lines. The letters of the Hebrew alphabet taken in order are repeated three times at the beginning of the lines. The refrain after each

You nameless angels, burst forth into song!
 Sing fervently to him who foresees all.
 O congregations of holy people,
 Extol him, all you tumultuous throngs!
 Hearken thou to the voice of the shofar,
 And let all transgressions be nullified.
 Sound the shofar thrice on the Holy Mount,
 Then in Temple thrice will I chant: Holy, Holy.

Revered King, recall the ram of Isaac,
 Favor those who sound the ram's horn today.

The ark is opened.

Responsively

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Israel's nobles revere:	<i>The Lord is King;</i>
Lightning-like angels praise:	<i>The Lord was King;</i>
Heaven's mighty proclaim:	<i>The Lord shall be King.</i>

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Fire-flashing angels say:	<i>The Lord is King;</i>
Rustling legions worship:	<i>The Lord was King;</i>
Forceful creatures concur:	<i>The Lord shall be King.</i>

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Hymn singers melodize:	<i>The Lord is King;</i>
Learned sages confirm:	<i>The Lord was King;</i>
Celestial spheres adore:	<i>The Lord shall be King.</i>

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

of the eight stanzas is combined from three biblical verses (Psalms 10:16; 93:1; Exodus 15:18). *אֱמֹנָה* alludes to Israel on the basis of a midrashic interpretation of Song of Songs 6:4. The heavenly hosts and Israel are described in their devotional efforts to praise God.

יִזְרְשֵׁי יִקְרָה יִשְׁירוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 כְּפִירֵי כַח יִבְתְּירוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 לְבוּשֵׁי לְהַבּוֹת יִלְבְּבוּ בְּקוֹל
 יִי יִמְלֶךָּ.
 יִי מִלֶּךָּ, יִי מִלֶּךָּ, יִי יִמְלֶךָּ לְעוֹלָם וָעֶד.

מִנְעִימֵי מְלָל יִמְלְלוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 נִצְצֵי נְגֵה יִנְצְחוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 שָׂרָפִים סוֹבְבִים יִסְלְסְלוּ בְּקוֹל
 יִי יִמְלֶךָּ.
 יִי מִלֶּךָּ, יִי מִלֶּךָּ, יִי יִמְלֶךָּ לְעוֹלָם וָעֶד.

עוֹרְבֵי עֵז יַעֲנוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 פְּחוּדֵי פְּלֶאָה יִפְצְחוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 צְבָאוֹת צֹאנָה יִצְלְצְלוּ בְּקוֹל
 יִי יִמְלֶךָּ.
 יִי מִלֶּךָּ, יִי מִלֶּךָּ, יִי יִמְלֶךָּ לְעוֹלָם וָעֶד.

קְהֵלוֹת קָדָשׁ יִקְדִּישׁוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 רִבְבוֹת רִבְבָה יִרְנְנוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 שְׂבִיבֵי שְׁלֵהַבּוֹת יִשְׁנְנוּ בְּקוֹל
 יִי יִמְלֶךָּ.
 יִי מִלֶּךָּ, יִי מִלֶּךָּ, יִי יִמְלֶךָּ לְעוֹלָם וָעֶד.

תּוֹמְכֵי תְהֵלוֹת יִתְמִידוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 תּוֹקְפֵי תִפְאָרְתָּהּ יִתְמִימוּ בְּקוֹל
 יִי מִלֶּךָּ.
 תְּמִימֵי תְעוּדָהּ יִתְנוּ בְּקוֹל
 יִי יִמְלֶךָּ.
 יִי מִלֶּךָּ, יִי מִלֶּךָּ, יִי יִמְלֶךָּ לְעוֹלָם וָעֶד.

The ark is closed.

Continue page 261.

יִזְרְשֵׁי יִקְרָה conveys the idea that the precious Torah is the heritage of Israel. The literal meaning of יִלְבְּבוּ is *they hearten and inspire*. In this sense the Midrash uses the expression *הקדוש ברוך הוא מלבב בקולו*. However, *לבבתי* (Song of Songs 4:9) is rendered "you have ravished my heart."

Torah heirs harmonize: *The Lord is King;*

Mighty forces proclaim: *The Lord was King;*

Flaming angels declare: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Sweet-spoken beings tell: *The Lord is King;*

Dazzling angels extol: *The Lord was King;*

Encircling seraphs sing: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Torah students proclaim: *The Lord is King;*

Thy wonder-struck burst forth: *The Lord was King;*

Thy thronging flocks resound: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Holy assemblies praise: *The Lord is King;*

Countless thousands intone: *The Lord was King;*

Flame-flashing angels repeat: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

Worshippers ever say: *The Lord is King;*

Those who adore thee call: *The Lord was King;*

The faithful men acclaim: *The Lord shall be King:*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

The ark is closed. Continue page 262.

The phrase *נוצצי נוחה* refers to the heavenly beings described in Ezekiel 1:7 as "gleaming like burnished bronze" (*נוצצים כעץ נוחה קליל*). The term *נוצחו* is derived from I Chronicles 15:21 (*על השמייה לנצוח*). In rabbinic literature the word *נוצח* is used in the sense of glorification (Pesahim 117a).

By *עורכי עו* and *חמימי תעודה* the poet refers to Israel and employs *עו* and *תעודה* as metaphors for Torah.

חזרת התפלה לשליח צבור

SECOND DAY

The ark is opened.

ברוך אתה, יי אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול הגבור והנורא, אל
עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות.
ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

מסוד חכמים ונבונים, ומלמד דעת מבינים, אפתחה פי
בתפלה ובתחנונים, לחלות ולחנן פני מלך מלכי המלכים
ואדוני האדונים.

אתיתי לחננה בלב קרוע ומרתח, בקש רחמים פעני
בפתח; גלגל רחמיך ודין אל תמתח, אדני שפתי תפתח.
דבר אין בפי ובלשוני מלה, הן יי ידעת בלה; וממעמקי
הלב לפניך אחילה, אחסה בסתר בנפיק סלה.

זלעפה ופלצות אחזוני במורא, חלות פני נורא בנפש
יקרה; טוב טעם ודעת קטנתי לחסרה, על בן זחלתי ואירא.

יגעתי באנחתי איד לעמוד לפניה, כי אין מעשים לזכות
בעיניך; לחלותך שלחוני מקהלות המוניח, תבין לבם
תקשיב אזנה.

אחיי לתנך, by Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun (eleventh century),
is alphabetically arranged and ends with an acrostic forming the author's name
שמעון. The eight stanzas close with the following biblical quotations: Psalms

AMIDAH CHANTED BY READER

SECOND DAY

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Invoking the doctrines taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the supreme King of kings and Lord of lords.

I come to implore thee with a turbulent heart,
To plead for mercy like a poor man at the door;
Show thy compassion, do not mete out stern justice—
O Lord, open thou my lips.

There is not a word in my mouth nor on my tongue,
And yet thou, O Lord, knowest all I wish to say.
From the depths of my heart I do pray unto thee,
Let me find shelter underneath thy wings.

Fearsome trembling, dreadful terror overwhelms me
As I humbly implore thee, awe-inspiring God;
Since I am lacking in good judgment and knowledge,
I cringe and draw myself together in fear.

I faint with sighing, how can I stand before thee?
For I lack good deeds to have merit in thy sight.
Yet, thy own people have sent me to entreat thee;
Mayest thou direct their heart and listen to them.

51:17; 61:5; Job 32:6; Psalm 10:17; Proverbs 15:1; Psalm 59:18; I Kings 8:39; Proverbs 30:5. Interwoven into the texture of this plea on behalf of Israel are various other phrases borrowed from the Scriptures.

מָה אָנִי וּמָה חַיִּי תוֹלְעָה וְרָמָה, נִבְעַר מִדַּעַת וּבְאֶפֶס
 מִזְמָה; סִמְכֹתַי יִתְרוֹתַי בְּסִפְרֵי הַחֲכָמָה, מַעֲנֶה רַף יָשִׁיב חֲמָה.
 עֲזֵי אֱלֹהִי אֲשַׁמְרָה לְסַעְרֵי, פִּתַּח דְּבָרַיָּךְ הָאֵר לְחַיִּינֵי;
 צִדְקָנִי וְאִמְצָנִי וְתֵן לְאֵל יְדֵי, כִּי אֶתָּה מְשֻׁנְבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי.
 קָהֳלֶיךָ עוֹמְדִים לְבִקֵּשׁ מִחִילְתְּךָ, רַחֲמֶיךָ יִכְמְרוּ לְרַחֲמֵם
 בְּחַמְלָתְךָ; שׁוֹפְכִים לֵב בְּמַיִם לְעַמְתְּךָ. וְאֶתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
 מִכּוֹן שְׁבַתְּךָ.

תִּחְזַק לְעַמְּךָ יָדָם הֲרַפָּה, שְׁלַח מֵאִתְּךָ עֶזְרֵךְ וּתְרוּפָה;
 נִאֲמִיךָ יִשְׁיֵנוּ לְחֻזְקֵךְ וּלְתַקְפָּה, כָּל אִמְרַת אֱלֹהֵי צְרוּפָה.

The ark is closed.

Congregation:

אִמְרַתְךָ צְרוּפָה וְעִדּוֹתֶיךָ צִדְקָה, בָּאֵי עֲרִיף בְּרִיב אֵל
 תְּדַבְּרֶךָ; גִּשְׁתָּךְ לְחַפֵּשׁ כָּל תַּעֲלוּם וּבְדַק, דִּין עֲנִיָּיָךְ
 בְּמִשְׁפַּט הַצִּדְקָה.

הֵן עוֹלָמָה בְּנִיתָ בְּחֶסֶד, וְרַב חֶסֶד מָטָה בְּלִפְי חֶסֶד;
 זְכוּיֹת הַכְּרַע וְעִזָּה תִנְסֹד, חֵן עַל נִינֵי מוֹצֵא מִכֶּשֶׁד.

טָרָם וְנִקְרָא אֶתָּה תַעֲנֶה, יִמְצָא לָנוּ חֶסֶד בְּמַעֲנֶה; בְּפִקְרֶךָ
 הַיּוֹם יִצְוֶיךָ לְהַמְנֶה, לָנוּ מִלְּאֲכִיָּה סָבִיב יַחֲנֶה.

מִדַּת טוֹבָה עָלֵינוּ הַנְּבֵר, נִקְנוּ מַעֲוֹן וּפְשָׁעֵינוּ הַעֲבֵר;
 שׁוּב בְּזִרְעֵךְ לְמִקְוֶיךָ בְּסִבְרָה, עֵז חֲלִיפַת כָּח וְעֵלִית אֶבְרָה.

אמרתך צרופה, alphabetically arranged, ends with an acrostic of the author's name (שמעון בר יוחנן). The Rashbam on Deuteronomy 32:10 quotes the ex-

What am I? What is my life? I am like a worm,
 Wanting in knowledge and void of understanding;
 I rely on a phrase in the Book of Wisdom:
 "Mild speech turns wrath away."

Thou my Stronghold, I wait for thee to uphold me;
 Let the opening of thy words enlighten me.
 Justify and invigorate me, grant me strength,
 For thou art indeed my fortress, my gracious God.

Thy people are standing to entreat thy pardon,
 O let thy love be stirred to show them thy mercy;
 They pour out their heart unto thee like water,
 Then hear thou in the heavens, thy dwelling-place.

Strengthen the hands of thy people, now so weakened;
 Send them deliverance and healing of thy own;
 Let them attain strength through the words of thy prophets,
 For all thy words, O God, are pure and tested.

The ark is closed.

Congregation:

Thy words are pure and tested, thy laws are just; O do not judge strictly those who worship thee. When thou comest to probe into all secret acts, champion thou the cause of thy distressed.

Thou didst build thy world in mercy; thou art abundant in kindness, and inclinest the scales toward kindness. Establish thy power, let our merits decide, be gracious to Abraham's descendants.

Even before we call, answer thou us; let thy reply contain mercy for us. When thou dost examine and count thy creatures this day, send thy angels to encamp around us and protect us.

Let thy beneficence prevail on our behalf; cleanse us from iniquity and remove our transgressions. Strengthen thou all who sincerely hope in thee, and let them rise high as if on soaring wings.

pression יחנה סביב מלאכך לט from this poem as if it were a biblical verse. However, the biblical verse reads: חונה מלאך ה' סביב ליראיו (Psalm 34:8).

פְּעֻלַת אֲזַרְחֵי לְפָנֶיךָ לְהַזְכֵּר, צְדָקוֹ יְלִיץ בְּשֵׁר וּמִסְטִין
 יִסְבֵּר; קָבֵל מוֹרְאֶךָ יְחִוּדְךָ לְהַבִּיר, רָץ בְּפִקּוּדֶיךָ לְיִשָּׁר
 וּלְיִקָּר.

שָׁלֵם נִמְצָא בְּכֹל אֲשֶׁר נִפְקָד, שְׁעֵשֶׁע בְּהַיּוֹם בְּחֻנֵּט מִפְקָד;
 Reader תְּהִלָּה נָעַז לְמַרְחָמוֹ שָׁקֵד, תִּפְחוּ בַּעַת אֲשֶׁר פָּקֵד.

Congregation:

בוֹ שְׁעֵנְנוּ מֵעוֹלָם וַיַּעֲנֵנוּ נוֹרְאוֹת, בְּרִצּוֹי חֲנוּנֵנוּ קָבֵל בְּהַעֲלָאוֹת.

Reader:

יִחְלְצֵנוּ בְּמִנְנוּ מִתַּחֲלוּאֵי תוֹצְאוֹת, בְּצַפְרִים עֲפוֹת בֶּן יָגוּ
 יִי צָבָאוֹת.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חֲפִיץ בַּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מִנּוּ אֲבָרְהָם.
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל
 עָפָר. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶךְ מִמִּית
 וּמַחֲיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

Congregation:

תָּמִים פְּעֻלָּה גְדוֹל הַעֲצָה, שִׁחְרָנוּ פָּנֶיךָ וְצִדְקוֹתֶיךָ נִמְצָא;
 רַחֵץ מִנֶּגַע וְהַתֵּם שְׂמֻצָּה, קָבֵל אֲנִי וְגִדּוֹר פְּרָצָה.
 צֵאן לְטִבַּח גֹּזֵר מִמְּכֻלָּה, פָּרִים וּכְבָשִׂים לְשִׁלְמִים וְעוֹלָה;
 עֲרִיכַת שְׁפָה נְעִרוּךְ בְּתַפְלָה, שִׁיחְנוּ יִשְׁפֹּר בְּהַקְטֹר וּבְלוּלָה.

תמים פעלך, a reverse alphabetical acrostic by Rabbi Simeon ben Isaac of the eleventh century, contains a variety of biblical phrases borrowed from

Remember the kind deeds of Abraham; let his righteousness plead for us, that the accuser be silenced. He was the first to reverence thy Oneness; he ever hastened to fulfill thy precepts.

Whenever he was put to the test he was found perfect; this day he received the cheerful promise of having a son. He rendered praise and glory to his merciful God for remembering his good wife.

Congregation:

Ever we trust in God, who answers us with awe-inspiring acts.

May he accept our supplications with favor as burnt-offerings.

Reader:

May he shield us from all kinds of sickness and trouble.

Like hovering birds, so will the Lord of hosts shield us.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Congregation:

O thou who art great in counsel, thy work is perfect. We seek thy presence, that we may attain thy salvation. O cleanse us from all impurity; accept our cry, and mend our rifts.

Flocks and cattle for sacrifice have vanished from the folds; instead, we offer prayer of our lips. May our prayers be accepted favorably in place of incense and meal-offerings.

Deuteronomy 32:4; Jeremiah 32:19; Amos 9:11; Habakkuk 3:17; Proverbs 18:9; Hosea 6:2. The acrostic **שמעון ברי יצחק** is found in the concluding stanza **שמעון-חייט-קדם**.

נתיב ישׁר אם נַעֲקֹל בְּלֶכֶת, מִשְׁלַחֲתָךְ לְעֹזֹב לְהַתְּרַפּוֹת
בְּמִלְאֲכֶת; לִנְגִידֶךָ יִפְקֹד מִזְבַּח מַעֲרֶכֶת, כְּמִאֲבֹלֵת הַמֶּאֱכִילָה
מֵאֵז נַעֲרֶכֶת.

יָחַד אָב וּבֵן בְּלֶכְתָּם לְהַר מֹזֵר, טִבַּח לְהַכִּיִן מִפְּקֻדֶךָ לְשִׁמּוֹר;
הַנּוֹכֵם נִצּוֹר רַחֲמִים לְכַמּוֹר, זָכַר שְׁבוּעָה בְּקִטְרֵת לְתַמּוֹר.
וּבְשִׁבְתָּךְ הַיּוֹם לְדִין עַמִּים, הַמֶּלֶא עַל זְאֲצָאִימוֹ רַחֲמִים;
דִּינְנוּ הַצֹּהַר וְלֹא נִצָּא נִבְלָמִים, נִפְּן נְטִיעֲתָךְ תִּכְיִן לְאֶרֶץ נָמִים.
בְּזִכּוֹת נַעֲקֹד הַקְּשִׁיבָה מִשִּׁמְךָ, אֲבִיוֹנֵי אָדָם קִרְאִיךָ מִדְּחֶךָ;
Reader שְׁמְנוּ עַל סִפְרֶךָ לְחַיִּים יוֹחֶךָ, וְנִיב שְׁפַתֵּינוּ
הַקָּשֵׁב כְּוִיעֵתֶר יִצְחָק.

Congregation:

שְׁפַתֵּינוּ מְדוֹבְכוֹת עֵז וּבְצַדִּיקְתּוֹ נַחֲוֶה, בְּרַחֲמִים יִצְדַּקְנוּ
וְזָרְעֵנוּ יִהְיֶה.

Reader:

יַחֲנֵנוּ כְּקָרֵם מִיּוֹמִים אֲהִיָּה, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יִקְיַמְנוּ וְנַחֲוֶה.
מִי כְמוֹךָ, אָב הַרַחֲמִים, זוֹכֵר יִצְוֶרְיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מִתְּחִילָה הַמֵּתִים.

The ark is opened.

שְׁלַחֲתִי בְּמִלְאֲכוֹת סִגְלֵי חַבּוּדָה, שׁוֹמְרֵי אֲמוֹנָתְךָ וּמְנַחֲתֶיךָ
בְּמוֹרָא, שְׁפַכְתִּי שֵׁיחַ לְבַקֵּשׁ עֲתִידָה, שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא.

The ark is closed.

Congregation:

מְדַבֵּר בְּצַדִּיקָה חוֹנֵן וּמַתְּרַצֶּה, מַחְסֶה וּמַסְתּוֹר לְדוֹרֶשָׁיךָ
הַמְּצָא; מִתַּח דִּינְךָ אִם בִּיצוּרִים תִּמְצָה, מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יִצָּא.

(שמעון בר יצחק has a fourfold acrostic of the author's name in *שחרית* in *מלאכות*.
The four parts of the first stanza, for example, begin with the letter *ש*, and

If we have gone astray and abandoned the performance of thy precepts because of negligence, then let the altar and knife once consecrated by Abraham be remembered in thy presence.

Together they walked to Mount Moriah, father and son, to prepare an offering in keeping with thy command. To their offspring be thou merciful, well remembering thy promise to them.

Be merciful to their descendants this day, when thou art sitting in judgment of nations. O make our cause clear, that we may not be ashamed; establish Israel, the vine thou didst plant, for all time.

In memory of Isaac who was bound on the altar, hear thou in heaven poor men who call to thee in their distress. May our name be inscribed in thy book of life; hear the words of our lips as when Isaac prayed.

Our lips proclaim the glory of God, by whose righteousness we live. In mercy he will acquit us and sustain us. May the Lord revive us as he did twice before; may he raise us the third time to life eternal.

Reader:

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

The ark is opened.

I have been commissioned to represent a chosen gathering of people, who cling to thy faith and acclaim thy Oneness with awed reverence. I pour out my heart in prayer; hear my voice, O Lord, when I call.

The ark is closed.

Congregation:

Thou art righteous, gracious and benevolent; show thyself as a refuge and shelter to those who seek thee. Shouldst thou mete out the full measure of justice to thy creatures, let my sentence proceed mercifully from thy presence.

the four parts of the second stanza begin with the letter **n**, and so on. Each stanza ends with a quotation from the Scriptures as follows: Psalms 27:7; 17:2; 19:14; 44:9; 36:7; 57:2; 40:2; 39:8; Micah 7:18, 14.

עָרַף תְּקִיעַתְנוּ שְׁעָה בְּבוֹרִים, עָרַב קַטְגוֹר וְאַמֵּץ
 סִנְגוֹרִים; עֲקַרְת בֵּית וְחֻצוֹבַת צוּרִים, עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל.
 וַיִּזְכֹּר לְפָנֶיךָ צְדָקַת הַתָּם, וְעַד אֵהְלִיךָ וַיִּבְכְּסֶאֱךָ נַחְתָּם;
 וְחֻלְצָנִי מִפֶּשַׁע וּמַעֲוֹן נִכְתָּם, וְאֵל יִמְשְׁלוּ בִי אִזּוֹ אֵיתָם.

גוֹהַג בְּחֶסֶד זֹכֵר הַבְּרִית, נִקְנֵנו מִנִּסְתָּרוֹת וְנִזְכָּה בְּבוֹרִית;
 נַחְנוּ בְּאַמְתָּךְ וְתַנְנוּ לְאַחֲרִית, נוֹשָׂא עוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרִית.
 בְּהַנְשֵׂאֲךָ לְכֶסֶף נוֹרָא וְאִיוֹם, בְּרוּאֵי חֶלֶד לְהַשְׁפֵּט בְּהַיּוֹם;
 בְּרַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ תִּמְצִיאֵנוּ פְּדוּיֹם, בְּאַלְהִים הִלְלָנוּ כָּל הַיּוֹם.
 רָע יִצְרָנוּ הִסֵּר בְּחַמְלָתְךָ, רָצָנוּ וְסוֹבְכָנוּ בְּמַחֲסֵ אֲבֹרְתֶיךָ;
 רָצָה תִּשׁוּבָתְנוּ וְהִרְבָּה מַחֲלֵתְךָ, רָעָה עַמָּךְ בְּשִׁבְטֶיךָ צֹאן
 נַחֲלָתְךָ.

יִדְעֵנו דְּרָכֶיךָ וְאַרְחוֹתֶיךָ לְחַמּוֹד, יִשָּׂר פְּקוּדֶיךָ בְּלִבֵּנוּ
 לְצַמּוֹד; יִבְמְרוּ רַחֲמֶיךָ סְלִיחָתְנוּ לְחַמּוֹד, יִדְעֵנו כִּי חֲטָאֵנוּ
 וְאִין מִי יַעֲמוֹד.

צוּה יְשׁוּעָתְךָ לְרַעֲיָתְךָ הָאֵהוּבָה. צְמָאָה לְחֶסֶדְךָ כְּמַהֲרָה
 וְתִאֲבָה; צָפָה וְהִבֵּט כִּי מָאֵד נִכְאָבָה, צְדָקָתְךָ כְּתִרְרֵי אֵל
 מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה.

חַפּוּץ בְּהִיּוֹנְנוּ וּבְקוֹל תְּרוּעַתְנוּ, חֲטָאֵינוּ הִלְבֵּן וְהַפְּקֵר
 שְׁנַנְנוּ; חִבֵּל וְהִצְמַת קְדָקֵד מִשְׁטִינְנוּ, חָנְנוּ אֱלֹהִים חָנְנוּ כִּי
 בְּךָ חֲסִיָּה נִפְשָׁנוּ.

קָרְבָנוּ לְיִשְׁעָךָ בְּזֶה רֹאשׁ שְׁנָתִי, קַבֵּץ נְפֻצוֹתֵינוּ לְמַרְבֵּץ
 קַרְיָתִי.

קָמִים יִחַזּוּ כִּי מֵאֲתָךְ תִּהְלָתִי, קוּה קוּיָתִי אֲדוּנִי תוֹחֵלָתִי.

O heed the clear tones of our shofar-blasts, confound the accuser and encourage those who plead for us. Let thy eyes behold the virtue of Sarah the mother of our household, and the just deeds of Abraham, the rock whence we were hewn.

O remember the innocence of Jacob, who dwelt in thy tents of Torah and whose name was engraved on thy throne. Deliver me from transgression and stained iniquity; let them not have dominion over me, that I may remain blameless.

Thou who guidest the world with mercy and rememberest the covenant, hold us guiltless of unconscious faults and let us be spotlessly pure. Lead us in thy truth and grant us a happy future, O thou who dost pardon and forgive the sins of Israel's remnant.

When thou dost ascend thy awe-inspiring and revered throne this day, to pass judgment upon the creatures of the world, have mercy upon us and grant us redemption. In God we glory all day, we praise thee unceasingly.

In thy mercy, remove our evil impulse; accept us and protect us in the shelter of thy wings. Accept our repentance and pardon us abundantly; O shepherd thy people with thy staff, guide thy own flock.

Teach us thy ways, that we may ever walk in thy paths; fix thy just precepts in our heart. May thy tender mercy be stirred with a desire to forgive us; we know that we have sinned, and there is none to stand by and defend us.

Command thy salvation to reach thy beloved people, who are thirsting and yearning for thy lovingkindness. Look down and see how sorely grieved they are; thy righteousness is like the mighty mountains, thy judgments are like the vast sea.

Be pleased with our meditation and our trumpet-call; purify us from our sins and free us from our faults. Destroy Satan our accuser and enticer; be gracious to us, O God, be merciful to us, for our soul trusts in thee.

Bring us near to thy salvation on this New Year's Day; gather our dispersed to the restful city of Jerusalem. Let my foes behold that my glory proceeds from thee; in thee I hope, O Lord, thou art my only hope.

שחרית לראש השנה—ב

Reader:

יִמְלֹךְ ייָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּהָ.
וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

The ark is opened.

Responsively

אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ

בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ	גְּבוּר וְנִעְרָץ.
דְּגוּל מְרֻבָּה	הוּא שָׁח נִיְהִי.
וְצִוָּה וְנִבְרָאוּ	זָכְרוּ לְנִצְחַת.
חַי עוֹלָמִים	טְהוֹר עֵינַיִם.
יּוֹשֵׁב סִתְר	כְּתָרוּ יְשׁוּעָה.
לְבוֹשׁוֹ צְדָקָה	מִעֲטָהּוּ קְנָאָה.
נֶאֱפָד נִקְמָה	סִתְרוּ יִשְׂרָאֵל.
עֲצָתוֹ אֱמוּנָה	פְּעָלָתוֹ אֱמֶת.
צְדִיק וְיִשְׂרָאֵל	קְרוֹב לְקוֹרְאָיו בְּאֱמֶת.
רַם וּמְתַנַּשֵּׂא	שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.

תָּלָה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה.
חַי וְקַיִם נוֹרָא וּמְרוֹם וְקְדוֹשׁ.

The ark is closed.

On Sunday omit the following down to page 249; instead, recite אֲנִי תְּהִלָּתְךָ (pages 219; 223) and four stanzas indicated on page 247.

Each stanza is recited first by the Reader and then by the Congregation:

שָׁמְנוּ מִמְּפָאָרִים עֲדַת חֲבָלוֹ, וְנִעְרָץ בְּאֶרְצֵי קְדֹשׁ הַלְלוּהָ,
וּבְהִיבְלוּ כְבוֹד אוֹמֵר בְּלוֹ, קְדוֹשׁ.

שָׁמְנוּ מִמְּפָאָרִים is by Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun (eleventh century), whose name acrostic (שמעון) appears once in each of the first six stanzas, all of

Reader:

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord!
Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.

The ark is opened.

Responsively

Thou art our God
In heaven and upon earth mighty and revered!
Acclaimed by thousands, he spoke and the world began.
He commanded and all was formed—endless his fame!
He lives forever, his eyes are pure and see all.
He is invisible, salvation is his crown.
Righteousness is his garment, zeal is his robe.
Girt with retribution, his secret is justice.
His counsel is faithful, his achievement is truth.
Upright is he and near those who pray sincerely.
High and exalted, he abides in the heavens.
He suspends the entire earth upon empty space.
He lives forever—revered, lofty and holy!

The ark is closed.

On Sunday omit the following down to page 250; instead, recite two piyyutim (pages 220; 224) and four stanzas indicated on page 248.

Each stanza is recited first by the Reader and then by the Congregation:

His name is glorified by his people,
He is revered by his holy angels,
In his temple all say: Glory, Holy.

which close with a quotation from the Bible and the word קדוש ("holy"). The quotations are from Psalm 29:9; Malachi 3:16; Psalms 69:32; 22:29; 105:42; Isaiah 27:13; Zechariah 14:9.

שֵׁשׁ מִסְעָרִים and the next two piyyutim, though designed for the second day of Rosh Hashanah, are sometimes recited on the first day instead—if the first day happens to be Sabbath.

¹Psalms 146:10; 22:4.

שׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו עוֹד יִשׁוּבוּן לְבַצְרוֹן, נִדְבָרִים יִרְאוּ בְּהַכְשֵׁר
וַיִּתְרוֹן, וַיִּקְשֹׁב יִי וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן, קְדוֹשׁ.

שִׁפְרוּ מַעֲשֵׂיכֶם וּבְרִית לֹא תוֹפֵר, נֶאֱקַתְכֶם יֵאָזִין שְׁחָקִים שִׁפֵּר,
וְתִיטֵב לִי מִשׁוֹר פָּר, קְדוֹשׁ.

שִׁבְטֵי מִקְרָאָה עֲלֵה וְהַמִּשַׁל, נְטִישׁוֹת צָרִים בְּהַתִּיזָה לְנִשַׁל,
כִּי לִי הַמְּלוּכָה וּמוֹשַׁל, קְדוֹשׁ.

שְׁבוּתָנוּ מִמְרַחֵק עֲלוֹת לְהֵר קְדָשׁוֹ, וַיִּנְפְּאָנוּ תָּמִיד בְּדָבִיר
מִקְדָּשׁוֹ, כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קְדָשׁוֹ, קְדוֹשׁ.

שָׁבַח מְגִדֵּל עַז שֵׁם הַגְּדוֹל, נֶצַח בְּתַתּוֹ לְמַלְכוּ עַז וּמְגִדֵּל,
בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, קְדוֹשׁ.

כָּל יוֹשְׁבֵי חֵבֶל וְשָׁכְנֵי אֶרֶץ, יֹאמְרוּ תָּמִיד הַגְּדִיל יִי לַעֲשׂוֹת
בְּאֶרֶץ, וְהָיָה יִי לְמַלְאָךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ. קְדוֹשׁ,

Responsively

אָדָר וְהוֹד אָתָּן בְּצַבִּיּוֹן, שְׁנַע אֶעְרוֹף בְּנִיב וְהַגִּיּוֹן,
אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עֲלִיּוֹן.

בַּיּוֹם הַנִּבְחָר מִשְׁמֵי עֶרֶץ, מִיִּשְׁרָיִם לְשִׁפּוֹט קְדָשְׁתּוֹ לְהַעֲרֵץ,
יִי מַלְאָךְ תִּגַּל הָאֶרֶץ.

נִאֲנֹתוֹ נִדְלָה עוֹלָם מִהַכִּיל, עֲזוּזוֹ לְסִפְּרָ כַּח מִי יִכִּיל,
מַלְאָךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ אֱלֹהִים, זָמְרוּ מִשְׁכִּיל.

והד, by Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun, consists of twenty-one stanzas in alphabetical order (קריה combines both p and ר). Each stanza is composed of three parts, the first of which follows the order of the alphabet,

Those who keep his laws will again be safe;
When the faithful speak of Torah precepts,
The Lord listens and records in a book.

Mend your deeds, do not break the covenant!
Heaven's Creator shall heed your prayer,
Which pleases him better than offerings.

Uplift thy own tribes, grant them dominion;
Cut off the foe's branches, cast them away;
Thine, O Lord, is the kingdom, thou rulest.

May our far exiles reach his holy land,
That we may ever praise him in his temple
For having remembered his sacred pledge.

The Lord's great fame is a tower of strength!
Triumph and power he shall grant his king
On the day when the great shofar shall sound.

All dwellers on earth shall ever proclaim:
The Lord has done wondrously in the world!
The Lord shall be King over all the earth.

Responsively

God's glory and splendor I express with delight; my supplication I set forth by speech and meditation. "I call unto God Most High."¹

On this day designated by God in heaven for upright judgment, we are to revere his holiness. "The Lord is King; let the earth rejoice."²

His eminence is great, more than the world can hold; who has the power to declare his might? "God reigns over all the world; O sing wisely!"³

the second gives the name-acrostic of the author (שמעון בר יצחק, חוק ומצף) and the third quotes a biblical phrase, used as a congregational response.

¹⁻³*Psalms* 57:3; 97:1; 47:8.

Reader and Congregation:

שָׁמוּ מִפְּאָרִים עֲרַת חֶבְלֹי
וְנַעֲרִץ בְּאַרְאֵלִי קִדְשׁ הַלְלוּ
וּבְהִיכְלוֹ כְבוֹד אוֹמֵר בְּלוֹ, קְדוֹשׁ.

Responsively

דַּע יְשִׁימוּ כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וַיִּדְעוּ כִּי גָדְלוֹ גְבוּרֹתָיו,
זְכֹר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו.
הַצִּיב וַיִּרְה אֶבֶן פְּנֵתוֹ, נִחְלִיאֵל עֵבוֹר לְשַׁעֲשַׁע בְּאִמְתּוֹ,
זְכֹר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ.
וְרָשָׁם בְּחֹק דַּת הַגְּיוּנִי, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לְזִבּוֹר זְכוּנֵי,
לְזִכְרוֹן בְּהִיכַל יְיָ.

Reader and Congregation:

שׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו עוֹד יִשׁוּבוּן לְבַצְרוֹן
נִדְבָרִים יִרְאוּ בְּהַכְשֵׁר וַיִּתְרוֹן
וַיִּקְשֹׁב יְיָ וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוּרוֹן, קְדוֹשׁ.

Responsively

זָבַח קִדְשׁ בְּהַכְשֵׁר אִזּוּ בְּעֵינָיו, רַגְלֵ תְמוֹרְתוֹ אֵיל לְהַקְרִיב
לְפָנָיו, אַחַר נֶאֱחָז בְּסַבְדָּ בְּקַרְנָיו.
חַכְמֵי תְנִיטָיו לְתַקוּעַ בְּזֶה חֲדָשׁ, יוֹם זֶה אִם יִקְרָה בְּשַׁבַּת קִדְשׁ,
זְכוּרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קִדְשׁ.
טָבְעוּ אִם בָּחַל יְבוֹאֲכֶם, צִוּוּ לְתַקוּעַ בְּכָל גְּבוּלְכֶם,
יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לְכֶם.

Reader and Congregation:

שִׁפְרוּ מַעֲשֵׂיכֶם וּבְרִית לֹא תוֹפֵר
נֶאֱקַחְכֶם יֵאָזִין שְׁחָקִים שִׁפֵּר
וְתִיטֵב לִי מִשׁוֹר פֶּר, קְדוֹשׁ.

Reader and Congregation:

His name is glorified by his people,
He is revered by his holy angels,
In his temple all say: Glory, O Holy.

Responsively

Let all his creatures attain knowledge, let them know that great are his mighty acts. "He has made his wonders to be remembered."¹

He established the Torah, the divine heritage, as the world's cornerstone, for his people's delight. "He remembers his covenant forever."²

He prescribed in the Torah the law of my contemplations, that he might remember me every year. "It is a memorial in the temple of the Lord!"³

Reader and Congregation:

Those who keep his laws will again be safe;
When the faithful speak of Torah precepts,
The Lord listens and records in a book.

Responsively

When the holy offering pleased God, he caused a ram to be offered in place of Isaac. "A ram was caught in the thicket by its horns."⁴

God instructed Isaac's children to sound the shofar this month; but if the day is Sabbath, "You shall mention the sounding on the holy feast."⁵

If, however, it comes to you on a weekday, bid them sound the shofar in all your land. "It shall be your day of sounding the shofar."⁶

Reader and Congregation:

Mend your deeds, do not break the covenant!
Heaven's Creator shall heed your prayer,
Which pleases him better than sacrifices.

¹נחליאל is metaphorically applied to the Torah on the basis of Mishnah Avoth 6:2, where the Hebrew place-names מַחְנֶה and נַחֲלִיאֵל (Numbers 21:19) are interpreted as common nouns in the sense of *Torah gift* and *divine heritage*.

^{1,2}*Psalms* 111:4; 105:8. ³*Zechariah* 6:14. ⁴*Genesis* 22:13. ⁵*Leviticus* 23:24. ⁶*Numbers* 29:1.

Responsively

יָרוּם צוּר יִשְׁעֵי בְּפִי כָּל אַמִּים, חֲשׂוּף זְרוּעָה לְהוֹשִׁיעַ
מִמַּחְתָּקוֹמָמִים, מִלְּבוֹתָהּ מִלְּבוֹת כָּל עוֹלָמִים.

בְּהִנָּלוֹתָהּ לְעֵין כָּל שֹׁכְנֵיהָ לְהוֹעֵד, קְהֵלוֹת וּרְבֻבוֹת בְּפִימוֹ
לְהוֹעֵד, יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

לְךָ יֵאָתֶה כְּבוֹד נְעֻז הַגּוֹיִם, חֲלָד וְכָל שׁוֹכְנֵיהָ וְכָל הָאֵיִם,
מִי לֹא יִרְאֶה מִלְּךָ הַגּוֹיִם.

Reader and Congregation:

שְׂבִטֵי מִקְרָאָה עֲלֶיהָ וְהַמָּשָׁל
נְטִישׁוֹת צָרִים בְּהַתִּיזָה לְנִשָּׁל
כִּי לִי הַמְּלוּכָה וּמוֹשָׁל, קְדוּשׁ.

Responsively

מוֹשׁוֹת צָרִים שֶׁבַר וְהַכְחִידִם, זְרוּיָהּ קִבֵּץ וְחִנָּם תִּפְדֶּם,
זָכַר עֲדַתָּהּ קִנִּייתָ קְדָם.

נְדִיבֵי עַמִּים יִנְחֲמוּ בְּכַפְלָיִם, קָמִיהֶם עַל פְּנִימוֹ גִּלְהָ שׁוֹלָיִם,
זָכוֹר יְיָ לְבִגְי אֲדוּם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם.

סְלוּל מִסְלַתְנוּ יִשָּׂר לְצַעוֹד, וּבֶן יִקְרָה קְרִסָּל לֹא יִמְעוֹד,
בְּנִמְתָּ זָכוֹר אֲזַכְרֶנּוּ עוֹד.

Reader and Congregation:

שְׁבוּתְנוּ מִמְרָחֵק עֲלוֹת לְהֵר קְדָשׁוֹ
וּנְפָאֲרֵנוּ תָמִיד בְּדָבִיר מִקְדָּשׁוֹ
כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קְדָשׁוֹ, קְדוּשׁ.

כל refers to the prophecy: "They shall see eye to eye the Lord's return to Zion" (Isaiah 52:8). They shall see the restoration of Zion as clearly and distinctly as when a man looks into the eye of another.

כל יִשָּׁבִי חֵלֵד is equivalent to חֵלֵד וְכָל שׁוֹכְנֵיהָ (Psalm 49:2). The poet em-

Responsively

Mayest thou, my saving Creator, be extolled by all nations; O bare thy arm to save us from our foes. "Thy kingdom is a kingdom of all ages."¹

On revealing thyself in Zion before the eyes of all, countless congregations will proclaim loudly: "The Lord shall be King forever and ever."²

Honor and majesty are thine; the inhabitants of all the continents shall worship thee. "King of nations, who would not revere thee."³

Reader and Congregation:

Uplift thy own tribes, grant them dominion;
Cut off the foe's branches, cast them away;
Thine, O Lord, is the kingdom; thou rulest.

Responsively

O destroy the chains of bondage; gather thy dispersed people and redeem them. "Remember the community thou didst gain long ago."⁴

Let Israel be doubly comforted, and let our foes be held in disgrace. "Remember, O Lord, the day of Jerusalem's fall against the Edomites."⁵

Let a highroad be levelled for us to march; let the footsteps of thy favorite son never falter, as thou didst say: "I will ever remember him."⁶

Reader and Congregation:

May our exiles reach his holy land,
That we may ever praise him in his temple
For having remembered his sacred pledge.

plays חלד as a feminine noun because it is synonymous with ארץ and תבל both of which are feminine. Though איים generally refers in the Bible to the islands and coast towns of the Mediterranean, it sometimes signifies remote habitable regions.

על סנימו גלה שלים is an expression borrowed from Nahum 3:5 ("I will uncover your skirts to your face, and expose your nakedness to nations").

¹Psalm 145:13. ²Exodus 15:18 ³Jeremiah 10:7. ⁴Psalms 74:2; 137:7.
⁵Jeremiah 31:19.

On Sabbath omit the following four stanzas, recited on Sunday instead:

Responsively

עֲמוּסִיָּה תוֹקְעִים וּמְרִיעִים בְּשׁוֹפָר, אִמְרַתְּךָ לְקִיָּם בְּחֶק
הַמְּסָפֵר, תִּקְעוּ בְּחֶדֶשׁ שׁוֹפָר.
פִּשְׁעֵם הֵעֵבֵר וַעֲוֹנֵם פָּפֵר, מִעֲנֵם יַעֲרֹב בְּהִקְרַבְתָּ בְּבָשִׁים וְפָר,
בְּחִצּוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר.
צְמַחֵיהֶם יִרְבוּ כַחֲלוֹל אֵין מְסָפֵר, צְבוּרֵיהֶם יַעֲזְרוּ וַיַּעֲלוּ
מִעָפָר, בְּנִשּׂוֹא נֶס הָרִים תִּרְאוּ וּבְתִקְוֵעַ שׁוֹפָר.

Reader and Congregation:

שָׁבַח מִגְדֹּל עַז שֵׁם הַגְּדוֹל
נִצַּח בְּתַתּוֹ לְמַלְכוּוֹ עַז וּמִגְדֹּל
בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, קְדוֹשׁ.

On Sunday continue page 251.

Responsively

קְרִית מְשׁוֹשׁ הַיֶּכֶל וְאוֹלָם, מִזְבֵּחַ יְשִׁיב וּבְלֵי שָׁרֵת כָּלָם,
יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם.
שָׁמַיִם וָאָרֶץ יִרְנְנוּ לְשִׁמּוֹ, יַעֲרוֹת יִמְחֹאוּ כִּף לְהִנְעִימוּ,
כִּי פָקַד יְיָ אֶת עַמּוֹ.
תִּקְרַף אֶרְאֵלִים וּבּוֹכְבֵי צֶפֶר, תִּהְלֹת יִתְנוּ שָׁבַח לְהַשְׁפֵּר,
הִלְלוּהוּ בְּתִקְוֵעַ שׁוֹפָר.

Reader and Congregation:

כָּל יִשְׁבֵי תֵבֵל וְשָׁכְנֵי אֶרֶץ
יֵאמְרוּ תְמִיד הַגְּדִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ
וְהִיָּה יְיָ לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, קְדוֹשׁ.

Reader and Congregation:

יִשְׁפֹּט תֵבֵל בְּצַדֵּק וּלְאֲמִים בְּמִישְׁרִים, הָאֵל קְדוֹשׁ.
וְהוּא בְּאַחַד וַיְמִי יִשִּׁיבֵנו, וְנִפְשׁוּ אֹנְתָה וַיַּעַשׂ, נוֹרָא וְקְדוֹשׁ.

On Sabbath omit the following four stanzas, recited on Sunday instead:

Responsively

(The people thou sustainest sound the shofar today in keeping with thy express command: "Sound the shofar at the new moon."¹)

Remove their transgressions, pardon their sin; accept their prayers in place of sacrifices. "With trumpets and the sound of the shofar."²

May their offspring grow to be numberless as the sand; may their dead awake and rise from the dust. "Look, when the signal is raised on the mountains, when the shofar is sounded."³

The Lord's great fame is a tower of strength!
Triumph and power he shall grant his king
On the day when the great shofar shall sound.)

On Sunday continue page 252.

Responsively

Our mirthful city with its temple and court, altar and sacred vessels, he will restore. "The Lord shall be King forever."⁴

Heaven and earth shall sing to his name; the trees of the forests shall applaud and sing to him. "For the Lord has remembered his people."⁵

Mighty angels and morning-stars shall utter praise and glorify God in beautiful harmony. "Praise him with the blast of the shofar."⁶

Reader and Congregation:

All dwellers on earth shall ever proclaim:
The Lord has done wondrously in the world!
The Lord shall be King over all the earth.

Reader and Congregation:

He rules the world with justice,
And nations with equity;
He is the One, Holy God.
He is One—who can turn him?
What he desires he performs.
He is revered and holy.

וּשְׂמַעְתֶּם הַשּׁוֹפָר, referring to the sounding of the shofar, is omitted on Sabbath, and postponed to Sunday when the shofar is used.

¹Psalms 81:4; 98:6. ²Isaiah 18:3. ³Exodus 15:18. ⁴Ruth 1:6. ⁵Psalms 150:3.

Congregation:

אתן לפועלי צדק, ביום הנבחר מעש להבדק. נאנתו
 מאד נדלה, דרך ענותו לפי הנדלה. הוא ארון העולם,
 ומי הקשה אליו וישלם. זוכר הולך בתם, חונן ועושה דין
 יתום. טהור מרומ ונשא, יפה בעתו הכל עשה. בביר לא
 ימאס, לנבזה בעיניו נמאס. מפאר רוכב ערבות, ננה נגדו
 ואש להבות. סועף בחרבות שוננות, עבור יתומים ואלקמות.
 פעל אדם ישלם, צר פה ומשים אלם. קונה הכל ברחמים,
 רם ומשפיל רמים. שופט יצוריו בחנינה, תמים פעל אל
 אמונה.

שופטי ארץ פתחו, מפחדו יבהלו ויתמהו. עושה משפט
 עמו, ותחלה מקדמם מפני זעמו. נדיבים בדקדוקם יחילו,
 באשר משפטו פעלו. רואה כל תעלומות, יושב בנבחי
 מרומות. צופה כל נולדות, חופש כל העתידות. קורא
 הדורות מראש, תקרי לב לתור ולדרוש.

Reader:

זוכר ברית ראשונים, קים שבועה לאחרונים.
 ישפוט תבל בצדק, ולאמים במישרים, האל קדוש.

On Sabbath continue אדירי אמה page 225.

דק contains an alphabetical and name acrostic. Following the last letter of the Hebrew alphabet (n), the author's name is given (שמעון בר) (יחזק, חזק). Rabbi Simeon ben Isaac employs here and elsewhere a great deal of biblical phraseology which he occasionally re-arranges for the purpose of rhyme and acrostic. דק is from Job 36:3 (דק; ולמעלי אתן דק) ומה בעתו הכל עשה is from Ecclesiastes 3:11 (הכל עשה ומה בעתו) from Job 9:4 is without change, whereas באשר משפטו מעלו from Zephaniah 2:3 is augmented by an added ב.

The justice of my Creator I acclaim
On this day chosen for deeds to be tested.
Supreme is his infallible majesty,
And his way of mildness is equally great.
He is the eternal Lord of creation!
Who ever resisted him and succeeded?
He is mindful of those who walk uprightly,
He is gracious and champions the orphan's cause.
Pure, enthroned on high, and proudly exalted,
He made each thing beautiful in its due time.
God who is Almighty will never despise
One who is humble and despised in his own eyes.
Glorified is he who dwells in the heavens,
Light blazes before him, flashing flames of fire.
With glittering swords he carves retribution
On behalf of the fatherless and widows.
He requites according to the deeds of man,
He forms the mouth and also renders speechless.
He is the merciful Creator of all,
The Exalted who casts down the arrogant.
He judges his creatures with gracious kindness,
And perfect is the work of the faithful God.
The earthly rulers are as nothing to him,
They are overcome with panic before him.
He executes justice for his own people,
And receives them before they incur his wrath.
Even the carefully righteous are in fear,
Though they have acted according to his law.
He sees and knows all the hidden mysteries,
God Almighty who dwells in the lofty heights.
He sees all things that come into existence,
And probes the future of those that are to come.
He proclaimed to the generations of old
To search the inmost thoughts of their hearts.
Mindful of his covenant with our forefathers
He fulfills his promise to their children.

He rules the world with justice,
And nations with equity;
He is the One, Holy God.

On Sabbath continue page 226.

Reader and Congregation:

אָרוֹן אִם מַעֲשִׂים אֵין בָּנוּ, שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֵד-לָנוּ,
וְאֵל תָּבֵא בְּמִשְׁפַּט עֲמֻנו, קָדוֹשׁ.

הוּ לֹא נֶאֱמִין בְּקָדוֹשֵׁיו, וְתִהְיֶה יָשִׁים בְּאֵילֵי תְרִשִׁישׁוֹ,
וְאֵיךְ יִצְדָּקוּ קְרוֹצֵי גוֹשִׁיו, קָדוֹשׁ.

The ark is opened.

Responsively

וּבָבֹן נִיְהִי בִישְׁרוֹן מְלֶךְ, מְלֶךְ עֲלִיוֹן.

א מִיץ הַמְּנַשָּׂא, לְכֹל רֹאשׁ מִתְנַשָּׂא; אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה,

מַעֲזוֹ וּמַחֲסֶה; נִשָּׂא וְנוֹשָׂא, מוֹשִׁיב מְלָכִים לְבִסָּא.

לְעַדֵּי עַד יִמְלֹךְ מְלֶךְ עֲלִיוֹן.

ב בּוֹר בְּגִבּוֹרוֹת, קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת; גּוֹלֶה נִסְתָּרוֹת,

אֲמֵרוֹתָיו טְהוֹרוֹת; יוֹדֵעַ סְפוֹרוֹת, לְתוֹצְאוֹת מְזוֹרוֹת.

לְעַדֵּי עַד יִמְלֹךְ מְלֶךְ עֲלִיוֹן.

ה מְפַאֵר בְּפִי כֹל, וְהוּא כֹל יָכוֹל; הַמְרַחֵם אֶת כֹּל,

וְנוֹתֵן מַחֲיָה לְכֹל; וְנֹעַלֵם מֵעֵין כֹּל, וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּכֹל.

לְעַדֵּי עַד יִמְלֹךְ מְלֶךְ עֲלִיוֹן.

ז וְכֵר נִשְׁבָּחוֹת, חוֹקֵר טוֹחוֹת; עֵינָיו פְּקוּחוֹת, מַגִּיד שְׁחוֹת;

אֱלֹהֵי הַרוֹחוֹת, אֲמֵרוֹתָיו נְבוֹחוֹת.

לְעַדֵּי עַד יִמְלֹךְ מְלֶךְ עֲלִיוֹן.

א is borrowed from Psalm 143:2. In Job 15:15 the expression is borrowed from Job 4:18. The remainder of the passage is based upon Job 4:18 (במלאכי שים תהלה, אף כי שוכני בתי חמר).

אמץ המנשא, by Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun of Mayence (eleventh century), originally consisted of twenty-four stanzas in an alphabetical acrostic with rhyme, in which the exalted attributes of God were contrasted with the

Reader and Congregation:

O Lord, though we lack worthy deeds,
 May thy own great name stand by us;
 Do not bring us to trial, Holy One.

Thou dost not rely on thy saints,
 Charging thy angels with error,
 How shall men of clay be cleared?

*The ark is opened.**Responsively*

Now, he became supreme King of Israel.
 Mighty and exalted, supreme over all,
 Fulfilling what he says, shelter and stronghold.
 Lofty and uplifting, enthroner of kings,
 He shall reign supreme forever and ever.

All-powerful, producer of generations,
 Revealer of secrets, whose words are pure,
 Who knows the stars and guides the constellations,
 He shall reign supreme forever and ever.

Extolled by all the living, superbly able,
 Showing mercy to all and sustaining all,
 The Invisible whose eyes range throughout the world,
 He shall reign supreme forever and ever.

Guarding things forgotten, probing man's conscience,
 Whose eyes are open, who discloses man's thoughts,
 The God of all spirits, whose words are all just,
 He shall reign supreme forever and ever.

shortcomings of mortal rulers. Each stanza beginning with מלך עליון was followed by a stanza beginning with מלך אביון. In its abridged form, only half of the alphabetical acrostic has been retained in the order of א, ה, ו, נ. The use and rearrangement of biblical phrases in this hymn will become evident by comparing I Chronicles 29:11; Isaiah 41:3; Job 38:32,36; II Chronicles 16:9; Amos 4:13; Nahum 1:3; Psalm 18:12; Daniel 2:22; Job 26:8.

ט הור בְּזִבּוּלָיו, אֹת הוּא בְּאַרְאָלָיו; אֵין עֲרוּף אֱלֹיו,
לְפִעוֹל בְּמַפְעָלָיו; חוֹל שָׁם גְּבוּלָיו, בְּהַמּוֹת יָם לְגִלְיוֹ.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵיוֹן.

כ וְגַם מִי הַיָּם, רוֹנֵעַ גְּלִי יָם; סוֹעֵר שְׂאוֹן דָּכָם,
מְלֵא הָעוֹלָם דָּיָם; מְשַׁבִּיחַם בְּעַיִם, וְשָׁבִים אַחֲזָר וְאֵיִם.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵיוֹן.

מ וְשָׁל בְּגִבּוֹרָה, דְּרָבּוֹ סוּפָה וְסִעָרָה; עוֹשֶׂה אוֹרָה,
לְגִלָּה בַּיּוֹם לְהַאֲרָה; עֲרַפֵּל לוֹ סִתְרָה, וְעֵמָה שָׂרָא נְהוֹרָא.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵיוֹן.

ס תָּרוּ עַבִּים, סְבִיבּוֹ לְהָבִים; רְכוּבוֹ כְּרוּבִים,
מְשַׁרְתָּיו שְׁבִיבִים; מְזֻלוֹת וְכוּכָבִים, הַלּוּלוֹ מְרָבִים.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵיוֹן.

פ וְתַח יָד וּמִשְׁבִּיעַ, צוֹרֵר מַיִם וּמִנְבִיעַ; יִבְשֶׁת לְהַטְבִּיעַ,
לְשִׁלִּישׁ וְלָרְבִיעַ; יוֹם לְיוֹם יִבִיעַ, שְׂבָחוּ לְהַבִּיעַ.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵיוֹן.

ק דִּישׁ וְנוֹרָא, בְּמוֹפֶת וּבְמוֹרָא; מְמַדֵי אֲרִיץ קָרָא,
וְאֶבֶן פְּנִתָה יָרָה; וְכָל הַנְּבָרָא, לְכַבּוֹדוֹ כָּרָא.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵיוֹן.

ש וּמַעַע אֵל אֶבְיוֹנִיב, וּמְאֻזִין חַנוּנִים; מְאָרִיף רְצוּנִים,
וּמְקַצֵּר חַרוּנִים; רֵאשׁוֹן לְרֵאשׁוּנִים, וְאַחֲרוֹן לְאַחֲרוּנִים.
לְעַדֵי עַד יִמְלֹךְ.

Pure in his heavens, wondrous 'mid his angels,
There's none to compare to him, to do like him,
Who set the sand as a bound for the raging sea,
He shall reign supreme forever and ever.

He gathers the waters of the sea, stills the waves,
Stirs up tempests threatening the entire world,
Calms them by force till they abate and are gone.
He shall reign supreme forever and ever.

Ruling with might, he walks in storm and tempest,
Robed in light, he brightens the night like the day,
Though shrouded in darkness, light abides with him,
He shall reign supreme forever and ever.

Concealed in clouds, flames leap round about him,
Riding on winged cherubs, lightnings do his will,
Stars and constellations sing his lavish praise,
He shall reign supreme forever and ever.

Opening his hand, he feeds all the living,
He collects water, slowly to drench parched lands,
Day unto day pours forth and declares his praise,
He shall reign supreme forever and ever.

Holy; revered through his dreaded sublime acts,
He measured out the earth, laid its cornerstones.
And created all things for his own glory,
He shall reign supreme forever and ever.

Harkening to the needy, he heeds their pleas,
Prolonging his grace and shortening his wrath,
The First of all that has been and that will be.
He shall reign supreme forever and ever.

The ark is closed.

מִלֶּדֶת אַבְיּוֹן, בְּלֶה וְרַד שְׁחַת, בְּשֹׁאֵל וּבְתַחַת, בְּלֵאוֹת בְּלִי
נַחַת, עַד מְתֵי יִמְלֶדֶת. מִלֶּדֶת אַבְיּוֹן תִּגְוָמָה תְּעוֹפְנֹנִי, תִּרְדָּמָה
תְּעוֹפְפָנִי, תִּהְיוּ יִשׁוּפְנֹנִי, עַד מְתֵי יִמְלֶדֶת.

The ark is reopened.

אַבְל מִלֶּדֶת עֲלִיּוֹן; שׁוֹפֵט הָאֲמֹת, מֵעַבְרֵיּוֹ אֲמֹת; עוֹשֶׂה חֶסֶד
וְאֲמֹת, וְרַב חֶסֶד וְאֲמֹת; נְחִיבָתוֹ אֲמֹת, וְחֹתְמוֹ אֲמֹת.
לְעַדֵי עַד יִמְלֶדֶת.

Responsively

יִי מִלֶּדֶת, יִי מִלֶּדֶת, יִי יִמְלֶדֶת לְעוֹלָם וָעֶד.
כָּל שְׁנֵאֵי שְׁחַק בְּאֲמֵר מְאֹדִירִים יִי מִלֶּדֶת.
כָּל שׁוֹכְנֵי שְׁקֵט בְּבִרְכָה מְבָרְכִים יִי מִלֶּדֶת.
אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְּגִבְהַ מְנִדְלִים יִי יִמְלֶדֶת.
יִי מִלֶּדֶת, יִי מִלֶּדֶת, יִי יִמְלֶדֶת לְעוֹלָם וָעֶד.
כָּל מְלֵאכֵי מַעֲלָה בְּדַעַה מְדִנְיִלִים יִי מִלֶּדֶת.
כָּל מוֹשְׁלֵי מְטָה בְּהִלָּל מְהִלָּלִים יִי מִלֶּדֶת.
אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְּנִדְאֵי מוֹדִים יִי יִמְלֶדֶת.
יִי מִלֶּדֶת, יִי מִלֶּדֶת, יִי יִמְלֶדֶת לְעוֹלָם וָעֶד.

The concluding stanza שׁוֹפֵט הָאֲמֹת contains the author's name שמעון in the form of an acrostic.

כל שאני שחק, by Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun, describes the heavenly hosts and Israel in their effort to glorify God. The name of the author (שמעון בר יצחק) is given four times in an acrostic at the beginning of the lines; the second half of the lines contains a two-fold alphabetical acrostic. In the first stanza, for example, שׁוֹפֵט הָאֲמֹת and שְׁכֵנֵי שְׁקֵט repeat the first letter

Mortal king decays and descends to the grave,
 Weary and restless; how long shall this one reign?
 Mortal king is overcome by deep slumber,
 Struck by things of naught; how long shall this one reign?

The ark is reopened.

He is the faithful Judge, whose actions are true,
 Ever proving kind, rich in mercy and truth,
 His path is endless truth and his seal is truth,
 He shall reign supreme forever and ever.

Responsively

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All the hosts of heaven proclaim:	<i>The Lord is King;</i>
All who dwell on earth bless and say:	<i>The Lord was King;</i>
Both camps alike loudly shout:	<i>The Lord shall be King.</i>

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All angels on high blaze signals:	<i>The Lord is King;</i>
All who control the earth sing praise:	<i>The Lord was King;</i>
Both camps alike acknowledge:	<i>The Lord shall be King.</i>

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

of שמעון four times; באמר מאדירים repeats the first letter of the alphabet twice. In the last stanza, חשמלי וקים contains the word חוק.

לודאי מורים refers to celestial and terrestrial hosts. The phrase בודאי מורים in the second stanza has a connotation similar to כן תהלתו שמו in the piyyut האוחז ביד. The numerical value of ודאי is twenty-one, which equals the numerical value of אהיה, the name of God (Exodus 3:14). The four-letter name of God, the tetragrammaton, designates his attribute of goodness and mercy; hence the piyyetan says: קשה לכעוס ונח לרצות. See Isaiah 48:9.

כָּל עָרִיצֵי עֲלִיּוֹנִים בְּזִמְרֵי מִזְמָרִים יי מְלֵךְ.
 כָּל עוֹבְרֵי עוֹלָמִים בְּחֵיל מַחֲסָנִים יי מְלֵךְ.
 אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְטַעַם מְטַבְּסִים יי יְמֵלֵךְ.
 יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי יְמֵלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כָּל וְעוֹדֵי וְעַד בְּיִשְׂרָאֵל מִנִּפְיָם יי מְלֵךְ.
 כָּל וְחִיָּקֵי וְסֹת בְּבִקְשָׁר מְכַלְלִים יי מְלֵךְ.
 אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְּלִהַג מְלַהֲגִים יי יְמֵלֵךְ.
 יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי יְמֵלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כָּל נְדִיבֵי נְדָבוֹת בְּמֵאֲמָר מְמַלְלִים יי מְלֵךְ.
 כָּל נִכְבְּדֵי נְעֵם בְּנִצְּחוֹת מְנַצְּחִים יי מְלֵךְ.
 אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְּשִׁיחַ מְשׁוֹחַחִים יי יְמֵלֵךְ.
 יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי יְמֵלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כָּל בְּעֵלֵי בֵינָה בְּעֵלוֹי מְעֵלִים יי מְלֵךְ.
 כָּל בְּרוּאֵי בְרִיָּה בְּפִצַּח מְפַצְּחִים יי מְלֵךְ.
 אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְּצַפְצוּף מְצַפְּצָפִים יי יְמֵלֵךְ.
 יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי יְמֵלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כָּל רִשְׁפֵי רוּמָה בְּקוֹל מְקוֹרֵי־שֵׁם יי מְלֵךְ.
 כָּל רִאשֵׁי רֶן בְּרִנּוֹן מְרַנְנִים יי מְלֵךְ.
 אֱלוֹ וְאֱלוֹ בְּשִׁירָה מְשׁוֹרְרִים יי יְמֵלֵךְ.
 יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי יְמֵלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

טכסיסי bears the connotation of arranging and beautifying; hence, מלכסיס (Shabbath 31a) is used in the sense of the *fine arts of government*.

ועודי ועוד refers to those who are assembled in the synagogues and houses of worship, while ותיקי וסח alludes to the celestial beings "who do not deviate from their set function" (שלא ישנו את תפקידם). Hence it has been suggested to transpose the two lines so that ותיקי וסח precedes ועודי ועוד, since the first line

All the celestial forces chant: *The Lord is King;*

All passing mortals emphasize: *The Lord was King;*

Both camps alike say with grace: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All the assembled sincerely sing: *The Lord is King;*

All constant creatures justly chant: *The Lord was King;*

Both camps alike re-affirm: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All generous angels utter: *The Lord is King;*

All the Torah-honored extol: *The Lord was King;*

Both camps alike meditate: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All intelligent spirits praise: *The Lord is King;*

All the created shout with joy: *The Lord was King;*

Both camps alike well pronounce: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All angels on high sanctify: *The Lord is King;*

All the leaders in praise exult: *The Lord was King;*

Both camps alike make music: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

of each stanza throughout this poem mentions the celestial hosts as contrasted with the earthly inhabitants in the second line. Indeed, Heidenheim quotes this variation found in some manuscripts.

נוֹעַם נִכְבְּרֵי נֹעַם refers to the people who glory in the Torah, for "its ways are ways of pleasantness and all its paths are peace" (Proverbs 3:17). The phrase בְּנוֹצָח מְנוֹצָחִים in the sense of extolling and glorifying is founded on the talmudic statement that the term נֹצָח is one of the ten synonyms of praise (Pesahim 117a).

אֵין מְלָאכֵי הַשְּׂרָת אוֹמְרִים שִׁירָה לְמַעַלָּה עַד שִׁיאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה: (Hullin 51a) concerning Israel:

כָּל יְקִירֵי זְפִי בְּתִקְוָה מְתַנִּים יי מְלֹךְ.
 כָּל יוֹשְׁבֵי יִשׁוּב בְּיַחְוֹד מְיַחְדִּים יי מְלֹךְ.
 אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי בְּאֶדְרָר מְאֲדָרִים יי יְמֹלֵךְ.
 יי מְלֹךְ, יי מְלֹךְ, יי יְמֹלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

כָּל צוֹבְאֵי צָבָא בְּלִמְד מְלַמְדִּים יי מְלֹךְ.
 כָּל צְנוּפֵי צְפִירָה בְּצַדֵּק מְצַדִּיקִים יי מְלֹךְ.
 אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי בְּחֵיל מְחַזְרִים יי יְמֹלֵךְ.
 יי מְלֹךְ, יי מְלֹךְ, יי יְמֹלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

כָּל חֲלֵי חֶסֶן בְּחֶרֶדָה מְחַלִּים יי מְלֹךְ.
 כָּל חֲשׂוֹנֵי חֲמֹד בְּחֻזְקָה מְחַזְקִים יי מְלֹךְ.
 אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי בְּנֶגוֹן מְנַגְנִים יי יְמֹלֵךְ.
 יי מְלֹךְ, יי מְלֹךְ, יי יְמֹלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

כָּל קְרוֹשֵׁי קְרוֹשׁ בְּקֶדְשָׁה מְקַדִּישִׁים יי מְלֹךְ.
 כָּל קְבוּצֵי קָהָל בְּקִשְׁט מְקַשְׁטִים יי מְלֹךְ.
 אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי בְּנֶעַם מְנַעִימִים יי יְמֹלֵךְ.
 יי מְלֹךְ, יי מְלֹךְ, יי יְמֹלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

כָּל חֲשַׁמְלֵי זְקִים לְבִקְרִים מְתַחַדְשִׁים יי מְלֹךְ.
 כָּל תְּרַשִּׁישֵׁי גְבוּה בְּדַמְמָה מְלַחֲשִׁים יי מְלֹךְ.
 אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי בְּשִׁלוּשׁ מְשַׁלְשִׁים יי יְמֹלֵךְ.
 יי מְלֹךְ, יי מְלֹךְ, יי יְמֹלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

צְנוּפֵי and **יְקִירֵי זְפִי** refer to the celestial hosts as contrasted with the earthly inhabitants (**יוֹשְׁבֵי יִשׁוּב**), "who are arrayed in the beauty of Torah" (**צְנוּפֵי** **יְקִירֵי זְפִי**). The idea expressed in each stanza here is identical with the thought contained in the opening line of the *Kedushah* ("we sanctify thy name in

All the faultless fervently tell: *The Lord is King;*

All men on earth stress God's Oneness: *The Lord was King;*

Both camps alike glorify: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All the heavenly legions teach: *The Lord is King;*

All the Torah-faithful confirm: *The Lord was King;*

Both camps alike reiterate: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All the mighty hosts tremble and say: *The Lord is King;*

All the Torah-lovers affirm: *The Lord was King;*

Both camps alike raptly sing: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All the holy angels extol: *The Lord is King;*

All worshipers truly respond: *The Lord was King;*

Both camps alike sweetly chant: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

All flaming angels daily say: *The Lord is King;*

All the exalted ones whisper: *The Lord was King;*

Both camps alike thrice proclaim: *The Lord shall be King.*

The Lord is King, was King, and shall forever be King.

this world even as they sanctify it in the highest heavens'). The phrase **תרשישי** **גבה** is derived from Daniel 10:6 (**טעיון כתרשיש**), where Rashi quotes the Talmud to the effect that *Tarshish* denotes the Mediterranean Sea (**טעו גודל שני אלטים**) **טעו** **כמדת ים שטמו תרשיש**, ורוא ימה של אפריקה.

ובכן וְלֵךְ הַכֹּל יִבְתִּירוּ

Responsively

לְאֵל עֹרְךָ דִין

לְגוֹלָה עֲמֻקּוֹת בְּדִין.	לְבוֹחַן לְכַבוֹת בְּיוֹם דִּין
לְהוֹנֶה רַעוֹת בְּדִין.	לְדוֹבֵר מִיִּשְׁרָיִם בְּיוֹם דִּין
לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ בְּדִין.	לְנֹחֵיק וְעוֹשֶׂה חֶסֶד בְּיוֹם דִּין
לְשֹׁהַר חוֹסְיוֹ בְּדִין.	לְחוֹמֵל מַעֲשָׂיו בְּיוֹם דִּין
לְכוֹבֵשׁ בַּעֲסוֹ בְּדִין.	לְיוֹרֵעַ מַחֲשָׁבוֹת בְּיוֹם דִּין
לְמוֹחֵל עֲוֹנוֹת בְּדִין.	לְלוֹבֵשׁ צַדִּיקוֹת בְּיוֹם דִּין
לְסוֹלֵחַ לַעֲמוּסָיו בְּדִין	לְנוֹרָא תְהִלּוֹת בְּיוֹם דִּין
לְפוֹעֵל רַחֲמָיו בְּדִין.	לְעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו בְּיוֹם דִּין
לְקוֹנֶה עֲבָדָיו בְּדִין.	לְצוֹפֵה נִסְתָּרוֹת בְּיוֹם דִּין
לְשׁוֹמֵר אוֹהֲבָיו בְּדִין.	לְרַחֵם עַמּוֹ בְּיוֹם דִּין

לְחוֹמֵךְ תְּמִימָיו בְּיוֹם דִּין.

וּבְכֵן וְלֵךְ תַּעֲלֶה קְדָשָׁה, כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֵךְ.
 נִקְדָּשׁ אֶת שְׁמֹךְ בְּעוֹלָם בְּשֵׁם שְׁמִקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בְּשֵׁם
 מְרוֹם, בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:
 קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת; מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

דִּין, one of the most devotional parts of the service, has been ascribed to Rabbi Elazar ha-Kallir (eighth century) though it belongs to the old elements of liturgical poetry. God's ways in judging mankind are described in this hymn, alphabetically arranged with the recurrent ending of

Responsively

Now, let all offer tribute
To God who sits in judgment;

Who tests the hearts on the day of judgment,
And brings to light profound things in judgment;

Who speaks justly on the day of judgment,
And utters supreme wisdom in judgment;

Who shows kindness on the day of judgment,
And remembers his covenant in judgment;

Who spares his works on the day of judgment,
And clears those who trust in him in judgment;

Who knows man's thoughts on the day of judgment,
And suppresses his anger in judgment;

Who is righteous on the day of judgment,
And pardons iniquities in judgment;

Who is revered on the day of judgment,
And forgives his tending people in judgment;

Who answers pleas on the day of judgment,
And displays his compassion in judgment;

Who probes secrets on the day of judgment,
And wins his loyal servants in judgment;

Who loves his people on the day of judgment,
And preserves his faithful friends in judgment.

Now, let our Kedushah ascend
To thee, our God, who art King.

We sanctify thy name in the world even as they sanctify it in
the highest heavens, as it is written by thy prophet: "They keep
calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory."¹

¹*Isaiah* 6:3.

אז בקול רעש גדול, אדיר וחזק, משמיעים קול, מתנשאים
 לעמת שרפים, לעמתם ברוך יאמרו—
 ברוך כבוד יי ממקומו.

ממקומה מלבנו תופיע ותמלך עלינו, כי מחכים אנחנו
 לך. מתי תמלך בציון, בקרוב בימינו לעולם ועד תשבון.
 תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח
 נצחים. ועינינו תראינה מלכותך, כדבר האמור בשרי ענה,
 על ידי דוד משים צדקה:
 ימלך יי לעלם, אלהיך ציון לדור ודור; הללויה.

Reader:

לדור ודור נגיד גדלה, ולנצח נצחים קדשתך נקדיש,
 ושבחך אלהינו מפנינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל מלך גדול
 וקדוש אתה.

ובכן תן פחדך, יי אלהינו, על כל מעשיך, ואימתך על
 כל מה שבראת, וייראה כל המעשים וישתחוו לפניך כל
 הברואים, ויעשו כלם אנדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם,
 כמו שידענו, יי אלהינו, שהשלטן לפניך, עז בידך ונבונה
 בימינה, ושמה נורא על כל מה שבראת.

ובכן תן כבוד, יי, לעמך, תהלה ליראיה ותקנה טובה
 לדורשיה, ופתחון פה למנחלים לך, שמחה לארצה וששון
 לעירך, וצמיחת קרן לדור עבדך, ועריבת גר לבן-ישי
 משיחה, במהרה בימינו.

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים
 ברנה יגילו, ועולתה תקפיץ-פיה, וכל הרשעה כלה בעשן
 תכלה, כי תעביר ממשלת זרון מז הארץ.

Then with a loud sound, mighty and strong, they make their voice heard; upraising themselves toward the Seraphim, they respond by exclaiming: Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode.¹

From thy abode, our King, appear and reign over us, for we wait for thee. O when wilt thou reign in Zion? Speedily, in our days, do thou dwell there forever. Mayest thou be exalted and sanctified in Jerusalem thy city throughout all generations and to all eternity. May our eyes behold thy kingdom, as it is said in thy glorious Psalms by thy truly anointed David:

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord!²

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

¹ *Ezekiel* 3:12. ² *Psalms* 146:10.

וּתְמַלֵּךְ, אֶתָּה יי לְבַדָּךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
בְּבוּדָךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדְשֶׁךָ, בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קְדְשֶׁךָ:
יְמַלֵּךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הַלְלוּיָהּ.

קְדוּשַׁת אֶתָּה וְנוֹרָא שְׁמֵךָ, וְאִין אֵלֹוֹהַ מִבְּלַעְדֶּיךָ, בְּפָתוּב:
נִיגְבָה יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְדוּשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
אֶתָּה, יי, הַמְּלִיךְ הַקְדוּשׁ.

אֶתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וּרְצִיתָ בָנוּ,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִבַּלְתָּנוּ
מִלְּפָנֶיךָ לְעַבְדוּתְךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוּשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ.

וַתַּחַן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)
הַזְּכוּרֹן הַזֶּה, יוֹם (זְכוּרֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קְדֹשׁ,
זְכוּר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה, וְיִרְצֶה
וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרֹנֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ, וְזְכוּרֹן אֲבוֹתֵינוּ,
וְזְכוּרֹן מְשִׁיחַ בְּוָדָד עַבְדְּךָ, וְזְכוּרֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדְשֶׁךָ,
וְזְכוּרֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה וּלְטוֹבָה, לְחַן
וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַזְּכוּרֹן הַזֶּה. זְכַרְנוּ,
יי אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים; וּבְדַבְרֵי יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלִיךְ חַנוּן וְרַחוּם אֶתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוּךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ
בְּבוּדָךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךָ, וְהוֹפֵעַ בְּהַר בְּהַר וְאוֹן
עֲזָךָ, עַל כָּל יוֹשְׁבֵי חִבְלֵי אֶרֶץךָ, וְיִדַע כָּל פְּעוּל כִּי אֶתָּה
פְּעַלְתָּנוּ, וְיִבִין כָּל יָצוּר כִּי אֶתָּה יִצְרָתָנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה
בְּאָפוֹ, יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלִיךְ, וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אֱלֹהֵינוּ

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the *shofar*, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Remembrance. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, reign over the whole universe in thy glory; be exalted over all the earth in thy grandeur; shine forth in thy splendid majesty over all the inhabitants of thy world. May every existing being know that thou hast made it; may every creature realize that thou hast created it; may every breathing thing proclaim: "The Lord God of Israel is King, and his kingdom rules over all."

¹Psalm 146:10. ²Isaiah 5:16.

ואלהי אבותינו (רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיה וזו חלקנו בתורתה, שבענו מטובך ושמתנו בישועתך. (והנחילנו, יי אלהינו, באהבה וברצון שבת קדשה, וינחונו בה ישראל מקדשי שמך). וטהר לבנו לעבדך באמת, כי אתה אלהים אמת, ודברך אמת וקיים לעד. ברוך אתה, יי, מלך על כל הארץ, מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזכרון.

רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם; והשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחוינה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה, יי, המחזיר שבינתו לציון.

Congregation:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי כל בשר, יוצרנו, יוצר בראשית, ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחיייתנו וקיימתנו. בן תחינו ותקיימנו, ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו מודים לך. ברוך אל ההודאות.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור תיינו, מן ישענו אתה הוא. לדור ודור נודה לך, ונספר תהלתך, על תיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסִיך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב וקִר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמך, ותמרחם כי לא תמו חסדיך, מעולם קיינו לך.

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel, who sanctifies thy name, may rest on it). Purify our heart to serve thee in truth; for thou art the true God, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

Congregation:

We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.

וְעַל בָּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם שְׁמֹךְ, מִלְּבָנוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד.

Congregation and Reader:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל חַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיִּהְלְלוּ אֶת שְׁמֹךְ בְּאֵמֶת, הָאֵל,
יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטוֹב שְׁמֹךְ, וְלֹךְ נֶאֱדָה
לְהוֹדוֹת.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרְכֵנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהֲרֹן וּבְנָיו,
בְּחַיִּים עִם קְדוּשָׁה, בְּאֲמֹר: יְבָרְכֶךָ יי וַיְשַׁמְרֶךָ. יָאֵר יי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ. יֵשָׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָה, חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבוּנוּ, בְּלָנוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פָּנֶיךָ;
כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נִתְתָּ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ
אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.

Congregation and Reader:

בְּסִפְרַת חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִבְתָּב
לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.
בָּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

the blessing which consists of three biblical verses. The variant reading בְּתוֹרָה clarifies the meaning of this passage.

that is, may the Lord bless you with a happy life and grant you protection against all dangers; may he be gracious to you and fulfill your supplications; may he always be favorably disposed towards you and bestow upon you peace and well-being.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Congregation and Reader:

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, as it is said: "May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and grant you peace."¹

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

Congregation and Reader:

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

שִׁים שְׁלוֹם directly follows the priestly blessing which ends with the word שְׁלוֹם. This paragraph, which was daily recited in the Temple as part of the priestly blessing, has come down to us with occasional variations. In the ninth century Siddur of Rav Amram Gaon, for example, the reading is אֵהָבָה וְחָסֵד instead of חָסֵד וְחָסֵד. In place of חַיִּים תִּזְרַח חַיִּים, Maimonides and other authorities read תִּזְרַח וְחַיִּים.

¹ Numbers 6:24-26.

On Sabbath omit:

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חָטְאָנוּ לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, אֵין לָנוּ מִלֶּךְ אֱלֹא אַתָּה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חוֹדֵשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, בְּטַל מַעְלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, בְּטַל מַחְשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הִפְרַעַת אוֹיְבֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כֹּלָה כָּל צָר וּמַשְׁטִין מַעְלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, סְתוּם פִּיּוֹת מַשְׁטֵינֵינוּ וּמְקַטְרְגֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כֹּלָה דְבַר וְחַרְבַּב וְרָעַב, וְשָׂבִי וּמַשְׁחִית
 וְעוֹן וְשָׂמַד, מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מְנַע מִנְּפֹחַ מִנְּחֻלְתְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, סִלַּח וּמַחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטְאוֹתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מְחַוֵּק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הַחֲזִירְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, שְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלָמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, קַרַע רָע גְּזֵר דִּינֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, זְכַרְנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתַבְנוּ בְּסִפְרֵי חַיִּים טוֹבִים.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו is mentioned in the Talmud (Ta'anith 25b) as the prayer of Rabbi Akiba on a fast day. In the ninth century *Siddur* of Rav Amram Gaon there are only twenty-five verses of *Avinu Malkenu*. In the course of time the

On Sabbath omit:

Our Father, our King, we have sinned before thee.

Our Father, our King, we have no king except thee.

Our Father, our King, deal with us kindly for the sake
of thy name.

Our Father, our King, renew for us a good year.

Our Father, our King, abolish all evil decrees against us

Our Father, our King, annul the plans of our enemies.

Our Father, our King, frustrate the counsel of our foes.

Our Father, our King, rid us of every oppressor and adversary

Our Father, our King, close the mouths of our adversaries
and accusers.

Our Father, our King, remove pestilence, sword, famine, captivi-
ty, destruction, iniquity and persecution from thy people of
the covenant.

Our Father, our King, keep the plague back from thy heritage.

Our Father, our King, forgive and pardon all our sins.

Our Father, our King, blot out and remove our transgressions and
sins from thy sight.

Our Father, our King, cancel in thy abundant mercy all the records
of our sins.

Our Father, our King, bring us back in perfect repentance
to thee.

Our Father, our King, send a perfect healing to the sick among
thy people.

Our Father, our King, tear up the evil sentence decreed against us.

Our Father, our King, remember us favorably.

Our Father, our King, inscribe us in the book of a happy life.

number has been increased on account of disaster and persecution. Since this prayer directly refers to a long series of human failings and troubles, it is omitted on Sabbath when one ought not to be sad but cheerful.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיְשׁוּעָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכַלְפָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הַצְּמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עֲמֻנָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מֵלֵא יְדִינוּ מִבְּרֻכּוֹתֶיהָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מֵלֵא אֲסָמִינוּ שְׁבַע.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, שְׁמַע קוֹלָנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת תְּפִלָּתָנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפְלָתָנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיהָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, זְכוֹר בֵּי עַפְרָא אֲנָחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, תְּהֵא הַשְּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
 וַעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיהָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חַמּוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפָּנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדֻשָּׁהּ.

שם קדשך and the next two verses refer to martyrdom in the cause of religion. *Kiddush ha-Shem* ("sanctification of God's name") has always been the highest standard of Jewish ethics. The *Akedah*, the attempted self-sacrifice of Isaac, is read on Rosh Hashanah as an example of martyrdom which Isaac offered to all his descendants. In the course of time, the term *Kiddush ha-Shem*

Our Father, our King, inscribe us in the book of redemption and salvation.

Our Father, our King, inscribe us in the book of maintenance and sustenance.

Our Father, our King, inscribe us in the book of merit.

Our Father, our King, inscribe us in the book of pardon and forgiveness.

Our Father, our King, cause our salvation soon to flourish.

Our Father, our King, raise the strength of Israel thy people.

Our Father, our King, raise the strength of thy anointed one.

Our Father, our King, fill our hands with thy blessings.

Our Father, our King, fill our storehouses with plenty.

Our Father, our King, hear our voice, spare us and have mercy on us.

Our Father, our King, receive our prayer with mercy and favor.

Our Father, our King, open the gates of heaven to our prayer.

Our Father, our King, dismiss us not empty-handed from thy presence.

Our Father, our King, remember that we are but dust.

Our Father, our King, may this hour be an hour of mercy and a time of grace with thee.

Our Father, our King, have compassion on us, on our children and our infants.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slain for thy holy name.

assumed a wide meaning. Every act of humanity and generosity is considered in the Talmud as an act of sanctifying God's name. The deep feeling of responsibility for his people has inspired the Jew to show by noble deeds his allegiance to the God of his fathers.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, נְקוּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּדֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא
 שְׁנִקְרָא עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חַנּוּנוּ וְעֲנָנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים; עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

Reader:

יְחַדְּלֵךְ וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהָ;
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵלְמָא וּבְזַמַּן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵיךָ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.
 יְתְבַרְךָ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵיךָ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא
 מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא, דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא,
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אַבּוּהוֹן
 דִּי בְשְׁמֵיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.
 יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slaughtered for proclaiming thy Oneness.

Our Father, our King, act for the sake of those who went through fire and water for the sanctification of thy name.

Our Father, our King, avenge the spilt blood of thy servants.

Our Father, our King, do it for thy sake, if not for ours.

Our Father, our King, do it for thy sake and save us.

Our Father, our King, do it for the sake of thy abundant mercy.

Our Father, our King, do it for the sake of thy great, mighty and revered name by which we are called.

Our Father, our King, be gracious to us and answer us, though we have no merits; deal charitably and kindly with us and save us.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

קריאת התורה לראש השנה

Congregation and Reader:

אין בְּמוֹד בְּאֵלֵהִים, אֲדַנִּי, וְאִין בְּמַעֲשֵׂיךָ. מִלְכוּתְךָ מִלְכוּת
בְּלַ עֲלָמִים, וּמְמֹשְׁלֶתְךָ בְּכָל דֵּר וְדָר. יי מְלֶךְ, יי מְלֶךְ, יי
יְמֶלֶךְ לְעֵלָם וָעַד. יי עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתְּנוּ, יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.
אב הַרְחֵמִים, הִיטִיבָהּ בְּרַצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת
יְרוּשָׁלָיִם. כִּי בָהּ לָבַד בְּשָׁחַנּוּ, מְלֶךְ אֵל רַם וְנִשְׂא, אֲדוֹן
עוֹלָמִים.

The ark is opened.

Reader and Congregation:

וַיְהִי בַּנִּסְעֵ הָאָרֶץ וַיֵּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יי, וּפָצוּ אֲבִיבֵיךָ,
וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יי
מִירוּשָׁלָיִם. בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

On Sabbath omit:

(יי, יי אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲרַךְ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצְר
חֶסֶד לְאַלְפִים, נִשְׂא עֵין וּפָשַׁע וְחַטָּאָה, וְנִקְהָ.

קריאת התורה, the public reading from the Torah at the synagogue, has been one of the most powerful factors of education. Formerly, the reading was accompanied by interpretation so that the Torah became the property of all Israel. Josephus, writing in the first century, says that Moses "showed the Torah to be the best and the most necessary means of instruction by enjoining the people to assemble not once or twice or frequently, but every week while abstaining from all other work, in order to hear the Torah and learn it in a thorough manner—a thing which all other lawgivers seem to have neglected." The custom of reading from the Torah on Sabbath afternoon, when people have leisure, and on Mondays and Thursdays, the market days in early times, is attributed to Ezra the Scribe who organized Jewish life in Palestine after Israel's return from the Babylonian Captivity.

TORAH READING FOR ROSH HASHANAH

Congregation and Reader:

There is no God like thee, O Lord, and there are no deeds like thine. Thy kingdom is an everlasting kingdom; thy dominion endures through all generations. The Lord is King; the Lord was King; the Lord shall be King forever and ever. The Lord will give strength to his people; the Lord will bless his people with peace.¹

Merciful Father, may it be thy will to favor Zion with thy goodness; mayest thou rebuild the walls of Jerusalem. Truly, in thee alone we trust, high and exalted King and God, eternal Lord.

The ark is opened.

Reader and Congregation:

And it came to pass, whenever the ark started, Moses would say: "Arise, O Lord, and let thy enemies be scattered; let those who hate thee flee before thee."² Truly, out of Zion shall come forth Torah, and the word of the Lord out of Jerusalem.³

Blessed be he who in holiness gave the Torah to his people Israel.

On Sabbath omit:

(The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth. He keeps kindness to the thousandth generation, forgiving iniquity and transgression and sin, and acquitting the penitent.⁴

At one time it was the practice in Palestine to read the Torah in triennial cycles; the Torah was thus divided into about one hundred and seventy-five weekly portions. The universal custom today is to complete the reading of the Torah each year and to divide the Torah into fifty-four larger portions. Since, however, the ordinary year does not contain fifty-four Sabbaths it was found necessary, in order to complete the annual cycle, to have two portions read on some Sabbaths. Festivals frequently coincide with Sabbaths, in which case not the portion of the week but one which has some bearing on the festival is read.

¹ *Psalms* 86:8; 145:13; 29:11. ² *Numbers* 10:35. ³ *Isaiah* 2:3. ⁴ *Exodus* 34:6-7.

רבון העולם, מלא משאלותינו לטובה, והפק רצוננו ותן לנו שאלתנו, ומחל על כל עונותינו ועל כל עונות אנשי בתינו מחילה בחסד, מחילה ברחמים. ושתרנו מחטאינו ומעונותינו ומפשעינו; ותברנו בזכרון טוב לפניך, ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים. ותברנו לחיים טובים וארבים ולשלום, ופרנסה וכלכלה. ותן לנו לחם לאכול ובגד ללבוש, ועשר וכבוד וארף ימים, להנות בתורתך ולקיים מצותיך; ושכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיך. ושלח רפואה לכל מכאובינו, ותברך את כל מעשה ידינו. ותגזור עלינו גזרות טובות ישועות ונחמות, ותבטל מעלינו כל גזרות קשות. ותטה לב המלכות ויועציה ושריה עלינו לטובה. אמן. וכן יהי רצון.

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי, צורי וגואלי.
 ואני תפילתי לך, יי, עת רצון; אלהים, ברב־חסדך, עניי
 באמת ישעך.)

וזה, ויקהל

ברוך שמה דמרא עלמא, בריך בתרך ואתרך. יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם, ופרקו מינה אחזי לעמך בבית מקדשך; ולאמטווא לנא מטוב נהורך, ולקבל צלותנא ברחמיו. יהא בעא קדמך, דתוריה לן חיון בטיבותא; ולהוא אנא פקידא בנו צדיקא, למרחם עלי ולמנטר יתי וית כל די לי ודי לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרנס

ברוך שמה is taken from the *Zohar*, the fundamental book of *Kabbalah*, which was first made known in the thirteenth century and ascribed to Rabbi

Lord of the universe, fulfill our petitions for happiness; grant our request and graciously pardon all our iniquities, all the iniquities of our families. Cleanse us from our sins and transgressions; remember us generously; be mindful of us and mercifully save us. Remember us for a long and happy life of peace and well-being; give us food to eat and clothes to wear, wealth and length of days, to meditate in thy Torah and to perform its precepts; endow us with intelligence to understand its deep mysteries. O send healing for all our sorrows and bless all our work. Ordain for us good laws of deliverance and comfort, and abolish all evil decrees against us. Inspire the leaders of our government to be good to us. Amen, may this be thy will.

May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.

I offer my prayer to thee, O Lord, at a time of grace. O God, in thy abundant kindness, answer me with thy saving truth.)¹

Zohar, Wayyakhel

Blessed be the name of the Lord of the universe! Blessed be thy crown and thy dominion. May thy good will ever abide with thy people Israel. Reveal thy saving power to thy people in thy sanctuary; bestow on us the good gift of thy light, and accept our prayer in mercy. May it be thy will to prolong our life in happiness.

Let me also be counted among the righteous, so that thou mayest have compassion on me and shelter me and mine and all that belong to thy people Israel. Thou art he who nourishes and

Simeon ben Yohai of the second century. The term *בר אלהים* ("angel") is found in Daniel 3:25.

¹*Psalms* 19:15; 69:14.

לְכָלְא; אַנְתָּ הוּא שְׁלִיט עַל כָּלְא; אַנְתָּ הוּא דְשִׁלִּיט עַל
 מַלְכֵינָא, וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הוּא. אֲנָא עֲבָדָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְסַגְדְנָא בְּמַה וּמִקְמָא דִּיקַר אֲוִרִיתָהּ בְּכָל עֵדָן וְעֵדָן.
 לָא עַל אֲנָשׁ רְחֻצְנָא, וְלָא עַל בֵּר אֱלֹהִין סְמִכְנָא, אֱלָא
 בְּאֱלֹהָא דְשִׁמְיָא, דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאֲוִרִיתָהּ קְשׁוּט,
 וּנְבִיאֹוּהִי קְשׁוּט, וּמִסְנָא לְמַעַבְד טַבְנִין וְקְשׁוּט. בְּהָ אֲנָא רְחֻץ,
 וְלִשְׁמָה קְדִישָׁא נִקְרָא אֲנָא אָמַר תְּשַׁבְּחוּ. יְהֵא בְּעֵזָא קְדֻמָּה,
 דְתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֲוִרִיתָא, Reader וְתִשְׁלֵם מִשְׁאֲלוֹן דְלְבָאֵי,
 וְלָבָא רַבָּל עֲמֻדָּה יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם.

Reader and Congregation:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

Reader and Congregation:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ, גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ.

Reader:

גָּדְלוֹ לֵי אֲתִי, וְנִרְוּמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.

Congregation:

לָךְ יְיָ הַגְדְּלָהּ וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד, בִּי כָל
 בְּשָׁמַיִם וּבְאָרְצִין; לָךְ, יְיָ, הַמְּמַלְכָהּ וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל לְרֵאשׁ.
 רוּמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהֵרִם רַגְלֵיו, קְדוֹשׁ הוּא. רוּמְמוֹ
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהֵר קְדֻשׁוֹ, בִּי קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
 עַל הַכֹּל יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ, וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר, וְיִתְרוּמֵם
 וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,

לך is quoted in the Talmud (Sofrim 14:12) with some variations. The phraseology in this passage bears a striking resemblance to that of the Kaddish, which is written in Aramaic.

sustains all; thou art he who rules over all; thou art he who rules over kings, for dominion is thine. I am the servant of the Holy One, blessed be he, before whom and before whose glorious Torah I bow at all times. Not in man do I put my trust, nor do I rely on any angel, but only in the God of heaven who is the God of truth, whose Torah is truth and whose Prophets are truth, and who performs many deeds of goodness and truth. In him I put my trust, and to his holy and glorious name I utter praises. May it be thy will to open my heart to thy Torah, and to fulfill the wishes of my heart and of the heart of all thy people Israel for happiness, life and peace.

! Reader and Congregation:

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.¹

Reader and Congregation:

One is our God; great is our Lord; holy and revered is his name.

Reader:

Exalt the Lord with me, and let us extol his name together.²

Congregation:

Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and the victory and the majesty; for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all.³ Exalt the Lord our God, and worship at his footstool; holy is he. Exalt the Lord our God, and worship at his holy mountain, for holy is the Lord our God.⁴

Magnified and hallowed, praised and glorified, exalted and extolled above all be the name of the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, in the worlds which he has created—

¹Deuteronomy 6:4. ²Psalms 34:4. ³I Chronicles 29:11. ⁴Psalms 99:5, 9.

בְּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, בְּרִצּוֹנוֹ וּבְרִצּוֹן
 יִרְאִיו, וּבְרִצּוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. צוּר הָעוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל
 הַבְּרִיּוֹת, אֱלֹהֵי כָּל הַנְּפֹשׁוֹת, הַיּוֹשֵׁב בְּמִרְתְּבֵי מְרוֹם, הַשּׁוֹבֵן
 בְּשָׁמַי שָׁמַי קָדָם; קִדְּשָׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת, וְקִדְּשָׁתוֹ עַל כָּסֵא
 הַכְּבוֹד. וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵךְ בְּנוֹ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְעֵינֵי כָּל חַי.
 וְנֹאמֵר לְפָנָיו שִׁיר חֲדָשׁ, כְּפָתוּב: שִׁירוּ לְאֱלֹהִים, זְמִירוֹ שְׁמוֹ,
 סִלּוּ לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, בֵּיתָה שְׁמוֹ, וְעֲלוּ לְפָנָיו. וְנִרְאֶהוּ עֵינֵינוּ
 בְּעֵינֵינוּ בְּשׁוּבוֹ אֶל נְוֵהוּ, כְּפָתוּב: כִּי עֵינֵינוּ בְּעֵינֵינוּ יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן.
 וְנֹאמֵר: וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ, וְנִרְאוּ כָּל בְּשָׂר וַחֲדָו, כִּי פִי יְיָ דִבֵּר.

Reader:

אֵב הַרְחָמִים, הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסִים, וַיִּזְכֹּר בְּרִית
 אִיתָנוּם, וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הָרָעוֹת, וַיַּנְעֵר בְּיָדָהּ הַרְעָה
 מִן הַנְּשׂוּאִים, וַיַּחֲזֵן אוֹתָנוּ לְפַלְיַת עוֹלָמִים, וַיַּמְלֵא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ
 בְּמִדָּה טוֹבָה, יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

וַיַּעֲזֹר וַיַּגֵּן וַיּוֹשִׁיעַ לְכָל הַחַוְסִים בּוֹ, וְנֹאמֵר אָמֵן. הַכֹּל הָבּוֹ
 נִגְדַל לְאֱלֹהֵינוּ, וְחַנּוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן, קָרֵב; יַעֲמֵד (פְּלוֹנֵי
 בֶן פְּלוֹנֵי) הַכֹּהֵן. בְּרוּךְ שֶׁנֶּחֱזַק תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְּשָׁתוֹ.

Congregation and Reader:

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

עמסים and *נשאים* are words borrowed from Isaiah 46:3, where "all who are left of Israel's household" are described as having been "carried" and sustained by God since ever they were born. *איתנים* is figuratively applied to the patriarchs of Israel who, according to the Talmud (Rosh Hashanah 11a), were called *איתני עולם* ("the mighty of the world").

this world and the world to come—in accordance with his desire and the desire of those who revere him, and of all the house of Israel. He is the eternal Stronghold, the Lord of all creatures, the God of all souls, who dwells in the wide extended heights, who inhabits the ancient high heavens; whose holiness is above the celestial beings and above the throne of glory. Now, thy name, Lord our God, shall be sanctified among us in the sight of all the living. Let us sing a new song before him, as it is written: "Sing to God, praise his name; extol him who is above the heavens, whose name is Lord, and exult before him."¹ May we see him eye to eye when he returns to his abode, as it is written: "For they shall see eye to eye when the Lord returns to Zion."² And it is said: "Then the glory of the Lord shall be revealed, and all shall see it together; for thus has the Lord promised."³

Reader:

May the merciful Father have compassion on the people who have been upheld by him, and remember the covenant with the patriarchs; may he deliver us from evil times, and check the evil impulse in those who have been tended by him; may he graciously grant us everlasting deliverance, and in goodly measure fulfill our petitions for salvation and mercy.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

May he help, shield and save all who trust in him; and let us say, Amen. Let us all ascribe greatness to our God, and give honor to the Torah. Let the *Kohen* come forward (*the Reader names the first person called to the Torah*). Blessed be he who in his holiness gave the Torah to his people Israel.

Congregation and Reader:

And you who cling to the Lord your God are all alive today.⁴

¹*Psalm* 68:5. ²*Isaiah* 52:8. ³*Isaiah* 40:5. ⁴*Deuteronomy* 4:4.

On behalf of each person called to the Torah:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את... *שעלה לכבוד המקום ולכבוד התורה ולכבוד יום הדין. הקדוש ברוך הוא ישמרהו ויציילהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, ויכתבהו ויחתמהו לחיים טובים בזה יום הדין עם כל ישראל אחיו; ונאמר אמן.

On the occasion of naming a new-born daughter:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא יברך את האשה היולדת... *ואת בתה שנולדה לה; ויקרא שמה בישראל... *ויזכו לגדלה לחפה ולמעשים טובים; ונאמר אמן.

On behalf of a sick man:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא ירפא את החולה... *הקדוש ברוך הוא ימלא רחמים עליו להחלימו ולרפאתו, להחזיקו ולהחיותו, וישלח לו מהרה רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף; ונאמר אמן.

On behalf of a sick woman:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא ירפא את החולה... *הקדוש ברוך הוא ימלא רחמים עליה להחלימה ולרפאתה, להחזיקה ולהחיותה, וישלח לה מהרה רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף; ונאמר אמן.

* The name is given.

On behalf of each person called to the Torah:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, may he bless . . .* who has come up to honor God and the Torah and the Day of Judgment. May the Holy One, blessed be he, protect and deliver him from all distress and illness, and bless all his efforts with success, and inscribe him this judgment-day for a happy life among all Israel his brethren; and let us say, Amen.

On the occasion of naming a new-born daughter:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, Moses and Aaron, David and Solomon, may he bless the mother . . .* and her new-born daughter, whose name in Israel shall be . . .* May they raise her for the marriage canopy and for a life of good deeds; and let us say, Amen.

On behalf of a sick man:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, Moses and Aaron, David and Solomon, may he heal . . .* who is ill. May the Holy One, blessed be he, have mercy and speedily restore him to perfect health, both spiritual and physical; and let us say, Amen.

On behalf of a sick woman:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, Moses and Aaron, David and Solomon, may he heal . . .* who is ill. May the Holy One, blessed be he, have mercy and speedily restore her to perfect health, both spiritual and physical; and let us say, Amen.

* *The name is given.*

The person called to the Torah recites:

בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ.

Congregation responds:

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

He repeats the response and continues:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל
הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

The Torah is read; then he recites:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת
אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָשַׁע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

TORAH READING—FIRST DAY ROSH HASHANAH

(Second day, page 299)

בראשית כא, א—לד

וַיְהוֶה פֶקֶד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר: וַתְּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לֹקְנִי
לְמוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵתוֹ אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־
שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלֵד־לּוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיִּמַּל
אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בְּדִשְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֵתוֹ
אֱלֹהִים: * וְאַבְרָהָם בְּדִמְאֵת שָׁנָה בְּהוֹלֵד לוֹ אֶת יִצְחָק
בְּנוֹ: וַתֹּאמֶר שָׂרָה צִחֶק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְּׁמַע
יִצְחָק־לִי: וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָנִים שָׂרָה
כִּי־יָלְדָתִי בֶן לֹקְנִי: וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּנְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם
מִשְׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַנְּמַל אֶת־יִצְחָק: * וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת־

ברכות התורה, the two blessings pronounced over the Torah, contain forty words which are said to allude to the forty days spent by Moses on Mount Sinai. These benedictions are quoted in the Talmud (Berakhoth 11b; 49b).

The person called to the Torah recites:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation responds:

Blessed be the Lord who is blessed forever and ever.

He repeats the response and continues:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen us from all peoples, and hast given us thy Torah. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

The Torah is read; then he recites:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast given us the Torah of truth, and hast planted everlasting life in our midst. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

TORAH READING—FIRST DAY ROSH HASHANAH

(Second day, page 300)

Genesis 21:1-34

The Lord remembered Sarah as he had promised; the Lord did for Sarah as he had spoken. Sarah conceived and bore a son in Abraham's old age, at the time of which God had told him. Abraham named his son, born to him by Sarah, Isaac. When his son Isaac was eight days old, Abraham circumcised him as God had commanded.

Abraham was a hundred years old when his son Isaac was born, and Sarah said: "God has caused me a delightful surprise; all who hear of it will be amused on my account. Who could predict to Abraham that Sarah would suckle children, that in his old age I should bear a son?" The child grew and was weaned. Abraham prepared a great feast on the day when Isaac was weaned.

The Torah reading on Sabbath is divided into seven sections, otherwise into five. Each is indicated in the Hebrew text by an asterisk (*).

וְהָיָה יוֹם הַבְּרִיטָה וְהָיָה יוֹם הַשְּׂמִינִי **וְהָיָה יוֹם הַשְּׂמִינִי** The account of the birth of Isaac is read on Rosh Hashanah because, according to tradition, God remembered Sarah on the first day of Rosh Hashanah, the birthday of Isaac.

בַּיּוֹמֵי הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר-יִלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק: וְתֹאמַר
 לְאַבְרָהָם גֵּרָשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת וְאַתְּ-בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן
 הָאֵמָה הַזֹּאת עִם-בְּנֵי עַם-יִצְחָק: וְיָרַע הַדְּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי
 אַבְרָהָם עַל אֹדֶת בְּנֹו: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם אֲלֵ-
 יָרַע בְּעֵינֶיךָ עַל-הַנְּעַר וְעַל-אִמְתְּךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֶלְיָךָ
 שֶׁרָה שָׁמַע בְּקִלְיָה כִּי בִיִצְחָק יִקְרָא לָךְ זָרַע: * וְגַם אֶת-
 בְּנֵי-הָאֵמָה לִגְוֵי אֲשִׁימֵנוּ כִּי זָרַעָהּ הוּא: וַיִּשְׁכַּח אַבְרָהָם וַ
 בְּבָקָר וַיִּפְקַח-לֶחֶם וַחֲמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל-הַגֵּר שָׂם עַל-
 שִׁכְמָהּ וְאֶת-הַיֶּלֶד וַיִּשְׁלַחַהּ וּתְלַךְ וַתֵּתַע בַּמִּדְבָּר בְּאֵר
 שָׁבַע: וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן-הַחַמָּת וַתִּשְׁלַךְ אֶת-הַיֶּלֶד תַּחַת
 אֶחָד הַשִּׁיחִים: וּתְלַךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגַד הַרְחֹק בַּמִּטְחָנִי
 קָשָׁת כִּי אָמְרָה אֶל-אֶרְאָה בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנְּגַד
 וַתִּשָּׂא אֶת-קִלְיָה וַתִּבְדֵּךְ: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-קוֹל הַנְּעַר
 וַיִּקְרָא מִלֶּאֱךָ אֱלֹהִים וַאֲלֵ-הַגֵּר מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ
 מַה-לָּךְ הַנְּעַר אֶל-תִּירְאִי כִּי-שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל-קוֹל הַנְּעַר
 בְּאֲשֶׁר הוּא-שָׂם: * קוֹמִי שְׂאִי אֶת-הַנְּעַר וְהַחַיִּיקִי אֶת-
 יָדְךָ בּוֹ כִּי-לִגְוֵי גְדוֹל אֲשִׁימֵנוּ: וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת-עֵינֶיהָ
 וַתִּרְא בְּאֵר מַיִם וּתְלַךְ וַתִּמְלֵא אֶת-הַחַמָּת מַיִם וַתִּשָּׂק
 אֶת-הַנְּעַר: וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת-הַנְּעַר וַיִּגְדַּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר
 וַיְהִי רֶבֶה קָשָׁת: וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר פְּאֵרָן וַתִּקְחֵלֹו אִמּוֹ אִשָּׁה
 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: *

וַיְהִי בַּעַת הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכַל שֶׁר-צָבָאוּ אֶל-
 אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכֹל אֲשֶׁר-אַתָּה עֹשֶׂה:
 וְעַתָּה הִשְׁבַּעָה לִּי בְּאֱלֹהִים הַנְּהָ אִם-תִּשְׁקַד לִי וּלְנִינִי
 וּלְנִכְבְּדִי בַחֲסֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם-

But Sarah saw that the son Hagar the Egyptian had borne to Abraham was mocking, so she told Abraham: "Send away this servant and her son; the son of this servant shall not be heir along with my son Isaac." This was extremely displeasing to Abraham, on account of his son. But God said to Abraham: "Do not resent it on account of the boy and your servant; listen to whatever Sarah tells you, for it is Isaac who shall be regarded as your child. As for the son of your servant, I will make a nation of him too because he is your child."

Abraham rose early in the morning and gave Hagar some food and a bottle of water, which he put on her shoulder along with her son, and sent her away. She went off and wandered about in the desert of Beersheba. When the water in the bottle was exhausted, she threw the child under a bush and sat down about a bowshot away saying: "Let me not see the child dying." But as she sat at a distance weeping aloud, God heard the cry of the lad; then the angel of God called from heaven to Hagar, and said to her: "What is the matter with you, Hagar? Fear not, for God has heard the cry of the boy where he is. Come, pick up the boy and take hold of him, for I will make him a great nation." Then God opened her eyes and she saw a well of water; she went and filled the bottle with water, and gave the lad a drink. God was with the boy, who grew up and lived in the desert and became an archer. He settled in the desert of Paran, and his mother got a wife for him from the land of Egypt.

It was at that time that Abimelech and Phicol, the general of his army, said to Abraham: "God is with you in all that you do! Then swear to me here by God that you will not be false to me nor to my son nor to my grandson, but that you will treat me and the

מצחק, in the Bible, usually denotes mocking or immoral behavior. Ishmael, who was now past fourteen years of age, was seen to be mocking at Isaac, on account of whom he had lost his pre-eminence. He is not mentioned by name but as *the son of Hagar* because Sarah assumed that his scoffing was the echo of what he had heard from his mother.

מדבר סארן, the wilderness of Paran, extending from Beersheba nearly to Sinai, is still inhabited by Arabs who boast of their descent from Ishmael and retain the customs of the patriarchs.

הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַתָּה בָּהּ: וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהֶם אֲנֹכִי אֲשַׁבֵּעַ:
וְהוֹכַח אֲבֹרָהֶם אֶת-אֲבִימֶלֶךְ עַל-אֲדוּת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר
נָזְלוּ עֲבָדָי אֲבִימֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי
עָשָׂה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם-אַתָּה לֹא-הִנְדַּתְּ לִי וְגַם אֲנֹכִי
לֹא שָׁמַעְתִּי בְלִילֵי הַיּוֹם: וַיִּקַּח אֲבֹרָהֶם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן
לְאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: * וַיִּצַּב אֲבֹרָהֶם אֶת-
שֶׁבַע כִּבְשֹׁת הַצֹּאן לְבִדְהֵן: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל-אֲבֹרָהֶם
מָה הֵנָּה שֶׁבַע כִּבְשֹׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבִדְהֵן:
וַיֹּאמֶר בִּי אֶת-שֶׁבַע כִּבְשֹׁת תִּקַּח מִיָּדִי בְּעִבּוֹר תְּהִיָּה-לִּי
לְעֵדָה בִּי חֲפָרְתִּי אֶת-הַבְּאֵר הַזֹּאת: עַל-כֵּן קָרָא לְמָקוֹם
הַהוּא בְּאֵר שֶׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם: וַיִּכְרְתוּ בְרִית
בְּבֵאֵר שֶׁבַע וַיִּקָּם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכַל שׁוֹר-צִבְאוֹ וַיָּשׁבוּ אֶל-
אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים: וַיַּעַע אִשָּׁל בְּבֵאֵר שֶׁבַע וַיִּקְרָא-שֵׁם בְּשֵׁם
יְהוָה אֵל עוֹלָם: וַיִּגַּר אֲבֹרָהֶם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּתַיְכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְתַיְי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יִתְפָּרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעָלְא לְעָלְא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, הַשְּׁבַחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְאָמִירֵן בְּעָלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

land where you live as kindly as I have treated you." Abraham replied: "I will swear it." Then Abraham complained to Abimelech about a well which the slaves of Abimelech had seized; but Abimelech said: "I do not know who did this; you never told me about it, and I have not heard of it until today." Thereupon Abraham gave a present of sheep and oxen to Abimelech, and they both made a covenant.

Abraham set apart seven lambs, so Abimelech asked him: "What are these seven lambs that you have set apart?" He replied: "You will accept the seven lambs from me as a token of the fact that it was I who dug this well." Hence the place was named Beersheba (oath-well) because the two took an oath there. When they had made the covenant in Beersheba, Abimelech and Phicol his general returned to the Philistine country while Abraham planted a tamarisk at Beersheba and worshiped the Lord, the eternal God. Abraham resided for a long time in the Philistine country.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

מִיכַל ("the mouth of all") is taken by some to be the title of the most outstanding official of the land.

אֵשֶׁל has been variously defined: (a) an orchard whence Abraham provided fruit for wayfarers; (b) an inn stocked with many fruits for wayfarers; (c) an abbreviation of אֹכִילָה (food), שָׁחִיָּה (drink) and לִוְיָהּ (escort), provided by the generous hospitality of Abraham.

When the Torah is raised, the congregation recites:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יי
בְּיַד מֹשֶׁה.

עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְתִמְכֶנָּה מֵאֲשֶׁר. דְּרָכֶיהָ
דְּרָכֵי נְעִים, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. אֲדָרָךְ יָמִים בִּימִינָהּ;
בְּשִׂמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד. יי חֲפִצֵּי לְמַנְעוֹ צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה
וַיֵּאדִיר.

The following is read from the second *Sefer Torah*.

בסדר כט א-י

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא-לְקֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
כָּל-מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם:
וַעֲשִׂיתֶם עִלָּה לְרֵיחַ לַיהוָה פֶּר בֶּרֶךְ בְּקָר אֶחָד אֵיל
אֶחָד כִּבְשִׂים בְּנִי-שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם סֶלֶת
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר שְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיל:
וְעֶשְׂרֹן אֶחָד לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׂים: וּשְׁעִיר-
עִזִּים אֶחָד חֲטָאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלֶּכֶד עֶלְת הַחֹדֶשׁ
וּמִנְחָתָהּ וְעֶלְת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּשְׁפָּטָם לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה:

וְזֹאת הַתּוֹרָה is chanted again when the second *Sefer Torah* is raised.

The *Maftir* now chants the *Haftarah*:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים
שׁוֹבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנֵּאֱמָרִים בְּאַמְתָּ בְּרוּךְ אַתָּה יי
הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֲמָתָה
וְצְדָקָה.

When the Torah is raised, the congregation recites:

This is the Torah which Moses placed before the children of Israel. It is in accordance with the Lord's command through Moses.¹

It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are pleasant ways, and all its paths are peace. Long life is in its right hand, and in its left hand are riches and honor. The Lord was pleased, because of his righteousness, to render the Torah great and glorious.²

The following is read from the second Sefer Torah.

Numbers 29:1-6.

On the first day of the seventh month you shall hold a holy gathering; you shall do no work; it shall be your day of sounding the shofar. You shall prepare a burnt-offering, as a soothing savor, to the Lord: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs without blemish, along with three tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering for the bullock, two tenths for the ram, and one tenth for each of the seven lambs; also one he-goat as a sin-offering to make atonement for you—in addition to the burnt-offering in honor of the new moon festival and its meal-offering, and the daily burnt-offering along with its meal-offering, as well as their prescribed libations, as a soothing savor, a sacrifice to the Lord.

V'zos ha-Torah is chanted again when the second Sefer Torah is raised.

The Maftir now chants the Haftarah:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen good prophets, and hast been pleased with their words which were truthfully spoken. Blessed art thou, O Lord, who hast chosen the Torah and thy servant Moses, thy people Israel and the true and righteous prophets.

According to Rabbi Jacob Moelin ha-Levi (מהר"ל) of the fourteenth century, the special melody for the reading of the Torah on the High Holydays is designed to make people mindful of the solemn significance of these festivals.

¹ Deuteronomy 4:44; Numbers 9:23. ² Proverbs 3:18, 17, 16; Isaiah 42:21.

ויהי איש אחד מן־הקמתים צופים מחר אפרים ושמו
 אלקנה בן־ירחם בן־אליהוא בן־תחו בן־צוף אפרתי:
 ולו שתי נשים שם אחת חנה ושם השנית פננה ויהי
 לפננה ילדים ולחנה אין ילדים: ועלה האיש ההוא מעירו
 מימים ימימה להשתחות ולזבח ליהוה צבאות בשלה
 ושם שני בני־עלי חפני ופנחס כהנים ליהוה: ויהי היום
 ויזבח אלקנה ונתן לפננה אשתו ולכל־בניה ובנותיה מנות:
 ולחנה נתן מנה אחת אפים כי את־חנה אהב ויהוה סגר
 רחמה: וכעסה צרתה נס־פעם בעבור הרעמה כי
 סגר יהוה בעד רחמה: וכן יעשה שנה בשנה מדי
 עלתה בבית יהוה כן תכעסה ותבכה ולא תאכל:
 ויאמר לה אלקנה אישה חנה לבני ולמה לא
 תאכלי ולמה ירע לבבך הלא אנכי טוב לך מעשרה
 בנים: ותקם חנה אחרי אכלה בשלה ואחרי שתה
 ועלי הכהן ישב על־הכפא על־מונות היכל יהוה: והיא
 מרת נפש ותתפלל על־יהוה ובכה תבכה: ותדר נדר
 ותאמר יהוה צבאות אס־ראה תראה בעני אמתך
 וזכרתי ולא־תשכח את־אמתך ונתתה לאמתך ורע
 אנשים ונתתיו ליהוה כל־ימי חייו ומורה לא־יעלה על־
 ראשו: והיה כי הרבתה להתפלל לפני יהוה ועלי שמר
 את־פיה: וחנה היא מדברת על־לבה רק שפתיה נעות
 וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכחה: ויאמר אליה
 עלי עד־מתי תשתכרין הסירי את־גינך מעליך: ותען
 חנה ותאמר לא אדני אשה קשת־רוח אנכי גיין ושכר

I Samuel 1-2:10

There was a man of Ramathayim-Zophim, the hill-country of Ephraim, whose name was Elkanah son of Yeroham, son of Elihu, son of Tohu, son of Zuph the Ephraimite. He had two wives, one named Hannah and the other Peninnah; Peninnah had children, but Hannah had none. Year by year this man used to go up from his town to worship and sacrifice to the Lord of hosts at Shilo where the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, were priests to the Lord.

Upon a certain day, when Elkanah offered a sacrifice, he gave portions to his wife Peninnah and all her sons and daughters; but to Hannah he gave a double portion because he loved Hannah, though the Lord had made her childless. Her rival used to taunt her bitterly, to make her fretful, because the Lord had made her childless. This was done year after year—whenever she went up to the house of the Lord she provoked Hannah, who wept and could not eat. Her husband Elkanah said to her: "Hannah, why are you weeping? Why are you not eating? Why is your heart sad? Am I not more to you than ten sons?"

After the eating and drinking at Shilo, Hannah rose to pray while Eli the priest was sitting on the chair near the doorpost of the temple of the Lord. With a sore heart she prayed to the Lord and wept bitterly. She vowed, saying: "Lord of hosts, if thou wilt indeed consider the suffering of thy servant and remember me and not forget thy servant, but wilt give thy servant a son, I will give him to the Lord for all his life and a razor shall never touch his head. As she kept on praying to the Lord, Eli watched her mouth. Now Hannah was speaking inwardly; only her lips moved, her voice was not heard, and Eli thought she was drunk. So Eli said to her: "How long will you be drunk? Remove your wine and sober down!" But Hannah replied: "No, sir; I am a distressed woman; I have drunk neither wine nor any other intoxicating

הפטרה, signifying completion, includes those portions of the Prophets recited immediately after the reading of the Torah. Usually, though not always, the *Haftarah* passage contains some reference to an occasion described in the section read from the Torah. Abudarham (fourteenth century) traces the *Haftarah* back to the period of persecution preceding the Maccabean revolt, when the reading from the Torah was prohibited and sections from the Prophets were substituted. At any rate, the custom of concluding the Torah reading by a supplementary portion from the Prophets is very old. *Haftarah* is mentioned in the Mishnah and the Tosefta. At least three verses from the end of the weekly portion are repeated when the *Maftir*, reader of the *Haftarah*, is called

לא שתיתי ואשפך את-נפשי לפני יהוה: אל-תתן אתי
 אמתך לפני בת-בליעל כי מרב שיחי וכעסי דברתי
 עד-הנה: וישן עלי ויאמר לבי לשלום ואלחי ישראל
 יתן את-שלתך אשר שאלת מעמו: ותאמר תמצא
 שפחתך חן בעיניך ותלך האשה לדרבה ותאכל ופניה
 לא תקורלה עוד: וישכמו בבקר וישתחוו לפני יהוה
 וישבו ויבאו אל-ביתם הרממה וידע אלקנה את-חנה
 אשתו ויזכרה יהוה: ויהי לתקפות הימים ותדר חנה
 ותלד בן ותקרא את-שמו שמואל כי מידוה שאלתי:
 ויעל האיש אלקנה וכל-ביתו לזבח ליהוה את-יובח הימים
 ואת-גדרו: וחנה לא עלתה כי-אמרה לאישה עד-יגמל
 הנער והביאותיו ונראה את-פני יהוה וישב שם עד-עולם:
 ויאמר לה אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שבי-עד-גמלך
 אתו אך יקם יהוה את-דברו ותשב האשה ותינק את-
 בנה עד-גמלה אתו: ותעלהו עמה כאשר גמלתו בפרים
 שלשה ואיפה אהת קמת ונבל יין ותביאהו בית-יהוה
 שלו והנער נער: וישחמו את-הפר ויבאו את-הנער אל-
 עלי: ותאמר בי אדני חי נפשך אדני אני האשה הנצבת
 עמך בזה להתפלל אל-יהוה: אל-הנער חנה התפללתי
 ויתן יהוה לי את-שאלתי אשר שאלתי מעמו: וגם אנכי
 השאלתיהו ליהוה כל-הימים אשר הנה הוא שאול ליהוה
 וישתחו שם ליהוה:

ותתפלל חנה ותאמר עלץ לבי ביהוה רמה קרני
 ביהוה רחב פי על-אויבי כי-שמחתי בישועתך: איד

drink. Do not take your servant for a worthless woman; it is on account of my great anxiety and distress that I have been speaking so far." Then Eli answered: "Go in peace; may the God of Israel grant you what you have asked of him." And she said: "May your servant find favor in your eyes." Then the woman went away; she ate, and was sad no more.

Early in the morning they rose, worshiped before the Lord, and returned home to Ramah. Elkanah was attached to Hannah his wife, and the Lord remembered her. At the turn of the year Hannah conceived and bore a son, whom she named Samuel, meaning *I asked the Lord for him*.

The man Elkanah and all his household went up to offer to the Lord the annual sacrifice and what he had vowed; but Hannah did not go up, for she told her husband: "When the child is weaned I will bring him, that he may appear before the Lord and stay there forever." Elkanah her husband said to her: "Do what seems best to you; remain until you have weaned him, and may the Lord carry out his purpose." So the woman remained, and nursed her son until she weaned him. When she had weaned him, she took him up with her along with three bullocks, an ephah of flour and a bottle of wine; she brought the boy to the house of the Lord at Shiloh when he was but a child. When the bullock had been slain, the boy was brought to Eli. She said: "As sure as you live, sir, I am the woman who stood beside you here, praying to the Lord. I prayed for this boy, and the Lord has granted me what I asked. So I lend him to the Lord; as long as he lives he is loaned to the Lord." And he worshiped the Lord there.

Then Hannah uttered this prayer:
 My heart exults in the Lord,
 My glory is raised by the Lord;
 I laugh at my foes triumphantly,
 For I rejoice in thy deliverance.

to the Torah. The blessings before and after the *Haftarah* are from the tractate *Sofrim* (seventh century).

The *Haftarah* concerning the birth and early life of Samuel is read on the first day of Rosh Hashanah because, according to tradition, God remembered Hannah on Rosh Hashanah. The *Haftarah* ends with Hannah's prayer, praising the justice of God.

קָדוֹשׁ כִּידוּהָ כִּי־אֵין בְּלִתְּךָ וְאֵין צוּר כְּאֱלֹהֵינוּ: אֵל־
 תִּדְבְּרוּ תִדְבְּרוּ גְבוּהָ גְבוּהָ יֵצֵא עֲתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל
 יְעוֹת יְהוָה וְלֹא נִתְכַּנְּנוּ עַלְלוֹת: קִשְׁת גִּבּוֹרִים חַתִּים
 וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חֵיִל: שְׁבַעִים בְּלַחֵם נִשְׁפְּרוּ וְרַעֲבִים
 חִדְּלוּ עַד־עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעֵה וּרְבַת בָּנִים אֲמַלְלָה:
 יְהוָה מִמִּית וּמַחֲיָה מוֹרִיד שָׁאוּל וַיַּעַל: יְהוָה מוֹרִישׁ
 וּמַעֲשִׂיר מַשְׁפִּיל אֶת־מְרוֹמָם: מְקִים מַעֲפָר דָּל מְאֻשְׁפַת
 יָרִים אֲבוּיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וּכְסָא כְבוֹד יִנְחַלֵּם
 כִּי לַיהוָה מִצְקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תְּבַל: רַגְלֵי חֲסִידָיו
 יִשְׁמַר וְרַשָּׁעִים בְּחֹשֶׁךְ יִדְמוּ כִּי־לֹא בָכַח יִגְבַּר־אִישׁ:
 יְהוָה יַחַתּוּ מְרִיבֵי עָלוּ בְּשָׁמַיִם יִרְעַם יְהוָה יִדִּין אֲפֹסֵר
 אֶרֶץ וַיִּתְּעוּ לְמַלְכוֹ וַיִּרֶם קֶרֶן מִשִּׁיחוֹ:

The *Maftir* recites the blessings on page 309.

TORAH READING—SECOND DAY ROSH HASHANAH

בראשית כב, א-כד

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי: וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־
 בְּנֶךְ אֶת־יִחִידֶךָ אֲשֶׁר־אָהֶבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ
 הַמֹּדִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אֶתֶר הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר
 אֱלֹהִים: וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר וַיִּחַבֵּשׁ אֶת־חֲמָרוֹ וַיִּקַּח
 אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנֵו וַיִּבְקַע עֲצֵי עֹלָה וַיִּקֶם
 וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים: * בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרְחֹק: וַיֹּאמֶר
 אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו שְׁבַדְלָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעֱר

There is none holy like the Lord!
 Indeed, there is none besides thee;
 There is no stronghold like our God.
 Do not indulge in proud talk,
 Let no arrogance come from your mouth;
 The Lord is a God of knowledge,
 And by him actions are summed up.
 The strong men's bows are broken,
 While the feeble are girded with strength.
 Those who had plenty have hired out for bread,
 While hungry people have to toil no more;
 The barren woman has seven children now,
 While the mother of many is desolate.
 The Lord causes death and bestows life;
 He lowers to the grave and brings up.
 The Lord makes poor and makes rich;
 He brings low, he also raises up.
 He lifts the poor out of the dust,
 He raises the needy from the rubbish,
 He makes them sit next to nobles
 And possess a seat of honor;
 The pillars of the earth are the Lord's,
 And on them he set the world.
 He will guard the steps of his godly men,
 But the wicked shall perish in the dark;
 For not by might shall man prevail.
 The foes of the Lord shall be crushed;
 He will thunder in heaven against them.
 The Lord will judge all parts of the world;
 He will give strength and glory to his anointed king.

The Maftir recites the blessings on page 310.

TORAH READING—SECOND DAY ROSH HASHANAH

Genesis 22:1-24

And it came to pass after these things that God put Abraham to the test, and called to him: "Abraham!" He answered: "Here I am." Then he said: "Take your son, your only son, Isaac, whom you love; go to the land of Moriah and offer him there as a burnt-offering on one of the mountains that I will tell you." So Abraham rose early in the morning, saddled his ass, and took with him his two servants and his son Isaac; he cut wood for the burnt-offering and started for the place about which God had told him.

On the third day Abraham looked up and saw the place at a distance. Then Abraham said to his servants: "You stay here with the ass while I and the boy go yonder; we will worship and

גלְכָה עֲרִיכָה וְנִשְׁתַּחֲוֶיָה וְנִשְׁוֹבָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקַּח אַבְרָהָם
אֶת־עֲצֵי הָעֵלָה וַיִּשֶׂם עַל־יְצַחַק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ
וְאֶת־הַמַּאֲבָלֹת וַיִּלְכּוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יְצַחַק אֶל־
אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִי בְנִי וַיֹּאמֶד הֲנִה
הָאֵשׁ וְהָעֲצִים וְאִיָּה הִשָּׁה לְעֵלָה: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים
יִרְאֶה־לּוֹ הִשָּׁה לְעֵלָה בְנִי וַיִּלְכּוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: * וַיָּבֹאוּ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיְכַן שֵׁם אַבְרָהָם
אֶת־הַמּוֹבֵחַ וַיַּעֲרֵךְ אֶת־הָעֲצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יְצַחַק בְּנוֹ וַיִּשֶׂם
אֹתוֹ עַל־הַמּוֹבֵחַ מִמַּעַל לָעֲצִים: וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־
יְדֵוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲבָלֹת לִשְׂחַט אֶת־בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֵלָיו
מִלֵּאךְ יְהוָה מִדְּהַשְּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הֲנִנִי: וַיֹּאמֶר אֵלֶי־שְׁלַח יְדֶךָ אֶל־דָּנֶעַר וְאֶל־תַּעֲשֵׂ לֹ
מֵאוּמָה כִּי עֵתָה יָדַעְתִּי כִּי־יִרְאֵ אֱלֹהִים אִתָּה וְלֹא חִשַּׁבְתָּ
אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יְחִידֶךָ מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיִּרְאֵ
וְהִנֵּה־אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בַּסַּבָּךְ בְּקִרְנֵוֹ וַיִּלָּךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח
אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֵלָה תַּחַת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־
הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה וַיִּרְאֵה אֲשֶׁר יֹאמֶר הַיּוֹם בְּתֵר יְהוָה
יִרְאֵה: * וַיִּקְרָא מִלֵּאךְ יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שְׁנֵית מִדְּהַשְּׁמַיִם:
וַיֹּאמֶר כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נֹאם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חִשַּׁבְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יְחִידֶךָ: כִּי־בִרְךָ
אַבְרָהָם וְהִרְבֵּת אַרְבֵּה אֶת־זַרְעוֹ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּמָחוּל
אֲשֶׁר עַל־שַׁפְתַּי הֵימָּן וַיְבַשׁ וַרְעָף אֶת־שַׁעַר אֵיבָיו: וְהִתְכַרְכְּוּ
בְּזַרְעוֹ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי: וַיָּשָׁב
אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיִּלְכּוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע
וַיָּשָׁב אַבְרָהָם בְּבֵאֵר שֶׁבַע: *

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה
 יֵלְדָה מִלְּכָה נְסִיחָא בְנִים לְנַחֲוֹר אַחִיךָ: אֶת־עֹץ בְּכֹר
 וְאֶת־בְּוֹן אַחִיו וְאֶת־קַמּוּאֵל אָבִי אַרְס: וְאֶת־כְּשֵׁד וְאֶת־חַוּוֹ
 וְאֶת־פִּלְדֵּשׁ וְאֶת־יֶדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל: וּבְתוּאֵל יֵלֶךְ אֶת־
 רַבְקָה שְׂמֹנֶה אֵלֶּה יֵלְדָה מִלְּכָה לְנַחֲוֹר אַחִי אַבְרָהָם:
 וּפִילְגֶשֶׁוּ וְשִׁמְהָ רְאוּמָה וְתֵלֶד נְסִיחָא אֶת־טַבַּח וְאֶת־
 זָחַם וְאֶת־חַמֶּשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

Reader:

וַיַּעֲבֹד וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהוּ;
 וַיִּמְלִיף מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיבוֹן וּבְיוֹמֵיבוֹן, וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעַנְגָּלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
 יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדַּר,
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמָה דְקַדְשָׁא, בְּרִיף הוּא, לְעָלָא לְעָלָא
 מִן כָּל בְּרַבְחָא וְשִׁרְחָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וַנְּחַמְתָּא, דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא,
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

When the *Torah* is raised, the congregation recites:

זֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יי
 בְּיַד מֹשֶׁה.

עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְתַמְכִּיָּהּ מְאֹשֶׁר. דְרַבְרִיָּה
 דְרַבֵּי נָעִם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. אַרְבֵּי יָמִים בִּימִינָהּ;
 בְּשִׂמְאֵלָה עֶשֶׂר וּבְכוּד. יי חֲפָץ לְמַעַן צְדָקוֹ, וַיִּגְדֵּל תּוֹרָה
 וַיֵּאדִיר.

After this, Abraham was told that Milkah had borne children to his brother Nahor: Uz the firstborn, Buz his brother, Kemuel the ancestor of the Arameans, Kesed, Hazo, Pildash, Yidlaph, and Bethuel the father of Rebekah. These eight did Milkah bear to Abraham's brother Nahor; his concubine, whose name was Reumah, also bore him Tebah, Gaham, Tahash, and Maakah.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

When the Torah is raised, the congregation recites:

This is the Torah which Moses placed before the children of Israel. It is in accordance with the Lord's command through Moses.¹

It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are pleasant ways, and all its paths are peace. Long life is in its right hand, and in its left hand are riches and honor. The Lord was pleased, for the sake of his righteousness, to render the Torah great and glorious.²

¹ *Deuteronomy 4:44; Numbers 9:23.* ² *Proverbs 3:18, 17, 16; Isaiah 42:21.*

The following is read from the second *Sefer Torah*.

במדבר כט, א-ו

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ מִקְרֵא-לְךָשׁ יִהְיֶה לָכֶם
 כָּל-מִלְאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם;
 וַעֲשִׂיתֶם עִלָּה לְרִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פֶּר בֶּן-בְּקָר אֶחָד אֵיל
 אֶחָד כִּבְשִׂים בְּגִי-שָׁנָה שִׁבְעָה תַמִּימִם: וּמִנְחָתָם סֵלֶת
 פְּלוּלָה בְשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר שְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיל:
 וְעֶשְׂרֹן אֶחָד לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׂים: וְשִׁעִיר
 עִזִּים אֶחָד חֲטָאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלֶּבֶד עֲלֵת הַחֹדֶשׁ
 וּמִנְחָתָהּ וְעֲלֵת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּשְׁפָּטִים לְרִיחַ
 נִיחֹחַ אִשֶׁה לַיהוָה:

is chanted again when the second *Sefer Torah* is raised.

The *Maftir* now chants the *Haftarah*:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַל בְּנִבְיָאִים
 שׁוֹזְבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמָּרִים בְּאֵמַת בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
 הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמִשְׁנֵה עֲבָדָיו וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֵמַת
 וְצִדְקָה.

ירמיה לא, א-כ

כֹּה אָמַר יְהוָה מֵצֵא חֵן בְּמַדְבָּר עִם שְׂרִידֵי חֶרֶב הַלּוֹךְ
 לַחֲרֹנֵיעוּ יִשְׂרָאֵל: מִרְחֹק יִהְיֶה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם
 אֶהְבֹּתֶיךָ עֲלֵיָן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֶסֶד: עוֹד אֶבְנֶךָ וְנִבְנִית
 בַּתּוֹלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעֲדֵי תַפִּיךָ וַיֵּצֵאת בְּמַחֹל מִשְׁחָקִים:
 עוֹד תַּטְעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שְׁמֶרוֹן נָטְעוּ נָטְעִים וְחִלְלוּ:
 כִּי יִשְׂרָאֵל קָרְאוּ לְצָרִים בְּהָר אֶפְרַיִם קוֹמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן
 אֵל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה רְנוּ לַיעֲקֹב

The following is read from the second Sefer Torah.

Numbers 29:1-6.

On the first day of the seventh month you shall hold a holy gathering; you shall do no work; it shall be your day of sounding the shofar. You shall prepare a burnt-offering, as a soothing savor, to the Lord: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs without blemish, along with three tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering for the bullock, two tenths for the ram, and one tenth for each of the seven lambs; also one he-goat as a sin-offering to make atonement for you—in addition to the burnt-offering in honor of the new moon festival and its meal-offering, and the daily burnt-offering along with its meal-offering, as well as their prescribed libations, as a soothing savor, a sacrifice to the Lord.

V'zos ha-Torah is chanted again when the second Sefer Torah is raised.

The Maftir now chants the Haftarah:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen good prophets, and hast been pleased with their words which were truthfully spoken. Blessed art thou, O Lord, who hast chosen the Torah and thy servant Moses, thy people Israel and the true and righteous prophets.

Jeremiah 31:1-20

Thus says the Lord: The people who survive the sword shall find grace in the wilderness, when Israel goes to seek rest. From afar the Lord appeared, saying: "With everlasting love I love you, hence I draw you to me with affection. Again will I build you and you shall be restored, maiden of Israel! Again shall you array yourself in your timbrels and join the merry dancers. Again shall you plant vineyards on the hills of Samaria; the planters shall plant and enjoy the fruit. The day will come when the watchmen on Mount Ephraim shall call: "Let us rise and go up to Zion, to the Lord our God."

The *Haftarah* taken from the Book of Jeremiah is replete with hope and faith. The prophet declares that Israel shall be ultimately restored and bounti-

שִׁמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֵאשׁ הַגּוֹיִם הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאָמְרוּ הוֹשֵׁעַ
 יְהוָה אֶת־עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֵרֵי־יִשְׂרָאֵל: הִנְנִי מְבִיא אוֹתָם
 מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִבְּצֻתִים מִיַּרְבְּתֵי־אֶרֶץ בָּם עוֹר וּפְסָח הָרֶה
 וַיּוֹלְדֵת יַחְדָּו קָהֵל גְּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה: בְּכִבִּי יָבֹאוּ וּבִתְהַנּוּנִים
 אֹבִילֶם אוֹלִיכֶם אֶל־נַחְלֵי מַיִם בְּדַרְדַּר יֵשֶׁר לֹא יִפְשְׁלוּ
 בָּהּ כִּי־הִיִּיתִי לְיִשְׂרָאֵל לֶאֱבָב וְאֶפְרַיִם בְּכָרִי הוּא: שָׁמְעוּ
 דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהִגִּידוּ בְּאָזִיִּים מִמֶּרְחֵק וְאָמְרוּ מִזְבֵּחַ
 יִשְׂרָאֵל יִקְבְּצֵנוּ וְשָׁמְרוּ כְרַעַה עֲדָרוּ: כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־
 יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חֹזֵק מִמֶּנּוּ: וּבָאוּ וְרִנְנוּ בְּמַרוֹס־צִיּוֹן
 וְנָהְרוּ אֶל־טוֹב יְהוָה עַל־דָּגְנָן וְעַל־תִּירֵשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־
 בְּנֵי־צֶאֱן וּבִקְרָר וְהִיִּתְהָ נֶפֶשׁ כְּנִרְוָה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה
 עוֹד: אִזּוֹ תִשְׁמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֹל וּבַחֲרִים וּבַקְּנִים יַחְדָּו
 וְהִפְכֵתִי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן וְנַחֲמַתִּים וְשִׁמַּחְתִּים מִיּוֹנוֹם:
 וְרוֹוִיתִי נֶפֶשׁ הַכְּהֻנִּים דָּשָׁן וְעַמִּי אֶת־טוֹבִי יִשְׁבְּעוּ נְאֻם־
 יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה קוֹל בְּרַמָּה נִשְׁמָע נְהִי בְכִי
 תִמְרוּרִים רַחֵל מִבְּכָה עַל־בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהַנְחֵם עַל־בְּנֵיהָ
 כִּי אֵינֶנּוּ: כֹּה אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ
 מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שֹׁכֵר לִפְעֻלַּתְךָ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ
 אוֹיֵב: וַיִּשְׁתַּקְּנָה לְאַחֲרֵיתֶךָ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים
 לְגִבּוֹלָם: שָׁמוֹעַ שְׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנַוָּד יִפְרֹתְנִי וְאוֹסֵר
 כְּעַגֹּל לֹא לָמָד הִשִּׁיבֵנִי וְאֲשׁוּבָה כִּי אֲתָה יְהוָה אֱלֹהֵי:
 כִּי־אֲחֲרֵי שׁוֹבִי נַחֲמַתִּי וְאַחֲרֵי הַנְּדָעִי סִפְּקַתִּי עַל־יַבְרָךְ
 בְּשֵׁתִי וְנִסְיַנְכֵלְמַתִּי כִּי נִשְׁאַתִּי חֲרַפְתִּי נַעֲוִרִי: הֲבֵן יִקְרַד
 לִי אֶפְרַיִם אִם יִלְדֵּ שְׁעִשׁוּעִים כִּי־מֵדִי דְבָרִי בּוֹ וְכֹר
 אֲזַכְּרֵנוּ עוֹד עַל־פֶּן הָמוּ מֵעִי לוֹ רַחֵם אֶרְחַמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה:

Thus says the Lord: "Sing merrily for Jacob, shout aloud on the hill-tops of the nations, ring out your praises and say: Save thy people, O Lord, the remnant of Israel. I am bringing them from the north-land, and will gather them from the uttermost parts of the world; blind and lame are among them, women with child and women in travail—a great company shall come back here. They shall come weeping, and I will lead them with grace; I will guide them to streams of water, by a smooth road where they shall not stumble; for to Israel I am a father, and Ephraim is my firstborn."

Hear the word of the Lord, you nations, and announce it in far-off islands, saying: "He who has scattered Israel gathers them, and tends them as a shepherd tends his flock." For the Lord has delivered Jacob, and freed him from a stronger power. They shall come singing on the heights of Zion, and shall stream to the goodness of the Lord—to the corn, the wine, the oil, the sheep and cattle; they shall be like a watered garden, and they shall languish no more. Then shall maidens delight in dancing, young men and old shall rejoice alike; I will change their grief to gladness, I will console and cheer them after their sorrow. I will satisfy the priests with abundance; my people shall be filled with my bounty, says the Lord.

Thus says the Lord: A voice is heard in Ramah—lamentation, bitter weeping; it is Rachel weeping for her children; she refuses to be comforted, for they are away. Thus says the Lord: Restrain your voice from weeping, your eyes from tears; your work shall have its reward, says the Lord; they shall return from the land of the enemy. There is hope for your future, says the Lord; the children shall return to their own land.

I have indeed heard Ephraim bemoaning himself: "Thou hast chastised me, I have been punished, like an untrained calf; O take me back, let me return, for thou art the Lord my God. Surely when I did turn I repented, when I did learn I smote myself in remorse; I am ashamed and confused, for I bear the disgrace of my youth." Is it because Ephraim is my favorite son, my beloved child? As often as I speak of him I remember him fondly; my heart yearns for him, I will have pity on him, says the Lord.

fully preserved by the Lord. Jeremiah describes Rachel as mourning in her grave over the destruction of her descendants; she is comforted by the promise of restoration and the upbuilding of Israel.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, צוּר כָּל הָעוֹלָמִים,
צְדִיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנְּאֻמָּן, הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר
וּמְקַיֵּם, שְׁכָל דְּבָרָיו אִמֶת וְצֶדֶק.

נְאֻמָּן אַתָּה הוּא, יי אֱלֹהֵינוּ, וְנִאֻמָּנִים דְּבָרֶיךָ, וְדָבַר אֶחָד
מִדְּבָרֶיךָ אֲחֹזֵר לֹא יָשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מְלֶכֶד נְאֻמָּן וְרַחֲמָן
אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל דְּבָרָיו.

רַחֵם עַל צִיּוֹן, כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ, וְלַעֲלוּבֹת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְשַׁמֵּחַ צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ.

שְׂמַחְנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַלְהֵינוּ הַנְּבִיאַ עֲבָדֶיךָ, וּבְמַלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בְּמַהֲרָה יָבֹא, וַיְגַל לַבְּנוֹ; עַל כִּסְאוֹ לֹא יָשֵׁב זָר,
וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי כִשֵּׁם קֹדֶשֶׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ
לּוֹ, שְׁלֹא יִכְבֶּה גֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִנֵּן דָּוִד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, שֶׁנִּתְּתָ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, (לְקֹדֶשֶׁךָ
וְלַמְנוּחָה), לְכַבוֹד וּלְתִפְאַרֶת.

עַל הַכֹּל, יי אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ;
יְתַבַּרְךָ שְׂמֵךְ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד, לְעוֹלָם וָעֶד. וְדְבָרְךָ אִמֶת
וְקַיֵּם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְלֶכֶד עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ
(הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל יוֹם הַזְּכָרוֹן.

The following three paragraphs are recited on Sabbath only.

יְקוּם פְּרָקוֹן מִן שְׂמַיָא, תַּנָּא וַחֲסֵדָא וְרַחֲמֵי, וַחֲזִי אַרְיֵי
וּמְזוּנֵי רִיחֵי וְסִיעֵתָא דְשְׂמַיָא, וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא וְנִהוּרָא מַעֲלִיא,
זְרַעָא תִּיא וְקַיֵּמָא, זְרַעָא דִּי לֹא יִפְסַק וְדִי לֹא יִבְטַל מִפְתַּחְגְּמֵי
אוּרִיתָא, לְמַרְנֵן וְרַבְּנֵן, חֲבוּרְתָא קוּדִישְׁתָא דִּי בְּאַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְּבָבֶל; לְרִישֵׁי כְּלֵי וּלְרִישֵׁי גְלוּתָא, וּלְרִישֵׁי

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, Creator of all the worlds, righteous in all generations, faithful God, who sayest and performest, who speakest and fulfillest, for all thy words are true and just.

Faithful art thou, Lord our God, and faithful are thy words; no word of thine returns unfulfilled, for thou art a faithful and merciful God and King. Blessed art thou, O Lord God, who art faithful in all thy words.

Have compassion on Zion, for it is the source of our life; save the humbled soul speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who makest Zion rejoice in her children.

Gladden us, Lord our God, with the appearance of thy servant Elijah the prophet, and with the rule of the house of David thy anointed. May he soon come and bring joy to our heart. Let no stranger occupy David's throne; let others no longer possess themselves of his glory, for thou didst promise him by thy holy name that his light would never go out. Blessed art thou, O Lord, Shield of David.

We thank thee for the Torah, for the worship, for the Prophets [for this Sabbath day] and for this day of Remembrance which thou hast given us, Lord our God, (for holiness and rest) for glory and beauty.

We thank and bless thee, Lord our God, for all things; be thy name ever blessed by every living being, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

The following three paragraphs are recited on Sabbath only.

May salvation arise from heaven. May grace, kindness and mercy—long life, ample sustenance and divine aid; physical health, perfect vision, and healthy children who will never neglect the study of the Torah—be granted to our scholars and teachers, to the holy societies that are in the land of Israel and in the land of Babylon, to the heads of the academies and the chiefs of the

יְקִים טָרְיָן, the prayer in Aramaic, was composed in Babylonia where Aramaic remained the daily language of the Jews for more than a thousand years, until the ninth century when Arabic became the popular language.

מתיבחה ולדני די בבא; לְכַל תְּלַמְדֵיהוֹן וּלְכַל תְּלַמְדֵי
 תְּלַמְדֵיהוֹן, וּלְכַל מִן דְּעִסְקִין בְּאוּרִיחָא. מְלָכָא דְעִלְמָא
 יְבָרַךְ יִתְהוֹן, יְפִישׁ חַיֵּיהוֹן, וְנִסְגָּא יוֹמֵיהוֹן וַיְתֵן אַרְכָּה לְשָׁנֵיהוֹן,
 וַיִּתְפָּרְקוֹן וַיִּשְׁתַּיְזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישׁוּן. מָרָן
 דִּי בְשִׁמְיָא יְהֵא בְּסַעֲדָהוֹן כָּל זְמַן וְעַדָּן, וְנֵאמַר אָמֵן.

When praying in private, omit the following two paragraphs.

יְקוּם פְּרָקוֹן מִן שְׁמַיָּא, חֲנָא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵי
 וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וְסִיעֵתָא דְשְׁמַיָּא, וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא וְנַהוּרָא מַעֲלֵיָא,
 זְרַעָא חַיָּא וְקִימָא, זְרַעָא דִּי לֹא יִפְסֵק וְדִי לֹא יִבְטַל מִפְתָּנֵי
 אוּרִיחָא, לְכַל קְהֵלָא קוּדִישָׁא קְדוֹן, בְּבִרְבֵּיא עִם זַעֲרֵיָא,
 טַפְּלָא וְנִשְׂיָא. מְלָכָא דְעִלְמָא יְבָרַךְ יִתְכּוֹן, יְפִישׁ חַיֵּיכוֹן וְנִסְגָּא
 יוֹמֵיכוֹן וַיְתֵן אַרְכָּה לְשָׁנֵיכוֹן, וְתִתְפָּרְקוֹן וְתִשְׁתַּיְזְבוּן מִן כָּל
 עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישׁוּן. מָרָן דִּי בְשִׁמְיָא יְהֵא בְּסַעֲדָכוֹן
 כָּל זְמַן וְעַדָּן, וְנֵאמַר אָמֵן.

מי שְׁבָרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרַךְ אֶת
 כָּל הַקְּהָל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל קְהֵלוֹת הַקִּדְשׁ, הֵם וְנִשְׁיָהֶם
 וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם, וּמֵי שְׁמֵינְחָדִים בְּתֵי כְּנִסְיֹת
 לַחֲפֵלָה, וּמֵי שְׁבָאִים בְּתוֹכָם לְהַתְפַּלֵּל, וּמֵי שְׁנוֹתֵינִים גַּר
 לְמֵאוֹר, וַיִּיָּן לְקְדוֹשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ, וּפֶת לְאוֹרְחִים וּצְדָקָה לְעֵנִיִּים,
 Reader וְכָל מִי שְׁעוֹסְקִים בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאִמּוּנָה. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא יִשְׁלַם שְׁכָרָם, וַיִּסִּיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה, וַיְרַפָּא לְכָל גּוֹפֵם,
 וַיִּסְלַח לְכָל עוֹנָם, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
 יְדֵיהֶם, עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחֵיהֶם, וְנֵאמַר אָמֵן.

The first *Yekum Purkan*, recited in behalf of Babylonian and Palestinian scholars and leaders, was of late amplified by the addition of ארעא ונחמא ("and that are in all the lands of our diaspora") in order to make the whole passage applicable to our own times (Baer's *Siddur*, page 229). Curi-

captivity, to the presidents of the colleges and the judges of the towns, to their disciples and the disciples of their disciples, and to all who study the Torah. May the King of the universe bless them, prolong their lives, increase their days and add to their years; may they be saved and delivered from all distress and disease. May our Lord who is in heaven be their help at all times; and let us say, Amen.

When praying in private, omit the following two paragraphs.

May salvation arise from heaven. May grace, kindness and mercy—long life, ample sustenance and divine aid; physical health, perfect vision and healthy children who will never neglect the study of the Torah—be granted to this entire congregation, great and small, women and children. May the King of the universe bless you, prolong your lives, increase your days and add to your years; may you be saved and delivered from all distress and disease. May our Lord who is in heaven be your help at all times; and let us say, Amen.

May he who blessed our fathers, Abraham, Isaac and Jacob, bless this entire congregation and all other congregations—their wives, their sons and daughters, and all that belongs to them. May he bless those who dedicate synagogues for worship and those who enter therein to pray, those who provide lamps for lighting and wine for Kiddush and Havdalah and those who give food to the transient guests and charity to the poor, as well as all those who faithfully occupy themselves with the needs of the community. May the Holy One, blessed be he, grant them their reward, remove from them all sickness, preserve them in good health, and forgive all their sins; may he bless and prosper their work and the work of all Israel their brethren; and let us say, Amen.

ously enough, *Yekum Purkan* is not included in the Babylonian *Siddurim* of Amram Gaon and Saadyah Gaon, but is mentioned in *Mahzor Vitry* which has come down to us from France. *רשי כלה* refers to the heads of the semi-annual conventions of the Babylonian scholars which were held during the months of *Adar* and *Elul*. The second *Yekum Purkan*, phrased like the first, is a prayer for the congregation, similar in content to the Hebrew paragraph *מי שברך*, which singles out those who contribute toward the maintenance of the synagogue as well as to charity.

REPENTANCE

You who are asleep, wake up!
You who are in a trance, arise!
Search your doings and repent;
Remember your Creator!
You who forget constant truth
In vanities of the hour,
And indulge all year in trifles
Which cannot profit or save,
Look rightly into your souls!
Amend your ways and your deeds;
Let each one of you give up
His evil course and purpose.¹

Free will is granted to every man. If he desires to lean to the good course and be righteous, he is at liberty to do so; if, on the other hand, he desires to follow the evil course and be wicked, he is likewise free to do so.

Pay no attention to the view held by the ignorant, non-Jews or Jews, that at man's birth God decrees whether he shall be righteous or wicked. That is not so! Every person has the power of becoming as righteous as Moses or as wicked as Jeroboam—wise or stupid, tender or cruel, miserly or generous. The same applies to all other qualities. Of his own will, one consciously tends toward whatever course he pleases. Jeremiah expressed this thought when he said: "Good and evil do not come by the decree of the Most High," that is, the Creator does not decree whether a man is to be good or bad. Hence, it is the sinner who causes his own ruin. He ought therefore to bewail his faults and lament the harm he has done to his soul.

Do not be perplexed, asking: "How can man do as he likes and control his own actions? Is there a thing in the world that can be done without the consent and will of the Creator?" Know, indeed, everything is done according to the will of God, though we do have control over our actions... God desired man to possess free will, and granted him the power over his own actions. Therefore man is judged according to his deeds. If he has done well, he is treated well; if he has done wrong, he is punished.²

¹⁻² *Maimonides, Mishneh Torah, Teshuvah 3:4; 5:1-2, 4.*

THE RIGHT PATH

Men have many widely diverse dispositions. One is hot-tempered and ever indignant, while another is amiable and does not get angry except perhaps once in years in a mild way. One is extremely arrogant, while another is extremely humble. One is voluptuous, and never gratified, while another is purehearted and does not crave even the few bare necessities of life. One is rapacious and will not be satisfied with all the riches of the world, for "the lover of money will not be satisfied with money"; while another is self-denying, content with inadequately little, without striving to obtain all that he needs. One starves himself hoarding and is excessively grieved when he spends the smallest amount for his food, while another wilfully squanders all his wealth. In the same manner are all other dispositions, as for example, one is hilarious while another is gloomy; one is niggardly while another is generous; one is cruel while another is merciful; one is cowardly while another is courageous, and so forth.

The right way is the middle course in every human disposition, that is, the temperament which is no nearer one extreme than the other. Hence, the sages of old have recommended that a man should ever calculate his tendencies and direct them into the middle course, so that he may be physically sound. For instance, he should not be irascible and easily irritated, nor like a corpse that has no feeling, but should hold to the intermediate course; he should be provoked only in a serious matter where it is proper for him to exhibit anger in order to prevent the repetition of a similiar offense. . . . He should not be too niggardly nor squander his wealth, but should contribute to charity according to his means and advance adequate loans to those in need. He should be neither hilarious nor gloomy, but always quietly happy and cheerful. This is the way of the wise; everyone whose temperament is intermediate, between extremes, is called wise.

The sages interpreted the command "you shall walk in God's ways" like this: As he is called gracious, so shall you be gracious; as he is called merciful, so shall you be merciful; as he is called holy, so shall you be holy." For this reason the prophets attribute to God all these qualities: slow to anger, rich in kindness, righteous, perfect, strong and mighty, in order to teach us that these are good and upright ways. Man is required to regulate his conduct as far as possible and strive to be godly.¹

¹ *Maimonides, Mishneh Torah, De'oth i-6.*

תְּקִיעַת שׁוֹפָר

(Omitted on Sabbath)

תהלים מו

Recited seven times

לְמַנְצַח לְבָנֵי קִנְרָח, מִזְמוֹר. כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ בָהּ, הִרְיעוּ
לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה. כִּי יִהְיֶה עֲלִיּוֹן נוֹרָא, מְלִיךְ גָּדוֹל עַל כָּל
הָאָרֶץ. יְדַבֵּר עַמִּים תַּחְתִּינוּ, וּלְאֲמוֹת תַּחַת רַגְלֵינוּ. יִבְחַר
לָנוּ אֵת נַחֲתָנוּ, אֵת נְאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהַב, סִלָּה. עֲלֵה
אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה, יִהְיֶה בְּקוֹל שׁוֹפָר. זָמְרוּ אֱלֹהִים, זָמְרוּ;
זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ, זָמְרוּ. כִּי מְלִיךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, זָמְרוּ
מִשְׁבִּיל. מְלִיךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם, אֱלֹהִים יָשֵׁב עַל כִּסֵּא קִדְשׁוֹ.
נְדִבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ, עִם אֱלֹהֵי אֲבֹתָהֶם; כִּי לְאֱלֹהִים מִגְּנִי
אָרֶץ, מְאֹד נִעְלָה.

Responsively

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַמֶּרְחֹב יְהוָה.
ק וְלִי שְׁמֹעֶתָ, אֵל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ לְרוּחֹתַי לְשׁוֹעֲתַי.
ר אֵשׁ דִּבְרֶךָ אֱמַת, וּלְעוֹלָם כָּל מִשְׁפַּט צְדָקָה.
ע רַב עֲבָדֶךָ לְטוֹב, אֵל יַעֲשֶׂקוּנִי זָדִים.
ש שׁ אֲנֹכִי עַל אִמְרֶתְךָ, כְּמוֹצֵא שֶׁלֶל רָב.
ט וּב טַעַם וְדַעַת לְמִדְּנִי, כִּי בְּמִצּוֹתֶיךָ הֶאֱמַנְתִּי.
י דְּרָבוֹת פִּי רָצָה נָא, יי, וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמִדְּנִי.

Psalms 47, containing the word אלהים seven times, is recited seven times before the sounding of the shofar, corresponding to the number of firmaments created by God. The six biblical verses, recited responsively, bear the acrostic קרע שן ("cut off the accuser"); to complete the number seven, the verse מן המצר (Psalm 118:5) is added at the beginning of the acrostic.

SOUNDING THE SHOFAR

(Omitted on Sabbath)

Psalm 47

Recited seven times

All nations, clap your hands!
Praise God with shouts of joy.
 The Lord is the most high, revered
 Great King over all the earth.
He subdued peoples and chose for us
Our land, the pride of Jacob he loved.
 God has gone up amidst shouting,
 The Lord amid the sound of the shofar.
Sing to our God, sing!
Sing praises for our King!
 God is King over all the earth!
 Sing hymns of praise skilfully.
God reigns over the nations;
God is upon his holy throne.
 The nobles of the people are assembled,
 The people of the God of Abraham.
The defense of the world belongs to God,
The Sovereign who is greatly exalted.

Responsively

In distress I called upon the Lord;
He answered me by setting me free.
 Thou dost hear my cry;
 Do give ear to my plea.
Thy chief word is truth;
All thy just commands are forever.
 Be thou my gracious protection;
 Let not the arrogant oppress me.
I delight in thy promise,
Like one who attains great wealth.
 Teach me good judgment and knowledge,
 For I believe in thy precepts.
Accept my offerings, O Lord,
And teach me thy laws.¹

¹*Psalm 118:5; Lamentations 3:56; Psalm 119:160, 122, 162, 66, 108.*

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלִךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְשַׁמֹּעַ קוֹל שׁוֹפָר.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלִךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהִחַיְנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה.

תקיעה שברים תרועה תקיעה

תקיעה שברים תרועה תקיעה

תקיעה שברים תרועה תקיעה

Congregation:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁהִתְקִיעוֹת
וְהַקּוֹלוֹת, הַיּוֹצְאִים מִן הַשׁוֹפָר שְׂאֵנוּ תוֹקְעִים, יַעֲלוּ לִפְנֵי
כִּסֵּא כְבוֹדְךָ, וְיִמְלִיצוּ טוֹב בְּעַדְנוּ, לְכַפֵּר עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה, בָּעַל הַרְחָמִים.

תקיעה שברים תקיעה

תקיעה שברים תקיעה

תקיעה שברים תקיעה

... יְהִי רָצוֹן ...

תקיעה תרועה תקיעה

תקיעה תרועה תקיעה

תקיעה תרועה תקיעה גדולה

... יְהִי רָצוֹן ...

תקיעת שופר, according to Saadyah Gaon of the tenth century, is based upon ten reasons: 1) On Rosh Hashanah, the anniversary of creation, the shofar proclaims the sovereignty of the Creator; 2) on Rosh Hashanah, the beginning of the Ten Days of Repentance, the shofar warns the people and stirs them to amend their life; 3) the shofar reminds us of the revelation on Mount Sinai, when "the trumpet blast grew louder and louder" and the

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments and commanded us to hear the sound of the shofar.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast granted us life and sustenance and permitted us to reach this season.

TEKIAH SHEVARIM TERUAH TEKIAH
 TEKIAH SHEVARIM TERUAH TEKIAH
 TEKIAH SHEVARIM TERUAH TEKIAH

Congregation:

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to let the sounds that come forth from our shofar ascend and plead before thy glorious throne for the pardon of all our sins. Blessed art thou, O Lord of mercy.

TEKIAH SHEVARIM TEKIAH
 TEKIAH SHEVARIM TEKIAH
 TEKIAH SHEVARIM TEKIAH

May it be thy will . . .

TEKIAH TERUAH TEKIAH
 TEKIAH TERUAH TEKIAH
 TEKIAH TERUAH TEKIAH GEDOLAH

May it be thy will . . .

people said: "We will do and obey"; 4) the shofar brings to mind the warnings and exhortations of the prophets; 5) the shofar reminds us of the battle alarm in Judea during the destruction of the Temple; 6) the shofar reminds us of the *Akedah*, the attempted sacrifice of Isaac; 7) the shofar inspires the heart with awe and reverence; 8) the shofar reminds us of the Day of Judgment; 9) the shofar inspires us with hope for the restoration of Israel and 10) the resurrection.

תרועה, mentioned in the Torah three times in connection with Rosh Hashanah, is variously defined in the Talmud. According to one opinion, the sound of a *teru'ah* should be like that of sighing; according to another opinion, it should be like the vibrating voice of weeping. Finally it was concluded that both forms be used in order to eliminate doubt; hence *shevarim* is sounded in agreement with the first opinion, and *teru'ah* in agreement with the second opinion (Rosh Hashanah 34a). The first set of the *teki'oth* includes both *shevarim* and *teru'ah* as a result of the compromise, while the other two sets are in accordance with the two aforementioned opinions, respectively.

Reader and Congregation:

אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעוּ תְרוּעָה, יְיָ בְּאוֹר פְּנֵיהֶּ יִהְלֵכוּ.
 בְּשִׂמְחָה יִגִּילוּ כָּל הַיּוֹם, וּבְצִדְקָתְךָ יִרְוּמוּ.
 כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוֹ אָתָּה, וּבְרָצוֹנְךָ תָרוּם קַרְנֵנוּ.
 אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ; עוֹד יִהְלִיחוּ סֶלָה.
 אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁכְבָּה לוֹ; אֲשֶׁרֵי הָעַם שֵׁנִי אֶל־הָיוּ.

ההלים קסח

תהלה לַדָּוִד

אֲרוֹמְמָךְ, אֱלֹהֵי הַמִּלְחָה, וְאֶבְרַכְּךָ שִׁמְחָה לְעוֹלָם וָעֶד.
 בְּכָל יוֹם אֶבְרַכְּךָ, וְאֶהְלֵלְךָ שִׁמְחָה לְעוֹלָם וָעֶד
 גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר.
 דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מֵעַשְׂיָךְ, וּנְבוֹרִתֶיךָ יִגִּידוּ.
 הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
 וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְדֻלָּתְךָ אֶסְפְּרֶנָּה.
 זָכַר רַב טוֹבְךָ נִבְיָעוּ, וְצִדְקָתְךָ יִרְנְנוּ.
 חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֱרֹךְ אַפַּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד.
 טוֹב יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
 יוֹדֶיךָ יְיָ כָּל מַעֲשָׂיֶךָ, וְחַסִּידֶיךָ יְבָרְכוּכָה.
 כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וּנְבוֹרִתְךָ יִדְבְּרוּ.
 לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם נְבוֹרִתָיו, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עַלְמִים, וּמִמְשַׁלְּתְךָ בְּכָל דוֹר וָדָר.

Reader and Congregation:

Happy are the people who know the trumpet-call!
 O Lord, they walk in the light of thy favor.
 In thy name they rejoice all day long;
 Through thy justice they are exalted.
 For thou art their glorious strength;
 And through thy favor our honor is high.
 Happy are those who dwell in thy house;
 They are ever praising thee.
 Happy the people that is so situated;
 Happy the people whose God is the Lord.¹

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
 And bless thy name forever and ever.
 Every day I bless thee,
 And praise thy name forever and ever.
 Great is the Lord and most worthy of praise;
 His greatness is unsearchable.
 One generation to another praises thy works;
 They recount thy mighty acts.
 On the splendor of thy glorious majesty
 And on thy wondrous deeds I meditate.
 They speak of thy awe-inspiring might,
 And I tell of thy greatness.
 They spread the fame of thy great goodness,
 And sing of thy righteousness.
 Gracious and merciful is the Lord,
 Slow to anger and of great kindness.
 The Lord is good to all,
 And his compassion is over all his works.
 All thy works praise thee, O Lord,
 And thy faithful followers bless thee.
 They speak of thy glorious kingdom,
 And talk of thy might,
 To let men know thy mighty deeds,
 And the glorious splendor of thy kingdom.
 Thy kingdom is a kingdom of all ages,
 And thy dominion is for all generations.

¹ *Psalms* 89:16-18; 84:5; 144:15.

סוּמָדָּ יְיָ לְכָל הַנְּפִלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים.
 עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלֵם בְּעֵת
 פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.
 צְדִיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יְיָ לְכָל קִרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת.
 רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁנֵעָתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמֹד.
 תְּהִלַּת יְיָ יִדְבַר-פִּי; וַיְבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם; הַלְלוּיָהּ.

The Reader takes the Torah and says:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׁבַּח שְׁמוֹ לְבָדוֹ—

Congregation:

הוֹדוּ עַל אֲרֶץ וְשָׁמַיִם. וַיְרַם קַרְנֵן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל
 חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ; הַלְלוּיָהּ.

On Sabbath:

תהלים כט

מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לִי, בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לִי כְבוֹד וָעֹז.
 הָבוּ לִי כְבוֹד שְׁמוֹ, הַשְׁתַּחֲוִי לִי בְּהַרְבַּת קִדְשׁ. קוֹל יְיָ עַל
 הַמַּיִם, אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים. קוֹל יְיָ בְּכַתֵּב,
 קוֹל יְיָ בְּהַרְרָה, קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיִּשְׁבֹּר יְיָ אֶת אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן.
 וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשָׁרְיוֹן כְּמוֹ בֶן-רְאָמִים. קוֹל יְיָ חֲצֹב
 לְהַבּוֹת אֵשׁ. קוֹל יְיָ יַחִיל מְדָבָר, יַחִיל יְיָ מְדָבָר קִדְשׁ. קוֹל יְיָ
 יַחֲלֹל אֵילוֹת, וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת, וּבִהִיבְלוּ כֵלָו אָמַר כְּבוֹד. יְיָ

The Lord upholds all who fall,
 And raises all who are bowed down.
 The eyes of all look hopefully to thee,
 And thou givest them their food in due season.
 Thou openest thy hand,
 And satisfiest every living thing with favor.
 The Lord is righteous in all his ways,
 And gracious in all his deeds.
 The Lord is near to all who call upon him,
 To all who call upon him sincerely.
 He fulfills the desire of those who revere him;
 He hears their cry and saves them.
 The Lord preserves all who love him,
 But all the wicked he destroys.
 My mouth speaks the praise of the Lord;
 Let all creatures bless his holy name forever and ever.
¹We will bless the Lord henceforth and forever.
 Praise the Lord!

The Reader takes the Torah and says:

Let them praise the name of the Lord, for his name alone is exalted—

Congregation:

His majesty is above earth and heaven. He has raised the honor of his people, the glory of his faithful followers, the people near to him. Praise the Lord!²

On Sabbath:

Psalm 29

A psalm of David. Give to the Lord, heavenly beings, give to the Lord honor and glory. Give to the Lord the glory due to his name; worship the Lord in holy array. The voice of the Lord peals across the waters; it is the God of glory thundering! The Lord is over the vast waters. The voice of the Lord is mighty; the voice of the Lord is majestic. The voice of the Lord breaks the cedars; the Lord shatters the cedars of Lebanon. He makes Lebanon and Sirion leap like a calf, like a wild ox. The voice of the Lord strikes flames of fire; the voice of the Lord causes the desert to tremble; the Lord causes the desert of Kadesh to tremble. The voice of the Lord whirls the oaks, and strips the woods bare; in his palace everything says: "Glory." The Lord sat enthroned at the

¹ *Psalm 115:18.* ² *Psalm 148:13-14.*

למבול יִשָּׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מְלֶכֶד לְעוֹלָם. יְיָ עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתָּן, יְיָ יִבְרַךְ
אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

On weekdays:

ההלים כד

לְדוֹד מְזֻמֹּר. לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָהּ. כִּי הוּא
עַל יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהָרוֹת יִכּוֹנְנֶהָ. מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְיָ, וּמִי
יָקוּם בְּמִקְוֹם קָדְשׁוֹ. נָקִי כַפַּיִם וּבֵר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא
נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וַצְּדָקָה מֵאֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל. זֶה דוֹר הַרְשָׁיו, מִבְּקִשֵׁי פְנִיָּה, יַעֲקֹב, סֵלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹאוּ מְלֶכֶד הַכְּבוֹד. מִי זֶה
מְלֶכֶד הַכְּבוֹד, יְיָ עֲזֹו וּנְבוֹר, יְיָ גְבוּר מְלַחֲמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹאוּ מְלֶכֶד הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה
מְלֶכֶד הַכְּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מְלֶכֶד הַכְּבוֹד, סֵלָה.

While the *Torah* is being placed in the ark:

וּבְנַחַח יֹאמַר: שׁוּבָה, יְיָ, רִבְבוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. קוּמָה יְיָ
לְמַנְחָתֶךָ, אֲתָה וְאַרְוֹן עֲזֶךָ. כִּהְנִיחָה יְלִבְשׁוּ צִדְקָה, וַחֲסִידֶיךָ
יִרְנְנוּ. בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבַדְךָ, אֵל תָּשֹׁב פָּנֵי מְשִׁיחֶךָ. כִּי לָקַח טוֹב
נִתְתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ. עַץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ,
וְתַמְכִּיחָה מְאֹד. דְּרָכֶיךָ דְרָכֵי נְעִים, וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שָׁלוֹם.
הִשִּׁיבֵנו יְיָ אֱלֹהֵיךָ, וְנִשׁוּבָה; חֲדַשׁ יָמֵינוּ בְּקָדְרֶם.

The ancient gates of Zion are poetically called on to raise their heads, in token of reverence to God. Different parts of this psalm were sung by different choirs at the time when David brought the ark to Mount Zion.

סלה marks a pause or a transition between one thought and another. It calls forth changes in the orchestral music corresponding to the ideas, and cessation of music or hushed music. The last four verses of Psalm 24 describe

flood; the Lord remains King forever. The Lord will give strength to his people; the Lord will bless his people with peace.

On weekdays:

Psalm 24

A psalm of David. The earth and its fullness belong to the Lord, the entire world and its inhabitants. For it is he who has founded it upon the seas, and established it on the floods. Who may ascend the Lord's mountain? Who may stand within his holy place? He who has clean hands and a pure heart; he who strives not after vanity and swears not deceitfully. He will receive a blessing from the Lord, and justice from his saving God. Such is the generation of those who are in quest of him, who seek the presence of the God of Jacob. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle. Raise your heads, O gates, raise yourselves, ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord of hosts, he is the glorious King.

While the Torah is being placed in the ark:

When the ark rested, Moses would say: "Return, O Lord, to the myriads of Israel's families." Arise, O Lord, for thy resting place, thou and thy glorious ark. May thy priests be clothed in righteousness; may thy faithful followers shout for joy. For the sake of thy servant David, reject not thy anointed. I give you good instruction; forsake not my Torah. It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are ways of pleasantness, and all its paths are peace. Turn us to thee, O Lord, and let us return; renew our days as of old.¹

the holy ark, "which is called by the name of the Lord," as standing outside the gates. The gatekeepers are summoned to open the gates high and wide in order that the holy ark, the symbol of God's majesty, may enter.

¹ *Numbers* 10:36; *Psalm* 132:8-10; *Proverbs* 4:2; 3:18, 17; *Lamentations* 5:21.

תַּפְלָה לְשִׁיחַ צְבוּר

הִנְנִי הֶעָנִי מִמַּעַשׁ, נִרְעַשׁ וְנִפְחָד מִפְּחַד יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת
יִשְׂרָאֵל, בָּאתִי לַעֲמֹד וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר שָׁלַחְנִי, אַף עַל פִּי שְׂאִינִי כְדָאֵי וְהִגִּינוּ לְכָף. לָבֵן אֲבַקֵּשׁ
מִמֶּךָ, אֱלֹהֵי אֲבֹרְתָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, יְיָ אֱלֹהֵי
רַחוּם וְחַנוּן, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂדֵי אִיוֹם וְנוֹרָא, הִנֵּה נָא מַצְלִיחַ
דְּרַבֵּי אֲשֶׁר אָנִי הוֹלֵךְ, לַעֲמֹד וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלַי וְעַל שׁוֹלְחִי.
נָא אֵל תִּפְשְׁעִים בְּחַטָּאתִי, וְאֵל תְּחַיְבֵם בְּעֹנוּתִי, כִּי חוֹטֵא
וּפּוֹשֵׁעַ אָנִי. וְאֵל יִכְלַמוּ בַפִּשְׁעִי, וְאֵל יְבוֹשׁוּ הֵם בִּי וְאֵל
אֲבוֹשׁ אָנִי בָהֶם. קַבֵּל תַּפְלָתִי בַתַּפְלַת זְמַן וְרִגְלִיל, וּפְרָקוּ
נְאֻה, וְזַקְנוּ מִגְדֵּל, וְקוּלוּ נְעִים, וּמַעַרְב בְּדַעַת עִם הַפְּרִיזוֹת.
וְתַנְעַר בַּשָּׁטָן לְבַל יִשְׁטִינֵנִי, וַיְהִי נָא דְלוֹגְנִי עָלֶיךָ אֲהֶבָה,
וְעַל כָּל פִּשְׁעִים תִּכְסֶה בְּאֲהֶבָה. כָּל צָרוֹת וְרָעוֹת הַפְּדֵה
נָא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְשִׁשׁוֹן וּלְשִׁמְחָה, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. הֵאֱמַת
וְהַשָּׁלוֹם אֲהַבִּי, וְלֹא יְהִי שׁוֹם מִכְּשׁוֹל בַּתַּפְלָתִי.

וַיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי אֲבֹרְתָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, הָאֵל
הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, אֲהִיָּה אֲשֶׁר אֲהִיָּה, שְׁכֵל
הַמְּלֹאכִים שָׁהֵם מַעְלֵי תַפְלוֹת יִבְיָאוּ תַפְלָתִי לְפָנֶי כִּסֵּא
כְּבוֹדֶךָ, וַיִּצְיֵגוּ אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ, בַּעֲבוּר כָּל הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים,
הַתְּמִימִים וְהַיִּשְׂרָיִם, וּבַעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא,
כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה
שׁוֹמֵעַ תַּפְלָתִי.

READER'S MEDITATION

Poor in worthy deeds, I am horribly frightened in thy presence, who art enthroned and receiving praise from Israel. I have come to plead before thee on behalf of thy people Israel, who have made me messenger though I am not deserving nor qualified for the task. Hence I beseech thee, God of Abraham and Isaac and Jacob, O Lord, merciful and gracious God of Israel, almighty and revered One, make my errand successful when I seek mercy for myself and for those who have commissioned me. Blame them not for my sins, convict them not for my iniquities, for I am a transgressor indeed. Let them not be shamed because of me and my faults, nor let me be shamed because of them. Accept my prayer as if I were entirely qualified and well-pleasing to my fellow men. Rebuke the adversary, that he may not accuse me. May our defaults be pardoned by thy love, since love draws a veil over all wrongdoing. Turn thou all afflictions into joy and gladness, life and peace, for us and for all Israel. Let us love truth and peace, and let my prayer be without stumbling.

O Lord, God of Abraham and Isaac and Jacob, who art the revered most high and eternal God, may it be thy will that all interceding angels convey my prayer before thy glorious throne and present it to thee in the name of all the upright and honest men, and for the sake of thy own glorious and revered name. For thou in mercy dost hear the prayer of Israel thy people. Blessed art thou, O Lord, who hearest prayer.

הַגִּי הָעֵינִי מִמַּעַשׂ, the Reader's meditation before the recital of Musaf, is of unknown authorship. It contains the petition that God accept the prayers on behalf of the congregation and prevent Satan from causing evil.

מוסף לראש השנה

Reader:

יְתַפְּדֵל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְּרַעוּתְהוּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּדְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָהּ וְנִחַמְתָּהּ, דְאִמִּירוֹן בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

כִּי שֵׁם יְיָ אֱקַרָא, הָבוּ נִדְל לְאַלְהֵינוּ.
אֲדָנִי, שְׁפַתֵי תִפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאַלְהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, חֹזֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶכֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכִתְבָּנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מוסף for Rosh Hashanah, the longest of all Amidahs, consists of nine benedictions. They include the three central sections named מלכות, זכרון, and שמונת, each of which contains ten biblical quotations concerning God's kingship, providence and revelation, respectively. Three quotations are from the Torah, three from the Psalms, three from the Prophets, and the closing one is again from the Torah. From the Mishnah (Rosh Hashanah 4:5-6) it is

MUSAF FOR ROSH HASHANAH

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!¹

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.²

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

evident that the custom of sounding the shofar at the conclusion of each section dates from ancient times. What is known as *תקיעתא דרב*, compositions inserted by the third century Babylonian teacher Rav, refers to the prologues and epilogues of the three sections written in the purest style of Hebrew. The section *Malkhuyyoth*, for example, consisting of ten biblical verses in which God is described as King, is preceded by *Alenu* and concluded with the paragraph *מלך על כל העולם*.

¹Deuteronomy 32:3. ²Psalms 51:17.

מִלֶּדֶת עֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִגֹּן אֲבָרְתֶיךָ.
 אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֱדֹנָי; מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מִכְּלַפֵּל חַיִּים בַּחֲסֶד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לַיּוֹשֵׁב
 עָפָר. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרֹת, וְכוּ' הַוְדָמָה לָךְ, מִלֶּדֶת מִמִּית
 וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצִירָתוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מַחְיֶה הַמֵּתִים.
 אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֶלָה.
 וּבְכֹן תֵּן פְּחָדֶךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאַיִמְתָּךָ עַל
 כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
 הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כְלָם אֲנָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב
 שְׁלָם, כְּמוֹ שִׁדְעֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עַז בְּיָדֶךָ
 וּגְבוּרָה בְּיַמִּינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ.

וּבְכֹן תֵּן כְּבוֹד, יי, לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה
 לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתִיחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ וְשִׂשׁוֹן
 לְעִירְךָ, וְצְמִיחַת קַרְן לְדוֹר עַבְדֶּךָ, וְעַרְיַבַת נֵר לְבֵן-יִשְׂרָאֵל
 מְשִׁיחָה, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֹן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וַחֲסִידִים
 בְּרָנָה יִגְלוּ, וְעוֹלָתָה תִקְפֹּץ-פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה בַעֲשׂוֹן
 תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתַמְלִךְ, אַתָּה יי לְבַדְּךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה, כַּכְתוּב בְּדַבְרֵי קְדֻשָּׁה:
 יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר; הִלְלוּהָ.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

¹*Psalm 146:10.*

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבִלְעָרֶיךָ, בְּכַתּוּב: וַיִּגְדֶּה יי צְבָאוֹת בַּמְּשָׁפֵט, וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַמְלִיךְ הַקָּדוֹשׁ.

אתה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בַּמִּצְוֹתֶיךָ, וְקִבַּלְתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבְדֶּיךָ, וְשָׁמַךְ הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ. וַתֵּן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשִּׁבְתַּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (זְכָרוֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קָדֵשׁ, זָכַר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלֵינוּ מֵאַרְצֵנוּ וַנִּתְרַחַקְנוּ מֵעַל אֲדַמְתָּנוּ, וְאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירְתָּךְ, בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלִיךְ רַחֲמָן, שֶׁשָּׁשׁוּב וַתִּרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וַתִּבְנֶהוּ מְהֵרָה וַתַּגְדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מִלְּכָנוּ, גֵּלָה כְבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מִהֵרָה, וְהוֹפַע וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חַי, וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וַנְּפּוּצוֹתֵינוּ בְּנֶס מִיְרֵכְתִי אֶרֶץ; וְהִבִּיאָנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרָנָה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשֵׁם גַּעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים בְּסִדְרָם וּמוֹסְפִים בְּהִלְבָּתָם. וְאֶת מוֹסְפֵי (יוֹם הַשִּׁבְתַּת הַזֶּה וְ)יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה גַּעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה בְּמִצְוֹת רְצוֹנְךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בַּתּוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִפִּי כְבוֹדְךָ, בְּאָמֹר:

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."¹ Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the *shofar*, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Because of our sins we were exiled from our country and banished far from our land. We cannot perform our duties in thy chosen House, the great and holy Temple which was called by thy name, on account of the hand that was let loose on thy sanctuary. May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, merciful King, in thy abundant love again to have mercy on us and on thy sanctuary; rebuild it speedily and magnify its glory.

Our Father, our King, speedily reveal thy glorious majesty to us; shine forth and be exalted over us in the sight of all the living. Unite our scattered people from among the nations; gather our dispersed from the far ends of the earth. Bring us to Zion thy city with ringing song, to Jerusalem thy sanctuary with everlasting joy. There we will prepare in thy honor our obligatory offerings, the regular daily offerings and the additional offerings, according to rule. The *Musafim* of (this Sabbath and of) this Memorial Day we will prepare and present in thy honor with love, according to thy command, as thou hast prescribed for us in thy Torah through thy servant Moses, as it is said:

¹Isaiah 5:16.

On Sabbath:

(וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם, ושני עֶשְׂרִים סֶלֶת מנחה בלולה בשָׁמֶן, ונסכו. עלת שבת בשבתו, על עלת התמיד ונסכה.)

ובחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ, מִקְרָא קָרַשׁ יִהְיֶה לָכֶם; כָּל מִלְאֲכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ, יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם. וַעֲשִׂיתֶם עֲלֶיהָ לָרִיחַ נִיחֹחַ לַיָּי, פֶּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד, אֵיל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם.

ומנחתם ונסביהם במדבר: שלשה עֶשְׂרִים לֶפֶר, ושני עֶשְׂרִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרוֹן לְכֶבֶשׂ, וַיִּין בְּנִסְכּוֹ, ושני שְׁעִירִים לְכֶפֶר, ושני תְּמִידִים בְּהִלְכֹתְכֶם. מִלֶּבֶד עֲלֵת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ, וְעֲלֵת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ, וְנִסְבִּיהֶם בְּמִשְׁפָּטָם, לָרִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיָּי.

On Sabbath:

(ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג, עם מקדשי שביעי, כלם ישבעו ויתענגו מטובך; והשביעי רצית בו וקדשתו, תמדת ימים אותו קראת, זכר למעשה בראשית.)

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית, שלא עֲשָׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאָרֶצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאָרֶמְיָהּ; שְׁלֹא שָׁם חִלְקֵנוּ בָהֶם, וְגִדְלָנוּ בְּכָל הַמוֹנִם. וְאֲנַחְנוּ בּוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחִים וּמוֹדִים לַפְּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מְמַעַל, וְשִׁבִינַת עֶזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד; אֲמַת מְלַבְּנוּ, אֶפְסֵם זוּלָתוֹ, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיְדַעַת הַיּוֹם

On Sabbath:

(On the Sabbath day, two perfect yearling male lambs and two-tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering, and the libation. This is the burnt-offering of each Sabbath, in addition to the daily burnt-offering and its libation.)¹

On the first day of the seventh month you shall hold a holy gathering; you shall do no work; it shall be your day of sounding the shofar. You shall prepare a burnt-offering, as a soothing savor, to the Lord: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs without blemish.²

Their meal-offerings and their libations were as specified: three tenths of an *ephah* for the bullock, two tenths for the ram, one tenth for each lamb; wine according to the requisite amount of libation. Moreover, two he-goats were offered to make atonement, in addition to the two regular daily offerings and the new moon offering along with their required libations, as a soothing savor, a sacrifice to the Lord.

On Sabbath:

(Those who keep the Sabbath and call it a delight shall rejoice in thy kingdom; all the people who hallow the seventh day shall fully enjoy thy goodness. Thou wast pleased with the seventh day and didst hallow it; the most desirable of days didst thou call it—in remembrance of the creation.)

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart,

¹ Numbers 28:9-10. ² Numbers 29:1-2.

והשבת אל לבבך, כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד.

על בן נקנה לה, יי אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזו, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יברתון; לתמון עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמה, להפנות אליה כל רשעי ארץ. נפירו ונדעו כל יושבי תבל, כי לה תכרע כל ברך, תשבע כל לשון. לפניה, יי אלהינו, יברעו ויפלו, ולכבוד שמה יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותה, ותמלוד עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלה היא, ולעולמי עד תמלוד בכבוד, פכתוב בתורתה: יי ימלוד לעלם ועד.

ונאמר: לא הביט און בינעקב, ולא ראה עמל בישראל; יי אלהיו עמו ותרועת מלוד בו. ונאמר: ויהי בישרון מלוד, בהתאסף ראשי עם, יחד שבטי ישראל. ובדברי קדש כתוב לאמר: כי ליי המלוכה ומושל בגוים. ונאמר: יי מלוד גאות לבש, לבש יי, עז התאזר, אף תכון תבל כל תמוט. ונאמר: שאו שערים ראשיכם, והנשאו פתחי עולם, ויבוא מלוד הכבוד. מי זה מלוד הכבוד, יי עוזו ונבור, יי נבור מלחמה. שאו שערים ראשיכם, ושאו פתחי עולם, ויבא מלוד הכבוד. מי הוא זה מלוד הכבוד, יי צבאות הוא מלוד הכבוד, סלה. ועל ידי עבדיה הנביאים כתוב לאמר: פה אמר יי, מלוד ישראל ונאלו, יי צבאות, אני ראשון ואני אחרון, ומבלעדי אין אלהים. ונאמר: ועלו מושעים בהר

that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah:

The Lord shall be King forever and ever.²

None sees iniquity in Jacob, none marks perverseness in Israel. The Lord their God is with them, and they shout in honor of their King.³

God became King in Yeshurun when the heads of the people were assembled and all the tribes of Israel were together.⁴

In thy Holy Scriptures it is written: Sovereignty is the Lord's, and he governs the nations.⁵

The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, girded with strength; the world is set firm and cannot be shaken.⁶

Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the King of glory may come in. Who is the King of glory? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle.

Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the King of glory may come in. Who is the King of glory? The Lord of hosts, he is the King of glory.⁷

By thy servants the prophets it is written: Thus says the Lord, King and Redeemer of Israel, the Lord of hosts: I am the first and I am the last; there is no God besides me.⁸

¹ Deuteronomy 4:39. ² Exodus 15:18. ³ Numbers 23:21. ⁴ Deuteronomy 33:5. ⁵ Psalms 22:29; 93:1; 24:7-10. ⁶ Isaiah 44:6.

ציון לשפט את הר עשו, והיתה ליי המלוכה. ונאמר:
והיה יי למלך על כל הארץ; ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו
אחד. ובתורתך כתוב לאמר: שמע ישראל, יי אלהינו,
יי אחד.

אלהינו ואלהי אבותינו, מלוד על כל העולם כלו
בכבודך, והנשא על כל הארץ במקרה, והופע בהדר גאון
עזה, על כל יושבי תבל ארצה, וידע כל פעול כי אתה
פעלתו, וגיבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר
נשמה באפו, יי אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.
אלהינו ואלהי אבותינו, (רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיך
ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו בישועתך.
(והנחילנו, יי אלהינו, באהבה ובקצון שבת קדשה, וינחו
בה ישראל מקדשי שמך). וטהר לבני לעבדך באמת, כי
אתה אלהים אמת, ודברך אמת וקיים לעד. ברוד אתה, יי,
מלך על כל הארץ, מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזכרון.
אתה זוכר מעשה עולם, ופוקד כל יצורי קדם. לפניה
נגלו כל תעלומות, ותמון נסתרות שמבראשית. אין שכחה
לפני כסא כבודך, ואין נסתר מנגד עיניך. אתה זוכר את
כל המפעל, וגם כל היצור לא נבחר ממך. הכל גלוי וידוע
לפניה, יי אלהינו, צופה ומביט עד סוף כל הדורות. כי
תביא חק וזרון, להפקד כל רוח ונפש, להזכר מעשים רבים
ותמון בריות לאין תכלית, מראשית בזאת הודעת, ומלפנים
אותה גלית.

Deliverers shall go up to Mount Zion to rule the hill country of Esau, and dominion shall be the Lord's.¹

The Lord shall be King over all the earth; on that day shall the Lord be One and his name One.²

In thy Torah it is written: Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.³

Our God and God of our fathers, reign over the whole universe in thy glory; be exalted over all the earth in thy grandeur; shine forth in thy splendid majesty over all the inhabitants of thy world. May every existing being know that thou hast made it; may every creature realize that thou hast created it; may every breathing thing proclaim: "The Lord God of Israel is King, and his kingdom rules over all."

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel, who sanctifies thy name, may rest on it). Purify our heart to serve thee in truth; for thou art the true God, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

Thou dost remember thy ancient work, and art mindful of all that was formed in days of old. All secrets and countless mysteries from the beginning of time are open to thee. There is no forgetting before thy throne of glory; there is not a thing hidden from thy eyes. Thou dost remember every deed, and nobody is kept out of thy sight. All things are well known to thee, Lord our God, who dost look to the end of all generations.

From the beginning, from the very first, didst thou make known the decree of a memorial day for the remembrance of the manifold

¹*Obadiah* 1:21. ²*Zechariah* 14:9; ³*Deuteronomy* 6:4.

זֶה הַיּוֹם תִּחְלַת מַעֲשֵׂיךָ, זָכְרוֹן לַיּוֹם רִאשׁוֹן; כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְעַל הַמְדִּינוֹת בּוֹ נֹאמַר: אִיזוֹ לַחֲרָב, אִיזוֹ לְשָׁלוֹם, אִיזוֹ לְרָעַב, אִיזוֹ לְשִׁבְעָה. וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפְקְדוּ, לְהַזְכִּירָם לַחַיִּים וְלַמּוֹת. מִי לֹא נִפְקַד בְּהַיּוֹם הַזֶּה; כִּי זָכַר כָּל הַיְצוֹר לְפָנֶיךָ בָּא, מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקַדְתּוֹ, וְעַל־לוֹת מַצְעָדֵי גִבּוֹר, מַחֲשָׁבוֹת אָדָם וְתַחֲבוּלוֹתָיו, וַיִּצְרֵי מַעֲלָלֵי אִישׁ.

אֲשֶׁרֵי אִישׁ שָׁלֵא יִשְׁכַּחְךָ, וּבֶן־אָדָם יִתְאַמֵּץ־בְּךָ. כִּי דוֹרְשֵׁיךָ לְעוֹלָם לֹא יִבְשְׁלוּ, וְלֹא יִבְלְמוּ לְנֹצַח כָּל הַחוֹסִים בְּךָ. כִּי זָכַר כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא, וְאַתָּה דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כָלֶם. וְגַם אֶת נֶחַם בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ, וְתִפְקַדְהוּ בְּדַבָּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, כִּהְבִיאָךָ אֶת מִי הַמְּבוּל לְשַׁחַת כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי רָע מַעֲלָלֵיהֶם. עַל כֵּן זָכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְהַרְבּוֹת זִרְעוֹ כַּעֲפָרוֹת תַּבַּל, וְצִאֲצָאֵיו בְּחוּל הַיָּם, כַּכְּתוּב בְּתוֹרַתְךָ: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֶחַם, וְאֶת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה, וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ, וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם.

וְנֹאמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב. וְנֹאמַר: וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב, וְאֶת אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאֶת אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר, וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר: זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו, חַנוּן וְרַחוּם יְיָ. וְנֹאמַר: טָרַף נֶחַם לִירְאָיו, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. וְנֹאמַר: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ, וַיִּנְחַםם כָּרֵב חֲסָדָיו. וְעַל יְדֵי עֲבָרֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר: הַלֹּיֶה וְקִרְאָתָּ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר, כֹּה אָמַר יְיָ, זָכַרְתִּי

deeds of untold humanity. This day, the anniversary of the first day of thy creation, is indeed a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob. On it sentence is pronounced upon countries for war or peace, for famine or abundance. On this day mortals are recorded for life or death. Who is not called to account on this day? Indeed, the record of every person is set before thee; man's acts and movements, designs and impulses are noted.

Happy is the man who does not forget thee, who gains courage in thee. Those who seek thee shall never stumble, those who trust in thee shall never be disgraced, for thou dost remember and search everyman's deeds. Also Noah didst thou remember graciously, granting him merciful aid when thou didst send the flood to destroy all creatures because of their evil doings. Because of his record that came to thee, Lord our God, thou didst make his descendants as numerous as the dust of the earth, as the sand of the sea.

It is written in thy Torah: God remembered Noah and all the animals that were with him in the ark; God made a wind blow over the earth and the waters abated.¹

God heard their moaning; God remembered his covenant with Abraham, Isaac, and Jacob.²

I will remember my covenant with Jacob; also my covenant with Isaac and my covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.³

In thy Holy Scriptures it is written: Gracious and merciful is the Lord, who has made his wonders to be remembered.⁴

He provides food for those who revere him; he remembers his covenant forever.⁵

For their sake, he remembered his covenant and relented in his abundant kindness.⁶

By thy servants the prophets it is written: Go and proclaim this message in the hearing of Jerusalem: Thus says the Lord, I re-

¹Genesis 8:1. ²Exodus 2:24. ³Leviticus 26:42. ⁴Psalms 111:4-5; 106:45.

לך חסד נְעוּרֶיךָ, אֶהְבֵּת כְּלוּלְתֶיךָ, לְכַתֵּף אַחֲרֵי בַמִּדְבָּר,
בְּאַרְצֵךְ לֹא זְרוּעָה. וְנֹאמַר: וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אוֹתְךָ בִּימֵי
נְעוּרֶיךָ, וְהִקְיֹמֹתִי לְךָ בְּרִית עוֹלָם. וְנֹאמַר: הֲבֵן נְקִיר לִי
אֶפְרַיִם, אִם יֶלֶד שְׁעִשׂוּעִים, כִּי מִדֵּי דַבְּרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ
עוֹד, עַל בֶּן הָמוֹ מְעֵי לוֹ, רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ, נָאִים יי.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זְכָרְנוּ בְּזָכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפְקַדְנוּ
בְּפַקְדַת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מְשֻׁמֵי שְׁמֵי קָדֶם. וְזָכַרְנוּ לָנוּ, יי
אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד, וְאֶת הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּהַר הַמְּרִיָּה. וְתִרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שְׁעָקַד
אַבְרָהָם אֲבִינוּ אֶת יֶצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבֵי הַמְּזֻבְחַת, וְכַבֵּשׁ רַחֲמָיו
לְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם. בֶּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעֲסֶךָ
מִמְּעַלְיָנוּ, וּבְטוֹבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפֶּיךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ
וּמִמְנַחֲלֶתְךָ. וְקִיִּם-לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ
בְּתוֹרַתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִפִּי כְבוֹדְךָ, כְּאֹמֹר: וְזָכַרְתִּי
לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים, אֲנִי יי. כִּי זָכַר כָּל
הַנְּשַׁכְּחוֹת אֹתָהּ הוּא מֵעוֹלָם, וְאִין שְׁכַחָה לְפָנֶי כִּסֵּא כְבוֹדְךָ.
וְעַקְדַת יֶצְחָק לְזֵרְעוֹ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
זָכַר הַבְּרִית.

אַתָּה נְגִלִית בְּעֵינֵי כְבוֹדְךָ, עַל עַם קְדוֹשְׁךָ, לְדַבֵּר עִמָּם. מִן
הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמַעְתָּם קוֹלְךָ, וְנְגִלִית עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טָהָר. גַּם
כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ חָל מִפְּנֶיךָ, וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִפְּנֶיךָ,
בְּהִנְלוֹתְךָ מִלְּפָנֶיךָ עַל הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תוֹרָה וּמִצְוֹת,
נִתְשַׁמְעִים אֶת הוֹד קוֹלְךָ, וְדַבְּרוֹת קְדוֹשָׁה מְלַהֲבוֹת אֵשׁ.
בְּקִלְתָּ וּבְרַקִּים עֲלֵיהֶם נְגִלִית, וּבְקוֹל שִׁפְרָה עֲלֵיהֶם הוֹפְעָתָ.

member your youthful devotion, the love of your bridal days, how you followed me through the wilderness, through a land unsown.¹

I will remember the covenant I made with you in the days of your youth; I will establish an everlasting covenant with you.²

Is it because Ephraim is my favorite son, my beloved child? As often as I speak of him I remember him fondly. My heart yearns for him, I will have pity on him, says the Lord.³

Our God and God of our fathers, remember us favorably and visit us with merciful deliverance from the eternal high heavens. Remember in our favor, Lord our God, the covenant, the kindness, and the solemn promise which thou didst make to our father Abraham on Mount Moriah; be mindful of the time when our father Abraham bound his son Isaac on the altar, suppressing his compassion that he might do thy will wholeheartedly. May thy mercy likewise hold back thy anger from us; in thy great goodness, may thy wrath turn away from thy people, thy city, thy land, thy heritage. Fulfill, Lord our God, what thou hast promised us in thy Torah through Moses thy servant: "In their favor I will remember the covenant made with their ancestors, whom I brought out of the land of Egypt in sight of the nations, to be their God; I am the Lord."⁴

Thou who dost ever remember all forgotten things, for there is no forgetting before thy throne of glory, mayest thou on this day mercifully remember the binding of Isaac in favor of his descendants. Blessed art thou, O Lord, who dost remember the covenant.

Thou didst reveal thyself in thy cloud of glory to speak to thy holy people. Thou didst make them hear thy voice from heaven, revealing thyself to them in pure clouds. The whole world trembled at thy presence, creation shook in awe before thee, when thou, our King, didst reveal thyself on Mount Sinai to impart to thy people the Torah and the commandments, letting them hear thy majestic voice, thy holy words out of flashes of fire. Amid thunder and lightning didst thou reveal thyself to them, amid the blasting of the shofar didst thou appear to them.

¹Jeremiah 2:2. ²Ezekiel 16:60. ³Jeremiah 31:19. ⁴Leviticus 26:45.

בכתוב בתורתך: ויהי ביום השלישי בהית הבקר, ויהי קלח
 ובקרים, וענן כבד על ההר, וקל שפר חזק מאד, ויחרד
 כל העם אשר במחנה. ונאמר: ויהי קול השפר הולך וחזק
 מאד, משה ידבר והאלהים יעננו בקול. ונאמר: וכל העם
 ראים את הקולת, ואת הלפידם, ואת קול השפר, ואת ההר
 עשו; וירא העם ויגעו ויעמדו מרחוק.

ובדברי קדשך כתוב לאמר: עלה אלהים בתרועה, יי
 בקול שופר. ונאמר: בחצצרות וקול שופר הריעו לפני
 המלך יי. ונאמר: תקעו בחדש שופר, בכסה ליום חגנו. כי
 חק לישראל הוא, משפט לאלהי יעקב. ונאמר: הללויה,
 הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו. הללוהו בגבורתיו,
 הללוהו כרב גדלו. הללוהו בתקע שופר, הללוהו בגבל
 וכנור. הללוהו בתוף ומחול, הללוהו במננים וענב. הללוהו
 בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה. כל הנשמה תהלל
 יה, הללויה. ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר: כל
 ישבי תבל ושכני ארץ, בנשא גס הרים תראו, וכתקע שופר
 תשמעו. ונאמר: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, ויבאו
 האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים, והשתחוו ליי
 בהר הקדש בירושלים. ונאמר: ויי עליהם יראה, ויצא
 כפרק חצו; ואדני אלהים בשופר יתקע, והלך בסערות
 תימן. יי צבאות יגן עליהם. כן תגן על עמך ישראל בשלומך.
 אלהינו ואלהי אבותינו, תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא

הללויה begins and ends Psalm 150. According to the Talmud (Rosh Hashanah 32a), the ten biblical verses accompanying each of the three sections correspond to the ten praises that David uttered in Psalm 150 which includes the verse, "Praise him with the blast of the *shofar*." Hence Psalm 150 is here added to the ten verses required for the section *Shofaroth*.

It is written in thy Torah: On the third day, in the morning, there was thunder and lightning, a dense cloud over the mountain, and a loud shofar-blast; all the people in the camp trembled.¹

The shofar blast grew louder and louder; Moses spoke, and God answered him.²

When the people saw all the thunder and lightning, the blasting of the shofar and the mountain in smoke, they trembled and stood far back.³

In thy Holy Scriptures it is written: God ascended amid the blasting of the trumpet; the Lord revealed himself amid the sound of the shofar.⁴

With trumpets and the sound of the shofar, shout praise before the King, the Lord.⁵

Sound the shofar at the new moon, the time designated for our festival day. This is a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob.⁶

Praise the Lord! Praise God in his sanctuary; praise him in his heaven of glory. Praise him for his mighty deeds; praise him for his abundant greatness. Praise him with the blast of the shofar; praise him with the lute and harp. Praise him with drum and dance; praise him with strings and flute. Praise him with resounding cymbals; praise him with clanging cymbals. Let everything that has breath praise the Lord. Praise the Lord!⁷

By thy servants the prophets it is written: All who inhabit the world, all who dwell on earth, look when the signal is raised on the mountains, hark when the shofar is sounded.⁸

On that day a great shofar shall be sounded; those who were lost in the land of Assyria and those who were cast away in the land of Egypt shall come and worship the Lord on the holy mountain at Jerusalem.⁹

The Lord shall appear over them; his arrow shall go forth like lightning. The Lord God shall sound the shofar and march amid the storms of the south. The Lord of hosts shall defend them.¹⁰ O shield thy people Israel with thy peace.

Our God and God of our fathers, sound the great shofar for our

¹⁻³*Exodus* 19:16; 19:19; 20:18. ⁴⁻⁶*Psalms* 47:6; 98:6; 81:4-5. ⁷*Psalm* 150.
⁸⁻⁹*Isaiah* 18:3; 27:13. ¹⁰*Zechariah* 9:14-15.

גם לקבץ גליותינו, וקרוב פזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפּוּצוֹתֵינוּ
בְּנֶס מִיַּרְכְּתֵי אֲרָץ. וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם
בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת
חֻבּוֹתֵינוּ בְּמִצְוֶה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, עַל יְדֵי מוֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִפִּי
כְּבוֹדֶךָ, בְּאָמֹר:

וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם, וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם, וּתְקַעְתֶּם
בְּחִצְצֹרֹת עַל עַלְתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלֹמֵיכֶם; וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן
לְפָנֵי אֱלֹהֵיכֶם, אָנֹכִי יי אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר,
וּמְאֻזֵּן תְּרוּעָה, וְאִין דּוֹמָה לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹמֵעַ קוֹל
תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

רָצוּהָ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם; וְהִשָּׁב אֶת
הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפַלְתֶּם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתַחֲיוּ לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.
וּתְחַיֵּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
הַמְּחַיֵּר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
נִזְדָּה לָךְ, וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל
נְשׁוֹמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסִּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וְבָקָר וְצֹהָרִים. הַטּוֹב
כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ תְּסֻדֶיךָ, מֵעוֹלָם
קַיֵּינוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֶם יְהַבְרַךְ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ, מִלְּכַנּוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד.

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

freedom; raise the signal to bring our exiles together; draw our scattered people together from among the nations; assemble our dispersed from the uttermost parts of the earth. Bring us to Zion thy city singing, to Jerusalem thy sanctuary with everlasting joy. There we will prepare in thy honor our offerings, as prescribed in thy Torah through thy servant Moses:

On your day of celebration, on your feasts and new moon festivals, you shall sound the trumpets over your offerings; they shall be a reminder for you before your God; I am the Lord your God.¹

There is none like thee, who hearest the voice of the shofar and givest ear to its sound. Blessed art thou, O Lord, who dost listen mercifully to the shofar sounded by thy people Israel.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

¹*Numbers* 10:10.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמְתָּ, הָאֵל,
 יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ סֶלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלִךְ
 נָאָה לְהוֹדוֹת.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךָ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנֵיךָ;
 כִּי בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַתְּבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
 אֶת עַמּוֹךָ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.

בְּסֹפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִפְתָּח
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמּוֹךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

After the *Amidah* add the following meditation:

אֱלֹהֵי נֹצֵר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ, וּשְׁפַתִּי מְדַבֵּר מִרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
 נַפְשֵׁי תְרוֹם, וְנַפְשֵׁי בְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
 וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה
 תִּפְרַעַם וְקַלְקַל מִחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
 יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְּךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. לְמַעַן
 יִחַלְצוֹן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְיִי. יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי
 וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוּ אָמֵן.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם גַּעְבְּרָךְ
 בְּיָרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת. וְעַרְכָּה לִּי מִנְחַת
 יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

¹ *Psalms* 60:7; 19:15 ² *Malachi* 3:4.

חזרת התפלה לשליח צבור

FIRST DAY

(On the second day turn to page 359)

The ark is opened.

ברוך אתה, יי אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול הגבור והנורא, אל
עליון, גומל תסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר תסדי אבות,
ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

מסוד תכמים ונבונים, ומלמד דעת מבינים, אפתחה פי
בתפלה ובתחנונים, לחלות ולחנן פני מלך מלכי המלכים
ונאדוני האדונים.

The ark is closed.

Congregation:

אפר מאז לשפט היום, בחון מעשה כל יום; גישת יקומים
פני איום, דינם בו לפלס לפדיום. הראשון אדם בו נוצר,
וצנה חק ולא נצר; זה מליץ בהרחיב בצר, תקקו למשפט
ולדורות מנצר. טיעת חוצב גבעות וצורים, ילדו בו מראש
צורים; כיושבי נטעים הקמה היוצרים, ללמד בו צרך
לעצורים. מיוחס שמו בשם איתנים, נס להתנוסס עליונים
ותחתונים; ספרים נפתחים ומעשים מתנים, עוברים לפניך
וחשבון נותנים. פקיד הוכן לתקון מועדיך, צאן להעביר
בשבת עדיך; קרן במשכם (on Sabbath קרן בזכרם)
היום עדיך, רחום זכור שבעת עבדיך.

אפר מאז an alphabetical acrostic by the eighth century Rabbi Elazar ha-Kallir, is based upon midrashic statements concerning Adam who sinned on

AMIDAH CHANTED BY READER

FIRST DAY

*(On the second day turn to page 360)**The ark is opened.*

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Invoking the doctrine taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the supreme King of kings and Lord of lords.

The ark is closed.

This day was from of old planned for judgment,
For the probing of all daily actions,
For men's pleading before the Revered One
To make them this day clear of all guilt.

The first man was created on this day;
When he did not keep the law given him,
God protected and saved him from distress;
This judgment-day he designed for all time.

Planted by the Maker of hills and rocks,
Our patriarchs came into being this day;
Like planters of truth, like potters of men,
On this day they plead for those imprisoned.

Tishri, surnamed *the month of ethanim*,
Is the banner month for both high and low;
Books are opened and they describe the deeds
Of all who render account before thee.

First is this day for arranging thy feasts,
For making thy flock pass under thy staff;
When thy witnesses sound the horn today,
Heed thy promise to them, Merciful One.

the first day of creation by breaking the only commandment he had been given; he was judged and absolved on New Year's Day, which was then established as the day of judgment for all time.

Congregation:

נְעֻלָה (זְכָרוֹן) שׁוֹפָר עִם תְּחִנּוּן, שְׂרֵי לְפִתּוּחָהּ בָּם בְּחִנּוּן;

Reader:

תָּשִׁיב לְנֶדָן בְּרַק הַשָּׁנוֹן, תַּחֲזֹק מְגוֹן לְגוֹנְנֵי בְּנֵינוֹן.
זְכָרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפְּצֵי בַחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בַסֵּפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְגוֹן אַבְרָהָם.
אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדוֹנֵי; מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בַּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישׁוּנֵי
עַפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בְּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מְלֶךְ נִמְחֵית
וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּית יְשׁוּעָה.

Congregation:

תָּפֶן בְּמִכּוֹן לְכֶסֶם שְׁבֵת, שְׁעוֹן וּמוֹסֵר בְּעָלוֹ בְּמַחֲשַׁבֶּת,
רָם תְּהִי אֲזוּנָה קִשְׁבֵּת, קוֹל שׁוֹפָר שְׁעוֹת מְנוֹשְׁבֵּת. צָרַת אָמַר
לֹא יָדוֹן, פְּעַמִּים לֹא תָקוּם לְאַבְדוֹן, עוֹלָם אֲשֶׁר בְּאֶרֶבֶּעָה
נְדוֹן, סְמוּךְ בַּחֶסֶד וּבְאַמִּתָּה אֲדוֹן. נוֹעָדִים בְּיוֹם קָרֵב
וְנִלְחָמִים, מוֹל אֲבֹן נֶגֶף מִתְלַחֲמִים, לְיָבוֹב תְּרוּעַתָם שְׁעָה
מִמְרוֹמִים, בְּסֵא דִין לְהַמִּיר בְּשָׁל רַחֲמִים. יָחִיד אֲשֶׁר בְּעַקְד
נִשְׁפָּט, טָלְאוּ יְחַנְּנוּ מְלֶאֱשָׁבֵט, חֲלִילָה לָךְ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט,
זְכוֹר לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט. וְאִם בְּאָדָם עָבְרוּ בְרִית, הָאֵל כָּאֵל
תִּבְט לְבְרִית; Reader; דְּבָרוֹת אֱלֹהֵי דְבָרֵי הַבְּרִית, גְּלֵה
בְּזָכְרוֹן שְׁלוֹשׁ בְּרִית.

תתן במכון, an inverted alphabetical acrostic by Rabbi Elazar ha-Kallir, begins with the last letter of the alphabet and ends with the first letter א. It is a plea for mercy to be shown to those at war with the evil that tempts them. The phrase אלה דברי הברית is taken from Deuteronomy 28:69,

We let the shofar-sound rise with our plea,
 Entreating thy mercy, Almighty God;
 Put the glittering sword into its sheath,
 And uphold thy shield to champion our cause.

Reader.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us
 in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou,
 O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead;
 thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead
 with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the
 sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those
 who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who
 resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life,
 and causest salvation to flourish.

Congregation:

When thou art seated on thy judgment-throne,
 When thou art minded to chastise mankind,
 May thy ear, supreme God, be attentive
 To the shofar-blast that rises from earth.

Thy stern decree proclaimed before the flood
 Shall never again bring on destruction;
 The world which is judged four times a year
 Sustain thou, O Lord, by thy grace and truth.

Assembled on the day of battle we are here
 To fight against the evil in ourselves;
 From heaven heed thou the plaintive shofar
 And change the seat of justice to mercy.

Because of Isaac who offered his life,
 Pardon his children and judge them not;
 Heed Abraham's words: "Far be it from thee!
 Shall not the God of justice do what's right?"

If we, as men, did transgress the covenant,
 Thou, as God, wilt nevertheless mind it;
 The harsh terms of thy pact with Israel
 Remove thou in view of thy triple compact.

where it concludes a long list of divine punishments and threatenings. The
 word *לה* is here used in the sense of *rolling off*, as in Joshua 5:9. The variant
ל yields a better reading.

Congregation:

עֹלָם בְּבִקְרָךְ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּהַכְרַעַת צְדָק תִּכְרִיעַ שָׁנָה.

Reader:

אֲסוּמָה טְלוּלָה, גִּשּׁוּמָה אִם שְׁחוּנָה, אֲטוּמִים לְהַחִיּוֹת
בְּטַלְלֵי שָׁנָה.

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים זוֹכֵר יְצוּרֵי לַחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנִיאֲמֵן אַתָּה לְהַחִיּוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְסַחֵה הַמָּתִים.

Congregation:

אֵף אֶרֶח מְשֻׁפְטִיךָ יְיָ קוֹיִנְךָ, תֵּאֲנֹת לֵב בְּצַר פְּקַדְנוֹךְ;
בְּרִי לֵבָב מֵאַתְמוֹל קַדְמֹנְךָ, שׁוֹפֵר תְּרוּעָה טָרָם שְׁמַעְנוֹךָ.
גִּזְרָה חֲקַת מִיִּצִּירַת בְּרֹאשִׁית, רֹאשׁ דְּבָרְךָ תִּשׁוּבָה לְהַשִּׁית;
דִּין טָרָם הָעֶרֶךְ מֵרֹאשִׁית, קְדָמָה לְמַלֵּט שׁוֹבְבִים מִחֲרִישִׁית.
הַיּוֹצֵר יַחַד שְׁנֵי לִבְבֵיהֶם, צוֹפֵה וּמְבִיט סָרְעַף קַרְבִּיהֶם;
וְאִם אֲנִי נִרְאָה בְּמַחְבֹּאוֹיהֶם, פְּקוּד תִּפְקוּד לָמוֹ קַרְבִּיהֶם.
זָכַר הַסֶּרֶת שְׁכֵם מִסְבָּל, עָבַד כְּהֶחָפֵשׁ מֵעֲנוּי כְּבָל;
חֲנִישׁוּ אִם תִּעֲתְעוּ בְּתַבָּל, שִׁיחוּ יַחֲוֹנֵנִם לַחֲנֵי הַכָּל.
טְמִינַת לֵב וּנְקִימַת קֶז, נְדַחִים לְאַסּוֹף בּוֹ בְּקֶז;
יוֹם מוֹכֵן עֵתִים לְהֶקֶז, מִיָּמִים יָמִימָה וּמִקֶּז לְקֶז.
כְּסָא לְהַקְפּוֹת חֲדָשׁ לְקוֹב, כְּסוּחִים בְּלִהְטוֹ לְהַבְהִיב
לְרְקוֹב; Reader לְהַסִּיר מִכְּשׁוֹל מִלֵּב הָעֶקוֹב, לְהַזְכֵּר לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב.

אף ארח, by Rabbi Elazar ha-Kallir, contains a double alphabetical acrostic known as אתכ"ש, that is, one line is according to the straight order of the alphabet, while the other line follows the reverse order.

The opening line טוף ארח—קיווך is taken from Isaiah 26:3. The phrase הסירוחי מסבל alludes to Psalm 81:7 which uses the expression שכם מסבל

When thou probest the world on New Year,
 Incline the scale of justice and grant us
 A warm year of plenty, of dew and rain,
 To revive with dew those engulfed in sleep.

Reader:

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Congregation:

Regardless of thy way of chastising, O Lord, we hope in thee, we yearn for thee and seek thee when we are in distress. With purified hearts we have come before thee since yesterday, before our sounding the shofar unto thee.

From the very beginning of creation thou didst establish the law of repentance, marking it by thy chief command. Repentance preceded the ordaining of justice, so as to save sinners from dire punishment.

Thou art the Creator of our instinctive impulses; thou probest into our innermost thoughts. O remember in our favor the singular merits of our forefathers, and overlook our inherent faults.

Remember the deeds of Joseph, who was freed from slavery and relieved from tormenting chains. If his descendants have been led astray by lust, let his words win grace for them in a life of vanity.

O bring the day for which we have been yearning, the final day when all wrongs will be avenged, when the dispersed will be gathered. At long last, the day of Rosh Hashanah will mark the end of all distress.

Let the designated month arrive, when all wickedness shall flash up as a thorn and perish! At that time, hearts bent on evil shall be swept away; in our favor thou wilt remember Abraham, Isaac and Jacob.

שכב with regard to Joseph. **כסוהים בלהט** refers to Malachi 3:19 ("For the day is coming, burning like an oven; arrogant men and evildoers shall be straw, and the coming day shall set them all ablaze").

Congregation and Reader:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּהָ.
וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

Reader and Congregation:

אֵל אֱמוּנָה בְּעֶרְבֶךָ דִּין, אִם תִּמְצָה עִמָּךְ הַדִּין, מִי יִצְדַּק
לְפָנֶיךָ בַּדִּין, קְדוֹשׁ.

Reader and Congregation:

אִם לֹא לְמַעַנּוּ יַעֲשׂ, וַיִּסֵּר מִנּוּ חֲרוֹן אַף וְנִכְעַשׂ, אִין לְבַקֵּר
וְלִמְצוֹא מַעֲשׂ, קְדוֹשׁ.

The ark is opened.

וּבָכּוּ וַיְהִי בִישְׁרוֹן מְלֹךְ, מְלֹךְ עֲלֵינוּ.

Responsively

א ל דָּר בְּמָרוֹם, אֲדִיר בְּמָרוֹם, אָמֵץ יָדוֹ תְּרוֹם.
לְעֲדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
ב בּוֹר לְהַקִּים, גּוֹזֵר וּמַקִּים, גּוֹלָה עֲמוּקִים.
לְעֲדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
ג מְדַבֵּר בְּצַדִּיקָה, הַלּוֹבֵשׁ צַדִּיקָה, הַמְּאֲזִין צַעֲקָה.
לְעֲדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
ד זָכַר צוּרִים, זְכוּת יְצוּרִים, זוֹעֵם צָרִים.
לְעֲדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
ה טוֹב שׁוֹכֵן עַד, טוֹבוֹ לְעַד, טַפַּח שְׁמִי עַד.
לְעֲדֵי עַד יִמְלֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.

א, א, a threefold alphabetical acrostic by an unidentified poet, recounts God's eternal majesty and power. This version is abridged from one twice as long, where each stanza beginning with מלך עליון is contrasted with one that begins with מלך אבנין. In this abridged piyyut, just as in the abridged (page 251), only half of the alphabetical acrostic has been retained in the order of א נ ה ו.

Congregation and Reader:

The Lord shall reign forever.
 Your God, O Zion, for all generations.
 Praise the Lord!
 Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.¹

Reader and Congregation:

If thou, faithful God, sitting in judgment,
 Shouldst mete out the full measure of justice,
 Who would be cleared before thee, Holy One?

Reader and Congregation:

If thou wilt not favor us for thy sake
 And remove from us all fierce displeasure,
 There are no deeds to be found, Holy One.

The ark is opened.

Now, he became supreme King of Israel.

Responsively

God who dwells on high, austere might,
 Shall reign supreme forever and ever.

God who keeps his word, and probes hidden things,
 Shall reign supreme forever and ever.

God who is all-righteous, and heeds prayer,
 Shall reign supreme forever and ever.

God who helps his children against the foe,
 Shall reign supreme forever and ever.

God, eternally good, who spread the skies,
 Shall reign supreme forever and ever.

...זוכר צורים God remembers the patriarchs that he may clear and acquit their descendants. The same idea is expressed in the first benediction of the *Amidah*. The word צור ("rock") is used in Isaiah 51:1 in reference to Abra-

¹*Psalms* 146:10; 22:4.

כַּ שְׁלֵמָה עָטָה אֹר, כָּל מְאֹרֵי אֹר, כְּבִיר וְנְאוֹר.
 לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
 מִן לֹךְ עוֹלָמִים, מְפַעֲנָח נְעֵלְמִים, מְשִׁיחַ אֱלֹמִים.
 לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
 ס וְכַל הַכֹּל, סָב וּמְבַלָּה כֹּל, סוֹקֵר הַכֹּל.
 לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
 פֶּ אָרוֹ עֵז, פֶּעַל יְמִינוֹ תְעוֹז, פּוֹדֶה וּמְעוֹז.
 לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
 ק דּוֹשִׁיו לְהַב, קוֹרֵא מִי קְהַב, קְרוֹב לְקוֹרְאָיו בְּאֶהֱב.
 לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ מְלֹךְ עֲלֵינוּ.
 שָׁנָה אֵין לְפָנָיו, שְׁמַט בְּפָנָיו, שְׂבַח טוֹב בְּמַצְפּוֹנָיו.
 לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ.

The ark is closed.

מְלֹךְ אֲבִינוּ, בְּלָה וְרַד שְׁחַת, בְּשֵׁאוֹל וּבְתַחַת.
 בְּלֵאוֹת בְּלֵי נַחַת, עַד מְתֵי יִמְלוֹךְ.
 מְלֹךְ אֲבִינוּ, הִנְנוּמָה תְעוּפָנוּ, תִּרְדָּמָה תְעוּפָנוּ,
 תְּהוּ יְשׁוּפָנוּ, עַד מְתֵי יִמְלוֹךְ.

The ark is reopened.

אֲבַל מְלֹךְ עֲלֵינוּ: תִּקְפוּ לְעַד, תִּפְאָרְתוּ עַדֵי עַד,
 תִּהְלָתוּ עוֹמְדַת לְעַד. לְעַדֵי עַד יִמְלוֹךְ.

Continue page 361

ham ("look at the rock whence you were hewn"). מִי is equivalent to מִי רַב. According to midrashic interpretation, רַב is the name of the genius of the sea (שֵׁר שֶׁל יַם רַב שְׁמוֹ).

God robed in light, powerful and revered,
Shall reign supreme forever and ever.

God, King of all worlds, piercer of secrets,
Shall reign supreme forever and ever.

God who sustains all, survives all, sees all,
Shall reign supreme forever and ever.

God, glorious and mighty Redeemer,
Shall reign supreme forever and ever.

God, near to all who call on him with love,
Shall reign supreme forever and forever.

God who sleeps not, whose heavens are peaceful,
Shall reign supreme forever and ever.

The ark is closed.

Mortal king decays and descends to the grave,
Weary and restless; how long shall this one reign?

Mortal king is overcome by deep slumber,
Struck by things of naught; how long shall this one reign?

The ark is reopened.

God eternal in might, glory and fame,
Shall reign supreme forever and ever.

Continue page 362

בלה ורר שחה combine the second letter (ב) with the last letter (ח) in the defective alphabetical acrostic here as well as on page 255. They represent two of the eleven *מלך אביון* stanzas omitted in this poem and in the piyyut *אמיץ המנושא* (page 251). According to Davidson, it is impossible to determine whether these two stanzas originally belong to the anonymous poem *אל דר במרום* or to the piyyut *אמיץ המנושא*, which was composed by Rabbi Simeon ben Isaac of the eleventh century. However, in the collection of the latter's piyyutim published by Habermann in 1938, the complete poem *אמיץ המנושא* contains neither of the stanzas in question. The stanza beginning with the letter *ח*, for example, reads in Habermann's edition as follows: *מלך אביון: תוחלתו נכובה, תקותו נעלבה, גייתו נרקבה, נשמחו נכאבה, נשבר ונשבה: מלהש היים הבא. ואיך ימלוד*.

תְּזַרְתָּ הַתְּפִלָּה לְשִׁלְיַח צְבוּר

SECOND DAY

The ark is opened.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה חַפְל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחָם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכֹתֵבנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְגַן אַבְרָהָם.
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל
עָפָר. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרֹת, וּמִי דוֹמֶה לָךְ, מְלֶךְ מִמִּית
וּמַחֲיֶה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנִיאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מַחֲיֶה הַמֵּתִים.

describing in exalted language the heavenly procedure on the day of judgment, is said to have been published by Rabbi Kalonymus ben Meshullam of Mayence, one of the most eminent *payyetanim* of the eleventh century. This stirring poem has been the subject of a popular story, the oldest mention of which is found in the thirteenth century work *Or Zaru'a* by Rabbi Isaac of Vienna. The story runs as follows:

Rabbi Amnon, a wealthy scholar of noble descent, was repeatedly but fruitlessly pressed by the rulers of Mayence to change his faith. On one occasion he evasively asked to be given three days in which to consider the matter. Upon reaching home he would neither eat nor drink: he was sad at heart and

AMIDAH CHANTED BY READER

SECOND DAY

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

wept bitterly because he had given the impression that he might renounce his belief in one God. When at the end of the three days he failed to appear before the tyrants, he was arrested and compelled to plead guilty. As a punishment, his hands and feet were cut off. On New Year's Day, Rabbi Amnon was brought to the synagogue at his own request. When the *hazzan* was about to recite the *Kedushah*, Rabbi Amnon asked him to pause. Dying from his wounds, Rabbi Amnon then recited the prayer-poem *וְהוֹדָה וְתִקָּה* which had come to him by inspiration. No sooner had he finished the prayer than he expired. Three days later he appeared to Rabbi Kalonymus ben Meshullam in a dream and taught him this prayer to be introduced to all congregations.

ובבן וליה תעלה קדשה, כי אתה אלהינו מלך.

Congregation:

ונתנה תקף קדשת היום, כי הוא נורא ואיום; ובו תנשא מלכותה, ויבון בחסד כסאה, ותשב עליו באמת. אמת כי אתה הוא דין ומוכית, ויודע ועד, וכותב וחותם, וסופר ומונה, ותזכור כל הנשכחות; ותפתח את ספר הזכרונות, ומאליו יקרא, וחותם יד כל אדם בו.

ובשופר גדול יתקע, וקול דממה דקה ישמע; ומלאכים יחפזון, וחיל ורעה יאחזון, ויאמרו הנה יום הדין, לפקוד על צבא מרום בדין, כי לא יזכו בעיניך בדין. וכל באי עולם יעברון לפניך בבני מרון. כבקרת רועה עדרו, מעביר צאנו תחת שבטו, בן תעביר ותספור ותמנה, ותפקוד נפש כל חי, ותחתוך קצבה לכל בריה, ותכתוב את גזר דינם.

Reader:

בראש השנה יכתבון, וביום צום כפור יחתמון, כמה יעברון, וכמה יבראון; מי יחיה, ומי ימות; מי בקצו, ומי לא בקצו; מי באש, ומי במים; מי בחרב, ומי בחיה; מי ברעב, ומי בצמא; מי ברעש, ומי במגפה; מי בחניקה, ומי בסקיפה; מי יגוח, ומי יגיע; מי ישקט, ומי יטרף; מי ישלו, ומי יתסר; מי יעני, ומי יעשר; מי ישפל, ומי ירום.

ותשובה ותפלה וצדקה

מעבירין את לע הגזרה.

Now, let our Kedushah ascend
To thee, our God, who art King.

Congregation:

Let us tell how utterly holy this day is and how awe-inspiring. It is the day when thy dominion shall be exalted, thy throne shall be established on mercy, and thou shalt occupy it in truth. True it is that thou art judge and arbiter, discerner and witness, inscribing and recording all forgotten things. Thou operest the book of records and it reads itself; every man's signature is contained in it.

The great shofar is sounded; a gentle whisper is heard; the angels, quaking with fear, declare: "The day of judgment is here to bring the hosts of heaven to justice!" Indeed, even they are not guiltless in thy sight. All mankind passes before thee like a flock of sheep. As a shepherd seeks out his flock, making his sheep pass under his rod, so dost thou make all the living souls pass before thee; thou dost count and number thy creatures, fixing their lifetime and inscribing their destiny.

Reader:

On Rosh Hashanah their destiny is inscribed, and on Yom Kippur it is sealed, how many shall pass away and how many shall be brought into existence; who shall live and who shall die; who shall come to a timely end, and who to an untimely end; who shall perish by fire and who by water; who by sword and who by beast; who by hunger and who by thirst; who by earthquake and who by plague; who by strangling and who by stoning; who shall be at ease and who shall wander about; who shall be at peace and who shall be molested; who shall have comfort and who shall be tormented; who shall become poor and who shall become rich; who shall be lowered and who shall be raised.

But repentance, prayer and charity cancel the stern decree.

Congregation:

כִּי בְשִׁמְךָ בֵּן תִּהְיֶה לְתֶךָ, קָשָׁה לְבַעֵס וְנִיחַ לְרִצּוֹת; כִּי לֹא
תִּחְפוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת, כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָו וְחַיָּה. וְעַד יוֹם
מוֹתוֹ תִּחַפֶּה לוֹ, אִם יָשׁוּב מִיַּד תִּקְבְּלוּ. אָמֵת כִּי אַתָּה הוּא
יוֹצֵרָם, וְאַתָּה יוֹדֵעַ יוֹצְרָם, כִּי הֵם בְּשֵׁר נָדָם.

Reader:

אָדָם יִסְדּוּ מֵעֶפֶר וְסוּפוֹ לְעֶפֶר; בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לְחַמוֹ;
מְשׁוּל בְּחָרָס הַנֶּשֶׁבֶר, בְּחֶצִיר יָבֵשׁ, וּבְצִיץ נוֹבֵל, בְּצֵל עוֹבֵר,
וּבְעָנָן פָּלָה, וּבְרוּחַ נוֹשֶׁבֶת, וּבְאֶבֶק פּוֹרֶחַ, וּבְחֵלוֹם יְעוּף.
וְאַתָּה הוּא מְלֵךְ אֵל חַי וְקַיָּם.

The ark is closed.

Congregation:

אֵינִי קֹצֵבָה לְשִׁנוֹתֶךָ, וְאֵינִי גִזַּץ לְאַרְצֶךָ יְמִינִי; וְאֵינִי לְשִׁעָר
מִרְכָּבוֹת כְּבוֹדֶךָ, וְאֵינִי לְפָרֶשׁ עֲלוֹם שְׁמֹךָ; שְׁמֶךָ נָאֵה לְךָ
וְאַתָּה נָאֵה לְשְׁמֹךָ, וְשִׁמְנוּ קְרֵאתָ בְּשְׁמֹךָ.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךָ, וְקֹדֶשׁ אֵת שְׁמֶךָ עַל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֹךָ,
בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַנֶּעֱרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ, בְּסוּד שְׁיִחַ שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ,
הַמִּקְדְּשִׁים שְׁמֶךָ בְּקֹדֶשׁ, דְּרִי מַעְלָה עִם דְּרִי מִטָּה—

בְּפִתּוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת;

מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם, מְשַׁרְתָּיו שׂוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיזָה מְקוֹם

כְּבוֹדוֹ, לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ—

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְקוֹמוֹ.

Congregation:

Thy fame, like thy name, is hallowed. Thou art slow to anger and easy to pacify. Thou hast no desire for anyone to die, but that he turn from his evil way and live. Thou dost wait for him until his dying day; if he repents, thou dost readily accept him. Thou art men's Creator and knowest their impulse; they are but flesh and blood.

Reader:

Man comes from dust and ends in dust; he wins his bread at the risk of his life. He is like the potsherd that breaks, the grass that withers, the flower that fades, the shadow that passes, the cloud that vanishes, the breeze that blows, the dust that floats, the dream that flies away.

But thou art the King, the everlasting God.

*The ark is closed.**Congregation:*

Thy years have no limit; thy life has no end; inconceivable is thy celestial glory; none can explain thy mysterious essence. Thy name is worthy of thee, thou art worthy of thy name, and our name hast thou linked to thine.

Act for the sake of thy name, all-adored and holy; reveal thy holiness to those who sanctify thy name in heaven above and on earth below, using the words of the holy seraphim in the sanctuary, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;

The whole earth is full of his glory."¹

His glory fills the universe; his ministering angels ask one another: "Where is his glorious place?" They say to one another: "Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode."²

¹Isaiah 6:3. ²Ezekiel 3:12.

ממקומו הוא יפן ברחמים, ויחן עם המנחדים שמו ערב
 ונקר, בכל יום תמיד, פעמים באהבה שמע אומרים:
 שמע ישראל, יי אלהינו, יי אחד.

הוא אלהינו, הוא אבינו, הוא מלכנו, הוא מושיענו, והוא
 ישמיענו ברחמינו שנית לעיני כל חי: להיות לכם לאלהים—
 אני יי אלהיכם.

Reader:

אדיר אדירנו, יי אדירנו, מה אדיר שמך בכל הארץ.
 והיה יי למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו
 אחד.

ובדברי קדשך כתוב לאמר:

ימלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר נדר; הללויה.

Reader לדר נדר נגיד נדלך, ולנצח נצחים קדשך
 נקדיש, ושבחך אלהינו מפנינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל
 מלך גדול וקדוש אתה.

חמול על מעשיך, ותשמח במעשיך, ויאמרו לך חוסיך,
 בצדקתך עמוסיך, תקדיש ארון על כל מעשיך.

כי מקדישיך בקדשתך קדשת, נאה לקדוש פאר
 מקדושים. ובכו ותקדיש שמך יי אלהינו על ישראל עמה,
 ועל ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות
 בית דוד משיחך, ועל מכוני והיכלך. עוד יזכר לנו, אהבת

and the concluding words of the *Shema* were inserted here in the fifth century, when special government officials were posted in the synagogues to prevent the congregational proclamation of God's Oneness. Toward the end of the service, when the spies had left, the *Shema* was thus recited in an abridged form. *אני ה' אלהיכם* and *להיזת לכם לאלהים* are from Numbers 15:41.

From his abode may he turn with compassion and be gracious to the people who acclaim his Oneness evening and morning, twice every day, and with tender affection recite the Shema—

“Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.”¹

He is our God; he is our Father; he is our King; he is our Deliverer. He will again in his mercy proclaim to us in the presence of all the living:

“I am the Lord your God.”²

Reader:

Our God Almighty, our Lord Eternal, how glorious is thy name over all the world! The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One.³

And in the holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,

Your God, O Zion, for all generations.

Praise the Lord!⁴

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

Have mercy upon thy creations, rejoice in thy works. When thou dost clear thy children, let those who trust in thee exclaim: O Lord, be thou sanctified over all thy works! For thou dost bestow thy holiness upon those who hallow thee; praise from the holy is comely to the Holy One.

Lord our God, let now thy holiness be revealed over Israel thy people, over Jerusalem thy city, over Zion thy glorious habitation, over the royal house of David thy anointed, and over thy established sanctuary.

¹*Deuteronomy* 6:4. ²*Numbers* 15:41. ³*Psalms* 8:10; *Zechariah* 14:9.
⁴*Psalms* 146:10

איתן, אֲדוֹנָנוּ, וּבִבְנֵי הַנֶּעֱקָד יִשְׁבִּית מְדִינָנוּ, וּבְזִכּוֹת הַתָּמִם יוֹצִיא
 אִיּוֹם לְצַדִּיק דִּינָנוּ, כִּי קְדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ. בְּאִין מְלִיץ יִשָּׁר
 מוֹל מְנִיד פֶּשַׁע, תַּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֶק וּמִשְׁפָּט, וְצַדִּיקֵנוּ
 בְּמִשְׁפָּט, הַמְּלִיךְ הַמִּשְׁפָּט.

The ark is opened.

Responsively

הָאוֹחֵז בְּיַד מַדְת מִשְׁפָּט.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא אֵל אֱמוּנָה,
 הַבוֹחֵן וּבוֹדֵק גְּזוֹי נִסְתָּרוֹת.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא בּוֹחֵן כְּלִיּוֹת,
 הַגּוֹאֵל מִמָּוֶת וּפּוֹדֶה מִשַּׁחַת.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא גּוֹאֵל חָזֵק,
 הַדֵּן יְחִידֵי לְבָאֵי עוֹלָם.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא דִּיֵּן אֱמֶת,
 הַהֲגוֹי בְּאֵהֶיָּה אֲשֶׁר אֵהֶיָּה.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא הָיָה וְהָיָה וְיִהְיֶה,
 הַנִּדְרָאֵי שְׁמוֹ כֵּן תִּהְלָתוֹ.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא וְאִין בְּלָתוֹ,
 הַזּוֹכֵר לְמִזְבִּיחוֹ טוֹבוֹת זְכָרוֹנוֹת.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא זּוֹכֵר הַבְּרִית,
 הַחוֹתֵם חַיִּים לְכָל חַי.

הַיָּד בִּיד, a twofold alphabetical acrostic without rhyme, has been attributed to a *payyeta*n by the name of Rabbi Yohanan ha-Kohen of the ninth century. The expression *הוֹדָאֵי שְׁמוֹ* alludes to God's name *אֵהֶיָּה* (*Exodus*

O Lord, remember still the love of faithful Abraham; remove thou our foe for the sake of the son Isaac who was ready to offer his life for thee. Revered One, vindicate our rights for the sake of Jacob the upright. This day is indeed holy to thee, our Lord.

When there is no one to plead and ward off the accuser, do thou speak for Jacob in the matter of law and justice, and declare us not guilty, O King of justice.

The ark is opened.

Responsively

God holds the scale of justice in his hand.

All believe that he is the faithful God;

He inquires into most hidden secrets.

All believe that he searches man's conscience;

He saves from death and redeems from the grave.

All believe that he is Mighty Redeemer;

He is the only Judge of all mankind.

All believe that he is the faithful Judge;

He is called Lord of all eternity.

All believe that he was, is, and shall be;

He is unchangeable and so is his fame.

All believe that there is none besides **him**;

He remembers his worshipers kindly.

All believe that he heeds the covenant;

He portions out life for all the living.

3:14), whose numerical value (21) equals the numerical value of **ודאי**. The word **ודאי** equals 26, and so does the divine name **יהוה**. In rabbinic literature, the four-letter name of God designates his attribute of goodness and mercy for which he is constantly praised. Hence, **ודאי שמו כן תהלתו**.

מוסף לראש השנה

וכל מאמינים שהוא חי ונקים,
הטוב ומטיב לרעים ולטובים.
וכל מאמינים שהוא טוב לכל,
היודע יצר פל יצורים.
וכל מאמינים שהוא יוצרם בבטן,
הכל יכול וכוללם יחד.
וכל מאמינים שהוא כל יכול,
הלך בסתר בצל, שדי.
וכל מאמינים שהוא לבדו הוא,
הממליך מלכים ולו המלוכה.
וכל מאמינים שהוא מלך עולם,
הגונה בתסודו פל דור.
וכל מאמינים שהוא נוצר חסד,
הסובל ומעלים עון מסוררים.
וכל מאמינים שהוא סולח סלה,
העליון ועינו אל יראיו.
וכל מאמינים שהוא עונה לחש,
הפותח שער לדופקי בתשובה.
וכל מאמינים שהוא פתוחה ירו,
הצופה לרשע וחפץ בהצדקו.
וכל מאמינים שהוא צדיק וישר,
הקצר בזעם ומאריך אף.
וכל מאמינים שהוא קשה לבעוס,
הרחום ומקדים רחמים לרגז.

כל יוכל is a better reading than כל יכל, since only the present participle is employed throughout this poem; compare כל יכל page 251.

All believe that he lives eternally;
He is good to the wicked and the just.

All believe that he is gracious to all;
He knows the impulse of all his creatures.

All believe that he formed them in the womb;
He is powerful and all-embracing.

All believe that he is omnipotent;
He is the Unknowable, the Almighty.

All believe that he is the Only One;
He crowns the kings and dominion is his.

All believe that he is eternal King;
He guides each generation with kindness.

All believe that he ever keeps kindness;
He is patient and condones offenses.

All believe that he forever forgives;
He is Most High and cares for the godly.

All believe that he answers soft prayer;
He opens the door for the penitent.

All believe that he has an open hand;
He desires the wicked to be upright.

All believe that he is righteous and just;
He is slow to anger and forbearing.

All believe that he hardly gets angry;
He is merciful and extends mercy.

המקצר בוטם is equivalent to **הקצר בוטם**. The variant **הקצר** is mentioned in **Maḥzor Heidenheim** as grammatically more correct.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא רָךְ לְרִצּוֹת,
הַשָּׁנָה וּמִשְׁנֵה קָטָן וְגָדוֹל.
וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צָדֵק,
הַחַם וּמִתְמַם עִם תְּמוּמִים.
וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא תָּמִים פְּעֻלוֹ.

תִּשְׁנֶבֶ לְבַדְּךָ, וְתִמְלֵךְ עַל כָּל בְּיַחֲוֹד, בְּכַתוּב עַל יַד
נְבִיאֶךָ: וְהָיָה יי לְמַלְכְּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

The ark is closed.

וַיִּכְבֹּן תַּן פַּחְדְּךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימְתֵךְ עַל
כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּל־מַעֲשֵׂי אַחַת לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם,
כְּמוֹ שִׁידְעָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עַז בְּיָדְךָ וְנִבְרָה
בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ.

וַיִּכְבֹּן תַּן כְּבוֹד, יי, לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֵיךָ וְתִקְנָה טוֹבָה
לְדוֹרֵשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לְמִיַּחֲלִים לָךְ, שְׂמִיחָה לְאֶרְצְךָ וְשִׂשׁוֹן
לְעִירְךָ, וְצִמְיֻחַת קָרְוֹ לְדוֹר עֲבָדְךָ, וְעִרְיַבַת גֵּר לְבוֹיֵשֶׁי
מְשִׁיחָךָ, בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ.

וַיִּכְבֹּן צַדִּיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וַחֲסִידִים
בְּרָנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹּץ־פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה בְּעָשׂוֹן
תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

According to the *Tur* and *Abudarham*, וַיִּכְבֹּן is repeated three times in the *Amidah* for Rosh Hashanah and Yom Kippur so as to allude to the biblical

All believe that he is lightly appeased;
He is just and heeds small and great alike.

All believe that he is the righteous Judge;
He is perfect and kind to the blameless.

All believe that his work is all perfect.

Thou alone shalt be exalted; thou alone shalt reign over all, as it is written by thy prophet: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."¹

The ark is closed.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

expression *ובכן אבוא אל המלך* ("and so I will come to the king"—Esther 4:16); thereby emphasizing the idea that we come to plead before the supreme King of kings on judgment-day.

¹*Zechariah 14:9.*

וַיֵּאָתְרוּ כָּל לְעַבְדֶּךָ, וַיִּבְרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, וַיִּגְדְּדוּ בְּאֵיִם
צְדָקָה. וַיִּדְרֹשׁוּךָ עַמִּים לֹא יָדְעוּךָ, וַיִּהְלְלוּךָ כָּל אֲפְסֵי אֲרֶז, וַיֵּאמְרוּ
תְּמִיד יִגְדַּל יְיָ. וַיִּזְבְּחוּ לָךְ אֶת זְבֻחֵיהֶם, וַיִּזְנְחוּ אֶת
עַצְבֵיהֶם, וַיִּחַפְּרוּ עִם פְּסִילֵיהֶם. וַיִּטְּוּ שָׁבָם אֶחָד לְעַבְדֶּךָ,
וַיִּירָאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ מִבְּקָשֵׁי פְּנִיָּה, וַיִּכִּירוּ כְּחַ מַלְכוּתֶךָ, וַיִּלְמְדוּ
תוֹעִים בִּינָה. וַיִּמְלְלוּ אֶת גְּבוּרַתֶךָ, וַיִּנְשְׂאוּךָ מִתְּנַשָּׂא לְכָל
לְרֹאשׁ, וַיִּסְלְדוּ בְּחִילָה פְּנִיָּה, וַיַּעֲטְרוּךָ נֹזֵר תַּפְאֲרָתָה. וַיִּפְצְחוּ
הַרִים רִנָּה, וַיִּצְהְלוּ אֵיִם בְּמַלְכָּךָ, וַיִּקְבְּלוּ עַל מַלְכוּתֶךָ
עֲלֵיהֶם, וַיְרוֹמְמוּךָ בְּקַהֲלָ עָם. וַיִּשְׁמְעוּ רְחוֹקִים וַיָּבֹאוּ, וַיִּתְּנוּ
לָךְ כְּתָר מְלוּכָה.

וְתַמְלִיךָ, אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ, בְּכַתוּב בְּדִבְרֵי קִדְשֶׁךָ:
יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּיָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלוֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ, בְּכַתוּב:
וַיִּגְבֹּה יְיָ צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
אַתָּה, יְיָ, הַמְּלִיךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחִרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִבְּרַתָּנוּ
מִלְּבָנוּ לְעַבְדֶּךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.
וְתַתֵּן לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת
יוֹם) הַזְּכוּרֹן הַזֶּה, יוֹם (זְכוּרֹן) הַרְוַעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ,
זְכוּר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

יאחזי an alphabetical acrostic with occasional rhyme, gives expression to the hope that ultimately there will be a united humanity when God shall be acknowledged and worshiped by all peoples. This poem is said to have been composed during the seventh century. The author has not been identified. The alphabetical acrostic appears in the third letter of the first verb in each

All shall come to serve thee and bless thy glorious name,
 Throughout the continents thy truth they shall acclaim.
 Peoples that knew thee not will be in quest of thee,
 And in all parts of the world they will sing thy praise,
 Declaring that thou, O Lord, art great forever.
 Their offerings they shall present to thee alone,
 And shall renounce their disgraceful man-made idols.
 They will unite to worship thee with one consent,
 And at sunrise thy presence they will seek with awe.
 They shall acknowledge the might of thy dominion,
 And shall impart insight to those who go astray.
 They will tell thy might and extol thee above all,
 And in joyous reverence they will crown thee King.
 Hills and isles shall burst into song when thou art King,
 Taking upon themselves the yoke of thy Kingship
 And extolling thee in assemblies of people.
 Nations in far-off lands will hear of this and come
 To crown thee, to pledge their loyalty to thee.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone,
 O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy
 holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall
 reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God
 but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through
 justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed
 art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love
 and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us
 with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to
 thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath
 day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the
shofar, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

clause; for example: וַיִּזְמְרוּ, וַיִּזְכְּרוּ, וַיִּזְכְּרוּ. Hence, in the sixth clause, where
 the letter ו is needed, the poet must have written וַיִּזְמְרוּ in place of וַיִּזְמְרוּ;
 compare Psalm 139:20 for a similar spelling. In some texts the extra *zayin*
 clause (וַיִּזְכְּרוּ) is omitted.

¹Psalm 146:10. ²Isaiah 5:16.

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרתקנו מעל אדמתנו, ואין
 אנהנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך, בבית הגדול
 והקדוש שנקרא שמה עליו, מפני הניד שנסתלקה במקדשך.
 יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן,
 שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים, ותבנהו
 מהרה ותגדל כבודו. אבינו מלכנו, גלה כבוד מלכותך
 עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי, וקרב
 פזונו מבין הגוים, ונפוצותינו פנס מירפתי ארץ; והביאנו
 לציון עירך ברנה, ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם,
 ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו, תמידים בסדרם
 ומוספיים כהלכתם. ואת מוספי (יום השבת הזה ויום
 הזכרון הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך,
 כמו שכתבת עלינו בתורתך, על ידי משה עבדך, מפי
 כבודך, באמור:

On Sabbath:

(וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים, ושני עשרנים
 סלת מנחה בלולה בשמן, ונסכו. עלת שבת בשבתו, על
 עלת התמיד ונסכה.)

ובחדש השביעי, באחד לחדש, מקרא קדש יהיה לכם;
 כל מלאכת עבודה לא תעשו, יום תרועה יהיה לכם. ועשיתם
 עלה לריח ניחם לי, פר בן-בקר אחד, איל אחד, כבשים
 בני שנה שבעה, תמימים.

Because of our sins we were exiled from our country and banished far from our land. We cannot perform our duties in thy chosen House, the great and holy Temple which was called by thy name, on account of the hand that was let loose on thy sanctuary. May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, merciful King, in thy abundant love again to have mercy on us and on thy sanctuary; rebuild it speedily and magnify its glory.

Our Father, our King, speedily reveal thy glorious majesty to us; shine forth and be exalted over us in the sight of all the living. Unite our scattered people from among the nations; gather our dispersed from the far ends of the earth. Bring us to Zion thy city with ringing song, to Jerusalem thy sanctuary with everlasting joy. There we will prepare in thy honor our obligatory offerings, the regular daily offerings and the additional offerings, according to rule. The *Musafim* of (this Sabbath and of) this Memorial day we will prepare and present in thy honor with love, according to thy command, as thou hast prescribed for us in thy Torah through thy servant Moses, as it is said:

On Sabbath:

(On the Sabbath day two perfect yearling male lambs and two-tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering, and the libation. This is the burnt-offering of each Sabbath, in addition to the daily burnt-offering and its libation.)¹

On the first day of the seventh month you shall hold a holy gathering; you shall do no work; it shall be your day of sounding the shofar. You shall prepare a burnt-offering, as a soothing savor, to the Lord: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs without blemish.²

מוסף, in plural, includes also the *Musaf* offered in honor of *Rosh Hodesh Tishri* which coincides with Rosh Hashanah (*Orah Hayyim*, section 591: צריך (לומר את מוסף יום הזכרון כדי לכלול גם מוסף ראש חודש, וגם ביים שני יאמר את מוסף

¹Numbers 28:9-10. ²Numbers 29:1-2.

וּמְנַחְתֶּם וְנִסְבִּיהֶם בְּמִדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לְפָר, וְשְׁנֵי
עֶשְׂרִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרֶה לַבָּבֶשׁ, וְיֵין בְּנִסְבוֹ, וְשְׁנֵי שְׁעִירִים
לְבָפָר, וְשְׁנֵי תַמְדִּים כְּהַלְבָּתָם. מְלַבֵּד עֶלְת הַחֹדֶשׁ וּמְנַחְתָּהּ,
וְעֶלְת הַתַּמְדִּים וּמְנַחְתָּהּ, וְנִסְבִּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם, לָרִיחַ יְחִיחַ
אִשָּׁה לַיְיָ.

On Sabbath:

(יִשְׁמָחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שֶׁבֶת וְקוֹרְאֵי עֵגֶן, עִם מְקוֹדְשֵׁי
שַׁבְּעִי, כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מְטוֹבָה; וְהַשְּׁבִיעֵי רְצִיַתְךָ בּוֹ
וְקוֹדְשֵׁתוֹ, חֲמִדַת יָמִים אוֹתוֹ קָרֵאתָ, זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית).

The ark is opened.

עֲלִינוּ לְשֶׁבֶח לְאָדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֹא עֲשָׂנוּ כְּגִוְיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאֲרָמָה;
שְׁלֹא שָׁם חָלַקְנוּ כָּהֵם, וְנָרְלָנוּ בְּכֹל הַמּוֹנֶם. וְאַנְחֵנוּ בִּוְרַעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים וּמוֹדִים לְפָנֵי מַלְאָךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא, שֶׁהוא נוֹטֵה שְׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמַשְׁבֵּי יָקָרוּ בְּשָׁמַיִם
מְמַעַל, וְשׁוֹכְנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמָיִם. הוא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד;
אַמֶּת מְלָכְנוּ, אִפְסֵ זְוִילָחוֹ, כְּפַתּוּב בְּחֹרָתוֹ: וְיִרְעָתְךָ הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מְמַעַל וְעַל
הָאָרֶץ מְתַחַת, אֵין עוֹד.

The ark is closed.

עלינו, introducing the section *Malkhuyyoth* and proclaiming God as King over a united humanity, is of ancient origin. According to an old tradition, Joshua composed this prayer at the time he entered the Land of Promise. Since the fourteenth century, incessant attacks were concentrated upon *Alenu* on account of the passage וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים וּמוֹדִים אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ (“they worship vanity and emptiness and pray to a god that cannot save”). Hence, this passage was deleted from the Ashkenazic prayerbooks. In Italian prayerbooks, however, it was changed to read וְהָיָה שֶׁהוּא instead of שֶׁהוּא and לְאֵלִילִים instead of לְאֵלִילִים so that it clearly refers to the ancient pagans. The traditional tune

Their meal-offerings and their libations were as specified: three tenths of an *ephah* for the bullock, two tenths for the ram, one tenth for each lamb; wine according to the requisite amount of libation. Moreover, two he-goats were offered to make atonement, in addition to the two regular daily offerings and the new moon offering along with their required libations, as a soothing savor, a sacrifice to the Lord.

On Sabbath:

(Those who keep the Sabbath and call it a delight shall rejoice in thy kingdom; all the people who hallow the seventh day shall fully enjoy thy goodness. Thou wast pleased with the seventh day and didst hallow it; the most desirable of days didst thou call it—in remembrance of the creation.)

The ark is opened.

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

The ark is closed.

of *Alenu*, most solemn in character, is said to have come down from the twelfth century. Since the thirteenth century, *Alenu* has been used as the closing prayer of the three daily services. In the Middle Ages it was the death-song of Jewish martyrs.

¹*Deuteronomy* 4:39.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וְזוֹה עִם פִּיפּוּת שְׁלוּחֵי עֲמֻדָה
 בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַעֲוֹמְדִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַהֲנוּגִים מִלְּפָנֶיךָ עַל
 עֲמֻדָה בֵּית יִשְׂרָאֵל. הוֹרֵם מִה שִׂיאֵמָרוֹ, תְּבַנְנָם מִה שִׁדְבָרוֹ,
 הַשִּׁיבֵם מִה שִׁישְׁאָלוֹ, וְדַעַם הַיָּד יִפְאָרוֹ. בְּאוֹר פְּנֵיךָ יִהְלְכוּ,
 בְּרַד לְךָ יִכְרְעוּ, עֲמֻדָה בְּפִיהֶם יִכְרְבוּ, וּמִבְּרִכּוֹת פִּיךָ בָּלֵם
 יִתְבָּרְכוּ. עֲמֻדָה לְפָנֶיךָ יַעֲבִירוּ, וְהֵם בַּתְּנוּךָ יַעֲבִירוּ. עֵינֵי
 עֲמֻדָה בָּם תְּלוּיּוֹת, וְעֵינֵיהֶם לְךָ מִנְחָלוֹת. גָּשִׁים מִוֶּל אֲרוֹן
 הַקֹּדֶשׁ בְּאֵימָה, לְשִׁבְךָ בְּעַס וְחֻמָּה, וְעֲמֻדָה מִסְבִּיבִים אוֹתָם
 בַּחֻמָּה, וְאִתָּה מִן הַשָּׁמַיִם תִּשְׁנִיחַ אוֹתָם לְרַחֲמֶיךָ. עֵינֵי נוֹשָׂאִים
 לְךָ לְשָׁמַיִם, לֵב שׁוֹפְכִים נִכְחֶךָ בְּפִיָּם, וְאִתָּה תִשְׁמַע מִן
 הַשָּׁמַיִם. שְׂלֵא יִבְשְׁלוּ בַלְשׁוֹנָם, וְלֹא יִנְקְשׁוּ בְשִׁנֵּיהֶם, וְלֹא יִבּוֹשׂוּ
 בְּמִשְׁעָנָם, וְלֹא יִבְלְמוּ בָם שְׂאוֹנָם, וְאֵל יֹאמֶר פִּיהֶם דְּבַר
 שְׂלֵא כִרְצוֹנֶךָ. כִּי תִנְנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, הַמָּה תְּנוּגִים, וּמְרַחֲמֵיךָ
 הַמָּה מְרַחֲמִים. כְּמוֹ שִׁדְעָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֵת אֲשֶׁר תַּחֲן יִיחֵן,
 וְאֵת אֲשֶׁר תִּרְחַם יִרְחַם, בְּכַחוּב בְּתוֹרַתְךָ: וְחַנְתִּי אֵת אֲשֶׁר
 אַחֲן וְרַחֲמֵתִי אֵת אֲשֶׁר אִרְחַם. וְנֹאמֶר: אֵל יְבוֹשׁוּ בִי קִוְיָה,
 אֲדֹנָי אֱלֹהִים צְבָאוֹת; אֵל יִבְלְמוּ בִי מִבְּקִשֶׁיךָ, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

The ark is opened.

אוֹחִילָה לְאֵל, אֲחַלָּה פְּנֵי, אֲשַׁאלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן.
 אֲשֶׁר בְּקַהֲל עִם אֲשִׁירָה עֲזוֹ, אֲבִיעָה רְנָנוֹת בְּעַד מִפְעָלָיו.
 לְאָדָם מַעֲרָבִי לֵב, וּמִי מַעֲנֶה לְשׁוֹן. יי שְׁפַתִּי תִפְתָּח, וּפִי
 יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. יְהִי לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי,
 צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי.

The ark is closed.

אֲחִילָה לְאֵל, mentioned by Rabbi Jacob Moelin (*Maharil*) of the fourteenth century, is recited by the Reader as an introductory meditation. The

Our God and God of our fathers, grant power of expression to the men commissioned to stand and offer fervent prayer to thee for thy people, the house of Israel. Teach them what to say; instruct them how to speak; grant their petition and show them the way to glorify thee. May they walk in the light of thy favor, bowing to thee and invoking thy own blessings upon all thy people. They pass in the midst of thy people whom they bring before thee. The eyes of thy people are cast upon them, and they put their hope in thee as they approach the holy ark with awed reverence to pacify violent anger. Thy people surround them like a wall; mayest thou in heaven look down upon them mercifully.

They lift up their eyes to thee in heaven and pour out their heart; then hear thou in heaven, and let them not err in their language nor falter in their speech. May they never say a thing against thy will, so that their people be not humiliated through them. Thou, Lord our God, art truly gracious and merciful to all whom thou dost favor, as it is written in thy Torah: "I will be gracious to whom I will be gracious; I will be merciful to whom I will be merciful."¹ And it is said: "Let not those who hope in thee be humiliated through me, Lord God of hosts; let not those who seek thee be disgraced through me, O God of Israel."²

The ark is opened.

I firmly hope in God and plead with him.
 I ask him to grant me the gift of speech,
 That I may sing his praise among people,
 And utter chants concerning his actions.
 A man may prepare the thoughts in his mind,
 But the power of speech comes from the Lord.
 Lord, open my lips that I tell thy praise.
 May my words and my heart's meditation
 Please thee, O Lord, my Stronghold, my Savior.

The ark is closed.

expression **בם שאתם** does not seem to make sense unless it is read as one word **במשאתם** ("because of their deceit and dissimulation"); compare Proverbs 26:26. **לא אחילה לאל** is quoted in the *Siddur* of Rav Amram Gaon (ninth century).

¹Exodus 33:19 ²Psalms 69:7

על בן נקנה לה, יי אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יברתון; למנו עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. נפירו וידעו כל יושבי תבל, פי לה תכרע כל ברה, תשבע כל לשון. לפניה, יי אלהינו, יכרעו ויפלגו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד; כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך בכבוד, כפתוב בתורתך: יי ימלך לעלם ועד.

ונאמר: לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל; יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו. ונאמר: ויהי בישרון מלך, בהתאסף ראשי עם, יחד שבטי ישראל. ובדברי קדשך כתוב לאמר: פי ליי המלוכה ומושל בגוים. ונאמר: יי מלך, גאות לבש, לבש יי, עז התאזר, אף תבון תבל כל תמוט. ונאמר: שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם, ויבוא מלך הכבוד. מי זה מלך הכבוד, יי עזו וגבור, יי גבור מלחמה. שאו שערים ראשיכם, ושאו פתחי עולם, ויבא מלך הכבוד. מי הוא זה מלך הכבוד, יי צבאות הוא מלך הכבוד, סלה. ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר: כה אמר יי, מלך ישראל וגאלו, יי צבאות, אני ראשון ואני אחרון, ומפלעי אין אלהים. ונאמר: ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו, והיתה ליי המלוכה. ונאמר: והיה יי למלך על כל הארץ; ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד. ובתורתך כתוב לאמר: שמע ישראל, יי אלהינו, יי אחד.

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah:

The Lord shall be King forever and ever.¹

None sees iniquity in Jacob, none marks perverseness in Israel. The Lord their God is with them, and they shout in honor of their King.²

God became King in Yeshurun when the heads of the people were assembled and all the tribes of Israel were together.³

In thy Holy Scriptures it is written: Sovereignty is the Lord's, and he governs the nations.⁴

The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, girded with strength; the world is set firm and cannot be shaken.⁵

Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the King of glory may come in. Who is the King of glory? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the King of glory may come in. Who is the King of glory? The Lord of hosts, he is the King of glory.⁶

By thy servants the prophets it is written: Thus says the Lord, King and Redeemer of Israel, the Lord of hosts: I am the first and I am the last; there is no God besides me.⁷

Deliverers shall go up to Mount Zion to rule the hill country of Esau, and dominion shall be the Lord's.⁸

The Lord shall be King over all the earth; on that day shall the Lord be One and his name One.⁹

In thy Torah it is written: Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.¹⁰

¹Exodus 15:18. ²Numbers 23:21. ³Deuteronomy 33:5. ⁴Psalms 22:29; 93:1; 24:7-10. ⁵Isaiah 44:6; ⁶Obadiah 1:21; ⁷Zechariah 14:9; ¹⁰Deut. 6:4.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
 בְּכַבוֹדָה, וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרָה, וְהוֹפֵעַ בַּתְּדָר וְאוֹן
 עֲזָה, עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל אֶרֶץְךָ, וְיִדַע כָּל פֶּעוּל כִּי אַתָּה
 פְּעַלְתָּנוּ, וְנִבִּין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יִצְרָתָנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אִשָּׁר
 נִשְׁמָה בְּאָפוֹ, יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ, וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה.
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ (רְצָה בְּמִנוּחָהֶנּוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וְהוּן חֲלָקְנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטוֹבָךָ וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ.
 (וְהַנְּחִילֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ, וַיְנַוְּחוּ
 בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ). וְשִׁהַר לִבְנוֹ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת, כִּי
 אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת, וְדַבַּרְךָ אֱמֶת וְקִיָּם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
 מְלֹךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקְדָּשׁ (הַשְּׁבֵת וְ)יִשְׂרָאֵל יוֹם הַזְּכָרוֹן.

Shofar-sounding is omitted on Sabbath.

תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה תְּקִיעָה

תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּקִיעָה

תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה

Congregation:

הַיּוֹם הִרְתָּ עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים,
 אִם בְּבָנִים אִם בְּעַבְדִּים. אִם בְּבָנִים, רַחֲמֵנוּ בְּרַחֵם אָב עַל
 בָּנִים; וְאִם בְּעַבְדִּים עֵינֵינוּ לָךְ תְּלוּיּוֹת, עַד שֶׁתִּחַנְּנוּ וְתוֹצִיא
 כְּאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אִיּוֹם קְדוֹשׁ.

and similar utterances belong to the ancient elements of liturgical poetry. "Rabbi Elazar says the universe was created in *Tishri*; Rabbi Joshua says, in *Nisan*" (Rosh Hashanah 10b). The opinion of Rabbi Elazar has prevailed and found expression in *עולם היום הרחוק* and similar utterances

Our God and God of our fathers, reign over the whole universe in thy glory; be exalted over all the earth in thy grandeur; shine forth in thy splendid majesty over all the inhabitants of thy world. May every existing being know that thou hast made it; may every creature realize that thou hast created it; may every breathing thing proclaim: "The Lord God of Israel is King, and his kingdom rules over all."

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel, who sanctifies thy name, may rest on it). Purify our heart to serve thee in truth; for thou art the true God, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Remembrance.

Shofar-sounding is omitted on Sabbath.

TEKIAH SHEVARIM TERUAH TEKIAH

TEKIAH SHEVARIM TEKIAH

TEKIAH TERUAH TEKIAH

Congregation:

Today is the birthday of the world; today all mankind is judged whether as children or as servants. If as children, have mercy on us as a father has mercy on his children; if as servants, our eyes beseech thee to be gracious to us and pronounce our sentence clear as light, O thou who art revered and holy.

With regard to the yearly cycle of festivals, *Nisan* has always been considered as the first month of the year and *Pesach*, marking the national era of independence, the first festival.

On Sabbath omit:

אַרְשֶׁת שְׁפָתֵינוּ יַעֲרַב לְפָנֶיךָ, אֵל רֵם וְנֹשֵׂא, מִבֵּין וּמֵאֲזִין,
מִבֵּית וּמִמְקָשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעַתְנוּ; וְתִקְבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן
סֵדֶר מַלְכוּתֵינוּ.

אתה זוכר מעשה עולם, ופוקד כל יצורי קדם. לפניך
נגלו כל תעלומות, והמון נסתרות שמבראשית. אין שכחה
לפני כסא כבודך, ואין נסתר מנגד עיניך. אתה זוכר את
כל המפעל, וגם כל היצור לא נכחד ממך. הכל גלוי וידוע
לפניך, יי אלהינו, צופה ומביט עד סוף כל הדורות. כי
תביא חק זכרון, להפקד כל רוח ונפש, להזכר מעשים רבים
והמון בריות לאין תכלית, מראשית כזאת הודעת, ומלפנים
אותה גלית.

זה היום תחלת מעשיך, זכרון ליום ראשון; כי חק
לישראל הוא, משפט לאלהי יעקב. ועל המדינות בו ואמר:
איזו לחרב, ואיזו לשלום, איזו לרעב, ואיזו לשבע. ובריות
בו יפקדו, להזכירם לחיים ולמוות. מי לא נפקד בזה
היום; כי זכר כל היצור לפניך בא, מעשה איש ופקדתו,
ועלילות מצערי נבר, מחשבות אדם ותחבולותיו, ויצרי
מעללי איש.

אשרי איש שלא ישכחה, ובן-אדם יתאמץ-בה. כי דורשיך
לעולם לא יבשלו, ולא יבלמו לנצח כל החוסים בה. כי
זכר כל המעשים לפניך בא, ואתה דורש מעשה כלם. וגם
את גם באהבה זכרת, ותפקדו בה בדבר ישועה ורחמים,
בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר מפני רע מעלליהם.
על כן זכרוננו בא לפניך, יי אלהינו, להרחבות זרעו בעפרות

On Sabbath omit:

May the request of our lips win thy favor, most high and exalted God, who dost perceive and hear our sounding the shofar. Accept graciously our recital of *Malkhuyoth*.

Thou dost remember thy ancient work, and art mindful of all that was formed in days of old. All secrets and countless mysteries from the beginning of time are open to thee. There is no forgetting before thy throne of glory; there is not a thing hidden from thy eyes. Thou dost remember every deed, and nobody is kept out of thy sight. All things are well known to thee, Lord our God, who dost look to the end of all generations.

From the beginning, from the very first, didst thou make known the decree of a memorial day for the remembrance of the manifold deeds of untold humanity. This day, the anniversary of the first day of thy creation, is indeed a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob. On it sentence is pronounced upon countries for war or peace, for famine or abundance. On this day mortals are recorded for life or death. Who is not called to account on this day? Indeed, the record of every person is set before thee; man's acts and movements, designs and impulses are noted.

Happy is the man who does not forget thee, who gains courage in thee. Those who seek thee shall never stumble, those who trust in thee shall never be disgraced, for thou dost remember and search everyman's deeds. Also Noah didst thou remember graciously, granting him merciful aid when thou didst send the flood to destroy all creatures because of their evil doings. Because of his record that came to thee, Lord our God, thou didst make his descendants as numerous as the dust of the earth, as the sand of the sea.

אֲרַשָׁה is a rare word. It occurs only once in the Bible (Psalm 21:3), where the phrase **אֲרַשָׁה שְׂמַחַי** is used as a parallelism and equivalent of the phrase **לִבִּי תִאֲוָה לִבִּי** ("his heart's desire") and has been widely rendered "the request of his lips".

According to Ibn Ezra, in his book **צוּחַת** (page 83), the phrase **יִעָרֵב לְמִנִּיךְ** should be corrected to read **תִּעָרֵב עֲלֶיךָ**, similar to **יִעָרֵב עָלַי שִׁחִי** (Psalm 104:34).

תבל, וצאצאיו כחול היים, כפתוב בתורתך: ויזכר אלהים את גת, ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה, ויעבר אלהים רוח על הארץ, וישבו המים.

ונאמר: וישמע אלהים את נאקתם, ויזכר אלהים את בריתו את אברהם, את יצחק ואת יעקב. ונאמר: וזכרתי את בריתי יעקב, ואף את בריתי יצחק, ואף את בריתי אברהם אזכר, והארץ אזכר. ויבדברי קדשה כתוב לאמר: זכר עשה לנפלאותיו, חנון ורחום יי. ונאמר: טרף נתן ליראיו, יזכר לעולם בריתו. ונאמר: ויזכר להם בריתו, וינחם ברב חסדיו. ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר: הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר, כה אמר יי, זכרתי לך חסד נעוריה, אהבת כלולתיך, לכתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה. ונאמר: וזכרתי אני את בריתי אותך בימי נעוריה, ונקימותי לך ברית עולם. ונאמר: הבן נקיר לי אפרים, אם ילד שעשועים, כי מדי דברי בו זכר אזכרנו עוד, על בן המו מעי לו, רחם ארחמנו, נאם יי.

אלהינו ואלהי אבותינו, זכרנו בזכרון טוב לפניה, ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי קדם. חכר-לנו, יי אלהינו, את הברית ואת החסד, ואת השבעה אשר נשבעת לאברהם אבינו בהר המריה. וחראה לפניה עקדה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח, וכבש רחמיו לעשות רצונה בלבב שלם. בן יכבשו רחמיה את בעסה מעלינו, ובטובה הגדול ישוב חרון אפה מעמך ומעירך ומנחלתך. וקיים-לנו, יי אלהינו, את הדבר שהבטחתנו בתורתך, על ידי משה עבדך, מפני כבודך, כאמור: וזכרתי

It is written in 'thy Torah: God remembered Noah and all the animals that were with him in the ark; God made a wind blow over the earth and the waters abated.¹

God heard their moaning; God remembered his covenant with Abraham, Isaac, and Jacob.²

I will remember my covenant with Jacob; also my covenant with Isaac and my covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.³

In thy Holy Scriptures it is written: Gracious and merciful is the Lord, who has made his wonders to be remembered.⁴

He provides food for those who revere him; he remembers his covenant forever.⁵

For their sake, he remembered his covenant and relented in his abundant kindness.⁶

By thy servants the prophets it is written: Go and proclaim this message in the hearing of Jerusalem: Thus says the Lord, I remember your youthful devotion, the love of your bridal days, how you followed me through the wilderness, through a land unsown.⁷

I will remember the covenant I made with you in the days of your youth; I will establish an everlasting covenant with you.⁸

Is it because Ephraim is my favorite son, my beloved child? As often as I speak of him I remember him fondly. My heart yearns for him, I will have pity on him, says the Lord.⁹

Our God and God of our fathers, remember us favorably and visit us with merciful deliverance from the eternal high heavens. Remember in our favor, Lord our God, the covenant, the kindness, and the solemn promise which thou didst make to our father Abraham on Mount Moriah; be mindful of the time when our father Abraham bound his son Isaac on the altar, suppressing his compassion that he might do thy will wholeheartedly. May thy mercy likewise hold back thy anger from us; in thy great goodness, may thy wrath turn away from thy people, thy city, thy land, thy heritage. Fulfill, Lord our God, what thou hast promised us in thy Torah through Moses thy servant: "In their favor I will remember

¹Genesis 8:1. ²Exodus 2:24. ³Leviticus 26:42. ⁴Psalms 111:4-5; 106:45.
⁵Jeremiah 2:2. ⁶Ezekiel 16:60. ⁷Jeremiah 31:19.

לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים, אֲנִי יְיָ. כִּי זוֹכָר כָּל
הַנְּשָׁכָחוֹת אֹתָהּ הוּא מַעֲוֹלָם, וְאִין שְׂכָחָה לְפָנַי כִּסּא כְבוֹדָה.
וַעֲקַדְתָּ יִצְחָק לְזַרְעוֹ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
זוֹכֵר הַבְּרִית.

Shofar-sounding is omitted on Sabbath.

תקיעה שברים תרועה תקיעה

תקיעה שברים תקיעה

תקיעה תרועה תקיעה

Congregation:

הַיּוֹם הֵרַת עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יִצְוֵי עוֹלָמִים,
אִם כְּבָנִים אִם בְּעֶבְדִים. אִם כְּבָנִים, רַחֲמֵנוּ בְּרַחֲמֵי אָב עַל
בָּנִים; וְאִם בְּעֶבְדִים עֵינֵינוּ לָךְ תְּלִיּוֹת, עַד שֶׁתִּחַנְּנוּ וְתוֹצִיא
כָּאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אִיוֹם קְדוֹשׁ.

On Sabbath omit:

אַרְשֶׁת שְׂפָתֵינוּ יַעֲרַב לְפָנֶיךָ, אֵל רַם וְנִשְׂאָ, מִבֵּין וּמֵאֲזִין,
מִבֵּיט וּמִקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעָתֵנוּ; וְתִקַּבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן
סֵדֶר זְכוֹנוֹתֵינוּ.

אַתָּה נְגִלְיָת בַּעֲנַן כְּבוֹדָךָ, עַל עַם קְדוֹשְׁךָ, לְדַבֵּר עִמָּם. מִן
הַשָּׁמַיִם הַשְּׂמַעְתָּם קוֹלְךָ, וְנְגִלְיָת עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טְהוֹר. גַּם
כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ חָל מִפְּנֵיךָ, וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִפְּנֵיךָ,
בְּהַגְלוֹתְךָ מִלְּפָנֶיךָ עַל הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תוֹרָה וּמִצְוֹת,
וּתְשַׁמְעֵם אֶת הוֹד קוֹלְךָ, וְדַבְּרוֹת קְדוֹשָׁה מִלְּהַבּוֹת אֵשׁ.
בְּקִלְתָּ וּבְרַקִּים עֲלֵיהֶם נְגִלְיָת, וּבְקוֹל שִׁפָּר עֲלֵיהֶם הוֹפְעָתָ,

the covenant made with their ancestors, whom I brought out of the land of Egypt in sight of the nations, to be their God; I am the Lord."¹

Thou who dost remember all forgotten things, for there is no forgetting before thy throne of glory, mayest thou on this day mercifully remember the binding of Isaac in favor of his descendants. Blessed art thou, O Lord, who dost remember the covenant.

Shofar-sounding is omitted on Sabbath.

TEKIAH SHEVARIM TERUAH TEKIAH

TEKIAH SHEVARIM TEKIAH

TEKIAH TERUAH TEKIAH

Congregation:

Today is the birthday of the world; today all mankind is judged whether as children or as servants. If as children, have mercy on us as a father has mercy on his children; if as servants, our eyes beseech thee to be gracious to us and pronounce our sentence clear as light, O thou who art revered and holy.

On Sabbath omit:

May the request of our lips win thy favor, most high and exalted God, who dost perceive and hear our sounding the shofar. Accept graciously our recital of *Zikhronoth*.

Thou didst reveal thyself in thy cloud of glory to speak to thy holy people. Thou didst make them hear thy voice from heaven, revealing thyself to them in pure clouds. The whole world trembled at thy presence, creation shook in awe before thee, when thou, our King, didst reveal thyself on Mount Sinai to impart to thy people the Torah and the commandments, letting them hear thy majestic voice, thy holy words out of flashes of fire. Amid thunder and lightning didst thou reveal thyself to them, amid the blasting of the shofar didst thou appear to them.

¹*Leviticus 26:45.*

בפתחוב בתורתך: ויהי ביום השלישי בהית הפקר, ויהי קלת
 וברקים, וענן כבד על ההר, וקול שפר חזק מאד, ויחרד
 כל העם אשר במחנה. ונאמר: ויהי קול השפר הולך וחזק
 מאד, משה ידבר והאלהים יעננו בקול. ונאמר: וכל העם
 ראים את הקולת, ואת הלפידם, ואת קול השפר, ואת ההר
 עשן; וירא העם ויגעו ויעמדו מרחוק.

ובדברי קדשך פתוב לאמר: עלה אלהים בתרועה, יי
 בקול שופר. ונאמר: בחדצרות וקול שופר הריעו לפני
 המלך יי. ונאמר: תקעו בחדש שופר, בפסח ליום חגנו. כי
 חק לישראל הוא, משפט לאלהי יעקב. ונאמר: הללויה,
 הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו. הללוהו בנבורתיו,
 הללוהו כרב גדלו. הללוהו בתקע שופר, הללוהו בנגבל
 וכנור. הללוהו בתוף ומחול, הללוהו במנים וענב. הללוהו
 בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה. כל הנשמה תהלל
 יה, הללויה. ועל ידי עבדיך הנביאים פתוב לאמר: כל
 ישבי תבל ושכני ארץ, בנושא נס הרים תראו, ובתקע שופר
 תשמעו. ונאמר: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, וקאו
 האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים, והשתחוו ליי
 בהר הקדש בירושלים. ונאמר: ויי עליהם יראה, ויצא
 כפרק חצו; ואדני אלהים בשופר יתקע, והלך בסערות
 תימו. יי צבאות יגן עליהם. כן תגן על עמך ישראל בשלומך.

קול השופר הולך וחזק (Exodus 19:19) is explained by Rashi: "When a man blows a trumpet, the longer he blows the weaker the sound grows; but the shofar-blast on Mount Sinai grew louder and louder so as to get the ears of the people gradually attuned to what they might hear." According to Ibn Ezra, God arranged it so that the people might not be terror-stricken.

It is written in thy Torah: On the third day, in the morning, there was thunder and lightning, a dense cloud over the mountain, and a loud shofar blast; all the people in the camp trembled.¹

The shofar blast grew louder and louder; Moses spoke, and God answered him.²

When the people saw all the thunder and lightning, the blasting of the shofar and the mountain in smoke, they trembled and stood far back.³

In thy Holy Scriptures it is written: God ascended amid the blasting of the trumpet; the Lord revealed himself amid the sound of the shofar.⁴

With trumpets and the sound of the shofar, shout praise before the King, the Lord.⁵

Sound the shofar at the new moon, the time designated for our festival day. This is a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob.⁶

Praise the Lord! Praise God in his sanctuary; praise him in his heaven of glory. Praise him for his mighty deeds; praise him for his abundant greatness. Praise him with the blast of the shofar; praise him with the lute and harp. Praise him with drum and dance; praise him with strings and flute. Praise him with resounding cymbals; praise him with clanging cymbals. Let everything that has breath praise the Lord. Praise the Lord!⁷

By thy servants the prophets it is written: All who inhabit the world, all who dwell on earth, look when the signal is raised on the mountains, hark when the shofar is sounded.⁸

On that day a great shofar shall be sounded; those who were lost in the land of Assyria and those who were cast away in the land of Egypt shall come and worship the Lord on the holy mountain at Jerusalem.⁹

The Lord shall appear over them; his arrow shall go forth like lightning. The Lord God shall sound the shofar and march amid the storms of the south. The Lord of hosts shall defend them.¹⁰ O shield thy people Israel with thy peace.

¹⁻³Exodus 19:16; 19:19; 20:15. ⁴⁻⁶Psalms 47:6; 98:6; 81:4-5. ⁷Psalms 150.
⁸⁻⁹Isaiah 18:3; 27:13. ¹⁰Zechariah 9:14-15.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ, וְשֵׂא
 נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ, וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפֹוצוֹתֵינוּ
 בְּגֵס מִיַּרְבְּתֵי אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירָךָ בְּרַחֲמֶיךָ, וְלִירוּשָׁלָיִם
 בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קְרָבֹת
 חוֹבוֹתֵינוּ בְּמִצְוֶה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִפִּי
 כְּבוֹדְךָ, כְּפָאֵמֹר:

וּבַיּוֹם שִׂמְחַתְכֶם, וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם, וּתְקַעְתֶּם
 בְּחִצְצָרַת עַל עַלְתֵיכֶם וְעַל זְכוּיֵי שְׁלֹמֵיכֶם; וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן
 לְפָנֵי אֱלֹהֵיכֶם, אָנֹכִי יי אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר,
 וּמֵאֲזִין תְּרוּעָה, וְאִין דְּוֹמָה לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹמֵעַ קוֹל
 תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

Shofar-sounding is omitted on Sabbath.

תְּקִיעַת שְׁבָרִים תְּרוּעַת תְּקִיעָה
 תְּקִיעַת שְׁבָרִים תְּקִיעָה
 תְּקִיעַת תְּרוּעַת תְּקִיעַת גְּדוּלָה

Congregation:

הַיּוֹם הִרַת עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים,
 אִם כְּבָנִים אִם בְּעַבְדִּים. אִם כְּבָנִים, רַחֲמֵנוּ בְּרַחֲמֵי אָב עַל
 בָּנִים; וְאִם בְּעַבְדִּים עֵינֵינוּ לָךְ תְּלִיּוֹת, עַד שִׁתְּחַנְּנוּ וְתוֹצִיא
 כְּאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אִיּוֹם קָדוֹשׁ.

On Sabbath omit:

אֲרֻשֶׁת שְׁפָתֵינוּ יַעֲרַב לְפָנֶיךָ, אֵל רָם וְנֹשָׂא, מִבֵּין וּמֵאֲזִין,
 מִבֵּית וּמִקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעָתֵנוּ; וּתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן
 סֹדֵר שׁוֹפְרוֹתֵינוּ.

Reader:

רְצֵה, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְחַפְלָתָם; וְהָשִׁב אֶת

Our God and God of our fathers, sound the great shofar for our freedom; raise the signal to bring our exiles together; draw our scattered people together from among the nations; assemble our dispersed from the uttermost parts of the earth. Bring us to Zion thy city singing, to Jerusalem thy sanctuary with everlasting joy. There we will prepare in thy honor our offerings, as prescribed in thy Torah through thy servant Moses:

On your day of celebration, on your feasts and new moon festivals, you shall sound the trumpets over your offerings; they shall be a reminder for you before your God; I am the Lord your God.¹

There is none like thee, who hearest the voice of the shofar and givest ear to its sound. Blessed art thou, O Lord, who dost listen mercifully to the shofar sounded by thy people Israel.

Shofar-sounding is omitted on Sabbath.

TEKIAH SHEVARIM TERUAH TEKIAH

TEKIAH SHEVARIM TEKIAH

TEKIAH TERUAH TEKIAH GEDOLAH

Congregation:

Today is the birthday of the world; today all mankind is judged whether as children or as servants. If as children, have mercy on us as a father has mercy on his children; if as servants, our eyes beseech thee to be gracious to us and pronounce our sentence clear as light, O thou who art revered and holy.

On Sabbath omit:

May the request of our lips win thy favor, most high and exalted God, who dost perceive and hear our sounding the shofar. Accept graciously our recital of *Shofaroth*.

Reader:

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; ac-

¹Numbers 10:10.

הַעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלֹתָם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

When *kohanim* chant the priestly blessing:

Congregation:

וְתֵעָרֵב עֲלֶיךָ עֲתִירְתָנוּ בְּעוֹלָה וּבְקָרְבָן; אָנָּה, רַחוּם,
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הֲשֵׁב שְׂכִינְתְּךָ לְצִיּוֹן עִירְךָ, וְסִדֵּר הַעֲבוּדָה
לִירוּשָׁלַיִם. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, וְשֵׁם
נִעֲבָדְךָ בִּירְאָה בְיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְדָמוֹנֵיֹת.

Reader:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, שְׂאוֹתְךָ לְבָדְךָ בִּירְאָה נִעֲבוּד.

When *kohanim* do not chant the priestly blessing:

(וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,

הַמַּחֲזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.)

Congregation:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ
אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בְּשָׂר,
יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שֶׁהֲחַיֵּיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲנִינוּ וְתַקְּיָנוּ,
וְתַאֲסֹף גְּלוּתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קְדֻשָּׁה לְשֹׁמֵר חֻקֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבָדְךָ בְּלִבָּב
שְׁלָם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
בְּרוּךְ אַל תְּהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר תַּחֲנִינוּ, מְגֹן
יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
תַּחֲנִינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדָּוֹת לָךְ, וְעַל
נְסִיךְ שְׂבָבְךָ יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָבְךָ
עַתָּה, עָרֵב וּבָקֵר וְצָהָרִים.
הַטּוֹב כִּי לֹא כָּלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֻסְדֶיךָ,
מֵעוֹלָם קִיַּיְנוּ לָךְ.

cept Israel's offerings and prayer with gracious love. **May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.**

When kohanim chant the priestly blessing:

Congregation:

May our prayer please thee as burnt-offering and sacrifice. Merciful God, in thy abundant love restore thy divine presence to Zion, and the order of service to Jerusalem. May our eyes behold thy return in mercy to Zion. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years.

Reader:

Blessed art thou, O Lord, whom alone we serve with reverence.

When kohanim do not chant the priestly blessing:

(May our eyes behold thy return in mercy to Zion. **Blessed art thou, O Lord, who restorest thy divine presence to Zion.**)

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

Congregation:

We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.

מרים דרבן is a composite of variants suggested by several rabbis of the Talmud (Sotah 40a).

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך, מלבנו, תמיד לעולם ועד.

Congregation and Reader:

אָבִינוּ מִלְבָּנוּ, זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ בְּעֶסְךָ, וְכִלֵּה דָבָר
וְהִרְבֵּה, וְרָעַב וּשְׂבִי, וּמִשְׁחִית וְעוֹן, וּשְׂמַד וּכְזוּפָה, וּפְנַע רַע
וְכָל מַחֲלָה, וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִטְטָה, וְכָל מִיַּי פְּרַעַנְיוֹת, וְכָל
גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאֵת חַנּוּם, מִמְּעַלְּנוּ וּמִמַּעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

Congregation and Reader:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמְתָּהּ, הָאֵל,
יְשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֶלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלֵךְ נֶאֱדָה
לְהוֹדוֹת.

When *kohanim* do not chant the priestly blessing:

(אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּת הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֵן וּבְנָיו,
פְּהַנִּים עִם קְדוּשָׁתְךָ, כְּאֲמֹר: יְבָרְכֵךָ יי וַיִּשְׁמְרֵךָ. יֵאָר יי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיַּחַנֶּךָ. יִשָּׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.)

When *kohanim* chant the priestly blessing:

Congregation:

יְהִי רַצוֹן מִלְפָּנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּהַר
הַבְּרַכָּה הַזֹּאת שְׂצוּיֹת לְבָרְךָ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרַכָּה שְׁלֵמָה,
וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מְכַשׁוּל וְעוֹן מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וישאת כמים, known as *brisat kaminim*, was part of the daily service in the Temple. Every morning and evening, before the thank-offering, the priests raised their hands aloft and pronounced the priestly blessing from a special

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Congregation and Reader:

Our Father, our King, remember thy compassion and suppress thy anger; remove pestilence and sword, famine and plunder, destruction and iniquity, plague and misfortune, all disease and obstruction, all persecution and baseless enmity, from us and from all thy people of the covenant.

Congregation and Reader:

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

When kohanim do not chant the priestly blessing:

(Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, as it is said: "May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and give you peace.")¹

When kohanim chant the priestly blessing:

Congregation:

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that this blessing which thou hast commanded to pronounce upon thy people Israel may be a perfect blessing, forever free from stumbling and iniquity.

platform (דוכן); hence the term "duchenen." The introductory prayer (יהי רצון) and the concluding prayer recited by the *kohanim* are given in the Talmud (Sotah 39b).

¹Numbers 6:24-26.

Reader:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבֹדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֹן וּבְגִי

כֹּהֲנִים

Congregation:

עִם קְרוֹשָׁה, כְּאֲמֹר.

Kohanim:

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֹךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ
בְּקִדְשָׁתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

Congregation:

Kohanim:

יְבָרְכֶךָ יי מְצִיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
יְהִי הַהוּא יי אֲדוֹנֵינוּ, מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ.
וַיִּשְׁמְרֶךָ. שְׁמֵרְנִי, אֵל, כִּי חִסִּיתִי בְּךָ.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שְׁלֶךְ וְחִלּוּמוֹתֵי שְׁלֶךְ; חִלּוּם חִלְמֹתַי
וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
שִׂיְהִיו כָּל חִלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, בֵּין שְׁחִלְמֹתַי
עַל עֲצָמַי וּבֵין שְׁחִלְמֹתַי עַל אַחֲרָיִם וּבֵין שְׁחִלְמוֹ אַחֲרָיִם עָלַי;
אִם טוֹבִים הֵם, חֲזַקְמָם וְאִמְצָם, וְיִתְקַיְמוּ בִּי וּבְהֵם בְּחִלּוּמוֹת
שְׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק; וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה, רְפֹאֵם בְּחִזְקֵיהֶם מְלֹךְ
יְהוּדָה מִחֲלִיּוֹ, וּבְמַרְיָם הַנְּבִיאָה מְצַרְעֵתָהּ, וּבְנַעֲמָן מְצַרְעֵתוֹ,
וּבְכַמֵּי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וּבְכַמֵּי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע.
וּבְשֵׁם שְׁהַפְכָתָ אֶת קַלְלַת בַּלְעָם הַרְשָׁע מִקַּלְלָה לְבִרְכָה, בֵּן
תְּהַפֵּךְ כָּל חִלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, וְחִשְׁמְרֵנִי
וְחִתְּנֵנִי וְתַרְצֵנִי. אָמֵן.

Reader:

Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons

THE KOHANIM—

Congregation:

THY HOLY PEOPLE.

Kohanim:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with the holiness of Aaron, and commanded us to bless thy people Israel with love.

*Kohanim:**Congregation:*

יְבָרֶכְךָ יְיָ: May the Lord, who made heaven and earth, bless you from Zion.

יְיָ: Lord our God, how glorious is thy name over all the world!

יְיָ שְׁמֵךְ: Protect me, O God, for I place my trust in thee.¹

Lord of the universe, I am thine and my dreams are thine. I have dreamt a dream and I do not know what it is. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, to confirm all good dreams concerning myself and all the people of Israel for happiness; may they be fulfilled like the dreams of Joseph. But if they require amending, heal them as thou didst heal Hezekiah king of Judah from his illness, Miriam the prophetess from her leprosy and Naaman from his leprosy. Sweeten them as the waters of Marah were sweetened by Moses, and the waters of Jericho by Elisha. Even as thou didst turn the curse of wicked Balaam into a blessing, mayest thou turn all my dreams into happiness for myself and for all Israel. Protect me; be gracious to me and favor me. Amen.

¹*Psalms* 134:3; 8:10; 16:1.

יָאֵר אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ; יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סִלָּה.
 יְהוָה יי, יי, אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאַמֶּת.
 פָּנָיו אֵלֵי וְחַנּוּנִי, כִּי יַחֲדֵד וְעַנֵּי אֲנִי.
 אֲלִיךָ, יי, נִכְפְּשֵׁי אִשָּׁא.
 וַיַּחַנְךָ. הִנֵּה כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֵל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֵל
 יַד גְּבוּרָתָהּ, כֹּן עֵינֵינוּ אֵל יי אֱלֹהֵינוּ עַד שְׂיִחַנְנוּ.
 רבונו של עולם...

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יי, וַצְדִקָּה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ. וּמֵצֵא חַן
 וְשִׁבְלֵי טוֹב כְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.
 יְהוָה יי, חַנּוּן, לָךְ קוֹיֵנוּ, הִנֵּה זְרָעִים לְבָקָרִים, אַף יִשׁוּעַתְנוּ
 בְּעֵת צָרָה.
 פָּנָיו אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִפְּנֵי מִיּוֹם צָר לִי; הִטָּה אֵלֵי אֲזוּגָךָ,
 בְּיוֹם אֶקְרָא מִהֵרָ עֲנֵנִי.
 אֲלִיךָ נִשְׂאֵתִי אֶת עֵינֵי, הַיִּשְׁבִּי בַשָּׁמַיִם.
 וַיִּשֶׂם יְשִׂם אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי אֶבְרַכֶּם.
 לָךְ יי, הַגְדֵּלָה וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִחַ וְהַהוֹדָה,
 כִּי כָל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ; לָךְ, יי, הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנַּשֵּׂא
 לְכָל לְרֹאשׁ.

שְׁלוֹם. שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב, אָמַר יי, וּרְפָאתֵינוּ.
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן
 קִרְשֵׁת חֲסָדֶיךָ וְגִדְלֵה רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים, וְלִמְעַן טְהַרֵּת שְׁמֶךָ
 הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, כֹּן עֲשָׂרִים וְשֵׁתִים אוֹתֵינוּ, הַיּוֹצֵא

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ is taken from *שערי ציון*, a collection of prayers and customs published by Rabbi Nathan Hanover in the seventeenth century. The four mystifying words *מסתתם, מסתתים, דיונסים, דינסים*, which are often inserted in this passage, allude to specific phrases and words that are contained therein, namely: *מסתם, מסתתם, מסתתם, מסתתם*. For *מסתם-מסתתם*, see Ginzberg, *Legends*, V, 329. The word *דיונסים* seems to signify *God's miracles* (דיו-שדי).

יָאֵר May God be gracious to us and bless us and countenance us.

יְיָ It is the Lord, the Lord, a God merciful and gracious, slow to anger, rich in kindness and faithfulness.

פָּנָיו Turn to me and be gracious to me, for I am lonely and afflicted.

אֵלֶיךָ Towards thee I direct my desire.

יְיָ הַיְחַנְּנֵנוּ As the eyes of servants look to the hand of their master, and as a maid's eyes to the hand of her mistress, so our eyes look to our God, till he take pity on us.¹

Lord of the universe . . .

יְשֻׁבֵנוּ He will receive a blessing from the Lord, and justice from God his Deliverer. You shall find favor and good will with God and man alike.

יְיָ O Lord, be gracious to us; we have waited for thee; be thou their strength every morning, our salvation in time of distress.

פָּנָיו Hide not thy face from me in my day of trouble; incline thy ear to me; answer me speedily when I call.

אֵלֶיךָ To thee I raise my eyes, O thou who art enthroned in heaven.²

יְשֻׁבֵנוּ So shall they put my name upon the children of Israel, and I will bless them.

לְךָ Thine, O Lord, is the greatness, the power, the glory, the triumph, and the majesty; for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all.

שְׁלוֹם "Peace, peace, to the far and the near," says the Lord, "I will heal him."³

May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, to act for the sake of thy holy kindness and thy widespread abundant mercy. For the sake of the purity of thy great, mighty and revered

¹Psalms 67:2; Exodus 34:6; Psalms 25:16; 25:1; 123:2. ²Psalms 24:5; Proverbs 3:4; Isaiah 33:2; Psalms 102:3; 123:1. ³Numbers 6:27; I Chronicles 29:11; Isaiah 57:19.

מן הפסוקים של ברכת כהנים האמורה מפי אהרן ובניו
 עם קדושה, שתהיה קרוב לי בקראי לה. ויהיו דברי נשמעים
 לעבודתך, ותשמע תפילתי נאקתי ונאקתי תמיד בשם
 ששמעת אנחת יעקב תמימה, הנקרא איש תם. ותתן לי
 ולכל נפשות ביתי מזונותינו ופרנסתנו ברוח ולא בצמצום,
 בהתר ולא באסור, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה,
 בשם שנתת פסת לחם לאכל ובגד ללבוש ליעקב אבינו,
 הנקרא איש תם. ותתנו לאהבה, לחן ולחסד ולרחמים
 בעיניך ובעיני כל רואינו בשם שנתת את יוסף צדיקה, בשעה
 שהלבישו אביו בתנת פסים, לחן ולחסד ולרחמים בעיניך
 ובעיני כל רואיו. ותעשה עמי נפלאות ונסים ולטובה אות
 ותציליני בדרך, ותן בלבי בינה להבין, להשביל ולקיים
 את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיה, ותצילני משניאות.
 ותטהר רעיוני ולבי לעבודתך וליראתך, ותאריך ימי

FOR PARENTS

FOR FAMILY

(ימי אשתי ובני ובנותי) (ימי אבי ואמי)

בטוב ובנעימות, ברב עז ושלוש, אמן.

אדיר במרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמך שלום; יהי
 רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל חיים וברכה
 למשמרת שלום.

Kohanim:

רבונו של עולם, עשינו מה שנגרף עלינו; אף אתה עשה
 עמנו כמו שהבטחתנו. השקיפה ממעון קדשך, מן השמים,
 וברך את עמך את ישראל, ואת האדמה אשר נתת לנו,
 כאשר נשבעת לאבותינו, ארץ זבת חלב ודבש.

name that is contained in the priestly blessing spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, be thou near to me when I call upon thee. May my words be heard that I may worship thee; ever hear my prayer as thou didst hear the prayer of Jacob whose faith in thee was perfect.

Grant me and all my family a generous, honest and congenial living derived from thy own generous hand, as thou didst grant food and clothing to our father Jacob who was a man of perfect faith. Favor us with thy lovingkindness and mercy, and the goodwill of all the people we meet, as thou didst favor thy righteous Joseph when his father invested him with a colorful tunic. Grant me thy wondrous deeds, a bounteous token, and prosper my ways. Inspire me to understand and discern and fulfill all thy Torah and its implications. Save me from errors and purify my thinking that I may serve thee. Prolong my life and the life of all my family amidst abundant happiness, strength and peace. Amen.

Supreme and mighty art thou on high; thou art peace and thy name is Peace. May it be thy will to grant life and blessedness and enduring peace to us and to all thy people, the house of Israel.

Kohanim:

Lord of the universe, we have performed what thou hast decreed for us; do thou, too, fulfill what thou hast promised us. "Look down from heaven, thy holy habitation, and bless thy people Israel and the land thou hast given us—as thou didst promise to our fathers—a land abounding in milk and honey."¹

הַיְהוָה מִן הַמְּסוּקִים that is, God's name consisting of twenty-two letters (as many as in the Hebrew alphabet) is implied in the priestly blessing, according to kabbalistic works. The Talmud (Kiddushin 71a) speaks of two names, consisting of twelve and forty-two letters, respectively. Whereupon Maimonides writes: "Every intelligent person knows that one word of forty-two letters is impossible; but it was a phrase of several words that had such a meaning as to convey a correct notion of the essence of God" (*Guide*, I, 62). The Kabbalah describes this name in fourteen words, each of which represents the initials of three divine attributes, as for example, אב"י, יח"ץ, קר"ע, שט"ן, meaning: אל ברוך נהול, יוצר תקפי צדיק, קדוש רם עלין, שר טוב נגיד

¹*Deuteronomy* 26:15.

Reader:

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ, בְּלִנּוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנִיָּה.
 כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּה נִתְתָּ לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הַזֹּרֵת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה, וּרְחֻמִּים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
 אֶת עַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ.

Congregation and Reader:

בְּסִפּוּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרָנְסָה טוֹבָה, נִזְכֵּר וְנִכְתָּב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.
 וְנֵאמַר: כִּי בִי יִרְבוּ יְמֶיךָ, וְיוֹסִיפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים. לְחַיִּים
 טוֹבִים תִּכְתְּבֵנוּ, אֱלֹהִים חַיִּים. כְּתֹבֵנוּ בְּסִפּוּר חַיִּים, בְּכַתּוּב:
 וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

The ark is opened.

Responsively

אָמֵן.	הַיּוֹם תֵּאמְצֵנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תְּבָרְכֵנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תַּגְדֵּלְנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּדְרֹשְׁנוּ לְטוֹבָה
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּכְתְּבֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּקְבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתְנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּשְׁמַע שְׁוַעֲתָנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּתְמַכְּנוּ בִּימִין צַדִּיקָךְ

The ark is closed.

הַיּוֹם תֵּאמְצֵנוּ is the remainder of a complete alphabetical acrostic which must have consisted of at least twenty-two lines. Some Maḥzor editions have nine lines. The Heidenheim edition includes this line: הַיּוֹם תִּחְרַשׁ עָלֵינוּ שְׁנֵי טוֹבָה.

Reader:

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

Congregation and Reader:

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace.

It has been said: "Through me shall your days be multiplied, and the years of your life shall be increased."¹ Inscribe us for a happy life, O living God; inscribe us in the book of life, as it is written: "You who cling to the Lord your God are all alive today."²

*The ark is opened.**Responsively*

Strengthen us today.	<i>Amen.</i>
Bless us today.	<i>Amen.</i>
Exalt us today.	<i>Amen.</i>
Seek our happiness today.	<i>Amen.</i>
Inscribe us for a happy life today.	<i>Amen.</i>
Accept our prayer graciously today.	<i>Amen.</i>
Hear our cry today.	<i>Amen</i>
Sustain us with thy vigorous aid today	<i>Amen.</i>

The ark is closed.

¹Proverbs 9:11. ²Deuteronomy 4:4.

בִּהְיוֹם הַזֶּה תִּבְיָאֲנוּ שְׁשִׁים וּשְׁמֹתַיִם בְּבִנְיַן שָׁלָם, בְּפִתּוּב
עַל יַד נְבִיאָה: וְהִבְיָאוּתַיִם אֶל הַר קֹדֶשׁ, וְשִׁמְחֹתַיִם בְּבֵית
תְּפִלָּתִי, עוֹלִתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרִצּוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית
תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים. וְנֹאמַר: וַיְצַוֵּנוּ יי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה, לְיִרְאָה אֶת יי אֱלֹהֵינוּ, לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים,
לְחַיּוּתֵנוּ בִּהְיוֹם הַזֶּה. וְנֹאמַר: וַיְדַקֶּה תְּהִיָּה לָנוּ, כִּי נִשְׁמַר
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יי אֱלֹהֵינוּ, כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ.
וַיְדַקֶּה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם יְהִי לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל
עַד הָעוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֹדֶשׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעָלָא לְעָלָא
מִן כָּד בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחְמָתָא, דְאִמְרוּן בְּעֵלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אָבוּהוֹן
דִּי בְשִׁמְיָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא, וְחַיִּים, עָלְיֵנוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלְיֵנוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

As of this day cause us to rejoice in a restored Jerusalem, as it is written by thy prophet: "I will bring them to my holy mountain and make them joyful in my house of prayer; their offerings shall be accepted on my altar; my temple shall be called a house of prayer for all nations."¹ And it has been said: "The Lord commanded us to observe all these laws, to revere the Lord our God for our own lasting good, that he might keep us alive, as at this day. It will be the saving of us if we faithfully keep this commandment in the sight of the Lord our God, as he has commanded us."² May we and all Israel forever enjoy blessedness and mercy, life and peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

לעלא לעלא is said between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*; otherwise only *לעלא* is said. In some rituals *לעלא* is repeated throughout the year. *לעלא לעלא* is the Targum's rendering of *מעלה מעלה* (Deuteronomy 28:43).

נחמתא ("consolations"), occurring in the Kaddish as a synonym of praise, probably refers to prophetic works such as the Book of Isaiah, called Books of Consolation, which contain hymns of praise as well as Messianic prophecies.

¹Isaiah 56:7. ²Deuteronomy 6: 24-25.

קנה אל יי, חזק ונאמץ לבנה, וקנה אל יי. אין קדוש פיי,
 כי אין בלחה, ואין צור באלהינו. כי מי אלוה מבצעדי יי,
 ומי צור זולתי אלהינו.

אין באלהינו, אין באדונינו, אין במלכנו, אין במושיענו.
 מי באלהינו, מי באדונינו, מי במלכנו, מי במושיענו.
 נודה לאלהינו, נודה לאדונינו, נודה למלכנו, נודה למושיענו.
 ברוך אלהינו, ברוך אדונינו, ברוך מלכנו, ברוך מושיענו.
 אתה הוא אלהינו, אתה הוא אדונינו, אתה הוא מלכנו, אתה
 הוא מושיענו.

אתה הוא שהקטירו אבותינו לפניה את קטרת הסמים.

סכח כריתות ו. א

פטום הקטרת: הצרי, והצפרן, החלבנה והלבונה, משקל
 שבועים שבועים מנה; מר וקציעה, שבילת נרד וברכס, משקל
 ששה עשר ששה עשר מנה; הקשט שנים עשר, וקלופה שלשה,
 וקנמון תשעה, ברית ברשינה תשעה קבין; יין קפריסין סאין
 תלתא וקבין תלתא; ואם אין לו יין קפריסין, מביא חמר
 חנרין עתיק; מלח סדומית רבע הקב; מעלה עשן כל שהוא.
 רבי נתן אומר: אף בפת הירדן כל שהוא. ואם נתן בה דבש,
 פסלה; ואם חסר אחת מכל ספגיה, חיב מיתה. רבן שמעון
 בן גמליאל אומר: הצרי אינו אלא שרף הנוסף מעצי הקטרף.

אמן forms the acrostic אמן אהא, ברוך אהא. Each of the three letters of
 אמן is repeated four times, totaling twelve. Rashi, in his *Siddur*, points out
 that אמן is recited on Sabbath and festivals, when the *Amidah* prayer
 is limited to seven benedictions instead of the nineteen benedictions contained
 in the regular *Shemoneh Esreh*, in order to bring the blessings to a total of
 nineteen. *En Keloheinu* was composed during the period of the Geonim.

Hope in the Lord; be strong and brave, and hope in the Lord. None is holy like the Lord; there is none but thee; no stronghold is steadfast like our God. For who is God but the Lord? Who is a stronghold but our God?¹

EN KELOHENU

There is none like our God; there is none like our Lord; there is none like our King; there is none like our Deliverer.

Who is like our God? Who is like our Lord? Who is like our King? Who is like our Deliverer?

Let us give thanks to our God; let us give thanks to our Lord; let us give thanks to our King; let us give thanks to our Deliverer.

Blessed be our God; blessed be our Lord; blessed be our King; blessed be our Deliverer.

Thou art our God; thou art our Lord; thou art our King; thou art our Deliverer.

Thou art he to whom our fathers offered the fragrant incense.

Talmud Kerithoth 6a

The incense was composed of balm, onycha, galbanum, and frankincense, seventy minas' weight of each; myrrh, cassia, spike-nard, and saffron, sixteen minas' weight of each; twelve minas of costus; three minas of an aromatic bark; nine minas of cinnamon; nine *kabs* of Karsina lye; three *seahs* and three *kabs* of Cyprus wine—if Cyprus wine could not be obtained, strong white wine might be substituted for it—a fourth of a *kab* of Sodom salt, and a minute quantity of *ma'aleh ashan* [a smoke-producing ingredient]. Rabbi Nathan says: A minute quantity of Jordan amber was also required. If one added honey to the mixture, he rendered the incense unfit for sacred use; and if he left out one of its required ingredients, he was subject to the penalty of death.

Rabban Simeon ben Gamaliel says: The balm required for the incense is a resin exuding from the balsam trees. The Karsina lye

¹*Psalm 27:14; I Samuel 2:2; Psalm 18:32.*

בְּרִית בְּרִשְׁיָנָה, שְׁשָׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפְרָן כְּדֵי שְׂתֵּהָא נְאָה; יִין
 קַפְרִיסִין, שְׁשֹׁרִין בּוּ אֶת הַצִּפְרָן כְּדֵי שְׂתֵּהָא עֲזָה. וְהָלֵא מִי
 רְגִלִים יָפִין לָהּ, אֶלָּא שְׂאִין מְכַנִּיסִין מִי רְגִלִים בְּעֲזָרָה מִפְּנֵי
 הַכְּבוֹד.

מסנה חסיד, ד

הַשִּׁיר שְׁהִיו הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים: לֵי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבְל
 וְיִשְׁבִּי בָּהּ.
 בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֶלְהִינוּ,
 הַר קָדְשׁוֹ.
 בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים: אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל, בְּקֶרֶב
 אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט.
 בְּרַבִּיעִי הָיוּ אוֹמְרִים: אֵל נִקְמוֹת יְיָ, אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ.
 בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים: הִרְגִּינוּ לְאֱלֹהִים עוֹזְנֵי, הִרְיֵעוּ
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.
 בַּשֵּׁשִׁי הָיוּ אוֹמְרִים: יְיָ מְלֹךְ, נְאוֹת לְבָשׁ; לְבָשׁ יְיָ, עַז הַתְּאֲזָר;
 אַף תִּבּוֹן תִּבְל, בַּל תִּמּוֹט.
 בַּשִּׁבְעִי הָיוּ אוֹמְרִים: מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. מִזְמוֹר שִׁיר
 לְעֵתִיד לְבָא, לְיוֹם שְׁפָלוּ שַׁבָּת וּמְנוּחָה, לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

מסכת מעילה כז, ב

תָּנָא רַבִּי אֶלְיָהוּ: כָּל הַשּׁוֹנֵה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם, מְבַטֵּחַ לוֹ
 שְׂהוּא בֶן עוֹלָם הָבָא, שְׁנַאֲמַר: הַלְכוֹת עוֹלָם לוֹ. אֵל תִּקְרָא
 הַלְכוֹת, אֶלָּא הַלְכוֹת.

דִּים שְׁכֵלו שַׁבַּת "the great Sabbath," a symbolic description of the world to come, a foretaste of which is offered by the weekly Sabbath.

was rubbed over the onycha to refine it; the Cyprus wine was used to steep the onycha in it so as to make it more pungent. Though *mei raglayim* might have been good for that purpose, it was not decent to bring it into the Temple.

Mishnah Tamid 7:4

Following are the psalms which the Levites used to recite in the Temple.

On Sunday they used to recite: "The earth and its entire contents belong to the Lord, the world and its inhabitants."¹

On Monday they used to recite: "Great is the Lord, and most worthy of praise, in the city of our God, his holy mountain."²

On Tuesday they used to recite: "God stands in the divine assembly; in the midst of the judges he gives judgment."³

On Wednesday they used to recite: "God of retribution, Lord God of retribution, appear!"⁴

On Thursday they used to recite: "Sing aloud to God our strength; shout for joy to the God of Jacob."⁵

On Friday they used to recite: "The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, he has girded himself with strength; thus the world is set firm and cannot be shaken."⁶

On the Sabbath they used to recite: "A song for the Sabbath day."⁷ It is a song for the hereafter, for the day which will be all Sabbath and rest in life everlasting.

Talmud Megillah 28b

It was taught in the school of Elijah: Whoever studies traditional laws every day is assured of life in the world to come, for it is said: "His ways are eternal."⁸ Read not here *halikhoth* [ways] but *halakhoth* [traditional laws].

תנא רבי אליהו, a midrashic collection of mysterious authorship, consists of two parts: *Seder Eliyyahu Rabba* (thirty-one chapters) and *Seder Eliyyahu Zuta* (twenty-five chapters). According to the Talmud (Kethuboth 106a), Elijah frequently visited Rabbi Anan (third century) and taught him *Seder Eliyyahu*. This work, which has been named "the jewel of aggadic literature," repeatedly emphasizes the importance of diligence in the study of the Torah.

¹ Psalm 24. ² Psalm 48. ³ Psalm 82. ⁴ Psalm 94. ⁵ Psalm 81. ⁶ Psalm 93.
⁷ Psalm 92. ⁸ Habakkuk 3:6.

מסכת ברכות סד, א

אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא: תלמידי חכמים
 מרבים שלום בעולם, שנאמר: וכל בניה למודי יי, ורב שלום
 בניה. אל תקרא בניה, אלא בונה. שלום רב לאהבי תורתה,
 ואין למו מכשול. יהי שלום בחילה, שלנה בארמנותיה.
 Reader למען אחי ורעי, אדרבה נא שלום ביה. למען בית יי
 אלהינו, אבקשה טוב לך. יי עז לעמו יתן, יי יברך את עמו
 בשלום.

קדיש דרבנן

Mourners:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא כרעותה;
 וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון, ובחיי דכל בית ישראל,
 בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי.

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרום, ויתנשא ויתגדר,
 ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, בריך הוא, לעלא לעלא
 מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא,
 ואמרו אמן.

על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי
 תלמידיהון, ועל כל מן דעסקין באורייתא, די בארתא תרון
 ודי בכל אתר ואחר, יהא להון ולכון שלמא רבא, חנא
 וחסדא ורחמיו, וחיין אריבין, ומזוני ריחיי, ופרקנא מן קדם
 אבוהון דבשמאי וארעא, ואמרו אמן.

introduces a play on words, and is not intended as an emendation of the biblical text.

Talmud Berakhoth 64a

Rabbi Elazar said in the name of Rabbi Hanina: Scholars increase peace throughout the world, for it is said: "All your children shall be taught of the Lord, and great shall be the peace of your children."¹ Read not here *banayikh* [your children], but *bonayikh* [your builders—scholars are the true builders of peace].

Abundant peace have they who love thy Torah, and there is no stumbling for them. Peace be within your walls, and security within your palaces. In behalf of my brethren and friends, let me pronounce peace for you. For the sake of the house of the Lord our God, I will seek your good. The Lord will give strength to his people; the Lord will bless his people with peace.²

KADDISH D'RABBANAN

Mourners:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say. Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

[We pray] for Israel, for our teachers and their disciples and the disciples of their disciples, and for all who study the Torah, here and everywhere. May they have abundant peace, loving-kindness, ample sustenance and salvation from their Father who is in heaven; and say, Amen.

קריש דרבנן (Scholars' Kaddish) is recited after the reading of talmudic or midrashic passages. *על ישראל ועל רבנן* is a prayer for the welfare of the scholars.

¹ *Isaiah* 54:13. ² *Psalms* 119:165; 122:7-9; 29:10.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים טוֹבִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָה לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְחַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָמָה;
שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם, וְגִרְלָנוּ כְּכָל הַמּוֹנֵם. וְאִנְחָנוּ בּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מְלֶכֶה מְלָכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֲרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָרוֹ בְּשָׁמַיִם
מִמַּעַל, וְשִׁכְנִית עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד;
אָמֵת מְלָכְנוּ, אָפֶס זוֹלָתוֹ, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיִּדְעַת הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבָבָהּ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

עַל כֵּן נִקְוָה לָהּ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲזָה,
לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרְתוּן; לְתַקֵּן
עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת
אֱלֹהֵי כָּל רִשְׁעֵי אֲרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לָהּ
תִּכְרַע כָּל בְּרִיָּה, תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, יִכְרְעוּ
וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר יִתְּנוּ, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עַל מְלְכוּתְךָ,
וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמְּלָכוֹת שֶׁלָּהּ הִיא,
וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ: יי יִמְלֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד. Reader וְנֹאמַר: וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ;
כִּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

May there be abundant peace from heaven, and a happy life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he in his mercy create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

ALENU

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah: "The Lord shall be King forever and ever."² And it is said: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."³

¹ *Deuteronomy* 4:39. ² *Ezodus* 15:18. ³ *Zechariah* 14:9.

MOURNERS' KADDISH

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיַּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיָוִמִיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא.
יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וַנְחַמְתָּא, דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

אַל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאם, וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֵא. עֲצוּ
עֲצֵה וְחַפְּרֵה, דְּבִירוּ דְכָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עָמְנוּ אַל. וְעַד זְקִנְהָ
אָנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל; אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֲשֵׂא, וְאָנִי
אֶסְבֵּל וְאֶמְלִט.

Forty shofar-blasts are sounded.

אָנְעִים וּמִירוֹת, page 127; שִׁיר שֶׁל יוֹם

הַהֵלִים כּו

לְדָוִד. יְיָ אֹרִי וַיִּשְׁעִי, מִמִּי אִירָא; יְיָ מְעוֹז חַיִּי, מִמִּי אֶפְחָד.
בְּקָרִב עָלַי מְרָעִים לְאֹכַל אֶת בְּשָׂרִי, צָרִי וְאִיבִי לִי, הַמָּה
כְּשָׁלוּ וַנְּפָלוּ. אִם תַּחֲנֶנֶה עָלַי מַחֲנֶנֶה, לֹא יִירָא לְבִי; אִם תִּקוּם
עָלַי מְלַחְמָה, בְּזֹאת אָנִי בּוֹטֵחַ. אַחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת יְיָ, אוֹתָהּ
אֲבַקֵּשׁ: שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ כָּל יְמֵי חַיִּי, לַחֲזוֹת בְּנֵעָם יְיָ, וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ. כִּי יִצְפְּנֵי בְּסִכַּח בְּיוֹם רַעָה, יִסְתַּרְנִי בְּסִחָר אֶהְלֹו;

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

Be not afraid of sudden terror, nor of the storm that strikes the wicked. Form your plot—it shall fail; lay your plan—it shall not prevail! For God is with us. Even to your old age I will be the same; when you are gray-headed, still will I sustain you; I have made you, and I will bear you; I will sustain you and save you.¹

Forty shofar-blasts are sounded.

Psalm of the Day, page 92; Hymn of Glory, page 128

Psalm 27

A psalm of David. The Lord is my light and aid; whom shall I fear? The Lord is the stronghold of my life; of whom shall I be afraid? When evildoers press against me to eat up my flesh—my enemies and my foes—it is they who stumble and fall. Even though an army were arrayed against me, my heart would not fear; though war should arise against me, still would I be confident. One thing I ask from the Lord, one thing I desire—that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to behold the pleasantness of the Lord, and to meditate in his sanctuary. Surely, he will hide me within his own tabernacle in the day of distress; he

¹*Proverbs 3:25; Isaiah 8:10; 46:4.*

בְּצוּר יְרוּמָמְנִי. וְעַתָּה יְרוּם רֹאשִׁי עַל אִיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה
 בְּאֵהָלוֹ זְבַחַי תְּרוּעָה; אֲשִׁירָה וְאֶזְמַרְהָ לַיהוָה. שְׁמַע יְיָ קוֹלִי
 אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי. לֵךְ אָמַר לְבִי, בְּקִשׁוֹ פָּנָי; אֵת פְּנֵיךָ, יְיָ,
 אֲבַקֵּשׁ. אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאַף עֲבֹדֶךָ, עֲזַרְתִּי
 הָיִיתָ; אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי, אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. כִּי אָבִי וְאִמִּי
 עֲזָבוּנִי, וַיֵּי נֹאסְפֵנִי. הוֹרֵנִי יְיָ דְרָכֶךָ, וּנְחֵנִי בְּאַרְחַ מִישׁוּר, לְמַעַן
 שָׁרְרִי. אֵל תִּחַנְנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרִי; כִּי קָמוּ בִי עֲדֵי שֶׁקֶר וַיִּפְּחַ חֲמָס.
 לוֹלֵא הָאֲמַנְתִּי לְרֵאוֹת בְּטוֹב יְיָ בְּאַרְצֵי חַיִּים. Reader קְוֵה אֵל יְיָ,
 חֲזַק וְנִאֲמַץ לְבָבְךָ, וְקוֹה אֵל יְיָ.

Mourners' Kaddish, page 417.

בְּטָרִם כָּל יָצִיר נִבְרָא.	אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֶכֶךְ
אֲזִי מְלֶכֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא.	לְעַת נַעֲשֶׂה בְּחֶפְצוֹ כֹּל
לְבַדּוֹ יִמְלֶכֶךְ נוֹרָא.	וְאַחֲרֵי כְּבִלּוֹת הַכֹּל
וְהוּא יְהִיָּה בְּתַפְאֲרָה.	וְהוּא הַנֵּה, וְהוּא הַנּוֹה
לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה.	וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי
וְלוֹ הָעֵז וְהַמְשָׁרָה.	כְּלִי רֵאשִׁית כְּלִי תְּכֵלִית
וְצוּר חֲבֵלִי בְּעַת צָרָה.	וְהוּא אֵלִי וְחֵי גְּאֵלִי
מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא.	וְהוּא נְסִי וּמְנוֹס לִי
בְּעַת אִישׁוֹ וְאֶעִירָה.	כְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי
יְיָ לִי וְלֹא אֵירָא.	וְעַם רוּחִי גּוֹנֵתִי

... Though I am orphaned, friendless and deserted, God will be father to me and protect me.

... The remainder of the sentence is left to the imagination: "What would my condition be, if I had not believed!" The word לוֹלֵא is marked with dots in the Massoretic text.

will conceal me in the shelter of his tent; he will set me safe upon a rock. Thus my head shall be high above all my foes around me; I will offer sacrifices within his tabernacle to the sound of trumpets; I will sing and chant praises to the Lord. Hear, O Lord, my voice when I call; be gracious to me and answer me. In thy behalf my heart has said: "Seek you my presence"; thy presence, O Lord, I do seek. Hide not thy face from me; turn not thy servant away in anger; thou hast been my help; do not abandon me, forsake me not, O God my Savior. Though my father and mother have forsaken me, the Lord will take care of me. Teach me thy way, O Lord, and guide me in a straight path, in spite of my enemies. Deliver me not to the will of my adversaries; for false witnesses have risen up against me, such as breathe forth violence. I do believe I shall yet see the goodness of the Lord in the land of the living. Hope in the Lord; be strong, and let your heart be brave; yes, hope in the Lord.

Mourners' Kaddish, page 418.

A D O N O L A M

He is the eternal Lord who reigned
 Before any being was created.
 At the time when all was made by his will,
 He was at once acknowledged as King.
 And at the end, when all shall cease to be,
 The revered God alone shall still be King.
 He was, he is, and he shall be
 In glorious eternity.
 He is One, and there is no other
 To compare to him, to place beside him.
 He is without beginning, without end;
 Power and dominion belong to him.
 He is my God, my living Redeemer,
 My stronghold in times of distress.
 He is my guide and my refuge,
 My share of bliss the day I call.
 To him I entrust my spirit
 When I sleep and when I wake.
 As long as my soul is with my body
 The Lord is with me; I am not afraid.

קדוּשַׁא רַבָּא לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה

On Sabbath:

נִשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתֶם
בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעוֹלָם, כִּי שָׁשַׁח
יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַח
וַיִּנְפֹשׁ. עַל כֵּן בִּרְדָּה יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ.

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲנֻנִי. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא, מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

סְבְרֵי מִרְנֵן וּרְבוּתֵי.
כְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֹךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַנֶּפֶשׁ.

תְּפִלָּה בְּשִׁלּוּמָה נֶשֶׁל מַלְכוּת

הַנּוֹתֵן הַשְׁוֹעָה לַמְּלָכִים וּמְמַשְׁלָה לְנַסִּיכִים, מַלְכוּתוֹ
מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים; הַפּוֹצֵה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מִחֶרֶב רָעָה,
הַנּוֹתֵן בָּיָם דָּרָד, וּבְכַמִּים עֵזִים נְתִיבָה, הוּא יְבָרֵךְ וַיִּשְׁמֹר וַיַּנְצֹר
וַיַּעֲזֹר וַיְרַחֵם וַיַּגְדֵּל וַיַּנְשֵׂא לְמַעַלָּה

אֶת הַנְּשִׂיא וְאֶת מְשַׁנְהוּ
וְאֶת כָּל שְׂרֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת.

רבא קדוּשַׁא, the great Kiddush, so called by way of inversion, since it is of less importance than the Kiddush recited in the evening.

הַנּוֹתֵן הַשְׁוֹעָה has undergone some verbal variations in the course of time. The custom to pray for the welfare of the government is based on Jeremiah

MORNING KIDDUSH FOR ROSH HASHANAH

On Sabbath:

(The children of Israel shall keep the Sabbath, observing the Sabbath throughout their generations as an everlasting covenant. It is a sign between me and the children of Israel forever that in six days the Lord made the heavens and the earth, and on the seventh day he ceased from work and rested.

Therefore the Lord blessed the Sabbath day and hallowed it.)¹

Moses announced the Lord's festivals to the children of Israel.²

Sound the shofar at the new moon, at the time designated for our festival day. This is a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob.³

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who createst the fruit of the vine.

PRAYER FOR THE GOVERNMENT

He who granted victory to kings and dominion to princes, his kingdom is a kingdom of all ages; he who delivered his servant David from the evil sword, he who opened a road through the sea, a path amid the mighty waters—may he bless and protect, help and exalt

THE PRESIDENT AND THE VICE-PRESIDENT
AND ALL THE OFFICERS OF THIS COUNTRY.

29:7 ("Seek the welfare of the country where I have sent you into exile; pray to the Lord for it, for your welfare depends on its welfare"). This prayer is composed of excerpts from Psalms 145:13; 144:10; Isaiah 43:16; Jeremiah 23:6; Isaiah 59:20. Abudarham wrote in the fourteenth century: "It is the custom to bless the king and to pray to God that he may give him victory."

¹*Ezodus* 31:16-17; 20:11. ²*Leviticus* 23:44. ³*Psalms* 81:4-5.

מִלֶּדֶד מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמֵי יְיָ וְיִשְׁמְרֵם, וּמִכָּל צָרָה
 וְיִגְוֹן וְנִזְק וְצִיָּלָם. מִלֶּדֶד מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמֵי יְיָ וּבְלִבָּם
 וּבְלִבְכֶם כָּל יוֹעֲצֵיהֶם וְשָׂרֵיהֶם לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל
 יִשְׂרָאֵל. בִּימֵיהֶם וּבִימֵינוּ תִּנְשַׁע יְהוּדָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁבֹּן
 לְבָשֶׁת, וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל. וְכֵן יְהִי רָצוֹן, וְנֹאמֵר אָמֵן.

תפלה לשלום מדינת ישראל

מאת הרבנים הראשיים שבארץ ישראל

אֲבִינוּ שֶׁבְשָׁמַיִם, צוּר יִשְׂרָאֵל וְגּוֹאֲלוֹ, בָּרַךְ אֶת מְדִינַת
 יִשְׂרָאֵל, רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלָּתָנוּ. הִגֵּן עָלֶיהָ בְּאַבְרַת חֲסִדָּה.
 וּפְרוֹס עָלֶיהָ סֶבֶת שְׁלוֹמָה; וּשְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּה לְרֵאשִׁיָּהּ,
 שָׂרִיָּה וְיוֹעֲצֵיהָ, וְחֻקָּנָם בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ.

חִזַּק אֶת יְדֵי מַגְנֵי אֶרֶץ קְדֻשָּׁנוּ, וְהִנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָה,
 וְעִטְרַת נִצְחוֹן תַּעֲטֶרם; וְנַתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ, וְשִׁמְחַת עוֹלָם
 לְיוֹשְׁבֶיהָ.

וְאֶת אֲחֵינוּ, כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, פְּקֻד־נָא בְּכָל אֲרָצוֹת
 פְּזוּרֵיהֶם, וְתוֹלִיכֶם מִהֲרָה קוֹמְמוֹת לְצִיּוֹן עִירָךְ, וְלִירוּשָׁלַיִם
 מִשְׁבֹּן שְׁמֶךָ, בְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדֶךָ: אִם יִהְיֶה נִדְחָה
 בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יי אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. וְהִבִּיאֶךָ
 יי אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ, וְיִרְשָׁתָהּ.

וְיַחַד לְבַכְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל
 דְּבָרֵי תוֹרָתֶךָ. הוֹפֵעַ בְּחֵדֵר גָּאוֹן עֲגוּף עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל
 אֲרָצֶךָ, וְיֹאמֵר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ: יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִלֶּדֶד.
 וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשֻׁלָּה. אָמֵן סְלָה.

May the supreme King of kings, in his mercy, sustain them and deliver them from all distress and misfortune. May the supreme King of kings, in his mercy, inspire them and all their counselors and aides to deal kindly with us and with all Israel. In their days and in our days Judah shall be saved, Israel shall dwell in security, and a redeemer shall come to Zion. May this be the will of God; and let us say, Amen.

PRAYER FOR THE WELFARE OF THE STATE OF ISRAEL

By the Chief Rabbinate of Israel

Our Father who art in heaven, Protector and Redeemer of Israel, bless thou the State of Israel which marks the dawn of our deliverance. Shield it beneath the wings of thy love; spread over it thy canopy of peace; send thy light and thy truth to its leaders, officers and counselors, and direct them with thy good counsel.

O God, strengthen the defenders of our Holy Land; grant them salvation and crown them with victory. Establish peace in the land, and everlasting joy for its inhabitants.

Remember our brethren, the whole house of Israel, in all the lands of their dispersion. Speedily let them walk upright to Zion thy city, to Jerusalem thy dwelling-place, as it is written in the Torah of thy servant Moses: "Even if you are dispersed in the uttermost parts of the world, from there the Lord your God will gather and fetch you. The Lord your God will bring you into the land which your fathers possessed, and you shall possess it."¹

Unite our heart to love and revere thy name, and to observe all the precepts of thy Torah. Shine forth in thy glorious majesty over all the inhabitants of thy world. Let everything that breathes proclaim: "The Lord God of Israel is King; his majesty rules over all." Amen.

¹*Deuteronomy* 30:4-5.

מִנְחָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ; עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֶלָה.
אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁכָּבַד לֹ; אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁיֵּי אֱלֹהֵינוּ.

תהלים קמה

תְּהִלָּה לְדָוִד

אֲרוֹמְמֶךָ, אֱלֹהֵי הַמַּלְאָךְ, וְאֶכְרַכֶּה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּכָל יוֹם אֶכְרַכֶּךָ, וְאֶהְלֵלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלֹגְדָתוֹ אֵין חֶקֶר.
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרַתֶיךָ יִגִּידוּ.
הַדָּר בְּכוֹד הוֹדָךְ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
וַעֲזוֹז גּוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְדָלְתָךְ אִסְפְּרֶנָּה.
זָכַר רַב טוֹבָךָ יִבְיָעוּ, וְצִדְקַתְךָ יִרְנְנוּ.
חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֲנִיךָ אֶפְיֹם וּגְדָל־חֶסֶד.
טוֹב יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
יִדְוֶךָ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה.
כְּבוֹד מְלֻכוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ.
לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרַתְךָ, וּכְבוֹד הַדָּר מְלֻכוֹתֶיךָ.
מְלֻכוֹתֶיךָ מְלֻכוֹת כָּל עַלְמִים, וּמִמְשַׁלְתֶיךָ בְּכָל דוֹר וָדָר.
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנִּפְלְאִים, חֹזֵק לְכָל הַכְּפוּפִים.
עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲבָלָם בְּעֵתוֹ.

AFTERNOON SERVICE FOR ROSH HASHANAH

Happy are those who dwell in thy house; they are ever praising thee. Happy the people that is so situated; happy the people whose God is the Lord.¹

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
And bless thy name forever and ever.
Every day I bless thee,
And praise thy name forever and ever.
Great is the Lord and most worthy of praise;
His greatness is unsearchable.
One generation to another praises thy works;
They recount thy mighty acts.
On the splendor of thy glorious majesty
And on thy wondrous deeds I meditate.
They speak of thy awe-inspiring might,
And I tell of thy greatness.
They spread the fame of thy great goodness,
And sing of thy righteousness.
Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.
The Lord is good to all,
And his mercy is over all his works.
All thy works praise thee, O Lord,
And thy faithful followers bless thee.
They speak of thy glorious kingdom,
And talk of thy might,
To let men know thy mighty deeds,
And the glorious splendor of thy kingdom.
Thy kingdom is a kingdom of all ages,
And thy dominion is for all generations.
The Lord upholds all who fall,
And raises all who are bowed down.
The eyes of all look hopefully to thee,
And thou givest them their food in due season.

¹ *Psalms 84:5; 144:15.*

פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.
 צְדִיק יי בְּכָל דְרָבָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יי לְכָל קְרָאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמַּת.
 רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁנֵעָתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם.
 זֹמֶר יי אֶת כָּל אֲהָבָיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמֹד.
 תְּהַלֵּחַ יי יַדְבַּר־פִּי, וַיְבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֶׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 Reader וְאַנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְהִי מֵעַתָּה וָעֶד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ.

וְכֵּן לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וְלִשְׁבֵי פֶשַׁע בִּינְעֻקָּב, נָאִם יי. וְאַנִּי, זֹאת
 בְּרִיתִי אִתְּם, אָמַר יי: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי
 בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַע וּזְרַעָה, אָמַר יי.
 מֵעַתָּה וָעֶד עוֹלָם. וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהַלְלוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא
 זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מְלֹא כָּל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמִמְבֹלִיּוֹ דֵּן מִן דֵּן וְאָמְרֵינוּ: קְדִישׁ בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא
 עֲלָאָה, בֵּית שְׂכִינְתָּה; קְדִישׁ עַל אֶרְעָא, עוֹבֵד גְּבוּרְתָּה; קְדִישׁ
 לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא יי צְבָאוֹת; מְלִיָּא כָּל אֶרְעָא זִיו יִקְרָה.
 וַתִּשְׁאַנֵּי רוּחַ, וְאֲשַׁמַּע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל: בְּרוּךְ כְּבוֹד יי
 מִמְּקוֹמוֹ. וַנְּטַלְתָּנִי רוּחָא, וְשִׁמַּעַת בְּתַרִּי קָל זִיע סִינָא דִּי
 מִשְׁבְּחִין וְאָמְרֵינוּ: בְּרִיךְ יִקְרָא דִּי מֵאַתֵּר בֵּית שְׂכִינְתָּה. יי
 יִמְלֹךְ לְעֵלְמָא וָעֶד. יי מְלַכּוּתָהּ (קָאִם) לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא.
 יי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שְׁמֵרָה זֹאת לְעוֹלָם,
 לְיִצְרַח מַחֲשׁוֹבוֹת לְבַב עַמְּךָ, וְהִכּוּ לְבָבְכֶם אֲלֵיךָ. וְהוּא רַחוּם,
 יִכְפַּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל
 תְּמָתוֹ. כִּי אַתָּה, אֲדֹנָי, טוֹב וְסֵלַח וְרַב חֶסֶד לְכָל קְרָאִיךָ.

Thou openest thy hand
 And satisfiest every living thing with favor.
 The Lord is righteous in all his ways,
 And gracious in all his deeds.
 The Lord is near to all who call upon him,
 To all who call upon him sincerely.
 He fulfills the desire of those who revere him;
 He hears their cry and saves them.
 The Lord preserves all who love him;
 But all the wicked he destroys.
 My mouth speaks the praise of the Lord;
 Let all creatures bless his holy name forever and ever.
¹We will bless the Lord henceforth and forever. Praise the Lord!

A redeemer shall come to Zion and to those in Jacob who turn from transgression, says the Lord. As for me, this is my covenant with them, says the Lord: My spirit it is which shall be upon you; and my words which I have put in your mouth shall not depart from your mouth, nor from the mouth of your children, nor from the mouth of your children's children, says the Lord, henceforth and forever.²

Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.³ They keep calling to one another: "Holy, holy, holy is the Lord of hosts; the whole earth is full of his glory."⁴ **They receive it from one another, and say: "Holy in the highest heavens, his divine abode; holy upon earth, his work of might; holy forever and to all eternity is the Lord of hosts; the whole earth is full of his radiant glory."* Then a wind lifted me up, and I heard behind me a mighty sound: "Blessed be the glory of the Lord from his abode."⁵ *Then a wind lifted me up and I heard behind me a great moving sound of those who uttered praises, saying: "Blessed be the glory of the Lord from the place of his divine abode."* The Lord shall reign forever and ever.⁶ *The Lord's kingship is established forever and to all eternity.*

Lord God of Abraham, Isaac and Israel our fathers, keep the mind and purpose of thy people ever in this spirit, and direct their heart to thyself.⁷ He, being merciful, forgives iniquity, and does not destroy; frequently he turns his anger away, and does not stir up all his wrath. For thou, O Lord, art good and forgiving, and exceedingly kind to all who call upon thee. Thy righteousness

^{*}The words in italics are the Targum paraphrase of the preceding verse.

¹ Psalm 115:18. ² Isaiah 59:20-21. ³ Psalm 22:4. ⁴ Isaiah 6:3. ⁵ Ezekiel 3:12. ⁶ Exodus 15:18. ⁷ I Chronicles 29:18.

צדקתך צדק לעולם, ותורתך אמת. תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו כיומי קדם. ברוך יי, יום יום יעמס-לנו, האל ישועתנו, סלה. יי צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב, סלה. יי צבאות, אשרי אדם בטח בך. יי, הושיעה; המלך יעננו ביום קראנו. ברוך הוא אלהינו שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים, ונתן לנו תורת אמת, וטני עולם נטע בתוכנו; הוא יפתח לבנו בתורתו, ונשם בלבנו אהבתו ויראתו, לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם. למען לא ניגע לריק, ולא נלד לבהלה. יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שנשמור הקיף בעולם הזה, ונזכה ונחיה ונראה, ונירש טובה וברכה, לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא. למען יזמרך כבוד ולא ידם; יי אלהי, לעולם אודה. ברוך הגבר אשר יבטח ביי, והיה יי מבטחו. בטחו בני עדי עד, כי ביה יי צור עולמים. Reader ויבטחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דרשך, יי. יי חפץ למען צדקו, ויגדיל תורה ויאדיר.

Reader:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברך ברעוהיה;
 וימליך מלכותה בתיבון וביומיבון, ובחיי דכל בית ישראל,
 בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתעדר,
 ויתעלה ויתהלל שמה דקרשא, בריך הוא, לעלא לעלא
 מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא,
 ואמרו אמן.

is eternal, and thy Torah is truth.¹ Thou wilt show grace to Jacob, love to Abraham, as thou hast sworn to our fathers from days of old.² Blessed be the Lord who day by day bears our burden; God is ever our salvation. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our stronghold. Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call.³

Blessed be our God who has created us for his glory, and has separated us from those who go astray; who has given us the Torah of truth and planted eternal life in our midst. May he open our heart to his Torah; may he set in our heart love and reverence for him to do his will and serve him with a perfect heart, so that we shall not labor in vain, nor rear children for disaster. May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that we keep thy laws in this world, and thus be worthy to live to see and share the happiness and blessing in the Messianic days and in the life of the world to come. So that my soul may sing praise to thee, and not be silent; Lord my God, I will praise thee forever.⁴ Blessed is the man who trusts in the Lord; the Lord will be his protection. Trust in the Lord forever and ever, for the Lord God is an everlasting stronghold. Those who know thy name put their trust in thee, for thou hast not forsaken those who seek thee, O Lord.⁵

The Lord was pleased, because of his righteousness, to render the Torah great and glorious.⁶

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

Amidah, page 440

¹ *Psalms* 78:38; 86:5; 119:142. ² *Micah* 7:20. ³ *Psalms* 68:20; 46:8; 84:13; 20:10. ⁴ *Psalms* 30:13. ⁵ *Jeremiah* 17:7; *Isaiah* 26:4; *Psalms* 9:11. ⁶ *Isaiah* 42:21.

קריאת התורה לשבת

ואני תפלתי לך, יי, עת רצון; אלהים, בְּרַב־חַסְדְּךָ עָנֵי
בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ.

The ark is opened.

Reader and Congregation:

וַיְהִי בַּנֹּסֶע הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יי, וּפְצוּ אִבְיָה, וַיִּנְסוּ
מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יי מִירוּשָׁלַיִם.
בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִרְשָׁתוֹ.

זוהר, ויקהל

בְּרוּךְ שְׁמָה דְמֵרָא עֲלֵמָא, בְּרוּךְ בְּתַרְדּוֹ וְאַתְרֵיהּ. יְהֵא
רְעוּתְךָ עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם, וּפְרָקוּן יְמִינְךָ אַחֲזִי לְעַמְּךָ
בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ; וְלֹא־מִשׁוּיָא לָנָא מִטּוֹב נְהוּרְךָ, וְלִקְבַל צְלוּתְנָא
בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעְוָא גְדָמָךְ, דְּתוֹרִיךָ לֹן סִיּוֹן בְּטִיבּוּתָא;
וְלֵהוּא אָנָּא פְקִידָא בְּגוּ צְדִיקָיָא, לְמַרְחַם עָלֵי וּלְמַנְטֵר יְתִי
וַיֵּת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אַנְתָּה הוּא זֶן לְכָלֵּא וּמְפָרְגִים
לְכָלֵּא, אַנְתָּה הוּא שְׁלִיט עַל כָּלֵּא. אַנְתָּה הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְכֵיֵּא,
וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אָנָּא עֲבָדָא דְקִרְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, דְסִגְדָנָא
קָמָה וּמְקַמָּא דִיקָר אוֹרִיחָה בְּכָל עֵדוֹן וְעֵדוֹן. לָא עַל אַנְש
רְחֻצָנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלֹהִין סְמִכְנָא, אֱלָא בְּאַלְהָא דְשַׁמְיָא,
דְּהוּא אֱלֹהָא קָשׁוּט, וְאוֹרִיחָה קָשׁוּט, וּנְבִיאֹוּהִי קָשׁוּט, וּמְסַנָּא
לְמַעַבְד טַבְּוֹן וּקָשׁוּט. בַּה אָנָּא רַחֲמִין, וְלִשְׁמָה קְדִישָׁא יְקִירָא
אָנָּא אָמַר תְּשַׁבְּחוּן. יְהֵא רַעְוָא גְדָמָךְ, דְּתַפְתַּח לְבָאֵי
בְּאוֹרִיחָא, Reader וְחַשְׁלַם מִשְׁאֲלִין דְּלְבָאֵי וּלְבָא דְכָל עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל, לְטָב וּלְחַיִּין וּלְשָׁלָם.

TORAH READINGS FOR SABBATH

I offer my prayer to thee, O Lord, at a time of grace. O God, in thy abundant kindness, answer me with thy saving truth.¹

The ark is opened.

Reader and Congregation:

And it came to pass, whenever the ark started, Moses would say: "Arise, O Lord, and let thy enemies be scattered; let those who hate thee flee before thee."² Truly, out of Zion shall come forth Torah, and the word of the Lord out of Jerusalem.³

Blessed be he who in his holiness gave the Torah to his people Israel.

Zohar, Wayyakhel

Blessed be the name of the Lord of the universe! Blessed be thy crown and thy dominion. May thy good will ever abide with thy people Israel. Reveal thy saving power to thy people in thy sanctuary; bestow on us the good gift of thy light, and accept our prayer in mercy. May it be thy will to prolong our life in happiness.

Let me also be counted among the righteous, so that thou mayest have compassion on me and shelter me and mine and all that belong to thy people Israel. Thou art he who nourishes and sustains all; thou art he who rules over all; thou art he who rules over kings, for dominion is thine. I am the servant of the Holy One, blessed be he, before whom and before whose glorious Torah I bow at all times. Not in man do I put my trust, nor do I rely on any angel, but only in the God of heaven who is the God of truth, whose Torah is truth and whose Prophets are truth, and who performs many deeds of goodness and truth. In him I put my trust, and to his holy and glorious name I utter praises. May it be thy will to open my heart to thy Torah, and to fulfill the wishes of my heart and of the heart of all thy people Israel for happiness, life and peace.

¹ *Psalm* 69:14. ² *Numbers* 10:35. ³ *Isaiah* 2:3

The Reader takes the Torah and says:

גִּדְלוּ לַיְי אֱתֵי, וּנְרוֹמְמֶה שְׁמוֹ יַחְדָּו.

Congregation:

לָךְ יְי הַגְדֵּלָה וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּגִיחַ וְהַהוֹד, בִּי כָל
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לָךְ, יְי, הַמְּמַלְכָה וְהַמְּחַנְשָׂא לְכָל לְרֹאשׁ.
רוֹמְמוֹ יְי אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַרְם רַגְלֵיו, קְדוֹשׁ הוּא. רוֹמְמוֹ
יְי אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדוֹשׁוֹ, בִּי קְדוֹשׁ יְי אֱלֹהֵינוּ.

Reader:

אֵב הַרְחָמִים, הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסִים, וַיִּזְכּוֹר בְּרִית
אִתְּנִים, וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הָרָעוֹת, וַיַּגְעֵר בְּיָצָר הָרָע
מִן הַנְּשׂוּאִים, וַיַּחֲן אוֹתָנוּ לְפִלִּיטַת עוֹלָמִים, וַיַּמְלֵא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ
בְּמִדָּה טוֹבָה, יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

וְתַגְלָה וְתַרְאָה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזִמְן קָרוֹב, וַיַּחֲן פְּלִיטָתֵנוּ
וּפְלִיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַן וּלְחֶסֶד, לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן,
וְנֹאמַר אָמֵן. הַכֹּל הָבִי גִדְלֵ לְאֱלֹהֵינוּ וְחַנּוּ כְבוֹד לְתוֹרָה; כְּהֵן,
קָרֵב; יַעֲמֵד (פְּלוּנִי בֶן פְּלוּנִי) הַכְּהֵן. בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

Congregation and Reader:

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיְי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם.

The person called to the Torah recites:

בְּרַכּוּ אֶת יְי הַמְּבָרֵךְ.

Congregation responds:

בְּרוּךְ יְי הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

He repeats the response and continues:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל
הָעַמִּים, וַנִּתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְי, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

The Reader takes the Torah and says:

Exalt the Lord with me, and let us extol his name together.¹

Congregation:

Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and the victory and the majesty; for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all.² Exalt the Lord our God, and worship at his footstool; holy is he. Exalt the Lord our God, and worship at his holy mountain, for holy is the Lord our God.³

Reader:

May the merciful Father have compassion on the people who have been upheld by him, and remember the covenant with the patriarchs; may he deliver us from evil times, and check the evil impulse in those who have been tended by him; may he graciously grant us everlasting deliverance, and in goodly measure fulfill our petitions for salvation and mercy.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

May his kingdom soon be revealed and made visible to us; may he be gracious to our remnant, the remnant of his people, the house of Israel, granting them grace and kindness, mercy and favor; and let us say, Amen. Let us all ascribe greatness to our God, and give honor to the Torah. Let the *Kohen* come forward [*the Reader names the first person called to the Torah*]. Blessed be he who in his holiness gave the Torah to his people Israel.

Congregation and Reader:

And you who cling to the Lord your God are all alive today.⁴

The person called to the Torah recites:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation responds:

Blessed be the Lord who is blessed forever and ever.

He repeats the response and continues:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen us from all peoples, and hast given us thy Torah. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

¹ Psalm 34:4. ² I Chronicles 29:11. ³ Psalm 99:5, 9. ⁴ Deuteronomy 4:2.

The Torah is read; then he recites:

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלֶּדֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תוֹרַת
אֱמֶת, וְנָתַן עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

דברים לב, א-כ

וּתְשַׁמַּע הָאָרֶץ אִמְרֵי-פִי:	הָאֵינִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה
תִּזְלַח כַּטֵּל אִמְרַתִּי	יַעֲרַף כַּמָּטָר לִקְחֵי
וּכְרִבִיכִים עָלַי-עֹשֵׁב:	כַּשְׂעִירִים עָלֵי-דָשָׁא
הִבּוּ גֵדֵל לְאֱלֹהֵינוּ:	כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא
כִּי כָל-דֹּרְכָיו מִשְׁפָּט	הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ
צַדִּיק וְיֹשֵׁר הוּא:	אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עֵל
דוֹר עֲקֹשׁ וּפְתִלְתֵּל:	שָׁחַת לוֹ לֹא בָּנִינוּ מוֹמֵם
עִם נָבֵל וְלֹא חָכֵם	הַ לְיְהוָה תִּגְמְלֵרֹזֶת
הוּא עֹשֶׂה וַיִּכְנַנְדָּה:	הַלּוֹא-הוּא אֲבִיךָ קִנְיָךְ
בָּנִינוּ שָׁנוֹת דֹּר-וָדוֹר	זְכַר יְמוֹת עוֹלָם
וְקִנְיָךְ וַיֹּאמְרֵךְ לְךָ:	שְׂאֵל אֲבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ
בְּהַפְרִידוֹ בָּנֵי אָדָם	בְּהִנְחֵל עֲלֵיוֹן גּוֹיִם
לְמַסְפָּר בָּנֵי יִשְׂרָאֵל:	יַצֵּב גְּבֻלַת עַמִּים
יַעֲקֹב תִּכְבֵּל נַחֲלָתוֹ:	כִּי חֵלֶק יְהוָה עִמּוֹ
וּבִתְהוֹ יִלַּל יִשְׁמֵן	יִמְצָאוּהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
יִצְרְנֵהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינָיו:	יִסְבְּכְנֵהוּ יִבּוֹנְנֵהוּ
עַל-גּוֹזְלוֹ יִרְחַף	כְּנִשְׂרָ יַעִיר קִנְיָ
יִשְׁאָהוּ עַל-אֲבֵרָתוֹ:	יִפְרֹשׁ כַּנְּפוֹי יִקְחָהוּ
וְאֵין עִמּוֹ אֵל נִכְרִ:	יְהוָה בְּדָד יִנְחֵנוּ

Moses prays: "Just as rain and dew are sure to fertilize the soil, so may words of exhortation find receptive minds among the people of Israel" (Ibn Ezra).

The Torah is read; then he recites:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast given us the Torah of truth, and hast planted everlasting life in our midst. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

Deuteronomy 32:1-12

Hearken, O heaven, and I will speak; let the earth hear the words of my mouth! May my message drop like rain, my speech distil as dew—like lashing rains on the green plants, like showers upon the grass. When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!

He is the Creator, his work is perfect; all his ways are just. He is the faithful God, without iniquity, upright and honest!

The corruption of his disloyal children has been their undoing, a twisted and crooked generation. Is this the way to treat the Lord, you senseless people? Is he not your father who created you? He has made you and established you!

Remember the days of old, consider the ages that are past; ask your father and he will inform you, ask your elders and they will tell you. When the Most High gave the nations their heritage, parting out mankind, he assigned the realms of the peoples according to the number of the children of Israel. They are the Lord's people, Jacob is God's own.

He found them in a desert land, in a howling waste of wilderness; he circled round them, cared for them, and kept them as the apple of his eye. As an eagle stirs its nestlings, fluttering over its brood, spreading its wings to fetch them, and carrying them on its pinions, so did the Lord alone lead them, and there was no strange god with him.

כשעירים is rendered by the Targum כרוחי מטרא, like rain-storms. Rashi, quoting the Targum, adds: "Just as the wind strengthens the growing grass, so the Torah strengthens those who study it."

נבל is rendered foolish and denotes a man who is selfish and ungrateful.
 כאישן is a metaphor, expressing tender and constant care.

When the Torah is raised, the Congregation recites:

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, על פי יי
בְּיַד מֹשֶׁה.

עַץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, וְתַמְכִּינָהּ מֵאֲשֶׁר. וְדַרְכֵיהָ
דַּרְכֵי נְעָם, וְכָל נְחִיבוּתֶיהָ שְׁלוֹם. אֶרֶץ יָמִים בְּיַמִּינָהּ;
בְּשִׂמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד. יי חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה
וַיִּאֲדִיר.

The Reader takes the Torah and says:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי, כִּי נִשְׁבַּח שְׁמוֹ לְבָדוֹ—

Congregation:

הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. וַיִּרְם קָרוֹן לְעַמּוֹ, תְּהַלֵּה לְכָל
חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ; הַלְלוּיָהּ.

ההלים כד

לְדוֹד מִזְמוֹר. לַיי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָהּ. כִּי הוּא
עַל יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוּנְנָהּ. מִי יַעֲלֶה בְּהַר יי, וְיִמִּי
יָקוּם בְּמִקּוֹם קִדְשׁוֹ. נְקִי כַפַּיִם יִבְר לְבָב, אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא
נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יי, וַצְדָקָה מֵאֵלֹהֵי
יִשְׁעוֹ. זֶה דוֹר דִּרְשׁוֹ, מִבְּקִשֵׁי פְּנֵיהָ, יַעֲקֹב, סִלָּה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וְהַנְּשָׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹאוּ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה
מִלֶּךְ הַכְּבוֹד, יי עֲזוֹ וְגִבּוֹר, יי גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וְשְׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹאוּ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה
מִלֶּךְ הַכְּבוֹד, יי צְבָאוֹת הוּא מִלֶּךְ הַכְּבוֹד, סִלָּה.

While the Torah is being placed in the ark:

וּבְנַחֲחָה יֹאמֶר: שׁוּבָה, יי, רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל. קוּמָה יי
לְמִנוּחֶתְךָ, אֶתָּה וְאַרְוֹן עִזְךָ. כְּהִנֵּה יִלְבְּשׁוּ צְדָקָה, וַחֲסִידֶיךָ

When the Torah is raised, the Congregation recites:

This is the Torah which Moses placed before the children of Israel. It is in accordance with the Lord's command through Moses.¹

It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are pleasant ways, and all its paths are peace. Long life is in its right hand, and in its left hand are riches and honor. The Lord is pleased, for the sake of his righteousness, to render the Torah great and glorious.²

The Reader takes the Torah and says:

Let them praise the name of the Lord, for his name alone is exalted—

Congregation:

His majesty is above earth and heaven. He has raised the honor of his people, the glory of his faithful followers, the children of Israel, the people near to him. Praise the Lord!³

Psalm 24

A psalm of David. The earth and its entire contents belong to the Lord, the world and its inhabitants. For it is he who has founded it upon the seas, and established it on the floods. Who may ascend the Lord's mountain? Who may stand within his holy place? He who has clean hands and a pure heart; he who strives not after vanity and swears not deceitfully. He will receive a blessing from the Lord, and justice from his saving God. Such is the generation of those who are in quest of him, who seek the presence of the God of Jacob. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord of hosts, he is the glorious King.

While the Torah is being placed in the ark:

When the ark rested, Moses would say: "Return, O Lord, to the myriads of Israel's families." Arise, O Lord, for thy resting place, thou and thy glorious ark. May thy priests be clothed in

¹ *Deuteronomy 4:44; Numbers 9:23.* ² *Proverbs 3:18, 17, 16; Isaiah 42:21.*
³ *Psalm 148:13-14.*

יִרְנְנוּ. בְּעִבּוּר דָּוִד עֲבָדְךָ, אֵל תֵּשֵׁב פָּנֶי מְשִׁיחֶךָ. כִּי לָקַח טוֹב
נִתְתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ. עֵץ חַיִּים הִיא לַמְחַזְקִים בָּהּ,
וְתַמְכִּיחַ מְאֹד. דְּרָכֶיךָ דְרָכֵי נְעִים, וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם.
הִשִּׁיבֵנו יְיָ אֱלֹהֵי, וְנִשְׁוֹבָה; חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקָדְשׁ.

Reader:

וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיִוְמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקָדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, הַשְׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא, דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

The *Amidah* is recited in silent devotion while standing, facing east.

The Reader repeats the *Amidah* aloud when a *minyan* holds service.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גִדְל לְאֱלֹהֵינוּ.
אֲדַנִּי, שְׁפַתִּי תִפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֹךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנו בְּסִפְרֵי חַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

^ס precedes the *Amidahs* of *Musaf* and *Minḥah* only. In *Shaharith* and *Ma'ariv* this verse is omitted, because there it would interrupt the connection between the benediction וְאֵל יִשְׂרָאֵל and the *Amidah*.

righteousness; may thy faithful followers shout for joy. For the sake of thy servant David, reject not thy anointed. I give you good instruction; forsake not my Torah. It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are ways of pleasantness, and all its paths are peace. Turn us to thee, O Lord, and let us return; renew our days as of old.¹

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

A M I D A H

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

The Reader repeats the Amidah aloud when a minyan holds service.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!²
O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.³

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

¹Numbers 10:36; Psalm 132:8-10; Proverbs 4:2; 3:18, 17; Lamentations 5:21.
²Deuteronomy 32:3. ³Psalm 51:17.

מִלֶּדֶת עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִגֵּן אַבְרָהָם.
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לַיְשָׁנִי
 עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מִלֶּדֶת מִמּוֹת
 וּמַחֲיָה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחֻמִּים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחֲיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מַחֲיֵה הַמֵּתִים.

When the Reader repeats the *Amidah*, the following *Kedushah* is said.

נִקְדַּשׁ אֵת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם כְּשֵׁם שְׁמֶךָ יְשִׁים אוֹתוֹ בְּשָׁמַי מְרוֹם.
 בְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת; מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
 לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ—

בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ.

וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב לֵאמֹר:

יְמִלֶּךָ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּיָהּ.

Reader:

לְדֹר וָדֹר נְגִיד נְדָלָהּ, וְלִנְצַח נְצַחִים קְדֻשָּׁתָהּ נִקְדִּישׁ
 וְשִׁבְחָהּ אֱלֹהֵינוּ מִפְּיֵנו לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מִלֶּדֶת
 גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ סֵלָה.
 וּבְכֹן תֵּן פְּחָדֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאֵימָתָה עַל
 כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Arbaham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

When the Reader repeats the Amidah, the following Kedushah is said.

We sanctify thy name in the world even as they sanctify it in the highest heavens, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory."¹

Those opposite them say: Blessed—
Blessed be the glory of the Lord from his abode.²
And in thy holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord.³

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend

¹Isaiah 6:3. ²Ezekiel 3:12. ³Psalms 146:10.

הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָלֶם אַנְגְּדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוּנָה בְּלִבָּב שְׁלָם,
בְּמוֹ שִׁדְעָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לַפְּנֵיהָ, עוֹ בְּגִדָה וּבְבוּרָה
בִּימִינָה, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מוֹה שֶׁבְּרֵאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד, יי, לַעֲמֻדָה, תְּהִלָּה לִירֵאָה וְתִקְנָה טוֹבָה
לְדוֹרְשֶׁיהָ, וּפְתוּחוֹן פֶּה לַמְּנַחֲלִים לָהּ, שִׁמְחָה לְאַרְצָהּ וְשִׁשׁוֹן
לְעִירָהּ, וְצִמְיַחַת קָרָן לְדוֹד עֲבָדָהּ, וְעַרְיַכַת יָר לְבַוְיָשִׁי
מִשִּׁיחָהּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׁמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וַחֲסִידִים
בְּהִנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָמְתָה תִקְפֹּץ-פִּיָּהּ, וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה בְּעָשׂוֹן
תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמּוֹשְׁלַת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ, אַתָּה יי לְבִדָּה, עַל כָּל מַעֲשֵׂיהָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדָהּ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשָׁהּ, בְּפֶתוּב בְּדָבָר קִדְשָׁהּ:
יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּיָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שִׁמְךָ, וְאִין אֱלֹוִה מִפְּלַעְרֵיהָ, בְּפֶתוּב:
וַיִּגְבְּהָ יי עֲבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
אַתָּה, יי, הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִבַּרְתָּנוּ
בְּזַלְכָּנוּ לַעֲבוּדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתַּתֵּן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשְּׁבִעִת הַזֶּה וְאֶת
יוֹם) הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (זְכָרוֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ,
זְכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֵה וַיְבָא, וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֵה, וַיִּרְצֵה
וַיִּשְׁמַע, וַיִּפְקַד וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכְּרוּנוּ וַיִּפְקְדוּנוּ, וַיִּזְכְּרוּנוּ אֲבוֹתֵינוּ.

into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day and) this Day of Remembrance, a day for the blowing of the *shofar*, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jeru-

¹*עלה ייבא* is mentioned in Sofrim 19:7, and is based on the following passage: "On your feasts and new moon festivals you shall sound the trumpets . . . they will serve as a reminder of you before your God" (Numbers 10:10).

¹*Psalms* 146:10 ²*Isaiah* 5:16.

וזכרון משית בן־דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך,
 וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לכליטה ולטובה, לחן
 ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום, ביום הזכרון הזה. וזכרנו
 יי אלהינו, בו לטובה, ופקדנו בו לבדקה, והושיענו בו
 לחיים; ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו, ורחם עלינו
 והושיענו, כי אליך עיינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.
 אלהינו ואלהי אבותינו, מלוך על כל העולם כלו
 בכבודך, והנשא על כל הארץ ביקרך, והופע בחדר נאון
 עזך, על כל יושבי חבל ארצה, וידע כל פעול כי אתה
 פעלתו, ונבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר
 נשמה באפו, יי אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.
 אלהינו ואלהי אבותינו (רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיך
 וחתן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו בישועתך.
 (והנחילנו, יי אלהינו, באהבה וברצון שבת קדשך, וננוחו
 בה ישראל מקדשי שמך). וטהר לבנו לעבדך באמת, כי
 אתה אלהים אמת, ודברך אמת וקיים לעד. ברוך אתה, יי,
 מלך על כל הארץ, מקדש (השבת) ישראל ויום הזכרון.
 רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם; והשב את
 העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם באהבה
 תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.
 ותחזינה עיינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה, יי,
 המחזיר שבינתו לציון.

מלך summarizes the thoughts expressed in the preceding paragraphs.
 The repetition of the word כל in the phrase כל העולם כלו is for emphasis,
 as in כל מלכי ימים כלם (Isaiah 14:18) and כל העדה כלם (Numbers 16:3).

salem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Remembrance. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, reign over the whole universe in thy glory; be exalted over all the earth in thy grandeur; shine forth in thy splendid majesty over all the inhabitants of thy world. May every existing being know that thou hast made it; may every creature realize that thou hast created it; may every breathing thing proclaim: "The Lord God of Israel is King, and his kingdom rules over all."

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel, who sanctifies thy name, may rest on it). Purify our heart to serve thee in truth; for thou art the true God, and thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath,) Israel and the Day of Remembrance.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

In his book צומח, Ibn Ezra points out that יצור (and not יצור) is grammatically correct here.

רצה was daily recited by the priests in the Temple. However, the phrase "restore the worship to thy sanctuary" could not be used when the Temple was still in existence.

When the Reader repeats the *Amidah*, the Congregation responds here by saying:

(מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בְּשָׂר,
 יוֹצֵרנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
 בְּרִבּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ
 וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲנִינוּ וְתִקְּמֵנוּ,
 וְתֵאֱסֹף גְּלוּיֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
 קִדְשֶׁךָ לְשִׁמּוֹר חַקִּיךָ וְלַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבָּב
 שְׁלָם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
 בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן
 יִשְׁעֵנוּ אֵתָהּ הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
 חַיִּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
 נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
 נְסִיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
 נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל
 עֵת, עָרַב וּבָקֵר וְצִהְרִים.
 הַטּוֹב כִּי לֹא כָּלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תִמוּן חֲסִדֶיךָ,
 מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל בָּלָם יִתְבַּרְךָ וַיִּתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ, מִלְּבָנוּ, תְּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד.

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ,
 וְכָל הַחַיִּים יוֹדֶיךָ סִלָּה, וַיִּהְלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת, הָאֵל,
 יִשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סִלָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלָךְ
 נִאֶה לְהוֹדוֹת.

שְׁלֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ תְּשִׁים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
 מְלִיךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלֹם; וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת עַמָּךָ
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ.

בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלֹם וּפְרִינָסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִכְתָּב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלֹם.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

When the Reader repeats the Amidah, the Congregation responds here by saying:

(We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.)

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant abundant peace to Israel thy people forever, for thou art the King and Lord of all peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and at all hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

ערב ובקר וצהרים and *נדיה לך לעולם*, *לחור וחור נסתר ההלחך* *מזרים* is based on Psalms 79:13; 55:18). *אשיחה*

מזרים *ורבנן*, recited by the Congregation in an undertone while the Reader repeats aloud the eighteenth benediction, is a composite of several phrases suggested by a number of talmudic rabbis (Sotah 40a).

After the Amidah add the following meditation:

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מַרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשִׁי תִדּוּם, וְנַפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכֹל תִּהְיֶה. פָּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכֹל הַחֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה
הִפֵּר עֲצָתָם וְקִלְקַל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לִמְעַן שְׂמֹחַ, עֲשֵׂה לִמְעַן
יִמְיָנָה, עֲשֵׂה לִמְעַן קִדְשָׁתָהּ, עֲשֵׂה לִמְעַן תּוֹרַתְךָ. לִמְעַן יִחַלְצוּן
יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינָה וְעֲנֵנִי. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי
לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ
בְּיִרְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת. וְעֲרֹבָה לִי מִנִּחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת.

On Sabbath omit:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, חָטְאנוּ לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, אִין לָנוּ מִלְּךָ אֵלָא אַתָּה.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לִמְעַן שְׂמֹחַ.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, חֲדַשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, בְּטַל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, בְּטַל מַחְשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, כִּלְה כָּל צָר וּמִשְׁטִין מֵעָלֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, סְתוּם פִּיּוֹת מִשְׁטֵינֵינוּ וּמִקְטָרֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, כִּלְה דְּבַר וְחֶרֶב וְרָעַב, וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית
וְעוֹן וְשֹׂמֵד, מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

On Sabbath omit:

Our Father, our King, we have sinned before thee.

Our Father, our King, we have no King except thee.

Our Father, our King, deal with us kindly for the sake of thy name.

Our Father, our King, renew for us a good year.

Our Father, our King, abolish all evil decrees against us.

Our Father, our King, annul the plans of our enemies.

Our Father, our King, frustrate the counsel of our foes.

Our Father, our King, rid us of every oppressor and adversary

Our Father, our King, close the mouths of our adversaries and accusers.

Our Father, our King, remove pestilence, sword, famine, captivity, destruction, iniquity and persecution from thy people of the covenant.

¹*Psalms* 60:7; 19:15. ²*Malachi* 3:4.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מְנַע מִגּוֹפָה מִנְּחֻלְתָּךְ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, סֶלַח וּמַחֵל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מָחָה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הַחֲזִירְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, קַרַע רֵעַ גֹּזֵר דִּינֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, זְכָרְנוּ בְּזָכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיֹת.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הַצְמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֵב.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִלֵּא יִדְּיֵנוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִלֵּא אֶסְמִינוּ שְׁבַע.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, שְׁמַע קוֹלְנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, פָּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפִּלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, נָא אֵל תִּשְׁיִבְנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, זְכוֹר כִּי עָפָר אָנַחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הִזְהָא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
 וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.

Our Father, our King, keep the plague back from thy heritage.

Our Father, our King, forgive and pardon all our sins.

Our Father, our King, blot out and remove our transgressions and sins from thy sight.

Our Father, our King, cancel in thy abundant mercy all the records of our sins.

Our Father, our King, bring us back in perfect repentance to thee.

Our Father, our King, send a perfect healing to the sick among thy people.

Our Father, our King, tear up the evil sentence decreed against us.

Our Father, our King, remember us favorably.

Our Father, our King, inscribe us in the book of a happy life.

Our Father, our King, inscribe us in the book of redemption and salvation.

Our Father, our King, inscribe us in the book of maintenance and sustenance.

Our Father, our King, inscribe us in the book of merit.

Our Father, our King, inscribe us in the book of pardon and forgiveness.

Our Father, our King, cause our salvation soon to flourish.

Our Father, our King, raise the strength of Israel thy people.

Our Father, our King, raise the strength of thy anointed one.

Our Father, our King, fill our hands with thy blessings.

Our Father, our King, fill our storehouses with plenty.

Our Father, our King, hear our voice, spare us and have mercy on us.

Our Father, our King, receive our prayer with mercy and favor.

Our Father, our King, open the gates of heaven to our prayer.

Our Father, our King, dismiss us not empty-handed from thy presence.

Our Father, our King, remember that we are but dust.

Our Father, our King, may this hour be an hour of mercy and a time of grace with thee.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפּוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן הַרְוִיחַ עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְהוּדֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמָּוֶם עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, נְקוּם נְקַמַת דָּם עֲבָרֶיךָ הַשְּׂפוּדָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמוֹךְ הַגָּדוֹל הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא
 שְׁנִקְרָא עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חֲנֻנוּ וְעַנְנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים; עֲשֵׂה עִמָּנוּ
 צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹה רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא בְרֵעוּתָהּ;
 וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.
 יְהֵא שְׁמוֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
 יְתְבָרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמוֹה דְקְדוּשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
 מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא, דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא,
 וְאִמְרוּ אָמֵן.
 תִּתְקַבֵּל צְלוֹתָהוֹן וּבְרֵעוּתָהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אַבּוּהוֹן
 דִּי בְשִׁמְיָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

Our Father, our King, have compassion on us, on our children and our infants.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slain for thy holy name.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slaughtered for proclaiming thy Oneness.

Our Father, our King, act for the sake of those who went through fire and water for the sanctification of thy name.

Our Father, our King, avenge the spilt blood of thy servants.

Our Father, our King, do it for thy sake, if not for ours.

Our Father, our King, do it for thy sake and save us.

Our Father, our King, do it for the sake of thy abundant mercy.

Our Father, our King, do it for the sake of thy great, mighty and revered name by which we are called.

Our Father, our King, be gracious to us and answer us, though we have no merits; deal charitably and kindly with us and save us.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, **Amen.**

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, **Amen.**

May the prayers and supplications of the whole household of **Israel** be accepted by their Father who is in heaven; and say, **Amen.**

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָת לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֵא עָשָׂנוּ בְּגוֹי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲרָמָה;
שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ בָהֶם, וְגִדְּלָנוּ בְּכָל הַמּוֹנָם. וְנִאֲנַחְנוּ בּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מַלְאָךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֲרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָרוּ בַשָּׁמַיִם
מִמַּעַל, וְשׁוֹבֵיט עֵזוֹ בְּנִבְהֵי מְרוֹמָיִם. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד;
אָמֵת מַלְכֵנוּ, אָפֶס זוֹלָתוֹ, בְּפִתּוּב בְּתוֹרָתוֹ; וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאֲרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

עַל כֵּן נִקְנָה לָךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲנֻךְ,
לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֲרֶץ, וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרְתוּן; לְתַמְנֵן
עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת
אֱלֹיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֲרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְבֵל, כִּי לָךְ
תִּכְרַע כָּל בָּרָךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, יִכְרְעוּ
וַיִּפְלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקָּר יִתְנוּ, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ,
וְתַמְלוּךָ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלָךְ הִיא,
וְלְעוֹלָמֵי עַד תַּמְלוּךָ בְּכַבּוֹד, בְּפִתּוּב בְּתוֹרָתְךָ: יי יִמְלֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד. Reader וְנֹאמַר: וְהָיָה יי לְמַלְאָךְ עַל כָּל הָאֲרֶץ;
כִּי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יְהִיָּה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

ALENU

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah: "The Lord shall be King forever and ever."² And it is said: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."³

¹ *Deuteronomy* 4:39. ² *Ezodus* 15:18. ³ *Zechariah* 14:9.

MOURNERS' KADDISH

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְּרָא כְּרַעוּתָהּ;
וְנִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעָגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעָלְמָא לְעָלְמָא
מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאָמִירוֹן בְּעָלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

אַל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאִים, וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֵא. עֲצוּ
עֲצֵה וְתַפֵּר, דְּבִירוֹ דְּבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עֲמָנוּ אַל. וְעַד זְקֻנָה
אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל; אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֶשָּׂא, וְאֲנִי
אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט.

לעלא לעלא is said between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*; otherwise only *לעלא* is said. In the Italian ritual *לעלא* is repeated throughout the year. *לעלא לעלא* is the Targum's rendering of *מעלה מעלה* (Deuteronomy 28:43).

לעלא מן כל ... *ושיראת חשבחתא* refers to the hymns of praise contained in the Psalms of David; compare the expression *דוד וחשבחות דוד*.

נחמתא ("consolations"), occurring in the Kaddish as a synonym of praise, probably refers to prophetic works such as the Book of Isaiah, called Books of Consolation, which contain hymns of praise as well as Messianic prophecies.

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

Be not afraid of sudden terror, nor of the storm that strikes the wicked. Form your plot—it shall fail; lay your plan—it shall not prevail! For God is with us. Even to your old age I will be the same; when you are gray-headed, still I will sustain you; I have made you, and I will bear you; I will sustain you and save you.¹

עושה שלום, which repeats in Hebrew the thought expressed in the preceding Aramaic paragraph, seems to have been added from the meditation recited at the end of the *Shemoneh Esreh*. The same sentence is also added at the end of the grace recited after meals. The three steps backwards, which formed the respectful manner of retiring from a superior, were likewise transferred from the concluding sentence of the *Shemoneh Esreh*. On the other hand, the phrase "and say Amen", added at the end of the silent meditation after the *Shemoneh Esreh*, must have been borrowed from the Kaddish which is always recited in the hearing of no fewer than ten men.

¹ Proverbs 3:25; Isaiah 8:10; 46:4.

תְּשֻׁלִיךְ

The first day of *Rosh Hashanah*, or the second if Sabbath starts the festival, processions are formed to the banks of a river where the following is recited:

מי אל כְּמוֹדָה, נִשָּׂא עֵזֶן וְעֵבֶר עַל פְּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ;
 לֹא הִחְזִיק לְעַד אַפּוֹ, כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ, יִכְבֹּשׁ
 עוֹנוֹתֵינוּ, וְתִשְׁלִיךְ בַּמַּצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם. תִּתֵּן אֲמֶת לְיַעֲקֹב,
 חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתְּיָנוּ מִיְמֵי קֶדֶם.
 מִן הַמַּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַּמְרָחֵב יְהוָה. יי לִי, לֹא אִירָא;
 מִה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם. יי לִי בְעֲזָרִי, וְאֲנִי אֲרָאָה בִּשְׂנְאֵי. טוֹב
 לַחֲסוֹת בֵּינִי מִבְּטָח בְּאָדָם. טוֹב לַחֲסוֹת בֵּינִי מִבְּטָח בַּנְּדִיבִים.

הַהֲלִים לוֹ

רַנְּנוּ צְדִיקִים בֵּינֵי, לְיִשְׂרָאֵל נְאוּהָ תְהַלְלָהּ. הוֹדוּ לַיי בְּכִנּוּר,
 בְּנִגְבַל עֲשׂוֹר זָמְרוּ לוֹ. שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֶדֶשׁ, הִיטִיבוּ נֶגֶן בְּתִירוּעָה.
 כִּי יִשָּׂר דְּבַר יי, וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאַמּוֹנָה. אֲהַב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט,
 חֶסֶד יי מְלָאָה הָאָרֶץ. בְּדַבַּר יי שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל
 צְבָאָם. כִּנֹּס כִּנְדַר מִי הַיָּם, נָתַן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמוֹת. יִירָאוּ מִיי
 כָּל הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יִגְדּוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל. כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא
 צָוָה וַיַּעֲמֵד. יי הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם, הִנֵּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים. עֲצַת

תְּשֻׁלִיךְ, the custom of symbolically casting the sins into a running stream, presumably dates from the fourteenth century. It is mentioned for the first time in *Sefer Maharil* by Rabbi Jacob Moelin (1355-1427), the leading Jewish authority of his time. He explains it as a reminder of the *Akedah*, concerning which the Midrash relates that Satan, in an effort to prevent Abraham from sacrificing Isaac, transformed himself into a deep stream on the road leading to Mount Moriah. Plunging into the stream, Abraham and Isaac prayed for divine aid, whereupon the place became dry land again. The name *תְּשֻׁלִיךְ* ("thou wilt cast") is derived from Micah 7:19.

TASHLIKH

The first day of Rosh Hashanah, or the second if Sabbath starts the festival, processions are formed to the banks of a river where the following is recited:

Who is a God like thee? Thou forgivest iniquity and passest over transgression in the survivors of thy people. Thou dost not retain thy anger forever, for thou delightest in kindness. Thou wilt again show us mercy and subdue our iniquities; thou wilt cast all our sins into the depths of the sea. Thou wilt show kindness to Jacob and mercy to Abraham, as thou didst promise to our fathers from of old.¹

Out of distress I called upon the Lord; he answered me by setting me free. The Lord is with me; I have no fear. What can man do to me? The Lord is my helper; I shall see the defeat of my foes. It is better to seek refuge in the Lord than to trust in man. It is better to seek refuge in the Lord than to trust in princes.²

Psalm 33

Rejoice in the Lord, you righteous; for the upright it is fitting to give praise. Give thanks to the Lord with harp; sing his praises with the ten-stringed lute. Sing to him a new song; play skilfully amid shouts of joy. The word of the Lord is right; all his work is done with faithfulness. He loves righteousness and justice; the earth is full of the Lord's kindness. By the word of the Lord the heavens were made, and all their host by the breath of his mouth. He gathers the waters of the sea as a heap; he lays up the deeps in storehouses. Let the earth revere the Lord; let all the inhabitants of the world stand in awe of him. For he but spoke, and it came into being; he but commanded, and it stood forth. The Lord annuls the counsel of nations; he frustrates the designs of peoples.

¹*Micah* 7:18-20. ²*Psalm* 118:5-9.

יי לעולם תעמד, מחשבות לבו לדר נדר. אשרי הגוי אשר
 יי אלהיו, העם בחר לגולה לו. משמנים הביט יי, ראה את
 כל בני האדם. ממכון שבתו השנית, אל כל ישבי הארץ.
 היצר יחד לבם, תמבין אל כל מעשיהם. אין המלך נושע
 ברב-חיל, גבור לא ינצל ברב-כח. שקר הסוס לתשועה,
 וברב חילו לא ימלט. הגה עין יי אל יראוי, למינחלים
 לחסדו. להציל ממות נפשם, ולחיותם ברעב. נפשנו חפחה
 ליי, עזרנו ומגננו הוא. כי בו ישמח לבנו, כי בשם קדשו
 בטחנו. יהי חסדך יי עלינו, כאשר יחלנו לך.
 לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ
 דעה את יי, בפרים לים מכסים.

ההלים קל

שיר המעלות. ממעמקים קראתיה, יי. אדני, שמעה
 בקולי, תהיינה אזניה קשבות לקול תחנוני. אם עונות תשמר-
 יה, אדני, מי יעמד. כי עמך הסליחה, למען תנרא. קויתי יי,
 קנתה נפשי, ולך ברו הוחלתי. נפשי לאדני משמרים לבקר,
 שמרים לבקר. יחל ישראל אל יי, כי עם יי החסד, והרבה
 עמו פרות. והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו.

Psalm 33 contains a description of God's righteous rule and creative om-
 nipotence. Israel's protection does not depend on military power but on God.
 "He gathers the waters of the sea as a heap" refers to the appearance of the sea
 from the shore. "He lays up the deeps in storehouses" refers to the vast sub-
 terranean masses of water.

Psalm 130 is an expression of remorse for sin and a plea for forgiveness.
 Since God reveals himself as a forgiving God, Israel can hope and trust.

מעמקים ("deep waters") is used in the sense of distress and danger.

But the counsel of the Lord stands forever; his plans last for all generations. Happy is the nation whose God is the Lord, the people he has chosen for his possession. From heaven the Lord looks down; he sees all of mankind. From his abode he looks intently on all the inhabitants of the earth, he who fashions the hearts of them all, who considers all their actions. A king is not saved by the size of an army; a warrior is not rescued by sheer strength. Vain is the horse for victory; nor does it afford escape by its great strength. The eye of the Lord rests on those who revere him, those who hope for his kindness, to save them from death and keep them alive in famine. Our soul has waited for the Lord; he is our help and our shield. In him our heart rejoices; in his holy name we trust. May thy kindness, O Lord, be upon us, even as we hope in thee.

None shall injure, none shall destroy anywhere on my holy mountain, for the land shall be full of the knowledge of the Lord as the waters cover the sea.¹

Psalms 130

A Pilgrim Song. Out of the depths I call to thee, O Lord. O Lord, hear my voice; let thy ears be attentive to my supplicating voice. If thou, O Lord, shouldst keep strict account of iniquities, O Lord, who could live on? But with thee there is forgiveness, that thou mayest be revered. I look for the Lord, my whole being hopes; I wait for his word. My soul waits for the Lord more eagerly than watchmen for the dawn, than watchmen for the dawn. O Israel, put your hope in the Lord, for with the Lord there is kindness; with him there is great saving power. It is he who will redeem Israel from all its iniquities.

מי יעמד that is, no one can maintain his innocence when standing in judgment before God.

למען תוֹרָא God's forgiveness inspires man to revere him. The general idea here is that God forgives and does not keep strict account of our iniquities.

משומרים לבקר than impatient watchmen longing for the dawn to release them from their duty. The repetition of the phrase is for emphasis.

¹Isaiah 11:9.

מִנְחָה לְעֶרֶב יוֹם כַּפּוֹר

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתָהּ; עוֹד יִהְלֶלְוּהָ סֶלָה.
אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּבְדָהּ לוֹ; אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁיְיָ אֱלֹהֵינוּ.

תהלים קכח

תְּהַלֵּלָהּ לְדָוִד

אֲרוֹמְמָהּ, אֱלֹהֵי הַמְּלָכִים, וְאֶבְרַכְבָּהּ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּכָל יוֹם אֶבְרַכְבָּהּ, וְאֶהְלֵלָהּ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלֹגְדָלְתוֹ אֵין חֶקְקֵר.
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרַתֶיךָ יַגִּידוּ.
הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
וַעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְלַתְךָ אֲסַפְּרָנָה.
זָכַר רַב טוֹבָךָ יִבְיָעוּ, וְצִדְקַתְךָ יִרְגְּנוּ.
חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אַרְךָ אַפְּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד.
טוֹב יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
יִדְוֶךָ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָהּ.
כְּבוֹד מְלֻכוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ.
לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרַתֶיךָ, וּכְבוֹד הֲדַר מְלֻכוֹתֶיךָ.
מְלֻכוֹתֶיךָ מְלֻכוֹת כָּל עַלְמִים, וּמִמְשַׁלְתֶיךָ בְּכָל דוֹר וָדָר.
סוֹמְךָ יְיָ לְכָל הַנְּפִלִים, וְזוֹקֶךָ לְכָל הַכַּפּוֹפִים.

AFTERNOON SERVICE FOR EREV YOM KIPPUR

Happy are those who dwell in thy house; they are ever praising thee. Happy the people that is so situated; happy the people whose God is the Lord.¹

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
And bless thy name forever and ever.
Every day I bless thee,
And praise thy name forever and ever.
Great is the Lord and most worthy of praise;
His greatness is unsearchable.
One generation to another praises thy works;
They recount thy mighty acts.
On the splendor of thy glorious majesty
And on thy wondrous deeds I meditate.
They speak of thy awe-inspiring might,
And I tell of thy greatness.
They spread the fame of thy great goodness,
And sing of thy righteousness.
Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.
The Lord is good to all,
And his mercy is over all his works.
All thy works praise thee, O Lord,
And thy faithful followers bless thee.
They speak of thy glorious kingdom,
And talk of thy might,
To let men know thy mighty deeds,
And the glorious splendor of thy kingdom.
Thy kingdom is a kingdom of all ages,
And thy dominion is for all generations.
The Lord upholds all who fall,
And raises all who are bowed down.

¹*Psalms* 84:5; 144:15.

עיני כל אליהו ישקרו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו.
 פותח את ידך, ומשביע לכל מי רצון.
 צדיק יי בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו.
 קרוב יי לכל קראיו, לכל אשר יקראהו באמת.
 רצון יראיו יעשה, ואת שועתם ישמע ויושיעם.
 שומר יי את כל אהביו, ואת כל הרשעים ישמיד.
 תהלת יי ידבר-פי; ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד.
 ונאנחנו נברך יי מעתה ועד עולם; הללויה.

Reader:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא ברעותה;
 ונמליך מלכותה בחייכון וביומיכון, ובחיי דכל בית ישראל,
 בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
 יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.
 יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתהדר,
 ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, בריך הוא, לעלא לעלא
 מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא,
 ואמרו אמן.

The *Shemoneh Esreh* is recited in silent devotion while standing, facing east.
 The Reader repeats the *Shemoneh Esreh* aloud when a *minyan* holds service.

כי שם יי אקרא, הבו גדרל לאלהינו.
 אדני, שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך.
 בריך אתה, יי אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,

The eyes of all look hopefully to thee,
 And thou givest them their food in due season.
 Thou openest thy hand,
 And satisfiest every living thing with favor.
 The Lord is righteous in all his ways,
 And gracious in all his deeds.
 The Lord is near to all who call upon him,
 To all who call upon him sincerely.
 He fulfills the desire of those who revere him;
 He hears their cry and saves them.
 The Lord preserves all who love him,
 But all the wicked he destroys.
 My mouth speaks the praise of the Lord;
 Let all creatures bless his holy name forever and ever.

¹We will bless the Lord henceforth and forever.

Praise the Lord!

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

SHEMONEH ESREH

The Shemoneh Esreh is recited in silent devotion while standing, facing east. The Reader repeats the Shemoneh Esreh aloud when a minyan holds service.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!²
 O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.³

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God

¹ Psalm 115:18. ² Deuteronomy 32:3. ³ Psalm 51:17.

אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
 עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת,
 וּמְבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.
 זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְכֹתֵבנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מֶגֶן אַבְרָהָם.
 אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לַיְשָׁנִי
 עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָךְ, מְלֶךְ מְמוּחַ
 וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.

When the Reader repeats the *Shemoneh Esreh*, the following *Kedushah* is said:

בְּקִדְשׁ אֵת שְׁמֹךְ בְּעוֹלָם בְּשֵׁם שְׁמֹךְ יִשִּׁים אוֹתוֹ בְּשֵׁמי מְרוֹם,
 בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת; מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ—

בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ.

וּבְדִבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב לֵאמֹר:

יְמַלֵּךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; תִּלְלוּנָהּ.

of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

KEDUSHAH

When the Reader repeats the Shemoneh Esreh, the following Kedushah is said:

We sanctify thy name in the world even as they sanctify it in the highest heavens, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory."¹

Those opposite them say: Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode.²

And in thy holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations—
Praise the Lord!³

¹ Isaiah 6:3. ² Ezekiel 3:12. ³ Psalm 146:10.

Reader לדור ודור נגיד גדלה, ולנצח נצחים קרשתי
 נקדיש, ושבתה אליהנו מפנינו לא ימוש לעולם ועד, בי אל
 מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה קדוש ושמה קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך סלה.
 ברוך אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה חונן לאדם דעת, ומלמד לאנוש בינה. חננו מאתך
 דעה, בינה והשכל. ברוך אתה, יי, חונן הדעת.
 השיבנו אבינו לתורתך, וקרבו מלכנו לעבודתך,
 והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה, יי, הרוצה
 בתשובה.

סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלכנו כי פשענו, כי
 מוחל וסולח אתה. ברוך אתה, יי, חנון המרבה לסלח.
 ראה נא בעינינו וריבה ריבנו, ונאלנו מהרה למען שמך,
 כי גואל חזק אתה. ברוך אתה, יי, גואל ישראל.

רפאנו יי ונרפא, הושיענו ונושעה, כי תהלתנו אתה;
 והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו, כי אל מלך רופא נאמן
 ורחמן אתה. ברוך אתה, יי, רופא חולי עמו ישראל.

ברך עלינו, יי אליהנו, את השנה הזאת ואת כל מיני
 תבואתה לטובה, ותן ברכה על פני האדמה, ושבענו מטובה,
 וברך שנתנו בשנים הטובות. ברוך אתה, יי, מברך השנים.
 תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גליותינו,
 וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ. ברוך אתה, יי, מקבץ
 נדחי עמו ישראל.

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King. Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily. Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou favorest man with knowledge, and teachest mortals understanding. O grant us knowledge, understanding and insight. Blessed art thou, O Lord, gracious Giver of knowledge.

Restore us, our Father, to thy Torah; draw us near, our King, to thy service; cause us to return to thee in perfect repentance. Blessed art thou, O Lord, who art pleased with repentance.

Forgive us, our Father, for we have sinned; pardon us, our King, for we have transgressed; for thou dost pardon and forgive. Blessed art thou, O Lord, who art gracious and ever forgiving.

Look upon our affliction and champion our cause; redeem us speedily for thy name's sake, for thou art a mighty Redeemer. Blessed art thou, O Lord, Redeemer of Israel.

Heal us, O Lord, and we shall be healed; save us and we shall be saved; for thou art our praise. Grant a perfect healing to all our wounds; for thou art a faithful and merciful God, King and Healer. Blessed art thou, O Lord, who healest the sick among thy people Israel.

Bless for us, Lord our God, this year and all its varied produce for the best. Bestow a blessing upon the face of the earth. Satisfy us with thy goodness, and bless our year like other good years. Blessed art thou, O Lord, who blessest the years.

Sound the great shofar for our freedom; lift up the banner to bring our exiles together, and assemble us from the four corners of the earth. Blessed art thou, O Lord, who gatherest the dispersed of thy people Israel.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ בְּבְרָאשׁוֹנָה, וַיּוֹעֲצֵינוּ בְּבִתְחִלָּה; וְהָסֵר
 מִמֶּנּוּ יַגּוֹן וְאֲנָחָה; וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ, אַתָּה יי לְבָדָה, בְּחֶסֶד
 וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַמְּלֹךְ הַמִּשְׁפָּט.
 וְלַמְּלִשְׁיָנִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכֹל הַרְשָׁעָה בְּרַנֵּעַ תֵּאבֵד,
 וְכֹל אִיבִיָּה מִהֲרֵה יִפְרָתוּ; וְהַזְדִּים מִהֲרֵה תַעֲקֹר וּתְשַׁבֵּר,
 וּתְמַגֵּר וְתִכְנִיעַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹבֵר אִיבִים
 וּמִכְנִיעַ זָדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זְקֵנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יְהִמוּ נָא
 רַחֲמֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ; וְחֵן שְׂכָר טוֹב לְכֹל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ
 בְּאַמְתּוֹ, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּךְ, וְלַעוֹלָם לֹא יִבּוֹשׁ, כִּי בָךְ בְּטַחְנוּ.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כְּאֲשֶׁר
 דִּבַּרְתָּ; וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם; וּכְסֵא דָוִד
 מִהֲרֵה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.
 אֵת צֶמַח דָּוִד עֲבֹדֶךָ מִהֲרֵה תִצְמַח, וְקִרְנוֹ תָרוּם
 בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִנְיָנוּ כָּל הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
 מִצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ; חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
 וּבְרָצוֹן אֵת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אַל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה;
 וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְכָּנוּ רִיקָם אַל תִּשְׁיבֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רַצְהֵ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפִּלָּתָם; וְהִשָּׁב אֵת
 הַעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתַפִּלָּתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקַּבֵּל בְּרָצוֹן, וְתִהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

Restore our judges as at first, and our counselors as at the beginning; remove from us sorrow and sighing; reign thou alone over us, O Lord, in kindness and mercy, and clear us in judgment. Blessed art thou, O Lord, King of Justice.

May the slanderers have no hope; may all wickedness perish instantly; may all thy enemies be soon cut down. Do thou speedily uproot and crush the arrogant; cast them down and humble them speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who breakest the enemies and humblest the arrogant.

May thy compassion, Lord our God, be aroused over the righteous and over the godly; over the leaders of thy people, the house of Israel, and over the remnant of their sages; over the true proselytes and over us. Grant a good reward to all who truly trust in thy name, and place our lot among them; may we never come to shame, for in thee we trust. Blessed art thou, O Lord, who art the stay and trust of the righteous.

Return in mercy to thy city Jerusalem and dwell in it as thou hast promised; rebuild it soon, in our days, as an everlasting structure, and speedily establish in it the throne of David. Blessed art thou, O Lord, Builder of Jerusalem.

Speedily cause the offspring of thy servant David to flourish, and let his glory be exalted by thy help, for we hope for thy deliverance all day. Blessed art thou, O Lord, who causest salvation to flourish.

Hear our voice, Lord our God; spare us and have pity on us; accept our prayer in mercy and favor, for thou art God who hearest prayers and supplications; from thy presence, our King, dismiss us not empty-handed, for thou hearest in mercy the prayer of thy people Israel. Blessed art thou, O Lord, who hearest prayer.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

וּתְחַזִּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

When the Reader repeats the *She-monch Esreh*, the Congregation responds here by saying:

(מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאִתָּה
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר,
 יוֹצֵרנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
 בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ
 וְקִבַּמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲנִינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ,
 וְחַאֲסוּף גְּלוּיֹתֵינוּ לַחֲצָרוֹת
 קְדְשֶׁךָ לְשִׁמּוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדְךָ בְּלֵב
 שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
 בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאִתָּה
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן
 יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בִּידֶךָ, וְעַל
 נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
 נְסִיךְ שְׂבָכָל יוֹם עַמָּנוּ, וְעַל
 נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכָל
 עֵת, עָרֵב וְבָקָר וְצִהָרִים.
 הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ,
 מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְפָּרֵךְ וַיִּתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ, מִלְּבָנוּ, תְּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד.

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכָל חַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת, הָאֵל,
 יִשׁוּעֵתָנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֶלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלָךְ נֶאֱחָה
 לְהוֹדוֹת.

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תִּשֵּׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
 מְלֶכֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל
 בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָךְ.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy divine presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

When the Reader repeats the Shemoneh Esreh, the Congregation responds here by saying:

(We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.)

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant abundant peace to Israel thy people forever, for thou art the King and Lord of all peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and at all hours.

עַרְב וּבִקְרָא וְצַהֲרִים אַנְד נִרְדָּה לְךָ לְעוֹלָם, לְדוֹר וּדְוֹר נִסְפָּר חֲהַלְתָּךְ מוֹדִים עַרְב וּבִקְרָא וְצַהֲרִים אַנְד נִרְדָּה לְךָ לְעוֹלָם, לְדוֹר וּדְוֹר נִסְפָּר חֲהַלְתָּךְ מוֹדִים אַנְד נִרְדָּה לְךָ לְעוֹלָם (Psalms 79:13; 55:18).

מוֹדִים דְּרַבֵּן, recited by the Congregation in an undertone while the Reader repeats aloud the eighteenth benediction, is a composite of several phrases suggested by a number of talmudic rabbis (Sotah 40a).

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִכְתָּב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאֵל
 תַּתְּעַלֵּם מִתְחַנְּתָנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזוּ פָּנִים וְקָשִׁי עֲרָף לֹמֵר
 לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ;
 אֲבָל אֲנַחְנוּ חַטָּאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגַדְנוּ, גָּזְלָנוּ, דִּבְרַנוּ דְּפִי; הִעַיְנוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זְדוּנוּ,
 חֲמִסְנוּ, טָפְלָנוּ שִׁקְרָה; יַעֲצֵנוּ רַע, בּוֹזְנוּ, לַצָּנוּ, מְרִדְנוּ, נֶאֱצְנוּ;
 סָרְדָנוּ, עֵוִינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ, קָשִׁינוּ עֲרָף; רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ,
 תַּעֲבָנוּ, תַּעֲוִינוּ, תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה
 צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי אֲמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
 מַה נֹּאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמַה נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
 הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְצוֹן עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אַתָּה
 חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בֵּטָן, וּבוֹחוֹן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר נִעְלָם
 מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנְּגִיד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל
 לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר-לָנוּ עַל כָּל פִּשְׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרָצוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמוּץ הַלֵּב.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַלֵּי דַעַת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַטְוֵי שְׁפָתַיִם.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;

We have acted brazenly, viciously and fraudulently;

We have acted wilfully, scornfully and obstinately:

We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
And for the sin we committed against thee by idle talk.

על חטא שחטאנו לפניך בגלוי עריות,
ועל חטא שחטאנו לפניך בגלוי ובסתור.

על חטא שחטאנו לפניך בקדעת ובמזדקחה,
ועל חטא שחטאנו לפניך בדבור פה.

על חטא שחטאנו לפניך בהונאת רע,
ועל חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב.

על חטא שחטאנו לפניך בויעדת זנות,
ועל חטא שחטאנו לפניך בודוי פה.

על חטא שחטאנו לפניך בזלזול הזרים ומורים,
ועל חטא שחטאנו לפניך בזדון ובשגגה.

על חטא שחטאנו לפניך בחזק יד,
ועל חטא שחטאנו לפניך בחלול השם.

על חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים,
ועל חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה.

על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע,
ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.

ועל כלם, אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, כפר-לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בכחש ובקזב,
ועל חטא שחטאנו לפניך בכפת שחד.

על חטא שחטאנו לפניך בלצון,
ועל חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע.

על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן,
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשחה.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁךָ וּבְמַרְבִּית,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁתֵּי גְרוֹן.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפֹתוֹתֵינוּ,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינַי.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוּת,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעוֹזוֹת מִצָּח.

וְעַל בָּלֶם, אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מִחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רַע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוֹת עֵינַי.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֹאשׁ,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עָרְף.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהַרְע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִבִּילוֹת.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שָׂוָא,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת יָד,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לִבָּב.

וְעַל בָּלֶם, אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מִחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלָה וְיוֹרֵד.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדָאֵי וְאֲשֶׁם תָּלוּי.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech.
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men.
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
And for the sins requiring a sin-offering.
For the sins requiring varying offerings,
And for the sins requiring guilt-offerings.

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מפת מרדות.
 ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מלקות ארבעים.
 ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מיתה בידי שמים.
 ועל חטאים שאנו חייבים עליהם פרת וערירי.

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם ארבע מיתות בית דין, סקילה, שרפה, הרג, וחנק. על מצות עשה ועל מצות לא תעשה, בין שיש בה קום עשה, ובין שאין בה קום עשה, את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כפר אמרנום לפניך, והודינו לך עליהם; ואת שאינם גלויים לנו, לפניך הם גלויים וידועים, בדבר שנאמר: הנסתרת ליי אלהינו, והנגלת לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור, ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה.

אלהי, עד שלא נוצרתי אני כדאי, ועבשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי; עפר אני בחיי, קל וחמר במיתתי; הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה. יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי, שלא אחטא עוד; ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים, אכל לא על ידי יסורים ונחלים רעים.

After the Shemoneh Esreh add the following meditation:

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה; ולמקללי נפשי תדום, ונפשי בעפר לכל תהייה. פתח לבי בתורתך, ובמצותיך תרדוף נפשי; וכל החושבים עלי רעה, מהרה דבר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען שמך, עשה למען ימינה, עשה למען קדשתך, עשה למען תורתך. למען יחלצוני

For the sins requiring corporal punishment,
 And for the sins requiring forty lashes.
 For the sins requiring premature death,
 And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹ Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation, and besides thee we have no King to pardon and forgive our sins.

My God, before I was formed I was of no worth, and now that I have been formed it is as if I have not been formed. Dust I am in life, and all the more so in death. In thy sight, I am like an object filled with shame and disgrace. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, that I sin no more. In thy abundant mercy cleanse the sins I have committed against thee, but not through severe sufferings.

After the Shemoneh Esreh add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand

¹*Deuteronomy 29:23.*

יְדִיכָה, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי. יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי
לְפָנֶיךָ, יי, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה
שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֶנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹרְךָ
בְּיִרְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעֲרֹבָה לִי מִנַּחַת
יְהוֹדָה וִירוּשָׁלַיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֻלְמָא דִּי בְּרָא כִרְעוּתָהּ;
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּתַיִבוֹן וּבְיוֹמִיבוֹן, וּבְתַיִ דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֻלְמָא וּבְזַמַּן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וּלְעַלְמֵי עֻלְמָיָא.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֻלְמָא לְעֻלְמָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְּאָמִירוֹן בְּעֻלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתָהוֹן וּבְעוֹתָהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אֲבוּהוֹן
דִּי בְשִׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלָא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹנֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאֲרָמָה;

and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole house of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

ALENU

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world

¹*Psalms* 60:7; 19:15. ²*Malachi* 3:4.

שלא שם חלקנו בהם, וגרלנו בכל המונם. ואנחנו בורעים ומשתחיים ומודים לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמנים ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בנגבהי מרומים. הוא אלהינו, אין עוד; אמת מלבנו, אפס זולתו, בכתוב בתורתו: וידעת היום ויהשבת אל לבבך, כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד.

על בן נקוה לה, יי אלהינו, לראות מהרוז בתפארת עזי, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יפרתו; לתקן עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמחה. להפנות אליה כל רשעי ארץ. יפירו וידעו כל יושבי תבל, כי לה תכרע כל ברה, תשבע כל לשון. לפניה, יי אלהינו, יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו בלם את על מלכותך, ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך בכבוד, בכתוב, בתורתך: יי ימלוך לעלם ועד. Reader ונאמר: והיה יי למלוך על כל הארץ; ביום שהוא יהיה יי אחר ושמו אחר.

Mourners' Kaddish, page 573.

הדלקת נר של יום הכפורים

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של (שבת ושל) יום הכפורים.
ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והייענו לזמן הזה.

and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah: "The Lord shall be King forever and ever."² And it is said: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."³

Mourners' Kaddish, page 574.

LIGHTING THE ATONEMENT LIGHTS

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to light (the Sabbath and) the Atonement lights.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast granted us life and sustenance and permitted us to reach this season.

¹*Deuteronomy* 4:39. ²*Exodus* 15:18. ³*Zechariah* 14:9.

KNOWLEDGE AND KINDNESS

Repentance should be attained through joy. We should rejoice in God to the extent that we may regret our offending him.

The performance of a meritorious deed awakens joy in us. A joyful person ought to share his mood with those in sadness.

The mind is the essence of man; he is wherever his thoughts are. He is in a holy place wherever he thinks holy thoughts.

Anger and cruelty show the lack of knowledge. Better understanding brings peace and serenity, kindness and contentment.

The knowledge that whatever happens to you is for your good gives you a life of eternal bliss.

Slaves of gold suffer irritation and bitterness, sadness and anxiety. The more gold they own, the more anxious they are.

If you know that a soft answer will calm your enemy, do not withhold it from him.

Whoever is in position to prevent wickedness and fails to do so is regarded as if he performed the evil himself.

Charity is greater than the sacrifices offered upon the altar, but kindness is greater than charity.

Kindly people should take heed that their kindness may not result in more evil than good.

The children are unruly in a family where the parents are untruthful.

Whoever has no confidence speaks falsehoods; whoever speaks falsehoods has no confidence.

He who does not care to prevent the wasting of another's property is like a thief.

He who gives charity with a smile is truly a rightminded man. One should believe in God by virtue of faith rather than miracles.¹

¹*Kabbi Nahman Bratzlaver (1770-1811), a great-grandson of Rabbi Israel Baal-Shem-Tov.*

WISE COUNSEL

Reverence for the Lord is the root of wisdom,
And the branches of wisdom are long life.

Do not exalt yourself, or you may fall
And bring disgrace upon yourself.

He who provides for his father atones for his sins;
He who honors his mother is like one who gathers treasure.

My child, help your father in his old age;
Do not grieve him as long as he lives.

As water will quench a blazing fire,
So kindness will atone for sin.

My child, do not defraud the poor of their living;
Do not make the eyes of the needy wait long.

Do not pain a hungry heart;
Do not anger a man in distress.

Listen to what a poor man has to say,
And give him a peaceful and gentle answer.

Do not put off turning to the Lord;
Do not postpone it from day to day.

Do not be known as a whisperer;
Do not set an ambush with your tongue.

Do not follow your impulses,
But refrain from your longings.

Do not indulge in too much luxury,
And do not be tied to its expense.

Flee from sin as from a serpent,
For it will bite you when you come near it.

Do not be angry with your neighbor,
And overlook men's ignorance.

Forgive your fellow man his wrongdoings,
Then your sins will be forgiven when you pray.

¹Ben Sira, who lived in Jerusalem early in the second century before the common era.

עֲרֵבִית לְיוֹם כְּפוּר

When putting on the *tallith*:

כְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצֵת.

Reader:

בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה וּבִישִׁיבָה שֶׁל מַטָּה,
עַל דַּעַת הַמָּקוֹם וְעַל דַּעַת הַקְּהָל,
אָנוּ מִתִּירִין לְהִתְפַּלֵּל עִם הָעִבְרָנִים.

כָּל נִדְרֵי

וְאִסְרֵי חֲרָמֵי, וְקוֹנָמֵי וְכַנּוּיֵי, וְקוֹנוּסֵי וְשָׁבוּעוֹת, דְּנִדְרָנָא
וְדִאֲשְׁתַּבְּעָנָא, וְדִאֲחַרְמָנָא וְדִאֲסָרְנָא עַל נַפְשָׁתָנָא, מִיּוֹם
כְּפָרִים זֶה עַד יוֹם כְּפָרִים הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, כְּלֶהוֹן
אֲחַרְטָנָא בְּהוֹן. כְּלֶהוֹן יְהוֹן שָׂרוֹן, שְׁבִיקוֹן שְׁבִיתוֹן, כְּטָלִין
וּמְבָטְלִין, לָא שְׁרִירִין וְלָא קְיָמִין. נִדְרָנָא לָא נִדְרֵי, וְאִסְרָנָא
לָא אִסְרֵי, וְשָׁבוּעָתָנָא לָא שָׁבוּעוֹת.

was introduced by Rabbi Meir of Rothenburg, whose authority throughout Europe during the thirteenth century gained for him the title *Me'or ha-Golah* ("Light of the Exile"). On his way to settle in Eretz Yisrael he was seized in 1284 and committed to prison, where he spent the last seven years of his life revising his literary works. When he died, Emperor Rudolph refused to surrender his body for fourteen years until a large sum of money was paid for its redemption. Rabbi Meir of Rothenburg inserted this passage in consideration of the talmudic statement which reads: "A public fast wherein Jewish transgressors do not participate is no fast; though the aromatic odor of galbanum is unpleasant, the Bible included it among the fragrant spices of the incense-offering" (Kerithoth 6b).

EVENING SERVICE FOR YOM KIPPUR

When putting on the tallith:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to enwrap ourselves in the fringed garment.

Reader:

By the authority of the heavenly court
And by the authority of the earthly court,
With the consent of the Omnipresent One
And with the consent of this congregation,
We declare it lawful to pray with sinners.

KOL NIDRE

All personal vows we are likely to make, all personal oaths and pledges we are likely to take between this Yom Kippur and the next Yom Kippur, we publicly renounce. Let them all be relinquished and abandoned, null and void, neither firm nor established. Let our personal vows, pledges and oaths, be considered neither vows nor pledges nor oaths.

כל נודרי, the Aramaic formula for the dispensation of vows, is more than a thousand years old. It refers to vows assumed by an individual for himself alone, where no other persons or their interests are involved. Though the context makes it perfectly obvious that no vows or obligations toward others are implied, there have been many who were misled into believing that by means of this formula all their vows and oaths are annulled. In the eleventh century, Rabbi Meir ben Samuel (Rashi's son-in-law) changed the original wording of *Kol Nidre* so as to make it apply to the future instead of the past, that is, to vows one might not be able to fulfill during the next year. Support for his emendation (מיים כסורים וה עד יום כסורים הבא עלינו לטובה) was provided by a talmudic statement which reads: "Whoever desires that none of his vows

Reader and Congregation (three times):

וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם, כִּי לְכָל הָעָם בְּשָׁנָה.

Reader:

סֵלַח נָא לְעֹון הָעָם הַזֶּה בְּגִדְל חֲסִדָּךְ, וּבְאִשֶּׁר
נִשְׁאַתָּה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָה. וְשֵׁם נְאֻמָּר:

Congregation and Reader (three times):

וְיֵאמָר יְהוָה סֵלַחְתִּי כִּדְבָרְךָ.

Reader:

כְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֹךְ הָעוֹלָם, שֶׁחֲחִינוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהִנֵּיעֵנוּ לְזִמַּן הַזֶּה.

made during the year shall be valid, let him declare at the beginning of the year: May all the vows which I am likely to make in the future be annulled" (Nedarim 23b). On account of its great solemnity, Yom Kippur was chosen for the recital of *Kol Nidré*, though the Talmud mentions Rosh Hashanah in this connection. The Hebrew version of *Kol Nidré*, found in the ninth century *Siddur* of Amram Gaon (page 47), still contains the original reference to vows contracted in the course of the year that has passed. This will partly explain the confusion in many a translation of this passage in the *Mahzor*

The Hebrew version of *Kol Nidré* in *Siddur Rav Amram* reads:

כָּל גִּדְרִים וְאִסְרִים, וְשִׁבוּעוֹת וְקִיַּמִּין וְחֲרָמִין, שֶׁנִּדְרַתִּי וְשֶׁאִסַּרְתִּי, וְשֶׁחֲרַמְתִּי וְשֶׁשָּׁבַעְתִּי, וְשֶׁקִּיַּמְתִּי
עַל נַפְשִׁי בְּשִׁבוּעָה, מֵיָמַי הַכְּפוּרִים שֶׁעָבַר עַד יוֹם הַכְּפוּרִים הַזֶּה הֵבֵא עָלַי, בְּכָל־שָׁנָה חֲנֻרְתִּי וְכֵאֵת
לִפְנֵי אֲבִי שֶׁבְשָׁמַיִם. אִם נָדַר נִדְרִי, אִין כָּאֵן נִדְרִי; אִם שְׁבוּעָה נִשְׁבַּעְתִּי, אִין כָּאֵן שְׁבוּעָה; אִם
קִיַּם קִיַּמְתִּי, אִין כָּאֵן קִיַּם. בְּטַל הַגֵּר מִעֲקָרֵי, בְּטַל הַשְׁבוּעָה מִעֲקָרָה, בְּטַל הַקִּיַּם מִעֲקָרוֹ.
אִין כָּאֵן לֹא נִדְרִי, וְלֹא אִסַּר, וְלֹא חֲרַם, וְלֹא שְׁבוּעָה, וְלֹא קִיַּם; יֵשׁ כָּאֵן מַחִילָה וְסִלִּיחָה וְכַפְרָה.
כְּכָחוּב בְּחֻרְתָּךְ; וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם, כִּי לְכָל הָעָם בְּשָׁנָה.

Kol Nidré acquired intense significance particularly during the period of persecutions in Spain, where some hundred thousand Jews were forced to forswear their faith and adopt a new religion. Many of these attended the synagogue in secret at the risk of their life and used the *Kol Nidré* text as a form of

Reader and Congregation (three times):

May all the people of Israel be forgiven, including all the strangers who live in their midst, for all the people are in fault.

Reader:

O pardon the iniquities of this people, according to thy abundant kindness, even as thou hast forgiven this people ever since they left Egypt.

Congregation and Reader (three times):

The Lord said: "I pardon them as you have asked."¹

Reader:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast granted us life and sustenance and permitted us to reach this season.

renouncing the vows imposed upon them by the Inquisition. At the beginning of the sixteenth century, a *hazzan* in Germany composed the stirring tune which expresses fear, impassioned pleading and hope for ultimate deliverance. This plaintive and touching melody, adopted by the Ashkenazim throughout the world, is not used by Sephardic and oriental Jews who recite *Kol Nidré* in the manner of a simple prayer.

Kol Nidré is chanted three times so that latecomers may hear it. According to Mahzor Vitry, the *hazzan* chants *Kol Nidré* very softly the first time, like one who hesitates to enter the king's palace and fears to come near him with a request for a favor; the second time he chants somewhat louder; the third time he raises his voice louder and louder, like one who is accustomed to being a member of the king's court. *Kol Nidré* is chanted before sunset because dispensation from a vow may not be granted on Sabbath or on a festival.

The law regarding vows is plainly stated in the Torah: "When you make any vow to the Lord your God, you must pay it without delay. . . If you refrain from making a vow, that is no sin for you; but you must be careful to perform any promise you have made with your lips" (Deuteronomy 23:22-24). Since one runs the risk of either breaking or delaying to fulfill the vow he makes, we are frequently advised to refrain from rash vows even if they are motivated by pious devotion.

¹Numbers 15:26; 14:19-20.

On Sabbath:

ההלים צב

מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהִדּוֹת לַיְי, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
 עֲלֵינוּ. לְהַגִּיד בְּפֶקֶר חֲסִדֶּךָ, וְאַמוּנָתְךָ בְּלֵילוֹת. עָלֵי עֲשׂוֹר
 וְעָלֵי נָבֶל, עָלֵי הַנְּיוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׁמְחֵתָנִי יְי בְּפַעֲלֶיךָ; בְּמַעֲשֵׂי
 יְדִיךָ אֲרַגּוּ. מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ, יְי; מְאֹד עָמְקוֹ מִחֻשְׁבְּתֶיךָ.
 אִישׁ בָּעַר לֹא יִדַּע, וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת. בְּפֶרֶחַ רִשְׁעִים
 כָּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעָלֵי אֲנוּ, לְהַשְׁמָדֵם עֲדֵי עַד. וְאַתָּה
 מְרוֹם לְעֵלָם, יְי. כִּי הִנֵּה אִיבִיךָ, יְי, כִּי הִנֵּה אִיבִיךָ יֹאבְדוּ,
 יִתְפָּרְדּוּ כָּל פְּעָלֵי אֲנוּ. וְתָרַם כְּרָאִים קִרְנֵי; בְּלַתִּי בְּשִׁמּוֹן רַעְנוּ.
 וְתַבֵּט עֵינַי בְּשׁוֹרֵי, בְּקַמִּים עָלֵי מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנִּי. צְדִיק
 כִּתְּמַר יִפְרָח, כְּאַרְז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְי, בְּחֻצְרוֹת
 אֲלֵהֵינוּ נִפְרִיחוּ. Reader עוֹד יְנוּבוּן בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעְנוּנִים
 יִהְיוּ. לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְי; צוּרִי, וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ.

ההלים צג

יְי מְלֹךְ, גִּאוֹת לְבַשׁ; לְבַשׁ יְי, עֵז הַחֲאָזֵר; אֵף תִּבּוֹן תִּבְלֵל,
 בַּל תִּמּוֹט. נָכוֹן כִּסְאֶךָ מְאֹד, מֵעוֹלָם אֶתָּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְי,
 נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָבִים. מִקְלוֹת מְיָם רַבִּים,
 אֲדִירִים מְשֻׁבְּרֵי יָם, אֲדִיר בְּמְרוֹם יְי. Reader עֲדִתֶיךָ נֶאֱמָנוּ
 מְאֹד, לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ, יְי, לְאַרְבֶּּה יָמִים.

Mourners' Kaddish, page 573.

Psalm 92 was sung by the Levites in the Temple during the Sabbath of-fering. The psalmist reflects on the meaning of God's works, a meaning which the foolish fail to perceive. The wicked seem to flourish only that they may be destroyed. The palm and cedar are long-lived and flourish during all seasons. They represent the enduring happiness of the faithful in contrast with the short-lived prosperity of the wicked.

*On Sabbath:**Psalm 92*

A psalm, a song for the Sabbath day. It is good to give thanks to the Lord, and to sing praises to thy name, O Most High; to proclaim thy goodness in the morning, and thy faithfulness at night, with a ten-stringed lyre and a flute, to the sound of a harp. For thou, O Lord, hast made me glad through thy work; I sing for joy at all that thou hast done. How great are thy works, O Lord! How very deep are thy designs! A stupid man cannot know, a fool cannot understand this. When the wicked thrive like grass, and all evildoers flourish, it is that they may be destroyed forever. But thou, O Lord, art supreme for evermore. For lo, thy enemies, O Lord, for lo, thy enemies shall perish; all evildoers shall be dispersed. But thou hast exalted my power like that of the wild ox; I am anointed with fresh oil. My eye has gazed on my foes; my ears have heard my enemies' doom. The righteous will flourish like the palm tree; they will grow like a cedar in Lebanon. Planted in the house of the Lord, they shall flourish in the courts of our God. They shall yield fruit even in old age; vigorous and fresh they shall be, to proclaim that the Lord is just! He is my Stronghold, and there is no wrong in him.

Psalm 93

The Lord is King; he is robed in majesty; the Lord is robed, he has girded himself with strength; thus the world is set firm and cannot be shaken. Thy throne stands firm from of old; thou art from all eternity. The floods have lifted up, O Lord, the floods have lifted up their voice; the floods lift up their mighty waves. But above the sound of many waters, mighty breakers of the sea, the Lord on high stands supreme. Thy testimonies are very sure; holiness befits thy house, O Lord, for all time.

Mourners' Kaddish, page 574.

Psalm 93 speaks of God's majesty and power. His control of the violent forces of nature represents his power over the mightiest enemies of Israel. God's rule is the security of all moral order in the world.

Silent meditation:

יִתְבַּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים.
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא
אַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעֲדֵיו אִין אֱלֹהִים. סְלוּ
לְרַכֵּב בְּעֲרֻבוֹת, בְּיָה שְׁמוֹ, וְעֲלוּ לְפָנָיו; וְשִׁמוּ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתִהְיֶה. בְּרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. יְהִי שֵׁם יי מְבָרַךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

Reader:

בְּרַכּוּ אֶת יי הַמְבָרַךְ.

Congregation and Reader:

בְּרוּךְ יי הַמְבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מַעֲרִיב
עֲרָבִים; בְּחֻכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים, וּבְתַבּוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים;
וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם
בְּרַקִּיעַ בְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי אֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה, וּמְבַדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין
לַיְלָה, יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ. Reader אֵל חַי וְקַיִם, תְּמִיד וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ,
לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֶּת; תּוֹרָה וּמִצְוֹת,
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים, אוֹתָנוּ לַמִּדָּת; עַל כֵּן, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׂבְבָנוּ
וּבְקוֹמָנוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁמַח בְּדַבְּרֵי הַתּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה;
Reader וְאַהֲבַתְךָ אֵל תְּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

דברים ו, ד-ט

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי אֶחָד.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאַהֲבַתְךָ אֵת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְכָהּ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל
מְאֵדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם, עַל

יִתְבַּרַךְ, usually said in an undertone to set it apart from the biblical passages of the *Shema*, was used in the Temple as a response when the name of God was invoked. The Mishnah relates that "when the priests and the

Reader:

Bless the Lord who is blessed.

*Congregation and Reader:*Blessed be the Lord who is blessed
forever and ever.

besides him there is no God. Extol him who is in the heavens—Lord is his name, and rejoice before him. His name is exalted above all blessing and praise. Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever. Let the name of the Lord be blessed henceforth and forever.

Silent meditation:

Blessed, praised, glorified, extolled and exalted be the name of the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, who is the first and the last, and

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who at thy word bringest on the evenings. With wisdom thou openest the gates of heaven, and with understanding thou changest the times and causest the seasons to alternate. Thou arranges the stars in their courses in the sky according to thy will. Thou createst day and night; thou rollest away light before darkness, and darkness before light; thou causest the day to pass and the night to come, and makest the distinction between day and night—Lord of hosts is thy name. Eternal God, mayest thou reign over us forever and ever. Blessed art thou, O Lord, who bringest on the evenings.

Thou hast loved the house of Israel with everlasting love; thou hast taught us Torah and precepts, laws and judgments. Therefore, Lord our God, when we lie down and when we rise up we will speak of thy laws, and rejoice in the words of thy Torah and in thy precepts for evermore. Indeed, they are our life and the length of our days; we will meditate on them day and night. Mayest thou never take away thy love from us. Blessed art thou, O Lord, who lovest thy people Israel.

Deuteronomy 6:4-9

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

You shall love the Lord your God with all your heart, and with all your soul, and with all your might. And these words which I command you today shall be in your heart. You shall

people . . . heard the distinctive name of God pronounced by the high priest they exclaimed: Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever" (Yoma 6:2).

לְבַבְךָ. וְשִׁנְנָתָם לְבִנְיָהּ, וְדַבְרָתָם בְּשִׁבְתָּהּ בְּבֵיתָהּ, וּבְלִבְתָּהּ
בְּדַרְדָּהּ, וּבְשִׁכְבָּהּ וּבְקוּמָהּ. וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת עַל יָדָהּ, וְהָיוּ
לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיהָ. וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתָהּ וּבְשַׁעְרֶיהָ.

דברים יא, יז-כא

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּמוּ תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל
נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֵה וּמְלַקֹּשׁ, וְאֶסְפַּתְּ
הַגֶּגֶה, וְהִירִשְׁהָ וַיִּצְהַרְהָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתָהּ, וְאָכְלָתָּ
וְשָׁבַעְתָּ. הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסָרְתֶם וְעַבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְהָרָה אִף יְיָ בְּכֶם, וְעָצַר
אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר, וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבִלְיָהּ;
וְאָבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וְשָׁמַתֶּם
אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהַ עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם; וּקְשָׁרְתֶם אֹתָם לְאוֹת
עַל יְדֵכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת
בְּנֵיכֶם לְדַבַּר בָּם, בְּשִׁבְתָּהּ בְּבֵיתָהּ, וּבְלִבְתָּהּ בְּדַרְדָּהּ, וּבְשִׁכְבָּהּ
וּבְקוּמָהּ. וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתָהּ וּבְשַׁעְרֶיהָ.

לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְיָ לְאַבְתִּיכֶם לְחַת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו, לו-כא

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם, וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם, וְנִתְּנוּ עַל
צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
וַיִּזְכַּרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם; וְלֹא תִתּוּרוּ אֲחֵרֵי
לְבַבְכֶם וְאֲחֵרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אֹתָם זָנִים אֲחֵרֵיהֶם. לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי, וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם.

teach them diligently to your children, and you shall speak of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates.

Deuteronomy 11:13-21

And if you will carefully obey my commands which I give you today, to love the Lord your God and to serve him with all your heart and with all your soul, I will give rain for your land at the right season, the autumn rains and the spring rains, that you may gather in your grain, your wine and your oil. And I will provide grass in your fields for your cattle, and you will eat and be satisfied. Beware lest your heart be deceived, and you turn and serve other gods and worship them; for then the Lord's anger will blaze against you, and he will shut up the skies so that there will be no rain, and the land will yield no produce, and you will quickly perish from the good land which the Lord gives you. So you shall place these words of mine in your heart and in your soul, and you shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall teach them to your children, speaking of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates—that your life and the life of your children may be prolonged in the land, which the Lord promised he would give to your fathers, as long as the sky remains over the earth.

Numbers 15:37-41

The Lord spoke to Moses, saying: Speak to the children of Israel and tell them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout their generations, and to put on the fringe of each corner a blue thread. You shall have it as a fringe, so that when you look upon it you will remember to do all the commands of the Lord, and you will not follow the desires of your heart and your eyes which lead you astray. It is for you to remember and do all my commands and be holy for your God.

אני יי אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות
לכם לאלהים; אני Reader יי אלהיכם—

אמת ואמונה כל זאת, וקיים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין
זולתו, ואנחנו ישראל עמו. הפודנו מיד מלכים, מלכנו
הגואלנו מכה כל העריצים; האל הנפרע לנו מצרינו,
והמשלם גמול לכל איבי נפשנו; העשה גדלות עד אין חקר,
ונפלאות עד אין מספר; השם נפשנו בחיים, ולא נתן למוט
רגלנו; המדריכנו על במות איבינו, ויגרם קרננו על כל שנאינו;
העשה לנו נסים ונקמה בפרעה, אותות ומופתים באדמת
בני חם; המכה בעברתו כל בכורי מצרים, ויוצא את עמו
ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בנו בין גזרי ים סוף;
את רודפיהם ואת שנאייהם בתהומות טבע. וראו בנו
גבורתו; שבחו והודו לשמו, ומלכותו ברצון קבלו עליהם.
משה ובני ישראל לה ענו שירה בשמחה רבה, ואמרו
כלם:

מי כמכה באלם, יי; מי כמכה נאדר בקדש, נורא תהלת,
עשה פלא.

מלכותך ראו בניך, בוקע ים לפני משה; זה אלי ענו
ואמרו:

יי ימלך לעלם ועד.

ויאמר: כי פדה יי את יעקב, ונאלו מיד חזק ממנו. ברוך
אתה, יי, גאל ישראל.

השביבנו, יי אלהינו, לשלום; והעמידנו, מלכנו, לחיים;
ופרוש עלינו סבת שלומך, ותקננו בעצה טובה מלפניך,
והושיענו למען שמך; והגן בעדנו, והסר מעלינו אויב, דבר
וחרב ורעב ונגון; והסר שטן מלפנינו ומאחרינו, ובצל בנפיק

I am the Lord your God who brought you out of the land of Egypt to be your God; I am the Lord your God.

True and trustworthy is all this. We are certain that he is the Lord our God, and no one else, and that we Israel are his people. It is he, our King, who redeemed us from the power of despots, delivered us from the grasp of all the tyrants, avenged us upon our oppressors, and requited all our mortal enemies. He did great, incomprehensible acts and countless wonders; he kept us alive, and did not let us slip.¹ He made us tread upon the high places of our enemies, and raised our strength over all our foes. He performed for us miracles and vengeance upon Pharaoh, signs and wonders in the land of the Hamites; he smote in his wrath all the first-born of Egypt, and brought his people Israel from their midst to enduring freedom. He made his children pass between the divided parts of the Red Sea, and engulfed their pursuers and their enemies in the depths. His children beheld his might; they gave praise and thanks to his name, and willingly accepted his sovereignty.

Moses and the children of Israel sang a song to thee with great rejoicing; all of them said:

"Who is like thee, O Lord, among the mighty? Who is like thee, glorious in holiness, awe-inspiring in renown, doing wonders?"²

Thy children saw thy majesty as thou didst part the sea before Moses. "This is my God!" they shouted, and they said:

"The Lord shall reign forever and ever."³

And it is said: "Indeed, the Lord has delivered Jacob, and rescued him from a stronger power."⁴ Blessed art thou, O Lord, who hast redeemed Israel.

Grant, Lord our God, that we lie down in peace, and that we rise again, O our King, to life. Spread over us thy shelter of peace, and direct us with good counsel of thy own. Save us for thy name's sake; shield us, and remove from us every enemy and pestilence, sword and famine and grief; remove the adversary from before us and from behind us; shelter us in the shadow of thy

¹ Job 9:10; *Psalm* 66:9. ² *Exodus* 15:11. ³ *Exodus* 15:18. ⁴ *Jeremiah* 31:10.

תִּסְתַּיְרָנוּ; כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מְגַלֵּךְ חַנוּן
 וְרַחוּם אַתָּה. וְשׁוֹמֵר צְאֲתָנוּ וּבּוֹאֲנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה
 וְעַד עוֹלָם; Reader וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
 הַפּוֹרֵשׁ סִבַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְרוּשָׁלָּיִם.

On Sabbath:

(וְשׁוֹמְרוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לְעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם
 בְּרִית עוֹלָם. בְּיַי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעָלָם, כִּי שֵׁשֶׁת
 יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת
 וַיִּנְפֹּשׁ).

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם
 לְפָנַי יְיָ תִּטְהַרְוּ.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא בְרַעוּתָהּ;
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּתַיְיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְתַיְי דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלָם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקִדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
 מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, הַשְּׁבַחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּן בְּעֵלְמָא,
 וְאִמְרוּ אָמֵן.

שומר עמו ישראל, instead of the weekday ending הטורח סכח שלום, is used to express the idea of peace which fills the Jewish home on Sabbath and festivals. This is the second of the two blessings that follow the recital of the *Shema* in the evening.

wings; for thou art our protecting and saving God; thou art indeed a gracious and merciful God and King. Guard thou our going out and our coming in, for life and peace, henceforth and forever. Do thou spread over us thy shelter of peace. Blessed art thou, O Lord, who spreadest the shelter of peace over us and over all thy people Israel and over Jerusalem.

On Sabbath:

(The children of Israel shall keep the Sabbath, observing the Sabbath throughout their generations as an everlasting covenant. It is a sign between me and the children of Israel forever, that in six days the Lord made the heavens and the earth, and on the seventh day he ceased from work and rested.)¹

On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord.²

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

¹ *Exodus* 31:16-17. ² *Leviticus* 16:30.

The *Amidah* is recited in silent devotion while standing, facing east.

אֲדַנְיָ, שְׁפַתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
 אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
 עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
 וּמְבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.
 זָכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶכֶה חַפְּצֵן בְּחַיִּים, וְכִתְבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶכֶה עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מַגֵּן אַבְרָהָם.
 אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדַנְיָ; מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 גּוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְיֵם אַמּוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי
 עֶפְרַי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶכֶה מִמִּית
 וּמַחֲיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מַחֲיֵה הַמֵּתִים.
 אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמּוֹךְ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֶלָה.
 וּבְכֹן תֵּן פַּחְדְּךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימָתְךָ עַל
 כָּל מַה שְׁבִרְאָתְךָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
 הַבְּרִיאִים, וְיַעֲשׂוּ כְלָם אֲנִידָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם,
 כְּמוֹ שְׂיַדְעֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עַז בִּידְךָ וּגְבוּרָה
 בְּיַמִּינְךָ, וְשִׁמּוֹךְ נוֹרָא עַל כָּל מַה שְׁבִרְאָתְךָ.

and the next two paragraphs are quoted by the renowned Hebrew poet Rabbi Yehudah Halevi of the twelfth century in his philosophical work *Kuzari* (2:44), where he says that evolution was designed to bring forth

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.¹

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

the highest essence of man, namely, prophets and saints. In his opinion, the gradation of man can be observed in this prayer which mentions first כל מעשיך, then לעתך, and finally צדיקים who represent the purest essence of humanity.

¹Psalms 51:17.

ובכן תן כבוד, יי, לעמך, תהלה ליראיך ותקנה טובה לדורשיך, ופתחון פה למינחלים לך, שמחה לארצך וששון לעירך, וצמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבן-ישי משיחך, במהרה בימינו.

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים פרנה יגילו, ועולתה תקפץ-פיה, וכל הרשעה כלה בעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זרון מן הארץ.

ותמלך, אתה יי לבדך, על כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך, ובירושלים עיר קדשך, בפתח בדברי קדשך: ימלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר ודר; הללויה.

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבלעדך, בפתח: וינבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה. פרוץ אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלבנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותתן לנו, יי אלהינו, באהבה את יום השבת הזה לקדש ולמנוחה, ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחל-בו את כל עונותינו, (באהבה) מקרא קדש, וקר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, ויגיע ויראה, וירצה וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משים בור-דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה ולטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום, ביום הכפורים הזה. וזכרנו,

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happi-

¹יבכו happens to have the same numerical value as יהוה=78; hence, יבכו has been interpreted to mean *O Lord* (Mahzor Vitry, page 366).

²*Psalms* 146:10. ³*Isaiah* 5:16.

יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ לְחַיִּים; וּבְדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בַּיּוֹם (הַשְּׁבִעִת הַזֶּה וּבַיּוֹם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה. מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעֲנֵי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֵּר. וְנֹאמַר: מְחִיתִי כְעֵב פְּשָׁעֶיךָ, וְכַעֲזוֹן חַטָּאתֶיךָ; שׁוּבָה אֵלַי כִּי נִאֲלַתֶּיךָ. וְנֹאמַר: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תַּתְּהַרּוּ. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצָה בְּמִנוּחָתְנוּ) קֹדֶשְׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתֶךָ, שְׂבַעֵנו מִטוֹבֶיךָ וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעַתֶּךָ. (וְהַנְּחִילֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ, וְנִנּוּחוֹ בְּהַיְשָׁרָאֵל מְקֹדְשֵׁי שְׁמֶךָ.) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעִבְדוֹת בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמְחַלָּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹר וְדוֹר, וּמִבְּלַעַדֶיךָ אֵין לָנוּ מְלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֶׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מְלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקֹדֵשׁ (הַשְּׁבִעִת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַכּוֹפְרִים.

רְצָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמּוֹת יִשְׂרָאֵל וּבְחַפְלָתָם; וְהַשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְחַפְלָתָם בְּאַהֲבָה תִּקַּבֵּל בְּרַצוֹן, וְתִהְיֶה לְרַצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְחַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמְּחַזֵּר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

מחל לעוונתי according to Rashi (Yoma 68b), was one of the prayers for forgiveness recited by the high priest on Yom Kippur.

ness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord.

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

תפלתם באהבה תקבל בריצון may well be interpreted to mean *their fervent prayer accept thou graciously*, so that the words *באהבה* and *בריצון* no longer appear as awkwardly separated adverbs modifying the verb *תקבל*. The phrase *תפלתם באהבה* is thus the equivalent of *האמורה באהבה*.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנו אֵתָהּ הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדֶה לָּךְ, וְנִסְפֵר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
 נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל גְּסִיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
 נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים. הַטּוֹב
 כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תִמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם
 קִנְיֵנוּ לָּךְ.

וְעַל בָּלָם יִתְבַּרְךָ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ, מִלְּבַנּוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד.

וּבְחֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
 וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיִּהְלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת, הָאֵל,
 יִשְׁעֵתְנוּ וְעִזְרַתְנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלָךְ
 נִאֲהָ לְהוֹדוֹת.

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
 מְלֶכֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם; וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ אֶת עִמָּךְ
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ.

בְּסִפְרֵי חַיִּים, בְּרַבָּה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, נִבְרַר וְנִבְחַב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתְנוּ, וְאֵל
 תְּחַעֲלֵם מִתְּחִנָּתֵנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עִזֵּי פָנִים וְקִשֵׁי עָרֶף לֵאמֹר
 לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאָנוּ;
 אֲכַל אֲנַחְנוּ חָטְאָנוּ.

ספר חיים, the book of life in which only the righteous are inscribed and from which the unrighteous are blotted out, is mentioned in Psalm 69:29. The Mishnah (Avoth 2:1) tells us that the deeds of every human being are recorded

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant abundant peace to Israel thy people forever, for thou art the King and Lord of all peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and at all hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

in a book. Rabbi Judah of Regensburg (*Sefer Ḥasidim*, 33) points out that God is in no need of a book of records and that the "book of life" is used figuratively ("the Torah speaks the language of man").

The confession is phrased in the plural because it is made collectively by the whole community regarding itself responsible for many offenses that could have been prevented. It is recited repeatedly on the Day of Atonement to make us intensely aware of the need of a fuller mastery over our wandering impulses. Noteworthy are the numerous terms denoting sins committed with our tongue.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גִּזְלוֹנוּ, דְּבַרְנוּ רְפִי; הֶעֱיִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, וְדָנוּ,
חֲמִסְנוּ, טָפְלוּ שָׁמֵר; יַעֲצֵנוּ רָע, בִּזְבְּנוּ, לְצָנוּ, מִרְדְּנוּ, נֶאֱצָנוּ,
סָרְדְנוּ, עֲוִינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרְנוּ, קִשְׁיֵנוּ עָרָר; רִשְׁעֵנוּ, שְׁחַתְנוּ,
תַּעֲבָנוּ, תַּעֲוִינוּ, תַּעֲתָעֵנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁנָה לָנוּ. וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְנֶאֱנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
מִה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה נִסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
בְּלֹא כָּל הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אַתָּה
חׁוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בָטָן, וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּכָר נַעֲלָם
מִמּוֹךְ, וְאִין נִסְתָּר מִגִּגְד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל
לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר-לָנוּ עַל כָּל פִּשְׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרִצּוֹן,
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי רַעַת,
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת,
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָּר.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרַעַת וּבְמִרְמָה,
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רָע,
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;
 We have acted brazenly, viciously and fraudulently;
 We have acted wilfully, scornfully and obstinately;
 We have acted perniciously, disdainfully and erratically. .

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
 And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
 And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
 And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
 And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
 And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

הלב denotes lack of sympathy for the poor and alludes to Deuteronomy 15:7 (על אה לבבך), "you must not harden your heart . . . against your needy brother."

בבלי דעה describes an offense committed unintentionally, by accident (Deuteronomy 4:42; 9:4; Joshua 20:3, 5).

בטי שטחים denotes vain, useless talk, and refers to vows which neither benefit nor harm anybody, as in the expression בטי שטחים חטאת (Baba Metsia 36a).

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶעֱדַת זְנוּת,
 וְעַל הַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַדּוּי פָּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הַדּוּרִים וּמִדּוּרִים,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָרוֹן וּבְשִׁנְגָה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִזְק יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאֵת שְׁפָתַיִם,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִצְר הָרַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִוְדָעִים וּבְלֹא יוֹדָעִים.
 וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר־לָנוּ.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שְׁחַד.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרַע.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׁא וּבְמַתָּן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֲכָל וּבְמִשְׁתֵּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁךְ וּבְמַר בֵּית,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוּר עֵינַיִם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מְצַח.
 וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר־לָנוּ.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech,
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

נֶשֶׁךְ and מִרְבִּית refer to Leviticus 25:36 ("If your brother becomes poor . . . you must sustain him; you shall take no interest from him in money or in kind").

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּיקַת רַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוּת עֵינַי.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלוֹת רֹאשׁ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֶרְף.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלַיִם לְהַרְע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכְלוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבוּעַת שְׁוֹא,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת־רֶד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַמְהוֹן לִכְב.
 וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָן עוֹלָה וַיּוֹרֵד.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם אָשֶׁם וְדָאִי וְאָשֶׁם תְּלוּי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם מִפֶּת מְרֻדוֹת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם מְלָקוֹת אֲרָבָעִים.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם מִיִּתָּה בִּידֵי שְׁמַיִם.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם כֶּרֶת וְעִרְרִי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם אֲרָבַע מִיִּתוֹת בֵּית דִּין.
 סְקִילָה שְׁרָפָה, הֶרֶג וְחִנּוּק. עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility.
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil.
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
And for the sins requiring a sin-offering.

For the sins requiring varying offerings,
And for the sins requiring guilt-offerings.

For the sins requiring corporal punishment,
And for the sins requiring forty lashes.

For the sins requiring premature death,

And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling.
Forgive us the breach of positive commands and the breach of

טלילה is derived from **טלילים** *judges* and **טלילה** *judgment* (Deuteronomy 32:31; Isaiah 16:3; 28:7); compare *Avot* 1:6 ("and judge all men favorably").

עין רע ill will towards a neighbor. **צדיה** signifies malicious intent (Numbers 35:20, 22).

תמוז לבב is mentioned in Deuteronomy 28:28 as one of the divine punishments, such as madness and blindness.

תעשה, בין שיש בזה קיום עשה, ובין שאין בזה קיום עשה, את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כבד אמרנום לפניה, והודינו לה עליהם; ואת שאינם גלויים לנו, לפניה הם גלויים וידועים, כדבר שנאמר: הנסתרת ליי אלהינו, והנגלת לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת. כי אמה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור, ומבלעדיה אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אמה.

אלהי, עד שלא נוצרתי איני כדאי, ועכשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי; עפר אני בחיי, קל וחמר במיתתי; הרי אני לפניה ככלי מלא בושה וכלמה. יהי רצון מלפניה, יי אלהי ואלהי אבותי, שלא אחטא עוד; ומה שחטאתי לפניה מרק ברחמיך הרבים, אבל לא על ידי יסורים וחסלים רעים. אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה; ולמקללי נפשי תדום, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ובמצותיך תרדוף נפשי; וכל החושבים עלי רעה, מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען שמך, עשה למען ימינה, עשה למען קדשתך, עשה למען תורתך. למען יחלצון ידיך, הושיעה ימינה וענני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניה, יי צורי וגואלי. עשה שלום במרומוי, הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניה, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך בינראה, בימי עולם ובשנים קדמוניות. וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים, בימי עולם ובשנים קדמוניות.

negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹ Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation, and besides thee we have no King to pardon and forgive our sins.

My God, before I was formed I was of no worth, and now that I have been formed it is as if I have not been formed. Dust I am in life, and all the more so in death. In thy sight, I am like an object filled with shame and disgrace. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, that I sin no more. In thy abundant mercy cleanse the sins I have committed against thee, but not through severe sufferings.

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.² May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.³

¹Deuteronomy 29:28. ²Psalms 60:7; 19:15. ³Malachi 3:4.

ON SABBATH

Reader and Congregation:

(וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשֵׁהוּ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכָל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

Reader:

בָּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

Congregation:

מִגֵּן אֲבוֹת בְּדָבָרוֹ, מְחַיֶּה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ, הַמְּלַךְ הַקָּדוֹשׁ שָׂאִין בְּמֹהוּ, הַמְּנִיחַ לַעֲמוֹ בַּיּוֹם שְׁבַת קָדְשׁוֹ, כִּי בָם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם; לְפָנָיו נַעֲבֹד בִּירְאָה וּפְחָד, וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מֵעַיִן הַבְּרָכוֹת. Reader אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשְּׁבִיט וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי, וּמְנִיחַ בְּקַדְשָׁהּ לְעַם מְדֻשָּׁנִי עֲנֵנּוּ, וְכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

Reader:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה בְּמִנוּחָתְנוּ; קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְחָן חִלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ; שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבָךָ, וְשִׁמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ; וְנִשְׂהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמְתּוֹ; וְהִנְחִילֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרַצּוֹן שְׁבַת קִדְשֶׁךָ, וַיְנַחֲחוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה, יי, מְקַדֵּשׁ הַשְּׁבִיט.

וּיְכַלּוּ, considered an essential part of the service (Shabbath 119b), is recited after the *Amidah* because the *Amidah* of festivals occurring on the Sabbath does not include this passage. Since וּיְכַלּוּ has to be recited after the *Amidah* when a festival occurs on the Sabbath, it has become the rule for all Sabbaths (Tosafoth, Pesachim 106a).

ON SABBATH

Reader and Congregation:

(Thus the heavens and the earth were finished, and all their host. By the seventh day God had completed his work which he had made, and he rested on the seventh day from all his work in which he had been engaged. Then God blessed the seventh day and hallowed it, because on it he rested from all his work which he had created.

Reader:

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, supreme God, Master of heaven and earth.

Congregation:

He with his word was a shield to our fathers, and by his bidding he will revive the dead. He is the holy King, like whom there is none. He gives rest to his people on his holy Sabbath day, for he is pleased to grant them rest. Him we will serve with reverence and awe, and to his name we will give thanks every day, constantly, in the fitting form of blessings. He is the God to whom thanks are due, the Lord of peace, who hallows the Sabbath and blesses the seventh day, who gives sanctified rest to a joyful people—in remembrance of the creation.

Reader:

Our God and God of our fathers, be pleased with our rest. Sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy deliverance; purify our heart to serve thee in truth; and, in thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage, and that Israel who sanctifies thy name may rest on it. Blessed art thou, O Lord, who hallowest the Sabbath.)

מן אבות is termed *מעין שבע* because it contains the substance of the seven blessings of the *Amidah* for Sabbath. This abridged *Amidah* was originally added in order to prolong the service for the convenience of late-comers. The *synagogues* were often located outside the precincts of the city (since the rulers did not tolerate Jewish worship within the confines of their municipalities), and it was dangerous to walk home alone at night. By prolonging the Sabbath-eve service, which was far better attended than weekday services, the late-comers were given an opportunity to finish their prayers with the rest of the congregation (Rashi, *Shabbath* 24b).

ערבית ליום כפור

The ark is opened.

מַעֲרַב,	תַּחֲנוּנָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	שׁוֹעֲתָנוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	רְנוּנָנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	קוֹלָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	צְדָקָתָנוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	פְּדִיּוֹנָנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	עֲנוּיָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	סְלִיחָתָנוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	נִאֲקָתָנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	מְנוּסָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	לְמַעַנּוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	כְּפוּרָנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	יִשְׁעָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	טְהוּרָנוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	חֲנוּנָנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	זְכוּרָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	וַעֲדָנוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	הִדְרָתָנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	דְּפָקָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	גִּילָנוּ	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	בְּקֻשְׁתָּנוּ	וַיִּרְאֶה
מַעֲרַב,	אֲנָקָתָנוּ	יַעֲלֶה
מִבְּקָר,	אֱלִיד	וַיָּבֹא
עַד עֲרַב.	אֱלִינוּ	וַיִּרְאֶה

The ark is closed.

The ark is opened.

O let our prayer ascend at sunset,
 And may our cry come to thee at sunrise;
 O let our song be heeded till sunset.

May our voice ascend to thee at sunset,
 And let our merit come up at sunrise;
 May our redemption be seen till sunset.

O let our distress ascend at sunset,
 And may our pardon come forth at sunrise;
 O let our moaning be heard till sunset.

May our trusting faith ascend at sunset,
 And let it come unto thee at sunrise;
 May we have our atonement till sunset.

O let our salvation rise at sunset,
 And may our purity come at sunrise;
 O let our plea be noted till sunset.

May our remembrance ascend at sunset,
 And let our assemblage come at sunrise;
 May we be marked for glory till sunset.

O let our repentance rise at sunset,
 And may our rejoicing come at sunrise;
 O let our request appear till sunset.

May our contrite sigh ascend at sunset,
 And let it come before thee at sunrise;
 May we see our salvation till sunset.

The ark is closed.

יעלה, an alphabetical acrostic in reverse order, consists of eight stanzas or twenty-four lines. The letter א is repeated three times in the last stanza to complete the round number twenty-four. The verbs in this anonymous poem are drawn from the familiar prayer *יעלה ויבא* recited on festivals. The phrase *מערב עד ערב*, or *מבקר עד ערב*, refers to the entire Day of Atonement. A suggestion has been made to correct the last stanza to read *אליה* in place of *אליך* in keeping with the familiar expression *עוד שיבוא אליהו* (הנה אנכי שלח לכם את אליהו הנביא Malachi 3:23). Elijah would then be the subject of *יראה אלינו*.

Congregation:

שִׁמְעֵה תִּפְלָה, עֲדִיָּה כָּל בֶּשֶׂר יָבֹאוּ. יָבֹוא כָּל בֶּשֶׂר
 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ יְיָ. יָבֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וַיִּכְבְּדוּ
 לְשִׁמְךָ. בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה, נִבְרָכָה לְפָנֶיךָ יְיָ עוֹשֵׁנוּ. בָּאוּ
 שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה, חֲצַלְתָיו בְּתִהְלָה; הוֹדוּ לוֹ בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ. הִנֵּה
 בְּרִכּוֹ אֵת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ, הָעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בְּלִילוֹת. שְׂאוּ
 יְדֵיכֶם קָדֵשׁ וּבְרָכּוּ אֵת יְיָ. נְבֹאָה לְמִשְׁבְּנוֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוֶה לְהַדָּם
 רִגְלָיו. רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רִגְלָיו, קָדוֹשׁ הוּא.
 רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קָדְשׁוֹ, כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
 הִשְׁתַּחֲוּוּ לִי בְּהַדְרַת קָדְשׁ, חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל הָאָרֶץ. וְאַנְחֵנוּ,
 בְּרַב חֲסִדֶּךָ נִבּוֹא בֵּיתְךָ, נִשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיִּכַּל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֲתֶךָ.
 נִשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיִּכַּל קִדְשֶׁךָ וְנוֹדָה אֵת שִׁמְךָ, עַל חֲסִדֶּךָ וְעַל
 אֲמִתֶּךָ, כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שִׁמְךָ אֲמִרְתֶּךָ.

יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת, מִי כְמוֹךָ חֲסִין יְהוָה, וְאַמוֹנֵתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ.
 כִּי מִי בִשְׁחַק יַעֲרֹף לִי, יִדְמָה לִי בְּבִגְדֵי אֱלִים. כִּי גָדוֹל אַתָּה
 וְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ. כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם
 חֲסִדֶּךָ, וְעַד שְׁחַקִּים אֲמִתֶּךָ. גָּדוֹל יְיָ וּמְהַלֵּל מְאֹד, וְלִגְדָלְתוֹ
 אִין חֲקֶר. כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהַלֵּל מְאֹד, נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים.
 כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמְלֹךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים. אֲשֶׁר מִי אֵל
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרְתֶיךָ. מִי לֹא
 יִדְאֶךָ מְלֹךְ הַגּוֹיִם, כִּי לֹךְ יֵאָתֶה, כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל
 מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךָ. מֵאִין כְּמוֹךָ יְיָ, גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ
 בְּגִבּוּרְתֶךָ. לֹךְ זְרוּעַ עִם גְּבוּרָה, תַּעֲזוּ יִדְךָ תָרוּם יְמִינֶךָ. לֹךְ

Congregation:

O thou who hearest prayer, all mankind shall come to thee. All mankind shall come and worship in thy presence, O Lord. They shall come and bow down to thee, O Lord, and glorify thy name.

Come, let us worship; let us bow down before the Lord our Creator. Enter his gates with thanksgiving, enter his courts with praise. Give thanks to him, bless his name.

Come bless the Lord, all servants of the Lord, who nightly stand in the house of the Lord. Lift up your hands in the sanctuary and bless the Lord. Let us come into his dwelling and worship at his footstool.

Extol the Lord our God, the Holy One, and worship at his footstool. Exalt the Lord our God, the Holy One, and worship at his holy mountain. Worship the Lord in holy beauty; revere him, all the world!

By thy abundant grace we enter thy house; we worship toward thy shrine with reverence. We worship toward thy holy shrine, and thank thee for thy love and thy truth; thy name, and thy word, hast thou magnified over all.

Lord God of hosts, who is mighty like thee, O Lord? Thy faithfulness is round about thee. Who in heaven can be compared to the Lord? Who among the angels can be likened to the Lord?

Truly great art thou, and doing wonders; thou, only thou, art God. Thy love is high over heaven, thy truth soars to the sky. Great is the Lord, and most worthy of praise; his greatness is unsearchable.

Great is the Lord and highly to be praised; he is to be revered above all gods. The Lord is a great God, a King supreme above all gods. What God is there in heaven or on earth who could do mighty deeds like thine.

Who would not revere thee, O King of nations? All reverence is thy due; there is none like thee among all the wise of the nations, in all their dominions.

There is none like thee, O Lord, thou art great and thy name is great in might. Thine is a powerful arm; thy right hand is mighty and exalted.¹

¹*Psalms* 65:3; 86:9; 95:6; 100:4; 134:1-2; 132:7; 99:5, 9:5:8; 138:2; 89:9,7; 86:10; 108:5; 145:3; 96:4; 95:3; *Deuteronomy* 3:24; *Jeremiah* 10:7,6; *Psalms* 89:14.

יום, אף לך לְיִלְדָה, אַתָּה הַכִּינּוֹת מְאֹד וְשָׁמַשׁ. אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
מִחֻקְרֵי אֶרֶץ, וְתוֹעֵפּוֹת הָרִים לוֹ. מִי יִמְלֵל גְּבוּרֹת יְיָ, יִשְׁמִיעַ
כָּל תְּהִלָּתוֹ.

לְךָ יְיָ הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד, כִּי כָל
בְּשָׁמַיִם וּבְאֶרֶץ; לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ.
לְךָ שָׁמַיִם, אֵף לְךָ אֶרֶץ, תָּבֵל וּמְלוֹאָה אַתָּה יִסְדָּתָם. אַתָּה
הַצְּבֹתָ כָּל גְּבוּלוֹת אֶרֶץ, קוֹץ וְחֹרֶף אַתָּה יִצְרָתָם. אַתָּה
רִצְצָתָ רְאשֵׁי לְוִיָּהוּ, תַּתְּנֶנּוּ מֵאֲכָל לַעֲמָל לְצִיִּים. אַתָּה בְּקִעְתָּ
מַעֲיָן וְנַחַל, אַתָּה הוֹבִשְׁתָּ נְהָרוֹת אֵיתָן. אַתָּה פוֹרְרַת בְּעֻזָּה
יָם, שִׁבְרַתָּ רְאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמַּיִם. אַתָּה מוֹשֵׁל בְּנְאוֹת הַיָּם,
בְּשׂוֹא גִלְיוֹ אַתָּה תִּשְׁבַּחֶם. גְּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
הַר קְדֹשׁוֹ. יְיָ צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, יוֹשֵׁב הַכְּרִבִּים, אַתָּה
הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדָּה. אֵל נַעֲרָץ בְּסוּד קְדוּשִׁים רַבָּה, וְנוֹרָא
עַל כָּל סְבִיבָיו. וְיודוֹ שָׁמַיִם פְּלֹאֵהוּ יְיָ, אֵף אֲמוֹנָתְהוּ בְּקַתְּל
קְדוּשִׁים. לְכוּ נִרְנְנָה לַיְיָ, נִרְיַעַה לְצֹדֵר יִשְׁעָנוּ. וְקִדְמָה פְּנֵיו
בְּתוֹדָה, בְּזִמְרוֹת נִרְיַע לוֹ. צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן בְּסֵאֵף, חֶסֶד
וְאַמֶּת יִקְדְּמוּ פְּנֵיהוּ. אֲשֶׁר יַחֲדוּ נִמְתִּיק סוּד, בְּבֵית אֱלֹהִים
נִהְלַךְ בְּרִגְשׁוֹ. אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ, וַיִּבְשֹׁת יָדָיו יִצְרוּ.
אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל חַי, וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ.

that is, the whole universe is under God's control. In the following four verses the pronoun *אתה* is emphatically repeated, *thou and none else*. geographical features (rivers, mountains) which are used as frontiers.

metaphorically represent the Egyptian monarch and his hosts. Leviathan was believed to be a seven-headed monster.

that is, so friendly that we share confidences and go together to worship in the house of God.

Thine is the day and thine is the night; thou hast provided light and sun. In thy hands are the depths of the earth; the mountain-peaks are thine. Who can describe the Lord's mighty deeds, or proclaim all his praise?

Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and the victory and majesty; for all that is in heaven and on earth is thine. Thine, O Lord, is the dominion; thou art supreme over all.

The heavens are thine, the earth is thine; thou didst found the world and all its fullness. Thou didst set all the bounds of the earth; thou didst make summer and winter.

Thou didst crush the heads of Leviathan, leaving him a prey to beasts of the desert. Thou didst open springs and brooks; thou didst dry up flowing streams.

By thy power thou didst divide the sea, crushing the dragons' heads upon the waters. Thy sway is over the raging sea; when the waves rise, thou stillest them.

Great is the Lord, and highly to be praised, in the city of our God, his holy mountain. Lord of hosts, God of Israel, enthroned upon the cherubim, thou art the only God.

God is revered in the great council of the holy; he is awe-inspiring among all who surround him. The heavens praise thy wonders, O Lord; thy faithfulness is in the midst of the holy.

Come, let us sing to the Lord; let us acclaim our saving God. Let us approach his presence with thanksgiving; let us acclaim him with songs.

Thy throne rests upon equity and justice; love and truth serve thee. Let us take sweet counsel together; let us walk in fellowship to the house of God.

His is the sea, for he made it; his hands formed the dry land. In thy hand is the soul of every living being, and the whole life of man.¹

¹ *Psalms* 74:16; 95:4; 106:2; *I Chronicles* 29:11; *Psalms* 89:12; 74:17, 14, 15, 13; 89:10; 48:2; *Isaiah* 37:16; *Psalms* 89:8,6; 95:1,2; 89:15; 55:15; 95:5; *Job* 12:10.

Reader:

הַנְּשַׁמָּה לָךְ וְהַגּוֹף פָּעֵלְךָ, חוֹסֶה עַל עַמְלֶךָ. הַנְּשַׁמָּה לָךְ
וְהַגּוֹף שָׁלְךָ, יְיָ, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמִיךָ. אֲחֵאנּוּ עַל שְׂמִיךָ, יְיָ, עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׂמִיךָ. בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שְׂמִיךָ, כִּי אֵל חַנּוּן וְרַחוּם שְׂמִיךָ.
לְמַעַן שְׂמִיךָ יְיָ, וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ, כִּי רַב הוּא.

Reader and Congregation:

דַּרְבָּךְ אֱלֹהֵינוּ לְהֵאָרִיךְ אַפְּךָ לָרָעִים וְלַטּוֹבִים, וְהִיא תְהַלְתְּךָ.
לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ, רָאֵה עַמִּידְתְּנוּ דְלִים וְרַקִּים.
תַּעֲלֶה אֲרוּכָה לְעֹלָה נְדָף, תִּנְחַם עַל עֶפֶר וְאַפֶּר. תִּשְׁלִיךְ
חֲטָאֵינוּ וְחָחוּ בְמַעֲשֶׂיךָ, תִּקְרָא כִּי אֵין אִישׁ עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה.
אֵל מְלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוֹת, מוֹחֵל
עוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן, מִרְבֵּה מְחִילָה לְחֲטָאִים
וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא
כִּרְעַתָּם תִּגְמּוֹל. אֵל, הוֹרִיתָ לָנוּ לֹמַר שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, זְכַר-לָנוּ
הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעַנּוּ מִקְדָּם, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: וַיְרַד יְיָ בְּעָנָן, וַיִּתְנַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ.
וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

דרכך is by the earliest known liturgical poet Yosé ben Yosé, who lived in Palestine during the seventh century. He was called הַיּוֹם ("the orphan") because, bearing his father's name, it was assumed that at the time of his birth his father was no longer alive. This passage was originally intended as a refrain after each stanza of אַמְנֵם אֲשֵׁמִינוּ עִמּוֹ, a quadruple alphabetical acrostic by Yosé ben Yosé.

דרכך conveys the idea expressed in the Talmud (Erubin 22a) to the effect that אַרְךְ אַסִּים, in the dual form, indicates that God treats with forbearance both the righteous and the wicked.

מעביר ראשון ראשון is a statement in the Talmud (Rosh Hashanah 17a) to the effect that God pardons one sin after the other before they are put on the scale. Rashi explains this expression to mean that if one's good deeds are in excess, God puts aside the first iniquity and does not reckon it with the others; compare Maimonides, Mishneh Torah, *Teshuvah* 3:5.

Reader:

The soul belongs to thee,
 The body is thy work,
 O spare thy creation.
 Soul and body are thine,
 Lord, act for thy name's sake.
 We come trusting in thee,
 Lord, act for thy name's sake.
 Because thy name is God
 Gracious and merciful,
 Pardon thou our great guilt.

Reader and Congregation:

Our God, thou dost defer thy anger, treating with forbearance the wicked and the good; and that is thy fame.

Our God, act for thy own sake, not ours; look at our condition, how low and destitute we are.

O bring healing to a drifted leaf; have compassion on man who is mere dust and ashes. Cast away our sins, and have pity on thy creation. Thou seest that we have none to plead for us; deal thou charitably with us.

Almighty King, who art sitting upon the throne of mercy, thou dost act graciously, pardoning the sins of thy people and making them pass away one by one; thou dost often grant pardon to sinners, forgiveness to transgressors, dealing generously with all mortals and not treating them according to their wickedness. O God, who didst instruct us to recite the thirteen divine qualities, remember thou, in our favor, the covenant of the thirteen qualities; as thou didst reveal them to gentle Moses, as it is written: "The Lord came down in the cloud, and Moses placed himself there beside him and proclaimed the name of the Lord. Then the Lord passed by before him, and proclaimed:

יְעֹבֵד ה' לְנוֹ לְזִמְרַת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה is derived from Rosh Hashanah 17b, where *יְעֹבֵד ה'* *עַל מִנְיָן* is interpreted as follows: "Were it not written in the text [Exodus 34:6] it would be impossible for us to say such a thing; this verse teaches us that God . . . showed Moses the order of prayer. He said to him: Whenever the people of Israel sin, let them carry out this service before me [that is, read from the Torah the passage containing the thirteen attributes], and I will forgive them."

יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲרַךְ אַפַּיִם, וְרַב חַסֵּד וְאֲמֵת. נִצְרָה
חַסֵּד לְאַלְפִים, נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאתָהּ, וְנִקְּחָהּ.

וְסִלַּחַת לְעֹנְוֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתֵּנוּ.

סִלַּח לָנוּ אֱדֹנָי, כִּי חָטָאנוּ, מִחַל לָנוּ מִלִּבְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ.

כִּי אַתָּה, אֲדֹנָי, טוֹב וְסִלַּח וְרַב חַסֵּד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

הַאֲזִינָה יְיָ תִפְלֹתֵנוּ, וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. הַקְשִׁיבָה

לְקוֹל שְׁעָנוּ, מִלִּבְנוּ וְאֱלֹהֵינוּ, כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַלֵּל. תְּהִי נָא

אֲזִנָּה קְשִׁיבָה, וְעֵינֶיךָ פְתוּחוֹת, אֶל תִּפְלֹת עַבְדֶּיךָ עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל.

וְשִׁמְעֵת מִן הַשָּׁמַיִם, מִמִּכּוֹן שְׁבִתֶךָ, אֶת תִּפְלֹתֵם וְאֶת תַּחֲנוּנֵיהֶם,

וְעֲשִׂית מִשְׁפָּטִים וְסִלַּחַת לְעַמֶּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ לָךְ.

כִּרְחַם אָב עַל בָּנִים, כֵּן תִּרְחַם יְיָ עָלֵינוּ. לֵי הִישׁוּעָה; עַל

עַמֶּךָ בְּרַבְרַתֶּךָ סִלָּה. יְיָ צַבָּאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב,

סִלָּה. יְיָ צַבָּאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ. יְיָ הוֹשִׁיעָה; הַמְלִיךְ

יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרְאֵנוּ.

Reader:

סִלַּח נָא לְעֹן הָעָם הַזֶּה כְּגִדְל חַסְדֶּךָ, וּכְבֹּאֲשֶׁר

נִשְׂאָתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנּוֹה. וְשֵׁם נִאֲמַר:

Congregation:

וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלַּחְתִּי כִּדְבָרֶךָ.

הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזִנָּה וְשִׁמְעָה, פָּקַח עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׂמֹמְתֵינוּ וְהִעִיר

אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ; כִּי לֹא עַל צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפְּלִיִּים

תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמַעְהָ, אֲדֹנָי

סִלַּחְתָּ, אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה, וַעֲשֵׂה אֵל תֵּאֲחָר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, כִּי

שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ.

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth; he keeps mercy for thousands of generations, forgiving iniquity and transgression and sin, and clearing those who repent."

O pardon our iniquity and sin, and make us thy very own.¹ Our Father, forgive us, for we have sinned; our King, pardon us, for we have transgressed. Thou, O Lord, art truly kind, forgiving and merciful to all who call upon thee.

O Lord, hear our prayer, heed our pleading. Harken to our cry; we are praying to thee, our King, our God. Let thy ear be attentive, thy eyes open, to the prayer of thy servants, thy people Israel. Listen thou from the heavens, thy dwelling-place, to their prayer and supplication, and uphold their cause; forgive thy people who have sinned against thee.

Have mercy on us, O Lord, as a father has mercy upon his children. Deliverance comes from the Lord; may thy blessing be upon thy people. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our stronghold. Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call.²

O pardon the sin of this people, according to thy abundant kindness, as thou hast forgiven this people ever since they left Egypt.

The Lord said: "I pardon them as you have asked."³

Incline thy ear, my God, and hear; open thy eyes and see our ruins, and the city which is called by thy name. Indeed, it is not because of our own righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive; O Lord, listen and take action, do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name.⁴

¹*Exodus* 34:5-9. ²*Psalms* 103:13; 3:9; 46:12; 84:13; 20:10. ³*Numbers* 14:19-20. ⁴*Daniel* 9:18-19.

The ark is opened.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

סָלַח נָא אֲשָׁמוֹת וּפְשָׁעֵי לְאִמָּךְ,

לְעוֹן בְּנִיךָ בַּל יִחַרְהָ זַעֲמָךְ.

סָלַח נָא גַּעוּלָם וַיַּחֲיוּ מִמְּקוֹר עַמָּךְ,

לְעוֹן הַגְּלִיחַ שָׂא וְתַנַּחֵם בְּנֵאֲמָךְ.

סָלַח נָא הַכֹּל מוֹדִים וְעוֹזְבִים כְּרַשׁוֹמָךְ,

לְעוֹן וּפְשַׁע מַחַל לְמַעַן שְׁמָךְ.

סָלַח נָא זְרוֹנוֹת וּשְׁגוֹנוֹת לְבְרוּאֵי לְשִׁמָּךְ,

לְעוֹן חֲטָאֵימוֹ חֲטָא בְּנִדְבֵיבֶת גְּשָׁמָךְ.

סָלַח נָא טַפְשֵׁי טַפְלוֹת רְשָׁעֵי עַמָּךְ,

לְעוֹן יִדְיָיִךְ יִבְקֶשׁ וְאֵינְנוּ בְּנֵאֲמָךְ.

סָלַח נָא כַּחַשׁ כְּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים לְעַמָּךְ,

לְעוֹן לְקוֹחֶיךָ כִּפּוּר בְּטוֹב טַעֲמָךְ.

סָלַח נָא מְרֵי מִיַּחֲלִיךָ וּמִיַּחֲרִיךָ בְּעוֹלָכָךְ,

לְעוֹן נְדָחִים מְחַה, וּבְנֵה אוֹלָמָךְ.

סָלַח נָא סְלוּפָם וְגוֹנָם בְּסִפְתֵי שְׁלוֹמָךְ,

לְעוֹן עֲבָרֶיךָ עַלֵם, וּכְבוֹשׁ בְּעֵלּוֹמָךְ.

סָלַח נָא פֶּן יַעֲנֹשׁוּ מִמְרוֹמָךְ,

לְעוֹן צֹאנֶךָ שֶׁבַח, וְהִיא תִּהְיֶה לְךָ וְרוֹמָמָךְ.

סָלַח נָא קְלוֹנָם וַחֲמוֹל עָלֵימוֹ מִמְרוֹמָךְ,

לְעוֹן רְחוּמֶיךָ תִּשָּׂא מִלְּצוּרֵם בְּחַרְמָךְ.

סלח נא אשמות, alphabetically arranged, was written in the thirteenth century by Rabbi Meir of Rothenburg. More than a thousand of his responsa have been published, containing opinions on legal and religious questions addressed to him.

The ark is opened.

Our God and God of our fathers:

Forgive the errors and transgressions of thy people;

Be not angry at the guilt of thy own children.

Forgive their contempt, let them draw life from thy source;

Pardon thy faithful, relent as thou didst promise.

Forgive those who confess all their sins and repent;

For thy name's sake pardon all sin and transgression.

Forgive thy people all the grave and light offenses;

Cleanse their indiscretions through thy healing rain.

Forgive the mad evildoers among thy people;

Let thy faithful be guiltless as thou didst promise.

Forgive the deceit of those who bow before thee;

In thy gentle grace remit the sins of thy chosen.

Forgive the scorn of those who acclaim thy Oneness;

Blot out the wrongs of the dispersed and build thy Temple.

Forgive their faults and shield them in thy booth of peace;

Fully condone the lapses of thy worshipers.

Forgive them lest they be punished from thy heaven;

Thy flock's iniquity forget, for thy fame's sake.

Forgive their disgrace, pity them from thy heaven;

Pardon thy loved ones, let them not be entangled.

מודיים ועוהבים refers to Proverbs 28:13 (מודה ועוהב ירחם), "he who confesses and forsakes his wrongdoings wins mercy." Instead of *הכל מודים*, a suggestion has been made to read *הבל מודים* ("who confess their folly"), similar to the stanza beginning with *טלח נא טפש*. This is based on the talmudic statement that nobody commits a transgression unless the spirit of folly, or madness, has entered into him *אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנסה בו רוח טעות*.

סֶלַח נָא שְׁמִיץ תַּעֲתוּעַ תַּעוּב רְחוּמֶיךָ,
לַעֲזוֹן הַמִּימִיָּה הַעֲבֵר בְּגִדְל רְחֻמֶיךָ.

The ark is closed.

אל מֶלֶךְ ...

אל תבא בְּמִשְׁפַּט עֲמֻנוּ, כי לא יצדק לְפָנֶיךָ כָּל חַי. מה
נֹאמֵר לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, ומה נִדְבָר ומה נִצְטַדֵּק. אֱלֹהֵינוּ,
בְּשֵׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וּנְבַלְמֵנוּ בַעֲוֹנוֹנוּ. אֱלֹהֵינוּ, בְּשֵׁנוּ וּנְבַלְמֵנוּ
לְהָרִים, אֱלֹהֵינוּ, פָּנֵינוּ אֵלֶיךָ. יִדְעֵנוּ כי חָטֵאנוּ וְאִין מִי יַעֲמֹד
בַּעֲדֵנוּ; שְׁמָךְ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד-לָנוּ בְּעֵת צָרָה.

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים בֶּן תְּרַחֵם יי עַלֵּינוּ. לִי הִישׁוּעָה; עַל
עַמְּךָ בִּרְכָתֶךָ סֶלָה. יי צְבֹאוֹת עֲמֻנוּ, מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֶלָה. יי צְבֹאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בַּטֶּחַם בָּךְ. יי הִישׁוּעָה; תִּמְלֹךְ
יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרְאֵנוּ.

כי לא על צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כי
עַל רְחֻמֶיךָ הַרְבִּים. אֲדַנִּי שְׁמֵעָה, אֲדַנִּי סֶלְחָה, אֲדַנִּי הַקְּשִׁיבָה,
וַעֲשֵׂה אֵל תֹּאחֲרֵי, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, כי שְׁמָךְ נִקְרָא עַל עִירְךָ
וְעַל עַמְּךָ.

The ark is opened.

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אֲבוֹתֵינוּ

אָמֵנוּ בּו יִצַּר סוֹכֵן בָּנוּ,
בָּךְ לְהַצְדִּיק רַב צָדֵק וַעֲנֵנוּ סֶלְחָתִי.
וְעַל מְרִגְל וְגַם פִּגְל סִפְרוּ,
דוֹד שׂוֹאֵג בְּקוֹל יִתֵּן קוֹל דְּדָרוּ סֶלְחָתִי.

סֶלַח נָא was composed by Rabbi Yom Tov ben Isaac of York, England, who suffered martyrdom in 1190. He was a student of Rabbenu Jacob Tam, Rashi's grandson, and one of the prominent *tosafists* and liturgical poets. Dur-

Forgive the infamous conduct of thy loved ones;
In thy boundless grace remove the sins of thy people.

The ark is closed.

Do not enter into judgment with us, for in thy sight no man alive is free from guilt. What are we to say to thee, Lord our God? What can we urge? How can we clear ourselves? Our God, we are ashamed of our deeds, we are abashed for our iniquities. Our God, we are ashamed to lift up our face to thee. We know that we have sinned, and there is none to stand up for us; let thy great name protect us in time of trouble.

Have mercy on us, O Lord, as a father has mercy upon his children. Deliverance comes from the Lord; may thy blessing be upon thy people. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our stronghold. Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call.

It is not because of our own righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive; O Lord, listen and take action, do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name.

The ark is opened.

Our God and God of our fathers:

Yes, it is true, an evil impulse controls us;	
Thou canst clear us, Merciful One, so answer us	<i>I forgive.</i>
Cast scorn on the informer, reject his report;	
Beloved God, make thy thundering word heard	<i>I forgive.</i>

ing the reign of Richard the Lionhearted, the Jews of York were besieged by a frenzied mob forcing them to submit to baptism. Rabbi Yom Tov, who is often mentioned with the epithet הקדוש ("the Martyr"), urged the members of his community to kill themselves rather than fall into the hands of their enemies. Following his recommendation, they found refuge in death by deliberately destroying their own lives.

ערבית ליום כפור

הַס כַּטְנֹדֶר וְקַח סַנְגֹדֶר מִקֹּמוֹ,
וַיְהִי יי לְמִשְׁעָן לוֹ לְמַעַן נֶאֱמָר
זְכוּת אֶזְרַח גַּם יִפְרַח לְשׁוֹשְׁנָה,
חֲטָא הַעֲבָר וְקוֹל הַגִּבֹר מִמַּעוֹנָה
טוֹב וְסִלַּח מִחַל וְסִלַּח אֲשָׁמִים,
יָהּ הַקָּשָׁב וְגַם הָשָׁב מִמְרוֹמִים
כָּאֵב תִּחְבּוֹשׁ וּבְצוּל תִּכְבּוֹשׁ עֲוֹנִי,
לֵךְ תִּהְלֶה אֲמֹר מְלָה לְמַעַנִי
מִחַה פֶשַׁע וְגַם רָשַׁע בְּגִי בְרִית,
נִהַג חֲסִדָּךְ בֶּן הוֹרָךְ לְשֹׂאֲרִית
סְכוּת רַחֲשֵׁי וְגַם לְחֲשֵׁי תִרְצָה,
עֲוֹן נוֹשָׂא לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה וְתִפְצָה
פָּנָה לְעֶלְבוֹן מְקוֹם עֲוֹן לְהָשִׁים,
צִחַן הֶסֶר וְגַם תִּבְשֹׂר לְבָבְךָ חוֹסִים
קוֹלֵי שְׁמַע וּרְאֵה דְמַע עֵינַי,
רִיב רִיבֵי שְׁעָה נִיבֵי וְהִשִּׁיבֵנִי
שְׁמִיץ טֹהַר כְּעָב מֵהַר כְּנֶאֱמָר,
הַמִּחָה פֶשַׁע לְעַם נוֹשַׁע וְהֹאמֵר

*The ark is closed.

אל מלך ...

Silence the accuser, let pleader take his place; O Lord, lend our pleader thy support, and tell us	<i>I forgive.</i>
Abraham's merit confer thou on his offspring; Remove all sin and loudly proclaim from heaven	<i>I forgive.</i>
Gracious One, pardon and forgive all who transgress; O God, give heed, reply from thy celestial heights	<i>I forgive.</i>
Heal my wound, deeply conceal my iniquity; Thy fame it is, on my behalf to say the word	<i>I forgive.</i>
Blot out all evil from the midst of thy people; Show thy love and glory to the remnant and say	<i>I forgive.</i>
Hear thou my prayer, accept my supplication; Forgiver of sin, for thy sake act and utter	<i>I forgive.</i>
Look at our disgrace, count it as our punishment; Remit sin, and to those who trust in thee declare	<i>I forgive.</i>
Listen to my voice and see the tears of my eyes; Champion my cause, regard my plea and answer me	<i>I forgive.</i>
Cleanse every wrong speedily like a cloud that melts; Blot out the guilt of a delivered people and say	<i>I forgive.</i>

The ark is closed.

Zangwill's translation of this hymn was an attempt to preserve the meter, rhyme and alphabetical acrostic of the original Hebrew, at the expense of interpretative clarity and readability. For example:

Ay, 'tis thus	Evil us	hath in bond;	
By thy grace	guilt efface	and respond	"Forgiven!"
Ear in lieu	give him who	intercedes;	
Favoring,	answer, King,	when he pleads,	"Forgiven!"
Tears, regret,	witness set	in sin's place;	
Uplift trust	from the dust	to thy face—	"Forgiven!"

The ark is opened.

כי הנה בַּחֲמֵר בֵּינֵךְ הַיּוֹצֵר, בְּרִצּוֹתוֹ מְרַחֵב וּבְרִצּוֹתוֹ מְקַצֵּר,
בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ חֶסֶד נוֹצֵר, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל תִּפְּנֹן לַיִצָּר.

כי הנה בְּאֶבֶן בֵּינֵךְ הַמְּסַתֵּת, בְּרִצּוֹתוֹ אוֹחֵז וּבְרִצּוֹתוֹ מְבַתֵּת,
בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ מַחֲיֶה וּמְמוֹתֵת, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל תִּפְּנֹן
לַיִצָּר.

כי הנה בַּנְּרִזֹן בֵּינֵךְ הַחֶרֶשׁ, בְּרִצּוֹתוֹ דֹבֵק לְאוֹר וּבְרִצּוֹתוֹ
פֶּרֶשׁ, בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ תוֹמֵךְ עֵינֵי נֶרֶשׁ, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל
תִּפְּנֹן לַיִצָּר.

כי הנה בַּהֲנִיָּה בֵּינֵךְ הַמְּלַח, בְּרִצּוֹתוֹ אוֹחֵז וּבְרִצּוֹתוֹ שֹׁלַח,
בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ אֵל טוֹב וְסֹלַח, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל תִּפְּנֹן
לַיִצָּר.

כי הנה בַּזְּכוּכִית בֵּינֵךְ הַמְּזוּנֵג, בְּרִצּוֹתוֹ חוֹנֵג וּבְרִצּוֹתוֹ מְמוּנֵג,
בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ מַעֲבִיר זְדוֹן וְשׁוֹנֵג, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל
תִּפְּנֹן לַיִצָּר.

כי הנה בַּיְרִיעָה בֵּינֵךְ הַרוֹקֵם, בְּרִצּוֹתוֹ מִיֵּשֶׁר וּבְרִצּוֹתוֹ מְעַקֵּם,
בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ אֵל קִנְיָ וְנוֹקֵם, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל תִּפְּנֹן
לַיִצָּר.

כי הנה בַּכֶּסֶף בֵּינֵךְ הַצּוֹרֵף, בְּרִצּוֹתוֹ מְסַסֵּג וּבְרִצּוֹתוֹ מְצַרֵּף,
בֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ מְמַצִּיא לְמִזּוֹר תִּרְף, לְבִרְיֵת הַבֶּשֶׁת וְאֵל
תִּפְּנֹן לַיִצָּר.

The ark is closed.

כי הנה כחמר, by an unknown author, is said to be a twelfth century composition based upon Jeremiah 18:6 (הנה כחמר היד היוצר) and Isaiah 64:7 (אנחנו החמר ואתה יוצרנו).

The ark is opened.

As clay in the hand of the potter,
 Who expands or contracts it at will,
 So are we in thy hand, gracious God;
 Heed thy pact, heed not the accuser.

As stone in the hand of the mason,
 Who preserves or smashes it at will,
 So are we in thy hand, Source of life,
 Heed thy pact, heed not the accuser.

As iron in the hand of the welder,
 Who welds or detaches it at will,
 So are we in thy hand, Sustainer;
 Heed thy pact, heed not the accuser.

As helm in the hand of the seaman,
 Who handles or abandons it at will,
 So are we in thy hand, gracious God;
 Heed thy pact, heed not the accuser.

As glass in the hand of the glazier,
 Who shapes it or dissolves it at will,
 So are we in thy hand, great Forgiver;
 Heed thy pact, heed not the accuser.

As cloth in the hand of the draper,
 Who drapes it even or uneven at will,
 So are we in thy hand, O stern God;
 Heed thy pact, heed not the accuser.

As silver in the hand of the smith,
 Who makes it pure or impure at will,
 So are we in thy hand, healing God;
 Heed thy pact, heed not the accuser.

The ark is closed.

by side with the composite nature of man created by God. Instead of **יד אמתו** in the second stanza, it has been suggested to read **ידו** ("sharpens").

אֵל מְלֹךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בְּחַסִּדוֹת, מוֹחֵל
 עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רָאשׁוֹן רָאשׁוֹן, מַרְבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים,
 וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ, לֹא
 כִּרְעַתָּם תִּגְמֹל. אֵל, הוֹרִיתָ לָנוּ לֹאמֹר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, זְכָר־לָנוּ
 הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָּעָנּוּ מִקֶּדֶם, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב: וַיִּרְדּוּ יְיָ בְּעָנּוּ, וַיִּתְנַצֵּב עִמּוֹ שֵׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ.
 וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אַרְךָ אַפַּיִם, וְרַב חַסֵּד וְאַמֶּת. נֹצֵר
 חַסֵּד לְאַלְפִים, נֹשֵׂא עוֹן וְפֹשַׁע וְחַטָּאָה, וְנִקָּה.
 וְסִלְחָתָהּ לְעוֹנָיו וְלְחַטָּאתָיו וְנִחַלְתָּנוּ.

סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חַטָּאנוּ, מָחַל לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ.
 כִּי אַתָּה, אֲדֹנָי, טוֹב וְסִלַּח וְרַב חַסֵּד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.
 זָכַר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחַסְדֶּיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה. אֵל תִּזְכָּר־לָנוּ
 עֲוֹנוֹת רָאשׁוֹנִים, מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי רַלּוֹנוּ מְאֹד. זְכָרְנוּ
 יְיָ בְּרִצּוֹן עַמּוֹ, פָּקְדְנוּ בִישׁוּעָתְךָ. זָכַר עֲדַתְךָ קִנִּיתָ קִדְמָה,
 נִאֲלַתְּ שִׁבְטֵי נִחְלָתְךָ, הֵר צִיּוֹן זֶה שְׁכֵנֶתָ בּוֹ. זָכַר יְיָ חַבַּת
 יְרוּשָׁלַיִם, אֶהְבַּת צִיּוֹן אֵל תִּשְׁבַּח לְנִצְחָה. זָכַר יְיָ לִבְנֵי אֲדוּם

the thirteen attributes of God referring to the actions emanating from him, are mentioned in Exodus 34:6-7, according to the following traditional interpretation: 1-2) the repetition of the Lord's name signifies that God is merciful to one about to sin, and to the sinner who has repented; 3) *powerful* to act as his wisdom dictates.; 4) *merciful* like a father to his children, to prevent them from falling; 5) *gracious* to assist those who have fallen and cannot rise; 6) *patient* and hopeful that the sinner will repent; 7) *abounding in kindness* both to the righteous and the wicked; 8) *truthful* and faithful to carry out his promises; 9) *נוצֵר חַסֵּד* *keeping mercy for thousands* and placing the merits of the fathers to the

Almighty King, who art sitting upon the throne of mercy, thou dost act graciously, pardoning the sins of thy people and making them pass away one by one; thou dost often grant pardon to sinners, forgiveness to transgressors, dealing generously with all mortals and not treating them according to their wickedness. O God, who didst instruct us to recite the thirteen divine qualities, remember thou, in our favor, the covenant of the thirteen qualities; as thou didst reveal them to gentle Moses, as it is written: "The Lord came down in the cloud, and Moses placed himself there beside him and proclaimed the name of the Lord. Then the Lord passed by before him, and proclaimed:

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth; he keeps mercy for thousands of generations, forgiving iniquity and transgression and sin, and clearing those who repent."

O pardon our iniquity and sin, and make us thy very own.¹ Our Father, forgive us, for we have sinned; our King, pardon us, for we have transgressed. Thou, O Lord, art truly kind, forgiving and merciful to all who call upon thee.

O Lord, remember thy mercy and thy kindness; they are eternal.

Mind not our former iniquities; may thy compassion hasten to our aid, for we are brought very low.

O Lord, remember us and show favor to thy people; think of us and bring thy deliverance.

Remember the community thou didst win long ago, the people thou didst rescue to be thy very own, and Mount Zion where thou hast dwelt.²

O Lord, remember the love of Jerusalem; never forget the love of Zion.

credit of the children; 10) *עון נשא* *forgiving iniquity*, sins committed with premeditation; 11) *וּפְסַע* *pardoning transgression*, sins committed in a spirit of rebellion; 12) *וּחֲטָא* *forgiving sins* committed inadvertently; 13) *וּנְקָה* *acquitting* the penitent.

¹Exodus 34:5-9. ²Psalms 25:6; 79:8; 106:4; 74:2.

את יום ירושלים, האמרים ערו ערו עד היסוד בזה. אתה תקום תרחם ציון, כי עת לחננה, כי בא מועד. זכר לאברהם ליצחק ולישׂראל עבדיך אשר נשבעת להם בזה, ותדבר אלהם: ארבה את זרעכם בכוכבי השמים, וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם, ונחלו לעולם. זכר לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב, אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו.

Reader and Congregation:

אל נא תשׁת עלינו חטאת, אשר נואלנו ואשר חטאנו.

חטאנו צורנו, סלח לנו יוצרנו.

הן יעביר זרון למשונה, כי לכל העם בשונה.

חטאנו צורנו, סלח לנו יוצרנו.

זכרנו ברית אבות באשר אמרת: וזכרתי את בריתי יעקב, ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר, והארץ אזכר. זכרנו ברית ראשונים באשר אמרת: וזכרתי להם ברית ראשונים, אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים, אני יי. עשה עמנו כמה שהבטחתנו: ואף גם זאת, בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם, להפר בריתי אתם, כי אני יי אלהיהם. רחם עלינו ואל תשחיתנו, כמה שכתוב: כי אל רחום יי אלהיך, לא ירפה ולא ישחיתך, ולא ישבח את ברית אבותיך אשר נשבע להם. מול את לבבנו לאהבה וליראה

א begins with the youngest patriarch and ends with the oldest to convey, Rashi explains, the idea that Jacob is worthy that Israel be redeemed for his merits; if they are inadequate, then the merits of Isaac will be added, and so on.

O Lord, remember the day of Jerusalem's fall against the Edomites, who shouted: "Destroy it, destroy it, to its very foundation!"

Thou wilt rise to have mercy on Zion; the time to favor her is now. Remember Abraham, Isaac and Jacob, thy servants, to whom thou didst solemnly promise, saying to them: "I will make your descendants as countless as the stars in heaven; all this land of which I have spoken I will give to your descendants, that they shall possess it forever."

Remember thy servants Abraham, Isaac and Jacob; heed not the obstinacy of this people, nor their wickedness, nor their sin.

Reader and Congregation:

O do not punish us for the folly
 And for the sin that we have committed.¹
 We have sinned against thee, our God;
 Forgive us, O our Creator.
 Regard wilful sin as error,
 For all the people are at fault.
 We have sinned against thee, our God;
 Forgive us, O our Creator.

Remember in our favor thy covenant with our fathers, as thou didst promise: "I will remember my covenant with Jacob, Isaac and Abraham; also the land will I remember."

Remember in our favor thy covenant with our ancestors, as thou didst promise: "In their favor I will remember my covenant with their ancestors whom I brought out of the land of Egypt, in the sight of all the nations, to be their God; I am the Lord."

Treat us as thou didst promise: "Even when they are in the land of their enemies, I will not spurn them, I will not abhor them, so as to destroy them and break my covenant with them; for I am the Lord their God."

Have mercy upon us and do not destroy us, as it is written: "The Lord your God is a merciful God; he will not fail you, he will not destroy you, he will not forget the covenant he made with your fathers."²

¹*Psalms* 137:7; 102:14; *Exodus* 32:13; *Deuteronomy* 9:27; *Numbers* 12:11.

²*Leviticus* 26:42, 45, 44; *Deuteronomy* 4:31.

את שְׁמֶךָ, בְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וּמַל יי אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ, וְאֶת לֵבב זַרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ. הֲשֵׁב שְׁבוּתֵנו וְרַחֲמֵנו בְּמִה שְׁכַתוּב: וְשֵׁב יי אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשֵׁב וּקְבֹצֵךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְיִצֵךָ יי אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה. קִבֵּץ נִדְחֵנוּ, בְּמִה שְׁכַתוּב: אִם יִהְיֶה נִדְחֶךָ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבֹּצֵךָ יי אֱלֹהֶיךָ, וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. הַמֵּצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתֵנוּ, בְּמִה שְׁכַתוּב: וּבִקְשָׁתֶם מִשָּׁם אֶת יי אֱלֹהֶיךָ וּמְצֵאתָ, כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ.

מַחַח פִּשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ, כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מַחַח פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. מַחַח פִּשְׁעֵינוּ כָּעֵב וּכְעֵנוּ, כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: מִזְחִיתִי כָּעֵב שִׁשְׁעֶיךָ, וּכְעֵנוּ חַטָּאתֶיךָ, שׁוֹבָה אֵלַי כִּי נֶאֱלַתֶיךָ. הַלְבֵן חַטָּאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וּכְצֹמֵר, בְּמִה שְׁכַתוּב: לָכוּ נָא וְנִבְכַחְתָּ, יֹאמֵר יי; אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשֶּׁנִּים, כַּשֶּׁלֶג יִלְבִּינוּ; אִם יֵאָדִימוּ כַּתּוֹלַע, כַּצֹּמֵר יִהְיוּ. זְרוּק עַלְיֵנוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ, בְּמִה שְׁכַתוּב: וְזַרְקָתִי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם; מִכָּל טְמֵאוּתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֹתְכֶם. כִּפֵּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהַרְנוּ, בְּמִה שְׁכַתוּב: כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֹתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי יי תִּטְהָרוּ. הִבִּיאֵנוּ אֶל הַר קְדֻשָּׁךָ, וְשִׁמְחֵנוּ בְּבֵית תְּהִלָּתְךָ, בְּמִה שְׁכַתוּב: וַהֲבִיאֹתִים אֶל הַר קְדֻשִׁי, וְשִׁמְחַתִּים בְּבֵית תְּהִלָּתִי, עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרִצּוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית תְּהִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים.

לֵבבךָ has been explained to mean that the people, having taken the initiative in returning to God, will receive his support in attaining purification of the heart. Their eyes will be opened, and they will abandon the errors which corrupted their heart. Man's dual character, good and evil, will come to an end so that goodness alone will be his natural tendency.

Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart and the heart of your descendants to love the Lord your God with all your heart and soul, that you may live."

Restore us and have compassion on us, as it is written: "The Lord your God will restore you and have compassion upon you, gathering you again out of all the nations where the Lord your God has scattered you."

Gather our dispersed, as it is written: "Even if you are dispersed in the uttermost parts of the world, from there the Lord your God will gather and fetch you."

Be thou with us when we seek thee, as it is written: "If you seek the Lord your God, you shall find him when you seek him with all your heart and all your soul."¹

Blot out our transgressions for thy own sake, as thou didst promise: "It is I who blot out your transgressions, for my own sake; I will remember your sins no more."

Sweep aside our ill deeds like a mist, like a cloud, as thou didst promise: "I will sweep aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I will redeem you."

Make our sins as white as snow or wool, as it is written: "Come now, let us reason together, says the Lord; if your sins be like scarlet, they can become white as snow; if they be red like crimson, they can turn white as wool."²

Cleanse us from all our impurities, as it is written: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."

Atonement on this day and purify us, as it is written: "On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."

Bring us to thy holy mountain and make us joyful in thy house of prayer, as it is written: "I will bring them to my holy mountain and make them joyful in my house of prayer; their offerings and sacrifices shall be accepted on my altar; my temple shall be called a house of prayer for all people."³

¹*Deuteronomy* 30:6, 3, 4; 4:29. ²*Isaiah* 43:25; 44:22; 1:18. ³*Ezekiel* 36:25; *Leviticus* 16:30; *Isaiah* 56:7.

Reader and Congregation:

שָׁמַע קוֹלֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.

הַשִּׁיבֵנוּ יי אֱלֹהֵי וְנִשׁוּבָה, חַדֵּשׁ יָמֵינוּ בְּקָדָם.

אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יי, בְּיָנָה הַיְגִיגָנוּ. יְהִי לְרַצוֹן אֲמָרֵי פִינוּ
וְהִיזוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵנוּ וְגֹאֲלֵנוּ.

אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קְדֻשָּׁךְ אֵל תִּפְקַח מִמֶּנּוּ.

אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקָנָה, בְּכִלּוֹת בְּחֵנוּ אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ.

אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֵל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת
לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׁוּ, כִּי אַתָּה יי עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ.
כִּי לֹךְ יי הוֹחֵלְנוּ, אַתָּה תַעֲנֶה, אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ וְאֵל תִּשְׁשָׁנוּ, וְאֵל
תִּכְלִימֵנוּ וְאֵל תִּפְדֵּנוּ בְּרִיחָךְ אֲתָנוּ. קָרַבְנוּ לְחַוְרָתְךָ, לְמִקְדָּשׁ
מִצֻּרְתֶּיךָ, הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ, הַט לִבֵּנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֹךָ, וּמוֹל
אֶת לִבֵּנוּ לְאַהֲבָתְךָ, וְנָשׁוּב אֱלֹהֵי בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. יִלְמַעַן
שְׁמֹךְ הַגָּדוֹל תִּמְחַל וְתִסְלַח לַעֲוֹנֵנוּ, בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קְדֻשָּׁה:
לְמַעַן שְׁמֹךְ יי, וְסִלַּחְתָּ לַעֲוֵנֵי כִי רַב הוּא.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בִּפְרִי-לָנוּ.

כִּי אָנוּ עִמָּךְ, וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ; אָנוּ בְּנֵיךָ, וְאַתָּה אֲבֵינוּ.

אָנוּ עַבְדֶּיךָ, וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ; אָנוּ קָהָלְךָ, וְאַתָּה חֵלְקֵנוּ.

שמע קולנו is taken from the daily *Shemoneh Esreh*; the remainder of this prayer is composed of verses from Lamentations 5:21; Psalms 5:2; 19:15; 51:13;

Reader and Congregation:

Lord our God, hear our cry, spare us,
 Have mercy and accept our prayer.
 Turn us to thee, O Lord,
 Renew our days as of old.
 Give heed to our words, O Lord,
 Consider thou our meditation.
 May our words and our meditation
 Please thee, O Lord, our Protector.
 Cast us not away from thy presence,
 And take not thy holy spirit from us.
 Do not cast us off in our old age;
 When our strength fails, forsake us not.
 Forsake us not, Lord our God,
 And keep not far away from us.
 Show us a sign of favor despite our foes;
 Thou, O Lord, hast helped and comforted us.
 For thee, O Lord, we are waiting;
 Thou wilt answer us, Lord our God.

Our God and God of our fathers, do not discard us in disgrace;
 do not break thy covenant with us. Bring us near to thy Torah;
 teach us thy commandments. Show us thy ways; devote our heart
 to revere thy name. Open our mind to loving thee, that we may
 return to thee sincerely and wholeheartedly. For the sake of thy
 great name pardon our iniquities, as it is written in thy Holy Scrip-
 tures: "O Lord, for the sake of thy name pardon my iniquity, for
 it is great."¹

Our God and God of our fathers,
 Forgive us, pardon us, and clear us.
 We are thy people, and thou art our God;
 We are thy children, and thou art our Father
 We are thy servants, and thou art our Lord;
 We are thy community, and thou art our Heritage.

71:9; 38:22; 86:17; 38:16. The seven verses from the Psalms are phrased here in plural though originally they appear in the singular.

¹*Psalm 25:11.*

אָנוּ נִחַלְתָּהּ, וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ; אָנוּ צִאֲנָהּ, וְאַתָּה רוֹעֵנוּ.
 אָנוּ כִרְמָהּ, וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ; אָנוּ פִּעֲלֵתָהּ, וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ.
 אָנוּ רַעֲיִתָהּ, וְאַתָּה דוֹרְנוּ; אָנוּ סִגְלֵתָהּ, וְאַתָּה קְרוֹבָנוּ.
 אָנוּ עֲמָהּ, וְאַתָּה מְלַכָּנוּ; אָנוּ מֵאֲמִירֶיהָ, וְאַתָּה מִזְאִמְרָנוּ.

Reader:

אָנוּ עֲזִי פָּנִים, וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן; אָנוּ קָשִׁי עֲרָף וְאַתָּה אֲרָף
 אַפָּיִם; אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן, וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים; אָנוּ יָמִינוּ בְּצַל
 עוֹבֵר, וְאַתָּה הוּא וְשִׁנּוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּבְאָ לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאַל תִּתְּעַלֵּם
 מִתַּחֲנֻנָּתָנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזִי פָּנִים וְקָשִׁי עֲרָף לֹדְמֵר לְפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאָנוּ; אֲבָל
 אֲנַחְנוּ חָטְאָנוּ.

Congregation and Reader:

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, נִזְלָנוּ, דִּבְרָנוּ דְּפִי; הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדָנוּ,
 חֲמִסָּנוּ, טְפִלָּנוּ שָׁקֵר; יַעֲצָנוּ רָע, בִּזְבָּנוּ, לְצָנוּ, מְרִדְנוּ, נֶאֱצָנוּ,
 סָרְרָנוּ, עֲוִינוּ, פִּשְׁעָנוּ, צָרְרָנוּ, קָשִׁינוּ עֲרָף; רָשַׁעְנוּ, שַׁחֲתָנוּ,
 תַּעֲבָנוּ, תַּעֲוִינוּ, תַּעֲתָעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה
 צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אֲמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

alludes to the expressions in Exodus 33:13; Deuteronomy 14:1; Leviticus 25:54; Ezekiel 34:31; Isaiah 5:7; Deuteronomy 9:29; Jeremiah 14:8; Isaiah 45:11; Exodus 19:5; Deuteronomy 4:7; Song of Songs 2:2; Deuteronomy 26:17-18.

and the phrase מחנותנו תפלנו ואל תתעלם are borrowed from Psalms 88:3; 55:2. The expression אבל אנחנו חטאנו is quoted in Yoma 87b as the essential part of the confession.

We are thy possession, and thou art our Destiny;
We are thy flock, and thou art our Shepherd.

We are thy vineyard, and thou art our Keeper;
We are thy work, and thou art our Creator.

We are thy faithful, and thou art our Beloved;
We are thy chosen, and thou art our Friend.

We are thy subjects, and thou art our King;
We are thy worshipers, and thou art our exalting One.

Reader:

We are insolent, but thou art gracious; we are obstinate, but thou art long-suffering; we are sinful, but thou art merciful. Our days are like a passing shadow, but thou art eternal and thy years are endless.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

Congregation and Reader:

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;
We have acted brazenly, viciously and fraudulently;
We have acted wilfully, scornfully and obstinately;
We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

אשמו בודע, an alphabetical acrostic in which each letter of the Hebrew alphabet is successively utilized, is first given in the ninth century *Siddur* of Amram Gaon. The round number of twenty-four expressions is reached by the threefold use of the last letter ה.

חטאתי, וישר העייתי, ולא שיה לי is borrowed from Job 33:27

הַרְשַׁעְנוּ וּפְשַׁעְנוּ, לָכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ. וְתָן בְּלִבְנוּ לְעִזּוֹב דְּרַךְ
 רָשָׁע וְחִישׁ לָנוּ יֵשַׁע, בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאָהּ: יַעֲזוֹב רָשָׁע
 דְּרַכּוֹ, וְאִישׁ אָנוֹן מִחֲשַׁבְתָּיו, וְיָשֵׁב אֶל יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ, וְאֵל אֱלֹהֵינוּ
 כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח וּמַחַל לְעֹנֹתֵינוּ בְּיוֹם
 (הַשְּׁבֵת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מִחָה וְהַעֲבֵר פְּשַׁעֵינוּ
 וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, וְכַף אֶת יַצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֹד-לָךְ, וְהַכְנַע
 עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֱלֹהֶיךָ, וְתַדַּשׁ בְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקֻדֶיךָ; וּמוֹל
 אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, בְּכַתּוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וּמַל
 יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ, וְאֶת לִבֵּב זִרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
 בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ.

הַזְדַּוּנוֹת וְהַשְּׁנִיגוֹת אֶתְּךָ מִכִּיר, הַרְצוֹן וְהַאֲנָס, הַגְּלוּיִם
 וְהַנְּסֻתָּרִים; לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
 מָה חֲסֻדְנוּ, מָה צְדָקְנוּ, מָה יֵשַׁעְנוּ, מָה בְּחֻנוּ, מָה גְבוּרָתְנוּ.
 מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל
 הַגְּבוּרִים כְּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאִנְשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הָיוּ, וְחַכְמַיִם כְּבִלֵּי
 מִדָּע, וְנְבוֹנִים כְּבִלֵּי הַשֶּׁבֶל, כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ, וַיְמִי
 תְּיִיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ; וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָנוּ, כִּי הַכֹּל
 הֶבֶל. מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹבֵן
 שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתָּרוֹת וְהַגְּלוּלוֹת אֶתְּךָ יוֹדֵעַ.

Reader:

שְׁמֶךָ מַעֲלוֹם עוֹבֵר עַל פְּשַׁע, שׁוֹעֲתָנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדָנוּ
 לְפָנֶיךָ בְּחַפְלָה. תַּעֲבוֹר עַל פְּשַׁע לְעַם שְׁבִי פְשַׁע, תִּמְחָה
 פְּשַׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.

שְׁמֶךָ מַעֲלוֹם conveys the idea expressed by Maimonides that the names of God occurring in the Bible are derived from his actions (Guide 1:61).

We have acted wickedly and transgressed, hence we have not been saved. O inspire us to abandon the path of evil, and hasten our salvation, as it is written by thy prophet: "Let the wicked man give up his ways, and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹

Our God and God of our fathers, forgive and pardon our iniquities (on this day of Sabbath and) on this Day of Atonement. Blot out and remove our transgressions and sins from thy sight. Bend our will to submit to thee; subdue our stubbornness, that we may turn back to thee; renew our conscience, that we may observe thy precepts. Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart, and the heart of your descendants, to love the Lord your God with all your heart and with all your soul, that you may live."²

Thou art aware of conscious and unconscious sins, whether committed willingly or forcibly, openly or secretly; they are thoroughly known to thee. What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath; man is not far above beast, for all is vanity.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Reader:

O thou, who art ever forgiving transgression, heed our cry when we stand in prayer before thee. Pardon the transgression of the people who are turning from transgression; blot out our wrongs from before thy sight.

¹Isaiah 55:7. ²Deuteronomy 30:8.

אָתָּה יוֹדֵעַ רְצוֹן עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרֵי כָּל חַי. אָתָּה
 חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בָּשָׂן, וּבּוֹחֵן כְּלֵיּוֹת נֶלֶב. אִין דְּבַר גַּעְלָם
 מִמֶּנּוּ, וְאִין נִסְתָּר מִנֶּנְדַּר עֵינֶיךָ. וּבְכֹן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ,
 וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר-לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַנְס וּבְרִצּוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמוּץ הַלֵּב.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכֵלֵי דַעַת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָּר.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרַעַת וּבְמִרְמָה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַדּוּי פֶּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמֹרִים,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְיָה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻזֵּק יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

אָתָּה יוֹדֵעַ רְצוֹן עוֹלָם, quoted in the Talmud (Yoma 87b), is attributed to Rav, founder of the academy at Sura in the third century.

וְוַדּוּי הַגּוֹדֵל ("the long form of confession") in contrast to the shorter form אֲשַׁמְנוּ, is a twofold alphabetical acrostic. In Maimonides'

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,

And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,

And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,

And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,

And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,

And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,

And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,

And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,

And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

Mishneh Torah, על חטא appears in a single alphabetical acrostic. The whole range of human failings and backslidings is unrolled in this "catalogue of sins." It has been suggested that the phrase בכסף שחד, found in no other source, is in place of an original reading בכסף ושחד ("by ransom and bribe"), since the word כסף is synonymous with שחד (compare I Samuel 12:3; Amos 5:12).

על חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה.
 על חטא שחטאנו לפניך בייצר הרע,
 ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.
 ועל בלם, אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, בפר-לנו.
 על חטא שחטאנו לפניך בבחש ובכזב,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בכפת שחר.
 על חטא שחטאנו לפניך בלצון,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע.
 על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמהן,
 ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשחה.
 על חטא שחטאנו לפניך בנשף ובמר בית,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בנטיח גרון.
 על חטא שחטאנו לפניך בשח שפתותינו,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
 על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.
 ועל בלם, אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, בפר-לנו.
 על חטא שחטאנו לפניך בפריקת על,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.
 על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.
 על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood.
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech,
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility,
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלִים לְהַרְעָה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִבְלִיּוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשָׂבוּעַת שָׂוֵא,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאַת חֲנָם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִשּׁוּמַת־יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַמְהוֹן לִבָּב.
 וְעַל כָּלֵם, אֵלֹהֵי סְלִיחוֹת, סֶלַח לָנוּ, מִחַל לָנוּ, בַּפֶּרֶר-לָנוּ.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָן עוֹלָה וְיֹוֶרֶד.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדַאי וְאֲשֶׁם תְּלוּי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מִרְדוֹת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מְלָקוֹת אֲרָבָעִים.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שְׁמַיִם.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם כֶּרֶת וְעִרְרִי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אֲרָבַע מִיחֹת בֵּית דִּין,
 סְקִילָה שְׂרָפָה, הֶרֶג וְחִנּוּק. עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא
 תַעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, אֵת
 הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר
 אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לָךְ עֲלֵיהֶם; וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ,
 לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים, כְּדָבָר שְׁנֵאֲמַר: הַנִּסְתָּרֹת לִי
 אֵלֵהֵינוּ, וְהַגְּלוּת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבָרֵי
 הַחֹרָה הַזֹּאת.

ועולה ויורד, so called because the value of the required offering varied according to the means of the person presenting it. The expense was so small that poverty would not be a bar to any man's pardon; see Leviticus 5:11.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
And for the sins requiring a sin-offering.
For the sins requiring varying offerings;
And for the sins requiring guilt-offerings.
For the sins requiring corporal punishment,
And for the sins requiring forty lashes.
For the sins requiring premature death,
And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹

אֵשׁ תָּלוּי, a conditional guilt-offering, brought by one in doubt whether he committed a transgression; on realizing later that he did transgress he would bring a sin-offering. **אֵשׁ וְדָאִי** was brought for the undoubted commission of certain offenses, such as misappropriation of private or sacred property, after the full restoration of the stolen article or its equivalent; see Leviticus 5:21-25.

קוּם עֲשֵׂה literally denotes *rise and act* and is closely connected with the talmudic expression **לֹא עֲשִׂיתָ לְעֵשֶׂה**, a negative law transformed into a positive law, that is, the transgressor must repair the damage sustained through his violation of a negative law such as "you shall not steal."

¹Deuteronomy 29:28.

ואתה רחום מקבל שבים; ועל התשובה מראש הבטחתנו,
ועל התשובה עינינו מנחלות לך.

ונרד עבדך אמר לפניך: שגיאות מי יבין, מנסתרות נקני.
נקנו יי אלהינו מכל פשעינו, וטהרנו מכל טמאותינו, וזרוק
עלינו מים טהורים וטהרנו, כפתוב על נד נביאך: ונרקתי
עליכם מים טהורים וטהרתם; מכל טמאותיכם ומכל
גלוליכם אטהר אתכם.

מיכה עבדך אמר לפניך: מי אל פמוה נשא עון ועובר
על פשע לשארית נחלתו; לא החזיק לעד אפו, כי חפץ
חסד הוא. ישוב ירחמנו, יכבוש עונתינו; ותשליך במצולות
ים כל חטאתם. וכל חטאת עמה בית ישראל תשליך במקום
אשר לא יזכרו ולא יפקדו, ולא יעלו על לב לעולם. תתן
אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי
קדם.

דניאל איש חמודות שוע לפניך: הטה אלהי אונך ושמע,
פקח עיניך וראה שממתינו, והעיר אשר נקרא שמך עליה;
כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על
רחמיך רבים. אדני שמעה, אדני סלחה, אדני הקשיבה,
ועשה אל תאחר, למענה אלהי, כי שמך נקרא על עירך
ועל עמך.

עזרא הסופר אמר לפניך: אלהי, בשתי ונבלמתי להרים,
אלהי, פני אליך; כי עונתינו רבו למעלה ראש, ואשמתנו
גדלה עד לשמים. ואתה אלוה סליחות, חנון ורחום, ארך
אפים ורב חסד, ולא עזבתם.

Thou, Merciful One, dost receive those who repent; thou didst promise us in days of old concerning repentance, and because we repent we hopefully look to thee.

David thy servant said to thee: "Who can discern his own errors? Of unconscious faults hold me guiltless."¹ Lord our God, hold us guiltless of all our transgressions and purify us, as it is written by thy prophet: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."²

Micah thy servant said to thee: "Who is a God like thee? Thou dost forgive iniquity and pass over transgression of the remnant of thy people. Thou dost not retain thy anger forever, for thou delightest in kindness. Thou wilt again show us mercy and subdue our iniquities; thou wilt cast all our sins into the depths of the sea."³ Mayest thou cast all the sins of thy people, the house of Israel, into a place where they shall never be remembered or recalled to mind. "Thou wilt show kindness to Jacob and mercy to Abraham, as thou didst promise our fathers in days of old."⁴

Daniel, the greatly beloved, cried to thee: "My God, incline thy ear and hear; open thy eyes and see our ruins and the city which is called by thy name. It is not because of our own righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive; O Lord, listen and take action, do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name."⁵

Ezra the Scribe said to thee: "My God, I am ashamed; I blush to lift up my face to thee, my God; our iniquities have risen higher than our heads and our guilt has reached the skies.⁶ Yet thou art a God ready to pardon, gracious and merciful, slow to anger and rich in kindness; thou hast not forsaken them."⁷

¹*Psalm* 19:13; *Ezekiel* 36:25. ²*Micah* 7:18-20. ³*Daniel* 9:18-19. ⁴*Ezra* 9:6. ⁵*Nehemiah* 9:17.

אל תעזבנו אבינו, ואל תפושנו בוראנו, ואל תזניחנו יוצרנו,
 ואל תעש עמנו כלה כחטאתינו. וקיים לנו, יי אלהינו, את
 הדבר שהבטחתנו בקבלה על ידי ירמיהו חזק, כאמור:
 בימים ההם ובעת ההיא, נאם יי, יבקש את עון ישראל
 ואיננו, ואת חטאת יהודה ולא תמצאנה, כי אסלח לאשר
 אשאר. עמך ונחלתך, רעבי טובך, צמאי חסדך, תאבי
 ישעך, נבירו וידעו כי ליי אלהינו הרחמים והסליחות.

אל רחום שמך, אל חנון שמך, בני נקרא שמך, יי עשה
 למען שמך. עשה למען אמתך. עשה למען בריחתך. עשה
 למען נדלך ותפארתך. עשה למען דתך. עשה למען חודך.
 עשה למען ועודך. עשה למען זכרך. עשה למען חסדך.
 עשה למען טובך. עשה למען חונך. עשה למען פבודך.
 עשה למען למודך. עשה למען מלכותך. עשה למען נצחך.
 עשה למען סודך. עשה למען ענה. עשה למען פאךך. עשה
 למען צדקתך. עשה למען קדשתך. עשה למען רחמיך
 הרבים. עשה למען שכינתך. עשה למען תהלתך.

עשה למען אוהביך שוכני עפר. עשה למען אבריהם
 וצחק ויעקב. עשה למען משה ואהרן. עשה למען דוד
 ושלמה. עשה למען ירושלים עיר קדשך. עשה למען ציון
 משכן פבודך. עשה למען שוממות היבולך. עשה למען
 הריסות מזבחתך. עשה למען דם עבדיך השפוך. עשה למען
 הרונים על שם קדשך. עשה למען טבוחים על יחודך. עשה

אל introduces an alphabetical acrostic containing the petition for Israel's deliverance for the sake of God's truth, covenant, glory, Torah. . . This is followed by ענו, another alphabetical acrostic. מי שענה is quoted in the Mishnah (Ta'anith 2:4). The whole section is considered as part of the old, pre-payyetican, selihah literature.

Forsake us not, our Father; abandon us not, our Creator; relinquish us not, our Maker; consume us not on account of our sins. Confirm, Lord our God, thy promise transmitted to us by thy prophet Jeremiah, as it is written: "In those days, at that time, says the Lord, no guilt shall be discovered in Israel, nor any sin detected within Judah, for I pardon those whom I leave as a remnant."¹ Thy own people hunger for thy goodness, thirst for thy kindness, and long for thy deliverance. May they learn to know that mercy and forgiveness belong to the Lord our God.

Thou art a merciful God; thou art a gracious God.
We belong to thee, O Lord; act for thy name's sake.

Act for the sake of thy truth and thy covenant;
Act for the sake of thy greatness and majesty.

Act for the sake of thy Torah and thy glory;
Act for the sake of thy assurance and thy fame.

Act for the sake of thy kindness and thy goodness;
Act for the sake of thy Oneness and thy renown.

Act for the sake of thy precepts and thy kingship;
Act for the sake of thy eternal mystery.

Act for the sake of thy might and thy excellence;
Act for the sake of thy justice and holiness.

Act for the sake of thy own merciful Presence;
Act for the sake of thy great and glorious name.

Act for the sake of thy friends who rest in the dust;
Act for the sake of Abraham, Isaac and Jacob.

Act for the sake of both Moses and Aaron;
Act for the sake of both David and Solomon.

Act for the sake of thy holy Jerusalem;
Act for the sake of Zion thy habitation.

Act for the sake of thy Temple's desolation;
Act for the sake of thy altar that was destroyed.

Act for the sake of the spilt blood of thy servants;
Act for the sake of those slain for thy holy name.

¹*Jeremiah 50:20.*

לִמְעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קְדוּשַׁת שְׁמֹךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינּוֹקוֹת
שֶׁל בֵּית רַבּוֹן. עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי טְרָדִים שְׁלֵא חָטְאוּ. עֲשֵׂה לְמַעַן
גְּמוּלֵי חֶלֶב שְׁלֵא פָשְׁעוּ. עֲשֵׂה לְמַעַן יִתּוּמִים וְאַלְמָנוֹת. עֲשֵׂה
לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְחוֹשֵׁי עֵנּוּ.

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֱלֹהֵינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֲבִינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ דּוֹרְשָׁנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ הָאֵל הַנִּצְאָמָן
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ וְחֵיק וְחֹסֶד עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ זֶד וְיִשָּׁר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ חַי וְקַיִם
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ טוֹב וּמְטִיב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ יוֹדֵעַ יֵצֵר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ בּוֹבֵשׁ
בְּעֵסִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ לּוֹבֵשׁ צַדִּיקוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ מַלְדֵּי מַלְכֵי
הַמְּלָכִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׁבָּב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ סוֹלֵחַ וּמוֹחֵל עֲנֵנוּ.
עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעַת רְצוֹן עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ צַדִּיק
וְיִשָּׁר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ קְרוֹב לְקוֹרְאָיו עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ.
עֲנֵנוּ שׁוֹמֵעַ אֶל אֲבִיוֹתָיִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ תּוֹמֵךְ תְּמוּמִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ פֶּחַד יִצְחָק
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ מְשַׁנֵּב אֲמָהוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ
עֲזֵרַת הַשְּׁבָטִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ קֹשֶׁה לְכַעֵס עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ רֵךְ לְרַצּוֹת
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעַת צָרָה עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ אָבִי יִתּוּמִים עֲנֵנוּ.
עֲנֵנוּ דִבְרַן אֲלֵמָנוֹת עֲנֵנוּ.

(Psalm 66:12), באנו באש ובמים is based on the expression באי באש ובמים, signifying extreme dangers. Water and fire are metaphorically applied to serious perils in Isaiah 43:2 ("I will be with you when you pass through waters, no rivers shall overflow you; when you pass through fire, you shall not be scorched, no flames shall burn you").

עֲנֵנוּ אֲבִינוּ עֲנֵנוּ and the immediately preceding two lines are identical with those included in the prayer למען באי באש. The same applies to the last two lines of this passage, which happen likewise to be found toward the end of אבינו מלכנו.

מַחֲד יִצְחָק, the object of Isaac's reverence, is a phrase borrowed from Genesis 31:42, 53. The phrase אביר יעקב, the Mighty One of Jacob, is repeatedly found in the Bible.

Act for the sake of those slaughtered for thy Oneness;
Act for the sake of those who sanctified thy name.

Act for the sake of the young, blameless school children;
Act for the sake of the infants who have not sinned.

Act for the sake of bereaved orphans and widows;
Act for thy own sake, if not for ours, and save us.

Answer us, O Lord, answer us;

Answer us, our God, answer us.

Answer us, our Father, our Creator, our Redeemer, answer us.

Answer us, our Guardian, O faithful God, answer us.

Answer us, thou who art ever kind, pure and just, answer us.

Answer us, thou who art eternal and beneficent, answer us.

Answer us, thou who knowest our impulse, answer us.

Answer us, thou who dost suppress anger, answer us.

Answer us, thou who art robed in righteousness, answer us.

Answer us, supreme King of kings, revered and exalted, answer us.

Answer us, thou who dost pardon at a time of grace, answer us.

Answer us, thou who dost deliver and save, answer us.

Answer us, thou who art upright and just, answer us.

Answer us, thou who art near all who call to thee, answer us.

Answer us, thou who art merciful and gracious, answer us.

Answer us, thou who hearest the needy, answer us.

Answer us, thou who sustainest the faithful, answer us.

Answer us, God of Abraham and Isaac and Jacob, answer us.

Answer us, thou Refuge of our mothers, answer us.

Answer us, thou who didst help the tribes, answer us.

Answer us, thou who art slow to anger, answer us.

Answer us, thou who art easy to reconcile, answer us.

Answer us at a time of distress, answer us.

Answer us, Father of orphans, answer us.

Answer us, Champion of widows, answer us.

- מי שְׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמִּזְרֵיחַ
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ בְּשַׁנְעַקֵד עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְאַבְרָהָם עַל יַם סוּף
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְמֹשֶׁה בְּחֹרֵב
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְאַהֲרֹן בְּמַחֲתָה
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְפִנְחָס בְּקוּמוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְיִהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָל
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְשִׁמְשׁוֹן בְּמַצְפָּה
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִירוּשָׁלַיִם
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְאַלְיָהוּ בְּהַר הַפְּרָמָל
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְאַלְיָשַׁע בִּירוּחוֹ
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְיוֹנָה בְּמַעַי הַדָּגָה
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְחִזְקִיָּהוּ בְּחֶלְיוֹ
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְחַנְנִיָּה מִיִּשְׂרָאֵל וְעֲזַרְיָה בְּתוֹךְ כְּבֹשֶׁן הָאֵשׁ
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְדָנְיָאֵל בְּגוֹב הָאֲרִיּוֹת
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְמָרְדֳּכַי וְאַסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְעֲזָרָה בְּגוֹלָה
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- מי שְׁעָנָה לְכָל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים
 הוא יֵעֲנֶנּוּ.
- וְהַתְּמִימִים וְהַיִּשְׁרִים

רַחֲמָנָא דְעָנִי לְעָנִי עֲנִינָא. רַחֲמָנָא דְעָנִי לְמַכִּיבֵי רוּחָא
 עֲנִינָא. רַחֲמָנָא דְעָנִי לְתַבִּירֵי לְבָא עֲנִינָא. רַחֲמָנָא עֲנִינָא,
 רַחֲמָנָא חוּס, רַחֲמָנָא פָּרַק, רַחֲמָנָא שָׁב, רַחֲמָנָא רַחֵם עָלָן,
 הַשְׁתָּא בְּעָלְא וּבְזָמַן קָרִיב.

- May he who answered* Abraham our father on Mount Moriah,
His son Isaac bound on the altar,
Jacob in Bethel and Joseph in prison,
Answer us.
- May he who answered* our forefathers at the Red Sea,
Moses at Horeb, Aaron with censer,
And Phinehas when he rose from the people,
Answer us.
- May he who answered* Joshua in Gilgal, Samuel in Mizpah,
David and his son Solomon in Jerusalem,
Elijah on Carmel, and Elisha in Jericho,
Answer us.
- May he who answered* Jonah in the fish, Hezekiah in his illness,
Hananiah, Mishael, Azariah in the furnace,
And Daniel in the lions' den,
Answer us.
- May he who answered* Mordecai and Esther in Shushan the castle,
Ezra in the captivity, and all saintly men,
The faithful and the upright,
Answer us.

Merciful God, who dost answer the humble, the contrite and broken-hearted, answer us. Merciful God, have pity on us and save us now, speedily and soon.

אֶהְרֵן בַּמַּחֲתָה alludes to the incense offered by Aaron to ward off the plague that broke out after the rebellion of Korah.

לְנֹלַל the first encampment of the Israelites after crossing the Jordan, and their headquarters during the conquest of Canaan.

בַּמַּצֵּטָה alludes to I Samuel 7:9-14, describing Israel's victory over the Philistines.

לְהַרְמֵל בְּהַר הַכְּרֵמֶל refers to Elijah's desperate struggle against Baal worship, related in I Kings 18:21-46. Elisha healed with salt the water of the spring at Jericho (II Kings 2:20-22).

The ark is opened.

On Sabbath omit:

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, אֵין לָנוּ מִלְּךָ אֵלָא אַתָּה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֹךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חֲדַשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, בְּטַל מַעְלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, בְּטַל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כִּלָּה כָּל צָר וּמִשְׁטִין מַעְלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, סְתוּם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ וּמִקְטָרְגֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כִּלָּה דָבָר וְחָרַב וְרָעַב, וְשָׁבִי וּמִשְׁחִיחַ
 וְעוֹן וְשֹׂמֵד, מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִנַּע מִגָּפָה מִנְּחֻלְתְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, סִלַּח וּמַחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מַחֲה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מַחֲזִיק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הַחֲזִירְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, קַרַע רַע גְּזֵר דִּינֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, זְכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּתִבְנוּ בְּסִפְר חַיִּים טוֹבִים.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ is mentioned in the Talmud (Ta'anith 25b) as the prayer of Rabbi Akiba on a fast day. In the ninth century *Siddur* of Rav Amram Gaon there are only twenty-five verses of *Avinu Malkenu*. In the course of time the

*The ark is opened.**On Sabbath omit:*

Our Father, our King, we have sinned before thee.

Our Father, our King, we have no king except thee.

Our Father, our King, deal with us kindly for the sake
of thy name.

Our Father, our King, renew for us a good year.

Our Father, our King, abolish all evil decrees against us.

Our Father, our King, annul the plans of our enemies.

Our Father, our King, frustrate the counsel of our foes.

Our Father, our King, rid us of every oppressor and adversary.

Our Father, our King, close the mouths of our adversaries
and accusers.

Our Father, our King, remove pestilence, sword, famine, captivi-
ty, destruction, iniquity and persecution from thy people of
the covenant.

Our Father, our King, keep the plague back from thy heritage.

Our Father, our King, forgive and pardon all our sins.

Our Father, our King, blot out and remove our transgressions and
sins from thy sight.

Our Father, our King, cancel in thy abundant mercy all the records
of our sins.

Our Father, our King, bring us back in perfect repentance
to thee.

Our Father, our King, send a perfect healing to the sick among
thy people.

Our Father, our King, tear up the evil sentence decreed against us.

Our Father, our King, remember us favorably.

Our Father, our King, inscribe us in the book of a happy life.

number has been increased on account of disaster and persecution. Since this prayer directly refers to a long series of human failings and troubles, it is omitted on Sabbath when one ought not to be sad but cheerful.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר נְאֻלָּה וַיְשׁוּעָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּת.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הִצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקֶרֶב.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הָרַם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמּוּךְ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, הָרַם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מֵלֵא יְדִינוּ מִבְּרִכּוֹתֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, מֵלֵא אֶסְמִינוּ שְׁבַע.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, שְׁמַע קוֹלָנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתָנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתָנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, נָא אֵל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, זְכוּר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
 וַעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חַמּוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפָּנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן הַרְוִיגִים עַל שֵׁם קְדֻשָּׁךָ.

שם קדוש and the next two verses refer to martyrdom in the cause of religion. *Kiddush ha-Shem* ("sanctification of God's name") has always been the highest standard of Jewish ethics. The *Akedah*, the attempted self-sacrifice of Isaac, is read on Rosh Hashanah as an example of martyrdom which Isaac offered to all his descendants. In the course of time, the term *Kiddush ha-Shem*

Our Father, our King, inscribe us in the book of redemption and salvation.

Our Father, our King, inscribe us in the book of maintenance and sustenance.

Our Father, our King, inscribe us in the book of merit.

Our Father, our King, inscribe us in the book of pardon and forgiveness.

Our Father, our King, cause our salvation soon to flourish.

Our Father, our King, raise the strength of Israel thy people.

Our Father, our King, raise the strength of thy anointed one.

Our Father, our King, fill our hands with thy blessings.

Our Father, our King, fill our storehouses with plenty.

Our Father, our King, hear our voice, spare us and have mercy on us.

Our Father, our King, receive our prayer with mercy and favor.

Our Father, our King, open the gates of heaven to our prayer.

Our Father, our King, dismiss us not empty-handed from thy presence.

Our Father, our King, remember that we are but dust.

Our Father, our King, may this hour be an hour of mercy and a time of grace with thee.

Our Father, our King, have compassion on us, on our children and our infants.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slain for thy holy name.

assumed a wide meaning. Every act of humanity and generosity is considered in the Talmud as an act of sanctifying God's name. The deep feeling of responsibility for his people has inspired the Jew to show by noble deeds his allegiance to the God of his fathers.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַכּוֹס עַל קְדוּשׁ שְׁמֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, נְקוּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּדִים.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנוֹרָא
 שְׁנִקְרָא עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חַנּוּנוּ וְעֲנָנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים; עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

The ark is closed.

לְנוֹד מוֹמֵר page 91

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כִרְעוּתְהוּ;
 וְנִמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵגְלָא וּבְזֵמַן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבַרְךְ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא.
 יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר,
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
 מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, וְשִׁבְחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא.
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבֵּל צְלוּתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אַבּוּהוֹן
 דִּי בְשִׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slaughtered for proclaiming thy Oneness.

Our Father, our King, act for the sake of those who went through fire and water for the sanctification of thy name.

Our Father, our King, avenge the spilt blood of thy servants.

Our Father, our King, do it for thy sake, if not for ours.

Our Father, our King, do it for thy sake and save us.

Our Father, our King, do it for the sake of thy abundant mercy.

Our Father, our King, do it for the sake of thy great, mighty and revered name by which we are called.

Our Father, our King, be gracious to us and answer us, though we have no merits; deal charitably and kindly with us and save us.

The ark is closed.

Psalm 24, page 92

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֵא עָשָׂנוּ בְּגוּי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה;
שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ בָּהֶם, וְגָרְלָנוּ בְּכָל הַמּוֹנֵם. וְנִאֲחַנְנוּ בּוֹרְעִים
וּמְשַׁתְּחוּיִים וּמוֹדִים לַפְּנֵי מְלֶכֶה מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם
מִמַּעַל, וְשׁוֹכֵנֶת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד;
אֲמַת מַלְכֵנוּ, אֶפְס זוֹלָתוֹ, בְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וְיִדְעָת הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאֶרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

עַל כֵּן נִקְנָה לָךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲגוּד,
לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ, וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת וּכְרַתוֹן; לְתַקּוֹן
עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּגֵי בְּשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹחַ
אֱלֹיךָ כָּל רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לָךְ
תִּכְרַע כָּל בְּרֵךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, יִכְרַעוּ
וְיִפְלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקָּר יִתְנוּ, וְיִקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ,
וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד; כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלָךְ הִיא,
וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, בְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ: יי יִמְלֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד. Reader וְנֹאמַר: וְהִנֵּה יי לְמַלְכֶךָ עַל כָּל הָאֶרֶץ;
כִּיֹּם הֵהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

אֵל תִּירָא מִפְּחַד פְּחָאִם, וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֵא. עֲצוּ
עֲצָה וְתַפָּר, דְּבִירוֹ דְּבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עֲמָנוּ אֵל. וְעַד זְקִנְהָ
אָנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל; אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֶשָּׂא, וְאָנִי
אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט.

ALENU

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah: "The Lord shall be King forever and ever."² And it is said: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."³

Be not afraid of sudden terror, nor of the storm that strikes the wicked. Form your plot—it shall fail; lay your plan—it shall not prevail! For God is with us. Even to your old age I will be the same; when you are gray-headed, still I will sustain you; I have made you, and I will bear you; I will sustain you and save you.⁴

¹ *Deuteronomy* 4:39. ² *Exodus* 15:18. ³ *Zechariah* 14:9. ⁴ *Proverbs* 3:25; *Isaiah* 8:10; 46:4.

MOURNERS' KADDISH

וַיִּתְנַדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהָ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלְמֵי וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא.
וַיִּתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיְתַרְוֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרִידָה הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחַמְתָּא, דְאָמְרוּ בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

ההלים כו

לְדָוִד. יְיָ אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי, מִמִּי אֵירָא; יְיָ מַעוֹז חַיִּי, מִמִּי אֶפְחָד.
בְּקָרֵב עָלַי מְרַעִים לְאָכַל אֶת בְּשָׂרִי, צָרִי וְאֵיבֵי לִי, הִקְמָה
בְּשָׁלוֹ וַנִּפְּלוּ. אִם תִּחַנֶּנֶה עָלַי מַחֲנֶה, לֹא יִירָא לְבִי; אִם תִּקְוִים
עָלַי מְלַחְמָה, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח. אַחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת יְיָ, אוֹתָהּ
אֶבְקֵשׁ: שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ כָּל יְמֵי חַיִּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְיָ, וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ. כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסִפָּה בְּיוֹם רָעָה, יִסְתַּרְנִי בְּסִתְרֵי אֲהֵלוֹ;
בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי. וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָהּ
בְּאֲהֵלוֹ זְבַחַי תְּרוּעָה; אֲשִׁירָה וְאֶזְמַרְהָ לַיְיָ. שְׁמַע, יְיָ, קוֹלִי
אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי. לֵךְ אָמַר לְבִי, בִּקְשׁוּ פָנָי; אֶת פְּנֵיךְ, יְיָ,

The first part of this psalm expresses fearless confidence in the face of hostile armies, while the second part is a prayer of one in deep distress and beset by false accusers.

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

Psalm 27

A psalm of David. The Lord is my light and aid; whom shall I fear? The Lord is the stronghold of my life; of whom shall I be afraid? When evildoers press against me to eat up my flesh—my enemies and my foes—it is they who stumble and fall. Even though an army were arrayed against me, my heart would not fear; though war should arise against me, still would I be confident. One thing I ask from the Lord, one thing I desire—that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to behold the pleasantness of the Lord, and to meditate in his sanctuary. Surely, he will hide me within his own tabernacle in the day of distress: he will conceal me in the shelter of his tent; he will set me safe upon a rock. Thus my head shall be high above all my foes around me; I will offer sacrifices within his tabernacle to the sound of trumpets; I will sing and chant praises to the Lord. Hear, O Lord, my voice when I call; be gracious to me and answer me. In thy behalf my heart has said: "Seek you my presence"; thy presence, O Lord, I do seek. Hide not thy face from me; turn

אֲבִקֶשׁ. אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיהָ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאֶף עֲבָדְךָ, עֲזַרְתִּי
הָיִיתָ; אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. כִּי אָבִי וְאִמִּי
עֲזָבוּנִי, וַיֵּי יִבְאֶסְפֵּנִי. הוֹרֵנִי יְיָ דַרְכְּךָ, וּנְחֵנִי בְּאַרְחַ מִישׁוּר, לְמַעַן
שָׁרְרִי. אֵל תִּחַנְנֵי בְּנַפְשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ בִי עֲדֵי שִׁקָּר וַיִּפְחַח חֲמָס.
לוֹלֵא הָאֲמֻנָתִי לְרָאוֹת בְּטוֹב יְיָ בְּאַרְצֵן חַיִּים. Reader קְוֹה אֵל יְיָ,
חֲזֹק וַיֵּאֱמֹץ לְכָה, וְקוֹה אֵל יְיָ.

Mourners' Kaddish.

בְּטָרֵם כָּל יָצִיר נִבְרָא.	אֲרוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֹךְ
אֲזִי מְלֹךְ שְׁמוֹ נִקְרָא.	לְעַת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כֹּל
לְבַדּוֹ וּמְלוּךְ נוֹרָא.	וְאַחֲרָי בְּכָלוֹת הַכֹּל
וְהוּא יְהִיָּה בְּתַפְאֲרָה.	וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹנָה
לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה.	וְהוּא אֶחָד וְאִין שְׁנֵי
וְלוֹ הָעֵז וְהַמְשָׁרָה.	כְּלִי רֵאשִׁית כְּלִי תְּכָלִית
וְצוּר חֲבִלֵי בְּעַת צָרָה.	וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גְּאֵלֵי
מְנַת בּוֹסֵי בְיוֹם אֶקְרָא.	וְהוּא גְּסִי וּמְנוֹס לִי
בְּעַת אִישָׁן וְאֶעִירָה.	בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי
יְיָ לִי וְלֹא אֵירָא.	וְעַם רוּחִי גְּוִיחִי

שִׁיר הַכְּבוֹד and שִׁיר הַיְחִיד, pages 101-130

treats of God's omnipotence and providence. This noble hymn has been attributed to various poets, particularly to Solomon ibn Gabirol who flourished in Spain during the eleventh century. It has been part of the morning service since the fifteenth century. It is composed of ten lines, each of which consists of twelve syllables. A single rhyme runs through it.

not thy servant away in anger; thou hast been my help; do not abandon me, forsake me not, O God my savior. Though my father and mother have forsaken me, the Lord will take care of me. Teach me thy way, O Lord, and guide me in a straight path, in spite of my enemies. Deliver me not to the will of my adversaries; for false witnesses have risen up against me, such as breathe forth violence. I do believe I shall yet see the goodness of the Lord in the land of the living. Hope in the Lord; be strong, and let your heart be brave; yes, hope in the Lord.

Mourners' Kaddish.

ADON OLAM

He is the eternal Lord who reigned
 Before any being was created.
 At the time when all was made by his will,
 He was at once acknowledged as King.
 And at the end, when all shall cease to be,
 The revered God alone shall still be King.
 He was, he is, and he shall be
 In glorious eternity.
 He is One, and there is no other
 To compare to him, to place beside him.
 He is without beginning, without end;
 Power and dominion belong to him.
 He is my God, my living Redeemer,
 My stronghold in times of distress.
 He is my guide and my refuge,
 My share of bliss the day I call.
 To him I entrust my spirit
 When I sleep and when I wake.
 As long as my soul is with my body
 The Lord is with me; I am not afraid.

Hymn of Oneness and Hymn of Glory, pages 101-130

שכל ומן שאדם נתון בחיים, נפש פקודה ביד קונו ... מת, נחתה באוצר. section 139: רוחי גויחי conveys the idea expressed in the Sifré on Numbers 28:16.

BROTHERHOOD

Have we not all one Father? Has not one God created us?
Then why do we break faith with one another?

How good and pleasant it is for brethren to live in harmony!
It is here that the Lord has given his blessing of life eternal.

You have been told, O man, what is good;
What does the Lord require of you?

To do justice, to love kindness,
And to walk humbly with your God.

How beautiful upon the mountains are the feet of a herald
Who brings good news of peace, tidings of relief.

In after days it shall be that the Lord's house
Shall rise, towering over every mountain.

To it shall all the nations stream,
And many people will go and exclaim:

Come, let us go to the Lord's mountain,
To the house of the God of Jacob,

That he may instruct us in his ways,
And that we may walk in his paths.

They will beat their swords into plowshares,
And their spears into pruning-hooks.

Nation will not lift up sword against nation,
No longer shall men learn to fight.

Then the wolf will lodge with the lamb,
And the leopard will lie down with the kid.

None shall injure, none shall kill,
For the land shall be full of the knowledge of the Lord.²

¹From the Bible.

RULES OF CONDUCT

The world is based on three principles:
Torah, worship, and kindness.

Let your house be wide open to all;
Treat the poor as members of your own family.

Get yourself a companion,
And judge all men favorably.

Keep aloof from a bad neighbor,
And do not associate with an evil man.

Be of the disciples of Aaron,
Loving peace and pursuing peace.

Be one who loves his fellow men,
And draws them near to the Torah.

Say little but do much,
And receive all men cheerfully.

Be careful to do a minor *mitzvah*
Just as well as a major one.

Do God's will as you would do your own will;
Sacrifice your will for the sake of his will.

Let your friend's honor be as dear to you as your own.
And do not be easily provoked to anger.

Know whence you came, whither you are going,
And before whom you are to give a strict account.

Give to God of his own,
For you and yours are his.

One who is liked by men is liked by God;
One who is not liked by men is not liked by God.

Who is wise? He who learns from every man.

Who is strong? He who subdues his evil impulse.

Who is rich? He who is content with his lot.

Who is honored? He who honors his fellow men.¹

¹From the *Ethics of the Fathers*.

TORAH

My God, guard my tongue from evil,
And my lips from speaking falsehood.

Open my heart to thy Torah,
That I may follow thy commands.

Make study of thy Torah pleasant
To thy people, the house of Israel.

That we and our descendants may all
Know thy name and learn thy Torah.

Torah is likened to water,
To wine, oil, honey, and milk.

As water is free for all,
So is Torah free for all.

As water brings life to the world,
So Torah brings life to the world.

As water refreshes the spirit of man,
So Torah refreshes the spirit of man.

As water cleanses the body,
So Torah cleanses the mind.

As wine improves with age,
So Torah improves with age.

As wine cheers man's heart,
So Torah cheers man's heart.

As ointment comforts head and body,
So Torah comforts head and body.

As honey and milk are sweet,
So the words of Torah are sweet.

Greater is the study of Torah,
Than the restoration of the Temple.¹

¹*From midrashic literature.*

TRAINING

Children are a gift of the Lord;
Offspring is a reward from him.

Grandchildren are the crown of old men,
And fathers are the pride of their children.

Train a child in the way he is to go,
And he will never leave it even when he is old.

Let your father and mother be happy;
Let your mother thrill with joy.

A sensible son is a joy to his father,
But a foolish son is a grief to his mother.

Listen, my son, to your father's instructions;
Reject not your mother's teachings.

Above all things get wisdom;
At any cost get knowledge.

Bend your ear, hear the words of the wise;
Apply your mind to understand them.

He who does not increase his knowledge, decreases it:
He who does not study deserves to die.

Do not say, "When I shall have leisure I shall study;"
For you may never have leisure.

The more Torah study, the more life;
The more schooling, the more wisdom.

Give yourself to studying the Torah,
For it does not come to you by inheritance.

If one learns when he is young, to what is he like?
To ink written on clean, fresh paper.

If one learns when he is old, to what is he like?
To ink written on blotted, used paper.

If you lack knowledge, what have you acquired?
If you acquired knowledge, what do you lack?¹

¹ *Book of Proverbs, Pirke Avoth and Midrash.*

Preliminary Morning Service, pages 51-167

הַמֶּלֶךְ

יושב על כסא רם ונשא.

שוכן ער, מרום וקדוש שמו, וכתוב: רננו צדיקים ביה.
לְיִשְׂרָאֵל נְאֻמָּה תְהִלָּה.

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תְּתַרְוֶמֶן,
וּבְדַבְרֵי צַדִּיקִים תְּתַבְרַךְ,
וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תְּתַקַּדֶּשׁ,
וּבִקְרֹב קְרוֹשִׁים תְּתַהַלֵּל.

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך.
מלכנו, בכל דור ודור; שכן חובת כל היצורים, לפניהם יי
אלהינו ואלהי אבותינו, Reader להודות, להלל, לשבח,
לפאר, לרומם, להדר, לברך, לעלה ולקלס על כל דברי
שירות ותשבחות דוד בן-ישי עבדך משיחה.

ישתבח שמך לעד, מלכנו, האל המלך הגדול והקדוש,
בשמים ובארץ. כי לך נאם, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיר
ושבחה, הלל וזמרה, עז וממשלה, נצח, גְדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְהִלָּה
וּתְפָאֳרָת, קְדוּשָׁה וּמְלָכוּת, Reader בְּרָכוּת וְהוֹדָאוֹת, מַעֲתָה
וְעַד עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בְּתִשְׁבָּחוֹת, אֵל
הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זְמֵרָה, מֶלֶךְ, אֵל,
חַי הַעוֹלָמִים.

הַמֶּלֶךְ is chanted in ever-increasing tones to emphasize that the King of the universe is sitting in judgment. Introduced in the thirteenth century by

O KING!

Thou art seated upon a high and lofty throne.

Thou who abidest forever, exalted and holy is thy name. It is written: "Rejoice in the Lord, you righteous; it is fitting for the upright to give praise."¹

By the mouth of the upright thou art praised;
 By the speech of the righteous thou art blessed;
 By the tongue of the faithful thou art extolled;
 Inside the holy thou art sanctified.

In the assemblies of the tens of thousands of thy people, the house of Israel, with ringing song shall thy name, our King, be glorified in every generation; for this is the duty of all creatures towards thee, Lord our God and God of our fathers, to thank and praise, laud and glorify, extol and honor, bless and exalt and acclaim thee, even beyond all the songs of praise by David, son of Jesse, thy anointed servant.

Praised be thy name forever, our King, great and holy God and King, in heaven and on earth; for to thee, Lord our God and God of our fathers, pertain song and praise, hymn and psalm, power and dominion, victory, greatness and might, renown and glory, holiness and kingship, blessings and thanks, henceforth and forever. Blessed art thou, O Lord, most exalted God and King, Lord of wonders, who art pleased with hymns, thou God and King, the life of the universe.

Rabbi Meir of Rothenburg, this custom was firmly established by Rabbi Jacob Moelin (*Maharil*), the leading Jewish authority of fourteenth century Germany.

שכן ער is borrowed from Isaiah 57:15. The initials of the four synonyms for "righteous" in *במי ישרים* form the acrostic *יצחק*; the third letters of the verbs *תהלל*, *תקדש*, *תברך*, *תתרום* form the acrostic *רבקה*.

¹ *Psalm 33:1.*

והלית קל

שיר המעלות. ממעמקים קראתיה, יי. אדני, שמעה בקולי, תהינה אזינה קשבות לקול תחנוני. אם עונות תשמרנה, אדני, מי יעמד. כי עמך הסליחה, למען תנרא. קניתי יי, קנחה נפשי, ולדברו הוהלתני. נפשי לאדני משמרים לבקר, שמרים לבקר. יחל ישראל אל יי, כי עם יי החסד, והרבה עמו פדות. והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו.

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא ברעותה; וימליך מלכותה בתיכון וביומיו, ובחיי דכל בית ישראל, בענגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מבךר לעלם ולעלמי עלמא.
יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתחדר, ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, ברין הוא, לעלא לעלא מן כל ברכתא ושירתא, השבתתא ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.

Silent meditation:

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים,
תקדוש ברין הוא, שהוא ראשון והוא
אתרון, ומבלעדיו אין אלהים. סלו

Reader:

ברכו את יי המברך.

Congregation and Reader:

ברוך יי המברך לעולם ועד.

לרכב בערבבות, ביה שמו, ועלוו לפניו; ושמו מרום על כל ברכה ותהלה. ברין
שם כבוד מלכותו לעולם ועד. יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם.

The ark is opened.

ברין אתה, יי אלהינו, מלך העולם, הפותח לנו שערי
רחמים, ומאיר עיני המחכים לסליחתו, יוצר אור ובנרא
חשך, עשה שלום ובנרא את הכל.

is now generally understood to mean a psalm sung by the pilgrims as they went up to Jerusalem to celebrate the three pilgrim festivals.

Psalm 130

A Pilgrim Song. Out of the depths I call to thee, O Lord. O Lord, hear my voice; let thy ears be attentive to my supplicating voice. If thou, O Lord, shouldst keep strict account of iniquities, O Lord, who could live on? But with thee there is forgiveness, that thou mayest be revered. I look for the Lord, my whole being hopes; I wait for his word. My soul waits for the Lord more eagerly than watchmen for the dawn, than watchmen for the dawn. O Israel, put your hope in the Lord, for with the Lord there is kindness; with him there is great saving power. It is he who will redeem Israel from all its iniquities.

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

Reader:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation and Reader:

Blessed be the Lord who is blessed
forever and ever.

Silent meditation:

Blessed, praised, glorified, extolled and exalted be the name of the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, who is the first and the last, and besides him there is no God. Extol him who is in the heavens—Lord is his name, and rejoice before him. His name is exalted above all blessing and praise. Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever. Let the name of the Lord be blessed henceforth and forever.

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who dost open the gates of mercy for us and give light to the eyes of those who wait for thy pardon. Thou art he who forms the light and creates darkness, who makes peace and creates all things.

Psalm 130 is an expression of remorse for sin and a plea for forgiveness. Since God reveals himself as a forgiving God, Israel can hope and trust.

אור עולם באוצר חיים, אורות מאפל אמר ניהי.

The ark is closed.

Reader and Congregation:

סלח לגוי קדוש ביום קדוש, מרום וקדוש.

חטאנו צורנו, סלח לנו יוצרנו.

אז ביום כפור סליחה הורית,

אור ומחילה לעם זו קנית.

בסלחה לעונות וחטאי עדה,

בעשור סמוכים בבית הועדה.

נברו חטאים באני ישנה,

גש יום אחד בימי שנה.

דובבו בתחנון למוחל וסולח,

דופקי בתשובה ליוצר אור וסלח.

המתק האור לסליחתי,

העת תענה ותאמר סליחתי.

ותאיר עינינו ותעבור על פשע,

וחוטאי בשננה אל נא תמית ברשע.

זדנו והרשענו ברע מעללינו,

זה צדיק אתה על כל הבא עלינו.

חטאנו לך מקלך עולמים,

חנכנו באורך ולא נצא נבלמים.

כסור, a double alphabetical acrostic, is called *Yotser* because it follows the benediction יוצר אור.

The title *Yotser* has been extended to cover the whole class of hymns inserted in the service, though their names vary according to the type of ancient prayers to which they are attached. On the other hand, the title

Morning Service for Yom Kippur

In God's life-treasure there's light eternal;
He spoke, and out of darkness there was light.

The ark is closed.

Reader and Congregation:

Forgive thy people on this holy day,
O thou who art exalted and holy.
We have sinned against thee, our God;
Forgive us, our Creator.

On Yom Kippur thou didst impart pardon
And light unto a nation of thy own,
Forgiving all the sins of the people
Who trustfully assembled in thy Temple.

Sins swell mightily when I am asleep
Until amid the year's days one day comes,
When all plead before thee who dost pardon
All who turn to thee, Creator of light.

Make the light of forgiveness sweet for me,
Answer thou this time and say "I forgive";
Lighten our eyes and pass transgression by,
Let us not die as unwitting sinners.

We have done arrogant and wicked acts,
Thou art just in all that has come on us;
We have sinned against thee, King of all worlds!
Guide us with thy light, let us not be shamed.

Kerovoth is applied to the *piyyutim* that are recited when the Reader chants the earlier part of the *Amidah*.

The term *Kerovoth* is derived from קרב ("to approach"), that is, the cantor's approaching the holy ark and offering petitions. In midrashic literature the term קרובא is synonymous with *payyeta:n* ("poet") and hymn-

טוב וסלח לך היא הצדקה,
טהרנו במעונך לובש צדקה.
יומם ולילה שפכנו לב ונפש,
יזרח לנו אור בכפור ענוי נפש.

בחנון תחפש סתרי מעשים,
ברחום תסלח עונות עמוסים.
למען נרוץ באור פניך,
לא נצא היום ריקם מלפניך.

מלבין בשלג חטאי עמך,
מקור חיים ותסוד עמך.
נבואה עדיך זוכר הברית,
נהלנו באורך כנו נסתר בנהל ברית.

שר המכפר בעד צאן מרעית,
סוכנו באורך בסוכת מראית.
ענו אבינו ממצמקים,
עזר באור ננה שושנת הענקים.

פתח לנו שער ותעלה תפלה,
פניך נחלה שוכן מעלה.
צאתנו הנקה ובחטא לא נהחנק,
צדפנו בכסף שבעתים מזנק.

קרבו לישעה באור שני עפרים,
קוראי קרשת יום כפורים.
רענו בקדם ותארונו ינהר,
רחום הקשיבה ועשה אל תאחר.

Good and forgiving God, justice is thine;
 Righteous God, O cleanse us in thy fountain;
 Day and night we pour out our heart and soul;
 Let pardon's light shine upon distressed souls.

Graciously do thou search our secret deeds,
 Mercifully forgive thy children's faults;
 Let us walk in the light of thy favor,
 Let us not leave here in default today.

Thou dost make thy people's sins white as snow,
 Thine is the fountain of life and kindness;
 Let us come to thee who heedest thy pact;
 Lead us just as thou didst lead Elijah.

Lord, who dost forgive Israel thy flock,
 Shield us with thy light as thou didst Moses;
 Father, answer our plea in deep distress;
 Waken Israel as the light of dawn.

Open the gate, let our prayer ascend;
 We beseech thee, God, who dwellest on high:
 Cleanse us, let us never be stained with sin;
 Purify us like silver most refined.

Save us by grace of Moses and Aaron,
 Who did herald Yom Kippur's holiness;
 Tend us as of old, let our form shine bright;
 O God, listen and tarry not to act.

ologist. קרום is sometimes spelled קרוב"ץ as an abbreviation of קול רנה וישועה *קול רנה וישועה* is sometimes spelled קרוב"ץ as an abbreviation of קול רנה וישועה *באהלי צדיקים*, the joyful song of triumph in the tents of the righteous (Psalm 118:15). The traditional melodies of the *Kerovah* are distinguished from all other melodies associated with the *piyyutim* and have a more ancient character. Rabbi Jacob Moelin ha-Levi (מהר"ל) of the fourteenth century laid down the principle that "the tradition must not be varied in any place, even in regard to melodies to which the people are not accustomed."

שָׁפְכָנוּ בַּמָּיִם אֲבָנֵי לְבוֹת,
 שָׁחַר אֹר וַיְהִי בּוֹחֵן לְלִבּוֹת.
 תַּחֲטְאֵנוּ בְּאִזּוֹב וְנִטְהַר בְּיוֹם סְלִיחָתִי,
 תִּקְשִׁיב סֶלַח נָא וְתֹאמַר סְלִיחָתִי.

Reader:

סֶלַח לְגוֹי קְדוֹשׁ בְּיוֹם קְדוֹשׁ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.

ON WEEKDAY

הַמְּאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוֹבוֹ מִחֲדָשׁ
 בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ, יי; כָּלֵם
 בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ. הַמְּלַךְ הַמְּרוֹמֵם לְבָדוֹ
 מְאֹד, הַמְּשַׁבֵּחַ וְהַמְּפָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מִימּוֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם,
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֲזָנוּ, צוּר מִשְׁבָּכָנוּ, מְגֹן
 יִשְׁעָנוּ, מִשְׁנֵב בְּעַרְנוּ.

אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל יְדָעָה, הַכִּיִן וּפְעֵל זְהָרֵי חֲמָה, טוֹב יֵצֵר
 כְּבוֹד לְשִׁמּוֹ, מְאֹרוֹת נֶתַן סְבִיבוֹת עֲזוֹ, פְּנוֹת צָבָאוֹ קְדוֹשִׁים,
 רוֹמְמֵי שְׂדֵי, תְּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וְקִדְשָׁתוֹ. תַּחֲבַרְךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ, עַל שִׁבְחַת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְעַל מְאֹרֵי אֹר שְׁעֵשִׂיתָ;
 יִפְאָרוּךְ סֶלָה.

Continue תַּחֲבַרְךָ page 593.

ON SABBATH

הַפֶּל יוֹדוּךָ וְהַפֶּל יִשְׁבַּחְוָךָ, וְהַפֶּל יֹאמְרוּ אֵין קְדוֹשׁ בִּינִי.
 הַפֶּל יְרוֹמְמוּךָ סֶלָה, יוֹצֵר הַפֶּל, הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם
 דְּלִתּוֹת שְׁעָרֵי מִזְרַח, וּבּוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רְקִיעַ, מּוֹצִיא חֲמָה
 מִמְּקוֹמָהּ, וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ, וּמְאִיר לְעוֹלָם כְּלוֹ וּלְיֹשְׁבָיו
 שְׁבַרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים. הַמְּאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים,
 וּבְטוֹבוֹ מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. הַמְּלַךְ

We pour out our hearts of stone like water;
 Searcher of hearts, bring forth the morning light:
 Cleanse us that we be pure this day of pardon;
 Hearken and forgive, and say "I forgive."

Forgive thy people on this holy day,
 O thou who art exalted and holy.

ON WEEKDAY

In mercy thou givest light to the earth and to those who dwell on it; in thy goodness thou renewest the work of creation every day, constantly. How great are thy works, O Lord! In wisdom hast thou made them all; the earth is full of thy creations. Thou alone, O King, art ever exalted! Thou art lauded, glorified and extolled from days of old. Eternal God, show us thy great mercy! Lord of our strength, thou art our secure Stronghold, our saving Shield, our Refuge.

The blessed God, great in knowledge, designed and made the brilliant sun. The Beneficent One created glory for his name. He placed luminaries round about his majesty. His chief hosts are holy beings that extol the Almighty. They constantly recount God's glory and holiness. Be thou blessed, Lord our God, for thy excellent handiwork and for the luminaries which thou hast made; they ever render thee glory.

Continue "Be thou blessed," page 594.

ON SABBATH

All shall thank thee; all shall praise thee; all shall declare: There is none holy like the Lord! All shall forever extol thee, Creator of all. Thou, O God, openest daily the gates of the east, and cleavest the windows of the sky; thou bringest forth the sun from its place, and the moon from its abode, and givest light to the whole world and to its inhabitants whom thou hast created in thy mercy.

In mercy thou givest light to the earth and to those who dwell on it; in thy goodness thou renewest the work of creation every day, constantly. Thou alone, O King, art ever exalted! Thou

המרום לבדו מאז, המשבח והמפאָר והמתנשא מימות
 עולם. אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֲגוּנוֹ,
 צוֹר מְשַׁנְּבֵנוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ; מִשְׁנֵב בְּעֵדְנוּ. אֵין בְּעֶרְפֶּךָ וְאֵין
 זוּלְתֶךָ; אֶפְסֵ בְלִתְךָ, וּמִי דוֹמָה לָךְ. Reader אֵין בְּעֶרְפֶּךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ, בְּעוֹלָם הַזֶּה; וְאֵין זוּלְתֶךָ, מִלְּבַנְנוּ, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
 אֶפְסֵ בְלִתְךָ, גּוֹאֲלֵנוּ, לַיּוֹמוֹת הַמְּשִׁיחַ; וְאֵין דוֹמָה לָךְ, מוֹשִׁיעֵנוּ,
 לְתַחֲיַת הַמַּתִּים.

אל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים בְּרוּךְ וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל נִשְׁמָה;
 נִדְּלוּ וְשׁוּבוּ מִלֹּא עוֹלָם דַּעַת וְתְבוּנָה סוֹבְבִים אֹתוֹ.

הַמְתַּנָּאָה עַל חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ וְנִהְדָּר בְּכַבּוֹד עַל הַמְּרַפְּבָה;
 זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כֶסֶף חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ.

טוֹבִים מְאֹד מִשְׁפָּרָא אֱלֹהֵינוּ יִצְרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁבֵּל;
 כֶּחַ וְנִבְרָה נִתַּן בָּהֶם לְהַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תַּבֵּל.

מְלֵאִים זֵיו וּמְפִיקִים נְגִהָ נֶאֱחָ זֵיוֹם בְּכָל הָעוֹלָם;
 שְׂמַחִים בְּצִאתָם וְשָׁשִׁים בְּבוֹאָם עוֹשִׂים בְּאַיְמָה רִצּוֹן קוֹנָם.

פֶּאֶר וְכַבּוֹד נוֹתְנִים לְשִׁמוֹ צְהֵלָה וְרִנָּה לְזָכָר מִלְּכוּתוֹ;
 קָרָא לְשִׁמְשׁ וַיִּזְרַח אוֹר רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה.

שָׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מְרוֹם, תְּפִאֲרַת וּגְדָלָה,

שְׂרָפִים וְאוֹפְנִים וְחַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ—

is an alphabetical hymn, generally attributed to the *Yarde Mer-*
kavah, mystics of the eighth century, who applied their minds to theosophy.
 The *Tur* mentions a variant reading, והקטן instead of והחקק, according to
 which the clause concerning the moon refers to the talmudic tradition that
 God diminished the original size of the moon (*Hullin* 60b). *El Adon* is a praise
 of God who created the seven seemingly "wandering" celestial bodies (סככי

art lauded, glorified and extolled from days of old. Eternal God, show us thy great mercy! Lord of our strength, thou art our secure Stronghold, our saving Shield, our Refuge.

There is none to be compared to thee, and there is none besides thee; there is none but thee. Who is like thee? *There is none to be compared to thee*, Lord our God, in this world, *and there is none besides thee*, our King, in the life of the world to come; *there is none but thee*, our Redeemer, in the days of the Messiah; *and there is none like thee*, our Deliverer, during the revival of the dead.

God is the Lord of all creation;
Blessed and praised is he by every soul.
His greatness and goodness fill the universe;
Knowledge and wisdom surround him.

He is exalted above the celestial beings,
And adorned in glory above the chariot.
Purity and justice stand before his throne;
Kindness and mercy are in his glorious presence.

Good are the luminaries which our God has created;
He made them with knowledge, wisdom and insight;
He placed in them energy and power
To have dominion over the world.

Full of splendor, they radiate brightness;
Beautiful is their brilliance throughout the world.
They rejoice in their rising and exult in their setting,
Performing with reverence the will of their Creator.

Glory and honor do they give to his name,
And joyous song to his majestic fame.
He called forth the sun, and it shone;
He saw fit to regulate the form of the moon.

All the hosts of heaven give him praise;
All the celestial beings attribute glory and grandeur—

לכת). Having spoken of the sun and the moon, the poet alludes to the five planets Saturn (שבחאי), Venus (נוה), Mercury (טוב), Jupiter (צדק), and Mars (מאדים), by means of the initials of the words שבח נוהנים כל צבא מרום.

לֹא לְאֶשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי; הַתַּעֲלָה וַיֵּשֶׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ; הַתְּפִאֲרָת עֲטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה, עֲנֵג קָרָא לְיוֹם הַשְּׁבֵת. זֶה שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֶׁבו שְׁבַת אֵל מִכָּל מְלֹאכֶתוֹ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר: מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבֵת, טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ. לְפִיכֵן יִפְאָרוּ וַיִּבְרְכוּ לְאֵל כָּל יְצוּרָיו; שְׁבַח, יָקָר וְנִדְלָה יִתְּנוּ לְאֵל מְלֹךְ, יוֹצֵר כָּל, הַמְּנַחֵל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִרְשָׁתוֹ בַּיּוֹם שְׁבַת קָדֵשׁ. שְׁמֹךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ, וְזִכְרֶךָ מְלִכְנוּ יִתְפָּאֵר, בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. תְּתַבְרַךְ, מוֹשִׁיעֵנו, עַל שְׁבַח מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְעַל מְאֹרֵי אוֹר שְׁעֵשִׂית; וַיִּפְאָרוּךָ סֻלָּה.

תְּתַבְרַךְ צוּרֵנוּ, מְלִכְנוּ וְנוֹאֲלֵנוּ, בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים; יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלִכְנוּ, יוֹצֵר מְשֻׁרְתִּים, וְאֶשֶׁר מְשֻׁרְתֵינוּ כָּלֵם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמְשֻׁמִּיעִים בִּירְאָה, יָחַד בְּקוֹל, דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ עוֹלָם. כָּלֵם אֱהוּבִים, כָּלֵם בְּרוּרִים, כָּלֵם גְּבוּרִים, וְכָלֵם עֲשִׂים בְּאִימָה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם. Reader וְכָלֵם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּקִרְשָׁה וּבִטְהָרָה, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים, וּמְפָאָרִים וּמְעֲרִיצִים, וּמְקַדְּשִׁים יִמְמַלִּיכִים—

אֶת שֵׁם הָאֵל הַמְּלֹךְ הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, קְדוֹשׁ הוּא. וְכָלֵם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מְלִכּוֹת שָׂמִים זֶה מִזְּהָ, וְנוֹתְנִים רְשׁוֹת זֶה לְזֶה Reader לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרֶם. בְּנִחַת רוּחַ, בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה, כָּלֵם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בִּירְאָה: קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת; מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

is found in the geonic liturgy. Like the other Sabbath additions to the *Yotser* benediction, it probably belongs to the talmudic period.

To God who rested from all the work of creation on the seventh day, and ascended to sit upon his throne of glory. He vested the day of rest with beauty, and called the Sabbath a delight. Such is the distinction of the seventh day, on which God rested from all his work. The seventh day itself utters praise, saying: "A song of the Sabbath day—It is good to give thanks to the Lord." Therefore, let all God's creatures glorify and bless him; let them attribute excellence, glory and grandeur to God, the King and Creator of all, who in his holiness bestows rest upon his people Israel on the holy Sabbath day. Thy name, Lord our God, shall be hallowed; thy fame, our King, shall be glorified in heaven above and on earth beneath. Be thou blessed, our Deliverer, for thy excellent handiwork, and for the bright luminaries which thou hast made; they ever render thee glory.

Be thou blessed, our Stronghold, our King and Redeemer, Creator of holy beings; praised be thy name forever, our King, Creator of ministering angels, all of whom stand in the heights of the universe and reverently proclaim in unison, aloud, the words of the living God and everlasting King. All of them are beloved, all of them are pure, all of them are mighty; they all perform with awe and reverence the will of their Creator; they all open their mouth with holiness and purity, with song and melody, while they bless and praise, glorify and reverence, sanctify and acclaim—

The name of the great, mighty and revered God and King, holy is he. They all accept the rule of the kingdom of heaven, one from the other, granting permission to one another to hallow their Creator. In serene spirit, with pure speech and sacred melody, they all exclaim in unison and with reverence:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory.¹

According to the Midraah, Adam and the Sabbath sang in unison: "It is good to give thanks to the Lord"; hence ויום השביעי משבח ואומר.

¹ Isaiah 6:3.

The ark is opened.

Response to each stanza below:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ.

Reader and Congregation:

מַלְכוּתוֹ בְּקֵהַל עֲדָתִי וּכְבוֹדוֹ הִיא אֲמוֹנָתִי;
 אֵלָיו בְּקִשְׁתִּי לְכַפֵּר עֲוֹן חַטָּאתִי,
 וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר סְלִיחָתִי יַעֲנֶה וַיֹּאמֶר סְלַחְתִּי.

קְדוֹשׁ אֲדִיר בְּעֲלִיתוֹ,
 קְדוֹשׁ בְּחִשּׁוּבָה שֶׁת סְלִיחָתוֹ,
 קְדוֹשׁ גִּלְהָ לְעַמּוֹ סוּד דָּתוֹ,
 קְדוֹשׁ דָּץ עַל כְּפָרַת צֹאן מִרְעִיתוֹ.

קְדוֹשׁ הַסּוֹלֵחַ לְאֵימָתוֹ,
 קְדוֹשׁ וְעַמּוֹ יִמְלְלוּ גְבוּרָתוֹ,
 קְדוֹשׁ זוֹכֵר אֵימָה בְּאַהֲבָתוֹ,
 קְדוֹשׁ חָפִץ בְּעַנּוּי נַפְשׁ יוֹנָתוֹ.

קְדוֹשׁ טָהוֹר טְמָאִים בְּמִי זְרִיקָתוֹ,
 קְדוֹשׁ יַלְבִּין בְּשִׁלְגַּי חַטָּאֵי סְגָלָתוֹ,
 קְדוֹשׁ כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שְׁנֵנָתוֹ,
 קְדוֹשׁ לְיוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה שֶׁת קָרִיאָתוֹ.

קְדוֹשׁ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְחַשְׁוֹנָתוֹ,
 קְדוֹשׁ נִרְאָה בְּהַר מְרוֹם הַרִים עֲמִידָתוֹ,
 קְדוֹשׁ סוֹלֵחַ וְטוֹב לְסוֹבְלֵי עַל יִרְאָתוֹ,
 קְדוֹשׁ עֲוֹן יְכַפֵּר וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ.

קדוש אדיר, an alphabetical acrostic, is called *Ofan* because it precedes
 והאמנים. The response "Blessed be the name of his glorious majesty" is used

Morning Service for Yom Kippur

The ark is opened.

Response to each stanza below:

Blessed be the name of his glorious majesty.

Reader and Congregation:

His majesty is within my assembled people;
My belief in him is glorification of him;
Him I implore to forgive all my iniquities;
On this day of pardon, may he answer "I forgive."

The Holy One is mighty in his heavens.
The Holy One forgives upon repentance.
The Holy One tells his Law to his people.
The Holy One is pleased to pardon his flock.

The Holy One is his people's Forgiver.
The Holy One—his people praise his strong acts.
The Holy One recalls his people with love.
The Holy One delights in his people's fast.

The Holy One purifies all the unclean.
The Holy One makes their sins white as snow.
The Holy One pardons Israel's misdeeds.
The Holy One singles out one day each year.

The Holy One pardons those who long for him.
The Holy One appears on the lofty mountain.
The Holy One is good to those who fear him.
The Holy One pardons faults and stirs not wrath.

here as a refrain repeated after each stanza in keeping with the following mid-rashic statement: "When Moses ascended to heaven he heard the ministering angels using this response and he brought it down to Israel . . . On the Day of Atonement when the people of Israel are as pure as the ministering angels they recite this angelic response aloud, but throughout the year they say it quietly."

קדוש פִּשְׁעִים מַעֲבִיר בְּצַדִּיקָתוֹ,
 קדוש צוֹם הַעָשׂוֹר יִקְבֹּל לְחַשׁוֹבָתוֹ.
 קדוש בְּבִין קֹהֵל קְדוּשִׁים בְּחֻמְלָתוֹ,
 קדוש רַחוּם וְחַנוּן וְאֵין זִלְזָלוֹ.
 קדוש שׁוֹכֵן שְׁחָקִים בְּמִבּוֹן שְׁבָתוֹ,
 קדוש תְּרַשִּׁישִׁים יְגִידוּ תַפְאֲרָתוֹ.
 מְלִכּוּתוֹ בְּקֹהֵל עֲדָתִי וּכְבוֹדוֹ הִיא אֲמוּנָתִי;
 אֵלָיו בְּקִשְׁתִּי לְכַפֵּר עוֹן חַטָּאתִי,
 וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר סְלִיחָתִי יַעֲנֶה וַיֹּאמֶר סְלַחְתִּי.

The ark is closed.

תַּחֲחִיזוֹת יִשׁוּרְרוּ, וּכְרוּבִים יִפְאָרוּ, וּשְׂרָפִים יִרְנוּ, וְאַרְאֲלִים
 יִבְרְכוּ. הֲגִי כָּל תְּהִה וְאוֹפֵן וּכְרוֹב לְעַמֹּת שְׂרָפִים, לְעַמְחָם
 מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ.

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְנוּ; לְמַלְךְ, אֵל חַי וְקַיִם, זְמֵרוֹת
 יִאֲמְרוּ, וְחַשְׁבָּחוֹת יִשְׁמְעוּ; כִּי הוּא לְבָדוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עֹשֶׂה
 תְּחִשׁוֹת, בַּעַל מְלַחְמוֹת, זֹרֵעַ צְדָקוֹת, מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא
 רְפוּאוֹת, נוֹרֵא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַמְתַּדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל
 יוֹם תְּמִיד מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית, כְּאָמֹר: לְעֹשֶׂה אוֹרִים גְּדֹלִים, כִּי
 לְעוֹלָם תְּסִדּוּ. Reader אֹר תְּדַשׁ עַל צִיּוֹן תְּאִיר, וְנִזְכֶּה בְּלִנּוּ
 מִתְהַרָה לְאוּרוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, יוֹצֵר תְּמֵאוֹרוֹת.

אַתְּבָה רַבָּה אַתְּבַתְנוּ, יי אֵלֵינוּ; חֲמֵלָה גְדוֹלָה וַיִּתְרָה
 הַמְלִיחָתָ עָלֵינוּ. אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שְׁבַטְחוּ בְּךָ

רבה רבה, one of the most beautiful prayers in the liturgies of the world,
 is very old and was probably instituted by the men of the Great Assembly

The Holy One removes our guilt graciously
 The Holy One accepts our repentance-fast.
 The Holy One guides the godly in mercy.
 The Holy One is most gracious, there's none else.
 The Holy One abides in the high heavens.
 The Holy One is glorified by angels.

His majesty is within my assembled people;
 My belief in him is glorification of him;
 Him I implore to forgive all my iniquities;
 On this day of pardon, may he answer "I forgive."

The ark is closed.

The heavenly beings, cherubim and seraphim, sing hymns of praise and glory. Facing the seraphim, the celestial beings utter praise and exclaim:

Blessed be the glory of the Lord from his abode.¹

To the blessed God they offer melodies; to the King, the living and eternal God, they utter hymns and praises. Truly, he alone performs mighty acts and creates new things; he is a warrior who sows justice, produces triumphs, and creates healing. Revered in renown, Lord of wonders, in his goodness he renews the creation every day, constantly, as it is said: "He makes the great lights; truly, his mercy endures forever."² O cause a new light to shine upon Zion, and may we all be worthy soon to enjoy its brightness. Blessed art thou, O Lord, Creator of the lights.

With a great love hast thou loved us, Lord our God; great and abundant mercy hast thou bestowed upon us. Our Father, our King, for the sake of our forebears who trusted in thee, whom

in the early period of the second Temple. A profound love for God and the Torah is echoed in this prayer, in which the merciful Father is entreated to enlighten our eyes and our minds to understand his teachings. This is the second of the two blessings preceding the *Shema*, שְׁמַע אֱלֹהִים being the first. **AS**

¹Ezekiel 3:12. ²Psalms 136:7.

וּתְלַמְדֵם חֲקֵי חַיִּים, בֶּן תִּחַנְנֵנוּ וּתְלַמְדֵנוּ. אָבִינוּ, הָאֵב הַרְחֵמֵנוּ,
הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהִבִּין וּלְהַשְׁבִּיל, לְשִׁמְעַ
לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד, לְשִׁמֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תְלַמּוּד
תּוֹרַתְךָ, בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ.
וַיַּחַד לְבַבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נִבּוֹשׁ לְעוֹלָם
נָעַר. כִּי בְשֵׁם קִדְשֶׁךָ הַגָּדוֹל וְהַגּוֹרָא בְּטַחֲנוּ, נִגְיָלָה וְנִשְׁמַחָה
בִּישׁוּעַתְךָ. Reader וְהִבִּיאֵנוּ לְשְׁלוֹם מֵאֲרָבַע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ,
וְתוֹלִיבֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אֲתָה, וּבָנוּ
בְּחַרְפְּ מִכָּל עַם וּלְשׁוֹן, וְקִרְבָּתֵנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סִלָּה בְּאַמַת,
לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיִחְדָּךְ בְּאַהֲבָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

(אל מִלֶּךְ נֶאֱמָן (When praying in private, add:

דברים ו. ד-ט

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי אֶחָד.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם נָעַר.

וְאַהֲבַתְּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ וּבְכָל
מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם, עַל
לְבָבְךָ. וְשִׁנְנֶתָם לְבִנְיָה, וְדַבַּרְתָּ בָם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִבְתְּךָ
בְּדַרְךָ, וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמָה. וְקִשְׁרֶתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ
לְטִטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

Psalm 19 praises God first for the sun and then for the Torah which enlightens the mind, so have we in these two blessings first a thanksgiving for natural light, then a thanksgiving for spiritual enlightenment. As in the case with all the prayers, occasional variations have been introduced here in the course of many centuries.

let our heart be concentrated upon God, and not distracted by worldly desires. Such singleheartedness is frequently expressed by the phrases "a whole heart," "a perfect heart."

thou didst teach laws of life, be gracious to us and teach us likewise. Our Father, merciful Father, thou who art ever compassionate, have pity on us and inspire us to understand and discern, to perceive, learn and teach, to observe, do and fulfill gladly all the instructions of thy Torah. Enlighten our eyes in thy Torah; attach our heart to thy commandments; unite our heart to love and reverence thy name, so that we may never be put to shame. In thy holy, great and revered name we trust—may we thrill with joy over thy salvation. O bring us home in peace from the four corners of the earth, and make us walk upright to our land, for thou art the God who performs triumphs. Thou hast chosen us from all peoples and nations, and hast forever brought us near to thy truly great name, that we may eagerly praise thee and acclaim thy Oneness. Blessed art thou, O Lord, who hast graciously chosen thy people Israel.

(When praying in private, add: God is a faithful King.)

Deuteronomy 6:4-9

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

You shall love the Lord your God with all your heart, and with all your soul, and with all your might. And these words which I command you today shall be in your heart. You shall teach them diligently to your children, and you shall speak of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates.

The initial letters of **אל מלך נאמן** form the word **אמן**. There are 245 words in the *Shema*. When the Reader repeats **ה' אלהיכם אמת** the number of words is raised to 248, corresponding to the 248 parts of the human frame. On reciting the *Shema* privately, however, one is required to add the three words **אל מלך נאמן** in order to complete the number 248.

The last letters of **שמע** and **אחד** form the word **עד** ("witness"), that is, he who recites the *Shema* bears witness that God is One.

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ תִשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעֲבֹדוֹ בְּכֹל לְבַבְכֶם וּבְכֹל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ; וְאִסַּפְתִּי דְגָנְךָ, וְתִירֶשֶׁתָּ וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ; וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ. הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסָרְתֶם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְיָ בְּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר, וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ; וְאֲבַדְתֶּם מִהַרְהָ מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וְשָׂמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם; וּקְשַׁרְתֶּם אִתְּם לְאוֹת עַל יַדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹשֵׁפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וּלְמַדְתֶּם אִתְּם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ, וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ. וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם, בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו, לו-כא

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל בְּנָפְי בְּגִדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנִתְּנָו עַל צִיצִית הַכֶּנָּף פֶּתִיל תְּהַלֵּל. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם; וְלֹא תִחַדְרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אִתְּם זָנוּיִם אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי; וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם.

The *Shema*, Israel's confession of faith, expresses the duty of loving and serving God with our whole being. The second paragraph demands that we give living expression to our love of God by careful observance of his precepts which are designed to assure our happiness. The third section contains the law of *tsitsith*, intended to remind us constantly of our duties towards

Deuteronomy 11:13-21

And if you will carefully obey my commands which I give you today, to love the Lord your God and to serve him with all your heart and with all your soul, I will give rain for your land at the right season, the autumn rains and the spring rains, that you may gather in your grain, your wine and your oil. And I will produce grass in your fields for your cattle, and you will eat and be satisfied. Beware lest your heart be deceived, and you turn and serve other gods and worship them; for then the Lord's anger will blaze against you, and he will shut up the skies so that there will be no rain, and the land will yield no produce, and you will quickly perish from the good land which the Lord gives you. So you shall place these words of mine in your heart and in your soul, and you shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall teach them to your children, speaking of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates—that your life and the life of your children may be prolonged in the land, which the Lord promised he would give to your fathers, as long as the sky remains over the earth.

Numbers 15:37-41

The Lord spoke to Moses, saying: Speak to the children of Israel and tell them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout their generations, and to put on the fringe of each corner a blue thread. You shall have it as a fringe, so that when you look upon it you will remember to do all the commands of the Lord, and you will not follow the desires of your heart and your eyes which lead you astray. It is for you to remember and do all my commands and be holy for your God.

God, and a warning against following the evil impulses of the heart. The *Shema*, sounding the keynote of Judaism, is the oldest portion of the *Siddur*. In the morning service the *Shema* is preceded by two blessings and followed by one; in the evening service it is preceded by two blessings and followed by two. This is in keeping with the expression: "Seven times a day I praise thee" (Psalm 119:164; Berakoth 11b).

אני יי אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות
לכם לאלהים; אני Reader יי אלהיכם—

אמת ויציב, ונכון וקיים, וישר ונאמן, ואהוב ורחיב, ונחמד
ונעים, ונורא ואדיר, ומתקן ומקבל, וטוב ויפה הדבר הזה
עלינו לעולם ועד. אמת, אלהי עולם מלבנו, צור ועקב מגן
ישענו. Reader לדר ודר הוא קים, ושמו קים, וכסאו נכון,
ומלכותו נאמנתו לעד בקמת. ודבריו חיים וקיימים, נאמנים
ונחמדים, לעד ולעולמי עולמים, על אבותינו ועלינו, על
בנינו ועל דורותינו, ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך.

על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקים לעולם
ועד, אמת ואמונה, חק ולא יעבר. Reader אמת, שאתה הוא
יי אלהינו ואלהי אבותינו, מלבנו מלך אבותינו, גאלנו גאל
אבותינו, יוצרנו צור ישועתנו, פודנו ומצילנו; מעולם שמה,
אין אלהים זולתך.

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, מגן ומושיע לבניהם
אחריהם בכל דור ודור. ברום עולם מושבך, ומשפטיך
וצדקתך עד אפסי ארץ. אשרי איש שישמע למצותך,
ותורתך ודברך ישים על לבו. אמת, אתה הוא ארון לעמך,
ומלך גבור לריב ריבם. אמת, אתה הוא ראשון ואתה הוא
אחרון, ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע. ממצרים
נאלתנו, יי אלהינו, ומבית עבדים פדיתנו. כל בכוריהם

אמת is mentioned in the Mishnah (Tamid 5:1) among the prayers used in the Temple. The fifteen synonyms, *ויפה-ויציב*, correspond to the fifteen words in the last sentence of the *Shema*, beginning with *אני* and ending with *אמת*. The rule is not to interrupt the connection between *ה' אלהיכם* and *אמת*,

I am the Lord your God who brought you out of the land of Egypt to be your God; I am the Lord your God.

True and certain, established and enduring, right and steadfast, beloved and precious, pleasant and sweet, revered and glorious, correct and acceptable, good and beautiful is this faith to us forever and ever. True it is that the eternal God is our King, the Stronghold of Jacob and our saving Shield. He exists throughout all generations; his name endures; his throne is firm; his kingship and his truth are forever established. His words are living and enduring, faithful and precious, forever and to all eternity, as for our fathers so also for us, for our children and future generations, and for all generations of the seed of Israel his servants.

Alike for the first and the last generations this faith is good and valid forever and ever; it is true and trustworthy, a law that will not pass away. True it is that thou art the Lord our God and the God of our fathers, our King and the King of our fathers, our Redeemer and the Redeemer of our fathers, our Maker and saving Stronghold, our Deliverer and Rescuer. Thou art eternal; there is no God besides thee.

Thou wast the help of our fathers from of old, and hast been a Shield and Savior to their children after them in every generation. In the heights of the universe is thy habitation, and thy justice and righteousness reach to the furthest ends of the earth. Happy is the man who obeys thy commands and takes thy Torah and thy word to heart. True it is that thou art the Lord of thy people, and a mighty King to champion their cause. True it is that thou art the first and thou art the last, and besides thee we have no King who redeems and saves. From Egypt thou didst redeem us, Lord our God, and from the house of slavery thou didst deliver us; all their first-born thou didst slay, but thy first-born thou

as if these three words formed one sentence, meaning: "The Lord your God is true" (Mishnah Berakhoth 2:2).

הוה הדיבר refers to the *Shema* as a solemn profession of the Oneness of God. The *Shema* is the watchword of Israel's faith, and it is the desire of every loyal Jew to have it upon his lips when he dies.

הַרְנֵת, וּבְכוֹרֶךָ נֶאֱלָתָה, וְנִים סוּף בְּקַעֲתָהּ, וְזוּרִים טַבְעֲתָהּ, וַיְדִידִים
הַעֲבַרְתָּ; וַיִּכְסּוּ מִיָּם צָרִיחֶם, אַחַד מֵהֶם לֹא נוֹתֵר. עַל זֹאת
שִׁבְחוּ אֱהוֹיָבִים וְרוּמָמוֹ אֵל, וְהִתְנֵנוּ יְדִידִים זְמוּרֹת, שִׁירוֹת
וְתַשְׁבְּחוֹת, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ, אֵל חַי וְקַיִם. קָם וְנִשָּׂא,
גְּדוֹל וְנוֹרָא, מְשֻׁפִּיל גֵּאִים וּמְגַבִּיחַ שְׂפָלִים, מוֹצִיא אֲסִירִים
וּפּוֹדֶה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר יְדָלִים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעַת שְׂוָעָם אֱלֹיוֹ.
תְּהִלּוֹת לְאֵל עֲלִיּוֹן, בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרְךָ.

מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלָם:
מִי כַמֶּכָּה בָּאֵלֶם, יי; מִי כַמֶּכָּה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ, נוֹרָא תְּהִלַּת,
עֲשֵׂה פֶלֶא.

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלָּים לְשִׁמְךָ עַל שְׁפַת חַיִּים; יַחַד
כָּלָם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:
יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוֹמָה בְּעִזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפְדֵה כְּנֵאֲמֶךָ יְהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל. Reader גְּאֵלְנוּ יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ
אַתָּה, יי, גְּאֵל יִשְׂרָאֵל.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

אֲדַנִּי, שְׁפַתִּי תִפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, נוֹזֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מְלֶכֶה חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכֹתֵבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

didst redeem; thou didst divide the Red Sea and drown the arrogant, but thy beloved people thou didst take across; the water covered their enemies, not one of them was left.

For this, the beloved people praised and extolled God; they offered hymns, blessings and thanksgivings to the King, the living and eternal God. He is high and exalted, great and revered; he brings low the arrogant, and raises up the lowly; he frees the captives, and delivers the afflicted; he helps the poor, and answers his people whenever they cry to him. Praised be the supreme God; be he ever blessed.

Moses and the children of Israel sang a song to thee with great joy; all of them said:

“Who is like thee, O Lord, among the mighty?

Who is like thee, glorious in holiness,

Awe-inspiring in renown, doing wonders?”¹

The redeemed people sang a new song of praise to thy name at the seashore; they all, in unison, gave thanks and proclaimed thy sovereignty, and said:

“The Lord shall reign forever and ever.”²

Stronghold of Israel, arise to the help of Israel; deliver Judah and Israel, as thou hast promised. Our Redeemer, thou art the Lord of hosts, the Holy One of Israel. Blessed art thou, O Lord, who hast redeemed Israel.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.³

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

¹ *Exodus* 15:11. ² *Exodus* 15:18. ³ *Psalms* 51:17.

מִלֶּךָ עֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מֶגֶן אַבְרָהָם.
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מִכְּלָפֶל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנַתּוֹ לִישְׁנֵי
 עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בְּעַל גְּבוּרֹת, וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מִלֶּךָ מִמִּית
 וּמַחֲיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב תְּרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מַחֲיֵה הַמֵּתִים.
 אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמּוֹה קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֵלָה.
 וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִי־מַחֲדָה עַל
 כָּל מַה שְּׁבָרְתָהּ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
 הַבְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כִלְמֵ אֲנִיחָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלֵם,
 כְּמוֹ שְׂיַדְעֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עַז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה
 בְּיַמִּינְךָ, וְשִׁמּוֹה נוֹרָא עַל כָּל מַה שְּׁבָרְתָהּ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד, יְיָ, לְעַמֶּךָ, תְּהַלֵּל לִירְאֵיךָ וְתִקְנֶה טוֹבָה
 לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמְּיַחֲלִים לָךְ, שְׂמַחָה לְאַרְצֶךָ וְשִׁשׁוֹן
 לְעִירְךָ, וְצַמִּיחַת קַרְן לְדוֹר עַבְדֶּךָ, וְעִרְיַבַת גֵּר לְבוֹ-יֹשֵׁי
 מִשִּׁיחָה, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ.

וּבְכֵן צְדִיקִים יֵרְאוּ וְיִשְׁמְחוּ, וְיִשְׂרִים יַעֲלוּ, וְחַסִּידִים
 בְּרַנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָה תִקְפֹּץ-פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כִּלְהָ בַעֲשׂוֹן
 תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְשָׁלַת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

contains the vision of the time when God shall be acknowl-
 edged and worshiped by all peoples, when peace and righteousness shall reign
 on the whole earth.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

According to the *Tur* and Abudarham, ובכן is repeated three times in the *Amidah* for Rosh Hashanah and Yom Kippur so as to allude to the biblical expression ובכן אבוא אל המלך ("and so I will come to the king"—Esther 4:16), thereby emphasizing the idea that we come to plead before the supreme King of kings on judgment-day.

וְחַמְלָה, אַתָּה יי לְבַדָּה, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה, בְּפֶתוּחַ בְּדַבְרֵי קְדֻשָּׁה:
יְמַלֵּךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּתָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֹךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵיךָ, בְּפֶתוּחַ:
בַּיְנֵינוּ יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
אַתָּה, יי, הַמְּלֵךְ הַקְדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִבַּלְתָּנוּ
מִלְּבָנוּ לַעֲבוֹדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ.

וַתִּתֵּן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לְקְדֻשָּׁה
וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה
וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחֹל-בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא
קָדֵשׁ, זְכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה, וְיִרְצֶה
וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוֹרֵנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ, וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ,
וְזָכְרוֹן מִשִּׁיחַ בְּוַדָּד עַבְדְּךָ, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה,
וְזָכְרוֹן כָּל עַמּוּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה וְלִטּוֹבָה, לְחַן
וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים, לְחַיִּים וְלִשְׁלוֹם, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זְכַרְנוּ,
יי אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדְנוּ בּוֹ לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים; וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֱלֹהֵי עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֵךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ

¹ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, mentioned in Yoma 87b, is based on Deuteronomy 10:15 and
14:2; Psalm 149:4; Jeremiah 14:9.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who

מחל ליטותי, according to Rashi (Yoma 68b), was one of the prayers for forgiveness recited by the high priest on Yom Kippur.

¹Psalm 146:10. ²Isaiah 5:16.

מנגד עיניך, כָּאמור: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מִחָה פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. וַנֹּאמֶר: מִחִיתִי כָעֵב פִּשְׁעֶיךָ, וְכָעָנָן חַטָּאתֶיךָ; שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ. וַנֹּאמֶר: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִטְהָרוּ. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצָה בְּמִנוּחַתְנוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹן חֲלָקְנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שְׂבַעְנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׂמְחָנוּ בִישׁוּעָתְךָ. (וְהִנְחִילֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שֶׁבֶת קִדְּשָׁךְ, וְיִגְדֹחוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה סֹלְחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמַבְלִעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּדֶת מוֹחֵל וְסוֹלַח אֶלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִלֶּדֶת מוֹחֵל וְסוֹלַח לְעוֹנֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּדֶת עַל כָּל הָאָרֶץ מִקִּדְּשׁ (הַשְּׁבֵת) וְיִשְׂרָאֵל יוֹם הַכִּפּוּרִים.

רְצָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְחַפְלָתָם; וְהִשֵּׁב אֶת הַעֲבֹדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְחַפְלָתָם בְּאַהֲבָה תִקַּבֵּל בְּרָצוֹן, וְתַחֲיֵי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמַּחֲזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אָנֹחֵנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר נִגְדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהַלְתָּךְ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נַסִּיָּה שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִיְּנוּ לָךְ.

blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."¹

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the For-giver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

¹מדה לך לעולם, לדור, based on Psalms 79:15 and 55:18, namely: ערב ובקר וצהרים אשיחה and ודור נספר תהלתך.

¹Isaiah 43:25; 44:22; Leviticus 16:30.

ועל בלם יתברך ויתרומם שמו, מלבנו, תמיד לעולם ועד.

ובתוב לחיים טובים כל בני ברייתך.

וכל תחיים יודוך סלה, ויחללו את שמו באמת, האל, ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה, יי, הטוב שמו, וידך נאה להודות.

שים שלום, טובה וברכה, חן וחסד ורחמים, עלינו ועל כל ישראל עמך. ברבנו אבינו, בלנו באחד, באור פניך; כי באור פניך נתת לנו, יי אלהינו, תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים, תחיים ושלוש. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך.

בספר חיים, ברכה ושלוש ופרנסה טובה, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לתחיים טובים ולשלוש. ברוך אתה, יי, עושה השלוש.

אלהינו ואלהי אבותינו, תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מתחנונו; שאין אנחנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, צדיקים אנחנו ולא חמאנו; אבל אנחנו חמאנו.

אשמנו, בגרנו, גזלנו, דברנו רפי; העינינו, והרשענו, זדנו, חמסנו, טפלו שקר; יעצנו רע, בזבנו, לאנו, מזדנו, נאצנו, סררנו, עוינו, פשענו, צררנו, קשינו ערף; רשענו, שחתנו, העבנו, תעינו, העתענו.

סרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים, ולא שנה לנו. ואתה צדיק על כל תבא עלינו, כי אמת עשית ואנחנו הרשענו.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;

We have acted brazenly, viciously and fraudulently;

We have acted wilfully, scornfully and obstinately;

We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

נוכר תכתב can be rendered: "In the book of life... may we be remembered; may we and all Israel thy people be inscribed before thee for a happy life . . ." The seeming redundancy of the passage would thus disappear. However, all worshippers are in the habit of joining the words נוכר תכתב.

מה נאמר לַפָּנִיָּה יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמֵה נִסְפָּר לַפָּנִיָּה שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֶתָּה יוֹדֵעַ.

אֶתָּה יוֹדֵעַ רְצוֹן עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אֶתָּה
חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בָטָן, וּבוֹחוֹן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר נֶעְלָם
מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנְּגִד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל
לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר-לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּאַנְס וּבְרָצוֹן.
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּבִלֵי דַעַת,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּגִלּוּי וּבִסְתָר.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּדַעַת וּבְמִרְמָה.
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּדַבּוּר פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּהוֹנָאת רַע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּוַעֲדַת זְנוּת.
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּוַדּוּי פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְנָה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּחֻזֵק יָד,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לַפָּנִיָּה בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man.
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאָת שְׁפָתַיִם,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּיֵצֵר הָרַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּיּוֹדַעַיִם וּבְלֹא יוֹדַעַיִם.
 וְעַל בָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלוּז לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפָר־לָנוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְקָב.
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שְׂחַד.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן.
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרַע.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׂא וּבְמַתָּן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּהוּ.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁף וּבְמַרְבִּית,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפַתוֹתֵינוּ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינַיִם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.
 וְעַל בָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלוּז לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפָר־לָנוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרְיַת רַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוֹת עֵינַיִם.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse.
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech.
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility,
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֵאשׁ,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֲרֹף.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלִים לְהָרַע,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכְלוֹת.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשְׂבוּעַת שְׁוֹא,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת יָד,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לִבָּב.
 וְעַל בָּלָם, אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת, סֶלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפָרֶר-לָנוּ.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם חֲטָאת.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלָה וְיִזְרֵד.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדַאי וְאֲשֶׁם תְּלוּי.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מְרֻדוֹת.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מְלָקוֹת אַרְבָּעִים.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם כְּרַת וְעִרְרִי.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין,
 סְקִילָה שְׂרָפָה, הֶרֶג וְחֲנֻקָּה. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא
 תַעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֵת
 הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר
 אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹרֵינוּ לָךְ עֲלֵיהֶם; וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ,

וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, סְקִילָה שְׂרָפָה, הֶרֶג וְחֲנֻקָּה. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹרֵינוּ לָךְ עֲלֵיהֶם; וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ,

עֵשֶׂה literally denotes rise and act and is closely connected with the talmudic expression לאו שניחא לעשה, a negative law transformed into a positive

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
 And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
 And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
 And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
 And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
 And for the sins requiring a sin-offering.
 For the sins requiring varying offerings,
 And for the sins requiring guilt-offerings.
 For the sins requiring corporal punishment,
 And for the sins requiring forty lashes.
 For the sins requiring premature death,
 And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are

law, that is, the transgressor must repair the damage sustained through his violation of a negative law such as "you shall not steal."

According to the Mishnah (Makkoth 3:4), the transgressor of a negative law is not punished where he fulfills the positive law that is joined to it in the Torah. For instance, the Torah forbids the taking away of the mother-bird along with her young offspring, and immediately adds: "You must let the mother-bird go" (Deuteronomy 22:6-7). If he repairs the damage by performing the positive law, he is not liable for the transgression.

לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנְּסֹתָרְתָּ לִּי
 אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָּנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי
 הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סֵלְחֵן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחְלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּכָל יוֹר וָדוֹר, וּמַבְלֵעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מַלְאָךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא
 אַתָּה.

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאֵי, וְעַכְשָׁו שְׁנוּצַרְתִּי כְּאֵלוֹ
 לֹא נוֹצַרְתִּי; עָפָר אָנִי בַּחַיִּי, קָל וְחֹמֶר בְּמִיתַתִּי; הֲרֵי אָנִי
 לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מָלֵא בּוֹשָׁה וּבְלֵמָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחְטֵא עוֹד; וּמָה שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מֵרַק
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲכַל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחֻלָּים רָעִים.

After the Amidah add the following meditation:

אֱלֹהֵי, נֹצַר לְשׁוּנֵי מָרַע, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מֵרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי
 נַפְשֵׁי תְּדוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעָפָר לְכָל תְּהִיָּה. פִּתַּח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
 וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהִרָה
 תִּפְרֹעַ עֲצָתָם וּמְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לִמְעַן שְׁמֹךְ, עֲשֵׂה לִמְעַן
 יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן קִדְשֶׁתְךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן תוֹרַתְךָ. לִמְעַן יִחְלְצוּן
 יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי. יְהִיו לְרְצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי
 לְפָנֶיךָ, יי, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
 שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ
 בְּיִרְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת. וְעֲרָבָה לִּי מִנְּחַת
 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת.

indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹ Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation, and besides thee we have no King to pardon and forgive our sins.

My God, before I was formed I was of no worth, and now that I have been formed it is as if I have not been formed. Dust I am in life, and all the more so in death. In thy sight, I am like an object filled with shame and disgrace. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, that I sin no more. In thy abundant mercy, cleanse the sins I have committed against thee, but not through severe sufferings.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.² May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.³

¹*Deuteronomy* 29:28. ²*Psalms* 60:7; 19:15. ³*Malachi* 3:4.

תַּזְרַת הַתְּפִלָּה לְשִׁלִּיחַ צְבוּר

The ark is opened.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

מְסוֹד חַכְמִים וְנְבוֹנִים, וּמְלִמֵּד דַּעַת מְבִינִים, אֲפֻתְחָה פִּי
בַתְּפִלָּה וּבַתְחִנּוּנִים, לְחִלוֹת וּלְחַנּוּן פָּנֵי מֶלֶךְ מְלֵא רַחֲמִים
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים.

אֲמִידָה נִשְׁאַתִּי חַיֵּי בְעַרְכִּי, בְּמִלְאֲבוֹת עֲמֻךְ בְּרֹךְ בְּבָרְכֵי;
גָּחִי מִכַּטָּן הַנֶּהָה חֲשָׁבִי, דְּבַר צְחוֹת וּבְאַמְתָּךְ הַדְּרִיכֵי. הוֹרְנֵי
שׁוֹפָד שִׁיחַ עָרֵב, וְלוֹנְנֵי בְצִלְךָ אוֹתִי לְקָרֵב; זַעַק יוֹפֵק בְּכוּוֹן
קָרֵב, חִלוֹתֵי פָּנֶיךָ וְצַדִּיקְתָּךְ תִּקְרָב. טְהוֹר עֵינַיִם מְאֹד נִעְלָה,
יְדַעְנֵי בֵּין עַרְוֵךְ תְּפִלָּה; כְּדַת לְחַנּוּן כְּלֵי תְּפִלָּה, לְהַמְצִיא
לְשׁוֹלְחֵי אֲרָךְ וְתַעֲלָה. מִפֶּתַח שְׁפָתַי תִּבְרַר וְתִישֶׁר, נְדָבוֹת
פִּי רְצֵה וְהַכְשֶׁר; סֵדֵר הִגִּינִי כְּשִׁי יתָּשֶׁר, עֲתֵר פְּצָחֵי כְּזֹלַח
חֲשֶׁר. פְּעָמַי הֵכֵן פְּצוֹתֵי מִכְשָׁל, צוּר תְּמוּדֵי אֲשׁוּרֵי מִהַנְּשָׁל;
קוֹמְגֵנִי וְחֻזְקֵנִי מִרְפִּיּוֹן וְחֻשְׁלִי, רְצוֹת אֲמָרֵי וְלֹא אֲכַשֵּׁל.

מְסוֹד חַכְמִים, the formula introducing the *piyyutim* inserted in the first part of the *Amidah*, is of unknown authorship. The word *סוד*, elsewhere signifying *secret counsel* and *intimate circle*, is here used as a synonym of *למד* in the sense of profound ideas expressed in the *piyyutim* which require careful study to be properly understood.

אֲמִידָה נִשְׁאַתִּי is an alphabetical acrostic by Rabbi Meshullam ben Kalonymus, a prolific poet of the tenth century. In his old age he moved from Lucca, Northern Italy, to Mayence which produced a great number of *payyetanim* and leading talmudic scholars. Since this poem is an introduction to

AMIDAH CHANTED BY READER

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Invoking the doctrines taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the merciful King who pardons and forgives iniquities.

I bear thy awe while I set forth my plea,
While I bow in prayer for thy people;
My Creator, O lighten my darkness,
May I speak clearly, lead me in thy truth.

Teach me to pour forth sweet meditation,
Grant me thy shelter, bring me near to thee;
My prayer comes from the depth of my soul,
Imploring thee to hasten thy justice.

Thou, pure of sight and greatly exalted,
Grant me knowledge of setting forth my plea,
That I may well, without fault, entreat thee
To bring healing to those who have sent me.

Purify, direct the speech of my lips,
Accept my spoken freewill-offerings;
Let my pleading be like an offering,
Let the prayer of my lips drop like rain.

Direct my steps that my speech falter not,
O Creator, sustain me lest I fall;
Uphold and strengthen me from weariness,
Accept thou my words and let me not stumble.

the *piyyutim* known as *Kerovoth* it is called רשות, because it requests *permission* for the insertion of hymns between the benedictions of the *Amidah*.

דבר צוח is from Isaiah 32:4 (עלשון עליהם חמהר לדבר צוח), "those who stammer shall be quick to speak clearly."

שְׁמַרְנֵי כְּאִישׁוֹן מִפְּלֶץ וּבְעֵתָהּ, שׁוֹר בְּשִׁפְלוּתֵי וּלְכַה לְיִשׁוּעָתָה;
תָּחוֹן דְּכֹאוֹתַי בְּלַחֲזֶךְ פְּצָתָּ, תְּרַחֵם עַל בֶּן אֲמֻצָּתָּ.

The ark is closed.

Congregation:

אֲמֻצָּתָּ עָשׂוֹר לְכַפּוֹר תִּמָּה, בּוֹ לְצַחֲצַח צִאוּי בְּתָמָה;
נְהוּץ צְחֻנְתָּה עֲוִיָּה לְהַתְּמָה, דִּינָה לְהֵאִיר לְתַחֲוֵי לְחַתְּמָה.
הַחֲרָדָה מִתְקַע יוֹם תְּרוּעָה, וּדְבָרִים קָחָה סְרַעַף לְקָרְעָה;
זֶה אֵלַי לְצַדֵּק הַבְּרִיעָה, חֵי חַי יוֹדֶךָ בְּהַרְיָעָה. טַפְּיָה וַיִּשְׁיָה
בְּעֲנֵוֵי עֵיפִים, יִצְיַנְתָּם שׁוֹר בְּיַחַף יַחֲפִים; בְּלֵם צְנִים וְלָבוֹ
מִצְעָפִים, לְאֲדָרְךָ בְּקֹדֶשׁ בְּשָׂרְפִים עָפִים. מָגֵן עֲקָרִימוֹ בְּדָ
חֹסִים, נִשְׁעָנִים בְּתָמָם וּבְצִלָּהּ חֹסִים; סְמוּכִים בְּבְרִית
שְׁלֵשֶׁת יַחֲוִסִים, עוֹדְדִם הָיוּת שׁוֹטְנִימוֹ הָסִים. פְּנֵה בְּצַדְקַת
אֶת מַעֲבָר, צֹאנָה תַחַת שִׁבְט בְּהַעֲבָר; קֹדֶמֶם רַחֲמִיךָ בְּלֵי
הַתְּעַבֵּר, רַחוּם עַל פֶּשַׁע עוֹבֵר. שְׁמֵץ זְדוֹנָם תִּכְבֵּס וּתְטַהֵר,
שׁוֹעֵם קָשׁוּב וְאֵל תֵּאֲחָר; Reader תְּמוּכֵי יְמִינֶךָ פְּנִיחָם נְהַר,
תַּעֲתוּעַ חֲטָאִם תִּכְפֹּר לְטַהֵר.

Congregation:

בְּצַחֲצַח מִשְׁפָּטְנוּ הָאֵר, חוֹכְמֵיךָ לְטוֹב תִּשְׂאֵר.

Reader:

צִדְקֵנוּ תַחֲפֵשׁ וּתְבַאֵר, בְּמִנְנָה נְתַנּוּן לְהַתְּפַאֵר.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנֶה אֱלֹהִים חַיִּים.

עשור alphabetically arranged, begins with the last word of the preceding prayer-poem and is by the same author. **תמה**, alluding to Israel, is based on an allegorical interpretation of **יונה תחתי** (Song of Songs 5:2). **חי חי הוא יודך** is a biblical verse (Isaiah 38:19).

Tenderly keep me from dread and horror,
 Regard my humble state and come to my aid;
 Show grace to the meek, as thou didst assure
 Thy prophet, have mercy on thy children.

The ark is closed.

Congregation:

Thou didst adopt the tenth day of Tishri as the Atonement Day of a blameless people, to cleanse their impurities and consume their iniquities, to bring their right to light and to inscribe them to life.

Stirred by the shofar-blasts of Rosh Hashanah, they utter heart-rending words, pleading: "My God, incline the scale of justice in our favor; it is the living men who praise thee and exult in thee."

Their young and old are fasting today, they are hungry and tired; look at them all standing barefoot, robed in white, that they may glorify thee in the holy place as do the flying seraphim.

In thee they trust, O Shield of their fathers, on whose merit they rely while seeking thy shelter; they depend on thy covenant with the three patriarchs, so encourage them and let their adversaries be silenced.

O regard the righteousness of Abraham who came from across the Euphrates; when thou makest thy flock pass under a rod, receive them graciously, without resenting; for thou art merciful, forgiving transgression.

Cleanse them from the stains of their wilful sins; hear their cry and delay not; brighten the faces of those who are sustained by thy right hand; purify them from their misdeeds, and grant them atonement.

Make our justice clear as noonday, and save all who hope in thee. Seek out our just cause, that we may glory in thy protection.

Reader:

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

וּכְרַת and the other special prayers, added between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*, are not mentioned in the Talmud. They were inserted during the geonic period.

מְלֶךְ עֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְגֵן אַבְרָהָם.
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לִישׁוּי
 עָפָר. מִי כְמוֹךָ, בְּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶךְ מִמִּית
 וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

Congregation:

תֵּאֱזוֹת נַפְשׁ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרֶךָ, שְׂקוֹד לְרַחֵם מְבָרְכִי זִכְרֶךָ;
 רְצוּנֵי אֱהָב בְּנַעַר נְרָה, קְרוֹאִים וּנְקוּבִים בְּנֶךָ בְּכוֹרֶךָ.
 צְבָאוֹת קָדֵשׁ הוֹצֵאתָ מִכּוּר אֲוִיִּם, פְּדוּתָם מִפֶּרֶךְ הַלְכוּ
 שְׂנְאָנִים; עֲמוּסִים מִבְּטָן פָּצַם מִשְׂאוּנִים, סִעַדָם בַּל לְמוֹד
 בְּסֹאוּנִים. נְתוּנָה בְּרִיתֶךָ חֶק בְּשֹׁאֲרָם, מִמַּחְצָבֵת צוּרָם
 מוֹלְדֵת שְׂאוּרָם; לְבִרִית הַבֵּט וְתִדְרִים בְּאוּרָם, כְּבִסָּם הָרַב
 וְתִבְהִיךְ אוּרָם. יִרְאֵה לְפָנֶיךָ עֶקֶד מִיָּחָד, טוֹבָח וְטָבוּחַ
 מִדְּבָרֶךָ פָּחַד; תְּנִיטוּי חֶלֶץ מֵאֵימָתָה נְפָחַד, זְבוּחוֹ וְדִשׁוּנוֹ
 לְפָנֶיךָ יִתְיַחַד. וְאִם הֶעֱוִו אֶרְח לְסִלָּה, הַזְכֵּר רַחֲמֶיךָ חֶק
 מִלְחֶלֶף; דְּרִישֵׁת צֶדֶק מְלִיץ יֵאלֶף, גְּנוּנֶיךָ לְחֶזֶק בְּמִנְגַּת אֶלֶף.
 בְּדִי יְדִידֶיךָ תְּגִינָם בֵּינוּ, בְּצוּרָם תִּשְׁעַ וְחֹטָא תִּלְבִּינוּ;
 אֲנוּ מִתְחַנְּנֶיךָ בְּלִי תְבִינוּ, אֲנִי שְׁמַע וְלַחֵשׁ תְּבִינוּ.

בורוּ, the second benediction recounting the omnipotence of God, includes phrases from Psalms 145:14; 146:7; Daniel 12:2; I Samuel 2:6.

תַּחַת נִסַּח, an inverted alphabetical acrostic known as תַּחַת נִסַּח, begins with the last letter of the alphabet (ת) and ends with the first letter (א). In this *piyyut* as well as in the two preceding compositions, Rabbi Meshullam ben Kalonymus makes use of four words to each line in strict meter. For the purpose of rhyme and acrostic, he rearranges the word-order of some biblical

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Congregation:

The longing of our soul is for thy name and thy remembrance; hasten thou to have mercy on those who bless thy name; love them as a father loves his tender son, for indeed they are designated as thy firstborn son.

Thou didst bring thy holy hosts out of the furnace of Egypt; angels went there to deliver them from hard bondage; save thou from tumult those that have been sustained by thee from birth; support them, without retaliating.

Thy covenant is set in their flesh since the time of Abraham, the rock whence their people are hewn; O regard thy covenant, cleanse them from every stain of guilt, and let their light shine forth bright.

O recall the offering of Isaac, the only son of Abraham; both father and son revered thy command; deliver Isaac's descendants from terror and dread, and let the merit of his attempted sacrifice ever plead before thee.

Though they have strayed from the right path, remember thy compassion and let not the world structure vanish; accept Abraham's plea on their behalf, and strengthen thy shielded flock by thy all-around protection.

Heed the meditation of the offspring of thy beloved, favor their father and cleanse them from sin; disregard the iniquity of thy suppliant people, hear their cry and accept their whispered plea.

verses; for example, the first line is taken from Isaiah 26:8, where the text reads: *לשמך וליוכרך תאמץ נפש*. The phrase *כבסם הרב* is from Psalm 51:4 where the text reads *הרב כבסני*.

Congregation:

נֶפֶשׁ נִעְנָה תִבְשָׂר סְלִיחָה, פְּלִטָּם מִזְמַק שׁוֹחֵת.

Reader:

מִתְקוֹמְמִינוּ יְהוּ כְּסוּחָה, תְּחַיֵּנוּ בְּטַל אֲמוֹנַתְךָ לְשׁוֹחֵחַה.

Reader and Congregation:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה, להנשותו לתחייה.
 אָנוּשׁ מַה יִּזְכָּה, וְצָבָא דַּק לֹא זָבוּ בְּעֵינֶיהָ. בְּלַחִים אִם
 תִּבְעַר הָאֵשׁ, מַה בְּחֻצֵיר יִבֵּשׁ. גְּלוּי לָךְ חֻשְׁךָ כְּמוֹ אוֹר, מְשׁוּטֵט
 כָּל בְּעֵינוּ. דִּירְתָךְ בְּסִתְרָא, וְגִלְיוֹת לָךְ כָּל נִסְתָּרוֹת. הֲדָן יַחֲדִי,
 וְהוּא בְּאֶחָד וְמִי יִשְׁכְּנוּ. וְעַל גּוֹי וְעַל אָדָם יַחַד יִנְטָה קוֹ, וְאִין
 מִי יִרְשִׁיעַ. זֹאת יָבִין כָּל יְצִיר, וְלֹא יִתְעוּ יַצָּר לַחֲטָא לְיוֹצֵר.
 חֲתַלַּת בְּאֵרוֹ, חֲפִירַת בּוֹרוֹ, חֲשָׁבוֹן בּוֹרְאוֹ. טָמֵא מִשְׂאֵרוֹ,
 וּמִטְמֵא בְּעוֹדוֹ, וּמִטְמֵא בְּמוֹתוֹ. יְמֵי חַיָּיו תִּהְיוּ, וְלִילּוֹתָיו בְּהוּ,
 וְעֵינָיו הֶבֶל. בְּחֵלוֹם מְהַקִּיץ נִדְמָה, בְּלֵאוֹת יִבְעַתוּהוּ תְּמִיד.
 לֵילָה לֹא יִשְׁכַּב, יוֹמָם לֹא יִנּוּחַ, עַד יִרְדֵּם בְּקִבְרָא. מַה יִּתְאֹנֵן
 אָדָם חַי, דִּיּוֹ אֲשֶׁר הוּא חַי. גּוֹלָד לְעֵמָל וַיִּגִיעָה, אֲשֶׁרִיו אִם
 יְהִי יִגִיעוּ בְּדַת אֲמַת. סוּפוֹ עַל רֵאשׁוֹ מוֹכִיחַ, וְלָמָּה יִחְנִיף.
 עוֹד חוֹתְמוֹ מְעִירוֹ עַל פְּעֵלוֹ, וּמַה יִּגְנֹב דְּעַת. פּוֹעֵל צְדָקוֹת
 אִם יְהִי, יִלְווּהוּ לְבַיִת עוֹלָמוֹ. צוּפָה בְּחֻכְמָה אִם יְהִי, עֹמוֹ
 תִּתְלַוֵּן בְּכָלְחוֹ. קָצוּף בְּדָמִים וּבְמִרְמָה אִם יְהִי, חֲרוּצִים
 יָמוּ. רְצוּנוֹ וְחֻפְצוֹ בְּהֵיוֹת בְּמוֹסָר, יָנוּב בְּשִׁיבָה טוֹבָה.

אנש מה זכח, an alphabetical acrostic without rhyme, is another composition by Rabbi Meshullam ben Kalonymus of the tenth century. It is a reflection on the vanity of earthly things and the futile efforts of man, who "at night cannot rest, nor at daytime, until he is finally put to sleep in the grave."

O bring the glad news of pardon to those who afflict themselves, fasting on Yom Kippur; deliver them from the depth of distress; let our adversaries be swept away; revive us with thy dew, so that we may ever acclaim thy faithfulness.

Reader and Congregation:

Until the dying day of man
Thou dost wait for his repentance,
That he may be turned unto life.

How can man be clear? The heavenly hosts are not clear in thy sight! Fire consumes fresh trees, so much the more dry grass. To thee darkness is bright as light; thy eyes range over all. Though thy habitation is enveloped in mystery, all hidden things are open to thee. Thou dost judge alone; thou art One, and none can change thy purpose. Thou dost stretch the line of justice over nation and man alike, and none can denounce it.

Let every one consider this, and no impulse will lead him astray to sin against the Creator; let him reflect upon his own humble origin, the digging of his grave, and the account he must render to his Creator. Essentially impure, man defiles himself during his lifetime and defiles others through his death. The days of his life are worthless, his nights are meaningless, and his affairs are vain. He is like a dream when he awakes; terrors often startle him. At night he cannot rest, nor at daytime, until he is finally put to sleep in the grave.

Why should a living man complain? Let him be content that he is alive! He is born for trouble and toil, let him be happy if he devotes his work to the true faith. His end will prove what he was at the beginning, so why should he feign to be what he is not. Besides, his own seal bears witness of his work, so why should he deceive? If he performs righteous deeds, they will follow him to his eternal home. If he is in quest of wisdom, it will be his companion in old age. If he is hated for bloody and deceitful acts, his days will be shortened. If his pleasure and delight is in right conduct,

But there are things in life which are satisfying and enduring, the poet concludes: a good name is an enduring possession. "If man performs good deeds, they follow him to his eternal home."

שם טוב אם יקנה, משמות נעימים אשר יקרא. תחת כן יום
המיתה מיום לך הושב.

Reader:

עד יום מותו תתכה לו לתשובה, להנחותו לתתיה.
מי כמוד, אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים.
ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה, יי, מתייה המתים.

Congregation:

אחרת יום זה בשנה, תרופה וצרי שמתו לשושנה; בשלם
בהיות סוף בראשונה, שרותו כפר לפשעי ישנה. גולים
מנגד זרוים מהלאה, רן מפיקים לחתל תלאה; דכאות רוח
ושבר נהלאה, קדוש תשוב בזבחי העלאה. התמים מרחם
ישב אהלים, צורתו בכסאך תקת בהלים; ולדיו חן בעצור
נקהלים, פארך מביעים ושמה מהללים. זכר שמה שתפת
בשמים, עמותים לך בחותם לשומם; חשכם מאנף בלי
להאשומם, ספר חיים יהי רשומם. שרח עון וכבד משא,
נער בצול מחות בהמסה; יערב שיח ענייה ורמוסה, מניחחי
כליל באבן מעמסה. כלולת אהבים אנא זכור, כלמת
נעורים עוד מלזכור; Reader לבן יקירך זכור תזכור, למען
חלף לעבדיך זכור.

is arranged both in a straight and reversed alphabetical
acrostic known as אב"ש, where Rabbi Meshullam ben Kalonymus makes
the first letter of the alphabet (א) to be followed by the last (ת) and the
second letter (ב) by the second last (ש), and so on. The words שושנה and
נהלאה metaphorically represent Israel on the basis of Song of Songs 2:2; 5:2.
("removed far off") refers to Israel in Micah 4:7.

(Job 29:3). כהלים ("like an object that shines") is derived from בהלו נרו
The word עצר is used here in the sense of a sacred gathering, like עצרה (Joel
1:14). עמתי ("attached") is constructed from the biblical noun עמית friend,
associate.

he will yield fruit even in ripe old age. If he acquires a good name, it will be better than attractive titles he bears. Hence, the day of death has been considered better than the day of birth.

Reader:

Until the dying day of man
Thou dost wait for his repentance,
That he may be turned unto life.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Congregation:

Thou hast distinguished this day in the year and established it as a healing balm for Israel; formerly, when thy temple was in Jerusalem, the priestly service on this day atoned for the transgressions of the people.

Exiled from thy habitation and scattered far and wide, they intone prayer to relieve distress; Holy One, consider their contrite and broken spirit and count it in their favor as though they presented burnt-offerings.

Jacob who dwelt in tents of Torah was perfect from birth; his star-like image is engraved on thy throne; be thou gracious to his children who are assembled as a congregation, acclaiming thy glory and praising thy name.

Thou hast combined thy name with theirs, so that they who cling to thee be near to thee as a signet worn close to the heart; O spare them thy wrath and hold them guiltless; let them be inscribed in the book of life.

O cast the whole weight of iniquity into the deep waters, to be blotted out and consumed; let the prayers of the afflicted and downtrodden be more pleasing to thee than burnt-offerings on an altar made of heavy stone.

O remember our early love and devotion, and forever disregard the disgrace of our youth; remember thou thy favorite son Israel for the sake of Moses, who entreated thee to remember the merits of the patriarchs thy servants.

יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הִלְלֵנוּ.
וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

The ark is opened.

Responsively

אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ

בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ	גְּבוּר וְנִעְרָץ.
דְּגוּל מִרְבָּבָה	הוּא שָׁח וַיְהִי.
וְצִנָּה וְנִבְרָאוּ	זָכְרוּ לְנִצְחָת.
חַי עוֹלָמַיִם	טָהוֹר עֵינָיִם.
יוֹשֵׁב סִתָּר	בְּתָרוּ יְשׁוּעָה.
לְבוֹשׁוֹ צְדָקָה	מִעֲטָהוּ קִנְיָה.
נֶאֱפֹד נִקְמָה	סִתְּרוּ יִשְׂרָאֵל.
עֲצָתוֹ אֱמוּנָה	פָּעַלְתוּ אֱמֶת.
צַדִּיק וַיִּשְׂרָאֵל	קָרֹב לְקוֹרְאָיו בְּאֱמֶת.
רָם וּמִתְנַשֵּׂא	שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.

תְּלֵה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה.

חַי וְקַיִם נוֹרָא וּמְרוֹם וְקְדוֹשׁ.

The ark is closed.

Reader and Congregation:

אָנָּה סֶלַח נָא, פִּשְׁעֵנוּ וְעוֹן שָׂא נָא, וְכַחֲךָ יִגְדֵל נָא, קְדוֹשׁ.

אָנָּה רַחוּם כְּפָר, עוֹן צְנִיִּים תְּהַלֵּתָךְ לְסִפְרָךְ,

וַיִּחַקְנוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסִפְרָךְ, קְדוֹשׁ.

דצא has an alphabetical acrostic but no rhyme. One of the oldest elements in the synagogal poetry, its authorship has not been identified. Our

Reader:

The Lord shall reign forever,
 Your God, O Zion, for all generations.
 Praise the Lord!
 Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel¹

*The ark is opened.**Responsively*

Thou art our God

In heaven and upon earth mighty and revered!
 Acclaimed by myriads, he spoke and the world began.
 He commanded and all was formed—endless his fame!
 He lives forever, his eyes are pure and see all.
 He is invisible, salvation is his crown.
 Righteousness is his garment, zeal is his robe.
 Girt with retribution, his secret is justice.
 His counsel is faithful, his achievement is truth.
 Upright is he and near those who pray sincerely.
 High and exalted, he abides in the heavens.
 He suspends the entire earth upon empty space.
 He lives forever—revered, lofty and holy!

*The ark is closed.**Reader and Congregation:*

O forgive, pardon transgression;
 Show thy great power, Holy One.
 Merciful One, do thou forgive
 All who stand here to worship thee;
 Let them be inscribed in thy book
 For a happy life, Holy One.

author borrowed ideas and phrases from biblical sources such as Song of Songs 5:10; Psalms 33:9; 91:1; 145:18; Isaiah 59:17; Job 26:7 וילבש צדקה... וטובט... וישועה בראש... ויעט כמעיל קנאה... חולה ארץ על בלימה

¹*Psalms* 146:10; 22:4.

Responsively

מזרה חטאים סלול להתהלך
 מלמד להדריכי בדרך אלה
 שחר ונשא איחד להמליכה
 שוכן עד ואין בערקה
 לבי חרד עבודתה לתמוד
 להעריץ קרשתה במשמר אעמוד
 אגא סלח ...

מיחלים להסדה זרע עמוסיה
 מלא משאלותם וישמחו חוסייה
 בחלוי נצום נשים לעבדה
 ברואים פי הם לכבודה
 יקר מלכותה ברעד יאמירו
 יחודה בזר לא ימירו
 אגא רחום ...

רן פגיעות לפניה ירבעו
 רחש הלילה ביום ישבעו
 בקר אערה לה חנוני
 בפנות ערב המחה זדוני
 יה צור בפר אשבל
 יכבוש עויניו ויאמרו הכל
 אגא סלח ...

מזרה חטאים is a double acrostic of the name of the author which reads: משלם ברבי קלונימוס, חוק taken from the alphabetical Psalm 145

Responsively

Thou teachest sinners to walk uprightly, and leadest me in the way by which I should go.

I extol thee, my God the King.

Morning and evening I devote to acclaiming thee; thou abidest forever, and there is none like thee.

Every day I bless thee.

My heart yearns to continue in thy service; I keep watch to revere thy holiness.

Great is the Lord and most worthy of praise.

The children under thy care look forward to thy kindness; fulfill their petitions, and let all who trust in thee rejoice.

One generation to another praises thy works.

With prayer and fasting they come to worship thee; they are indeed created for thy glorification.

Thy glorious majesty is full of splendor.

They acclaim thy sublime majesty with awed reverence; they shall never alter their belief in thy Oneness.

They speak of thy awe-inspiring might.

Four services they chant in thy honor today; they praise thee seven times a day.

They spread the fame of thy great goodness.

I set forth my plea to thee in the morning, and in the evening, thou dost blot out my sins.

Gracious and merciful is the Lord.

God Almighty, who forgivest all, suppress thou our iniquities, that all may declare:

The Lord is good to all.

The first line is based on Psalm 25:8 (יירה חטאים בדרך) while the second line alludes to Isaiah 48:17 ("I am the Lord your God, training you for your good, leading you by the right way"—מלמדך להועיל, מדריךך בדרך חלק—).

עמסים is metaphorically applied to the people of Israel, described in Isaiah 46:3 as having been sustained by God since ever they were born.

ברואים הם לכבודך refers to Isaiah 43:21 ("the people I have formed for myself, that they may recount my praise").

קוֹמֵם אוֹיֵי קְרִית מְשׁוֹשֵׁךְ
 קְדַשְׁת אֲבֵנֵי נֹזֵר בְּנוֹסֶסֶךְ
 לְהִיָּה נַחֲסִידִיָּה בְנַעַם יִזְמְרוּ
 לְבוֹשֵׁי שְׂרָד רָקַח יִתְמָרוּ
 וְשִׁתּוּלִים בְּנֹזֵה יִפְרִיחוּ בְחִצְרוֹתָיו
 וַיִּנּוּבוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים בְּטִירוֹתָיו
 לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרוֹתָיו.

אנא רחום ...

נִצְחָה יִנְגְנוּ תְּמִימִים וְשְׁלָמִים
 נִשְׂאָה בְּסֵאֶה בְּבֵית עוֹלָמִים
 יָחַד בְּכִנְסָה לְשִׁכְנָה גְּאוּלִים
 יִלְבִּישׁוּךָ עַז כְּעוֹבְרֵי גְלִים
 מִבִּיעֵי טוֹבָה בְּנֶעַד יִתְחַבְּרוּ
 מִחִים חֲשׁוֹב תַּחֲנוּן יִדְבְּרוּ

אנא סלח' ...

וְהַיִּם יִנּוּחַ שֵׁי עָרִיָּה
 וַיִּשְׁלַם פָּרִים אֲרֶשׁ עָרִיָּה
 סֵלָה בְּרַחֲמָיו יִצִּיץ מִחַרְבּוֹ
 סֵלֹחַ יִרְבֶּה לְעַם מִבְּרָבּוֹ
 חֵין יִשַׁע מִגּוֹי מִקְרָאֵי
 חֵין יִחַן קוֹרְאֵי מִקְרָאֵי

אנא רחום ...

מר is borrowed from Zechariah 9:16 (מַרְמָטוֹת) and alludes to the structure of the Temple.

Israel who spread the fame of thy goodness (Psalm 145:7).

מְבִיעֵי טוֹבָה, like עוֹלוֹת מִחִים (Psalm 66:15), denotes fat burnt-offerings. The reference is to Hosea 14:3 (וְשִׁלְמָה מַרִים שְׁמִינִי), that is, let Israel's spoken prayer be regarded as sacrificial offerings in olden times.

Restore thy delightful city; cause the holy crown jewels to glitter again.

All thy works shall praise thee, O Lord.

Thy faithful Levites will sing melodiously; those in priestly vestments will cause incense to ascend.

They will speak of thy glorious kingdom.

Planted in thy house, they shall flourish in its courts; they shall yield fruit even in old age, vigorous and fresh within its walls.

To let men know thy mighty deeds.

The upright and faithful shall sing of thy triumph, when thou shalt establish thy throne in the eternal house.

Thy kingdom is a kingdom of all ages.

When thou shalt gather the redeemed to thy dwelling-place, they shall invest thee with glory, like those of yore who passed through the waves of the sea.

The Lord upholds all who fall.

Thy people are assembled here to recount thy goodness; regard thou their pleading as the offering of a sacrifice.

The eyes of all look hopefully to thee.

Accept their confession in place of a soothing offering, the utterance of thy witnesses replacing a sacrifice of bullocks.

Thou dost open thy hand.

In thy mercy, ever look down from heaven and forgive the people thou hast blessed.

The Lord is righteous in all his ways.

Hearken to the pleas of the people who bear thy name; be gracious to those who keep thy festivals.

The Lord is near to all who call upon him.

יְהוָה that is, may God heed the prayers of Israel whom he has called to be his people. **יְהוָה** is used here in the sense of **יְהוָה** (Genesis 4:4); compare the poet's expression **שְׁעָה לַחַשׁ מִחַחֲנוּךְ** (page 645); **סִדֵּר תְּסֵלָה מִשָּׁע** (page 771).

זֶה אֵלַי פְּלֵא עֵשָׂה

רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה.	זַעֲקַתְנוּ יִרְצַן וְשׁוֹמְנֵנוּ יַעֲסֶה
	קִוּוּי יִתֵּן לָלוֹ מִשְׁלִיף יִהְבִּיו
שׁוֹמֵר יִי אֶת כָּל אֲהָבָיו.	קָדוֹשׁ פִּשְׁעֵינוּ יִכְסֶה בְּאֲהָבָיו
	קָבֵל צְקוֹנֵי בְּכִמְכַלֵּל יִפִּי
תְּהַלֵּת יִי יִדְבַר־פִּי.	קוֹלֵי תִאֲזִין וְתִצְלִיל דְּפִי

Reader and Congregation:

אֲנִי סֵלַח נָא, פִּשְׁעַ וְעוֹן שָׂא נָא, וְכַחֲךָ יִגְדַל נָא, קָדוֹשׁ.
מְלִיף שׁוֹכֵן עַד, לְבִדְךָ מְלוֹךְ עַדֵי עַד, הָאֵל קָדוֹשׁ.
מְלִיף מֵאֲזִין שׁוֹעֵה, לְעַמּוֹ מַחִישׁ יְשׁוּעָה, נוֹרָא וְקָדוֹשׁ.

Congregation:

אֲדַר יִקַּר אֵלַי, אֲחֻנָּה בְּאַרְשׁ מְלוּלֵי. בְּחֶךָ אֲנֵעִים זְמַר,
בְּנִיב אֲבִיעַ אֲמַר. גְּבוּרוֹתָיו מִי יִמְלַל, גְּדָלוֹ מִי יִפְלֵל. דֶּק
מְרוֹפֵף בְּגַעְרָה, דֶּרְכּוֹ סוּפָה וְסַעְרָה. הִנְאָדָר מִקְלוֹת מַיִם,
הוֹדוּ כֶסֶף שָׁמַיִם. וְסִבִּיבּוֹ שֶׁרְפֵי אֱלִים, וּמִפְחָדוֹ זַעִים וְחָלִים.
זֶךְ בְּשָׁמַי מְעוֹנִים, זַעֵק קָשׁוּב מִמַּחְעָנִים. חֲשֶׁרֶת סָבִיב סָבוּ,
חֲשָׁמַל בְּלִי לְסוֹכוֹ. טוֹב יוֹדַע חוֹסִיו, טְהוֹר מְצַדִּיק עֲמוּסָיו.
יּוֹשֵׁב בְּסַחַר עֲלִיוֹן, יִקַּר עֵז הַבִּיּוֹן. כּוֹנֵן שֶׁחַק בְּתַבּוּנָה, כָּל
מַעֲשָׂהוּ בְּאֲמוּנָה. לוֹבֵשׁ עֵז וְגִדְלָה, לוֹ נְאֻנָּה תְּהַלֵּת. מוֹשֵׁל
עוֹלָם בְּגִבוּרָה, מוֹחֵה פִשְׁעֵי בְרָה. נְאוּר וְאֲדִיר בְּתִדְרוֹ,
נוֹשֵׂא עוֹן עֲדָרוֹ. סוֹכֵת שִׁיחֹת עֲרָבוֹת, סָלוֹ לְרַכֵּב בְּעֲרָבוֹת.

אדר יקר אלי, likewise by Rabbi Meshullam ben Kalonymus, is a double alphabetical acrostic with three words to the line, two lines to the verse, and a different rhyme for each verse.

Thou art my God who doest wonders; mayest thou accept our cry and subdue our accuser.

He fulfills the desire of those who revere him.

Grant the hope of those who leave all to thee; Holy One, cover up our transgressions with thy love.

The Lord preserves all who love him.

Receive my prayer as if it were offered in beautiful Zion; hear my voice and cast off our offense.

My mouth speaks the praise of the Lord.

Reader and Congregation:

O forgive, pardon transgression;
Show thy great power, Holy One.

O King, holy God, thou dost abide forever;
Mayest thou alone reign to all eternity.

O King, revered and holy, thou dost hear prayer;
Mayest thou speed the salvation of thy people.

Congregation:

The majestic glory of my God I declare in my spoken prayer.
With my mouth I chant a song, with my lips I utter a praise.
Who can tell his mighty deeds? Who can fathom his greatness?
The sky trembles at his rebuke, his way is storm and tempest.
Supreme above roaring waters, his splendor covers the heavens.
Godly seraphim surround him, they quake and shudder before him.
Heaven's Pure One hears the cry of those who afflict themselves.
Dense clouds encircle his tent, even *Hashmal* cannot see him.
God knows all who trust in him, and clears those he sustains.
The Most High dwells in mystery, invisible is his majesty.
He set up the sky in wisdom, all his work is done in faith.
He is robed in power and greatness, all praise pertains to him.
Ruling the world with might, he blots out the sins of Israel.
Splendid and majestic, he pardons the iniquities of his flock.
He hears sweet prayer; extol him who is in the heavens!

עף על כְּרוּבוֹ, עוֹנָה לְעַם קְרוּבוֹ. פּוֹקֵד צְבָאוֹת יְדוּדָיו,
פּוֹדֶה נַפְשׁ עַבְדָּיו. צְדָקוֹ עֲלִינוּיִם מְיֻדָּים, צָבָא תַחְתּוֹנִים
מוֹדִים. קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהֵלּוֹת, קִנּוּיֹו מִשָּׁנֵי מַחֲלֹת. רָם וְנֹשֵׂא
וְנֹאָה, רוֹאֶה שְׁפָל וְנִכְאָה. שׁוֹכֵן בְּרוּם עֲלִיוֹת, שְׁלִיט בְּרוּךְ
תַּחְתּוֹת. Reader תּוֹמֵךְ זְרַעוֹת עוֹלָם, תִּקְיָה וּמְכַל נְעֻלָּם.

מִלֶּךְ שׁוֹכֵן עַד, לְבַדְּךָ מְלוֹךְ עַדִּי עַד, הָאֵל קָדוֹשׁ.

וּבְכֹן, וְאַתָּה בְּרַחוּם סֶלַח לָנוּ.

Congregation:

אָנָּה אֱלֹהִים חַיִּים, תִּכְתּוֹב דְּבַקְיָה לְחַיִּים, בִּי עִמָּךְ מְקוֹר
חַיִּים. בְּעֵת רְצוֹן תַּעֲנֶנּוּ תַחֲנֹתִי, שִׁמְעָה יי צְדָק הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי,
אֵל תַּעֲלֹם אֲזַנְךָ לְרוֹחֹתִי לְשׁוֹעֲתִי. נְעִיט קִרְאִיךָ בְּתַפְלַת
שָׁחַר, רָצָה וְהִלְבֵּן אֲדָם בְּצַחַר, אֲדַנִּי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֵל
תְּאַחֵר. דְּלוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, קִנְיָךְ בַּל תִּרְשָׁיעַ, מְדַבֵּר בְּצַדְקָה
רַב לְהוֹשִׁיעַ. הַצְּפוּפִים יַחַד לְעַבְדְּךָ, צְבָאוֹת צֹאן יִרְךָ,
הִרְאֵנוּ יי חֲסִדְךָ. וּמְרַבִּים תַּחַן וַעֲתָר, פִּלְל לַחֲשֹׁנוּ הַעֲתָר,
אַתָּה אֵל מְסַתֵּר. זַעֲקֵנוּ שְׁעָה אוֹתָנוּ לְצַדְקָה, עַרְךָ שׁוֹעֲנֵנוּ
בְּתַמּוֹר דְּקָה מִן הַדְּקָה, לֵךְ יי הַצְּדָקָה. חֲטֵאֵנוּ בְּאִזּוֹב וְטַהֲרָנוּ,
סָמְכֵנוּ סִתְרָנוּ וְסִבְרָנוּ, אֲנַחְנוּ הַחֲמֵר וְאַתָּה יוֹצֵרָנוּ. שְׁהוֹר
קָשׁוֹב חֲנוּנִי, נִקְנִי מִכְּתָם עֲוֹנִי, מִקְּוֶה יִשְׂרָאֵל יי. יְהִמוּ מַעֲיָה
עֲלֵינוּ, מַהֲר רַחֲמִיךָ יְקַדְמוּנוּ, אַתָּה יי אֲבִינוּ. בְּרַחוּם תִּכְפֹּר
עוֹן, לְכָל תִּשְׂא עוֹן, וְאֵל לְעַד תִּזְכּוֹר עוֹן. וְאַתָּה בְּרַחוּם
סֶלַח לָנוּ.

אָנָּה אֱלֹהִים חַיִּים is simultaneously arranged in a straight and reversed alphabetical acrostic known as אב"ש, where the first letter of the Hebrew alphabet א is followed by the last letter ת, the second letter ב by the second last ש, and so on. By this device, where א=ת and ב=ש, ששך occurs in Jeremiah

Hastening on his cherub, he answers the people who are near to him.
 He musters his heavenly hosts, and saves the life of his servants.
 Heavenly hosts declare his justice, earthly hosts thank him.
 The Holy One, enthroned amidst praises, grants pardon to his people.
 High and lofty and exalted, he sees the humble and contrite.
 He inhabits the highest heavens, he rules the deep abyss.
 Omnipotent, Unknowable, he sustains the pillars of the world.

O King, holy God, thou dost abide forever;
 Mayest thou alone reign to all eternity.

Thou who art merciful, forgive us.

Congregation:

Living God, inscribe for life those who cling to thee, for thine is the fountain of life. At a time of grace answer thou my plea; listen to my prayer, O righteous Lord; close not thy ear to my supplication, to my cry. Accept the morning prayer of those who call upon thee, and turn the scarlet of their sins white as wool; O Lord, listen and take action, do not delay. Thou who didst save me when I was brought low, condemn not those that hope in thee; thou speakest of righteousness and art powerful to save. O Lord, show thy kindness to us, thy own flock, who are knit together to worship thee. Invisible God, grant our repeated entreaties which we recite before thee. Regard our prayer like fine incense that ascends, and acquit us; righteousness is thine, O Lord.

Cleanse us with hyssop and purify us; sustain us, thou who art our shelter and hope; we are but clay, thou art our Creator. Thou who art most pure, heed my supplications; cleanse me from the stain of my iniquities, O Lord who art Israel's hope. Have mercy on us; may thy compassion hasten to our aid; thou, O Lord, art our Father. In thy mercy pardon our iniquity; forgive the iniquity of all; remember it not for all time; thou who art merciful, forgive us.

25:26 in place of **בבל**. The use of anagrams, that is, words made by transposing the letters of other words, occurs elsewhere in the Bible; for example, **אמר תחה אמר** (Isaiah 61:3). Kabbalists explain the custom of reciting portions of the Mishnah on a Jahrzeit by pointing out that **נשמה** contains the letters of the word **נשמה** ("soul").

Reader and Congregation:

היום יכתב בספר הזכרונות החיים והמוות.
 אָנָּא כְּנֵה, עוֹרֵי נָא, הַתְּעוֹרְרֵי נָא, עֲמָדֵי נָא, הַתִּיַצְבֵי נָא,
 קוּמֵי נָא, חֲלֵי נָא, בְּעַד הַנִּפְשׁ חֲנֵי נָא, פְּנֵי דַר עֲלִיוֹן.
 וּבְכֵן אֶךְ חֲנוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכֹל פְּעֵל.

Congregation:

כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעֵל.
 חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעֵל.

Reader:

אֶךְ אַתִּים בְּחִין לְפָנֶיךָ
 אֶךְ בּוֹשְׁתִים בְּחִסְדֶּךָ אֲמוּנֶיךָ
 אֶךְ גּוֹעִים וּמְרִגִישִׁים שְׂכָנֶךָ
 אֶךְ דָּלוּ עֵינֵיהֶם לְמַעֲנֶנְךָ
 אֶךְ הוֹגִים לְעַנּוֹת עֲנִינֶיךָ
 אֶךְ וְעוֹדִים בְּנִצְחוֹת לְנִנְיֶךָ
 אֶךְ זוֹעָקִים יַחַד הַמּוֹנִיךָ
 אֶךְ חוֹכֵים יְשׁוּעוֹת חֲסִנֶךָ
 אֶךְ טְבוּלִים בְּטַהַר לְחַנּוּנֶךָ
 אֶךְ יוֹדוּ לְשִׁמְךָ בְּנִיךָ
 אֶךְ בְּפֶר לְעַמֶּךָ מֵאֲמוּנֶיךָ
 אֶךְ לֹא לָנוּ כִּי אִם לְמַעַנֶךָ
 אֶךְ מִגֵּר מִתְקוּמֵי צְפוּנֶיךָ
 אֶךְ נִשְׂא זָרַע בְּחוּנֶיךָ
 אֶךְ סְלִיחָה תִרְבֶּה לְמַתְעַנֶּיךָ
 אֶךְ עֲנִם מִשְׁמֵי מַעוֹנֶךָ

כַּב has been attributed to Rabbi Joseph ben Abitur of the tenth century, who distinguished himself in poetry as well as biblical exegesis and talmudic scholarship. After a misunderstanding with the local authorities of

Reader and Congregation:

This day life and death shall be recorded.

O Israel, awake! Arise and pray!

Plead for life before God who dwells on high.

Truly, thou art gracious and merciful to all.

They come pleading before thee; thou art merciful to all.

Thy faithful men trust in thy kindness; thou art merciful to all.

They cry and moan in thy temple; thou art merciful to all.

They raise their eyes to thy heaven, O Gracious and Merciful One.

They intone prayers unto thee; thou art merciful to all.

They assemble to sing thy praises; thou art merciful to all.

Thy throngs cry to thee in unison; thou art merciful to all.

They wait for thy mighty salvation, O Gracious and Merciful One.

They are washed, to beseech thee in purity; thou art merciful to all.

Thy children praise thy name; thou art merciful to all.

Pardon thy people who believe in thee; thou art merciful to all.

Not for our sake but for thy own, O Gracious and Merciful One.

Subdue the foes of thy treasured ones; thou art merciful to all.

Exalt the offspring of thy tested men; thou art merciful to all.

Grant thy great pardon to the afflicted; thou art merciful to all.

Answer them from thy heavens, O Gracious and Merciful One.

Cordova, Spain, he left the country and finally reached Damascus where he died about the year 970.

כנה is applied to Israel on the basis of Psalm 80:16 (טכנה אשר נטעה ימין) "the garden which thy right hand has planted". Compare Isaiah 5:7 (כרם ה' "צבאוה בית ישראל" "the Lord's vineyard is the house of Israel." The word **כנה**, occurring but once in the Bible, has been rendered variously (stock, root, plants).

אך אחים, by Rabbi Meshullam ben Kalonymus, is alphabetically arranged. Each of the twenty-two lines begins with the word **אך** ("indeed") and ends with the refrain **לכל מעל רחום**.

נצוח, derived from I Chronicles 15:21, is counted in the Talmud (Pesahim 117a) among the synonyms of praise.

צפוניך is taken from Psalm 83:4, where it is used in the sense of *thy precious people*, those whom God hides as a protection from danger.

אֵךְ פָּצַם מִהַמִּינֹת שְׂאוֹנֶךָ	כִּי אֲתָה רַחוּם לְכָל פֶּעַל.
אֵךְ צִדֵק גּוֹי נִבְוֶנֶךָ	כִּי אֲתָה רַחוּם לְכָל פֶּעַל.
אֵךְ קוֹמִים קָדָם קִנְיֶנֶךָ	כִּי אֲתָה רַחוּם לְכָל פֶּעַל.
אֵךְ רוֹמִם תֵּל אֲרַמּוֹנֶךָ	כִּי אֲתָה רַחוּם לְכָל פֶּעַל.
אֵךְ שְׁעָה לַחֹשׁ מִתְחַנְנֶיךָ	כִּי אֲתָה רַחוּם לְכָל פֶּעַל.
אֵךְ תִּמְכֶם וְחֻשְׁבֶם מִחֲרוֹנֶךָ	חֲנוּן וְרַחוּם לְכָל פֶּעַל.

The ark is opened.

Responsively

וּבְכוּן אָמְרוּ לְאֱלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֵׂיךָ. אָמְרוּ לְאֱלֹהִים:

אֲרָךְ אַפִּים וַיִּגְדַּל-כֶּחַם מִכֵּין הָרִים בְּכַח
 חֶכֶם לִכְבֹּב וְאִמְיָץ כֶּחַם נוֹתֵן לַיָּעַף כֶּחַם
 לָכֵן יִתְנַאֵה גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֶּחַם. אָמְרוּ לְאֱלֹהִים:

בּוֹנֵה בְשָׂמַיִם מִעֲלוֹתָיו מִשְׁקָה הָרִים מִעֲלִיּוֹתָיו
 זָכָר עֲשֵׂה לְנִפְלְאוֹתָיו וְלוֹ נִתְכַנְּנוּ עֲלִיּוֹתָיו
 לָכֵן יִתְנַאֵה הַמְקַרָּה בַּמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו. אָמְרוּ לְאֱלֹהִים:

נֹאֵה וְנִבְוֶה בְשָׂמַי מִעֲלָה עֹטָה אוֹר בְּשִׁמְלָה
 לוֹ הַגְּבוּרָה וְהַגְּדֻלָּה וְהָעֵז וְהַמְּמִשְׁלָה
 לָכֵן יִתְנַאֵה וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אָמְרוּ לְאֱלֹהִים:

דָּגוּל מַרְבּוֹת קָדָשׁ וַיִּנְאֶדֶר בְּקָדָשׁ
 דָּרְכוּ בְּקָדָשׁ וּמִשְׁתַּחֲוִים לוֹ בְּהַדְרַת קָדָשׁ
 לָכֵן יִתְנַאֵה הַלִּיכוֹת אֵלַי מִלְכֵי בְּקָדָשׁ. אָמְרוּ לְאֱלֹהִים:

אמרו לאלהים by Rabbi Meshullam ben Kalonymus of the tenth century, is composed of biblical expressions in an alphabetical acrostic. The author's name, **משלם**, is given in the last stanza by means of the initial letters of the words **משלב, שע, לכן, מה**.

Deliver them from howling tempests; thou art merciful to all.
 Justify thy intelligent nation; thou art merciful to all.
 Restore ancient Zion to thy people; thou art merciful to all.
 Exalt the hill of thy palace; thou art merciful to all.
 Favor the plea of thy worshipers; thou art merciful to all.
 Sustain them, spare them thy wrath, O Gracious and Merciful One.

The ark is opened.

Responsively

Extol God and say: "How awe-inspiring thy work is!"

Say of God: He is slow to anger and great in power; he has made the mountains firm by his might; he is all-wise and all-mighty; he gives strength to the weary. Glorified be our Lord, who is great and powerful.¹

Say of God: He has built his chambers high in heaven; he waters the hills from his high chambers; he has made his wonders famous; by him the actions of men are judged. Glorified be God, who built his chambers on the waters above.²

Say of God: He is exalted in the high heavens; he wraps himself in a robe of light; his are the power and the greatness, the glory and the dominion. Glorified be God, whose dominion covers all.³

Say of God: He is supreme over all the holy myriads, and glorious in holiness; his way is in holiness; he is worshiped in holy array. Glorified be my God and King, whose processions are in holiness.⁴

מה נורא מעשך (Psalm 66:3) is taken by Rashi and Ibn Ezra to mean each one of God's deeds is awe-inspiring, because נורא is in singular while מעשך is in plural.

המקרה במים עליון (Psalm 104:3) is a poetic description of God's celestial habitation as floating upon the waters above.

¹Nahum 1:3; Psalm 65:7; Job 9:4; Isaiah 40:29; Psalm 147:5. ²Amos 9:6; Psalms 104:13; 111:4; I Samuel 2:3; Psalm 104:3. ³Job 22:12; Psalm 104:2; I Chronicles 29:11; Psalm 103:19. ⁴Song of Songs 5:11; Deuteronomy 33:2; Exodus 15:11; Psalms 77:14; 96:9; 68:25.

הודו כֶּסֶף שָׁמַיִם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם
 יִרְעֵם מִשָּׁמַיִם לְקוֹל תַּחֲוֹ הַמּוֹן מַיִם בְּשָׁמַיִם.
 לָכֵן יִתְנַאֵה הַנוֹטָה כַּדָּק שָׁמַיִם.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפְר הָאָרֶץ יָדוּ יִסְדָּה אֶרֶץ
 נִימִינוּ טַפְחָה שְׁמַי עֶרְץ וְהַעֲמִידֵם בְּלִי פֶרֶץ
 לָכֵן יִתְנַאֵה הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

זָהַר כֶּסָּאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ מְשֻׁרְתָיו לֹחֲטֵי אֵשׁ
 נִגְהָ לְאֵשׁ וּמִבְּרִיק הָאֵשׁ לְפָנָיו נִמְשָׁכִים נַחְרֵי אֵשׁ
 לָכֵן יִתְנַאֵה אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

חַי עוֹלָמִים צָר בְּיָה עוֹלָמִים
 אִנְּהָ בֵּית עוֹלָמִים מְכוּן לְשִׁבְתָּהּ עוֹלָמִים
 לָכֵן יִתְנַאֵה עֲתִיק יוֹמִין.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

טָהוֹר עֵינַיִם סְבִיבְתָיו חֲשֵׁרֶת מַיִם
 עָבִי שְׁחָקִים חֲשֵׁכֶת מַיִם טְעֵנִי מִרְכַּבְתָּו נִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם
 לָכֵן יִתְנַאֵה מִצְּנוֹת יְיָ בְּרָה מְאִירֶת עֵינַיִם.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

יֹדְעֵ מַה בְּסִתְרֵי חֲשֵׁף לֹא יִחְשֵׁף מְנוּ כָּל חֲשֵׁף
 גִּזְ שֵׁם לְחֲשֵׁף הוֹפֵף לְבָקֵר צְלָמוֹת וְחֲשֵׁף
 לָכֵן יִתְנַאֵה יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֲשֵׁף.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

כוֹנֵן כֶּסָּאוֹ לְמִשְׁפַּט מְכוּן כֶּסָּאוֹ צָדֵק וּמִשְׁפַּט
 אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפַּט הֶאֱחִזוּ יָדוֹ בְּמִשְׁפַּט
 לָכֵן יִתְנַאֵה וַיִּגְבֶּה יְיָ צְבָאוֹת בְּמִשְׁפַּט.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

זור עולמים ... צור עולמים is written in Isaiah 26:4. Maimonides quotes this verse to show that the term צור conveys the idea that the Almighty is the origin and cause of all things (Guide 1:16).

עתיק יומין ("Ancient of Days") in Daniel 7:9 is equivalent to the *Eternal*.

Say of God: His splendor covers the heavens; he has spread out the earth over the waters; he thunders from the heavens; at the sound of his thunders in heaven there is a storm of waters. Glorified be God, who has spread the skies out like a curtain.¹

Say of God: He measured out the dust of the earth; his hand founded the earth; his right hand spread the skies above; he established them firmly without a breach. Glorified be God, who sits enthroned above the circle of the earth.²

Say of God: His throne is a blaze of flames; his servants are flashing fire, a fire that gleams and flashes out lightning; streams of fire flow about him. Glorified be God, who is like a consuming fire.³

Say of God: He lives forever; he is the eternal Creator; he chose the eternal temple, to dwell therein for evermore. Glorified be God, who is above time.⁴

Say of God: His sight is pure; round about him is the mass of waters, rain-clouds dark and dense; those who bear his chariot are full of eyes all around. Glorified be the Lord, whose commandment is clear and enlightening the eyes.⁵

Say of God: He knows what is in mysterious darkness; darkness is not dark to him; he sets an end to darkness, and turns black darkness into dawn. Glorified be God, who forms light and creates darkness.⁶

Say of God: He has established his throne for justice; his throne rests upon righteousness and justice; he is the God of justice, whose hand preserves justice. Glorified be the Lord of hosts, who is exalted through justice.⁷

מִסַּח מִיָּם and חֲשֹׁכֵי מִיָּם are taken from II Samuel 22:12 and Psalm 18:12, respectively, where the two variants occur. The phrase עֲבֵי שְׁחָקִים (not עֲבֵי שְׁחָק) is part of the identical verse in both places.

¹Habakkuk 3:3; Psalm 136:6; II Samuel 22:14; Jeremiah 51:16; Isaiah 40:22. ²Isaiah 40:12; 48:13; 40:22. ³Daniel 7:10; Psalm 104:4; Ezekiel 1:13; Daniel 7:11; Deuteronomy 4:24. ⁴Daniel 12:7; Isaiah 26:4; Psalm 132:13; Exodus 15:18; Daniel 7:9. ⁵Habakkuk 1:13; II Samuel 22:12; Ezekiel 1:18; Psalm 19:10. ⁶Daniel 2:22; Psalm 139:12; Job 28:3; Amos 5:8; Isaiah 45:7. ⁷Psalms 9:8; 89:15; Isaiah 30:18; Deuteronomy 32:41; Isaiah 5:16.

לו יִאָתָה מְלוּכָה שׁוֹכֵן עַד וְאֵת דָּבָא
 מְשִׁיב אָנוּשׁ עַד דָּבָא וְאוֹמֵר שׁוּבוּ בְרוּחַ נְמוּכָה
 לָבֵן יִתְנַאֶה כִּי לִי הַמְלוּכָה. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

מוֹשֵׁל בְּנִבְרָתוֹ עוֹלָם הַכֹּל צָפוּי וְלֹא נֶעְלָם
 זֶה שְׁמוֹ לְעוֹלָם חֲסִדוֹ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם
 לָבֵן יִתְנַאֶה בְרוּחַ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

נוֹצֵר חֶסֶד לְאַלְף דּוֹר לוֹחֵם קָמְיוֹ מִדּוֹר דּוֹר
 מְקִיִּים סֶבֶת מְשִׁיחוֹ לְגִדּוֹר הָאוֹר חוֹנֶה עִמּוֹ בְּמִדּוֹר
 לָבֵן יִתְנַאֶה זֶה זָכְרוֹ לְדֹר דֹּר. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

סוֹבֵל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שׁוֹמֵעַ אֵל אֲבִיוֹנִים
 מְאִיזֵן שְׁיִחַ חֲנוּנִים מְקָשִׁיב שׁוֹעַ רְנָנִים
 לָבֵן יִתְנַאֶה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

עִזּוֹז וְנִבּוֹר אִישׁ מִלְחָמָה נוֹקֵם לְצָרָיו וּבֹעֵל חֲמָה
 מְכַרֵּית קָמְיוֹ בְּמַהוּמָה נוֹהֵם עֲלֵיהֶם בְּנִהימָה
 לָבֵן יִתְנַאֶה יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

פֹּעֵל וְעֹשֶׂה הַכֹּל בְּיָדוֹ לְגִדּוֹל וּלְחֹזֵק לַכֹּל
 אֱלֹיוֹ יִשְׁבְּרוּ עֵינָי כֹּל וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בַּכֹּל
 לָבֵן יִתְנַאֶה עֲלִיוֹן עַל כָּל. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

צַדִּיק בְּכֹל דְרָכָיו יֵשֶׁר מְצִיץ מִחֲרָבָיו
 חָפֵץ בְּעַם מִמְלִיכָיו יִרְשׁוּ אֶרֶץ מְבָרָכָיו
 לָבֵן יִתְנַאֶה בְּרָכּוֹ יְיָ כָּל מְלָאכָיו. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

Psalm 90:3) is understood by Rashi to mean: thou dost crush man through sufferings, and sayest Repent. Ibn Ezra connects the verse with dust you are, and to dust you shall return (Genesis 3:19). The expression

Say of God: Dominion is his due; he is enthroned for evermore, and is with the contrite; he turns man to contrition and says: Return with a humble spirit. Glorified be the Lord, for sovereignty is his.¹

Say of God: He rules forever by his power; by him all is foreseen, nothing is concealed from him; his name is for all time, and his grace is from eternity to eternity. Glorified be the Lord God of Israel, who is blessed for evermore.²

Say of God: He keeps kindness to the thousandth generation; he has war with his foes from age to age; he restores the homestead of his anointed; the light dwells with him. Glorified be God, whose name is for all time.³

Say of God: He sustains the heavenly and the earthly worlds; he listens to the needy; he is attentive to all appeals for help. Glorified be the supreme God and Lord of lords.⁴

Say of God: He is a mighty warrior, taking wrathful vengeance upon his enemies; he roars against his foes and wipes them out. Glorified be the Lord, who is a warrior.⁵

Say of God: He has made all things; it is in his power to make all great and strong; all look hopefully to him; his eyes range over all. Glorified be God, Most High over all.⁶

Say of God: He is righteous in all his ways; he looks down from his heavens upon the upright; he delights in those who acclaim him King; those who are blessed by him shall possess the land. Glorified be the Lord, blessed by all his angels.⁷

הַיְיָ בָרוּךְ בְּרוּךְ נִמְכָּר clearly indicates that the payyetan applies the verse according to Rashi's interpretation.

¹Jeremiah 10:7; Isaiah 57:16; Psalms 90:3; 22:19. ²Psalms 66:7; Jeremiah 23:24; Exodus 3:15; Psalms 103:17; 41:14. ³Deuteronomy 7:9; Exodus 17:16; Amos 9:11; Daniel 2:22; Exodus 3:16. ⁴Deuteronomy 33:7; Psalms 69:34; 22:25; Deuteronomy 10:16. ⁵Psalms 24:8; Nahum 1:2; Exodus 16:7; Isaiah 37:24; Exodus 15:3. ⁶Isaiah 44:24; I Chronicles 29:12; Psalm 145:14; II Chronicles 16:9; Psalm 93:19. ⁷Psalms 145:17; Song of Songs 2:9; Isaiah 62:4; Psalms 37:22; 103:20.

קרא הדורות מראש מגיד אחרית מראש
בחר באם דלת ראש עזו יום לדרוש
לבן יתנאה המתנשא לכל לראש.
אמרו לאלהים:

רם ונשא שוכן עד בטחו בו עדי עד
בבורו בסוד קדושים ועד ולעם קדושו נועד
לבן יתנאה המביט לארץ ותערעד.
אמרו לאלהים:

שבילו במים רבים שמיו מרעיף רביבים
שמו מיהדים שחר וערכים בשער בת רבים
לבן יתנאה יי צבאות יושב הכרבים.
אמרו לאלהים:

תהלתו מלאה הארץ מעביר כליון וחרץ
משיב אף וחרון וקרץ שוע מחנניו ירץ
לבן יתנאה יי אדוננו מה אדיר שמוה בקל הארץ.
ובכן גדולים מעשי אלהינו.
מעשה אלהינו:

אין מי בשחק יערך-לו בבני אלים ידמה לו
גבוהים עלה למושב לו דרי גיא פתגבים למולו
לבן יתנאה הצור תמים פעלו.
מעשה אלהינו:

המשל ופחד עמו והרבה פדות עמו
זעק ולחש עמו חש ומאזין ממרומו
לבן יתנאה יי צבאות שמו.
מעשה אלהינו:

קרא הדורות מראש (Isaiah 41:4) that is, God calls the generations into existence.

ראש denotes a nation of depleted numbers, namely, Israel; the word ראש is here used in the sense of census (Exodus 30:12; Numbers 1:2, 49).

הכרובים, the cherubim symbolically representing the divine presence in the Temple; hence, God is often spoken of as enthroned over the cherubim.

Say of God: He summons the generations from the beginning; he foretells the end from the beginning; he has chosen a people small in number, to seek him every day. Glorified be God, who is supreme over all.¹

Say of God: He is high and lofty, enthroned for evermore; trust in him forever; his glory dwells amidst the holy beings, and has revealed itself to his holy people. Glorified be God, who looks at the earth and it trembles.²

Say of God: His path is over deep waters; he causes rain to drop from the skies; morning and evening his Oneness is proclaimed at the gates of crowded synagogues. Glorified be the Lord of hosts, enthroned over the cherubim.³

Say of God: The earth is full of his praise; he removes destruction and death; he averts his wrath, and accepts the cry of those who plead before him. Glorified be the Lord our God.

How majestic thy name is over all the world.⁴

Great are the works of our God!

None in heaven can compare with him, none among the angels is like him; he has made his habitation in heaven so high, that those who dwell on earth look like grasshoppers. Glorified be the Creator, whose work is perfect.⁵

He wields a dread authority, yet there is great saving power with him; he hastens to heed the humble prayers of his people. Glorified be the Lord of hosts.⁶

והרבה עמו מדות (Psalm 130:7) God has unlimited means and ways of deliverance.

מעשה אלהי, in the same structure and by the same poet of the preceding composition, is abridged from the original which contained a stanza מעשה אלוהים after each paragraph beginning with מעשה אלהי.

¹Isaiah 41:4; 46:10; Psalm 135:4; Isaiah 58:2; I Chronicles 29:11. ²Isaiah 57:15; Psalms 62:9; 89:8; Exodus 25:22; Psalm 104:32. ³Psalm 77:20; Isaiah 45:8; Jeremiah 14:22; II Samuel 6:2. ⁴Isaiah 42:10; Psalm 78:38; Job 33:26; Psalm 8:10. ⁵Psalm 89:7; Isaiah 40:22; Deuteronomy 32:4; ⁶Job 25:2; Psalm 130:7; Isaiah 48:2.

טָרַף נָתַן לִירָאִיו יוֹבִילוּ שֵׁי לְמוֹרָאִיו
 כִּתִּי גְדוּדֵי צָבָאִיו לֹא יִשְׁוּרוּ כְבוֹד מִרָאִיו
 לָבֹן יִתְנַאֵה הִנֵּה עֵינַי יְיָ אֵל יִרְאִיו. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

מִלְאָכָיו עָשָׂה רוּחֹת נִקְדָּשׁ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
 סוֹכֶת שְׁפִיכֶת שִׁיחֹת עוֹנָה וּמַעֲמִיד רְנָחוֹת
 לָבֹן יִתְנַאֵה אֱלֹהֵי הַרוּחֹת. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

פֹּדֶה מִשְׁחַת עַמּוּסָיו צוּר יוֹדֵעַ חוּסָיו
 קָדוֹשׁ מִפְּלִיא נָסִיו רַחוּם לְמִרְצָיו וּמִכַּעֲסָיו
 לָבֹן יִתְנַאֵה וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.

The ark is closed.

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ: תַּחֲבֹלוֹתָיו מְזֻמָּה, שְׂבָתוֹ בְּתוֹךְ מִרְמָה,
 רְפִידָתוֹ רַמָּה, קְבוּר בְּסֵעֵף אֲדָמָה, וְאִידָּה יִתְנַאֵה אָדָם
 לְהִגְבֹּל דָּמָה. אֲבָל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

The ark is reopened.

שׁוֹמֵעַ שְׁוַעוֹת שׁוֹעָה עֶרְךָ שׁוַעוֹת
 תּוֹרוֹתָיו מְשַׁעֲשַׁעוֹת תַּכְסִּיסוֹ כּוֹבֵעַ יִשׁוַעוֹת
 לָבֹן יִתְנַאֵה הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשַׁעוֹת.

The ark is closed.

וּבָבֹן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאִימָה יַעֲרִיצוּ.
 אֲשֶׁר אָמִין תְּהַלְתֶּךָ, בְּאֵילֵי שְׁחַק, בְּבִרְקֵי נִגְהָ, בְּגִדְדֵי
 גְּבוּהָ, בְּדַמוּמֵי דָקָה, וּקְדָשְׁתֶּךָ בְּפִיהֶם.
 וְרִצִּיתָ שְׂבַח, מֵהוֹמֵי בְרִנְשׁ, וְעוֹרְבֵי שְׁנַע, זוֹעֲקֵי תַחֲנֻנָּה,
 חוֹבֵי חֲנִינָה, וְהִיא כְבוֹדְךָ.

אשר אמץ מהלחך, by Rabbi Meshullam ben Kalonymus, is alphabetically arranged. The general thought expressed in this poem is that though God's

He gives food to those who revere him, those who pay tribute to his dread majesty; even his celestial hosts cannot behold his glorious essence. Glorified be the Lord, whose eye rests on his worshippers.¹

He makes winds his messengers; he is sanctified with hymns of praise; he hearkens to prayer; he answers and causes deliverance to rise and appear. Glorified be the God of all spirits.²

He frees Israel from destruction; he is the Creator who knows those who trust in him; he is the Holy One who performs great wonders; he is merciful to those who please or displease him. Glorified be God, whose mercy is over all his works.³

The ark is closed.

But the works of man are plans of mischief; his habitation is in the midst of deceit; his bed is filled with worms when he is buried in the cleft of the earth. How then can man be glorified when he is like a fleeting breath?

The ark is reopened.

God hears supplications and heeds the pleas set before him; his precepts afford delight; salvation is his magnificent crown. Glorified be our God of salvation.⁴

The ark is closed.

The awe-inspiring One they reverence with awe.

Thy mighty praise is proclaimed by celestial beings and flashing lightnings, troops of lofty stature and soft-spoken hosts; thy holiness is ever in their mouth.

Yet dost thou accept praise from worshiping throngs, who utter supplication and hopefully wait for thy graciousness; this indeed is thy glory.

praise is proclaimed in the highest spheres of the universe, he graciously accepts the praise sung by mortal man.

¹*Psalms* 111:5; 76:12; 33:18. ²*Psalms* 104:4. ³*Job* 33:24; *Nahum* 1:7; *Psalms* 145:9. ⁴*Psalms* 119:70; *Isaiah* 59:17; *Psalms* 68:21.

אֲשֶׁר אָמַץ תְּהַלְתָּהּ, בְּטַפְסְרֵי טָהַר, בְּיַדְרוֹן יַדְרוֹן,
בְּכַרוּבֵי כְבוֹד, בְּלִיּוֹנֵי לֶהֱב, וּקְדָשְׁתָּהּ בְּפִיָּהֶם.

וְרָצִיתָ שָׁבַח, מִמְּעוּטֵי יָמִים, נְשׁוּנֵי טוֹבָה, שְׁבַעֵי רְגוּ,
עֲגוּמֵי נֶפֶשׁ, וְהִיא כְּבוֹדָהּ.

אֲשֶׁר אָמַץ תְּהַלְתָּהּ, בְּפִלְיֵי שָׁמוֹת, בְּצַבָּאוֹת עִירִין,
בְּקִרוּשֵׁי קָדָם, בְּרָכָב רַבְתַּיִם, וּקְדָשְׁתָּהּ בְּפִיָּהֶם.

וְרָצִיתָ שָׁבַח, מִשׁוֹקְרֵי דְלָהוֹת, שׁוֹפְכֵי שֵׁיחַ, תוֹבְעֵי
סְלִיחָה, תֵּאֲבִי כַפָּרָה, וְהִיא כְּבוֹדָהּ.

וּבְכֵן תִּגְוֵ עַז לְאֱלֹהִים, עַל יִשְׂרָאֵל נְאֻתוֹ.

עַל יִשְׂרָאֵל אֲמוֹנָתוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל בְּרַכְתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל
נְאֻתוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל דְּבִרְתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל הַדְּרָתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל
וְעִידָתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל זְכִירָתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל חֲמֻלָתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל
טְהַרָתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל יִשְׁרָתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל בְּנָתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל
לְאֻמָּתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל מְלֻכּוֹתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל נְעִימָתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל
סְגֻלָּתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל עֲדָתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל פְּעֻלָּתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל
צְדָקָתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל קְדָשְׁתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל רוֹמְמוֹתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל
שְׂכִינָתּוֹ, עַל יִשְׂרָאֵל תַּפְאָרָתּוֹ.

ידון ירון is taken from Psalm 68:13, where the phrase is employed in the sense of fleeing (מלכי צבאות ירון ירון "kings and their armies are fleeing, are fleeing"). The payyetan, it seems, associates מלכי צבאות with the idea of *angels of the Lord of hosts*.

אדם ילוד אשה קצר ימים and *שבעי רנו מעוטי ימים* are based upon Job 14:1 ("man born of woman lives but a few days and is full of grief").

למה זה תשאל מליאי שמות whose names are not to be disclosed; compare *לשמי וזהו מלאי* "Why do you ask for my name, seeing that it is hidden" (Judges 13:18). Rashi on Genesis 32:30 quotes the Midrash to the effect that the angels have no set names; their names keep changing in accordance with the missions that are entrusted to them.

Thy mighty praise is proclaimed by heavenly princes and swiftly-moving angels, glorious cherubim and flaming legions; thy holiness is ever in their mouth.

Yet dost thou accept praise from those who live but a few days and forget prosperity, who are full of trouble and their soul is grieved; this indeed is thy glory.

Thy mighty praise is proclaimed by wondrous creatures and angel-guards, ancient holy beings with chariots in the myriads; thy holiness is ever in their mouth.

Yet dost thou accept praise from those who hasten to thy doors and pour out their plaint, asking forgiveness and craving pardon; this indeed is thy glory.

Praise God for his might! Over Israel is his majesty.

Upon Israel are his faithfulness and blessing.

Upon Israel are his majesty and promise.

Upon Israel are his splendor and revelation.

Upon Israel are his mindfulness and mercy.

Upon Israel are his purity and uprightness.

Upon Israel indeed, his vineyard and nation!

Upon Israel are his kingship and favor.

Upon Israel indeed, his chosen people.

Upon Israel are his achievement and justice.

Upon Israel are his holiness and loftiness.

Upon Israel are his holy spirit and glory.

על ישראל אמונתו and the following אין כמוך are alphabetical acrostics by an anonymous author. This poem alludes to the following biblical passages: Psalms 68:35; 89:6; 90:16; Exodus 29:43; Jeremiah 31:19; Isaiah 63:9; Ezekiel 36:25; Psalm 90:17; Exodus 19:5; Leviticus 22:32; Psalm 99:5; Exodus 25:8; Isaiah 49:3.

וּבְכֹן אֵין קָמוּד בְּאַלְהִים, אֲדָנִי, וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ.

אֵין קָמוּד בְּאֲדִירֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּבְרִירֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּגִדְוֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּגִרֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּהַמְוִי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּוַעֲוֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּזָבִי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּחַלֵּי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּטְהוֹרֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּגִקִּירֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּבְרוּבֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּלַגְיוֹנֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּמַלְאָכֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּגִיֲרֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּשַׂרְפֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּעַרְיָצֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּפִלְיָאֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּצַבָּאוֹת מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּקְדוּשֵׁי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּרִזּוֹנֵי מַטָּה.
אֵין קָמוּד בְּשִׁנְאוֹנֵי מַעֲלָה	וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּתַקִּיפֵי מַטָּה.

The ark is opened.

וּבְכֹן נֶאֱדָרְךָ חֵי עוֹלָמִים.

הָאֲדָרְת וְהָאֲמוֹנָה לְחֵי עוֹלָמִים. הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה לְחֵי
 עוֹלָמִים. הַנְּאֻנָה וְהַגְּדָלָה לְחֵי עוֹלָמִים. הַדְּעָה וְהַדְּבוּר לְחֵי
 עוֹלָמִים. הַהוֹד וְהַהֲדָר לְחֵי עוֹלָמִים. הַנְּעַד וְהַנְּחִיקוֹת לְחֵי
 עוֹלָמִים. הַזָּדָה וְהַזָּהָר לְחֵי עוֹלָמִים. הַחִיל וְהַחֲסוֹן לְחֵי עוֹלָמִים.
 הַטָּכֶס וְהַטָּהָר לְחֵי עוֹלָמִים. הַיְחוּד וְהַיְרָאָה לְחֵי עוֹלָמִים.
 הַפְּתָר וְהַפְּבוּד לְחֵי עוֹלָמִים. הַלְקַח וְהַלְבוּב לְחֵי עוֹלָמִים.
 הַמְלוּכָה וְהַמְמֻשְׁלָה לְחֵי עוֹלָמִים. הַגּוֹי וְהַנְּצַח לְחֵי עוֹלָמִים.

האמונה והאדרת is found with some variations in the mystic work of the early geonic period (sixth century), which exercised a profound influence on the development of liturgical poetry. Rabbi Elazar ha-Kallir is believed to have used this book in the composition of several *piyyutim*. The hymn *האמונה והאדרת* is arranged as a double alphabetical acrostic in our

There is none like thee among the mighty,
 O Lord, nor are there any deeds like thine.
 None like thee among the mighty above,
 No deeds like thine among the best below.
 None like thee among the armics above,
 No deeds like thine among the men below.
 None like thee among the myriads above,
 No deeds like thine among the throngs below.
 None like thee among the faultless above,
 No deeds like thine among the hordes below.
 None like thee among the stainless above,
 No deeds like thine among the noble below.
 None like thee among the cherubs above,
 No deeds like thine among the hosts below.
 None like thee among the angels above,
 No deeds like thine among the great below.
 None like thee among the seraphs above,
 No deeds like thine among the chiefs below.
 None like thee among the nameless above,
 No deeds like thine among the troops below.
 None like thee among the holy above,
 No deeds like thine among the grand below.
 None like thee among the spirits above,
 No deeds like thine among the strong below.

The ark is opened.

Let us glorify thee who dost live forever.

Steadfast glory, blessed insight, great majesty
 Appertain to thee who dost live for evermore.
 Knowledge and speech, sublime grandeur, true constancy
 Appertain to thee who dost live for evermore.
 Radiant purity, mighty valor, stainless beauty
 Appertain to thee who dost live for evermore.
 Oneness and awe, crown and renown, law and Torah
 Appertain to thee who dost live for evermore.

version as well as in the היכלות רבתי where the following variants are noted:
 הַזְכוּת וְהַזְכָּרוֹן, הַחַן וְהַחֶסֶד, הַטְהָרָה וְהַטּוֹב, הַיָּקָר וְהַיְשׁוּעָה, הַסּוּד וְהַשְׂכָּל, הַעֹז
 וְהַעֲטָרָה, הַפָּאָר וְהַפְּלָא, הַצְדָּקָה וְהַצְהָלָה, הַקְּלוּס וְהַקְּדוּשָׁה, הַרְנָנוּת וְהַרְחִמִים.

השגוי והשגב לחי עולמים. העז והעננה לחי עולמים.
 הפדות והפאר לחי עולמים. הצבי והצדק לחי עולמים.
 הקריאה והקדשה לחי עולמים. הרן והרוממות לחי עולמים.
 השיר והשבח לחי עולמים. התהלה והתפארת לחי עולמים.

The ark is closed.

ובכן נאמירך אלהינו באימה.

נאמירך באימה, נברכך בבינה. נגדלך בגדלה, נדרשך
 בדעה. נהדרך בהודיה, נודך בויעדה. נזכירך בזמרה,
 נחסנך בחלה. נטעימך בטהרה, ניחדך ביראה. נכבדך
 בקריעה, נלבבך בלמידה. נמליכך במלוכה, ננצחך
 בנעימה. נשגבך בשררה, נעריצך בעונה. נפארך בפציעה,
 נצלצלך בצחלה. נקדישך בקריאה, נרוממך ברננה.
 נשוררך בשבחה, נתמידך בתהלה.

ובכן רוממו יי אלהינו והשתחו

להרום רגליו קדוש הוא.

רוממו אל מלך נאמן, קדוש הוא ברוב ככל זמן. רוממו
 גומל חסדים, קדוש הוא דתותיו יודים. רוממו הנקדש
 בצדקה, קדוש הוא ומאזין צעקה. רוממו זרת שחקים,
 קדוש הוא חבו ממתקים. רוממו טוב לכל, קדוש הוא
 יודע הכל. רוממו כבוד אומר כלו בהיכלו, קדוש הוא

נאמירך באימה, a double alphabetical acrostic, is a paraphrase of the preceding hymn. In some instances this poem utilizes the variants in *Hekhaloth*.

דתותיו יודים is an alphabetical acrostic by an anonymous author. רוממו אל alludes to Psalm 19:10-11 ("the Lord's judgments . . . are more desirable than gold . . . sweeter are they than honey"). זרת שחקים is based on Isaiah 40:12 קדוש הוא חבו ממתקים. More biblical wording here is from Isaiah 5:16; Psalms 29:9: שמים בורת תכף. 147:4; 82:1; Songs of Songs 5:16; Deuteronomy 33:27.

Dominion and rule, perfect splendor, noble eminence
 Appertain to thee who dost live for evermore.
 Gentle prowess, blissful salvation, righteous truth
 Appertain to thee who dost live for evermore.
 Holy acclaim, ringing song, glorifying hymns
 Appertain to thee who dost live for evermore.

The ark is closed.

We acknowledge thee, our God, with reverence.

We acknowledge thee with reverence, and praise thee with insight.
 We praise thee for thy greatness, and seek thee with knowledge.
 We honor thee with thanksgiving, and worship thee in assemblage.
 We invoke thee in song, and celebrate thy might in petition.
 We chant thy praises in purity, and proclaim thy Oneness in awe.
 We honor thee by bending the knee, and love thee with our heart.
 We acclaim thy kingship, and glorify thee with sweet melody.
 We exalt thy sovereignty, and adore thee for thy gentleness.
 We extol thee with hymns, and resound thy praises with joy.
 We hallow thee in prayer, and recount thy high praise in song.
 We sing thy praise and declare thy fame for evermore!

Exalt the Lord our God and worship
 At his footstool, for he is holy.¹

Exalt God, the faithful King;
 He is holy and blessed at all times.
 Exalt him who bestows kindness;
 He is holy and his laws are delightful.
 Exalt him who is hallowed through justice;
 He is holy and hearkens to supplication.
 Exalt him who spanned the heavens;
 He is holy and his words are sweet.
 Exalt him who is good to all;
 He is holy and knows all.
 Exalt him in whose temple everything says "Glory":
 He is holy and supremely exalted.

¹*Psalm 99:5.*

להקדישו ולעלו. רוממו מונה מספר לבוכבים, קדוש הוא
 נצב בעדת ברוכים. רוממו סובל בזרועו עולם, קדוש הוא
 עוזו ומכל נעלם. רוממו פודה וחונן ידידים, קדוש הוא
 צדקתו שמים מגידים. רוממו קרוב לקוראיו, קדוש הוא
 רוצה יראיו. Reader רוממו שומע תפלות, קדוש הוא תפארתו
 במקהלות.

Reader and Congregation:

ליושב תהלות, לרוכב ערבות, קדוש וברוך.

ובכן שרפים עמדים ממעל לו.

זה אל זה שואלים, איה אל אלים, אנה שוכן מעלים,
 וכלם מעריצים ומקדישים ומהללים.

ובכן לך הכל יבתירו

Responsively

לאל עזרה דין

לבוחן לבבות ביום דין	לגולה עמקות בדין.
לדובר מישרים ביום דין	להונה רעות בדין.
לנתיק ועושה חסד ביום דין	לזוכר בריתו בדין.
לחומל מעשיו ביום דין	לטהר חוסיו בדין.
ליוקע מתשבות ביום דין	לכובש בעסו בדין.
ללובש צדקות ביום דין	למוחל עונות בדין.
לנורא תהלות ביום דין	לסולת לעמוסיו בדין.

one of the most devotional parts of the service, has been ascribed to Rabbi Elazar ha-Kallir (eighth century), though it belongs to the older elements of liturgic poetry. God's ways in judging mankind are described in this hymn, alphabetically arranged with the recurrent ending of דין.

Exalt him who sets the number of stars;
 He is holy and abides amidst the cherubim.
 Exalt him who sustains the world with his arm;
 He is holy, powerful and unknowable.
 Exalt him who graciously liberates the faithful;
 He is holy and the sky declares his truth.
 Exalt him who is near to those who call upon him:
 He is holy and accepts those who revere him.
 Exalt him who hears prayer;
 He is holy and glories in assemblages.

Reader and Congregation:

Enthroned in heaven amidst praises, holy and blessed is he.
 Seraphim hover round him.
 They ask one another: Where is the supreme God?
 Where is he who inhabits the heavenly heights?
 All of them reverence and sanctify and praise.

Responsively

Now, let all offer tribute
 To God who sits in judgment;
**Who tests the hearts on the day of judgment,
 And brings to light profound things in judgment;**
 Who speaks justly on the day of judgment,
 And utters supreme wisdom in judgment;
**Who shows kindness on the day of judgment,
 And remembers his covenant in judgment;**
 Who spares his works on the day of judgment,
 And clears those who trust in him in judgment;
**Who knows man's thoughts on the day of judgment,
 And suppresses his anger in judgment;**
 Who is righteous on the day of judgment,
 And pardons iniquities in judgment;
**Who is revered on the day of judgment,
 And forgives his tended people in judgment;**

לְעוֹנָה לְקוֹרְאָיו בְּיוֹם דִּין לְפוּעַל רַחֲמָיו בְּדִין.
 לְצוּפָה נִסְתָּרוֹת בְּיוֹם דִּין לְקוֹנָה עֲבָדָיו בְּדִין.
 לְרַחֵם עִמּוֹ בְּיוֹם דִּין לְשׁוֹמֵר אֹהֲבָיו בְּדִין.
 לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו בְּיוֹם דִּין.

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קִדְשָׁה, בִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֹךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ.
 נַעֲרִיצֶךָ וְנַקְדִּישֶׁךָ בְּסוֹד שְׁיֵם שְׁרָפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שְׁמֶךָ
 בְּקִדְשׁ, בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
 קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יי צְבָאוֹת; מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
 כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם; מְשַׁרְתָּיו שׂוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיזָה מְקוֹם
 כְּבוֹדוֹ; לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ—
 בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.

מִמְּקוֹמוֹ הוּא יְפֹן בְּרַחֲמִים, וְיַחַן עִם הַמַּנְחִידִים שְׁמוֹ; עָרֵב
 וּבִקְרָה, בְּכֹל יוֹם תְּמִיד, פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׂמַע אוֹמְרִים—
 שְׂמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי אֶחָד.
 הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מְלַכְנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנו, וְהוּא
 יִשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל חַי: לְהִיוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים—
 אָנִי יי אֱלֹהֵיכֶם.

Reader:

אֲדִיר אֲדִירָנוּ, יי אֲדִירָנוּ, מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ.
 וְהִיא יי לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בְּיוֹם הַהוּא וְהִיא יי אֶחָד וְשָׂמוּ
 אֶחָד.

וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ בְּתוֹב לֵאמֹר:
 יְמַלְךָ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךָ צִיוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּהָ.

שיח טוד שרטי קודש שח in the Sephardic Siddur. שח טוד equals טוד טוד שח
 (Psalm 89:8) אל נערץ בסוד קודשים is based on נעריצך כשיח טוד
 ing is: "God is revered in the council of the holy ones."

Who answers pleas on the day of judgment,
 And displays his compassion in judgment;
 Who probes secrets on the day of judgment,
 And wins his loyal servants in judgment;
 Who loves his people on the day of judgment,
 And preserves his faithful friends in judgment.

Let now our Kedushah ascend to thee,
 For thou art our God and forgiving King.

K E D U S H A H

We revere and sanctify thee in the words of the assembly of noly seraphim who hallow thy name in the sanctuary, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
 The whole earth is full of his glory."¹

His glory fills the universe; his ministering angels ask one another: "Where is his glorious place?" They say to one another: "Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode."²

From his abode may he turn with compassion and be gracious to the people who acclaim his Oneness evening and morning, twice every day, and with tender affection recite the Shema—

"Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One."³

He is our God; he is our Father; he is our King; he is our Deliverer. He will again in his mercy proclaim to us in the presence of all the living:

"I am the Lord your God."⁴

Our God Almighty, our Lord Eternal, how glorious is thy name over all the world! The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One.⁵

And in thy holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,
 Your God, O Zion, for all generations.
 Praise the Lord!⁶

¹ *Isaiah* 6:3. ² *Ezekiel* 3:12. ³ *Deuteronomy* 6:4. ⁴ *Numbers* 15:41. ⁵ *Psalms* 8:10; *Zechariah* 14:9. ⁶ *Psalms* 146:10.

Reader:

לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּהּ, וּלְנֹצֵחַ נִצָּחִים קִדְשָׁתָהּ נִקְדִּישׁ,
וְשִׁבְחָהּ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מְלֶךְ גְּדוֹל
וְקָדוֹשׁ אֲתָה.

חֲמוּל עַל מַעֲשֵׂיהָ, וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיהָ; וַיֹּאמְרוּ לָהּ חוֹסֵיהָ,
בְּצַדִּיקָה עֲמוּסִיָּה, תִּקְדֵּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל מַעֲשֵׂיהָ. כִּי מִקְדִּישֵׁיהָ
בְּקִדְשָׁתָהּ קִדְשָׁתָהּ, נֹאֶה לְקָדוֹשׁ פָּאָר מִקְדוּשִׁים.
בְּאִין מְלִיץ יִשָּׂר מוּל מַגִּיד פִּשְׁעֵי, תִּנְיָד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֵק
וּמִשְׁפָּט, וְצַדִּיקָנוּ בְּמִשְׁפָּט, הַמְּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט.

עוֹד יִזְכָּר־לָנוּ, אֶהְבֵּת אִיתָּךְ, אֲדוֹנָנוּ, וּבִבְנֵי הַנְּעֻקָּד יִשְׁבִּית
מְדִינָנוּ, וּבִזְכוֹת הַתָּם יוֹצִיא אִיוֹם לְצַדִּיק דִּינָנוּ, כִּי קָדוֹשׁ
הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ.

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדָךְ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחָךְ, וְעַל מְכוּנָה וְהִיבָלְלָהּ.

תִּשְׁנֹב לְבַדָּךְ, וְתִמְלֹךְ עַל כָּל בְּיַחְוֹד, בְּכַתוּב עַל יַד
נְבִיאֶיךָ: וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וּבְכֵן תִּזְכָּר פַּחַדְךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וַאֲיַמְתָּךְ עַל
כָּל מַה שִּׁבְּרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַכְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּלֵם אֲנָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָהּ בְּלִבָּב שְׁלָם,
כְּמוֹ שִׁדְעָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטוֹן לְפָנֶיךָ, עַז בִּיָּדְךָ וּנְבוֹרָה
בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שִּׁבְּרָאתָ.

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

Have mercy upon thy creations, rejoice in thy works. When thou dost clear thy children, let those who trust in thee exclaim: O Lord, be thou sanctified over all thy works! For thou dost bestow thy holiness upon those who hallow thee; praise from the holy is comely to the Holy One.

When there is no one to plead and ward off the accuser, do thou speak for Jacob in the matter of law and justice, and declare us not guilty, O King of Justice.

O Lord, remember still the love of faithful Abraham; clear us of accusers for the sake of his son Isaac who was ready to offer his life for thee. Revered One, vindicate our rights for the sake of Jacob the upright. This day is indeed holy to thee, our Lord.

Lord our God, let now thy holiness be revealed over Israel thy people, over Jerusalem thy city, over Zion thy glorious habitation, over the royal house of David thy anointed, and over thy established sanctuary.

Thou alone shalt be exalted; thou alone shalt reign over all, as it is written by thy prophet: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."¹

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might: thou art revered above all that thou hast created.

¹*Zechariah 14:9.*

וּבְכֹן תִּזְכָּר כְּבוֹד, יי, לְעַמּוֹה, תְּהַלְלָה לַיִּרְאָיוה וּתְתַנּוּה טוֹבָה
 לְדוֹרְשָׁיוה, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמִּנְחָלִים לָוֶה, שְׂמֻחָה לְאַרְצָה וּשְׁשׁוֹן
 לְעִירָה, וּצְמִיחַת קַרְו לְדוֹר עֲבָדָה, וְעִרְיֹכַת נֹר לְבֹר־יִשׁ
 מְשִׁיחָה, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֹן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וַחֲסִידִים
 בְּרַנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּץ־פִּיָּה, וְכָל הַרְשָׁעָה בְּלָה כְּעֶשֶׂן
 תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וּתְמַלֵּךְ, אַתָּה יי לְבַדָּה, עַל כָּל מַעֲשֵׂיָה, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁבֹּן
 כְּבוֹדָה, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשָׁה, בְּכַתוּב בְּדַבְּרֵי קִדְשָׁה:
 יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר; הַלְלוּיָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמָךְ, וְאִין אֱלֹוִה מִבְּלַעֲדֵיךָ, בְּכַתוּב:
 וַיִּנְבֵּה יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
 אַתָּה, יי, הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחִרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבָּת אֹתָנוּ וַיִּרְצִיתָ בָּנוּ,
 וְרוּמְמַתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ
 מִלְּבָנוּ לְעִבְדוּתְךָ, וְשָׂמָךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וּתְתֵן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לְקִדְשָׁה
 וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה
 וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחֹל־בוּ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (בְּאַהֲבָה) מִקְּרָא
 קִדְשׁ, זְכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֵה וְיַבֵּא, וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה, וְיִרְצֶה
 וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכָּר זְכוֹרָנוּ וּפְקוּדוֹנָנוּ, וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ,
 וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּוִדּוֹר עֲבָדָה, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשָׁה,
 וְזָכְרוֹן כָּל עַמּוֹה בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה וּלְטוֹבָה, לְחַן

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happi-

¹*Psalm* 146:10. ²*Isaiah* 5:16.

וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זָכְרֵנוּ,
 יי אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ
 לְחַיִּים; וּבְדַבֵּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנו, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֹךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

זְכֹר רַחֲמֶיךָ יי וְחַסְדֶיךָ, כִּי מַעֲוָלִים הָמָּה. אֵל תִּזְכָּר-לָנוּ
 עֲוֹנוֹת רֵאשׁוֹנִים, מַהֲרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי רָלוּנוּ מְאֹד. זָכְרֵנוּ
 יי בְּרִצּוֹן עֲמֶיךָ, פְּקַדְנוּ בִישׁוּעָתְךָ. זָכֹר עֲדַתְךָ קְנִיַת קָדְשׁךָ,
 נְאֻלְתָּ שֶׁבֵט נִחְלָתְךָ, הִר צִיּוֹן זֶה שְׁכַנְתָּ בּוֹ. זָכֹר יי חַבַּת
 יְרוּשָׁלַיִם, אֲהַבַת צִיּוֹן אֵל הַשֶּׁבַח לְנִצְחָה. זָכֹר יי לִבְנֵי אֲדוּם
 אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הָאֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיְסוּדָהּ. אַתָּה
 תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי עַתָּה לְחַנּוּנָהּ, כִּי בָא מוֹעֵד. זָכֹר לְאַבְרָהָם
 לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, וְתִדְבַר
 אֱלֹהִים: אַרְבָּה אֵת זִרְעֶכֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת
 אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵתֶן לְזִרְעֶכֶם, וְנִחְלוּ לְעוֹלָם. זָכֹר לְעַבְדֶיךָ
 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אֵל תִּפְּן אֵל קָשִׁי הָעַם הַזֶּה וְאֵל
 רַשְׁעוֹ וְאֵל חַטָּאתוֹ.

Reader and Congregation:

אֵל נָא תִשָּׁעַת עָלֵינוּ חַטָּאת, אֲשֶׁר נִוְאלְנוּ וְאֲשֶׁר חָטְאָנוּ.

חָטְאָנוּ צוּרְנוּ, סֶלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ.

זָכְר-לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: וְזָכַרְתִּי אֵת בְּרִיתִי
 יַעֲקֹב, וְאֵת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר,
 וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. זָכְר-לָנוּ בְּרִית רֵאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ:

to grant her redemption from foes and evils. Israel is reassured that
 the captivity will end as soon as the penalty for sins will have been exacted.

ness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

O Lord, remember thy mercy and thy kindness; they are eternal.

Mind not our former iniquities; may thy compassion hasten to our aid, for we are brought very low.

O Lord, remember us and show favor to thy people; think of us and bring thy deliverance.

Remember the community thou didst win long ago, the people thou didst rescue to be thy very own, and Mount Zion where thou hast dwelt.

O Lord, remember the love of Jerusalem; never forget the love of Zion.

O Lord, remember the day of Jerusalem's fall against the Edomites, who shouted: "Destroy it, destroy it, to its very foundation!"

Thou wilt rise to have mercy on Zion; the time to favor her is now.

Remember Abraham, Isaac and Jacob, thy servants, to whom thou didst solemnly promise, saying to them: "I will make your descendants as countless as the stars in heaven; all this land of which I have spoken I will give to your descendants, that they shall possess it forever."

Remember thy servants Abraham, Isaac and Jacob; heed not the obstinacy of this people, nor their wickedness, nor their sin.

Reader and Congregation:

O do not punish us for the folly
 And for the sin that we have committed.
 We have sinned against thee, our God;
 Forgive us, O our Creator.

Remember in our favor thy covenant with our fathers, as thou didst promise: "I will remember my covenant with Jacob, Isaac and Abraham; also the land will I remember."¹

¹*Psalms* 25:6; 79:8; 106:4; 74:2; 137:7; 102:14; *Exodus* 32:13; *Deuteronomy* 9:27; *Numbers* 12:11; *Leviticus* 26:42.

וזכרתי להם ברית ראשונים, אשר הוצאתי אתם מארץ
 מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים, אני יי. עשה עמנו
 כמה שהבטחתנו: ואף גם זאת, בהיותם בארץ איביהם לא
 מאסתים ולא געלתים לכלתם, להפך בריתי אתם, כי אני
 יי אלהיהם. רחם עלינו ואל תשחיתנו, כמה שכתוב: כי אל
 רחום יי אלהיה, לא ירפה ולא ישחיתך, ולא ישבח את ברית
 אבותיך אשר נשבע להם. מול את לבבנו לאהבה וליראה
 את שמך, בכתוב בתורתך: ומל יי אלהיה את לבבך, ואת
 לבב זרעך, לאהבה את יי אלהיה בכל לבבך ובכל נפשך
 למען חייה. השב שבותנו ורחמנו כמה שכתוב: ושב יי אלהיה
 את שבותך ורחמך, ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצה
 יי אלהיה שמה. קבץ נדחנו, כמה שכתוב: אם יהיה נדחך
 בקצה השמים, משם יקבצך יי אלהיה, ומשם יקחה. המצא
 לנו בבקשתנו, כמה שכתוב: ובקשתם משם את יי אלהיה,
 ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך.

מחה פשעינו למענה, באשר אמרת: אנכי אנכי הוא מחה
 פשעיך למעני, וחטאתיך לא אזכר. מחה פשעינו כעב
 ובעגו, באשר אמרת: מחיתי כעב פשעיך, ובעגן חטאתיך,
 שובה אלי כי גאלתיך. הלבן חטאינו בשלג וכצמר, כמה
 שכתוב: לכו נא ונכחה, יאמר יי; אם יהיו חטאיכם בשנים,
 בשלג ילבינו; אם יאדימו בתולע, בצמר יהיו. זרוק עלינו

לבך has been explained to mean that the people, having taken
 the initiative in returning to God, will receive his support in attaining purifi-
 cation of the heart. Their eyes will be opened, and they will abandon the errors
 which corrupted their heart. Man's dual character, good and evil, will come to
 an end so that goodness alone will be his natural tendency.

Remember in our favor thy covenant with our ancestors, as thou didst promise: "In their favor I will remember my covenant with their ancestors whom I brought out of the land of Egypt, in the sight of all the nations, to be their God; I am the Lord."

Treat us as thou didst promise: "Even when they are in the land of their enemies, I will not spurn them, I will not abhor them, so as to destroy them and break my covenant with them; for I am the Lord their God."

Have mercy upon us and do not destroy us, as it is written: "The Lord your God is a merciful God; he will not fail you, he will not destroy you, he will not forget the covenant he made with your fathers."

Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart and the heart of your descendants to love the Lord your God with all your heart and soul, that you may live."

Restore us and have compassion on us, as it is written: "The Lord your God will restore you and have compassion upon you, gathering you again out of all the nations where the Lord your God has scattered you."

Gather our dispersed, as it is written: "Even if you are dispersed in the uttermost parts of the world, from there the Lord your God will gather and fetch you."

Be thou with us when we seek thee, as it is written: "If you seek the Lord your God, you shall find him when you seek him with all your heart and all your soul."

Blot out our transgressions for thy own sake, as thou didst promise: "It is I who blot out your transgressions, for my own sake; I will remember your sins no more."

Sweep aside our ill deeds like a mist, like a cloud, as thou didst promise: "I will sweep aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I will redeem you."

Make our sins as white as snow or wool, as it is written: "Come now, let us reason together, says the Lord; if your sins be like scarlet, they can become white as snow; if they be red like crimson, they can turn white as wool."¹

¹*Leviticus* 26:45. 44; *Deuteronomy* 4:31; 30:6, 3, 4; 4:29; *Isaiah* 43:25; 44:22: 1:18.

מִיָּמִים טְהוּרִים וְטַהַרְנוּ, כְּמָה שְׁכַתוּב: וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּמִים
טְהוּרִים וְטַהַרְתֶּם; מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר
אֶתְכֶם. כִּפּוּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהַרְנוּ, כְּמָה שְׁכַתוּב: כִּי
בַּיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטְּאוֹתֵיכֶם לִפְנֵי
יְיָ תִּטְהַרְנוּ. תְּבִיאֵנוּ אֶל הַר קָדְשְׁךָ, וְשִׁמְחָנוּ בְּבֵית תְּהַלְתֶּךָ,
כְּמָה שְׁכַתוּב: וְהִבִּיאֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי, וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית
תְּהַלְתִּי, עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי
בֵּית תְּהַלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים.

Reader and Congregation:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת תְּהַלְתָּנוּ.

הַשִּׁבְנוּ יְיָ אֱלֹהֵי וְנִשְׁוֹבָה, חֲדָשׁ יָמֵינוּ בְּקָדְשׁ.
אֲמַרְנוּ הַאֲזִינָה יְיָ, בִּינָה הִגִּינָנוּ. יְהִיו לְרָצוֹן אֲמַרֵי פִינוּ
וְהִגִּיזוּן לִבֵּנוּ לִפְנֵיךָ, יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.

אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלִּפְנֵיךָ, וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנּוּ.
אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקָנָה, בְּכָלוֹת כֹּחֵנוּ אֵל תַּעֲזָבֵנוּ.
אֵל תַּעֲזָבֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֵל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲשֵׂה עִרְיֵי אוֹת
לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׁוּ, כִּי אַתָּה יְיָ עֲזַרְתָּנוּ וְנִהַמְּתָנוּ.
כִּי לָךְ יְיָ הוֹחַלְנוּ, אַתָּה תַעֲנֵה, אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תַּעֲזָבֵנוּ וְאֵל תִּטְשֵׁנוּ, וְאֵל
תִּכְלִימֵנוּ וְאֵל תִּפְרַר בְּרִיתְךָ אֲתָנוּ. קָרְבָנוּ לְהוֹרְתְךָ, לְמַדְרֵנוּ
מִצֹּתִיךָ, הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ, הֵט לִבֵּנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וּמוֹל
אֶת לִבֵּנוּ לְאַהֲבָתְךָ, וְנִשׁוּב אֱלֵיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְלִמְעַן

שמע קולנו is taken from the daily *Shemoneh Esreh*; the remainder of this prayer is composed of verses from Lamentations 5:21; Psalms 5:2; 19:15; 51:13;

Cleanse us from all our impurities, as it is written: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."

Atone our sins on this day and purify us, as it is written: "On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."

Bring us to thy holy mountain and make us joyful in thy house of prayer, as it is written: "I will bring them to my holy mountain and make them joyful in my house of prayer; their offerings and sacrifices shall be accepted on my altar; my temple shall be called a house of prayer for all people."¹

Reader and Congregation:

Lord our God, hear our cry, spare us;
Have mercy and accept our prayer.

Turn us to thee, O Lord,
Renew our days as of old.

Give heed to our words, O Lord,
Consider thou our meditation.

May our words and our meditation
Please thee, O Lord, our Protector.

Cast us not away from thy presence,
And take not thy holy spirit from us.

Do not cast us off in our old age;
When our strength fails, forsake us not.

Forsake us not, Lord our God,
And keep not far away from us.

Show us a sign of favor despite our foes;
Thou, O Lord, hast helped and comforted us.

For thee, O Lord, we are waiting;
Thou wilt answer us, Lord our God.

Our God and God of our fathers, do not discard us in disgrace; do not break thy covenant with us. Bring us near to thy Torah; teach us thy commandments. Show us thy ways; devote our heart to revere thy name. Open our mind to loving thee, that we may return to thee sincerely and wholeheartedly. For the sake of thy

71:9; 38:22; 86:17; 38:16. The seven verses from the Psalms are phrased here in plural though originally they appear in the singular.

¹*Ezekiel 36:25; Leviticus 16:30; Isaiah 56:7.*

שְׁמַךְ הַגָּדוֹל תִּמְחַל וְתִסְלַח לְעוֹנְנוּ, בְּפִתּוֹב בְּדַבְרֵי קִדְשְׁךָ
לְמַעַן שְׁמַךְ יי, וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִי רַב הוּא.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפִרְר־לָנוּ.

אָנוּ בְּנֵיךָ, וְאַתָּה אֱבִינוּ.	אָנוּ בְּנֵיךָ, וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ;
אָנוּ קִדְלָךָ, וְאַתָּה חֵלְקֵנוּ.	אָנוּ עַבְדֶיךָ, וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ;
אָנוּ צֹאנְךָ, וְאַתָּה רוֹעֵנוּ.	אָנוּ גִחְלֹתְךָ, וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ;
אָנוּ פְעֻלֹתְךָ, וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ.	אָנוּ בְרַמְדֶיךָ, וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ;
אָנוּ סִגְלֹתְךָ, וְאַתָּה קְרוֹבֵנוּ.	אָנוּ רַעֲיֹתְךָ, וְאַתָּה רוֹדְנֵנוּ;
אָנוּ מְאִמֵיךָ, וְאַתָּה מְאִמֵי־רָנוּ.	אָנוּ עַמְּךָ, וְאַתָּה מְלַבְּנוּ;

Reader:

אָנוּ עֲזֵי פָנִים, וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן; אָנוּ קָשִׁי עֵרֶף וְאַתָּה אֲרֹךְ
אֶפְסִים. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן, וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים; אָנוּ יַמִּינוּ בְּצִל
עוֹבֵר, וְאַתָּה הוּא וְשִׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּבֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאַל תִּתְעַלֵּם
מִתְחַנְתָּנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֵרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ, יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ; אֲבָל
אֲנַחְנוּ חֲטָאנוּ.

Congregation and Reader:

אֲשַׁמְנוּ, בְּגַדְנוּ, גּוֹלְנוּ, דִּבְרָנוּ דְפִי; הִיעֵינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדוּנוּ,
חֲמֻסוֹ, טְפִלְנוּ שְׁקָר; יַעֲצָנוּ רָע, בּוֹבְנוּ, לְצָנוּ, מְרֹדְנוּ, נֶאֱצָנוּ;
סָרְרָנוּ, עֵינֵנוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ, קָשִׁינוּ עֵרֶף; רָשַׁעְנוּ, שִׁחַתְנוּ,
תַּעֲבָנוּ, תַּעֲוֵנוּ, תַּעֲתָנוּ.

אשנו, the confession is phrased in plural because it is made collectively by the whole community regarding itself responsible for many offenses that could have been prevented. It is recited repeatedly on the Day of Atonement to **make**

great name pardon our iniquities, as it is written in thy Holy Scriptures: "O Lord, for the sake of thy name pardon my iniquity, for it is great."¹

Our God and God of our fathers,
Forgive us, pardon us, clear us.

We are thy people, and thou art our God;
We are thy children, and thou art our Father.
We are thy servants, and thou art our Lord;
We are thy community, and thou art our Heritage
We are thy possession, and thou art our Destiny;
We are thy flock, and thou art our Shepherd.
We are thy vineyard, and thou art our Keeper;
We are thy work, and thou art our Creator.
We are thy faithful, and thou art our Beloved;
We are thy chosen, and thou art our Friend.
We are thy subjects, and thou art our King;
We are thy worshipers, and thou art our exalting One.

Reader:

We are insolent, but thou art gracious; we are obstinate, but thou art long-suffering; we are sinful, but thou art merciful. Our days are like a passing shadow, but thou art eternal and thy years are endless.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

Congregation and Reader:

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;
We have acted brazenly, viciously and fraudulently;
We have acted wilfully, scornfully and obstinately;
We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

us intensely aware of the need of a fuller mastery over our wandering impulses. Noteworthy are the numerous terms denoting sins committed with our tongue.

¹*Psalm 25:11.*

סָרְנוּ מִמְצוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה
צָדִיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאַנְחֵנוּ הִרְשָׁעְנוּ.
הִרְשָׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ, לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ. וְתָן בְּלִבְנוּ לְעֹזֹב הַרְףָּה
רָשָׁע וְחַיֵּשׁ לָנוּ יֵשַׁע, כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ: יֵעֹזֵב רָשָׁע
הַרְפוֹ, וְאִישׁ אָנוּן מִחֲשַׁבְתָּיו, וְיָשָׁב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ, וְאֶל אֱלֹהֵינוּ
כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹת.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח וּמַחַל לְעֹנֹוֹתֵינוּ בְּיוֹם
(הַשָּׁבֶת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מַחַח וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ
וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, וְכַף אֶת יִצְרָנוּ לְהִשְׁתַּעֲבֹד-לָךְ, וְהַכְנַע
עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֱלֹהֶיךָ, וְחַדֵּשׁ בְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פִּקְדֹתֶיךָ; וּמוֹל
אֶת לִבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרַתְךָ: וּמַל
יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ, וְאֶת לִבְבִּי וְרַעְיָךְ, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ.

הַזְדַּוּנוֹת וְהַשְּׁנִינּוֹת אַתָּה מְבִיר, הַרְצוֹן וְהָאָנָס, הַגְּלוּיִם
וְהַנְּסֻתָּרִים; לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
מָה חֲסִדְנוּ, מָה צְדִקְנוּ, מָה יִשְׁעֵנוּ, מָה כַּחַנוּ, מָה גְבוּרַתְנוּ.
מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל
הַגְּבוּרִים כְּאִין לְפָנֶיךָ, וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הִיוּ, וְחַכְמִים כְּכֹלֵי
מִדָּע, וְנְבוֹנִים כְּכֹלֵי הַשְּׂבִל, כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ, וַיְמִי
חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ; וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין כִּי הַכֹּל
הֶבֶל. מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה נֹסְפֵר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתָּרוֹת וְהַנְּגֻלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

is considered to be one of the sublimest expressions in our prayerbook. God's help is invoked in the struggle against man's lower impulses so as to force human passions into the service of goodness. Even the lower impulses can be employed in the service of God. They are evil only when they are misused.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

We have acted wickedly and transgressed, hence we have not been saved. O inspire us to abandon the path of evil, and hasten our salvation, as it is written by thy prophet: "Let the wicked man give up his ways, and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹

Our God and God of our fathers, forgive and pardon our iniquities (on this day of Sabbath and) on this Day of Atonement. Blot out and remove our transgressions and sins from thy sight. Bend our will to submit to thee; subdue our stubbornness, that we may turn back to thee; renew our conscience, that we may observe thy precepts. Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart, and the heart of your descendants, to love the Lord your God with all your heart and with all your soul, that you may live."²

Thou art aware of conscious and unconscious sins, whether committed willingly or forcibly, openly or secretly; they are thoroughly known to thee. What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath; man is not far above beast, for all is vanity.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

¹*Isaiah* 55:7. ²*Deuteronomy* 30:6.

Reader:

שְׁמָהּ מֵעוֹלָם עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע, שְׁנַעַתְנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדָנוּ
 לְפָנֶיךָ בְּתַפְלָה. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שְׂבִי פֶשַׁע, תִּמְחָח
 פֶּשַׁעֵינוּ מִנְּגַד עֵינֶיךָ.

אִתָּה יוֹדֵעַ רְצֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חַי. אִתָּה
 חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי כְּטוֹן, וּבּוֹחוֹן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר גַּעְלָם
 מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנְּגַד עֵינֶיךָ. וּבְכֹן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ,
 וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר-לָנוּ עַל כָּל פֶּשַׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרְצוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דַעַת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָר.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַדּוּי פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְנָה.

עוֹלָם conveys the idea expressed by Maimonides that the names of God occurring in the Bible are derived from his actions (*Guide* 1:61).

Reader:

O thou, who art ever forgiving transgression, heed our cry when we stand in prayer before thee. Pardon the transgression of the people who are turning from transgression; blot out our wrongs from before thy sight.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

דַּמְיוֹן includes the idea of defrauding a man in a transaction and that of wounding his feelings by unkind words. A wrong inflicted by means of words is worse than one inflicted in financial dealings. For example, one must not say to a penitent, "Remember your former deeds" (Baba Metsi'a 57b).

שחרית ליום כפור

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֶזֶק יָד,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֵלּוֹל הַשֵּׁם.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאָת שְׂפָתַיִם,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיַצַּר הָרֶע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֹדַעַיִם וּבְלֹא יוֹדַעַיִם.
וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שָׁחַר.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֶע.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׁא וּבְמִתָּן,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵבֶל וּבְמִשְׁתָּה.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁף וּבְמִרְבִּית,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׂפַתוֹתֵינוּ,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקוֹר עֵינַיִם.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.
וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוֹת עֵינַיִם.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech,
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility,
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

נשך and מרבית refer to Leviticus 25:36 ("If your brother becomes poor . . . you must sustain him; you shall take no interest from him in money or in kind").

רע צדית ill will towards a neighbor. צדיה signifies malicious intent (Numbers 35:20, 22).

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֵאשׁ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֲרָף.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלִים לְהַרְע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִבּוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שְׁוֹא,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חָנָם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת־יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַמְהוּן לִבָּב.
 וְעַל בָּלָם, אֵלּוּת סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחַל לָנוּ, בְּפָר־לָנוּ,
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם חֲטָאֵת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָן עוֹלָה וְיִזְרֵד.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אָשֶׁם וְדָאִי וְאָשֶׁם תְּלוּי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מִרְדּוֹת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מְלָקוֹת אַרְבָּעִים.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִיְתָה בִּידֵי שְׁמַיִם.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם פֶּרֶת וְעֲרִירֵי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין,
 סְקִילָה, שְׂרָפָה, הֶרֶג, וְחִנּוּק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא
 תַעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֵת
 הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ בְּכָר
 אֲמָרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם; וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ,
 לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וְיִדוּעִים, בְּדָבָר שְׁנֹאֲמַר: הַנִּסְתַּרְתָּ לִּי
 אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבָרֵי
 תְּמִירָה הַזֹּאת.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,

And for the sins requiring a sin-offering.

For the sins requiring varying offerings,

And for the sins requiring guilt-offerings.

For the sins requiring corporal punishment,

And for the sins requiring forty lashes.

For the sins requiring premature death,

And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹

על חטאים points to a period when sacrifices were still offered in the Temple. **עולה וזרד**, so called because the value of the required offering varied according to the means of the person presenting it. The expense was so small that poverty would not be a bar to any man's pardon; see Leviticus 5:11.

¹*Deuteronomy* 29:28.

וְנָרַד עֲבָדָי אָמַר לְפָנָי: שְׂנֵאוֹת מִי יָבִין, מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי.
 נִקְנִי יי אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ, וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טְמֵאוֹתֵינוּ, וְזָרוּק
 עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ, כַּכְּתוּב עַל יַד נְבִיאָה: וְזָרַקְתִּי
 עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֶתֶם; מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל
 גִּלְוֵיכֶם אֲטַהֵר אֹתְכֶם.

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב; שׁוּבוּ שׁוֹכְבִים, שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה לֹא
 יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, כַּכְּתוּב עַל יַד נְבִיאָה: שׁוּבָה
 יִשְׂרָאֵל עַד יי אֱלֹהֶיךָ, כִּי כִשְׁלֹת בַּעֲוֹנֶךָ. וַנֹּאמֶר: קָחוּ עִמָּכֶם
 דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֵל יי, אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשְׂא עֹן, וְקַח טוֹב,
 וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ.

וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שָׁבִים, וְעַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֹאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ
 וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת לָךְ.

וּמֵאַהֲבַתְךָ יי אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבַתְךָ אֶת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּמִחַמְלַתְךָ
 מִלְּבָנוּ שְׁחַמְלַתְךָ עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ, נָתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת יוֹם
 (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לְקַדְשָׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה
 לְמַחֲיִלַת חַטָּא, וְלִסְלִיחַת עֹן וְלִכְפָּרַת פֶּשַׁע.

יוֹם אֲשֶׁר אֲשַׁמְנֵה יִצְלַל וַיִּסְגֵּר, הַיּוֹם תִּסְלַח לְכָל עֲדַת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגֵּר, כַּכְּתוּב בְּתוֹרַתְךָ: וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכֶם, כִּי לְכָל הַעָם בִּשְׁנֵנָה.
 יוֹם בְּגִדְנוּ תִשְׂא וְתִסְלַח, הַיּוֹם שָׁמָּה יֵאֱמָן אֵל טוֹב וְסִלַּח,
 כַּכְּתוּב בְּדַבְּרֵי קְדְשְׁךָ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חַסֵּד
 לְכָל קְרֵאֶיךָ.

יוֹם נַעֲלָנוּ חֲקִיךָ שֶׁבַח וְעִזּוּב, הַיּוֹם רַחֲמֵנוּ וְנָשׁוּב, וְדַרְךְ
 רָשָׁע וְעִזּוּב, כַּכְּתוּב עַל יַד נְבִיאָה: יַעֲזוּב רָשָׁע דַּרְכּוֹ, וְאִישׁ

David thy servant said to thee: "Who can discern his own errors? Of unconscious faults hold me guiltless."¹ Lord our God, hold us guiltless of all our transgressions and purify us, as it is written by thy prophet: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."²

Fear not, O Jacob; return, you backsliders; return, O Israel! The Guardian of Israel neither slumbers nor sleeps, as it is written by thy prophet: "Come back to the Lord your God, O Israel, for your guilt has made you fall. Take words and return to the Lord; say to him: Forgive all iniquity, and accept what is good; instead of bullocks, we will offer the prayer of our lips."³

Thou, Merciful One, dost receive those who repent; thou didst promise us in days of old concerning repentance, and because we repent we hopefully look to thee.

It was because thou, Lord our God, didst love thy people Israel—because thou, our King, didst show mercy to thy people of the covenant—that thou, Lord our God, didst grant us this (Sabbath for holiness and rest and this) Day of Atonement for pardon of sin, forgiveness of iniquity and atonement of transgression.

On this day, when our sins are cast into the deep waters, thou wilt forgive all the people of Israel, including the stranger who resides among them, as it is written in thy Torah: "The whole community of Israel shall be forgiven, including the stranger who resides among them, for all the people have acted unwittingly."⁴

On this day, when thou dost pardon and forgive our faithlessness, let thy renown be established, thou beneficent and forgiving God, as it is written in thy Holy Scriptures: "Thou, O Lord, art good and forgiving, abounding in kindness to all who call upon thee."⁵

On this day, ignore thou our flouting of thy laws; have mercy on us, so that we may repent and abandon the evil path, as it is written by thy prophet: "Let the wicked man give up his ways,

¹*Psalm* 19:13; *Ezekiel* 36:25. ²*Hosea*. 14:2-3. ³*Numbers* 15:26. ⁴*Psalm* 86:5.

אָנוּ מִחֲשׁוֹבוֹתַי, וְיָשׁוּב אֵל יי וּיִרְחַמְהוּ, וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי
יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ.

יּוֹם דְּפִנְנוּ אָנָּה שָׂא נָא, הַיּוֹם קָשׁוּב תַּחֲנוּנֵינוּ וּבַתְּחִנּוּן
סִלַּח נָא, בְּפָתוּב בְּתוֹרְתְךָ: סִלַּח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה כַּנְּדָל
חֲסִדְךָ, וּבְאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לָעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהַה. וְשֵׁם
נֹאמֵר: וַיֹּאמֶר יי סִלַּחְתִּי כַּדְבָרְךָ.

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַמִּצָּא לָנוּ,
מוֹחֵל וְסוֹלַח סִלַּח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ.

יּוֹם חֲנֻנְךָ עָנוּ בַּעֲדֵנוּ תִּזְכּוֹר, הַיּוֹם סִלַּח לְעוֹנֵינוּ, וְחַטָּא
אֵל תִּזְכּוֹר, בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קְדְשֶׁךָ: אֵל תִּזְכֹּר-לָנוּ עֲוֹנוֹת
רִאשׁוֹנִים, מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דָלוּנוּ מְאֹד.

יּוֹם שְׁעוֹתֵנוּ יִבְקֹשׁ וַאֲיוֹ, הַיּוֹם נֹאם הָקָם יִבְקֹשׁ עוֹן וַאֲיוֹ,
בְּפָתוּב עַל יַד גְּבִיאֶיךָ: בְּיָמִים הָהֵם וּבַעֲת הַהִיא, נֹאם יי,
יִבְקֹשׁ אֶת עוֹן יִשְׂרָאֵל וַאֲיוֹנוּ, וְאֵת חַטָּאת יְהוּדָה וְלֹא
תִּמְצָאנָהּ, כִּי אֶסְלַח לְאֲשֶׁר אֲשָׂאִיר.

יּוֹם יִדְרָשׁוּךָ מִצְרַף וּמִטְהַר, הַיּוֹם מִכָּל חַטָּאתֵינוּ אוֹתָנוּ
תְּטַהַר, בְּפָתוּב בְּתוֹרְתְךָ: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר
אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יי תְּטַהֲרוּ.

יּוֹם כָּל תְּשֵׂא עוֹן בְּתַחֲנוּן אֲבִטָּה, הַיּוֹם לְשׁוּעַתָּנוּ אָנוּ
הַטָּה, בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קְדְשֶׁךָ: הַטָּה אֱלֹהֵי אֲזוּנָה וְשִׁמְעָה, פִּקַּח
עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמֵתֵינוּ, וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ; כִּי
לֹא עַל צַדִּיקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל
רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. אֲדֹנָי שְׁמַעְתָּה, אֲדֹנָי סִלַּחְתָּה, אֲדֹנָי הַקְּשִׁיבָה,
וַעֲשֵׂה אֵל תְּאַחֵר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ
תַּעַל עִמָּךָ.

and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹

On this day, O pardon our faults; hearken to our supplications, and forgive us, as it is written in thy Torah: "Pardon the sin of this people, according to thy great kindness, even as thou hast forgiven this people ever since they left Egypt. And the Lord said: I pardon them as you have asked."²

For the sake of thy glorious name, be with us;
O thou who dost pardon, forgive for thy name's sake.

On this day, remember the humblest man Moses who prayed to thee for us; O forgive our iniquities and mind them not, as it is written in thy Holy Scriptures: "O mind not our former iniquities, may thy compassion hasten to our aid, for we are brought very low."³

On this day, let no error be discovered in our midst; O fulfill thy promise, "Israel's guilt shall not be found when searched," as it is written by thy prophet: "In those days and at that time, says the Lord, no guilt in Israel shall be discovered, nor any sin detected within Judah; for I will pardon those whom I leave as a remnant."⁴

On this day, when we seek thee to purify us, cleanse us from all our sins, as it is written in thy Torah: "On this day shall atonement be made for you, to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."⁵

On this day, when thou dost forgive all iniquity, pray incline thy ear to our cry, as it is written in thy Holy Scriptures: "Incline thy ear, O God, and hear; open thy eyes and see our ruins, and the city which bears thy name; for it is not because of our own righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive; O Lord, listen and take action; do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name."⁶

¹Isaiah 55:7. ²Numbers 14:19-20. ³Psalms 79:8. ⁴Jeremiah 50:20.
⁵Leviticus 16:30. ⁶Daniel 9:18-19.

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֵךְ הַמָּצֵא לָנוּ;
 שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, שְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמוּךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.

Congregation:

מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.
 מִי אֵל בְּמוֹךְ.

Reader:

אֶהְלֵךְ בְּקוֹל רֶם, מִגֵּן אֲבָרָהֶם,
 בְּיָדְךָ מִמֵּתִים, מִחַיֵּה הַמֵּתִים,
 גִּדְלֵךְ אֲדָרָשׁ, הַמְלֵךְ הַקָּדוֹשׁ,
 הַדּוֹרֵשׁ אִמְרֵי רַעַת, חוֹנֵן הַרְעֵת,
 הַאֹמֵר שׁוֹבָה, הַרוֹצֵה בְּתַשׁוּבָה,
 וּמוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, הַמְרַבֵּה לְסִלּוֹחַ,
 קוֹל רִנָּה וְתוֹדוֹת, הַטּוֹב לֵךְ לְהוֹדוֹת,
 רַם בְּרֹךְ קֹהֵל הַמוֹנֵי, יְבָרְכֵךְ יְיָ,
 שְׁכִינְתֵךְ שְׁלוֹם, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם,
 תָּבֵא בְּרַכָּה אֵלֵיכֶם, וְנֹאמֵר תְּפִלָּה עֲלֵיכֶם,

תַּעֲבוּר עַל פֶּשַׁע לְעַם שְׁבִי פֶשַׁע, כַּפְתּוֹב עַל יַד נְבִיאֶךָ:
 מִי אֵל בְּמוֹךְ, נִשְׂא עוֹן וְעִבֵּר עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ; לֹא
 הַחֲזִיק לְעַד אַפּוֹ, כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ, יַכְבּוֹשׁ
 עֲוֹנוֹתֵינוּ; וְתִשְׁלַיֵךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאת עֲמֹךְ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַיֵךְ בְּמַקּוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ, וְלֹא
 יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם. תַּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם,
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְוֹתֵינוּ מִיְמֵי קָדָם.

אהללך, an alphabetical acrostic by Rabbi Elazar ha-Kallir, embodies the benedictions of the *Amidah*. The intermediate stanzas, alluding to the intermediate benedictions of the weekday *Amidah* have been omitted.

For the sake of thy glorious name, be with us;
Hearken to our prayer for the sake of thy name.

Responsively

O God, who is like thee?

Shield of Abraham, I praise thee with lifted voice.

O God, who is like thee?

Reviver of the dead, mankind is in thy hand.

O God, who is like thee?

Holy King, I will be in quest of thy greatness.

O God, who is like thee?

Giver of knowledge, thou dost seek words of knowledge.

O God, who is like thee?

Delighting in repentance, thou dost say: "Repent."

O God, who is like thee?

Ever forgiving, thou dost pardon and forgive.

O God, who is like thee?

Beneficent One, thanksgiving belongs to thee.

O God, who is like thee?

Exalted Lord, bless thou this whole congregation.

O God, who is like thee?

Author of peace, thy divine presence stands for peace.

O God, who is like thee?

We pray for all of you, may blessings come to you.

O God, who is like thee?

Mayest thou pass over the transgression of a people that turns from transgression, as it is written by thy prophet: "Who is a God like thee? Thou dost forgive and pass over transgression of the remnant of thy people. Thou dost not retain thy anger forever, for thou delightest in kindness. Thou wilt again show us mercy and subdue our iniquities; thou wilt cast all our sins into the depths of the sea."¹ Mayest thou cast all the sins of thy people, the house of Israel, into a place where they shall never be remembered nor recalled to mind. "Thou wilt show kindness to Jacob and mercy to Abraham, as thou didst promise our fathers in days of old."²

^{1,2}*Micah* 7:18-20.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לְעֹונֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשְּׁבֹת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה. מְחַה וְהֵעֵבֶר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
מִנְּגֵד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר: אָנֹכִי וְאַנְכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי,
וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. וַיֹּאמֶר: מְחִיתִי כָעֵב פְּשָׁעֶיךָ, וְכַעֲנֹן
חַטָּאתֶיךָ; שׁוּבָה אֵלַי כִּי נִאֲלָתֶיךָ. וַיֹּאמֶר: כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִשְׁתַּהֲרוּ.
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצָה בְמִנְחֹתֶינִי) קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שְׂבַעֲנוּ מִטּוֹבָךָ וְשִׂמְחָנוּ בִישׁוּעָתֶךָ.
(וְהִנְחִילֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שְׁבֹת קִדְשֶׁךָ, וַיְנַוְחוּ
בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֹךָ.) וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, כִּי
אַתָּה סֹלְחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר,
וּמִבְּלַעֲגֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מִזְחַל וְסוֹלַח אֲלָא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, מִלֶּךְ מִזְחַל וְסוֹלַח לְעֹונֹתֵינוּ וְלַעֲנוֹת עִמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
מִקִּדְשׁ (הַשְּׁבֹת ו) יִשְׂרָאֵל יוֹם הַכַּפָּרִים.

רְצָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְחַפְלָתָם; וְהָשִׁב אֶת
הָעֲבוֹדָה לְדָבִיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְחַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן, וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ.
וְחַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבָךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
הַמְחַזֵּיר שְׁבִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

רצה, as well as שים שלום and מודים, was daily recited by the priests in the Temple. However, the phrase "restore the worship to thy sanctuary" could not be used when the Temple was still in existence.

וְחַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבָךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים may well be interpreted to mean *their fervent prayer accept thou graciously*, so that the words באהבה and בְּרִצּוֹן no longer

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."¹

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

appear as awkwardly separated adverbs modifying the verb *תקבל*. The phrase *תפלתם באהבה* is thus the equivalent of *האמרה באהבה*.

¹*Isaiah 43:25; 44:22; Leviticus 16:30.*

Congregation:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ וְאֵלֵינוּ
 אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר,
 יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
 בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שְׁהַחֲיוֹתֵנוּ
 וְקִיּוּמֵנוּ. כֵּן תַּחֲנֵנוּ וְתִקְיָמֵנוּ,
 וְהַאֲסוּךְ גְּלוּתֵנוּ לְחֻצְרוֹת
 קִדְשֶׁךָ לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבָּב
 שְׁלֵם, עַל שְׂאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
 בְּרוּךְ אַתְּ הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ וְאֵלֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מְגִן
 יִשְׁעֵנוּ אֵתָהּ הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
 נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
 נְסִיךְ שְׁבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
 נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכָל
 עֵת, עָרַב וּבָקֵר וּצְהָרִים.
 הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ,
 מֵעוֹלָם קִיּוּנוֹ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ, מִלְּפָנֶיךָ תָּמוּד לְעוֹלָם
 וָעֶד.

Congregation and Reader:

אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ פִּעְסֶךָ, וְגִלְהַר דָּבָר
 וְחֶרֶב, וְרָעַב וְשָׂבִי, וּמִשְׁחִית וְעוֹן, וּשְׂמֵד וּמִגְפָּה, וּפְגַע רַע
 וְכָל מַחְלָה, וְכָל תְּקֵלָה וְכָל קִמְטָה, וְכָל מִיּוֹן פְּרַעְנִיּוֹת, וְכָל
 גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאֵת חַנָּם, מֵעַלְיָנוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
 וּבַחֲזוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמְתָּ, הָאֵל,
 יִשְׁעֵתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וְלָךְ נִאֲה
 לְהוֹדוֹת.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

Congregation:

We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Congregation and Reader:

Our Father, our King, remember thy compassion and suppress thy anger; end all pestilence and war, famine and plundering, destruction and iniquity, bloodshed and plague, affliction and disease, offense and strife, all varied calamities, every evil decree and groundless hatred, for us and all thy people of the covenant.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

מוֹדִים דְּרַבָּנָא, recited by the Congregation in an undertone while the Reader repeats aloud the adjacent benediction, is a composite of several phrases suggested by a number of talmudic rabbis (Sotah 40a).

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּהּ הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן וּבְנָיו,
פְּתָנִים עִם קְדוּשָׁה, כְּאֲמֹרֶ: יְבָרְכֶה יי וַיִּשְׁמְרֶה. יָאֵר יי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֶּה. יִשָּׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם.

שִׁים שָׁלוֹם, שׁוּבָה וּבִרְכָה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ כְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנִיָּה;
כִּי בְאוֹר פְּנִיָּה נִתְּתָ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת הַסֵּד,
וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְשׁוּב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ
אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ.

Congregation and Reader:

בְּסִפְר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשָׁלוֹם וּפְרִיָסָה שׁוּבָה, נִזְכֵּר וְנִפְתַּח
לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים שׁוּבִים וּלְשָׁלוֹם.
בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם.

The ark is opened.

On Sabbath omit:

אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, אִין לָנוּ מַלְךְ אֵלֵא אַתָּה.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, חֲדַשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה שׁוּבָה.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, בְּטַל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, בְּטַל מִחֻשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, הִפְר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, כִּלְה כָּל צָר וּמִשְׁטִין מֵעָלֵינוּ.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, סְתוּם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ וּמִקְטָרְגֵינוּ.
אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ, כִּלְה רָבֵר וְחָרֵב וְרָעַב, וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית
וְעֵז וְשִׁמְד, מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.

Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, as it is said: "May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and grant you peace."

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

Congregation and Reader:

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

The ark is opened.

On Sabbath omit:

Our Father, our King, we have sinned before thee.

Our Father, our King, we have no king except thee.

Our Father, our King, deal with us kindly for the sake
of thy name.

Our Father, our King, renew for us a good year.

Our Father, our King, abolish all evil decrees against us.

Our Father, our King, annul the plans of our enemies.

Our Father, our King, frustrate the counsel of our foes.

Our Father, our King, rid us of every oppressor and adversary.

Our Father, our King, close the mouths of our adversaries
and accusers.

Our Father, our King, remove pestilence, sword, famine, captivity,
destruction, iniquity and persecution from thy people of
the covenant.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, מְנַע מִגּוֹפָה מִנְחַלְתָּהּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, סָלַח וּמַחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, מָחָה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, מְחוּק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, הַחֲזִירְנוּ בְּחִשּׁוֹבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, קַרְע רַע גֹּזֵר דִּינֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, זְכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִינְסָה וּכְלָלָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּת.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, הַצְּמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֹב.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחָהּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, מִלֵּא יִדְּיֵנוּ מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, מִלֵּא אֲסָמִינוּ שְׂבָע.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, נָא אַל תִּשְׁבְּנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ, חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְּנוּ.

- Our Father, our King, keep the plague back from thy heritage.
- Our Father, our King, forgive and pardon all our sins.
- Our Father, our King, blot out and remove our transgressions and sins from thy sight.
- Our Father, our King, cancel in thy abundant mercy all the records of our sins.
- Our Father, our King, bring us back in perfect repentance to thee.
- Our Father, our King, send a perfect healing to the sick among thy people.
- Our Father, our King, tear up the evil sentence decreed against us.
- Our Father, our King, remember us favorably.
- Our Father, our King, inscribe us in the book of a happy life.
- Our Father, our King, inscribe us in the book of redemption and salvation.
- Our Father, our King, inscribe us in the book of maintenance and sustenance.
- Our Father, our King, inscribe us in the book of merit.
- Our Father, our King, inscribe us in the book of pardon and forgiveness.
- Our Father, our King, cause our salvation soon to flourish.
- Our Father, our King, raise the strength of Israel thy people.
- Our Father, our King, raise the strength of thy anointed one.
- Our Father, our King, fill our hands with thy blessings.
- Our Father, our King, fill our storehouses with plenty.
- Our Father, our King, hear our voice, spare us and have mercy on us.
- Our Father, our King, receive our prayer with mercy and favor.
- Our Father, our King, open the gates of heaven to our prayer.
- Our Father, our King, dismiss us not empty-handed from thy presence.
- Our Father, our King, remember that we are but dust.
- Our Father, our King, may this hour be an hour of mercy and a time of grace with thee.
- Our Father, our King, have compassion on us, on our children and our infants.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשְׁךָ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדְךָ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמָּוִם עַל קְדוּשַׁת שְׁמֹךְךָ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, נְקוּם נְקַמַת דָּם עַבְדְּךָ הַשְּׂפוּדָה.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ הַגָּדוֹל הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא

שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו, חַנּוּנוּ וְעַנּוּנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים; עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה

וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

The ark is closed.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֹה רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדַּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֹה דְקִדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אַבּוּהוֹן
דִּי בְשְׁמַיָּא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slain for thy holy name.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slaughtered for proclaiming thy Oneness.

Our Father, our King, act for the sake of those who went through fire and water for the sanctification of thy name.

Our Father, our King, avenge the spilt blood of thy servants.

Our Father, our King, do it for thy sake, if not for ours.

Our Father, our King, do it for thy sake and save us.

Our Father, our King, do it for the sake of thy abundant mercy.

Our Father, our King, do it for the sake of thy great, mighty and revered name by which we are called.

Our Father, our King, be gracious to us and answer us, though we have no merits; deal charitably and kindly with us and save us.

The ark is closed.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

קריאת התורה ליום כפור

Congregation and Reader:

אין כְּמוֹד בְּאֵלֵהִים, אֲדַנִּי, וְאִין כְּמַעֲשֵׂיָהּ. מִלְכוּתָהּ מִלְכוּת
כָּל עֲלָמִים, וּמְשַׁלְתָּהּ בְּכָל דָּר וְדָר. יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי מְלֵךְ, יי
יְמֵלֵךְ לְעֵלָם וָעַד. יי עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.
אב הַרְחֵמִים, הִיטִיבָהּ בְּרַצוֹנָה אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת
יְרוּשָׁלָּיִם. כִּי בָהּ לְבַד בְּטַחְנוּ, מְלֵךְ אֵל רַם וְנִשְׂא, אֲדוֹן
עוֹלָמִים.

The ark is opened.

Reader and Congregation:

וַיְהִי בְנִסְעֵה הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יי, וַיַּפְצוּ אִיִּבְיָהּ.
וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיָּה מִפְּנֵיָהּ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וְדַבֵּר יי
מִיְרוּשָׁלָּיִם. בְּרוּךְ שֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

On Sabbath omit:

יְיָ, יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרְךָ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצְר
חֶסֶד לְאֱלֹפִים, נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה, וְנִקְהָה.

קריאת התורה, the public reading from the Torah at the synagogue, has been one of the most powerful factors of education. Formerly, the reading was accompanied by interpretation so that the Torah became the property of all Israel. Josephus, writing in the first century, says that Moses "showed the Torah to be the best and the most necessary means of instruction by enjoining the people to assemble not once or twice or frequently, but every week while abstaining from all other work, in order to hear the Torah and learn it in a thorough manner—a thing which all other lawgivers seem to have neglected." The custom of reading from the Torah on Sabbath afternoon, when people have leisure, and on Mondays and Thursdays, the market days in early times, is attributed to Ezra the Scribe who organized Jewish life in Palestine after Israel's return from the Babylonian Captivity.

TORAH READING FOR YOM KIPPUR

Congregation and Reader:

There is no God like thee, O Lord, and there are no deeds like thine. Thy kingdom is an everlasting kingdom; thy dominion endures through all generations. The Lord is King; the Lord was King; the Lord shall be King forever and ever. The Lord will give strength to his people; the Lord will bless his people with peace.¹

Merciful Father, may it be thy will to favor Zion with thy goodness; mayest thou rebuild the walls of Jerusalem. Truly, in thee alone we trust, high and exalted King and God, eternal Lord.

The ark is opened.

Reader and Congregation:

And it came to pass, whenever the ark started, Moses would say: "Arise, O Lord, and let thy enemies be scattered; let those who hate thee flee before thee."² Truly, out of Zion shall come forth Torah, and the word of the Lord out of Jerusalem.³

Blessed be he who in holiness gave the Torah to his people Israel.

On Sabbath omit:

(The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth. He keeps kindness to the thousandth generation, forgiving iniquity and transgression and sin, and acquitting the penitent.⁴

At one time it was the practice in Palestine to read the Torah in triennial cycles; the Torah was thus divided into about one hundred and seventy-five weekly portions. The universal custom today is to complete the reading of the Torah each year and to divide the Torah into fifty-four larger portions. Since, however, the ordinary year does not contain fifty-four Sabbaths it was found necessary, in order to complete the annual cycle, to have two portions read on some Sabbaths. Festivals frequently coincide with Sabbaths, in which case not the portion of the week but one which has some bearing on the festival is read.

¹Psalms 86:8; 145:13; 29:11. ²Numbers 10:35. ³Isaiah 2:3. ⁴Exodus 34:6-7.

רבון העולם, מלא משאלותינו לטובה, והפק רצוננו ותן לנו שאלתנו, ומחל על כל עונותינו ועל כל עונות אנשי קהילתנו מחילה בתסוד, מחילה ברחמים. וטהרנו מחטאינו ומעונותינו ומפשעינו; וזכרנו בזכרון טוב לפניך, ופקרנו בפקדת ישועה ורחמים. וזכרנו לחיים טובים וארפים ולשלום, ופרנסה וכלכלה. ותן לנו לחם לאכול ובגד ללבוש, ועשר וכבוד וארך ימים, להגות בתורתך ולקיים מצותיך; ושכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיך. ושלח רפואה לכל מאוביני, ותברך את כל מעשה ידינו. ותגזור עלינו נזרות טובות ישועות ונחמות, ותבטל מעלינו כל נזרות קשות. ותטהר לב המלכות ויועציה ושריה עלינו לטובה. אמן, וכן יהי רצון.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי, צורי וגואלי.
ואני תפילתי לך, יי, עת רצון; אלהים, ברב־חסדך, עני
באמת ישעך.)

זוהר, ויקהל

ברוך שמה דמרא עלמא, בריך בתרך ואתרך. יהא רעוּתך עם עמך ישראל לעלם, ופרקו ימינה אחוי לעמך בבית מקדשך; ולאמטוּיא לנא משוב נהורך, ולקבל צלותא ברחמין. יהא רענא בקדמך, דתוריך לן חיון בטיבותא; ולקוּא אנא פקידא בגו צדיקיא, למרחם עלי ולמנטר יתי נית כל די לי ודי לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרגס

ברוך שמה is taken from the *Zohar*, the fundamental book of *Kabbalah*, which was first made known in the thirteenth century and ascribed to Rabbi

Lord of the universe, fulfill our petitions for happiness; grant our request and graciously pardon all our iniquities, all the iniquities of our families. Cleanse us from our sins and transgressions; remember us generously; be mindful of us and mercifully save us. Remember us for a long and happy life of peace and well-being; give us food to eat and clothes to wear, wealth and length of days, to meditate in thy Torah and to perform its precepts; endow us with intelligence to understand its deep mysteries. O send healing for all our sorrows and bless all our work. Ordain for us good laws of deliverance and comfort, and abolish all evil decrees against us. Inspire the leaders of our government to be good to us. Amen, may this be thy will.

May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.

I offer my prayer to thee, O Lord, at a time of grace. O God, in thy abundant kindness, answer me with thy saving truth.)¹

Zohar, Wayyakhel

Blessed be the name of the Lord of the universe! Blessed be thy crown and thy dominion. May thy good will ever abide with thy people Israel. Reveal thy saving power to thy people in thy sanctuary; bestow on us the good gift of thy light, and accept our prayer in mercy. May it be thy will to prolong our life in happiness.

Let me also be counted among the righteous, so that thou mayest have compassion on me and shelter me and mine and all that belong to thy people Israel. Thou art he who nourishes and

Simeon ben Yohai of the second century. The term בר אלהין ("angel") is found in Daniel 3:25.

¹ *Psalms* 19:15; 69:14.

לְכָלְא; אַנְתָּ הוּא שְׁלִיט עַל כָּלְא; אַנְתָּ הוּא דְשְׁלִיט עַל
 מַלְכֵינָא, וּמַלְכוּתָא דִּיקְדָּהּ הִיא. אַנְא עֲבָדָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְסִגְדָנָא בְּמַה וּמְקַמָּא דִּיקְר אֹרִייתָהּ בְּכָל עֵדָן וְעֵדָן.
 לָא עַל אַנְשׁ רְחֻצְנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלֹהִין סְמִכְנָא, אֲלָא
 בְּאֱלֹהָא דְשְׁמַיָּא, דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאֹרִייתָהּ קְשׁוּט,
 וּנְבִיאֹהִי קְשׁוּט, וּמְסִנָּא לְמַעְבַּד טְבִינָן וּקְשׁוּט. בְּה אַנְא רְחֻץ,
 וְלִשְׁמַה קְדִישָׁא נְקִירָא אַנְא אָמַר תְּשַׁבְּחֵן. יְהֵא רַעְוָא קְרַמְדָּה,
 דְתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֹרִייתָא, Reader וְתִשְׁלַם מְשַׁאֲלִין דְלְבָאֵי,
 וְלָבָא דְכָל עַמְדָּה יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם.

Reader and Congregation:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

Reader and Congregation:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ, גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ.

Reader:

גְּדִלוֹ לֵי אֲתֵי, וְנִרְוִמָה שְׁמוֹ יַחְדָּן.

Congregation:

לָדָּהּ יְיָ הַגְּדֵלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד, בִּי כָל
 בְּשָׁמַיִם וּבְאָרְצָא; לָדָּהּ, יְיָ, הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֹאשׁ.
 רִוְמָמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַדָּם רְגֵלֵינוּ, קְדוֹשׁ הוּא. רִוְמָמוֹ
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדִישׁוֹ, בִּי קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
 עַל הַכֹּל יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ, וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר, וְיִתְרוֹמַם
 וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מְלֶכֶה מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

לדָּהּ is quoted in the Talmud (Sofrim 14:12) with some variations. The phraseology in this passage bears a striking resemblance to that of the Kaddish, which is written in Aramaic.

sustains all; thou art he who rules over all; thou art he who rules over kings, for dominion is thine. I am the servant of the Holy One, blessed be he, before whom and before whose glorious Torah I bow at all times. Not in man do I put my trust, nor do I rely on any angel, but only in the God of heaven who is the God of truth, whose Torah is truth and whose Prophets are truth, and who performs many deeds of goodness and truth. In him I put my trust, and to his holy and glorious name I utter praises. May it be thy will to open my heart to thy Torah, and to fulfill the wishes of my heart and of the heart of all thy people Israel for happiness, life and peace.

Reader and Congregation:

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.¹

Reader and Congregation:

One is our God; great is our Lord; holy and revered is his name.

Reader:

Exalt the Lord with me, and let us extol his name together.²

Congregation:

Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and the victory and the majesty; for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all.³ Exalt the Lord our God, and worship at his footstool; holy is he. Exalt the Lord our God, and worship at his holy mountain, for holy is the Lord our God.⁴

Magnified and hallowed, praised and glorified, exalted and extolled above all be the name of the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, in the worlds which he has created—

¹Deuteronomy 6:4. ²Psalms 34:4. ³I Chronicles 29:11. ⁴Psalms 99:5, 9.

בְּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, בְּרִצּוֹנוֹ וּבְרִצּוֹן
 יִרְאִיו, וּבְרִצּוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. צוּר הָעוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל
 הַבְּרִיּוֹת, אֱלֹהֵי כָּל הַנְּפֹשׁוֹת, הַיּוֹשֵׁב בְּמִרְחַבֵי מְרוֹם, הַשּׁוֹכֵן
 בְּשָׁמַי שָׁמַי קָדָם; קִדְּשָׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת, וּקְדָשָׁתוֹ עַל כֶּסֶף
 הַכְּבוֹד. וּבָבֶן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְדָּה בָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְעֵינֵי כָּל חַי.
 וְנֹאמֶר לְפָנָיו שִׁיר חֲדָשׁ, בְּכַתּוּב: שִׁירוּ לְאֱלֹהִים, זָמְרוּ שְׁמוֹ,
 סִלּוּ לָרֶכֶב בְּעֶרְבוֹת, בִּידָה שְׁמוֹ, וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וְנִרְאֶהוּ עֵין
 בְּעֵין בְּשׁוֹבוֹ אֶל נְהוּהוֹ, בְּכַתּוּב: כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוֹב יְיָ צִיּוֹן.
 וְנֹאמֶר: וְנִגְלָה כְבוֹד יְיָ, וְרָאוּ כָּל בָּשָׂר יַחְדָּו, כִּי פִי יְיָ דִבֶּר.

Reader:

אֵב הַרְחָמִים, הוּא יְרַחֵם עִם עֲמוּסִים, וַיִּזְכֹּר בְּרִית
 אִיתָנִים, וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הָרָעוֹת, וַיַּגְעֵר בְּיַצָּר הָרָע
 מִן הַנְּשֹׂאִים, וַיַּחַן אוֹתָנוּ לְפִלִּיטַת עוֹלָמִים, וַיִּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ
 בְּמִדָּה טוֹבָה, יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

וַיַּעֲזֹר וַיַּגֵּן וַיּוֹשִׁיעַ לְכָל הַחֹסִים בּוֹ, וְנֹאמֶר אָמֵן. הַכֹּל הָבִי
 גְּדֹל לְאֱלֹהֵינוּ, וְחַנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן, קָרֵב; יַעֲמֹד (פְּלוֹנִי
 בֶן פְּלוֹנִי) הַכֹּהֵן. בְּרוּךְ שֶׁנִּתְּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְּשָׁתוֹ.

Congregation and Reader:

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

עמוסים and *נשאים* are words borrowed from Isaiah 46:3, where "all who are left of Israel's household" are described as having been "carried" and sustained by God since ever they were born. *איתנים* is figuratively applied to the patriarchs of Israel who, according to the Talmud (Rosh Hashanah 11a), were called *איני עולם* ("the mighty of the world").

this world and the world to come—in accordance with his desire and the desire of those who revere him, and of all the house of Israel. He is the eternal Stronghold, the Lord of all creatures, the God of all souls, who dwells in the wide extended heights, who inhabits the ancient high heavens; whose holiness is above the celestial beings and above the throne of glory. Now, thy name, Lord our God, shall be sanctified among us in the sight of all the living. Let us sing a new song before him, as it is written: “Sing to God, praise his name; extol him who is above the heavens, whose name is Lord, and exult before him.”¹ May we see him eye to eye when he returns to his abode, as it is written: “For they shall see eye to eye when the Lord returns to Zion.”² And it is said: “Then the glory of the Lord shall be revealed, and all shall see it together; for thus has the Lord promised.”³

Reader:

May the merciful Father have compassion on the people who have been upheld by him, and remember the covenant with the patriarchs; may he deliver us from evil times, and check the evil impulse in those who have been tended by him; may he graciously grant us everlasting deliverance, and in goodly measure fulfill our petitions for salvation and mercy.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

May he help, shield and save all who trust in him; and let us say, Amen. Let us all ascribe greatness to our God, and give honor to the Torah. Let the *Kohen* come forward (*the Reader names the first person called to the Torah*). Blessed be he who in his holiness gave the Torah to his people Israel.

Congregation and Reader:

And you who cling to the Lord your God are all alive today.⁴

¹ *Psalm* 68:5. ² *Isaiah* 52:8. ³ *Isaiah* 40:5. ⁴ *Deuteronomy* 4:4.

On behalf of each person called to the Torah:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את... *שעלה לכבוד המקום ולכבוד התורה ולכבוד יום הדין. הקדוש ברוך הוא ישמרהו ויציילהו מכל צרה וצוקה ומכל גנע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, ויכתבהו ויחתמהו לחיים טובים בזה יום הדין עם כל ישראל אחיו; ונאמר אמן.

On the occasion of naming a new-born daughter:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא יברך את האשה היולדת... *ואת בתה שנולדה לה; ויקרא שמה בישראל... *ויזכו לגדלה לחפה ולמעשים טובים; ונאמר אמן.

On behalf of a sick man:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא ירפא את החולה... *הקדוש ברוך הוא ימלא רחמים עליו להחלימו ולרפאתו, להחזיקו ולהחיותו, וישלח לו מהרה רפואה שלמה. רפואת הנפש ורפואת הגוף; ונאמר אמן.

On behalf of a sick woman:

מי שברך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא ירפא את החולה... *הקדוש ברוך הוא ימלא רחמים עליה להחלימה ולרפאתה, להחזיקה ולהחיותה, וישלח לה מהרה רפואה שלמה. רפואת הנפש ורפואת הגוף; ונאמר אמן.

* The name is given.

On behalf of each person called to the Torah:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, may he bless . . .* who has come up to honor God and the Torah and the Day of Judgment. May the Holy One, blessed be he, protect and deliver him from all distress and illness, and bless all his efforts with success, and inscribe him this judgment-day for a happy life among all Israel his brethren; and let us say, Amen.

On the occasion of naming a new-born daughter:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, Moses and Aaron, David and Solomon, may he bless the mother . . .* and her new-born daughter, whose name in Israel shall be . . .* May they raise her for the marriage canopy and for a life of good deeds; and let us say, Amen.

On behalf of a sick man:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, Moses and Aaron, David and Solomon, may he heal . . .* who is ill. May the Holy One, blessed be he, have mercy and speedily restore him to perfect health, both spiritual and physical; and let us say, Amen.

On behalf of a sick woman:

He who blessed our fathers Abraham, Isaac and Jacob, Moses and Aaron, David and Solomon, may he heal . . .* who is ill. May the Holy One, blessed be he, have mercy and speedily restore her to perfect health, both spiritual and physical, and let us say, Amen.

* *The name is given.*

The person called to the Torah recites:

בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבַרְךְ.

Congregation responds:

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

He repeats the response and continues:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל
הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

The Torah is read; then he recites:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת
אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נִשְׁע בְּתוֹכָנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

ויקרא בו

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם
לִפְנֵי־יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אֶהֱרֹן
אָחִיךָ וְאֶל־יִבְיָא בְכָל־עַת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לְפָרְכַת אֶל־
פְּנֵי הַכְּפֹרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאֹרֹן וְלֹא יָמוּת בִּי פֶּעֶן אֲרָאָה
עַל־הַכְּפֹרֶת: בְּזֹאת יָבֹא אֶהֱרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפָר כֶּד
בְּקָר לְחַטָּאת וְאִיל לְעֹלָה: * כְּתַנְתָּ בְּרִד קֹדֶשׁ וְלִבֶּשׁ
וּמְכַנְסֵי־בִד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בִּד יִחַזֵּר וּבְמִצְנֶפֶת
בִּד יִצְנַף בְּגָדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וְלִבְשָׁם:
וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת
וְאִיל אֶחָד לְעֹלָה: וְהִקְרִיב אֶהֱרֹן אֶת־יָדָיו הַחַטָּאת אֲשֶׁר־
לוֹ וּכְפַר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ: * וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים
וְהִעֲמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְנָתַן אֶהֱרֹן עַל־

מו contains the regulations of the Temple service conducted by the high priest on Yom Kippur. According to a midrashic interpretation, the Torah mentions the death of Aaron's sons in connection with Yom Kippur to indicate that, like Yom Kippur, the death of the righteous effects atonement

The person called to the Torah recites:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation responds:

Blessed be the Lord who is blessed forever and ever.

He repeats the response and continues:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen us from all peoples, and hast given us thy Torah. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

The Torah is read; then he recites:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast given us the Torah of truth, and hast planted everlasting life in our midst. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

Leviticus 16

The Lord spoke to Moses after the death of the two sons of Aaron; they died when they approached the Lord's presence. The Lord said to Moses: Speak to your brother Aaron that he must not at all times enter the holy place inside the curtain, in front of the cover which is on the ark, lest he shall die; for I manifest myself in the cloud over the cover of the ark. He shall enter the holy place [on Yom Kippur] after presenting a young bullock as a sin-offering and a ram as a burnt-offering. He shall wear the holy linen tunic, the linen drawers, the linen sash, and the linen turban; these are holy vestments, and before he puts them on he must bathe his body in water. From the community of Israel he shall take two he-goats as a sin-offering and one ram as a burnt-offering. Aaron shall offer his sin-offering bullock and make atonement for himself and his household. He shall then take the two goats and place them before the Lord at the entrance of the tent of meeting. Aaron shall cast lots upon the two goats, one lot for the Lord and

for Israel. According to the Zohar, anyone who is affected to tears by the death of the righteous will win forgiveness. This explains why the memorial service was originally confined to Yom Kippur.

לבן ("linen") was generally used as a mark of distinction; the holy garments of the priests were made of linen. As the representative of a people seeking forgiveness on Yom Kippur, the high priest discarded his gorgeous eight garments and assumed the attire of ordinary priests, garments of white linen that symbolized purity and innocence.

שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרֻלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל: וְהִקְרִיב אֶהָרֹן אֶת־הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַיהוָה וַעֲשֵׂהוּ חַטָּאת: וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַעֲזָאוֹל יַעֲמִדְתִּי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאוֹל הַמִּדְבָּרָה: וְהִקְרִיב אֶהָרֹן אֶת־כַּפֵּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכַפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְשַׁחַט אֶת־כַּפֵּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ: * וְלָקַח מִלֶּאֱ־הַמִּחְתָּה גִּחְלֵ־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמִלֶּא חֲפָנָיו קָטַרְתָּ סָמִים הִקְהָ וְהִבִּיא מִבַּיִת לַפָּרְכָת: וְנָתַן אֶת־הַקָּטָר עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה אֶעֱנֵן הַקָּטָר אֶת־הַכַּפֵּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת: וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וְהִזָּה בְּאֶזְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֵּרֶת קָדְמָה וּלְפָנֵי הַכַּפֵּרֶת וְזֶה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶזְבָּעוֹ: וְשַׁחַט אֶת־הַשְּׁעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֵם וְהִבִּיא אֶת־דָּמּוֹ אֶל־מִבְּיַת לַפָּרְכָת וַעֲשֵׂה אֶת־דָּמּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֵּרֶת וּלְפָנֵי הַכַּפֵּרֶת: וְכַפֵּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִחַטָּאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֵׂה לְאַהֲל מוֹעֵד הַשֶּׁכֶן אֹתָם בְּתוֹךְ טַמְאָתָם: וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה אֶבְיָה מוֹעֵד בְּבָאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכַפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל־קֹהֶל יִשְׂרָאֵל: * וַיֵּצֵא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכַפֵּר עָלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׁעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶזְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וּמָדְדוּ וּקְדָשׁוּ מִחַטָּאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכִלָּה מְכַפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אַהֲל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת־הַשְּׁעִיר הַחִי: וְסָמַךְ אֶהָרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָיו עַל־רֹאשׁ הַשְּׁעִיר הַחִי וְהִתְנַחֵה

the other for Azazel. Aaron shall then bring forward the goat that falls by lot to the Lord and offer it as a sin-offering; but the goat that falls by lot to Azazel shall be set alive before the Lord, that atonement may be made through it by sending it away to Azazel into the desert.

Aaron shall bring forward his own sin-offering, making atonement for himself and his household, and slaughter it. He shall take a pan full of burning coals from the altar before the Lord and fill his hands with fragrant incense, finely ground, and bring it inside the curtain. He shall put the incense on the fire before the Lord, so that the cloud of the incense may be all over the cover which is upon the ark, lest he shall die. He shall take some of the bullock's blood and sprinkle it with his finger on the east side of the ark-cover, and then sprinkle some of the blood with his finger seven times in front of the ark-cover. He shall then slaughter the people's goat of sin-offering, and inside the curtain do the same with its blood, sprinkling it on the cover and in front of the cover. Thus he shall make atonement for the sanctuary, on account of the unclean practices of the Israelites and all their transgressions. He shall do the same for the tent of meeting that stays with them in the midst of their uncleanness.

No man shall be in the tent of meeting when he goes in to make atonement in the holy place until he comes out, after having made atonement for himself, his own household, and all the community of Israel. He shall then go outside to the altar before the Lord and make atonement for it; he shall take some of the bullock's blood and some of the goat's blood and put it all around the horns of the altar. He shall sprinkle some of the blood on it with his finger seven times, cleansing and purifying it from the uncleanness of the Israelites.

When he has finished making atonement for the sanctuary, the tent of meeting and the altar, he shall bring forward the live goat. Aaron shall place both hands upon the head of the live goat and

אָזָזֵל, according to a talmudic interpretation, was a rough and rocky mountain in the wilderness (**עַרְוֵל וְקָשָׁה**). The term has also been rendered in the sense of *entire removal* of sin (from the Arabic *azala*).

The Torah reading on Sabbath is divided into seven sections, otherwise into six. Each is indicated in the Hebrew text by an asterisk (*).

עָלְיוֹ אֶת־כֹּל־עֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כֹּל־פְּשָׁעֵיהֶם לְכֹל־
 חַטָּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשַׁלַּח בְּיַד־אִישׁ
 עֹתֵי הַמִּדְבָּרָה: וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלְיוֹ אֶת־כֹּל־עֹנֹתָם אֶל־
 אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשַׁלַּח אֶת־הַשְּׁעִיר בַּמִּדְבָּר: וּבָא אַהֲרֹן אֶל־
 אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּהֵן אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבָאוּ אֶל־
 הַקֹּדֶשׁ וְהֵנִיחָם שָׁם: וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בַּמָּקוֹם
 קָדוֹשׁ וּלְבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וַיֵּצֵא וַעֲשֵׂה אֶת־עֹלֹתוֹ וְאֶת־עֹלֹת
 הָעֵם וּכְפָר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד הָעֵם: * וְאֵת הַלֵּב הַחַטָּאת
 יִקָּטֵר הַמִּזְבֵּחַ: וְהִמְשַׁלַּח אֶת־הַשְּׁעִיר לְעֹזָאוֹל יִכַּסּ
 בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹוא אֶל־הַמִּחֲנֶה:
 וְאֵת פֶּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הֻבֵּא אֶת־
 דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמִּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ
 אֶת־עֲרֹתָם וְאֶת־בְּשָׂרָם וְאֶת־פְּרָשָׁם: וְהִשְׂרַף אֹתָם יִכַּסּ
 בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹוא אֶל־הַמִּחֲנֶה:
 וְהִוָּתְהָ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ
 תַּעֲנִי אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכֹל־מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֹרֶחַ וְהַגֵּר
 הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם: כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְמַהֵר אֶתְכֶם
 מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: * שַׁבַּת שְׁבִתוֹן הִיא
 לָכֶם וְעֵנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: וּכְפָר הַכֹּהֵן
 אֲשֶׁר־יִמְשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמְלֵא אֶת־יָדָיו לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו
 וּלְבַשׁ אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּהֵן בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ: וּכְפָר אֶת־מִקְדָּשׁ
 הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יִכַּפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים
 וְעַל־כָּל־עַם הַקְּהָל יִכַּפֵּר: וְהִוָּתְהוּ אֵת לָכֶם לְחֻקַּת
 עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטָּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה
 וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

confess over it all the iniquities and transgressions of the Israelites, laying them on the head of the goat and sending it off to the desert by a man standing in readiness. The goat shall carry away all their iniquities into a solitary land, and shall be set free in the desert. Then Aaron shall enter the tent of meeting, removing the linen vestments which he put on when he entered the holy place and leaving them there. He shall bathe his body in water at a holy place, put on his other clothes, and come out to offer his own burnt-offering and the people's burnt-offering, making atonement for himself and the people. The fat part of the sin-offering he shall burn on the altar.

The man who lets the goat loose for Azazel shall wash his clothes and bathe his body in water, after which he may enter the camp. The sin-offering bullock and the sin-offering goat, whose blood was brought in to make atonement in the holy place, shall be carried outside the camp and burned up, skin and flesh and dung. The man who burns them must wash his clothes and bathe his body in water, after which he may enter the camp.

This shall be an everlasting statute for you: on the tenth day of the seventh month you shall afflict yourselves and abstain from all work, both the natives and the proselytes who live in your midst; for on this day atonement shall be made for you to cleanse you, that from all your sins you shall be clean before the Lord. It shall be a sabbath of complete rest for you, and you shall afflict yourselves; this statute is for all time.

The priest who shall be anointed, and the priest succeeding his father, shall make the atonement and wear the holy linen garments. He shall make atonement for the holy sanctuary, for the tent of meeting, for the altar, for the priests, and for all the people of the community. This shall be an everlasting statute for you, to make atonement for all the sins of Israel once a year. As the Lord commanded Moses, so Aaron did.

According to Rabbi Jacob Moelin ha-Levi (מהרי"ל) of the fourteenth century, the special melody for the reading of the Torah on the High Holydays is designed to make people mindful of the solemn significance of these festivals.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהוּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתְהוּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא.
יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדַּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וַנְּחַמְתָּא, דְאִמְרוּן בְּעֵלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

When the Torah is raised, the congregation recites:

זֹאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, על פי יי
ביד משה.

עַץ חַיִּים הִיא לַמְחַזְּקִים בָּהּ, וְתַמְכִּיָּהּ מְאֹשֶׁר. דְרַכֵּיהּ
דְרַכֵּי נְעִם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהּ שְׁלוֹם. אַרְבֵּי יָמִים בִּימִינָהּ;
בְּשִׂמְלָלָהּ עֶשֶׂר וּכְבוֹד. יי חֲפִיץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יִגְדִּיל תּוֹרָה
וַיֵּאדִיר.

The following is read from the second *Sefer Torah*.

בסדר כט, ז-יא

וּבְעֵשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
וְעֵינֵיתֶם אֶת-נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל-מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ; וְהִקְרַבְתֶּם
עֲלֵה לַיהוָה רֵיחַ נִיחַח פֶּר בְּדִבְקָר אֶחָד. אֵיל אֶחָד
כִּבְשִׂים בְּנִי-שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם; וּמִנְהֵתֶם
סֶלֶת בְּלוּלָהּ בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לִפְר שְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל הָאֶחָד: עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן לִכְבֹּשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכִּבְשִׂים; שְׁעִיר-עִים אֶחָד חֲטָאת מִלְּבָר חֲטָאת
בַּבָּקָרִים וְעֹלֶת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהֶם:

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

When the Torah is raised, the congregation recites:

This is the Torah which Moses placed before the children of Israel. It is in accordance with the Lord's command through Moses.¹

It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are pleasant ways, and all its paths are peace. Long life is in its right hand, and in its left hand are riches and honor. The Lord was pleased, because of his righteousness, to render the Torah great and glorious.²

The following is read from the second Sefer Torah.

Numbers 29:7-11

On the tenth day of the seventh month you shall hold a sacred assembly and afflict yourselves by fasting; you shall do no work. You shall present as a burnt-offering to the Lord, as a soothing savor: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs; you shall have them without blemish. Their meal-offering of fine flour mixed with oil shall consist of three tenths of an *ephah* for the bullock, two tenths for the ram, and a tenth of an *ephah* for each of the seven lambs. Moreover, one he-goat is to be presented as a sin-offering, in addition to the atonement sin-offering and the regular daily burnt-offering and its meal-offering, along with their libations.

¹ *Deuteronomy 4:44; Numbers 9:23.* ² *Proverbs 3:18, 17, 16; Isaiah 42:21.*

is chanted again when the second *Sefer Torah* is raised.

The *Maftir* now chants the *Hafstarah*:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנְבִיאִים
 שׁוֹכִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאַמַּת בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
 הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמִשְׁנָה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנְבִיאֵי הָאַמַּת
 וְצִדְקָה.

ישעיה נ"ו. יד - נח, יד

וְאָמַר סְלוּסְלוּ פְנוּ-הֲרֹךְ הַרְיִמוּ מִכְשׁוֹל מִדְּרֹךְ עַמִּי:
 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה וְנִשְׂאָ שִׁבְן עַד וְקָדוֹשׁ שָׁמוּ מְרוֹם
 וְקָדוֹשׁ אֲשַׁכּוֹן וְאַתִּידְבָּא וְשִׁפְלֵירוּחַ לְהַחְיֹת רוּחַ שְׂפָלִים
 וְלְהַחְיֹת לֵב נִדְבָאִים: כִּי לֹא לְעוֹלָם אֲרִיב וְלֹא לְנֹחַ
 אֶקְצוֹף כִּי-רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמֹת אֲנִי עֹשִׂיתִי: כַּעֲנוּ
 בַּעֲוֹן קִצְפֹּתַי וְאַפְהוּ הַסֵּתֵר וְאַקְצֹף וְיִלְךְ שׁוֹבֵב בְּדֶרֶךְ
 לְבוֹ: דְרָכָיו רְאִיתִי וְאַרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וְאַשְׁלֵם נְהִימִים
 לוֹ וְלֹא-בְלִי: בּוֹרֵא נֹב שְׂפָתַיִם שְׁלוֹם | שְׁלוֹם לְרַחֵק
 וְלִקְרוֹב אָמַר יְהוָה וְרָפְאֵתִיו: וְהִרְשָׁעִים בְּיָם נִגְרַשׁ כִּי
 הִשְׁקֵט לֹא יוֹכֵל וְיִגְרְשׁוּ מִמִּי רָפֵשׁ וְטִיט: אֵין שְׁלוֹם
 אָמַר אֱלֹהֵי לְרֹשָׁעִים:

קָרָא בְּרוּן אֶל-תְּחִשֵּׁף כְּשׁוֹפֵר הָרִם קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי
 פִּשְׁעֵם וּלְבֵית יַעֲקֹב חֲטָאתֵם: וְאוֹתֵי יוֹם יוֹם יִדְרָשׁוּן
 תִּדְעַת דְרָכֵי יַחְפָּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר-צִדְקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט
 אֱלֹהֵיו לֹא עֹב וְיִשְׁאֲלוּנִי מִשְׁפַּט־צִדְקַת קִרְבַּת אֱלֹהִים

סלו סלו. the prophetic portion recited as the *hafstarah*, refers to the *fasts*.
 The people have complained that their *fasts* have produced no change in their
 material welfare. The prophet replies that their fasting was a hollow pretence.

V'zos ha-Torah is chanted again when the second Sefer Torah is raised.

The Maftir now chants the Haftarah:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen good prophets, and hast been pleased with their words which were truthfully spoken. Blessed art thou, O Lord, who hast chosen the Torah and thy servant Moses, thy people Israel and the true and righteous prophets.

Isaiah 57:14-58:14

He declares:

Bank up a causeway, grade up, clear the way;
 Remove every obstacle from my people's path!
 Thus says the lofty Eternal, the Holy One:
 Though exalted and holy, I am with the humble soul—
 To revive the spirit of the humble,
 And to put heart into the crushed.
 I will not contend forever,
 I will not be angry always;
 For man's spirit unfolds from me,
 It is I who have made the souls.
 Their sin of greed has made me angry;
 I struck them in my wrath and turned away,
 And they went on wilful and rebellious.
 I have seen man's ways, and I will heal him;
 I will guide him, consoling him and his mourners.
 Peace, the far and the near shall have peace,
 Says the Lord who creates the speech of the lips—
 And I will restore every one to health.
 But the wicked are like the restless sea
 That cannot be still; its waters toss filth and dirt.
 There is no peace for the wicked, says my God.
 Cry out, spare not, raise your voice like a trumpet;
 Tell my people their guilt, tell Jacob's house their sins.
 Daily indeed they seek me, desiring to know my ways;
 As an upright nation that has not forsaken the laws of its God,
 They keep asking me about righteous ordinances;

Instead of giving their workmen a holiday, they worked them all the harder. If they would but feed the hungry and nurture the destitute, God would lift them out of their miserable conditions.

חֲפָצוֹן: לָמָּה צָמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עֲנִינוּ נַפְשָׁנוּ וְלֹא חָדַע
 הֵן בְּיוֹם צָמְכֶם תִּמְצְאוּ חֶפֶץ וְכֹל־עֲצִיבֵיכֶם תִּנְגְּשׁוּ: הֵן
 לָרִיב וּמִצָּה תִצְוֶמוּ וְלִהְיוֹת בְּאִנְרוֹף רָשָׁע לֹא־תִצְוֶמוּ
 כִּי־זֶה לְהִשְׁמִיעַ בְּמִרוֹם קוֹלְכֶם: הַכֹּזֵה יִהְיֶה צוֹם אֲבֹתֵיהוּ
 יוֹם עֲנוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הִלְכָה בְּאִנְמוֹן רֹאשׁוֹ וְשָׁק וְאִפְרָיִם
 יֵצִיעַ הַלֵּוֹה תִּקְרָא־צוֹם וַיּוֹם רָצוֹן לַיהוָה: הַלֵּוֹא יִהְיֶה
 צוֹם אֲבֹתֵיהוּ פֶתַח חֲרָצְבוֹת רָשָׁע הַתֵּר אֲנֻדוֹת מוֹטָה
 וְשִׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁים וְכֹל־מוֹטָה תִּנְתַּקוּ: הַלֵּוֹא פָרַס
 לָרַעַב לַחֲמֹד וְעֲנִיִּים מְרוּדִים תִּבְיֵא בֵּית כִּי־תִרְאֶה עֵרֶם
 וְכִסְיָתוֹ וּמִבְשָׂרָהּ לֹא תִתְעַלֵּם: אִו יִבְקַע כִּשְׁחַר אוֹרֶה
 וְאִרְכַּתָּה מִהֲרָה תִצְמַח וְהַלֵּךְ לִפְנֵיהֶּ צִדְקָה כְּבוֹד יִהְיֶה
 יֵאֲסֹפֶה: אִו תִּקְרָא וַיִּדְוֶה יַעֲנֶה תִשׁוּעַ וַיֹּאמֶר הִנְנִי אִם־
 תִּסְיֵר מִתּוֹכָהּ מוֹטָה שְׁלַח אֲצַבֵּעַ וַדְּבַר־אֹן: וְחִפְקָה
 לָרַעַב נַפְשָׁה וּנְפֶשׁ נַעֲנֶה תִשְׁבִּיעַ וַיִּרְחַ בַּחֲשָׁף אוֹרֶה
 וְאִפְלַתָּה בְּצַהֲרִים: וְנַחֲךָ יִהְיֶה תְּמִיד וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת
 נַפְשָׁה וְעֲצַמְתֶּיהָ יַחֲלִיץ וְהִיִּיתָ כְּגֵן רוֹה וּכְמוֹצָא מִים אֲשֶׁר
 לֹא־יִכּוּבוּ מִיָּמָיו: וּבְנֵו מִמֶּה הַרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְרֵי דוֹר
 וְדוֹר תִּקוּמֶם וְקִרָא לָהֶּ גֵדֵר פֶּרֶץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת לְשִׁבְתָּ:
 אִם־תִּשְׁיֵב מִשְׁבֶּת רִגְלֶה עֲשׂוֹת חֲפָצָה בְּיוֹם קִדְשֵׁי וְקִרְאָתָהּ
 לְשִׁבְתָּ עֲנֵנָה לְקִדּוֹשׁ יִהְיֶה מְכַבֵּד וּכְבֹדָתוֹ מִעֲשׂוֹת דְּרָכֶיהָ
 מִמִּצְוֹת חֲפָצָה וַדְּבַר דְּבַר: אִו תִּתְעַנֶּה־עַל־יְהוָה וְהִרְפַּבְתִּיהָ
 עַל־בְּמוֹתַי אֲרֵץ וְהִאֲכַלְתִּיהָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיהָ כִּי פִי
 יִהְיֶה דְבַר:

... that is, God favors the fast that includes the self-denial shown in the exercise of justice and kindness; for example, setting the people free and distributing food and clothing.

They seemingly delight to draw near to God.
 "Why seest thou not," they ask, "when we fast?"
 "Why heedest thou not when we afflict ourselves?"
 Behold, on your fast day you find business,
 And you drive on all who toil for you.
 Your fasting is amidst contention and strife,
 While you are striking with a godless fist;
 You do not fast today to make your voice heard on high.

Can such be my chosen fast, the day of man's self-denial?
 To bow down his head like a bulrush, to sit in sackcloth and ashes?
 Is that what you call fasting, a day acceptable to the Lord?
 Behold, this is the fast that I esteem precious:
 Loosen the chains of wickedness, undo the bonds of oppression,
 Let the crushed go free, break all yokes of tyranny!
 Share your food with the hungry, take the poor to your home,
 Clothe the naked when you see them, never turn from your fellow.
 Then shall your light dawn, your healing shall come soon;
 Your triumph shall go before you, the Lord's glory backing you.
 The Lord will answer you when you call, saying "Here I am,"
 If you remove from your midst the yoke of oppression,
 The finger of scorn, and the speaking of malice.
 If you put forth your soul to the hungry, and satisfy the wretched,
 Then shall your light rise in darkness and be bright as noon;
 The Lord will always guide you and healthfully nourish you;
 You shall be like a watered garden, a never-failing spring.
 You shall build ancient ruins, you shall restore old foundations;
 You shall be called repairer, the restorer of dwellings.
 If you do not pursue your business on my holy day,
 And regard the Lord's holy Sabbath delightful and precious,
 Honoring it by not indulging in your business or idle talk,
 Then you shall find delight in the Lord's goodness.
 I will set you safe upon the high places of the earth;
 I will let you enjoy the heritage of Jacob your father
 This is the spoken promise of the Lord.

יְהוָה יֵשֵׁב עַל בְּמֹתי אָרֶץ is interpreted by Miamonides to mean *you shall have dominion over the highest on earth*, since the word *רכב* is figuratively used to denote "dominion over a thing" (Guide 1:70).

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶּךָ הָעוֹלָם, צוּר כָּל הָעוֹלָמִים,
צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנָּאֵמָן, הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר
וּמְקַנֵּם, שְׁכַל דְּבָרָיו אַמֶּת וְצַדִּיק.

נְאֻמָּן אַתָּה הוּא, יי אֱלֹהֵינוּ, וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ, וְדַבַּר אֶחָד
מִדְּבָרֶיךָ אֶחָד לֹא יָשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מְלֶכֶךָ נְאֻמָּן וְרַחֲמָן
אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הָאֵל הַנָּאֵמָן בְּכָל דְּבָרָיו.

רַחֵם עַל צִיּוֹן, כִּי הִיא בֵּית הַקִּיּוֹם, וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְשַׁמֵּחַ צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ.

שְׂמַחֲנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַלְהֵינוּ הַנְּבִיאַ עֲבָדֶיךָ, וּבַמַּלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחֶיךָ. בְּמַהֲרָה יָבֵא, וַיְגַל לְבַנּוּ; עַל כִּסְאוֹ לֹא יָשׁוּב זָר,
וְלֹא יִנְחַלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קְדוּשָׁה נִשְׁבַּעְתָּ
לוֹ, שְׁלֹא יִכְבְּהוּ גֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְגַן דָּוִד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה, שֶׁנִּתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ (לְקַדְּשָׁה
וְלַמְנוּחָה), לְמַחֲזִילָהּ וְלִסְלִיחָהּ וְלִכְפָּרָהּ, לְכַבּוֹד וְלִתְפָּאֶרֶת.
עַל הַכּוֹל, יי אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ;
יְתַבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָּל חַי תַּמִּיד, לְעוֹלָם וָעֶד. וְדַבַּרְךָ אַמֶּת
וְקַיָּם לְעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְלֶכֶךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ,
וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה;
מְלֶכֶךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת ו)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכַּפּוּרִים.

The following three paragraphs are recited on Sabbath only.

יְקוּם פְּרָקוֹן מִן שְׂמִיָּא, חֲנָא וְחֲסֵדָא וְרַחֲמֵי, וְחַי אֲרִיבֵי
וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי וְסִיעָתָא דְשְׂמִיָּא, וּבְרִיּוֹת גּוּפָא וְנַהוּרָא מַעֲלִיא,
זְרַעָא חֲיָא וְקִיָּמָא, זְרַעָא דִּי לֹא יִפְסֵק וְדִי לֹא יִבְטַל מִפְתַּגְמֵי
אוֹרִיתָא, לְמַרְנָן וְרַבְּנָן, חֲבוּרְתָא קַדִּישְׁתָּא דִּי בְּאַרְעָא
דִּישְׂרָאֵל וְדִי בְּבָבֶל; לְרִישֵׁי כְּלֵי וּלְרִישֵׁי גְלוּתָא, וּלְרִישֵׁי

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, Creator of all the worlds, righteous in all generations, faithful God, who sayest and performest, who speakest and fulfilllest, for all thy words are true and just.

Faithful art thou, Lord our God, and faithful are thy words; no word of thine returns unfulfilled, for thou art a faithful and merciful God and King. Blessed art thou, O Lord God, who art faithful in all thy words.

Have compassion on Zion, for it is the source of our life; save the humbled soul speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who makest Zion rejoice in her children.

Gladden us, Lord our God, with the appearance of thy servant Elijah the prophet, and with the rule of the house of David thy anointed. May he soon come and bring joy to our heart. Let no stranger occupy David's throne; let others no longer possess themselves of his glory, for thou didst promise him by thy holy name that his light would never go out. Blessed art thou, O Lord, Shield of David.

We thank thee for the Torah, for the worship, for the Prophets (for this Sabbath) and for this Day of Atonement, which thou hast given us, Lord our God, (for holiness and rest) for pardon and atonement, for glory and beauty.

We thank and bless thee, Lord our God, for all things; be thy name ever blessed by every living being; thy word is true and permanent forever. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

The following three paragraphs are recited on Sabbath only.

May salvation arise from heaven. May grace, kindness and mercy—long life, ample sustenance and divine aid; physical health, perfect vision, and healthy children who will never neglect the study of the Torah—be granted to our scholars and teachers, to the holy societies that are in the land of Israel and in the land of Babylon, to the heads of the academies and the chiefs of the

יקום טריקן, the prayer in Aramaic, was composed in Babylonia where Aramaic remained the daily language of the Jews for more than a thousand years, until the ninth century when Arabic became the popular language.

מתיבתא ולדני די בבא; לכל תלמידיהון ולכל תלמידי
 תלמידיהון, ולכל מן דעסקין באורייתא. מלפא דעלמא
 יברך יתהון, יפיש חנייהון ונסגא יומיהון ויתן ארכה לשניהון,
 ויתפרקון וישתיזבון מן כל עקא ומן כל מרעין בישין. מרן
 די בשמיא יהא בסעדהון כל זמן ועדן, ונאמר אמן.

When praying in private, omit the following two paragraphs.

יקום פרקון מן שמיא, חנא וחסדא ורחמי, וחי אריכי
 ומזוני ריחי וסיעתא דשמיא, ובריות גופא ונהורא מעליא,
 זרעא חיא וקמא, זרעא די לא יפסק ודי לא יבטל מפתגמי
 אורייתא, לכל קהלא קדישא הדרן, רברביא עם זעריא,
 טפלא ונשיא. מלפא דעלמא יברך יתכון, יפיש חייכון ונסגא
 יומיכון ויתן ארכה לשניכון, ויתפרקון וישתיזבון מן כל
 עקא ומן כל מרעין בישין. מרן די בשמיא יהא בסעדהון
 כל זמן ועדן, ונאמר אמן.

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את
 כל הקהל הקדוש הזה עם כל קהלות הקדש, הם ונשיהם
 ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם, ומי שמיחדים בתי כנסיות
 לתפלה, ומי שבאים בתוכם להתפלל, ומי שנותנים נר
 למאור, ויין לקדוש ולהבדלה, ופת לאורחים וצדקה לעניים,
 Reader וכל מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה. הקדוש ברוך
 הוא ישלם שכרם, ויסיר מהם כל מחלה, וירפא לכל גופם,
 ויסלח לכל עונם, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה
 ידיהם, עם כל ישראל אחיהם, ונאמר אמן.

The first *Yekum Purkan*, recited in behalf of Babylonian and Palestinian scholars and leaders, was of late amplified by the addition of ארע (and that are in all the lands of our diaspora) in order to make the whole passage applicable to our own times (Baer's Siddur, page 229). Curi-

captivity, to the presidents of the colleges and the judges of the towns, to their disciples and the disciples of their disciples, and to all who study the Torah. May the King of the universe bless them, prolong their lives, increase their days and add to their years; may they be saved and delivered from all distress and disease. May our Lord who is in heaven be their help at all times; and let us say, Amen.

When praying in private, omit the following two paragraphs.

May salvation arise from heaven. May grace, kindness and mercy—long life, ample sustenance and divine aid; physical health, perfect vision and healthy children who will never neglect the study of the Torah—be granted to this entire congregation, great and small, women and children. May the King of the universe bless you, prolong your lives, increase your days and add to your years; may you be saved and delivered from all distress and disease. May our Lord who is in heaven be your help at all times; and let us say, Amen.

May he who blessed our fathers, Abraham, Isaac and Jacob, bless this entire congregation and all other congregations—their wives, their sons and daughters, and all that belongs to them. May he bless those who dedicate synagogues for worship and those who enter therein to pray, those who provide lamps for lighting and wine for Kiddush and Havdalah and those who give food to the transient guests and charity to the poor, as well as all those who faithfully occupy themselves with the needs of the community. May the Holy One, blessed be he, grant them their reward, remove from them all sickness, preserve them in good health, and forgive all their sins; may he bless and prosper their work and the work of all Israel their brethren; and let us say, Amen.

ously enough, *Yekum Purkan* is not included in the Babylonian *Siddurim* of Amram Gaon and Saadyah Gaon, but is mentioned in *Maḥzor Vitry* which has come down to us from France. *רישי כלה* refers to the heads of the semi-annual conventions of the Babylonian scholars which were held during the months of *Adar* and *Elul*. The second *Yekum Purkan*, phrased like the first, is a prayer for the congregation, similar in content to the Hebrew paragraph *מי שברך*, which singles out those who contribute toward the maintenance of the synagogue as well as to charity.

MEMORIAL SERVICE

(VIZKON)

Meditation

O Lord, let me know my end, the number of days that I have left; let me know how short-lived I am. Thou hast made my days no longer than a span; my lifetime is as nothing in thy sight. Every man, at his best, is an empty breath. Man walks about as a mere shadow, making much ado about vanity; he heaps up riches and knows not who will possess them.

What then can I expect, O Lord? My hope is in thee! Save me from all my sins; let me not become an object of reproach. I am unable to speak, I do not open my mouth, for it is thou who hast done it to me. Relieve me from thy stroke, for I may waste underneath thy blows.

Hear my prayer, O Lord, listen to my cry, answer thou my tears; for I am but a guest of thine, a sojourner, like all my forefathers. Have mercy upon me that I may recover my strength before I depart to be no more.¹

Responsively

O Lord, thou hast been our shelter in every generation.

From eternity to eternity thou art God.

Thou turnest man to dust, saying: Return, O man.

A thousand years to thee are like a day that passes.

Thou sweepest men away, and they sleep.

They are like grass that grows in the morning.

It flourishes in the morning, and withers in the evening.

The length of our life is seventy years, or eighty.

Our life, filled with sorrow, is soon over and we flit away.

O teach us how to make the most of each day, how to be wise.

May thy favor, Lord our God, rest upon us and direct our deeds.

I lift my eyes to the hills; whence will my help come?

¹Psalm 39:5-14.

My help comes from the Lord who made heaven and earth.

He will not let your foot slip; he who keeps you does not slumber.
The Guardian of Israel neither slumbers nor sleeps.

The Lord is your guardian; the Lord is your shelter.
The sun shall never hurt you in the day, nor the moon by night.

The Lord shall keep you from all evil; he shall keep your soul.
The Lord will guard you as you come and go, now and ever.¹

Congregation:

The Lord is my shepherd; I am not in want. He makes me lie down in green meadows; he leads me beside refreshing streams. He restores my life; he guides me by righteous paths for his own sake. Even though I walk through the darkest valley, I fear no harm; for thou art with me. Thy rod and thy staff—they comfort me. Thou spreadest a feast for me in the presence of my enemies. Thou hast perfumed my head with oil; my cup overflows. Only goodness and kindness shall follow me all the days of my life; I shall dwell in the house of the Lord forever.²

Rabbi:

Merciful Father, we lift our hearts up to thee as we recall with tearful tenderness the men and women who are no longer with us in the land of the living. Grant peace of mind to those in our midst who bear deep wounds in their hearts today. May consolation come to them soon. May they find comfort in knowing that death is the wish of some, the relief of many, and the end of all. It places all mortals on the same level. Death separates, but it also unites. It reunites whom it separates. May the memory of our departed inspire us to live nobly and charitably, and to animate with cheerfulness all those who surround us. O Lord, let us all find sustaining hope in thee who hast been our source of strength and comfort throughout the ages. Amen.

¹Psalm 90; 121. ²Psalm 23.

Responsively

יְי, מָה אָדָם וְתָרְעָהוּ, בֶן-אָנוּשׁ וְתַחֲשֶׁבְהוּ.
 אָדָם לְהִבָּל דְּמָה, יָמָיו כְּצֹל עוֹבֵר.
 בַּבֶּקֶר יִצְיֹן וְחָלָף, לְעֶרְב׃ יְמוּלֵל וַיִּבֶשׁ.
 לְמִנּוֹת יָמָיו בֶּן הַיּוֹדֵעַ, וְנִבְא לְבַב חֲכָמָה.
 שְׁמֵר-תָּם וּרְאֵה יִשְׂרָאֵל, כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם.
 אֵךְ אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד שְׂאוּל, כִּי יִקְחֵנִי סָלָה.
 כָּלָה שְׂאֵרֵי וּלְבָבִי, צוּר לְבָבִי וְחִלְקֵי אֱלֹהִים לְעוֹלָם.
 וַיֵּשֶׁב הָעֶפְרַיִם עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה, וְהַרְוִיחַ תְּשׁוּבָה אֶל
 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה.

In memory of a father:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרֵי . . . * שֶׁהֲלֵךְ לְעוֹלָמוֹ. בְּעִבּוֹר
 שְׂאֵנִי נוֹדֵר צְדָקָה בְּעֵדוּ, בְּשֶׁכֶר זֶה, תִּהְיֶה נִפְשׁוֹ צְרוּרָה
 בְּצִרוּר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שְׂרָה
 רִבְקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת שְׁבִנּוּ עִדּוֹ.
 אָמֵן.

In memory of a mother:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרְתִי . . . * שֶׁהֲלָכָה לְעוֹלָמָהּ.
 בְּעִבּוֹר שְׂאֵנִי נוֹדֵר צְדָקָה בְּעֵדָהּ, בְּשֶׁכֶר זֶה, תִּהְיֶה נִפְשָׁהּ
 צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
 שְׂרָה רִבְקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת שְׁבִנּוּ
 עִדּוֹ. אָמֵן.

יזכור is an ancient custom mentioned in the Midrash and in *Maḥzor Vitry*, page 173. According to the *Kol Bo* (an abridgment of the fourteenth century work *ארחות חיים* by Rabbi Aaron ha-Kohen of France), the *Yizkor* service was originally confined to the Day of Atonement in order to stir the

* The name of the deceased is supplied.

Responsively

O Lord, what is man that thou shouldst notice him?
 What is mortal man that thou shouldst consider him?
 Man is like a breath;
 His days are like a passing shadow.
 He flourishes and grows in the morning;
 He fades and withers in the evening.
 O teach us how to number our days,
 That we may attain a heart of wisdom.
 Mark the innocent, look upon the upright;
 For there is a future for the man of peace.
 Surely God will free me from the grave;
 He will receive me indeed.
 My flesh and my heart fail,
 Yet God is my strength forever.
 The dust returns to the earth as it was,
 But the spirit returns to God who gave it.¹

In memory of a father:

May God remember the soul of my respected father . . . * who has passed to his eternal rest. I pledge charity in his behalf and pray that his soul be kept among the immortal souls of Abraham, Isaac, Jacob, Sarah, Rebekah, Rachel, Leah, and all the righteous men and women in paradise. Amen.

In memory of a mother:

May God remember the soul of my respected mother . . . * who has passed to her eternal rest. I pledge charity in her behalf and pray that her soul be kept among the immortal souls of Abraham, Isaac, Jacob, Sarah, Rebekah, Rachel, Leah, and all the righteous men and women in paradise. Amen.

זה שנתנו להזכיר המתים, לפי שהזכרת המיתה שוברת לבו של אדם, ומכניעה יצרו

In order not to disturb the participants in the memorial service, it is customary to send out those whose parents are still alive.

¹Psalms 144:3-4; 90:6,12; 37:37; 49:16; 73:26; Ecclesiastes 12:7.

*The name of the deceased is supplied.

In memory of a husband:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת בְּעֲלֵי הַיָּקָר . . . * שְׁהֲלֹךְ לְעוֹלָמוֹ.
בְּעֵבוֹר שְׁאֵנִי נוֹדַרְתְּ צְדָקָה בְּעַדִּי, בְּשֹׁכֵר זֶה, תִּהְיֶה נִפְשׁוֹ
צְרוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
שְׂרָה רַבֵּקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת שְׁבִנָּן
עַדְנָן. אָמֵן.

In memory of a wife:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִשְׁתִּי הַיָּקָרָה . . . * שְׁהֲלֹכָה לְעוֹלָמָה.
בְּעֵבוֹר שְׁאֵנִי נוֹדַר צְדָקָה בְּעַדָּהּ, בְּשֹׁכֵר זֶה, תִּהְיֶה נִפְשָׁהּ
צְרוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
שְׂרָה רַבֵּקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת שְׁבִנָּן
עַדְנָן. אָמֵן.

In memory of Jewish martyrs:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים שֶׁנִּהְרְגוּ,
שֶׁנִּשְׁחַטּוּ וְשֶׁנִּשְׂרְפוּ, וְשֶׁנִּטְבְּעוּ וְשֶׁנִּחְנְקוּ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. בְּעֵבוֹר
שְׁנוּדָרִים צְדָקָה בְּעַד הַזְּכָרֹת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, בְּשֹׁכֵר זֶה, תִּהְיֶינָה
נִפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצָרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק
וַיַּעֲקֹב, שְׂרָה רַבֵּקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים
וְצַדִּיקָנוֹת שְׁבִנָּן עַדְנָן, וְנֹאמַר אָמֵן.

For a man:

אֵל מְלֵא רַחֲמִים, שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים, הַמְצִיא מְנוּחָה נְכוֹנָה
תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂבִינָה, בְּמַעְלוֹת קְדוּשִׁים וְטְהוֹרִים בְּזִהוּר הַרְקִיעַ
מְזוּהָרִים, אֵת נִשְׁמַת . . . * שְׁהֲלֹךְ לְעוֹלָמוֹ. בְּעֵבוֹר שְׁנוּדָרוֹ
צְדָקָה בְּעַד הַזְּכָרֹת נִשְׁמָתוֹ, בְּגוֹ עַדְנָן תִּהְיֶה מְנוּחָתוֹ. לָבוֹן בְּעַל
הַרְחֲמִים יִסְתִּירָהוּ בְּסִתְרֵי כַּנְּפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר בְּצָרוֹר
הַחַיִּים אֵת נִשְׁמָתוֹ. ייִ הוּא נִחְלָתוֹ; וַיְנַיֵּחַ עַל מִשְׁכְּבוֹ בְּשָׁלוֹם,
וְנֹאמַר אָמֵן.

* The name of the deceased is supplied.

In memory of a husband:

May God remember the soul of my beloved husband . . . * who has passed to his eternal rest. I pledge charity in his behalf and pray that his soul be kept among the immortal souls of Abraham, Isaac, Jacob, Sarah, Rebekah, Rachel, Leah, and all the righteous men and women in paradise. Amen.

In memory of a wife:

May God remember the soul of my beloved wife . . . * who has passed to her eternal rest. I pledge charity in her behalf and pray that her soul be kept among the immortal souls of Abraham, Isaac, Jacob, Sarah, Rebekah, Rachel, Leah, and all the righteous men and women in paradise. Amen.

In memory of Jewish martyrs:

May God remember the souls of the saintly martyrs who have been slaughtered, burned, drowned or strangled for their loyalty to God. We pledge charity in their memory and pray that their souls be kept among the immortal souls of Abraham, Isaac, Jacob, Sarah, Rebekah, Rachel, Leah, and all the righteous men and women in paradise, and let us say, Amen.

For a man:

Merciful God in heaven, grant perfect repose to the soul of . . . * who has passed to his eternal habitation; may he be under thy divine wings among the holy and pure who shine bright as the sky; may his place of rest be in paradise. Merciful One, O keep his soul forever alive under thy protective wings. The Lord being his heritage, may he rest in peace; and let us say, Amen.

אל מלא רחמים, the most soulful of the memorial prayers, is recited aloud. Twenty-two versions of אל מלא רחמים are listed in Davidson's *Thesaurus of Mediaeval Hebrew Poetry*. The traditional reading אה ושמת . . . המצא מנוחה is correct on the basis of Job 34:11; 37:13.

* *The name of the deceased is supplied.*

For a woman:

אֵל מְלֵא רַחֲמִים, שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמוֹם, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה
 תַּחַת בְּנֵפֵי הַשְּׁכִינָה, בְּמַעְלוֹת קְדוּשִׁים וְשִׁהוּרִים בְּזֶהר הַרְקִיעַ
 מְזוּהָרִים, אֶת נִשְׁמַת . . . * שֶׁהִלְבָּה לְעוֹלָמָהּ. בַּעֲבוּר שְׁנֵדְרוּ
 צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתָהּ, בְּנֵן עֲדָן תִּהְיֶה מְנוּחָתָהּ. לָכֵן בְּעַל
 הַרְחָמִים יִסְתִּירָהּ בְּסִתְרָהּ בְּנֵפֵי לְעוֹלָמִים, וַיִּצְרֹר בְּצִרּוֹר
 הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָהּ. וְיִּהְיֶה נִחְלָתָהּ; וְתִגְוֶה עַל מִשְׁכַּבָּהּ בְּשָׁלוֹם,
 וְנֹאמֵר אָמֵן.

Congregation:

אֵב הַרְחָמִים, שׁוֹכֵן מְרוֹמוֹם, בְּרַחֲמָיו הַעֲצוּמוֹם, הוּא
 יִפְקֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיֹּשְׁרִים וְהַתְּמִימִים, קְהֵלוֹת הַקִּדְשׁ
 שֶׁמְסָרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַׁת הַשֵּׁם, הַנִּיאָהֳבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם,
 וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ. מְנַשְׂרִים קְלוֹ, וּמַאֲרִיזוֹת גְּבֹרוֹ, לַעֲשׂוֹת
 רְצוֹן קוֹנֵם וְחַפְצֵי צוּרֵם. יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׂאֵר
 צְדִיקֵי עוֹלָם, וַיִּנְקֵם נִקְמַת דָּם עֲבָדָיו הַשְּׁפוּף, כְּפָתוּב בְּתוֹרַת
 מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים: הַרְגִינוּ גוֹיִם עִמוֹ, כִּי דָם עֲבָדָיו יִקּוּם,
 וְנִקְם יָשִׁיב לְצָרָיו, וּכְפָר אֲדַמְתּוֹ עִמוֹ. וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ
 הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר: וְנִקְיִתִי דָמָם, לֹא נִקְיִתִי, וַיִּי שָׁכֵן בְּצִיּוֹן.
 וּבְכַתְּבֵי הַקִּדְשׁ נֹאמֵר: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם, וַיִּדַע
 בְּגוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּף. Reader וְאֹמֵר: כִּי
 דָרַשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכַר, לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עַנְוִים. וְאֹמֵר: יָדִין
 בְּגוֹיִם, מְלֵא גִיּוֹת, מְחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה, מִנְחַל בְּדִרְדָּר
 יִשְׁתָּהּ, עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ.

אב הרחמים was probably composed during the first Crusade in 1096, when many Jewish communities were destroyed. Speaking of the Hebrew elegies

* The name of the deceased is supplied.

For a woman:

Merciful God in heaven, grant perfect repose to the soul of . . . * who has passed to her eternal habitation; may she be under thy divine wings among the holy and pure who shine bright as the sky; may her place of rest be in paradise. Merciful One, O keep her soul forever alive under thy protective wings. The Lord being her heritage, may she rest in peace; and let us say, Amen.

Congregation:

May the merciful Father who dwells on high, in his infinite mercy, remember those saintly, upright and blameless souls, the holy communities who offered their lives for the sanctification of the divine name. They were lovely and amiable in their life, and were not parted in their death. They were swifter than eagles and stronger than lions to do the will of their Master and the desire of their Stronghold. May our God remember them favorably among the other righteous of the world; may he avenge the blood of his servants which has been shed, as it is written in the Torah of Moses, the man of God: "O nations, make his people joyful! He avenges the blood of his servants, renders retribution to his foes, and provides atonement for his land and his people." And by thy servants, the prophets, it is written: "I will avenge their blood which I have not yet avenged; the Lord dwells in Zion." And in the holy writings it is said: "Why should the nations say, 'Where then is their God?' Let the vengeance for thy servants' blood that is shed be made known among the nations in our sight." And it is said: "The avenger of bloodshed remembers them; he does not forget the cry of the humble." And it is further said: "He will execute judgment upon the nations and fill [the battle-field] with corpses; he will shatter the [enemy's] head over all the wide earth. From the brook by the wayside he will drink; then he will lift up his head triumphantly."

occasioned by the medieval persecutions, Zunz writes: "If there are ranks in suffering, Israel takes precedence of all the nations . . . if a literature is called rich in the possession of a few classic tragedies, what shall we say to a national tragedy . . . in which the poets and the actors were also the heroes?"

* *The name of the deceased is supplied.*

PRAYER AND DEVOTION

You shall call me, and I will answer you;
You shall pray to me, and I will listen to you.

You shall seek me, and you will find me;
When you seek me sincerely I will reveal myself to you.

Worship the Lord in holy array,
Tremble before him all the earth.

The Lord is near to all who call upon him,
To all who call upon him sincerely.

He fulfills the desire of those who revere him;
He hears their prayer and saves them.

Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.

The Lord is good to all;
His mercy is over all his works.

The Lord upholds all who fall,
And raises all who are bowed down.

Learn to know the God of your fathers;
Serve him with a perfect heart and a willing mind.

The Lord searches all hearts;
He knows all that passes in the mind.

If you seek him, he will be found by you;
But if you forsake him, he will abandon you forever.

Do not make your prayer mere routine,
But a plea for mercy and grace before your God.

Prayer without devotion is not prayer;
One's thoughts must not wander off when praying.

¹*From Bible and Talmud.*

MODESTY AND KINDLINESS

Where words abound, sin is not wanting;
He who controls his tongue is a wise man.

Whatever an evil man fears will befall him;
The desire of the righteous will be granted.

A kind man does good to himself;
A cruel man does himself harm.

A fool is sure his own way is right;
A wise man will listen to advice.

A man of quick temper acts foolishly;
But a man of discretion is patient.

A gentle answer turns away wrath;
But harsh words stir up anger.

He who returns evil for good,
Evil will never leave his house.

A happy heart helps and heals;
A broken spirit dries up the bones.

Even a fool is counted wise if he keeps silent;
With closed lips he is thought intelligent.

A good name is a better choice than great riches;
A good reputation is more than silver and gold.

If your enemy is hungry, give him food;
Give him water if he is thirsty.

You see a man wise in his own eyes—
More hope for a fool than for him.

The door turns on its hinges,
And the lazy man upon his back.

Whoever digs a pit shall fall into it;
The stone a man sets rolling rebounds upon himself.

Let others praise you, not yourself;
Not your own lips, but someone else.

Happy the man who lives in fear of sin;
Reckless men will come to grief.¹

¹From the Book of Proverbs.

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ; עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה.
אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁבְכָה לוֹ; אֲשֶׁרִי הָעַם שֵׁי אֱלֹהִיו.

תהלים קכה

תְּהַלֵּה לַדָּוָד

אֲרוֹמְמָה, אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְנִאֲבָרְכָה שְׁמֹךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּכֹל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְנִאֲהַלְלֶךָ שְׁמֹךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
גָּדוֹל יְיָ וּמְהַלָּל מְאֹד, וְלֹנְדָלְתוֹ אֵין חֶקֶר.
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִגְדֹּדוּ.
הַדָּר כְּבוֹד הַדּוֹדָה וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחֶת.
וַעֲזוֹזוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְלֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה.
זָכַר רַב טוֹבָה יִבְיָעוּ, וְצִדְקֹתֶיךָ יִרְנְנוּ.
חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֲרָךְ אַפַּיִם וְגִדְלֵ-חֶסֶד.
טוֹב יְיָ לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
יודִיעַ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרַכּוּכָה.
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרְתֶךָ יִדְבְּרוּ.
לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרְתֵינוּ, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עַלְמִים, וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכֹל דוֹר וָדָר.
סוֹמֵךְ יְיָ לְכֹל הַנִּפְלָאִים, וְזוֹמֵךְ לְכֹל הַכְּפוּפִים.

The first two verses, which are taken from Psalms 84:5 and 144:15 and prefixed to Psalm 145, contain the word אשׁרי three times. *Ashre* is recited twice in the morning service and once in the afternoon service. The Talmud asserts that "whoever recites this psalm three times a day is assured of his share in the world to come" (Berakhoth 4b). This noble hymn of praise, calling upon all mankind to glorify God's greatness, celebrates his providential care for all creation. It is an acrostic psalm, the successive lines beginning with the letters of the Hebrew alphabet taken in order. However, the letter *nun* is missing. The alphabetic arrangement is probably intended as an aid to memory.

Happy are those who dwell in thy house;
They are ever praising thee.
Happy the people that is so situated;
Happy the people whose God is the Lord.¹

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
And bless thy name forever and ever.
Every day I bless thee,
And praise thy name forever and ever.
Great is the Lord and most worthy of praise;
His greatness is unsearchable.
One generation to another praises thy works;
They recount thy mighty acts.
On the splendor of thy glorious majesty
And on thy wondrous deeds I meditate.
They speak of thy awe-inspiring might,
And I tell of thy greatness.
They spread the fame of thy great goodness,
And sing of thy righteousness.
Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.
The Lord is good to all,
And his compassion is over all his works.
All thy works praise thee, O Lord,
And thy faithful followers bless thee.
They speak of thy glorious kingdom,
And talk of thy might,
To let men know thy mighty deeds,
And the glorious splendor of thy kingdom.
Thy kingdom is a kingdom of all ages,
And thy dominion is for all generations.
The Lord upholds all who fall,
And raises all who are bowed down.

¹ *Psalms* 84:5; 144:15.

עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲבָלָם בְּעַתּוֹ.
 פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.
 צְדִיק יְיָ בְּכָל דְרָבָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יְיָ לְכָל קִרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת.
 רְצוֹן יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שׁוֹעֲתֵם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
 תְּהִלַּת יְיָ יִדְבַר-פִּי; וּבִכְרֹךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ יְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם; הַלְלוּיָהּ.

The Reader takes the Torah and says:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׁבַּח שְׁמוֹ לְבָדוּד—

Congregation:

הוֹדוּ עַל אֲרֶץ וְשָׁמַיִם. וַיְהִי קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל
 חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ; הַלְלוּיָהּ.

On Sabbath:

ההלים כט

מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לִי, בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לִי כְבוֹד וָעֹז.
 הָבוּ לִי כְבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲוּוּ לִי בְּהַדְרַת קִדְשׁ. קוֹל יְיָ עַל
 הַמַּיִם, אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים. קוֹל יְיָ בְּכַתֹּם,
 קוֹל יְיָ בְּהַדְרָה, קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים, וַיִּשְׁבֵּר יְיָ אֶת אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן.
 וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשָׁרְיוֹן כְּמוֹ בֶן-דָּאמִים. קוֹל יְיָ חֲצֹב
 לְהַבּוֹת אֵשׁ. קוֹל יְיָ יַחִיל מִדְּבַר, יַחִיל יְיָ מִדְּבַר קִדְשׁ. קוֹל יְיָ
 יַחֲלִיל אֵילוֹת, וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת, וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד. יְיָ

Halleluyah. is added from Psalm 115:18 so that אִשְׁרֵי may end with

The eyes of all look hopefully to thee,
 And thou givest them their food in due season.
 Thou openest thy hand,
 And satisfiest every living thing with favor.
 The Lord is righteous in all his ways,
 And gracious in all his deeds.
 The Lord is near to all who call upon him,
 To all who call upon him sincerely.
 He fulfills the desire of those who revere him;
 He hears their cry and saves them.
 The Lord preserves all who love him,
 But all the wicked he destroys.
 My mouth speaks the praise of the Lord;
 Let all creatures bless his holy name forever and ever.
¹We will bless the Lord henceforth and forever.
 Praise the Lord!

The Reader takes the Torah and says:

Let them praise the name of the Lord, for his name alone is exalted—

Congregation:

His majesty is above earth and heaven. He has raised the honor of his people, the glory of his faithful followers, the people near to him. Praise the Lord!²

On Sabbath:

Psalm 29

A psalm of David. Give to the Lord, heavenly beings, give to the Lord honor and glory. Give to the Lord the glory due to his name; worship the Lord in holy array. The voice of the Lord peals across the waters; it is the God of glory thundering! The Lord is over the vast waters. The voice of the Lord is mighty; the voice of the Lord is majestic. The voice of the Lord breaks the cedars; the Lord shatters the cedars of Lebanon. He makes Lebanon and Sirion leap like a calf, like a wild ox. The voice of the Lord strikes flames of fire; the voice of the Lord causes the desert to tremble; the Lord causes the desert of Kadesh to tremble. The voice of the Lord whirls the oaks, and strips the woods bare; in his palace everything says: "Glory." The Lord sat enthroned at the

¹ *Psalm* 115:18. ² *Psalm* 148:13-14.

למבול יָשָׁב, וַיָּשָׁב יְיָ מִלְלָדָה לְעוֹלָם. יְיָ עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתָּן, יְיָ יִבְרַךְ
אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

On weekday:

תהלים כד

לְדָוִד מִזְמוֹר. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָתָהּ, תִּבְלַל וַיִּשְׁבֵי בָהּ. כִּי הוּא
עַל יַמִּים יִסְדָּתָהּ, וְעַל נְהָרוֹת יִבְנֶנָּהּ. מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְיָ, וּמִי
יָקוּם בְּמִקְוֵם קָדְשׁוֹ. נְקִי כַפַּיִם וּבֵר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא
נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָהּ. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וַיְדַבֶּקֶה מֵאֱלֹהֵי
יִשְׁעוֹ. זֶה דֹרֹר דְרָשְׁיוּ, מִבְּקֻשֵׁי פְּנִיָהּ, יַעֲקֹב, סִלָּה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבּוֹא מִלְלָדָה הַכְּבוֹד. מִי זֶה
מִלְלָדָה הַכְּבוֹד, יְיָ עֲזוּ וּגְבוֹר, יְיָ גְבוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבֹא מִלְלָדָה הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה
מִלְלָדָה הַכְּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא מִלְלָדָה הַכְּבוֹד, סִלָּה.

While the *Torah* is being placed in the ark:

וּבְנַחַח יֹאמֶר: שׁוּבָה, יְיָ, רַבְבוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל. קוּמָה יְיָ
לְמַנְוַחְתָּךְ, אֲתָהּ וְאֶרֶן עֲזָךְ. כִּהְנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּיק, וַחֲסִידֶיךָ
יִרְנְנוּ. בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדְּךָ, אֵל תָּשָׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ. כִּי לָקַח טוֹב
נַתַּתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ. עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ,
וְתַמְכִּינָהּ מֵאֲשֶׁר. דְּרַכֶּיךָ דַּרְכֵי נֶעֱם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שָׁלוֹם.
הִשְׁיִבְנוּ יְיָ אֱלֹהֶיךָ, וְנִשׁוּבָה; חֲדַשׁ יַמֵּינוּ כְּקֶדְמָם.

The ancient gates of Zion are poetically called on to raise their heads, in token of reverence to God. Different parts of this psalm were sung by different choirs at the time when David brought the ark to Mount Zion.

סלה marks a pause or a transition between one thought and another. It calls forth changes in the orchestral music corresponding to the ideas, and cessation of music or hushed music. The last four verses of Psalm 24 describe

flood; the Lord remains King forever. The Lord will give strength to his people; the Lord will bless his people with peace.

On weekday:

Psalm 24

A psalm of David. The earth and its fullness belong to the Lord, the entire world and its inhabitants. For it is he who has founded it upon the seas, and established it on the floods. Who may ascend the Lord's mountain? Who may stand within his holy place? He who has clean hands and a pure heart; he who strives not after vanity and swears not deceitfully. He will receive a blessing from the Lord, and justice from his saving God. Such is the generation of those who are in quest of him, who seek the presence of the God of Jacob. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle. Raise your heads, O gates, raise yourselves, ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord of hosts, he is the glorious King.

While the Torah is being placed in the ark:

When the ark rested, Moses would say: "Return, O Lord, to the myriads of Israel's families." Arise, O Lord, for thy resting place, thou and thy glorious ark. May thy priests be clothed in righteousness; may thy faithful followers shout for joy. For the sake of thy servant David, reject not thy anointed. I give you good instruction; forsake not my Torah. It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are ways of pleasantness, and all its paths are peace. Turn us to thee, O Lord, and let us return; renew our days as of old.¹

the holy ark, "which is called by the name of the Lord," as standing outside the gates. The gatekeepers are summoned to open the gates high and wide in order that the holy ark, the symbol of God's majesty, may enter.

¹ *Numbers* 10:36; *Psalm* 132:8-10; *Proverbs* 4:2; 3:18, 17; *Lamentations* 5:21.

תפלה לשליח צבור

הנני העני ממעש, נרעש ונפחד מפחד יושב תהלות
 ישראל, באתי לעמד ולהתחנן לפניך על עמך ישראל
 אשר שלחוני, אף על פי שאיני כדאי והגון לכה. לכן אבקש
 מך, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב, יי, אל
 רחום וחנון, אלהי ישראל, שדי איום ונורא, הנה נא מצליח
 דרכי אשר אני הולך, לעמד ולבקש רחמים עלי ועל שולחי.
 נא אל תפשיעם בחטאתי, ואל תחייבם בעונותי, כי חוטא
 ופושע אני. ואל יבלמו בפשעי, ואל יבושו הם בי ואל
 אבוש אני בהם. קבל תפילתי בתפלת זקן ורגיל, ופרקו
 נא, וזקנו מגדל, וקולו נעים, ומערב בדעת עם הבריות.
 ותגער בשטן לבל ישטיני, ויהי נא דלוגנו עליך אהבה,
 ועל כל פשעים תכסה באהבה. כל צרות ורעות הפך
 נא לנו ולכל ישראל לששון ולשמחה, לחיים ולשלום. האמת
 והשלום אהבו, ולא יהי שום מכשול בתפילתי.

ויהי רצון מלפניך, יי, אלהי אברהם יצחק ויעקב, האל
 הגדול הנבור והנורא, אל עליון, אהיה אשר אהיה, שכל
 המלאכים שהם מעלי תפלות יביאו תפילתי לפני כסא
 כבודך, ויצייגו אותה לפניך, בעבור כל הצדיקים והחסידים,
 התמימים והישרים, ובעבור כבוד שמך הגדול והנורא,
 כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה
 שומע תפלה.

the Reader's meditation before the recital of Musaf, is of
 unknown authorship. It contains the petition that God accept the prayers on
 behalf of the congregation and prevent Satan from causing evil.

READER'S MEDITATION

Poor in worthy deeds, I am horribly frightened in thy presence, who art enthroned and receiving praise from Israel. I have come to plead before thee on behalf of thy people Israel, who have made me messenger though I am not deserving nor qualified for the task. Hence I beseech thee, God of Abraham and Isaac and Jacob, O Lord, merciful and gracious God of Israel, almighty and revered One, make my errand successful when I seek mercy for myself and for those who have commissioned me. Blame them not for my sins, convict them not for my iniquities, for I am a transgressor indeed. Let them not be shamed because of me and my faults, nor let me be shamed because of them. Accept my prayer as if I were entirely qualified and well-pleasing to my fellow men. Rebuke the adversary, that he may not accuse me. May our defaults be pardoned by thy love, since love draws a veil over all wrongdoing. Turn thou all afflictions into joy and gladness, life and peace, for us and for all Israel. Let us love truth and peace, and let my prayer be without stumbling.

O Lord, God of Abraham and Isaac and Jacob, who art the revered most high and eternal God, may it be thy will that all interceding angels convey my prayer before thy glorious throne and present it to thee in the name of all the upright and honest men, and for the sake of thy own glorious and revered name. For thou in mercy dost hear the prayer of Israel thy people. Blessed art thou, O Lord, who hearest prayer.

וקן ופרקו נאה ("an elderly man whose youth has been spent decently") is a phrase borrowed from the Talmud (Ta'anith 16a), where a suitable leader in prayer is described to be one who is modest and agreeable to the people, one who knows how to chant and has a sweet voice (יש לו נעימה וקולו ערב).

מוסף ליום כפור

Reader:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהוּ;
וְנִמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלָא לְעֵלָא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא, דְאִמְרוּן בְּעָלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

כִּי שֵׁם יְיָ אֲקַרָּא, הָבוּ נִדְרֵי לְאֱלֹהֵינוּ.
אֲדֹנָי, שְׁפַתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מְלֻךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנֶּךָ אֱלֹהִים חַיִּים.
מְלֻךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְגוֹן אַבְרָהָם.
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

שם precedes the Amidahs of Musaf and Minḥah only. In Shaḥarith and Ma'ariv this verse is omitted, because there it would interrupt the connection between the benediction ואל ישראל and the Amidah.

MUSAF FOR YOM KIPPUR

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!¹

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.²

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

¹Deuteronomy 32:3. ²Psalms 51:17.

מִבְּלֶכֶל חַיִּים בְּחֹסֶד, מִחֲנִיחַ מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לִישׁוּ
 עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֹךְ מִמִּית
 וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.
 אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְלוֹךְ סְלָה.
 וּבְכֹן תֵּן פְּחָדְךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאַיִמְתָּךְ עַל
 כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
 הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כְלָם אֲנָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב
 שְׁלָם, כְּמוֹ שִׁיְדָעְנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִשְׁלֵטוֹן לְפָנֶיךָ, עַז בְּיָדְךָ
 וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֹן תֵּן כְּבוֹד, יי, לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ וְתִקְנָה טוֹבָה
 לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחֲנוּן פֶּה לַמְּיַחֲלִים לָּךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשִׁשׁוֹן
 לְעִירְךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדוֹר עֲבָדֶיךָ, וְעֵרִיכַת גֵּר לְבוֹרְשֵׁי
 מְשִׁיחָךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֹן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים וַיַּעֲלוּ, וַחֲסִידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפֹץ-פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה בְּלָה בְּעָשׂוֹן
 תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְּשָׁלַת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְחַמְלָךְ, אַתָּה יי לְבַדְּךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 בְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ, בְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ:
 יְמַלֶּךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּיָהּ.

and the next two paragraphs are quoted by the renowned Hebrew poet Rabbi Yehudah Halevi of the twelfth century in his philosophical work *Kuzari* (2:44), where he says that evolution was designed to bring forth

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fail, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

the highest essence of man, namely, prophets and saints. In his opinion, the gradation of man can be observed in this prayer which mentions first *בל מעשיך*, then *לעמך*, and finally *צדיקים* who represent the purest essence of humanity.

¹*Psalm 146:10.*

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבלעדך, בכתוב:
 ויגבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה.
 ברוך אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו,
 ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו
 מלבנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותתן לנו, יי אלהינו, באהבה את יום השבת הזה לקדשה
 ולמנוחה, ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה
 ולכפרה, ולמחל-בו את כל עונותינו, (באהבה) מקרא
 קדש, זכר ליציאת מצרים.

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, ואין
 אנחנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך, בבית הגדול
 והקדוש שנקרא שמך עליו, מפני הך שנשתלחה במקדשך.
 יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן,
 שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים, ותבנהו
 מהרה ותגדל כבודו. אבינו מלפנו, גלה כבוד מלכותך
 עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי, וקרב
 פזונו מבין הגוים, ונפוצותינו כנס מירבתי ארץ; והביאנו
 לציון עירך ברנה, ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם,
 ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו, תמידים כסדרם
 ומוספים כהלכתם, (ואת מוסף יום השבת הזה) ואת מוסף
 יום הכפורים הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות
 רצונך, כמו שכתבת עלינו בתורתך, על ידי משה עבדך,
 מפי כבודך, כאמור:

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."¹ Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Because of our sins we were exiled from our country and banished far from our land. We cannot perform our duties in thy chosen House, the great and holy Temple which was called by thy name, on account of the hand that was let loose on thy sanctuary. May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, merciful King, in thy abundant love again to have mercy on us and on thy sanctuary; rebuild it speedily and magnify its glory.

Our Father, our King, speedily reveal thy glorious majesty to us; shine forth and be exalted over us in the sight of all the living. Unite our scattered people from among the nations; gather our dispersed from the far ends of the earth. Bring us to Zion thy city with ringing song, to Jerusalem thy sanctuary with everlasting joy. There we will prepare in thy honor our obligatory offerings, the regular daily offerings and the additional offerings, according to rule. The *Musaf* of (this Sabbath and of) this Atonement Day we will prepare and present in thy honor with love, according to thy command, as thou hast prescribed for us in thy Torah through thy servant Moses, as it is said:

¹*Isaiah* 5:16.

On Sabbath:

(וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם, ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן, ונסכו. עלת שבת בשבתו, על עלת התמיד ונסכה.)

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם, ועניתם את-נפשתיכם; כל מלאכה לא תעשו. והקרבתם עלה ליי, ריח ניחח, פר בן-בקר אחד, איל אחד, כבשים בני שנה שבעה, תמימם יהיו לכם.

ומנחתם ונסביהם כמדבר: שלשה עשרנים לפר, ושני עשרנים לאיל, ועשרון לכבש, ויין כנסכו, ושני שעירים לכפר, ושני תמידים כהלכתם.

On Sabbath:

(ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג, עם מקדשי שביעי, כלם ישבעו ויתענגו מטובך; והשביעי רצית בו וקדשתו, חמדת ימים אותו קראת, זכר למעשה בראשית.)

אלהינו ואלהי אבותינו, מחל לעונותינו ביום (השבת הזה וביום) הכפרים הזה. מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך, באמור: אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני, וחטאתיך לא אזכר. ונאמר: מחיתי כעב פשעיך, וכענן חטאתיך; שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חטאתיכם לפני יי ותטהרו. אלהינו ואלהי אבותינו, (רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו בישועתך. (והנחילנו, יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך, וננוחו

On Sabbath:

(On the Sabbath day, two perfect yearling male lambs and two-tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering, and the libation. This is the burnt-offering of each Sabbath, in addition to the daily burnt-offering and its libation.)¹

On the tenth day of the seventh month you shall hold a sacred assembly and afflict yourselves by fasting; you shall do no work. You shall present as a burnt-offering to the Lord, as a soothing savor: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs; you shall have them without blemish.²

Their meal-offering and their libations were as specified: three tenths of an *ephah* for the bullock, two tenths for the ram, and a tenth of an *ephah* for each lamb; wine according to their requisite libations. Moreover, two goats were offered to make atonement in addition to the regular daily offerings.

On Sabbath:

(Those who keep the Sabbath and call it a delight shall rejoice in thy kingdom; all the people who hallow the seventh day shall fully enjoy thy goodness. Thou wast pleased with the seventh day and didst hallow it; the most desirable of days didst thou call it—in remembrance of the creation.)

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."³

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on

¹*Numbers* 28:9-10. ²*Numbers* 29:7-8. ³*Isaiah* 43:25; 44:22; *Leviticus* 16:30.

בַּהּ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמָהּ.) וְטָהַר לִבְנֵי לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת, כִּי אַתָּה סֵלְחֵן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹר וְיֹרֵר, וּמִבְלַעֲדֶיךָ אִין לָנוּ מִלָּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מִלָּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלָּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מִקִּדְשׁ (הַשָּׁבֶת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים.

רְצֵה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם; וְהַשֵּׁב אֶת הָעֵבֹרָה לְרִבִּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפַלְתֵם בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.
וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנו אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לָּךְ, וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל נַפְשֵׁךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וְבָקֵר וְצִהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִיַּנֵּנוּ לָּךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמָךְ, מִלְּכַנּוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיִּהְלְלוּ אֶת שְׁמָךְ בְּאֵמֶת, הָאֵל, יִשְׁעֵתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַטּוֹב שְׁמָךְ, וְלָךְ נִאֲהָ לְהוֹדוֹת.

it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

יֵשׁוּרֻן ("upright one") is poetically applied to Israel in Deuteronomy 32:15; 33:5, 26; Isaiah 44:2. This poetic name of Israel refers to the purpose for which the people of Israel became a nation. Isaiah's prophecy concerning Yeshurun reads: "Hear, O Jacob my servant, O Israel, whom I have chosen. Thus says the Lord who made you . . . Fear not, O Jacob my servant, O Yeshurun, whom I have chosen."

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמּוּךָ. בְּרַכְנֵנוּ אֲבִינוּ, בְּלִנּוּ בְּאַחַד, בְּאֹר פְּנִיךָ;
 כִּי בְּאֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ
 אֶת עַמּוּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָךְ.

בְּסֹפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִינְסָה טוֹבָה, נִזְכֵּר וְנִכְתָּב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמּוּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.
 בָּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, עוֹשֵׂה הַשְׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ, וְאֵל
 תַּתְּעַלֵּם מִתְּחִנָּתָנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עַיִן פָּנִים וְקָשִׁי עֵרְף לֹאמַר
 לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ;
 אָבֵל אֲנַחְנוּ חַטָּאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גִּזְלָנוּ, דִּבְרַנוּ רְפִי; הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדְנוּ,
 חֲמָסְנוּ, טָפְלָנוּ שִׁקָּר; יַעֲצֵנוּ רַע, בְּזַבְנוּ, לַצָּנוּ, מִרְדְּנוּ, נֹאצְנוּ;
 סָרְרָנוּ, עָוִינוּ, פִּשְׁעָנוּ, צָרְרָנוּ, קִשְׁיָנוּ עֵרְף; רָשַׁעְנוּ, שְׁחָהֲנוּ,
 תַּעֲבָנוּ, תַּעֲתָעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמְשַׁפְּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁנָה לָנוּ. וְאַתָּה
 צַדִּיק עַל כָּל תְּבֵא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
 מִה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
 תֵּלֵא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אַתָּה
 חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בָטָן, וּבוֹחוֹן כְּלִיּוֹת גִּלְב. אִין דְּבַר נַעֲלָם

ולם is quoted as a form of confession in the Talmud (Yoma 87b) in the name of Rav who founded the academy of Sura, Babylonia, in the third century.

In keeping with this passage, Maimonides writes: "We are told to offer

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;
 We have acted brazenly, viciously and fraudulently;
 We have acted wilfully, scornfully and obstinately;
 We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

up prayers to God in order to establish firmly the true principle that God takes notice of our ways . . . that success and failure are not the result of chance or accident . . . For the belief of the people that their troubles are mere accidents causes them to continue in their evil principles and their wrong actions . . . But the belief in the effect of repentance causes us to improve, to return to the best of the ways . . . For this reason many things are prescribed for . . . confessions and fasts and the resolve to discontinue sinning" (*Guide* 3:36).

מִמֶּנּוּ, וְאִין נִסְתַּר מִנְּגִד עֵינֶיךָ. וּבְכֹן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּסְּלַח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל
 לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֶּר-לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַגְס וּבְרְצוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דְעֵת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָר.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רֵעַ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַדּוּי פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְיָה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻזַק יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאָת שְׁפָתַיִם,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִצְרַר הָרֵעַ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל בְּלִם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כַּפֶּר-לָנוּ.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers,
to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant
atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

הורים ומורים Respect for parents and teachers is frequently emphasized in the Talmud. One of the rabbis of the fourth century, Raba, who declared that the Torah is life-giving to those who sincerely devote themselves to its study (Yoma 72b), was in the habit of saying: "The chief purpose of wisdom is repentance and good deeds; let no man who engages in learning treat his parents or teachers with contempt" (Berakhoth 17a).

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְקֶזֶב,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שָׁחַד.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרַע.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׂא וּבְמַתָּן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאָכֵל וּבְמִשְׁתֶּה.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁךָ וּבְמִרְבִּית,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְוֵי נָרוֹן.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפֹתֵינוּ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינֵינוּ.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.
 וְעַל בָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, בְּפִרְר־לָנוּ.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוֹת עֵינֵינוּ.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֹאשׁ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עָרֶף.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלָיִם לְהָרַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכּוּלוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שָׂא,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאַת חֲנָם.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech,
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility,
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

נָטַח צַוְרָן, *stretching forth the neck*, is based upon Isaiah 3:16 describing haughtiness and arrogance. Humility is considered to be the greatest of all virtues. Hillel, the supreme example of humility, is quoted as saying: "My abasement is my exaltation and my exaltation is my abasement" (Leviticus Rabba 1:5).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַשׁוּמַת־יָד,
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַמְהוֹן לְבָב.

וְעַל בָּלֵם, אֵלֹוֹהַ סְלִיחוֹת, סִלַּח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, בְּפָר־לָנוּ.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אָשֶׁם וְדָאִי וְאָשֶׁם תָּלוּי.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִיִּתָּה בִּיְדֵי שָׁמַיִם.
וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם פֶּרֶת וְעֵרִירֵי.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיִּתּוֹת בֵּית דִּין,
סְקִילָה שְׂרָפָה, הֶרֶג וְחָנֵק. עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא
תַעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, אֵת
הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֵת שְׁאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ בְּכָר
אֲמַרְנֵם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לָךְ עֲלֵיהֶם; וְאֵת שְׁאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ,
לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים, בְּדָבָר שְׁנַאֲמַר: הַנְּסֹתֵרֵת לִי
אֱלֹהֵינוּ, וְתַנְגְּלֵת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמַבְּלַעְדֵיךָ אֵין לָנוּ מְלָךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא
אַתָּה.

אֱלֹהֵי, עַד שְׁלֹא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאִי, וְעַכְשָׁו שְׁנוֹצַרְתִּי בְּאֵלֹו
לֹא נוֹצַרְתִּי; עָפַר אָנִי בְּחַיִּי, קַל וְחֹמֶר בְּמִיִּתִּי; הֲרִי אָנִי

For the sin we committed in thy sight by breach of trust,
 And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
 And for the sins requiring a sin-offering.
 For the sins requiring varying offerings,
 And for the sins requiring guilt-offerings.
 For the sins requiring corporal punishment,
 And for the sins requiring forty lashes.
 For the sins requiring premature death,
 And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹ Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation, and besides thee we have no King to pardon and forgive our sins.

My God, before I was formed I was of no worth, and now that I have been formed it is as if I have not been formed. Dust I am in life, and all the more so in death. In thy sight, I am like an object

עַד שְׁלֵא נִוצַרְתִּי is attributed to Rav Hamnuna, one of the foremost Babylonian scholars of the fourth century. He strongly advocated Torah study and declared that the destruction of Jerusalem had been decreed because of educational neglect (Kiddushin 40b). It was he who directed to teach the verse *חַוְרָה צֹוּה לִנוּ מִשָּׁה* (Deuteronomy 33:4) to children as soon as they learn to talk (Sukkah 42a).

¹Deuteronomy 29:28.

לִפְנֵיךָ כִּכְלִי מָלֵא בּוֹשֵׁה וּבִלְמָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי
וְאֵלֵהי אֲבוֹתַי, שְׁלֵא אֶחָטָא עוֹד; וּמֵה שְׁחָטָאֲתִי לִפְנֵיךָ מָרַק
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וְחַלְלִים רָעִים.

After the *Amidah* add the following meditation:

אֱלֹהֵי נֹצֵר לְשׁוֹנֵי מָרַע, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מִרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תְדוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעַפְרָה לְכָל תְּהִנְחָה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכָל הַחַוְשָׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרָה
הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֹחַ, עֲשֵׂה לְמַעַן
יִמְנָה, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתָהּ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. לְמַעַן
יִחַלְצוֹן יִדְיָךָ, הוֹשִׁיעָה יִמְנָה וְעַנְנֵי. יְהִיו לְרְצוֹן אִמְרֵי פִי
וְהִגִּיוֹן לְבִי לִפְנֵיךָ, יי, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,
הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְחַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם גַּעְבְּרָךְ
בְּיִרְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת. וְעַרְבָה לִי מִנִּחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת.

חֲזַרְת הַתְּפִלָּה לְשִׁלִּיחַ צְבוֹר

The ark is opened.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבָרְהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֵלֵהי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

filled with shame and disgrace. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, that I sin no more. In thy abundant mercy, cleanse the sins I have committed against thee, but not through severe sufferings.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

AMIDAH CHANTED BY READER

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

¹ *Psalms* 60:7; 19:15. ² *Malachi* 3:4.

מסוד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים, וּמְלֻמֵּד דְּעַת מְבִינִים, אֶפְתָּחָה פִּי
בַתְּפִלָּה וּבַתְּחִנּוּנִים, לְחִלּוֹת וּלְחַנּוּן פְּנֵי מְלֹךְ מְלֵא רַחֲמִים
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים.

The ark is closed.

Congregation:

שׁוֹשֵׁן עִמָּךְ אֵימָה, שֶׁבַת שֶׁבֶתוֹן לְקִימָה; שָׁרֵשׁ וְעָנָף סִימָה,
שָׁוִים יָחַד לְצִימָה. בְּעַת מָטוּ יְסוּדוֹתֶיהָ, בְּטָחָה בְּחִין
מוֹסְדוֹתֶיהָ; בָּם תִּקְעָה יְתְרוֹתֶיהָ, בְּכַפֵּל לְהַשְׁעִין יְדוֹתֶיהָ.
תִּמְכָּה בְּפֶעַל צוּרִים, תַּמַּת הַמָּה הַיּוֹצְרִים; תִּרְוָפָה תַחַת
לְעִצּוּרִים, תַּבֵּל לְהֶאֱפִיל לְצָרִים. שְׁתִּילִי גְבֻעוֹת אַרְבַּע,
שָׂאג סִפּוֹר הַמְרַבֵּעַ; שְׁנַע פְּגִיעוֹת אַרְבַּע, שְׁעָה צְדָקָם לְתַבַּע.
בִּישָׁה בְּמַתְהַלֵּךְ תָּמִים, בְּמוֹסֵר לְחוּמוֹ תַחֲנוּמִים; בְּצַדִּיקוֹ
תְּדִיחַ בְּתָמִים, בְּאַפְסֵי אוּרִים וְתָמִים. תְּמוֹר תִּשְׁלֹמֵי פָר,
תִּבְּרַן הֶגֶג הַמְסַפֵּר; תּוֹקְעֵי בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר, תִּלְאוּבָם בְּכַפּוֹר
יִכְפֹּר. וְשִׁבְּרָה תַמַּת זַעֲמָד, וְתַחֲוֹן שְׁרִידֵי עַמָּךְ; וְעֲלִינוּ יְהִי
נְעֻמָּךְ, וְנַחֲיָה מִמְקוֹר עַמָּךְ. נְאוּר עַמָּךְ הַסְּלִיחָה, נִכּוֹן מֵהַר
לְסִלְחָה; Reader נִיב שְׁפָתֵינוּ הַצְּלִיחָה, נֶאֱקָ שְׁמָעָה וְסִלְחָה.

Congregation:

שְׁפָתֵינוּ מְרוֹבְבוֹת יִשְׁנִים, יִנְצְחוּךָ כְּעַל שׁוֹשְׁנִים.

Reader:

חֲדָשִׁים וְגַם יִשְׁנִים, בְּמַגְנַת אָב נִשְׁעָנִים.

זְכָרְנוּ לְחַיִּים, מְלֹךְ חֶפְצֵן בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסִפּוֹר הַחַיִּים,
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

שׁוֹשׁ עִמָּךְ by Rabbi Elazar ha-Kallir, has four lines to the stanza, each line consisting of three words, with the acrostic שֶׁבַת שֶׁבֶתוֹן repeated four times. The following piyyut, עַם כְּסוּרִים עַם יָמִים, has the same meter with the acrostic עַם כְּסוּרִים repeated four times. A third piyyut, זָמַח בַּח חַמְהָ, has likewise the same

Invoking the doctrines taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the merciful King who pardons and forgives iniquities.

The ark is closed.

Congregation:

This God-revering people, likened to a rose in the valley, observes Yom Kippur as a day of complete rest; parents and children alike are fasting today. Ever since the foundations of the Temple were shaken and destroyed, this people has relied on the prayers established by the patriarchs who rest in the cave of Machpelah.

Israel leans on the merits of the patriarchs and the perfection of the creative ancestors; O grant a healing to the captives, and let darkness shroud the oppressors' world. The descendants of the four matriarchs, who marched through the wilderness in four divisions, conduct four services today; favor thou their plea and clear them.

Look at Abraham who lived uprightly and bore the impress of thy instruction in his flesh; for his sake, cleanse us from all stains of sin at this time, in the absence of the high priest's *Urim ve-Tummim*. Instead of a bullock-offering, heed thou the meditations of those who sound the shofar this month; let their sins now be pardoned.

O suppress thy blazing anger and be gracious to the survivors of thy people; let thy pleasantness rest upon us, that we may live from thy fountain of life. O thou who art glorious, forgiveness rests with thee; then hasten to pardon us; prosper thou the speech of our lips, hear our cry and forgive us.

Our lips proclaim the merits of the patriarchs who are asleep; may Israel ever praise thee as of old, accompanied by *shoshannim*.

Both young and old rely on the Shield of Abraham our father.

Reader:

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

meter with the acrostic **צוֹם הַעֲשׂוֹר** repeated four times. These acrostics, forming a complete sentence, convey the thought that Yom Kippur, the fast of the tenth day, is a sabbath of solemn rest. **שׁוֹשַׁן עֵמֶק** and **אֵיזֶמָה** refer to Israel on the basis of a midrashic interpretation of Song of Songs 2:1; 6:4.

מִלֶּדֶת עֲזוּר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מִגֹּן אֲבֹרָתָם.
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מִכְּלַפֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי
 עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מִלֶּדֶת מִמִּית
 וּמַחֲיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

Congregation:

יּוֹם מִיָּמִים הוֹחֵס, יּוֹם כְּפוּר הַמִּיחֵס, יוֹדְעֵי חֲמוּל וְחָס,
 יוֹקֵשִׁי לְפוֹעֶרֶת הָס. וּבוֹ בְּתַחְבוּלוֹת יוֹעֵצוֹ, נְדוּי בְּתַחַן יֵאִיצוּ,
 וְשׁוֹכְנֵי עֶפְרָי יִקְיִצוּ, וּמֵרֵאשׁ הָרִים יִלְיִצוּ. מִפְּעֻלוֹת עוֹקֵד
 וְעוֹקֵד, מֵאֵז בְּיָדָם פִּקּוּד, מוֹפֵת הַכְּמוּס לְפִקּוּד, מוֹקֵשׁ
 לְהַבְעִית בְּסִקּוּד. בְּהַבְטַחַת סְבִיבַת אֵיל, כְּפָרוֹ הַנְּצוּר לְחֵיל,
 בֶּן תַּעֲצִים חֵיל, כּוֹרְעֵיהָ בְּעֵצָם וְלֵיל. פִּחְדוֹ יִחִיל שׁוֹטְמִים,
 פִּיּוּחָם הָיוֹת אֲטוּמִים, פִּרְחָיו בְּמִשְׁעֵנוֹתָיו חַתוּמִּים, פִּלְטָם
 מְרַקֵּל פְּטוּמִים. וְאִם אֵין מַעֲשִׂים, וְזָבַח מִבְּלֵי מִשִּׁים, וְזָכְרָה
 לְנִבְזִים וּמְאוּסִים, וּמְנוּזָעִם הַפֶּר בְּעֵסִים. רֵם קִשְׁט מַעֲבָרֶיהָ,
 רֵאָה תִּרְאָה עוֹבְרֶיהָ, רַעִים בָּאֵי עָרֶיהָ, רַחוּם זְכוּר לְעַבְרֶיהָ.
 יִבְקֵשׁ עוֹן וְאִינְנוּ, יִמָּה בְּמִצּוּלוֹת חֲנָנוּ, יִלְד בְּשַׁעֲשׁוּעֵיוֹ תַעֲנֵנוּ,
 יִשֶׁר מְלִיץ יִחַנְנוּ. מִבְּרַק חֲרֵב הַשְּׁנוּן, מִלֵּט מְאָרִיבֵי רִנּוֹן,
 Reader מִלֵּא מִשְׁאֵלוֹתֶם בְּתַחֲנוּן, מִלֶּדֶת רַחוּם וְחַנוּן.

Congregation:

כְּפָר פְּרִיּוֹן נִפְשׁ, פָּדָה מִטְּבִיעַת רַפְשׁ.

Reader:

מִיחֲלֵיהָ בְּעֵנֵי וְכַפְשׁ, הֵחִים בְּטִלְלֵי נִפְשׁ.

חוס and **מיחס** stem from the same root (יחס) and are here almost identical in meaning though they differ from each other in terms of conjugation, **חוס** being in *Hoph'al* and **מיחס** in *Pu'al*.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou,
O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead;
thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead
with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the
sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those
who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who
resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life,
and causest salvation to flourish.

Congregation:

On this Day of Atonement, the most distinguished day in the
year, be thou merciful and gracious to those who know how to
observe it; silence their mortal enemies. On this day thy people
take counsel and hasten to confess and implore; they awake those
who sleep in the dust and plead the merits of the foremost patriarch.

The acts of Abraham and Isaac, making ready for the supreme
sacrifice, are ever preserved in their memory as a concealed won-
drous power of mastering the ensnaring tempter, of baffling and
chastising him. According to thy promise made when Isaac's ram
was caught in the thicket, grant atonement and strength to those
who worship thee day and night.

May the dread of thee terrify Israel's foes, so that their mouths
be sealed forever; the offspring of Abraham, marked by their con-
fidence, save thou from foul slander. In the absence of good deeds,
at a time when there is none to offer a sacrifice, remember thou the
despised and the abused and remove all wrath from their children.

Most High God, whose actions are truth, regard well thy wor-
shippers who come to thee as friends; Merciful One, remember thy
servants. Let there be no iniquity found when sought; cast it
into the depths of the sea; answer thou the people of Israel, whom
thou didst liken to a delightful child, and graciously defend them.

From the sharp and glittering sword deliver those who prolong
their prayer; fulfill thou their urgent petitions, O King, who art
merciful and gracious. Those who seek to redeem themselves save
thou from sinking in the mire of despair; those who hope in thee
amidst affliction and suffering revive thou with refreshing dew.

The word *מוֹרְתָהּ* refers to the place of punishment for the wicked, de-
scribed in Isaiah 5:14 as the netherworld gaping greedily, "opening its jaws
ever so wide." *שְׁכֵנֵי עֵסֶר* alludes to the patriarchs, and *רֵאשׁ הַרִּימִים* signifies
Abraham.

Reader and Congregation:

עוד בו נשמתו, יקו תשובת יציר אדמתו,
להחיותו, להיטיב אחריתו.

Congregation:

אנוש איך יצדק פני יוצרו, והבל גלוי לו תעלומו וסתרו;
בזאת יכפר עונו ויגדה מזורו, אם ישוב טרם יכבה גרו. גם
חשד לא יחשיך ממנו, אם יסתיר פניו הוא ישרנו; דפיו
ירשעו על פניו יעננו, יתרון לו אם יחזיקו יודנו. הן שמים
לא זכו בעיניו, אף כי נתעב באשמו ובעונו; וזד למה לא
יבין ברעיונו, הלא יזמו ואידו נכח פניו. זקבו וסגלת עשרו
בל יועילנו, לתת כפרו ביום עברה להועילנו; חסד וצדקה
אם רדף בעורנו, לפניו יהלוד וכבוד בוראו יאספנו. טוב
לנבר לשא על תורה, לקיים חקיה באהבה ביראה ובטהרה;
ימי חיו תנחנו מסלה ישרה, תנצננו בנבורה ולתחי תשיחנו
לעזרה. שדי הננו בידך כיוצר חמר, רצונה להחיות ולא
להמית ולגמר; ותישר לבבנו ביראתך להחטיב ולהאמר,
קמנו לחיים ונודה לעולם ונזמר.

Reader:

עוד בו נשמתו, יקו תשובת יציר אדמתו,
להחיותו, להיטיב אחריתו.

מי כמוד, אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים.
ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה, יי, מחיה המתים.

אנוש איך יצדק, by an anonymous author, is an alphabetical acrostic with five words to a line. The stanzas between the letters (c) and (p) are missing; the last lines appear to run in a reversed alphabetical acrostic. The *payyelan*

Reader and Congregation:

While the breath of life is yet in man,
 God looks for his creature to repent,
 To grant man life and to prosper him.

How can man be proved innocent before his Creator? All his hidden secrets are open to God. Man's iniquity is pardoned, his disease cured, if he repents before his light is quenched.

Darkness is not dark to God. Even though one should hide himself, God will see him. Man's evil deeds testify against him; he gains advantage if he confesses them while he is yet alive.

Even the heavens are not clear in the sight of God! So much the less a man tainted with multiplied guilt. Why does not the evildoer take thought? Does not his day of disaster wait for him?

Man's gold and rich treasures will bring him no help, will not ransom him on the day of wrath. But the kindness and justice he follows in his lifetime will march before him, and his glorious Creator will receive him.

It is good for man to bear the yoke of the Torah, to fulfill its laws with love, reverence and purity. The Torah will guide him on a straight road all his life, and keep him in full strength; it will help him, revive him, and talk to him.

Almighty God, we are in thy hand as potter's clay. Thy will it is to sustain life, not to terminate it. Make thou our heart upright and inspire us to revere thee; keep us in life, that we may sing hymns of praise to thee forever.

Reader:

While the breath of life is yet in man,
 God looks for his creature to repent,
 To grant man life and to prosper him.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

pleads: "Almighty God, we are in thy hand as clay in the hands of the potter; sustain us that we may forever sing thy praise."

Congregation:

צָפָה בְּבֵת תְּמוּתָהּ, צוּם הָעֶשׂוּר עִמּוּתָהּ, צֹאן בְּהַעֲנֹשָׁה
 מִיָּתָהּ, צִדְקָהּ מִמְּכָר צְמִיתָהּ. וּבָבֹא סוּטָן לְנִקּוּב, וְלַחֲשׂוֹף
 סָרְעָף הָעֵקוּב, וּבֵל יִרְשָׁה לְקוּב, וְכַח תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב. מְכוּן
 לְשִׁבְתָּךְ בְּשׁוּמְךָ, מֵאֵז חֲקַקְתּוּ בְּרִשׁוּמְךָ, מוֹלְדוֹתָיו הַכְּלוּלִים
 בְּשִׁמְךָ, מִלֵּטֵם לְמַעַן שְׁמֶךָ. הַזְכֵּר יְשִׁיבַת אַחֲל, הַנֶּאֱבָק לְשׂוֹר
 גַּחֲל, הַצִּילָה שְׁאוֹנוֹ מִבְּחַל, הַצְּנִים לְהַרְטוֹת מִחֲל. עֲנִי נֶפֶשׁ
 שׁוֹר, עֲוֹן בְּלִי תְשׁוּר, עוֹרְכֵי שְׁנַע בִּישׁוּר, עֲנִים בְּאַמַּת וְאַשׁוּר.
 סֶלַח לְשִׁבֵי פֶשַׁע, סְלִיחָה תִכְרִיעַ רָשַׁע, סִדְר תִּפְלָה תִשַׁע,
 סִבֵּר פְּדוּת לִישַׁע. וְאִם הִמָּה כְּאָדָם, וּמַעֲדָה וּמְטָה יָדָם,
 וְאַתָּה נוֹצֵר הָאָדָם, וּתְרוֹן תִּנְה לְעוֹדְדָם. רַעֲבָם וּצְמָאָם חֲזוּה,
 רַעֲתָם בְּלִי תַחֲזוּה, Reader רַגְשׁ רַחֲשָׁם מִלְּבָבָהּ, רוֹנְנִים סֶלַח
 נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה.

יְמַלּוּךְ יי לעולם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

Reader and Congregation:

נִחָשֵׁב כְּצֶגַן בְּאִיתוֹן, דְּחוֹת בְּפִלּוּלֵי עֲקֻלָּתוֹן,
 וְנִקְדְּרִישָׁךְ בְּשַׁבַּת שַׁבְּתוֹן, קְדוֹשׁ.

אחל is reminiscent of what Jacob said to Laban: "You held me responsible for anything stolen by night or by day; it was my lot to have the heat wear me out during the day, and the cold during the night, and to lose my sleep" (Genesis 31:39-40). The word **אחל** is related to **אחילו** (Berakhoth 32a) in the sense of fever, trembling (**חילו**).

הנאבק is the correct reading, rather than **המאבק** in some current editions. **שאונו** corresponds to **המוני**, that is, his numerous descendants.

איתון ("entrance") is derived from the verb *to come*. The word **איתון** occurs but once in the Bible (Ezekiel 40:15).

עקלתן is an abridged form of **עקלתן נחש** (Isaiah 27:1). The "crooked serpent" is identified with Satan.

Congregation:

O look at the people who suffer death, clinging to the fast of the tenth; if any of thy flock be doomed to die, clear them that they be not surrendered to eternal bondage.

When Satan comes to recount all sins and to lay bare the heart that is on evil bent, let him not be permitted to revile and disparage those who spring from Jacob.

When establishing thy abode, thou didst in days of yore engrave the image of Jacob on thy throne; for the sake of thy name, save thou his children who are linked to thy name.

O remember him, sweltering in heat and wrestling with a fiery angel, and deliver his people from hideous hate; they are now standing and asking thy healing pardon.

Look at their inner distress, and regard not their iniquity; they set forth their plea uprightly, answer them with thy saving truth and grant them a happy life.

Forgive those who turn from transgression, and let thy forgiveness overbalance their wickedness; favor thou the ordained prayers, and fulfill the hope for saving redemption.

Even though, like human beings, they have slipped and failed, overlook their guilt and strengthen them with thy pardon; for it is thou who dost form and preserve man.

Look at their hunger and thirst, and behold not their evildoing; despise not their earnest and fervent prayer when they chant: "Pardon thou the iniquity of this people."

The Lord shall reign forever,

Your God, O Zion, for all generations.

Praise the Lord!

Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.¹

Reader and Congregation:

Like the high priest standing at the entrance of the sanctuary, may we by prayer ward off the serpent; on this perfect sabbath let us sanctify thee, O Holy One.

¹*Psalms* 146:16; 22:4.

Reader and Congregation:

הַיּוֹם בְּפִתְחֵךָ סְפָרִים, חֵן שְׁמֶךָ מִפְּאֲרִים,
 וְנִקְדִּישְׁךָ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, קְדוּשׁ.
 מִסְטִין בְּכַבֵּל אֶסּוּר, וְהִתְקַנֵּת אֶסְרֵי בְּשׁוּר,
 וְנִקְדִּישְׁךָ בְּצוּם הָעֵשׂוּר, קְדוּשׁ.

Responsively

אֲשָׂא דְעֵי לְמִרְחוּק, שְׁעוֹן בְּאֵת מִרְחוּק,
 בְּפַעֲלוֹ צְרֵי רְחוּק.
 אֲסַפְּרָה אֶל חֶק, מִסְכּוֹ בְּלִי לְרְחוּק,
 חַיִּים לִי לְחוּק.
 לְשׁוּר בְּחִתְּךָ יִמְחוּק, לוֹחֲמֵי לְבַל יִשְׁחוּק,
 וַיִּמְלֵא פִי שְׁחוּק.

Reader and Congregation:

נִחְשָׁב כְּצֶגַע בְּאֵיתוֹן, דְּחוּת בְּפִלּוּלֵי עֶקְלָתָח.
 וְנִקְדִּישְׁךָ בְּשֵׁבֶת שְׁבִתוֹן, קְדוּשׁ.

Responsively

עוֹרְכֵי שְׁנַע לְרֹב, חֵין עֶרְפָּם יַעֲרוֹב,
 פְּנֵי אֱלֹהִים מִקְרוֹב.
 עֵתִירְתִּי אֲזַ תְּקָרוֹב, עֵבֶרְתִּי לְבַל תֵּאָרוֹב,
 אֵלַי לְבַל קָרוֹב.
 זוּמָם אִם יִזְרוֹב, עֵדֶת אֵל לְחִרּוֹב,
 אֲשַׁעֵן בְּמִצְדִּיק וְקָרוֹב.

יום הכפורים צום העשור and שבת שבתון, the three designations for the Day of Atonement, are here explicitly mentioned after having been indicated four times by means of acrostics in the preceding three piyyutim.

Reader and Congregation:

On this day, when thou dost open the books, be thou gracious to those who glorify thy name; on this Day of Atonement let us sanctify thee, O Holy One.

O cast the accuser into chains, proclaim the fulfillment of the captives' hope; on this fast of the tenth, let us sanctify thee, O Holy One.

Responsively

I transfer my thought to the distant past, and rely on Abraham who came from far away; for his work's sake, let my foe be dislodged.

I announce the Lord's decree: He will never forsake his own habitation and be far; O may he inscribe me to life.

May he blot out the pernicious impulse, that Satan my foe shall not mock me; then shall my mouth be filled with laughter.

Reader and Congregation:

Like the high priest standing at the entrance of the sanctuary, may we by prayer ward off the serpent; on this perfect sabbath let us sanctify thee, O Holy One.

Responsively

Increasingly they set forth their pleas; may their supplication be pleasing to thee, O God, and let thy presence ever be near.

Let my entreaty approach thee, so that my transgression shall never lie in wait for me nor come near me.

Should ill-devising Satan ardently desire to destroy God's people, I will place my trust in God who is near to clear us.

אלעזר בירבי קליר contains a double acrostic of the author's name at the beginning of the strophes. The fourteen letters of the acrostic are evenly divided: seven are repeated and seven are not. The repetition occurs at regular intervals; for example, the first letter of **אלעזר** begins the first two strophes while the second letter (**ל**) is used at the head of the third strophe only. The initial line **אשא דעי למרחוק** is borrowed from Job 36:3. More biblical wording is from Psalms 2:7; 139:3; Zechariah 9:12; Isaiah 3:13; Psalm 44:26.

Reader and Congregation:

היום בְּפִתְחֵךָ סִפְרִים, חֵן שָׁמַךְ מִפְּאֲרִים,
וְנִקְדִּישְׁךָ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, קְדוֹשׁ.

Responsively

רְשַׁע אִם הִכְרִיעִי, זְכוּר לִי רוּעִי,
בְּצַדִּיקוֹ עֲתָה לְרוּעֵעִי.
רַעַה צֵאן מִרְעִי, בְּמִרְעָה טוֹב לְהִרְעִי,
וּבְאוּר חַיִּים לְזַרְעִי.
בְּעוֹן אֶרַח רַבְעִי, וּבִקּוֹ נְטִיחַת מִרְעִי,
נָא אֵל יִאָרְעִי.

Reader and Congregation:

מִסְטִין בְּבִבְלָא אֲסוּר, וְחִקְנֹת אֲסִירֵי בְּשׁוּר,
וְנִקְדִּישְׁךָ בְּצוּם הָעֶשׂוּר, קְדוֹשׁ.

Responsively

יִסְבִּיתוּ שׁוּבוּ לְבַצְרוֹן, נָשִׁים פְּנֵי אָרוֹן,
לְהַעֲצִים אֶרְשֶׁת רֵן.
יַחֲלוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן, מִשְׁבִּית אֶף וְחֲרוֹן,
בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן.
רוֹנְנִים קְרוֹא בְּגֵרוֹן, פְּלוּשׁ אֲטוּמֵי חֲבֵרוֹן,
מִצּוֹא מְחִילַת וְתֵרוֹן.

Reader and Congregation:

נִחְשָׁב בְּצַג בְּאִיתוֹן, דְּחוֹת בְּפִלְוֵלִי עֲמֻלָּתוֹן,
וְנִקְדִּישְׁךָ בְּשַׁבַּת שַׁבְּתוֹן, קְדוֹשׁ.

Reader and Congregation:

On this day, when thou dost open the books, be thou gracious to those who glorify thy name; on this Day of Atonement let us sanctify thee, O Holy One.

Responsively

Should my sins overbalance my merits, then remember thou Moses, my shepherd, in my favor; for his sake, grant that I may exult.

Shepherd thou Israel, whom thou didst call *my own flock*, and nurture thy people in good pasture; let the light of life shine upon all.

Even though I have followed the sinful path, and declined from the sublime line of thy precepts, O let not evil befall me.

Reader and Congregation:

O cast the accuser into chains, proclaim the fulfillment of the captives' hope; on this fast of the tenth let us sanctify thee, O Holy One.

Responsively

"Come back to your safe home!"¹ Let this be proclaimed to those who approach the ark to intensify the utterance of prayer.

They entreat the favor of God who is first and last, that he may abolish wrath and anger for the sake of Aaron the high priest.

With mingled voices they cry out, unfolding the merits of those who are interred in Hebron, that they may attain gracious pardon.

Reader and Congregation:

Like the high priest standing at the entrance of the sanctuary, may we by prayer ward off the serpent; on this perfect sabbath let us sanctify thee, O Holy One.

רשע אם הכריעי if the power of evil has overwhelmed me.

ארחי ורבעי וריח ארח רבעי alludes to ארחי ורבעי וריח (Psalm 139:3), which means: *thou dost scrutinize me in my walking or lying down.* קו נטתה מרעי is equivalent to קו נטה מרעי, "the line of justice which my Friend has stretched forth."

שובו לבצרון is from Zechariah 9:12 ("Come back to your stronghold, you prisoners of hope").

¹Zechariah 9:12.

מוסף ליום כפור

Responsively

בְּשִׁבְתָּהּ בְּכֶסֶד רִיב, יְרִיבֵי לְעֵינֵי יְרִיב,
יְהִי נֶצֶב לְרִיב.

בוֹזְזֵי חָרוֹב יַחְרִיב, כְּמוֹ קַדְמוֹנִים הַחֲרִיב,
וְנִצְאָקוּ לְפָנָיו יַקְרִיב.

יֵצֵג אֶתִּי בְּרִיב, מְלִיצֵי שֵׁי לְהַקְרִיב,
וְשִׁיחֵי לְגוֹחֵי יַעְרִיב.

Reader and Congregation:

הַיּוֹם בְּפִתְחֵךָ סִפְרִים, חֹן שְׁמֶךָ מִפְּאֵרִים,
וְנִקְדֵּי־שֶׁךְ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, קְדוֹשׁ.

Responsively

קוֹל אָרִים בְּשׁוֹפָר, בְּמַתָּן אִמְרֵי שְׁפָר,
לְפָנֵי חֲזָקִים שְׁפָר.

קֶצֶב שְׁעִירִים וּפָר, בְּגִיב שְׁפָתַיִם יִסְפָּר,
וּבְכֵן סוֹטֵן יַחְפָּר.

לְפָלוּסִים בְּכוֹכְבֵי מִסְפָּר, וְשָׁחִים עַד עֶפְרָר,
בְּצָעִם וְעוּוִיִּם יִכְפָּר.

Reader and Congregation:

מִסְטֵין בְּכַבֵּל אֶסּוּר, וְתִקְנֹת אֶסִּירֵי בְשׁוֹר,
וְנִקְדֵּי־שֶׁךְ בְּצוֹם הָעֶשׂוּר, קְדוֹשׁ.

Responsively

יִשְׁלְגוּ אֲדָמֵי שָׁנִים, שָׁל כֹּל יְמוֹת הַשָּׁנִים,
חֲדָשִׁים וְגַם יָשָׁנִים.

יִלְבְּנוּ בַתְּמִי שׁוֹשָׁנִים, וְיִוָּשְׁבוּ לְתַעְרָם שְׁנוּנִים,
בְּפִלּוּל אֲשֶׁר מְשַׁנְּגִים.

Responsively

Sitting on the throne of judgment, may he champion my cause against those who strive against me; the Lord stands up to arraign.

May he destroy those who despoil me, as he did in ancient times, and let my supplication approach his presence.

Standing to plead my cause, let my advocates be presented; may my meditation be pleasing to God who brought me to light.

Reader and Congregation:

On this day, when thou dost open the books, be thou gracious to those who glorify thy name; on this Day of Atonement let us sanctify thee, O Holy One.

Responsively

I will raise my voice loud as a trumpet, uttering words of fair praise to him who created the clear, mighty heavens.

The numbers of goats and bullocks offered on Yom Kippur are now described in spoken prayer; O let Satan be put to shame.

The people of Israel, likened to the stars in number, are bowed down to the dust; may their avarice and wrongdoing be forgiven.

Reader and Congregation:

O cast the accuser into chains, proclaim the fulfillment of the captives' hope; on this fast of the tenth let us sanctify thee, O Holy One.

Responsively

May the scarlet-red sins, committed throughout the year, become white as snow, whether committed recently or not.

May the stained rose of Israel become white again, and let the sharp sword be returned to its sheath, because of the prayers we repeatedly recite.

ברוחו שמים שטרה alludes to Job 16:13 (ברוחו שמים שטרה), "by his breath he cleared the heavens"). Ibn Ezra regards שטרה as a verb (שפר), in conformity with the payyetan's use of the word.

שחא לעפר נשחית is based on Psalm 44:26 (שחא לעפר נשחית). "our soul is bowed to the dust."

רָחֲצוּ וְהִזְבּוּ מֵעֲשׂוּנֵימִים, לְאַקְלֹת מִהְיוֹת שׁוֹנִים,
וְעַל מִבְטָחֵמוּ שְׁעוּנִים.

Reader and Congregation:

נִחְשָׁב כְּצָנָן בְּאִיתוֹן, דְּחֹת בְּפִלּוּלֵי עֲקֻלְתוֹן,
וְנִקְדִישָׁךְ בְּשִׁבְתֵּי שְׁבַתוֹן, קְרוֹשׁ.

Reader and Congregation:

אֵת לְחֲשֵׁי עֲנָה נָא, וְעַכְּו רְצָה נָא, הָאֵל קְרוֹשׁ.
אֲדוֹן לְקוֹל עֲמֻךְ, זְכוֹר רַחֲמֶיךָ, נוֹרָא וְקְרוֹשׁ.
וּבְכֹן וְאַתָּה בְּרַחֲמוֹם סְלַח לָנוּ.

Congregation:

אֵל תִּזְכֹּר-לָנוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ, הִצִּילָנוּ מִצָּרֵינוּ, כֹּל אֲשֶׁר חָשְׁבוּ
עָלֵינוּ; בְּשִׁמְךָ נִקְרָא וְתַעֲנֵנוּ, וְתִשְׁבֵּר אֵת עַלְנוּ, וְאַתָּה תִּמְלֹךְ
עָלֵינוּ. גִּדְּל רַחֲמֶיךָ תוֹדִיעַ, וּמְלֻכוֹתֶיךָ עָלֵינוּ תוֹפִיעַ, וּכְאֹז
אוֹתָנוּ תוֹשִׁיעַ. דְּבָרְךָ נִצָּב לְעוֹלָם, זְכוֹר נָא אָבוֹת הָעוֹלָם,
וְהַקָּם בְּרִיתֶךָ לְעוֹלָם. הִרְצָה לָנוּ כְּמֵאֹז, וְהֵן לָנוּ עַז, וְנִלְמַד
נִחְמָדִים מִפּוֹ. וְהִשְׁקִיפָה מִמַּעַן קְדֻשָּׁךְ, וְקוֹמֵם אֵת מִקְדְּשֶׁךָ,
וְנַעֲרִיץ בְּכֹל יוֹם קְדֻשָּׁתֶךָ. זְכוֹר צְדָקַת רַאשׁוֹנִים, וְסְלַח נָא
לְאַחֲרוֹנִים, וְתוֹשִׁיבִם אֶל אֲרְבוֹתֵיהֶם כִּיּוֹנִים. חִוְסָה עַל צֹאן
מִרְעִיתֶךָ, וּבְרַךְ אֵת נַחֲלֹתֶךָ, וְלִמְדָם כְּאֹז דְּתָךְ; טָהוֹר תִּרְאָה
כְּבוֹדֶךָ, וְתוֹדִיעַ בְּנֵי הוֹדָךְ, וְנִסְבּוֹל עַל מוֹרָאֶךָ וַיַּחֲדָךְ.
יִרְאִיךָ יִשְׁמְחוּ בָךְ, וּבְכֹל יוֹם יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ, וְגוֹי וּמִמְלָכָה

ענה אלעזר as an acrostic. and את לחשי ענה

אל חוכר לט, an alphabetical acrostic by an anonymous author, pleads for the restoration of Israel.

Wash yourselves clean from dark sin, and repeat not folly again, so that you may repose confidence in God, who is the hope of Israel.

Reader and Congregation:

Like the high priest standing at the entrance of the sanctuary, may we by prayer, ward off the serpent; on this perfect sabbath let us sanctify thee, O Holy One.

Reader and Congregation:

Answer thou my prayer,
Do thou accept my cry,
Thou who art Holy God.

Lord, when thy people calls
Remember thy mercy,
Revered and Holy One.

Thou who art merciful, forgive us.

Congregation:

Remember not our sins against us; deliver us from our foes and all who have plotted against us. We call to thee, answer us; break our yoke, and reign thou over us. Make known thy great mercy; let thy majesty shine forth and save us as of yore.

Thy word stands fast forever; O remember our ancient ancestors and confirm thy covenant forever. Accept us graciously as in days of old; grant us strength to learn thy precepts that are more desirable than gold.

Look down from heaven, thy holy dwelling-place, and restore thy sanctuary that we may daily revere thy holiness. Remember the uprightness of our predecessors, and pardon those who succeed them; bring them back like doves to their nests.

Spare thy flock, bless thy own children, and teach them thy Torah as of yore. Pure One, reveal thy glory, thy splendor, among us. May we bow to the authority of thy Torah and thy Oneness; may thy faithful rejoice in thee and worship thee every day; may each nation and realm serve thee.

יַעֲבֹדוּ לָךְ. בְּרַחֲמֶיךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ, כִּי בְּכָל יוֹם לָךְ קָרָאנוּ,
 יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ. לְבִדְךָ תִּמְלֹךְ בְּמִרְאֵשִׁית, וְתִשִּׁית עֵינֶיךָ
 בְּרִאשִׁית, בְּמָקוֹם בּוֹנֵנֶת מִרְאֵשִׁית. מְלִכּוּתֶךָ עָלֵינוּ תִּגְלֶה,
 נוֹרְאוּתֶךָ נִחְזֶה וְנִתְעַלֶּה, וּמִצִּיּוֹן בְּרַחֲמֶיךָ תִּגְלֶה. נַחֲנוּ בְּאַמְתֶּךָ,
 וְשִׁמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, כִּי אֲנַחֲנוּ עִמָּךָ וְנִחַלְתֶּךָ. שִׁמְנוּ בְּרִכָּה
 בְּאַרְצֵךְ, וְתִנְעַר רְשָׁעִים מֵאַרְצֵךְ, וְנִשָּׁב לְבִטַח בְּאַרְצֵךְ. עֲנֵנוּ
 בְּדִבְרֵי אֲמִתֶּךָ, וְהוֹשִׁיעֵנו בְּאַמּוֹנָתֶךָ, כִּי אֲנַחֲנוּ צֶאֱן מִרְעִיתֶךָ.
 פְּנִיֶךָ הָאֵר בְּצִיּוֹן, וּמִלֹּךְ עָלֵינוּ בְּצִיּוֹן, וְתִסֵּר טְמֵאָה מִצִּיּוֹן.
 צְדִיק אַתָּה בְּכָל, וְרַחֲמֶיךָ גְּדוּלִים עַל כָּל, מִיָּדֶךָ הוּא
 וְיָדֶךָ הַכֹּל. קָרוֹב אַתָּה לְכָל קְרֹאֶיךָ, רַחֵם עַל מְמַלְכֶיךָ,
 כִּי הֵם מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. רַחוּם סֶלַח נָא לְעוֹן, כִּי כָל אָדָם מָלֵא
 עוֹן, וְאַתָּה תִּכְפֹּר עוֹן. שִׁמְךָ בָּנוּ נִקְרָא וְאֵל תִּנְיַחֲנוּ, נִקְרָאֵךְ
 וְאַתָּה תִּעֲנֵנוּ, וְלִמְעַנְךָ הָאֵר עֵינֵינוּ. הָאֵר פְּנִיֶךָ תִּרְאֵנוּ,
 וּבְתוֹרַתֶךָ תִּחַבְּמֵנוּ, וּבְמִרְעֶה טוֹב וְשִׁמֵן תִּרְעֵנוּ, וְאַתָּה בְּרַחוּם
 סֶלַח לָנוּ.

The ark is opened.

Responsively

יִבְכּוּ אֲמָרוּ לְאֱלֹהִים מַה נוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ. אֲמָרוּ לְאֱלֹהִים:
 אֵל מְלֹךְ בְּעוֹלָמוֹ, מַחִישׁ פְּדוּת עַמוּ,
 לְקַיֵּם דְּבַר נְאֻמוֹ, כִּי סְלִיחָה עַמוּ,
 הוֹדוּ לִי קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ. אֲמָרוּ לְאֱלֹהִים:

לאלהים, an alphabetical acrostic ascribed to Rabbi Meshullam ben Kalonymus of Italy, has four lines to the stanza, ending with a quotation from I Chronicles 16. The alphabetical acrostic extends only to the letter י, where it ends with the last letter (ו). The complete poem is found in the Italian *Mahzor*.

In thy mercy act on our behalf, for daily do we call to thee; Lord of hosts, be with us. Thou alone shalt reign as at the beginning, and set thy eyes upon Israel called "the firstfruit," in the place thou didst establish since long ago.

Manifest thy majesty to us; let us behold thy awe-inspiring deeds and be uplifted; in thy mercy reveal thyself in Zion. Lead us in thy truth and gladden us with thy salvation, for we are thy people, thy own.

Make us an example of blessing in the world; let the wicked be shaken out from the land, so that we may live in the land securely. Answer us with thy word of truth, save us through thy faithfulness, for we are thy own flock.

O cause thy presence to shine in Zion and reign upon us in splendor; mayest thou clear out the uncleanness in Zion. Thou art righteous in all, thy mercy is great over all, all is thine and comes from thee.

Thou who art near to all who call upon thee, have mercy on those who acknowledge thee King, for they are thy own creation. Merciful One, forgive our iniquity; though every man is full of sin, thou dost forgive sin.

We bear thy name, abandon us not; answer us when we call to thee, and for thy own sake do thou enlighten our eyes. Show us thy presence and instruct us in thy Torah; sustain us in thy rich and excellent pasture.

Thou who art merciful, forgive us.

The ark is opened.

Responsively

Say this of God: "How awe-inspiring thy work is!"

Say of God: The divine King of the universe hastens the deliverance of his people in keeping with his promise; pardon rests with him. *Give thanks to the Lord; call upon his name.*

דבר נאמ . . . מוחש alludes to Isaiah 60:22 בעתה אחישנה סאני ה', "I the Lord, who have promised this, will hasten it in its due time."

מי מדר כי סליחה עמי is from Psalm 130:4. The text in Isaiah 40:12 reads בשעלו מים; the payyetan rearranges the word-order for the sake of rhyme.

בְּרוּךְ וּמְהֵלֵל בָּרַב גְּדֻלוֹ, מַחֲיֵשׁ סְלִיחָה לְקַהְלֹו,
 לְהִרְאוֹת לְכָל גְּדֻלוֹ, מְדַר מַיִם בְּשַׁעֲלוֹ,
 שִׁירֵו לֹו זְמַרֵו לֹו.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

גִּזְאֵל עִם קְדוּשׁוֹ, בְּסְלִיחָה לְהַקְדִּישׁוֹ,
 וּמְכוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשׁוֹ, לְזֵרַע אַבְרָהָם קְדוּשׁוֹ,
 הַתְּהַלְלוּ בְשֵׁם קְדָשׁוֹ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

דְּגוּל מְשַׁבַּח בְּרִקִיעַ עֲזוֹ, סוֹלֵחַ לְעַם זֹו בְּזוֹ,
 בְּדָבָר עֲזוֹ וּמְעֲזוֹ, לְכֵן עֲדַת מְעֲזוֹ,
 דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֲזוֹ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

הַכֹּל בְּמֵאֲמַר עֲשָׂה, וְהוּא פֹעֵל וְעֲשָׂה,
 סוֹלֵחַ לְאוֹם עַמּוּסָה, לְכֵן עִם בּוֹ חֶסֶה,
 זְכַרְנוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

וּמְקוֹם דָּבָר עֲבָדוֹ, עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם הוֹדוֹ,
 סוֹלֵחַ לְעַם מִנְחָדּוֹ, אֲשֶׁר נִקְרְאוּ בְּדָבָר סוּדּוֹ,
 זֵרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

זֶה רֹקַע הָאָרֶץ, הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ,
 סוֹלֵחַ לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ, לְכֵן אָמְרוּ לְיוֹסֵד אֶרֶץ,
 הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

חַי בְּמַעֲוֹנָתוֹ, חַנּוּן וְחַנוּן עֲדַתוֹ,
 יָשׁוּב בְּרַחֲמִים לְבֵיתוֹ, לְכֵן לְבָאֵי בְּבְרִיתוֹ,
 זְכַרְנוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

טַפֵּי נַחֲלָתוֹ, טָלְאֵי יְרֻשָׁתוֹ,
 יָקִים עָלֵימוֹ אֲמָרָתוֹ, בְּחֻקוֹ בְּתוֹרָתוֹ,
 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ.
 אָמְרוּ לֵאלֹהִים:

Say of God: Blessed and praised for his abundant greatness, he speeds pardon for his people; to show his greatness, he measured the seas in the hollow of his hand. *Sing to him; sing praises to him.*

Say of God: He redeems and sanctifies his people by his forgiveness; he established his sanctuary for the seed of his saintly Abraham. *Take pride in his holy name.*

Say of God: Lavishly extolled in his glorious heaven, he pardons Israel in keeping with his mighty word; therefore, all of you who trust in him, *seek the Lord and his might.*

Say of God: He who created all by a mere utterance, he who performed and accomplished all, grants pardon to the people under his care; therefore, all of you who take shelter with him, *remember the wonders he has done.*

Say of God: Glorious in heaven and earth, he confirms the words of his prophet and forgives the people who proclaim his Oneness, who are prophetically called *descendants of Israel the servant of God.*

Say of God: He who has spread forth the earth, who sits over the round earth, forgives a unique people on earth; therefore, acclaim the Founder of the earth: *He is the Lord our God throughout the earth.*

Say of God: He who is eternal, gracious to his people, will in mercy return to his shrine; therefore, all of you who have entered his covenant, *remember his covenant forever.*

Say of God: The children of his own, the young of his flock, for them he will fulfill his word written in his Torah, *the solemn covenant he made with Abraham.*

עַמּוֹ is poetically applied to Israel on the basis of Exodus 15:16 (עַמּוֹ קָנִיתִי), "the people which thou hast acquired." בְּדַאחַת הַתּוֹרָה-בּוֹ, for the sake of this Torah.

עַמּוֹ אִם עַמּוֹ alludes to Isaiah 46:3 (הַעַמּוֹסִים מִנִּי בִטָּן), where the survivors of Israel are described as having been sustained by God since ever they were born.

וְהָאֵלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתָי, "this is my God and I will glorify him." הַיְשֵׁב עַל חֹג הָאָרֶץ is taken from Isaiah 40:22, where the reference is to the heavens which surround the earth like a circle. According to Maimonides (*Guide* 1:11), the prophet describes God as presiding constantly over the things on earth which are in perpetual revolution and change.

יועץ מִיִּשְׂרָאֵל לְחַק, יִרְאוּ לַחַיִּים לְחַק,
 סוֹלֵחַ לַחֲטָא לְמַחֵק, בְּנִשְׁמַע לְרוּעָה מִרְחוֹק,
 וַיַּעֲמִידָהּ לַיַּעֲקֹב לְחַק. אָמְרוּ לֵאלֹהִים:
 תִּקְרֵף אֱלֹהֵי עוֹלָם, דְּבָרוּ נֶצֶב לְעוֹלָם.
 וְהוּא מִכַּל נֶעְלָם, וְאִנְחָנוּ מִהַלְלִים שְׁמוֹ לְעוֹלָם,
 בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.
 וּבְבֵן גְּדוּלִים מַעֲשֵׂי אֱלֹהֵינוּ. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:
 אֲדִיר בְּעוֹדוֹ, בָּרוּם וּבְתַחַת הוֹדוֹ,
 גָּלָה אוֹר לְעַבְדּוֹ, דְּבָר מְקִים לְעַבְדּוֹ,
 לָבֵן יִתְנַאֶה אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:
 הַמְכִּיר עוֹלָמֵי עַד, וְסוֹפֵר וּמוֹנֵה עַדֵי עַד.
 זֵיו מוֹשְׁבוֹ נוֹעַד, חֶלֶד צוֹפֵה בְּמִסְעָד,
 לָבֵן יִתְנַאֶה הַמְּבִיט לְאֶרֶץ וַתְּרַעַד. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:
 טוֹעֵן עוֹלָמוֹ, יוֹדֵעַ הַדּוֹמוֹ,
 כְּלָלוֹ בְּנִאֲמוֹ, לְעַד לְהַקִּימוֹ,
 לָבֵן יִתְנַאֶה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:
 מוֹשֵׁל בְּמִפְעָלוֹ, נוֹרָא עַל זְבוּלוֹ,
 סְלוּדוֹ בְּגִדְלוֹ, עֵזוֹ כְּרַב חֵילוֹ,
 לָבֵן יִתְנַאֶה שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:
 פְּאָרוֹ בְּשָׁמֵי מְעוֹנֵי, צוֹפֵה וּמְבִיט לְעֵינֵי,
 קְלוּס שְׁמוֹ בְּהַמוֹנֵי, רוֹדֵה בְּקַרְבַּי מוֹנֵי,
 לָבֵן יִתְנַאֶה גְּדוּלִים מַעֲשֵׂי יְיָ.

The ark is closed.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵי, likewise ascribed to Rabbi Meshullam ben Kalonymus of the tenth century, appears in the Italian *Mahzor* in double stanzas, each

Say of God: He who devised the law of uprightness will inscribe his worshippers for life, pardoning and blotting out their sins; this was heard by Moses, the faithful shepherd of long ago. *He confirmed it to the people of Jacob.*

Say of God: The eternal God is almighty; his word stands fast forever; he is unknowable at all; we praise his name evermore. *Blessed be the Lord God of Israel forever and ever.*

Great are the works of our God!

Supreme amid his divine assembly, God's majesty is in heaven above and on the earth below; he unveiled the light to Israel his servant; he confirms the words of his prophet. Glorified be he and none else.

His knowledge is infinite; he keeps strict account eternally; his glorious throne established, he looks down upon the world and sustains it. Glorified be he who looks at the earth and it trembles.

He upholds his world, knowing the needs of the earth his footstool; he created all by his mere utterance, establishing all forever. Glorified be he whose name is Lord of hosts.

He masters his creation; he is awe-inspiring in his habitation; he is worshiped for his greatness, revered for his abundant power. Glorified be he who is attended by seraphim.

His splendor is in the high heavens, yet he keenly looks at us; his name is lauded by multitudes, and he exercises dominion over foes. Glorified be the Lord whose works are great.

The ark is closed.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים stanza being followed by one that begins with *מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים*. All the stanzas are concluded with biblical phrases.

נֶעְרַץ בְּסוּר קְדוּשִׁים (Psalm 89:8), poetically describing God as the undisputed Ruler over the angels who constitute a council in heaven.

מִקֵּים דְּבַר עֲבוֹד in Isaiah 41:26 means that God carries out the words of the prophets his servants. *הַדְּוִמ* (literally, *his footstool*) alludes to the terrestrial globe on the basis of Isaiah 66:1 ("the earth is my footstool").

מִלֻּדָּה is derived from Job 8:10, where the word *וַאֲסַלְדָּה* has been rendered in the sense of exulting. Rashi states that this word occurs but once in the Bible and declares that in the Mishnah it denotes fear *לֹא דְמִיָּתָא*. The payyetaṅ, elsewhere, employs *מַסְלֻדִּין* in the sense of *the worshippers*.

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ: תַּחֲבוּלוּתוֹ מִזְמָה, שְׁבִתוֹ בְּתוֹךְ מְרָמָה,
רְפִידָתוֹ רַמָּה, קָבוּר בְּסַעֲרֵי אֲדָמָה, וְאִיךָ יִתְנַאֵחַ אָדָם
לְהַקְבֵּל דָּמָה.

The ark is reopened.

אָבֵל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

שְׂדֵי רוֹקַע הָאָרֶץ עַל בְּלִימָה, שׁוֹכְנֵיהָ בְּלֵי הַיּוֹת לְשִׁמָּה,
תִּכְנֶן עַל מֵים אֲדָמָה, תִּקְרֵף שְׁמוֹ לְרוֹמְמָה,
לְכֵן יִתְנַאֵחַ עֵטָה אוֹר בְּשִׁלְמָה.

The ark is closed.

וּבְכֵן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאֵימָה יַעֲרִיצוּ.

Responsively

אֲשֶׁר אֵימָתָהּ, בְּאֲרָאֵלֵי אֱמֹן, בְּאַבְיָרֵי אֱמֵץ, בְּבִלְוֵי
קַרְתָּ, בְּבָרוּדֵי קַרְתָּ, וּמוֹרָאָה עֲלֵיהֶם.

וְאֲבִיתָה תְּהִלָּה, מְגֻלּוּמֵי גֹשׁ, מְגֻרֵי גֵיא, מִדְּלוּלֵי פֶעַל,
מִדְּלֵי מַעֲשׂ, וְהִיא תְּהִלָּתְךָ.

אֲשֶׁר אֵימָתָהּ, בְּהֶמוֹן מְלֹאכִים, בְּהִלּוּךְ מַחְנוֹת, בְּנוֹעַד
אֲלָפִים, בְּנוֹכַח רִבְבוֹת, וּמוֹרָאָה עֲלֵיהֶם.

וְאֲבִיתָה תְּהִלָּה, מִזֵּיו שׁוֹנֶה, מִזְהַר כְּבֵה, מִחֲסָרֵי שְׂכָל,
מִחוֹרְשֵׁי רֶשַׁע, וְהִיא תְּהִלָּתְךָ.

אֲשֶׁר אֵימָתָהּ, בְּטַפּוֹת עֲרָבוֹת, בְּטַבּוּס שְׁחָקִים, בְּיִשְׁרָת
עֲרָפֵל, בְּיַרְיעוֹת מְעוֹנָה, וּמוֹרָאָה עֲלֵיהֶם.

וְאֲבִיתָה תְּהִלָּה, מִכְּתוּמֵי שְׂמֵץ, מִכְּמוּסֵי כְּתָם, מִלְּכוּדֵי
פַח, מִלְּעוּנֵי מֹר, וְהִיא תְּהִלָּתְךָ.

אשר אימתך, a double alphabetical acrostic, conveys the thought that though the Almighty God stands supreme over the universe and is worshiped by all that it contains, yet he desires the praise coming from wretched man who strives and fails, fading away like grass that withers.

But the works of man are plans of mischief; his habitation is in the midst of deceit; his bed is filled with worms when he is buried in the cleft of the earth. How then can man be glorified when he is like a fleeting breath?

The ark is reopened.

The Almighty spread the earth over empty space, yet its inhabitants are not destroyed; he set up the earth upon water, that his mighty name be extolled. Glorified be he who is robed in light.

The ark is closed.

In awe they reverence the Revered One.

Responsively

Though thou art revered by the faithful and mighty angels,
Formed of ice and of flashing light, for thy awe is on them,
Yet thou desirest praise from dust-made men dwelling on earth,
Who fall short and are poor in good deeds—and that is thy fame!

Though thou art revered by roaring camps of angelic hosts,
In the assemblies of myriads, for thy awe is on them,
Yet thou desirest praise from men whose glory fades away,
Who lack sense and contemplate evil—and that is thy fame!

Though thou art revered by the widely extended heavens,
The serene celestial spaces, for thy awe is on them,
Yet thou desirest praise from men who are tainted with sin,
Caught in a snare, steeped in bitterness—and that is thy fame!

This hymn, like other mystical hymns in our prayerbook, expresses the magnificent vision of a devout poet. The monotony of its rhythm and the sublime pathos induce a state of ecstasy and fill the worshiper's imagination with splendid concepts. "The glorification of God is not that of the psalm, which either describes the marvels of creation as proof of the grandeur and the glory of the Creator, or stresses the element of divine grace and guidance in the history of Israel . . . it is simply praise of God, and this praise is . . . multiplied as if there were a danger that some honorific might be forgotten" (Sholem, *Major Trends in Jewish Mysticism*, page 59).

אֲשֶׁר אִימְתָהּ, בְּמִסְלוּלֵי זְבוּל, בְּמִרְוּמֵי שֹׁפָר, בְּנִשְׁתִּית
דֶּק, בְּנִחִית עָבִים, וּמִזְרָאָה עֲלֵיהֶם.

וְאִבִּיתָהּ תְּהִלָּה, מִסְרוּחֵי מַעַשׂ, מִשְׁבְּעֵי רִגְזוֹ, מִעֲדוּרֵי
אָמַת, מִעֲמוּסֵי בָטָן, וְהִיא תְּהַלְתָּהּ.

אֲשֶׁר אִימְתָהּ, בְּפֹתְחֵי קְדוּשָׁה, בְּפֹצְחֵי בְרוּךְ, בְּצִדוּרֵי
אֶרְבַּע, בְּצִנּוּפֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ, וּמִזְרָאָה עֲלֵיהֶם.

וְאִבִּיתָהּ תְּהִלָּה, מִקְרוּאֵי אֵזוֹ, מִקְרוּאֵי בַחֲנָף, מִרְחוּקֵי
אָמַת, מִרִיבֵי צָדֵק, וְהִיא תְּהַלְתָּהּ.

אֲשֶׁר אִימְתָהּ, בְּשִׁבְיֵי אֵשׁ, בְּשִׁבְלֵי מוֹם, בְּתִלּוּלֵי רוּם,
בְּתִלְתֵּלֵי גְבוּהַ, וּמִזְרָאָה עֲלֵיהֶם.

וְאִבִּיתָהּ תְּהִלָּה, מִבְּשָׂר וָדָם, מִהֶבֶל וְתַהוֹ, מִחֲצִיר יָבֵשׁ,
מִצֵּל עוֹבֵר, וּמִצִּיץ נוֹבֵל, מִמְשָׁלִימֵי נֶפֶשׁ, מִמִּפְרִיחֵי רוּחַ,
וּמִמְעוֹפְפֵי חַיָּה, וּמִחֲנִיטֵי נְשָׁמָה, וּמוֹצִיאֵי יְחִידָה, וְנִשְׁמָעִים
בְּדִין, וּמֵתִים בְּמִשְׁפָּט, וְחַיִּים בְּרַחֲמִים, וְנוֹתְנִים לָהּ פֶּאֶר
חַי עוֹלָמִים, וְתַפְאֲרָתָהּ עֲלֵיהֶם.

Reader and Congregation:

לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת, לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת, קְדוּשָׁה וּבְרוּךְ.
וּבְכֹן שָׂרְפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ.

Reader and Congregation:

אֱלוֹ לְאֱלוֹ שׁוֹאֲלִים, אֱלוֹ לְאֱלוֹ מְמַלְלִים, אֲנָה שׁוֹכֵן
מְעֻלִים, לְהַעֲרִיצוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ בְּפֶאֶר מְסֻלָּסִים.
וּבְכֹן וּלְךָ תַעֲלֶה קִדְשָׁה, כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֹךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ.

Congregation:

וּנְתַנָּה תְּקִיף קִדְשֵׁת הַיּוֹם, כִּי הוּא נוֹרָא וְאִיּוֹם; וְבוֹ תִנְשֵׂא
מִלְכוּתָהּ, וְיִבּוֹן בְּחֶסֶד בְּסֵאֵהּ, וְתִשָּׁב עָלָיו בְּאָמַת. אָמַת כִּי

Though thou art revered by the lofty and resplendent skies,
The firmament and the floating clouds, for thy awe is on them,
Yet thou desirest praise from men impure and full of grief,
Faithless though tended by thee from birth—and that is thy fame!

Though thou art revered by those exclaiming *Holy, Blessed*,
Six-winged angels with four faces, for thy awe is on them,
Yet thou desirest praise from men worthless and deceptive,
Far from truth and void of righteousness—and that is thy fame!

Though thou art revered by sparkling angels and water-paths,
Exalted hills and high mountains, for thy awe is on them,
Yet thou desirest praise from men who are mere fleeting breath,
Grass that withers, a passing shadow, a fading flower.

Their breath of life departs and they are summoned to justice.
They die by thy decree, and are revived by thy mercy.
They acclaim thee, Eternal One! Thy glory is on them.

Reader and Congregation:

Enthroned in heaven amidst praises, holy and blessed is he.
The seraphim hover round him.

Reader and Congregation:

They keep asking one another: Where is the Most High?
That they may reverence, sanctify, and extol him.

Let now our Kedushah ascend to thee,
For thou art our God and forgiving King.

Congregation:

Let us tell how utterly holy this day is and how awe-inspiring.
It is the day when thy dominion shall be exalted, thy throne shall
be established on mercy, and thou shalt occupy it in truth. True

תתנה תקי, describing in exalted language the heavenly procedure on the day of judgment, is said to have been published by Rabbi Kalonymus ben Meshullam of Mayence, one of the most eminent *payyelanim* of the eleventh century. This stirring poem has been the subject of a popular story, the oldest mention of which is found in the thirteenth century work *Or Zaru'a* by Rabbi Isaac of Vienna. The story runs as follows:

אָתָּה הוּא דַּיָּן וּמוֹכִיחַ, וַיּוֹדַע נְעֵד, וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם, וְסוֹפֵר
וּמוֹנֵה, וְתִזְכּוֹר כָּל הַנְּשָׁפְחוֹת; וְתִפְתַּח אֶת סֵפֶר הַזְּכוֹרוֹנוֹת,
וַיִּמְאָלְיוּ יִקְרָא, וְחוֹתֵם יָד כָּל אָדָם בּוֹ.

וּבְשׁוֹפֵר גָּדוֹל יִתְקַע, וְקוֹל דְּמָמָה דְּקָה יִשְׁמַע; וּמְלֻאָכִים
יִתְפָּזֵן, וְחֵיל וּרְעָדָה יֵאֱחָזֵן, וַיֵּאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין, לְפָקוֹד
עַל צָבָא מְרוֹם בְּדִין, כִּי לֹא יִזְכּוּ בְּעֵינֶיהָ בְּדִין. וְכָל בָּאֵי
עוֹלָם יַעֲבִרוּן לְפָנֶיהָ כַּבְּנֵי מָרוֹן. כְּבִקְרַת רוּעָה עֲדָרוּ.
מַעֲבִיר צֵאנוּ תַּחַת שְׁבָטוֹ, כֵּן תַּעֲבִיר וְתִסְפּוֹר וְתִמְנֶנָּה,
וְתִפְקוֹד נֶפֶשׁ כָּל חַי, וְתִחַתּוֹד קַצְבָּה לְכָל בְּרִיָּה, וְתִכְתּוֹב
אֶת גְּזֵר דִּינָם.

Reader:

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכְתּוּב, וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר יִחַתְמוּן, כְּפֹה
יַעֲבִרוּן, וּכְמָה יִבְרֹאוּן; מִי יִחַיָּה, וּמִי יָמוּת; מִי בְּקִצּוֹ, וּמִי
לֹא בְּקִצּוֹ; מִי בָּאֵשׁ, וּמִי בַּמַּיִם; מִי בַחֲרָב, וּמִי בַחֲזֵה; מִי
בְּרַעַב, וּמִי בְצָמָא; מִי בְרַעַשׁ, וּמִי בַמִּגְפָּה; מִי בַחֲנִיקָה,
וּמִי בַסְּקִילָה; מִי יְנוּחַ, וּמִי יְנוּעַ; מִי יִשְׁקַט, וּמִי יִטְרַף; מִי
יִשְׁלֹו, וּמִי יִתְיַסֵּר; מִי יַעֲנֶה, וּמִי יַעֲשֶׂר; מִי יִשְׁפֹּל, וּמִי יָרוּם.

וְתִשׁוּבָה וְתִפְלָה וְצַדִּיקָה

מַעֲבִירוּן אֶת רַע הַגְּזֵרָה.

Rabbi Amnon, a wealthy scholar of noble descent, was repeatedly but fruitlessly pressed by the rulers of Mayence to change his faith. On one occasion he evasively asked to be given three days in which to consider the matter. Upon reaching home he would neither eat nor drink: he was sad at heart and wept bitterly because he had given the impression that he might renounce his belief in one God. When at the end of the three days he failed to appear before the tyrants, he was arrested and compelled to plead guilty. As a punishment, his hands and feet were cut off. On New Year's Day, Rabbi Amnon was brought to the synagogue at his own request. When the *hazzan* was about to

it is that thou art judge and arbiter, discerner and witness, inscribing and recording all forgotten things. Thou openest the book of records and it reads itself; every man's signature is contained in it.

The great shofar is sounded; a gentle whisper is heard; the angels, quaking with fear, declare: "The day of judgment is here to bring the hosts of heaven to justice!" Indeed, even they are not guiltless in thy sight. All mankind passes before thee like a flock of sheep. As a shepherd seeks out his flock, making his sheep pass under his rod, so dost thou make all the living souls pass before thee; thou dost count and number thy creatures, fixing their lifetime and inscribing their destiny.

Reader:

On Rosh Hashanah their destiny is inscribed, and on Yom Kippur it is sealed, how many shall pass away and how many shall be brought into existence; who shall live and who shall die; who shall come to a timely end, and who to an untimely end; who shall perish by fire and who by water; who by sword and who by beast; who by hunger and who by thirst; who by earthquake and who by plague; who by strangling and who by stoning; who shall be at ease and who shall wander about; who shall be at peace and who shall be molested; who shall have comfort and who shall be tormented; who shall become poor and who shall become rich; who shall be lowered and who shall be raised.

But repentance, prayer and charity cancel the stern decree.

recite the *Kedushah*, Rabbi Amnon asked him to pause. Dying from his wounds, Rabbi Amnon then recited the prayer-poem *נתנה תקי* which had come to him by inspiration. No sooner had he finished the prayer than he expired. Three days later he appeared to Rabbi Kalonymus ben Meshullam in a dream and taught him this prayer to be introduced to all congregations.

רוע הערה is equivalent to *טויות רעות* in the statement that "three things can annul evil decrees: prayer, charity, and repentance" (Midrash Rabba on Genesis, 44:15). A similar statement in the Mishnah reads: "Repentance and good deeds are as a shield against punishment" (Avoth 4:13).

Congregation:

בִּי בְשִׁמְךָ בּוֹ תִהְיֶה לְתוֹךְ, קָשָׁה לִבְעוֹס וְנוֹחַ לְרַצוֹת; בִּי לֹא
תִחְפוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת, בִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָבוֹ וְהָיָה. וְעַד יוֹם
מוֹתוֹ תִּחַפֶּה לוֹ, אִם יָשׁוּב מִיַּד תִּקְבְּלוֹ. אָמֵת בִּי אַתָּה הוּא
יּוֹצֵרָם, וְאַתָּה יוֹדֵעַ יּוֹצֵרָם, בִּי הֵם בְּשׂוּרֵי נְדָם.

Reader:

אָדָם יִסְדּוּ מַעֲפָר וְסוֹפוֹ לַעֲפָר; בְּנִפְשׁוֹ יָבִיא לְחָמוֹ;
מְשׁוּל בְּחָרָס הַנְּשֻׁפָר, בְּחֻצֵיר יָבֵשׁ, וּבְחֻצֵיץ נּוֹבֵל, בְּצֵל עוֹבֵר,
וּבְעֵנָן בְּלָה, וּבְרוּחַ נוֹשֶׁבֶת, וּבְאֶבֶק פּוֹרֵחַ, וּבְחֵלוֹם יַעוֹף.
וְאַתָּה הוּא מְלֵךְ אֵל חַי וְקַיִם.

The ark is closed.

Congregation:

אִין קִצְבָה לְשִׁנוּתְךָ, וְאִין קִין לְאַרְבֵּי יָמֶיךָ; וְאִין לְשַׁעַר
מְרַבּוֹת בְּבוֹדֶךָ, וְאִין לְפָרֵשׁ עֲלוּם שְׁמֶךָ; שְׁמֶךָ נְאֻה לְךָ
וְאַתָּה נְאֻה לְשְׁמֶךָ, וְשִׁמְנוֹ קָרְאַתָּ בְּשְׁמֶךָ.
עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וּקְדֹשׁ אֵת שְׁמֶךָ עַל מְקוֹדֵי־שְׁמֶךָ,
בְּעֵבוֹר בְּבוֹד שְׁמֶךָ הַנֶּעֱרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ, בְּסוֹד שֵׁיחַ שְׂרָפִי קִדְשׁ,
הַמְקוֹדֵי־שֵׁים שְׁמֶךָ בְּקִדְשׁ, דְּרִי מַעֲלָה עִם דְּרִי מַטָּה—
בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת;
מְלֵא כָּל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ.
בְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם, מְשֻׁרְתָיו שׂוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיזָה מְקוֹם
בְּבוֹדוֹ, לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יְאֻמְרוּ—
בְּרוּךְ בְּבוֹד יְיָ מִמְקוֹמוֹ.

Congregation:

Thy fame, like thy name, is hallowed. Thou art slow to anger and easy to pacify. Thou hast no desire for anyone to die, but that he turn from his evil way and live. Thou dost wait for him until his dying day; if he repents, thou dost readily accept him. Thou art men's Creator and knowest their impulse; they are but flesh and blood.

Reader:

Man comes from dust and ends in dust; he wins his bread at the risk of his life. He is like the potsherd that breaks, the grass that withers, the flower that fades, the shadow that passes, the cloud that vanishes, the breeze that blows, the dust that floats, the dream that flies away.

But thou art the King, the everlasting God.

*The ark is closed.**Congregation:*

Thy years have no limit; thy life has no end; inconceivable is thy celestial glory; none can explain thy mysterious essence. Thy name is worthy of thee, thou art worthy of thy name, and our name hast thou linked to thine.

Act for the sake of thy name, all-adored and holy; reveal thy holiness to those who sanctify thy name in heaven above and on earth below, using the words of the holy seraphim in the sanctuary, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory."¹

His glory fills the universe; his ministering angels ask one another: "Where is his glorious place?" They say to one another: "Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode."²

¹ *Isaiah* 6:3. ² *Ezekiel* 3:12. *כְּשֶׁמֶךְ כִּן חַהֲלִיתָךְ* alludes to the idea that the tetragrammaton, the four-letter name of God, signifies his attribute of mercy for which he is continuously praised.

¹ *Isaiah* 6:3. ² *Ezekiel* 3:12.

ממקומו הוא יפן ברחמים, ויחן עם המנחדים שמו ערב
 ונקר, בכל יום תמיד, פעמים באהבה שמע אומרים:
 שמע ישראל, יי אלהינו, יי אחד.

הוא אלהינו, הוא אבינו, הוא מלכנו, הוא מושענו, והוא
 ישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי: להיות לכם לאלהים—
 אני יי אלהיכם.

Reader:

אדיר אדירנו, יי אדירנו, מה אדיר שמך בכל הארץ.
 והיה יי למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו
 אחד.

ובדברי קדשך כתוב לאמר:

ימלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר נדר; הלהייתה.

Reader לדר נדר ניד נדלך, ולנצח נצחים קדשך
 נקדיש, ושבתך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל
 מלך גדול וקדוש אתה.

תמול על מעשיך, ותשמח במעשיך; ויאמרו לך חוסיך,
 בצדקתך עמוסיך, תקדש ארון על כל מעשיך. כי מקדישיך
 בקדשך קדשת, נאה לקדוש פאר מקדושים.

ובכן יתקדש שמך יי אלהינו על ישראל עמך, ועל
 ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות בית
 דוד משיחך, ועל מכונך והיכלך.

and the concluding words of the *Shema* were inserted here in the fifth century, when special government officials were posted in the synagogues to prevent the congregational proclamation of God's Oneness. Toward the end of the service, when the spies had left, the *Shema* was thus recited in an abridged form. *אני ה' אלהיכם* and *להיח לכם לאלהים* are from Numbers 15:41.

From his abode may he turn with compassion and be gracious to the people who acclaim his Oneness evening and morning, twice every day, and with tender affection recite the Shema—

“Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.”¹

He is our God; he is our Father; he is our King; he is our Deliverer. He will again in his mercy proclaim to us in the presence of all the living:

“I am the Lord your God.”²

Reader:

Our God Almighty, our Lord Eternal, how glorious is thy name over all the world! The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One.³

And in the holy Scriptures it is written:
The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord!⁴

Reader:

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

Have mercy upon thy creations, rejoice in thy works. When thou dost clear thy children, let those who trust in thee exclaim: O Lord, be thou sanctified over all thy works! For thou dost bestow thy holiness upon those who hallow thee; praise from the holy is comely to the Holy One.

Lord our God, let now thy holiness be revealed over Israel thy people, over Jerusalem thy city, over Zion thy glorious habitation, over the royal house of David thy anointed, and over thy established sanctuary.

¹*Deuteronomy* 6:4. ²*Numbers* 15:41. ³*Psalms* 8:10; *Zechariah* 14:9.
⁴*Psalms* 146:10.

עוד יזכר-לנו, אהבת איתנו, אדוננו, ובבן הנעקד ישבית
מדיננו, ובזכות התם יוציא איום לצדק דיננו, כי קדוש
היום לאדוננו.

באין מליץ ישר מול מגיד פשע, תמיד לנעקב דבר חק
ומשפט, וצדקנו במשפט, המקלף המשפט.

The ark is opened.

Responsively

האוחז ביד מדת משפט.

וכל מאמינים שהוא אל אמונה,

הבוחרן ובורק נגזי נסתרות.

וכל מאמינים שהוא בוחן כליות,

הגואל ממנות ופודה משחת.

וכל מאמינים שהוא גואל חזק,

הדן יחירי לבאי עולם.

וכל מאמינים שהוא דין אמת,

ההגוי באהיה אשר אהיה.

וכל מאמינים שהוא הנה ונהיה ויהיה,

הנדאי שמו בן תהלתו.

וכל מאמינים שהוא ואין בלתו,

הזוכר למזכיריו טובות זכרונות.

וכל מאמינים שהוא זוכר הברית,

החותך חיים לכל חי.

ביד *אוחז*, a twofold alphabetical acrostic without rhyme, has been attributed to a *payyelan* by the name of Rabbi Yohanan ha-Kohen of the ninth century. The expression *שמו ודאי* alludes to God's name *אהיה* (Exodus

O Lord, remember still the love of faithful Abraham; remove thou our foe for the sake of the son Isaac who was ready to offer his life for thee. Revered One, vindicate our rights for the sake of Jacob the upright. This day is indeed holy to thee, our Lord.

When there is no one to plead and ward off the accuser, do thou speak for Jacob in the matter of law and justice, and declare us not guilty, O King of justice.

The ark is opened.

Responsively

God holds the scale of justice in his hand.

All believe that he is the faithful God;

He inquires into most hidden secrets.

All believe that he searches man's conscience;

He saves from death and redeems from the grave.

All believe that he is Mighty Redeemer;

He is the only Judge of all mankind.

All believe that he is the faithful Judge;

He is called Lord of all eternity.

All believe that he was, is, and shall be;

He is unchangeable and so is his fame.

All believe that there is none besides him;

He remembers his worshipers kindly.

All believe that he heeds the covenant;

He portions out life for all the living.

3:14), whose numerical value (21) equals the numerical value of ודאי. The word ודאי equals 26, and so does the divine name יהוה. In rabbinic literature, the four-letter name of God designates his attribute of goodness and mercy for which he is constantly praised. Hence, ודאי שם כן תהלך.

וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא חַי וְקַיִם,
 הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְרָעִים וְלַטּוֹבִים.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא טוֹב לְבַל,
 הַיּוֹדֵעַ יֵצֵר כָּל יְצוּרִים.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא יוֹצֵרָם בְּבִטָּן,
 הַכֹּל יָכוֹל וְכוֹלֵלָם יַחַד.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא כֹל יָכוֹל,
 הַלֵּן בְּסִתְרֵי בְּצֵל, שְׂדֵי.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא לְבָדוּ הוּא,
 הַמְּמַלִּיךְ מַלְכִים וְלוֹ הַמְּלוּכָה.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא מְלִיךְ עוֹלָם,
 הַנּוֹהֵג בְּחִסְדּוֹ כָּל דּוֹר.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד,
 הַסּוֹבֵל וּמַעֲלִים עֵינַי מִסּוֹרְרִים.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא סוֹלֵחַ סֵּלָה,
 הַעֲלִיּוֹן וְעֵינָיו אֵל יִרְאִי.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא עוֹנֶה לְחַשׁ,
 הַפּוֹתֵחַ שְׁעַר לְדוֹפְקֵי בְּתֻשׁוּכָה.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא פְתוּחָה יָדוּ,
 הַצּוֹפֶה לְרָשָׁע וְחַפֵּץ בְּהַצְדָּקוֹ.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא צַדִּיק וְיָשָׁר,
 הַקָּצֵר בְּזַעַם וּמְאָרִיךְ אַף.
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא קָשָׁה לְכַעֵס,
 הַרְחוּם וּמְקַדִּים רַחֲמִים לְרַגְזוֹ.

וְכֹל מְאֲמִינִים is a better reading than כֹּל יוֹכֵל, since only the present participle
 is employed throughout this poem; compare כֹּל יוֹכֵל, page 251.

All believe that he lives eternally;
He is good to the wicked and the just.

All believe that he is gracious to all;
He knows the impulse of all his creatures.

All believe that he formed them in the womb;
He is powerful and all-embracing.

All believe that he is omnipotent;
He is the Unknowable, the Almighty.

All believe that he is the Only One;
He crowns the kings and dominion is his.

All believe that he is eternal King;
He guides each generation with kindness.

All believe that he ever keeps kindness;
He is patient and condones offenses.

All believe that he forever forgives;
He is Most High and cares for the godly.

All believe that he answers soft prayer;
He opens the door for the penitent.

All believe that he has an open hand;
He desires the wicked to be upright.

All believe that he is righteous and just;
He is slow to anger and forbearing.

All believe that he hardly gets angry;
He is merciful and extends mercy.

הקצור בועם is equivalent to **המקצר** בועם. The variant **הקצר** is mentioned in *Maḥzor Heidenheim* as grammatically more correct.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא רַךְ לְרִצּוֹת,
הַשָּׁוָה וּמִשְׁוָה קָטָן וְגָדוֹל.
וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צָדֵק,
הַתֵּם וּמִתְמָם עִם תְּמִימִים.
וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא תָּמִים פְּעֻלוֹ.

תִּשְׁנֹב לְבַדְּךָ, וְתִמְלֹךְ עַל כָּל בְּיַחֲדוֹ, כְּפִתּוּב עַל יַד
נְבִיאָה: וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יי אַחַד וְשְׁמוֹ אַחַד.

The ark is closed.

וּבְכֵן תֵּן פִּתְחֶךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימְתָךְ עַל
כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּל־מַעֲשֵׂי אַחַת לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבְבָם שָׁלֵם.
כְּמוֹ שִׁדְעֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִשְׁלַטְוֹן לְפָנֶיךָ, עַז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה
בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נִדְרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד, יי, לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ וְתִקְנָה טוֹבָה
לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ וְשִׁשׁוֹן
לְעִירְךָ, וְצַמִּיחַת קַרְוֹן לְדוֹר עַבְדְּךָ, וְעַרְיַבַת גֵּר לְבְּנוֹי־יִשְׂרָאֵל
מִשִּׁיחָה, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וַחֲסִידִים
בְּרָנָה יִגְלוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּץ־פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה בְּעָשׂוֹן
תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וַיֵּאֲתָיו כָּל לְעַבְדְּךָ, וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדְךָ, וַיִּגִּידוּ בְּאֵיִם
צַדִּיקָה. וַיִּדְרָשׁוּ עַמִּים לֹא יִדְעוּהָ, וַיִּהְלְלוּהָ כָּל אֲפְסֵי אֶרֶץ,

מִתְחַוֵּן סָה ("opening of mouth") is used in Ezekiel (16:63; 29:21) in the sense of ability or freedom to speak without the interference of external causes.

All believe that he is lightly appeased;
He is just and heeds small and great alike.

All believe that he is the righteous Judge;
He is perfect and kind to the blameless.

All believe that his work is all perfect.

Thou alone shalt be exalted; thou alone shalt reign over all, as it is written by thy prophet: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."¹

The ark is closed.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

All shall come to serve thee and bless thy glorious name,
Throughout the continents thy truth they shall acclaim.
Peoples that knew thee not will be in quest of thee,
And in all parts of the world they will sing thy praise,

¹תנ"ך, an alphabetical acrostic with occasional rhyme, gives expression to the hope that ultimately there will be a united humanity when God shall be

¹*Zechariah* 14:9.

וַיֹּאמְרוּ תְּמִיד יִגְדַּל יְיָ. וַיִּזְבְּחוּ לְךָ אֶת זִבְחֵיהֶם, וַיִּזְנְחוּ אֶת
 עֲצָבֵיהֶם, וַיִּחַפְּרוּ עִם פְּסִילֵיהֶם. וַיִּטּוּ שְׂכָם אֶחָד לְעַבְדְּךָ,
 וַיִּירָאוּךָ עִם שְׁמֵשׁ מִבְּקֹשֵׁי פְּנִיָּה, וַיִּכְרִירוּ בַח מְלִכּוֹתֶיךָ, וַיִּלְמְדוּ
 תּוֹעִים בֵּינָה. וַיִּמְלְלוּ אֶת גְּבוּרָתְךָ, וַיִּנְשְׂאוּךָ מִתְּנַשָּׂא לְכָל
 לְרֹאשׁ, וַיִּסְלְדוּ בְּחִילָה פְּנִיָּה, וַיַּעֲטְרוּךָ גִזְר תִּפְאָרָה. וַיִּפְצְחוּ
 הַרִים רִנָּה, וַיִּצְהָלוּ אַיִּים בְּמִלְכָּה, וַיִּקְבְּלוּ עַל מְלִכּוֹתֶיךָ
 עֲלֵיהֶם, וַיְרוֹמְמוּךָ בְּקֶהֱל עָם. וַיִּשְׁמְעוּ רְחוּקִים וַיָּבֹאוּ, וַיִּתְּנוּ
 לְךָ בְּתָר מְלוּכָה.

וַתִּמְלֹךְ, אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה, בְּכַתּוּב בְּדַבְּרֵי קְדֻשָּׁה:
 יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר; הִלְלוּיָהּ.
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעְגְּרִיךָ, בְּכַתּוּב:
 וַיִּנְבֵּה יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
 אַתָּה, יְיָ, הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחִרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֶהְבֵּת אֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
 וְרוֹמְמָתָנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִבְּרָתָנוּ
 מִלְּבָנוּ לְעַבְדוֹתֶיךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.
 וַתִּתֵּן לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לְקְדֻשָּׁה
 וְלִמְנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחֲיֵלָה וְלִסְלִיחָה
 וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחֹל-בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (בְּאַהֲבָה) מִקְּרָא
 קְדָשׁ, זְכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

acknowledged and worshiped by all peoples. This poem is said to have been composed during the seventh century. The author has not been identified. The alphabetical acrostic appears in the third letter of the first verb in each

Declaring that thou, O Lord, art great forever.
 Their offerings they shall present to thee alone,
 And shall renounce their disgraceful man-made idols.
 They will unite to worship thee with one consent,
 And at sunrise thy presence they will seek with awe.
 They shall acknowledge the might of thy dominion,
 And shall impart insight to those who go astray.
 They will tell thy might and extol thee above all,
 And in joyous reverence they will crown thee King.
 Hills and isles shall burst into song when thou art King,
 Taking upon themselves the yoke of thy Kingship
 And extolling thee in assemblies of people.
 Nations in far-off lands will hear of this and come
 To crown thee, to pledge their loyalty to thee.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone,
 O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy
 holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall
 reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God
 but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through
 justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed
 art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love
 and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us
 with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to
 thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath
 day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all
 our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in
 remembrance of the exodus from Egypt.

clause; for example: וַיִּבְרָךְ, וַיִּגְדֹּל. Hence, in the sixth clause, where
 the letter ו is needed, the poet must have written וַיִּמְרָר in place of וַיִּאֲמָר;
 compare Psalm 139:20 for a similiar spelling. In some texts the extra *zayin*
 clause (וַיִּזְכֹּר) is omitted.

¹Psalm 146:10. ²Isaiah 5:16.

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל ארמתנו, ואין
אנחנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך, בבית הגדול
והקדוש שנקרא שמך עלינו, מפני הניד שנסתלחה במקדשך.
יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן,
שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים, ותבנהו
מהרה ותגדל כבודו. אבינו מלפנינו, גלה כבוד מלכותך
עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי, וקרוב
פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו בנס מירפתי ארץ; והביאנו
לציון עירך ברנה, ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם,
ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו, תמידים בסדרם
ומוספיים בהלכתם. (ואת מוסף יום השבת הזה) ואת מוסף
יום הכפורים הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות
רצונך, כמו שכתבת עלינו בתורתך, על ידי משה עבדך,
מפי כבודך, באמור:

On Sabbath:

(וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים, ושני עשרנים
סלת מנחה בלולה בשמן, ונסכו. עלת שבת בשבתו, על
עלת התמיד ונסכה.)

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם,
ועניתם את נפשתיכם; כל מלאכה לא תעשו, והקרבתם
עלה ליי, ריח ניחח, פר בן־בקר אחד, איל אחד, כבשים
בני שנה שבעה, תמימים יהיו לכם.

ומנחתם ונסביהם במדבר: שלשה עשרנים לפר, ושני
עשרנים לאיל, ועשרון לכבש, ויין בנסכו, ושני שעירים
לכפר, ושני תמידים בהלכתם.

Because of our sins we were exiled from our country and banished far from our land. We cannot perform our duties in thy chosen House, the great and holy Temple which was called by thy name, on account of the hand that was let loose on thy sanctuary. May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, merciful King, in thy abundant love again to have mercy on us and on thy sanctuary; rebuild it speedily and magnify its glory.

Our Father, our King, speedily reveal thy glorious majesty to us; shine forth and be exalted over us in the sight of all the living. Unite our scattered people from among the nations; gather our dispersed from the far ends of the earth. Bring us to Zion thy city with ringing song, to Jerusalem thy sanctuary with everlasting joy. There we will prepare in thy honor our obligatory offerings, the regular daily offerings and the additional offerings, according to rule. The *Musaf* of (this Sabbath and of) this Atonement Day we will prepare and present in thy honor with love, according to thy command, as thou hast prescribed for us in thy Torah through thy servant Moses, as it is said:

On Sabbath:

(On the Sabbath day two perfect yearling male lambs and two-tenths of an *ephah* of fine flour mixed with oil as a meal-offering, and the libation. This is the burnt-offering of each Sabbath, in addition to the daily burnt-offering and its libation.)¹

On the tenth day of the seventh month you shall hold a sacred assembly and afflict yourselves by fasting; you shall do no work. You shall present as a burnt-offering to the Lord, as a soothing savor: one young bullock, one ram, and seven yearling male lambs; you shall have them without blemish.²

Their meal-offering and their libations were as specified: three tenths of an *ephah* for the bullock, two tenths for the ram, and a tenth of an *ephah* for each lamb; wine according to their requisite libations. Moreover, two goats were offered to make atonement in addition to the regular daily offerings.

¹Numbers 28:9-10. ²Numbers 29:7-8.

On Sabbath:

(ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג, עם מקדשי שביעי, בלם ישבעו ויתענגו מטובך; והשביעי רצית בו וקדשתו, חמדת ימים אותו קראת, זכר למעשה בראשית).

The ark is opened.

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית, שלא עשנו בגויי הארצות, ולא שמנו במשפחות הארמה; שלא שם חלקנו בהם, וגדלנו בכל המונם. ואנחנו בורעים ומשתחרים ומודים לפני מלך המלכים, הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו, אין עוד; אמת מלבנו, אפס זולתו, בכתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד.

The ark is closed.

אלהינו ואלהי אבותינו, היה עם פיפות שלוחי עמך בית ישראל, העומדים לבקש תפלה ותחנונים מלפניך על עמך בית ישראל. הורם מה שיאמרו, הבינם מה שידברו,

עליה proclaims God as King over a united humanity. According to an old tradition, Joshua composed this prayer at the time he entered the Land of Promise. Since the fourteenth century, incessant attacks were concentrated upon *Aienu* on account of the passage אל אל ומתוללים אל אל ("they worship vanity and emptiness and pray to a god that cannot save"). Hence, this passage was deleted from the Ashkenazic prayerbooks. In Italian prayerbooks, however, it was changed to read שהי instead of שהם and לעיליה instead of להבל וריק so that it clearly refers to the ancient pagans.

On Sabbath:

(Those who keep the Sabbath and call it a delight shall rejoice in thy kingdom; all the people who hallow the seventh day shall fully enjoy thy goodness. Thou wast pleased with the seventh day and didst hallow it; the most desirable of days didst thou call it—in remembrance of the creation.)

The ark is opened.

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

The ark is closed.

Our God and God of our fathers, grant power of expression to the men commissioned to stand and offer fervent prayer to thee for thy people, the house of Israel. Teach them what to say; instruct them how to speak; grant their petition and show them the way to

The traditional tune of *Alenu*, most solemn in character, is said to have come down from the twelfth century. Since the thirteenth century, *Alenu* has been used as the closing prayer of the three daily services. In the Middle Ages it was the death-song of Jewish martyrs.

היה עם נסיון, mentioned by Rabbi Jacob Moelin (*Maharil*) of the fourteenth century, is recited by the Reader as an introductory meditation. The

¹*Deuteronomy* 4:39.

הַשִּׁיבֵם מִה שִׁישְׂאָלוֹ, וְדַעֲם הַיּוֹד וְיִפְאַרְוּ. בְּאוֹר פְּנֵיהָ יִהְלְכוּ, בְּרֹדף לָהּ יִכְרְעוּ, עִמָּה בְּפִיהֶם יִבְרְכוּ, וּמִבְּרִכּוֹת פִּיהָ כָּלֵם יִתְבָּרְכוּ. עִמָּה לְפָנֶיהָ יַעֲבִירוּ, וְהֵם בַּתְּנֵד יַעֲבִירוּ. עֵינֵי עִמָּה בָּם תְּלוּיֹת, וְעֵינֵיהֶם לָהּ מִנְחָלוֹת. גָּשִׁים מִוֶּל אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּאֵימָה, לְשִׁבְדָּה כַּעַס וְחִמָּה, וְעִמָּה מִסְבִּיבִים אוֹתָם כַּחוֹמָה, וְאַתָּה מִן הַשָּׁמַיִם תִּשְׁנִיחַ אוֹתָם לְרַחֲמָה. עֵינֵי נוֹשָׂאִים לָהּ לְשָׁמַיִם, לֵב שׁוֹפְכִים נִבְחָדָה בְּמַיִם, וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם. שְׁלֵא יִבְשְׁלוּ בַלְשׁוֹנָם, וְלֹא יִנְקְשׁוּ בַשְּׁנוֹנָם, וְלֹא יִבְוֹשׁוּ בַמִּשְׁעָנָם, וְלֹא יִכְלְמוּ בָּם שְׂאוֹנָם, וְאֵל יֹאמֶר פִּיהֶם דְּבַר שְׁלֵא כִרְצוֹנָהּ. כִּי חֲנוּנִיָּהּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הִמָּה חֲנוּנִים, וּמְרַחֲמִיָּהּ הִמָּה מְרַחֲמִים. כִּמוֹ שִׁיְדַעְנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֵת אֲשֶׁר תָּחֵן יוֹחֵן, וְאֵת אֲשֶׁר תִּרְחַם יִרְחַם, כַּכְּתוּב בַּתּוֹרָה: וְחֲנַנְתִּי אֵת אֲשֶׁר אָחֵן וְרַחֲמַתִּי אֵת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וְנֹאמֶר: אֵל יִבְוֹשׁוּ בִי קִנְיָהּ, אֲדֹנָי אֱלֹהִים צְבָאוֹת; אֵל יִכְלְמוּ בִי מִבְּקִשְׁיָהּ, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

The ark is opened.

אוֹחִילָה לָּאֵל, אֲחַלָּה פָּנָיו, אֲשַׂאֲלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן. אֲשֶׁר בִּקְהַל עָם אֲשִׁירָה עֲזוֹ, אֲבִיעָה רְנִינֹת בְּעַד מִפְעָלָיו. לְאָדָם מַעֲרִכֵי לֵב, וּמִי מַעֲנֶה לְשׁוֹן. יְיָ שִׁפְתֵי תִפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוּן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי.

The ark is closed.

expression **בם שׂאנם** does not seem to make sense unless it is read as one word **במשׂאנם** ("because of their deceit and dissimulation"); compare Proverbs 26:26.

glorify thee. May they walk in the light of thy favor, bowing to thee and invoking thy own blessings upon all thy people. They pass in the midst of thy people whom they bring before thee. The eyes of thy people are cast upon them, and they put their hope in thee as they approach the holy ark with awed reverence to pacify violent anger. Thy people surround them like a wall; mayest thou in heaven look down upon them mercifully.

They lift up their eyes to thee in heaven and pour out their heart; then hear thou in heaven, and let them not err in their language nor falter in their speech. May they never say a thing against thy will, so that their people be not humiliated through them. Thou, Lord our God, art truly gracious and merciful to all whom thou dost favor, as it is written in thy Torah: "I will be gracious to whom I will be gracious; I will be merciful to whom I will be merciful."¹ And it is said: "Let not those who hope in thee be humiliated through me, Lord God of hosts; let not those who seek thee be disgraced through me, O God of Israel."²

The ark is opened.

I firmly hope in God and plead with him.
 I ask him to grant me the gift of speech,
 That I may sing his praise among people,
 And utter chants concerning his actions.
 A man may prepare the thoughts in his mind,
 But the power of speech comes from the Lord.
 Lord, open my lips that I tell thy praise.
 May my words and my heart's meditation
 Please thee, O Lord, my Stronghold, my Savior.

The ark is closed.

¹*אמיליה לאל* is quoted in the *Siddur* of Rav Amram Gaon (ninth century).

¹*Exodus* 33:19. ²*Psalms* 69:7.

Congregation:

אָמִיץ בְּחַ כְּבִיר וְרַב אֹנִים, אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה בְּמַעַשׂ
גְּבוּרֹתֶיךָ, אָמִיץ עַלְיֹת קַרְיֹת עַל קָרִים, אֵף יִסְדֶּת חֶבֶל
עַל בְּלִימָה.

בְּהֵיזֹת עוֹלָם חֲשָׁד וְצִלְמוֹת וְעִיפָה, בְּמַעֲטָה לְבוֹשָׁד אֹר
בְּקָר הַנְּהָת, בֵּין זְרוּיִם חֲצָת בְּקָרַח הַנּוֹרָא, בְּצוֹל הַתְּוִיָּתָם
לְבַל יִבְסוּן חֶלֶד.

גִּלְתִּי פָּנַי נָשִׁי וְהַנִּיזָה חֲנוּכָה, בֵּן מִקְדָּם טַעַת לְשַׁעֲשׂוּע
מֵאַמְרִידָה, נִדְּל מְאוֹרוֹת תַּתָּה בְּרִקִיעַ עֲגוּדָה, בַּם צָבָא מְזוֹרוֹת
עִמָּם צְוִיָּתָה.

דִּי שָׁחִים וְדָאִים מְשַׁעַל צָרָתָה, דְּמִיּוֹן בְּרִיחַ לְכַרַת יוֹשְׁבֵי
גְּנִים, דְּבִבּוֹקַת רַגְבִים הוֹצִיאָה רוֹמְשִׁים וְשׂוֹאֲפִים, דֶּר קִנְיָה
וּבְצָה לְאַרוּחַת קְרוּאִיָּה.

הַכְּנֵת טַבַּח וּמִסֵּד וְסוּעַד אִיּוֹ, הַקְּרָצָת גְּלָם מִחֲמַר בְּתַבְנִית
חֲתָמָה, הַפְּחַת בְּחֶלְדוֹ שְׁהַר נָשָׁם מִזְבוֹלָה, הַרְדָּם וּמְצַלְעוֹ
עָזַר לוֹ יַעֲרָתָה.

וְצִוִּיתוֹ בְּלִי לְעוֹשׂ מַעֲיַן הַדְּעַת, וְהַפֵּר צְוִי בְּפִתֵי בְּהַשָּׂאת
זוּחַל, וְעַנְשׁ בְּזַעַת אֵף לְטָרוּף חֲקוֹ, וְאַוְלַת בְּצִירִים וְעָרוּם
עָפָר לְחֻמוֹ.

זְרוּי רַבְעוֹ הַקְּפִית בְּבִטָּן חוֹמְדָתָה, זְרַעָה וְהוֹלִידָה אֶפְר
זְרוּעָה צָאוֹ, זָבַח נָשִׁי הַנִּישׁוֹ לְמוֹלָדָה יָחַד, זַעֲמַת בְּרַב וְשַׁעַתָּה
הַשׁוֹרַת צָעִירָה.

כח אמץ, one of the most intricate *piyyutim* by Rabbi Meshullam ben Kalonymus who lived in Italy during the tenth century, is a rhymeless manifold alphabetical acrostic with five words to the line. The name acrostic of the

Congregation:

Thou art strong and powerful; who can perform mighty acts like thine? Thou didst build lofty chambers above cold waters, and set up the world over empty space. When deep black darkness enveloped the world, thou didst brighten it with morning light. Thou didst divide the rampant waters by an awe-inspiring crystal-like sky and gather them into the deep, so that they should not cover the world again. When thou didst uncover the face of the earth, it budded and blossomed. A garden didst thou plant to the east for the delight of those who worship thee. Great lights didst thou set in thy glorious sky, along with a host of constellations thou didst command.

A multitude of fish and fowl didst thou bring forth from the water, also the Leviathan reserved for the feast of saintly scholars. The clodded earth yielded breathing creatures—also Behemoth, dwelling amidst water-willows, for the feast of thy guests. Thou hadst provided food and drink, and there was no one to feast; hence thou didst form a man out of clay with the impress of thy image, and didst breathe into him a pure soul from thy own heaven. He fell asleep, and thou didst shape a helpmate for him from his rib.

Thou didst command him not to taste from the tree of knowledge, but he foolishly broke thy command because the serpent beguiled him. He was punished by earning his food in the sweat of his brow; she was to have painful childbirth; the subtle serpent was to eat dust. Thou hadst ordained that man should beget offspring, so Eve conceived and bore Cain and Abel. They presented offerings

author, which follows the last letter of the alphabet toward the end of the long poem, reads: משלם בירבי קלוימוס, חוק.

The poet begins with a cursory review of the biblical history from the time of creation down to the time of Aaron the priest; then he minutely describes the procedure of the Temple service conducted by the high priest on Yom Kippur. Utilizing the account given in the Mishnah (Yoma), he relates about the preparation of the high priest, the appointment of a substitute to meet the emergency of the high priest's becoming disqualified, the various offerings,

חָמַל בְּחַמְיוֹ שָׁחַת וְעָרַף אֶת, חֲלָה פְּנִיָּה וְשָׁמַתָּ לוֹ אוֹת,
חָלוּ שְׁלֵשִׁים קָרָא בְּשִׁמְךָ לְסַמֵּל, חֵיל נוֹזְלִים קָרָאתָ וְשִׁטְפוֹם
וְאַבְדוּ.

טָעוּ גֵאִים וּפְצוּ סוּר לְגִנְדָּה, טָרְפוּ בְּחַם הַזְּמַיִם וְזָרְבוּ
נִצְמָתוֹ, טָעוּן גָּפֶר נוֹשַׁע בְּסִגְרֵת בְּעֵדוֹ, טָפוּלָיו הַפְּרִיֵת וּמְלֵאוֹ
פְּנֵי צִיָּה.

יַעֲצוּ נֶאֱחָדִים לְרוּם עַד לְשַׁחֵק, יִקְשׂוּ נִפְצוּ בְּרוּחַ סוּעָה
וְסָעַר, יָדִיד אֶתוֹי עֶבֶר יִדְעָה בְּעוֹלָם, יַחֹם זְקוּנָיו הַעֲלָה
לָךְ לְכִלִּיל.

בְּשָׁה חָמִים בְּחַר אִישׁ חָטָא, בְּחָשֵׁק יָשִׁיבֵת אֱהָלִים וְנִמְשָׁד
אֲחֶרֶךְ, בְּשָׁר חֲנִיטֵי יָף הוֹצֵאתָ מִחֲלָצִיו, כָּלוּ זָרַע אֲמַת
וְאִין דְּפֵי.

לְשַׁרְתָּהּ אוֹיֵת לְוִי אִישׁ חֲסִידָה, לְהַבְדִּיל מִנְעוּ מִקְדָּשׁ
קָדֵשׁ קָדָשִׁים, לְקָשׁוֹר נֶזֶר קָדֵשׁ וְלַעֲטוֹת אוֹרִים, לִישֵׁב
בְּכַבּוּדָה פְּנִימָה יָמִים שִׁבְעָה.

מִחֲזִיקֵי אֲמָנָה שְׁבוּעַ קָדֵם לְעֵשׂוֹר, מִפְּרִישִׁים כֶּהֵן הָרֵאשׁ
בְּדַת הַמְּלָאִים, מִזִּים עָלָיו מִי חֲטָאת לְטַהֲרוֹ, זֹרֵק מִקְטִיר
וּמִיֹּטִיב לְהַתְרַגֵּל בְּעַבּוּדָה.

גְּלוּיִם אֲלָיו נְבוֹנִים יִשִּׁישֵׁי שְׁעַר, נוֹאֲמִים לוֹ קָרָא נָא בְּפִיָּה,
נְגַה תִּשְׁעֵי יַעֲמִידוּהוּ בְּשְׁעַר קָדִים, נוֹי זְבַחֵי יוֹם לְפָנָיו יַעֲבִירוּ.
סִמְנָד בִּיאַת שְׁמֹשׁ צִידוֹ יַמְעִיטוֹ, סָאֵב לְכֹן פֶּן בְּגָדֵם יִקְרַהוּ,
סָבִי שְׁבָטוֹ לְלַמֵּד חֲפֹן יוֹלִיכּוּהוּ, סָמִים לְתַמָּר בְּפָנִים אוֹתוֹ

the baths and ablutions of the high priest and his changes of garments. Throughout the ages, this part of the Yom Kippur service known as the *Avodah* has been regarded as the full expression of Israel's longing for freedom and restoration. Many medieval *payyetanim* composed *Avodahs*, some of which were embodied in various *Mahzor* editions.

to thee, but thou wast displeased with Cain the older, and didst favor the gift of Abel the younger. Cain mercilessly slew his brother; yet when he implored thee, thou didst set thy saving mark upon him.

Later generations began to confuse thy name with idolatry, so thou didst bid the dread flood to sweep them away, and they perished. The arrogant people had erred and said to thee: "Begone from us!" Hence they were blotted off and destroyed by the seething waters. Noah was saved in the ark made of gopher-wood; and his children didst thou make fruitful, so that they filled the face of the earth. Those who counseled to build a tower reaching the sky were ensnared and scattered by a whirlwind.

Beloved Abraham, who came from across the Euphrates, made thee known in the world; he attempted to offer thee the son of his old age as a burnt-offering. Like a lamb without blemish was perfect Jacob, chosen because he delighted to dwell in the tents of Torah and follow thee. Thou didst cause him to beget upright and beautiful children, true and right, without a defect.

Thou didst desire faithful Levi to minister to thee; out of his tribe thou didst consecrate a priest to serve in the Holy of Holies, to wear the holy mitre and the Urim, and to reside inside the Temple for seven days. Thy loyal servants did keep the high priest secluded one week before Yom Kippur, in accordance with the law of consecration. Water of purification was sprinkled upon him to cleanse him while he was making himself familiar with the service for the Day of Atonement.

Seven days before Yom Kippur the high priest was taken from his home to an apartment in the Temple, where he practised his service for the Day of Atonement. Another priest was made ready to take his place if anything happened to defile and disqualify him.

Elders were commissioned to read to him the prescribed details for the day. They would say to him: "Lord High Priest, read by yourself; you may have forgotten, or perhaps you have never learned." On the morning preceding Yom Kippur he was placed in the eastern gate, where some of the beautiful offerings for the day were made to pass before him.

Throughout the seven days he was allowed to eat and drink; but on the day preceding Yom Kippur toward sunset, he was not permitted to eat much, because food induces sleep.

יִשְׁבְּעוּ, סָמַר בְּשָׂרוֹ וְהִדְמִיעַ כִּי נִחַשְׁדָּה, סָרוּ גַם הֵם וּבְכָה
הַיָּרוּ, שִׁיחַ מִדְּרָשׁ בְּפֶה וּבִכְתָב הַיּוֹן, סִבִּיבּוֹ יִשְׁנֶנּוּ לְעוֹרְרוֹ
עַד חֲצוֹת.

עַל־צוֹ תְרוֹם דָּשָׁן בְּפִיס רֵאשׁוֹן, עוֹד יִפִּיסוּ לְדָשׁוֹן פְּנִימִי
וּמְנוּחָה, עֶקֶב קִטְרֵת פִּיס תְּדַשִּׁים יִשְׁלָשׁוּ, עֲרוּךְ נִתְחִים יִחַד
פִּיס הַרְבִּיעִי, עָלָה בְּרַק הַשְּׁחַר כָּנָם הַצּוֹפֶה, עָלָיו פֶּרְשׁוֹ
מִסֵּף בּוּץ לְהַצְנַע, עָרָה סוּחוֹ טָבֵל וְעַט זְהָבִים, עָמַד וּקְדַשׁ
וְקִרְץ תְּמִיד הַשְּׁחַר.

פֶּקֶד לְמֶרְקוֹ וְהוּא קָבֵל וְזָרַק, פֶּרֶשׁ הַקְטִיר וְהִיטִיב
הַקְרִיב וְנִסָּף, פְּעֻלַת כְּלִיל הַשְּׁלִים וְעַשׁ כִּסְדָּר, פֶּרֶשׁוֹ סְדִין
לָקוּ עוֹד כְּבָרֵאשׁוֹנָה, פֶּרֶוּה בַקְדָּשׁ שָׁם קִדְשׁ וּכְשֵׁט, פִּסְעַ
וְטָבֵל לְבָנִים עָט וּקְדַשׁ, פְּלוּסִים עֲרָכָם מְנִים שְׁמוֹנָה עָשָׂר,
פְּאוּרִים לְשֶׁרֶת בָּם לְמִלְךָ הַכְּבוֹד, פָּרוּ מִצָּב בֵּין אוֹלָם
לְמוֹבַח, פְּנִי יָמָה וְרֵאשׁוֹ נִגְבָּה מְעַקָּם, פָּגַשׁ וְסִמְךָ יָדָיו עַל
רֵאשׁוֹ, פִּשְׁעָיו הוֹדָה וּבָחֲבוּ לֹא טָמֵן.

Reader and Congregation:

וּכְךָ הָיָה אוֹמֵר: אֲנִי הַשֵּׁם, חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פִּשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ
אֲנִי וּבֵיתִי. אֲנִי בַשֵּׁם, כִּפֹּר נָא לְחַטָּאִים, וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְשָׁעִים,
שְׁחַטָּאתִי וְשַׁעֲוִיתִי, וְשִׁפְשָׁעֵתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי, כִּכְתוּב
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבֹדָה מִפִּי כְבוֹדָה: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם
לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי יי—

Congregation and Reader:

וְהִכְתְּבִים וְהָעֵם הָעוֹמְדִים בְּעִזָּרָה, כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת
הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא, מִפְּרֹשׁ יוֹצֵא מִפִּי כַהֵן גְּדוֹל בַּקְדָּשָׁה
וּבְטַהֲרָה, הָיוּ בּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם,
וְאוֹמְרִים: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

The elders of the priesthood adjured him: "Lord High Priest, we adjure you by the name of God to change nothing of what we have instructed you." He turned aside and wept [for being suspected] and they turned aside and wept.

If he was learned he would discuss Torah; if not, the scholars would discuss it. If he was familiar with the reading of the Scriptures, he would read; if not, they would read to him from the books of Job, Ezra and Chronicles.

If he was falling asleep, the young priests would snap their middle fingers and say to him: "Lord High Priest, stand up and drive sleep away by walking on the cold pavement." They used to divert him until the time of the daily morning offering.

He would then be taken to the place of immersion, since no one was permitted to officiate in the Temple before he had bathed, even if he was clean. On this day the high priest would bathe five times.

Standing in the east and facing the west, he set his hands upon his own sin-offering and made confession.

Reader and Congregation:

This is what he said: "O Lord, I have transgressed and sinned against thee, I and my household. O Lord, forgive the sins, iniquities and transgressions, which I and my household have committed in thy sight, as it is written in the Torah of thy servant Moses: On this day shall atonement be made for you, to purify you from all your sins before the Lord."

Congregation and Reader:

When the priests and the people, who were standing in the Temple court, heard God's glorious and revered name clearly expressed by the high priest with holiness and purity, they fell on their knees, prostrated themselves and worshiped; they fell upon their faces and responded: Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

שם המפורש, the distinctive name of God which is not read as written, was pronounced by the high priest ten times in the course of the Yom Kippur service. The avoidance of uttering the sublime name of God is due to appre-

Reader:

וְאֵף הוּא הָיָה מִתְכוּוֵן לְגִמּוּר אֶת הַשֵּׁם בְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים
וְאוֹמֵר לָהֶם: תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבָה מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ
לְאִישׁ חֲסִידֶךָ.

Congregation:

צַעַד לַיִלֶךְ לֹו לְמִזְרַח עֲזָרָה, צָמֵד שְׁעִירִים שָׁם מֵהוֹן עֲרָה,
צְמוּדִים אֲחוּיִם שְׁוִים בְּתֹאֵר וּבְקוֹמָה, צָנִים לְכַפֵּר עֲוֹן בַּת
הַשׁוֹבְבָה, צְהוּב חֲלָשִׁים טָרַף וְהֶעֱלָה מִקְלָפִי, צָנַח וְהִגְרִיל
לְשֵׁם נְבוֹהָ וְלַצּוּק, צָעַק בְּקוֹל רָם לִי חֲטָאתִי, צוֹתְתוּ עֲנֵי
לוֹ וּבְרַכּוּ אֶת הַשֵּׁם, צָבַע זְהוּרִית קָשֶׁר בְּרֹאשׁ הַמְּשִׁתְּלֵת,
צִינְתוֹ אֲמֵן נֶגֶד בֵּית שְׁלוֹחַ, צָלַח וּבֹא אֲצִל פָּרוּ שְׁנֵית, צִחְנְתוֹ
וְשִׁלְּמֵהוּ פְּנֵי צוּר הַתּוֹדָה.

Reader and Congregation:

נִכְדָּה הָיָה אוֹמֵר: אֲנִי הַשֵּׁם, חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ
אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁךָ. אֲנִי בַשֵּׁם, בְּפֶר נֹא לְחֲטָאִים
וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים, שְׁחָטָאתִי וְשַׁעֲוִיתִי, וְשָׁפַשְׁעְתִּי לְפָנֶיךָ
אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁךָ, בְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדְּךָ
מִפִּי כְבוֹדְךָ: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם,
מִכָּל חֲטָאתֵיכֶם לְפָנַי יי—

Congregation and Reader:

וְהִכְהַנִּים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֲזָרָה, בְּשִׁהִיו שׁוֹמְעִים אֶת
הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא, מִכְּרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כְהֵן גְּדוֹל בְּקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה, הָיוּ בּוֹרְעִים וּמְשִׁתְּחִינִים וּמוֹדִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם,
וְאוֹמְרִים: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

hensive reverence. An allusion to the rule that the tetragrammaton, the divine name of four letters, should not be read as written is found in the expression

Reader:

He prolonged the intoning of the divine name until the worshippers completed the response, whereupon he finished the verse by saying to them: "You shall be clean." And thou, in thy goodness, didst stir thy mercy and forgive thy faithful priest.

Congregation:

Then he went to the east side of the Temple court, where a pair of communal goats, equal in form and height, were standing ready to be used as an atonement for the iniquity of a wayward community. He shook the casket and drew two golden lots, one for God and one for Azazel, and exclaimed: "A sin-offering to the Lord!" Those who heard him responded by blessing the name of God. He tied a crimson thread on the head of the scapegoat, and placed the animal in the direction where it was to be sent away. Then he came to his own bullock a second time, and confessed his own sins and those of his fellow priests.

Reader and Congregation:

This is what he said: "O Lord, I have transgressed and sinned against thee, I and my household and the sons of Aaron, thy holy people. O Lord, forgive the sins, iniquities and transgressions, which I and my household and the sons of Aaron, thy holy people, have committed in thy sight, as it is written in the Torah of thy servant Moses: On this day shall atonement be made for you, to purify you from all your sins before the Lord."

Congregation and Reader:

When the priests and the people, who were standing in the Temple court, heard God's glorious and revered name clearly expressed by the high priest with holiness and purity, they fell on their knees, prostrated themselves and worshiped; they fell upon their faces and responded: Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

וה שמי לעלם (Exodus 3:15), where לעלם can be read *l'alleim*, "to conceal," that is, the word *adonai* should be substituted for it, since *adonai* likewise has four letters in Hebrew (Kiddushin 71a). The other names referring to God are considered as titles signifying perfection and power. Since the destruction of

Reader:

וְאֵף הוּא הֵיךָ מִתְפַּנֵּן לְגִמּוֹר אֶת הַשֵּׁם בְּנֶגֶד הַמְּכַרְבִּים
וְאוֹמֵר לָהֶם: וְתִטְהַרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבָה מְעוֹרֵר רַחֲמִיךָ וְסוֹלֵחַ
לְשִׁבְט מִשְׁרֵתֶיךָ.

Congregation:

קַח מֵאַבְלֹת חֲדָה וּשְׁחֲטוּ בַּסֶּדֶר, קַבֵּל דָּם בְּמִזְרֵק וּנְחֲנוּ
לְמִמְרָס, קְרִישֵׁהוּ יָמַס עַד עֵת הַזֵּיחָה, קַפּוּי פֶּן יְהִי וְתִעָדֵר
סְלִיחָה, קוּחַ לוחֲשׁוֹת חַת בְּמַחֲפַת פְּרָגוּיִם, קִלָּה וְגִלְד רֹד
וְאִרְבַּת יָד, קָדֵר לְתוֹכָה שְׁלֵשֶׁת קַבֵּיִן וְנִחְלִים, קָרְבוּ לוֹ בְּזֶד
וְגִדוּשֶׁת דָּקָה, קָלֵט וְחַפֵּן וְהַרִיק לְתוֹךְ בְּזֶד, קַפֵּץ מַחֲפָה
בְּיָמִין וּבְזֶד בְּשִׁמְאַל, קִישׁ צְעָדָיו לְפִרְכּוֹת וְקָרַב לְפָדִים,
קְטִירַת שָׁם בְּיָנִימוּ וְעֵשֶׂן וַיִּצָּא.

רוֹבָה מִמְרָס מְנוּ נָטַל דָּם, רִצָּף וְנִכְנַס וְקָם בֵּין שְׁרָיִם,
רְצוּי הַזֵּיוֹת טָבַל וְהִצְלִיף בְּמִנְיָו, רוּם מְעַלָּה אַחַת וּמִטָּה שְׁבַע.
וְכַד הֵיךָ מוֹנֵה: אַחַת, אַחַת וְאַחַת, אַחַת וְשִׁתַּיִם, אַחַת
וְשִׁלֵּשׁ, אַחַת וְאַרְבַּע, אַחַת וְחֲמִשׁ, אַחַת וְשֵׁשׁ, אַחַת וְשִׁבַּע.
רָץ וְהִנִּיחוּ בְּפֶן וּשְׁחַט שְׁעִיר, רִצָּה וְקַבֵּל דָּמוֹ בְּאֵזֶן קִדְשׁ,
רִגֵּל וְעַמֵּד מְקוּם וְעוֹד אֲרוֹן, רִצָּה הַזֵּיוֹת כְּמַעֲשֵׂה דָם פָּר.
וְכַד הֵיךָ מוֹנֵה: אַחַת, אַחַת וְאַחַת, אַחַת וְשִׁתַּיִם, אַחַת
וְשִׁלֵּשׁ, אַחַת וְאַרְבַּע, אַחַת וְחֲמִשׁ, אַחַת וְשֵׁשׁ, אַחַת וְשִׁבַּע.
רָהַט וְהִנִּיחוּ וְדָם פָּר נָטַל, רִגְלָיו הַרִיץ וְצָג חוּץ לְבִקְרָת,
רָקְמִי פְּרָכַת יֵז כְּמַשְׁפֵּט בַּפְּרָת, רָגַשׁ וְשִׁנָּה וְהִזָּה מִדָּם שְׁעִיר.
שָׁב וּבָלָלָם וְחִטָּא מִזְבֵּחַ סְגוּר, שְׁבַע עַל טְהָרוֹ וּבִקְרָנָיו
אַרְבַּע, שָׁקֵד וּבָא אֶצֶל שְׁעִיר הַחַי, שְׁנִיִּין עִם וְזִדוֹנוֹ יוֹדָה לְאֵל.

the Temple there has remained no trace of knowledge as to the correct pronunciation of the tetragrammaton, which is generally assumed to denote the eternal existence of God. The quadriliteral name of God is commonly interpreted to include the words היה וזה יהיה עם וזדונו יודה לאל ("he was, he is, he shall be").

Reader:

He prolonged the intoning of the divine name until the worshippers completed the response, whereupon he finished the verse by saying to them: "You shall be clean." And thou, in thy goodness, didst stir thy mercy and forgive thy ministering tribe.

Congregation:

Before entering the most holy place, the high priest was addressed by the eldest priest in terms of admonition and exhortation: "Consider whose presence you are about to enter; know that if you fail to concentrate your mind on what you are about to do, you will at once fall dead and the atonement of Israel will not be attained. The eyes of all Israel are upon you! Search your ways and the ways of your fellow priests, and purify them. Remember that you are about to come before the supreme King, who sits upon a throne of justice and destroys all evil. How then shall you enter his presence when the enemy is still within you?" Thereupon the high priest replied that he had searched his deeds and repented, and that he had urged his fellow priests to do likewise.

The high priest entered the most holy place with an offering of fragrant incense after having slaughtered his own bullock. Then he sprinkled its blood once upward and seven times downward. This is the way he counted: One; one and one; one and two; one and three; one and four; one and five; one and six; one and seven. He came out and slaughtered the goat; he sprinkled its blood once upward and seven times downward, counting as before: One; one and one; one and two; one and three; one and four; one and five; one and six; one and seven. Then he mixed the blood of the two offerings and used it for cleansing the gilded altar. He hastened to the scapegoat and made confession of the unintentional as well as the intentional sins of the people.

מאכלה closely paraphrases the elaborate account of the Temple service furnished by the Mishnah: "He slaughtered the bullock and received its blood in a basin; he gave it to one to stir it . . . so that it should not congeal . . . They brought out to him the ladle and the fire and he took his two hands full of the incense and put it into the ladle . . . He took the firepan in his right hand and the ladle in his left . . . he came to the space between the two curtains separating the sanctuary from the Holy of Holies . . . When he reached the ark he put the firepan between the two poles of the ark. He heaped

Reader and Congregation:

וכך הנה אומר: אָנָּא הַשֵּׁם, הַטָּאָו, עָוֹ, פִּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עֲמָךְ
בית ישראל. אָנָּא בִשְׁם, כִּפָּר נָא לַחַטָּאִים, וְלַעֲוֹנוֹת
וְלַפִּשְׁעִים, שְׁחַטָּאוּ וְשַׁעֲוִו, וְשִׁפְשַׁעוּ לְפָנֶיךָ עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
כְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ: כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
עֲלֵיכֶם לְשֹׁהַר אֲתַכֶּם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי יי—

Congregation and Reader:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעִזָּרָה, בְּשִׁהוּי שׁוֹמְעִים אֶת
הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא, מִפְּרֹשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה, הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים וּמוֹדִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם,
וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ יְשֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

Reader:

יָאֵף הוּא הָיָה מִתְבַּוֵּן לְגִמּוֹר אֶת הַשֵּׁם בְּנֶגֶד הַמְּבַרְכִים
וְאוֹמֵר לָהֶם: תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבָקָה מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ
לְעַדַת יִשְׂרָאֵל.

Congregation:

שָׁגְרוּ בַיַּד אִישׁ עֵתִי לְמִדְבָּר עָז, שְׁמֹיץ בַּחֲמִי זו שָׂאת לְגִזְרָה,
שֶׁן סָלַע הִדְפּוּ וְגִלְגַּל וַיִּרֶד, שִׁבְרוּ עֲצָמָיו כְּנֶפֶץ כְּלִי יוֹצֵר,
שְׁחוּזָה אַחֲרֵי פֶר וְשַׁעִיר קָרַע, שְׁלַף אֲמוּרִים וּגְוִיּוֹת קָלַע לְשָׂרָף,
שָׂאָו סִדְרֵי יוֹם קִדְשׁ וּפִשְׁט, שְׁלַשׁ וְטָבֵל פְּזִים עָט וְקִדְשׁ.

the incense on the coals and the whole place became filled with smoke. He came out by the way he came in . . . He took the blood from the person who was stirring it and entered again between the poles . . . and sprinkled once upwards and seven times downwards . . ." (Yoma 4:3; 5:1-3).

כִּפָּר is the correct reading in the Mishnah (Yoma 3:8; 4:2; 6:2) where the high priest's confessions are given in full. In the Mishnah report, שֵׁם takes the place of the ineffable divine name uttered by the high priest. Against the advice of Rav Hai Gaon, who was consulted by Jews in all parts of the world during the early part of the eleventh century, the reading בִּשְׁם אֲנִי has been retained in the prayerbooks to this day.

Reader and Congregation:

This is what he said: "O Lord, thy people, the house of Israel, have transgressed and sinned against thee O Lord, forgive the sins, iniquities and transgressions, which thy people, the house of Israel, have committed in thy sight, as it is written in the Torah of thy servant Moses: On this day shall atonement be made for you, to purify you from all your sins before the Lord."

Congregation and Reader:

When the priests and the people, who were standing in the Temple court, heard God's glorious and revered name clearly expressed by the high priest with holiness and purity, they fell on their knees, prostrated themselves and worshiped; they fell upon their faces and responded: Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

Reader:

He prolonged the intoning of the divine name until the worshipers completed the response, whereupon he finished the verse by saying to them: "You shall be clean." And thou, in thy goodness, didst stir thy mercy and forgive the community of Yeshurun.

Congregation:

The high priest sent the scapegoat away to the desert, in charge of a man who was held in readiness. It was to bear away the stains of Israel's iniquities into the wilderness. The man drove the scapegoat over the edge of a rock, so that its bones were shattered like potter's ware.

The high priest took a sharp knife and cut open the bullock and the he-goat; he offered the inward parts upon the altar, and the remainder he left to be burned outside the Temple Court. He recited aloud the portions in the Torah concerning the Day of Atonement, washed his hands and feet, and took off the linen garments. He bathed a third time and put on the golden garments.

חטאים משעים עונה are three synonyms mentioned in Leviticus 16:21 where Aaron is commanded to confess "all the iniquities of the children of Israel, all their transgressions, all their sins." The term **חטאת** implies sin arising from ignorance; **משע** signifies rebellious transgression; **עון** denotes perversion and corruption.

למרב . . . **שני** "the goat that was sent into the wilderness . . . seemed to

תִּכְרַף וְעַשׂ אֵילֹוּ וְאֵיל עֵם, תִּרְבַּח חֲטָאת וּמוֹסָפִין הַקָּרִיב
 בַּחֵק, תָּר וְקִדְשׁ פָּשַׁט טָבַל וְקִדְשׁ, תִּכְרִיךְ בְּיָדַימ עָט וְנִכְנַס
 לְדַבֵּיר, תִּכְוֶנֶת כְּלֵי קְטָרֶת הוֹצִיא וְקִדְשׁ, תִּלְבָּשֶׁת מִדְּוִי
 הַפָּשִׁיט וְנָנֹו נָצַח, תִּרְגַּל וְטָבַל חֲרוּצִים עָט וְקִדְשׁ, תִּמִּיד
 הַסִּדִּיר וְתִמָּר וְנִרְוֹת הַעֲלֶה, תִּכָּל עֲבוֹדֹת יָד וְרָגַל קִדְשׁ,
 תִּמָּם טָבִילוֹת חֲמֹשׁ וְקִדְוִשִׁים עֲשֶׂרָה, תִּאָּר מִנְּמַתוֹ כְּצֵאת
 הַשֶּׁמֶשׁ בְּנִבְרָה, תִּקַּף וְרָץ וְעָטָה בְּגָדֵי הוֹנֹו, תִּפְמָה תִּלְוָה צִיר
 נֶאֱמָן לְבֵית, תִּגַּל בְּהַתְּבַשֵּׁר הַשֶּׁלֶג אָדָם תוֹלַע, תִּעֲרָה יֵשַׁע
 תִּעָּטָה מְעִיל צְדָקָה, תִּפִּיק צְהֲלָה תִּפִּיעַ דִּיץ וְחֲדָוָה, תִּלְוִי
 רוּם הַרְעִיפוּ זְרִיף טָלָם, תִּלְמִי שְׂדֵי רוּוֹ תַת יְבוּלָם, תוֹרָה
 נָחַנוּ אוֹסְפֵי זָרַע שְׁלוֹם, תִּהְלָה בְּשָׂרוֹ נוֹשְׂאֵי אֱלָמוֹת בְּרָנוֹו,
 תַּחֲתִיּוֹת אֶרֶץ צְבִי זָמַר שְׁמֵעוּ, תִּנְנוּ צְדָקוֹתַי חֲצֵץ הוֹלְכֵי
 נְתִיבוֹת, תִּקְנֹת שוֹלְחֵי אֱמוּן לֹא אִכְזָב, תוֹחֲלֶתֶם כְּצֵנֶת שֶׁלֶג
 בְּיוֹם קָצִיר.

מִצוֹאֲתָם רָחֲצוּ מִטְּנֶפֶת צִחְנָתָם זָכוּ, שְׁלָמִים תְּמִימִים בְּבַר
 כְּפִימוֹ זָכָוֹו, לְהַגִּיד כִּי מִטְהָרָם מְקוֹר מַיִם חַיִּים, מִקְנָה
 יִשְׂרָאֵל מִנְּקָם מַיִם נֶאֱמָנוּ. בְּטָהַר וּבְנִקְיוֹן יִנְקוּ וַיִּטְהָרוּ, יִחַדְּשׁוּ
 כְּחֲדָשֵׁי בְּקָרִים מִכְּתָם יִצְחָצְחוּ, רוּמְמוֹת אֵל יִהְנוּ בְּגִרוֹנָם,
 בְּלִשׁוֹנָם רֵן בְּפִימוֹ שִׁיר חֲדָשׁ, יִגִּילוּ כְּרַעַד יַעֲבֹדוּ בִּירְאָה.
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשׁ קִדְוִשִׁים, לְשָׁנוֹ לְרָנוֹ לְתוֹפֵף וּלְצֹלְצָל,
 וּלְנִצָּח בְּנִינֹוֹת וּלְהַנְעִים זָמַר, נַחֲבָקִים בְּעֵז יִמִּין רוּמְמָה,
 יַחַד נִתְמַכִּים בְּמִלְאָה צְדָק, מְשׁוּכִים לְבֹא שְׁעָרָיו בְּרִנְנָה,
 וְשִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁנוּ נָצַח, שְׁשִׁים וְנָלִים בְּשִׁמוֹ כָּל הַיּוֹם. תְּדִים
 בְּשִׁמְחָה אֵת פָּנָיו, זִיו אוֹרָם כְּשֶׁחַר יִבְקַע, קוֹלָם יִשְׂאוּ וַיִּרְנוּ

carry off all sins . . . There is no doubt that sins cannot be carried like a
 burden, and taken off the shoulder of one being to be laid on that of another

After other sacrifices including the rams, he bathed a fourth time, put on the white linen garments, and entered the most holy place to remove the vessels he had used for the offering of fragrant incense. Thereupon he took off the linen garments and put them away forever. He bathed a fifth time, put on the golden garments, presented the daily afternoon burnt-offering, burned the incense and lighted the lamps. In the end he washed his hands and feet. Thus, in the course of the entire Yom Kippur service he bathed five times and sanctified his hands and feet ten times.

He was elated, his face beaming with sun-like radiance, when he put on his own clothes. Then the people conducted their faithful messenger to his home, in the knowledge that the crimson thread of wool had turned white and their sins were washed away. The soaring clouds distilled their dew; the watered fields yielded their produce. Those who gathered the harvest in peace gave thanks; those who carried the sheaves uttered hymns of praise. The nethermost parts of the fair land burst into song, recounting to the wayfarers how good the Lord is. Indeed, the faithful messenger fulfilled the hope of the people who sent him, the hope that was pleasing to them as a cooling breeze in the day of harvest.

The people were now washed and purified; their hands cleansed, they were made guiltless and innocent to declare that the Fountain of living water cleanses them, the Hope of Israel purifies them with that faithful, sure and never-failing water. They now felt perfectly pure and wholly renewed; so they sang, triumphed and

being. But these ceremonies are of a symbolic character, and serve to impress men with a certain idea, and to induce them to repent; as if to say, we have freed ourselves of our previous deeds, have cast them behind our backs, and removed them from us as far as possible" (Maimonides, *Guide* 3:46).

תָּכַח וְעָשׂ אִילָּו he hastened to offer up his ram. The remainder of this paragraph is a paraphrase of Mishnah Yoma 7:3 which reads: "He then sanctified (washed) his hands and his feet, stripped off his clothes, went down and immersed himself . . . he put on the white garments, sanctified his hands and his feet, and went in . . . Then they brought him his own raiment and he put it on. And they went with him to his house. And he made a feast for his friends for that he came forth safely from the holy place." According to this Mishnah, the second line on this page should read: אֵר וְקָדַשׁ מִשָּׁם וְטָבַל: תְּכַרֵּיךְ בְּיָדֶיךָ עֵשׂ וְקָדַשׁ

בְּנֵאֻן צוֹר עוֹלָמִים. אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּבָה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂרִי
אֱלֹהֵינוּ.

יוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה כֵּהֵן גָּדוֹל לְכָל אוֹהֲבָיו, בְּשִׁנְכֶם
בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם בְּלִי פָּנֵעַ. וּכְדָּ הָיְתָה תַּפְּלוֹתוֹ שֶׁל כֵּהֵן
גָּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּצֵאתוֹ מִבֵּית קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים בְּשָׁלוֹם
בְּלִי פָּנֵעַ:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהִי
הַשָּׁנָה הַזֹּאת הַבָּאָה עֲלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹה בֵּית יִשְׂרָאֵל, שְׁנַת
אָסֶם, שְׁנַת בְּרָכָה, שְׁנַת גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת מִלְּפָנֶיךָ, שְׁנַת דְּגוֹן
תִּירוֹשׁ וַיִּצְהָר, שְׁנַת הַרְנוּחָה וְהַצְלָחָה, שְׁנַת וְעוֹד בֵּית מִקְדָּשְׁךָ,
שְׁנַת זוֹל, שְׁנַת חַיִּים טוֹבִים מִלְּפָנֶיךָ, שְׁנָה טְלוּלָה וּנְשׁוּמָה אִם
שְׁחוּנָה, שְׁנַת יִמְתִּיקוּ מְגִדִים אֶת הַגּוֹבְחָתָם, שְׁנַת כְּפָרָה עַל כָּל
עוֹנוֹתֵינוּ, שְׁנַת לַחֲמֵנוּ וּמִימֵינוּ תְּבָרֶךְ, שְׁנַת מִשָּׂא וּמִתָּן, שְׁנַת
נְבוּאָה לְבֵית מִקְדָּשְׁךָ, שְׁנַת שִׁבְעָה, שְׁנַת עֲנָנִים, שְׁנַת פְּרִי בִטְנֵנוּ
וּפְרִי אֲדָמָתְנוּ תְּבָרֶךְ, שְׁנַת צִאֲתָנוּ וּבִזְאוֹנוּ תְּבָרֶךְ, שְׁנַת קְהָלְנוּ
חַוְשִׁיעַ, שְׁנַת רַחֲמֶיךָ יִבְרָמוּ עֲלֵינוּ, שְׁנַת שָׁלוֹם וְשִׁלּוּהַ, שְׁנָה
שֶׁתְּעַלְנוּ שְׂמַחִים לְאַרְצֵנוּ, שְׁנַת אוֹצְרֶךָ הַטּוֹב תַּפְּתַח לָנוּ,
שְׁנָה שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ עַמּוֹה בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לְזֶה וְלֹא לְעַם אֲחֵר
בְּתַתִּיךָ בְּרָכָה בְּמַעֲשֶׂה יְדִיָּהֶם.

וְעַל אֲנָשֵׁי הַשָּׁרוֹן הָיָה אוֹמֵר: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֵא יַעֲשׂוּ בְּתִיָּהֶם קְבָרֵיָהֶם.

יְהִי רְצוֹן, the alphabetical prayer of the high priest, is based upon the
Palestinian Talmud (Yoma 5:3). With reference to the inhabitants of a place
named Sharon in Palestine we are told that they had to renovate their homes
twice in each seven-year period because the bricks there were not substantial
enough to withstand the effects of the weather. Hence the high priest's special
prayer on behalf of שָׁרוֹן אֲנָשֵׁי, lest they be buried in the ruins of their homes.

rejoiced in the Creator of the universe. Happy the people that is so situated! Happy the people whose God is the Lord!

The high priest declared a holiday and made a feast for his friends after he had entered the most holy place safely and left it safely. This was the prayer of the high priest upon coming out from the most holy place in perfect health:

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the forthcoming year shall be for thy people, the house of Israel, a year of abundant prosperity; a year of generous decrees declared by thee; a year of grain, wine and oil; a year of attainment and success; a year of meeting in thy sanctuary; a year of enjoyable living; a year of dew, rain and warmth; a year of delicious fruits; a year of atonement for all our iniquities; a year wherein thou wilt bless our food and drink; a year of business transactions; a year of attending our sanctuary; a year of plenty and delight; a year wherein thou wilt bless our offspring and the fruit of our land; a year wherein thou wilt bless our coming and going; a year wherein thou wilt save our community; a year wherein thou wilt be merciful toward us; a year of peace and serenity; a year wherein thou wilt let us make joyous pilgrimages to our country; a year wherein thou wilt open thy goodly treasury for us; a year wherein thy people, the house of Israel, will not be in need of one another's aid nor the support of another people, for thou wilt bless the products of their own hands.

For the people of the Valley of Sharon he prayed: May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that their homes shall not become their graves.

שחונה טלילה ונשמה אם שחונה should the weather this year be hot, let it abound with dew and rain. According to a statement in the Talmud (Baba Bathra 147a), if the first day of Rosh Hashanah is warm, most of the year will be warm; if cool, most of the year will be cool. The high priest's prayer for rain was modified on Yom Kippur according to the signs indicating the weather.

Reader:

אָמַת, מַה נִהְדָר הָיָה לָהֶן גְּדוּל בְּצִאתוֹ
מִבֵּית קֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים בְּשָׁלוֹם בְּלִי פָּנֵעַ.

Congregation:

Reader:

מֵרָאָה לָהֶן.	בְּאֵהָל הַנִּמְתַּח בְּדַרְי מְעָלָה
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּבָרְקִים הַיּוֹצְאִים מִזִּיז הַחַיּוֹת
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּגְדֵל גְּדִילִים בְּאַרְבַּע קְצוּוֹת
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּדַמּוֹת הַקִּשָּׁת בְּתוֹךְ הָעֵנָן
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּהוֹד אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ צוּר לַיְצוּרִים
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּנֶרֶד הַנֶּתָּן בְּתוֹךְ גִּנַּת חָמֵד
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּזֶר הַנֶּתָּן עַל מִצַּח מְלֶךְ
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּחֶסֶד הַנֶּתָּן עַל פְּנֵי חָתָן
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּטָהַר הַנֶּתָּן בְּצַנִּיף טָהוֹר
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּיוֹשֵׁב בְּסֹתֵר לְחִלּוֹת פְּנֵי מְלֶךְ
מֵרָאָה לָהֶן.	בְּכּוֹכַב הַנִּפְּהָה בְּגִבּוֹל מִזְרַח

כָּל אֱלֹהִים בְּהַיּוֹת הַהֵיכָל עַל יְסוּדוֹתָיו, וּמִקְדָּשׁ הַקְדָּשׁ עַל
מְכוֹנּוֹתָיו, וְכֵהֶן גְּדוּל עוֹמֵד וּמְשַׁרֵּת, דּוֹרוֹ רָאוּ וּשְׁמָחוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵינַי רָאִתָּה כָּל אֱלֹהִים,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵינַי רָאִתָּה אֶהְלָנוּ, בְּשִׁמְחַת קִהְלָנוּ,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵינַי רָאִתָּה גִילָנוּ, דִּיצַת קִהְלָנוּ,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵינַי רָאִתָּה הַמְשׁוֹרְרִים, וְכָל מִינֵי שִׁרִים,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.

Reader:

How glorious indeed was the high priest
When he safely left the holy of holies!

Responsively

Like the clearest canopy of heaven
Was the dazzling countenance of the priest.
Like lightnings flashing from benign angels
Was the smiling countenance of the priest.
Like the purest blue of the four fringes
Was the gracious countenance of the priest.
Like the wondrous rainbow in the bright cloud
Was the cheerful countenance of the priest.
Like the splendor God gave the first creatures
Was the pleasing countenance of the priest.
Like the rose in a beautiful garden
Was the placid countenance of the priest.
Like the wreath set upon a king's forehead
Was the joyous countenance of the priest.
Like the grace reflected in the groom's face
Was the amiable countenance of the priest.
Like purity pervading the priest's mitre
Was the benign countenance of the priest.
Like Moses concealed, pleading before God,
Was the graceful countenance of the priest.
Like the morning star shining in the east
Was the beaming countenance of the priest.

All this took place when the sanctuary was firmly established.
The high priest ministered, his generation watched and rejoiced.

Happy the eye that saw all this; our soul grieves at the mere
mention of it.

Happy the eye that saw our temple amidst the joy of our people;
our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw our delight and the gladness of our
people; our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw the singers of varied hymns; our soul
grieves at the mere mention of it.

כאהל הנחמח, an alphabetical acrostic, describes the high priest's beautiful
appearance.

אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ זָבִיל הַמִּתְכַּבֵּן, חַי בּוֹ שָׁבוֹן.
הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזִנִּי דָאֲבָה נִפְשָׁנוּ.

אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ שְׂמֹנֶת בֵּית הַשְּׂאֵבָה,
עִם שׂוֹאֵבֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ רוּחַ נְדִיבָה,
הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזִנִּי דָאֲבָה נִפְשָׁנוּ.

אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ פְּרִישַׁת כְּהֵן בְּרִשָּׁם, צִוְעַק אָנָּה הַשָּׁם,
הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזִנִּי דָאֲבָה נִפְשָׁנוּ.

אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ קָהֵל קְרוֹשִׁים,
רוֹנְשִׁים בְּבֵית קִדְשֵׁי הַקֹּדֶשִׁים,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזִנִּי דָאֲבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ שְׁנֵי הַמְּלָכִין, מִשְׁעִיר הַקֹּרְבָּן,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזִנִּי דָאֲבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ תְּמִידִים קְרָבִים, בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים,

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזִנִּי דָאֲבָה נִפְשָׁנוּ.
אָבֵל עֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ הִחְרִיבוּ נוֹהַ, וַחֲטָאתֵינוּ הֶאֱרִיכוּ קִצּוֹ.
אָבֵל זְכוֹרֹן דְּבָרִים תְּהֵא סְלִיחַתֵנוּ, וְעַנּוּי נִפְשָׁנוּ תְּהֵא בְּפָרְתֵנוּ.
עַל כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים נִתְּתָ לָנוּ אֶת יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, וְאֶת
יוֹם מַחִילַת הָעֹזֹן הַזֶּה, לְסְלִיחַת עֹזֹן וּלְכִפּוּרַת פְּשָׁע. יוֹם אָסוּר
בְּאֵכִילָה, יוֹם אָסוּר בְּשִׁתְיָה, יוֹם אָסוּר בְּרַחֲיוּצָה, יוֹם אָסוּר
בְּסִיבָה, יוֹם אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמַּטָּה, יוֹם אָסוּר בְּנַעֲוִילַת
הַסַּנְדָּל, יוֹם שִׁימַת אֲהֻבָה וְרַעוּת, יוֹם עֲזִיבַת קִנְיָה וְתַחֲרוּת.
יוֹם שֶׁתִּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ. וּבַעֲת וּבְעֹנָה הַזֹּאת גְּלוּי וְיָרוּע
לְפָנֶיךָ וּלְפָנָי כַּפָּא כְּבוֹדָךָ, שְׂאִין לָנוּ לֹא מִנְהַל כְּיָמִים
הָרַאשׁוּנִים, לֹא כְהֵן גְּדוּל לְהַקְרִיב קֹרְבָּן, וְלֹא מִזְבֵּחַ לְהַעֲלוֹחַ
עָלָיו כָּלִיל.

Happy the eye that saw the right habitation of the Eternal One; our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw the joyous Water-Feast and the inspired people; our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw the high priest, eloquently pleading before the Lord; our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw a holy congregation worshiping in the holiest temple; our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw the scarlet thread of the sacrifice turned white; our soul grieves at the mere mention of it.

Happy the eye that saw the daily offerings at the sanctuary; our soul grieves at the mere mention of it.

Indeed, the iniquities of our fathers destroyed our sacred home, and our own sins retarded its restoration. Yet, may the mention of these things bring us forgiveness; may our self-affliction attain our pardon. In thy great mercy, therefore, thou didst grant us this Day of Atonement, this day of pardon and forgiveness, when eating and drinking are forbidden, and bodily comforts such as bathing are prohibited; a day for the cultivating of love and friendship, a day for the cessation of envy and strife, a day when thou dost pardon our iniquities. It is well-known to thee and thy glorious throne that, at this time, we have none to guide us as in the days of old; we have neither high priest nor altar for the offering of sacrifices.

עין אשרי עין belongs to a series of compositions, all of which begin with *עין אשרי עין* and express deep sorrow over the loss of the Temple. They were written by medieval authors including Rabbi Solomon ibn Gabirol, Rabbi Yehudah Halevi, Rabbi Moses ibn Ezra and Rabbi Abraham ibn Ezra. They seem to have been inspired by statements such as this: "Rabban Simeon ben Gamaliel said: There were no happier festivals for Israel than the fifteenth of Av and Yom Kippur, when the maidens of Jerusalem used to come out in borrowed white dresses so as not to shame those who possessed them not . . . and would dance in the vineyards, singing: 'Young man, raise your eyes and see what you are choosing; do not set your eyes on beauty, but set your eyes on family . . .'" (Ta'anith 4:8).

אבל ענת is based on the Mishnah (Yoma 3:1) which enumerates the things forbidden on Yom Kippur such as eating, drinking, bathing, anointing, wearing shoes, and cohabitation.

ומרב עונינו

אין לנו לא אשים ולא אשם, לא בדים ולא בלילות,
 לא גזרל ולא גחלי אש, לא דביר ולא דקה, לא היכל ולא
 הנה, לא ודוי ולא פר חטאת, לא זבח ולא זריקה, לא
 חטאת ולא חלבים, לא טבילה ולא טהרה, לא ירושלים
 ולא יער הלבנון, לא ביזר ולא בנו, לא לבונה ולא לחם
 הפנים, לא מזבח ולא מנחה, לא ניחח ולא נסכים, לא סלת
 ולא סמים, לא ערך ולא עולה, לא פרכת ולא כפרת, לא
 ציון ולא ציץ הזהב, לא קטרת ולא קרבן, לא רוקח ולא
 ריח ניחח, לא שי ולא שלמים, לא תודה ולא תמידים.
 כי בעונותינו ובעונות אבותינו חסרנו כל אלה. ומעת
 חסרנו כל אלה

תכפו עלינו צרות, תלאות עברו ראשנו; שחרנו ישועה
 ואין, שלום והנה קפדה. רבו הקמים עלינו, רמו וגם נשאו
 ראש; קצנו בעל עליזים, קשה עלינו סבלם. צבי ארץ
 חנפה עלינו, צמחה ולא לברכה; פנינו להרבה והנה מעט,
 פח נפש בא באסמינו. עשקו זיתים שמנם, עשותם ולא
 מלאו ספק; סמדר אם ירבה כרם, סבאו לא ישפיע יקב.
 נאדרו אבי שדה, נלקחו מטעמי אכל; ממבלאות צאן
 עדרים דללו, מנו וממין ומהריון. לזנב ולא לראש הושתנו,
 לעבוב ולא העבט לנו; פחנו לריק ובהלה, פלה מבלי
 שקר. יד כל עמל בכשרון, ירדה ואין מי יחזיק; טלטלנו
 מים ועד ים, טרפם לא מצאו ספק (לא ספק למו).

אין לנו לא אשים, a double alphabetical acrostic, expresses profound sorrow
 over the loss of the rich and colorful service at the Temple.

חֲשֵׁכָה לְעֵין מִשְׁתַּכֵּר, חֲשֵׁב שְׁכָרוֹ לְמַפָּח; זְעֵמוֹ מִלֹּהֶה
 וְלֹהֶה, זֶה בָּזָה שְׁלָחוֹ מֵעֵתָה. וְנִלְאוּ יְדֵי מִמְצִיאֵי יָד, וְעָשִׂיר
 לֹא חֹזֵן רֶשֶׁ; הֵן אֲרִיץ נִמְכָּרָה בְּיַד רָעִים, הַמּוֹן בָּהּ לֹא
 מִצְאוֹ רְנוּחַ. דְּבִיר בֵּית אֱלֹהֵינוּ שָׁמַם, דְּרַכְבֵּינוּ מֵאֲנוּ לְהַצְלִיחַ;
 גִּיל נִגְהָ שֶׁבֶת, גִּילָה לְלִבְבֵנוּ מִה נַעַל. בְּאִין אַרְוַחַת אָב תַּמִּיד,
 בָּבוּ בָטוּ בָנִים תַּחֲסָר; אֲרוֹן בֵּית כְּאוֹרֶת בַּמְלוֹן, אֵיפָה
 נִמְצָא מְנוּחַ.

וּמִשְׁחָרַב בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ

תַּנּוֹת צָרוֹת לֹא נוֹבֵל, שְׁבָר בְּכֹל יוֹם וְאֶנְחָה; רַבְתָּה בְּנוֹ
 חֲלָחְלָה, קָרוֹן יִרְדָּה עַד עָפָר. צָרֵי עֵין מִצְאוֹ יָד, פּוֹעֵלֵי
 שְׁקָר חֵיל עָשׂוּ; עוֹשֵׂי צְדָקָה לֹא נִרְאוּ, שׁוֹנְאֵי בַצַּע לֹא עָמְדוּ.
 נְדַמְיֵנוּ בְּכֹלֵי רִיק, מִכֹּל נִשְׁאַרְנוּ עֲרַמִּים; לֹא נָבִיא וְלֹא חֲזוֹן
 בָּנוּ, בְּעוֹרִים נִנְשָׁשׁ וְנִלְחָה. יוֹם יוֹם נֹאמַר מַה בְּסוֹפְנוּ, טוֹב מוֹת
 מִחַיִּים אֲמַרְנוּ; חֲיֵינוּ תְלוּיִם מִנְגַד, זָרִים לְרֹאשׁ וְאֶנְחָנוּ לְזַנֵּב.
 וּמַה נַעֲשֶׂה וְנַחֲטְאִינוּ עָשׂוּ, הֵן אָנוּ כְּלֹא חֲיֵינוּ; דְּלִים נְבִזִים
 וְשִׁפְלִים, גְּעוּלִים מְאוּסִים וּבְזוּיִם. בְּנֵי נֶכֶר מְשֻׁלוּ בְנוּ, אֲמַרְנוּ
 לְנִגְרָנוּ אֲבָרְנוּ; אֲרוֹן הַקֵּל עֲלָנוּ, וְשָׁלַח יֵשַׁע לְנֶאֱלָנוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

אֵל תַּעֲשׂ עִמָּנוּ כְּלָה, תִּאחַז יִרְדָּה בְּמִשְׁפָּט. בָּבוֹא תוֹכְחָה
 לְנִגְדָה, שְׁמֵנוּ מִסִּפְרָה אֵל תִּמְחַ. גִּשְׁתָּה לְחַתוּם מוֹסֵר, רַחֲמֶיךָ

תשר"ק, a reversed double alphabetical acrostic (תשר"ק), has three words to the line but no rhyme. This and the rest of the following lamentations are of unknown authorship.

אל תעש עמנו כלה, תאחז ירדה במשפט, תנו צרות, a reversed alphabetical acrostic, is followed by the prayer תעש עמנו composed according to the *albash* method of alternating the straight alpha-

יִקְדְּמוּ רְגֵלְךָ. וְדַלּוֹת מַעֲשִׂים בְּשׁוֹרְךָ, קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ.
 הוֹרְנוּ מֵה שְׁנֹצְעֵק לְפָנֶיךָ, צִוֵּה יְשׁוּעָתָנוּ בְּמִפְנֵיעַ. וְתָשִׁיב
 שְׁבוּת אֱהִלֵי תָם, פִּתְחֵיו רְאֵה בִי שְׁמִמוֹ. זְכוּר שְׁחַתָּ לֹא תִשְׁכַּח
 עֲדוּת מִפִּי זְרַעוֹ. חוֹתָם תַּעֲוֹדָה תַּתִּיר, סוֹדְךָ שִׁים בְּלַמּוּדָה.
 טְבוּר אַנְּן הַסְּהַר, נָא אַל יַחְסֹר הַמְּזֹג. יָדַע אֶת אֲשֶׁר יִדְעוּךָ.
 מִנֶּר עִם לֹא יִדְעוּךָ. בִּי תָשִׁיב לְבַצְרוֹן, לְכוֹדִים אֲסִירֵי הַתְּקֵנָה.

וְהֵן אֲנִי עֲתָה

בְּתוֹעִים וְאִין לְבַקֵּשׁ, בְּשִׁבוּיִם וְאִין לְשׁוּבָב; בְּרַעֲבִים וְאִין
 לְהֶאֱכִיל, בְּקִנּוּיִם וְאִין לְקִנּוּחַ; בְּצַמָּאִים וְאִין לְהַשְׁקוֹת,
 בְּפִתְאִים וְאִין לְלַמֵּד; בְּעִיפִים וְאִין לְהַשִּׁיב, בְּשִׁנּוּאִים וְאִין
 לְאַחֹזֵב; בְּנִהְדָּפִים וְאִין לְקָרֵב, בְּמַנְדִּים וְאִין לְהַתִּיר;
 בְּלִקּוּחִים וְאִין אֲדוֹנִים, בְּכַפּוּפִים וְאִין לְזַקּוֹף; בִּיתוּמִים
 וְאִין לְהֵם אָב, בְּטַמָּאִים וְאִין לְטַהַר; בְּחִסְרִים וְאִין לְמַלְאֵת,
 בְּזַנּוּחִים וְאִין לְזַכּוֹר; בְּהוּמִים וְאִין לְהֵם מְנוּחָה, בְּדָלִים וְאִין
 לְחַנּוּם; בְּגִרִים וְאִין לְקַבֵּל, בְּבוּזִים וְאִין לְכַבֵּד; בְּאֲבָלִים
 וְאִין לְנַחֵם, בְּאֲנוּסִים וְאִין מְנוּס.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

אִם תְּעִינֵנו לֹא תַחֲעֲנוּ, אִם שְׁנַנּוּ לֹא תִשְׁלַנּוּ. אִם רְחַקְנוּ
 קָרֵב נָא, אִם קָרְבָנוּ לֹא תִרְחַק. אִם צַעֲקָנוּ לֹא תַעֲלִים, אִם
 פִּשְׁעֵנוּ לֹא תִפְרַע. אִם עֲוִינוּ לֹא תִשׁוּר, אִם סָרְנוּ לֹא תִסּוּר.
 אִם נִקְמְנוּ לֹא תִלְחַם, אִם מְרִינוּ לֹא תִמְרַנּוּ. אִם לְצָנוּ לֹא
 תִלְחֹץ, אִם כְּחֻשְׁנוּ לֹא תִכְלֶה. אִם יִרְדְּנוּ לֹא תִטְבִּיעַ, אִם
 טְעִינוּ לֹא תִטְאֲטְאֵנוּ. אִם חִבְלָנוּ לֹא תִחַבּוּל, אִם זְדוּנוּ לֹא

betical acrostic with the reverse, where the first letter of the alphabet is succeeded by the last, the second by the second last (א, ט, כ, טו, and so on to

תִּזְכּוֹר. אִם וּפְחָנוּ לֹא תֹכִיחַ, אִם הִרְשַׁעְנוּ לֹא תִהְדוֹף.
 אִם דִּפְקָנוּ לֹא תִדְחֶה, אִם נִעַלְנוּ לֹא תִנְעַל. אִם בָּאנוּ לֹא
 תִמָּאס, אִם אֲשַׁמְנוּ לֹא תִאבֵד.

וּמְרַב עֲוֹנוֹנוּ

תֵּאֱנֹת לֵב לֹא הִשְׁנוּנוּ, שִׁקַּט קַיִנוּ נִיבֵא לָנוּ; רוּם קָרוֹן וְהִנֵּה
 שְׁפִלָּה, קָרְבָה יְשׁוּעָה אֲמַרְנוּ וְנִתְרַחֲקָה. צַפִּינוּ לְשׁוֹבָה וּבְרַחֲמֶיךָ
 מִמֶּנּוּ, פַּח נִפְשׁ בָּא בְּאֶסְמֵינוּ; עֲצָבוֹן בְּמִשְׁלַח יָדֵינוּ, שְׂמִיחָה
 עָרְבָה מֵאֲרִיז. נֶאֱרָרוּ יְבוּלֵי שָׂדֶה, מִעַט מִהֶרְבֶּה נָבִיא;
 לְחִמָּה לְרִזּוֹן וְלֹא לְשַׁבַּע, כֹּחַה לֹא תוֹסִיף תֵּת. יְדֵי עֲמָלִיָּה
 מוֹטְטוּ, טְרָפֶם לֹא יִמְצְאוּ בָהּ; חֶלֶב מִשְׁמַנִּיהָ לְזָרִים, זְמוּרוֹת
 עֲדֻנְיָהּ לְנִבְרִים. וְנִמְכְּרָה אֲרִיץ בְּיַד רָעִים, הוֹן בְּצַע לֹא מִצְאוּ
 בָהּ; דַּמִּינוּ גַם מִמִּצְוֹא יָד, גִּלְהָה שִׁכְרֵי הַיְצוּרִים. בְּעֲוֹנוֹנוּ בֵּית
 מִקְדָּשְׁךָ אֵל חֶרֶב, אֶסְפָּה חֶסֶד מִכָּל אֲנוֹשׁ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

תֹּאמַר לְמַחֲוֹת אֲשַׁמְנוּ, תָּבֵא לְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ; תִּגְלֶה שְׁנַת
 שְׁלוֹמֵנוּ, תִּדְגִיל לְגִדְלֵךְ אֶת שְׁמֵנוּ. תִּהְדוֹף מִהֲדוּם מִתְקוּמֵנוּ,
 תּוֹפִיעַ מִמְרוֹם לְרוּמֵנוּ; תִּזְכּוֹר רַחֲמֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ, תַּחֲשִׁיב
 מִנְחָם לְנַחֲמֵנוּ. תִּטְהַר שְׂמִצַּת גְּוִינוּ, תִּיבַדַּע כִּי אַתָּה הוּא
 אֱלֹהֵינוּ; תִּכְבֵּר עֵז וְדוֹנָנוּ, תִּלְוֵי רֹאשׁ תִּתֵּן לְהַתְּנֵנוּ. תִּמְחֹל
 עֲקָשׁוֹת מְרִינֵנוּ, תִּנְאֹם לְהַעֲצִים פְּרִינֵנוּ; תִּסְפִּיחַ שְׂפִיכַת שִׁיחֵנוּ,
 תִּעֲנֶה עֲתֵר פְּצָחֵנוּ. תִּפְנֶה לְקוֹמָם מִזְבַּחֵנוּ, תִּצְדִּיק נֵיב שְׂפָתֵינוּ;
 תִּקְרַב קִיץ מִשִּׁיחֵנוּ, תִּרְצֶה רֵיחַ נִיחוּחֵנוּ. תִּשׁוּבָב מִקְצָוֹת
 נִדְחֵנוּ, תִּתְמַכְּנוּ וּבְאִזּוֹר תִּדְבִּיקֵנוּ.

the end where the letters כ and ל meet. The next eight selections are likewise arranged in alphabetical acrostics, straight or reverse.

אלהינו ואלהי אבותינו

אורך תזרח לחשכה, ברחמים גדולים ונשוב אליה. גלה לה יום נקם בלב, דברך תשלח ותתפאנו. האר פניך אלינו, ואל תשפחנו לנצח. זכות הררי קדם זכור, חטאת נעורים אל תזכור. טמאה מעלינו תסיר, נידות נפשך אל תשפח. כלולות אהבתנו תזכור, לכתנו אחריה במדבר. משכנו ונרוץ אחריה, נחנו והביאנו אל תדריה. סעדנו וסמכנו ונחיה, עת כי תשמוענו קולך. פצנו משאון גלים, צולה תחריב באפך. קומה בתרונה על גאים, רומה ענה ורומם שפלים. שבור זרוע רשע, תמלוך לבדה בקוראי שמך. תודיע לעין כל אמים, כי אין אלה מפלעדיה. כי תביאנו להר קדשך, ותשמחנו בבית מקדשך.

אלהינו ואלהי אבותינו

אפל אלמנה תאיר, בהו בוכיה תבדיק; גיל גלמודה תגיש, דלף דמעטה תדמים. הר השמים תהדר, ותשוב ואליו תופיע; זחר זבולך תזרח, חדר חפתך תחדש. טנף טמאתה תטהר, ופי יקרית תנסך; ברכר בבודה תכוננה, לאורה לאמים תלנה. מלך מכבודך תמלאה, נצח נצחים תנוססה; שבע שמחות תשביענה, ענן עשן תעטרנה. פנת פתחיה תפאר, צדק צנועים תצמים; קמו קהליה תקיא, רגש רגלים תריץ. שבטים שקחת תשובב, תקרא תשרוק ותתקע; כי תביאם להר קדשך, ותשמחם בבית תפלתך.

“cause thy light to shine upon her who is in darkness”) is reminiscent of the expression “my God makes my darkness shine” (Psalm 18:29).

“the time to free my people has come.” הררי קדם (“the ancient mountains”) is metaphorically applied to the patriarchs.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

תתן אחרית לעמך, תשיב מקדש לתוכנו; תרום הר
 מרום הרים, תקומם קרן ודועה. תצהיר מחשבי אוי, תפאר
 יושבת בדר; תעטה ביה מלוכה לבדך, תסיר חרפה מעיר.
 תנער זדים מזבולך, תמציא צדקה לעדתך; תלבב את
 בענתך, תכרות לה ברית חדשה. תיגד נפשה בעיניך,
 תטהרנה במים טהורים; תחנה בעיר חנה דוד, תזקוף קומת
 תמרה. תודיע לכל אהבתנו, תהלך בקרב מחנותינו; תדרוש
 נאלה לגלותנו, תגלה קץ לקנותנו. תבא מהרה לרחמנו,
 תאמירנו לה ונאמירך לנו.

וּמְרַב עֲוֹנוֹנוּ

תעינו מאחריך, שגננו ממצותיך; רחקנו מבית חיינו,
 קלקלנו ארחות עולם. צעדינו לא ישרנו, פשענו לשם
 קדשך; עזבנו תורתך, סרנו מאמרי פיך. נאצנוך במעשה
 ידיו, מרינו ומרדנו בך; לא הקשבנו לדברי נביאיך,
 בעסנוך ולא בקשנוך. יראתך מלב שכחנו, טהרתך במעשה
 ידיו טמאנו; חטאנו לה יי אלהינו, זעמנוך ברב עווננו.
 ואמצנו את לבבנו, הקשינו את ערפנו; דברך אחר
 השלכנו, גדלתך לא הגדנו; ביתך נהרס בעווננו, אויך
 גתץ בחטאינו.

מה נדבר ומה נצטדק, ומה נענה למפני מענה. גמלנו
 טובות ושלמנו רעות, ומה יש לנו עוד צדקה ולזעוק עוד
 אל פני המלך.

תתן אחרית לעמך, a reversed alphabetical acrostic known as *Tashrak*, begins with the last letter of the alphabet and ends with the first, counting only the second letter in each three-word line.

זָכַר רַחֲמֵיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מַעֲוָלִים הָיָה. אֵל תִּזְכָּר-לָנוּ
עֲוֹנוֹת רֵאשׁוֹנִים, מִהֵרָ יִקְדָּמוּנוּ רַחֲמֵיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד. זָכַרְנוּ
יְיָ בְּרִצּוֹן עֲמֶךָ, פִּקְדוֹנוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ. זָכַר עֲדַתְךָ קִנְיַת קָדְשׁ,
נְאֻלֶּת שִׁבְט נַחֲלָתֶךָ, הַר צִיּוֹן זֶה שְׁכֻנַּת בּוֹ. זָכַר יְיָ חֶבֶת
יְרוּשָׁלַיִם, אֲהַבַת צִיּוֹן אֵל תִּשְׁבַּח לְנִצְחָה. זָכַר יְיָ לִבְנֵי אָדָם
אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ. אַתָּה
תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי עַתָּה לַחֲנֻנָּה, כִּי בָא מוֹעֵד. זָכַר לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, וַתְּדַבֵּר
אֲלֵהֶם: אֲרַבָּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת
אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי אֶתֶן לְזַרְעֲכֶם, וַנַּחֲלוּ לְעוֹלָם. זָכַר לְעֲבָדֶיךָ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אֵל תִּפֶּן אֵל קִשֵׁי הָעַם הַזֶּה וְאֵל
רָשָׁעוֹ וְאֵל חַטָּאתוֹ.

Reader and Congregation:

אֵל נָא תִשַׁחַת עָלֵינוּ חַטָּאת, אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטֵאנוּ.

חַטָּאנוּ צוּרְנוּ, סִלַּח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ.

Congregation:

אֵלֶּה אֲזַכֵּרָה וְנִפְשִׁי עָלַי אֲשַׁפָּכָה, כִּי בָלְעוּנוּ זָרִים בְּעִנְיָה
בְּלֵי הַפּוּכָה, כִּי בִימֵי הַשָּׁר לֹא עָלְתָה אֲרוּכָה, לְעִשְׂרָה
הַרוּגֵי מְלוּכָה.

אלה, an alphabetical acrostic with four lines to each stanza, bears the name-acrostic חוק יהודה at the end (חוקי קשוב). Despite various other *piyyutim* bearing the same signature, the author has not been definitely identified. There are four versions of a midrash, dating from the geonic period, which describes the martyrdom suffered by ten saintly teachers in the reign of Hadrian for having defied an imperial edict and founded schools for the study of the Torah. Contrary to the talmudic view, the ten martyrdoms are here represented as having taken place on one and the same day. This has been done perhaps with the intention of heightening the effect on the reader. According to Midrash *Eleh Ezkerah*, the ten sages of Israel were given

O Lord, remember thy mercy and thy kindness; they are eternal.

Mind not our former iniquities; may thy compassion hasten to our aid, for we are brought very low.

O Lord, remember us and show favor to thy people; think of us and bring thy deliverance.

Remember the community thou didst win long ago, the people thou didst rescue to be thy very own, and Mount Zion where thou hast dwelt.

O Lord, remember the love of Jerusalem; never forget the love of Zion.

O Lord, remember the day of Jerusalem's fall against the Edomites, who shouted: "Destroy it, destroy it, to its very foundation!"

Thou wilt rise to have mercy on Zion; the time to favor her is now.

Remember Abraham, Isaac and Jacob, thy servants, to whom thou didst solemnly promise, saying to them: "I will make your descendants as countless as the stars in heaven; all this land of which I have spoken I will give to your descendants, that they shall possess it forever."

Remember thy servants Abraham, Isaac and Jacob; heed not the obstinacy of this people, nor their wickedness, nor their sin.

Reader and Congregation:

O do not punish us for the folly
 And for the sin that we have committed.
 We have sinned against thee, our God;
 Forgive us, O our Creator.

THE TEN MARTYRS

These martyrs I well remember, and my soul is melting with secret sorrow. Evil men have devoured us and eagerly consumed us. In the days of the tyrant there was no reprieve for the ten who were put to death by the Roman government.

over to be slaughtered as a punishment for the sin committed by the ten sons of Jacob who sold their brother Joseph into slavery. There is a statement in the Book of Jubilees that the sale of Joseph occurred on Yom Kippur.

אלה אוכרה ואשפה עלי נפש is a biblical verse (Psalm 42:5).

כענה בלי המוכה ("like a cake unturned") is a phrase borrowed from Hosea 7:8, meaning: as a cake not turned in baking would be burned and consumed,

בְּלָמְדוֹ סִפְּר מִפִּי מְשׁוּלֵי עֲרַמַת, וְהֵבִין וְדָקְדַק בְּדַת
רְשׁוּמַת, וּפְתַח בְּנֹאֲלָה הַמְשַׁפְּטִים וְחָשַׁב מְזֻמַּת, וְגִנֵּב אִישׁ
וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְּיָדוֹ מוֹת יוּמַת.

גְּבַה לֵב בְּגִדוּלִים, וְצָוָה לְמַלְאוֹת פְּלָטְרוֹ נְעָלִים, וְקָרָא
לְעֹשֶׂהָ חֲכָמִים גְּדוּלִים, מִבְּנֵי דַת וּשְׁעֵמִיָּה בְּפִלְפוּלִים.
דִּינֵו מִשְׁפָּט זֶה לְאֲשֶׁרוֹ, וְאֵל תְּעוֹתָוְהוּ בְּכֹזֵב לְאֲמָרוֹ, כִּי אִם
הוֹצִיאָוְהוּ לְאֲמַתּוֹ וּלְאוּרוֹ, כִּי יִמְצָא אִישׁ גִּנֵּב נֶפֶשׁ מְאֹחֲיו
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמְרָבוּ וּמְכָרוֹ.

הֵם כְּעֵנֵו לֹו וּמַת הַגִּנֵּב הַהוּא, נָם אֵיָה אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
אֲחִיָּהֶם מְכָרוּוְהוּ, לְאַרְחַת יִשְׁמַעֲאֵלִים סְחָרוּוְהוּ, וּבְעַד נְעָלִים
נִתְּנָוְהוּ.

וְאַתֶּם קִבְּלוּ דִין שְׁמֹנִים עֲלֵיכֶם, כִּי מִיָּמֵי אֲבוֹתֵיכֶם לֹא
נִמְצָא כָכֶם, וְאִם הָיוּ בַחַיִּים הָיִיתִי דָנָם לְבְנֵיכֶם, וְאַתֶּם תִּשְׁאוּ
עַוֹן אֲבוֹתֵיכֶם.

זְמַן תִּגְּדָה לָנוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים, עַד שְׁנַדַּע אִם נִגְזַר הַדְּבָר
מִמְרוֹמִים, אִם אָנוּ חַיִּבִּים וְאַשְׁמִים, נִסְבּוּל בְּגִזְרַת מְלֹא
רַחֲמִים.

חָלוּ וְקָעוּ וְנָעוּ בְּלָמוֹ, עַל רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל כִּהֵן גְּדוֹל נִתְּנָו
עֵינֵימוֹ, לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם לְעֹלוֹת לְאֲדוֹנֵימוֹ, לְרַעַת אִם יִצְאָה
הַגְּזֵרָה מֵאֵת אֱלֹהֵימוֹ.

טָהַר רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל עֲצָמוֹ וְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם בְּסֻלּוּדִים,
וְעָלָה לְמָרוֹם וְשָׂאל מֵאֵת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, וְנָם לֹו קִבְּלוּ
עֲלֵיכֶם צְדִיקִים וַיְדִידִים, כִּי שְׁמַעְתִּי מְאֹחֲרֵי הַפְּרָגוֹד כִּי
כִזְאֵת אַתֶּם נִלְכְּדִים.

so were they devoured and consumed. The next verse (Hosea 7:9) reads
"אכלו ורים כח" ("strangers devour his strength"). This clearly indicates that

Having learned from the sages how to interpret the written law, the tyrant maliciously turned to the scriptural passage which reads: "Whoever kidnaps a man and sells him, or if he is found in his possession, must be put to death."¹ He commanded to fill his palace with shoes, and arrogantly summoned ten great sages who were completely versed in the law. He said to them: "Judge this matter objectively, pervert it not with falsehood but pass on it truthfully: If a man is caught kidnapping one of his brothers of the children of Israel, treating him as a slave and selling him?" They answered: "That thief shall die."² Then he exclaimed: "Where are your fathers who sold their brother to a caravan of Ishmaelites and bartered him for shoes?! You must submit to the judgment of Heaven, for since the days of your fathers there has been none like you. If they were alive, I would convict them in your presence; but now it is you who must atone for the iniquity of your fathers."

"Give us three days [they said] that we may ascertain whether this has been ordained from heaven. If indeed we are to blame, we will submit to the decree of the Merciful One." Trembling and shuddering, they directed their attention to Rabbi Ishmael, the high priest, and asked him to pronounce God's name and ascend to learn whether the punishment was by divine decree.

Rabbi Ishmael purified himself and reverently pronounced the name; he rose and inquired of one robed in linen, who said: "Submit, beloved saints, for I have heard from behind the curtain that this would be your fate." Rabbi Ishmael descended and told

the correct reading here is ורים and not ורים. The expression יבלעוהו occurs in Hosea 8:7.

מְשׁוּלֵי עֶרְמָה the Sanhedrin who were likened to עֶרְמָה חֲסִים (Song of Songs 7:3. דת רשמת. the written law.

סחרוהו ובעד נעלים ונתורו they bartered Joseph to the Ishmaelites and gave him away for shoes. The midrashic idea that shoes were part of the price which the sons of Jacob received for Joseph is based on Amos 2:6 (... מכרם כדורם... בעבור נעלים... צדיק, "their selling... the righteous... for a pair of shoes"). According to Targum Yerushalmi on Genesis 37:28, the price received for Joseph was spent on the purchase of sandals (עובט מנהון סנדליק).

האיש לבוש hymns of praise, derived from אסלרה בחילה (Job 6:10). הבריס ("the man robed in linen") is a phrase taken from Ezekiel 9:3, 11:10:2, 6; Daniel 12:7.

¹Ezodus 21:16. ²Deuteronomy 24:7.

יָרַד וַיְהִי־ד לַחֲבָרָיו מֵאֹמֶר אֵל, וְצִוָּה הַבְּלִיעַל לְהִרְגֵם
בְּבָח וְלֵאֵל, וְשָׁנִים מֵהֶם הוֹצִיאוּ תַחֲלָה שֶׁהֵם גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל,
רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל כִּהֵן גְּדוּל וְרַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נָשִׂיא יִשְׂרָאֵל.
בָּרוֹת רֵאשׁוֹ תַחֲלָה הִרְבָּה לְבַעוֹן, וְגַם הִרְגֵנִי תַחֲלָה וְאֵל
אֶרְאֶה בְּמִיתַת מְשָׁרַת לְדָר בְּמַעוֹן, וְלִהְפִיל גּוֹרְלוֹת צִוָּה
צָפַעוֹן, וְנִפְל הַגּוֹרֵל עַל רַבֵּן שִׁמְעוֹן.

לְשִׁפּוֹךְ דָּמּוֹ מִהָר בְּשׂוֹר פָּר, וּבְשִׁנְחַתֵּךְ רֵאשׁוֹ נִטְלוּ וְצָרַח
עָלָיו בְּקוֹל מֵר בְּשׂוֹפֵר, אִי הִלְשׁוֹן הַמְּמַהֲרֵת לְהוֹרוֹת בְּאֹמְרֵי
שָׁפָר, בְּעֹנוֹת אֵיךְ עָתָה לוֹחֲכַת אֶת הָעֶפֶר.

מֵה מֵאֵד בְּכָה עָלָיו בַּחֲרָדָה, בַּת בְּלִיעַל לְקוֹל בְּכִיתוֹ
שָׁל רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל עֲמֻדָה, תָּאֵר יָפִיו בְּלִבָּה חֲמֻדָה, וְשָׁאֲלָה
מֵאֵת אָבִיהָ חִתּוֹ לְהַעֲמִידָה.

נֵאֵץ בְּלִיעַל דְּבָר זֶה לַעֲשׂוֹתוֹ, לְהַפְשִׁיט עוֹרוֹ מֵעַל פָּנָיו
שָׁאֲלָה מֵאֵתוֹ, וְלֹא עָבַב דְּבָר זֶה לַעֲשׂוֹתוֹ, וּבִשְׁהֻנֵּיעַ לְמָקוֹם
תְּפִלִּין צָרַח בְּקוֹל מֵר לְיוֹצֵר נִשְׁמָתוֹ.

שָׂרְפֵי מַעֲלָה צָעֲקוּ בְּמַרְה, זוֹ תוֹרָה יְזָה שְׂבָרָה עֲשָׂה
בְּשִׁלְמָה אוֹרָה, אוֹיֵב מִנֵּאֵץ שִׁמְךָ הַגְּדוּל וְהַנּוֹרָא, וּמְחַרְרֵךְ
וּמַגְדִּיף עַל דְּבָרֵי תוֹרָה.

עֲנָתָה בַת קוֹל מְשֻׁמִּים, אִם אֲשַׁמַּע קוֹל אַחַר אֲהַפּוֹךְ אֶת
הָעוֹלָם לְמַיִם, לְתַהוֹ וְנַהוֹ אֲשִׁית הַדּוֹמָיִם, גּוֹרָה הִיא מְלִפְנֵי,
קַבְּלוּנָה מִשְׁעֲשְׁעֵי דַת יוֹמִים.

שְׂקִידִים נִהְרְגוּ מֵאַחֲרֵי שִׁבְת בְּתֵי כְּנִסְיֹת, מְלֵאֵי מִצּוֹת
כְּרֵמוֹן וּכְזוּרִיּוֹת, וְהוֹצִיאוּ אֶת רַבִּי עֲקִיבָא דּוֹרֵשׁ בְּתַרֵּי אוֹתִיּוֹת,
וְסָרְקוּ בְּשָׂרוֹ בְּמַסְרְקוֹת פִּיפִיּוֹת.

crowns placed over certain letters in the writing of a *Sefer Torah*. Rabbi Akiba found some symbolic expression in each of these ornamentations (Menahoth 29b).

his colleagues the word of God. Thereupon the evil man commanded to slay them with force.

Rabbi Ishmael the high priest and Rabban Simeon ben Gamaliel the president of Israel were the first to be taken to the place of execution, where each desired to precede the other in being slain and thus be spared the sight of the martyrdom of his colleague.

Thereupon the tyrant ordered them to cast lots, and the lot fell on Rabban Simeon, whose head was stricken off with a sword. Rabbi Ishmael lifted it up and cried bitterly: "Oh, that such a tongue, skilled in the precepts of the Torah, must lick dust!"

Hearing Rabbi Ishmael lamenting, the tyrant's daughter turned her lecherous gaze upon his beauty and petitioned her father to spare the rabbi's life, but he refused. Rabbi Ishmael was flayed, suffering with great fortitude; he wept only when his executioners reached the place of the tefillin.

The angels of heaven called in anguish: "Is this the Torah, and this its reward? Behold, the foe blasphemes thy great and revered name, and scorns thy Torah!" Whereupon a voice replied from heaven: "If I hear another sound uttered I will turn the world to water; I will devastate both heaven and earth. This is my decree; accept it, all of you who love the Torah that preceded creation by two thousand years."

Thus were slain men of spotless conduct and profound learning, who were Israel's cornerstones jeweled with divine precepts. The third victim, Rabbi Akiba, who had assured the continuity of Torah study, was led forth to die a martyr's death. They lacerated his body with combs of iron. Full of devotion, Rabbi Akiba recited his prayers with a peaceful smile on his face while undergoing the extreme torture. When the executioner asked him whether he was a sorcerer that he could overcome the pain he was suffering, Rabbi Akiba replied: "I am no sorcerer, but I rejoice at the opportunity now given me to love my God with all my life." He died while he whispered the last words of the *Shema*: "God is One."

דָּוָם הַתּוֹרָה the Torah which, according to a midrashic statement, came into being two thousand years before the creation of the world. דְּוָם ("two days") is here used in the sense of two thousand years on the basis of Psalm 90:4 ("a thousand years in thy sight are like a day that passes").

צָוָה לְהוֹצִיא רַבִּי חֲנִינְיָא בֶן תְּרַדְיוֹן מִבֵּית אוֹלָמוֹ, וּבַחֲבִילֵי
זְמוּרוֹת שָׂרְפוּ נְלָמוֹ, וְסַפּוּגִין שֶׁל צְמֶר שָׂמוּ עַל לְבוֹ לְעַבֵּב
עַצְמוֹ, וּבְשֹׁנֵסֶתְלָקוּ מִנֵּד נִשְׂרַף וְסִפָּר תּוֹדָה עִמּוֹ.

קוֹנְנוּ עִם לֹא אֱלֹמוֹ, כִּי עַל דְּבַר מוֹעֵט נִשְׁפָּד דָּמֹן, לְקַדֵּשׁ
שֵׁם שְׁמַיִם מְסֵרוּ עַצְמוֹן, בְּהַרְיַגַת רַבִּי חוֹזְפִית הַמֵּתִירָגְמֹן.

רַעְדָה תְּאַחֲזֵן כָּל שׁוֹמֵעַ שְׁמוֹעַ, וְתִגַּל כָּל עֵינֵי דְמוֹעַ, וְנִהַפֵּד
לְאַבֵּל כָּל שַׁעֲשׂוֹעַ, עַל הַרְיַגַת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שְׁמוֹעַ.

שְׁחַתּוּנֵי צוֹרְרֵי וּמַעֲנֵי, וּמִלְּאוּ כְרִסָּם מַעֲדָנֵי, וְהַשְׁקִינֵי מִי
רוּשׁ וְלַעֲנֵי, בְּהַרְיַגַת רַבִּי חֲנִינְיָא בֶּן חֲכִינְיָא.

תִּקְפוּ עֲלֵינוּ צָרוֹת מְצוֹת לְהַפֵּר, וּמֵאֲנֵנוּ לְקַחַת הוֹן וְכֹפֵר,
כִּי אִם נִפְשׁוֹת הַהוֹנוֹת אִמְרֵי שְׁפָר, בְּמֹו רַבִּי יִשְׁכֵּב הַסּוֹפֵר.

יִחַתּוּנֵנוּ בְּנֵי עֲדִינָה הַשׁוֹמְמָה, הִרְעוּ לָנוּ מִכָּל מַלְכֵי אֲדָמָה,
וְהִרְגוּ מִנוּ כַּמָּה וְכַמָּה, בְּהַרְיַגַת רַבִּי יְהוּדָה בֶּן דָּמָה.

דִּבְרַתְּ בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִקְבֶּה, הֵן עֵתָה קֵשׁ
אוֹרָם בָּבֶלָה, חֵי זַעֲקֵי קָשׁוּב וְקָרֵב בַּעוֹר יוֹם הַבָּא, כִּי הִמָּה

הַסְּבִימוּ לְהַרוֹג עֲשָׂרָה צַדִּיקִים עִם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא.
זֹאת קִרְאָתְנוּ וְסַפְרָנוּ בְּשִׁנּוֹן, וְשִׁכְבָנוּ לֵב שְׁפוּל וְאַנּוּן,

מִמָּרוֹם הַסֶּבֶת תַּחֲנוּן, יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן.

Reader:

חַנּוּן הַבִּיטָה מִמָּרוֹמִים, תִּשְׁפָּכֶת דָּם הַצַּדִּיקִים וְתִמְצִית
דָּמִים, תִּרְאֶה בְּפִרְגוֹדָךְ וְהַעֲבֵר בְּתַמִּים, אֵל מִלֶּךְ יוֹשֵׁב עַל
כֶּסֶף רַחֲמִים.

חֲטָאנוּ צוֹרְנוּ, סָלַח לָנוּ יוֹצְרָנוּ.

שמעי ואח עדינה) is mentioned in Isaiah 47:8 as the foe of Israel (hear this, you luxurious creature"). יחתי denotes terror, like יחתי in Job 31:34 ("the most contemptible among families terrified me").

Rabbi Hananya ben Teradyon was the fourth victim. He was wrapped in the Torah from which he had been teaching and placed on a pyre of green brushwood, and his chest was drenched with water to prolong the agony. His disciples, watching the flames dancing over their beloved teacher, asked: "Master, what do you see?" He replied: "I see parchment burning, while the letters of the Torah soar upward." His disciples then advised him to open his mouth that the fire might enter and the sooner put an end to his sufferings; but he refused to do so, saying: "It is best that he who has given life should also take it away; no one may hasten his own death." The executioner removed the wet sponge, fanned the flame, thus accelerating the end, and then plunged himself into the fire.

Mourn, O my people, not yet bereft; their blood was shed for a worthless whim; they surrendered their lives to sanctify the name of God. Rabbi Hutzpith the Interpreter was the fifth martyr. Trembling seized all who heard, tears flowed from all eyes, and all delight was turned to mourning for the murder of a sage like Rabbi Elazar ben Shamua. How our oppressors have fed on us! How they made us drink poison when they murdered Rabbi Hanina ben Hakinai!

They tortured us that we might break the commandments; they refused to take ransom, but insisted on the lives of those who studied the Torah, such as Rabbi Yeshevav the Scribe.

The Edomite creatures have desolated us; they were harder on us than all the kings of the world and slaughtered many of us, including Rabbi Judah ben Dama.

Thou hast said: "The house of Jacob shall be fire, and Joseph's house a flame, with Esau's house like straw"; but now the straw has quenched the fire! Eternal One, hear my cry, cause the swift removal of our foes who agreed to slaughter ten godly men including Rabbi Judah ben Bava.

This has befallen us; we narrate it with a heart full of grief. Thou who art in heaven, heed our supplication; thou, O Lord, art a merciful and gracious God. Gracious One, look down from heaven; see the blood of the saintly martyrs, and remove all stains of guilt. O God, thou art the King who dost sit on the throne of mercy.

Reader:

We have sinned against thee, our God;
Forgive us, O our Creator.

זָכַרְלָנוּ בְּרִית אֲבוֹת בְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ: וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי
 יַעֲקֹב, וְאָף אֶת בְּרִיתִי יַצְחָק וְאָף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר,
 וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. זָכַרְלָנוּ בְּרִית רֵאשׁוֹנִים בְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ:
 וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים, אֲנִי יי. עֲשֵׂה עִמָּנוּ
 כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ: וְאָף גַּם זֹאת, בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אִיבִיָּהֶם לֹא
 מְאִסְתִּים וְלֹא גַעְלִתִּים לְכֻלָּהֶם, לְחַפְּרֵי בְּרִיתִי אִתָּם, כִּי אֲנִי
 יי אֱלֹהֵיהֶם. רַחֵם עָלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתֵנוּ, כְּמָה שֶׁכָּתוּב: כִּי אֵל
 רַחוּם יי אֱלֹהֵיךָ, לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ, וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית
 אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם. מוֹל אֶת לְבָבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה
 אֶת שְׁמֶךָ, בְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וּמֹל יי אֱלֹהֵיךָ אֶת לְבָבְךָ, וְאֶת
 לִבְבִּי זָרַעְךָ, לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 לְמַעַן חַיֶּיךָ. הִשָּׁב שְׁבוּתָנוּ וְרַחֲמָנוּ, כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וְשָׁב יי אֱלֹהֵיךָ
 אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשָׁב וּקְבַצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצְךָ
 יי אֱלֹהֵיךָ שָׁמָּה. קַבֵּץ נִדְחָנוּ, כְּמָה שֶׁכָּתוּב: אִם יִהְיֶה נִדְחֶיךָ
 בְּקִצְהַ הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יי אֱלֹהֵיךָ, וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. הַמְצֵא
 לָנוּ בְּבִקְשָׁתָנוּ, כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וּבִקְשָׁתָם מִשָּׁם אֶת יי אֱלֹהֵיךָ,
 וּמְצֵאתָ כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ.

מַחֲה פִשְׁעֵינוּ לְמַעֲנֶךָ, בְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ: אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מַחֲה
 פִשְׁעֶיךָ לְמַעֲנִי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזָכֹר. מַחֲה פִשְׁעֵינוּ כְּעֵב
 וְכַעֲנוּ, בְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ: מַחֲתִי כְּעֵב פִשְׁעֶיךָ, וְכַעֲנוּ חַטָּאתֶיךָ,
 שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ. הִלְבֵּן חַטָּאֵינוּ כְּשִׁלְגַ וּכְצִמְרֵ, כְּמָה

יעקב, the youngest of the patriarchs, is mentioned first to indicate that his merits are great enough to redeem Israel; if they should, however, prove inadequate, then the merits of Isaac will be added; should the merits of both patriarchs still be insufficient, those of Abraham will certainly meet the requirement (Rashi): כדאי הוא יעקב הקטן לכך; ואם אינו כדאי, הרי אברהם עמו שהוא כדאי והרי יצחק עמו; ואם אינו כדאי, הרי אברהם עמו שהוא כדאי.

Remember in our favor thy covenant with our fathers, as thou didst promise: "I will remember my covenant with Jacob, Isaac and Abraham; also the land will I remember."

Remember in our favor thy covenant with our ancestors, as thou didst promise: "In their favor I will remember my covenant with their ancestors whom I brought out of the land of Egypt, in the sight of all the nations, to be their God; I am the Lord."

Treat us as thou didst promise: "Even when they are in the land of their enemies, I will not spurn them, I will not abhor them, so as to destroy them and break my covenant with them; for I am the Lord their God."

Have mercy upon us and do not destroy us, as it is written: "The Lord your God is a merciful God; he will not fail you, he will not destroy you, he will not forget the covenant he made with your fathers."

Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart and the heart of your descendants to love the Lord your God with all your heart and soul, that you may live."

Restore us and have compassion on us, as it is written: "The Lord your God will restore you and have compassion upon you, gathering you again out of all the nations where the Lord your God has scattered you."

Gather our dispersed, as it is written: "Even if you are dispersed in the uttermost parts of the world, from there the Lord your God will gather and fetch you."

Be thou with us when we seek thee, as it is written: "If you seek the Lord your God, you shall find him when you seek him with all your heart and all your soul."

Blot out our transgressions for thy own sake, as thou didst promise: "It is I who blot out your transgressions, for my own sake; I will remember your sins no more."

Sweep aside our ill deeds like a mist, like a cloud, as thou didst promise: "I will sweep aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I will redeem you."¹

¹ *Leviticus* 26:42, 44, 45; *Deuteronomy* 4:31; 30:6, 3, 4; 4:29; *Isaiah* 43:25; 44:22.

שְׁפָתוֹב: לָכוּ נָא וְנִבְחָחָה, יֹאמַר יי; אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים,
כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ; אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע, כְּצֶמֶר יִהְיוּ. זְרוּק עָלֵינוּ
מִיָּם שְׁהוּרִים וְשִׁהְרָנוּ, כְּמָה שְׁפָתוֹב: וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם
שְׁהוּרִים וְשִׁהְרָתֶם; מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר
אֶתְכֶם. כִּפּוּר חֲטָאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְשִׁהְרָנוּ, כְּמָה שְׁפָתוֹב: כִּי
בַּיּוֹם הַזֶּה יִכְפּוּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לִפְנֵי
יי תִּשְׁהַרְוּ. הִבִּיאֵנוּ אֶל הַר קָדְשֶׁךָ, וְשִׁמְחָנוּ בְּבֵית תִּפְלִיתְךָ,
כְּמָה שְׁפָתוֹב: וַהֲבִיאֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי, וְשִׁמְחֹתִים בְּבֵית
תִּפְלִיתִי, עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי
בֵּית תִּפְלָה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים.

Reader and Congregation:

שִׁמַע קוֹלֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, חוּס נְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת תִּפְלִיתֵנוּ.

הַשִּׁיבֵנוּ יי אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקָדֶם.

אֲמַרְנוּ הַאֲזִינָה יי, בִּינָה הִנִּיגְנוּ. יִהְיוּ לְרָצוֹן אֲמַרֵי פִינוּ
וְהִגִּיוֹן לִבֵּנוּ לִפְנֶיךָ, יי צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.

אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קָדְשֶׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנּוּ.

אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ לַעֲת זְקָנָה, בְּכָלוֹת בָּחֲנוּ אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ.

אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֵל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת
כִּי לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ, כִּי אַתָּה יי עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ.
כִּי לֶךָ יי הוֹחֵלְנוּ, אַתָּה תַּעֲנֶה, אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ וְאֵל תִּשְׁשָׁנוּ, וְאֵל
תִּכְלִימֵנוּ וְאֵל תִּפְרֹר בְּרִיתְךָ אֶתָּנוּ. קַרְבֵּנוּ לְתוֹרַתְךָ, לְמַדְנוּ

let us reason together; listen to reason, bear what I am ready to do for you. Isaiah frequently employs the terms know, consider, reason; thereby emphasizing the intellectual side of the moral sense.

Make our sins as white as snow or wool, as it is written: "Come now, let us reason together, says the Lord; if your sins be like scarlet, they can become white as snow; if they be red like crimson, they can turn white as wool."

Cleanse us from all our impurities, as it is written: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."

Atone our sins on this day and purify us, as it is written: "On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."

Bring us to thy holy mountain and make us joyful in thy house of prayer, as it is written: "I will bring them to my holy mountain and make them joyful in my house of prayer; their offerings and sacrifices shall be accepted on my altar; my temple shall be called a house of prayer for all people."¹

Reader and Congregation:

Lord our God, hear our cry, spare us;
Have mercy and accept our prayer.

Turn us to thee, O Lord,
Renew our days as of old.

Give heed to our words, O Lord,
Consider thou our meditation.

May our words and our meditation
Please thee, O Lord, our Protector.

Cast us not away from thy presence,
And take not thy holy spirit from us.

Do not cast us off in our old age;
When our strength fails, forsake us not.

Forsake us not, Lord our God,
And keep not far away from us.

Show us a sign of favor despite our foes;
Thou, O Lord, hast helped and comforted us.

For thee, O Lord, we are waiting;
Thou wilt answer us, Lord our God.

Our God and God of our fathers, do not discard us in disgrace;
do not break thy covenant with us. Bring us near to thy Torah;

¹*Isaiah 1:18; Ezekiel 36:25; Leviticus 16:30; Isaiah 56:7*

מִצֹּתֶיךָ, הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ, הֵט לִבֵּנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וּמֹל
 אֶת לִבֵּנוּ לְאַהֲבָתְךָ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְלִמְעַן
 שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל תִּמְחַל וְתִסְלַח לְעֹנְנֵנוּ, בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ:
 לִמְעַן שְׁמֶךָ יְיָ, וְסִלַּחְתָּ לְעֹנֵי כִי רַב הוּא.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח לָנוּ, מִחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.

אָנוּ עַמְּךָ, וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ;	אָנוּ בְּנֵיךָ, וְאַתָּה אָבִינוּ.
אָנוּ עֲבָדֶיךָ, וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ;	אָנוּ קַהְלֶךָ, וְאַתָּה חֵלְקֵנוּ.
אָנוּ נִחְלָתְךָ, וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ;	אָנוּ צֹאנֶךָ, וְאַתָּה רוֹעֵנוּ.
אָנוּ כְרֵמְךָ, וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ;	אָנוּ פֶּעֶלְתְךָ, וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ.
אָנוּ רַעֲיָתְךָ, וְאַתָּה דוֹרְנוּ;	אָנוּ סִגְלָתְךָ, וְאַתָּה קְרוֹבָנוּ.
אָנוּ עַמְּךָ, וְאַתָּה מְלֻכָנוּ;	אָנוּ מַאֲמִירֶיךָ, וְאַתָּה מַאֲמִירָנוּ.

Reader:

אָנוּ עֲזֵי פָנִים, וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן; אָנוּ קָשִׁי עֵרְף וְאַתָּה אָרֶךְ
 אַפַּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן, וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים; אָנוּ יְמִינוּ בְּצַל
 עוֹבֵר, וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּבֵא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאַל תִּחַעַלֵם
 מִתַּחַנְתָּנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֵרְף לֹאֹמֵר לְפָנֶיךָ, יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ; אֲבָל
 אֲנַחְנוּ חַטָּאנוּ.

Congregation and Reader:

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גּוֹלְנוּ, דִּבְרָנוּ דְּפִי; הֵעֵינֵנוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָרְנוּ,
 חִמְסָנוּ, טַפְלָנוּ שְׁקָר; יַעֲצָנוּ רָע, בּוֹבְנוּ, לְצָנוּ, מְרָדְנוּ, נֶאֱצָנוּ;

אשמנו, an alphabetical acrostic in which every letter of the Hebrew alphabet is successively utilized, is first given in the ninth century *Siddur* of

teach us thy commandments. Show us thy ways; devote our heart to revere thy name. Open our mind to loving thee, that we may return to thee sincerely and wholeheartedly. For the sake of thy great name pardon our iniquities, as it is written in thy Holy Scriptures: "O Lord, for the sake of thy name pardon my iniquity, for it is great."¹

Our God and God of our fathers,
Forgive us, pardon us, clear us.

We are thy people, and thou art our God;
We are thy children, and thou art our Father.
We are thy servants, and thou art our Lord;
We are thy community, and thou art our Heritage.
We are thy possession, and thou art our Destiny;
We are thy flock, and thou art our Shepherd.
We are thy vineyard, and thou art our Keeper;
We are thy work, and thou art our Creator.
We are thy faithful, and thou art our Beloved;
We are thy chosen, and thou art our Friend.
We are thy subjects, and thou art our King;
We are thy worshipers, and thou art our exalting One.

Reader:

We are insolent, but thou art gracious; we are obstinate, but thou art long-suffering; we are sinful, but thou art merciful. Our days are like a passing shadow, but thou art eternal and thy years are endless.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

Congregation and Reader:

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;
We have acted brazenly, viciously and fraudulently;

Amram Gaon. The round number of twenty-four expressions is reached by the threefold use of the last letter **n**.

¹*Psalms* 25:11.

סָרְרָנוּ, עֵינֵינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ, קִשְׁיֵנוּ עָרַף; רָשָׁעֵנוּ, שִׁחַתְנוּ,
תַּעֲבֵנוּ, תַּעֲיֵנוּ, תַּעֲתָעֵנוּ.

סָרְרָנוּ מִמְצֹחֶיךָ וּמִמְשַׁפְּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁנָה לָנוּ. וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאִנְחֵנוּ הִרְשָׁעֵנוּ.
הִרְשָׁעֵנוּ וּפִשְׁעֵנוּ, לָכֵן לֹא נוֹשָׁעֵנוּ. וְהֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דְרָךְ
רָשָׁע וְחַיֵּשׁ לָנוּ יֵשַׁע, בְּפֶתַח עַל יַד נְבִיאֶיךָ: יַעֲזֹב רָשָׁע
דְרָכּוֹ, וְאִישׁ אֶנוּן מִחֻשְׁבְּתֵינוּ, וְיָשֵׁב אֶל יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ, וְאֵל אֱלֹהֵינוּ
כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹת.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח וּמַחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם
(הַשְּׁבֵת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מָחָה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ
וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, וְכַף אֶת יָצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֹד-לָךְ, וְהַכְנַע
עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ, וְחַדַּשׁ בְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פַּקְדֶיךָ; וּמֹל
אֶת לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, בְּפֶתַח בְּתוֹרָתְךָ: וּמֹל
יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ, וְאֶת לִבֵּב זַרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ.

הַזְדַּוּוֹת וְהַשְּׁגוֹת אַתָּה מְבִיר, הַרְצוֹן וְהָאָנֶס, הַגְּלוּיִם
וְהַנְּסֻתָּרִים; לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנּוּ, מָה חַיֵּינוּ,
מָה חֲסֵדֵנוּ, מָה צָדִיקֵנוּ, מָה יֵשַׁעֵנוּ, מָה כַּחַנוּ, מָה גְבוּרַתֵנוּ.
מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל
הַגְּבוּרִים כְּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁם כֵּלֵא הֵיוּ, וְחַכְמִים כְּבָלֵי
מִדְעָ, וְגִבּוֹנִים כְּבָלֵי הַשֶּׁבֶל, כִּי רַב מַעֲשִׂיהֶם תְּהוֹ, וַיְמִי
תִּיְהִים הַבֵּל לְפָנֶיךָ; וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין, כִּי הַכֵּל
הַבֵּל. מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתָּרוֹת וְהַנְּגַלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

We have acted wilfully, scornfully and obstinately;
 We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

We have acted wickedly and transgressed, hence we have not been saved. O inspire us to abandon the path of evil, and hasten our salvation, as it is written by thy prophet: "Let the wicked man give up his ways, and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹

Our God and God of our fathers, forgive and pardon our iniquities (on this day of Sabbath and) on this Day of Atonement. Blot out and remove our transgressions and sins from thy sight. Bend our will to submit to thee; subdue our stubbornness, that we may turn back to thee; renew our conscience, that we may observe thy precepts. Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart, and the heart of your descendants, to love the Lord your God with all your heart and with all your soul, that you may live."²

Thou art aware of conscious and unconscious sins, whether committed willingly or forcibly, openly or secretly; they are thoroughly known to thee. What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath; man is not far above beast, for all is vanity.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

¹*Isaiah* 55:7. ²*Deuteronomy* 30:3.

Reader:

שְׁמַךְ מַעוֹלָם עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. שְׁוַעַתְנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדָנוּ
 לְפָנֶיךָ בְּחַפְזָה. תִּעְבּוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שָׂבִי פֶשַׁע, תִּמְחָה
 פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְוֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חַי. אַתָּה
 חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בָטָן, וּבוֹחוֹן בְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבָר נֶעְלָם
 מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וּבְכֹן יְחִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ,
 וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר-לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרָצוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דְרַעַת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָר.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַדּוּי פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְנָה.

אִין, designated הנודל ("the long form of confession") in contrast to the shorter form אִשְׁמֵנוּ, is a twofold alphabetical acrostic. In Maimonides'

Reader:

O thou, who art ever forgiving transgression, heed our cry when we stand in prayer before thee. Pardon the transgression of the people who are turning from transgression; blot out our wrongs from before thy sight.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

Mishneh Torah, **על חטא** appears in a single alphabetical acrostic. The whole range of human failings and backslidings is unrolled in this "catalogue of sins". It has been suggested that the phrase **בכסף שחר**, found in no other source, is in place of an original reading **בכסף ישחר** ("by ransom and bribe"), since the word **כסף** is synonymous with **שחר** (compare I Samuel 12:3; Amos 5:12).

מוסף ליום כפור

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻזְק יָד,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻלּוֹל הַשֵּׁם.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִמְאַת שְׂפָתַיִם,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַבְשִׁית פֶּה.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיַצַר הָרֶע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.
וְעַל כָּלֵם, אֵלּוֹהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבַחֵשׁ וּבְכָזָב,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שָׂחַד.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֶע.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמוֹשָׁא וּבְמִתְוֵן,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵבֶל וּבְמוֹשְׁתָּה.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁךָ וּבְמַרְבִּית,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׂפָתוֹתַיִנוּ,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינַיִן.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוֹת,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.
וְעַל כָּלֵם, אֵלּוֹהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוֹת עֵינַיִן.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech,
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility,
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

חליל השם ("defamation of God's name") is an act performed in scornful defiance of religious or ethical principles. The seriousness of such an offense is clearly indicated in the statement, "Whoever profanes the name of God secretly is punished publicly, whether the profanation is committed intentionally or unintentionally" (Pirke Avoth 4:5).

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֵאשׁ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֲרָף.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלִים לְהַדְעָה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִבְלֵהַת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שׁוֹא,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בַּתְּשׁוּמַת־דָּד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בַּתְּמַחוּן לְלֵב.
 יַעַל בְּלָם, אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת, סֶלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, בְּפָר־לָנוּ.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם חֲטָאת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם קֶרֶן עוֹלָה וְיוֹרֵד.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אֵשׁם וְדַאי וְאֵשׁם תְּלוּי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִבַּת מְרָדוֹת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מְלָקוֹת אַרְבָּעִים.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִיִּתְהָ בִידֵי שְׁמַיִם.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם פֶּרֶת וְעֵרִירֵי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיִּתוֹת בֵּית דִּין,
 סְקִילָה שְׂרָפָה, הַרְג וְחִנּוּק. עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא
 תַעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, אֵת
 הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֵת הַגְּלוּיִם לָנוּ בְּכָר
 אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם; וְאֵת שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ,
 לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וְיִדּוּעִים, בְּדָבָר שְׁנֵאֲמַר: הַנְּסַתְרַת לִי
 אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבַר־י
 הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
 And for the sin we committed against thee by being obstinate.
 For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
 And for the sin we committed against thee by talebearing.
 For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
 And for the sin we committed against thee by groundless hatred.
 For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
 And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
 And for the sins requiring a sin-offering.
 For the sins requiring varying offerings,
 And for the sins requiring guilt-offerings.
 For the sins requiring corporal punishment,
 And for the sins requiring forty lashes.
 For the sins requiring premature death,
 And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹

¹**אִשָּׁם תְּלִי**, a conditional guilt-offering, brought by one in doubt whether he committed a transgression; on realizing later that he did transgress he would bring a sin-offering. **אִשָּׁם וְדָאֵי** was brought for the undoubted commission of certain offenses, such as misappropriation of private or sacred property, after the full restoration of the stolen article or its equivalent; see Leviticus 5:21-25.

¹*Deuteronomy 29:28.*

וְרוּד עֲבַדְךָ אָמַר לְפָנֶיךָ: שְׂגִיאוֹת מִי יָבִין, מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי.
נִקְנִי יי אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פִּשְׁעֵינוּ, וְטַהַרְנוּ מִכָּל טְמֵאוֹתֵינוּ, וְזָרוּק
עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ, כַּפְתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְזָרַקְתִּי
עָלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם; מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל
גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֹתְכֶם.

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב; שׁוּבוּ שׁוֹכְבִים, שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה לֹא
יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, כַּפְתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: שׁוּבָה
יִשְׂרָאֵל עַד יי אֱלֹהֶיךָ, כִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ. וְנֹאמַר: קָחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֵל יי, אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשְׂא עֹן, וְקַח טוֹב,
וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפִתֵינוּ.

וְאַתָּה רַחוּם מִקָּבֶל שָׁבִים, וְעַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֹאשׁ הַבְּטָחָתְנוּ,
וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת לְךָ.

וּמֵאַהֲבַתְךָ יי אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבַת אֵת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וּמֵחֲמֻלְתְּךָ
מִלִּבְנוֹ שְׁחֻמְלַת עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ, נִתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת יוֹם
(הַשְּׁבִיט הַזֶּה לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֵת יוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה
לְמַחֲזִילַת חַטָּא, וְלִסְלִיחַת עֹן וְלַכַּפֶּרֶת פִּשְׁעֵ.

יוֹם אָתָּא לְכַפֵּר פִּשְׁעֵי יִשְׁנָה, הַיּוֹם בִּיאָתוֹ אַחַת בְּשָׁנָה,
כַּפְתּוּב בְּתוֹרַתְךָ: וְהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם, לְכַפֵּר
עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטָּאתָם אַחַת בְּשָׁנָה.

יוֹם זֶה נִתַּן תְּעוּדָה לְעַם זֶה, הַיּוֹם חַל בּוֹ צִיר סְלַח נָא
לְעוֹן הָעָם הַזֶּה, כַּפְתּוּב בְּתוֹרַתְךָ: סְלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה
כַּנְדָּל חֲסִדְךָ, וּכְאֲשֶׁר נִשְׂאָתָה לְעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנּוֹה.
וְשֵׁם נֹאמַר: וַיֹּאמֶר יי סְלַחְתִּי כַּדְבָרְךָ.

ישנה is metaphorically applied to Israel, according to an allegorical interpretation of *אני ישנה* (Song of Songs 5:2).

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֵךְ הַמְּצֵא לָנוּ;
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, סֵלַח נָא לְמַעַן שְׁמֵךְ.

יום מחילה בשורת לציר ברשם, היום נתנצבת עמו
נקראת בשם, בפתוב בתורתך: ויגד יי בענו, וינצב עמו
שם, ויקרא בשם יי.

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֵךְ הַמְּצֵא לָנוּ;
רְחוּם וְחַנוּן, רַחֵם נָא לְמַעַן שְׁמֵךְ.

יום שממות היכלך הביטה, היום תחן און תטה לנו
להביטה, בפתוב בדברי קדשך: תטה אלהי אונך ושמע,
פקח עיניך וראה שוממתינו, והעיר אשר נקרא שמך עליה;
כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על
רחמיך הרבים. אדני שמעה, אדני סלחה, אדני תקשיבה,
ועשה אל תאחר, למענה אלהי, כי שמך נקרא על עירך
ועל עמך.

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֵךְ הַמְּצֵא לָנוּ;
שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, שְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֵךְ.
מי אל כְּמוֹךְ.

Congregation:

Reader:

מי אל כְּמוֹךְ.	בוֹרֵא דֶק וְחָלֵד	אֲדִיר וְנָאוֹר
מי אל כְּמוֹךְ.	דּוֹבֵר צְדָקוֹת	גּוֹלָה עֲמֻקּוֹת
מי אל כְּמוֹךְ.	וְאִין זוֹלָתוֹ	הָדוּר בְּלְבוּשׁוֹ
מי אל כְּמוֹךְ.	חוֹנֵן דְּלִים	זוֹקֵף כְּפּוֹפִים
מי אל כְּמוֹךְ.	יוֹשֵׁב שָׁמַיִם	טָהוֹר עֵינַיִם
מי אל כְּמוֹךְ.	תּוֹמֵךְ תְּמִימִים	שׁוֹכֵן שְׁתַּקִּים
מי אל כְּמוֹךְ.	וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע	נוֹשֵׂא עוֹן

For the sake of thy glorious name, be with us;
 Gracious God, forgive us for the sake of thy name.

This day, which thou didst announce to Moses as a day of pardon, thou didst stand with him and proclaim thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord descended in the cloud, and stood with him there, and proclaimed the name of the Lord."¹

For the sake of thy glorious name, be with us;
 Gracious God, have mercy on us for thy name's sake.

This day behold the ruins of thy Temple and heed our pleas, as it is written in thy Holy Scriptures: "Incline thy ear, O God, and hear; open thy eyes and see our ruins, and the city which bears thy name; for it is not because of our righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive; O Lord, listen and take action; do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name."²

For the sake of thy glorious name, be with us;
 Hear thou our prayer for the sake of thy name.

Responsively

O God, who is like thee?

Mighty Creator of heaven and earth,

O God, who is like thee?

Thou knowest all and speakest what is right;

O God, who is like thee?

Arrayed in splendor, there is none like thee!

O God, who is like thee?

Thou raisest the bent and helpst the poor;

O God, who is like thee?

Thou, pure of sight, dost dwell in the heavens.

O God, who is like thee?

Thou in the skies dost uphold the faithful,

O God, who is like thee?

Forgiving and passing by transgression.

O God, who is like thee?

¹Exodus 34:5-7. ²Daniel 9:18-19.

בפתיח על יד נביאך: מי אל כמותך, נשא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו; לא החזיק לעד אפיו, כי חפץ חסד הוא. ישוב ירחמנו, יכבוש עונותינו; ותשליך במצולות ים כל חטאתם. וכל חטאת עמך בית ישראל תשליך במקום אשר לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם. תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם.

אלהינו ואלהי אבותינו, מחל לעונותינו ביום (השבת הזה וביום) הכפרים הזה. מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך, כאמור: אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני, וחטאתיך לא אזכר. ונאמר: מחיתי כעב פשעיך, וכענן חטאתיך; שובה אלי כי נאלתיך. ונאמר: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו. אלהינו ואלהי אבותינו, (רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו בישועתך. (והנחילנו, יי אלהינו, באהבה ובכרון שבת קדשך, ויניחו ביה ישראל מקדשי שמך.) וטהר לבנו לעבדך באמת, כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בך דור ודור, ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה. ברוך אתה, יי, מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל, ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, מלך על כל הארץ מקדש (השבת) וישראל ויום הכפרים.

רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם; והשב את

¹ישראל, according to Ramban on Deuteronomy 7:12, is a reversal of the idea of deception which Esau (Genesis 27:36) associated with the name Jacob
 עלכן יקראו יעקב ישראל כי הפך העקוב למישור.

It is written by thy prophet: "Who is a God like thee? Thou dost forgive and condone transgression of the remnant of thy people. Thou dost not retain thy anger forever, for thou delightest in kindness. Thou wilt again show us mercy and subdue our iniquities; thou wilt cast all our sins into the depths of the sea."¹ Mayest thou cast all the sins of thy people, the house of Israel, into a place where they shall never be remembered nor recalled to mind. "Thou wilt show kindness to Jacob and mercy to Abraham, as thou didst promise our fathers in days of old."²

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."³

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; ac-

¹*Micah* 7:18-20. ²*Isaiah* 43:25; 44:22; *Leviticus* 16:30.

הַעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתָהּ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמּוֹה.

When *kohanim* chant the priestly blessing:

Congregation:

וְתֵעָרֵב עֲלֵיךָ עֲתִירַתְנוּ בְּעוֹלָה וּבְקֶרֶבָן; אָנָּה, רַחוּם,
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הִשָּׁב שְׂכִינְתָּה לְצִיּוֹן עִירָךְ, וְסִדְרַת הַעֲבוּדָה
לִירוּשָׁלָיִם. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְכָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, וְשֵׁם
נִעֲבָדְךָ בִּירְאָה בְיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

Reader:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, שְׂאוֹתָהּ לְבִדְךָ בִּירְאָה נִעֲבוֹד.

When *kohanim* do not chant the priestly blessing:

(וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְכָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.)

Congregation:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאוֹתָהּ
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מְגִן
יִשְׁעֵנו אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
נִזְדָּה לָךְ, וְנִסְפָּר תִּהְלַתְךָ, עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ, וְעַל
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
נַסְיָה שְׂבָבָל יוֹם עִמּוֹנוּ, וְעַל
נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָבָל
עַתָּה, עָרֵב וּבָקָר וְצִהָרִים.
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ,
מֵעוֹלָם קִיְּנוּ לָךְ.
בְּרוּךְ אַל תְּהוֹדְאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאוֹתָהּ
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מְגִן
יִשְׁעֵנו אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
נִזְדָּה לָךְ, וְנִסְפָּר תִּהְלַתְךָ, עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ, וְעַל
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
נַסְיָה שְׂבָבָל יוֹם עִמּוֹנוּ, וְעַל
נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָבָל
עַתָּה, עָרֵב וּבָקָר וְצִהָרִים.
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ,
מֵעוֹלָם קִיְּנוּ לָךְ.

cept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

When kohanim chant the priestly blessing:

Congregation:

May our prayer please thee as burnt-offering and sacrifice. Merciful God, in thy abundant love restore thy divine presence to Zion, and the order of service to Jerusalem. May our eyes behold thy return in mercy to Zion. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years.

Reader:

Blessed art thou, O Lord, whom alone we serve with reverence.

When kohanim do not chant the priestly blessing:

(May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy divine presence to Zion.)

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

Congregation:

We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.

מדיק ררבנן is a composite of variants suggested by several rabbis of the Talmud (Sotah 40a).

וְעַל כָּל־מַלְאָכָאֵי יִתְבַרְכְּךָ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֹךָ, מִלְּפָנֶיךָ, תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד.

Congregation and Reader:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹדֶשׁ כְּעֶסְךָ, וְכֹלֵה דְבָר
וְחֶרֶב, וְרָעַב וְשָׂבִי, וּמִשְׁחִית וְעוֹן, וְשָׂמֵד וּמִנְפָּה, וּפְגַע רַע
וְכָל מַחֲלָה, וְכָל תְּקֵלָה וְכָל קִטְטָה, וְכָל מִינֵי פְרַעֲנוּיֹת, וְכָל
נִזְרָה רָעָה וְשִׁנְאֵת חֲנָם, מִעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

Congregation and Reader:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֹךָ בְּאַמֶּת, הָאֵל,
יְשׁוּעָתֵנוּ וְעִזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֹךָ, וְלֹךְ נֶאֱחָה
לְהוֹדוֹת.

When *kohanim* do not chant the priestly blessing:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהֲרֹן וּבְנָיו,
כְּהֻנָּה עִם קְדוּשָׁה, בְּאֲמֹר: יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶּךָ. יִשָּׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.

When *kohanim* chant the priestly blessing:

Congregation:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַהַר
הַבְּרָכָה הַזֹּאת שֶׁצִּוִּיתָ לְבָרְךָ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּרָכָה שְׁלֵמָה,
וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם מְכֻשׁוּל וְעוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

יְהִי רָצוֹן known as *כַּסִּים*, was part of the daily service in the Temple. Every morning and evening, before the thank-offering, the priests raised their hands aloft and pronounced the priestly blessing from a special

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Congregation and Reader:

Our Father, our King, remember thy compassion and suppress thy anger; end all pestilence and war, famine and plundering, destruction and iniquity, bloodshed and plague, affliction and disease, offense and strife, all varied calamities, every evil decree and groundless hatred, for us and all thy people of the covenant.

Congregation and Reader:

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

When kohanim do not chant the priestly blessing:

(Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, as it is said: "May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and give you peace.")¹

When kohanim chant the priestly blessing:

Congregation:

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that this blessing which thou hast commanded to pronounce upon thy people Israel may be a perfect blessing, forever free from stumbling and iniquity.

platform (דוכן); hence the term "duchenen." The introductory prayer (הי רצון) and the concluding prayer recited by the *kohanim* are given in the Talmud (Sotah 39b).

¹*Numbers 6:24-26.*

Reader:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּהּ הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֹן וּבְנָיו

בְּהַיִּים

Congregation:

עִם קְרוּשָׁה, בְּאֲמוּרָה.

Kohanim:

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלְּפָנֶיךָ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ
בְּקִדְשָׁתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן וּבְנָיו לְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

Congregation:

Kohanim:

יְבָרַכְךָ יי מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
יְהוָה יי אֲדוֹנֵינוּ, מָה אֲדִיר שְׁמֹךָ בְּכֹל הָאָרֶץ.
וַיִּשְׁמְרֶךָ. שְׁמֵרְנִי, אֵל, כִּי חֲסִיתִי בְךָ.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שְׁלֹךְ וַחֲלוּמוֹתֵי שְׁלֹךְ; חֲלוּם חֲלַמְתִּי
וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
שִׂיְהִיוּ כָּל חֲלוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, בֵּין שְׁחַלְמְתִי
עַל עֲצָמַי וּבֵין שְׁחַלְמְתִי עַל אַחֲרַיִם וּבֵין שְׁחַלְמוּ אַחֲרַיִם עָלַי;
אִם טוֹבִים הֵם, חֲזַקֵם וְאַמְצֵם, וְיִתְקַיְמוּ בִּי וּבְהֵם בְּחֲלוּמוֹת
שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק; וְאִם צָרִיכִים רַפּוּאָה, רַפְּאֵם בְּחֻזְקֵיהוּ מִלְּפָנֶיךָ
יְהוָה מִחֲלָיו, וּבְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מְצַרְעָתָהּ, וּבְנַעֲמָן מְצַרְעָתוֹ,
וּבְכַמִּי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וּבְכַמִּי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע.
וּבְשֵׁם שְׁהַפְּכֵת אֶת קַלְלַת בְּלָעַם הָרָשָׁע מִקַּלְלָהּ לְבִרְכָהּ, כֵּן
תִּהְיֶה כָּל חֲלוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, וְתִשְׁמְרֵנִי
וְתִחַנְּנֵנִי וְתִרְצַנְנֵנִי. אָמֵן.

Reader:

Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons

THE KOHANIM—

Congregation:

THY HOLY PEOPLE.

Kohanim:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with the holiness of Aaron, and commanded us to bless thy people Israel with love.

*Kohanim:**Congregation:*

יְבָרֶכְךָ ייִ May the Lord, who made heaven and earth, bless you from Zion.

יְיִ Lord our God, how glorious is thy name over all the world!

יִשְׁמְרֶךָ ייִ Protect me, O God, for I place my trust in thee.¹

Lord of the universe, I am thine and my dreams are thine. I have dreamt a dream and I do not know what it is. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, to confirm all good dreams concerning myself and all the people of Israel for happiness; may they be fulfilled like the dreams of Joseph. But if they require amending, heal them as thou didst heal Hezekiah king of Judah from his illness, Miriam the prophetess from her leprosy and Naaman from his leprosy. Sweeten them as the waters of Marah were sweetened by Moses, and the waters of Jericho by Elisha. Even as thou didst turn the curse of wicked Balaam into a blessing, mayest thou turn all my dreams into happiness for myself and for all Israel. Protect me; be gracious to me and favor me. Amen.

¹*Psalms* 134:3; 8:10; 16:1.

יָאֵר אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ; יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה.
 יְהִי יי, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֲרֹךְ אַפְּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת.
 פָּנָה אֵלַי וְחַנְּנֵי, כִּי יַחִיד וְעֵנִי אָנִי.
 אֱלֹהֵי, יי, נַפְשִׁי אֶשָּׂא.
 הִנֵּה כְעֵינִי עֹבְדִים אֵל נֵד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינִי שִׁפְחָה אֵל
 נֵד גְּבֻרָתָהּ, בֶּן עֵינֵינוּ אֵל יי אֱלֹהֵינוּ עַד שְׂיַחְנְנוּ.
 רְבוּנוּ סֵל עוֹלָם ...
 יֵשָׂא בְרָכָה מֵאֵת יי, וַצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יֵשׁוּעוֹ. וּמִצָּא חֵן
 וְשִׁבְלָה טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.
 יְהִי חַנּוּנוֹ, לְךָ קוֹיֵנוּ, הִנֵּה זֵרָעִם לַבְּקָרִים, אַף יִשׁוּעָתְנוּ
 בְּעֵת צָרָה.
 אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְיוֹם צָר לִי; הִטָּה אֵלַי אָזְנוֹהּ,
 בְיוֹם אֶקְרָא מִהֵרָ עֲנֵנִי.
 אֱלֹהֵי נִשְׂאֵתִי אֶת עֵינֵי, הַיִּשְׁכְּבִי בְשִׁמּוֹם.
 וְשִׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָנִי אֶבְרַכְכֶם.
 לְךָ, יי, הַגְדֵּלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַחַת וְהַהוֹדָה,
 כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָמִי; לְךָ, יי, הַמְּמַלְכָה וְהַמְּתַנַּשֵּׂא
 לְכָל לְרֵאשׁ.
 שְׁלוֹם. שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב, אָמֵר יי, וּרְפָאתֵינוּ.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן
 קַדְשַׁת חֲסֵדֶיךָ וְגִדְלֵה רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים, וְלַמַּעַן טַהַרְתָּ שְׁמֶךָ
 הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, בֶּן עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתֵינוּ, הַיּוֹצֵא

רצון is taken from שיערי ציון, a collection of prayers and customs published by Rabbi Nathan Hanover in the seventeenth century. The four mystifying words (אנקת'ם, ססת'ם, ססתים, דינסים), which are often inserted in this passage, allude to specific phrases and words that are contained therein, namely: ססתים-ססתסן, אנקת'ם, ססת'ם, ססתים, דינסים. For ססתים-ססתסן, see Ginzberg, *Legends*, V, 329. The word דינסים seems to signify *God's miracles* (דינ-שדי).

יָאֵר May God be gracious to us and bless us and countenance us.

יְיָ It is the Lord, the Lord, a God merciful and gracious, slow to anger, rich in kindness and faithfulness.

פָּנָיו Turn to me and be gracious to me, for I am lonely and afflicted.

אֵלֶיךָ Towards thee I direct my desire.

וַיִּחַנְךָ As the eyes of servants look to the hand of their master, and as a maid's eyes to the hand of her mistress, so our eyes look to our God, till he take pity on us.¹

Lord of the universe . . .

יְשֻׁא He will receive a blessing from the Lord, and justice from God his Deliverer. You shall find favor and good will with God and man alike.

יְיָ O Lord, be gracious to us; we have waited for thee; be thou their strength every morning, our salvation in time of distress.

פָּנָיו Hide not thy face from me in my day of trouble; incline thy ear to me; answer me speedily when I call.

אֵלֶיךָ To thee I raise my eyes, O thou who art enthroned in heaven.²

וַיִּשֶׂם So shall they put my name upon the children of Israel, and I will bless them.

לְךָ Thine, O Lord, is the greatness, the power, the glory, the triumph, and the majesty; for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all.

שְׁלוֹם "Peace, peace, to the far and the near," says the Lord, "I will heal him."³

May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, to act for the sake of thy holy kindness and thy widespread abundant mercy. For the sake of the purity of thy great, mighty and revered

¹Psalm 67:2; Exodus 34:6; Psalms 25:16; 25:1; 123:2. ²Psalm 24:5; Proverbs 3:4; Isaiah 33:2; Psalms 102:3; 123:1. ³Numbers 6:27; I Chronicles 29:11; Isaiah 57:19.

מן הפסוקים של ברכת פהנים האמורה מפי אהרן ובניו
 עם קדושה, שתהיה קרוב לי בקראי לך. ויהיו דברי נשמעים
 לעבודתך, ותשמע תפילתי נאקתי ונאנקתי תמיד בשם
 ששמעת אנקת יעקב תמונה, הנקרא איש תם. ותתן לי
 ולכל נפשות ביתי מזונותינו ופרנסתנו ברוח ולא בצמצום,
 בהתר ולא באסור, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה,
 בשם שנתת פסת לחם לאכל ובגד ללבש ליעקב אבינו,
 הנקרא איש תם. ותתנו לאהבה, לחן ולחסד ולרחמים
 בעיניך ובעיני כל ראינו בשם שנתת את יוסף צדיקו, בשעה
 שהלבשו אביו כתנת פסים, לחן ולחסד ולרחמים בעיניך
 ובעיני כל רואיו. ותעשה עמי נפלאות ונסים ולשובה אות
 ותצליחני בדרכי, ותן בלבי בינה להבין, להשכיל ולקום
 את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיה, ותצילני משניאות.
 ותטהר רעיוני ולבי לעבודתך וליראתך, ותאריך ימי

FOR PARENTS

FOR FAMILY

(וימי אבי ואמי) (וימי אשתי ובנותי)

בטוב ובנעימות, ברב עז ושלוש, אמן.

אדיר במרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמה שלום; יהי
 רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל חיים וברכה
 למשמרת שלום.

Kohanim:

רבנו של עולם, עשינו מה שגזרת עלינו; אף אתה עשה
 עמנו כמו שהבטחתנו. השקיפה ממעון קדשך, מן השמים,
 וברך את עמך את ישראל, ואת האדמה אשר נתתה לנו,
 כאשר נשבעת לאבותינו, ארץ זבת חלב ודבש.

name that is contained in the priestly blessing spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, be thou near to me when I call upon thee. May my words be heard that I may worship thee; ever hear my prayer as thou didst hear the prayer of Jacob whose faith in thee was perfect.

Grant me and all my family a generous, honest and congenial living derived from thy own generous hand, as thou didst grant food and clothing to our father Jacob who was a man of perfect faith. Favor us with thy lovingkindness and mercy, and the goodwill of all the people we meet, as thou didst favor thy righteous Joseph when his father invested him with a colorful tunic. Grant me thy wondrous deeds, a bounteous token, and prosper my ways. Inspire me to understand and discern and fulfill all thy Torah and its implications. Save me from errors and purify my thinking that I may serve thee. Prolong my life and the life of all my family amidst abundant happiness, strength and peace. Amen.

Supreme and mighty art thou on high; thou art peace and thy name is Peace. May it be thy will to grant life and blessedness and enduring peace to us and to all thy people, the house of Israel.

Kohanim:

Lord of the universe, we have performed what thou hast decreed for us; do thou, too, fulfill what thou hast promised us. "Look down from heaven, thy holy habitation, and bless thy people Israel and the land thou hast given us—as thou didst promise to our fathers—a land abounding in milk and honey."¹

הַיְהוָה that is, God's name consisting of twenty-two letters (as many as in the Hebrew alphabet) is implied in the priestly blessing, according to kabbalistic works. The Talmud (Kiddushin 71a) speaks of two names, consisting of twelve and forty-two letters, respectively. Whereupon Maimonides writes: "Every intelligent person knows that one word of forty-two letters is impossible; but it was a phrase of several words that had such a meaning as to convey a correct notion of the essence of God" (*Guide*, 1:62). The Kabbalah describes this name in fourteen words, each of which represents the initials of three divine attributes, as for example, **אֱלֹהֵינוּ יְהוָה יְהוֹשֻׁעַ** meaning: **אֵל בְּרוּךְ גּוֹדֵל, יוֹצֵר חֲקִיף צְדִיק, קְדוֹשׁ רַם עֲלִיז, שֶׁר טוֹב נוֹר**.

¹*Deuteronomy* 26:15.

Reader:

שֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכוּת, חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ, כְּלָנוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנִיָּה.
 כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּה נִתְּתָ לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וַצְּדָקָה וּבִרְכוּת, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
 אֶת עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ.

Congregation and Reader:

בְּסֹפֶר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִכְתָּב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.
 וְנִיאָמַר: כִּי בִי יָרְבוּ יָמֶיךָ, וְיִוָּסְפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים. לְחַיִּים
 טוֹבִים תִּכְתְּבֵנוּ, אֱלֹהִים חַיִּים. כְּתִבְנוּ בְּסֹפֶר הַחַיִּים, בְּכַתּוּב:
 וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיָי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

The ark is opened.

Responsively

אָמֵן.	הַיּוֹם תִּאֲמָצְנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּבְרַכְנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּגְדְּלָנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּדְרֹשְׁנוּ לְטוֹבָה
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּכְתְּבֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּקְבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּשְׁמַע שְׁוַעֲתֵנוּ
אָמֵן.	הַיּוֹם תִּתְמַכְנוּ בְּיָמִין צְדָקָה

The ark is closed.

הַיּוֹם תִּאֲמָצְנוּ is the remainder of a complete alphabetical acrostic which must have consisted of at least twenty-two lines.

Reader:

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

Congregation and Reader:

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace.

It has been said: "Through me shall your days be multiplied, and the years of your life shall be increased."¹ Inscribe us for a happy life, O living God; inscribe us in the book of life, as it is written: "You who cling to the Lord your God are all alive today."²

*The ark is opened**Responsively*

Strengthen us today.	<i>Amen.</i>
Bless us today.	<i>Amen.</i>
Exalt us today.	<i>Amen.</i>
Seek our happiness today.	<i>Amen.</i>
Inscribe us for a happy life today.	<i>Amen.</i>
Accept our prayer graciously today.	<i>Amen.</i>
Hear our cry today.	<i>Amen.</i>
Sustain us with thy vigorous aid today.	<i>Amen.</i>

The ark is closed.

¹*Proverbs* 9:11. ²*Deuteronomy* 4:4.

בַּהַיּוֹם הַזֶּה תִּבְיָאֲנוּ שְׁשִׁים וּשְׁמֹנִים בְּבִנְיַן שְׁלָם, בְּפֶתוּב
 עַל יַד נְבִיאָה: וְהִבְיָאוּתִים אֶל הַר קָדְשִׁי, וְשִׁמְחֵתִים בְּבֵית
 הַתְּפִלָּה, עוֹלְתֵיהֶם וּזְבַחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית
 הַתְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים. וְנֹאמַר: וַיִּצְוֵנוּ יי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
 הַחֻקִּים הָאֵלֶּה. לִירְאָה אֶת יי אֱלֹהֵינוּ, לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים,
 לְחַיּוּתֵנוּ בַּהַיּוֹם הַזֶּה. וְנֹאמַר: וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָנוּ, כִּי נִשְׁמַר
 לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יי אֱלֹהֵינוּ, כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ.
 וּצְדָקָה וּבִרְכָה וְנִחְמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל
 עַד הָעוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתְהָ;
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
 יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקָדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעָלְמָא לְעָלְמָא
 מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא,
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אָבוּהוֹן
 דִּי בְשִׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
 וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

As of this day cause us to rejoice in a restored Jerusalem, as it is written by thy prophet: "I will bring them to my holy mountain and make them joyful in my house of prayer; their offerings shall be accepted on my altar; my temple shall be called a house of prayer for all nations."¹ And it has been said: "The Lord commanded us to observe all these laws, to revere the Lord our God for our own lasting good, that he might keep us alive, as at this day. It will be the saving of us if we faithfully keep this commandment in the sight of the Lord our God, as he has commanded us."² May we and all Israel forever enjoy blessedness and mercy, life and peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

לעלא לעלא is said between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*; otherwise only לעלא is said. In some rituals לעלא is repeated throughout the year. לעלא לעלא is the Targum's rendering of מעלה מעלה (Deuteronomy 28:43).

נחמה ("consolations"), occurring in the Kaddish as a synonym of praise, probably refers to prophetic works such as the Book of Isaiah, called Books of Consolation, which contain hymns of praise as well as Messianic prophecies.

¹Isaiah 56:7. ²Deuteronomy 6: 24-25.

THIRTEEN PRINCIPLES OF FAITH

1. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, is the Creator and Ruler of all created beings, and that he alone has made, does make, and ever will make all things.

2. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, is One; that there is no oneness in any form like his; and that he alone was, is, and ever will be our God.

3. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, is not corporeal; that no bodily accidents apply to him; and that there exists nothing whatever that resembles him.

4. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, was the first and will be the last.

5. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, is the only one to whom it is proper to address our prayers, and that we must not pray to anyone else.

6. I firmly believe that all the words of the Prophets are true.

7. I firmly believe that the prophecy of Moses our teacher, may he rest in peace, was true; and that he was the chief of the prophets, both of those who preceded and of those that followed him.

8. I firmly believe that the whole Torah which we now possess is the same which was given to Moses our teacher, may he rest in peace.

9. I firmly believe that this Torah will not be changed, and that there will be no other Torah given by the Creator, blessed be his name.

10. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, knows all the actions and thoughts of human beings, as it is said: "It is he who fashions the hearts of them all, he who notes all their deeds."¹

The thirteen principles sum up the Jewish philosophy of Moses Maimonides, namely: 1) There is a Creator. 2) He is One. 3) He is incorporeal. 4) He is eternal. 5) He alone must be worshiped. 6) The prophets are true.

¹*Psalm 33:15.*

11. I firmly believe that the Creator, blessed be his name, rewards those who keep his commands, and punishes those who transgress his commands.

12. I firmly believe in the coming of Messiah; and although he may tarry, I daily wait for his coming.

13. I firmly believe that there will be a revival of the dead at a time which will please the Creator, blessed and exalted be his name forever and ever.

EIGHT DEGREES OF CHARITY

There are eight degrees of charity, one higher than the other.

The highest degree is to aid a man in want by offering him a gift or a loan, by entering into partnership with him, or by providing work for him, so that he may become self-supporting.

The next highest degree is where the one who gives and the one who receives are not aware of each other.

The third, inferior degree is where the giver knows the recipient, but the recipient does not know the giver.

The fourth, still lower degree is where the recipient knows the giver, but the giver does not know the recipient.

The fifth degree is where the giver puts the alms into the hands of the poor without being asked.

The sixth degree is where he puts the money into the hands of the poor after being asked.

The seventh degree is where he gives less than he should, but does so cheerfully.

The eighth degree is where he gives resentfully.¹

7) Moses was the greatest of all prophets. 8) The entire Torah was divinely given to Moses. 9) The Torah is immutable. 10) God knows all the acts and thoughts of man. 11) He rewards and punishes. 12) Messiah will come. 13) There will be resurrection.

¹ *Maimonides, Mishneh Torah, Matnoth Aniyyim 10:8-14.*

קריאת התורה

The ark is opened:

Reader and Congregation:

וַיְהִי בַּנֶּסֶע הָאָרוֹן וַיֵּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יְיָ, וַיִּפְצְאוּ אִיִּבִיךָ, וַיִּנָּסוּ
מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם.
כָּרוּךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

וזה, ויקהל

בְּרִיךְ שְׁמֵה דְמַרְא עֲלֵמָא, בְּרִיךְ בְּתַרְדּוֹ וְאַתְרֵדּוֹ. יְהֵא
רְעוּתְךָ עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעַלְמֵי, וּפְרָקוּן יְמִינְךָ אַחֲזִי לְעַמְּךָ
בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ; וְלֹא מְטוּיָא לָנָא מְטוּב נְהוּרְךָ, וְלִקְבַל צְלוּתְנָא
בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעְוָא קְדָמְךָ, דְתוֹרִיךָ לֹן סִיּוֹן בְּשִׁיבוּתָא;
וְלֵהוּא אָנָּא פְקִידָא בְּגוֹ צְדִיקָא, לְמַרְחָם עֲלֵי וְלִמְנַטֵּר יְחִי
וַיֵּת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אַנְתָּה הוּא זֶן לְכֹלָא וּמְפָרְגִים
לְכֹלָא, אַנְתָּה הוּא שְׁלִיט עַל כָּלָא. אַנְתָּה הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְכָא,
וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אָנָּא עֲבָדָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְסַגְדָּנָא
קַמְהָ וּמְקַמָּא דִּיקַר אֲוִרִיתָה בְּכָל עַדָּן וְעַדָּן. לָא עַל אַנְשֵׁי
רְחֻצָּנָא, וְלָא עַל בַּר אֱלֹהִין סְמַכְנָא, אֱלָא בְּאַלְהָא דְשַׁמְיָא,
דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאַוִּרִיתָה קְשׁוּט, וּנְבִיאֻהִי קְשׁוּט, וּמְסַנָּא
לְמַעַבְד טְבָנָן וּקְשׁוּט. בַּה אָנָּא רְחִיץ, וְלִשְׁמֵה קְדִישָׁא יְקִירָא
אָנָּא אָמַר חֲשַׁבְחָן. יְהֵא רַעְוָא קְדָמְךָ, דְתַפְתַּח לְבָאֵי
בְּאוֹרִיחָא, Reader וְחֲשַׁלְמֵי מִשְׁאֲלִין דְלִבָּאֵי וְלִבָּא דְכָל עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל, לְטַב וְלַחֲיִין וְלִשְׁלָם.

The Reader takes the Torah and says:

בְּדַלּוֹ לִי אַתָּה, וּנְרוּמָמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.

manna is ushered in by reading from the Torah a warning against illicit relations. It has been suggested that the section on prohibited marriages is

TORAH READING

The ark is opened.

Reader and Congregation:

And it came to pass, whenever the ark started, Moses would say: "Arise, O Lord, and let thy enemies be scattered; let those who hate thee flee before thee."¹ Truly, out of Zion shall come forth Torah, and the word of the Lord out of Jerusalem.²

Blessed be he who in his holiness gave the Torah to his people Israel.

Zohar, Wayyakhel

Blessed be the name of the Lord of the universe! Blessed be thy crown and thy dominion. May thy good will ever abide with thy people Israel. Reveal thy saving power to thy people in thy sanctuary; bestow on us the good gift of thy light, and accept our prayer in mercy. May it be thy will to prolong our life in happiness.

Let me also be counted among the righteous, so that thou mayest have compassion on me and shelter me and mine and all that belong to thy people Israel. Thou art he who nourishes and sustains all; thou art he who rules over all; thou art he who rules over kings, for dominion is thine. I am the servant of the Holy One, blessed be he, before whom and before whose glorious Torah I bow at all times. Not in man do I put my trust, nor do I rely on any angel, but only in the God of heaven who is the God of truth, whose Torah is truth and whose Prophets are truth, and who performs many deeds of goodness and truth. In him I put my trust, and to his holy and glorious name I utter praises. May it be thy will to open my heart to thy Torah, and to fulfill the wishes of my heart and of the heart of all thy people Israel for happiness, life and peace.

The Reader takes the Torah and says:

Exalt the Lord with me, and let us extol his name together.

read on Yom Kippur because, according to Mishnah Ta'anith 4:8, on the Day of Atonement young men used to select their brides who danced in the vineyards and sang: "Young man, raise your eyes and see what you are choosing; do not set your eyes on beauty, but set your eyes on family . . ." (אוצר התפלות) page 1158).

¹ Numbers 10:35. ² Isaiah 2:3.

Congregation:

לֵךְ יְיָ הַגְדִּילָהּ וְהַגְבוּרָהּ וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ וְהַהוֹד, כִּי כָל
בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי. לֵךְ, יְיָ, הַמְּמַלְכָהּ וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֹאשׁ.
רוּמָמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוֵי לְהַדָּם רַגְלָיו, קְדוֹשׁ הוּא. רוּמָמוֹ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוֵי לְהַר קְדִשׁוֹ, כִּי קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

Reader:

אֲב הַרְחָמִים, הוּא יְרַחֵם עִם עֲמוּסִים, וַיִּזְכֹּר בְּרִית
אִיתָנוּם, וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הָרָעוֹת, וַיַּנְעֵר בְּיַצָּר הָרָע
מִן הַנְּשׂוּאִים, וַיַּחַן אוֹתָנוּ לְפִלִּיטַת עוֹלָמִים, וַיִּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ
בְּמִדָּה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

וְחִנָּלָהּ וְתִרְאָה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזִמְנֵי קְרוֹב, וַיַּחַן פְּלִיטָתָנוּ
וּפְלִיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לַחַן וּלְחֶסֶד, לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן.
וְנֹאמַר אָמֵן. הַכֹּל הָבֹו נִדְּל לְאֱלֹהֵינוּ וְתָנוּ כְּבוֹד לַתּוֹרָה; כִּהֵן,
קָרָב; יַעֲמֹד (פְּלוּנִי בֶן פְּלוּנִי) הַכֵּהֵן. בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

Congregation and Reader:

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם.

The person called to the Torah recites:

בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ.

Congregation responds:

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

He repeats the response and continues:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלִךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל
הָעַמִּים, וַנִּתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

The Torah is read; then he recites:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלִךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת
אַמֶּת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָשַׁע בְּתוֹכָנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

Congregation:

Thine, O Lord, is the greatness and the power, the glory and the victory and the majesty; for all that is in heaven and on earth is thine; thine, O Lord, is the kingdom, and thou art supreme over all. Exalt the Lord our God, and worship at his footstool; holy is he. Exalt the Lord our God, and worship at his holy mountain, for holy is the Lord our God.

Reader:

May the merciful Father have compassion on the people who have been upheld by him, and remember the covenant with the patriarchs; may he deliver us from evil times, and check the evil impulse in those who have been tended by him; may he graciously grant us everlasting deliverance, and in goodly measure fulfill our petitions for salvation and mercy.

The Torah is placed on the desk. The Reader unrolls it and says:

May his kingdom soon be revealed and made visible to us; may he be gracious to our remnant, the remnant of his people, the house of Israel, granting them grace and kindness, mercy and favor; and let us say, Amen. Let us all ascribe greatness to our God, and give honor to the Torah. Let the *Kohen* come forward [*the Reader names the first person called to the Torah*]. Blessed be he who in his holiness gave the Torah to his people Israel.

Congregation and Reader:

And you who cling to the Lord your God are all alive today.

The person called to the Torah recites:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation responds:

Blessed be the Lord who is blessed forever and ever.

He repeats the response and continues:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen us from all peoples, and hast given us thy Torah. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

The Torah is read; then he recites:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast given us the Torah of truth, and hast planted everlasting life in our midst. Blessed art thou, O Lord, Giver of the Torah.

ויקרא י"ח

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל
ואמרת אל־הם אני יהוה אלהיכם: כמעשה ארץ־מצרים
אשר ישבתם־בה לא תעשו וכמעשה ארץ־כנען אשר
אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחוקתיהם לא תלכו:
את־משפטי תעשו ואת־חוקתי תשמרו ללכת בהם אני
יהוה אלהיכם: ושמרתם את־חוקתי ואת־משפטי אשר
יעשה אתם האדם ותי בהם אני יהוה: איש איש
אל־כל־שאר בשרו לא תקרבו לנלות ערוה אני
יהוה: ערות אביך וערנת אמה לא תגלה אמן
הוא לא תגלה ערוותה: ערות אשת־אביך לא
תגלה ערות אביך הוא: ערות אחותך בת־אביך
או בת־אמה מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה
ערוותן: ערות בת־בןך או בת־בתך לא תגלה ערוותן
כי ערוותך הנה: ערות בת־אשת אביך מולדת
אביך אחותך הוא לא תגלה ערוותה: ערות
אחות־אביך לא תגלה שאר אביך הוא: ערות
אחות־אמה לא תגלה כי־שאר אמן הוא: ערות
אחי־אביך לא תגלה אל־אשתו לא תקרב דדתך
הוא: ערות פלתיך לא תגלה אשת בןך הוא לא
תגלה ערוותה: ערות אשת־אחיך לא תגלה
ערות אחיך הוא: ערות אשה ובתה לא תגלה
את־בת־בנה ואת־בת־בתה לא תקח לנלות ערוותה
שארה הנה זמה הוא: ואשה אל־אחותה לא תקח לצרר

'ה occurs six times in the section condemning incest which is read

Leviticus 18

The Lord spoke to Moses, saying: Speak to the children of Israel and tell them:

I am the Lord your God. You shall not imitate the practices of the land of Egypt, where you dwelt, nor the practices of the land of Canaan, where I am bringing you; do not follow their laws. You shall observe my laws, and carefully follow my statutes; I am the Lord your God. You shall keep my statutes and my ordinances, which if a man obeys, he shall live; I am the Lord.

None of you shall approach any close relative to cohabit with her; I am the Lord. You shall not cohabit with your father's wife, your mother; she is your mother, you shall not uncover her nakedness. You shall not cohabit with your father's wife; [though not your mother], she is your father's wife.

You shall not cohabit with your sister, or your father's daughter or your mother's daughter, whether born at home or elsewhere. You shall not cohabit with your son's daughter or with your daughter's daughter, for they are your own flesh.

You shall not cohabit with your father's wife's daughter, begotten of your father; she is your sister, you must not uncover her nakedness. You shall not cohabit with your father's sister; she is your father's close relative. You shall not cohabit with your mother's sister; she is your mother's close relative. You shall not cohabit with the wife of your father's brother; you shall not be intimate with her, she is your aunt.

You shall not cohabit with your daughter-in-law; she is your son's wife, you must not uncover her nakedness. You shall not cohabit with the wife of your brother; she is the wife of your own brother. You shall not cohabit with a woman and also with her daughter, nor shall you marry her son's daughter or her daughter's daughter; they are blood-relations, it would be lewdness. While your wife is still living, you must not marry her sister as her rival.

from the Torah during the Minḥah service on Yom Kippur. The repetition of the declaration, *I am the Lord*, gives an emphatic sanction to the warnings against heathen abominations. The Egyptians are known to have allowed and encouraged the unions condemned in this chapter.

לַגְלוֹת עֲרוֹתֶיהָ עָלֶיהָ בְּתוֹיָהּ: וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִתְּתָה שְׂמֵאתָהּ
 לֹא תִקְרַב לַגְלוֹת עֲרוֹתֶיהָ: וְאֶל־אִשָּׁת עַמִּיתְךָ לֹא־תִתֵּן
 שְׂכָבְתְךָ לְזָרַע לְשְׂמֵאוֹהֶבָהּ: וּמִזֶּרַע לֹא־תִתֵּן
 לְהַעֲבִיר לְמַלְךְךָ וְלֹא תַחֲלִל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:
 וְאֶת־זִכְרֹךָ לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכַּבִּי אִשָּׁה הַתּוֹעֵבָה הוּא: וּבְכָל־
 בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְשְׂמֵאוֹהֶבָהּ וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד
 לִפְנֵי בְהֵמָה לְרַבְעָה תָכַל הוּא: אֶל־תִּטְמָאוּ בְּכָל־אֵלֶּה
 כִּי בְּכָל־אֵלֶּה נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם:
 וְהִטְמָא הָאָרֶץ וְאִפְקֹד עוֹנֶה עָלֶיהָ וְתִקַּא הָאָרֶץ אֶת־
 יֹשְׁבֶיהָ: וּשְׁמַרְתֶּם אֹתָם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא
 תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֲזוּרֹת וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם:
 כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל עָשׂוּ אֲנִשֵּׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם
 וְהִטְמָא הָאָרֶץ: וְלֹא־תִקְיֹא הָאָרֶץ אֹתְכֶם בְּטִמְאַתְכֶם
 אֲתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כִּי כָל־אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנַּפְשׁוֹת הַעֲשׂוֹת
 מִקְרֹב עִמָּם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתֵּי לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת
 מִחֻקֹּת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטְמָאוּ בָתֶּם
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

When the Torah is raised, the Congregation recites:

זֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יי
 בְּיַד מֹשֶׁה.

עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְהַמְכִּיָּה מְאֹד. דְּרָבִיָּה
 דְּרָבִי גַעַם, וְכָל נְחִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. אֲרָךְ יָמִים בִּימִינָהּ:
 בְּשִׂמְלָלָהּ עֶשֶׂר וְכְבוֹד. יי חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה
 וְיִאֲדִיר.

You shall not approach a woman to cohabit with her while she is in her monthly uncleanness. And you shall not have carnal relations with your neighbor's wife, defiling yourself with her. You shall not let any of your children be offered up to Molech. You must not profane the name of your God; I am the Lord. You shall not commit any act of sodomy; it is an abomination. You shall not have carnal relations with an animal, defiling yourself with it; nor shall a woman set herself before an animal to have carnal relations with it; this is perversion.

Do not defile yourselves by any of these things; the nations I am expelling before you have defiled themselves by all these things. When the land was thus defiled, I punished it for its iniquity, and the land cast out its inhabitants. Keep, then, my statutes and my laws, and do not engage in any of these loathsome acts—neither the native nor the alien who lives among you. The people of the land who preceded you engaged in such loathsome acts, and the land became defiled. Let not the land cast you out when you defile it, as it cast out the nation that was before you. Everyone who does any of these abominations shall be cut off from among his people. Heed my charge, then, never to engage in any of the abominable customs which were practised before you; never defile yourselves by them; I am the Lord your God.

When the Torah is raised, the Congregation recites:

This is the Torah which Moses placed before the children of Israel. It is in accordance with the Lord's command through Moses.²

It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are pleasant ways, and all its paths are peace. Long life is in its right hand, and in its left hand are riches and honor. The Lord was pleased, for the sake of his righteousness, to render the Torah great and glorious.³

¹מִלֵּךְ was the fire-god of the Ammonites. Children were consecrated to this deity by passing through the fire and were burned alive.

¹*Guide of the Perplexed* 3:49. ²*Deuteronomy* 4:44; *Numbers* 9:23. ³*Proverbs* 3:18, 17, 16; *Isaiah* 42:21.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים
טוֹבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאַמַּת בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמִשְׁחָה עַבְדּוֹ וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֱמֻנָה
וְצַדִּיק.

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶּן־אֲמִתַּי לֵאמֹר: קוּם לֶךְ
אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עֲלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רַעְתָּם
לִפְנָי: וַיִּקָּם יוֹנָה לְבָרַח תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד
יָפוֹ וַיִּמְצָא אֹנִיָּה | בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּפֶן שָׂכְרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ
לָבוֹא עִמָּהֶם תַרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה: וַיְהוֶה הַטַּיִל רֹחַד
גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם וַהֲאֹנִיָּה חֹשְׁבָה
לְהִשָּׁבֵר: וַיִּירָאוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּזְעַקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו וַיִּטְלוּ
אֶת־הַבַּלִּים אֲשֶׁר בָּאִינָהּ אֶל־הַיָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיִּזְטַח
יָדוֹ אֶל־יַרְכְּתֵי הַסַּפִּינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם: וַיִּקְרַב אֵלָיו
רַב הַחֵבֶל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל־
אֱלֹהֶיךָ אוֹלֵי יַתְעַשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאכֵד: וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לָבוֹ וּנְפִילָה גּוֹרְלוֹת וְנִרְעָה בְּשַׁלְמֵי
הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְלוּ גּוֹרְלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרֵל עַל־יוֹנָה:
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַנִּיְדָה־נָּא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמוֹדֵרְעָה הַזֹּאת
לָנוּ מַה־מְלֹאכְתְּךָ וּמֵאַיִן תָּבוֹא מִה אֶרְצְךָ וְאֵי־מִדָּה עִם
אַתָּה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַבְרֵי אֲנִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם אֲנִי יֵרָא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֶת־הַיַּבְשָׁה:
וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְּדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זֹּאת
עָשִׂיתָ בִּירְדֵנוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בָרַח כִּי
הִנֵּד לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־נַּעֲשֶׂה לְךָ וַיִּשְׁתַּק הַיָּם

The Maftir now chants the Haftarah:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast chosen good prophets, and hast been pleased with their words which were truthfully spoken. Blessed art thou, O Lord, who hast chosen the Torah and thy servant Moses, thy people Israel and the true and righteous prophets.

The Book of Jonah

The Lord spoke to Jonah, the son of Amittai, saying: "Arise, go to the great city of Nineveh and proclaim against it; their wickedness has come up before me." But Jonah started to run away from the Lord's presence to Tarshish. He came down to Jaffa and found a ship bound for Tarshish; he paid the fare and went aboard to go with them to Tarshish, away from the presence of the Lord. The Lord then hurled a furious wind upon the sea; there was a heavy storm at sea, and the ship was about to be broken up. The sailors were frightened, each cried to his own god, and they threw overboard the cargo that was in the ship in order to lighten it; but Jonah had gone down below deck and was lying fast asleep. The captain came and said to him: "Why are you sleeping? Get up and call upon your God! Perhaps God will think of us, so that we may not perish."

They said to one another: "Come, let us cast lots to find out on whose account this evil has come upon us." They cast lots, and the lot fell on Jonah. Then they said to him: "Tell us now, you who are the cause of our present distress, what is your occupation? Where do you come from? What is your country? To what people do you belong?" He told them: "I am a Hebrew; I revere the Lord God of heaven who made the sea and the dry land." The men were terrified, and said to him: "What have you done!" They knew that he was running away from the Lord's presence, because he had told them. They asked him: "What shall we do with you,

The Book of Jonah is read in order to teach us that the compassion of God extends over all that he has created. Jonah's reluctance to go to a heathen city and denounce it was perhaps prompted by fear of exposing himself to

מַעֲלֵינוּ כִּי הַיּוֹם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׂאוּנִי
וְהַטִּילֵנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי
בְשָׁלִי הִפְעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם: וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים
לְהָשִׁיב אֶל־הַנִּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הַיּוֹם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר
עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנֹכָה יְהוָה אֵל־נָא
נֹאכְדָה בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל־תִּתֵּן עֲלֵינוּ דָם נְקִיָּא כִּי־
אָתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עֲשִׂיתָ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיַּטְלֻהוּ
אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזַּעְפוֹ: וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְאוּ
גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְכְּרוּ־זִכְחַ לַיהוָה וַיִּדְרוּ נְדָרִים:

וַיִּמַן יְהוָה דָּג גְּדוֹל לִבְלַע אֶת־יוֹנָה וַיהִי יוֹנָה בְּמִעֵי
הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת: וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־
יְהוָה אֱלֹהָיו מִמִּעַי הַדָּגָה: וַיֹּאמֶר קָרָאתִי מִצָּרָה לִּי
אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבְּסֹן שְׂאוּל שׁוֹעֲתִי שָׁמַעַתְּ קוֹלִי:
וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצוֹלָה בְּלִבִּי יָמִים וַנְהַר יִסְבְּבֵנִי כָל־מִשְׁפָּרִיד
וַנִּגְלֶךְ עָלַי עֲבָרוֹ: וְאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אֲדָּ
אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הַיִּבֵּל קְדָשְׁךָ: אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נַפְשׁ
הַהוּם יִסְבְּבֵנִי סוּף חֲבוּשׁ לְרַאשֵׁי: לְקַצְבֵי הָרִים וַרְדֹתֵי
הָאָרֶץ בְּרַחֲמֶיךָ בָּעָדִי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשְׁחַת חַיִּי יְהוָה
אֱלֹהָי: בְּהַתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכִרְתִּי וַתָּבוֹא
אֵלַיךְ תִּפְלָתִי אֶל־הַיִּבֵּל קְדָשְׁךָ: מִשְׁמָרִים הַבְּלִי־שׁוּא
חֲסָדִים יַעֲזוּבוּ: וְאֲנִי בְּקוֹל תוֹדָה אֲזַכְּרֶה־לְךָ אֲשֶׁר נִגְרַתִּי
אֲשַׁלְמָה יִשׁוּעָתָה לַיהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג לִבְנֵי וַיִּקָּא אֶת־
יוֹנָה אֶל־הַנִּבְשָׁה:

נִדְעוּ דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שְׁנֵית לֵאמֹר: קוּם לֶךְ אֶל־

so that the sea may again be calm for us? The sea is indeed growing more and more stormy." He told them: "Take me and throw me overboard so that the sea may calm down for you, for I know that on my account this great tempest is upon you." Nevertheless, the men rowed hard to get back to land; they could not, however, for the sea was running higher and higher against them. They cried to the Lord: "O Lord, let us not perish for this man's life, let us not be guilty of shedding innocent blood; for thou, O Lord, hast done as it pleased thee." Then they lifted Jonah and threw him overboard, and the sea ceased from its raging. The men feared the Lord exceedingly; they offered a sacrifice to the Lord and made vows.

Now the Lord made a great fish to swallow Jonah, and Jonah was inside the fish for three days and three nights. Jonah prayed to the Lord from inside the fish, and said:

Out of my anguish I called to the Lord, and he answered me;
From inside the grave I cried, and thou didst hear my voice.
Thou hadst cast me into the deep sea, the flood rolled round me;
All thy breakers and thy billows swept over me.
And I thought that I was cast out of thy sight;
Yet I shall again look upon thy holy temple!
The waters surrounded me, endangering my life;
The deep rolled round me, seaweeds wrapped my head.
I sank to the very roots of the mountains,
The earth was closing her bars upon me forever;
But thou, Lord my God, didst restore my life from the grave.
When I fainted I remembered the Lord,
And my prayer reached thee in thy holy temple.
Those who heed vain idols leave their source of kindness,
But I will sacrifice to thee with loud thanksgiving;
What I have vowed I will pay. Deliverance is of the Lord!

Then the Lord commanded the fish, and it threw Jonah out upon the dry land.

The Lord spoke to Jonah for the second time, saying: "Arise, go to the great city of Nineveh and proclaim what I tell you."

great peril both from the king and the people of Nineveh. But he could not escape from God's presence. God did not cast off his disobedient servant, but

נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוָה כְּדַבֵּר יְהוָה
 וַנִּינְוָה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מִהַלְךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים:
 וַיַּחַל יוֹנָה לְבוֹא בְעִיר מִהַלְךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר
 עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וַנִּינְוָה נִהְפָּכֶת: וַיֹּאמְרוּ אֲנָשָׁי נִינְוָה
 בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׂוּ שָׂקִים מִגְּדוֹלָם וְעַד־קִטְמָם:
 וַיִּנְעַ הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוָה וַיָּקָם מִבֵּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אֶת־רֵתוֹ
 מֵעָלָיו וַיִּכַּס שָׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֹפֶר: וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוָה
 מִשָּׁעַם הַמֶּלֶךְ וַגְּדָלְיוֹ לֵאמֹר הָאֲדָם וְהַבְּהֵמָה הַבְּקָר
 וְהַצֹּאֵן אֶל־יִטְעֲמוּ מֵאוֹמָה אֶל־יָרְעוּ וּמִים אֶל־יִשְׁתּוּ:
 וַיִּתְכַּסּוּ שָׂקִים הָאֲדָם וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים
 בַּחֲזוֹקָה וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הַרְעָה וּמִן־הַהֶמְסִם אֲשֶׁר
 בְּכַפֵּיהֶם: מִי־יִוָּדַע יָשׁוּב וַנַּחֵם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ
 וְלֹא נֹאכַד: וַיֵּרָא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ
 מִדְּרָכָם הַרְעָה וַיִּנַּחֵם הָאֱלֹהִים עַל־הַרְעָה אֲשֶׁר־דָּבַר
 לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה:

וַיִּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּתַּר לוֹ: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
 וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה הַלּוֹא־אֲנִי דָבָרִי עַד־הַיּוֹתִי עַל־אֲדָמָתִי
 עַל־כֵּן קָדַמְתִּי לְבָרַח תְּרַשִּׁיטָה כִּי יִדְעֵתִי כִּי אַתָּה אֵל
 חַיָּו וְרַחוּם אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד וַנַּחֵם עַל־הַרְעָה:
 וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיִּי:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לְךָ: וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר
 וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שֵׁם סִפָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֵּיהָ
 בְּצֵל עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה מֵהַיְדוּהָ בְעִיר: וַיִּמַן יְהוָה־אֱלֹהִים
 קִיקְיוֹן וַיַּעַל מַעַל לַיּוֹנָה לַהֲיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל

Jonah started for Nineveh, as the Lord commanded. Now Nineveh was a great city, three days' journey across. Jonah began to enter the city a day's journey, proclaiming: "Forty days more, and Nineveh shall be overthrown!"

The people of Nineveh believed God; they proclaimed a fast and put on sackcloth, great and small alike. When the news reached the king of Nineveh, he rose from his throne, took off his robe, dressed in sackcloth, and sat in ashes. He published this proclamation in Nineveh: "By order of the king and his nobles! Let neither man nor beast, neither cattle nor sheep, taste any food or drink water; they shall put on sackcloth and cry earnestly to God. All must turn from their evil ways and from their acts of violence. Who knows but that God may relent and turn from his fierce anger, that we perish not."

When God saw what they were doing and how they turned from their evil ways, he relented of the evil he said he would inflict upon them, and he did it not.

Jonah was painfully distressed and angry. He prayed to the Lord, and said: "O Lord, this is precisely what I predicted when I was still in my own land; I therefore hastened to run away to Tarshish, for I knew that thou art a gracious and merciful God, patient, abundant in kindness, and relenting of evil. Now, O Lord, take my life away! It is better for me to die than to live." Thereupon the Lord said: "Are you right in being angry?"

Jonah left the city and stayed on its east side, where he made a booth for himself and sat under it in the shade, waiting to see what would happen to the city. The Lord God made a gourd grow up over Jonah to shade his head, to alleviate his discomfort, and

gave him another chance and sent him again to Nineveh, with the result that the king and all the people repented and the city was spared. Displeased at the divine mercy, Jonah is taught by the symbol of the gourd that God's love embraces all mankind.

According to a midrashic statement, Jonah's refusal to go to Nineveh was because of his love for Israel. He felt that the repentance of the heathen in Nineveh would cause the anger of the Lord against Israel who failed to repent despite the admonitions of many prophets.

לו מרעתו וישמח יונה על הקיקיון שמחה גדולה: וימן
 האלהים תולעת בעלות השחר למחרת ותף את הקיקיון
 ויבש: ויהי כנרם השמש וימן אלהים רוח קדים
 חרשית ותף השמש על ראש יונה ותעלה וישאל את
 נפשו למות ויאמר טוב מותי מחיי: ויאמר אלהים
 אל יונה בהיטב חרה לך על הקיקיון ויאמר היטב
 חרה לי עדמות: ויאמר יהוה אתה חספת על הקיקיון
 אשר לא עמלת בו ולא גדלתו שבך לילה הנה וכך
 לילה אחר: ואני לא אחוס על יונה העיר הגדולה
 אשר ישבה הרבה משתים עשרה רב אדם אשר
 לא ידע בין ימינו לשמאלו ובהמה רבה:

מיכה ז. יח-כ

מראל כמוד נשא עון ועבר על פשע לשארית
 עמלתו לא יחניק לעד אפו כייחפץ חסד הוא: ישוב
 ירחמנו יכבש עונותינו ותשליך במצלות ים כל הפאתם:
 תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
 לאבותינו מימי קדם:

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, צור כל העולמים,
 צדיק בכל הדורות, האל הנאמן, האומר ועושה, המדבר
 ומקיים, שכל דבריו אמת וצדק.

נאמן אתה הוא, יי אלהינו, ונאמנים דבריה, ודבר אחד
 מדבריה אחר לא ישוב ריקם, כי אל מלך נאמן ורחמן
 אתה. ברוך אתה, יי האל הנאמן בכל דבריו.

Jonah was exceedingly pleased with it. But next morning, at dawn, God made a worm which attacked the gourd till it withered. At sunrise, God prepared a hot east wind; the sun beat on Jonah's head till he fainted, and he longed for death, saying: "It is better for me to die than to live." Thereupon God said to Jonah. "Are you right in being angry about the gourd?" He replied: "I am angry enough to die."

Then the Lord said: "You would spare the gourd, though you spent no work upon it, though you did not make it grow; it sprang up in a night and perished in a night. Should I not then spare the great city of Nineveh with more than a hundred and twenty thousand human beings, who do not know their right hand from their left, and much cattle?"

Micah 7:18-20

Who is a God like thee? Thou dost forgive and condone transgression of the remnant of thy people. Thou dost not retain thy anger forever, for thou delightest in kindness. Thou wilt again show us mercy and subdue our iniquities; thou wilt cast all our sins into the depths of the sea. Thou wilt show kindness to Jacob and mercy to Abraham, as thou didst promise our fathers in days of old.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, Creator of all the worlds, righteous in all generations, faithful God, who sayest and performest, who speakest and fulfilllest, for all thy words are true and just.

Faithful art thou, Lord our God, and faithful are thy words; no word of thine returns unfulfilled, for thou art a faithful and merciful God and King. Blessed art thou, O Lord God, who art faithful in all thy words.

The Mishnah (Ta'anith 2:1) relates that on fast days the elder of the congregation used to address the worshipers in words of admonition: "Brethren, it is not written of the men of Nineveh that God saw their sackcloth and their fasting, but that *God saw what they were doing and how they turned from their evil way*" (Jonah 3:10).

רחם על ציון, כי היא בית חיינו, ולעלוּבת נפש תושביע
 במהרה בימינו. ברוך אתה, יי, משמח ציון בבניה.
 שמחנו, יי אלהינו, באלהינו הנביא עבדך, ובמלכות בית
 דוד משיחך. במהרה יבא, ויגל לבנו; על כסאו לא ישב זר,
 ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו, כי בשם קדשך נשבעת
 לו, שלא יכבה גרו לעולם ועד. ברוך אתה, יי, מגן דוד.

The Reader takes the Torah and says:

יהללו את שם יי, כי נשגב שמו לבדו—

Congregation:

הודו על ארץ ושמים. ויגרם קרון לעמו, תהלה לקל
 חסידיו, לבני ישראל עם קרובו; הללויה.

ההלים כד

לדוד מזמור. ליי הארץ ומלוואה, תבל וישבי בה. כי הוא
 על ימים יסדה, ועל נהרות יבוננה. מי יעלה בהר יי, ומי
 יקום במקום קדשו. נקי כפיים ובר לבב, אשר לא נשא לשוא
 נפשי ולא נשבע למרמה. ישא ברכה מאת יי, וצדקה מאלהי
 ישעו. זה דור ודשיו, מבקשי פניך, יעקב, סלה. שאו שערים
 ראשיכם, והנשאו פתחי עולם, ויבוא מלך הכבוד. מי זה
 מלך הכבוד, יי עוזו ונבור, יי גבור מלחמה. שאו שערים
 ראשיכם, ושאו פתחי עולם, ויבא מלך הכבוד. מי הוא זה
 מלך הכבוד, יי צבאות הוא מלך הכבוד, סלה.

While the Torah is being placed in the ark:

ובנחה יאמר: שובה, יי, רבבות אלפי ישראל. קומה יי
 למנוחתך, אתה וארון עזך. כהניך ילבושו צדק, וחסידייך

Have compassion on Zion, for it is the source of our life; save the humbled soul speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who makest Zion rejoice in her children.

Gladden us, Lord our God, with the appearance of thy servant, Elijah the prophet, and with the rule of the house of David thy anointed. May he soon come and bring joy to our heart. Let no stranger occupy David's throne; let others no longer possess themselves of his glory, for thou didst promise him by thy holy name that his light would never go out. Blessed art thou, O Lord, Shield of David.

The Reader takes the Torah and says:

Let them praise the name of the Lord, for his name alone is exalted—

Congregation:

His majesty is above earth and heaven. He has raised the honor of his people, the glory of his faithful followers, the children of Israel, the people near to him. Praise the Lord!¹

Psalm 24

A psalm of David. The earth and its entire contents belong to the Lord, the world and its inhabitants. For it is he who has founded it upon the seas, and established it on the floods. Who may ascend the Lord's mountain? Who may stand within his holy place? He who has clean hands and a pure heart; he who strives not after vanity and swears not deceitfully. He will receive a blessing from the Lord, and justice from his saving God. Such is the generation of those who are in quest of him, who seek the presence of the God of Jacob. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord strong and mighty, the Lord strong in battle. Raise your heads, O gates, raise yourselves, you ancient doors, that the glorious King may come in. Who, then, is the glorious King? The Lord of hosts, he is the glorious King.

While the Torah is being placed in the ark:

When the ark rested, Moses would say: "Return, O Lord, to the myriads of Israel's families." Arise, O Lord, for thy resting place, thou and thy glorious ark. May thy priests be clothed in

¹ *Psalm 148:15-14.*

יְרַנְנוּ. בְּעָבוּר דָּוָד עֲבָדְךָ, אֵל תֵּשֵׁב פָּנַי מִשִּׁיחָךָ. כִּי לָקַח טוֹב
נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ. עֵץ חַיִּים הוּא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ,
וְתַמְכִּינָה מְאֹשֶׁר. דְּרָכֶיךָ דַּרְכֵי נְעִים, וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם.
הִשְׁיִבְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְנִשְׁוֶבָה; חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקִדְמוֹתֵינוּ.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתְהָ;
וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעָגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמָא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאָמִירוֹן בְּעָלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבוּ גִדְל לְאֱלֹהֵינוּ.
אֲדֹנָי, שְׁפֹתַי תִּפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זָכְרָנוּ לְחַיִּים, מְלֹךְ חַפְּץ בְּחַיִּים, וְכֹתֵבנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

and the other special prayers, added between *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*, are not mentioned in the Talmud. They were inserted during the geonic period.

righteousness; may thy faithful followers shout for joy. For the sake of thy servant David, reject not thy anointed. I give you good instruction; forsake not my Torah. It is a tree of life to those who take hold of it, and happy are those who support it. Its ways are ways of pleasantness, and all its paths are peace. Turn us to thee, O Lord, and let us return; renew our days as of old.¹

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, **Amen.**

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

A M I D A H

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!²

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.³

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

¹Numbers 10:36; Psalm 132:8-10; Proverbs 4:2; 3:18, 17; Lamentations 5:21.
²Deuteronomy 32:3. ³Psalm 51:17.

מִלֶּלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מִגֵּן אַבְרָהָם.
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
 מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּהֶסֶד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְכַיֵּם אַמּוֹנְתוֹ לִישְׁנֵי
 עֶפְרַי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מִלֶּלֶךְ מִמִּית
 וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יִשְׁעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מַחְיֶה הַמֵּתִים.
 אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה.
 וּבְכֹן תֵּן פִּתְוּדָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִי־מִתְּךָ עַל
 כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַפְּנֵיךָ כָּל
 הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּלֵם אַנְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבָם שְׁלָם,
 כְּמוֹ שִׁדְדֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לַפְּנֵיךָ, עַז בִּידְךָ וּגְבוּרָה
 בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ.

וּבְכֹן תֵּן כְּבוֹד, יְיָ, לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאָיִךָ וְתִקְוָה טוֹבָה
 לְדוֹרֶשֶׁיךָ, וּפְתִחוֹן פֶּה לַמְּיַחֲלִים לָּךְ, שְׂמִיחָה לְאַרְצְךָ וְשִׂשׁוֹן
 לְעֵינֶיךָ, וְצִמְחַת קֶרֶן לְדוֹד עֲבָדְךָ, וְעֵרִיכַת גֵּר לְבֹן־יִשְׁרָאֵל
 מְשִׁיחָה, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֹן צִדִּיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וְחִסְדֵּיךָ
 בְּרָנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹץ־פִּיָּה, וְכָל הַרְשָׁעָה בְּלָהּ בְּעָשׂוֹן
 תִּכְלָה, בִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתַמְלִיךָ, אַתָּה יְיָ לְבָבְךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשְׁךָ, בְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשְׁךָ:
 יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר; הִלְלוּיָהּ.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

¹*Psalm 146:10*

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלה מבלי עדיך, בכתוב:
 ויגבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה. פרוץ
 אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו,
 ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במוצותיך, וקרבתנו
 מלפני לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותתן לנו, יי אלהינו, באהבה את יום (השבת הזה לקדשה
 ולמנוחה, ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה
 ולכפרה, ולמחל-בו את כל עונותינו, (באהבה) מקרא
 קדש, זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, ויגיע ויראה, וירצה
 וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו,
 וזכרון משים בן-דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך,
 וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה ולטובה, לחן
 ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום, ביום הכפורים הזה. זכרנו,
 יי אלהינו, בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו
 לחיים; ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו, ורחם עלינו
 והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

אלהינו ואלהי אבותינו, מחל לעונותינו ביום (השבת
 הזה וביום) הכפרים הזה. מחה והעבר פשעינו וחטאתינו
 מנגד עיניך, כאמור: אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני,
 וחטאתיך לא אזכר. ונאמר: מחיתי כעב פשעיך, וכענן
 חטאתיך; שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר: כי ביום הזה יכפר
 עליכם לטהר אתכם, מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו.

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."¹ Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."²

¹עלה ויבא is mentioned in Sofrim 19:7, and is based on the following passage: "On your feasts and new moon festivals you shall sound the trumpets . . . they will serve as a reminder of you before your God" (Numbers 10:10).

²Isaiah 5:16. ³Isaiah 43:25; 44:22; Leviticus 16:30.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצֵה בְּמִנוּחָתְנוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שְׂבַעְנוּ מִטּוֹבֶיךָ וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ. (וְהִנְחִילֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שְׂבַת קִדְּשֶׁךָ, וְיִנְחוּנוּ בְּהַיְשָׁרִים מִקְּדָשֶׁיךָ.) וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמְחַלֵּן לְשֹׂבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלָּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִלָּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלָּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מִקְּדָשׁ (הַשְּׁבַת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים.

רְצֵה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם; וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרַצוֹן, וְתֵהִי לְרַצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.
וְתַחֲזִיקָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶיךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמְּחַזֵּר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לָּךְ, וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל נְסִיחָה שְׂבִכָּל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נְפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבִכָּל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא קָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִיְּנוּ לָּךְ.

וְעַל בָּלָם וְהַפְּרָה וְהַתְּרוּמָה שְׂמָךְ, מִלְּבָנוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּבְחֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֹךָ בְּאַמֶּת, הָאֵל,
 יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֹךְ, וְלִךְ
 נְאֻה לְהוֹדוֹת.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ. בְּרַבְּנוּ, אָבִינוּ, בְּלִנּוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנֵיךָ;
 כִּי בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ
 אֶת עַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמֶךָ.

בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִיָסָה טוֹבָה, נִזְכֵּר וְנִכְתָּב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ, וְאֵל
 תַּחֲעֲלֵם מִתַּחַתְּנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֲרַף לֹאמֵר
 לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאֵנוּ;
 אֲבָל אֲנַחְנוּ חַטָּאֵנוּ.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גִּזְלָנוּ, דִּבְרָנוּ רְפִי; הֶעֵינּוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זְדוּנוּ,
 חֲמִסְנוּ, טְפִלְנוּ שְׁקָר; יַעֲצֵנוּ רָע, בְּזַבְנוּ, לְצַנוּ, מְרִדְנוּ, נֶאֱצַנוּ;
 סָרְרָנוּ, עֵינּוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ, קָשִׁינוּ עֲרַף; רִשְׁעֵנוּ, שַׁחַחְנוּ,
 תַּעֲבָנוּ, תַּעֲיֵנוּ, תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה
 צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אַמֶּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
 מִה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה נִסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחַקִּים,
 הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רִזֵּי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אַתָּה
 חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בֶטֶן, וּבוֹחֵן פְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר נַעֲלָם

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;

We have acted brazenly, viciously and fraudulently;

We have acted wilfully, scornfully and obstinately;

We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

תבוא לטוֹךְ תשלחנּוּ and the phrase *ואל תּעלם מּחחוננוּ* are borrowed from Psalms 88:3; 55:2. The expression *אבל אנוּחַ חטאנוּ* is quoted in Yoma 87b as the essential part of the confession.

מִמֶּנּוּ, וְאִין נִסְתָּר מִנְּנֵד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל
 לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכְפֹּר-לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַנְס וּבְרִצּוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַמוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכִלֵי דַעַת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבִמְרֻמָּה,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִנָּאֵת רַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵידַת זְנוּת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַדּוּי פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָרוֹן וּבְשִׁנְיָה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻזַק יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִמְאַת שְׁפָתַיִם,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִצְרַר הָרַע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּלֵם, אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סַלַּח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, כִּפֹּר-לָנוּ.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers,
to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant
atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
And for the sin we committed against thee by acting callously.

For the sin we committed in thy sight unintentionally,
And for the sin we committed against thee by idle talk.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers,
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

אִמְצָן הַלֵּב denotes lack of sympathy for the poor and alludes to Deuteronomy 15:7 (עֲלֵא תִאֲמָץ אֶת לִבְבְּךָ), "you must not harden your heart . . . against your needy brother."

דְּבִרַת פֶּה, misuse of the gift of speech, is frequently condemned in utterances such as: "Even a fool is counted wise if he keeps silent" (Proverbs 17:28); "I have found nothing better for a person than silence" (Avoth 1:17).

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שָׁחַד.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצְוֹן,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרַע.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשְׁא וּבְמִתָּן,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֶּה.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁקָ וּבְמִזְבֵּית,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְוֵת גְּרוֹן.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפֹתוֹתֵינוּ,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינַי.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעוֹזוֹת מִצַּח.
 וְעַל כָּלֵם, אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מְחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עַל,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכִלְיוֹת.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוֹת עֵינַי.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֹאשׁ,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשְׁיוֹת עֲרָף.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלַיִם לְהָרַע,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכְלוֹת.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שָׂא,
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חָנָם.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech,
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility,
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

Tosefta (Baba Kamma 7:8) that he who steals the mind of his fellow men by misrepresenting and creating a false impression is foremost among seven types of thieves (שבעה ענים הם, הראשון שבטלם ונגב דעה הבריות).

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַשׁוּמַת־יָד,
וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַמְהוֹן לִבָּב.

וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סִלַּח לָנוּ, מִחַל לָנוּ, בְּפָר־לָנוּ.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָן עוֹלָה וַיִּזְרַד.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשֶׁם וְדַאי וְאָשֶׁם תָּלוּי.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיִּתָּה בִּידֵי שָׁמֹיִם.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כֶּרֶת וְעֵרִירִי.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיִּתּוֹת בֵּית דִּין.

סְקִילָה שְׂרָפָה, הֶרֶג וְחַנְקָה. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא

תַּעֲשֵׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, אֶת

הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּכָר

אֲמִרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לָךְ עֲלֵיהֶם; וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ,

לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנְּסַתְרַת לִי

אֶל־הֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי

הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סִלַּחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמָחַלְתָּ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלָּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא

אַתָּה.

אֵלֹהֵי, עַד שְׁלֹא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדַאי, וְעַכְשָׁו שֶׁנוֹצַרְתִּי בְּאֵלֹהֵי

לֹא נוֹצַרְתִּי; עָפָר אָנִי בְּחַיִּי, קַל וְחֹמֶר בְּמִיתָתִי. תְּרִי אָנִי

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
 And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,
 And for the sins requiring a sin-offering.
 For the sins requiring varying offerings,
 And for the sins requiring guilt-offerings.
 For the sins requiring corporal punishment,
 And for the sins requiring forty lashes.
 For the sins requiring premature death,
 And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹ Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation, and besides thee we have no King to pardon and forgive our sins.

My God, before I was formed I was of no worth, and now that I have been formed it is as if I have not been formed. Dust I am in life, and all the more so in death. In thy sight, I am like an object

תמוז לבב is mentioned in Deuteronomy 28:28 as one of the divine punishments, such as madness and blindness.

על חטאים points to a period when sacrifices were still offered in the Temple.

¹Deuteronomy 29:28.

לְפָנֶיךָ כִּכְלֵי מָלֵא בֹשֶׁה וּבְלִמָּה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁלֵא אֶחְטֵא עוֹד; וּמֵה שְׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מָרַק
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחַלְלִים רָעִים.

After the *Amidah* add the following meditation:

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מָרָע, וּשְׁפָתַי מִדִּבְרַת מִרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תְדוּסִים, וְנַפְשֵׁי כְּעֶפֶר לְכָל תַּהֲיָה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרָה
הֲפֹר עֲצָתָם וְקִלְקַל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן
יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי. יְהִיו לְרְצוֹן אִמְרֵי פִי וְהַגִּינוּן לִבִּי
לְפָנֶיךָ, יי, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנֵה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְחַן חֶלְקֵנוּ בְּהוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹרְךָ
בְּיַרְאֵה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לִּי מִנְחַת
יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

חֲזַרְת הַתְּפִלָּה לְשִׁלְיַת צְבוֹר

The ark is opened.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבָרְהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים שׁוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, הַזְכֵּר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

filled with shame and disgrace. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, that I sin no more. In thy abundant mercy, cleanse the sins I have committed against thee, but not through severe sufferings.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

AMIDAH CHANTED BY READER

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

¹*Psalms* 60:7; 19:15. ²*Malachi* 3:4.

מסוד חכמים ונבונים, ומלמד דעת מבינים, אפתחה פי
בתפלה ובתחנונים, לחלות ולחנן פני מלך מלא רחמים
מוחל וסולח לעונים.

The ark is closed.

Congregation:

איתן הפיר אמונתך, בדור לא ידעו לרצותך; גהץ בך
ויבדע יראתך, דין להודיע לכל הדרתך. הדרוך תועים
בנתיבתך, ונקרא אב לאמתך; זהר לעשות דברתך, חפץ
לחסות בצל שכינתך. טעם לעוברים כלכלתך, ידע לשבים
בי אין בלתך; Reader בי האמין בך לחלונתך, לטע אשל
ולהזכיר גבורותיך.

Congregation:

צדקה תחשב לנו, בצדק אב סלח לנו.

Reader:

לא כחטאינו תעשה לנו, מנגנו בי לך יחלנו.
זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים,
למענה אלהים חיים.

מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה, יי, מגן אברהם.
אתה גבור לעולם, אדני; מחיה מתים אתה, רב להושיע.
מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך
נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישי
עפר. מי כמוך, בעל גבורות, ומי דומה לך, מלך ממית
ומחיה ומצמית ישועה.

הכיד is an alphabetical acrostic by Rabbi Elijah ben Mordecai of the eleventh century, who is said to have been a native of Italy. The word *נהץ* is used in Midrash Rabba on Genesis (39) with regard to Abraham's rejoicing over the command of the Lord to leave his home על דבור המצות.

Invoking the doctrines taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the merciful King who pardons and forgives iniquities.

The ark is closed.

Congregation:

The mighty champion Abraham discerned thy truth
 In an age when all failed to know how to please thee.
 Rejoicing in thee, he taught men to revere thee,
 And cheerfully he proclaimed thy grandeur to all.
 Those who had gone astray he led back to thy path,
 Hence he bears the name of father of thy people.
 He was careful in observing thy commandments,
 Glad to shelter beside thy protecting presence.
 The wayfarers he sustained with food of thy own,
 Teaching the penitent that there is none but thee.
 Because he believed in thee, he entreated thee
 And planted a grove to acclaim thy mighty acts.
 May this be ascribed also to our credit;
 For the sake of the patriarch forgive us.
 Treat us not according to our sins;
 Be thou our shield, for in thee we trust.

Reader:

Remember us to life, O King who delightest in life; inscribe us in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

לִטַע אֵשֶׁל refers to Genesis 21:33 concerning the tamarisk planted by Abraham. אֵשֶׁל has been defined as an orchard or an inn for the benefit of wayfarers.

Congregation:

מֵאָהָב וַיַּחֲדֵד לְאָמוֹ, נִפְשׁוּ לְטַבַּח בְּהַשְׁלִימוֹ; שְׂרָפִים צָעֲקוּ
מִמְרוֹמוֹ, עוֹנִים חוֹסֶה לְאֵל מִרְחָמוֹ. פוֹדֶה וּמַצִּיל רַחֲמוֹ,
צָוָה שֶׁהַ תְּמוּרָה בְּמִקוֹמוֹ; קָשַׁב אֶל תְּשׁוּבָתָהּ דָּמוֹ, רַחֲפוּ רַחוּם
לְרוּחָמוֹ. שְׁמְרוּ וְקִיְמוּ לְשִׁמוֹ, שֶׁפֶר תִּתְּאוּרֹו בְּנִגְוָה יוֹמוֹ. Reader
תִּרְאֶהוּ הַיּוֹם בְּשָׂרוּף בְּאוֹלָמוֹ, תִּזְכּוּר עֲקָדָתוֹ וְתַחַן עִמּוֹ.

Congregation:

לְפָנָיו יִקְיָמֵנוּ וְנִחְיֶה, בְּצַדִּיק אָב נִחְיֶה.

Reader:

יְיָ מִמִּית וּמְחַיֶּה, בְּטַלְלוֹ רְדוּמִים יַחְיֶה.
מִי כְמוֹךָ, אָב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנִאָּמַן אַתָּה לְהַחְיֹות מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.

Congregation:

אֲרָאִים בְּשֵׁם הָסֵם מְמַלְכִים, לְמַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים;
יָפִיו לְשׁוֹר בְּכֶסֶם הוֹלְכִים, יִלְדִּיו הַיּוֹם צָנִים בְּמַלְאָכִים.
הַמְקַדִּישִׁים וְתַחַן עוֹרְכִים, בְּיוֹם זֶה אֵיבָה מְשַׁלְכִים; יַחַד
בְּשֵׁם אֲבִיהֶם מְבָרְכִים, רָם לְרִצּוֹת בְּדַבָּרִים רַבִּים. בְּזִכּוֹת
הַסֵּם יְצִיץ מִחֲרָבִים, יֵה יְאִיר עֵינֵי חֲשָׁכִים; מְלֶךְ נֹצֵב בְּעֶרְת
בְּרוּבִים, רוֹצֵה בְּעַמּוֹ יִפְאָר נְמוּכִים. דּוֹפְקִים בַּתְּפִלָּה
לְהַשְׁכִּים, כְּטוֹב וְסֹלַח עִמָּם יִסְבִּים. Reader יִשְׁמִיעַ לֹא תִבּוֹשׁוּ
דְבָרִים, יֵאָמֵר לְכוּ לְבֵית הַמְּחַכִּים.

טוּלִיָּה בִּירְבֵי מִרְדִּכִּי contains an acrostic of the author's name
The phrase בְּשֵׁם אֲבִיהֶם מְבָרְכִים refers to the familiar response, *Blessed be the
name of his glorious majesty forever and ever*, which has been attributed to Jacob.

Congregation:

When beloved Isaac, his mother's only son,
 Did submit to be offered as a sacrifice,
 The heavenly seraphim made supplication,
 And to merciful God they cried: "O spare him!"
 The redeeming God did have mercy upon him,
 And commanded a ram be taken in his stead.
 Abraham heard a voice calling: "Shed not his blood!"
 The Merciful One was hovering over him,
 Exalting and sustaining him for his name's sake,
 And making him radiant like the light of the day.
 Regard him as if offered in the Temple today,
 Remember his binding and pity his people.
 May God raise us to live under his care
 Through the merits of Isaac our father.
 May the Lord who brings death and restores life
 Revive with his dew those who are asleep.

Reader:

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest
 thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord,
 who revivest the dead.

Congregation:

Heavenly beings acclaim the supreme King of kings as the God
 of Jacob, the perfect man. They come to see the beauty of Jacob,
 whose image is engraved on God's throne. His children are stand-
 ing like angels this day, sanctifying God and setting forth their
 pleas. They cast away enmity on this day and bless God in unison,
 in the manner of Jacob their father; they are seeking to reconcile
 the Most High with tender words. For the sake of Jacob the per-
 fect man, may God look down from heaven and lighten the eyes
 that have grown dim. The King stands in the assembly of the
 blessed, delighting in his people and adorning the meek, who
 hasten to attend prayer early in the morning. Beneficent and
 forgiving, he grants their petition. May he proclaim: "You down-
 trodden shall not be put to shame!" May this be proclaimed to
 all who wait hopefully.

יְמַלֵּךְ ייָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּנָהּ.
וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

Reader and Congregation:

אָמוּנַת אוֹם נוֹטְרַת, לְמַעַנְךָ עֲזוּר לְנַשְׂאָרַת, זַעֲקָה רַצָּה
נָא בְּקִטְרַת, קְדוֹשׁ.

יִכְפֹּר וַיִּסְלַח, אֵל טוֹב וְסֶלַח, נוֹרָא וְקְדוֹשׁ.

תִּפְלְתָנוּ מִמַּעֲוֹנוֹת, יִקְבַּל בְּקִרְבָּנוֹת, הָאֵל קְדוֹשׁ.

מִיִּכְאֵל מִיָּמִין מִהַלְל, וּנְבִרְיָאֵל מִשְּׂמָאל מְמַלֵּל, בְּשִׁמְיִם
אֵין בָּאֵל, וּבְאַרְצֵי מִי בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.

וַיִּבְכוּ וַיִּלְךָ תַעֲלֶה קְדוֹשָׁה, בִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֹךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ.

בִּי רְכוּבוֹ בְּעַרְבוֹת, וְעִזּוֹ בְּשַׁחֲקִים; וַיִּרְוֵנוּ בְּמַעֲוֹנָה,

וְקְדוּשׁוֹ בְּזָבוּל; וְאֵימָתוֹ בְּעַרְפֶּל, וּמוֹרָאוֹ בְּשִׁמְיֵי שָׁמַיִם; וְקִשְׁתּוֹ

בְּשִׁמְיִם, וְקוּלוֹ עַל הַמָּיִם; וּמוֹשָׁבוֹ בְּרוּם, וּמִבְּטוֹ בְּתַתָּה;

מִמַּעַלְהָ קְדוֹשׁ, וּמִמַּטֵּה בְּרוּךְ; מִמַּיִם אֲדִיר, וּמִנְהַרֹּת קוּל;

וּמֵאָרְצֵי זֶמֶר, וּמֵעֲצִים רִנָּן; וּמִהָרִים רַקָּד, וּמִגְּבְעוֹת שִׁיר;

וּמִכָּל בְּרִיָּה תִקְרָה. וּמִכָּל רֹאשׁ בְּכַפֶּף, וּמִכָּל עֵינֵי רָמֹז; וּמִכָּל

אֶזְנוֹ שְׁמַע, וּמִכָּל פֶּה הוֹדִיָּה; וּמִכָּל לְשׁוֹן שָׁבַח, וּמִכָּל גְּרוֹן

רוֹן; וּמִכָּל לֵב רַחֲשׁ, וּמִכָּל קֶרֶב הִגְיוֹן; וּמִכָּל בְּרִיָּה בְּרִיעָה,

וּמִכָּל קוֹמָה הַשְׁתַּחֲוִיָּה; וּמִזְקָנִים כְּבוֹד, וּמֵאֲנָשִׁים וְנָשִׁים שִׁיר;

וּמִבְּחוּרִים וּבְתוּלוֹת הַלֵּל, וּמֵעוֹלָלִים וַיּוֹנְקִים עֹז; וּמִדוֹר

Pirke d'Rabbi Eliezer, chapter 4, where it is stated that four armies of angels sing hymns of praise to the Lord, the first being that of Michael at the right hand of God and the second being that of Gabriel at the left hand . . . (ארבע כתות של מלאכי השרת) . . . מקלסין לפני הקדוש ברוך הוא: מחנה ראשונה של מיכאל מימינו, בחנה שניה של נבריאל על . . . שמאלו . . .

Reader:

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord!

Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.¹

Reader and Congregation:

For thy own sake, help the remnant of a people that preserves its faith; accept its prayer that ascends like incense, Holy One.

Pardon and forgive, O thou who art beneficent and forgiving, revered and holy.

Holy God who art in heaven, accept our prayer as offerings.

Michael praises on the right hand, Gabriel acclaims on the left hand, saying: There is none like God in heaven! Who is like thy people Israel on earth?

Let now our Kedushah ascend to thee,
For thou art our God and forgiving King.

His dominion is in the heavens, and his power in the skies; his might is in Meonah, and his holiness in Zevul; he is dreaded in Arafel, and revered in the highest heavens. His bow spans the firmament, his voice is above the waters. His throne is on high, yet he looks down below. He is acclaimed *Holy* on high, and *Blessed* on earth below. He is glorified, praised and adored, by the waters, the streams, the soil, the trees, the mountains, the hills; all creation acclaims his mighty power! Unto him every head bows low, every eye looks hopefully, every ear listens. Thanksgiving and praise come from every mouth, tongue and throat; prayer and meditation issue forth from every heart and inner being. Every knee bends, every one bows; hymns are chanted by men and women, young and old; babes and infants lisp out praise! From generation to generation, from eternity to eternity, he is acclaimed

כי רבו בערבות, by Rabbi Elijah ben Mordecai of the eleventh century, alludes to the seven heavens spoken of in the Talmud: *ילת, רקיע, שחקים*.

¹*Psalms* 146:10: 22:4.

לְדוֹר וָדוֹרָה, וּמֵעוֹלָם וָעַד עוֹלָם בְּרָכָה; כִּי כָל־שָׁמַיִם בְּרָאָתָךְ
 לְמַעַן־יִקְרְאוּ־זֶה לְזֶה, וְנִעֲנֶנּוּ־זֶה לְזֶה, וַיֹּאמְרוּ־זֶה לְזֶה, גִּשְׁוֹ
 עוֹשֵׁי חוֹשֵׁי, וְנִעְרִיץ לְמַלְאָךְ הַכְּבוֹד, הָאֵל הַנִּעְרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ
 בְּקִדְשׁ, כְּפָתוּב עַל־יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וַאֲמַר:

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת; מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
 כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם; מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיךְ מְקוֹם
 כְּבוֹדוֹ; לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ—

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

מִמְּקוֹמוֹ הוּא יָפֶן בְּרַחֲמִים, וַיַּחֲזֵן עִם הַמְּנַחֲדִים שָׁמוּ; עָרַב
 וּבָקֵר, בְּכֹל יוֹם תָּמִיד, פְּעַמַּיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים—

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אֲבִינוּ, הוּא מְלַכְנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, וְהוּא
 יִשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל־חַי: לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים—

אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

Reader:

אֲדִיר אֲדִירְנוּ, יְיָ אֲדִירְנוּ, מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל־הָאָרֶץ.
 וְהָיָה יְיָ לְמַלְאָךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשָׁמוּ
 אֶחָד.

וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּפָתוּב לְאֹמְרֵי:

יְמַלְכֶךָ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּהָ.
 לְדֹר וָדֹר נִגִּיד נִדְלָךְ, וּלְנִצַּח נִצְחִים קִדְשְׁתָּךְ נִקְדִּישׁ,
 וְשִׁבְחָתְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעַד, כִּי אֵל מְלֵאךְ
 גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אֶתָּה.

(Hagigah 12b). Psalm 11:4 describes heaven as the dwelling-place of God, from which he looks down upon all the inhabitants

and worshiped, for he has formed all for his own sake. They call to one another, and keep saying to each other: Come, hasten, let us revere the King of glory, the God who is revered and acclaimed holy—as it is written by thy prophet: “They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory.”¹

His glory fills the universe; his ministering angels ask one another: “Where is his glorious place?” They say to one another: “Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode.”²

From his abode may he turn with compassion and be gracious to the people who acclaim his Oneness evening and morning, twice every day, and with tender affection recite the Shema—

“Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.”³

He is our God; he is our Father; he is our King; he is our Deliverer. He will again in his mercy proclaim to us in the presence of all the living:

“I am the Lord your God.”⁴

Reader:

Our God Almighty, our Lord Eternal, how glorious is thy name over all the world! The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One and his name One.⁵

And in thy holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,
Your God, O Zion, for all generations.
Praise the Lord!⁶

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

of the earth. The term *heaven* came to be used as an equivalent for the name God, so that the expression מַלְכוּת שָׁמַיִם (“kingdom of heaven”) denotes *sovereignty of God*. According to Maimonides (*Guide* 1:70), רַכֵּב is at times used figuratively in the sense of *dominion*.

¹Isaiah 6:3. ²Ezekiel 3:12. ³Deuteronomy 6:4. ⁴Numbers 15:41. ⁵Psalms 8:10; Zechariah 14:9. ⁶Psalms 146:10.

חמול על מעשיך, ותשמח במעשיך; ויאמרו לך חוסיך,
בצדקה עמוסיך, תקדש ארון על כל מעשיך. כי מקדישיך
בקדשתך קדשתך, נאה לקדוש פאר מקדושים.

באין מליץ ישר מול מניד פשע, תניד לנעקב דבר חק
ומושפט, וצדקנו במשפט, המלך המושפט.

עוד יזכר-לנו, אהבת איתן, ארונו, ובבן הנעקר ישבית
מדינו, ובזכות תתם יוציא איום לצדק דינו, כי קדוש
היום לארנונו.

ובכן יתקדש שמה, יי אלהינו, על ישראל עמך, ועל
ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות בית
דוד משיחך, ועל מכוון והיכלך.

ובכן תן פחדך, יי אלהינו, על כל מעשיך, ואימתך על
כל מה שבראת, וייראה כל המעשים וישתחוו לפניך כל
הברואים, ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם,
כמו שידענו, יי אלהינו, שהשלטן לפניך, עז בידך ונבונה
בימינה, ושמה נורא על כל מה שבראת.

ובכן תן כבוד, יי לעמך, תהלה ליראיך ותקנה טובה
לדורשיך, ופתחון פה למנחלים לך, שמחה לארצך וששון
לעירך, וצמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבן-ישי
משיחך, במהרה בימינו.

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, ותסידים
ברנה יגילו, ועולתה תקפיץ-פיה, וכל הרשעה בלה בעשן
תכלה, פי תעביר ממשלת זדון מן הארץ.

ותמלך, אתה יי לבדך, על כל מעשיך, בהר ציון משכן

Have mercy upon thy creations, rejoice in thy works. When thou dost clear thy children, let those who trust in thee exclaim: O Lord, be thou sanctified over all thy works! For thou dost bestow thy holiness upon those who hallow thee; praise from the holy is comely to the Holy One.

When there is no one to plead and ward off the accuser, do thou speak for Jacob in the matter of law and justice, and declare us not guilty, O King of Justice.

O Lord, remember still the love of faithful Abraham; clear us of accusers for the sake of his son Isaac who was ready to offer his life for thee. Revered One, vindicate our rights for the sake of Jacob the upright. This day is indeed holy to thee, our Lord.

Lord our God, let now thy holiness be revealed over Israel thy people, over Jerusalem thy city, over Zion thy glorious habitation, over the royal house of David thy anointed, and over thy established sanctuary.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy

בְּבוֹדָהּ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה, בְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קְדֻשָּׁה:
וַיִּמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הַלְלוּהָ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֹךְ, וְאִין אֱלֹוֹהַּ מִבְּלַעֲדֵיךָ, בְּכַתוּב:
וַיִּנְבֵּה יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ
אַתָּה, יְיָ, הַמְּלֹךְ הַקְדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וַרְצִיתָ בָּנוּ,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְגַבְרַתָּנוּ
מִלִּפְנֵי לַעֲבוּדֹתֶיךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתִּתֵּן לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשְּׁבִת הַזֶּה) לְקְדֻשָּׁה
וְלִמְנוּחָה, (וְאֵת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחֲלָה וְלִסְלִיחָה
וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחֹל-בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא
קְדֻשׁ, זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וַיַּעַז וַיַּרְאֵה, וַיַּרְצֶה
וַיִּשְׁמַע, וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֹּר זְכוֹרֹנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ, וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ,
וְזָכְרוֹן מִשִּׁיחַ בְּיַד-עֲבָדֶיךָ, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה,
וְזָכְרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה וְלִטּוֹבָה, לְחַן
וְלִחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים, לְחַיִּים וְלִשְׁלוֹם, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זָכְרֵנוּ,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים; וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֹךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

זָכַר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחַסְדֶיךָ, כִּי מַעוֹלָם הֵמָּה. אֵל תִּזְכֹּר-לָנוּ
עֲוֹנוֹת רַאשׁוֹנִים, מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי רַלּוֹנוּ מְאֹד. זָכְרֵנוּ
יְיָ בְּרִצּוֹן עַמֶּךָ, פְּקֻדָּנוּ בִישׁוּעָתֶךָ. זָכַר עֲדַתְךָ קִנִּיתָ קָדָם,
וְאַלְתָּ שִׁבְט נִחְלָתְךָ, הֵר צִיּוֹן זֶה שְׁכֵנֶת בּוֹ. זָכַר יְיָ חַבַּת
יְרוּשָׁלַיִם, אֲהַבַת צִיּוֹן אֵל תִּשְׁכַּח לְנֻצַת. זָכַר יְיָ לִבְנֵי אָדָם

holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

O Lord, remember thy mercy and thy kindness; they are eternal.

Mind not our former iniquities; may thy compassion hasten to our aid, for we are brought very low.

O Lord, remember us and show favor to thy people; think of us and bring thy deliverance.

Remember the community thou didst win long ago, the people thou didst rescue to be thy very own, and Mount Zion where thou hast dwelt.³

O Lord, remember the love of Jerusalem; never forget the love of Zion.

¹*Psalm* 146:10. ²*Isaiah* 5:16. ³*Psalms* 25:6; 79:8; 106:4; 74:2.

את יום ירושָׁלַיִם, הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ. אַתָּה תְּקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי עַתָּה לְחַנְּנָהּ, כִּי בָּא מוֹעֵד. זָכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, וַתְּדַבֵּר אֱלֹהִים: אַרְבָּה אֶת זֶרְעֶכֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵתוֹן לְזֶרְעֶכֶם, וְנָחֳלוּ לְעוֹלָם. זָכֹר לְעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, אֵל תִּפְּן אֵל קָשִׁי הָעַם הַזֶּה וְאֵל רִשְׁעוֹ וְאֵל חַטָּאתוֹ.

Reader and Congregation:

אֵל נָא חַטַּת עָלֵינוּ חַטָּאת, אֲשֶׁר נִוְאלְנוּ וְאֲשֶׁר חַטָּאנוּ.

חַטָּאנוּ צוּרְנוּ, סָלַח לָנוּ יוֹצְרָנוּ.

זָכַרְנוּ לָנוּ בְּרִית אֲבוֹת בְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב, וְאֵף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר, וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. זָכַרְנוּ לָנוּ בְּרִית רֵאשׁוּנִים בְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוּנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים, אֲנִי יי. עָשָׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ: וְאֵף גַּם זֹאת, בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם לֹא מְאֹסְתִים וְלֹא גְעֻלְתִים לְכָלֹתָם, לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם, כִּי אֲנִי יי אֶלְהִיָּהֶם. רַחֵם עָלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתָנוּ, כְּמָה שֶׁכָּתוּב: כִּי אֵל רַחוּם יי אֱלֹהֶיךָ, לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ, וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם. מוֹל אֶת לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, בְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וּמֹל יי אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבַבְךָ, וְאֵת לְבַב זֶרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ

לחנה to grant her redemption from foes and evils. Israel is reassured that the captivity will end as soon as the penalty for sins will have been exacted.

ברית ראשונים refers to the covenant made at Sinai. The people of that period are termed ראשונים in contrast with their descendants who went into exile (Ibn Ezra).

O Lord, remember the day of Jerusalem's fall against the Edomites, who shouted: "Destroy it, destroy it, to its very foundation!"

Thou wilt rise to have mercy on Zion; the time to favor her is now. Remember Abraham, Isaac and Jacob, thy servants, to whom thou didst solemnly promise, saying to them: "I will make your descendants as countless as the stars in heaven; all this land of which I have spoken I will give to your descendants, that they shall possess it forever."

Remember thy servants Abraham, Isaac and Jacob; heed not the obstinacy of this people, nor their wickedness, nor their sin.

Reader and Congregation:

O do not punish us for the folly
And for the sin that we have committed¹
We have sinned against thee, our God;
Forgive us, O our Creator.

Remember in our favor thy covenant with our fathers, as thou didst promise: "I will remember my covenant with Jacob, Isaac and Abraham; also the land will I remember."

Remember in our favor thy covenant with our ancestors, as thou didst promise: "In their favor I will remember my covenant with their ancestors whom I brought out of the land of Egypt, in the sight of all the nations, to be their God; I am the Lord."

Treat us as thou didst promise: "Even when they are in the land of their enemies, I will not spurn them, I will not abhor them, so as to destroy them and break my covenant with them; for I am the Lord their God."

Have mercy upon us and do not destroy us, as it is written: "The Lord your God is a merciful God; he will not fail you, he will not destroy you, he will not forget the covenant he made with your fathers."

Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart and the heart of your descendants to love the Lord your God with all your heart and soul, that you may live."²

¹*Psalms* 137:7; 102:14; *Exodus* 32:13; *Deuteronomy* 9:27; *Numbers* 12:11.

²*Leviticus* 26:42, 45, 44; *Deuteronomy* 4:31: 30:6.

למען חַיִּיד. הַשֵּׁב שְׁבוּתֵנוּ וּרְחַמְנוּ בְּמַה שְׁכָתוּב: וְשֵׁב יי אֱלֹהֶיךָ
 אֶת שְׁבוּתֶךָ וּרְחַמְךָ, וְשֵׁב וְקַבְּצָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְיָצָה
 יי אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. קִבֵּץ נִדְחֵנוּ, בְּמַה שְׁכָתוּב: אִם יִהְיֶה נִדְחָה
 בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקַּבְּצֶה יי אֱלֹהֶיךָ, וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. הַמִּצְאָה
 לָנוּ בְּבִקְשָׁתֵנוּ, בְּמַה שְׁכָתוּב: וּבִקְשָׁתֶם מִשָּׁם אֶת יי אֱלֹהֶיךָ,
 וּמִצְאָתָּהּ כִּי תִדְרָשׁוּ בְּכָל לַבְבָּהּ וּבְכָל נַפְשָׁהּ.

מַחֲה פִשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ, בְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מַחֲה
 פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִּי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. מַחֲה פִּשְׁעֵינוּ כָּעֵב
 וְכַעֲנוּ, בְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: מַחֲחִי כָּעֵב פִּשְׁעֶיךָ, וְכַעֲנוּ חַטָּאתֶיךָ,
 שׁוֹבָה אֵלַי כִּי נִאֲלַתֶּיךָ. הֲלִבֵּן חַטָּאֵינוּ בְּשִׁלְגַּ וּבַצֹּמֶר, בְּמַה
 שְׁכָתוּב: לָכוּ נָא וְנִנְכַחְהָ, יֹאמֵר יי; אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם בְּשָׁנִים,
 בְּשִׁלְגַּ יִלְבִּינוּ; אִם יֹאדְיִמוּ כַתּוֹלָע, בַּצֹּמֶר יִהְיוּ. זְרוּק עָלֵינוּ
 מַיִם טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ, בְּמַה שְׁכָתוּב: וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם
 טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם; מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהַר
 אֶתְכֶם. כִּפּוּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהַרְנוּ, בְּמַה שְׁכָתוּב: כִּי
 בַּיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי
 יי תִּטְהָרוּ. הִבְיֵאֵנוּ אֶל הַר קָדְשֶׁךָ, וְשִׁמְחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ,
 בְּמַה שְׁכָתוּב: וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי, וְשִׁמְחֹתִים בְּבֵית
 תְּפִלָּתִי, עוֹלוֹתֵיהֶם וּזְבַחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי
 בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים.

Reader and Congregation:

שִׁמְעֵ קוֹלֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, חוּס וּרְחַם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
 וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.

alludes to the methods of purification outlined in the
 Torah (Numbers, chapter 19).

Restore us and have compassion on us, as it is written: "The Lord your God will restore you and have compassion upon you, gathering you again out of all the nations where the Lord your God has scattered you."

Gather our dispersed, as it is written: "Even if you are dispersed in the uttermost parts of the world, from there the Lord your God will gather and fetch you."

Be thou with us when we seek thee, as it is written: "If you seek the Lord your God, you shall find him when you seek him with all your heart and all your soul."¹

Blot out our transgressions for thy own sake, as thou didst promise: "It is I who blot out your transgressions, for my own sake; I will remember your sins no more."

Sweep aside our ill deeds like a mist, like a cloud, as thou didst promise: "I will sweep aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I will redeem you."

Make our sins as white as snow or wool, as it is written: "Come now, let us reason together, says the Lord; if your sins be like scarlet, they can become white as snow; if they be red like crimson, they can turn white as wool."²

Cleanse us from all our impurities, as it is written: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."

Atone our sins on this day and purify us, as it is written: "On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."

Bring us to thy holy mountain and make us joyful in thy house of prayer, as it is written: "I will bring them to my holy mountain and make them joyful in my house of prayer; their offerings and sacrifices shall be accepted on my altar; my temple shall be called a house of prayer for all people."³

Reader and Congregation:

Lord our God, hear our cry, spare us;
Have mercy and accept our prayer.

¹*Deuteronomy* 30:3, 4; 4:29. ²*Isaiah* 43:25; 44:22; 1:18. ³*Ezekiel* 36:25; *Leviticus* 16:30; *Isaiah* 56:7.

השיבנו יי אליה ונשובה, חדש ימינו בקדם.
אמרנו האזינה יי, בינה הגיגנו. יהיו לרצון אמרי פינו
והגיגון לבנו לפניך, יי צורנו וגואלנו.

אל תשליכנו מלפניך, ורוח קדשך אל תקח ממנו.
אל תשליכנו לעת זקנה, בכלות פחנו אל תעזבנו.
אל תעזבנו, יי אלהינו, אל תרחק ממנו. עשה עמנו אות
לטובה, ויראו שונאינו ויבשו. כי אתה יי עזרתנו ונחמתנו.
כי לך יי הוחלנו, אתה תענה, ארני אלהינו.

אלהינו ואלהי אבותינו, אל תעזבנו ואל תטשנו, ואל
תבלימנו ואל תפר בריתך אתנו. קרבנו לתורתך, למרנו
מצותיך, הורנו דרכיך, הט לבנו ליראה את שמך, ומול
את לבנו לאהבתך, ונשוב אליה באמת ובלב שלם. ולמען
שמך הגדול תמחל ותסלח לעוננו, בפתיב בדברי קדשך:
למען שמך יי, וסלחת לעוני כי רב הוא.

אלהינו ואלהי אבותינו, סלח לנו, מחל לנו, כפר-לנו.

אנו בניך, ואתה אבינו.	אנו עבדיך, ואתה אדוננו;
אנו קהלק, ואתה חלקנו.	אנו נחלתך, ואתה גורלנו;
אנו צאנך, ואתה רוענו.	אנו כרמך, ואתה נוטרינו;
אנו פעלתך, ואתה יוצרנו.	אנו רעייתך, ואתה רודנו;
אנו סגלתך, ואתה קרובנו.	אנו עמך, ואתה מלכנו;
אנו מאמיריך, ואתה מאמירנו.	

alludes to the expressions in Exodus 33:13; Deuteronomy 14:1;
Leviticus 25:54; Ezekiel 34:31; Isaiah 5:7; Deuteronomy 9:29; Jeremiah 14:8;
Isaiah 45:11; Exodus 19:5; Deuteronomy 4:7; Song of Songs 2:2; Deuteronomy
26:17-18.

Turn us to thee, O Lord.
 Renew our days as of old.
 Give heed to our words, O Lord,
 Consider thou our meditation.
 May our words and our meditation
 Please thee, O Lord, our Protector.
 Cast us not away from thy presence,
 And take not thy holy spirit from us.
 Do not cast us off in our old age;
 When our strength fails, forsake us not.
 Forsake us not, Lord our God,
 And keep not far away from us.
 Show us a sign of favor despite our foes;
 Thou, O Lord, hast helped and comforted us.
 For thee, O Lord, we are waiting;
 Thou wilt answer us, Lord our God.

Our God and God of our fathers, do not discard us in disgrace;
 do not break thy covenant with us. Bring us near to thy Torah;
 teach us thy commandments. Show us thy ways; devote our heart
 to revere thy name. Open our mind to loving thee, that we may
 return to thee sincerely and wholeheartedly. For the sake of thy
 great name pardon our iniquities, as it is written in thy Holy Scrip-
 tures: "O Lord, for the sake of thy name pardon my iniquity, for
 it is great."¹

Our God and God of our fathers,
 Forgive us, pardon us, clear us.

We are thy people, and thou art our God;
 We are thy children, and thou art our Father.
 We are thy servants, and thou art our Lord;
 We are thy community, and thou art our Heritage.
 We are thy possession, and thou art our Destiny;
 We are thy flock, and thou art our Shepherd.
 We are thy vineyard, and thou art our Keeper;
 We are thy work, and thou art our Creator.
 We are thy faithful, and thou art our Beloved;
 We are thy chosen, and thou art our Friend.
 We are thy subjects, and thou art our King;
 We are thy worshipers, and thou art our exalting **One**.

¹Psalm 25:11.

Reader:

אָנוּ עֲזִי פָּנִים, וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן; אָנוּ קָשִׁי עֲרַף וְאַתָּה אֲרָף
אִפְּיִם. אָנוּ מְלֹאֵי עוֹן, וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים; אָנוּ יָמִינוּ כְּצֵל
עוֹבֵר, וְאַתָּה הוּא וְשִׁנוּתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאֵל
הַתְּעַלְמִים מִתְחַנְּתָנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזִי פָּנִים וְקָשִׁי עֲרַף לֹמֵר
לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ;
אֲבָל אֲנַחְנוּ חַטָּאנוּ.

Congregation and Reader:

אֲשַׁמְנֵנוּ בְּגִדְנוּ, גִּזְלָנוּ, דִּבְרָנוּ דָּפִי; הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדְנוּ,
חִמְסָנוּ, טַפְלָנוּ שָׁקַר; יַעֲצֵנוּ רָע, בִּזְבוּנוּ, לְצָנוּ, מִרְדְּנוּ, נֹאצְנוּ;
סָרְרָנוּ, עָוִינוּ, פִּשְׁעָנוּ, צָרְרָנוּ, קָשִׁינוּ עֲרַף; רִשְׁעָנוּ, שִׁחַתְנוּ,
תַּעֲבָנוּ, תַּעֲוִינוּ, תַּעֲתָעָנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁנָה לָנוּ. וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעָנוּ, לָכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ. וְחַן בְּלַבְנוּ לַעֲזוֹב דְּרָךְ
רָשָׁע וְחַיֵּשׁ לָנוּ יֵשַׁע, בְּפֶתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: יַעֲזוּב רָשָׁע
דְּרָכּוֹ, וְאִישׁ אֶזְנוֹ מִחֶשְׁבֹּתָיו, וַיֵּשֶׁב אֵל יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ, וְאֵל אֱלֹהֵינוּ
כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח וּמַחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בַּיּוֹם
(הַשְּׁבִטָה הַזֶּה וּבַיּוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מַחַה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ
וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, וְכַף אֶת יַצְרָנוּ לְהִשְׁתַּעֲבֹד-לָךְ, וְהַכְנַע
עַרְפָּנוּ לְשׁוּב אֵלֶיךָ, וְחַדֵּשׁ בְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקֻדֶיךָ; וּמוֹל

אשמנו, the confession is phrased in plural because it is made collectively by the whole community regarding itself responsible for many offenses that could

Reader:

We are insolent, but thou art gracious; we are obstinate, but thou art long-suffering; we are sinful, but thou art merciful. Our days are like a passing shadow, but thou art eternal and thy years are endless.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

Congregation and Reader.

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;

We have acted brazenly, viciously and fraudulently;

We have acted wilfully, scornfully and obstinately;

We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

We have acted wickedly and transgressed, hence we have not been saved. O inspire us to abandon the path of evil, and hasten our salvation, as it is written by thy prophet: "Let the wicked man give up his ways, and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹

Our God and God of our fathers, forgive and pardon our iniquities (on this day of Saobath and) on this Day of Atonement. Blot out and remove our transgressions and sins from thy sight. Bend our will to submit to thee; subdue our stubbornness, that we may turn back to thee; renew our conscience, that we may

have been prevented. It is recited repeatedly on the Day of Atonement to make us intensely aware of the need of a fuller mastery over our wandering impulses. Noteworthy are the numerous terms denoting sins committed with our tongue.

¹*Isaiah* 55:7.

אֶת לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֹךְ, בְּפָתוּחַ בְּתוֹרַתְךָ: וּמַל
 יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבַבְךָ, וְאֶת לְבַב זְרַעֲךָ, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
 בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ.

הַזְרוּנוֹת וְהַשְּׁנִינֹת אֶתְּךָ מִבִּיר, הֶרְצוֹן וְהָאֲנָס, הַגְּלוּיִם
 וְהַנְּסֻתָּרִים; לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
 מָה חֲסָדֵנוּ, מָה צַדִּיקְנוּ, מָה יִשְׁעֵנוּ, מָה כְּחוֹנוּ, מָה גְבוּרַתְנוּ.
 מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל
 הַגְּבוּרִים כְּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאִנְשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הָיוּ, וְחַכְמִים כְּבָלִי
 מִדָּע, וְנְבוֹנִים כְּבָלִי הַשֶּׁכֶל, כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ, וַיִּמְי
 חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ; וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל
 הֶבֶל. מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
 שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתוֹת וְהַגְּלוּת אֶתְּךָ יוֹדֵעַ.

Reader:

שְׁמֹךְ מַעֲוָלִים עוֹבֵר עַל פִּשְׁעוֹ, שׁוֹעֲתָנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדָנוּ
 לְפָנֶיךָ בַּתְּפִלָּה. תַּעֲבוֹר עַל פִּשְׁעוֹ לְעַם שְׁבִי פִשְׁעוֹ, תִּמְחָה
 פִּשְׁעֵינוּ מִנִּגְדַּי עֵינֶיךָ.

אֶתְּךָ יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרֵי כָּל חַי. אֶתְּךָ
 חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בִטּוֹן, וּבוֹחוֹן כְּלוּיֹת גְּלוּב. אֵין דְּבָר נֶעְלָם
 מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנִּגְדַּי עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ,
 וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכְפֹּר-לָנוּ עַל כָּל פִּשְׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בָּאֲנָס וּבְרְצוֹן,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכָלִי דַעַת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוֹי שְׁפָתָיִם.

observe thy precepts. Open our heart to love and revere thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord your God will open your heart, and the heart of your descendants, to love the Lord your God with all your heart and with all your soul, that you may live."

Thou art aware of conscious and unconscious sins, whether committed willingly or forcibly, openly or secretly; they are thoroughly known to thee. What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath; man is not far above beast, for all is vanity.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Reader:

O thou, who art ever forgiving transgression, heed our cry when we stand in prayer before thee. Pardon the transgression of the people who are turning from transgression; blot out our wrongs from before thy sight.

Thou knowest the mysteries of the universe and the dark secrets of every living soul. Thou dost search all the inmost chambers of man's conscience; nothing escapes thee, nothing is hidden from thy sight.

Now, may it be thy will, Lord our God and God of our fathers, to forgive all our sins, to pardon all our iniquities, and to grant atonement for all our transgressions.

For the sin we committed in thy sight forcibly or willingly,
 And for the sin we committed against thee by acting callously.
 For the sin we committed in thy sight unintentionally,
 And for the sin we committed against thee by idle talk.

בטוי שפתים denotes vain, useless talk, and refers to vows which neither benefit nor harm anybody, as in the expression *בטוי שפתים חטא* (Baba Metsi'a 36a).

עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְכֹרֶמָה,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבַּר פֶּה.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רֵעַ,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוּר הַלֵּב.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּנַעֲדוֹת זְנוּת,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֹדֵי פֶה.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּזֶדוֹן וּבִשְׁנָה.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִזֵּק יָד,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִמְאַת שְׁפָתַיִם,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּיַצֵּר הָרֵעַ,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים
 וְעַל כְּלָם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחַל לָנוּ, בִּפְרִי-לָנוּ.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שָׁחַד.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֵעַ.
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׂא וּבְמִתָּן,
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵכָל וּבְמִשְׁתֶּה.

For the sin we committed in thy sight by lustful behavior,
And for the sin we committed against thee publicly or privately.

For the sin we committed in thy sight knowingly and deceptively,
And for the sin we committed against thee by offensive speech.

For the sin we committed in thy sight by oppressing a fellow man,
And for the sin we committed against thee by evil thoughts.

For the sin we committed in thy sight by lewd association,
And for the sin we committed against thee by insincere confession.

For the sin we committed by contempt for parents or teachers.
And for the sin we committed against thee wilfully or by mistake.

For the sin we committed in thy sight by violence,
And for the sin we committed against thee by defaming thy name.

For the sin we committed in thy sight by unclean lips,
And for the sin we committed against thee by foolish talk.

For the sin we committed in thy sight by the evil impulse,
And for the sin we committed against thee wittingly or unwittingly.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by fraud and falsehood,
And for the sin we committed against thee by bribery.

For the sin we committed in thy sight by scoffing,
And for the sin we committed against thee by slander.

For the sin we committed in thy sight in dealings with men,
And for the sin we committed against thee in eating and drinking.

of wounding his feelings by unkind words. A wrong inflicted by means of words is worse than one inflicted in financial dealings. For example, one must not say to a penitent, "Remember your former deeds" (Baba Metsi'a 57b).

לִשְׁתּוֹן הָרֵעַ, defamation tending to injure the reputation of another, is denounced as one of the cardinal sins, equal to murder. "Let your friend's honor be as dear to you as your own" (Avoth 2:15) is one of the outstanding religious principles of the Jewish people.

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁבָּה וּבְמִרְבֵּית,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפֹתֵינוּ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינָיו.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוֹת,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.
 וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִרְיַקַת עַל,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוֹת עֵינָיו.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֹאשׁ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֶרְף.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלַיִם לְהִרְעוּ,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכִּילוֹת.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שׂוֹא,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאָת חֲנָם.
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִשּׁוֹמַת-יָד,
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִמְהוֹן לִבָּב.
 וְעַל כָּלֵם, אֵלּוּהַ סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחַל לָנוּ, בְּפֶרֶר-לָנוּ.
 וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם חֲטָאֵת.
 וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלָה וְיֹזֶרֶד.
 וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדָאֵי וְאֲשֶׁם תְּלוּי.

For the sin we committed in thy sight by usury and interest,
And for the sin we committed against thee by a lofty bearing.

For the sin we committed in thy sight by our manner of speech.
And for the sin we committed against thee by wanton glances.

For the sin we committed in thy sight by haughty airs,
And for the sin we committed against thee by scornful defiance.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sin we committed in thy sight by casting off responsibility
And for the sin we committed against thee in passing judgment.

For the sin we committed in thy sight by plotting against men,
And for the sin we committed against thee by sordid selfishness.

For the sin we committed in thy sight by levity of mind,
And for the sin we committed against thee by being obstinate.

For the sin we committed in thy sight by running to do evil,
And for the sin we committed against thee by talebearing.

For the sin we committed in thy sight by swearing falsely,
And for the sin we committed against thee by groundless hatred.

For the sin we committed in thy sight by breach of trust.
And for the sin we committed against thee by a confused heart.

Forgive us all sins, O God of forgiveness, and grant us atonement.

For the sins requiring a burnt-offering,

And for the sins requiring a sin-offering.

For the sins requiring varying offerings,

And for the sins requiring guilt-offerings.

פָּלִילוּת is derived from **פָּלִילִים** *judges* and **פָּלִילָה** *judgment* (Deuteronomy 32:31; Isaiah 16:3; 28:7); compare *Avoth* 1:6 ("and judge all men favorably").

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְרוֹת.

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִלְּקוֹת אַרְבָּעִים.

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם מִיִּתְה בַּיַּדִּי שְׁמָיִם.

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם כֶּרֶת וְעֵרִירִי.

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֵנוּ חַיְבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין,

סְקִילָה שְׂרָפָה, הֶרַג וְחֶנֶק. עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהֶם קוּם עֲשֵׂה, אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם; וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנְּסַתְרֵת לִי אֶל־הֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וְלִבְנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבַר־יְהוָה הַזֶּה.

וְדוֹד עֲבָדֶךָ אָמַר לְפָנֶיךָ: שְׂנֵאוֹת מִי יָבִין, מִנְּסַתְרוֹת נִקְנִי. נִקְנִי יי אֶל־הֵינוּ מִכָּל פִּשְׁעֵינוּ, וְשִׁהַרְנוּ מִכָּל טְמֵאוֹתֵינוּ, וְזָרוּק עֲלֵינוּ מִיָּם טְהוֹרִים וְשִׁהַרְנוּ, כְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוֹרִים וְשִׁהַרְתֶּם; מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲשַׁהֵר אֶתְכֶם.

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב; שׁוּבוּ שׁוֹבְבִים, שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, כְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יי אֶל־הֵינוּ, כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ. וְנֶאֱמַר: קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֵל יי, אֲמָרוּ אֵלָיו כָּל תִּשְׂא עֲוֹן, וְקַח טוֹב, וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ.

וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שְׁבִים, וְעַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֵאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ, וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת לְךָ.

For the sins requiring corporal punishment,
 And for the sins requiring forty lashes.
 For the sins requiring premature death,
 And for the sins requiring excision and childlessness.

Forgive us the sins for which the early courts would inflict four kinds of death-penalty: stoning, burning, beheading, or strangling. Forgive us the breach of positive commands and the breach of negative commands, whether or not they involve an act, whether or not they are known to us. The sins known to us we have already acknowledged to thee; and those that are not known to us are indeed well-known to thee, as it is said: "What is hidden belongs to the Lord our God, but what is known concerns us and our children forever, that we may observe all the commands of this Torah."¹

David thy servant said to thee: "Who can discern his own errors? Of unconscious faults hold me guiltless."² Lord our God, hold us guiltless of all our transgressions and purify us, as it is written by thy prophet: "I will sprinkle clean water upon you, and you shall be pure; from all your impurities and from all your idolatries I will purify you."³

Fear not, O Jacob; return, you backsliders; return, O Israel! The Guardian of Israel neither slumbers nor sleeps as it is written by thy prophet: "Come back to the Lord your God, O Israel, for your guilt has made you fall. Take words and return to the Lord; say to him: Forgive all iniquity, and accept what is good; instead of bullocks, we will offer the prayer of our lips."⁴

Thou, Merciful One, dost receive those who repent; thou didst promise us in days of old concerning repentance, and because we repent we hopefully look to thee.

¹*Deuteronomy* 29:28. ²*Psalm* 19:13; *Ezekiel* 36:2b. ⁴*Hosea* 14:2-3.

וּמֵאֲהַבְתָּהּ יי אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבֵת אֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, וּמִחֲמַלְתָּךְ
מִלִּבְנֵי שְׂחַמְלֵת עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ, נְתַתְּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת יוֹם
(הַשָּׁבֶת הַזֶּה לְקִדְשָׁה וּלְמִנוּחָה, וְאֵת יוֹם) הַכֹּפָרִים הַזֶּה
לְמַחִילַת חַטָּא, וְלִסְלִיחַת עוֹן וּלְכַפֶּרֶת פֶּשַׁע.

יוֹם אֲשֶׁר הוֹחֵק לְכַפֶּרְתָּנוּ, הַיּוֹם תְּבַשְׂרֵנוּ צוּרָנוּ תִּטְהַרְנוּ,
כְּפָתוּב בְּתוֹרַתְךָ: וְהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם, לְכַפֵּר
עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטֹּאתֶם אַחַת בַּשָּׁנָה.

יוֹם מִנְחִיל דָּת שְׁוֹעַ בְּעַד דוֹר, הַיּוֹם נִשָּׂא לוֹ בְּבִקְשׁוֹ סִלַּח
נָא, כְּפָתוּב בְּתוֹרַתְךָ: סִלַּח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה כַּנְדָּל חֲסִדְךָ,
וּכְאֲשֶׁר נִשְׂאָתָה לָעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנּוֹה. וְשֵׁם נִאֲמַר:
יִיאָמֵר יי סִלְחֵנִי כִּדְבָרְךָ.

בְּעֵבוֹר כְּבוֹד שְׁמֵךְ הַמִּצְוָא לָנוּ;

מוֹחֵל וְסוֹלַח, סִלַּח נָא לְמַעַן שְׁמֵךְ.

יוֹם קוֹרְאֵי בְּשִׁמְךָ יִמְלִטוּ, הַיּוֹם רַחַם עָלֵינוּ כְּאִזְ קָרָא בְּשֵׁם,
כְּפָתוּב בְּתוֹרַתְךָ: וַיִּרְדּוּ יי בְּעָנָן, וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא
בְּשֵׁם יי. וַיַּעֲבֵר יי עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא: יי יי, אֵל רַחוּם וְחַנוּן,
אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת. נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן,
וּפֶשַׁע וְחַטָּאת וְנִקָּה.

בְּעֵבוֹר כְּבוֹד שְׁמֵךְ הַמִּצְוָא לָנוּ;

מוֹחֵל וְסוֹלַח, סִלַּח נָא לְמַעַן שְׁמֵךְ.

יוֹם שְׂמֻמוֹת הַיְכָלְךָ תְּבִיט, הַיּוֹם תַּעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמֵךְ בְּנָם
אִישׁ חֲמוּדוֹת, כְּפָתוּב בְּדְבָרֵי קְדֻשָּׁה: הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזוּזָה וְשִׁמְעַ,
פָּקַח עֵינֶיהָ וַיִּרְאֶה שׂוֹמְמוֹתֵינוּ, וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֵךְ עָלֶיהָ;
כִּי לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל
רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. אֲדַנִּי שְׁמַעָה, אֲדַנִּי סִלְחָה, אֲדַנִּי תְקַשְׁבָּה.

It was because thou, Lord our God, didst love thy people Israel—because thou, our King, didst show mercy to thy people of the covenant—that thou, Lord our God, didst grant us this (Sabbath for holiness and rest and this) Day of Atonement for pardon of sin, forgiveness of iniquity and atonement of transgression.

This day has been ordained for our atonement; O Creator, tell us that we are cleansed, as it is written in thy Torah: "This shall be an everlasting statute for you, to make atonement for all the sins of Israel once a year."¹

This day Moses the lawgiver prayed for his generation, whose sin was pardoned when he pled "O forgive," as it is written in thy Torah: "Pardon the sin of this people, according to thy abundant kindness, even as thou hast forgiven this people ever since they left Egypt. And the Lord said, "I pardon them as you have asked."²

For the sake of thy glorious name, be with us;

Gracious God, forgive us for the sake of thy name.

This day, when they are saved who call upon thy name, have mercy upon us as of old, at the proclaiming of thy name, as it is written in thy Torah: "The Lord descended in a cloud, and Moses placed himself there beside him and proclaimed the name of the Lord. Then the Lord passed by before him, and proclaimed:

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth; he keeps mercy for thousands of generations, forgiving iniquity and transgression and sin, and clearing those who repent."³

For the sake of thy glorious name, be with us;

Gracious God, forgive us for the sake of thy name.

This day, when thou seest the ruins of thy Temple, act for thy name's sake, according to the utterance of beloved Daniel, as it is written in thy Holy Scriptures: "Incline thy ear, O God, and hear; open thy eyes and see our ruins, and the city which bears thy name; for it is not because of our righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive;

¹Leviticus 16:34. ²Numbers 14:19-20. ³Exodus 34:5-7.

וַעֲשֵׂה אֵל תְּאַחֵר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, כִּי שָׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ
וְעַל עַמְּךָ.

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַמְצֵא לָנוּ;
חַנוּן וְרַחוּם, שְׁמַע נָא תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

מִי אֵל בְּמוֹךָ.

Congregation:

Reader:

מִי אֵל בְּמוֹךָ.	בְּמַעֲשֵׂיו כְּבִיר	אָדוֹן אֲבִיר
מִי אֵל בְּמוֹךָ.	דוֹבֵר צְדָקוֹת	גּוֹלָה עֲמֻקּוֹת
מִי אֵל בְּמוֹךָ.	וּמְלֵא רַחֲמִים	הַצּוֹר תָּמִים
מִי אֵל בְּמוֹךָ.	לְהַצְדִּיק עַמּוּסִים	בוֹבֵשׁ בְּעָסִים

בְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: מִי אֵל בְּמוֹךָ, נִשְׂא עֹן וְעוֹבֵר
עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ; לֹא הִחְזִיק לְעַד אַפּוֹ, כִּי חֲפִיץ
חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ, וַיְבּוֹשׂ עוֹנוֹתֵינוּ; וַתִּשְׁלַח בְּמַצּוּלוֹת
יָם כָּל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאת עִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַח
בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם.
תַּחַן אַמֵּת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ
מִיָּמֵי קֶדֶם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַחֵל לְעוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשְּׂבֻחַת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמוֹר: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מַחֵה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי,
וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֵּר. וְנֹאמַר: מַחִיתִי כְּעַב פְּשָׁעֶיךָ, וַיְכַעֲנֵן
חַטָּאתֶיךָ; שׁוֹבָה אֵלַי כִּי נִאֲלַתֶּיךָ. וְנֹאמַר: כִּי בְּיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
עֲלֵיכֶם לְשֹׁהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּשְׁתַּחֲרֹוּ.
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצֵה בְּמִנוּחַתְנוּ) קֹדֶשְׁנוּ בְּמַצּוֹתֶיךָ
וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּחוֹרְתֶךָ, שְׂבַעֲנוּ מִטּוֹבְךָ וּשְׂמַחְנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ.

O Lord, listen and take action; do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name."¹

For the sake of thy glorious name, be with us;
Gracious God, hear our prayer for thy name's sake.

Responsively

O God, who is like thee?

Mighty Lord, thou art great in deeds.

O God, who is like thee?

Thou knowest all and speakest what is right.

O God, who is like thee?

Thou, merciful Creator, art perfect.

O God, who is like thee?

Thou dost suppress wrath to clear thy children.

O God, who is like thee?

It is written by thy prophet: "Who is a God like thee? Thou dost forgive and condone transgression of the remnant of thy people. Thou dost not retain thy anger forever, for thou delightest in kindness. Thou wilt again show us mercy and subdue our iniquities; thou wilt cast all our sins into the depths of the sea."² Mayest thou cast all the sins of thy people, the house of Israel, into a place where they shall never be remembered nor recalled to mind. "Thou wilt show kindness to Jacob and mercy to Abraham, as thou didst promise our fathers in days of old."³

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."⁴

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help.

¹Daniel 9:18-19. ²Micah 7:18-20. ³Isaiah 43:25; 44:22; Leviticus 16:30

וְהִנְחִילֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שְׁבֵת קִדְשָׁךְ, וְנִנְחֵנוּ
 בְּהַ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, כִּי
 אַתָּה כָּלִחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמְחַלְן לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹר וְדוֹר,
 וּמַבְלִעֲרִידָה אֵין לָנוּ מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֲלָא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
 יי, מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ
 מִקִּדְשֵׁי (הַשְּׁבֵת) וְיִשְׂרָאֵל יוֹם הַכִּפּוּרִים.

רְצֵה, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם; וְהַשֵּׁב אֶת
 הַעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפַלְתֵם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן, וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
 הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

Congregation:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר,
 יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
 בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שֶׁחַיִּיתָנוּ
 וְקִבַּמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲזִינוּ וְתִקְוֵנוּ,
 וְחַאֲסוּף גְּלוּיֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
 קִדְשָׁךְ לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבָּב
 שְׁלָם, עַל שְׂאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
 בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מְגִן
 יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
 חַיִּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ, וְעַל
 גְּשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
 נְסִיָּה שְׁבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
 נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכָל
 עַתָּה, עָרֵב וְבָקָר וְצִהָרִים.
 הַטוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסְדֶיךָ,
 מְעוֹלָם קוֹיֵנוּ לָךְ.

(In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

Congregation:

We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.

וַיֵּל בְּלִם יִתְפָּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֹה, מִלְּבָנוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם
נָעַד.

Congregation and Reader:

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּבְכוּשׁ פַּעֲסֶךָ, וְכִלְהַ דְּרָבָר
וַחֲרָב, וְרָעַב וְשָׁבִי, וּמִשְׁחִית וְעוֹן, וְשָׂמֵד וּמִגְפָּה, וּפְגַע רַע
וְכָל מַחֲלָה, וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִשְׁטָה, וְכָל מִינֵי פְרַעַנְיוֹת, וְכָל
גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאֵת חֲנָם, מִעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וּבִתּוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יִדְוֶךָ סִלָּה, וַיִּתְלָלוּ אֶת שְׁמֹךָ בְּאַמְתָּ, הָאֵל,
יְשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סִלָּה. בָּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַטוֹב שְׁמֹךְ, וְלֶךָ נִאֲחָה
לְהוֹדוֹת.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֹן וּבְנָיו,
בְּחַיִּים עִם קְדוּשָׁה, בְּאֲמוּרָה: וְבִרְכָךָ יְיָ וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְיָ פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ. יֵשָׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.

שִׂים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ, בְּלָנוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פָּנֶיךָ;
כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נִתְתָּ לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד.
וַעֲדָקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ
אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.

the blessing which consists of three biblical verses. The variant reading *בְּאוֹר פָּנֶיךָ* clarifies the meaning of this passage.

directly follows the priestly blessing which ends with the word *שְׁלוֹם*. This paragraph, which was daily recited in the Temple as part of the

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Congregation and Reader:

Our Father, our King, remember thy compassion and suppress thy anger; end all pestilence and war, famine and plundering, destruction and iniquity, bloodshed and plague, affliction and disease, offense and strife, all varied calamities, every evil decree and groundless hatred, for us and all thy people of the covenant.

Inscribe all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, as it is said: "May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and grant you peace."¹

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

priestly blessing, has come down to us with occasional variations. In the ninth century Siddur of Rav Amram Gaon, for example, the reading is אהבה וחסד instead of אהבה חסד. In place of תורה חיים, Maimonides and other authorities read תורה וחיים

¹Numbers 6:24-26.

Congregation and Reader:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכוּהוּ וְשָׁלוֹם וּבְרִנָּה טוֹבָה, נִזְכָּר וְנִכְחַב
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לַחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

Reader:

יִתְנַדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֹה רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ;
 וְנִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עֵלְמַיָּא.
 יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרומֵם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר,
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֹה דְקִדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
 מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחְמָתָא, דְאִמְרוּן בְּעֵלְמָא,
 וְאִמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבַּל צְלוֹתָהוֹן וּבְעוּתָהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אָבוּהוֹן
 דִּי בְשִׁמְיָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
 וְאִמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

סֵפֶר חַיִּים, the book of life in which only the righteous are inscribed and from which the unrighteous are blotted out, is mentioned in Psalm 69:29. The Mishnah (Avot 2:1) tells us that the deeds of every human being are recorded in a book. Rabbi Judah of Regensburg (*Sefer Ḥasidim*, 33) points out that God is in no need of a book of records and that the "book of life" is used figuratively ("the Torah speaks the language of man").

Congregation and Reader:

May we and all Israel thy people be remembered and inscribed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

עושה שלום, which repeats in Hebrew the thought expressed in the preceding Aramaic paragraph, seems to have been added from the meditation recited at the end of the *Shemoneh Esreh*. The same sentence is also added at the end of the grace recited after meals. The three steps backwards, which formed the respectful manner of retiring from a superior, were likewise transferred from the concluding sentence of the *Shemoneh Esreh*. On the other hand, the phrase "and say Amen", added at the end of the silent meditation after the *Shemoneh Esreh*, must have been borrowed from the Kaddish which is always recited in the hearing of no fewer than ten men.

HOPE AND STRENGTH

The Lord is my light and my aid;
Whom shall I fear?

The Lord is the strength of my life;
Of whom shall I be afraid?

Though a host should encamp against me,
My heart shall not fear;

Though war should rise against me,
Still will I be confident.

One thing I ask of the Lord,
One thing I desire—

That I may dwell in the house of the Lord
All the days of my life,

To behold the pleasantness of the Lord,
And to meditate in his temple.

O Lord, hear my voice when I call;
Be gracious to me and answer me.

Hide not thy face from me;
Turn not thy servant away in anger.

Teach me thy way, O Lord,
And lead me in a straight path.

I believe I shall see the goodness of the Lord
In the land of the living.

Hope in the Lord, be strong;
Let your heart be brave, hoping in the Lord.^s

^s From Psalm 27.

ISRAEL

Thus says the Lord: I have answered you at a time of grace;
I have helped you when the day of deliverance did come.

I have fashioned you and made you a covenanted people
To restore the land, to populate its desolate places,

Saying to captives 'Go,' to those in darkness 'Show yourselves!'
'They shall have food on the roads home and on the bare hills.

They shall not hunger, neither shall they thirst;
No hot wind nor sun shall ever plague them;

For he who has mercy on them leads them;
He guides them to fountains of water.

I will make a highroad of the mountains;
The highways shall be leveled for them.

Here they are coming from afar!
Some from the north and the west, some from China!

Sing, O heavens! Rejoice, O earth! Burst into song, O hills!
For the Lord has comforted his people and pitied his poor.

Zion says, 'The Lord has forsaken me, the Lord has forgotten me!'
Can a woman forget her infant, forget to pity her own child?

Already your children come in haste;
Those who ruined you withdraw from you.

Look round you and see, all of them are flocking to you!
All of them shall be your ornament, says the Lord.¹

¹*Isaiah* 49:8-18.

תְּפִלַּת נְעִילָה

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתָךְ; עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה.
אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה לּוֹ; אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁי אֱלֹהָיו.

חהלים קמה

תְּהִלָּה לְדָוִד

אַרְוֶמְמָה, אֱלֹהֵי הַמִּלְחָמָה, וְאַבְרָכָה שְׁמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּכֹל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאֶהְלֵלָה שְׁמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
גְּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלֹגְדָתוֹ אֵין חֶקֶר.
הוֹר לְדָוִד יִשָּׁבַח מֵעַשְׂיָה, וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ.
הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
וְעִזּוֹז גְּבוּרָאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְדֻלַּתְךָ אֲסַפְּרָנָה.
זָכַר רַב טוֹבָךָ יִפְיֵעוּ, וְצִדְקָתְךָ יִרְנְנוּ.
חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֲרָךְ אַפַּיִם וּגְדֻלַּת־חֶסֶד.
טוֹב יְיָ לַפֶּל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
יִוְדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרָכּוּכָה.
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ.
לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרָתְךָ, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמוֹם, וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכֹל הוֹר וְדָר.
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנִּפְלָאִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים.
עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲבָלָם בְּעֵתוֹ.

געילה the last of the five services held on Yom Kippur, is mentioned in the Mishnah (Ta'anith 4:1). Throughout the *Ne'ilah* service the word חננו ("seal us in the book of life") is substituted for כתבו ("inscribe us") which is used in

CONCLUDING SERVICE

Happy are those who dwell in thy house; they are ever praising thee. Happy the people that is so situated; happy the people whose God is the Lord.

Psalm 145

A hymn of praise by David.

I extol thee, my God the King,
And bless thy name forever and ever.
Every day I bless thee,
And praise thy name forever and ever.
Great is the Lord and most worthy of praise;
His greatness is unsearchable.
One generation to another praises thy works;
They recount thy mighty acts.
On the splendor of thy glorious majesty
And on thy wondrous deeds I meditate.
They speak of thy awe-inspiring might,
And I tell of thy greatness.
They spread the fame of thy great goodness,
And sing of thy righteousness.
Gracious and merciful is the Lord,
Slow to anger and of great kindness.
The Lord is good to all,
And his mercy is over all his works.
All thy works praise thee, O Lord,
And thy faithful followers bless thee.
They speak of thy glorious kingdom,
And talk of thy might,
To let men know thy mighty deeds,
And the glorious splendor of thy kingdom.
Thy kingdom is a kingdom of all ages,
And thy dominion is for all generations.
The Lord upholds all who fall,
And raises all who are bowed down.
The eyes of all look hopefully to thee,
And thou givest them their food in due season.

all services between Rosh Hashanah and Yom Kippur. This is in keeping with the tradition that the entry in the book of life is made during the ten days of repentance and is sealed at the conclusion of that period.

פּוֹתַח אֶת יַדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.
צְדִיק יי בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
קְרוֹב יי לְכָל קְרָאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת.
רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁנֵעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
שׁוֹמֵר יי אֵת כָּל אַהֲבָיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
תְּהַלֵּל יי יַדְבַּרְפִּי, וַיְבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
וְאֲנַחְנוּ נִבְרָךְ יְהִי מֵעַתָּה וָעֶד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ.

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וּלְשָׁבִי פֶשַׁע בִּיעַקֵּב, נָאִם יי. וְאֲנִי, זֹאת
בְּרִיתִי אִתְּךָ, אָמַר יי: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי
בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זָרַעְךָ, וּמִפִּי זָרַע זָרַעְךָ, אָמַר יי.
מֵעַתָּה וָעֶד עוֹלָם. וְאֵתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא
זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מְלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמִקְבְּלֵיךְ דָּן מִן דָּן וְאֲמָרִין: קְדִישׁ בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא
עֲלָאָה, בֵּית שְׁכִינְתָּהּ; קְדִישׁ עַל אֲרֻעָא, עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ; קְדִישׁ
לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא יי צְבָאוֹת; מְלִיָּא כָּל אֲרֻעָא זִיו יִקְרָהּ.
וְחַשְׁאָנִי רוּחַ, וְאֲשַׁמַּע אַחְרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל: בְּרוּךְ כְּבוֹד יי
מִמְקוֹמוֹ. וְנִטְלַחְנִי רוּחָא, וְשִׁמְעַת בְּתַרֵּי קָל זִיעַ סָגִיא דִּי
מִשְׁבַּחִין וְאֲמָרִין: בְּרִיךְ יִקְרָא דִּי מֵאַתְר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ. יי
יְמַלֵּךְ לְעֵלְמָא וָעֶד. יי מְלַכּוּתָהּ (קָאִם) לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא.
יי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שְׁמְרָה זֹאת לְעוֹלָם,
לְיִצְרַר מַחֲשָׁבוֹת לְבָב עַמּוּךָ, וְהִכּוּ לְבָבָם אֲלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם,
יִכַּפֵּר עָוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל
חַמְתּוֹ. כִּי אֵתָּה, אֲדֹנָי, טוֹב וְסֶלַח וְרַב חַסֵּד לְכָל קְרָאֶיךָ.

Thou openest thy hand
 And satisfiest every living thing with favor.
 The Lord is righteous in all his ways,
 And gracious in all his deeds.
 The Lord is near to all who call upon him,
 To all who call upon him sincerely.
 He fulfills the desire of those who revere him;
 He hears their cry and saves them.
 The Lord preserves all who love him;
 But all the wicked he destroys.
 My mouth speaks the praise of the Lord;
 Let all creatures bless his holy name forever and ever.
 We will bless the Lord henceforth and forever. Praise the Lord!

A redeemer shall come to Zion and to those in Jacob who turn from transgression, says the Lord. As for me, this is my covenant with them, says the Lord: My spirit it is which shall be upon you; and my words which I have put in your mouth shall not depart from your mouth, nor from the mouth of your children, nor from the mouth of your children's children, says the Lord, henceforth and forever.

Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel. They keep calling to one another: "Holy, holy, holy is the Lord of hosts; the whole earth is full of his glory." **They receive it from one another, and say: "Holy in the highest heavens, his divine abode; holy upon earth, his work of might; holy forever and to all eternity is the Lord of hosts; the whole earth is full of his radiant glory."* Then a wind lifted me up, and I heard behind me a mighty sound: "Blessed be the glory of the Lord from his abode." *Then a wind lifted me up and I heard behind me a great moving sound of those who uttered praises, saying: "Blessed be the glory of the Lord from the place of his divine abode."* The Lord shall reign forever and ever. *The Lord's kingship is established forever and to all eternity.*

Lord God of Abraham, Isaac and Israel our fathers, keep the mind and purpose of thy people ever in this spirit, and direct their heart to thyself. He, being merciful, forgives iniquity, and does not destroy; frequently he turns his anger away, and does not stir up all his wrath. For thou, O Lord, art good and forgiving, and exceedingly kind to all who call upon thee. Thy righteousness

**The words in italics are the Targum paraphrase of the preceding verse.*

made to precede the *Ne'ilah* service instead, so as to form a division between the two services. The reading from the Torah marks a similar division be-

צדקתך צדק לעולם, ותורתך אמת. תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם. ברוך יי, יום יום יעמס-לנו, האל ישועתנו, סלה. יי צבאות עמנו, משנב לנו אלהי יעקב, סלה. יי צבאות, אשרי אדם בטח בך. יי, הושיעה; המלך יעננו ביום קראנו. ברוך הוא אלהינו שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים, ונתן לנו תורת אמת, ונתי עולם נטע בתוכנו; הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו, לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם. למען לא ניגע לריק, ולא גלד לבהלה. יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שנשמור חקך בעולם הזה, ונזכה ונחיה ונראה, ונירש טובה וברכה, לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא. למען יזמרך כבוד ולא ידם; יי אלהי, לעולם אודך. ברוך הנבר אשר יבטח ביי, והיה יי מבטחו. בטחו ביי עדי עד, כי ביה יי צור עולמים. Reader ויבטחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דרשך, יי. יי חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר.

Reader:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא ברעותה;
ונמליך מלכותה בחייכון וביומיוכון, ובחיי דכל בית ישראל,
בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתתדר,
ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, בריך הוא, לעלא לעלא
מן כל ברכתא ושירתא, השבחחא ונחמתא, דאמירו בעלמא,
ואמרו אמן.

tween *Musaf* and *Minhah* (*Kol Bo*, section 70). In order to eliminate possible delay of the *Ne'ilah* service, Rabbi Meir of Rothenburg (thirteenth century)

is eternal, and thy Torah is truth. Thou wilt show grace to Jacob, love to Abraham, as thou hast sworn to our fathers from days of old. Blessed be the Lord who day by day bears our burden; God is ever our salvation. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our stronghold. Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call.

Blessed be our God who has created us for his glory, and has separated us from those who go astray; who has given us the Torah of truth and planted eternal life in our midst. May he open our heart to his Torah; may he set in our heart love and reverence for him to do his will and serve him with a perfect heart, so that we shall not labor in vain, nor rear children for disaster. May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that we keep thy laws in this world, and thus be worthy to live to see and share the happiness and blessing in the Messianic days and in the life of the world to come. So that my soul may sing praise to thee, and not be silent; Lord my God, I will praise thee forever. Blessed is the man who trusts in the Lord; the Lord will be his protection. Trust in the Lord forever and ever, for the Lord God is an everlasting stronghold. Those who know thy name put their trust in thee, for thou hast not forsaken those who seek thee, O Lord.

The Lord was pleased, because of his righteousness, to render the Torah great and glorious.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

ordained that אבינו מלכנו be omitted at the close of *Minhah* (הנחה מיימוניות) ונעילה כדי שלא לאחר המנחה. להתפלל ונעילה ביום.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

כִּי שֵׁם יְיָ אֱקָרָא, הָבֵנוּ נִדְרֵי לְאֱלֹהֵינוּ.
אֲדַנְי, שְׁפַתֵי תִפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְחַתְּמָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מַגֵּן אַבְרָהָם.
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדַנְי; מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי
עָפָר. מִי כְמוֹךָ, בְּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶךְ מֵמִית
וּמְחַיֶּה וּמוֹצֵמֵת יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיִית מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִתְלַלְלוּ סְלָה.
וּבְכֹן תֵּן פִּתְחֶךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאֵימָתְךָ עַל
כָּל מַה שֶּׁבְּרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּלֵם אֲנָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב
שָׁלֵם, כְּמוֹ שִׁיְדַעְנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עוֹ בְּיָדְךָ
וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבְּרָאתָ.

The Amidah is recited in silent devotion while standing, facing east.

When I proclaim the name of the Lord, give glory to our God!¹

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.²

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Remember us to life, O King who delightest in life; seal our fate in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might: thou art revered above all that thou hast created.

¹*Deuteronomy* 32:3. ²*Psalms* 51:17

ובכן תן כבוד, יי, לעמך, תהלה לירא'ך ותקנה טובה לדורש'ך, ופתחון פה למיחלים ק'ך, שמחה לארצ'ך וששון לעיר'ך, וצמיחת קרן לדוד עבד'ך, ונעריבת נר לבן-ישי משיח'ך, במהרה בימינו.

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים ברנה יגילו, ועולתה תקפיץ-פיה, וכל הרשעה כלה בעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זרון מן הארץ.

ותמלך, אתה יי לבדך, על כל מעשי'ך, בהר ציון משכן כבודך, ובירושלים עיר קדש'ך, בכתוב בדברי קדש'ך: מלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר נדר; הללויה.

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלהי מבלעדי'ך, בכתוב; ויגבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה. ברוך אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותי'ך, וקרבתנו מלבנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותתן לנו, יי אלהינו, באהבה את יום השבת הזה לקדש ולמנוחה, ואת יום הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחל-בו את כל עונותינו, (באהבה) מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, ויגיע ויראה, וירצה וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן-דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדש'ך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה ולטובה, לחן

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happi-

¹*Psalm* 146:10. ²*Isaiah* 5:i6.

וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זְכַרְנוּ,
 יי אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ
 לְחַיִּים; וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וּרְחַם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנו, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מִחַל לְעֹנֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת
 הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מִחָה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מִחָה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִי,
 וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. וְנֹאמֹר: מִחִיתִי כְעֵב פְּשָׁעֶיךָ, וּכְעָנָן
 חַטָּאתֶיךָ; שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶיךָ. וְנֹאמֹר: כִּי בְּיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
 עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יי תִּשְׁתַּהֲרוּ.
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצָה בְּמִנוּחָתָנוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וְחַן חָלַקְנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שִׁבְעָנוּ מִטוֹבָה וְשִׂמְחָנוּ בִישׁוּעָתְךָ.
 (וְהַנְחִילָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ, וְיִגְוַחוּ
 בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ.) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, כִּי
 אַתָּה סֵלְחֵן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹר וְדוֹר,
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מְלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
 יי, מְלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעֹנֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמַעֲבִיר אֲשָׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מְלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
 מִקִּדְשׁ (הַשַּׁבָּת ו)יִשְׂרָאֵל יוֹם הַכַּפּוּרִים.

רְצָה, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם; וְהִשָּׁב אֶת
 הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקַּבֵּל בְּרַצוֹן, וְתִהְיֶה לְרַצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ.
 וְתַחֲזוּנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
 הַמַּחֲזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

ness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."¹

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

¹Isaiah 43:25-44:22; Leviticus 16:30.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מָגֵן וְשֹׁמֵר אֶתְּךָ הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדֶה לָּךְ, וְנִסְפֵּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּנֶדְךָ, וְעַל
 נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל נַפְשֵׁךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
 נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וְבִקֵּר וְצַהֲרִים. הַטּוֹב
 כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תִמְנֶה חֲסְדֶיךָ, מֵעוֹלָם
 קִוִּינוּ לָּךְ.

וְעַל כָּלֵם וְתַבְרַח וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֹךְ, מִלְּבַנּוּ, תִּמְוֵד לְעוֹלָם
 וָעֶד.

וַחֲתוּם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
 וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סִלָּה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֹךְ בְּאַמֶּת, הָאֵל,
 יִשְׁעֵתְנוּ וְעִזְרָתְנוּ סִלָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַטּוֹב שְׁמֹךְ, וְלָךְ
 נִאֶה לְהוֹדוֹת.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ בְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנִיָּךְ;
 כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּךְ נִתְתָּ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ
 אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.

בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרֻנְסָה טוֹבָה, נִזְכֵּר וְנַחֲתֵם
 לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּבְּא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתְנוּ, וְאֵל
 הַתַּעֲלָם מִתְחַנְּתָנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֲרָף לֹאמַר
 לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ;
 אֲבָל אֲנַחְנוּ חַטָּאנוּ.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

O seal all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life, lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

May we and all Israel thy people be remembered and sealed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

יִסְמַר חַיִּים can be rendered: "In the book of life. . . may we be remembered; may we and all Israel thy people be sealed before thee for a happy life. . ." The seeming redundancy of the passage would thus disappear. However, all worshipers are in the habit of joining the words נִזְכָּר וְנִחַם.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגַדְנוּ, גִּזְלָנוּ, דִּבְרָנוּ דָּפִי; הֶעֱוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדְנוּ,
 חָמְסְנוּ, טָפְלָנוּ שִׁקָּר; יַעֲצֵנוּ רָע, בְּזָבְנוּ, לִצְנוּ, מְרַדְנוּ, נֹאצְנוּ;
 סָרְרָנוּ, עֵוִינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ, קִשְׁיָנוּ עֲרָף; רִשְׁעֵנוּ, שִׁחַתְנוּ,
 תַּעֲבָנוּ, תַּעֲתֵעֵנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה
 צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
 מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמַה נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
 הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפּוֹשְׁעִים, וַיִּמְיָנֶךָ פְּשֻׁטָה לְקַבֵּל שָׂבִים.
 וְתִלְמָדְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּנִידוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן
 נִחְדַּל מֵעֶשֶׂק יָדֵינוּ, וְתִקְבְּלֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ כְּאֲשֵׁים
 וּבְנֵיחוּתִים, לְמַעַן דְּבַרְיָךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ. אִין קַץ לְאִשִּׁי
 חוֹבוֹתֵינוּ, וְאִין מִסְפָּר לְנִיחוּחֵי אֲשַׁמְתָּנוּ; וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאִחְרִיתָנוּ
 רָמָה וְתוֹלַעָה, לְפִיכַף הַרְבִּיתְ סְלִיחָתְנוּ. מַה אָנוּ, מַה חַיֵּינוּ,
 מַה חֲסָדְנוּ, מַה צְדָקְנוּ, מַה יְשׁוּעָתְנוּ, מַה בְּחִנּוּ, מַה גְּבוּרָתְנוּ.
 מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל
 הַגְּבוּרִים כְּאִין לְפָנֶיךָ, וְאִנְשֵׁי הַשָּׁמַיִם כְּלֹא הִיוּ, וְחַכְמַיִם כְּבִלֵי
 מִדְּעָה, וְגִבּוֹנִים כְּבִלֵי הַשָּׁבֶל, כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ, וַיִּמֵּי
 חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ; וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין, כִּי
 הֶבֶל הֶבֶל.

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ אֲנוֹשׁ מֵרֵאשׁ, וְתִבְרָהוּ לְעַמּוֹד לְפָנֶיךָ.
 כִּי מִי יֹאמַר לְךָ מַה תַּפְּעַל, וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתּוֹן-לְךָ. וְתִתּוֹן
 לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם הַכַּפָּרִים הַזֶּה, קַץ וּמְחִילָה
 וּסְלִיחָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נִחְדַּל מֵעֶשֶׂק יָדֵנוּ, וְנָשׁוּב
 אֵלֶיךָ לְעֲשׂוֹת חֲסִי רְצוֹנָה בְּלִבְבֵי שָׁלֵם. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים

We have acted treasonably, aggressively and slanderously;
 We have acted brazenly, viciously and fraudulently;
 We have acted wilfully, scornfully and obstinately;
 We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou dost reach out thy hand to transgressors; thy right hand is extended to receive repentant sinners. Lord our God, thou hast taught us to confess all our iniquities to thee and cease to do violence, so that thou mayest graciously receive us into thy presence through perfect repentance, as thou didst promise. Endless are the offerings required of us, countless our guilt-sacrifices; but thou knowest that our ultimate end is the worm, hence thou hast abundantly provided us with means of pardon.

What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What is our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath. Man is not far above beast, for all is vanity.

Yet, from the first thou didst single out mortal man and consider him worthy to stand in thy presence. Who can say to thee: "What art thou doing?" Even though man be righteous, what can he give thee? Thou, Lord our God, didst graciously grant us this Day of Atonement, ending in the complete forgiveness of all our iniquities, that we may cease to do wrong, that we may turn to thee and observe thy pleasing laws wholeheartedly.

אִתְּךָ יְיָ לְמוֹשָׁעִים emphasizes the idea that God is always ready to welcome and pardon the sinners who repent. This passage is fully quoted in the ninth century *Siddur Rav Amram Gaon*.

מִה אֲנִי מִה חַיִּים is quoted in the Talmud (Yoma 57b) and is inserted in

רַחֵם עָלֵינוּ, כִּי לֹא תַחֲפוּץ בְּהִשְׁחַתַּת עוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: דִּרְשׁוּ
 יְיָ בְּהַמְצָאוֹ, קִרְאוּהוּ בְהִיוֹתוֹ קְרוֹב, וְנֶאֱמַר: יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ,
 וְאִישׁ אָוֶן מִהִשְׁבָּתוֹ, וַיֵּשֶׁב אֵל יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ, וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי
 יִרְבֶּה לְסֻלּוֹת. וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, תַּנּוּן וְרַחוּם, אַרְךָ אַפְסִים,
 וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, וּמִרְבֵּה לְהוֹשִׁיב; וְרוֹצֵה אֶתְּךָ בְּתִשׁוּבַת
 רָשָׁעִים, וְאִין אֶתְּךָ חֲפִץ בְּמִיתָתָם, שֶׁנֶּאֱמַר: אֱמַר אֱלֹהִים,
 חַי אֲנִי, נֶאֱם אֲדֹנָי יְהוִה, אִם אֶחֱפֵץ בְּמוֹת הַרָשָׁע, כִּי אִם
 בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וַחֲזָה; שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הַרְעִים,
 וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנֶאֱמַר: הַחֲפִין אֶחֱפֵץ מוֹת רָשָׁע,
 נֶאֱם אֲדֹנָי יְהוִה, הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכָּיו וַחֲזָה. וְנֶאֱמַר: כִּי לֹא
 אֶחֱפֵץ בְּמוֹת הַמֵּת, נֶאֱם אֲדֹנָי יְהוִה, וְהִשִּׁיבוּ וַחֲזוּ. כִּי אֶתְּךָ
 סָלַחַן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלֵן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר,
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אִין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֵלָּא אֶתְּךָ.

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נּוֹצַרְתִּי אִינִי כְּדַאי, וְעַבְשׁוּ שְׁנוֹצַרְתִּי בְּאֵלוֹ
 לֹא נּוֹצַרְתִּי; עָפָר אֲנִי בְּחַיִּי, קָל וְחֹמֶר בְּמִיתָתִי; הֲרִי אֲנִי
 לְפָנֶיךָ כְּכִלִּי מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֵמָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד; וּמָה שֶׁחֲטָאתִי לְפָנֶיךָ מִרַק
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וַחֲלָים רָעִים.

After the Amidah add the following meditation:

אֱלֹהֵי נֹצֵר לְשׁוֹנֵי מִרְעָ, וּשְׁפָתֵי מִדְּבַר מִרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
 נַפְשֵׁי תְדוּם, וְנַפְשֵׁי בְּעָפָר לְכָל תַּהֲוָה. פָּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ,
 וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי; וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרֵה
 הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן

the daily morning service. The expression אין בוהמה און has been interpreted to refer to the physical aspects of man and beast. The letters of the word אין are said to be the initials of אדם יש נשמה ("man has a soul").

In thy abundant mercy have thou compassion upon us, for thou dost not desire the destruction of the world, as it is said: "Seek the Lord while he may be found, call to him while he is near. Let the wicked man give up his ways, and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹ Thou art a God ready to pardon, gracious and merciful, slow to anger, rich in kindness and abundantly beneficent. Thou art pleased with the repentance of the wicked, and dost not desire their death, as it is said: "Tell them, says the Lord God, as I live, I have no desire for the death of the wicked, but for the wicked to turn from his course and live. O turn from your evil ways: why should you die, O house of Israel? Have I, says the Lord, any desire for the death of the wicked? If he turns from his evil ways, he shall live. I have no desire for anyone to die, says the Lord God; so repent and live."²

Thou art the Pardoner of Israel, the Forgiver of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives.

My God, before I was formed I was of no worth, and now that I have been formed it is as if I had not been formed. Dust I am in life, and all the more so in death. In thy sight, I am like an object filled with shame and disgrace. May it be thy will, Lord my God and God of my fathers, that I sin no more. In thy abundant mercy, cleanse the sins I have committed against thee, but not through severe sufferings.

After the Amidah add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy

¹Isaiah 55:7. ²Isaiah 55:6; Ezekiel 33:11; 18:23, 32.

יְמִינָה, עֲשֵׂה לְמַעַן קַדְשָׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. לְמַעַן
 יִחַלְצוּן יְדִידְךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינָה וְעַנְנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי
 וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו,
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם גְּעַבְדְּךָ
 בִּירְאָה, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעַרְבָה לִי מִנְחַת
 יְהוָה וִירוּשָׁלַיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

אֵל נוֹרָא עֲלִיָּה	אֵל נוֹרָא עֲלִיָּה
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה

לָךְ עֵין נוֹשָׂאִים	מְתֵי מִסְפָּר קְרוּאִים
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	וּמִסְלָדִים בְּחִילָה

מְחַה פְּשָׁעִים וּבְחֻשָׁם	שׁוֹפְכִים לָךְ נַפְשָׁם
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	הַמְצִיאֵם מַחִילָה

וְחֻלְצָם מִמְּאָרָה	יְהִי לָהֶם לְסִתְרָה
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	וְחַתָּמָם לְהוֹדֵר וּלְגִילָה

וְכָל לוֹחֵץ וְלוֹחֵם	חֵן אוֹתָם וְרַחֵם
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	עֲשֵׂה בָהֶם פְּלִילָה

אל נורא עליה, attributed to Rabbi Moses ibn Ezra (twelfth century), is made up of seven stanzas containing the acrostic **משה חוק**. Each stanza consists of four lines with five syllables to the line. This hymn, chanted in the Sephardic liturgy, pleads for pardon "as the closing hour draws nigh." Rabbi Moses ibn Ezra, one of the leading poets of the Spanish period, composed more than three hundred *piyyutim* and prayer-poems known as *selihoth*, many of which found their way into the Sephardic prayerbooks. He is often referred to as **הסלה**, meaning: the author of *selihoth* par excellence.

power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.²

God of tremendous deeds,
God of tremendous deeds,
Do thou grant us pardon
At the time of closing.

Those named *few in number*
Raise their eyes unto thee,
And worship tremblingly
At the time of closing.

They pour their soul to thee,
O blot out their misdeeds;
Do thou grant them pardon
At the time of closing.

Be thou their protection,
Shield them from disaster;
Seal them to pride and joy
At the time of closing.

Be thou gracious to them
On all tyrants and foes
Execute thou justice
At the time of closing.

¹*Psalms* 60:7; 19:15. ²*Malachi* 3:4.

וְחִדַּשׁ אֶת יְמֵיהֶם	זְכֹר צְדָקַת אֲבוֹתָם
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	בְּקָדְרָם וּתְחִלָּה
וְהָשִׁב שְׂאִירֵי הַצֹּאן	קָרָא נֶאֱמַר רְצוֹן
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.	לְאַהֲלֵיכֶּה וְאַהֲלָה

חֲזַרְתַּת הַתְּפִלָּה לְשְׁלִיחַ צְבוּר

The ark is opened.

בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

מְסוּד חַכְמִים וְנִבְנוֹנִים, וּמְלַמֵּד דַּעַת מְבִינִים, אֲפֹתְחָה פִּי
בַתְּפִלָּה וּבַתְּחִנּוּנִים, לְחִלּוֹת וּלְחַנּוּן פְּנֵי מַלְךְ מְלֵא רַחֲמִים
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים.

Congregation:

אָב יְדַעְךָ מִנְעֵר, בְּחַנְתּוֹ בְּעֶשֶׂר בַּל עֲבוּר בְּרֵאשׁ תֵּעַר.

Reader:

נֶשׂ לְחִלּוֹתֶךָ בְּנֵעַר וְלֹא בְּכַעַר, דְּנִלְיוֹ לְבֵא בְּזֶה הַשָּׁעַר.

Congregation:

אָמוּנִים נֶשׂוּ לְנִצְחָךָ אִיוֹם, נִצַּח כָּל הַיּוֹם.

Reader:

עֲבוּר פִּי פְנֵה יוֹם, גּוֹנְנֵנוּ בְּצַדֶּק יוֹשֵׁב בְּחַם הַיּוֹם.

אב ידעך, an alphabetical acrostic reaching only to the letter ל, was composed by Rabbi Simeon ben Isaac ben Abun of Mayence, one of the most prolific liturgical poets of the eleventh century. A contemporary of Rabbenu

Mind their righteous father,
 And renew thou their days
 As in the distant past,
 At the time of closing.

Proclaim a year of grace,
 And restore the saved flock
 To the land of Israel,
 At the time of closing.

AMIDAH CHANTED BY READER

The ark is opened.

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

Invoking the doctrine taught by erudite sages, I open my lips in prayer and supplication to plead fervently before the supreme King who pardons and forgives iniquities.

Congregation:

Ever since youth did father Abraham know thee; though thou didst put him to the test ten times, he failed not by a hair-breadth.

Reader:

While young he entreated thee, not unwisely, to let his descendants enter through this gate.

Congregation:

The faithful have come to sing hymns of praise to thee, Revered One, praise proclaimed all the day.

Reader:

Now that the day has declined, shield us through the merits of Abraham who sat waiting for wayfarers in the heat of the day.

Gershom Me'or ha-Golah, Rabbi Simeon is said to have used his prodigious political influence in warding off malicious persecutions and unfavorable laws inflicted upon his people

זָכַרְנוּ לְחַיִּים, מִלֶּדֶד חֲפֵץ בַּחַיִּים, וְחַתְמָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנֵּךְ אֱלֹהִים חַיִּים.

מִלֶּדֶד עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְגוֹן אַבְרָהָם.
אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי; מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מִכְּלָבֵל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי
עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בָּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מִלֶּדֶד מִמִּיחַ
וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.

Congregation:

הַנִּקְרָא לְאָב זָרַע, וְנִפְנָה לְסוּר מִמּוֹקְשֵׁי רָע.

Reader:

זַעַק וְחַנּוּן וְשִׂיחָה לֹא גָרַע, חֶסֶן בְּרָכָה בְּאִשֶּׁר זָרַע.

Congregation:

יְהִי שְׂמֵךְ בְּנוֹ יַעֲרָב, וַיִּשְׁעֶךָ לָנוּ תִקְרָב.

Reader:

נֶאֱלַתְנוּ לָנוּ תִקְרָב, הַחֲנּוּנוֹ בְּטַל בְּשֶׁחַח לַפְּנוֹת עָרָב.
מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.

Congregation:

טָבַע זֵיו תְּאַרְהָ, יְהִי חֲקִקוֹ בְּכֶסֶם יִקְרָה.

Reader:

בְּשֶׁר תָּם מְקוֹם מַה נוֹרָא, לְעַת קָץ חֲזוֹ וַיִּירָא.
יִמְלוֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.
וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא.

Remember us to life, O King who delightest in life; seal our fate in the book of life for thy sake, O living God.

O King, Supporter, Savior and Shield! Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Congregation:

Isaac, named his father's heir, did turn away from the snares of evil.

Reader:

He cried, he pleaded, sparing no prayer; he was enriched by the blessings descending upon all his crops.

Congregation:

O God, let thy name ever be linked with us; speed thou thy deliverance to us.

Reader:

Grant us our freedom speedily; revive us with healing dew, as thou didst revive Isaac who offered prayer toward evening.

Who is like thee, merciful Father? In mercy thou rememberest thy creatures to life.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Congregation:

The dazzling countenance of Jacob has the Lord engraved on the throne of glory.

Reader:

Faithful Jacob saw the awe-inspiring place in a vision; when he woke up, he was filled with awe because of the vision he had seen.

The Lord shall reign forever.

Your God, O Zion, for all generations.

Praise the Lord!

Thou, holy God, art enthroned amidst the praises of Israel.

Reader and Congregation:

שְׁמַע נָא, סֵלַח נָא הַיּוֹם, עֲבוֹר בִּי פָּנֵה יוֹם,
וַיְהַלֵּלְךָ נוֹרָא וְאִיּוֹם, קְדוֹשׁ.

וַיְכַבֵּד וַיְלַחַד תַּעֲלֶה קְדוּשָׁה, בִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח.

Congregation:

מְהֵרָה תִּפְתַּח לְבוֹאֲרֵי דַת אָמוֹן.	שְׁעָרֵי אֲרָמוֹן
מְהֵרָה תִּפְתַּח לְדַתְךָ אֲחֵיוֹיִם.	שְׁעָרֵי גְנוּזִים
מְהֵרָה תִּפְתַּח לְעוֹדֵי־אֵל.	שְׁעָרֵי הַיִּבֵּל הַנִּחְמָדִים
מְהֵרָה תִּפְתַּח לְחַבְלֵי עֵינַיִם.	שְׁעָרֵי זְבוּל מַחְנִים
מְהֵרָה תִּפְתַּח לְיַפֵּה וּבָרָה.	שְׁעָרֵי טְהָרָה
מְהֵרָה תִּפְתַּח לְלֹא אֶלְמוֹן.	שְׁעָרֵי כְתָר הַמִּיָּמֶן

Reader:

וּבִקְהָם תַּעֲרִץ וְתִקְדָּשׁ, בְּסוּד שֵׁיחַ שְׂרָפִי קְדוֹשׁ, הַמְקַדֵּשִׁים
שְׁמֶךָ בְּקְדוּשׁ, בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת; מְלֹא כָל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ.
בְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם; מְשַׁרְתָּיו שׂוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיזָה מְקוֹם
בְּבוֹדוֹ; לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ—

בְּרוּךְ בְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפְן בְּרַחֲמִים, וַיַּחַן עִם הַמְּנַחֲדִים שָׁמוּ; עָרַב
וַיְבַקֵּר, בְּכָל יוֹם תְּמִיד, פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים—
שְׁמַע, יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אָבִינוּ, הוּא מְלֻכְנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, וְהוּא
יִשְׁמָעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל חַי: לְהִיּוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים—
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

Sinneon ben Isaac ben Abun who wrote the preceding poem. שְׁעָרֵי אֲרָמוֹן, an alphabetical acrostic reaching to ל, is likewise by

Reader and Congregation:

Hear us, we implore thee, forgive us this day, now that the day has declined; may we ever praise thee, who art most revered and holy.

Let now our Kedushah ascend to thee,
For thou art our God and forgiving King.

Congregation:

Speedily open the Temple gates
For those who cherish thy Torah.
Speedily open hidden gates
For those who cling to thy law.
Speedily open the Temple gates
Priceless to Israel thy people.
Speedily open heaven's gates
For those whose eyes are red from tears.
Speedily open the clear gates
For the beautiful and the bright.
Speedily open prayer gates
For Israel still unbereft.

Reader:

We revere and sanctify thee in the words of the assembly of holy seraphim who hallow thy name in the sanctuary, as it is written by thy prophet: "They keep calling to one another:

Holy, holy, holy is the Lord of hosts;
The whole earth is full of his glory."

His glory fills the universe; his ministering angels ask one another: "Where is his glorious place?" They say to one another: "Blessed—

Blessed be the glory of the Lord from his abode."

From his abode may he turn with compassion and be gracious to the people who acclaim his Oneness evening and morning, twice every day, and with tender affection recite the Shema—

"Hear, O Israel, the Lord is our God. the Lord is One."

He is our God; he is our Father; he is our King; he is our Deliverer. He will again in his mercy proclaim to us in the presence of all the living: "... to be your God—

I am the Lord your God."

Reader:

אָדיר אָדירנו, יי אָדנינו, מָה אָדיר שְׁמָךְ בְּכָל הָאָרֶץ.
וְהִיא יי לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אַחַד וְשָׂמוֹ
אַחַד.

וּבְדַבְרֵי קְדוּשָׁה בְּתוֹב לֵאמֹר:

יְמִלְךָ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר; הִלְלוּנָהּ.

לְדֹר וָדֹר נִגִּיד גְּדֻלָּהּ, וְלִנְצַח נִצְחִים קְדוּשַׁתָּהּ נִקְדִּישׁ,
וְשִׁבְחָהּ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינֵינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מְלִיכָה
גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה.

חֲמוּל עַל מַעֲשֵׂיךָ, וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ; וַיֹּאמְרוּ לָהּ חוֹסֵיךָ,
בְּצַדִּיקָה עֲמוּסִיָּה, תִּקְדֹּשׁ אָדוֹן עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. כִּי מִקְדִּישֵׁיךָ
בְּקְדוּשַׁתְּךָ קְדוּשַׁתְּךָ, נִאֶה לְקָדוֹשׁ פָּאָר מִקְדוּשִׁים.

בְּאִין מְלִיץ יֵשֶׁר מוֹל מַגִּיד פֶּשַׁע, תַּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֶק
וּמִשְׁפָּט, וְצַדִּיקוֹ בְּמִשְׁפָּט, הַמְלִיךְ הַמִּשְׁפָּט.

עוֹד יִזְכְּרֵנוּ, אֶהְבֵּת אִיתָּן, אָדוֹנֵנוּ, וּבְכֵן הַנֶּעֱקָד יִשְׁבִּית
מְדִינָנוּ, וּבִזְכוּת הַתָּם יוֹצִיא אִיוֹם לְצַדִּיק דִּינָנוּ, כִּי קָדוֹשׁ
הַיּוֹם לְאָדוֹנֵינוּ.

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמִךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחָהּ, וְעַל מְכוּנָהּ וְהִיבָלְהָ.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתָּה עַל
כָּל מָה שֶׁבְּרַאתָ, וַיִּירֹאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָלֵם אַנְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָהּ בְּלִבָּב
שָׁלֵם, כְּמוֹ שִׁדְעָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִשְׁלַטָּן לְפָנֶיךָ, עַז בִּינְדָה
וּנְבוּרָה בִּימִינָהּ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מָה שֶׁבְּרַאתָ.

Reader:

Our God Almighty, our Lord Eternal, how glorious is thy name over all the world! The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One.

And in the holy Scriptures it is written:

The Lord shall reign forever,

Your God, O Zion, for all generations.

Praise the Lord!

Through all generations we will declare thy greatness; to all eternity we will proclaim thy holiness; thy praise, our God, shall never depart from our mouth, for thou art a great and holy God and King.

Have mercy upon thy creations, rejoice in thy works. When thou dost clear thy children, let those who trust in thee exclaim: O Lord, be thou sanctified over all thy works! For thou dost bestow thy holiness upon those who hallow thee; praise from the holy is comely to the Holy One.

When there is no one to plead and ward off the accuser, do thou speak for Jacob in the matter of law and justice, and declare us not guilty, O King of Justice.

O Lord, remember still the love of faithful Abraham; clear us of accusers for the sake of his son Isaac who was ready to offer his life for thee. Revered One, vindicate our rights for the sake of Jacob the upright. This day is indeed holy to thee, our Lord.

Lord our God, let now thy holiness be revealed over Israel thy people, over Jerusalem thy city, over Zion thy glorious habitation, over the royal house of David thy anointed, and over thy established sanctuary.

Now, Lord our God, put thy awe upon all whom thou hast made, thy dread upon all whom thou hast created; let thy works revere thee, let all thy creatures worship thee; may they all blend into one brotherhood to do thy will with a perfect heart. For we know, Lord our God, that thine is dominion, power and might; thou art revered above all that thou hast created.

ובכן happens to have the same numerical value as **אנא ירהר**—78; hence, **ובכן** has been interpreted to mean *O Lord* (Mahzor Vitry, page 366).

ובכן תן מחורך contains the vision of the time when God shall be acknowledged and worshiped by all peoples, when peace and righteousness shall reign on the whole earth.

ויבכו תו כבוד, יי, לעמך, תהלה ליראך ותקנה טובה
 לדורשיך, ופתחון פה למיחלים לך, שמחה לארצך וששון
 לעירך, וצמיחת קרן לדור עבדך, ועריכת גר לבן-יש
 משיחך, במהרה בימינו.

ויבכו צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים
 ברנה יגילו, ועולתה תקפיץ-פיה, וכל הרשעה בלה בעשן
 תכלה, כי תעביר ממשלת זרון מן הארץ.

ותמלך, אתה יי לבדך, על כל מעשיך, בהר ציון משכן
 כבודך, ובירושלים עיר קדשך, בפתוב בדברי קדשך:
 ימלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר ודר; הללויה.

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבלעדיך, בפתוב:
 ויגבה יי צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש בצדקה.
 ברוך אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו,
 ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו
 מלבנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותחן לנו, יי אלהינו, באהבה את יום (השבת הזה לקדשך
 ולמנוחה, ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה
 ולכפרה, ולמחל-בו את כל עונותינו, (באהבה) מקרא
 קדש, זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, ויגיע ויראה, וירצה
 וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו,
 וזכרון משיח בן-דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך,
 וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה ולטובה, לחן

Now, O Lord, grant honor to thy people, glory to those who revere thee, hope to those who seek thee, free speech to those who yearn for thee, joy to thy land and gladness to thy city, rising strength to David thy servant, a shining light to the son of Jesse, thy chosen one, speedily in our days.

May now the righteous see this and rejoice, the upright exult, and the godly thrill with delight. Iniquity shall shut its mouth, wickedness shall vanish like smoke, when thou wilt abolish the rule of tyranny on earth.

Thou shalt reign over all whom thou hast made, thou alone, O Lord, on Mount Zion the abode of thy majesty, in Jerusalem thy holy city, as it is written in thy holy Scriptures: "The Lord shall reign forever, your God, O Zion, for all generations."¹

Holy art thou, awe-inspiring is thy name, and there is no God but thee, as it is written: "The Lord of hosts is exalted through justice, the holy God is sanctified through righteousness."² Blessed art thou, O Lord, holy King.

Thou didst choose us from among all peoples; thou didst love and favor us; thou didst exalt us above all tongues and sanctify us with thy commandments. Thou, our King, didst draw us near to thy service and call us by thy great and holy name.

Thou, Lord our God, hast graciously given us (this Sabbath day for holiness and rest and) this Day of Atonement, wherein all our iniquities are to be pardoned and forgiven, a holy festival in remembrance of the exodus from Egypt.

Our God and God of our fathers, may the remembrance of us, of our fathers, of Messiah the son of David thy servant, of Jerusalem thy holy city, and of all thy people the house of Israel, ascend and come and be accepted before thee for deliverance and happiness, for grace, kindness and mercy, for life and peace, on this Day

וּבִנְיָ צְדִיקִים announces the ultimate victory of righteousness when all evil and tyranny shall vanish.

בְּאַהֲבָה, repeated on Sabbaths, has been variously explained. According to some authorities, the second **בְּאַהֲבָה** should be omitted even on Sabbaths because it is a case of dittography; see **אוֹצֵר הַחֲמִלּוֹת**, page 926.

¹*Psalms* 146:10. ²*Isaiah* 5:16.

וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זְכַרְנוּ, יי, אֶלְהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ לְחַיִּים; וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו, בִּי אֱלֹהִי עֵינֵינוּ, בִּי אֵל מְלֹךְ חַנּוּן וְרַחוּם אֲתָתָה.

Reader and Congregation:

פָּתַח לָנוּ שְׁעַר, בְּעֵת נְעִילַת שְׁעַר, בִּי פָנָה יוֹם.
 הַיּוֹם יִפְנֶה, הַשָּׁמֶשׁ יָבֹא וַיִּפְנֶה, נִבְוָאָה שְׁעָרֶיךָ.
 אָנָּה אֵל נָא, שָׂא נָא, סִלַּח נָא, מְחַל נָא, חֲמַל-נָא,
 רַחֵם-נָא, כַּפֵּר-נָא, כְּבוֹשׁ חַטָּא וְעוֹן.

אֵל מְלֹךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן, מִרְבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים. וְסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ: לֹא כְרַעַתְם תִּגְמוּל. אֵל, הוֹרִיתָ לָנוּ לִזְמַר שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה; זְכַרְנוּ לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, כְּמוֹ שֶׁהוֹרֵעַתָּ לָעָנּוּ מִקְדָּרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וַיִּרְדּוּ יי בְּעָנּוֹ, וַיַּחַצֵּב עַמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי. וַיַּעֲבֹר יי עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא:

יי, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרְךָ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים, נִשְׂא עוֹן וְנִפְשַׁע וְחַטָּאָה, וְנִקְהָה. וְסְלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ.

סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ בִּי חַטָּאֵנוּ, מְחַל לָנוּ מִלִּכְנוּ בִּי פֶשְׁעֵנוּ.
 בִּי אֲתָה. אֲדֹנָי, טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

יְיָ עוֹבֵר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן is a statement in the Talmud (Rosh Hashanah 17a) to the effect that God pardons one sin after the other before they are put on the scale. Rashi explains this expression to mean that if one's good deeds are in excess, God puts aside the first iniquity and does not reckon it with the others; compare Maimouides, Mishneh Torah, *Teshuvah* 3:5.

of Atonement. Remember us this day, Lord our God, for happiness; be mindful of us for blessing; save us to enjoy life. With a promise of salvation and mercy spare us and be gracious to us; have pity on us and save us, for we look to thee, for thou art a gracious and merciful God and King.

Reader and Congregation:

Open for us the gate of prayer,
Even at the closing of the gate,
Even now that the day has declined.

When the day declines into sunset,
O let us enter into thy gates.

O God, we implore thee, forgive us!
Pardon and spare us, grant us mercy;
Clear us and suppress iniquity.

Almighty King, who art sitting upon the throne of mercy, thou dost act graciously, pardoning the sins of thy people and making them pass away one by one; thou dost often grant pardon to sinners, forgiveness to transgressors, dealing generously with all mortals and not treating them according to their wickedness. O God, who didst instruct us to recite the thirteen divine qualities, remember thou, in our favor, the covenant of the thirteen qualities; as thou didst reveal them to gentle Moses, as it is written: "The Lord came down in the cloud, and Moses placed himself there beside him and proclaimed the name of the Lord. Then the Lord passed by before him, and proclaimed:

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth; he keeps mercy for thousands of generations, forgiving iniquity and transgression and sin, and clearing those who repent."

O pardon our iniquity and sin, and make us thy very own.¹ Our Father, forgive us, for we have sinned; our King, pardon us, for we have transgressed. Thou, O Lord, art truly kind, forgiving and merciful to all who call upon thee.

¹*Exodus 34:5-9.*

בי עמך הסליחה למען הנרא. בי עמך מקור חיים,
באורך נראה אור. שמע, יי, קולנו נקרא וְהַנְנוּ וְעַנְנוּ. רחמיך
רבים יי, כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיְנוּ. אל תבא כְּמִשְׁפָּט עִמָּנוּ בִּי לֹא
יִצְדַק לְפָנֶיךָ כָּל חַי.

ברחם אב על בנים, בן תרחם יי עלינו. לִי הַיְשׁוּעָה; עַל
עִמְךָ בְּרַחֲמֶיךָ סִלְּה. יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מוֹשִׁיב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב,
סִלְּה. יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁרֵי אָדָם בְּטַח בְּךָ. יי הוֹשִׁיעָה; הַמְּלִיךְ
יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאנוּ.

Reader:

סִלַּח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה בְּגִדְל חֲסֵדְךָ, וְכֹאשֶׁר
נִשְׁאַתָּה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָה. וְשֵׁם נֹאמֵר:

Congregation:

וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלַּחְתִּי בְּרַבְרָךְ.
הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזִנְךָ וְשָׁמַע, פָּקַח עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׂמֵמִתִּינוּ וְהָעִיר
אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיךָ; בִּי לֹא עַל צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים
תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, בִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּיִם. אֲדֹנָי שְׁמַעָה, אֲדֹנָי
סִלְּחָה, אֲדֹנָי הַקְּשִׁיבָה, וַעֲשֵׂה אֵל תֹּאחֲרֵךְ, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, בִּי
שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמְךָ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
וַיְמִי יַעֲמֹד חֲטָא אִם תִּשְׁמֹר,
וַיְמִי יָקוּם דִּין אִם תִּגְמֹר,
הַסְּלִיחָה עִמְךָ סִלַּחְתִּי לְאֹמֵר,
הַרְחֵמִים גַּם לָךְ מִדְּתָךְ לְכַמֹּר.

חטא consisting of eleven stanzas with five words to a line, was in part composed by the tenth century liturgist, Rabbi Solomon ben Judah ha-Bavli, whose name (שלמה הקטן) is given in the acrostic of stanzas 4-5. Begin-

With thee there is forgiveness, that thou mayest be revered. With thee there is the fountain of life; in thy light do we see light. Hear us, O Lord, when we call; be gracious to us and answer us. Thy mercy is abundant, O Lord; revive thou us according to thy justice. Bring us not to trial, for none living can be cleared in thy sight.

Have mercy on us, O Lord, as a father has mercy upon his children. Deliverance comes from the Lord; may thy blessing be upon thy people. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our stronghold. Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call.¹

O pardon the sin of this people, according to thy abundant kindness, as thou hast forgiven this people ever since they left Egypt.

The Lord said: "I pardon them as you have asked."²

Incline thy ear, my God, and hear; open thy eyes and see our ruins, and the city which is called by thy name. Indeed, it is not because of our own righteousness that we plead before thee, but because of thy great mercy. O Lord, hear; O Lord, forgive; O Lord, listen and take action, do not delay, for thy own sake, my God; for thy city and thy people are called by thy name.³

If thou shouldst record sin, who could live on?

If thou shouldst execute sentence, who could stand?

Forgiveness is thine, it is thine to say *I forgive*.

Thine also is the quality of tender compassion.

ning with the sixth stanza (מַרְבִּים צָרֵכִי עִמָּךְ) there is an alphabetical acrostic from מ to ת. The last stanza yields the name יוֹסֵף as its acrostic. The entire poem, from א to ת, is found in the *Ne'ilah* service of Mahzor Heidenheim (page 19), where the initial words אָרוֹךְ כְּחֻקֵּי מִעוֹד and the concluding stanzas bear the acrostic יוֹסֵף בֶּר יִצְחָק. Rabbi Joseph ben Isaac of Orleans of the twelfth century was a profound talmudic scholar and biblical exegete, a disciple of Rashi's grandson Rabbenu Jacob Tam, and is famous as one of the French Tosafists.

¹*Psalms* 103:13; 3:9; 46:12; 84:13; 20:10. ²*Numbers* 14:19-20. ³*Daniel* 9:18-19.

תפלת נעילה

דְּכַדְדוּךְ דְּלוּתָנוּ רְאֵה וְאַל תִּכְלֵם,
דַּעַת נְתִיב דְּרַכֵּיךְ חִפְצָנוּ הַשְּׁלֵם,
גְּדוּל וְקַטוֹן רוּחַ שְׁכָל הַחֵלֶם,
גְּבוּרֵי כַח רְצוֹנֶךָ חֹזֵק וְהֶאֱלֵם.
בְּצַלְיָה שְׁכַת שְׁבִים קַבֵּל נְדָבָה,
בִּיתְךָ יִפְרִיחוּ וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה,
אוֹבֵד וְנִדַח תִּשְׁבִּית נִגְשׁ וּמִדְּהָבָה,
אֲזִי יַעֲלוּ וַיִּרְאוּ בְּרוּחַ נְדִיבָה.
אל מֶלֶךְ...

שְׁלוֹם פָּרִים שְׁפָתֵינוּ תִּבּוֹן אָמֵת,
לְכַתְּנוּ אַחֲרֶיךָ בְּתָם וַיִּשֶׁר הַעֲמֵת,
מִלֵּיץ יִשָּׁר קַבֵּל וּמְלַשְׁנֵי צִמָּת,
הַחֶפֶץ בַּחַיִּים וְלֹא בְּמוֹת הַמָּת.
הַקִּימֵנוּ בְּאוֹר פְּנִיָּה וְחֻשְׁבוֹן יִתְמַצְהָ,
קִיּוֹם מִרְדָּת שְׁחַת כְּפָר יִמְצֵא,
טָרָם נִקְרָא עוֹד דְּבוּר יֵצֵא,
נְדָבוֹת פִּינֵי יְיָ רְצֵה.
אל מֶלֶךְ...

מְרַבִּים צָרְכֵי עַמְּךָ וְדַעַתָּם קִצְרָה,
מִחֲסוּרָם וּמִשְׁאֲלוֹתָם בֵּל יוֹכְלוּ לְסַפְּרָה,
נָא בִּינָה הַגִּינֵנוּ טָרָם נִקְרָא,
הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא.

עד רכא דכּוּךְ דלּוּתָנוּ literally, our crushing poverty. Interpreting Psalms 90:3, the Midrash employs the expression עַד דְּכּוּכָה שֶׁל נַפְשׁ מִקְבָּלִין "up to the moment when life is crushed are repentant sinners received." דְּכּוּךְ דְּלוּתָנוּ is reminiscent of רֵאָה עֲמִידָתָנוּ דְּלִים in the *Kol Nidre* service (page 527).

סָפוּ וְגַם כָּלוּ יוֹדְעֵי פְּגִיעָה,
 סִדְרֵי תְּפִלוֹת בְּמַעֲנֵה לְשׁוֹנָם לְהַבְיָעָה,
 עֲרָמִים נוֹתְרָנוּ וְרִבְתָּה הָרָעָה,
 עַל כֵּן לֹא הִשְׁגָּנוּ יְשׁוּעָה.

פְּנִים אֵין לָנוּ פְּגִיעָה לְחִלּוֹת,
 פִּשְׁעָנוּ וּמִרְדָּנוּ וְהִעָיוֹנוּ מִסְּלוֹת,
 צְדָקָה לְךָ לְבַד נִבְקַשׁ בְּמַעֲרֵבֵי תְּהִלּוֹת,
 הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בְּלִילוֹת.

קְדוֹשׁ רָאָה כִּי פֶסַח מְלִיץ בְּשׁוֹרָה,
 קִבֵּל נִיבֵי בְּמִרְבֵּית תְּשׁוּרָה,
 רִנָּתִי הַיּוֹם תִּהְיֶה בְּכַתְרֶךָ קְשׁוּרָה,
 אֵל נֶאֱזָר בְּגִבּוֹרָה.

שׁוּעָתִי שְׁעָה וְתַפְלֵתִי תִּהְיֶה נְעִימָה,
 שָׁמַע פְּגִיעָתִי כַּפְּגִיעַת תַּמָּה,
 תַּחֲזוּקֵנוּ לְחַיִּים וְתִיטִיב לָנוּ הַחֲתִימָה,
 תִּלְהֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה.
 אֵל מְלֶךְ ...

יְדָךְ פִּשׁוּט וְקִבֵּל תְּשׁוּבָתִי בְּמַעֲמָדִי,
 סֶלַח וּמַחֲל רָע מֵעַבְדִּי,
 פְּנֵה נָא וַעֲסוּק בְּטוֹבַת מִשְׁחַרְיָךְ יוֹדֵי וּמַעֲוֹדְדֵי,
 וְאַתָּה יְיָ מִגֵּן בְּעַדִּי.

יודעי פגיעה refers to men like Rabbi Hanina ben Dosa who was famous for effecting cures by his prayer. Rabbi Yohanan ben Zakkai relied more on

Consumed and vanished away are those who knew
 How to utter prayer with fervent eloquence;
 We are left all drained while evil increases,
 Hence we have not as yet achieved deliverance.

We lack the courage to plead before thee,
 We have sinned, rebelled and gone astray;
 Only the faithful aid do we seek in hymns,
 O Lord, when in thy house nightly we stand.

Holy One, behold, the fitting pleaders have ceased;
 Accept my vocal expression as a vast offering;
 Let my song this day be attached to thy crown,
 Omnipotent God, who art girded with power.

O favor my plea, be pleased with my prayer;
 Hear my entreaty as if recited by the innocent;
 Inscribe us to a life of joyous happiness,
 O thou, who dost suspend the earth on empty space.

Extend thy hand and receive my repentance now,
 Graciously forgive my wrongdoing, thou my Beloved;
 Turn to those who beseech thee and grant them good,
 O Lord, who dost uphold me and art a shield to me.

Rabbi Hanina than on himself when prayers were required for his sick child (Berakhoth 34b). Rabbi Gamaliel sent messengers to Rabbi Hanina asking him to pray for his son. Ginzberg (*Legends*, V, 60) writes: "The great reverence for the pious, especially for those of biblical times, has not gone so far as to make them intercessors between God and Israel. In his prayers the Jew knows only his God, and thinks of no intercessors among the angels or the pious."

תפלת רחל has been interpreted to mean *like the prayer of Rachel the wife of Jacob known as אִשׁ חַם*. The reference is to Genesis 30:22 ("God remembered Rachel and hearkened to her").

אל מִלֵּךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּי רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בְּחִסְדֵיךָ, מוֹחֵל
 עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן, מִרְבֵּה מִחִילָה לְחַטָּאִים,
 וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וָרוּחַ; לֹא
 כְּרַעַתְּם תִּגְמֹל. אֵל, הוֹרִיתָ לָנוּ לִזְמַר שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה; זָכַר-לָנוּ
 הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, כִּמּוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעַנּוֹ מִקְדָּם, כִּמּוֹ
 שִׁפְתוֹב: וַיִּרְדּוּ יְיָ בְּעָנָן, וַיִּתְיַצֵּב עַמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ.
 וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲרֹךְ אַפָּיִם, וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצַּר
 חֶסֶד לְאֱלֹהִים, נִשְׂא עוֹן וּפָשַׁע וְחַטָּאת, וְנִקְהָה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ
 וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ.

סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ בִּי חַטָּאנוּ, מִחַל לָנוּ מִלִּבְנוּ בִּי כְּשִׁעָנוּ.
 בִּי אַתָּה, אֲדֹנָי, טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

זְכוֹר בְּרִית אֲבִרְהֵם וְעַקְדַת יִצְחָק,

וְהִשָּׁב שְׁבוֹת אֱהֱלֵי יַעֲקֹב, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמִיךָ.

גּוֹאֵל חֶזֶק לְמַעַנְךָ פְּדֵנוּ, רְאֵה בִּי אֶזְלַת יְדֵנוּ, שׁוֹר בִּי
 אֲבָדוֹ חֲסִידֵינוּ, מִפְּנֵיעַ אֵין בְּעַרְנוּ;

וְשׁוֹב בְּרַחֲמִים עַל שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמִיךָ.

עִיר הַקִּדְשׁ וְהַמְחֻזָּזוֹת, הָיוּ לְחֶרֶפָה וּלְבִזּוֹת, וְכָל מִחְמַדֶּיהָ
 טְבוּעוֹת וְנִגְזָזוֹת, וְאֵין שׁוֹר כִּי תִתְּרָה הַזֹּאת;

וְהִשָּׁב שְׁבוֹת אֱהֱלֵי יַעֲקֹב, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמִיךָ.

זכור ברית אברהם, by Rabbenu Gershom Me'or ha-Golah of the eleventh century, is part of a poem with a full alphabetical acrostic (see Davidson, Thesaurus of Mediaeval Poetry, I, 6). Rabbenu Gershom, founder of the French and German talmudic academies, stands out as the progressive Jewish social legislator of the Middle Ages. He was instrumental in prohibiting polygamy in European countries and provided for more kindly treatment of those who returned to Judaism after compulsory conversion.

Almighty King, who art sitting upon the throne of mercy, thou dost act graciously, pardoning the sins of thy people and making them pass away one by one; thou dost often grant pardon to sinners, forgiveness to transgressors, dealing generously with all mortals and not treating them according to their wickedness. O God, who didst instruct us to recite the thirteen divine qualities, remember thou, in our favor, the covenant of the thirteen qualities; as thou didst reveal them to gentle Moses, as it is written: "The Lord came down in the cloud, and Moses placed himself there beside him and proclaimed the name of the Lord. Then the Lord passed by before him, and proclaimed:

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth; he keeps mercy for thousands of generations, forgiving iniquity and transgression and sin, and clearing those who repent."

O pardon our iniquity and sin, and make us thy very own.¹ Our Father, forgive us, for we have sinned; our King, pardon us, for we have transgressed. Thou, O Lord, art truly kind, forgiving and merciful to all who call upon thee.

Remember the covenant of Abraham
And the self-sacrifice of Isaac;
Restore the peaceful homes of Jacob,
And deliver us for thy own name's sake.

Mighty redeemer set us free for thyself.
See how powerless, how helpless we are;
Look, our godly men have ceased to exist,
And there is none to intercede for us.

Turn in mercy to Israel's remnant.
And deliver us for thy own name's sake.

The holy city and its environs
Are exposed to derision and plunder;
All its treasures are buried and hidden,
And nothing remains except this Torah.
Restore the peaceful homes of Jacob,
And deliver us for thy own name's sake.

¹*Exodus* 34:5-9.

Each stanza is recited first by the Reader and then by the Congregation.

אַנְקַת מְסַלְדִּיקָה, תַּעֲלֵ לְפָנַי כְּסֵא כְבוֹדְךָ, מִלֵּא מְשָׁאֲלוֹת
עִם מְיַחֲדָה, שׁוֹמְעֵ תְּפִלַּת בָּאֵי עֲדִידָה.

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בֵּי תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים, גַּם הַיּוֹם יוֹשְׁעוּ מִפִּיךָ
שׁוֹכְנֵי מְרוֹמִים, כִּי אֵתָהּ רַב סְלִיחוֹת וּבְעַל הַרְחָמִים.

יַחֲבִיאֵנוּ צֵל יְדוֹ תַּחַת בְּנִפְי הַשְּׁבִינָה, חֵן יָחַן כִּי יִבְחֹן לֵב
עֶקֶב לְהַכְבִּינָה, קוֹמָה נָא אֱלֹהֵינוּ עֲזֵה עֲזוֹ נָא, יְיָ לְשׁוֹעֵתֵנוּ
הַאֲזִינָה.

יִשְׁמִיעֵנוּ סְלַחְתִּי יוֹשֵׁב בְּסִתְרֵ עֲלִיוֹן, בִּימִין יִשַׁע לְהוֹשַׁע
עִם עָנִי וְאֲבִיוֹן, בְּשׁוֹעֵנוּ אֱלֹהִיךָ נוֹרְאוֹת בְּצַדִּיק תַּעֲנֵנּוּ, יְיָ הַהוּ
עוֹזֵר לָנוּ.

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֲרָךְ אַפַּיִם, גְּרַב חֶסֶד וְאַמֶּת. נִצֵּר
חֶסֶד לְאַלְפִים, נִשְׂא עֲזוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה, וְנִקְהָה. וְסַלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ
וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ.

אנקת מסלדיך and the succeeding three stanzas are excerpts from various *selihoth* by four different authors. The first paragraph is from a poem recited on Erev Rosh Hashanah. The last three are taken from the *selihoth* contained in *אוצר התפלות*, II, 104, 120, 123.

אנקת מסלדיך is by Rabbi Silano, who lived in Italy during the ninth century and is mentioned in the chronicle written by Ahimaaz ben Paltiel of the eleventh century.

ישראל נושע is by Rabbi Shephatiah ben Amittai of the ninth century, who composed this poem when he had secured for his native city Oria, Italy, the emperor's permission to practise Judaism in the open.

יחביאנו is by Rabbi Isaac ben Samuel of Dampierre, France, one of the Tosafists and a great-grandson of Rashi. His name *יצחק* is interwoven in the words *קומה נא, חן, צל, יחביאנו*.

ישמיענו is by Rabbi Solomon ben Samuel of the thirteenth century.

שלוש עשרה מדות, the thirteen attributes of God referring to the actions emanating from him, are mentioned in Exodus 34:6-7, according to the follow-

Each stanza is recited first by the Reader and then by the Congregation.

May the cry of thy worshipers
Ascend to thy throne of glory;
Grant the request of the people
That ever proclaim thy Oneness,
O thou, who hearest all prayer.

Israel, ever saved by the Lord,
Shall today be saved by thy word,
O thou, who dwellest in heaven;
For thou art rich in forgiveness,
Thou art Master of all mercy.

Grant us the shelter of thy hand,
Beneath the wings of thy Presence;
Be gracious when thou dost explore
Evil hearts to be set aright;
Lord God, give us strength, hear our cry.

Most High, let us hear "I forgive,"
Let a needy people obtain help;
When we in despair cry to thee,
Answer us with deliverance;
O Lord, be thou our deliverer.

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God,
Slow to anger and abounding in kindness and truth.
He extends kindness to the thousandth generation,
Forgives iniquity, transgression and sin, and clears.
Pardon thou our iniquity and sin, and make us thy own.

ing traditional interpretation: 1-2) the repetition of the Lord's name signifies that God is merciful to one about to sin, and to the sinner who has repented; 3) אל powerful to act as his wisdom dictates.; 4) רחום merciful like a father to his children, to prevent them from falling; 5) חנון gracious to assist those who have fallen and cannot rise; 6) ארך אמים patient and hopeful that the sinner will repent; 7) רב חסד abounding in kindness both to the righteous and the wicked; 8) אמת truthful and faithful to carry out his promises; 9) נוצר חסד keeping mercy for thousands and placing the merits of the fathers to the

אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה,
 בְּרֹאוֹתַי כָּל עִיר עַל תְּלָהּ בְּנוּיָהּ,
 וְעִיר הָאֱלֹהִים מִשְׁפָּלַת עַד שְׂאוֹל תַּחְתִּיָּהּ,
 וּבְכָל זֹאת אָנֹכִי לִיָּהּ וְעֵינַי לִיָּהּ.
 מִדַּת הַרְחָמִים עָלֵינוּ הִתְנַלְּנִי,
 וְלִפְנֵי קוֹנֵה תַּחֲנוּנָנוּ הַפִּילִי,
 וּבְעַד עַמּוֹד רַחֲמִים שְׂאֵלִי,
 כִּי כָל לֵבָב דְּבִי וְכָל רֹאשׁ לִחְלִי.
 תִּמְכָּתִי יִתְדוֹתַי בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה תְבוּת,
 וּבְשִׁעְרֵי דְמַעוֹת כִּי לֹא נִשְׁלְבוּת,
 לְכוּן שְׁפָכְתִּי שֵׁיחַ פְּנֵי בּוֹחֵן לְבוּת,
 בְּטוֹחַ אָנֹכִי בְּאֵלֶּהּ וּבְזִכּוֹת שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת.
 יְהִי רְצוֹן לְפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת,
 שְׁתָּשִׂים דְּמַעוֹתֵינוּ בְּנֹאדְךָ לְהִיּוֹת,
 וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת אֲבֹזְרֵיּוֹת,
 כִּי לָךְ לְבַד עֵינַיִנו תְּלוּיּוֹת.
 אֵל מֶלֶךְ...

Reader and Congregation:

רַחֵם נָא קְהַל עַבְדְּתֵי יִשְׂרָאֵל, סְלַח וּמַחַל עִוְנוֹם,
 וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

credit of the children; 10) נשא עון *forgiving iniquity*, sins committed with premeditation; 11) ופסע *pardoning transgression*, sins committed in a spirit of rebellion; 12) וחסאה *forgiving sins* committed inadvertently; 13) ונקא *acquitting* the penitent.

When I remember this, O God, I moan:
 When I see each town built on its site,
 While God's own city is down to the grave.
 And yet, we look hopefully to the Lord.

Divine Mercy, intercede thou for us!
 Present our supplication before thy Lord;
 Implore compassion for thy people's sake;
 For each heart is sick, each head is ailing.

I rely on God's thirteen qualities
 And on repentant tears that are not stemmed;
 Hence I pour out complaints before God who probes hearts.
 In these I trust and in my father's rights.

O thou, who hearest the voice of weeping,
 May it be thy will to conserve our tears;
 Deliver us from all cruel decrees,
 For we hopefully look to thee alone.

Reader and Congregation:

Have mercy upon the whole community of Yeshurun; forgive
 and pardon their iniquity; help us thou, our saving God.

אִמְתַּי אֶכְרַה אֱלֹהִים was composed by Rabbi Amittai ben Shepatiah who lived in Italy in the beginning of the tenth century. His name אִמְתַּי forms the acrostic of the four stanzas.

מֵדַת הַרַחֲמִים, the attribute of mercy, is personified in a Midrash (quoted by Ginzberg (*Legends*, V, 73): When God gets ready to judge the world, Mercy on his right and Justice on his left strive with one another. Justice says: "Judge the world with exact justice, and requite the sinners according to their actions"; but Mercy replies: "If thou, O Lord, heedest sins, who shall be able to exist? . . ." This stanza, which forms part of the author's name-acrostic אִמְתַּי, has been "corrected" and in *Maḥzor Adler* it begins with the words רַחֲמִיךָ עָלֵינוּ גִּלְגַּלִּי instead of the original עָלֵינוּ הַתְּגִלְגָּלִי which is by far more poetic.

שַׁעְרֵי שָׁמַיִם פָּתַח, וְאוֹצְרֶךָ הַטּוֹב לָנוּ תַּפְתַּח,
תּוֹשִׁיעַ וְרִיב אֵל תַּמְתַּח, וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

אֵל מְלֶכֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, כּוֹתֵנֵהֶן בְּחִסְדֵיךָ, מוֹחֵל
עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַזְעִיר רָאשׁוֹן רָאשׁוֹן, מַרְבֵּה מוֹחִלָּה לְחַטָּאִים,
וְסוֹלִיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ, לֹא
כִּרְעַתְּם תִּגְמֹל. אֵל, הוֹרִיתָ לָנוּ לומר שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, זָכַר-לָנוּ
הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, כִּמּוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָּעָנּוּ מִקֶּדֶם, כִּמּוֹ
שֶׁכָּתוּב: וַיִּרְדּוּ יְיָ בְּעָנּוּ, וַיַּחֲנִיב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ.
וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲדָרָךְ אֲפִים, וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצְר
חֶסֶד לְאֱלֹפִים, נִשְׂא עֶז וְפִשַׁע וְחַטָּאָה, וְנִקְחָה.

וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלְחַטָּאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ.

סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מַחֵל לָנוּ מִלִּבְנוּ כִּי פָשַׁענוּ.

כִּי אַתָּה, אֲדֹנָי, טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כִּפְרוּ-לָנוּ.

כִּי אָנוּ עַמְּךָ, וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ; אָנוּ בְּנֵיךָ, וְאַתָּה אֲבִינוּ.

אָנוּ עֹבְרֶיךָ, וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ; אָנוּ קַהֲלֶךָ, וְאַתָּה חֵלְקֵנוּ.

אָנוּ נִחַלְתֶּךָ, וְאַתָּה גוֹרְלֵנוּ; אָנוּ צֹאנֶךָ, וְאַתָּה רוֹעֵנוּ.

אָנוּ כְּרֻמָּךָ, וְאַתָּה גוֹטְרֵנוּ; אָנוּ פְּעֻלְתֶּךָ, וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ.

אָנוּ רַעֲיִתֶךָ, וְאַתָּה רוֹדְנֵנוּ; אָנוּ סִגְלִיתֶךָ, וְאַתָּה קְרוֹבֵנוּ.

אָנוּ עַמְּךָ, וְאַתָּה מִלְּכֵנוּ; אָנוּ מֵאֲמִירֶיךָ, וְאַתָּה מֵאֲמִירֵנוּ.

ויעבר ה' is derived from Rosh Hashanah 17b, where "ויעבר ה' לנו לומר שלש עשרה" is interpreted as follows: "Were it not written in the text [Exodus 34:6] it would be impossible for us to say such a thing; this verse teaches us that God... showed Moses the order of prayer. He said to him: Whenever the

Open thou the gates of heaven; open thy goodly treasure for us; help us, and rebuke us not; help us thou, our saving God.

Almighty King, who art sitting upon the throne of mercy, thou dost act graciously, pardoning the sins of thy people and making them pass away one by one; thou dost often grant pardon to sinners, forgiveness to transgressors, dealing generously with all mortals and not treating them according to their wickedness. O God, who didst instruct us to recite the thirteen divine qualities, remember thou, in our favor, the covenant of the thirteen qualities; as thou didst reveal them to gentle Moses, as it is written: "The Lord came down in the cloud, and Moses placed himself there beside him and proclaimed the name of the Lord. Then the Lord passed by before him, and proclaimed:

The Lord, the Lord is a merciful and gracious God, slow to anger and abounding in kindness and truth; he keeps mercy for thousands of generations, forgiving iniquity and transgression and sin, and clearing those who repent."

O pardon our iniquity and sin, and make us thy very own. Our Father, forgive us, for we have sinned; our King, pardon us, for we have transgressed. Thou, O Lord, art truly kind, forgiving and merciful to all who call upon thee.

Our God and God of our fathers,
Forgive us, pardon us, clear us.

We are thy people, and thou art our God;
We are thy children, and thou art our Father.
We are thy servants, and thou art our Lord;
We are thy community, and thou art our Heritage.
We are thy possession, and thou art our Destiny;
We are thy flock, and thou art our Shepherd.
We are thy vineyard, and thou art our Keeper;
We are thy work, and thou art our Creator.
We are thy faithful, and thou art our Beloved;
We are thy chosen, and thou art our Friend.
We are thy subjects, and thou art our King;
We are thy worshipers, and thou art our exalting One.

people of Israel sin, let them carry out this service before me [that is, read from the Torah the passage containing the thirteen attributes], and I will forgive them."

Reader:

אָנוּ עֲזֵי פָּנִים, וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן; אָנוּ קָשִׁי עֲרָף וְאַתָּה אֲרָךְ
אָפִים. אָנוּ מְלֹאֵי עוֹן, וְאַתָּה מְלֵא מִלֵּא רַחֲמוֹם; אָנוּ יְמוּנו כְּצֶל
עוֹבֵר, וְאַתָּה הוּא וְשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל
תִּתְעַלֵּם מִתְחַנְתְּנוּ; שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָּנִים וְקָשִׁי עֲרָף לֹא־נִמְרָ
לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאָנוּ;
אָבֵל אֲנַחְנוּ חָטְאָנוּ.

Congregation and Reader:

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, נִזְלְנוּ, דִּבְרַנּוּ דָּפִי; הִעֲוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדְנוּ,
חָמְסָנוּ, טָפְלָנוּ שָׁקַר; יַעֲצָנוּ רָע, כּוֹזְבָנוּ, לֹצְנוּ, מְרַדְנוּ, נֹאצְנוּ;
סָרְרָנוּ, עֲוִינוּ, פִּשְׁעָנוּ, צָרְרָנוּ, קָשִׁינוּ עֲרָף; רָשָׁעָנוּ, שַׁחֲתָנוּ,
תַּעֲבָנוּ, תַּעֲיִנוּ, תַּעֲתָעָנוּ.

סָרְרָנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלֹא שָׁנָה לָנוּ. וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.
מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שַׁחֲקִים,
הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגַלּוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפוֹשְׁעִים, וַיִּמְיָךְ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבוּם.
וְחַלְמָדְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּנִידוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן
נַחֲדֵל מֵעַשְׂק יָדְנוּ, וְתִקְבְּלֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאֲשֵׁים
וּבְנִיחוּחִים, לְמַעַן דְּבַרְיָךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ. אִין קִין לְאִשִּׁי
חֹבֹתֵינוּ, וְאִין מִסְפָּר לְנִיחוּחֵי אֲשַׁמְתָנוּ; וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֲחֲרִיתָנוּ
רָמָה וְחֹלְעָה, לְפִיכָךְ הִרְבִּיתָ סְלִיחָתֵנוּ. מָה אָנוּ, מָה תִּינֵנוּ,

אשמנו consists of twenty-four expressions alphabetically arranged, the round number being reached by the threefold employment of the letter n. The earliest commentators differ as to the meaning of the number 24. Some of

Reader:

We are insolent, but thou art gracious; we are obstinate, but thou art long-suffering; we are sinful, but thou art merciful. Our days are like a passing shadow, but thou art eternal and thy years are endless.

Our God and God of our fathers, may our prayer reach thee; do not ignore our plea. For we are neither insolent nor obstinate to say to thee: "Lord our God and God of our fathers, we are just and have not sinned." Indeed, we have sinned.

Congregation and Reader:

We have acted treasonably, aggressively and slanderously:

We have acted brazenly, viciously and fraudulently;

We have acted wilfully, scornfully and obstinately;

We have acted perniciously, disdainfully and erratically.

Turning away from thy good precepts and laws has not profited us. Thou art just in all that has come upon us; thou hast dealt truthfully, but we have acted wickedly.

O thou who dwellest on high, what can we say to thee? Thou who art in heaven, what can we declare in thy presence? Thou knowest whatever is open or hidden.

Thou dost reach out thy hand to transgressors; thy right hand is extended to receive repentant sinners. Lord our God, thou hast taught us to confess all our iniquities to thee and cease to do violence, so that thou mayest graciously receive us into thy presence through perfect repentance, as thou didst promise. Endless are the offerings required of us, countless our guilt-sacrifices; but thou knowest that our ultimate end is the worm, hence thou hast abundantly provided us with means of pardon.

them think that there are 24 sins enumerated in the second chapter of Jeremiah. Others find twenty-four sins mentioned in Ezekiel 22. Still others take it as an allusion to the twenty-four books of the Bible, the Israelites having transgressed all the laws contained therein. The opinion is also quoted that 24 is merely a round number, for which there are some analogies in the Talmud (Malter. Ta'anith, page 28).

מִה חֲסִדְנוּ, מִה צְדָקְנוּ, מִה יְשׁוּעָתְנוּ, מִה כְּחֹנֵנוּ, מִה גְבוּרָתְנוּ.
 מִה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל
 הַגְּבוּרִים כְּאִין לְפָנֶיךָ, וְאִנְשֵׁי הַשָּׁמַיִם כְּלֹא הָיוּ, וְנַחֲמִים כְּבָלִי
 מִדָּעַ, וְגִבּוֹנִים כְּבָלִי הַשָּׁבֶל, כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּחֹה, וַיְמִי
 חַיֵּיהֶם הִבֵּל לְפָנֶיךָ; וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵינוֹ, כִּי
 הִפֵּל הַבֵּל.

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ אִנוֹשׁ מֵרֵאשׁ, וַתְּכַיְרְהוּ לְעַמּוּד לְפָנֶיךָ. כִּי מִי
 יֹאמֵר לְךָ מִה תַּפְעֵל, וְאִם יִצְדַּק מִה יִתְוַדֵּלְךָ. וַתִּתֵּן לָנוּ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשְּׁבִעִת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה,
 קֶץ וּמַחִילָה וְסְלִיחָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נַחְדֵּל מִעֲשָׂק
 יְדֵנוּ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חַסְדֵי רַצוֹנְךָ בְּלִבְבֵנוּ שְׁלֵם. וְאַתָּה
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. כִּי לֹא תַחְפוּץ בְּהַשְׁחָתֵת עוֹלָם,
 שְׁנֵאמַר: דְּרָשׁוּ יְיָ בְּהַמְצָאוֹ, קִרְאוּהוּ בְּהִיוֹתוֹ קָרוֹב. וְנֹאמַר:
 יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ, וְאִישׁ אִין מִחֲשַׁבְתּוֹ, וְיָשֵׁב אֵל יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ,
 וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹת. וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, חַנוּן
 וְרַחוּם, אַרְךָ אַפִּים, וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, וּמְרַבֵּה לְהַיְטִיב;
 וְרוֹצֵה אֶתְּךָ בְּתַשׁוּבַת רָשָׁעִים, וְאִין אֶתְּךָ חַפֵּץ בְּמִיתָתָם,
 שְׁנֵאמַר: אָמֵר אֲלֵיהֶם, חַי אֲנִי, נֹאם אֲדֹנָי יְהוִה, אִם אֶחְפֵּץ
 בְּמוֹת הַרָשָׁע, כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָתָה; שׁוּבוּ שׁוּבוּ
 מִדַּרְכֵיכֶם הַרָעִים, וְלָמָּה תִּמְוֹתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמַר: הֲחַפֵּץ
 אֶחְפֵּץ מוֹת רָשָׁע, נֹאם אֲדֹנָי יְהוִה, הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ
 וְחָתָה. וְנֹאמַר: כִּי לֹא אֶחְפֵּץ בְּמוֹת הַמֵּת, נֹאם אֲדֹנָי יְהוִה,
 וְהַשִּׁיבוּ וְחַיּוּ.

ש מה חסדנו, מה צדקנו, מה ישועתנו, מה כחוננו, מה גבורתנו, מה נאמר לפניך איש, ומה תפעל, ומה יצדק מה יתוודלך. ונתת לנו יי אלהינו באהבה את יום (השביעי הזה ואת יום) הכפרים הזה, קץ ומחילה וסליחה על כל עונותינו, למען נחדל מעשק ידנו, ונשוב אליך לעשות חסדי רצונך בלבבנו שלם. ואתה ברחמיי הרבים רחם עלינו. כי לא תחפוץ בהשחתת עולם, שנאמר: דרשו יי בהמצאו, קראוהו בהיותו קרוב. ונאמר: יעזוב רשע דרכו, ואיש אין מחשבתו, וישב אל יי וירחמיהו, ואל אלהינו כי ירבה לסלות. ואתה אלהי סליחות, חנון ורחום, ארך אפים, ורב חסד ואמת, ומרבה להיטיב; ורוצה אתך בתשובת רשעים, ואין אתך חפץ במיתתם, שנאמר: אמר אליהם, חי אני, נאם אדני יהוה, אם אחפץ במוות הרשע, כי אם בשוב רשע מדרכו וחתה; שובו שובו מדרכיכם הרעים, ולמה תימותו בית ישראל. ונאמר: אחפץ מות רשע, נאם אדני יהוה, הלא בשובו מדרכו וחתה. ונאמר: כי לא אחפץ במוות המת, נאם אדני יהוה, והשיבו וחיו.

What are we? What is our life? What is our goodness? What is our virtue? What our help? What our strength? What our might? What can we say to thee, Lord our God and God of our fathers? Indeed, all the heroes are as nothing in thy sight, the men of renown as though they never existed, the wise as though they were without knowledge, the intelligent as though they lacked insight; most of their actions are worthless in thy sight, their entire life is a fleeting breath. Man is not far above beast, for all is vanity.

Yet, from the first thou didst single out mortal man and consider him worthy to stand in thy presence. Who can say to thee: "What art thou doing?" Even though man be righteous, what can he give thee? Thou, Lord our God, didst graciously grant us (this Sabbath day and) this Day of Atonement, ending in the complete forgiveness of all our iniquities, that we may cease to do wrong, that we may turn to thee and observe thy pleasing laws wholeheartedly.

In thy abundant mercy, have thou compassion upon us, for thou dost not desire the destruction of the world, as it is said: "Seek the Lord while he may be found, call to him while he is near. Let the wicked man give up his ways, and the evil man his designs; let him turn back to the Lord who will have pity on him, to our God who pardons abundantly."¹ Thou art a God ready to pardon, gracious and merciful, slow to anger, rich in kindness and abundantly beneficent. Thou art pleased with the repentance of the wicked, and dost not desire their death, as it is said: "Tell them, says the Lord God, as I live, I have no desire for the death of the wicked, but for the wicked to turn from his course and live. O turn from your evil ways; why should you die, O house of Israel? Have I, says the Lord, any desire for the death of the wicked? If he turns from his evil ways, he shall live. I have no desire for anyone to die, says the Lord God; so repent and live."²

This passage is quoted by Maimonides in his philosophic work (*Guide 3:13*) to demonstrate that the wise men in Israel clearly stated in this prayer that it was only God's will that determined the existence of all things. We "need not inquire what purpose is served by each species of the existing things, because we assume that God created all parts of the universe by his will . . ."

¹ *Isaiah 55:7.* ² *Isaiah 55:6; Ezekiel 33:11; 18:23, 32.*

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל לְעֹנוּתֵינוּ בַּיּוֹם (הַשַּׁבָּת
 הַזֶּה וּבַיּוֹם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה. מִחָה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר: אָנֹכִי וְהוּא מִחָה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי,
 וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. וְנֹאמֵר: מִחִיתִי כְּעַב פְּשָׁעֶיךָ, וְכַעֲנֵן
 חַטָּאתֶיךָ; שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתִיךָ. וְנֹאמֵר: כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
 עֲלֵיכֶם לְשֹׁהַר אֶתְכֶם, מִכֹּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי יי' תִּשְׁתָּהֲרוּ.
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, (רְצָה בְּמִנוּחֵתֵנוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וְתוֹ חֲלָקְנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ.
 (וְהִנְחִילֵנוּ, יי' אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קִדְּשֶׁךָ, וְיִנְיֹחוּ
 בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.) וְשֹׁהַר לִבְנוֹ לְעַבְדֶּךָ בְּאַמֻּת, כִּי
 אַתָּה סֹלְחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר,
 וּמַבְלַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
 יי', מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעֹנוּתֵינוּ וְלְעֹנוּת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכֹל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ
 מִקִּדְּשׁ (הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַכּוֹפְרִים.

רְצָה, יי' אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם; וְהִשֵּׁב אֶת
 הָעֵבֹדָה לְדָבִיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן, וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ.
 וְתִחְזֶנָּה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי',
 הַמְּחַזֵּר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

יכפר, literally denoting *he will atone*, here indicates that the priest brings about atonement through his service and confession (Ibn Ezra). Rabbi Obadiah Sforno (sixteenth century), who always endeavors to discover the ethical teaching implicit in the text of the Torah, writes in this connection:

Our God and God of our fathers, pardon our iniquities on this (Sabbath day and on this) Day of Atonement; blot out and remove our transgressions and sins from thy sight, as it is said: "It is I who blot out your transgressions, for my sake; I will remember your sins no more. I have swept aside your ill deeds like a mist, and your sins like a cloud; return to me, for I have redeemed you. On this day shall atonement be made for you to cleanse you; from all your sins shall you be clean before the Lord."¹

Our God and God of our fathers, (be pleased with our rest) sanctify us with thy commandments and grant us a share in thy Torah; satisfy us with thy goodness and gladden us with thy help. (In thy gracious love, Lord our God, grant that we keep thy holy Sabbath as a heritage; may Israel who sanctifies thy name rest on it.) Purify our heart to serve thee sincerely. Thou art the Forgiver of Israel, the Pardoner of the tribes of Yeshurun in every generation; besides thee we have no King who pardons and forgives. Blessed art thou, O Lord, King, who dost pardon and forgive our iniquities and the iniquities of thy people Israel, and dost remove our ill deeds year by year. Thou art the King over all the earth, who sanctifiest (the Sabbath) Israel and the Day of Atonement.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy presence to Zion.

"The atonement effected by the priest's divine service merely signifies an abatement of sin and a preparation toward forgiveness; however, the attainment of complete purification and pardon can come only from God, who alone knows the sincerity of the sinner's confession and repentance." אמנם הכהן כעבודתו יכפר בלבד, וענין הכפור הוא הקטנת החטא והכנתו לקבל סליחה; אבל השם-הטהרה והסליחה הנעזרה. זהו לשהי ז' בלבד. זה בידוי ותשובה שהוא לבדו ידע אמתו

¹ Isaiah 43:25; 44:22; Leviticus 16:36

Congregation:

(מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי הַיּוֹם וְאֵלֵי הַיּוֹם
אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר,
יוֹצֵרנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שֶׁחֲחִייתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תְּחַיֵּנוּ וְתִקְוֵנוּ,
וְהִאֲסוּךְ וְגִלְיֹתֵינוּ לְחֻצְרוֹת
קְדֻשָּׁה לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבֹדְךָ בְּלֵב
שָׁלֵם, עַל שְׂאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי הַיּוֹם וְאֵלֵי הַיּוֹם
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מָגֵן
יִשְׁעֵנו אֵתָה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפָּר תְּהַלְתָּךְ, עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
נַסְיָה שְׁבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכָל
עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרַיִם.
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ.
וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ,
מֵעוֹלָם קִיַּיִנוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבַרְךָ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ, מִלְּפָנֶיךָ תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד.

Congregation and Reader:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ פִּעְסֶךָ, וְכֹלֵה דָבָר
וְחָרֵב, וְרָעֵב וְשָׂבִי, וּמִשְׁחִית וְעוֹן, וְשֹׂמֵד וּמִגְפָּה, וּפְנֵעַ רַע
וְכָל מַחְלָה, וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִשְׁטָה, וְכָל מִיַּי פֶּרְעָנִיּוֹת, וְכָל
גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאֵת חָנָם, מֵעַלְיָנוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.
נַחֲתוּם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדֶיךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בְּאַמְתָּ, הָאֵל,
יִשְׁעֵתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אֵתָה, יי, הַטּוֹב שִׁמְךָ, וְלָךְ
נֶאֱמָה לְהוֹדוֹת.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

Congregation:

(We thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. God of all mankind, our Creator and Creator of the universe, blessings and thanks are due to thy great and holy name, because thou hast kept us alive and sustained us; mayest thou ever grant us life and sustenance. O gather our exiles to thy holy courts to observe thy laws, to do thy will, and to serve thee with a perfect heart. For this we thank thee. Blessed be God to whom all thanks are due.)

For all these acts may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

Congregation and Reader:

Our Father, our King, remember thy compassion and suppress thy anger; end all pestilence and war, famine and plundering, destruction and iniquity, bloodshed and plague, affliction and disease, offense and strife, all varied calamities, every evil decree and groundless hatred, for us and all thy people of the covenant.

O seal all thy people of the covenant for a happy life.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One to whom it is fitting to give thanks.

מזים דרבן, recited by the Congregation in an undertone while the Reader repeats aloud the adjacent benediction, is a composite of several phrases suggested by a number of talmudic rabbis (Sotah 40a).

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בּוֹרְכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּהוֹרָה
הַבְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהַרֹן וּבְנָיו,
כִּהְנִים עִם קְדוּשָׁה, כְּאֹמֹר: יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ. יֵשָׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם.

שִׁים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ כְּאַחַד, בְּאוֹר פְּנִיָּה;
כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּה נִחַתְתָּ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וַיְצַדֶּקְהָ וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם; וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמָךָ.

Congregation and Reader:

בְּסִפְרֵי חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, נִזְכֵּר וְנַחֲתֵם
לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.
בְּרוּךְ אַתָּה, יי, עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם.

אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, חֲטֵאֵנוּ לְפָנֶיךָ.
אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, אֵין לָנוּ מִלְּךָ אֶלָּא אַתָּה.
אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ.
אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שְׁנֵה טוֹבָה.
אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, בְּטַל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת.
אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, בְּטַל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, הַפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

... that is, may the Lord bless you with a happy life and grant you protection against all dangers; may he be gracious to you and fulfill your supplications; may he always be favorably disposed towards you and bestow upon you peace and well-being.

Our God and God of our fathers, bless us with the threefold blessing written in thy Torah by thy servant Moses and spoken by Aaron and his sons the priests, thy holy people, as it is said: "May the Lord bless you and protect you; may the Lord countenance you and be gracious to you; may the Lord favor you and grant you peace."¹

O grant peace, happiness, blessing, grace, kindness and mercy to us and to all Israel thy people. Bless us all alike, our Father, with the light of thy countenance; indeed, by the light of thy countenance thou hast given us, Lord our God, a Torah of life lovingkindness, charity, blessing, mercy, life and peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and hours.

Congregation and Reader:

May we and all Israel thy people be remembered and sealed before thee in the book of life and blessing, peace and prosperity, for a happy life and for peace. Blessed art thou, O Lord, Author of peace.

Our Father, our King, we have sinned before thee.

Our Father, our King, we have no king except thee.

Our Father, our King, deal with us kindly for the sake
of thy name.

Our Father, our King, renew for us a good year.

Our Father, our King, abolish all evil decrees against us.

Our Father, our King, annul the plans of our enemies.

Our Father, our King, frustrate the counsel of our foes.

אבינו מלכנו is mentioned in the Talmud (Ta'anith 25b) as the prayer of Rabbi Akiba on a fast day. In the ninth century *Siddur* of Rav Amram Gaon there are only twenty-five verses of *Avinu Malkenu*. In the course of time the number has been increased on account of disaster and persecution.

¹Numbers 6:24-26.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, בְּלֵא כָּל צָר וּמִשְׁטִין מֵעַלֵּינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, סְתוּם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ וּמִקְטָרְגֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, בְּלֵא דְבַר וְחָרָב וְרָעָב, וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית
 וְעוֹן וְשָׂמַד, מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִנֵּעַ מִנְּפֹחַ מִנְּחֻלְתְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, כְּלַח וּמַחֲל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִחַה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִזְּחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שְׂטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, קִרַּע רָע גִּזְרֵי דִינֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, זְכָרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר נְאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וּבְלִבְלָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיּוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הַצְּמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֹב.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הָרֵם קַרְן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, הָרֵם קַרְן מִשִּׁיחָךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִלֵּא יְדֵינוּ מִבְּרַחוֹתֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, מִלֵּא אֲסֻמֵּינוּ שְׂבַע.

Our Father, our King, rid us of every oppressor and adversary.

Our Father, our King, close the mouths of our adversaries
and accusers.

Our Father, our King, remove pestilence, sword, famine, captivity,
destruction, iniquity and persecution from thy people of
the covenant.

Our Father, our King, keep the plague back from thy heritage.

Our Father, our King, forgive and pardon all our sins.

Our Father, our King, blot out and remove our transgressions and
sins from thy sight.

Our Father, our King, cancel in thy abundant mercy all the records
of our sins.

Our Father, our King, bring us back in perfect repentance
to thee.

Our Father, our King, send a perfect healing to the sick among
thy people.

Our Father, our King, tear up the evil sentence decreed against us.

Our Father, our King, remember us favorably.

Our Father, our King, seal us in the book of a happy life.

Our Father, our King, seal us in the book of redemption
and salvation.

Our Father, our King, seal us in the book of maintenance
and sustenance.

Our Father, our King, seal us in the book of merit.

Our Father, our King, seal us in the book of pardon
and forgiveness.

Our Father, our King, cause our salvation soon to flourish.

Our Father, our King, raise the strength of Israel thy people.

Our Father, our King, raise the strength of thy anointed one.

Our Father, our King, fill our hands with thy blessings.

Our Father, our King, fill our storehouses with plenty.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצּוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְּלָתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, נָא אַל תִּשְׁבְּנוּ רִיקִים מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, זְכוֹר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
 וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְּנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשְׁךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחִידֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמָּוִם עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, נִקּוּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׂפוּדִים.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
 אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנוֹרָא
 שְׁנִקְרָא עָלֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַנּוּן וְעֵנּוּן, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים; עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

אָבִינוּ מִלְּבָנוּ, חַנּוּן וְעֵנּוּן, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים; עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ. and the next two verses refer to martyrdom in the cause of religion. *Kiddush ha-Shem* ("sanctification of God's name") has always been the highest standard of Jewish ethics. The *Akedah*, the attempted self-sacrifice of Isaac, is frequently referred to as an example of martyrdom which Isaac offered to all his descendants. In the course of time, the term *Kiddush ha-Shem*

Our Father, our King, hear our voice, spare us and have mercy on us.

Our Father, our King, receive our prayer with mercy and favor.

Our Father, our King, open the gates of heaven to our prayer.

Our Father, our King, dismiss us not empty-handed from thy presence.

Our Father, our King, remember that we are but dust.

Our Father, our King, may this hour be an hour of mercy and a time of grace with thee.

Our Father, our King, have compassion on us, on our children and our infants.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slain for thy holy name.

Our Father, our King, act for the sake of those who were slaughtered for proclaiming thy Oneness.

Our Father, our King, act for the sake of those who went through fire and water for the sanctification of thy name.

Our Father, our King, avenge the spilt blood of thy servants.

Our Father, our King, do it for thy sake, if not for ours.

Our Father, our King, do it for thy sake and save us.

Our Father, our King, do it for the sake of thy abundant mercy.

Our Father, our King, do it for the sake of thy great, mighty and revered name by which we are called.

Our Father, our King, be gracious to us and answer us, though we have no merits; deal charitably and kindly with us and save us.

assumed a wide meaning. Every act of humanity and generosity is considered in the Talmud as an act of sanctifying God's name. The deep feeling or responsibility for his people has inspired the Jew to show by noble deeds his allegiance to the God of his fathers.

Reader and Congregation:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד.

Reader and Congregation (three times):

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעַד.

Reader and Congregation (seven times):

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים.

Reader:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ;
וְיִמְלִיךְ מְלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעֵלְא לְעֵלְא
מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא, דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קַדְמֵ אַבּוּהוֹן
דִּי בְשַׁמְיָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. *The Shofar is sounded once.*

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם.

שמע ישראל, the declaration of Israel's faith in One God, is recited once; whereas כבוד מלכותו is recited three times in allusion to the oft-repeated biblical expression *The Lord is King, was King, and shall forever be King.*

Reader and Congregation:

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Reader and Congregation (three times):

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

Reader and Congregation (seven times):

The Lord is God!

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May the prayers and supplications of the whole household of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

The Shofar is sounded once

NEXT YEAR IN JERUSALEM.

ה' הוא האלהים was uttered twice by the people gathered to the scene at Mount Carmel to acknowledge the Lord and obey his prophet Elijah (I Kings 18:39). According to the *Tosafoth* (Berakhoth 34a), this line is repeated seven times in allusion to the seven heavens created by the Lord.

תקיעה is sounded to mark the close of the fast day. Abudarham quotes Rav Hai Gaon of the tenth century to the effect that the shofar is sounded as a memorial of the Jubilee which in Temple times used to be announced on the tenth day of *Tishri*. This is repeated each year because the reckoning of the Jubilee year is no longer definitely certain.

עֲרֵבִית לְמוֹצָאי יוֹם כַּפּוֹר

וְהוּא רַחוּם, יִכַּפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית; וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ,
וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ. יְיָ, הוֹשִׁיעָה; הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קַרְאָנוּ.

Silent meditation:

יִתְבַּרַךְ וְיִשְׁמַח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַמֵּם
וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא
אַחֲרוֹן, וּמְבַלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים. סְלוּ
לְרֵכֵב בְּעֲרֵבוֹת, בְּנֵה שְׁמוֹ, וְעֲלוּ לְפָנָיו. וְשִׁמוּ מְרוֹמִם עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה. בְּרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבָרָךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

Reader:

בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ.

Congregation and Reader:

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מַעֲרִיב
עֲרָבִים. בְּחֻכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים, וּבְחַבּוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים,
וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם
בְּרַקִּיעַ בְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה, וּמְבַדֵּיל בֵּין יוֹם וּבֵין
לַיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. Reader אֵל חַי וְקַיָּם, תְּמִיד יְמַלֹּךְ עָלֵינוּ,
לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אָהֲבַת; תּוֹרָה וּמִצְוֹת,
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים, אוֹתָנוּ לְמַדְרָת; עַל כֵּן, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׁבְבְּנוּ
וּבְקוֹמְנוּ נִשְׁיַח בְּחַקִּיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְּרֵי תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֵרֶךְ יְמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה.
Reader וְאַהֲבַתְךָ אֵל תְּסִיר מִפָּנָנוּ לְעוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ,
אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

EVENING SERVICE

He, being merciful, forgives iniquity, and does not destroy; frequently he turns his anger away, and does not stir up all his wrath. O Lord, save us; may the King answer us when we call.¹

Reader:

Bless the Lord who is blessed.

Congregation and Reader:

Blessed be the Lord who is blessed
forever and ever.

besides him there is no God. Extol him who is in the heavens—Lord is his name, and rejoice before him. His name is exalted above all blessing and praise. Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever. Let the name of the Lord be blessed henceforth and forever.

Silent meditation:

Blessed, praised, glorified, extolled and exalted be the name of the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, who is the first and the last, and

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who at thy word bringest on the evenings. With wisdom thou openest the gates of heaven, and with understanding thou changest the times and causest the seasons to alternate. Thou arrangerest the stars in their courses in the sky according to thy will. Thou createst day and night; thou rollest away light before darkness, and darkness before light; thou causest the day to pass and the night to come, and makest the distinction between day and night—Lord of hosts is thy name. Eternal God, mayest thou reign over us forever and ever. Blessed art thou, O Lord, who bringest on the evenings.

Thou hast loved the house of Israel thy people with everlasting love; thou hast taught us Torah and precepts, laws and judgments. Therefore, Lord our God, when we lie down and when we rise up we will speak of thy laws, and rejoice in the words of thy Torah and in thy precepts for evermore. Indeed, they are our life and the length of our days; we will meditate on them day and night. Mayest thou never take away thy love from us. Blessed art thou, O Lord, who lovest thy people Israel.

¹ *Psalms* 78:38; 20:10.

(אל מִלֵּךְ נֶאֱמָן
(When praying in private, add: נֶאֱמָן)

דברים ו, ד-ט

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי אֶחָד.
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
וְאֶהְבֶּתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל
מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם, עַל
לִבְּךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ, וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ
בְּדַרְךָ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ
לְטֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

דברים יא, י-כא

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ שְׁמִיעוּ אֶל מְצוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֵיכֶם, וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל לִבְבְּכֶם וּבְכָל
נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֵה וּמְלֻקוֹשׁ, וְאֶסְפַּתְּ
דֶּגְנְךָ, וְתִירְשָׁה וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ, וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבַעְתָּ. הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לִבְבְּכֶם, וְסָרְתֶם וַעֲבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יי בְּכֶם, וְעָצַר
אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר, וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ;
וְאֲבַדְתֶּם מִהַרְהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יי נָתַן לָכֶם. וְשָׁמַתֶּם
אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לִבְבְּכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם; וְקִשַּׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת
עַל יָדְכֶם, וְהָיוּ לְטֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתְּם אֹתָם אֶת
בְּנֵיכֶם לְדָבָר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ, וּבְשֹׁכְבְּךָ
וּבְקוּמְךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.
לִמְעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָשַׁבַע
יי לְאַבְרָהָם לָתֵת לָהֶם, בְּיְמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו, לו-סג

וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ

SHEMA

(When praying in private, add: God is a faithful King.)

Deuteronomy 6:4-9

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of his glorious majesty forever and ever.

You shall love the Lord your God with all your heart and with all your soul and with all your might. And these words which I command you today shall be in your heart. You shall teach them diligently to your children, and you shall speak of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates.

Deuteronomy 11:13-21

And if you will carefully obey my commands which I give you today, to love the Lord your God and to serve him with all your heart and with all your soul, I will give rain for your land at the right season, the autumn rains and the spring rains, that you may gather in your grain, your wine and your oil. And I will produce grass in your fields for your cattle, and you will eat and be satisfied. Beware lest your heart be deceived, and you turn and serve other gods and worship them; for then the Lord's anger will blaze against you, and he will shut up the skies so that there will be no rain, and the land will yield no produce, and you will quickly perish from the good land which the Lord gives you. So you shall place these words of mine in your heart and in your soul, and you shall bind them for a sign on your hand, and they shall be for frontlets between your eyes. You shall teach them to your children, speaking of them when you are sitting at home and when you go on a journey, when you lie down and when you rise up. You shall inscribe them on the doorposts of your house and on your gates—that your life and the life of your children may be prolonged in the land, which the Lord promised he would give to your fathers, for as long as the sky remains over the earth.

Numbers 15:37-41

The Lord spoke to Moses, saying: Speak to the children of

אלהם, ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם לדרתם; ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת. והיה לכם לציצת, וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יי, ועשייתם אתם; ולא תתירו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם. למען תזכרו ועשייתם את כל מצותי, והייתם קדשים לאלהיכם. אני יי אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים; אני Reader יי אלהיכם—

אמת ואמונה כל זאת, וקיים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו, ואנחנו ישראל עמו. הפודנו מיד מלכים, מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים; האל הנפרע לנו מוצרינו, והמשלם גמול לכל איבי נפשנו; העשה גדלות עד אין חקר, ונפלאות עד אין מספר; השם נפשנו בחיים, ולא נתן למוט רגלנו; המדריכנו על במות איבינו, ויגרם קרננו על כל שנאינו; העשה לנו נסים ונקמה בפרעה, אותות ומופתים באדמת בני חם; המכה בעבדתו כל בכורי מצרים, ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בנו בין נזרי ים סוף; את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע. וראו בנו גבורתו; שבחו והודו לשמו, ומלכותו ברצון קבלו עליהם.

משה ובני ישראל לה ענו שירה בשמחה רבה, ואמרו כלם: מי כמכה באלם, יי; מי כמכה נאדר בקדש, נזרא תהלת, עשה פלא.

מלכותך ראו בניך, בוקע ים לפני משה; זה אלי ענו ואמרו: יי ימלך לעלם ועד.

ונאמר: כי פדה יי את יעקב, וגאלו מיד חזק ממנו. ברוך אתה, יי, גאל ישראל.

Israel and tell them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout their generations, and to put on the fringe of each corner a blue thread. You shall have it as a fringe, so that when you look upon it you will remember to do all the commands of the Lord, and you will not follow the desires of your heart and your eyes which lead you astray. It is for you to remember and do all my commands and be holy for your God. I **am** the Lord your God who brought you out of the land of Egypt to be your God; I am the Lord your God.

True and trustworthy is all this. We are certain that he is the Lord our God, and no one else, and that we Israel are his people. It is he, our King, who redeemed us from the power of despots, delivered us from the grasp of all the tyrants, avenged us upon our oppressors, and requited all our mortal enemies. He did great, incomprehensible acts and countless wonders; he kept us alive, and did not let us slip.¹ He made us tread upon the high places of our enemies, and raised our strength over all our foes. He performed for us miracles and vengeance upon Pharaoh, signs and wonders in the land of the Hamites; he smote in his wrath all the first-born of Egypt, and brought his people Israel from their midst to enduring freedom. He made his children pass between the divided parts of the Red Sea, and engulfed their pursuers and their enemies in the depths. His children beheld his might; they gave praise and thanks to his name, and willingly accepted his sovereignty.

Moses and the children of Israel sang a song to thee with great rejoicing; all of them said:

"Who is like thee, O Lord, among the mighty? Who is like thee, glorious in holiness, awe-inspiring in renown, doing wonders?"²

Thy children saw thy majesty as thou didst part the sea before Moses. "This is my God!" they shouted, and they said:

"The Lord shall reign forever and ever."³

And it is said: "Indeed, the Lord has delivered Jacob, and rescued him from a stronger power."⁴ Blessed art thou, O Lord, who hast redeemed Israel.

¹ Job 9:10; Psalm 66:9. ² Exodus 15:11. ³ Exodus 15:18. ⁴ Jeremiah 31:10.

השָׁכִיבֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְשָׁלוֹם; וְהַעֲמִידֵנוּ, מִלְּפָנֶיךָ, לְחַיִּים; וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמְךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ; וְהִגֵּן בְּעַדֵּנוּ, וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר וְחָרָב וְרָעַב וְיָגוֹן; וְהִסֵּר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֶל בְּנִפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנוּ; כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילֵנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מְלֹךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה. Reader וְשָׁמֹר צִאֲתָנוּ וּבֹאֲנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד. בָּרוּךְ יי לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן. בָּרוּךְ יי מְצִיּוֹן, שֶׁבוּ יְרוּשָׁלָּיִם; הִלְלוּיָהּ. בָּרוּךְ יי אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּד. וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן. יְהִי כְבוֹד יי לְעוֹלָם; יִשְׂמַח יי בְּמַעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם יי מְבָרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי לֹא יִשָּׁשׂ יי אֶת עַמּוֹ בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל; כִּי הוּאֵיל יי לַעֲשׂוֹת אֲתָכֶם לֹו לְעַם. וַיֵּרָא כָּל הָעַם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ: יי הוּא הָאֱלֹהִים, יי הוּא הָאֱלֹהִים. וְהָיָה יי לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ; בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. יְהִי חֲסִדְךָ יי עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ. הוֹשִׁיעֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, וּקְבֹצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדֻשָּׁתְךָ, לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֻתְךָ. כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יְבוֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ, אֲדֹנָי, וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ. כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֶׂה נִפְלְאוֹת; אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדָה. וַאֲנַחְנֵנוּ, עַמְּךָ וְצֹאן מִרְעִיתְךָ, נֹדְדָה לָךְ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נִסְפֵר תַּהֲלֻתְךָ.

בָּרוּךְ יי בַּיּוֹם, בָּרוּךְ יי בְּלַיְלָה; בָּרוּךְ יי בְּשָׁכְבֵנוּ, בָּרוּךְ יי בְּקוּמָנוּ; כִּי בִיְדֶךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים. אֲשֶׁר בִּירוֹן נִפְשׁוֹ כָּל חַי, וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר אִישׁ. בִּיְדֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי; פְּרִיֲתָה אוֹתִי,

Grant, Lord our God, that we lie down in peace, and that we rise again, O our King, to life. Spread over us thy shelter of peace, and direct us with good counsel of thy own. Save us for thy name's sake; shield us, and remove from us every enemy and pestilence, sword and famine and grief; remove the adversary from before us and from behind us; shelter us beneath the shadow of thy wings; for thou art our protecting and saving God; thou art indeed a gracious and merciful God and King. Guard thou our going out and our coming in, for life and peace, henceforth and forever. Blessed art thou, O Lord, who guardest thy people Israel forever.

Blessed be the Lord forever—Amen, Amen. Blessed from Zion be the Lord who dwells in Jerusalem. Praise the Lord! Blessed be the Lord God, the God of Israel, who alone does wonders. Blessed be his glorious name forever, and may the whole earth be filled with his glory—Amen, Amen. May the glory of the Lord be forever; may the Lord rejoice in his works. Blessed be the name of the Lord henceforth and forever. Surely, the Lord will not forsake his people by virtue of his great name, for the Lord has determined to make you into a people of his own. When all the people saw it, they fell on their faces and exclaimed: "The Lord is God! The Lord is God!" The Lord shall reign over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One. May thy kindness, O Lord, rest on us, as our hope rests in thee. Lord our God, save us; gather us from the nations, that we may give thanks to thy holy name, and triumph in thy praise. All the nations whom thou hast made shall come and bow down before thee, O Lord, and shall honor thy name; for thou art great and doest wonders; thou alone art God. We thy people, the flock of thy pasture, will ever praise thee; throughout all generations we will recount thy praise.¹

Blessed be the Lord by day; blessed be the Lord by night; blessed be the Lord when we lie down; blessed be the Lord when we rise up. In thy hand are the souls of the living and the dead, *as it is written*: "In his hand is the soul of every living thing, and the spirit of every human being."² Into thy hand I commit my

¹ *Psalms* 89:53; 135:21; 72:18-19; 104:31; 113:2; *I Samuel* 12:22; *I Kings* 18:39; *Zechariah* 14:9; *Psalms* 33:22; 106:47; 86:9-10; 79:13. ² *Job* 12:10.

יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִימִים, יַחַד שִׁמְךָ וְקִיָּם מִלְכוּתְךָ
תְּמִיד, וּמְלוּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנֵנו, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ בְּאַמְתָּ,
בְּאָמַר לְצִיּוֹן מְלֶךְ אֱלֹהֶיךָ. יְיָ מְלֶךְ, יְיָ מְלֶךְ, יְיָ יִמְלֶךְ לְעוֹלָם
וָעֶד. Reader כִּי הַמְּלֻכּוֹת שֶׁלְּךָ הֵיא, וּלְעוֹלָמֵנוּ עַד תִּמְלֹךְ
בְּכַבּוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מְלֶךְ אֶלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמְּלֶךְ
בְּכַבּוֹדוֹ תְּמִיד יִמְלֶךְ עָלֵינוּ, לְעוֹלָם וָעֶד, וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו.

Reader:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֻלְמָא דִּי כְּרָא כִרְעוּתְהָ;
וְיִמְלִיךְ מְלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית וְיִשְׂרָאֵל,
בְּעֻלְמָא וּבְזְמַן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵנוּ עֻלְמָיָא.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר,
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא, לְעָלְמָא מִן כָּל
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּן בְּעֻלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

The *Shemoneh Esreh* is recited in silent devotion while standing, facing east.

אֲדָנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, זֹוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגֹן. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, מְגֹן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדָנִי; מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

spirit; O Lord, faithful God, thou savest me.¹ Our God who art in heaven, reveal thy Oneness and establish thy kingdom forever; do thou reign over us forever and ever.

May our eyes behold, our heart rejoice, and our soul exult in thy true salvation, when it will be said to Zion: "Your God is King." The Lord is King, the Lord was King, the Lord will be King forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory; we have no King except thee. Blessed art thou, O Lord, glorious King, who wilt reign over us and over thy entire creation forever and ever.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

SHEMONEH ESREH

The Shemoneh Esreh is recited in silent devotion while standing, facing east.

O Lord, open thou my lips, that my mouth may declare thy praise.¹

Blessed art thou, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; great, mighty and revered God, sublime God, who bestowest lovingkindness, and art Master of all things; who rememberest the good deeds of our fathers, and who wilt graciously bring a redeemer to their children's children for the sake of thy name.

O King, Supporter, Savior and Shield. Blessed art thou, O Lord, Shield of Abraham.

Thou, O Lord, art mighty forever; thou revivest the dead; thou art powerful to save.

¹*Psalm 51:17.*

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָי. מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מְלֵךְ מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה.

וַיֵּאמֶן אֶתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים. אֶתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וּקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאִנוּשׁ בִּינָה; אֶתָּה חוֹנְנֵהֶנּוּ מִדַּע תּוֹרַתְךָ, וּתְלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵי רְצוֹנְךָ; וּתְבַדְּלֵנוּ, יי, אֶל־הֵינּוּ, בֵּין קְדוֹשׁ לְחַל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמּוּם, בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ מְלַבְּנֵנוּ, הַחַל עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לְקִרְאָתְנוּ לְשָׁלוֹם, חֲשׂוּכִים מִכָּל חֲטָא, וּמְנַקִּים מִכָּל עוֹן, וּמְדַבְּקִים בְּיְרֵאֲתָךְ.

וְחַנּוּנוּ מֵאַתָּה דַּעַת, בִּינָה וְהַשְׁבֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, חוֹנֵן הַדַּעַת.

הַשִּׁבְנוּ אָבִינוּ לְתוֹרַתְךָ, וְקִרְבְּנוּ מִלְּבָנוּ לַעֲבוֹדָתְךָ; וְהַחְזִירְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, הַרוֹצֵה בְּתַשׁוּבָה.

סֶלַח לָנוּ אָבִינוּ בִּי חֲטָאֵנוּ, מְחַל לָנוּ מִלְּבָנוּ בִּי פֶשְׁעֵנוּ, בִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, חַנוּן הַמְּרַבֵּה לְסִלְחָת. רָאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וּרְיִבָה רִיבְנוּ, וּנְאָלְנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׁמֹךְ, בִּי גּוֹאֵל חֲזַק אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

רְפָאֵנוּ יי וְנִרְפָא, הוֹשִׁיעֵנו וְנִשְׁעָה, בִּי תְהַלְתְּנוּ אֶתָּה;

Thou sustainest the living with kindness, and revivest the dead with great mercy; thou supportest all who fall, and healest the sick; thou settest the captives free, and keepest faith with those who sleep in the dust. Who is like thee, Lord of power? Who resembles thee, O King? Thou bringest death and restorest life, and causest salvation to flourish.

Thou art faithful to revive the dead. Blessed art thou, O Lord, who revivest the dead.

Thou art holy and thy name is holy, and holy beings praise thee daily. Blessed art thou, O Lord, holy God.

Thou favorest man with knowledge, and teachest mortals understanding.

Thou hast favored us with a knowledge of thy Torah, and taught us to perform the laws of thy will. Thou hast made a distinction, Lord our God, between the holy and the profane, between light and darkness, between Israel and the nations, between the seventh day and the six days of work. Our Father, our King, grant that the approaching days may begin for us in peace; may we be withheld from all sin, cleansed from all iniquity, and devoted to the veneration of thee.

O grant us knowledge, understanding and insight. Blessed art thou, O Lord, gracious Giver of knowledge.

Restore us, our Father, to thy Torah; draw us near, our King, to thy service; cause us to return to thee in perfect repentance. Blessed art thou, O Lord, who art pleased with repentance.

Forgive us, our Father, for we have sinned; pardon us, our King, for we have transgressed; for thou dost pardon and forgive. Blessed art thou, O Lord, who art gracious and ever forgiving.

Look upon our affliction and champion our cause; redeem us speedily for thy name's sake, for thou art a mighty Redeemer. Blessed art thou, O Lord, Redeemer of Israel.

Heal us, O Lord, and we shall be healed; save us and we shall be saved; for thou art our praise. Grant a perfect healing to all our

והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו, כי אל מלך רופא
 נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה, יי, רופא חולי עמו ישראל.
 ברוך עלינו, יי אלהינו, את השנה הזאת ואת כל מיני
 תבואתה לטובה, ותן ברכה על פני האדמה, ושבענו מטובה,
 וברוך שנתנו בשנים הטובות. ברוך אתה, יי, מברך השנים.
 תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גלותינו.
 וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ. ברוך אתה, יי, מברך
 נדחי עמו ישראל.

השיבה שופטנו בכראשונה, ויועצנו בכתהלה; והסר
 ממנו יגון ואנחה; ומלוך עלינו, אתה יי לברוך, בחסד
 וברחמים, וצדקנו במשפט. ברוך אתה, יי, מלך אלה
 צדקה ומשפט.

ולמלשינים אל תהי תקוה, וכל הרשעה ברנע תאבד,
 וכל איביה מהרה יפרתו; ותזרים מהרה תעקר ותשבר
 ותמגר ותכניע במהרה בנימינו. ברוך אתה, יי, שובר איבים
 ומכניע זדים.

על הצדיקים ועל החסידים, ועל זקני עמך בית ישראל
 ועל פלישת סופריהם, ועל גרי הצדק ועלינו, יהמו נא
 רחמיה, יי אלהינו; ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך
 באמת, ושים חלקנו עמך, ולעולם לא נבוש, כי כה בטהנו.
 ברוך אתה, יי, משען ומבטח לצדיקים.

wounds; for thou art a faithful and merciful God, King and Healer. Blessed art thou, O Lord, who healest the sick among thy people Israel.

Bless for us, I,ord our God, this year and all its varied produce for the best. Bestow a blessing upon the face of the earth. Satisfy us with thy goodness, and bless our year like other good years. Blessed art thou, O Lord, who blessest the years.

Sound the great shofar for our freedom; lift up the banner to bring our exiles together, and assemble us from the four corners of the earth. Blessed art thou, O Lord, who gatherest the dispersed of thy people Israel.

Restore our judges as at first, and our counselors as at the beginning; remove from us sorrow and sighing; reign thou alone over us, O Lord, in kindness and mercy, and clear us in judgment. Blessed art thou, O Lord, King, who lovest righteousness and justice.

May the slanderers have no hope; may all wickedness perish instantly; may all thy enemies be soon cut down. Do thou speedily uproot and crush the arrogant; cast them down and humble them speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who breakest the enemies and humblest the arrogant.

May thy compassion, Lord our God, be aroused over the righteous and over the godly; over the leaders of thy people, the house of Israel, and over the remnant of their sages; over the true proselytes and over us. Grant a good reward to all who truly trust in thy name, and place our lot among them; may we never come to shame, for in thee we trust. Blessed art thou, O Lord, who art the stay and trust of the righteous.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָךְ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכַּח בְּתוֹכָהּ בְּאִשְׁרֵי
דְבַרְתָּ; וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרּוּב בְּיָמֵינוּ בְּנֵין עוֹלָם; וְכִסֵּא דָוִד
מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תָּבִין. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

אֵת צִמְח דָּוִד עֲבָדְךָ מִהֲרָה תִצְמַח, וְקִרְנוֹ תִרוּם
בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
מִצְמִיחַ קִרְנוֹ יִשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ; חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֵת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה;
וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְבְּנוּ רִיקָם אֵל תִּשְׁיֹבֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבַתְּפִלָּתָם; וְהִשָּׁב אֵת
הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תִּקַּבֵּל בְּרָצוֹן, וְתַהֲי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה, יי,
הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא. לְדוֹר וָדוֹר
נוֹדָה לָךְ, וְנִסְפַּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נְשָׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיךָ שְׂבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכָל עֵת, עָרֵב וּבִקְרָ וְצַהֲרִים. הַטּוֹב
כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְתִמְרַחֵם כִּי לֹא תִמּוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם
קִוִּינוּ לָךְ.

Return in mercy to thy city Jerusalem and dwell in it, as thou hast promised; rebuild it soon, in our days, as an everlasting structure, and speedily establish in it the throne of David. Blessed art thou, O Lord, Builder of Jerusalem.

Speedily cause the offspring of thy servant David to flourish, and let his glory be exalted by thy help, for we hope for thy deliverance all day. Blessed art thou, O Lord, who causest salvation to flourish.

Hear our voice, Lord our God; spare us and have pity on us; accept our prayer in mercy and favor, for thou art God who hearest prayers and supplications; from thy presence, our King, dismiss us not empty-handed, for thou hearest in mercy the prayer of thy people Israel. Blessed art thou, O Lord, who hearest prayer.

Be pleased, Lord our God, with thy people Israel and with their prayer; restore the worship to thy most holy sanctuary; accept Israel's offerings and prayer with gracious love. May the worship of thy people Israel be ever pleasing to thee.

May our eyes behold thy return in mercy to Zion. Blessed art thou, O Lord, who restorest thy divine presence to Zion.

We ever thank thee, who art the Lord our God and the God of our fathers. Thou art the strength of our life and our saving shield. In every generation we will thank thee and recount thy praise—for our lives which are in thy charge, for our souls which are in thy care, for thy miracles which are daily with us, and for thy continual wonders and favors—evening, morning and noon. Beneficent One, whose mercies never fail, Merciful One, whose kindnesses never cease, thou hast always been our hope.

ועל בָּלֵם יתְּבַרַךְ וַיְתַרְוֹמֵם שְׁמֶךָ, מִלְּבַנּוֹ, תִּמְיֵד לְעוֹלָם
וָעֶד.

וכל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה, וַיְהַלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמְתֹּ, הָאֵל,
יִשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֶלָה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַטּוֹב שְׁמֶךָ, וּלְךָ נֶאֱדָה
לְהוֹדוֹת.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
מְלֶכֶד אֲדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבַרַךְ אֶת עַמָּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמְּבַרַךְ אֶת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

After the *Shemoneh Esreh* add the following meditation:

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מַרְמָה; וְלִמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תַדּוּם, וְנַפְשֵׁי בְּעַפְרָ לְכָל תַּהֲיֶה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ,
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּךָ נַפְשִׁי; וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה
הִפֵּר עֲצָתָם וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לִמְעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן
יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן קִדְשֶׁתְךָ, עֲשֵׂה לִמְעַן תּוֹרַתְךָ. לִמְעַן יִחַלְצוּן
יְדִינֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי
לְפָנֶיךָ, יְיָ, צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנֶה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, וְחַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹרְךָ
בְּיִרְאָה, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת. וְעַרְבָה לִּי מִנַּחַת
יְהוָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת.

For all these acts, may thy name, our King, be blessed and exalted forever and ever.

All the living shall ever thank thee and sincerely praise thy name, O God, who art always our salvation and help. Blessed art thou, O Lord, Beneficent One, to whom it is fitting to give thanks.

O grant abundant peace to Israel thy people forever, for thou art the King and Lord of all peace. May it please thee to bless thy people Israel with peace at all times and at all hours. Blessed art thou, O Lord, who blessest thy people Israel with peace.

After the Shemoneh Esreh add the following meditation:

My God, guard my tongue from evil, and my lips from speaking falsehood. May my soul be silent to those who insult me; be my soul lowly to all as the dust. Open my heart to thy Torah, that my soul may follow thy commands. Speedily defeat the counsel of all those who plan evil against me, and upset their design. Do it for the glory of thy name; do it for the sake of thy power; do it for the sake of thy holiness; do it for the sake of thy Torah. That thy beloved may be rescued, save with thy right hand and answer me. May the words of my mouth and the meditation of my heart be pleasing before thee, O Lord, my Stronghold and my Redeemer.¹ May he who creates peace in his high heavens create peace for us and for all Israel. Amen.

May it be thy will, Lord our God and God of our fathers, that the Temple be speedily rebuilt in our days, and grant us a share in thy Torah. There we will serve thee with reverence, as in the days of old and as in former years. Then the offering of Judah and Jerusalem will be pleasing to the Lord, as in the days of old and as in former years.

¹*Psalms* 60:7; 121:5

Reader:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ;
וַיִּגְלִיף מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.
בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקִדְשָׁא, בְּרִיף הוּא, לְעָלָא מִן כָּל
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא, דְאִמְרוּן בְּעָלְמָא,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אָבוּהוֹן
דִּי בְשַׁמַּיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שַׁמַּיָּא, וְחַיִּים, עָלְיֵנוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלְיֵנוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

עָלְיֵנוּ לְשַׁבַּח לְאֵרוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדָלָה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאֲדָמָה;
שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם, וְגָרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנִים. וְאִנְחָנוּ בּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מַלְכֵי מְלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שְׁמַיִם וַיּוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוּ בְּשַׁמַּיִם
מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֵת עִזּוּ בְּנִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד;
אַמֵּת מְלָכְנוּ, אַפְסֵ זוּלָתוֹ, כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיִּדְעוּ הַיּוֹם
וַהֲשִׁבְתָּ אֵל לְבָבְךָ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשַׁמַּיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

Reader:

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, **Amen.**

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, **Amen.**

May the prayers and supplications of the whole house of Israel be accepted by their Father who is in heaven; and say, **Amen.**

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, **Amen.**

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, **Amen.**

It is our duty to praise the Master of all, to exalt the Creator of the universe, who has not made us like the nations of the world and has not placed us like the families of the earth; who has not designed our destiny to be like theirs, nor our lot like that of all their multitude. We bend the knee and bow and acknowledge before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be he, that it is he who stretched forth the heavens and founded the earth. His seat of glory is in the heavens above; his abode of majesty is in the lofty heights. He is our God, there is none else; truly, he is our King, there is none besides him, as it is written in his Torah: "You shall know this day, and reflect in your heart, that it is the Lord who is God in the heavens above and on the earth beneath, there is none else."¹

¹ *Deuteronomy* 4:39.

על בן נקמה לה, יי אלהינו, לראות מהרה בתפארת עגה,
 להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות ופרתון; למנו
 עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמחה, להפנות
 אליה כל רשעי ארץ. נכירו וידעו כל יושבי תבל, כי לה
 תברע כל ברה, תשבע כל לשון. לפניה, יי אלהינו, וברעו
 ויפלו, ולכבוד שמה יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותה,
 ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד; כי המלכות שלך היא,
 ולעולמי עד תמלוך בכבוד, בפתוב בתורתה: יי ימלא
 לעלם ועד. Reader ונאמר: והיה יי למלאך על כל הארץ;
 ביום ההוא יהיה יי אחר ושמו אחר.

MOURNERS' KADDISH

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא ברעותה;
 ונמליך מלכותה בתיבון וביומיבון, ובחיי דכל בית ישראל,
 בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרומם, ויתנשא ויתגדל,
 ויתעלה ויתהלל שמה דקרשא, בריך הוא, לעלא מן כל
 ברבא ושירא, תשבחה ונחמתא, דאמרו בעלמא,
 ואמרו אמן.

יהא שלמא רבא מן שמא, וחיים, עלינו ועל כל ישראל,
 ואמרו אמן.

עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל
 ישראל, ואמרו אמן.

We hope therefore, Lord our God, soon to behold thy majestic glory, when the abominations shall be removed from the earth, and the false gods exterminated; when the world shall be perfected under the reign of the Almighty, and all mankind will call upon thy name, and all the wicked of the earth will be turned to thee. May all the inhabitants of the world realize and know that to thee every knee must bend, every tongue must vow allegiance. May they bend the knee and prostrate themselves before thee, Lord our God, and give honor to thy glorious name; may they all accept the yoke of thy kingdom, and do thou reign over them speedily forever and ever. For the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in glory, as it is written in thy Torah: "The Lord shall be King forever and ever."¹ And it is said: "The Lord shall be King over all the earth; on that day the Lord shall be One, and his name One."²

MOURNERS' KADDISH

Glorified and sanctified be God's great name throughout the world which he has created according to his will. May he establish his kingdom in your lifetime and during your days, and within the life of the entire house of Israel, speedily and soon; and say, Amen.

May his great name be blessed forever and to all eternity.

Blessed and praised, glorified and exalted, extolled and honored, adored and lauded be the name of the Holy One, blessed be he, beyond all the blessings and hymns, praises and consolations that are ever spoken in the world; and say, Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and for all Israel; and say, Amen.

He who creates peace in his celestial heights, may he create peace for us and for all Israel; and say, Amen.

¹*Exodus* 15:18. ²*Zechariah* 14:9.

הַבְּדֵלָה

Recited on Saturday night over a cup of wine and fragrant spices

(הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי, אָבֵטַח וְלֹא אֶפְחָד, כִּי עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה יִי, נִיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וְשִׂאבְתֶּם מֵיָם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיִּשׁוּעָה. לִי הַיִּשׁוּעָה; עַל עֲמֻדָּה בְּרִכְתּוֹךָ סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת עֲמָנִי, מִשְׁנֵב לְנוֹ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ. יְיָ הוֹשִׁיעָה; הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרָאֵנוּ. לַיהוּדִים הַיְיִתָּה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשִׁשׁוֹן וַיְקָר. בֶּן תְּהִיָּה לְנוֹ. בּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא, וּבָשֵׁם יְיָ אֶקְרָא.)

Except on Saturday night, the *Havdalah* begins here:

סְבִרֵי מָרְנָנוּ וְרַבּוֹתֵי.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלִיךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.
(בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלִיךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִיְיָ בְשָׂמִים.)
בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלִיךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ.
בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלִיךְ הָעוֹלָם, הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל, בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה. בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ, הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל.

הַבְּדֵלָה, marking the end of the Sabbath, is attributed to the men of the Great Assembly (Berakhoth 33a). The introductory passage *הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי* consisting of biblical verses, is of later origin. According to Maimonides, the symbolic use of fragrant spices during the recital of the *Havdalah* is to cheer the soul which is saddened at the departure of the Sabbath. When a festival follows immediately after the Sabbath the spices are omitted, because the soul then rejoices with the incoming holiday. The wine for the *Havdalah* is allowed to flow over as a symbol of the overflowing blessing expected in the coming week. It is customary to cup the hands around the candle and to gaze at the finger-nails. The reflection of the light on the finger-nails causes the shadow to

HAVDALAH

Recited on Saturday night over a cup of wine and fragrant spices

Behold, God is my deliverance; I will trust, and will not be afraid; truly the Lord is my strength and my song; he has delivered me indeed. Joyfully shall you draw upon the fountains of deliverance. It is for the Lord to bring help; my God, thy blessing be upon thy people. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our Stronghold. Lord of hosts, happy is the man who trusts in thee. O Lord, save us; may the King answer us when we call. The Jews had light and joy, gladness and honor. So be it with us. I will take the cup of deliverance, and will call upon the name of the Lord.¹

Except on Saturday night, the Havdalah begins here:

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who createst the fruit of the vine.

(Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who createst various kinds of spices.

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who createst the lights of fire.)

Blessed art thou, Lord our God, King of the universe, who hast made a distinction between the sacred and the profane, between light and darkness, between Israel and the other nations, between the seventh day and the six working days. Blessed art thou, O Lord, who hast made a distinction between the sacred and the profane.

appear on the palm of the hand, thus indicating the distinction "between light and darkness" mentioned in the *Havdalah*. A twisted candle of several wicks is used since the phrase **מְאוּרֵי הָאֵשׁ** ("lights of fire") is in the plural. The custom of dipping the finger in the wine and passing it over the eyes alludes to Psalm 19:9 where God's commands are described as "enlightening the eyes."

¹*Isaiah* 12:2-3; *Psalms* 3:9; 46:12; 84:13; 20:10; *Esther* 8:16; *Psalm* 116:13.

FIRST DAY OF ROSH HASHANAH

1952	5713	Saturday	September 20
1953	5714	Thursday	September 10
1954	5715	Tuesday	September 28
1955	5716	Saturday	September 17
1956	5717	Thursday	September 6
1957	5718	Thursday	September 26
1958	5719	Monday	September 15
1959	5720	Saturday	October 3
1960	5721	Thursday	September 22
1961	5722	Monday	September 11
1962	5723	Saturday	September 29
1963	5724	Thursday	September 19
1964	5725	Monday	September 7
1965	5726	Monday	September 27
1966	5727	Thursday	September 15
1967	5728	Thursday	October 5
1968	5729	Monday	September 23
1969	5730	Saturday	September 13
1970	5731	Thursday	October 1
1971	5732	Monday	September 20
1972	5733	Saturday	September 9
1973	5734	Thursday	September 27
1974	5735	Tuesday	September 17
1975	5736	Saturday	September 6
1976	5737	Saturday	September 25
1977	5738	Tuesday	September 13
1978	5739	Monday	October 2
1979	5740	Saturday	September 22
1980	5741	Thursday	September 11
1981	5742	Tuesday	September 29
1982	5743	Saturday	September 18
1983	5744	Thursday	September 8
1984	5745	Thursday	September 27
1985	5746	Monday	September 16
1986	5747	Saturday	October 4
1987	5748	Thursday	September 24
1988	5749	Monday	September 12

YOM KIPPUR

1952	5713	Monday	September 29
1953	5714	Saturday	September 19
1954	5715	Thursday	October 7
1955	5716	Monday	September 26
1956	5717	Saturday	September 15
1957	5718	Saturday	October 5
1958	5719	Wednesday	September 24
1959	5720	Monday	October 12
1960	5721	Saturday	October 1
1961	5722	Wednesday	September 20
1962	5723	Monday	October 8
1963	5724	Saturday	September 28
1964	5725	Wednesday	September 16
1965	5726	Wednesday	October 6
1966	5727	Saturday	September 24
1967	5728	Saturday	October 14
1968	5729	Wednesday	October 2
1969	5730	Monday	September 22
1970	5731	Saturday	October 10
1971	5732	Wednesday	September 29
1972	5733	Monday	September 18
1973	5734	Saturday	October 6
1974	5735	Thursday	September 26
1975	5736	Monday	September 15
1976	5737	Monday	October 4
1977	5738	Thursday	September 22
1978	5739	Wednesday	October 11
1979	5740	Monday	October 1
1980	5741	Saturday	September 20
1981	5742	Thursday	October 8
1982	5743	Monday	September 27
1983	5744	Saturday	September 17
1984	5745	Saturday	October 6
1985	5746	Wednesday	September 25
1986	5747	Monday	October 13
1987	5748	Saturday	October 3
1988	5749	Wednesday	September 21